

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MECMŪĀ-Ī æAĭ ĀĭD VE ĠAZELĪYYĀT (MECMŪĀ-Ī DEVĀVĪN)
(Hâlet Efendi Mŭlhakı, Sŭleymaniye Ktp. No:245)
(İnceleme-Metin-Tıpkı Basım)

Tezi Hazırlayan
Sait YILTER

Tezi Yöneten
Yrd.Doç.Dr. Ziya AVŞAR

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Temmuz 2006
KAYSERİ

Yrd. Doç.Dr. Ziya AVŞAR danışmanlığında Sait YILTER tarafından hazırlanan “*Mecmu’â-i Kasâ’id ve Gazeliyyât (Mecmu’â-i Devâvîn) (Hâlet Efendi Mülhakatı, Süleymaniye Ktp. No: 245) (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım)*” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

15./08/2006

JÜRİ:

Danışman : Yrd. Doç.Dr. Ziya AVŞAR

Üye : Doç.Dr. Atabey KILIÇ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mustafa ASLAN

.....
.....
..... Mustafa

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 22./08./06 tarih ve .../.../... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

22./08/2006

Prof. Dr. Kerim TÜRKMEN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Araştırıldıkça üzerinde çalışma yapılacak malzemenin sürekli arttığı Klâsik Türk Edebiyatı, önce divan, mesnevî, tezkire...gibi çalışmalara sahne olmuş, ancak bu alandaki kaynak bolluğu sayesinde konu seçiminde asla sıkıntı yaşanmamıştır. Kaynak bakımından engin bir deniz olan bu alanda, mecmualar önemli bir yere sahiptir. Son yıllarda araştırma çalışmalarında mecmualara sıkça yer verilmektedir.

Mecmualar, edebiyat, tarih, din, tasavvuf, fen ve günlük hayat ile ilgili değerli olan, müstensihin zevk ve bilgi süzgecinden geçmiş türlü kültür malzemesini barındıran, geçmişimize birinci elden ışık tutan ve günümüz antolojilerine benzese de farklı yönleri bulunan kıymetli hazinelerdir. Mecmualar -genellikle- manzum ve mensur malzemenin karışık kullanıldığı ve çoğunlukla ikinci bir nüshası bulunmayan eserlerdir. Klâsik Edebiyat'ta mecmualar, daha çok tahsil görmüş, meraklı, araştırmayı ve derlemeyi seven kimseler tarafından istinsah edilmişlerdir. Çoğu mecmuada farklı yazı türleri bulunur. Bu durum, mecmuanın zamanla el değiştirdiğine, kısmen başkalarına yazdırıldığına, müstensihin farklı yazıları kullandığına yorumlanabilir.

Çalışmamıza konu olan bu mecmua, Süleymaniye Kütüphanesi'nde Hâlet Efendi Mülhakı, 245 numarada kayıtlı yazmadır. Yaptığımız taramalarda ikinci bir nüsha kaydına rastlanmamıştır. Mecmua daha önce Millî Kütüphane'de 1946 yılında kayıtlı görünmektedir. Millî Kütüphane tarafından 1962 yılında mikrofilm çekilmiştir. Bu filmin fotokopisi ile 2006 yılında tekrar bir mikrofilm çekilerek, mecmua üzerinde tarafımızdan bu çalışma yapılmıştır. Kaynak araştırması, mecmua alanında yapılarak "Mecmûâ-i æacâüd ve Ğazeliyyât" başlıklı bu mecmua çalışmaya değer görüldü. Mecmua, verilen isme göre bir kaside ve gazel mecmuası olarak görünse de, daha sonra yaptığımız incelemede mecmuanın asıl isminin "Mecmûâ-i Devâvîn" olduğu tespit edildi. Dolayısıyla mecmua bir "divanlar mecmuası"dır. Mecmuanın yapısı ve yazılış tarzına bakıldığında bu tespitimizin doğru olduğu ortaya çıkmaktadır.

Eserin müellifi hakkında kayıtlarda verilen isimler kanaatimize göre yanlış yazılmıştır. Mecmuanın müellifi olarak gösterilen "Necâtî, Mesîhî vb." kaydı doğruyu göstermemektedir. Nitekim Necâtî'nin kasideleri verilirken "rahmetu'llâhi úaleyh" ibaresi kaydedilmiştir. Yaptığımız incelemelerde mecmuanın yazarı hakkında herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

Çalışmamızın giriş bölümünde mecmualar hakkında genel bilgiler verildi. Birinci bölümde mecmuanın tavsifi, muhtevası, imla özellikleri ve mecmua ile ilgili şahıslar hakkında kısa

bilgiler verilerek, genel bir değerlendirme yapıldı. İkinci bölümde ise transkripsiyon alfabesi verilerek, metin ilmî usullere uygun şekilde yansıtılmaya çalışıldı.

Metnin incelemesinde metin tamirlerini, ekleme ve düzeltmeleri [ ] ile; müstensih tarafından yapılan hataları ve fazlalıkları ( ) ile gösterdik. Mecmuamızda der-kenarlar da asıl metni oluşturduğundan dipnotta göstermeğe gerek görmedik. Çünkü der-kenarlar sayfa içindeki metinden daha fazla yer kaplamaktadır. Manzumelerin vezinlerini metinlerin başında, Arapça ve Farsça bölümlerin anlamlarını ve sah kayıtlarını dipnotta verdik. Arapça ve Farsça olup okunamayan veya anlamı tam olarak oturmeyen bölümlerin anlamlarını dipnotta göstermedik. Mecmua yaklaşık 350 yıllık bir eser olduğundan, bazı sayfalarda zaman içinde yazı çeşitli nedenlerle silinmiştir. Metnin okunamayan ve metin tamiri yapılamayan bu bölümleri ..... şeklinde göstermek durumunda kaldık. Yazısı okunaklı olduğu halde tarafımızdan okunamayan bazı kısımları metne aktarırken yanlış yazmamak amacıyla resmin o bölümünü aynen sayfaya yerleştirerek bu tür hataların önüne geçmek istedik.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında özellikle Arapça bölümlerin okunmasında bana yardımcı olan Muhammet ÇULHA ve İsmail TANRIÖVEN'e, kadim dostum Orhan BOZKURT'a, her sıkıntılı anımda bana mütebessim bir yüzle kapısını açan ve her türlü yardımda bulunan değerli hocam Doç Dr. Atabey KILIÇ'a ve değerli zamanını benden esirgemeyen ve bu tezin ortaya çıkmasında büyük emeği olan hocam Yrd.Doç.Dr.Ziya AVŞAR'a teşekkür ederim.

Sait YILTER

Kayseri 2006

Mecmûa-i æacãd ve Ėazeliyyât (Mecmûa-i Devãvin)

Sait YILTER

ÖZET

Klâsik Türk Edebiyatı kaynak bakımından dünyanın en zengin edebiyatlarından biridir. Mecmualar, bu edebiyatın kristal damlacıklarıdır. Mecmuaların her biri eğitimli ve meraklı insanların elinden geçmiş, malzemeleri itina ile seçilmiştir. Bu tür kaynaklarda konu sınırlaması olmamakla birlikte üzerinde çalıştığımız bu mecmuada beş şairin divanlarındaki gazel ve kasidelere yer verilmiştir. Mecmua bu haliyle bir “divanlar mecmuası”dır. Mecmuanın yazarı ve yazıldığı tarih tam olarak bilinmemektedir. Bu eserde kaside ve gazellerin dışında, düzyazı örnekleri, dinî bilgiler, ilaç tarifleri, tarihler, arz-ı haller, remiller ve faydalı birçok kayıt bulunmaktadır. Bu çalışmamızda mecmua dil, şekil ve içerik bakımından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler:

- 1.Mecmua
- 2.Divanlar Mecmuası
- 3.Kaside ve Gazel

Mecmûâ-i æacãd ve Ğazeliyyât (Mecmûâ-i Devâin)**Sait YILTER****ABSTRAC**

The Classic Turkish Literature is one of the richest literatures in the world. In terms of source periyodicals are the crystal droplets of these literarture. Each of these periyodical are edited by educated and inquisitive people and the material in it is carefully choosen there are no limitations. On this kind of sources, and the ghazals and kasidas in the divans of five poet are given places two in the periyodical we studied with this form of it is, the periyodical is a periyodical of divans. The writer and the date that the periyodical was printed is not known exactly. Apart from the ghazal and kasidas in this work are models of prose, religions, knowledge, medicine this criptions dates, petitions fourture telling and lots of other useful source. In this study this periyodical was scrutinized in terms of language form and content.

Key Words:

- 1) Periyodical
- 2) Periyodical of Divans
- 3) Kasida and Ghazal

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	III
ABSTRAC.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	VI

GİRİŞ

Klâsik Türk Edebiyatında Mecmualar.....	1
---	---

I.BÖLÜM

MECMŪA-İ æA; ĀİD VE ĠAZELİYYĀT (MECMŪA-İ DEVĀVİN)

A.Mecmuanın Tavsifi.....	6
B.Mecmuanın Muhtevası.....	7
C.İmlâ Özellikleri.....	13
D.Mecmua ile İlgili Şahıslar.....	15
1.Necâtî Beg.....	15
2.Zâtî	17
3.Mesihî.....	17
4.Hayretî.....	18
5.Revânî.....	19
6.Diğerleri.....	20
E. Sonuç ve Genel Değerlendirmeler.....	20

II.BÖLÜM

Transkripsiyon Alfabeti.....	22
METİN.....	23

KAYNAKÇA.....	645
---------------	-----

EK-TIPKI BASIM.....	648
---------------------	-----

KISALTMALAR

a.g.e.....:	adı geçen eser
AKM.....:	Atatürk Kültür Merkezi
bkz.....:	bakınız
C.....:	cilt
Ed.....:	Edebiyat
Ef.....:	Efendi
Fak.....:	Fakültesi
Ktp.....:	Kütüphanesi.
mad.....:	maddesi
Ml.....:	Mlhakı
MEB.....:	Milli Eēitim Bakanlıēı
l.....:	lm tarihi
S.....:	sayı
s.....:	sayfa
TDK.....:	Türk Dil Kurumu
TTK.....:	Türk Tarih Kurumu
Üniv.....:	niversitesi
vb.....:	ve benzerleri
Yay.....:	Yayınları

GİRİŞ

Klâsik Türk Edebiyatında Mecmualar

Mecmualar, yaklaşık dört asır süren ve dünya kültür tarihinde emsali az görülen bir edebiyatın, sayısı tam olarak bilinmeyen el emeği göz nuru vesikalarıdır. Ülkemizde yazma eserlerin bulunduğu kütüphanelerde hatırı sayılır bir oranda kendine yer bulan mecmualar, üzerinde ilmî usüllerle yapılan çalışmaların konusu olmaya başlanmıştır. Bu alanda yapılan çalışmaların -günümüz itibarı ile yetersiz olmakla beraber- önümüzdeki on yıl içerisinde belli bir seviyeye geleceği açıktır.

“Mecmua”, Arapça “cem” kelimesinden türetilmiş olup “seçilmiş yazılardan meydana getirilen kitap, risale, kolleksiyon¹”, “toplanmış, biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap²”, “dergi³” anlamlarına gelmektedir. Seçme şiirleri veya nesirleri biraraya toplayan kitap. Mecmualar için günümüzde “antoloji” kelimesi kullanılmaktadır. Antoloji kelimesi Türk edebiyatında 1929 senesinden sonra kullanılmaya başlanmıştır. Daha eski devirlerde bu şekilde hazırlanan eserlere; nazire mecmuaları, mecmualar, güldeste, cönk, müntehabat, nümuneler gibi çeşitli isimler verilirdi. Klâsik Türk Edebiyatı’nda “mecmualar”, müellif(ler)/müstensih(ler) tarafından beğeni, ilgi ve ihtiyaçlar doğrultusunda düzenli veya düzensiz olarak hazırlanan, manzum ve mensur metinleri içiçe veya ayrı ayrı ihtiva eden, bilgi yönünden zengin olan el yazması kaynaklardır. Mecmualar, defter şeklinde olup yazılmalarında genellikle bir düzen yoktur. Günübürlük derlenen faydalı bilgi, şiir ve inşa örneklerini barındıran, tarihî ve edebî niteliği olan, geçmişe ışık tutan birinci el başvuru kaynaklarıdır. Mecmualar dikkatle incelendiğinde farklı yazı tiplerinin kullanıldığı görülür. Bu durum, mecmuanın elden ele geçtiğini veya aynı müstensihin farklı yazı tiplerini kullandığı kanaatini uyandırır. Mecmualarda, mürettep eserlere nazaran imlâ konusunda hata oranı yüksektir. Yazma eserlerin bulunduğu kütüphanelerde mecmuaların bir kısmı “cönk” olarak kaydedilmiştir. Cönklerle benzer yönleri olsa bile mecmualar, daha düzenlidir ve eğitim seviyesi daha yüksek kişiler tarafından yazılmışlardır. Mecmualar yazıldıkları devrin edebî, ilmî, siyasî... gelişmelerinin sıcağı sıcağına kaydedildiği eserlerdir. Mecmuamızdaki şu kayıt ilk günkü tazeliğini hiç yitirmemiş bir abide gibi durmaktadır:

¹ Osmanlıca Lûgat Ver 1.5. “mecmua” mad., http://www.turkmusikisi.com/download/osmanlıca_lugat.

² Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi, Ankara 2000, s.597.

³ TDK Türkçe Sözlük, TDK Yay.:549, 10. Baskı, Ankara 2005, s. 1359.

[Tārīḫ-i Vefāt-ı Sulṭān Murād `an]

BaĀdād[ı] feth iden Sulṭān Murād `an vefāt idüp yirine Sulṭān İbrāhım `an geçdi.
Sene 1049 [1639] raḫmetu'llāhi úleyh" (127b).

Eski kitapların neresinden ne çıkacağı hiç belli olmuyor. Bir sayfanın kenarına karalanıvermiş iki satır bazen bambaşka bir âlemin kapısını açabiliyor, şifalı reçeteler meselâ. Bir başka mecmuada bulunan aşağıdaki kaydın geçen zamana karşın eskimediği, ilk günkü samimî edasını yitirmediği görülmektedir:

“Nefes İçün”

"Ēavşan başını yaøup kül ideler ve úsel [bal] ile øarışdurular. Tıø nefes olan adama yedüreler.
Bi-iŸni'llāhi Teūlā şifā bula. Mücerrebdür. ⁴”

Sadece şiir bulunan mecmualar olduğu gibi mensur örneklerin yer aldığı manzum-mensur karışık mecmular da bulunmaktadır. Üzerinde çalıştığımız “Mecmûâ-i æaçāüd ve Ġazeliyyât (Mecmûâ-i Devâvin) Süleymaniye Ktp., Hâlet Ef. Mül., No.245.” isimli mecmua, az da olsa inşa örneklerini ihtiva ettiğinden “karışık metinli mecmualar” ; seçme şiirleri ihtiva ettiğinden ve “divanlar mecmuası” niteliğinde olduğundan “seçme şiir mecmuaları” sınıfına dâhil edilebilir. Bu tarzda fetva, münşeat ve fevaid mecmuaları da bulunmaktadır. Mecmualar hakkında Agah Sırrı Levend⁵ ve Günay Kut⁶ tarafından yapılan tasnifler genel bir çerçeve çizmektedirler.

Agah Sırrı Levend tarafından yapılan mecmua tasnifi şöyledir:

- a)Nazîre mecmuaları
- b)Meraklılarınca toplanmış, birer antoloji niteliğindeki mecmualar
- c)Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar
- d)Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar
- e)Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar

⁴ Mecmua-i Suver-i Fetava, Eşâr ve Fevâid, Süleymaniye Ktp., Es'ad Ef., No. 3812.

⁵ Agah Sırrı Levend, “Mecmua”, Türk Edebiyatı Tarihi I, TTK Yay., Ankara 2000.

⁶ Günay Kut, “Mecmua”, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yay., İstanbul 1986, C.6, s.170.

Günay Kut'un tasnifi de aynı doğrultudadır:

- a) Nazîre mecmuaları
- b) Seçme şiir mecmuaları
- c) Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar
- d) Karışık mecmualar (fevaid mecmuaları)
- e) Tanınmış kişilerce hazırlanmış veya derleyeni belli mecmualar

Mecmuaları bu tasnifler ışığında kısaca açıklayalım:

a) Nazîre Mecmuaları

Daha önce bir şair tarafından yazılmış gazel, kaside ve diğer nazım türlerinde yazılmış şiirlerin, aynı ölçü, kafiye ve redifle benzerini yazarak ve yazılan bu nazireleri toplamak suretiyle oluşturulmuş eserlere “nazire mecmuası” denir. Devrin ileri gelen şairlerinin, şair olan devlet büyüklerinin şiirlerine nazireler yazmak bir gelenek haline gelmiş, yazılan nazirelerin mecmualara kaydedilmesi de bu geleneğin bir neticesi olmuştur. Nazire yazma geleneği klâsik Türk şiirinin ilk dönemlerinde başlaması, nazirelere verilen teveccühü göstermektedir. Üzerinde çalıştığımız bu mecmuada, Ahmet Paşa, Necati, Kanuni Sultan Süleyman... gibi şahsiyetlerin şiirlerine nazireler onlarca nazire yazılmıştır.

Klâsik Edebiyat'ın ilk nazire mecmuası Ömer ibni Mezid'in “Mecmûâtü'n-Ne'âür” isimli eseridir. 1436 yılında hazırlanan bu mecmuada 83 şaire ait 397 nazire şiiri yer almaktadır. Eğirdirli Hacı Kemal'in 1512 yılında tamamladığı “Câmi'ü'n-Ne'âür” isimli nazire mecmuasında ise 266 şaire ait 29461 beyit yer almaktadır. Edirneli Nazmi'nin “Mecmaü'n-Ne'âür” isimli mecmuasında 243 şairin 3356 gazeli tanzir edilmiştir. Kanuni'nin hizmetçilerinden Pervane bin Abdullah'ın 1560 yılında derlediği bir nazire mecmuası, Peşтели Hısalı'nın “Metâliü'n-Ne'âür” isimli nazire mecmuası bulunmaktadır.

b) Meraklılarınca Toplanmış, Birer Antoloji Niteliğindeki Mecmualar

Klâsik Türk şiiri meraklıları tarafından genellikle devrin ileri gelen şairlerin divanlarından şiirleri seçilerek derlenen mecmualardır. Bu tarzda yazılan ve belli bir düzeni olan bu mecmualar “mecmûâ-i devâvîn” ismiyle müsemmadır. Kim tarafından istinsah edildiği genellikle kayıtlı olmayan bu tarz eserlerde, içindeki bilgilerle tahmin yürütme, tezkirelerdeki kayıtlardan faydalanma, bizi eserin kaynağına götürmede bilinen yöntemlerdir.

Bu tarz mecmualar günümüz antoljilerine yakın bir düzenleme ile yazılmışlardır. Mecmuaların Batılı tarzda düzenlenmesi Tanzimat sonrası dönemde gerçekleşir. Bu dönemde Tevfik ve Refik tarafından aynı isimle hazırlanmış “Leââf-i İnşâ”; Ziya Paşa’nın 1874 yılında yazdığı “~arâbât”; Namık Kemal’in bu eserde kendi eserlerine yer verilmediği gerekçesiyle kaleme aldığı “Tahrîb-i ~arâbât”; Ebuzziya Tevfik’in çok rağbet edilen “Numûne-i Edebiyât-ı üÖcmâniyye” ve “Müntehabât-ı Áşâr-ı üOŞmâniyye” isimli eserleri birer mecmua veya antoloji niteliğindedirler.

İkinci Meşrutiyetten sonra Bulgurluzade Rıza’nın üç cilt olarak tertip ettiği “Bedâiyü’l-Edebiyye” isimli eseri Tanzimat döneminde seçilmiş şiir, nesir, vecize ve hikmetli sözlere yer vermektedir. Reşid Süreyya’nın “Edebiyât-ı Cedide”; Mithat Cemal Kuntay’ın “Nefâis-i Edebiyye”; Ahmet Cevdet’in “Áşâr-ı Nefise”; Fahir İz’in “Eski Türk Edebiyatı’nda Nazım” ve Eski Türk Edebiyatı’nda Nesir”, Faruk Kadri Timurtaş’ın “Osmanlı Türkçesi Metinleri II” bu dönemin diğer önemli antolojik kaynaklarıdır.

Cumhuriyet’ten sonra ülkemizde onlarca antolojik eser yayınlanmıştır. Tahir Alangu’nun “Türk Hikayecileri Antolojisi”, Necmettin Halil Onan’ın “İzahlı Divan Şiiri Antolojisi”, Mehmet Kaplan’ın “Yeni Türk Edebiyatı Antolojisi”, P. Naili Boratav’ın “İzahlı Halk Şiiri Antolojisi”... eserleri vardır.

c)Türlü Konulardaki Risalelerin Bir araya Getirilmesiyle Oluşan Mecmualar

Belli bir konusu olmayan, şiir ve inşa metinleri içiçe bulunan, Türkçe, Arapça ve Farsça gibi değişik dillerde yazılabilen, ajanda tarzında kullanılarak “not tutmak” şeklinde tertip edilen”fevaid mecmuaları”dır. Mecmua sahibinin ilgisi, beğenisi, bilgisi ve sürdürdüğü hayatı ile çerçevenmiş bir şekilde düzenlenen bu tür kaynaklar, yaşanılan devri “elle dokunabilirlik” mesafesinde “birinci elden” bize aktarılmasında önemli bir rol üstlenirler. Bu tür mecmualarda şiir ve inşa örneklerinin yanında tarihler, ilaç tarifleri, dualar, mektuplar, hadisler, rüya tabirleri, şerhler, devrin önemli alimlerinden fetvalar, doğum, ölüm, tereke kayıtları... yer alır.

d)Aynı Konudaki Eserlerin Bir Araya Getirilmesiyle Meydana Gelen Mecmualar

Belli bir konu hakkında kaynakların bir araya getirilmesi sonucu tertip edilen mecmualardır. Şiir, münşeat, muamma, tarih, ilaç dua... gibi başlı başına bir konu seçilerek, bu konular

üzerinde yazılmış metinlerin derlendiği bu tür mecmualar, günümüz edebiyat, tarih, tıp, din alanındaki dergilere benzemektedirler.

e) Tanınmış Kişilerce Hazırlanmış, Birçok Yararlı Bilgileri, Fıkraları ve Özel Mektupları Kapsayan Mecmualar

Bu tür mecmuaların müstensihisi bellidir. Bu kimseler devrinin bilinen şahsiyetleri olup, kendi adıyla müstear mecmualardır. Bu tür mecmualarda biyografiler, çeşitli konulardaki risaleler, mecmuanın olan sahibi kimseye ait olan mektuplar da kendine yer bulur. Müstakimzade Mecmuası, Fasih Dede Mecmuası, Ayvansarayî Mecmuası, Hattat Hüseyin Mecmuası ve Salih Namık Mecmuası bu tür mecmualardır.

Ülkemizde mecmualar üzerinde çalışmaların yeteri kadar yapılmadığını daha önce belirtmiştik. Mecmualar hakkında önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalardan sonra bu tasnif kısmen değişebilir veya bunlara yeni maddeler eklenebilir. Çünkü, mecmuaların çoğu bu tasniflere tam olarak uymamaktadır. Bazı mecmuaları sınıflandırırken birkaç mecmua türü ile açıklamak zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Üzerinde çalıştığımız “Mecmûa-i æaçaüd ve Ğazeliyyât (Mecmûa-i Devâvîn)” isimli eser, yapı olarak “meraklılarınca toplanmış, birer antoloji niteliğindeki mecmualar (divanlar mecmuası)” tasnifine uysa da, eserin başında ve sonundaki bölümler “fevaid mecmuası”nı işaret etmektedir. Dolayısıyla her iki tasnif bu mecmuamız için geçerli olmaktadır.

I.BÖLÜM

MECMŪA-İ æA; ĀĀD VE ĠAZELİYYĀT (MECMŪA-İ DEVĀVİN)

A.Mecmuanın Tavsifi

Çalışmamızın konusu olan bu mecmua, İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi'nde Hâlet Efendi mülhakı, 245 numaralı yazma eserdir. Türkçe yazılmış olan eser, 22.3 x 13.5 cm. ebatlarındadır. Eserin tamamı 160 varak olup (bkz. evrak aded 160, 3b) , sayfa numaraları müstensih tarafından birkaç yerde yanlış yapılarak verilmiştir. Bu hata daha sonra farkedilerek, eser yeniden numaralandırılmıştır. Eser İstanbulî kağıda yazılmıştır. Kağıdın üzerindeki mühürler ve vakfiyeler II.Bayezid döneminde Galata'daki "Vaøf-ı Mevlevî-ñane" kağıthanesinde üretildiğini göstermektedir (bkz.3b). Bu kağıtların Venedik tüccarları tarafından İstanbul'daki kağıthanelere getirildiği ve "Alikurna" diye bilinen bu kağıtların, işlenerek II.Bayezid'in tuğrasıyla satıldığı anlaşılmaktadır. Basılan tuğra üzerinde 857 tarihli olduğu görülmektedir. Eserin ilk ve son varaklarının çok yıprandığı, ıslanarak deforme olduğu; cildin formalarını birleştiren ipliklerin söküldüğü, kitabın kısmen dağıldığı görülmektedir.

Ankara'da, Millî Kütüphane'nin Mikrofilm Servisi tarafından "Kasım 1962" tarihinde hazırlanan A.3394 numaralı kayıttaki verilen bilgiler kısmen yanlıştır. Eserin ismi ve müellifi hakkında verilen bilgilerin araştırılmadan yazıldığı görülmektedir. Öncelikle eserin ismi verilirken genel bir ifade kullanılmış ve "Mecmûa-i æaçaād ve Ġazeliyyāt" ismi uygun görülmüştür. Oysa eserin ismi 10b sayfasında "Mecmûa-i Devāvin" şeklinde verilmiş ve tertipli kısmın 115 varak olduğu belirtilmiştir. Mecmuanın 2b sayfasında ise, esas alınan divanlar sıralanmıştır. Bir diğer husus eserin müellifinin yanlış verilmesidir. Eserin hiçbir yerinde müstensihi hakkında malumat bulunmamaktadır. Arşiv kaydında verilen "Müellif Adı: Mesîhî, Necâtî vb." ifadesi yine üstünkörü yazılmış bir tespittir. Çünkü, Mesîhî, Necâtî, Zâtî, Revânî, Hayretî gibi devrin ileri gelen şairlerinin gazellerine ve kasidelerine yer verilmiştir. Nitekim bu şairlere ait bazı kaside ve gazel başlıklarında "rahmetullahi aleyh" tabiri kullanılmıştır.

Eserin 11a-125a varakları müretteptir. Bu durum 10b’de ve 125a’da verilen “Evrâø-1 mektûb üded 115” ibaresi ile sabittir. Zaten dikkatlice bakıldığında 1-10b ve 125b-160 varaklarının fevaid tarzında ve peyderpey yazıldığı fark edilecektir.

B.Mecmuanın Muhtevası

Mecmualar, genellikle birkaç şairin şiirlerini ihtiva ederler ve günümüz antolojilerden farklı yönleri olmakla birlikte birbirlerine benzerler. Mecmualarda şiirlerin yanısıra inşa, mesnevi, dua, hadis, ayet, tarih, astronomi, ilaç tarifi... gibi günlük hayatta insanı ilgilendiren pek çok bilgi yer alır. Kimi zaman sahihliği tartışılan bir hadis; mecmua müstensihinin/müellifinin öğrendiği bir dua; devrin şairleri tarafından -belki de rica ile- yazılmış bir latife; önemli bir olaya sıcağı sıcağına veya daha sonra düşürülen bir tarih mecmuanın muhtevası oluşturabilir. Bunlar mecmuanın yazıldığı devrin sosyal ve kültürel yaşantısını anlamamıza ışık tutan orijinal bilgilerdir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda mecmuaların ne denli önemli kaynaklar olduğu ortaya çıkar.

Üzerinde çalıştığımız bu mecmuada şiirlerine yer verilen şairler, bahsi geçen tarihler, kullanılan yazı türleri, hakkında kaside, tarih, dua...vb. konularda manzume yazılmış şahsiyetler; II.Bayezid, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemi ağırlıklıdır. Mecmuanın Kanunî döneminde yazıldığını söylemek yanlış olmaz. Nitekim Kanunî’nin gazellerine yer verilmiş; onun gazellerine çeşitli şairler tarafından yazılmış tahmislere yer verilmiştir.

Mecmuaya, araştırma ve inceleme yapılmadan isim verildiğini daha önce belirtmiştik. Ancak ilk sayfada, mecmuada kaside ve gazellerine yer verilen şairlerin isimlerinin sıralandığını görüyoruz. İlk sayfada mecmua sahibi çeşitli konularda notlar tutmuş, tarihler düşürmüştür. İbn-i Kemal’in Yavuz Selim için yazdığı meşhur mersiye; İbn-i Kemal’in, Sultan Mustafa’nın, Şair Necâti Beg’in ve Kanunî’nin ölümlerine düşürülen tarihler yer almaktadır. Aynı sayfada İslam dünyasında o devre kadar yetişen “Ahmet” isimli büyük alimlerin sıralandığı görüyoruz. Bu sayfada ayrıca, İstanbul’un fethinden sonra Müslüman, Hristiyan ve Yahudi nüfusu ile han, hamam, imaret, cami, kilise, medrese... gibi konularda istatistikler verilmiştir. Burada dikkat etmemiz gereken önemli nokta Yahudi nüfusedir. Bu rakam bize eserin 1492’den sonra yazıldığını göstermektedir. Mecmuanın yazarı hakkında verilen tek bilgi yine ilk sayfadadır. “Hızır Beg ulufesinden ödünç virdüğüm beyan ider” sözü ile sene 977 (1570) tarihi verilmektedir, ancak bu kayıt müstensih hakkında yeterli bilgi vermekten çok uzaktır.

(2a)'da Sultan I.Ahmed'in tahta geçişine düşürülen bir tarih yer almaktadır (1012/1603). Aynı sayfada "Pend-i dil-bend" ismiyle bir pend; Sultan Süleyman'dan bir matla; İstanbul fethi için müjdeleyici ayet (tarih); İstanbul'un fethi (857/1453) için düşürülen bir başka tarih; Mısır'ın fethi (923/1517) için dürülen iki adet tarih ve Sultan Süleyman'ın Mohaç Seferi (932/1526) için düşürülen tarihler yer almaktadır.

(2b)'de bir pend, iki müfred, Revan'ın fethi (991/1583) için düşürülen bir tarih, Maktul İbrahim Paşa'nın idamı (942/1536) için düşürülen bir tarih, Türk ve Acem şairleri için yazılmış birer zübde, bir matla, Sultan Bayezid (Cem Sultan)'in katline düşürülen bir tarih, Fuzûlî'den ve Sunû Kâtib'den birer matla, iki mesnevi yer almaktadır.

Bu sayfanın en önemli kayıtlarından biri de "divanlar mecmuasında" kaside ve gazellerine yer verilen divanların sıralanmasıdır: Divân-ı Necâti, Divân-ı Zâti, Divân-ı Mesîhî, Divân-ı ~ayretî, Divân-ı Revânî.

(3a)'da bir fetva, iki hadis, iki pend bulunmaktadır. Bu sayfada ilginç bir kayıt daha vardır: Devrin büyük şairlerinden Bâkî tarafından -muhtemelen kendi el yazısıyla- yazılmış bir latife yer almaktadır.

(3b) sayfasının ilk satırlarında mecmuadaki varak sayısının kaydı yer almaktadır. Bu sayfada Farsça iki beyit, beş pend ve Makâlî'den bir matla yer almaktadır.

(4a)'da Gelibolulu Ali'den bir gazel, iki müfred, bir pend, iki matla yer almaktadır.

(4b)'de İstanbul'un fethinden sonra İstanbul'da müftülük yapan büyük mollaların isimleri sıralanmıştır. Fatih'in hocalarından Molla Gürani'den başlayarak ikinci defa müftülüğe getirilen Mustafa Efendi'ye kadar müftülerin isimleri yer almaktadır. Son isimlerden Sunûllah Efendi III.Ahmet ve I.Ahmet zamanında dört defa müftülük yapmış 1612 yılında ölmüştür. Aynı sayfada Abdülkadir Geylanî, Mevlânâ, Sühereverdî... gibi isimler sıralanarak, bu şahsiyetlerin ruhlarına adamak şartıyla okunacak duaların bir olayın gerçekleşmesi, kaybedilen bir nesnenin bulunması, maddi veya manevi bir dileğin kabul olmasında etkili olacağı belirtilmiştir. Ayrıca günler hakkında bir manzume ve bir pend de bu sayfada yer almaktadır.

(5a), (5b) ve (6a)'da Gelibolulu Ali Çelebi tarafından Yanık kalesinin fethi münasebetiyle Serdar Sinan Paşa'nın isteği üzerine inşa şeklinde yazdırılan bir "Fetihnâme" yer almaktadır.

(6a)'da Gelibolulu Ali'nin bir matla beyti yer almaktadır. Bu sayfada Cenûbî Baba tarafından yapılan Mevlevîhâne için düşürülen bir tarih (1024/1615); Yahyâ Efendi tarafından Sultan Murat'ın yaptırdığı bir kasr için yazdığı tarih (1047/1637); Cevrî tarafından Mevlâ Çelebi'nin şehadetine yazdığı tarih (1041/1631); Hükmî ve Hüsnî tarafından yazılmış birer tarih yer almaktadır.

(7a) ve (7b)'de Sultan III. Murat'ın oğlu şehzade Mehmet'in sünnet düğünü için Nevû tarafından yazılan bir "surname" yer almaktadır.

(7b)'de yine Nevû tarafından yazılmış bir gazel bulunmaktadır.

(8a) ve (8b)'de Gelibolulu Ali Çelebi tarafından Yitib ve Yanık kalelerinin fethi için yazılmış ikinci bir inşa metni yer almaktadır.

(8b)'de Şehzade Mustafa için yazdığı "Gül ü Bülbül" mesnevisi ile bilinen Fazlî'den bir gazel; der-kenarda bir pend ve yine Fazlî'den nâ-tamam bir gazel yer almaktadır.

(9a)'da Fazli tarafından yazılmış bir pendname yer almaktadır.

(9b)'de Behiştî tarafından yazılmış bir gazel yer alır. Bu sayfada ayrıca bir pend, iki matla, İbn-i Kemal tarafından yazılmış bir manzume , Kınalızade Ali Çelebi'ye ait iki beyit yer almaktadır.

(10a)'da Mecmuanın ismi ve sayfa adedinin kaydı yer almaktadır. Bu sayfada ayrıca tertipli sayfa adedi de kaydedilmiştir.

Aynı sayfada Bağdat'ın fethi için Şihabi tarafından yazılmış bir tarih, Sultan II. Osman'ın Lehistan seferi için yazılmış tarih (1030/1620), Valide Sultan Kasrı için Yahyâ Bey tarafından söylenmiş tarih (1030/1620), Revan seferi için yine Yahyâ Bey tarafından yazılmış bir tarih (1045/1635) yer almaktadır.

(11a)'dan itibaren tertipli bölüm başlamaktadır. Bu bölümün en belirgin özelliği der-kenarlarda gazellere; Revânî, Zâtî ve Mesîhî için ayrılan bölümlerde ise sayfanın tamamında gazellere yer verilmesidir.

(11a)'dan başlanarak der-kenarlarda Necâtî'nin divanına geçilmiş ve gazellerine yer verilmiştir. Ancak sayfanın iç bölümlerinde ilginç bir şekilde Mesîhî'nin kasideleri ile başlanmış; (15a)'dan itibaren Necâtî'nin kasidelerine ve terci-i bendlerine yer verilmiştir. Necâtî'ye ayrılan bu bölümün son iki varlığında da gazellere yer verilmiştir. Bu bölümde Necâtî'ye ait 184 gazel ve 20 kaside ile Mesîhî'ye ait 3 kaside bulunmaktadır.

(42a)'dan itibaren der-kenarlarda ve sayfa içlerinde Zâtî'nin gazellerine yer verilmiştir. Bu bölümde der-kenarda biri yarım bırakılmış 123 gazel ile sayfa içinde 98 gazel olmak üzere toplam 221 gazel yer almaktadır.

(60b)'den itibaren Mesîhî'nin divanına yer verilmiştir. Bu bölümde sayfa içinde bir kasideye yer verilerek başlanmış, daha sonra gazellere geçilmiştir. Sayfa içlerinde üç adet murabba da bulunmaktadır. Der-kenarlarda ise tamamen gazeller bulunmaktadır. Mesîhî'ye ayrılan bu bölümde toplam 119 gazel bulunmaktadır.

(72a)'dan itibaren der-kenarda Hayretî'nin divanındaki gazellere yer verilmiştir. Sayfa içlerinde ise sırayla Fevri Efendi'ye ait bir terci-i bend, Molla Melihî'ye ait bir harf kasidesi,

Ahmet Paşa'nın Fatih'e yazdığı "la'l kasidesi", Figânî'ye ait "hançer" kasidesi, Hamdullâh Hamdî'nin Sultan Bayezid için yazdığı bir kaside, Figânî'ye ait bir kaside, Ahmet Paşa'nın yine Fatih'e yazdığı iki kaside (biri "kerem kasidesi"dir), Nihânî'ye ait bir terci-i bend, Birâzer Efendi'ye ait iki terci-i bend, Yahyâ Bey'e ait bir müseddes, Rahmî Çelebi'ye ait bir müseddes, Yâdî'ye ait bir tahmis, Rahmî Bey'e ait bir tahmis, Hadid Çelebi'ye ait bir müseddes, Askerî'ye ait bir terci-i bend, Lamî-i Çelebi'ye ait bir muaşşer, Hafız'a, Resmî'ye(2), Hayâlî'ye, Nazmî'ye, Yetîm-i Kâdî'ye, Mahremî'ye, Andelibî'ye(2), Selmân'a(2), Habîbî'ye, Sultan III. Murad'a, Gâlib'e, Arifi'ye(2), Muûdî'ye(2), Bahârî'ye, Zaûfî'ye, Rahmî'ye, Ahi'ye, Kevserî'ye(2), Fevrî'ye, Kâtibî'ye, Subûhî'ye, Yahyâ Bey'e, Kıyâsî'ye, Abîdî'ye ait tahmisler bulunmaktadır. Kıyâsî'ye, Muûdî'ye ait birer tesdis, Şerîfî'ye, Râhî'ye, Rahmî'ye ait birer tahmis ile bir tesdis yer almaktadır. Bu bölümde Hayretî'ye ait 238 gazel bulunmaktadır.

(108b)'den itibaren Revânî'nin divanına geçilmiş ve gazellerine yer verilmiştir. Sayfa içinde 92 ve der-kenarda 112 olmak üzere toplam 204 gazel bulunmaktadır.

Revânî'nin gazellerinden sonra tertipli bölüm bitmektedir. (125a)'da bu bölümün bittiğini gösteren "Evrâø-ı Mektûb 115" ibaresi yer almaktadır.

(125b)'de altı müfred, bir rubai, Fuzûlî'ye ait bir gazel ve bir matla yer almaktadır. Aynı sayfada hangi sebeple okunması gerektiği belirtilmeyen dualar ve adetleri kaydedilmiştir.

(126a)'da buhur suyu ilacının tarifi bulunmaktadır. Bu sayfada Hâtif tarafından Kanunî Sultan Süleyman'ın vefatına yazılmış bir tarih bulunmaktadır. Der-kenarda Revan'ın fethine düşürülen bir tarih, iki müfred bulunmaktadır.

(126b)'de Askerî'ye ait iki bend, Civânî'nin bir gazeli bulunmaktadır. Der-kenarda ise iki rubaî yer almaktadır.

(127a)'da Çâr-yâr-ı güzîn'den Hz. Ali için yazılmış birinin devamı sonraki sayfada bulunan üç bend, der-kenarda Reşîd'in iki gazeli bulunmaktadır.

(127b)'de Kabûlî'ye ait bir gazel, kime ait olduğu bilinmeyen bir murabba, Sultan IV. Murad'ın ölümüne ve Sultan İbrahim'in tahta geçtiğine dair bir kayıt (1049/1639) bulunmaktadır.

(128a)'da bir terci-i bend, der-kenarda bir terci-i bend bulunmaktadır.

(128b)'de Esmâü'l-Hüsna zikri, Hayretî'ye ait bir gazel, Ebussuud Efendi'ye ait bir nasihat bulunmaktadır.

(129a)'da astronomi ile şekil yer almaktadır.

(129b)'de astronomi şekli ile bağlantılı olarak Safer ayında binlerce belayı def eden bir dua, (1102/1691) senesini veren ebced hesabı, haftanın günleri ile ilgili birtakım kayıtlar yer almaktadır.

(130a)'da uzun yüz yirmi yıllık bir ömür için Ebusuud Efendi tarafından okunması tavsiye edilen bir dua, Necâfî'ye ait bir gazel, iki rubai, Necâfî'nin bir beytine yapılan bir bendlik tahmis yer almaktadır.

(130b)'de dinin rükünlerini belirten bir kayıt, Necâfî'ye ait iki gazel, Fakir Şehrî'ye ait bir hezeliyyat yer almaktadır.

(131a)'da Nefû'ye ait bir gazel, (131b)'de Nevû'ye ait bir gazel ve Nefû Çelebi'ye ait bir tahmis bulunmaktadır.

(132a)'da Nefû Çelebi'ye ait tahmis'in devamı, bir müfred ve Hayâtî'ye ait terci-i bend bulunmaktadır.

(133b)'de Hayâtî'ye ait terci-i bendin devamı, iki müfred ve kime ait olduğu mahlas verilmediğinden bilinmeyen bir gazel yer almaktadır.

(134a)'da (134b)'de devrin sultanına yazılmış bir istek mektubu bulunmaktadır. Bu mektupta Erzurum'daki bir caminin tamiri için para ve camiye imam ve hatip atanması talebi bulunmaktadır. (134b)'de ayrıca bir rubai ve Sunû'ye ait bir gazel bulunmaktadır.

(135a)'da Halilî ve Bâkî'ye ait birer gazel ve iki müfred, (135b)'de bir dileğin kabul olması için peygambere atfedilen sünnet ve bununla ilgili bir dua bulunmaktadır.

(136a)'da Hayâlî ve Muhibbî'ye ait birer gazel, (136b)'de biri Muhibbî'nin olmak üzere iki gazel bulunmaktadır.

(137a)'da bir pend ve beş müfred, (137b)'de Hâfız'a ait bir rubai, bir bend, bir terci-i bend ve bir gazel bulunmaktadır.

(138a) ve (138b)'de Usûlî'nin gazeline Ali'nin yazdığı bir tahmis bulunmaktadır.

(139a)'da bir müfred ve Sâfî'nin Hüsrev'in gazeline yazdığı bir tahmis bulunmaktadır.

(139b)'de tahmisin devamı ve Ali, Bâkî ve Hayâlî'nin birer gazeli yer almaktadır.

(140a)'da Sûzî, Kabûlî ve İbn-i Kemâl'in birer gazeli ve üç müfred bulunmaktadır.

(140b)'de Fayîzî ve Bahâyî'nin bir gazeli ile Ulûmî'nin gazeline Rûhî-i Bağdâdî'nin tahmisi yer almaktadır.

(141a)'da bir müfred ve Rahmî'nin gazeline Rûhî-i Bağdâdî'nin tahmisi ve Rûhî'nin bir kasidesi yer almaktadır.

(141b)'de Rûhî'nin kasidesinin devamı ve Yümnî'nin bir gazeli vardır.

(142a)'da Ümmî'nin bir, Feyyâz'ın iki gazeli bulunmaktadır.

(142b)'de Niyâzî-i Misrî'nin gazeli, Hicaz makamında söylenen bir ilahi ve Yunus Emre'ye ait bir manzume yer almaktadır.

(143a)'de Ümmî'nin bir ilahisi ve iki pend bulunmaktadır.

(143b)'da istihare namazı ve duası ile Sultan IV. Murat'ın Bağdat'ın fethine düşürülen bir tarih (1048/1638) vardır.

(144a)'da Necâtî'nin gazeline Emrî'nin yazdığı bir tahmis ile Garîbî'ye ait bir tahmis bulunmaktadır.

(144b)'de biri Neşâtî'ye ait olmak üzere dört gazel yer almaktadır.

(145a)'da ve (145b)'de Sultan Murad Han'a ait bir dua inşa şeklinde bir metinle birlikte verilmiştir. Bu sayfada arapça bir manzume de yer almaktadır.

(146a)'da devrin sultanına yazılmış bir inşa metin Bağdat'ın fethine Sunû'nin yazdığı bir tarih (1048/1638) vardır. Aynı sayfada Vaizoğlu'nun ölümüne düşürülen bir tarih (1025/1616), İbrahim Han'ın oğlu Mehmet'in doğumuna düşürülen bir tarih (1051/1641), İbrahim Han'ın cülusuna Sunû'nin yazdığı tarih (1049/1639), Sultan IV. Murad'ın vefatına düşürülen tarih(1049/1639), Said'in bir manzumesi ve ona ait bir kitap kaydı bulunmaktadır. Der-kenarda İbn-i Kemâl'e ait bir rubai ile bir müfred bulunmaktadır.

(146b)'de Abîdî ve Harâbâtî'ye ait birer gazel, dört müfred ve beste-i neva tarzında yazılmış bir manzume bulunmaktadır.

(147a)'da iki şarkı ve beş müfred, (147b)'de Hısâlî'ye ait iki gazel ve Sultan Mehmet Han'a ait bir lügaz ve buna verilen cevap yer almaktadır.

(148a)'da iki şarkı, biri Aynî'ye ait iki gazel bulunmaktadır.

(148b)'de biri Hz.Ali'den rivayet iki dua ve iki beyit bulunmaktadır.

(149a)'da üç Farsça gazel, der-kenarda Sultan IV.Murat'ın Revan'ın fethine Vâûz tarafından düşürülmüş bir tarih (1045/1635) bulunmaktadır.

(149b)'de iki Farsça gazel, der-kenarda iki müfred, İzzet'e ait bir manzume ve üç tarih bulunmaktadır.

(150a)'da Bâkî'ye ait iki, Saûd'e ait bir gazel vardır. Bu sayfada bir müfred, bir matla bulunmaktadır.

(151a)'da Nevû'ye ait iki gazel, bir kıta ve iki müfred yer almaktadır.

(151b)'de Nevû'nin üç gazeli vardır.

(152a)'da Fuzûlî'nin üç gazeli, (152b)'de Hevâyî, Hayâlî ve Fuzûlî'den birer gazel yer almaktadır.

(153a)'da Meşâmî, Azmî ve Hevâyî'nin birer, (153b)'de Nevû'nin üç gazeli vardır.

(154a)'da biri kime ait olduğu bilinmeyen bir gazel ile Nevû ve Hayâlî'ye ait birer gazel yer almaktadır.

(154b)'de biri kime ait olduğu bilinmeyen bir gazel ile Nevû ve Emrî'ye ait birer gazel yer almaktadır.

(155a)'da ve (155b)'de Nevû'nin üçer gazeli bulunmaktadır.

(156a)'da Nevû'nin üç, (156b)'de Yahyâ, Visâlî ve Zâtî'nin birer gazeli bulunmaktadır.

(157a)'da Makâlî, Bâkî ve Nevû'nin, (157b)'de Behiştî, İyânî ve Firdevsî'nin birer gazeli vardır.

(158a)'da Hevâyî, Nigârî ve Hayâlî'nin birer, (158b)'de Fevrî'nin iki, Nevû'nin bir gazeli bulunmaktadır.

(159a)'da önemli kimi olaylara düşülen kısa notlar yer almaktadır. Aynı sayfada Fireng uyuzuna, nazil ve sağırılığa iyi gelen ilaç tarifi vardır. Ayrıca Kûhistân'da Lûrî Kalesi'nin inşasına düşürülen tarih (992/1584) bulunmaktadır.

(159b)'de Kanûnî'ye ait bir kıta, Ziyâ'ya ait bir gazel ve bir müfred bulunmaktadır.

(160)'da devrin sultanının ismi yazılmadan sultana maişet için yazılmış bir sitayiş yer almaktadır. Kişinin dünyada ihsana mazhar olması için okuması gereken dualar belirtilmiştir. Der-kenarda manzumeler yer almaktadır.

C.İmlâ Özellikleri

Üzerinde çalıştığımız bu mecmuada nestalik ve nesih yazıları kullanılmıştır. Tertipli bölüm tamamen nestalik, diğer bölümlerde de hadisler harekeli nesih ve birkaç sayfada gazeller nesih yazısıyla yazılmıştır. İnşa bölümlerinde nestalik yazısı kullanılmış, ayet ve hadislerin yazısı harekelendirilmiştir. Bazı sayfalarda talik yazının celi şekilleri de kullanılmıştır. Başlıklar kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Ancak bütün manzumelerde başlık yoktur. Başlık yazılarına dikkatle bakıldığında, kırmızı mürekkeple bazı başlıklara sonradan eklemeler yapıldığı görülmektedir. Bu da bize eserin yazılmasından sonra biri(leri) tarafından yeniden elden geçirildiği intibasını uyandırmaktadır. Mecmuanın birkaç el değiştirdiği, tutulan notlarda açıkça kendisini göstermektedir. Kullanılan bazı mürekkepler kalitesiz olduğundan yazılar, bazı sayfalarda oldukça siliktir. Bu çalışmada gerek müstensihin metni yazarken dikkat ettiği imla özellikleri, gerekse bizim metni bugünkü harflere çevirirken izlediğimiz metot hakkında şu noktalara dikkat çekilmiştir:

1-“İle” edat genellikle ayrı yazılmıştır. Ancak vezin gereği kimi durumlarda bitişik şekilleri de kullanılmıştır.

2- Hemze ile yazılan kelimelerde bir standart yoktur: ğanāyim(< ğanāīm) , kāyināt (<kāīnāt), (dāyim(<-aām) gibi kelimeler hemze yerine “ye” kullanılırken ; daāmā, rūōyā, meōwā gibi kelimelerde hemze kullanılmaya devam edilmiştir.

3-Bazı kelimelerde bulunan vokal gösterilmiştir: yādigār, kāmūrān, pāyidār...

4-Nice edatı kimi yerlerde niçe; kimi yerlerde nice şeklinde yazılmıştır. Her iki şekil de olduğu gibi yazılmıştır.

5-Gonca kelimesi gonça ve gonca şeklinde yazılmış kullanıldığı gibi metne aktarılmıştır.

6-Dizede fazla olan bölümler ayrıç ( ) içinde verilmiştir.

7-Metin tamiri yapılan kısımlar köşeli parantez [ ] içinde verilmiştir.

8-Metnin belirgin bir hususu da eklerin yazımında “ye” yerine “hemze” kullanılmasıdır.

9-Müstensih kimi zaman iki gazelin beyitlerini karışık olarak bir gazel şeklinde birleştirmiştir. Necâtî'nin “mest” redifli gazelleri, Revânî'nin gazelleri.

10-Müstensih noktalar konusunda özensiz olduğundan pek çok yerde eksik veya fazla nokta kullanmış, tarafımızca kelimelerin doğru şekilleri yazılmıştır.

11-Dilimize galat-ı meşhur olarak girmiş úyān, hicr... gibi kelimelerin doğru şekilleri olan úyān, hecr... şekilleri kullanılmıştır.

12-Metnin tamamında yazım birlikteliği olmasa da kullanıldığı yerlerde a-e arası é harfi kullanılmıştır. Metinde nasıl yazılmışsa ona göre bir imla takip edilmiştir: el-il > él; yel-yil > yél...

13-Necâtî divanında der-kenarda 41. ve Necâtî'ye ayrılan bölümün sonunda “ola” redifli gazel; Zâtî divanında ilk beyti hariç “âtar” redifli 27. gazel, (54b)'de “ideyin” redifli 62. gazel, der-kenār'da 94. ve 95. sıradaki “üstine” redifli gazeller, Mesîhî'nin der-kenārdaki 9. gazeli; Hayretî'nin 221. gazeli divanında yer almamaktadır.

14-Noktalar gelişigüzel kullanıldığından kelimelerin doğru şekilleri kullanılmıştır: ḥasret> ḥasret...

15-Kelimelerin yazılışında belli bir standart bulunmakla beraber bazı kelimelerin yazılışında bu tutarlılık görülmemektedir: uyḥu-uyøu, ḥān-ḥān...

16-Müstensih bazı terkiplerdeki izafet “i”sini “ye” ile yazmıştır : “şîri ābdārum (şîr-i ābdārum)...

17-Farsça ön ekler ve vâsf terkibi olan kelimeler ana kelimedenden kısa çizgi ile ayrılmıştır.

18-Metnin sah kaydı yapılmıştır. Bu kayıtlar dipnotta gösterilmiştir.

19-Der-kenarda bulunan gazellerin devamları “45b/” ; sayfa içindeki gazellerin ve kasidelerin devamı da “45/b/” gibi koyu şekilde belirtilerek eklenmiş, metinler tamamlanmıştır.

Metnin oluşturulmasında Tunca Kortantamer⁷, İsmail Ünver⁸, Adnan İnce⁹ Osman Horata¹⁰, Metol Tulum¹¹, Gönül Alpay Tekin¹², Ahmet Ateş¹³ ve Atabey Kılıç¹⁴ tarafından kaleme alınan ve çeviri yazı ile ilgili olan makalelerden faydalanılmıştır.

D.Mecmua ile İlgili Şahıslar

Mecmuada 15. ve 16.yüzyıl şairlerinin divanlarına yer verilmiştir. Eserin tamamında bu yelpazenin 17.yüzyıla kadar açıldığı görülmektedir. Bu eserde Necâtî (öl. 1509), Mesîhî (öl. 1512), Revânî (öl. 1523), Hayretî (öl.1535) ve Zâtî (öl. 1556)'nin divanlarına yer verilmiştir. Bu şairlerin II.Bayezid, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman devirlerinde yaşadıkları görülmektedir. Özellikle Kanûnî'nin beş beyitlik gazel tarzını sevmesine binaen, müstensihin bu şairlere ait gazelleri beyit sayısını genellikle beşe indirerek yazdığını görüyoruz.

Mecmuamızın temel şahısları kendi devirlerinde birinci sınıf şairlerdir. Bu yüzden onlar hakkında pek çok çalışma yapılmış; hayatları, şiirleri ve edebi şahsiyetleri hakkında derli toplu bilgiler ortaya çıkarılmıştır. Burada bu şahıslar hakkında kısa bilgiler verilecek, mecmuamızla ilgili çıkarımlar yapılacaktır.

1.Necâtî Beg (?-1509)

Necâtî'nin nerede ve ne zaman doğduğuna dair bilgiler kesin olmamakla birlikte Sehî Bey, tezkiresinde Edirne'de doğduğunu söyler. Bunu destekleyen ikinci bir kaynak yoktur; ancak kaynaklar onun bu şehirde köle olarak yaşamaya başladığını ifade ederler. Aslen Türk olmasa

⁷ Tunca Kortantamer, *Genç Edebiyat Araştırmacısının Yanlışları*, Türklük Araştırmaları Dergisi, Marmara Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Yay. İstanbul 1993, C.VII-VIII, s.3-47.

⁸ İsmail Ünver, *Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler*, Türkoloji Dergisi C.IX, S.1, Ankara 1993, s.53-89. ve *Arap Harfli Türkçe Metinlerin Çevirisinde Karşılaşılan Yanlışlar*, (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollojumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)

⁹ Adnan İnce, *Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri*, (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollojumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)

¹⁰ Osman Horata, *Klasik Edebiyatımıza Ait Metinlerin Neşrinde Karşılaşılan İmla ile İlgili Bazı Problemler*, (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollojumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)

¹¹ Mertol Tulum, Elvan Çelebi'nin Menakıbu'l-Kudsiyye Adlı Eserinin İkinci Baskısı Münasebetiyle, İlmî Araştırmalar 2, İstanbul 1996, s.175-238. ve *Filolojik Çalışma ve Eski Metinlerin Neşri Üzerine Görüş ve Tenkitler*, Türk Dünyası Araştırmaları, S.27, Aralık 1983, s.1-8.

¹² Gönül Alpay Tekin, *Hamdullah Hamdi'nin Yeni Bir Leyla ve Mecnun Nüshası ve Metin Tenkidi Hakkında Bazı Düşünceler*, Journal of Turkish Studies, Volume:3, Cambridge 1979, s.307-342.

¹³ Ahmet Ateş, *Metin Tenkidi Hakkında (Dasitan-ı Tevarih-i Al-i Osman Münasebeti ile)*, Türkiyat Mecmuası, C.VII-VIII, 1(1942), s.253-267.

¹⁴ Atabey Kılıç, *"Günümüzde Metin Neşri ve Problemleri Üzerine Düşünceler"* (Bu makale 1.Kırşehir Kültür Araştırmaları Bilgi Şöleni'nde 8-10 Ekim 2003 tarihlerinde Kırşehir'de sunulmuş bir bildiridir.)

da bu durum onun kısa sürede yükselmesine mani olmamıştır. Necâtî daha sonra Kastamonu'ya yerleşmiştir. Önceleri “Nuh” veya “İsa” mahlasını kullandığı bilinmektedir. Onun şiirde ve hat sanatında mahir olması Fatih'in son dönemlerinde İstanbul'a gitmesinde etkili olmuştur. II. Bayezid'in tahta geçmesiyle Anadolu'nun Ahmet Paşa'dan sonra en önemli şairi haline gelecektir. Önce şehzade Abdullah'ın divan katibi olarak Karaman'a, sonra şehzade Mahmud'un divan katibi olarak Saruhan'a gittiği her iki şehzadenin ölümü üzerine İstanbul'a döndüğü bilinmektedir. II.Bayezid'in ölümünden sonra tamamen hamisiz kalmış Vefa semtinde bir ev alarak inzivaya çekilmiştir. Bu dönemde en yakın dostları Sun'i adında bir şairin öğrencisi olan Sehî Bey ve Nakkaş Bayram'dır. Necâtî 17 mart 1509 tarihinde vefat etmiştir. Mecmuamızda Necâtî'nin vefatına düşürülen bir tarih de bulunmaktadır (bkz. vr.1b).

Mecmuamızda Sun'î adında bir şairin birkaç tarih manzumesi bulunmakla birlikte düşürülen tarihler Necâtî'den sonraki devirlere rast gelmektedir.

Kaynaklarda, Necâtî'nin “Leylâ ve Mecnûn”, “Gül ü Sabâ” isimli mesnevileri yazdığı söylene de bu mesneviler günümüze ulaşmamışlardır. Kaynaklar, şehzade Mahmud'un tavsiyesiyle Gazâlî'ye ait Kimyâ-yı Saâdet ve Camiü'l-Hikayât isimli eserleri tercüme ettiğini bildirir de, kesin değildir.

Necâtî'nin en önemli ve tek eseri şüphesiz divanıdır. Latîfî tezkiresinde onun, devrin en büyük Türk şairi olduğunu söyler. Sehî Bey tezkiresinde mealen “şiiri o derece güzel, ince ve temiz; o derece içe işleyici ve yanıktır ki, şiirde güzelliği ve inceliği mucize hududuna getirmiştir. Şiirleri renklidir ve onları nazma çekmek kudreti apaçık bir sihir sayılabilir.¹⁵” der. Kınalızâde Hasan Çelebi ise Tezkiretü'ş-Şuârâ eserinde Necâtî için mealen “Belagat divanının baş gazeli, feshat mecmuasının en güzel beyti, belîğ şairlerin en belîği, ince nüktelere vakıf olup bu incelikler üzerinde çalışan şairlerin en büyüğü, Rum şairlerin önderi ve reisi, güzellik ve nezaket fermanının tuğranüvisi olan sihirler yaratıcı, emsali ve akranı olmayan bir şairdir.¹⁶” demektedir.

¹⁵Ali Nihat Tarlan, Necati Beg Divanı, MEB Yay., İstanbul 1997, s.XXV.

¹⁶ Kınalızade Hasan Çelebi, Tezkiretü'ş-Şuârâ, II. Cilt, TTK Basımevi, Ankara 1989, s.969-970.'de “Ser-Âazel-i divân-ı belâât beytül'œa'cid-i mecmûa-i feçâhat eblââ-i sühan-verân-ı belâât-âarâz eşûr-i nükte-şinâsân-ı daœiœa-perdâz şuârâ-yı Rûmuè pişvâ ve reûsi ve yarlıâ u tevœiü-i berâût ü nezâketüè âiâra-nüvisi olan olan şaûr-i sihr-âferin nâim-ı üadimü'l-üdil ve'l-œarindür.”

2.Zâtî (1471-1546)

Zâtî 1471/876 tarihinde Balıkesir'in Karasi kasabasında doğmuştur. Asıl adı İvaz'dır. Babasının mesleği olan kunduracılık yapar, sonra şiire yönelir. Bu amaçla İstanbul'a gelir. Devrin hükümdarı Sultan II.Bayezid'e kasideler yazar ve dikkatleri üzerine çeker. Devrin ileri gelenlerinin dostluğunu kazanır. Önceleri devlet erkanından aldığı hediyelerle maişetini sürdürürken sonraları bir remilci dükkanı açarak hem fal bakmış, hem de şiire hevesli olanların şiirlerini değerlendirmiş, onlara türlü tavsiyelerde bulunmuştur. Bazen beğendiği gazelleri kısmen değiştirerek veya hiç değiştirmeden divanına aldığı söylenir. Yavuz'a ve Kanuni'ye kasideler yazmış, ödüllendirilmiştir. Müreffeh bir hayat yaşamamış, sürekli geçim sıkıntısı çekmiştir. 1546/953 tarihinde vefat etmiştir.

Bazı kaynaklarda yazdığı gazel ve kaside sayısı mübalağa edilerek verilmiştir. Ancak, divan sahibi şairlerin hemen hepsinden daha fazla gazel ve kaside yazdığı da bir vakıadır. Kınalızade tezkiresinde 1600 gazel ve 400 kaside yazdığını söyler. En hacimli eseri divanı olup, 5000 beyitlik Şem ü Pervane, 2000 beyitlik "Ahmed ü Mahmud" isimli mesnevileri ve Edirne Şehrengizi bulunmaktadır.

Gibb, Zâtî için "Zâtî'nin sanatkarlıktaki başarısı üretkenliğiyle eşdeğer değildir. Daha bahtiyar bir durumda olsaydı, herhalde sonuç daha değişik olacaktı; sağırlığı ve daha fazlası hayatının büyük bölümünün içinde bulunduğu fevkalade fakirliği, şaire yapacağını yapmıştı.¹⁷" der. Latifi ise tezkiresinde mealen "Bir müderrisin önüne hiç oturmamış talihsiz bir adamın hayret ve takdirle, irfanı dolduran yaratıcı yaratıcı sanat eserleri meydana getirebilmesi elbette doğuştan gelen saf kabiliyetin üstün gücüyle olmuş olmalıdır." demektedir.

Mecmuamızda Zâtî'nin 221 gazeli bulunmaktadır. Müstensih, Zâtî'nin birçok gazelini beş beyit olarak vermiş, beş beyitten fazla beyitleri kendince elemiştir.

3.Mesîhî(?-1512)

Mesîhî'nin doğum tarihi bilinmemektedir. Kınalızâde¹⁸ tezkiresinde Mesîhî'nin Üsküp havalisinden Piriştine'de doğduğunu söyler. Asıl adının Mesih olduğunu ise Sehî Bey ve Riyâzî belirtir. Mesîhî'nin hayat hikayesini ise Aşık Çelebi tazkiresinde anlatır. Mesîhî de Necâtî gibi hat sanatı ile sivrilmiş, İstanbul'a gelerek vezir Ali Paşa'nın dikkatini çekmiştir.

¹⁷E.J.Wilkinson Gibb, A History of Ottoman Poetry(Osmanlı Şiir Tarihi), Tercüme:Ali Çavuşoğlu, C.III-IV-V, Akçağ Yay. Ankara 1999, s.47.

¹⁸ Kınalızade Hasan Çelebi, a.g.e. s.898.

Ali Paşa'ya divan katipliğini yapmış, eğlenceye düşkün olmasından önüne konan fırsatları değerlendirememiş, Ali Paşa'nın ölümünden sonra hamisiz kalmıştır. Yusuf Paşa'ya bir kaside yazarak kendisine bir hamî aramışsa da başarılı olamamıştır. Daha sonra Nişancı Cafer Çelebi'ye güzel bir kaside yazarak onun lutfuna mazhar olmuştur. Ancak onun eğlenceye yatkın mizacı yüzünden yeteri kadar istifade edememiş, 1512/918 yılında çaresizlik, yoksulluk içinde ölmüştür.

Mine Mengi Mesîhî için : "...Mesîhî, rindane, aşıkane şiir tarzını benimseyerek bu tarz şiirler yazmıştır. Burada lirik şiirin, dönemin şairleri arasında ilgi görmesinin payı olduğu kadar, Mesîhî'nin yaradılışının da payı vardır. Bilindiği gibi Mesîhî, içkiye, eğlenceye dönük derbeder bir ömür sürmüştür. Divan şiirinin geleneksel konularından olan insanoğlunun boş hayat çabasından, kader çizgisinin değişmezliğinden, dünyanın geçici olması nedeniyle hayatın elden geldiğince iyi değerlendirilmesi gerektiğinden, dünyevi zevkler, içki ve aşkın verdiği sarhoşluk vb. bahsettiği konular onun şiirlerinde işlediği esas konulardır.¹⁹" değerlendirmesini yapar.

Mesîhî'nin en önemli eseri divanıdır. Ancak yazdığı "Edirne Şehrengizi" ile meşhur olmuştur. Latîfî tezkiresinde onun hayallerindeki incelik ve kullandığı kelimelerdeki orijinallik bakımından insanı derinden etkileyen bir dil ve üsluba sahip olduğunu belirtir. Mesîhî ise yazdıklarının farkında olmasına karşın bunun değer görmediğini bir gazelinde şöyle anlatır:

"Mesîhî gökden inseè saèa yer yoø

Yüri var gel úArabdan ya úAcemden" der. (bkz. Mesîhî böl. der-kenar'da vr. 44/5)

Aşık Çelebi divan şiirinin kurucusu olarak Ahmet Paşa'yı, ilk temel taşı olarak Necâtî'yi, ikinci olarak Mesîhî'yi gösterir. Kasideleri ile her zaman iltifat görmüştür.

4.Hayretî (?-1534)

Yenice Vardar'ında doğmuş olan Hayretî'nin asıl adı Mehmet'tir. Sehî Bey tezkiresinde mesleğinin sipahilik, kendisinin ise timar sahibi olduğunu söyler. Hayatı İstanbul ve Rumeli'de geçmiş, askerlik yapmıştır. Hayâlî onunla hemşeri olmasına rağmen Hayretî'nin mevki olarak yükselmesine engel olduğunu Aşık Çelebi tarafından ironik bir şekilde anlatılmıştır.

¹⁹ Mine Mengi, Mesîhî Divanı, AKM Yay. S.80, Divanlar Dizisi :1, Ankara 1995, s.4.

Kınalızâde Hasan Çelebi tezkiresinde Hayretî için şunları kaydetmiştir: “Kân-ı belaÂat ü eşâr-ı maîden-i şuûrâ-i ʔali-miødâr müşâbehi “cennâtin tecri min tehtihe'l-enhâr” olan Yeèce Vardarındandır. Nâmı ~aøøa ki şuûrâ-i Rûm içinde “Kemâl-i BelâÂat” ile maûlum ve mevsûm çâhib-i divân fâûû'l-aørân nâdir-i deverân şâûr-i pür-ûmvândur. Şiürinde selâset ve edâsında melâhat nihâyetdedür. Sâde olan eşûrî dağı çâşni-dâr-ı yek-dest ü hem-vâr olup süz-ı úşødan hâli ve ʔri olduÂı na®ar-ı erbâb-ı kemâl ve baçar-ı baçiret-i açhâb-ı maøâlden müstefir ü mütevâri degüldür...”²⁰

İstanbul'da Hayâlî tarafından ayak oyunları ile yükselmesi engellenen Hayretî Rumeli'ye geçmiş, orada asker olarak görevlendirilmiştir. Daha sonra gözlerini kaybetmiş, Yenice'de bir zaviye inşa edip irşad işlerine zaman ayırmıştır. 1534/941 yılında vefat etmiş, mezarını vasiyet ettiği yere yaptırmıştır.

Çavuşoğlu ve Tanyeri, “...Hayretî'nin rind, endgin gönüllü, sofilerin deyişiyile 'ibnü'l-vakt' bir kişi olduğunu görölmektedir. O, Anadolu'nun daha sonra Rumeli'nin manevi fatihlerinin, gâziyân-ı Rûmun, abdâlân-ı Rûmun etvârını ve ahvâlini en açık biçim ve edâda tasvir eden bir şairdir...”

...Hayretî'nin şiiri akıcı, seçkin ve zevke uygun ve hepsi de aynı seviyededir. İyi mânâlarla yüklüdür. Sanat yapmak endişesi gözetmeden yazdıkları dahi hoş edalı olup okuyanlarda yakıcı ve ruhu ürpertici bir tesir bırakmaktadır...”²¹ derler.

5.Revânî (?-1523)

Revânî'nin doğum tarihi kaynaklarda yazılmasa da Edirne'de doğduğu bilinmektedir. Tuna nehrine sevgisinden Revânî mahlasını kullanmıştır. Tezkirelerde adının İlyas veya Şüca olduğu yazılmaktadır. İstanbul'a gelerek Sultan II.Bazyezid'in hizmetine girmiştir. II.Beyazid, Mekke ve Medine'ye her yıl gönderilen parayı Revânî'ye vererek kutsal mekanlara göndermiş, Revânî'nin bu paranın bir kısmını zimmetine geçirdiği ortaya çıkınca onun maaşını kesmiş, taşrada bir tımar vererek İstanbul'dan uzaklaştırmıştır. Revânî, şehzade Selim'in bulunduğu Trabzon'a gitmiş, onun hizmetine girmiştir. Bir süre sonra şehzade Selim de babası gibi onu azletmiş, mallarına el koymuştur. Revani Mısır'a giderken Selim tarafından yoldan çevrilmiş, Selim İstanbul'a babasının yerine tahta çıkmaya giderken onu da beraberinde götürmüştür. Selim tahta çıkınca Revani'ye Ayasofya Vakıflar Tevliyesini

²⁰ Kınalızade Hasan Çelebi, a.g.e. s.314-315.

²¹ Mehmet Çavuşoğlu ve M.Ali Tanyeri, Hayreti Divanı (Tenkidli Basım), İstanbul Üniv. Ed. Fak. Yay. No. 2868. İstanbul 1981, s.XV-XVI.

vermiştir. Kısa süre sonrakendi adına bir camii yaptırmış, 1523/930 yılında ölünce bu caminin haziresine gömülmüştür.

Bütün tezkirelerde Revânî hakkında olumsuz ifadeler vardır. Revânî'nin hem maddi hem edebi hırsızlık yaptığı Sehî Bey tarafından dile getirilir. İçkiye düşkünlüğü, zamanını meyhanelerde geçirmesi, ayyaşlığı, tutarsız davranışları, önüne açılan ikbal kapılarının kısa sürede kapanmasına yol açmıştır. Yavuz Selim gibi şedid bir padişaha şikayet edilmiş, zekası ve hazır cevaplılığıyla zor durumdan kurtulmasını bilmiştir.

Revânî'nin divanı ve çok beğenilen, benzersiz "İşret-nâme" isminde bir mesnevisi vardır. Şiirleri tezkireciler tarafında pek beğenilmemişse de mesnevisi için övgüler dizilmiştir.

6.Diğerleri

Mecmuamızın 115 varağı yukarıda hakkında bilgi verilen şairlerin divanlarına ayrılmıştır. Bu bölüm haricinde eser, bir fevaid mecmuasından farksızdır. Mecmuanın ilk 10 ve son 35 varağı yeri geldikçe not tutularak yazılmış, muhtemelen birkaç kişinin elinden geçmiş, günümüze kadar gelmiştir. Mecmuada düşürülen tarihler İstanbul'un fethi ile (1453/857), Sultan İbrahim'in oğlu şehzade Mehmet'in doğumu (1641/1051) arasındaki zaman dilimine denk gelmektedir. Şiirlerine yer verilen şairlerin yaşadığı devir bu tarihlere yakın zamanı (1450-1700) göstermektedir.

Bu beş şair dışında klasik edebiyatımızda çok iyi tanınan, İbn-i Kemâl, Gelibolulu Alî, Fuzûî, Yahyâ Bey, Nevû, Bâkî, Hayâtî, Nefû, Niyâzî-i Misrî, Muhibbî, Hayâlî, Usûlî, Bahâyî, Bağdatlı Rûhî, Neşâtî, Yunus Emre, Aynî... gibi şairlerin manzumeleri bulunmaktadır. Mecmuada inşa metinleri ile Gelibolulu Alî; dua, hadis, fetva, ilaç...gibi malumat ile devrin büyük alimi Ebu Suûd Efendi, dikkat çeken diğer şahsiyetlerdir.

E. Sonuç ve Genel Değerlendirmeler

Divan mecmuaları, şairlerin toplu olarak şiirlerinin derlendiği önemeli kaynaklardır. Divan şairlerinin büyük bir kısmı kendi şiirlerini bir araya getirip tertiplememiştir. Yani çoğu şairin şiirleri gayrı mürettep şekilde bulunduğu halde şiir meraklıları tarafından derlenmiş, mürettep şekle getirilmiştir. Bu noktada, şairlere atfedilen veya şaire ait olduğu halde divanına alınmayan şiirler mecmualarda kendine yer bulmaktadır. Bu mecmuamızda hemen her şairin divanında yer almayan şiirlerle karşılaştık.

Mecmuamız kaside ve gazel mecmuası olarak tertiplendiğinden belki de hiçbir yerde bulunmayan eşsiz güzellikteki kasideleri, tahmisleri ve muhammesleri de ihtiva etmektedir. Hayretî'ye ayrılan bölümde, sayfa içinde özellikle Kanûnî'nin şiirlerine yapılan tahmisler dikkat çekicidir. Bu bölümde murabbalar, müseddesler ve muaşerler de kendine yer bulmuştur. Zâfî ve Revânî adına kaside bulunmamaktadır. Bu tertipli bölüm, yeniden okunarak sah kaydı yapılmıştır.

Mecmuamızın diğer bölümlerinde düşürülen tarihler devrin sosyal, siyasal ve kültürel olaylarını birinci elden ve günü gününe vermesi bakımından oldukça önemlidir. Bazen sadece tarih düşürülmemiş, yıl, ay, gün ve hatta sabah, akşam gibi ibarelerle olaylara bizzat tanıklık edilmiştir. Mecmuada dikkat çeken bir diğer nokta ise inşa bölümleridir. Bu bölümlerde hamasi bir eda içinde fethedilen bir kale veya şehir , Gelibolulu Alî gibi bir müellifin dilinden anlatılmıştır.

Mecmuanın başında Nevû tarafından yazılmış ve Sultan IV. Murat'ın oğlu Mehmet için yapılan sünnet törenini anlatan bir "sür-nâme" yer almaktadır. Mecmuada İstanbul'un fethinden sonra müftülük yapan zatların sırayla verilmesi ve İstanbul'da bu dönemde Müslüman, Hıristiyan ve Yahudi nüfusu ile imaret, cami, kilise, zaviye, hamam, medrese... gibi varlıkların envanterinin çıkarılması da önemli bir diğer kayıttır. Devrin dini tartışmaları, dualar, ilaç tarifleri, ilm-i nücum, devrin sultanına yazılan arz-ı haller ... mecmuada önemli konulardır.

Yaklaşık iki asırlık zaman dairesinde, ilim ve edebiyat alanındaki şahsiyetlerin eserlerine yer veren bu mecmua, araştırmacıların üzerinde çalışmalar yapabileceği mühim bir kaynak durumundadır.

II.BÖLÜM

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Sesliler:

a)Kısa: ا : a, e, ı, i, u, ü   ه : a, e   ی : ı, i   و : u, ü, o, ö

b)Uzun: آ : ā   ی : î   و : ù, ò

Sessizler:

ء	õ	ص	ç
ب	b, p	ض	-, ž
پ	p	ط	á
ت	t	ظ	®
ث	ð	ع	ú
ج	c	غ	À
چ	ç	ف	f
ح	h	ق	ø
خ	h	ك	k, g, è
د	d	گ	g
ذ	z	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
ژ	j	ه	h
س	s	و	v
ش	ş	ی	y

M E T İ N

MECMŪA-İ æAĵ ĀĀD VE ĞAZELİYYÁT (MECMŪA-İ DEVÁVÍN)

(1b) NECÁTÍ REVÁNÍ ~AYRETÍ

MESÍ~Í BÁæÍ ĵÁTÍ

-1-

[Mersiye-i] Yavuz Sulān Selim Ğazüb....
Feŭlātün Feŭlātün Feŭlün

1 Az müddetde çoĝ āş/iş itmişdi
Sāyesi olmuş idi ũlem-gir

2 Şems-i ũġr idi ũġrda şemsüe
ßıll-ı memdud olur zamānı øa`ir

-2-

- (1) Her ne ĥacet için ki ĝāyet mühim ü lāzım ola
- (2) Ve şerŭa muĥālif olmaya bu on bir Aĥmed için
- (3) Süretü'l-Mŭlk øøusa Øevābın bu ĵıkr olınan
- (4) Velilere baĝışlaya bi-ŭnāyeti'llāh ĥaceti revā ola

- (5) Aĥmed ũArab Aĥmed Yesevī Aĥmed `ızreviyye Şeyĥ Aĥmed Cām
- (6) Şeyĥ Aĥmed Revende Aĥmed Mürsel Aĥmed ~anbel Aĥmed I`fahānī
- (7) Aĥmed Erøam Aĥmed Ğazāli Aĥmed Seyyid-i Kebir

-3-

[Tārīĥ-i Vefāt-ı İbn Kemāl]
İrtihale'l- ũlŭmü bi'l-Kemāl sene 941 [1534]

-4-

Tārīĥ-i Sulān Muĥāfa
Ğufire bilā-şekk sene 9..

-5-

[Tārīĥ-i Vefāt-ı Necāti Beg]
~icretüñ øøuz yüz on dördünde
Mürĝ-i rŭĥın øaf`-i tenden uçurdılar sene 914 [1509]

-6-

Mıġraú
Oldı Sulān Süleymān fı-sebili'llāh şehiden

-7-

Mir-i ũAlem Şoden-i Celāl Beg
Mefŭlŭ Fāŭlātü Mefāŭlŭ Fāŭlŭn

1 Minnet `udāya himmet ü iŭzāz-ı pādişāh

Sen çāt-1 pür-leṭāfeti irgürdi bu deme

- 2 Āabl ü âlem ile nevbet-i devlet senüñdür
Küs-1 meḥābetüñ vire aúdāya zemzeme
- 3 Hâtif didi hâtif-i ğaybî o dem hemân
Olduñ cilā-yı mir-i âlem şāh-1 üleme

-8-

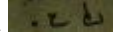
Der-beyân-1 Enderün-1 æonsānāniyye

Maḥalle-i Müselmānān 3973	Cāmiü-i şerif 485	Mesācid 4292	Muâllim-ḥāne 1624	Medrese 515
ümmāret 100	~anōāh 150	Zāviye 285	~ammām 876	Kārbān-sarāy 418
Çeşme-i revān 947	Fırün 360	Muçluø 4997	æabbān 13	
Āsiyāb 582	Büt-ḥāne 5490	Maḥalle-i Kefere 4582	Maḥalle-i Yehüdi 2585	Kelisā 843

-9-

`ızır Beg ülufesinden ödünç virdüğüm beyân ider

Dürri `anım fi- 29 Rebüü'l-evvel sene 977[1569] 1275

Dürri Beg fi-12 Rebüü'l-âḥir fi-sene-i meçkürda 860

Yekün 2335

(2a)

-1-

Tārīḫ-i Cülüs-1 Sulān Aḫmed bin Meḫmed
Minnet Allāha Yine Luāf ile İdüp Buhür
Pādişāh-1 üâlem Oldı Bir Şeh-i Zerrin-külāh
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Bill-1 ~aøø çeşm ü çerāğ düde-i üÖmāniyān
Pādişāh-1 dîn-fezā vü şehriyār-1 kenzgāh
- 2 Ger dolandıysa ne ğam mäh-1 sipihr-i mekrümet
Oldı mihr-i devlet-i baḫt-1 saüdet cilvegāh
- 3 ~aødan ümmidüm bu kim merḫüma ḫāk oldukça cā
Pādişeh-i üleme luāf-1 İlāh olsun penāh
- 4 Kevkeb-i şāhi idince evc-i üzzetden âlüü
Rüz-1 bed-ḫāhān-1 devlet olalar ğamdan siyāh

- 5 İstedüm târihin anda Vaḥdeti hâtif didi
Oldı mülke øadr ile Sulâan Aḥmed pâdişâh [sene] 1012 [1603]

-2-

Pend-i Dil-bend
Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Gülistânında dikme kimsenüñ ḥâr
Şu ḥârı dik dikerseñ ola gül-bâr
- 2 İçüñi kimseye dâş itme hergiz
Kimesne sırrını fâş itme hergiz
- 3 Dinilse kendü úaybuñ diñle güş ol
Göricek ğayrı úaybın perde-püş ol
- 4 Dilerseñ saña ğayrı itmey'inkâr
Sen inkâr it saña vü ğayra iørâr

-3-

Sultân Süleymân
Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

Yüzüñ gülden lebün mülden boyuñ serv-i çemenden yeg
Cihân bâğında kim vardur gel in'âf eyle senden yeg

-4-

Târîḥ-i Feth-i İstanbul
Áyet-i kerime
Beldetün áyyibetün ²² sene 857 [1453]

-5-

Târîḥ-i Diğer
Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

Feth-i İsanbûla çäre bulımadılar evvelün
Feth idüp Sulâan Meḥemmed øodı târiḥ âḥirün (âḥirün) sene 857 [1453]

-6-

Târîḥ-i Feth-i Mıçır
Sulâan Selim şüveyye şüveyye sene 923 [1517]

-7-

Tummanbay-ı Mıçırda Bâb-ı Ruvéylâda Sulâan Selim
Ġuzüb-ı ~aleb İtdükde Vâøiú Olan Târîḥdür
Fâte sulâanuke úArab sene 923 [1517]

-8-

²² Seb'e , 15 : "...hoş bir belde.."

Sulān Süleymān Dil-āÅuş-1 Mohācda ; oyup Memālik-i Engürüsi
Fetħ ü Tesħir İdüp Evvel Oraları `ār u `āşāk-1 Düşmeden Tehcır İtdükde
İnhizām-1 aearāra Bed-fiūle VāøiúOla[n] Tārīħdür

(2b) Ehl-i İslām baúl-ezìn rāħat büved sene 932 [1526]

-1-

Bu mecmuúa ´anduøı maārifdür

-2-

[Pend]

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Söz içinde ũarif ola sözi evvel söyleme
Sözi senden ´ormayınca sen özüñden söyleme

2 æulağı iki yaratmış ~aøø Teūlā dili bir
İki işide birden artuø söyleme²³

-3-

Müfred

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

Ben faøir ü sen ğani virgil zekāt-1 ħüsñüee
Şerüçinde hem mañadur hem saña vācib zekāt

-4-

Müfred

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

Ben melāmet şālını çünk[i] büründüm bi-riyā
Şāh-1 ũalem olsa d'itsem Åayrı aña ilticā

-5-

Tārīħ-i Revān

Mefūlü Mefāülü Mefāülü Feülün

Bu øalúa-1 şirini bünyād idicek üstād
Tārīħini bir ārif didi eøer-i Ferhād sene 991 [1583]

-6-

Tārīħ-i Maøtül İbrāhim Pāşā
Mefāülün Mefāülün Feülün

Ramazān geldi māh-1 nev görüldi
Şeyāān ũaskeri putlar sürüldi
Çalınmaz cüstenüñ teli øırıldı
Pāşānuñ ũömri defteri dürüldi sene 942 [1535]

²³ Bu dize eksiktir.

-7-

Zübde-i Şuārā-ı Rùm
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 ũBeydinũn sözinde sũz vardur
Edāda lik Bāøi bi-bedeldür
- 2 Nezāketde ~ayāli gibi olmaz
Taḥayyũlde veli Emri meşeldür

-8-

Zübde-i Şuārā-ı ũAcem
Sũz-ı `üsrev bāyed ü elfāz-ı ~āfi®
Nāzũkihā-yı ḥũsn ü ān der-kemālāt-ı ḥayāl²⁴

-9-

Maālaú
Müstefülün Feülün Müstefülün Feülün

Dāmānı içre yārũn ol øubbe-i müdevver
Gül yaprağ ile åolmuş yüz ya´duğına beñzer

-10-

Tārĩḫ-i Berāy-ı æatl-i Sulān Bāyezid-i ũAvn[i] Bed-®ulemāest Şāh
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Süleymān-ı zamāne Bāyezidũn
Görüè aũgyānı bi'llāhi ne itdi
- 2 Çün oldu ũøıbet ḥışm ile maøtũl
Dinildi aña tārĩḫ fitne gitdi

-11-

Maālaú-ı Fuzũli
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

Muøavves øaşlarũn kim resme birle reng åutmuşlar
æılıçlardur ki øanlar dökmeğ ile jeng åutmuşlar

-12-

[Maālaú-ı] ; unũ Kātib
Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

Alduğınca ele Mũsā seni bir bir ũsı
Gøster[ür]di yed-i beyzāsı gümüşden bilegi

-13-

²⁴ “Hayal mükemmelikler i ve güzellik incelikleriyle mevsuf olan Hafız’ın sözleri için, Hüsrev’in şiirlerindeki yakıcılık da gerekir.”

Velehu
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 úArüs oldı bu gice şemú-i raúnã
Anuñ 'çün yaødılar pâyına hınnã
- 2 Duvağ atmışlar aña al ü elã
Urunmuş başına bir ääs-ı tutyã
- 3 ğ açına 'ırma altun teller a 'mış
úġârı üstine hâl-i zer itmiş

-14-

Mesnevî
Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Æok olanlar cümle høløı äøø 'anur
Aç olan(lar) üâlemde ekmek yoø 'anur
- 2 Her kim ola 'âhib- mâl-i keŪr
Ol ne bilür kim nedür hâl-i faøir
- 3 ğ ağ olanlar 'ayru hâlin añlamaz
'aste (olan) feryâdını hâste diñlemez

-15-

Dîvân-ı Necâti   Dîvân-ı Zâti   Dîvân-ı Mesîhi
Dîvân-ı ~ayretî   Dîvân-ı Revâni

(3a)

-1-

(1)æäle eş-Şeyh Necmü'd-dâni'l-Kübrã æuddise Sırruhu
(2)Lev râeyte şaħçan yetru fi'l-hevãü ve yemşü üale'l-bahri ve yeøkulu en-nãre (3) ve øayru ğãlike mimme eşbehü'l- kerãmete ve hüve yetrükü ferzan min ferãüzu'llãhi (4) ev sünneten min süneni'n-nebiyyi çalla'llãhu üaleyhi ve sellem faülem ennehu (5) keġġábün f± daüvãhi ve leyse minhü kerãmetün bel-hüve sihrün ve şüü®etün va'llãhu aülem²⁵

-2-

(1)Kãle nebiyyü çalla'llãhu üaleyhi ve sellem (2) Men eħãġe yedi's-şeyh l±ecli'l-ãmãni ve l±ecli't-tevbeti yekünü (3) münãfioãn ve mübtediün li-ennehü leyse bi-farzin ve lã bi-sünnetin ve lã bi-müstehabbin (4) l±enne't-tevbeti hiye er-rücuü ila'llãhi mine'l-meüç± lã min eħãġi yedi's-şeyhi mine'l muħıı²⁶

²⁵ Şeyh Necmeddin-i Kübra (kuddise sırruhu) buyurdu ki: Sen bir adamı görsen ki, havada uçuyor, deniz üzerinde yürüyor, ateş yutuyor ve buna benzer şeyler yapıyor ve bu yaptığı kerametlere benzese de, o kimse Allah'ın (c.c.) farzlarından bir farzı terke etse veya peygamberimizin sünnetinden bir sünneti terk ederse, bil ki o kimse davasında yalancıdır ve onda keramet yoktur. Bilakis, onun yaptığı şey sihirdir, aldatmacadır. Allah en iyisini bilendir.

²⁶ Peygamber (aleyhi selam) şöyle buyurdu: İman eclini ve tevbenin eclini bir şeyhin elinden alan kimse münafık veya bid'atçı olur. Çünkü, bu ne farzdır, ne sünnettir ne de müstehabdır. Tevbe ise, günahlarından Allah'a rücu etmektir; şeyhin elinden almak değildir. (Muhitten)

-3-

(1) Haze'l-ħadışü leyse ĉahıñun fe-innehu mevzûum ve iorâhu úale'n-nebiyyi øãle Teûlã inne'lleĉine bayiúneke....ve'l-beyúile'ş-şeyĉ el-beyú ile'n-nihaye úaleykum selam

-4-

(1)Mã-hüve....fihi....(2)Muħammed bin İbrahim....úanhümã (3) be-æonsãanãniyye
(4) Muħammed

-5-

Pend

Fãûlâtün Mefãûlün Fãûlün

- 1 Devletün kim bülend-ťãkdur
Çãr-dıvãrı ittifãødur
- 2 İttifãø itmeyince ĉayl ü ĉaşem
Ne Ferıdün irişdi milke ne Cem

-6-

Bãø± Efendiñüz Laťfelerindendür
Mefûlü Mefãûlün Mefûlü Mefãûlün

Sen dil-beri görenler úařıøları ne dirler
Mefûlü mefãûlün mefûlü mefãûlün

-7-

Pend

Mefãûlün Mefãûlün Feûlün

úAøılsuz dødtdan dűřmen bihterdür
úAøılsuz død dűřmendenden beterdür

(3b)

Evrãø úaded 160

-1-

- 1 `Yãh± ki şeved dil-i tu çü äyine
Deh çız bışun kon ĉi-derün-ı äyine
- 2 ~ışç u emel ü dürü° u °ıybet
Buĉl ü ĉased ü kibr ü riyã vü kãne

-2-

Pend-i Dil-bend

Mefãûlün Mefãûlün Feûlün

- 1 Saüdet øulina ~aødan úaťãdur
Aña zor ile saúy itmek ĉaťãdur
- 2 Ne saúy ile olur úzz ü saüdet
Ne taøçrãt ile faør ü felãket

- 3 Kişi saıy ile ger devlet bulaydı
Gedālar øalmaya sultān olaydı
- 4 Muøarrerdür bu kim virmek ~aødur
úAṭā dāyim cevād-1 Muṭlaødur

-3-

Pend-i Dıger
Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 Çün ire ũøile bir kār-1 müşkil
Ki düşvār ola andan kār-1 ũøil
- 2 İde úølına bir úølı daḫi yār
K'ola āsān aña ol kār-1 düşvār
- 3 Çü rüşen olmaya bir şemúile ev
Uyarır şemú daḫi k'arta pertev
- 4 Vel± hayr umma tedb±r-i úvecden
Ki kej ḫāçıl olur rāy-1 kecden

-4-

Pend-i Bī-na®ır
Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 Degül úaynumda biñ kez ürse düşmen
Zarar yoø māha kelbüñ úvúvıñdan
- 2 Göze göstermese ḫurşıd ḫuffāş
Kim olmaz çerre mihrüñ pertevinden

-5-

Maøālī
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

Maøālī ṭaún-1 cāhilden ne °am erbāb-1 úrfāna
Atarlar ṭaşı elbette dıraḫt-1 m±vedār üzre

-6-

Pend-i Bī-na®ır
Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 İns ü cin emrüñe rām olsa Süleymān mánend
Dükeli dürrini baḫş itse saña øulzüm-i heft
- 2 Girse her laḫzada genc±neñe māl-i æārün
Müzenüñ kebkebidür olsa libāsüñ zer beft
- 3 ç aøın aldanma °urür itme beøāsı yokdur

Bu fenā milketidür her ne ki var āmed ü ref̄t

-7-

Mefāülün Mefāülün Feülün

1 Duñdan yād idüè cān-1 hāzinüm
Cihān dārından m̄mān ile gitsün

2 Duñ olmazsa bār± cān ü dilden
Diye luř eyleyüp ~aø raħmet itsün

(4a)

-1-

Müfredat

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

Sineñe bir sāde-rü dildārı muħkem ´arasın
Derd-i úşoñ bulmadum ben bundan özge çāresin

-2-

Velehu

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

Gören bir raø´ ururken gird-bād-1 deşt-i hāmùnı
Semāüa øoydı Leylānuñ hevāsı ħāk-1 Mecnùnı

-3-

Pend

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

Ehl-i dillerdür çeken her dem edāñi āaúnı
Kimse āaş atmaz `ayālî mive-i ħām üstine

-4-

üUnvān-1 Mektüb

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

`āk-1 pāya dilerüm i´āl ide mektübümü
~azret-i Maüruf-1 Kerħi raħmetu´llāhi üaleyh

-5-

Vuçulî Beg Berāy-1 Birādereř Aħmed Beg
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

Dem-ā-dem lāle-veş nār-1 ğam ile sine āağlaruz
æara āağ gibi arøamuz yitirdük aña ağlaruz

-6-

Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

İ anma kim gözden ırağ olan gönülden dūr olur
Çeşm-i dil dāyım hayālūnle senūñ pūr-nūr olur

-7-

Ġazel-i ũĀli

Feũlātūn Feũlātūn Feũlātūn Feũlūn

- 1 Müddeũ āl ile ol şūhı ki tenhāya çeker
æorøarın reng geçer bāde-i ħamrāya çeker
- 2 İki divāneden alınmadı ũşøuñ yaøası
Kūhken dağa çeker æays ise ´aħrāya çeker
- 3 Nām ile ũleme bir velvele ´alduñ ki seni
Kimi teşhire muøayyed kimi esmāya çeker
- 4 Dāmenūm seyl-i sirişk aldı yaøam āteş-i āh
Biri eflāke biri lũcce-i deryāya çeker
- 5 Kevkebūmden ne için ağlayup āh eylemeyem
Geh çalar yerlere geh ũlem-i bālāya çeker
- 6 Yine bir saħt-kemān a´dı ki ũĀli øoluña
~aø budur az bulunur ancılayın yāya çeker
- 7 Ĩnk-ı āabūna bu vādide viren meydānı
Ögdül almazsa eger şāũri daũwāya çeker

(4b)

İstānbũl fethinden ´oñra İstānbũlda müfti olan mevāli-i ũ®āmdur
raħmetu'llāhi teũlā ecmāũn

Mollā Gürānı raħimehu'llāh	Ĩũace-ĵāde raħimehu'llāh	Mollā ũArab raħimehu'llāh	Ef-āl-ĵāde raħimehu'llāh
Müfti ũĀli Çelebi raħimehu'llāh	Kemāl Pāşā-ĵāde	Saũdi Çelebi raħimehu'llāh	Çivi-ĵāde raħimehu'llāh
æadrı Çelebi raħimehu'llāh	Muħyiddin Efendi Çelebi	Ebu'´-ı uũd Efendi	~āmid Efendi
æā-ı-ĵāde Efendi	Maũũl-ĵāde Efendi	Çivi-ĵāde-i Őāni	Şeyħi Efendi
ÿekerıyyā Efendi	Bøstān-ĵāde Efendi	Ĩũace Efendi	ı unū'llāh Efendi
Ĩũace-ĵāde Efendi	Mu´āafā Efendi raħimehu'llāh	Defũa-i Őāni ı unū'llāh Efendi	Defũa-i Őāni Mu´āafā [Efendi]

Bir kişiye bir vaøıúa olsa veyã bir nesnesi zãyiúolsa veyã dünyevî uørevî hu'ú' için murãdı olsa işbu úazizlerüñ rüñi için neçr ide her ne hãceti olursa revã ola mücerredür

Şeyh Ebu İshãø
Kãzrùnî rüñi için
dirüm
3

Şeyh Bahãøe' d-dîn
Geylãni rüñi için
dirüm
15

Şeyh Şehãbe' d-dîn
Sühreverdî rüñi için
dirüm
2

Şeyh úAbdü'l-øãdir
Geylãni rüñi için
dirüm
2

Şeyh Ebu'l-~asan
~ırøãni rüñi için
dirüm
6

~azret-i Sünnî
Nefise rüñi için
dirüm
1
Yekùn
47

Mevlãnã Celãlü' d-dîn
rüñi için
dirüm

Eyyãm-1 ~isãb
Mefãülün Mefãülün Feülün

- 1 Dü-şenbe vü dü-şenbe gitme şarøa (gün aøgısı)
Ne yek-şenbe ne cumúa gitme ğarba (gün batısı)
- 2 Se-şenbe vü çehãr-şenbe günü zinhãr
Şimãle olma ey şir-ten zinhãr
- 3 Cenüba øılma penç-şenbede niyyet (aø yelden yaña dur)
æılıpdur ~azret-i úAlî va' iyyet

Pend
Faülâtün Mefãülün Feülün

- 1 İ unduğı zehr olur saña her-bãr
Şehd ile mãrı beslesen ey yãr
- 2 İ açmağıl şüre yire tohm-1 'afã
Biter incitme 'oñra hãr-1 cefã
- 3 Eyleme bed-sirişte ihsãni
Kim olur bãüü-i peşimãni

(5a)

(1)Yanıø fethinde ` İace Efendi işãretiyle Gelibollu úAlî Çelebi Serdãr Sinãn Pãşãya inşã itdügi fetih-nãmedür (2) *Allãhu hayru'l-fatihîn bismi'llãhi fettãhu'l-muün el-ħamdü hayrü'n-na'ırın ve's-selãt ü úale'r-resúlihi úsvetü'l-en'ãr ve'l-muhãcirîn* (3) *temme's-selãmu úaleyhim ve úalã kãffeti'l- ouzzati'l-mücãhidîn fermãni aulã'i Rabbi úççeti ve iulãni*

*ülâü kelime-i şehadet*²⁷ için (4) şehadet-i şehdine meks var hu'û'u bi'llâh per ü bâl açan ve meydân-ı gâzâda aulâ-yı dîn güllerinden kâse (5) kâse oınlar için dilir ü dilâver ü cân ü ser viren serverler ile gûzât-ı be-nâm-ı kümmât-i ehl-i İslâm (6) oollarına selâm ve duâ ve taııyyât-ı selâmet müddeü inhâ oılup kendülere kelâm-ı na'ihatmend-i şâhâne (7) ve peyâm-ı pend-i bi-bâhâne budur ki ümümen selâân-i nâmdâra havâoın-i gâzâ-güçâra huçücen ecdâd-ı emcâd-ı kirâmum (8) olan mücâhidân-ı aifer-yâr mübârizân-ı ahyâr hazân ü bahâr düşmen oanı ile ma'reke ahrâlarını lâlezâr ve (9) ve leyâlî ve nehâr emvâl-i gånâyim gınâsı ile úsker-i nu'ret-i encümend ü behredâr ide gelüp farzâ-ber iken (10) yıl tamâm tıgleri habs-i neyâm ve kendüleri râhat ü ferâat-pisterin neyâm olmağa rızâ virmezlerdi (11) ve bir iki küffâr-ı bed-kış ü bed-nâm -arb-ı tıg ü kúpâl ve zaıım-ı tır ü şemşir-i oıalden âsüde-aıvâl olmasını (12) oââen revâ görmezlerdi bâuü bu idi ki tıgleri dem-be-dem isâle-i hûmı meyyâl ü cehdi bi-dirıgleri (13) dem-â-dem cihâd-ı fi-sebîl'llâh âarîoinde şerer-i hâl olup zamân zamân a'hab-ı neberd ü heycâ-yı (14) nefâyis-i gånâyim ile kâmkâr eylerler idi ve eköer-i ahyân şir-i merdan peşe-ceng ü degâyı oogan arslanlar (15) gibi gülle-i düşmândan daıı gülle-i bed-kışândan tahris-i aume-i şikâr iderlerdi fi'l-vâoıú Kur'ândaki Süre-i úÁdiyât (16) anlaruñ va'f-ı şânlarını hikâyât ü laf-ı şerif-i muğayyerât gâzâ meydânında tozooıparan farisler ne işârât (17) olup dınâr-ı bâana irtibâa-ı úlâoa ile mihmân ve ribâü yevmi fi-sebîl'llâh hayrun mine'd-dünya ve mâ-fihâ²⁸ hadîü-i (18) şerifine mütâbaúat-künân olan merdler úle'l-hu'û' dâüre-i hamıyyetden çıomayup nokâa gibi yerin bekleyen ferdler (19) yaüni beıı-i naod-i cân ü arf-ı mâ-melek-i hânümân iden Rüstem-i neberdler ve rüzigâr-ı rüzigârıñ zer ü ziver ü (20) ziyetine aldanmayup mııraú o küffâr her-çü båd-â-bâde hevâsında tek diyü oılan vâdi-i(21) nev-revler gâh tıgleri ile dirliklerin örtüp dünyâda oââı derecât ide gelmişlere d[e] gâh şehadet niúmeti (22) hânını hûn-ı aulâda müşâhede oılup úobâda dârü'u-naüm cennât-ı meslegine gide gelmişlerdür ve bi'l-cümle (23) her oaçan ki küffâr-ı şeyânet-nihâd *lehüm min cehenneme mihâd*²⁹ oa'd-ı tahrib-i ümir-i bilâd ü ser-hadd-ı memâlikde *feeköerü fihe'l-fesâd*³⁰ (24) mazmûnuna mâ'adao hikmet irâd oıulurlardı refüi elviye-i cihâd ve sevø-i ecnâd-ı ciyâd ile bilâ

(5b)

(1) bilâ-teğhir mir ü vezir ve ağır ü kebir ve bernâ vü pır yaüni gürühen gürüh cemm-i gâfir şimdiki gibi rumı ü sinân ile (2) el bir ve âr ü kemân ile úazm-i dâr ü gir idüp ser-haddlara çekilürlerdi ve böstân-ı ceng ü cidâle (3) cıdâları şimşâd ile serv-i âzad gibi dikilürlerdi el-oıcca gürzler alınıp oılıçlar çalınıp oolar (4) sıhâm-ı oazâ gibi atılıp bâzâr-ı neberd ü veğâ germâ-germ olmağıla yoø bahâsına cân ü baş atılıp (5) niçeler admet-i şimşire oââı menzilet iderlerdi yaüni ki *feulâüke kâne seııyuhum meşküren*³¹ na'ı (6) luâfına mâ'adao olmağa giderlerdi ve niçesi sâlim ü gånim hanumânlarına úavdet hu'û'ında câzim (7) ve *yenøalibü ilâ ehlihî mesrüren*³² mazmûn-ı hikmet-nümünını i®hâr iderlerdi el-~aoo mâ-dâm ki âteş-i harb ü veğâ (8) rüzigâr-ı cihâd ü gâzâ ile fûrüzân olmaya devrgâh-ı ülemden -alâlet [ü] ®ulmeti götürülmez ve her oaçan ki (9) gubâr-ı fitne vü fesâd ü gavgâ seyl-âb-ı hûn-ı aulâ ile muzmâhill ü bi-nişân oılınmaya mirâat-i oulub-ı (10) Müsliminde râhat ü afâ yüzleri görünmez imdi hayli zamândur ki küffâr-ı hâksâr zânü-yı (11) âsâyişde zünüde ve füccâr-ı nâ-sütüdegâr pister--úzah-ı nümâyişde günüde-i tıg ehl-i maçâff(12)giriftâr-ı habs-i

²⁷ "Allah fethedenlerin en hayırlısıdır. Allah'ın ismiyle fatihlerin yardımcıdır ve insanların en hayırlısı (resulullah'a (a.s)) salat ü selam üzerine olsun. Yardım edenler (Medineliler), hicret edenler (Mekkeliler) ve diğer bütün gazilerin üzerine de selam olsun, selam tamamlandı. Allah'ın yüce fermanı kelime-i şehadeti yükseltmek içindir."

²⁸ Hadis-i Şerif : "Allah yolunda hudutta bir gün beklemek dünya ve ahiret için en hayırlısıdır."

²⁹ Araf, 41 : " Onlar için cehennemde bir döşek....."

³⁰ Fecr, 12 : " Orada fesadı çoğaltmışlardır."

³¹ İsra, 19 : "...İşte, o kimselerin çalışmaları kabul edilmiştir."

³² İnşikak, 9 : "Ve sevinçli olarak dönmüş bulunur."

ğılâf ü bahâdırân eârâf ü eknâf peygûle-i râhat ü ferâgatde mâül-i iükâf (13) şîr-i şemşîr mânend-i deşne gülle-i üdü öanın içmege teşne ve teş-âb-ı maürece (14) gürz ü kûpâl zelle ve lâne hasreti ile mîr-i deşne olmağın zümre-i fecere-i auldâ diyâr-ı İslâma (15) taâvil-i yed ider oldı ve müşrikin-i -alâlet-peymâ bu sene Bosna ser-ğaddında fi'l-cümle fesâde (16) fürce buldı *binâoen üale'ç-çalik*³³ haââb-ı müsteâb melâ-i ülliyin server-i zümre-i mücâhidin (17) *fi külli vaotin ve hîn*³⁴ *oul sirü fi'l-er-i fen@urü keyfe kâne iâöibetü'l-mücrimin*³⁵ (18) na'ı ile işâret buyururdu ve şîrçime-i çemime-i müşrikin tehiyye-i esbâb-ı rezm ile taübiye-i (19) kibr ü kin itdüğe mübeşşirin-i kerrübiyyin ve *mâ-lehüm min nâçrîn*³⁶ beşâret müjdesin getürdi (20) eyle olsa sâbıoa halou'l-ürâd gibi öalü-i pulâd-nihâd fetğ ü teşhîrinde ve yümn-i hıdmet ile Yemen vilâyetinde (21) gibi ânât-ı Yemân ve úrbân-ı úArabda cüyân haylini bi'd-defeüât çoyup ve ol vâdilerün şîr-i jiyânı (22) geçenleri fâre gibi firârla delikden delige öoyup hu'un ü öilâü teşhîrde ve öa'abât u ziyâü (23) tedmirde hıdemât-ı mesöünesi müşâhere olunan müşîr-i müştahâr-dilir vezîr-i dil-pezir ü rüşen-i zamîr (24) ğazâ meydânında kerrât ile nâvek gibi menzil almış ve úar'a-ı neberd ü hecâda şübede bağt ile niçe menzilleri alup

(6a)

(1) tozlar koparmış vekil-i celil ü nâmdârı aünî be-sipeh-sâlâr ü serdârüm olan Sinân Pâşaya (2) *yesirre Allahu li'l-futûhati mâ-yeşâ*³⁷ size ser-leşker ü pişvâ gönderilüp ve aqvâl-i fetğ ü fütüh (3) ve aümâl-i öilâüü şürüh bi-ünâyeti'llâhi'l-mülkü's-sübbüh ana tav'if ü meşruh öılınup cümleñüzi (4) `udâ-yı Teûlâya ımarladum ve bedreoa-i duüyı pür-himmet-i evliyâ ile size hem-râh öıldum (5) ~aø Celle ve úAlâ seferiñüzi mübârek ü meymün ve uğrıñuzu hüccet ü hümayün fâtihanüzü (6) ihlâsiñuza göre rüz-efzün ve hâtimeñüzi envâü gånâyim ile Öevâb-ı dü-cihâniye maörün öılup (7) sefer ü haçarda haçret-i `izr beni reh-ber ve meydân-ı maürece-i pür-haçarda müstaün ü müsteân (8) nâır u hem-râhiñuz ola ümmüvâram ki zahmetiñüz rahmete mübeddel ve úsretiñüz úşrete muhavvel ve haç ü (9) hasâretiñüz ğinâ-ı gånâyim ile müçeyyel taünnü[t] ü taü'ub(ta'auub)-ı bi-nihâyetiñüz nice menâıb ü mükâfât ile muhasenât-ı (10) huzür u râhat gibi mükemmel olup her hu'üsde ser-dâriñuza inöiyâd idesüz (11) olan reüyâyı riüyet ü himâyet iderek gidesüz tâ ki hareketiñüz mücib-i bereket ola ve cihâd ü (12) ğazâya telaöiëüz bâüö-i nu'et ü gånîmet ola li'llâhü'l-ğamdü äbâ vü ecdâd-ı üçâmumuñ râzüitdükleri (13) râh u resm mâüümüñuz ve onlar zamânındaki seferler ve eârâf ü cevânibe geşt ü güçerler mesmüü u menhümüñuzdur (14) size dağî lâyîø olan anlar sülükü ile meslük olmakdur ve öudemâ-ı ehl-i cihâd terk itdükleri (15) cevr ü eçâ-yı bi-küllîhi meârük öılmaødur min baü Mevlâ @ahirüñüz ve ricâl-i ğayb dest-girüñüz olup (16) ervâh-ı etöiyâ hâfi® u nâiruñuz ve aöâb-ı evliyâ dâümâ hâmi ve nâçiruñuz ola *temme's-selâmü* (17) *ülâ men ittebaü-evâmiru'llâhi'l-üallâm ve tüsennâ bi-sünneti resülü'l-himâmi mâ-dâmeti's-şuhûr ve'l-aüvâm* (18) ve *mâ-bi-rah[me]ti'l-leyâli ve'l-eyyâm raøamü fi'l-úşere'l-âhîri min cemâ-iyyü'l-âhîri bi-vâ'ia'i yerâütü'l-vâsîâ* (19) ve *bi-ünâyeti'llâh el-mülkü'l-öâsiâun innehü öâyimü ve bâsiâun*³⁸ úAlî

Maálaü-ı úAlî Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

³³ Binâ'en üale'ç-çalik: "İnsanın nankörlüğü üzerine"

³⁴ Fî külli vaotin ve hîn: "Bütün zamanlar içinde"

³⁵ Nahl, 69: "De ki: Yeryüzünde yürüyünüz de bakınız ki, günahkarların akıbeti nail olmuştur?"

³⁶ Ál-i İmrân, 22: "Ve onlar için yardımcılardan bir fert de yoktur."

³⁷ Yesirre Allahu li'l-futûhati mâ-yeşâ: "Allah, (kendî) yolunda fetih yapanları korur."

³⁸ "Allah'ın emirlerine tabi olanlara ve peygamberimiz (a.s)'ın sünnetine tabi olan şehir ve halkına, gece ve gündüz Allah'ın rahmetine Cemadiyyülahir ayının son on gününe, Allah'ın inayetine ve kastedilen mülküne Açan ve Ayakta Duran Allah'ın selamı tamamlandı."

- 1 Bizümle bir gicecük cāme-ḥāba girme misün
Beni günāha öoyup sen Ŗevāba girme misün

(6b)

-1-

Tārīḥ

Feūlātün Mefāūlün Feūlün

- 1 ~amdü li'llāh ki bu diyār içre
Áşikār oldur sırr-ı Mevlānā
- 2 Geldi bir mürşid-i āarīð-i İllāh
Urdı işbu maōām-ı ḥübā binā
- 3 Dimiş aña meger ki rüöyāyı
Server-i enbiyā Resūle `udā
- 4 Saña emr oldı cānib-i ~aødan
Eyle var Bursa şehrini meöwā
- 5 Emrine imtiŖālen ol da gelüp
æıldı ḥükm-i şerifini icrā
- 6 Mevleviler bu cāy-ı dil-keşde
Süricek döne döne çevø u ´afā
- 7 Himmet-i evliyā ile `aylı
Didi tārīḥ için bu beyti aña
- 8 Mevlevi-ḥāneyi Cenübî Baba
Eyledi Hù diye diye iḥyā Sene 1024 [1615]

-2-

Tārīḥ-i Yahyā Efendi

Mefūlü Mefāūlü Mefāūlü Feūlün

- 1 Sulān Murād ol şeh-i gāzi ki umarın
Ŗömrin ide ´ad sālden Allāh ziyāde
- 2 Mîmārı olup āabú-ı hümāyünü bu øasruñ
; anıatlaruè üstādlara itdi ifāde
- 3 ~aøøā ki úceb cāy-ı ´afā-güster olaydı
Ebvāb-ı ferāḥ dāūm ola anda güşāde
- 4 Bir cāmını āyine-i İskendere vermem
Cām ü Ceme beñzetsem ola luāf u ´afāda
- 5 Yahyā didi tārīḥini ol øa´r-ı laāfüñ
Mevlā müteyemmen ide Sulān Murāda Sene 1046 [1637]

-3-

Tārîḫ-i Cevrî
Mefûlû Mefâûlû Mefâûlû Feûlûn

- 1 Mevlâ Çelebi kim yed-i beyzâ-yı keremûñle
`urşid gibi ûlem-i ihsân idi kârı
- 2 Oḫşadı ḫulû´ ile şehin-şâh-ı cihânûn
Hem bende-i dildâdesi hem muñnis ü yârı
- 3 Bûy-ı gül-i ıalâk-ı laâf ile virürdi
Eyyâm-ı ḫayâtı eÖer-i feyz-i bahârı
- 4 Bulsaydı aña ḫüsn-i dil-ârâsını Yûsuf
ıışø ile Zeliḫâ gibi øılmazdı øarârı
- 5 Nâ-ḫaø yire ®ulm ile şehid oldı o ma®lûm
Menzilgeh ola ~aøøuñ aèa øurb u civârı
- 6 Cevrî didi târiḫini idüp ~aøøa münâcât
Müsâya cemâl ile taḫayyül øıla Bârı   Sene 1041 [1631]

-4-

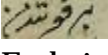
Târîḫ [-i ~ükmî]
Feûlâtûn Feûlâtûn Feûlûn

- 1 Bundadur mevlid-i Sulâñ-ı rüsül
Bunda doğdı o saâdet güneşi
- 2 Budur o cây-ı behişt-âsâ kim
Müşgdür äopragı yâøua äaşı
- 3 `âdim-i ravzası Cibril-i emîn
~ür-ı gisü ile cârüb-keşi
- 4 Gün işiginde Süheyl-i Rûmî
Şeb øapusında Âulâm-ı ~abeşi
- 5 æapuâğası Ğazanfer Ağa
Yapdı bu øubbe-i gerdün-veşi
- 6 *Ceûla'llâhi øarinen bi-øabûl*
`ayrahu küllü Âadâtin ve îaşı³⁹
- 7 Didi itmâmına ~ükmî târiḫ
Mevlid-i pâk-i Resül-i æureşi   Sene [1009]/ [1600]

-5-

³⁹ "Allah onun hayrını bütün sabah ve akşamlara (her zaman) kabule karin eylesin."

Tārîḫ [-i ~üsni]
Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Felek kim eyledi Vaûdi gibi bir ercemendi ḫayf
Görüp aørânı içre ḫüsn-i aḫlâøıyla memdûḫ
2 olıcaø aña ~üsni didi târîḫ
Ecel yitdükde vaûdi vâüdesi aldı gelüp rûḫ Sene 1094 [1684]

(7a)

Berây-1 Sür-1 Sünnet Meḫmed bin Sultân Murâd
Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Bir ´ubḫ-dem ki sûr-1 güle ebr-i nev-bahâr
Gönderdi jâleden çaçılıø dürr-i bi-şümâr
2 Reftâre geldi serv eline şemûi sebz alup
Ezhârı sù-be-sù oøudı gülşene hezâr
3 Demlendi båd-1 ´ubḫ ile eşcâr-1 erguvân
Uydı u´ül-i devr-i güle ´avt-1 cüy-bâr
4 Yazıldı ´unúile yeniden muşḫa-i çemen
Şebnem düşüp zemîne bozuldı ḫaâ-1 ğubâr
5 Erbâb-1 úayşa yaúni áarab ḫâ´ıl itmege
Bir tâze naøş baĝladı üstâd-1 sâzkâr
6 Hep muaribûñ terâne vü âĝazı sünbüle
Hep çalınan øulaĝına úduñ benefşezâr
7 Câmın şarâb-1 jâle pür itmişdi lâlenüñ
Bezm içre kâse-lis idi ḫur´id-i tâb-dâr
8 æaldırmadı simâan o gün âfitâb-1 çarḫ
Aḫşam olunca câmını döndürdi lâlezâr
9 Áḫir ḫicâb-1 şâme girüp luḫbeân-1 Rüm
Æutdı cihânı mâüreke-i cünd-i zengibâr
10 Ol gice mührbâz-1 felek øıldı nâ-gehân
Bir peyker-i ğurâb ile biñ beyzâ aşıkâr
11 Evrâøımı æøuz felegüñ øat øat eyleyüp
Áfâøa âteş işleri gösterdi rüzigâr
12 Encüm degüldi æâhir olan gökde ol gice
Yaødı sürür-1 sûr ile gerdün æøuz ḫisâr
13 Meclisde Zühre-i felege yer bulunmadı
Bâm-1 sipihre çıøsa temâşâya vech-vâr

- 14 Eâfâl-1 encüm encümen-i çarha sığmayup
Yılduzlar atdılar yire ol gice bi-şümâr
- 15 Hep gökde istedüklerini yirde buldı halø
Hiç itmez oldılar revî-i çarha iüübâr
- 16 Ol günki sûr-1 sünnet-i Sulâân için seher
Gül-gün-1 çarha hüsrev-i hürşid olup süvâr
- 17 Gün gibi altun üsküf ile şehriyârlar
Saf bağlamışdı Â´af ü Sulâân ´ad hezâr
- 18 Ol rüz-1 haşrı seyr iden olmaz cihânda kim
Dîdâr-1 hûra çekmez idi kimse inti@âr
- 19 Zeyn oldı nahl-1 şemúile meydân-1 øa´r-1 şâh
Yapıldı ´anki câmiüi çarha niçe menâr
- 20 Bir şemúidi ki gün gibi gündüz ziyâ vire
Güyâ uçup⁴⁰ sürh ile ol âüb-1 zer-nigâr
- 21 Güyâ uçup⁴¹ hazret-i Şeh-çâde bunlaruñ
Bir nahl idi ki yapmış anı ´unú-1 Kirdgâr
- 22 Ol esb-i båd-1 pây ile ol øadd-i ser-firâz
Bir cüy-bâr idi kim ide serv der-kenâr
- 23 Bu äâø-1 bi-süâina süâin oldı yâ meger
Rây-1 münir râyet-i man´ür-1 şehriyâr
- 24 Sulâân-1 din ü devlet ü üzz(et)-i Murâd ´ân
Dâñâ-yı reøy-i hikmet ü Dârâ-yı dâd-kâr
- 25 Bir pâdişâhdur ki øarâr eylemez felek
æuâb-1 murâdın eylemese bir nefes medâr
- 26 Bir şâhdur ki eyledi âbúnda imtizâc
~ilm ü şecâât ü verâúu heybet ü vaøâr
- 27 Tâc ile fâhr iderdi ezel pâdişâhlar
Tâc ile taht anuñla ider şimdi iftihâr
- 28 Seyyâreden heyâkil-i nûr a´dı boynına
æıldı sipihri dehşet-i şim´ir bi-øarâr
- 29 Şehbâz ile hu´ümete øâdir midür horús
Terk eylesün únâdı æızılbaş-1 nâ-bekâr

⁴⁰ Sağ kaydı: uçup: içinde

⁴¹ Sağ kaydı: Güyâ uçup: içinde

- 30 Sür-1 úâim sünnetine hıçmet itmege
Cemúoldı serverân ü selâän-i her diyâr
- 31 ` aõân-1 Türk ü han-1 ~oten hâkim-i Yemen
Râyân-1 Hind ü dâver-i Keşmir ü æandehâr
- (7b)
- 32 Bilmez dügün evin ki güle kâse-lis ola
Fagfür-1 mülk-i Çin ile Kisrâ-yı tâcdâr
- 33 Hep sünnet-i Muhammede cemúoldı ümmeti
Aúldâ-yı ehl-i sünnete laúnet hezâr-bâr
- 34 Bir øaäre gelmeye kef-i øadrine fi'l-meûel
Sûrı güninde ´açılıø olsa idi bihâr
- 35 Şol deñlü pişdi maabağ-1 sùrında aâime
Kör eyledi âmaúgözini keûret-i buhâr
- 36 Sir oldı aç olan eli yuføa gülâcdan
Geldi mizâca kelle-i sükkerden inkisâr
- 37 Æutdı cihânı gün gibi øur´-1 ziyâfeti
Olsam úaceb mi ben dahı bir çerre behredâr
- 38 æadrüm egerçi çerreden eksük zamânede
Fazlum velik gün gibi bulmışdur iştihâr
- 39 Áğır bahâlıdur kim alur dürr ü gevheri
Geldüm ki úarz idem saña ey şâh-1 kâmkâr
- 40 Medhüñ güherlerüñ dolup elmâs-1 âbüile
Dizdüm zamâne silkine bir na@m-1 yâdigâr
- 41 ~üsn-i edâ cevâhiri medhine yaraşur
Şehler hazinesinde gerek dürr-i şâh-vâr
- 42 Hep ide geldi şimdiye dek pâdişâhlar
Erbâb-1 maúrifet sözini dürr-i güşvâr
- 43 Ev´âf-1 Şeyh i âdi vü Firdevsidür øalan
`âk oldı saúd-1 Zengî vü Mañmüd-1 Şehriyâr
- 44 Áb-1 ~ayât na@m ile hep zinde nâmdur
Devrân egerçi tenlerini øıldı hâksâr
- 45 Evsâf-1 pâk-i şâhı çü ha´ra mecâl yoø
Nevû uzatma gel sözi kim yegdür ihtisâr

46 Tā kim bahār-1 sünnet-i dîn-i Muḥammedî
jür-1 nehār-1 ḥaşre degin ola ber-øarār

47 Naâî-1 zeminde şâh ile şeh-çâde var olup
Erkân-1 devleti ola bâøi vü pâyidâr

Ġazel-i Nevû

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Dün gice meclisümüz yâr ile rindâne idi
Sâgar idi ben idüm Şemûile Pervâne idi
- 2 Çeşm-i bādāmını nuøl itmiş idi ben mezeye
Dir[h]em-i eşk-i revân anda ḥarîfâne idi
- 3 Dün gice sâøi ile sâgara ḥâcet yoğ idi
Dil ü didem baña peymâne vü mey-ḥâne idi
- 4 Raḥne-i dâğlarum itmiş idüm âyine
Ser-i gîsü-yı perîşâne elem şâne idi
- 5 Her gedâ-meşreb olan ol deme irmez Nevû
O da bir luâf-1 `udâ bahşîş-i şâhâne idi

(8a)

(1) İnşâø-1 Ôânî Li-Merḥûm úAlî Çelebi Ēâbe Ôerâh

(2) Ġâzi-i fi- sebîli'llâh ve mücâhid-i müsâüid-baḥt ve ®afer-destgâh olup rüzân u şebângâh
(3) câhid-i aûâ-i kelimetu'llâh olan man'úr u mu®affer Sulâanum hazretlerinüñ ḥâk-i pây-i
®afer-ferleri (4) iltiôâm ü taøbil ve ihtirâm ü tebcil øolındıødan ´oñra úarz-1 bende-i duûa-güy-1
çelil ü aḥøar-1 nâ-murâd ve sefil oldu ki (5) zümre-i úuvalâ vü fıroa-1 fuzalâ øul küllün min
úndi'llâh⁴² na'-1 kerimini ḥasb-1 ḥâllerine güvâh úadd idüp (6) faør u fâøaya mübtelâ
olduølarınca vird-i zebânları bi'n-nifâø *mâ úndeküm yenfedü ve mâ úne'llâhi bâøin*⁴³
mazmùn-1 (7) ḥaøøat-1 meşhûni olup *li-keylâ teøev úlâ mâ-fâtiküm*⁴⁴ kelâmını güş-1 hüş ile
ı'fâdan ḥayâli olduølarına (8) binâøen bu úabd-i kem-baḥt ve bende-i dil-saḥtларunâ Sulâanum
ḥazretleri saúdet ile ~âlebe vâli olduøları târiḥden berü (9) nişân-1 ihlâ´ u úubüdiyyet cebhe-i
ḥulü'-1 ḥiløâtümde *ke'n-naøsi fi'l-ḥacer*⁴⁵ mürtesem olup Allâhu ađem ve (10) *kefâ bihi
øehiden*⁴⁶ ´adakatüme inanup cânib-i ~aøøa tevekkül ve Sulâanumuñ øadr-şinâs ü ehl-i ~aøø
(11) olduølarına áayanup eçyâl-i dâüümü'l- ef-âllarına tevessül idüp devâm-1 devletleri
daúvetlerine (12) iştigâlde iken ḥaberüm yoø ki aûdâ-yı mekkâr pes-i perdede dürlü dürlü naøş
(naøşlar) geçmede gâh (13) Sulâanumuñ luâfına ma®hâr düşüp ve iltifât-1 úâlilerine taøarrüb
kesb idüp kendülere (14) mezâḥime ḥavflarından gâh yirümüze álib olup çerâğ-1 devletlerini
münevver itmek semtinden (15) niçe isnâdât ü iftirâlara mürtekib olmışlardur ki ol zamânda
bu bende ne øadar ki eymân-1 ġilâ® ü şidâd (16) itsem úitimâd olunmazdı ve ne deñlü beyyinât-
1 øaâúa vü berâhin-i sââúa ile berât-1 çimmeti iøbâta (17) saúy itsem iltifât buyurılmazdı øol

⁴² Nisa, 78 : “De ki: Her şey Allah'tandır”.

⁴³ Nahl, 96 : “Sizin elinizdekiler tükenir, ama Allah'ın elinde olanlar bakidir”.

⁴⁴ Hadid, 23: “Bu da elinizden çıkan şeylerden...”.

⁴⁵ “Taştaki (mermerdeki) yapı gibi”

⁴⁶ Ahkaf , 8: “Benimle sizin aranızda şahid olarak O, kafidir.”.

zamān ki *yevme tebye*→ü *vücühun ve tesveddü vücühun*⁴⁷ ayeti nevûi insānuñ (18) berevāt-ı seyyiūt ü hasenâtında gün gibi ®uhûr eyleye ümîd-vāram ki aûlānuñ mekr ü (19) tezvîrleri ®âhir ve bende-i bî-riyānuñ sîdõî āõârı nücûm-ı çarç-ı berin gibi mütekâõîr olup ve hayf (20) ü dirîğ ki úĀlî gibi duâ-güy-ı ´ādıkumuza ğadr itmişüz dir Sulānumuñ teõessüfi bâhir olaydı (21) Egerçi ~aõõ Celle ve úĀlā ol zümreden birine belki mekren ve tezvîren cümleden işidene âyîne-vār meddin (22) cezāsın virdi yaûni ki zıllu ®ulmü´®-zālîmi õa´îr fehvāsınca nümâyān idüp riyāseti sekerāt-ı (23) mevt hâlindeki úõûbete degmedi el-ħamdüli´llāhi teûlā bu bende-i bî-riyāları ilā haçe´l-ān faõr u fāõa ile (24) niûmet-i ğayâtdan behrmend ü maüzüllüõ belâları keşâkeş ile ğüşe-i bî-tüşe-i õanāiatden ercûmen olup

(8b)

(1) taõdir-i ilāhi ile fermān-ı şāhen-şāhiye õarın olan tevāriħ taħrîrine mübāşeret ve evvel-i āferinişden (2) ilā yevminā haçā vākiú enbiyā vü evliyā vü ğükemā vü úlemā vü vüzerā vü úmerā vü bülegā vü şuiûrā (3) aħbārına müteúallîõ yetmiş cild úArabî vü Fārisî vü Türkî kitāblaruñ zübdesini alup Kühü´l-Aħbār (der-kenār: meçkür kitāb taħassüs olına) (4) nām bir kitāb-ı büzürg-vār olmışdur ki nāsiħ-i müverriħin evvelin ü āħirîn idüğini şeyħu´l-İslām (5) vesāõri mevālî-i kirām dāûleri imzā-ı ğarrāları muānven buyurmışlardur fe-lā cerm bu çikr olınan (6) ā´ār eyyām-ı baālet ve úazlimüzüñ netāyicinden olmağın õasemen bi´llāhi teûlā dāyim ilā-vefāt-ı Sulānumuñ (7) saûdet-vārın ile muāmmar olmalarına duâdan hâli degülem nihāyet zaħm-ı faõr u fāõadan (8) renc ü belā cāna ve kârid-i ğayret üstühvāna yitdükçe ve hefteden hefteye ğıçmetkār õulları (9) bezzistānda dellāl ü simsār olup ğā´ıl-ı ümrüm olan kitābcuolarumı māl-i beyt gibi (10) *büyiü men yezid*⁴⁸ itdükce beşeriyet muõtezāsınca nevü derd ü elem çekilmek bi´z-zarûri lâzım gelür (11) yine Sulānumuñ netice-i luāf u ihsānları şu maõule iletmiş cüzõ-i miõdārı (12) āyāt ü eħādiõî müştemil eõer-i laāf idigi fikr olunmağ ile ğāār-ı fāār-ı nevü teselli bulur bu ğâletde (13) yaûni ki teõlif ü ta´nife iştiğāl ´adrında nā-geħān bu ğaber-i meserret-eõer ü feth-nāme-i (14) pür-nu´ret ü bed-girdāruñ istibverlerin Yitib (15)ve Yanüõ nām õalûaların āõp u tüfeng-i āteş-bār ile yaõup bi´l-āħire zümre-i keferenüñ ekõeri (16) áuõme-i şîr-i şimşîr ü mâ-meleklerini ğuzāt-ı refiüü´d-derecāta baħş-ı dil-pedid buyurmışlardur

Na®m

Feûlātün Mefāûlün Feûlün

- 17 Uğurı açuõ olsa serdāruñ
Kārı zār olmaz ehl-i kār zāruñ
- 18 Mihr-i nu´ret õaçan ki bol ide nür
Leşker olur mu®affer ü man´ür
- 19 Mütevekkil gerek sipeh-sālār
Aña tâ ki muûn ola Settār

(20)Egerçi kim āõb u tüfengüñ āteşi ile áutuşmaõda vāfir-küşişler itmişler lâkin *küllemā evõadü nāren li´l-ħarbi* (21)*eāfeeh Allāhu*⁴⁹ na´´-ı şerifine mâ´adaõ olup āteşlerin munāafi ğormişler úõõbet dilirān ®afer-mekrûn *inneħüm lehümü´l-man´ürün*⁵⁰ sırrına mâ´adaõ ü

⁴⁷ Al-i İmran, 106: “ Gün gelecek birtakım yüzler ağaracak; birtakım yüzler kararacak.”.

⁴⁸ “Ziyade olan alışveriş”

⁴⁹Maide, 64: “ Her ne zaman onlar savaş çıkarmak için bir yangın tutuşturdularsa da Allah onu söndürdü.”

⁵⁰ Saffat , 172: “Ki onlar yardımımıza mazhar olacaklar.”.

heycâ-girân nu´ret-i meşhûn ve inne cündenâ lehümü´l-ğâlibûn⁵¹ manâuø-1 gayret-nümünına mülhæø küffâr-1 füccâr-1 bed-nijâd ise bâdiye-i gavâyetde firâr ile gümrâhân-1

(9a)

(1)-alâlet-nihâd olup şimâl ve yeminden *femen yu-lili´llâhü femâlehü min hâd*⁵² âvânesi ile mu´addaø olmışlar (2)ve âteş-i âb u tüfeng ile fenâ bulanları *meõvâhüm cehennem ve biõse´l-mihâd*⁵³ sırrına ma®har düşüp (3)eköeri harâret ü iltihâb havâli-i øalûadaki nehr-i cüşâne cân atup *ugriøù feudhîlù nâren*⁵⁴ (4)sırrına mâ-´adaø görünmişler

Na®m (Fâülâtün Fâülâtün Fâülün)

~aøø Teâlâ devletüñ efzûn ide
Ser-be-ser düşmenlerüñ mağbûn ide

(5) Her ne semte úazm iderseñ serverâ
~azret-i `ızır ola anda reh-nümâ

Ğıll u ğışdan çirkden hâlî øavlüñ
(6) Kem-terüñ ednâ øuluñ úAlî øuluñ temme

Fazlî ; âhib-i Gül ü Bülbül Pend-i Bî-na®ır
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Âteş ur hırmen-i mestiye demidür ey dil
Ger dilerseñ ki ola sebze-i vu´lat hâ´ıl
- 2 Bend olup ğaflet ile bende-i nefis olma´aøın
Himmet it kâm-1 dile sen âzâde bend-i güsil
- 3 Bezm-i keÖretde niçe üøil ü hüşyâr olasın
Bâde-i vahdet ile demdür olursaè øanzil
- 4 Görinürken saña her yirde Cemâl-i Muâlæø
Bir avuç âb ü kilüñ hüşnine olma mââl
- 5 æorøum ol yolda øalup dür olasın øãfileden
~Yâb-1 ğaflet niçe bir aç gözüñi ey ğãfil
- 6 Cehd idüp øaäre iken cânib-i deryâya iriş
úAyn-1 deryâ olıgör olma esir-i sâhil

Der-kenâr

-1-

Taövîr-i Vaçf-1 úanhümâ-yı Hümâyûn Fazlî Sellemehu´llâh
Der-muøâbele-i hümâ-yı hümâyûn-1 Fârisî nahl-bend-i şuûrâ `Yâcû-yı Kirmâñi

⁵¹ Saffat, 173 : “Ve bizim ordumuz mutlaka galip gelecektir.”

⁵² Mü´min 33: “Evet, Allah kimi şaşırtırsa artık ona yol gösteren olmaz.”

⁵³ Al-i İmran , 197: “Varacakları yer ise cehennem! Orası ne fena bir yataktır.”

⁵⁴ Nuh , 25 : “(Suda) boğuldular ve cehenneme tıkdıldılar.”

Mesnevî
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 [İle]tmiş gördi bir ta'civir-i dil-keş
~arir-i nil-gün üzre muna'aaş
- 2 [Yaz]ılmış Àarradan ebrusı Àarrâ
O àarrâ sünbül-i terden muàarrâ
- 3 [Dür]erden dişlerin zi-bende yazmış
Güneşden ruḥlaruè tâ-bende yazmış
- 4 İdicek ruḥların gül-güneden al
æalemden àamlamış bir no'aa-ı ḥâl
- 5 Nice öyküne aèa naøş-ı Çini
Ne cânı var ola anuè øarini

-2-

Fazli Sellemehu'llâh
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ũşø-ı ḥüsn ile iden şeydâ beni zibâ seni
İtdi æays ü Leylâya hem-pâ beni hem-tâ seni
- 2 A'ılup ben øarşuña sen øaaı-ı peyvend itmeden
Açmamış ḥâli `udâ a'lâ beni øaañ seni
- 3 æanı devlet ey perî bâb-ı saüdet açılup
`âneñ içinde görem peydâ beni tenhâ seni

(9b)

Pend-nâme-i Fazli
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Áteş ur hırmen-i mestiye demidür ey dil
Ger dilerseñ ki ola sebze-i vu'lat ḥâ'ıl
- 2 Bend olup ğaflet ile bende-i nefis olma 'aøın
Himmet it k'olasın âzâde vü hem-bend-i güsil
- 3 Bezm-i ke'ûretde niçe ũøil ü hüşyâr olasın
Bâde-i vahdet ile demdür olursaè øanzil
- 4 Görinürken saña her yirde Cemâl-i Muálaø
Bir avuç âb ü kilün ḥüsnine olma mâ'ül
- 5 æorøum ol yolda øalup dür olasın øãfileden
`Ĥâb-ı ğaflet niçe bir aç gözüñi ey ğãfil

- 6 Cehd idüp œaäre iken cânib-i deryâya iriş
úAyn-ı deryâ olıgör olma esir-i sâhil
- 7 Niçe bir cãm hevâsıyla olup mest ü hârâb
Olasın cehl ile üftâde vü âlûde-i gil
- 8 Ne yirüñdür ola bi'llâhi mekânüñ esfel
Lâ-mekân tahtı olurken saña üli-men zil
- 9 Olma lezzâtına nefis ile hevânüñ ämiü
Lezzeti çillet imiş sükkeri zehr-i øatil
- 10 Ger bilürseñ seni sensin saña úayn-ı noø'ân
Sen seni refüidegör tâ ki olasın vâ'ıl
- 11 Senligüñdür seni senden ayıran ey miskîn
Yoğsa sensin yine maalübuñ olan ancaø bil
- 12 Sen seni refüidegör tâ ki ola refiüi hicâb
Ki hemân çihre-i cânâniye sensin hâyil
- 13 Lik sen bulmağa maalüb-ı haøiøiye vu'ül
Niçe esbâb gerek k'ola bu vu'lat hâ'ıl
- 14 Çünkü tevfiø refiø ola hidâyetyâri
Bulasın cehd ile bir pîr-i mükemmil kâmil
- 15 Şarâ-ı rehdür saña on nesne eger kim anı sen
Eyler iseè olasın kùy-ı murâda vâ'ıl
- 16 Evvelâ lâzım olan hâzret-i pîre lâzım
[Olasın] tâ ki anuñ feyzine nevâ øâbil (olasın)
- 17 Yed-i ğassâle de meyyit gibi teslim olasın
İhtiyârî øo âut emrini ne øıl dir ise øıl
- 18 Ôâniyen tevbe k'odur cânib-i Mevlâya rücüü
Eyleyüp cümle maâ'iyi özünñden zâ'ıl
- 19 Ôâlisen zühd gerek ya'ünî 'alâh-ı aümâl
çidø ile cümle-i äâti olasın ümil
- 20 Râbiúan vâcib olan sâlik-i perhiz ü veraú
Ki øarâbet ile ola fâriø-i ~aøø u bââl
- 21 ~âmisen sâlik-i seyyâre tevekkül lâzım
Ki tevekülle olur menzile sâlik vâ'ıl
- 22 Sâdisen sâlike elbette øanâüt vâcib
Ki bu yolda o durur çâd ü çevâda vâ'ıl

- 23 Sâbiân ıalvet ü úzlet ki sülük eyleyenün
ı oıbet-i ıalø ider nür-ı ziyâsın zâyil
- 24 Ôâminen meşğâle-i keÖret-i çikr ü tesbih
Ki odur ´ayøile-i ´afvet-i âyine-i dil
- 25 Tâsiân cânib-i Mevlâya teveccüh yaüni
Mâ-sivâ olmaya andan seni bir dem şâgil
- 26 úÅşiren derd ü belâ vü elem ü miñnete ´abr
Ki olur vâsiâ-ı ´abr ile ıal her müşkil
- 27 Her ki bu şarâ ile olmazsa reh-i Mevlâda
İrmeyüp menzil-i maø´uda øalur pâ-der-gil
- 28 Tevsen-i himmete vir râh-ı âalebde meydân
Hem-ünân ola ünâyet ala şâyed menzil
- 29 Cehl ile hayf degül mi ola ömrün zâyüü
Aè o vaøti k´olasın cehlün için ıòr u hacil
- 30 Çünkü nefsinı bilen ~aøøı bilür didi resül
Ne için bilmege saıy itmeyesen ey câhil
- 31 Gider iımâli gönülden bu tekâsül niçe bir
æoya mühmellügi gel olma iñende mühmil
- 32 Saña bu yolda kesel mâniü-i rehdür gâyet
Keseli øo bu keselden gele luâf eyle kesil
- 33 El-ücel el-ücel ey fur´atı fevt eyleyici
ı øera nâdim olacaøsın kerem it ol ücil
- 34 Bu şerâüâ ki didüm cân ile güş it Fazli
Bu durur kemâlâta vesile bilgil⁵⁵

(10a)

-1-

Behiştü

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Hidâyet şemü olmışdur vücüdüm nevíi insâna
Periler başuma üşse n´ola mânend-i pervâne
- 2 Pür oldı pirlük devrinde eârâfım civânlarla
Riyâz-ı himmetümde kim baøar serv-i ıırâmâna
- 3 úAdular körlüğine hem-nişin oldum meleklerle

⁵⁵ Bu mısra eksiktir.

Yaøup raht-1 ğamı ħākister oldum çeşm-i şeyāna

- 4 Gönül pak olıcaø aın-1 úavāma útibār itmez
Keder gelmez kilābuñ úavıvından baħr-1 úummāna
- 5 Cinān-1 maúrifetde sāøi-i kevŖer olup ´undum
Behiştı perveriş cāmın niçe pākize ğılmāna

-2-

Fi~ubbü Taølili'z-Ziyāret
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 6 Ādemi ādem ziyāret itse az itmek gerek
~ürmet eksildür şu kim çoø çoø ziyāretdür işi
- 7 Ber-devām olsa keder virür ammā eger
Kendü mey çekse el açup ister anı her kişi

-3-

Velehu
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 8 Sünbülüñden ũrıız-1 gül-günüña pırāye ´al
Gökde çevgān-1 ğururı āfitāb-1 rāya ´al

-4-

Eyzān-1 Kemāl Pāşā-ĵāde
Mefāülün Mefāülün Feülün

- 9 Zihı demdür ´afā-yı ´ubħġāhi
Ki anda baħş olur genc-i İlāhi
- 10 `azāñ kim aña ālibdür ervāħ
Duā-i ´ubħdur fethine miftāħ
- 11 Seħergeh gök øapuları açılır
Uyanuølara raħmetler ´açılır
- 12 æilur iĵĵetlü cān taødis ü tevħid
Oøur devletlü dil tesbıħ ü temcid
- 13 Ne dil kim ğafleti virmedi lüknet
İder Rabbine ħamd ü şükr ü minnet

-5-

Maalú
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 14 Æaüne-i aúladan isterseñ emān
`alødan øaç begle bir genc-i nihān

-6-

æınalı-çãde úAlı Çelebi Efendi
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 15 Nikât-1 hikmet-i esrâr-1 fenne
İdüp elfâ®-1 pāk ile ´alāyı
- 16 Sürüş-1 mülk-i úAynı güş-1 cāna
Didi adını Ahlāø-1 úAlāyı

(10b)

MECMUúA-I DEVÁViN (...165)

Evrãø-1 Mektüb úAded 115⁵⁶

-1-

Tārîḫ-i Feth-i Bağdād
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bıll-1 Sübhān ~azret-i Sulān Murād-1 nāmdār
Devlet ü iḫçetle itdi feth-i Bağdāda sefer
- 2 Evliyā burcını mülhidler elinden øurtarup
Cünd-i ervāḫ oldı ol yolda delil ü rāh-ber
- 4 úAvn-1 Yezdān ile müsriüoldı æızılbaş laün
Rāfiziden øalmadı Bağdād mülkinde eØer
- 5 Pāk olup sükkān-1 burc-1 evliyānuñ meskeni
LevÓ-i aúlä-yı siyeh-rüdan o ḫāk-1 muéber
- 6 Oldı mesûid u mu®affer pâdişāh-1 kām-yāb
Fur´at u nu´ret aña yüz áutdı feth ile ®afer
- 7 Mülk-i Bağdād ile burc-1 evliyā feth olıcaø
Yayı lup eārāfa çevø ü şevø birle bu ḫaber
- 8 Didi ol demde bir artuøla Şihābî târiḫin
Aldı burc-1 evliyâyı pâdişāh-1 baḫr ü berr [sene 1048/1638]

-2-

Tārîḫ-i Ğazā-yı Sulān úOómān
Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 ~azret-i pâdişāh ®ıll-1 ilāh
Kehf-i úalem muúzz-i devlet ü din

⁵⁶ Bu ibare 11a-125a arasındaki 115 varaklık ve 5 divanlık mürettep bölümü göstermektedir.

- 2 Eyleyüp şevket ile úazm-1 cihād
İtdi úzāz-1 şerú-i dîn ü metìn
- 3 æıızılıрмаğa döndi áurı ´uyı
Dem-i küffār ile aøup hùnìn
- 4 Leh diyārından eyledi icrā
~ikmeti tüğ gibi şāh-1 güzìn
- 5 æılıcından úadú amān diledi
Fitneden baħr ü berr oldı emìn
- 6 Ola aúđāya Āālib ü muālaø
Dā'imā pādişāh-1 rüy-1 zemìn
- 7 ~aøø yanında øabül ola [Yahyā]
`alø-1 ũālem çoø eyledi taħsin
- 8 Bu ğazā-yı mübāreke tārîħ
Oldı nu´r-1 úaziz ü fetħ-i mübìn sene 1030 [1621]

-3-

Tārîħ[-i æaʿr-1 Vālide Sulān]
Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 İdüpdür ~azret-i Sulān Murāda
Bu øa´rı Vālide Sulān ´afāğāh
- 2 Didi Yahyā anuñ tārîħ-i sālını
Müzeyyen øa´r olupdur Bāreka'llāh sene 1030 [1621]

-4-

Tārîħ[-i Sefer-i Revān]
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Revāna varıcaø Sulān Murād `an-1 Cem-heybet
Müyesser eyledi anuè ~udā-yı Müsteān fetħin
- 2 Cemüü ehl-i sünnet úasker-i İslām şād oldı
Didi Yahyā anuñ tārîħini *gördük Revān fetħin* sene 1045 [1635]

(11a)

æa´ide-i Mesîħi Der-sitāyiş-i Vezir [Muçāfā] Pāşā
Mefüülü Mefāülü Mefāülü Feülün

- 1 Gül ũarızuñ üstinde o zülfeyn-i semen-sā
j an øurdı duzağ avlamağa bülbül-i şeydā
- 2 æudret øalemi naøş uralı levħ-i vücüda

Yazılmadı hüsnuñ gibi bir naş-ı dil-ârâ

- 3 Âyine-i ruhsârûnı gösterme raøibe
Kim kendüyi görür øılıcaø anı temâşa
- 4 Ey øaşı kemân oølaruña beñzemeyeydi
æilmazdı øalem nâlelerin sinede ihfâ
- 5 Dil øaşıuña úazm eyler iken øaldı lebünde
Mey-ğâneye iletdi anı râh-ı mu´allâ
- 6 Göñlüm sevinür zülf-i siyâhuñı göricek
Kim uğrılaruñ gündüzidür leyle-i ®ulmâ
- 7 Biz bülbül ü gül gibi şehâ bâğa varalum
jüfi øo otursun bucağında tek ü tenhâ
- 8 Sen hüsñ seririnde şehâ gül gibi otur
Bülbül gibi ben øuyayın maálaú-ı ğarrâ
- 9 Æopâolı iken sâgar-ı lâle mey-i hamrâ
Dürd içmeyenüñ derd ola yüregine mâ
- 10 Gül yapraø ağızlıdur anâ râzuñı açma
Bir gonçaya di eylemesün sırruñı ifşâ
- 11 `ızra ne zırır virdi lebün âbı kim anuñ
Şemşir-i ecel bir øılımı kesmedi øaañ
- 12 æahr ile kemânuñuñ olur béli iki øat
Bir türüñ ile leb-be-leb olınca nigârâ
- 13 `alüñ øo öğinsün aıdağuş üzere ki şimdi
Âyine olupdur megese şehd-i mu´affâ

Der-kenâr

[DÍVÁN-I NECÁTÍ BEG]

Ġazeliyyât-ı Necâti Beg Raĥmetu'llâhi úAleyh

(1)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Geh cefâ vü cevruñe nâz oldu çünkim hù saña
Bî-vefâ dildâr imişsin döstüm yâ hù saña
- 2 æible haøøı doğruyam yoluñda ben likin raøib
Egri sözler söylemişdür ey hilâl-ebrü saña
- 3 Gördi zülfin öpdüğüm hışm eyleyüp dil-ber didi

Varasın ögünesin eger øalursa bu saña

- 4 Ola cismümde benüm her üstühümün mâh-1 nev
Ger olam ey mâh-rù bir gice hem-pehlù saña
- 5 Devr-i hüsnine Necâti şâd ü handânsın yine
Luâf yüzün gösterüpdür beñzer ol mâh-rù saña

(2) Velehu

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Revâ mıdur ki güneş yüzüne øamer diyeler
Giceyle seyre çıøarsañ dañi neler diyeler
- 2 Ayağuña yüzümi süreyin nic'olsa gerek
Nihâyeti bu ki sen dil-beri sever diyeler
- 3 Mesîhe âüne idüp leblerüñ dimiş ne üceb
Ki bir ölüyi diri øılmağa hüner diyeler
- 4 Lebün øatında ne lâzım ki goncayı añalar
Bir iki yaøası açılmadıø haber diyeler
- 5 Levend ü müflis ü divâne vü faøir ü haøir
Necâtiyem umaram dañi beş beter diyeler

(3) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dil leb-i şirînüñ añup n'ola atsa cân aña
Kim göricek kendü cânım gibi øaynar øan aña
- 2 Açılır genc-i cemâlünden alısmı zülfünüñ
Güyyiâ efsün øøur urur ´abâ pinhân aña
- 3 Târa döndi cismüm ider zañm-1 tîrünüñden figân
; anasın mızrâb olupdur âhenin peykân [aña]
- 4 ~üsn-i eyvânın güneşden yüce yapmışdur o mâh
Áh kim iremez kemend-i nâle vü efgân aña
- 5 Şemü-i ruhsârımı getürmek olurdı ortaya
Zülf-i ®âlim nisbet idüp ba´masaydı yan aña
- 6 Zülf-i çevgânı görüp hürşid âübın didi kim
Hây inen germ olmasun virdükse biz meydân aña
- 7a Gamze-i hün-rizine dil vir ki cân bazarıdur
11b/ 7b Ey Necâti dil-ber oğlandur gelür âsân aña

(11b)

- 14 Sâøi bize bir ´ubh´ abùhı ´unı vir kim
Biz yüz yumazuz olmayıcaø bāde-i hamrā
- 15 Maḥbùblara müşkil imiş pāşālıø itmek
Ben ne diyeyin ḥāli bilür ~azret-i Pāşā
- 16 Ol Á´af-1 sulān-1 cihān k´aņa olupdur
Mađum bugün vāøıá-1 ũlem-i ferdā
- 17 Envār-1 ®afer pertev-i tüğında urur berø
Zülf-i siyeh içinde nite kim ruḥ-1 zibā
- 18 Gün olduğ´ için zaḥmete teşbih her aḥşam
æan ağlayu [tevdü] ider çarḥ-1 muállā
- 19 Ey maálaı-1 mihründe saũdet yüzi lâmiú
Vey ´afḥa-1 ḥaddüñde Hüdā äyeti peydā
- 20 Her gün işigün ḥıçmetine mihr-i seḥer-ḥız
Her gice øapuñ beklemege māh müheyyā
- 21 Baḥrũñ tükürür yüzine her laḥ®a bulutlar
Öykündig´ için keff-i güher-pāşuña deryā
- 22 Sen mır-i melek-ábıa maøām eyleyüp ihzār
Silüp süpürür cennet için dāmen-i ḥurā
- 23 æarşu ´u aaşur āb-1 sirişk ile anuñ´ cün
Yüksekde uçup gökde ider menzil ü Meõvā
- 24 Bir şerḥa ile şerḥ ide şimşir-i münirũñ
Bir ḥıød u ḥased k´ide ũyān sinede aúđā
- 25 æa´d eylese gizlenmege düşmen anı nizeñ
Parmadı ile gösterüp eyler ile rüsvā
- 26 Şebāzuña emr it ki şikār ide hümâyı
Şāhinüñe aıt di ki øıla ũlemi yağmā
- 27 Odlar yaøuban düşmenüñüñ başına tiğũñ
Cānına øıdur ´u gibi her hükmüñi icrā
- 28 Tiz yürimege menzil-i emre ḥar-1 düşmen
Bizlengec olupdur aña nizeñ ucı şāḥā
- 29 Yazmaø dilesem va´fuñı mecmuá-1 çarḥa
Evrāø-1 felek yetmeye vü ola muḥaşşā

Der-kenār

(4) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Mümkün midür ki ´arıla bir sım-ten baña
Ölem gidem meger ki ´aralar kefen baña
- 2 Cevr ile sevdigümden ayırdı beni Һasüd
Sevdüklerinde bulsun efendi iden baña
- 3 Bãĝ-1 cinãnı zãhide didãrı bendeye
Kenûãn aña vü Yüsuf-1 gül-pìrehen baña
- 4 Ol Hinduvãne beñleri ögmek øolay mıdur
Virilmeseydi luáf ile na®m-1 Һasen baña
- 5 Cãnã cihãnı øısmet iderseñ de rãziyüz
Dünyã bütün saũdet ile saña sen baña
- 6 El götürürdüm ider idüm derdüñi æaleb
Kendü elümle itmişin ey mäh ben baña
- 7 Cãnã Necãti ile gel aĝız bir eyle kim
Saña şeker-dehen dine şirin-süҺan baña

(5) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 EÖer itmez n'idelüm äh-1 seҺergãh saña
Meger in´áf vire döstüm Allãh saña
- 2 `òş olur ´oĝbet-i mey gicede meh-tãb olıcaø
Nür ´aç meclise gel kim dimişüz mäh saña
- 3 Levĥ-i çihremde okumaĝa ĥikãyãt-1 ĝamı
Giceler ´ubĥa deĝin şemúãtar äh saña
- 4 N'idelüm devr ´unarsa saña şerbet baña zehr
Bu cihãn böyle durur ĝãh baña ĝãh saña
- 5 Göz yaşı yılduzını reh-ber idinürse eger
Şeb-i ĝamda iremez üş1ø-1 güm-rãh saña
- 6 Ey Necãti æaş iken laûl ide ĥürşid gibi
Bir na®ar eyler ise himmet ile şãh saña

(6) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Sînem üzre zaḥm-1 ğamzeñ rāḥat-1 cāndur baña
Ġamzeñ oolarıyla ölmek ḥāb-1 bārāndur [baña]
- 2 Ey øarañu gicelerde gezdüğüm menúeyleyen
Berø-i āh-1 tābnāküm māh-1 tībāndur baña
- 3 Her kişinüñ @ulmine sulān olanlar dād ider
Baña kim dād iden @ulmi sulāndur baña
- 4 Nāfe dirmiş zülf-i ūnber-bār-1 dil-ber var iken
Ūālem içre misk adı bir øurı bühtāndur baña
- 12a/ 5 Buldı her birinde göñlüm gevher-i mañi-i ḥāç
Degme bir øaäre Necāti baḥr-i ūmmāndur baña
- (12a)
- 30 Yazılmağ' içün medḥüñi günden güne olur
æirāās-1 felek mühre-i mihr ile mücellā
- 31 yikrüm ola ger ḥaşre dek ev'āf-1 ḥamideñ
Biñde birini øılma[ya]yum va'funuñ ifşā
- 32 Sûsen gibi çünkim uzadam medḥüñe ben dil
Ağzını yumar ğonca gibi bülbül-i güyā
- 33 Æabûm bilürem maālaú-1 mañā idügin lik
æillet buludı baña ḥicāb oldı dirîğā
- 34 Ey aølümü āşüfte görüp āüne idenler
Diñ imdi nice olmayayın vālih ü şeydā
- 35 Didāra baøar Æür gibi her dil-i sengin
~asret geçinür ehl-i na@ar nite ki Mūsā
- 36 Ay ile güneş dideleri olalı çarḥuñ
İki göz ile baømadı ben øuluña a'lā
- 37 Olmaya ūmāret ebedi ḥāne-i øalbüm
Ger luāfuñ ile cevruñ aña olmaya bennā
- 38 Taāvîl-i kelām itme duñ eyle Mesîḥi
Dilenemezsin felegüñ @ulmine ih'ā
- 39 Tā bāğ-1 ūāā içre bite ğonca-1 inñām
Tā gülşen-i ābúçre açıla gül-i mañā
- 40 Ser-sebz ü ser-efrāz oluban bāğ-1 vücuduñ
Bıllında anuñ ḥøş geçe ađā ile ednā

æa`ide-i Hilâl-i Mesîhî Der-sitâyiş-i Sulâan Bâyezîd úAdlî
İbn-i Sulâan Mehmed úAvnî ibn-i Sulâan Murâd
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 5 Tâ ki gösterdi ufuðdan nâz ile peyker hilâl
Merve haøøı ũleme oldı ´afâ-güster hilâl
- 6 Bâde iç kim şâhid-i ũdi ziyâfet itmege
Oldı gökde nuøl-ı encüm mey şafaø sâgar hilâl
- 7 ũd için úâ-ı ũbîrini müheyyâ øldı şeb
Oldı zincîr-i şihâb ile aña micmer hilâl
- 8 Çarh-ı âs içre şafaø hınnâsını hazırlamış
Virmeg' için giceden parmağına zîver hilâl

Der-kenâr

(7)Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `alø-ı ũlem bir yaña oldı bu şeydâ bir yaña
Cennet-i kùyuñ øomadı uydı dünyâ bir yaña
- 2 Devlet-i úşøuñda senden artuø olur leşkerüm
Bir yaña âursa zaúf olan tũvâna bir yaña
- 3 Bulımadılar arayup şive-i refâruñı
Gitdi Æübâ bir yaña serv-i dil-ârâ bir yaña
- 4 İrmesün dirseñ cemâl-i pũr-kemâle bir zevâl
Gün gibi ey şâh-ı ũlem gitme tenhâ bir yaña
- 5 ũşøa mâniúolımaz nâ`ih kelâm-ı hüşmend
Kimsene øarşu durımaz aøsa deryâ bir yaña
- 6 Söz ile ben hasteye biñ ke[z] müdâvâ eyledüñ
İtmedüñ ey ũsi-i şekker-leb ammâ bir yaña
- 7 Ğamzeñ üstündür lebüñden söz yoø ammâ hastene
İki rahmetden birisin eyle cânâ bir yaña
- 8 Mâl-i dünyâ ile şerh eyler tecerrüd hâlini
Yerde æârün bir yaña gökde Mesîhâ bir yaña
- 9 Cânına oldı Necâtinüñ havâle çeşm-i yâr
Ey ecel sen de gelüp itme teøâzâ bir yaña

(8) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 üÁşıø olduğum áıyaldan yüzime baømaz habib
Yöresine uğrımaz ölümlü bımãruñ áabib
- 2 Çın-i zülfümde çekilsün dir imişsin döstum
Hey maúa'ıllâh ne çãre uşda boğaz uşda ip
- 3 æısmet olmaø ister iseñ derd ü ğam cãn ü dile
Oø bıraøsun ey kemãn-ebrü ğamzeñ yã na'ib⁵⁷
- 4 Mest olıcaø øan içer dirler senüñ'çün döstum
Hey gözi mestüm şarãb-ı nãzı n'eylersin içip
- 5 Gözlerüñ úayn-ı únâyetdür kime ide na®ar
Kirpigüñ sehm-i saúdetdür kime ola na'ib
- 6 Pãdişãhum øılıcuñla açılır iølüm-i hüsn
Ğamzenüñ şãnında nãzil áyet-i fetñün øarib⁵⁸
- 7 Žaúf ile görünmez oldum kimden umayın vi'âl
Görmeyicek ğasteyi kime úlac itsün áabib
- 8 Acır iseñ gel Necãti derdmende acı kim
Ne leb-i dil-ber na'ib oldu ne ğelvã-yı raøib
- (12b)
[Müfred] údgãhın laú-leb bütlerle zeyn itdüè yine
Oldı bu deyr-i muúallãda meger Ázer imiş
- 9 ~amdüli'llah kim şebihün eyleyüp ğam leşkerin
Dãmen-i áfãøı áutdı øan ile ağmer hilâl
- 10 Æutmadıysa ol dağı hep ğalø ile her gün oruç
İncelüp böyle ne içün oldu pes lâğar hilâl
- 11 Gördi kim uçmağa döndi dürlü ziverle zemin
Yire uçmaø øa'dına açdı o dem şeh-per [hilâl]
- 12 Bedr iken bu resme inceldüğinüñ vechi bu kim
Şãhid-i údüñ yolına itdi terk-i ser hilâl
- 13 ğı anasın şãhuñ øılıcıdur a'ılmış úrşda
Güşe-i äø-ı felekde görünür enver hilâl
- 14 Áfitãb-ı salãanat `an Bãyezid ol kim anuñ
Nürı ayından ider yıl on iki ay cer hilâl
- 15 `alø-ı úlem işigi üstindeki äøı görüp
Bildiler kim eylemiş dünyã göğinde yer hilâl

⁵⁷ Bu dizede vezin hatası bulunmaktadır.

⁵⁸ Saff , 13 : "... Yakında gerçekleşecek bir zafer..."

- 16 Baħr-i cùdında yüce àib-1 felekde her ħabâb
Çarħ-1 øudretde büyük øavs-1 øuzaħdan ber hilâl
- 13 Ceng güninde úyân olmaz idi ûd-i ®afer
Naû-i esbi yer yüzün øılmasa ser-tâ-ser hilâl
- 14 Pâdişâhâ øapuña dervâzeye gelmiş dürür
Çarħ-1 sâıldür yanında keçküle beñzer hilâl
- 15 Æãø-1 deryâyı muállâñı görüpdür var ise
Oøa áutuban şihâb âñi çeker ħançer hilâl
- 16 Müstaûr-i nürü olmayaydı mihr-i cùduñuñ
Şöyle ħâli üzre øalurdı ebed ebter [hilâl]
- 17 Rifâtüñ deryâsı içre bir gemidür ásumân
Bâd mellâħ ebr yelkendür aña lenger hilâl
- 18 Sehv idüben reøyine öykünmiş ol kec-râ ile
~acletinden yiridür øaldurmaz ise ser hilâl

Der-kenâr

(9) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey cemâl-i ferruħ u ferħunde çât
Bir güzelsin ħüsn gibi bi-Öebât
- 2 Pâdişâhum boynı bağlu øuluñam
Dile öldür dile ´aøla dile ´at
- 3 Bùseñ ölince baña dirlik yete
üÖmre sürer döstüm âb-1 ħayât
- 4 Bir hevâyı aø gögercin[dür] uçar
Nâme dil-berden yaña büküp øanat
- 5 Bir iş işle añılasın dünyede
Ey Necâti fâülâtün fâülât

(10) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gül yüzünde zülfüñ örter ħaañ-1 reyħânı dürüst
Kim görüpdür kâfiri ħıf® ide æur'ânı dürüst
- 2 Şöyle kim ardıncadur dâyim Zeliħâ-veş ´abâ
Sezmezem gül Yüsufınuñ øala dâmânı dürüst

- 3 ~üsn meydânında âib olalı zülf-i müşg-bâr
æalmadı bu şehriyârũ elde çevgãmı dürüst
- 4 Eyledi şirin lebũñ ğikrini pîr-i hânøâh
Ol øadar kim øalmadı ağızında dendâmı dürüst
- 5 Didi başuñ kâse-i Mecnùn gibi ´ınmaø nice
Didüm ey ũşıølaruñ dini vü imânı dürüst
- 6 Olımaz âbú Necâti gibi bülbül beğle-güy
Fi'l-meøel hıf® itse ebyât-ı gülistânı dürüst

(11) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bezm-i ğamda úøl ü cãnı itdi laûl-i yâr mest
Câm iki oldı ne var olsa øamu hüşyâr mest
- 2 ~üsn ü hulø ile olur teshîr-i dil kim cãm-ı gül
Reng ü bùy ile ider bülbülleri herbâr mest
- 3 Dilde tîr-i úşøuñı ´aøladuğum úyb eyleme
Ol gelmişdür ider keyfiyyetin inkâr mest
- 4 Gözleruñ ile değişdüm göñlümi bir ğamzeye
Aldamak âsân olur çünkim ola iuyâr mest
- 5 Sâğarı devr itdüren dâyim şarâb-ı nâbdur
~âlet-i úşø olduğ' için raø´ ider nâ-çâr mest
- 6 ğüfiyâ úølı saña ben úşøa yârem kim olur
Cennet ehli øamu ayıø älib-i didâr mest
- 13a/ 7a Çeşm-i maħmûruñ şarâb-ı nâz içüp øanum döker
7b Çünki bünyâd eylemez olmayıcaø küffâr mest
- 8 N'ola hüsnuñden Necâti olsa bi-hüş ey ´anem
Büy-ı güldendür dem-â-dem bülbül-i gülzâr mest

(13a)

- 19 Düşmenüñ gözine dünyâyı øarañu itmege
Üstine giceyle encümden çeker leşker hilâl
- 20 ~a´muñı işkenceye çeksüñ diyü cellâd-ı çarğ
Åsumânda görünür çengâl gibi her hilâl
- 21 Áfitâb-ı devletüñ her birine virürdi nür
İttifâøi ger felekde olsa her aħter hilâl

- 22 úAyni olmağın şehâ mihrâb naû-i esbüññ
Secde için çarhuñ itmiş øâmetin çenber hilâl
- 23 Áfitâba bir dağ1 nür için egmezdi ağız
Mihr-i cûdından eger bir kez iderdi cer hilâl
- 24 ` âşe li'llâh kim teraøøi ideli yirden göge
Bende-i hâløa-be-güşuñ olmayaydı ger hilâl
- 25 Rismânlar hâzır itmişdür şuû-1 şemsden
Dikmek için medhüñi yazınmağa mısâar hilâl
- 26 Yazmağa altun ile şürin Mesihî bendeññ
Faorı ucından ödünç almış güneşden zer [hilâl]
- 27 ` üsrevâ eksüklüye himmet mağallidür tamâm
Resm durur pertev-i hürşid ile artar hilâl
- 28 Mâh-1 nev gibi senüñ eksük gedük bir øuluñam
Belki eksüklükde olımaz baña hem-ser hilâl
- 29 Ben duâcınüñ belini bükdi gerçi gam şehâ
æarşu æapu kılmağ ile buldı nür-1 fer hilâl
- 30 Niçe kim ûd-i şerifüñle bula ülem şeref
Niçe kim eyyâm-1 şâdide ola ma®har hilâl
- 31 Gündüzüñ ûd ü giceñ æadr ü Berât olsun şehâ
Ásumân saña gulâm ü bende-i kem-ter hilâl
- æa`ide-i Bahâr-1 Mesihî
Der-sitâyiş-i Tevøü Tâcizâde Caifer Çelebi
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün
- 1 ` Yâb-1 gâfletden uyanmağa úyün-1 ezhâr
Her seher yüzlerine ´u sepeler ebr-i bağar
- 2 Şöyle cânlandılar erbâb-1 çemen kim servüñ
Ayağı bâğda olmasa iderdi reftâr

Der-kenâr

(12) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Feülün

- 1 Ğamzeñ øøını gâh dile gâh câna at
Ey øaşlar[1] kemân iki başdan nişâna at
- 2 j anduøasında sinemüñ it gönlümi nişân
Ögret elüñi gel berü taûim-hâne at

- 3 Beñzetdilerse çihre-i dil-âra ey güneş
Şevø ile germ olup külehüñ âsumâna at
- 4 Luâf eyle úæs-i úarızuñı ´al bu úaynuma
Dirler ki eyle iylügi âb-1 revâna at
- 5 İtdüñ cemüvarluğı cãnâ harif iseñ
Gel Kaebeteyn-i úşøı bu kez naød-i cãnâ at
- 6 Çün serv döst nâz ile gülşende ´alına
Ey bâgbân çenâruñ elin al yabana at
- 7 Ğamdan hâlâ ´ister iseñ gel Necâtiyâ
Dil cürûsını cãm-1 mey-i erguvâna at

(13) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Feûlün

- 1 Cãn işigüñe dil ser-i zülfüñe çekdi raht
Ey döst himmet eyle ki yâ taht ola yâ baht
- 2 Başumda eksük olmadı ğavgâ-yı zülf-i döst
Sulâñ-1 úşø idineli göñlümi pây-1 taht
- 3 Ğabr it firâøa tâ çekesin úşø yayını
Nerm olur âteş ile dilâ her kemân-1 saht
- 4 İtmege zâĝ-1 zülfüñi dil âflı âşinâ
Bağrumı itdi âuñe için aña laht laht
- 5 Bâzâr-1 mihr germüñi alup Necâti mey
Câyüñ kenâr-1 cüyı gerek sâye-i dıraht

(14) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Feûlün

- 1 Terk eyle varı döst yolında gedâlıĝ it
úÁlem içinde başı açuø pâdişâlıĝ it
- 2 úAøl ister imiş ayıra göñlümi úşødan
Kimdür aña ki araya gir ketüdüâlıĝ it
- 3 Ey pîr-i mey-fürüş başumda humâr var
Gel bir ayaĝ ´un elümi al atalıĝ it
- 4 Ğarø oldı baħr-1 miħnete dil zevraøı meded
Ey `ızr-1 pey-ħuceste yetiş dil-rübâlıĝ it
- 13b/ 5 Cãnâ Necâti çøø seni dünyâ øadar sever
Dünyâ gibi gel imdi yeter bi-vefâlıĝ it

(13b)

- 3 Güllerüñ itmeg' içün ũrızı va'fin tahrîr
Mevcden mısâr idinmiş 'afahât-1 enhâr
- 4 æaäre-i şîr gibi âamladuğınca şebnem
Gonca[lar] ağız açar nite ki eâfâl-i 'ıgâr
- 5 Güş-1 mâhiye âaer 'anki gümüşden haløa
Nâzil olduøça 'u üzre øaarât-1 emââr
- 6 Söyledür bülbüli büy-i gül ile båd-1 'abâ
Manâøu'â-âyır okudur øuşlara 'ankim ũAââr
- 7 Fâhte çünki elinde büyümişdür servüñ
Üstine medh øøyup olsa hevâdarı ne var
- 8 Mâø-1 cârileri øaçøun diyü zincire çeker
Gör nice naøş geçer âba nesim-i eşâr
- 9 Goncalar man®aralar açdı 'abâ tâ andan
Eyleye şâhid-i gül bülbüli ũrz-1 didâr
- 10 Tâb-1 hürşid ile ezhârı görüp 'andum kim
Şemsî dülbend giyer başlu başına eşcâr
- 11 Gül ũrûsınuñ öñince yürüyüp cüy-1 habâb
Başı üstinde legence götürür cârîye-vâr
- 12 Dikdi çün maşrabasın şâh-1 gül üzre gonca
Her âarafdan derilüp nâvek atar üstine hâr
- 13 Bâğda dernek idüp leşker-i ezhâr oldı
Gül siper lâle ũlem serv-i sehî sancaødâr
- 14 j u urılursa bugün kimseye işitdüremez
j avt-1 cü zemzeme-i sâz u ser-âgâz-1 hezâr
- 15 Başøa bir ũlemi var båd-1 bahâruñ k'anda
Yâsemen rüz-1 sepid oldı benefşe şeb-i târ
- 16 Jäle gül 'afhaların mühreleyüpdür tâ kim
Yaza rengin sözün ol 'ahîb-i temkîn ü vaøâr
- 17 Maüden-i fazl ü hüner menbaü-1 ser-çeşme-i cüd
Mübde-i nevüi beşer zübde-i eşrâf-1 kibâr
- 18 Mir-i iølim-i sühan yaüñi Nişâncı Pâşâ
K'iremez fazlı nişânına hadeng-i efkâr

Der-kenār

(15) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Päre päre eyler ise bağrumı peykân-1 döst
Dideden her pãresi çıøup diye kim øani döst
- 2 Ol boyı şımşād-1 yãra yapışur geh dād-ıñ
Serv gibi her aarafdan dest ola dãmãn-1 [döst]
- 3 Külbe-i aħzãnumuz ğamla müşerrefdür yine
Şād ol ey dil-şād k'oldı döstlar mihmãn-1 [döst]
- 4 Rùmdu bu Rùmdu ũmr-i dırãz olmaz dimeñ
Uzasun øo ruħlarında zülf-i müşg-efşãn-1 [döst]
- 5 Va 'la dermãn isteyenler derde dermãn istemez
Derde dermãn eylesün kim derddür dermãn-1 [döst]
- 6 Kaıbe-i dergãhda kimdür Necãti dir iseñ
ıd-i va 'la cãn virici yañi kim fermãn-1 döst

(16) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Oldu burøaüzülf-i müşgini el-ğıyãŃ
Ĝãlib oldı kãfir-i Çin el-ğıyãŃ
- 2 Ger ünãyet eylemezse úayn-1 döst
Öldürür ğam bizi taıyn el-ğıyãŃ
- 3 Zülf-i müşgini perişãn itdi båd
`alø müşgini oldı müşgini el-ğıyãŃ
- 4 Şol øadar çekdüm belã-yı hecri kim
ı abr-1 Eyyüb itdi taħsini el-ğıyãŃ
- 5 æaldı miħnetde Necãti derdmend
Yã ğıyãŃe'l-müsteĝiŃin el-ğıyãŃ

(17) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Rişte-i cãnı fetil eyledi gönlümi zücãc
`ufte baħtum ruħı devrinde uyarmaĝa sirãc
- 2 Yimeyince ğamuñı göz yaşı bozar tenümi
Çekemez her gice nerm ise kemãnı ħallãc
- 3 ışø meydãnında Man 'ur olımaz zãhid-i saħt

- ı u mizâcına ziyân ider anuñ kim ola aç
- 4 Cãn ü dil almağa hecrüñ yüregüme od urur
Ki yıøa yaøa evüm eyleyelerdi târâc
- 5 ~üsñ ü hulø ile cihân haløı başı üzre görür
Ey Necâti anuñ' için didiler dil-bere tâc
- (14a)
- 19 ` ançeri İbn ~üsâm ü øılıcı İbni Yemin
Æaliü eşref ü saúl ü nefesidür úAââr
- 20 Rifât ü øadri semendi ide çün kim cevelân
Yiridür ger irişe hââr-ı gerdüne ğubâr
- 21 Keff-i dür-pâşına beñzerdi ola fi'l-cümle
Ebre bağışladuğını yine almasa bihâr
- 22 Sübha-i na®mını alduøça eline şuârâ
Dilde tesbihi olur her birinüñ istiğfâr
- 23 Ey lisânuñ çü Kelim ü kelimâtuñ mu'ciz
Vey devâtuñ çeh-i Bâbil ser-i kilküñ sehğâr
- 24 Şâhid-i reýine görünmedi ülemde na®ir
Olalı cãn-ı cihân-bìn ile mihr âyinedâr
- 25 Levh-i zihnünde olur niçe me'ânî ®âhir
Kevkeb-i fikretüñ olduøça felekde seyyâr
- 26 Medhüñ oøudıđ' için kürsi-i eşcâr üzre
Muøri-i øumrıyı el üzre âutar serv-i çenâr
- 27 æarşu ger hilm ü vaøaruñda edeb ögrense
Söyledükçe kişiyi yañsılamazdı kühsâr
- 28 Bir yaluñ yüzlü güzeldür øılıcuñ kim anuñ
Yüzini göricek imâna gelür çoø küffâr
- 29 Jâleden âbileler âtdı dehânın⁵⁹ yoğsa
Süsen-i bâğ senüñ medhüñ oøurdı her-bâr
- 30 Æäs-ı pür-naøş-ı felek pâdişeh-i fikretüñüñ
Eli altında durur nite ki âşt-ı zer-kâr
- 31 Baħr-i keffünde n' ola laüden itse tâcın
` âtemüñ çün kim olupdur melik-i deryâ-bâr

⁵⁹ Sah kaydı: dehanın> zebanın

- 32 Tîğ-i pür-cevherüñüñ úaksi düşerse bahre
æızara dür ´adef içre nitekim dâne-i nâr
- 33 Çârmîḡ itmek için dest-i øazâ düşmenüñüñ
Her ser-i müy₁ olupdur bedeninde mismâr
- 34 `avf-₁ nizenden eger øaçsa úadù kühsâra
Æağlar içre kemend ata âuta ḡaløa-₁ mâr
- 35 Her seḡergâḡ cihân bâğını seyr eylemege
Nûkhet-i ḡuløuñ olur esb-i ´afâ üzre süvâr

Der-kenâr

(18) Velehu

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Gel ey ḡamze kerem eyle raøib-i pür-fitenden geç
Beni anuñ ile bir itme yâ andan ya benden geç
- 2 Gülistân mevsimi geldi n'idersin çâr divârı
Ruḡ-₁ dildâra úazm eyle göñül øayd-₁ bedenden geç
- 3 j anavber ayaguñ öpmege Æübâ gibi baş egmiş
j u gibi bir kez ey serv-i revân saḡn-₁ çemenden geç
- 4 Kemân ebrûlaruña incinüp peykânuña geçdüm
Gel ey tîr-i müje Bi'llâḡ luâf eyle geçenden geç
- 5 Didüm rüz-₁ ezel oldum bu bezm-i ḡüsne pervâne
Gülüp didi Necâti kimsene gelmedi senden geç

(19) Velehu

Mefâülün Fâülâtü Mefâülün Feülün

- 1 Gözüñ ḡarîm-i cemâlünde øan ider güstâḡ
Veli hemîşe olur mest-i biḡaber güstâḡ
- 2 Serîr-i ḡüsne geçerdüñ bu deñlü yüz virdüñ
úAceb mi ger ola zülf-i ziyâde-ser güstâḡ
- 3 j urâḡi øan ile âoldurdı sāğaruñ içini
Ki dem-be-dem leb-i yârı n'icün öper güstâḡ
- 4 úAceb degül ´anemâ Türk içinde øopmıḡdur
`atuña beñzemedede olsa müḡg-i ter güstâḡ
- 5 Meøel durur bu ki göz görmese yüz utanmaz
Necâtiyâ ne úceb nergis ola ger güstâḡ

(20) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şol øara hâlün zenâhdânuña ey hürşid-ğad
Bir ~abeşdür Mı´r zindânında maħbûs-ı ebed
- 2 Mim ağzuñ dâl zülfün cânum u ömrüm durur
Hey elâ gözlüm meded şol mîm ü dâlünden meded
- 3 Ey boyı servüm elif gibi yolında aogruyam
Râ øaşuñla dâl zülfün itmesünler beni red
- 4 æilletümden añlamañ peşmine-puş olduğumı
Zeng-i ğamdan gönlümün äyinesin ´aølar nemed
- 5 Ey gönül bir sen degülsün derd-i yâra mübtelâ
Bu cihânda bu belâdan øurtılamaz hiç aħad
- 6 Her kişi bir mesned ile irişür bir devlete
Pâdişâhum işigün oldı Necâtiye sened

(21) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 İşiginden gider oldı dil-i ävâre meded
Döstlar olmaya mı bu ğama bir çäre meded
- 14b/ 2a Derdüm ol deñlü degüldür k'ola şerbetle ülâc
2b Beni size gerek ise meded ol yâra meded
- 3 úÁøil-i ´âbir idüm üşşø-ı şeydâ øıldı
Yüz urup yalvaruñ ol gözleri seħħâra meded
- 4 Ey ħarîm-i ħaremün dâr-ı şifâ her derde
Şerbet-i va´l ile iriş dil-i bîmâra meded
- 5 Tâb-ı ħasretler ile yaødı beni nâr-ı firâø
Serv-i nâz olmaz ise sâye-i divâra meded
- (14b) 6 Zâr zâr ağlamağa ħaste Necâti ħâlin
Dil-i ğam-dide ile dide-i ħün-bâra meded
- 36 Mümteli olmağ ile niúmet ü ihsânuñdan
Az øaldı ki felek gözini kör ide bahâr
- 37 ~ışt-i sim ü zer ile yapmağa gönlüm yıøuğın
Gelmeye üleme luâfuñ gibi herğiz miúmâr
- 38 Va´fuñ altun ile taħrîr ider idüm hele ben
Fâøadan vüsúatüm olaydı eger bir miødâr

- 39 Midḥatūñ göklere irgürse Mesîḥî n'ola çün
Nerdübân oldı aña işbu süâir-1 eşâr
- 40 Gülşen-i midḥatūñ içre utanup fazluñdan
Bikr-i fikrüm görünür gül gibi rengin-ruḥsâr
- 41 Dilegüm bu ki úaziz olmaya şol şah´ k'anuñ
İşbu gül gibi meûnî gözine görine ḥâr
- 42 Almazam ağıza ben maûnî-i bi-fâideyi
Degülem âfl ki cân ḥâyide idinem ifââr
- 43 Tenüm içünde ki cân úariyeti olduĝ' içün
Dirlügümden iderem ikide bir ğayret-i úâr
- 44 Sever egerçi baûdem şeref-i ḥıĝmetden
Lîk dem yoø ki duûân olmaya dilden tekrâr
- 45 Ğam u endüh-1 melâl ile ḥayâl olduĝumı
Saña úarz itmege geldi bu muḥayyel güftâr
- 46 Ben senüñ bendelerüñ defterine geçmiş iken
Ne revâdur baña pâ-bend ola -arb-1 timâr
- 47 Bu øadar ĝillet ile ben ayaguñ äopraĝına
ĝ adef-i äabûdan itdüm niçe gevher iĝâr
- 48 Baḥr-i úlmüñ çü muḥiâ oldı bu øaäre ḥâlin
Terbiyetle anı øılsa n'ola dürr-i şehvâr
- 49 Ğarøa-i baḥr-i ḥayâl oldı duûâ eyleyelüm
Bulmaĝa ´aĝ u esen keşti-i endîşe kenâr
- 50 Niçe kim terbiyet-i mihr ile her fa´l-1 bahâr
Bezeye neşv ü nemâ ile ḥarîm-i gülzâr
- 51 Devḥa-1 ümrüñi ser-sebz ü ser-efrâz idüben
Eyleye körpe budaølaruñı ~aø ber-ḥòrdâr

Der-kenâr

(22) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol perî perçemlerinden çengine çevĝân alur
Her kimüñle ḥüsn äübın oynasa meydân alur
- 2 Nüş ider biĝânelerle Rüm ili äoluların
Âşinâlar bezm-i ĝamda cân virüben cân alur

- 3 Bülbulün âhından olmaz ol gül-i raúnâ dirîğ
~üsnine mağrûrdur çoø nâle vü efgân alur
- 4 Derdmend olanlaruñdur devlet-i dârü'ş-şifâ
æanø1 bi-devlet durur kim derdi øor dermân alur
- 5 Rûzigârâ idemezsin yârumı benden cüdâ
Fâriğ ol ey müddeû cânı viren sulâân alur
- 6 Hep æaraman bahşîsidür rûzigârûñ virdügi
~âzır ol kim virdügin senden girü devrân alur
- 7 Gerçi ´af çekdi Necâti úaøl ü nâmûs u ´alâh
Gamze-i sâøi bu resme düşmeni âsân alur

(23) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Lâle-ħadler yine gülşende neler itmediler
Servi yürütmediler ğoncay1 söyletmediler
- 2 Æaşradan geldi çemen ´ahnına bigâne durur
Devr-i gül ´oħbetine lâleye iletmediler
- 3 úÁdeti ħùblaruñ cevri ü cefâdur ammâ
Baña itdüklerini kimselere itmediler
- 4 ~amdüli'llâh mey-i cân-bahş ile sâøilerümüz
Áb-1 ~ayvân ile Kevûer ´uyın istetmediler
- 5 Ey Necâti yüri ´abr eyle elüñden ne gelür
`ùblar cevri ü cefâyı kime ögretmediler

(24) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Ğoncanuñ ağızı øaa yapraødur
Bülbulün ayrılığı1 yañsaødur
- 15a/ 2 Gül ü bülbul biri birine düşüp
İşleri úşø râzın açmaødur
- 3 Ğam-1 ħâlün æaraca Æag gibidür
æanlu yaşum æızılca Irmaødur
- 4 Başı göge irerse ger mâhuñ
Gün yüzüñüñ øatında alçaødur
- 5 Şive-i úşø1 bââl añlayana
Ey Necâti ne dir iseñ ħaødur

(15a)

æa`ide-i Zemîn Ber-kelâm-ı Necâti
Der-sitâyiş-i Sulâñ Bâyezid
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nev-bahâr irişdi yapraølarla naøş oldu zemîn
Bâreka'llâh ey kemâl-i `unú-ı Rabbü'l-ülemîn
- 2 Bâğ-ı ser-sebz ü `abâ cân-perver ü sahn-ı çemen
Æaüne-i ~ıZR u Mesihâdur hezârân âferin
- 3 Eyler enfâs-ı `abâ eârâfa úrz-ı iüidâl
Áyet-i rahmet getürmiş gibi Cibril-i Emîn
- 4 Zâül oldu úr`a-ı âfâødan berd-i şitâ
`âar-ı mü'mîn gibi kim øalmaya âÖâr-ı kîn
- 5 Maüüli haââ ile yazmış bâb-ı gülşende çemen
Hâçihî cennâtü úAdnîñ yedhulühnehâ hâlidîn
- 6 Yer yüzine çıødı taḥ`il-i nümüvv itdi nebât
Bâhir oldu úhd-ı úsî gibi her genc-i defîn
- 7 Her kişiyi kâmurân itdi nesim-i nev-bahâr
Bây ü yoḥsul oldu istiğnâda mânend-i øarin
- 8 Sebzeyi yabanda mı buldı `anursın rüzigâr
Çekmedin ḥamsin içinde niçe niçe erbaün
- 9 Devletinde nev-bahâruñ el viricek rüzigâr
Her çiçek idindi bir ḥøş ḥâtem-i gevher-niğîn
- 10 Bâğa nârencât evrâøını açdı her çiçek
Anuñ için ülem-i ḥalø geldi ba`dı bir birin
- 11 Bâdbân açdı gül-i bādâm buldı çün hevâ
Zevraø-ı úayşa benefşe lenger oldu âhenin
- 12 `øş gelür bād-ı ḥayât-efzâya gül-geşt-i çemen
Yalın ayaø sebzedede seyr itmek olur nâzenin
- 13 Nâfe geldi gülşene ammâ iñen yaraşmadı
Nâ-münâsib-i ḥaøiøide bahâr ü püstîn
- 14 Goncalar kesb-i hevâ itmege çözmüş tügmesin
Oynamağa bâğda gönlekçek olmuş yâsemîn

- 15 æapladı bùy-1 benefşe her dimâğı nite kim
İde derk-i maînî-i bârik fehm-i ħurde-bîn
- 16 Görinür güller budaølarda seĥergâh nite kim
ĵüret-i Pervîzdür Şâvur a´updur yir yirin

Der-kenâr

(25) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 ~aâ-1 reyĥân ile ol zibâ iĵâr
ĵanasın mu´ĥafdur âyet-be-kenâr
- 2 `òş yaraşdurmuş dehânuñda lebüñ
Cânı yoødan var iden Perverdigâr
- 3 Ağıza gelmiş ´ulu şeftâladur
Bâğ-1 ĥüsnüñ çağıdur ey gül-ûĵâr
- 4 Şevø-i bezmünle nice âh itmeyem
Şemû-i dil-süzem başumda od yanar
- 5 Çeşm-i âhû dâğ-1 ĥasret gibidür
Leylâ olmayınca Mecnûna şikâr
- 6 Yoø ĥisâbuñdadur ağızuñla lebüñ
Anları öpmekde øøçmaøda ne var
- 7 Bir yıl öñden olıgör ĥâk-i øadem
Mînnet itmeden Necâtî rûzigâr

(26) Velehu

Mefâûlün Fâûlâtü Mefâûlün Feûlün

- 1 Devr-i ruĥuñda üş1øa ´un lafl-i nâblar
Gül mevsiminde içilür ince şarâblar
- 2 Elden øoma ayağı diyü mutta´ıl baña
Câm-1 Cemüñ ĥikâyetin eyler ĥabâblar
- 3 Göstermesün ´aøın baña parmaø ĥisâbını
Mâh-1 felek ki naød-1 ĥayâtuñ ĥisâblar
- 4 Bir yaña oldu ĥâl ü ĥaä ü zülf-i müşg-bâr
Cân gülşenini øapladı âutdı ĥurâblar
- 5 Yâruñ cemâli nürü güneşden úyân iken
Kimden durur Necâtiye bunca ĥicâblar

(27) Velehu

Feŭlâtün Feŭlâtün Feŭlâtün Feŭlün

- 1 Yine yüzüñ güneşine meh-i tâbân ezilür
Meh-i tâbânı görüp nite ki kettân ezilür
- 15b/ 2a Teb-i hicrân ile başumda bir od yanar kim
2b Şemû-vâr ağladuğumca tan erir cân ezilür
- 2 A´lı ser-bâz aña dirler ki şeker gibi gelüp
Başın ortaya öoyup lađüñe andan ezilür
- 3 Æuyaruz bir kişi øarañuda göz öypduğını
Bilürüz leblerüñe Çeşme-i ~ayvân ezilür
- 4 æarışur gül-be-şeker gibi olur anuñ için
Şekkerin leblerüñe ğonca-ı ğandân ezilür
- 5 Şekker-i va´luña hicrân ağusın øatma şehâ
Yoøsa ol şerbet ile ey niçe sulâân ezilür
- 6 Bu cihân ağzına sen bir şeker ezdüñ nite kim
Ey Necâti sözüñe niçe sühandân ezilür
(15b)
- 17 Daŭi-i zühd itme ´üfi nev-bahar eyyâmıdur
Çünkü şâhid oldı ğülşen tevbeye düşmez yemîn
- 18 Lağn øøur âyât-ı ğüsniyyâtı âurmış üandelib
Şâğ-ı gül evrâøını çıøardı øoynından hemîn
- 19 Eylese bi-çäre gibi bülbül-i şeydâ ne åañ
Şiür-i dil-keş mevsim-i nevrüz ü âvâz-ı ğazîn
- 20 Anuñ´ için kimseye virmez selâm ol nâzenin
Lebleri nâzük durur zağmet virür dendân-ı sîn
- 21 Kimseye baş egmeyüp ´alınduğ´ için nâz ile
Áferin ey serv-i sim-endâm-ı dil-ber áferin
- 22 Gelmemişdür üleme ğüsnuñ gibi ey bi-bedel
Áfitâb-ı Müşteri-fer zöhre-âalüat meh-cebin
- 23 And içerse başı ağrımaya mihrüñ çerrece
Kim øamer sen pâdişâhuñ bendesidür kem-terin
- 24 `aa yaraşmaz ´afğa-ı ruğsâr-ı gül-fâmuñda kim
Görmedük cemúolmamışdur bir yire kîn ile din
- 25 Büy-ı ğuløuñ bağş iderken ğonca vü gül bâğda
Kimisi dâmân açar âurmış kimisi åsitin

- 26 ~aø budur kim refúolur hããardan ölmek øorøusı
úAr´a-1 gülşen gibi olursa Firdevs-i Berin
- 27 ~aø budur kim älib-i ümr-i dırâz olanlara
Æolaşursa yiridür cennetde zülf-i hür-i ün
- 28 Cennet-âbâdı ögersin lik úadl-i pâdişâh
úÁleme cennet gibi bağışlamışdur zib ü zin
- 29 úAdl ile zeyn itdi dünyâyı ruh-1 dil-ber gibi
Şehriyâr-1 kâmkâr u pâdişâh-1 kâm-bin
- 30 Şehriyâr-1 din ü devlet pâdişâh-1 fazl ü dâd
Dâver-i giti-fürüz ü hüsrev-i rüy-1 zemîn
- 31 Áfitâb-1 úadl sulâñ İbni Sulâñ Bâyezid
Æamiúı şirk ü -alâlet lâmiú-i nür-1 yaøin

Der-kenâr

(28) Velehu

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Dili bir dil-rübäya yandurıgör
Maħabbet şemüni uyandurıgör
- 2 Æogupdur áfitâb-1 sâgar-1 úşø
Çerâğın úөлünün diñlendürigör
- 3 æız oldı duħter-i rez sãøiyã gel
Bir iki cãm-1 mey æolandurıgör
- 4 Æolaşur degme bir zencir-i müya
Ögüt vir göñlüni u´landurıgör
- 5 İnanmaz kimse meyden geçdüğine
Necâti and içüp inandurıgör

(29) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ğamzeler kim cân eline tır-i müjgân yağdurur
Beñzer ol Tâtära kim siħr ile bārân yağdurur
- 2 Firøatümden gözlerüm geh yaş aøıdur gâh øan
Yoluña iðâr içün dürr ile mercân yağdurur
- 3 Şol øadar aødı gözümüñ yaşları kim geldi øan
Şimdiden ´oñra øan seyl-âbı øandan yağdurur

- 4 İşıgüñde āhum işiden döker yüz⁶⁰ yaşların
Nite kim øible yeli esse firāvān yağdurur
- 5 Zülfüñ ucından gönüller düşdügin úayb eyleme
Ejdehādur kim ağızdan nār-ı süzān yağdurur
- 6 Ey Necāti kilik-i gevher-bārūna øıymet mi var
Dürr olur her øaäre kim ol ebr-i nisān yağdurur

(30) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Şıve-i reftrārūña serv-i hırāmān imrenür
Leççet-i güftārūña ser-çeşme-i cân imrenür
- 16a/ 2 Āurra-ı pür-tābuña reyhān ü sünbül cân virür
Lāle-i ser-ābuña gül-berg-i handān imrenür
- 3 ~amdüli'llāh pādişāhum devletüñde hüsünüñ
Şāduma gu´am güler derdüme dermān imrenür
- 4 Ben nice cân virmeyem şol lebleri mercāna kim
Böyle bağı aaş iken laül-i Bedahşān imrenür
- 5 Mihr ü mähı hüsñ ile meydāna çekseñ yaraşur
Sen ki zülf ü ğabğabuña güy u çevgān imrenür
- 6 Ey Necāti sāøiler handān olupdur gül gibi
İşbu bezm içinde kim laül-i Bedahşān imrenür

(16a)

- 32 Devlet ü āyın ü resmî mähî-i çulm ü fiten
úÁdet ü øānün u úrfi zinet-i şerüi mübün
- 33 Büyı halø-ı üleme bir vech zinet virdi kim
İttifāø itse viremez nev-bahār-ı müşg-i Çın
- 34 Rüzigārā devletüñ var ise Sulāñ Bāyezid
úAdl ile pāyende vü bāøi ola tā yevm-i dın
- 35 Babā-ı mülk-i tiğine taúyın idüpdür rüzigār
Şol nefes kim @āhir oldı irtibā-ı māø ü ān
- 36 `üsrevā bir yol áutupdursun ki úadl ü dāduña
Hep senüñledür duā-yı evvelin ü āhirin
- 37 Yaraşur luāfuñ bir elden iki ülem begligin

⁶⁰ Yüz: "göz" şeklinde olmalıdır.

- SİM Ü ZER CÜDUÑ ØATINDA BİR AVUÇ HĀK-1 MEHİN
- 38 NİŪMETÜNDÜR ÅOYLAYAN DÜNYĀY1 ĒL BİLMEZ Mİ KİM
ANA ØARNINDA NE ØANLAR YUTDI RIZØ İÇÜN CENİN
- 39 GER SEFERDÜR GER HĀZAR EL-HAMDÜLİ'LLĀH KİM OLUR
FETH Ü NU'RET HEM-ŪNĀN Ü BAHT Ü DEVLET HEM-NİŞİN
- 40 DEVLETÜNDE DÜŞMENE MAĖ'Ū' OLUPDUR İNHİZĀM
NİTE KİM ŐEYĀN-1 MĀRID HĀØØ1NA LAF@-1 LAŪN
- 41 HİMMETÜŪ DÜŞMĀNLARA RĀĖAT M1 ØOR KİM GÖSTERÜR
GİCEYİ BEBR Ü BEYĀN Ü GÜNDÜZİ ŞİR-I ĖURİN
- 42 EYLEDİ ĀĖİR ZAMĀNUŪ FITNESİ YEÖCÜC1NA
DEVLETÜŪ SEDD-I SİKENDERLER GİBİ H1'N-1 HĀ'İN
- 43 ŪADLŪNİ GÖRÜP EGİLMİŞDÜR FELEKLER GERÇİ KİM
FITNE EYYĀM1 DURUR GÖZLER KEMĀN İLE KEMİN
- 44 GİCE GÜNDÜZ ĀSİTĀNUŪDA GELÜR H1ZMET İDER
MĀH U HŪRŞİD İKİ ØULLARUŪ DURUR 'ALARUŞIN
- 45 YIL VIRİLMİŞ ØULLARUŪDUR ÇĀR-1 FA'1-1 KĀYİNĀT
LİK HŪSN İLE ØAMUSINDAN BAHĀR OLMİŞ GÜZİN
- 46 ŐEVKET Ü ŪADL İLE SULĀN İBN-I SULĀNSIN VELİ
ZŪHD Ü TAØVĀ İLE OLMİŞSİN EMİRÜ'1-MŪĀMİNİN
- 47 DEVLETÜNDE HALØ-1 ŪĀLEM BER-MURĀD U MUNTA@AM
BÖYLE OLUR PĀDİŞĀHUM OLICAØ DEVLET YEGİN
- 48 MEDĖHŪNİ YAZANLARUŪ OLUR MUĀNBER HĀNESİ
VA'FUŪN İDENLERUŪ OLUR KELĀM1 ŐEKKERİN

Der-kenār

(31) Velehu

FĀŪLĀTŪN FĀŪLĀTŪN FĀŪLŪN

- 1 BŪSE İLE ĖAYRA DİL-BER CĀN VIRÜR
ÆATLŪMİ OL ŐUĖ İSTER CĀN VIRÜR
- 2 LEBLERİ ÖLŪMLŪSİ BİR BEN DEGŪL
ÇEŞME-I İZRA PEYĖAMBER⁶¹ CĀN VIRÜR
- 3 YOLDAŞI ĀURŪĀN İLE İMĀN OLUR
ŐOL Kİ HĀDD Ü ØADDŪN ĀNAR CĀN VIRÜR

⁶¹ Vezin gereği , Peygamber: “peyember” olmalıdır.

- 4   Æopäolı'ken rûh-ı Ūnı yaını mey
Leblerün öpmege sağar cân virür
- 5   Görmege yâruñ leb ü dendânını
Çeşm-i ter-dâmen dür ü mercân virür
- 6   Ben nice cân virmeyem bir dil-bere
Kim `udâ-yı bende-perver cân virür
- 7   Gerçi virür dil-bere her kişi cân
Ey Necâti saña dil-ber cân virür

(32) Velehu

Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1   Bir gülün gülşeni cinâna deger
Sübülün ũmri cavidâna deger
- 2   æulluguñ salânat ber-â-beridür
İşigün kevn ile mekâna deger
- 3   Bir gice işigüñi ya´dananuñ
æadr ile başı âsumâna deger
- 4   Cân u dil leblerünle zülfe çıøar
Beni öldürmeden segâna deger
- 5   Ey Necâti güzel dime hûra
Nâ-gehân bu haber filâna deger

(33) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 16b/ 1a   Baña yâruñ yanağı vü lebi vü øaddi yeter
1b   Üzül ey gül açıl ey gonca yıøıl ey úarúr
- 2   Baña ol øâmeti Æübâ lebi úunnâb gerek
N'ideyin görmek ile serv-i çemenden ne biter
- 3   Bir iki gün dağı sen mâha irişmezse elüm
Yaşum u âhum ider yir ü göki zir ü zeber
- 4   Göricek derd ile øan ağladuğımı ter olur
æarârur çihre-i zibâsı nite kim gül-i ter
- 5   Gice gündüz işidür âh u figân eyledüğüm
Hiç bir kerre dimez kim şu Necâti n'eyler

(16b)

- 49 Devletüñde `üsrevâ evzâü-ı esbâb-ı kemâl
Ber-øarâr olmış durur mânend-i idrâk-i metîn
- 50 Gevher-i medhûñle zeyn oldı Necâti sözleri
Umarın kim aña taşsın ide taşsın âferîn
- 51 Zeyn olaldan naøř-ı eşûrumla `aĥn-ı kâyinât
Düşmedi ġâlib felek âsına bu resme ânîn
- 52 Râsti şimdi anuñ âbúndadur luâf-ı kelâm
Degme bir deryâda olmaz bellüdür dürr-i semîn
- 53 İdüben devlet duâsın işidüp âmîn için
El açanlar her belâlardan emîn olsun emîn
- 54 úAskerine devletine ġâtına evlâdına
Sen únâyet eyle dâyim yâ İlâhe'l-üâlemin
- 55 Dört yanından duâ-yı Çâr-yâr-ı Á'fiyâ
Hem na`ir ü [hem] @ahir ü hem şefiü ü hem muûn

æa`ide-i Bahâriyye Mollâ Necâti Güyed
Der-sitâyiş-i Sulâñ Bâyezid
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Zî üâlem-i ĥuceste zihî mevsim-i bahâr
Kim båd ĥøř-nesim durur âb ĥøř-güvâr
- 2 Gülzâra gel ki kevûer-i bâġ u nesim-i `ubĥ
Emvât-ı ĥâki itdiler iĥyâ Mesih-vâr
- 3 Luâf âyetini süsen-i çini-devât ile
Yazdı çemen `ahâyifine `unú-ı Kirdġâr
- 4 Berfüñ gümüş varaølarını ĥall idüp hevâ
Cedvel çeker `ahife-i gülzâra cüy-bâr
- 5 Zeyn itdi gül úarúsını meşşââ-ı nesim
Yaġdı hevâ eliyle řaøâyıø yaøada nâr
- 6 Gül âteşiyle rüşen olupdur cemâl-i bâġ
Nite ki cãm-ı bâde-i nâb ile rüy-ı yâr
- 7 Od düşdi bâġa gel berü yaġmâ maĥallidür
Esbâb-ı úayřdan alıġör sen de yâdigâr
- 8 Cennetde gice olmaduġın istimâúidüp
æa`d itdi kim uzun giceyi maĥv ide bahâr
- 9 Álâm-ı cevr-i devr ile ey nâ-tüvân olan

Gitmek gerekse h  ar-1   ardan inkis r

Der-ken r

(34) Velehu

Mef l  F  l t  Mef  l  F  l n

- 1        a an ki n vek-i  h-1 se er  eker
Göklerde mihr   m h yüzine siper  eker
- 2 G hi kem n-1 mi net   g hi  adeng-i  h
Meyd n-1  amda      -1 misk n neler  eker
- 3 Bir gün sen  fit ba mu ar n olam diyü
Mihr [ ] felek on iki aydur sefer  eker
- 4 A' b r  d r-1 zülfüne bir yirden it  al '
Cell d-1  amze bizi niçe bir iler  eker
- 5 Zülfün ki  arif ne egil p öper lebün
Bir rindd r ki c m-1  ar b-1  oker  eker
- 6 R z-1 leb ni mest gözünden  orar gönül
N z kl k ile ağzını arar  aber  eker
- 7 R g b görür  a u  ile zülfün kemendini
Anu 'içun Nec ti bu de li keder  eker

(35) Velehu

F  l t n F  l t n F  l t n F  l n

- 1 La -i  irin n ki   izru   e me-i ~ayv midur
  a murs n  aste dilden  anki  dem c midur
- 2 Geld gince  am gönül mülkine c n  ar u   ar
Nice  zzet itmesün bir memleket sul nidur
- 3 Meyl iderse  add    add ne ra ib u anmasun
Ol gül-i  im ad-perver g l eni r h nid r
- 4 yerre gibi revzen nde her gice d  er güneş
 oyle be zer k'  fit b-1  usn ser-gerd midur
- 5 Ka be ise  ar zu  zülf-i siyehd r  rt si
Cennet ise r hlaru   ub n  a m derb nidur
- 6 Çeşm-i ser-mesti Nec ti gerçi  att l a nlur
Ol leb-i  irini gel gör kim ne  dem c midur

(17a)

- 10 Sürinü sürinü ´u gibi sebzâra git
Düşe âura ´abâ gibi gel gülistâna var
- 11 Göñli øarası gitmez ü øalur içinde dâğ
Şunlar ki bâğı lâle gibi itmez ihtiyâr
- 12 Gâlib gerek neşââ-1 ğama işbu demde kim
Günden güne ziyâde olur leylden nehâr
- 13 Gördüm seherde bâğa güz er øıldı båd-1 ´ubh
İki büküldi didi çemen idüp iüiğâr
- 14 Yüzümi ba´a geldün ü bu ben fütâdeyi
Æopraødan götürdün eyâ båd-1 müşg-bâr
- 15 Gülşen yolında mest bulup nergisi şimâl
æapdı külâhını uruban çeşmine ğubâr
- 16 Bu øorøudan görünmez olupdur şimâl kim
çalar habâb habsine in´âf-1 şehriyâr
- 17 Şâh-1 bülend-mertebe Sulâñ Bâyezid
Mâh-1 nücüm-kevkebe mihr-i felek-medâr
- 18 Ey hâb-1 şevketine hümâ-yı ®afer mekes
Vey bâz-1 himmetine cihân kem-terin şikâr
- 19 Her tende luâf u merhameti cân gibi revân
Her yirde reøy-i pâki hured gibi kâmkâr
- 20 Ahter gözini reøyi ile açsa kuhl-i şeb
Tâ haşr mil-i mihr ile kör itmeye nehâr
- 21 Oldı ra´ad sipihr ü suârlâb âfitâb
Tâ irtifâû-1 kâdrini tîr eyleye şümâr
- 22 Küy-i zemini øapladı gerdün gibi tamâm
Simürg-i üadli şeh-per-i üadl ile beyza-vâr
- 23 Çekdi øılıcı seyl-i havâdi yolına sedd
Mülküñ esâsı oldı felek gibi üstüvâr
- 24 ç aølar cihânı hâriç-i in´âf-1 şehriyâr
Min baü ey sipihr gerekmez bu nüh hi´âr
- 25 Baş øomağa ayaguña uş el dege diyü
Çâker øapuñda æay´er ü Fağfür inti®âr

Der-kenâr

(36) Velehu

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Hezâr pâre gönül oldı yine yâr ile bir
Şu resme kim gül-i 'ad-berg ola hezâr ile bir
- 2 Yüzüme gül kim olam bülbül-i hezâr-nevâ
Hezâr olur 'anemâ çünki iüübâr ile bir
- 3 Zamâne eylemez idi benüm niyâzuma nâz
Sen olmayayduñ iki yüzli rüzigâr ile [bir]
- 4 Gönül kenâra getürmek olur miyanuñı lik
Cihânda olduğı yoødur miyân kenâr ile bir
- 5 Birisi 'ordı baña kim güzellerüñ üşşø
Cihânda øaçını sevdüñ didüm nigâr ile bir
- 6 j afâ-yı âh ile bulur hevâ-yı úşø ferâh
j abâ gibi kim ola tâze nev-bahâr ile bir
- 7 İkide bir dil-i divânemi çeker çevirür
Beñüñ olalı ser-i zülf-i tâbdâr ile bir
- 8 Necâtiyâ yürüyüp úşøuñ âhirin 'anma
Evel göre çøişur mısun inti'âr ile bir

(37) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zülf-i dil-ber kim üçâr-ı dil-rübâ üstindedür
Süre-i ve'l-Leyldür kim ve'-'-ø uñâ üstindedür
- 2 Gün yüzinde zülf-i ünber-bâr-ı müşg-âsâ-yı döst
Ebr gibidür ki cism-i Mu'âfâ üstindedür
- 3 Zülfüne nisbet ya alnuñ cennet olur yâ ruñuñ
Çünki Şâmuñ bâğ-ı huld altında yâ üstindedür
- 4 yerre gibi ben meçellet apırağında pâyımâl
Gün gibi dil-ber sipihr-i kibriyâ üstindedür
- 5 Diller alur kirpüğüñ cânlar bağışlar leblerüñ
Lâ-cerem üşşølarıñ havf u recâ üstindedür
- 6 Rañm øıl dervişüne ey pâdişâh-ı hüsn kim
Pây-ı taht-ı salânat dest-i duñ üstindedür
- 7 Nice ayrılusun Necâti úşø-ı dil-berden kim ol
Bir hümâdur k'âşiyân aña hevâ üstindedür

(38)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Ben haste için laf-i leb-i gül-şekerün var
Ben müflis için zer kemer ü simberün var
- 2 Bir dağı benüm sencileyin pâdişehüm yoø
Ey döst senün niçe benüm gibilerün var
- 3 Ağyâr diken gibidür andan üzülrseñ
Ey ğoca-dehen gül gibi baş üzre yerün var
- 17b/ 4 Nergis gibi göz dikmiş idüm izi tozına
Bir kez dimedi sùhte haøø-1 na@arün var
- 5 Ey dil ya ser-i zülfi çeker ya ´u ya aopraø
Bâri hele yâr işigine bir çekerün var
- 6 Didüm ki müjeñ ärine sinem siper olsun
Taşınler idüp didi Necâti cigerün [var]

(17b)

- 26 Ey tâcdâr mülk-i cihân begleri senün
æapuñda øuluñ olmağ ile ider iftiḥâr
- 27 Şehler piyâde ruḡ yire øodı olalıdan
Sen naâı-1 salânatda murâd atına süvâr
- 28 Çin ü `ıtâya ger vara tevøü-i nâfiçün
Baş üzre yiri var nite kim zülf-i tâbdâr
- 29 Yire döşemeyüp øapışur tütüyâ gibi
Kuḡl-i ğubâr-1 dergehün auyân-1 rüzigâr
- 30 `ürşid sükün fi'l-meûel senün⁶²
úAhdüñdeki vefâ durur æabúñda vaøâr⁶³
- 31 Gitdi @alâm-1 şirk ideli şeref göki
Mâh-1 livâ-yı øadrüñi gün gibi âşikâr
- 48 Olsun revâne ´ar´ar-1 øahruñ údù-yı mülk
Deryâ-yı memleketden ide ḡas gibi kenâr
- 49 Tîr-i úøâbı ceng günü ´adr gözedür
`âk-i ḡaøire øonmağa ider meger ki úâr

⁶² Bu dize eksiktir.⁶³ Bu dizede vezin hatalıdır, bir hecesi eksiktir.

- 50 `āk-i ḥaøir terbiyetüñle bulur vücüd
Bād-1 bahâr ile nite kim ´ahn-1 sebzezâr
- 51 Şimden girü götürse revâdur ´adâ-yı gül
Büy-1 bahâr-1 ḥuløuñ ile åoldı her diyâr
- 52 Gülzâr-1 devletüñde cihân ḥaløı `üsrevâ
Gül gibi güldi bir benüm iden hezâr zâr
- 53 Güş it figânum ey gül-i ḥandân ki yaraşur
Gülzâr-1 devletüñde Necâti gibi hezâr
- 54 Virsün zamâne destüñe nev nev gül-i murâd
Her ´ubḥ-dem ki açıla bu köhne merğzâr
- 55 Ser-sebz ü ḥurrem ola gülistân-1 devletüñ
Devr itdügince bu yedi dölâb-1 bi-øarâr

æa´ide-i Gül Merḥûm Necâti Beg Güyed
Der-sitâyiş-i Sulâan Bâyezîd
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yılda bir kez gösterür üşşömlara didâr gül
; anasın kim oldı nür-1 Aḥmed-i Muḥtâr gül
- 2 Bâğa gel kim eyledi peydâ Yed-i Beyzâ semen
Gözüñ aç kim gösterür aḥ-ar şecerde nâr gül

Der-kenâr

(39) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Cãnâ cefâñı üşşö-1 bi-dil vefâ bilür
Her åaş kim ata reddüñ anı muntehâ bilür
- 2 Zülfi hevâsı ile gönül düşme ğurbete
Boynı uzaø yola giden işin `udâ bilür
- 3 Cãm-1 şarâb-1 nâb ile altun olur işi
Şol kim muğân işigi tozın tütüyâ bilür
- 4 Sînemde buldı cãnı eliyle øomış gibi
Ġam-ḥânemi bucaø bucaø ol dil-rübâ bilür
- 5 Áḥir kemân øaşuñı eger åhum åteşi
Yâ ülmîni Necâti øuluñ muntehâ bilür

(40)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çünki yâr ağıyâr ile dem-sâzdur
Baña günde biñ kez ölmek azdur
- 2 Dürlü dürlü derde uğradan beni
æalb-i mâyl çeşm-i şâhid bâzdur
- 3 Ğamzenüñ itdüklerin zülfüñ bilür
Giceler uğrılara hem-râzdur
- 4 Çoø cefâ eyler bilüp çoø sevdüğüm
N'ola n'ola bu da baña azdur
- 5 Niçe biriyle yanuñca it raøib
Gel bizümle git raøibi azdur
- 6 Ğu´´adan maħla´ dilersen ey gönül
Aduñı divân-ı úşøa yazdur
- 7 Ol gözi mestänenüñ itdüklerin
Ey Necâti cevr ´anma nâzdur

(41)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Dehen-i yâr dil-rübâ görünür
Her øaçan gündüzün sühâ görünür
- 2 Va´l-ı mâliħulyâsın eylersin
Teşne-dilsin düşünde mâ görünür
- 18a/ 3a æaderüñden ziyâde söylersin
3b Saña ey dil saña øazâ görünür
- 4 İnce bëlüm øolunda bil dirsün
Dirsin ammâ yoø ortada görünür
- 5 Geh perî vü gehî melek dirsın
Bir gün ol dil-rübâ saña görünür
- 6 Genc-i ħüsnüñ alısmını gör kim
Her øılı zülfüñ ejdehâ görünür
- 7 Fâluña lâm-ı zülfi geldi dilâ
Saña bu yolda çoø belâ görünür
- 8 Pâdişehdür Necâti mañide
Sùretâ gerçi kim gedâ görünür

(18a)

- 3 El ´alar eārāfa āırmıř sebze ´ahnında enār
Gel ki ũřret nımetini eyledi iŪār gũl
- 4 Bāde-i hamrā ile eng ũ neye virdi ũamel
Tevbe vũ zũhd ũ ´alāhı eyledi bı-kār gũl
- 5 Oldı mānend-i Medine hōř mũnevver gũlsitān
Devha-i gũldũr menāre pertev-i envār gũl
- 6 Cām-1 nev-rũzı iũp mestāne yũz biñ nāz ile
řāh-1 řũhuñ ´alınur boynına řāhid-vār gũl
- 4 ũn gũzellik bōstānında bir aylıŵ ũmri var
Kendũyi ziynet iderse hũkmi sihri var gũl
- 5 Başdan ayağa zer ũ yaøut ile pirũzeden
Æonanup diler ki ola řāhid-i bāzār gũl
- 6 Ğonca gibi ğam dikenlerinde bũlbũl øan yudar
æarřusunda bād-1 ´ubh ile gũler oynar gũl
- 7 Ğıglu ´ollu hũyārdan hāner āæınmıř gũyiyā
Zāhid-i yābis dimāę ile ider peyÅār gũl
- 8 Cemũidũp evraø-1 āl ũstine itmiş zer-feřān
Yazmış ol mecmũũaya va´f-1 ruhuñ ey yār gũl
- 9 Dāyimā mecmũũası dũřmez elinden rũz u şeb
Beñzer ider ruhlaruñ va´fını istihzār gũl
- 10 Var iken yũzũñ gũle meyl eylemez cān bũlbũli
ũĀrife bir gũl yeter lāzım degũl tekrār gũl
- 11 Eyle redd aęyārı kim dillerde mergũb olasın
Başlar ũzre (vardur) yeri vardur itse terk-i hār gũl
- 12 Āh-1 ũāřıødur seni hũsnũnden aęah eyleyen
Naũra-1 bũlbũlden olur her seher bıdār gũl
- 13 řāh-1 ũādil devridũr var gũř-māl it ey ´abā
Bũlbũle cevri eylemekden itsũn istiĝfār gũl
- 14 Pādiřāh-1 dād-ger deryā-dil ũ vālā-gũher
Kim nem-i hũløndan eyler sebzeler iĝhār gũl
- 15 Āsumān-1 salānat `ān Bāyazid ol kim anuñ
`uløı bāęından niçe `ũrřid gibi var gũl

Der-kenār

(42) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Sâøi piyâle iki gözümüñ birisidür
Bir rûhdur ki bezmümüz anuñ dirisidür
- 2 Rengin lebiyle dişi hayâliyle gözlerüm
Birisi laû aødur oldu birisi dür
- 3 Zülfün gamı perî gibi bi-hò- ider beni
Gerçi peridür ey meh evet kâfirisidür
- 4 Şebâz-1 dil ki ´aydgehidür øazâ-yı úşø
İşbu güzeller anuñ uçurma derisidür
- 5 I´ırdum idi leblerini sögdi ağzuma
Maıur aıt Necâti hele diş kirâsıdur

(43) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Çünkim güzeller ipini zülfün uzatdılar
~aøøa ki boylarınca yazuølara batdılar
- 2 Yâruñ ayağı tozına beñzer diyü bugün
Bâzâr içinde ünberi illâ ki ´atdılar
- 3 Şimşâd ü serv irdüğine dik gelürdi lik
Reftâr-1 yârı görelî bir pâre yatdılar
- 4 Bezm-i belâda bir kişi hüşyâr øalmadı
Câm-1 mey-i maħabbete sâøi ne øatdılar
- 5 Piste-dehân dil-bere öykündi ehl-i bezm
Söyletmediler urdılar ağzın uvatdılar
- 6 æaddün øatında âurmağa yaraşmadı diyü
Servün alup elini yabanlara atdılar
- 7 ũd-i vi ´âlün istedüg' için Necâti'i
Güzeller üşe geldiler Allâh æonatdılar

(18b)

- 16 Áb-1 luâfi irmese ser-sebz olmaya çenar
Bâd-1 huløı esmese bitürmeye gülzâr gül
- 17 Áb-1 cüd irse seħâb-1 himmetinden sebze
Bi-tekellüf serv yimiş vire isfidâr gül

- 18 Atı naʿlinden cihân mihrâb gibi secdegâh
İti izinden olupdur yer yüzi hem-vâr gül
- 19 Şemse-i şems-i ziyâ-efrûz-1 ûlem ` üsrevâ
ı afha-1 tiğ-i cihân-girûnde bir zer-kâr gül
- 20 Meclisünde bâğ bir maḥbûb ḥıçmetkârdur
Çeşm nergis øad ´anavber ḥaa semen ruḥsâr gül
- 21 Pâyuña i´âr için ey serv-i bâğ-1 salâanat
Eylemiş laûin äbaølar üzre zer iḥzâr gül
- 22 Ğoncalar úarz itmeyince äpuña kiseyle zer
Na´b olunmadı çemen iølimine serdâr gül
- 23 Umarın senden vefâ ey serv-i böstân-1 cemâl
Gerçi gülzâr-1 cihânda virdügi yoø bâr gül
- 24 Nev-bahâr-1 luâf-1 beçl itse kerem niúmetlerin
Saah-1 sebze ´ahn-1 çini ola ḥân-sâlâr gül
- 25 Æuâ-i gülzâr-1 bezmün olmağ´ için eyledi
`âr-1 nâḥun ğonca-1 şeh-per berg-i minøâr gül
- 26 Ağ destâr ü ridâ-yı sebzi varken yaødılar
úAhd-i úadlünde meger kim bağladı zünnâr gül
- 27 Tâc-1 yâøuti giyer pirüzeden bağlar kemer
Gülsitân-1 bezmüne olalı ḥıçmetkâr gül
- 28 Áb-1 úadlünden ider ḥumârını i´lâḥ mül
Büy-1 ḥuløuñdan ´udâuna øıur timâr gül
- 29 Mevøiünde itdüg´ için luâf-1 maḥz olur ğazab
Nitekim fa´l-1 zemistânda görünür nâr gül
- 30 Bâd-1 ḥulkuñ itmeyince äân ile bağrını øan
Virmedi güşende büy-1 nâfe-i Tâtâr gül
- 31 Niúmet-i ḥuløuñ øorḥusından ire diyü na´ib
Dâmenün açup gedâlar gibi dutar zâr gül
- 32 Bâd-1 ´ubḥ ol deñlü ḥuløuñ äbini pür itdi kim
Çâk çâk olmuş görür dâmânını her-bâr gül

Der-kenâr

(44) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bâğ-1 úşøuñda perişânlıø baña sünbül yeter

Sinemün üstinde nâhun zaḥmı berg-i gül yeter

- 2 üÖmrüm ağlamaøla geçdügin ḥelâl itmek' için
Nâz ile ey göca-leb bir kez yüzüme gül yeter
- 3 Bezmümüz gülşen gibidür cãn-ı māl-â-māl gül
Mest olanlara ´urâḥi øuløulü bülbül yeter
- 4 ũşø eger dâyim ola Leyläyı Mecnùn eyleye
~üsni eger bâøi øala Maḥmüd Ayaza øul yeter
- 5 ~üsni va´fıyla Necâti tâzele eşârũñı
Yâdigâr-ı gül belâlu bülbüle ğulgul yeter

(45) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gülşen-i ḥüsnünde kim ävüs-ı zülfün bâl açar
Æâliüim mesûid olur baḥtum der-i iøbâl açar
- 2 Dâl-i devlet gösterür zülf-i dil-ävizün senün
Cãn cemâlün mu´hafından her øaçan kim fâl açar
- 3 Yüzüni göstermesün aĝyâra zülfün key´aøın
Mâr olan iblise cennet øapusın derḥâl açar
- 4 Sâøiyâ gönlüm øarardı luâf idüp bir büse vir
æayĝulu ḥâârları dâyim şarâb-ı âb açar
- 5 Dil-berâ ḥâl-i lebün râz-ı dehânuñ øıldı fâş
Nitekim esrâr-ı ĝaybı noøâ-ı remmâl açar
- 6 Nitekim ®ulmet çerâĝuñ rüşenâsın arturur
Rengini ruḥsârũñ zülf ile ḥaâ u ḥâl açar
- 7 Şâd olur olsa Necâti işigünde pâymâl
Ehl-i dünyâ gibi kim gülbüni rüy-ı mâl açar

(46) Velehu

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

- 1 Laûl-i güher-engizün şekker-şiken olmışdur
Ğisü-yı dil-ävizün misk-i `oten olmışdur
- 2 ~üsñün ´ıfatın tâ kim diye işide dâyim
Gülşende gül ü gonca ĝuş u dehen olmışdur
- 3 æaddünle ũĝârũñdan ayru düşeli cânâ
Tâbütu u kefen baña serv ü semen olmışdur

- 4 Bayram-1 vi´älünde ´alınmağa üş10lar
Bayram-1 vi´älünde zülfüñ resen olmışdur
- 5 ~addünde görüp zülfüñ ben bağı øara üş10
üÁlemde perişanlıø bildüm neden olmışdur
- 6 Bimâr-1 ğamem benden bi-çäre áabib el çek
ítme emegüñ zayıúbaña olan olmışdur
- 7 Bi´llâhi Necâtiye bu luáf u üääy1 gör
Şeyhî olalı na®muñ hüsñ ü hasen olmışdur

(19a)

- 33 Şehriyârâ himmetüe maħbüb-1 hã´´ u ümdur
æangı meclis ola kim anda ola ağyâr gül
- 34 Pâdişâhâ bir şikâyet var felekden ápuña
Kim bu mañiden idüpdür didesin hün-bâr gül
- 35 Serv urur gögsine kefdest-i tehi üş10 mi´âl
Ğoncanuñ zer kisesin açmaøla øocar hâr gül
- 36 Yaødı zillet nârına ben hâki áabú1 ábdâr
Nite kim her dem gül-áb için yanar nâ-çâr gül
- 37 Gülşen-i va´finda her beyti Necâti çâkerüñ
Beñzer ol mevzün nihâle kim ucında var gül
- 38 Ziyeti eyyâmıdur haâ u şürüñ söyle kim
Reng ü büy ile olur ârâyış-i gülzâr gül
- 39 Bezmüñe bir naħl-1 rengin bağlamış kim yaraşur
Andan itse luáf yollarını istifsâr gül
- 40 Tâcdârân üzre şâhâ şehriyâr ol şehriyâr
Nite kim her nev-bahâr olur şeh-i ezhâr gül
- æa´ide-i Seħer Der-güftâr-1 Necâti Beg Raħmet-i Vâsiú
Der-sitâyiş-i Sulâñ Bâyezid ibn-i Sulâñ Meħmed
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün
- 1 Bidâr oluñ ki derde irişür devâ seħer
üÁdetdür açılur der-i dârü´ş-şifâ seħer
- 2 Áfâø1 áutdı daüvet-i Aħmed gibi güneş
ıiddiø oldı ´âhib-i ´idø u ´afâ seħer
- 3 Fa´l-1 bahâr bülbül øøur şür-i gül-redif
Vaøt-i ´abâħa øumrı durur hòş ´âlâ seħer

- 4 Zühhâda vird ü ũşıŵa mestâne naıralar
Buna şeb-i dırâz yaŵışur aña seher
- 5 Yılduz ´ayar ´abâha degin çeşm-i dür-feşân
K´ol âfitâb bize ne yüzden aŵga seher
- 6 Pervânesine şemúher aħşam itdúgin
Bir bir gele başına uş anı bula seher
- 7 Beñzer ki urdı deste-i sünbüllerüñe dest
K´esdi savurđı ħırmen-i gülda ´abâ seher

Der-kenâr

(47) Velehu

Feŵlâtün Feŵlâtün Feŵlâtün Feŵlün

- 1 Gülleri bād-ı ´abâ ŵande bulursa yaŵalar
Çäk olupdur ´anemâ úşŵuñ elinden yaŵalar
- 2 Cüş idüp ŵanlu yaşum lâle gibi Ferhâduñ
Al olupdur yin äğlar etegiyle yaŵalar
- 3 Ne revâdur bu ki ben hecr odına yanmış iken
Degme ħayvân iledüp va´l ´uyına yaŵalar
- 4 Sevinür ellerini ŵana boyaduŵça nigâr
Şol güzeller gibi kim destine ħınnâ yaŵalar
- 5 Hele ben gördüğümi yâra Necâti diyeyin
Ne diler n´eyleyeler ġâyeti bu kim yaŵalar

(48) Velehu

Mefŵlŵ Fâŵlâtü Mefâŵlŵ Fâŵlün

- 1 Yâruñ cefâsı ġayrıya derd ü belâ gelür
Ben mübtelâ muħıbbine luâf u vefâ gelür
- 2 Bu ´ubġ u şâm işigine benden duŵ varur
Andan baña melâmet ü zecr ü ŵanâ gelür
- 3 Ol mâh-ı dil-firŵza şebih olduğı için
Baŵduŵça mihr yüzine gözüm äla gelür
- 4 Bir şerbet içmişem lebŵññ ħasretiyle kim
Anuñ ŵatında cevr-i zamâne duŵ gelür
- 5 Ol serv kimŵñ âhına meyl eyledi ŵceb
æangı yel esdi ol yüzi gül bu yaña gelür

- 6 Görsem raøib yüzini ğam yimek isterem
Lâ-büd âaâma turşu ile iştiĥâ gelür
- 7 Miskîn Necâti âh ider ü kendüden geçer
Yâruñ meger ki cennet-i kùyın aña gelür

(49) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Niçe bir dil şışesin seng-i firâø-ı yâr ´ır
Gel teraĥĥum øıl ki ğurbet içre göñlüm yar ´ır
- 2 Bildüğini úøolumuñ ol zülf-i ser-keş âğıdur
Leşkerini ´abrumuñ ol ğamze-i ĥùn-ĥÿâr ´ır
- 3 `âşe li'llâh kim nigâruñ ĥüsnini eksilde ĥââ
Hey *Maüza'llâh* øaçan gül revnaøını ĥâr ´ır
- 4 Zülfine âolaşmasun dil naødini almağ için
Ĝâfil olmasun kişi kim øalb ile bâzâr ´ır
- 19b/ 5b 5 Mu´ĥaf-ı ĥüsnüñde ĥââñ yazduğı âyet bu kim
Rùm ili yağmäya varup müømîni küffâr ´ır
- 6 æâmet-i servi havâ-yı øadd-i ĥøş-reftâr eger
Nâfe-i Tâtârı bùy-ı zülf-i ünber-bâr ´ır
- 7 Sen zebùn olma Necâti gerçi kim çøødur ğünâĥ
Biñini ú´yân çerisinüñ bir istiĝfâr ´ır

(19b)

- 8 `ââ-ı úĵâr-ı yâra iki ´ubĥ olur mi´âl
Kim biri kâĵib ola biri muâlaøa seĥer
- 9 Dil oldı şemúbezmüñe pervâne şemüñe
Maø´udı yanmadur nice olursa tâ seĥer
- 10 Şevø-i úĵâruñ ile delirmişdür âfitâb
úUryân olup tekin mi düşer âğlara seĥer
- 11 Hecr-i ruĥuñla irteye çıømayı yazdı şemú
Fi'l-cümle yummadı gözin olunca tâ seĥer
- 12 Her sâde-rü´anemle beyâz ola serd olur
Nevüâ bürüdet itse úceb olmaya seĥer
- 13 Bir ğün irişe ĵulmet-i hicrân açuøluğa
Gice ne deñlü olsa olur intihâ seĥer

- 14 Her ânla işigünden umar fetḥ-i bâb dil
Gökler øapusı açılır ey meh-liõã seḥer
- 15 Her laḥ®a tâze-rüy-1 cevân olsa ân mıdur
Bir mihr-i mâh-rüy ile sürer ´afã seḥer
- 16 İddiø ile k'ola muøârin Muḥammede
Mihr ile âtdı ülfet-i vaḥşet-zidã seḥer
- 17 Hengãme-gir çadırını øurdı ´ubḥgãh
Mihr oldı anda luḅbet ü luḅbet-nümã seḥer
- 18 Mânend-i ḥãk-i Kaḅbe-i dergãh-1 Şehriyâr
Olur ´afã-üâiyyet ü ḥãcet-revã seḥer
- 19 Yâr olsa baḥt-1 devlet-i sulãn-1 rüzigâr
Gün bi-zevãl ola vü cihãnı âuta seḥer
- 20 Şeh Bãyezid `üsrev-i âfãø kim anuñ
Adli nesimi ile olur ḥøş-hevã seḥer
- 21 `ışm ü ğazab iderse sipihr-i meññide
Reng-i şafaø âuta ḥür u şekl-i mesã seḥer
- 22 Burc-1 şerefde aḥter-i øadr eyleye âulüü
Görine âfitãb nite kim sühã seḥer
- 22 Adli şu resmedür ki söyündürmek istemez
Bir pîre-zen fetilesini bi-rızã seḥer

Der-kenâr

(50) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 æaddi ḥırãm-1 rüḥ-1 revândan ḥaber virür
Şirin kelãmı çeşme-i cãndan ḥaber virür
- 2 Ne gördi ne işitdi lebüñ gibi bir güher
Gönlüm gözüm ki baḥr ile kãndan ḥaber virür
- 3 Dirler ki cãnı ḥøøøaya øoymış öper âbib
Yãruñ dehãn u lebleri andan ḥaber virür
- 4 ũşøuñ ne deñlü ´aølasam ol deñlü fãş olur
Nãlem bu dem ki rãz-1 nihãndan ḥaber virür
- 5 Zülfi ki úarz ider dil-i divãne ḥãlini
Bir zãğdur ki ğãyib olandan ḥaber virür

6 Sāøi ferişte nuøl sitäre mey âfitâb
Bezm-i piyâle kevn ü mekândan haber virür

7 Bülbul gibi çemende Necâti fûrûş ider
Sen serv-øadd ü gonca-dehenden haber virür

(51) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Nâz ile cãnânumuz kim laûl-i cãn-perver ´unar
Şûh dil-berdür ağızdan ´anasın şekker ´unar

2 Bezm-i hüsn içinde dâyim mest-i nâz olmağ için
Lebleri her lah@ada cãm-1 mey-i aþmer ´unar

3 Gerçi çeşmün bi-muħâbâ öldürür üşşîoları
Ėamzeñüñdür suç ki mestüñ destine hançer ´unar

4 Çeşm-i giryânum sevindürsün izüñ tozıyla bâd
Sâüle üadet durur erbâb-1 himmet zer ´unar

5 Cãnı bi-hüş itmek için gözlerümden dem-be-dem
Bezm-i Ėamda sâøi-i miħnet iki sâğar ´unar

6 Baħr-i Ėamda serv ile gülden n'ola umsam meded
Ėarø olanlar Ėâr ile Ėâşâke ey dil-ber ´unar

7 æapuña itüñ gibi varurdum olmasa raøib
æorøum oldur baña nâ-gâh ol seg-i kâfer ´unar

8 Leblerüñ sen büsesine diş bilermiş it raøib
Niümetine Ėüsnüñüñ bi'llâhi gör kimler ´unar

20a/ 9a N'olduñ ölürsün Necâti laûl-i rüh-efzâ-yı döst
9b Âb-1 ~1zr ile leb-â-leb cãm-1 İskender ´unar

(20a)

24 Ėaħn-1 sarây-1 üzzetüñ içinde `üsrevâ
Bir mürĖdür ki erzen idinür Ėıdâ seħer

25 Şâhâ görüp zamir-i münirüñ utanmasa
Æutmazdı mihr-i äyinesin ardına seħer

26 Kesb ideli nesâyim-i üadlünle iüidâl
Derd ehline devâ olur oldı şehâ seħer

27 Zühhâda meylüñ işideli gelmez oldılar
Bi-äylesân müşteri vü bi-ridâ seħer

- 28 ğı idø ile ħıġmetünde seher-ħız olmasa
Olmaz idi bu veche mücübü'd-duã seher
- 29 ` uløuñ nesimi virmesedi luáf-ı iútidál
Derd ehline devã iken olur devã seher
- 30 Fi'l-cümle beñzer idi zamir-i münirüñe
Bulsa cihân-ı fânide resm-i baøã seher
- 31 Oldı sipihre Kaube işigün ävãfı farz
Kim sim ü zerle kesb idüpdür ġınã seher
- 32 Dünyâyı ätmaġa saña baht oldı bedraøa
Nite kim âfitâba olur piş-vã seher
- 33 ` üşidi ditreden øılıcuñ øorøusı durur
Yã yoø yire mi aġarup oldı dü-tã seher
- 34 Her ´ubħ sim ü zer döker eflāk işigüne
Oldur ki sim zer gibidür sim-sã seher
- 35 úAdlün eliyle üleme kesb-i maüş için
Her ´ubħ-dem bir eşrefi ider úãã seher
- 36 Güyã ki mihr revzenesidür sarâyıñuñ
K'andan ider zamãnede kesb-i ziyã seher
- 37 ` øş-vaøt olmasun mı ki úahdüñde her ´abãħ
Bir eşrefi başıñuñ ucında bula seher
- 38 Bir dem içinde ®ahir olur âfitâb-ı fetħ
Çün dest-i devletün çeke tiġ-i øazã seher
- 39 Râyıñ äbibi itdi sefidâc-ı ´ubħ ile
Yüzinüñ ibrişine semãnuñ devã seher
- 40 Bir cündidür ki memleket-i şarødan gelür
æul olmaga øapuñda giyer øø úbã seher

Der-kenâr

(52) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Öykündi nãfe zülfüne kürkin devürdiler
ġı u úarızuñı añdı yüzün yire sürdiler
- 2 Göstermez idi gözine dil-ber melekleri
İñen göke çıøardılar iñen uçurdılar
- 3 Meclisde sãøi desti ile el bir eyleyüp

Şol gül gibi şarâbı ayağa düşürdiler

- 4 Boğazına çıvardı øadehler ´urâhîyi
Laûlîn lebûñ ´afâsımın başına gördiler
- 6 Meclisde şişeler gibi miskîn Necâtinüñ
æan åoldurup yüregini boynını burdılar

(53) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Ey øaşşı yay olan beni inîletme øıl hâzer
Kim åhum øøı naû-i hilâle ider güzer
- 2 Cån gider oldı gel seni görsün øø hecri kim
Oruc revâ degüldür iden kişi sefer
- 3 Ben saña halüm ağladuğum zahmet olmasun
Bir haste kim åabibe gele derdini döker
- 4 İıçrar yüzüme yapışur andaø gözüm yaşı
Sen mâhı øoyup eyler isem mihre bir na®ar
- 5 Kevøer lebûñ zülâlini görüp ezildi øand
Şirin degül mi øåğıçā burar dahı ´atar
- 6 Varup harım-i küyuna yüzüñi görmeyen
Saúy ile nür göremedük hâciye döner
- 7 Åoğruldıcaø Necâtiden ayruğa tirüñi
Allâh bilür ki haste gönülde neler geçer

(54) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yaraşur kim seni ser-defter-i divân yazalar
Nâme-i hüsnüñ için bir yeñi únvân yazalar
- 2 N’ola gelse haâ-ı sebzüñ ne haâsı ola kim
Kaûbe çevresine åyet-i æurâñ yazalar
- 3 Korøaram kim lebüñüñ örneğın alup ´anemâ
Çin mu´avvirleri bir ´uret ile cån yazalar
- 4 Diñ eåbbâya ki æânün-ı Şifâ yazmaødan
Hüner oldur ki ğam-ı dil-bere dermân yazalar
- 5 Baña dirlik yeter ol kim ølicecek derdün ile
Meşhedüm mermerine küşte-i cånân yazalar

(20b)

41 Şāhā yoluñda ´āf-derùn olduğı gibi
Buldı bu deñlü menzil ü üzz ü úalā seher

42 Olursa devletüñe ne āañ baht ü hem-únāñ
Rüşendür āfitābdan olmaz cüdā seher

43 Gerdün ururđı kendüyi ũlî-cenābuña
Her ´ubḥ-dem sitāresini bozmasa seher

44 Bulurđı cennet ehli [gibi] ũmr-i sermedi
İdeydi ũlî-dergehüñe ilticā seher

45 Şāhā Necātî medḥüñi kıldı seher redif
K´ olur øarib icābete ekÖer duũ seher

46 ũd ola her günüñ nite kim devr-i rüzede
Vaøt-i mesāda cüúola vü imtilā seher

47 Her bi-na®ar ki sofrā-ı luāfuñdan el çeke
Aḥşama øarşu aç olalı bi-nevā seher

48 Tārik ide şām-ı ecel rüz-ı ũmrini
æıla çerāğ devletini intifā seher

æa´ide-i ` ançer-i Necātî

Der-Medḥ-i Sulāñ Bāyezid-i Őāñi İbn-i Sulāñ Meḥemmed ` an
Mefāülün Feülātün Mefāülün Feülün

1 İdindi ğamzeden ol çeşm-i nā-tüvāñ ḥançer
Ki resmdür æøınur cümle Türkmāñ ḥançer

2 ğ açuñı çöz ki zırh adın añmaya Dāvud
Gözüñi süz ki æøınmaya Erdevāñ ḥançer

3 Eger ki luāf ide nāzuñ eger ki øahr ide luāf
Ki bize rezme yaraşur bu dilsitāñ ḥançer

4 Göreydi zülfüñ ile ğamze-i ciger-düzuñ
Æøınmaya idi ũmrince Zülficāñ ḥançer

5 Dilindedür nesi var ise øalbi ´āfidür
Ne deñlü tizlenür ise geçer hemāñ ḥançer

6 Æārîøat ehli miyāñ-beste müfred olduğ´ için
Cemiú-i sim ü zeri itdi der-miyāñ ḥançer

7 Şuũú-ı şemú-i şeb-efrüz-ı bezm-i devletdür
Egildi ´ar´ar-ı kınıyle nā-gehāñ ḥançer

Der-kenâr

- 6 Beni ser-defter-i úşk iden erenler umarın
Sen şehi Pâdişeh-i Milket-i úOûmân yazalar
- 7 Şiûr-i dil-sûz-ı Necâti var iken hayf ola kim
~alø yazup yañılup defter ü divân yazalar

(55) Velehu

Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1 Cân u dil k'ol semenbere çekilür
Pişkeşdür ki beglere çekilür
- 2 Her seher âh ü nâle øãfilesi
Kaûbe-i kuy-ı dil-bere çekilür
- 3 Derd-i âhum hevâ-yı zülfün ile
Ejdehâdur ki göklere çekilür
- 4 j açı zincirine ´abâ ÷olaşur
úÁşıøun adı yoø yire çekilür
- 5 ~aã-ı va´fın Necâti yazmaz iseñ
` aã-ı nisyân o deftere çekilür

(56) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Şol dil-rübâ ki üşıøa yüz biñ cefâsı var
~aøøa ki her cefâsına biñ biñ ´afâsı var
- 2 Yüz biñ belâsı var ola úşøun belâ budur
Kim her belâsınuñ niçe (yüz) biñ mübtelâsı var
- 3 Her húb-´ureti ki gören bağrına ba´ar
Áyinenün güzeller ile hòş ´afâsı var
- 4 Ağyâr ile dirilmez isem öl(ü)me hâzıram
Şükr-i ~udâ ki her marazun bir devâsı var
- 5 Yâ Rab ne getirür bu Necâti ki her güzel
Aña söger meger ki mücerreb duâsı var

(57) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Hem-dem olan gamze-i hün-rizüne başdan çıøar
Gizlü râzı üşıøun ol Türk-i ser-hòşdan çıøar

- 2 Her ne sihr olursa ol ebrü-yı sâhirden gelür
Her ne fitne var ise bu zülf-i ser-keşden gelür
- 3 úÁrız u ruhsâr içinde zülf-i úanber-bâr-ı döst
Dùd-ı misk-âsâ durur kim âb u âteşden çı0ar
- 4 Laú-i dür-püşına cânuñı niŒâr itseñ n'ola
úÁşı0-ı serbâz olanlar cân ile başdan çı0ar
- 6 Göñlüñi nerm idegör hüsni bahârı geçmeden
Ey Necâti lâle gibi rız0uñı âşdan çı0ar

(21a)

- 8 Egerçi tîr-i ciger-düzuñ ağızı var dili yo0
úAceb budur kim olur cümleten zebân hıançer
- 9 ~asúdlar gibi âurmış ra0ib bögrin urur
Meger ki aldı ele şâh-ı kâmurân hıançer
- 10 Dilinden âyet-i *na 'run mina 'llâh*⁶⁴ olmaz dür
Hemişe hem-dem-i *fethün 0arib*⁶⁵ olan hıançer
- 11 Şükür ki ~âzret-i Sulâñ Bâyezide 'unar
Hilâl ayda bir hûb u zer-nişân hıançer
- 12 Hilâl olursa muhâlif işigine getüre
Kemend-i şaúşauâ ile keşân keşân hıançer
- 13 ~amide-0âmet- ü handide-rüy olsa ne âññ
Ki rây-ı pîr bulur baht-ı nev-civân hıançer
- 14 Ayağın almağ' için ha' ma geldi yan başı
Ser-âmed oldu bu meydânda pehlevân hıançer
- 15 Şu deñlü devlet-i Dehhâke irdi kim âhir
Bitürdi iki omuzda iki yılan hıançer
- 16 Müyesser olmadı kâyinâta emn ü emân
~u'ù'-ı ha'mda olmasa bi-emân hıançer
- 17 úAceb mi bağrına ba'sa údù-yı teşne-ciger
Ki fi'l-ha0i0a bir içim 'udur hemân hıançer
- 18 Sikenderâne elinden ~ayât j uyın içer
Girürse ~ızr gibi 0ulmete revân hıançer

⁶⁴ Saff , 61 : "...Allah'tan bir yardım..".

⁶⁵ Saff , 61: " Yakın bir fetih...".

- 19 Diler meger kemer-i himmetüñe ola şebih
Hilâlden äæmür râh-ı keh-keşân hançer
- 20 Müşerref oldı memâlikde her mekân ü mekin
Olahıdan yed-i øadrüñde lâ-mekân hançer
- 21 İääiat [itdi] eâdi äpuña söylemedin
Vay ol güne kim ola ´âhibü'l-beyân hançer
- 22 Deñizde bir dile beñzetdiler elüñde görüp
Egilüp itdi bu teşbihe imtinân hançer
- 23 Baøarsa bâğ-ı behişt içre fi'l-meûel düşmen
Görine gözlerine sebze-i cinân hançer

Der-kenâr

(58) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Serv gibi seyr iderken yâri gördüm bir na®ar
Baømadı benden yaña yalvarı gördüm bir na®ar
- 2 Gözlerüm ferş ü müjem cârüb olupdur döstlar
Şol yire kim ol gözi üayyârı gördüm [bir na®ar]
- 3 üÖmr uzunluğundan âhir fâyidem bu oldı kim
Ol boyı şimşâd-ı høş-reftârı gördüm [bir na®ar]
- 4 Gülşen-i kuyın yüz üzre ´u gibi åolanduğum
Bu ki nâ-geh ol ´afâ-didârı gördüm [bir na®ar]
- 5 Şäkirem devr-i øamerden başuma gün åoğdı kim
Ol perî-peyker melek-ruhsârı gördüm [bir na®ar]
- 6 ~æ bilür kim her gice kirpüklü gözüm yummadum
Ey Necâti tâ kim ol didârı gördüm [bir na®ar]

(59)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Zülfüñe kimdür diyen kim ®ulme şimdi başlar
Zülfüñ ucından degül mi bu kesilen başlar
- 2 Çin-i zülfini görelden sen ` iää-yı beççenüñ
Æil øalemlerin el ucıyla åutar naøøaşlar
- 3 æara Kaåbe örtüsüyle örtesüz tâbütümü
Ölicez zülfi gamından döstlar øardaşlar
- 4 æatı gönlinde şikâyet itdügüm ´çün döstlar

Üşe gelür halø-1 ũlem ben delüyi aaşlar

5 Baømaz oldu ben gedäya işigünde itlerün
Gerçi yıllar durur bir ya´duğa øoruz başlar

6 Ğu´´a vü ğamdan Necâti ihtiyât it key´aørn
Çoğ olur kim öldürür yoldaşını yoldaşlar

(60)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Dehenünden ´anemâ hiç alınmadı haber
Niçe kez ğonçanuñ ağızın aradı båd-1 seher

2 Baña ol øâmet Æübâ lebi ünnâb gerek
N´ideyin görmek ile serv-i çemenden ne biter

3 Yaøayın hecr odına külli tenüm hâk ideyin
Ol nihâl-i gül-i raúnâ beni çün hâk ister

4 Göñül aydur baña kim ũaklı unut úşøı gözet
Vâcib oldu kim işidem delüden u´lu haber

5 Ger ayaølamaz ise bâde ğamuñ leşkerini
Bu ayaø kişver-i tenden yine bir toz øopar

6 Göñlüme zülf-i ğamı güç gelür olur ğamğın
Bu meøeldür ki bulut bilmeze yükdür dirler

21a/ 7 Nice kez øanına girmişdür anuñ ğamzeñ øøı
æø Necâti ki âuta øanlusını hâste ciger

(21b)

24 Æapuñdan ayrugı øgeydi ğoncalar hâşâ
Çekerdi süsen-i âzâde zebân hançer

25 Cihânda devlet elin kim durur âutan didiler
İşidüp ehl-i yaøın didi bi-ğümân hançer

26 Derünı rüşen olupdur dil ehlidür ne ũceb
Oøursa her kişie başøa dâsitân hançer

27 Sebeb nedür ki giriftâr-ı Çâh-ı Bijen olur
Meger ki cânib-i aúläya ba´dı yan hançer

28 Başın alur gider elbette bu muøarrerdür
ũAdü elinden eger øutarursa cân hançer

29 Umar ũadü ki yaluñ yüzlü diyü bağra çeke

- Meger bu şive ile ala naød-1 cãn hançer
- 30 Bu tiz tabú bu rúšen kelâmı hazretde
úAceb varup öge mi áteşin-zebân hançer
- 31 j u gibi şöyle revândur ki hiç dili çalmaz
Olursa yetmiş iki dilde tercemân hançer
- 32 Yoluñda çünkü miyân-bestedür úaceb olmaz
İderse cãn ü dil-i ha´mı tercemân hançer
- 33 İderse o [emr-i] hümâyûna hılâf eger úadú
Şu berg-i bid gibi görine cihân hançer
- 34 Öñüñde dâyim ola ´aglu ´ollu bendelerüñ
j ol elde úadl ayağı ´agda kâmurân hançer
- 35 Bu ince söze yoğun yumrı söz şebih olmaz
Leâfetiyle oaçan ola Bozdoğan hançer
- 36 Zamâne halõına şol kim vedâyiú' llâhdur
Hilâl-i úd gibi itdi şâduman hançer
- 37 Necâti na^m idegör sen Óenâ güherlerini
Ki ´aldı øâfiyeye genc-i şâyegân hançer
- 38 Nice ki úmr-i eñdiyi øatúoılmağ' için
Her ay başında áuta çarha ásumân hançer
- 39 Hezâr sâl ola devr-i øamer gibi úmrüñ
Meh ola gâh siper gâh zer-nişân hançer

Der-kenâr

(61)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 N'ola bi-mihr ise dil-ber bi-hamdi'llâh ki meh-rúdur
Şu deñlü şöhreti var kim hemân bir şehr bir odur
- 2 Bugün ol fitne-i âhîr-zamâna haşr olan ölmez
æiyâmet øadd ü øâmetdür øiyâmet çeşm ü ebrúdur
- 3 Benüm sinemdeki dâğ-1 siyâh olmuşdur eglencem
Meger Mecnùn-1 şeydânuñ enisi çeşm-i âhúdur
- 4 Gel ey pîr-i muğân bi'llâh ne bi-ħad luáfdu bu kim
Eli boş olan abdâluñ müdâm ayağı aolıdur
- 6 Ben izüñ tozını gördüm ayağúñ toprağı haøøı
Çekilse sürmeden eksük degúldür göz terâzúdur

- 7 Necâti baħr-ı eşîruñ nedendür pür-güher bu ħòd
Selâmetde leâfette hemânâ bir içim ´udur

(62)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gül-be-şekker k'âfitâb-ı ħüsn ile perverdedür
Var ise ol ħoøøa-ı laûüñ leb-i dil-berdedür
- 2 Âyet-i ħüsni yüzine baøabilmez müddeü
Gel berü bir bir işit kim ħarf ħarf ezberdedür
- 3 Gözüñ aç kim tütüyâ-yı ħâk-i pâ-yı dil-bere
Ey ħaøøatden ħabersüz kendü gözüñ perdedür
- 4 Faør evinden yüz çevürme ey dil-i derviş kim
Derd bu derd ise derdüñe devâ bu derdedür
- 5 Meskenet yolın güneşden öğren ey meh-pâre kim
Göklere irişdi başı daħi yüzi yerdedür
- 6 Dâğ ´anmañ sine dâğın mühr urupdur mihr-i döst
Genc-i úşøı üstine kim sine-i çâkerdedür
- 8 ~a´´a maüniye Necâti yaraşur terkib-i ħâ´
Güşvâre olmaz olmayınca zînet zeredür

(63)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Luâf idersin sen gelürsin mürde cisme cân gelür
Nâme yazup gönderürseñ bendeye únvân gelür
- 2 Dün gice beytü'l-ħazende firøat ile âħ kim
Ol øadar ağlamışam kim yaş yirine øan gelür
- 22a/ 3b 3 Ġamzeñe ı´marla øatlüm kirpüğüñ gözden ´avar
Çün Mesihâdür lebüñ olmak iñen âsân gelür
- 4 Müddeüler øorøusından dil-ber-i üşø-nevâz
Gün gibi rüşendür ammâ cân gibi pinhân gelür
- 5 Rişte-i na®ma na´ĥat dürlerin düzdüñ veli
Ey Necâti dil-bere ol sözlerüñ yalan gelür

(22a)

æa´ide-i Necâti

Der-medħ-i Sulâñ Bâyezid úAdli İbn-i Fâtiħ-i İstanbul
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Bir dün ki øilmış idi cemâline âfitâb
Müşgîn külâlesin gicenüñ ünberin niøâb
- 2 Maşrîø ilinden uçmış idi şâhbâz-1 mihr
Mağribde øonup üşmiş idi başına ğurâb
- 3 ğı ayyâd-1 çarğ zâğ-1 şebîn øılmağa şikâr
Şekl-i hilâli øilmış idi çengel-i úøâb
- 4 Bâzâr-1 Şâm içinde ~abeş ´ayrafisine
Çarğ âhenin øafes idi encüm dür-i hòş-âb
- 5 Zengî-miŪâl idi gice dendânı Ūâbiâat
Dâğ eyler idi cebhesini mîl ile şihâb
- 6 UÅurlamışdı idi külçe-i zerrini mâh kim
Dökerdi gice dâmen-i gerdün ile türâb
- 7 ~abs olmış idi maħbes-i ®ulmetde
úÁmil idi maüdüine mihr-i cihân-tâb
- 8 Gelmiş havâle üstine zer almağa hilâl
Destindedür nişân-1 şeh-i mâlikü'r-rîøâb
- 9 Yâ hòd dem-i şafaødan irüp zaħmet-i remed
úAyn-1 sipihre a´mı´ idi şeb siyeh hiçâb
- 10 Yâ luúb-i hòøøabâz sipihr olmağa úyân
Döndürdi câmesini zamân ğiyle-i Úyâb
- 11 Dil fikr iderdi kendüye çarğıñ oyunların
Küllü øilurdı úşret ü şâdidin içtinâb
- 12 `alvet-serây-1 fikretine cemúolup havâ´´
Baħtumdan özge itmez idi bir kimesne ğıÅâb
- 13 Álâm-1 devr-i cevr ile ğamgîn idi göñül
Nâ-gâh irişdi cânib-i Feyyâzdan ğıÅâb
- 14 Târik itme göñlüñi cân revzenini aç
Tâ feyz-i nür-1 úzzet idersin sen iktisâb
- 15 Kim ´ubğ-1 devlet içre âlúúeylemiş durur
`ürşid-vâr Pâdişeh-i Müşteri cenâb
- 16 Sulâân-1 Rüm `üsrev-i âfâø Bâyezid
Kisri-i rüzigâr şeh-i Müşteri cenâb

Der-kenâr

(64)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Ğamzeñ ki bir kirişme ile cāna øa´d ider
Maø´udı cān degülse nedür yā ne øa´d ider
- 2 Çek ®ulm elini ğamze-i mestüñe hey di kim
Bir büse için iki gözüm øana øa´d ider
- 3 æo çeksün acı dillere deryā ol acı kim
æor dişlerüñi lüdlüo-i úummāna øa´d ider
- 4 Va´llāhi öldüreydi yazuğı yoğ idi hiç
Şunlar ki dersi øor dağı dermāna øa´d ider
- 5 Der-ā ki üdet eyledi gözler yabanları
Áhularuñ ki cānlara şirāne øa´d ider
- 6 ũşøuña mālİK olmağı ister yegāne dil
Şol bir fe-āyi gibi ki sulāna øasd ider
- 7 æuluñ Necātiye ideli şāhum iltifāt
Şeyhīyi øodı şive-i Selmāna øa´d ider

(65)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Didüm ol şüh-ı cefā-pişe iñen nāzlanur
Nāz ile güldi didi nāzük olan nāzlanur
- 2 Æoğradı ğār-ı cefā bağrını dil bülbülünüñ
Bir ağız söylemez ol ğonca-dehen nāzlanur
- 3 Servi(yi) yürütmez iken ğoncayı söyletmez iken
Gülşene varmağa ol serv-i çemen nāzlanur
- 4 Rüzigāra ne için baş ege ol øadd-bülend
Nev-bahāra bilürüz serv-i çemen nāzlanur
- 5 æanlu yaşdan gözümüñ iki øapağı æoludur
Bir æolu içmege ol baña neden nāzlanur
- 6 Ben Necāti iderin kendümi yolında şehid
Ol baña ´armağa bir øanlu kefen nāzlanur

(66)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 ~alø-ı ülem úşøumuñ āh u figānumdan auyar
Gice āteş şulesi gündüz duğānumdan auyar

- 2 Dınmamağ ile yeñer ol gonca-leb ben bülbülin
Her seher derd-i derunum dāsitanumdan auyar
- 22b/ 3 Ağzı remzin béli sırrın şerh iderdüm mü-be-mü
Kimsene yoødur benim rāz-ı nihānumdan auyar
- 4 Çeşm ü ebrüsü hayāli fāş ider isem cihān
Beg øulı olduğumı tır ü kemānumdan auyar
- 5 Ben Necātiyem didgümdür giriftār olduğum
Cümle güzeller beni nām u nişānumdan auyar
- (22b)
- 17 Vāli ki ūdl-i salānatında olup durur
Ūdlüñ esāsı muhkem ü ūlmüñ evi harāb
- 18 Ūfv ü kerem nişānı durur mu´lih-i haā
Dest-i güher-feşānı durur zinet-i ´avāb
- 19 Levh-i zamiri zabā ider ahvāl-i ūlemi
æavl-i müöellifi nite kim ´afha-ı kitāb
- 20 Binüp şikār øa´dına alsa ele kemend
Düşer gazāl-i bişe-i gerdūna ızārāb
- 21 Yağdura tır ü düşüre bārān gibi yire
Ger cān-ver miŪālini vazúeylese seḫāb
- 22 Sen şehriyārı baht-ı saūdetde görmege
Gündüz çerāğlar yaøup isterdi āfitāb
- 23 Ey şeh-süvār oldı bugün øadrüñ atına
~ürşid-i ābl-bāz-ı zer ü māh-ı nev-riøāb
- 24 Görsün øapuñda kebkebüñ izi saūdetin
Gökde müneccim eylesün yılduzı hisāb
- 25 Döndürdi altın üstine cūduñ eli yemüñ
Bi-øymet oldı dürr-i ūAden nite kim ḫabāb
- 26 Virdi dimāğ-ı çarḫa ḫalel cām-ı himmetüñ
Nite ki hüş-ı zeyreke keyfiyyet-i şarāb
- 27 Tiğüñ øolın bürehne øıluþ øalbler yarar
Rüz-ı gazāda ḫün-ı ūdūdan idüp ḫızāb
- 28 Her ay başında ḫaçer-i simin-ğılāf-ı māh
Çarḫa ātar ki ide muḫāliflere ūtab

- 29 Gün zer döküp yoluña sürer yüz işigine
İster kim ide dergeh-i úlyäya intisâb
- 30 Çoo şükr ` âliøa ki zamân ber-murâddur
Şeh kâmurân u bendeleri cümle kâmyâb
- 31 `ürrem øulüb-1 halø nite mevsim-i bahâr
`andân cihân-1 pîr nite ûlem-i şebâb
- 32 Eyyâm-1 devletünde cihân úayş ü nüşda
Ben hâr-1 hasret ile øiluram ciger kebâb

Der-kenâr

(67)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yâr ile øoñ beni beni ol yâr yeg bilür
Bî-çäre úandelibini gülzâr yeg bilür
- 2 Zülf-i dırâz derdini benden ´or ey æabib
Uzun gice belâsını bîmâr olan bilür
- 3 Arturmaz âdemiyi meger kim mezâd-1 úşø
Her nesnenüñ mezâdını bâzâr yeg bilür
- 4 İzüñ tozın ´abâ yeli ´atar direm direm
Müşg ü úabir øadrini úääâr yeg bilür
- 5 Ey gül bu ğu´´a ø1´´asını ´or Necâtiye
K´ahvâl-i úşø1 bülbül-i bidâr yeg bilür

(68)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 ýekân-1 yârda vefâ n´eyler
Ser-nigün çâh içinde mâ n´eyler
- 2 Dimedüñ yâd idüp beni bir gün
úAceb ol derde mübtelâ n´eyler
- 3 Bülbülün död-1 âhı ey yüzi gül
Göresin úæø1bet saña n´eyler
- 4 Hele derd ü belâña ´abr idelüm
Görelüm ´oñ ucı `udâ n´eyler
- 5 Şol çemende k´ide Necâti figân
úAndelib-i sühan-serâ n´eyler

6 Şol ki Naøøãş-ı Lem-yezel özler
Dil-berüñ hüsniñi bahã ne eyler

(69)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 úÁrızuñ gözleyelüm berg-i semenden ne biter
æãmetüñ özleyelüm serv-i çemenden ne biter

2 Şekkerin büseleri vardur o şirin-dehenüñ
Bi'llâh ey bâd-ı `abã gonca diyenden ne biter

3 Hem-dem olmayıcaø ol âhü-yı müşgîn-ğaa ile
Ey nesim-i seşeri deşt-i `otenden ne biter

23a/ 4a Hem-nişin olmaz iseñ serv-i semen-berlerle
4b Sebze hançer görünür serv-i çemende ne biter

5 Yüzi cennet lebi kevûer boyı Æübã var iken
Zühd-i huşki n'ideyin ben baña andan ne biter

6 Ey Necãti gül-i maø`ud girür `anma ele
Dehr bâğında vefã yoø bu dikenden ne biter

(23a)

33 Şãhã benem ki meclis-i medhüñde eyledüm
Bir târ ile hezãr nevã nite kim rübãb

34 Demdür sözüme terbiyetüñden ire kemãl
Kim tâb-ı âfitãb ile hõş-büy olur gül-ãb

35 Tã kim her ayda àüã[yi] efkãrdan ide
Æüã-ãbü bu gãzeli nãzük intiããb

36 úAølum esãsın eyledi fikr-i lebüñ harãb
Başdan çıøardı âhir o bi-çãre'i şarãb

37 æaşuñla zülfüñi gören aydur ne yaraşur
Bu müşg säyebãn ile ol ünberin ânãb

38 Cãnã øara `açuñla øarãr itse úÁrızuñ
Gören `anur ki Leyle-i æadr içre durur ãb

39 Laüli áuyurdu hiç degül ağızı sırrını
Kim gizlü rãzı fãş ider olur şarãb-ı nãb

40 æan yut cefã-yı dehr ile bağıruña æaş ba`
Ağızından ey dil ister iseñ laü-veş ni`ãb

- 41 Kimüñ uzatdı ümri ipini Necâti çarḥ
Kim virmedi ´oñ ucı ´anem zülfi gibi tâb
- 42 Bâzâr-ı tiz-i çâr-süyı cân u dilde bil
Yoødur metâü-ı medḥ-i Şehen-Őehden özge bâb
- 43 İder duüayı ®âhir ü bâanda ins ü cân
Oøur Őenâyı gıce vü gündüzde Őeyḥ u Şâb
- 44 Zirâ duâ-yı devlet-i sulâan-ı rûzigâr
Var iken ayruḡ işe günâh ola irtikâb
- 45 Nite ki ceyš-i rûz ile pîrûz-ı ḥayl-i Őâm
Nice ki Őâbiâ ola günâh üstine ´avâb
- 46 Gündüzi ûd ü gicesi æadr ola dem-be-dem
Bâri øatında her dileḡi ola müstecâb

æa´ide-i Necâti

Der-sitâyiş-i Fâtih-i æonsânâniyye ~azret-i Sulâan Meḥammed Ğâzi

Der-kenâr

(70)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 æan itse müjeñ laûl-i güher-zâyı øınarlar
Müsâ için olur bu ki Ősâyı øınarlar
- 2 Eksüklüḡini yüzine urma øamerüñ kim
Yoḥsula ũtâb eyleyicek bâyı øınarlar
- 3 Aûlâya hüner úayb durur göke çıøarsam
Giceyle gezermiş diyicek ayı øınarlar
- 4 Cevr eyleme ki va´l günü utanı(r)sarsın
Mive gelicek bâde-i ḥamrâyı øınarlar
- 5 Feryâd ü figân eylemelidür ki güzeller
Aûlâ sözine uyup eḥibbâyı øınarlar
- 6 `arc itme sözüñ yoø yire kim geldi Necâti
Söyler diyü âüâ-i Şeker-ḥÿâyı øınarlar

(71)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey meh-i bi-mihr Őehrüñ pâdişâhı yoø midur
Zülfüñi hey dimege ®ıll-ı İlâhi yoø midur
- 2 Sevdigüm´çün øa´d idermişsin beni öldürmege

Bî-günâh öldürmegün yâ Rab günâhı yoø mıdur

- 3 Niçe bir ey lâle-rûh beñzüm zaâfrân eylemek
ûĀş10-1 bî-çârenün göynüklü âhı yoø mıdur
- 4 Leşker-i ğam ben gedâyı öldürür yoldaşlar
Pâdişâh-1 ûş0a tâbiúbir sipâhî yoø mıdur
- 5 Azmasun göster Necâti derdmende zülfüni
Pâdişâhum şehr-i hüsnün şâh-râhı yoø mıdur

(72)

Mefûlü Fâülâtün Mefûlü Fâülâtün

- 1 Çekdüççe øara ´açlar øulac øulac sünerler
Ol iki ejdehâlar bir gün baña ´unarlar
- 2 Ol hüsn-i âteşinün şevøiyle âutışursam
Ay u güneş felekler hep üstüme dönerler
- 3 Æaún itme baña vâú® ol iki Türk-i ser-mest
Eylük ile güç ile yer bulıcaø øonarlar
- 4 Tek âur yeründe epsem haddün bil ey ´anavber
Dik gelme øadd-i yâra yoøsa seni yonarlar
- 23b/ 5 Meylitse hüsn-i yâra cân ü gönül baña ne
Bir iki çıplaø abdâl od bulıcaø çonarlar
- 6 Añmışsın eski pişen olmışsın éle rüsvâ
Neyki yine Necâti yeñi yeñi hünerler

(23b)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Oldı çünkim melaḡ-1 berf havâdan nâzil
Mezraú-1 hamm-1 âarabdan gönül umma ḡâ´ıl
- 2 Üştür-i mest gibi ´açdı kefin yire şehâb
Bağladı øãfile-i úşret ü şâdi maḡmil
- 3 Şemú-i hürşid-i cihân-tâb øanı kim yaøup
B erf pervânelerin ide cihândan zãül
- 4 ğı aldı bir øalúa-1 pülâd-1 yaḡ içre ´uyı båd
Æúb-1 hürşid ile fetḡ olmaz ise key müşkil
- 5 Eriyüp yirlere geçse yiridür hacletden
B erf kim ḡâr idüben yirlere depdi yüzün il

- 6 Ebr dürdi yüzini bu ise saht oldı zemîn
Mihir başuñı alup øaçdı vü mâh oldı hacil
- 7 Gündüzin halø çeräg ile ararlar güneşi
Bulmayup derd ile bir pâre od oldı her dil
- 8 Bitürürler dem ile øurı ağaçdan gül-nâr
Pîr-i berf itdi riyâzetle bu haløı kâmil
- 9 ışm ile halø-ı cihânuñ yağar ağzından ot⁶⁶
Şîr-i pür-süzüñü sen dağı gönül ezber øil
- 10 Yanısar ruđlaruñuñ şemûne pervâne-i dil
Bâd-ı divâne olur âteşe ekÖer mâyil
- 11 Zülf ü ruhsârüñ arasında haâ-ı kâfir-kîş
Beñzer ol leşkere kim pusuda âura ala dil
- 12 Bu hadiÖ üzre ki şâm altı durur bâğ-ı Naûm
Zâhidâ säye-i zülfinde ruğın cennet bil
- 13 Başımı ortaya øoyup giceler irteye dek
Şemû-i dil-süzum arar âpuñı mağmil mağmil
- 14 Ol perî-çihre eger gözler ise gün yüzini
Dün ğarîbüñ durur ey [dil] 'açın elden øomağıl
- 15 Çıèeradam âh ile äsın felegüñ olur ise
Meh ğusûfı gibi ruhsârüña zülfüñ ğâyil
- 16 Zülfüñüñ ®ulmini ey döst niçe bir çekeyin
Demidür vâøıf ola ğâlüme Şâh-ı úAdil

Der-kenâr

(73)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bir dem iken devlet-i dünyâyı ber-dem 'andılar
Bu fenâ ğülzârınuñ úayşını úâlem 'andılar
- 2 Şol øadar zâriliğ itdüm kim cihân ğülzârını
~âneøâh-ı şiven eyvân-ı mâtem 'andılar
- 3 Çäk çäk itdi øara zülfüñle Kaube cübbesin
Jendeler geymişdür İbrâhîm Edhem 'andılar
- 4 Ehl-i diller göricek âyinede ta'virüñi

⁶⁶ Ot: od

Bağrına ba'mış durur ũsā-yı Meryem andılar

- 5 İncelikde bilüne mænend[i] yoødur didiler
Yoğ olalar k'ol hilâl-ebrûların kem andılar
- 6 Yire sürdiler yüzini başumı acıtdılar
Bilmezsin deryâ-yı ũmmânı benüm nem andılar
- 7 j undılar bir cürûa kim biñ yıl yaşar iken tamâm
Bu peri-rûlar Necâti bizi âdem andılar

(74)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çün çemen üzre abâ böstâna berg-i gül düşer
ũrîf olanlara nüş-â-nüş-ı cãm-ı mül düşer
- 2 Bezme gelseñ ehl-i úşø içinde øopar zemezeme
Gülsitâna vaøt-i gülde nite kim gülğul düşer
- 3 Bâgbân-ı luáf zülf ü ũrîz u ruhsârdan
Âb üzre gül düşer gül üstine sünbül düşer
- 4 Baña düşmez kim ruhuñ gülzârına şeydâ geçem
Ne øolup n'eyleyeyin çârem nedür gönül düşer
- 5 Gülşen içre øøusa muarib Necâti şürini
Gül yüzine bi-hød olup şâhdan bülbül düşer

(75)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Nigârâ tütüyâ-yı hâk-ı pâyuñ özge dârùdur
Çekersem sürmeden eksük degüldür göz terâzùdur
- 3 Acı âatlu zamân yek-ser senüñle geçsün ey dil-ber
Dudağüñ şehd ile şekker ü likin gamzeñ ağudur
- 24a/ 4a Gözüm yaşın ayağüñdan sen ırmağ istedüñ ammâ
4b Neler eyler saña ey serv bu göz yaşı ârudur
- 5 ` ayâl-i çeşm-i fettânı uyandı gözüñ aç miskîn
Necâti ũşøa bu yolda büyük düşmen uyğudur

(24a)

- 17 Mihr-i burc-ı kerem ü sâye-i elâf-ı İlâh
Şâh-ı encüm-ğaşem ü mâh-ı ũtârid-menzil
- 18 `ân Muhammed ki o gerdün-úçamet dergehinüñ

Bendesi olmağa Keyhüsrev ü Dârâ öâyil

- 19 Rismân-ı zer ile haşre dek ölçerse güneş
Bulmaya devletinüñ bahrine úmø u sâhil
- 20 Nisbet itme eline özüñi ey baħr-i úamio
Bu yalanuñ dibi yaøın olur olma ğâfil
- 21 Eline göñline nisbet ola mı baħr ile kân
Şol kerimüñ ki ola üleme cüdi şâmil
- 22 Baħr açar acı k'anuñ yüregi pârelenür
Kişi bir gevheri idince bulardı ħâ'ıl
- 23 Dirhemi úzzet idüp áutduđı el üstine él
Şeref-i nâm-ı hümâyüñdur anı bilgil
- 24 Mihr-i İslâm durur tãc-ı direfşüñ şâhâ
Kim ider küfr-i şebın ruy-ı cihândan zâyil
- 25 Perçem-i tûđuña dinildi hümâ-yı nu' ret
Ki yire øonmaz ider rüy-ı havâda menzil
- 26 Girih-i ħâke düşer zelzele ditrer ħürşid
Naúra-ı áübuñ ile ħa'm olur lâ-yaøıl⁶⁷
- 27 Başın ortaya øoyup âteş-i øahr ile güçer
Ol olur øalúa-ı küffâr kilidine dil
- 28 Ásumândan irişür dürlü øazâ düşmenüñe
Yedi äası geçüp ol resme ki zehr-i øâtil
- 29 ßâhiri râst olup bâanı kimüñ kem ise
æaâıkıl ħâme mi'âli dilin andan iki dil
- 30 Pây-ı divâruña sürer rüh-ı zerdin ħürşid
Yañi kim muħkem olur ħalâ olıcaø kâh ile gil
- 31 Yüz 'afâ ile güneş daħi gelür baş üzre
æapuñ üftâdesi şâhâ yaluñuz mâh degül
- 32 `üsrevâ çarħ-ı sitemkâr Necâti øuluñı
Ağladur zâr ile raħm eyle gözi yaşını sil

Der-kenâr

(76)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

⁶⁷ Bu beyitte eksik hece(ler) bulunmaktadır.

- 1 Ruħlaruñ úşşãøa ol zülf-i perişãn úarz ider
Kãfiri gör parmağın øaldurdu imãn úarz ider
- 2 úÁlem-i úşøı dile gösterdi ħüsnuñ nite kim
Kãyinãtı dideye ħurşid-i raħşãn úarz ider
- 3 Devlet-i úşøuñda umardum øapuñda yir bulam
Baħt-ı mura gãh olur taħt-ı Süleymãn úarz ider
- 4 Yãr derdiyle ölerken baña şerbet ey ħakim
Şol ´udur k'imãn için bımãra şeyãñ úarz ider
- 5 İtũn ürür bildürür øapuñ gedãsı geldügin
Ehl-i ħãcet ħãlini sulãna derbãn úarz ider
- 6 İşigũne irmek için dide-i ter-dãmenüm
Göz yumup açınca yüz biñ dürr ü mercãn úarz ider
- 7 Buse úahd itdi Necãtiye lebũñ güyãlığı
Mu´ciz izhãr itmek için mürdeye cãn úarz ider

(77)

Mefûlü Mefãûlü Mefãûlü Feûlün

- 1 İtdi gözümüñ yaşını úummãna ber-ã-ber
Ol lâle-ruħuñ işleri var øana ber-ã-ber
- 2 Gerçi felegũn adı yedidür evet ey döst
Olmaya bugün düzaħ-ı hicrãna ber-ã-ber
- 3 Allãh ziyãde ide k'el virmez olupdur
æaddũn olalı serv-i ħırãmãna ber-ã-ber
- 4 Senden baña bir buse vü benden saña biñ cãn
Gel úayş idelüm k'oldı ħarifãne [ber-ã-ber]
- 5 Dil aldı yüze gelmedi ol kãkül-i ãarrãr
Daıvãcı ile ãurmadı sulãna ber-ã-ber
- 6 Gün yüzi øatında bulup eksüklüğüni ay
Bedr olmayıcaø gelmedi meydãna ber-ã-ber
- 7 Bu øuş dilinũn oldı Süleymãnı Necãti
İletdi sözi ~azret-i Selmãna ber-ã-ber

(78)

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Yâr mâyl olıcaø mihr ü maḥabbet az olur
Anuñ içündür niyâz ehline dâyim nâz olur
- 2 Sâøiyâ ´oḥbet emânet sırrumuz fâş itmesün
Mey gibi bezm-i ´afâ-baḥşa şu kim hem-râz olur
- 24b/ 3 Bûse luâf idüp gözümüñ øanlu yaşın sildi döst
Rùm éli güzelleri dâyim øadeḥ-perdâz olur
- 4 Æâlib-i germiyyet-i úşø olduĝum úayb eylemeñ
Kim faøir olan sevinür her øaçan kim yaz olur
- 5 Gölgelede idemezsin derdmendüñle øarâr
Sen hümâsın dâyimâ işüñ senüñ pervâz olur
- 6 Fitne-i âḥir-zamân oldu Necâti sözleri
Her ĝazel kim diye bir maḥbûb-ı ḥøş-âvâz [olur]
- 7 Áferin olsun benüm siḥr-âferin eşüñuma
`ub-rûlar içre ben sevdüklerüm mümtâz olur
- (24b)
- 33 Kim izüñ tozı için yollara ´aldum yaşum
Umarın küḥl-i cilâyı ba´ar ide ḥâ´ıl
- 34 Şemûdür terbiyetüñ dâr-ı cihân bir zindân
Kişi zindânda bi-şemúoturmaø müşkil
- 35 Niçe kim ola çerâĝ ile müzeyyen meclis
Nice kim deyde bula nâr ile revnaø maḥfil
- 36 Ola fânüs-ı felek bâd-ı ḥaaardan ḥâfi®
Gün gibi rüşen ola şemú-i murâduñ biñ yıl
- æa´ide-i Gevheri
Der-sitâyiş-i Fâtiḥ-i İstanbul Sulâñ Meḥammed bin Sulâñ Murâd
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün
- 1 `andân ider cihânı yine fa´l-ı nev-bahâr
Nite ki cân-ı ũşıøa ĝamgini rüy-ı yâr
- 2 Cümle şükûfe şaḥne-i⁶⁸ deyden ferâĝ idüp
Æutarlar elde başı açuø câm-ı ḥøş-güvâr
- 3 Dirlere ki devr-i câm zamân-ı feraḥ durur
Bu devri virme ũøil iseñ bâda zinhâr

⁶⁸ Şahne: Sahne olmalıdır.

- 4 Mestâne her çiçek aña øomıř külâhını
Güyâ ki bir nigâr durur şemû-i şivekâr
- 5 Ğu´´a deñizi ğarøasını itmege ħalâ´
~aø ħazır itdi sebzeyi her yirde ~ızr-vâr
- 6 Zindân-1 ħâkden bu nebâtâtı çekmege
Bârânı rismân ider elâf-1 Kirdġâr
- 7 Bu ´aġn-1 sebze-i úar´a-1 maġşer durur meger
Anuñ için ârur bir ayaġı üzre biñ çenâr
- 8 ġaġn-1 çemende lâle midür görinen yâ-ġòd
æanlara boyanu mı yatur nâfe-i Tâtâr
- 9 Yâ-ġòd úarûs-1 ġülşene virmege armaġan
Vâlâ-yı sürġa müşġ-i siyeh ´ardı lâle-vâr
- 10 Tiryâø koydı ħoøøa-1 laúine lâleler
Görüp çemende âb-1 revânı miúâl-i mâr
- 11 Gösterdi kevni gözüme virüp çilâ⁶⁹ çemen
Sebze gökinde encüm-i ezhârı âşikâr

Der-kenâr

(79)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Ğamzeñ çalışur laġ@ada øan eylemek ister
Büseñ dürişür anı yalan eylemek ister
- 2 Her âdemi bir büsede biñ yıl yaşadurlar
Sâøilerümüz âyy-1 mekân eylemek ister
- 3 Cãnâne gelür ´oġbete gelmez degül ammâ
Kendüzini cân gibi nihân eylemek ister
- 4 Ben øa´d iderin úřøuñı ´aølamaġa ammâ
Gönlüm âlabur âġ u figân eylemek ister
- 5 El virmiş iken ayaġına baş øo Necâti
K´ol şemû-i cihân serv-i revân eylemek ister

(80)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Bed-nâm-1 úřø oldum öürsem belâ budur

---

⁶⁹ Çila : Cila olmalıdır.

Mahşerde dahı diyeler ol mübtelâ budur

- 2 Bedr olmuş idi ay gice aogdı ańsuzın
Gören didi ki var ise ol meh-liœā budur
- 3 Laŭ-i lebũn añıldı aıtıŭdum ŷarāb ile
Pir-i muġān œninde bugũn mācerā budur
- 4 Biñ biñ belaña ´abr iderdũm belā ile
Bir kez yũzũni gœremez oldum belā budur
- 5 ũAyb itme ben gedānı yeñilmez gœnũl begũm
Bir yaña oldu cũmle cihān bir yaña budur
- 6 Gœsterdi bāġ-ı vu´latın ol serv-œad kenār
Virdi Necātĩ āhir olcaœ saña budur

(81)

Fāŭlātũn Fāŭlātũn Fāŭlātũn Fāŭlũn

- 1 Ruġlaruñuñ ŷemũne yanmaġa dil pervānedũr
Áteŷe meyl eyler ise āñ degũl divānedũr
- 25a/ 2a Ārzũ-yı pertev-i mihr-i ruġuñla dœstum
2b Yıllar olmuŷdur gœnũl maũmũresi virānedũr
- 3 Gũl yũzũne beñzedũrse kendũyi bilmezlũġi
Mũl lebũne œykũnũrse œıpœızlıl divānedũr
- 4 Cām-ı zerrin ũ mey-i yāœũt bezmin eyleyen
ŷol gedādur kim ŷafaœ bāde gũneŷ peymānedũr
- 5 œœn beni yolundan ayrap daŭvet itmeñ mescide
Lāũbālĩ ũŷıœam ben menzilũm mey-ġānedũr
- 6 ~ālũmi dirsem varur nāz uyġusına gœzlerũn
ũÁŷıœuñ ġālātı œatuñda hemān efsānedũr
- 7 Cān ile cānān œavuŷdı diñ Necātĩ gelmesũn
Áŷinā cemũyyetidũr bunda ol biġānedũr

(25a)

- 12 Bir servũn ayaġına yũz urmaġ iœũn gider
Dœne dœne tũrāb ile her bāġa cũybār
- 13 Aœmasa ġoncanuñ girihin jāle diŷleri
Yıllar geœeydi nāġun ile aœmayaydı ġār
- 14 Gũl ġār sũzeniyle ārup dāmenin iler

- Tā ola bezm-i şāhda raḥḥā'-1 gül-ūġār
- 15 Zī meclis-i şerīf ü zihī reşk-i bāġ-1 ḥuld
Zī iṣret-i laāf ü zihī ūbret-i bahār
- 16 Bāġ-1 İrem gözine görünmez kimesnenün
Mīn-baūd kimse cennet için çekmez inti⁷⁰ār
- 17 Cām-1 şarāb-1 nāb mıdur anda devr iden
Yā-ḥòd sipihr virdi mi her ferde iḥtiyār
- 18 Kim øāmetün elinde ola baḥt-1 kevkebi
Geh dilegince seyr ide geh eyleye øarār
- 19 Çini ābaøda çarḥ meh ü mihr ü encümi
Bu bezme dizdi sib ü bih ü dāne-i enār
- 20 Gül yüzini eline alup geldi ´oḥbete
æıvardı ḥaclet odıyla oldu şermsār
- 21 Nergisler Eşrefiyi ´arup aø kāġıġa
æıldı niŪār-1 úrs-1 civān-baḥt-1 kāmķār
- 22 Şeh-ġāde-i yegāne gül-i bāġ-1 salānat
Şeh devletinde çekdi dūr-i baḥtı der-kenār
- 23 Gülzār-1 salānatda yetişdi iki hilāl
Bālidedür reside semen-çihre gül-ūġār
- 24 Peyvend itdi rişte-i şerúile Şāh-1 a´r
Tā ḥā´ıl ola mīve-i şirin ü ābdār
- 25 Yā Rab saūdet ile cihānda bu izdivāc
Çün devr-i mihr ü māh-1 ebed ola pāyidār
- 26 Ola ´afā vü úayş ü murād ile ber-devām
Nite ki úahd-1 `úsrev-i Cemşid-iøtidār
- 27 Sulān Muḥammed ibn-i Murād eşref-i mülük
Dārā-yı tāc-baḥş ü sulān-i⁷⁰ rüzigār

Der-kenār

(82)

Mefūlū Fāūlātū Mefāūlū Fāūlūn

- 1 Gülşenden ise ūşıøa dildār ḥòş gelür
Cennetden ise ūrife didār ḥòş gelür

⁷⁰ Sultatin: salatin olmalıdır.

- 2 Depretme servi ağzını açdurma goncanuñ
Reftâr-ı yâr u şive-i küffâr hõş gelür
- 3 Çün bülbüli gül açdı güli hâr besledi
Uşşâa yâr u yâra da úgyâr hõş gelür
- 4 Dirler ki yâr ile ´atu bâzâr eylemeñ
Va´llâhi baña yâr ile bâzâr hõş gelür
- 5 úÁrif dirile geldi Necâti ölincedür
Cennetden ise úarife didâr hõş gelür

(83)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zülfüñ altında siñüp haâ-ı muñanber gizlenür
; anki dil almağ için pusıda leşker gizlenür
- 2 Yaşımı görüp teraḥḥum idesin dirdüm veli
Ağladuğum bu ki gün görünse aḥter gizlenür
- 3 Gözlerüñ için gönül zülfüñi bekler hâbda
Çünkü âhü ´ayd idenler böyle yir yir gizlenür
- 4 Kirpüğüñ şevø ile şöyle çâk olupdur sine kim
Degme nâḥun zaḥmınuñ içinde ḥançer gizlenür
- 5 Sinede zülfüñ ḥayâlin göricek didi gönül
Bir øarınca ininüñ içinde ejder gizlenür
- 6 ` Yâceden ol serv âzâd olıcaø görse güneş
Ditrer endâmı ´ararur beñzi øaçar gizlenür
- 7 Derdüñ ile sinede yanar yaøılır cân u dil
Nite ki ḥâkister arasında közler gizlenür

(25b)

- 28 Şâh-ı nüçüm-kevkebe ḥürşid ü meh-riøâb
Mîhr-i øazâ tüvân ü øader øahr u yem seyâr
- 29 Tâb-ı temüz ®ulmden üşenmesün şu kim
Oldı penâhı sâye-i elâf-ı şehriyâr
- 30 Dâyim sinân ü gürzi ser-efrâz u ´af-şiken
Her dem kemend ü tiri úadû-bend ü cân-şikâr
- 31 Baḥr-i kefinde øılıcı şol mâhî gibidür
Kim arøasında na®m-ı zemîn oldı üstüvâr

32 úAhdüñde kimse eylesün çarha ilticâ
Dâru'l-emânda olana hâcet degül hi'âr

33 Dest-i cevâduñ ile meger daúvî itdi kim
Şermende oldı yüzine âutup kefin bihâr

34 Her gün sürer yüzini cenâbuña âfitâb
Anuñ için irürdi göke farø-ı iftihâr

35 Şâhâ gevherüñüñ âabû-ı cevheri
Dizdi beyâz kâgı-a lüdlüö-i bi-şümâr

36 Tâ kim varup dügün günü 'açı âariø ile
Şâhuñ ayağı âopragına eyleye niçâr

æa'ide-i Benefşe-i Necâti

Der-sitâyiş-i Şeh-çâde Sulâân Maḥmûd bin Sulâân Bâyezîd

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

1 Gülşende reûs olmağa ezhâra benefşe
Demdür ki øadem-rence øila vara benefşe

2 Bağdâd-ı çemende ide daúvâ-yı hilâfet
úAbbâsi ülemler dike gülzâra benefşe

3 Dem geldi ki gül şevøine her hâr ayağına
Yüzün süre boynın çeke yalvara benefşe

4 Áhı tütüni yir yüzini göke boyadı
Alındı meger bir yüzi gül-nâra benefşe

5 Bir luâf ile kim øıldı çemen 'ahınını çini
Æaún itse n'ola nâfe-i Tâtâra benefşe

6 Deste işidür likin ucuz olmamağ için
Bir kez gelür eyyâmda bâzâra benefşe

Der-kenâr

(84)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Bir alay oldı perî şivelü âhû begler
Gözi âhûlaruñ alayına yâ-hû begler

2 Bir perî için aøar iki gözüm çeşmeleri
Gâfil olmañ 'aøınuñ ılıdur ol'u [begler]

3 Kimse uyanmasun ulaşmasun Allâh Allâh
Zülf-i bi-din ile ol gamze-i câdü begler

- 4 Bî-vefâluølar ider yolına cânlar virene
úAcebâ böyle m'olur dünyede hep bu begler
- 5 Raht u bahtum götüri oda urursam dutmaz
Bir iki gün beni bü dünyede maḥbûb egler
- 6 Ne Necâti ne güzeller ne selâmün ne úaleyk
Fâriğuz eylemezüz kimseye äpu begler

(85)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Her øaçan bâd ile zülf-i ünber-efşân ´armaşur
Dil perişân olı başlar rişte-i cân ´armaşur
- 2 Ben libäs-1 ümrüm itdüm dest-i hicrân ile çäk
Her yaña kâküleri yâr ile úryân ´armaşur
- 3 æâmet ü zülfün nesimi ile ḥasretler gibi
æuca øuca görüür şimşäd ü reyḥân ´armaşur
- 4 Sen ´anavber-øâmete üş10 olalıdan gönül
æanda kim görürse bir serv-i ḥirâmân ´armaşur
- 5 Va ´f-1 ḥälümden yazardum yâra ammâ øorøarın
Nâme ile bile gider rişte-i cân ´armaşur
- 6 æoma elden kârbân-1 küy-1 úşøuñ dâmenin
Kaúbeye gidenlere ḥâr-1 muğaylân ´armaşur

(86)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ğamzesine çeşm-i ḥÿb-âlüd-1 dil-ber ya´danur
Bir dil-âver gibi kim yatduøça ḥançer ya´danur
- 2 ~add u ḥææuñ ḥasretinden ey leâfet gülşeni
Sebzeler äpraø döşenür läleler äaş ya´danur
- 3 Küyuña gelemege senden raḥm umar bi-din raøib
Cennete girmek için úsâya kâfer ya´danur
- 4 Nice gönüllenmesün hindü-y1 zülfün döstum
Girde bâliş yirine ḥâl-i muünber ya´danur
- 5 Bu meøeldür döstum ´ağ baş ya´duğ istemez
Bir zevâli var øapuñ ḥürşid-i enver istemez
- 6 `äk-i päyuñ üzre düşdügüm ´abâdan øorøaram

Düzd havfi olacaø tüccâr cevher ya´danur

7 æaşuñ ile zülfüñi görüp duâlar itmege
Bu Necâti rüz u şeb mihrâb ü minber ya´danur

(26a)

7 ` argüş gibi gözi açuø uyçuya varmış
İrmezse ne âñ devlet-i bidâra benefşe

8 Ditrer eli bir harf elifi aogru çekemez
Ugradı meger küçe-i hammâra benefşe

9 Mestâne ârup girye nilisin ider hâk
İşbu gazel-i hûb u güher-bâra benefşe

10 Âşüfte olup sünbül-i dildâra benefşe
Yüz yire øodı derd ile bi-çâre benefşe

11 Leyli ´ açuñuñ úşøı ile âglara düşmiş
Mecnûn gibi âşüfte vü âvâre benefşe

12 Zülfiyle haâa üñşø olan gülşene gelsün
Tâ gönlini aç a çemen-zâra benefşe

13 Gülzâra varup gönlümüz eglense olurdu
Sünbüllerüne beñzese bir pâre benefşe

14 Hindü-beççe-i micmere gerdân-ı çemendür
Rağbet øomadı âbla-ı üñâra benefşe

15 üñsâ nite kim süzen ile çıødı semâya
Ol resme çıøar øulle-i kühsâra benefşe

16 Va´l-ı gülzâr itmedi cihân beñzediğ' için
Maşûøa gül ü üñşø-ı gam-hâra benefşe

17 Gel üyş idelüm leyl ü nehâr ile ki döndi
Rûza semen-i tâze şeb-i târa benefşe

18 Pervâne gibi bâl ü peri øapøara yanmış
Divâne gibi pireheni pâre benefşe

19 Tâ maşşer-i gülşende ´ unuldı øara defter
Maşzûn oluban döndi günehkâra benefşe

20 N' için gögerüp boynın eger serv dibinde
A´madı ise kendüzini dâra benefşe

21 Gömmiş beline deñlü yire k'ide siyâset

N'eyledi úceb çarh-1 sitemkâra benefşe

- 22 Her yaprağı bir göz bebegi gibi olupdur
æadri güline itmege ne^{@@}äre benefşe

Der-kenâr

(87)

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 Ğarazum úşødan haøìøatdür
Meyl-i naøş ü nigâr ´üretdür
- 2 j üfi mihrâb-1 úşøa baş egmez
Bilmezüz anı kim ne milletdür
- 3 Zâhide añma hùbı k'âyineye
Baømaz anlar ki zışt-´üretdür
- 4 Devri øo sâøíyâ æolu ´unıvir
Nüş idelüm getir ki fir´atdur
- 5 Bir selâmet yaøasına çıøaran
Beni bu dâmen-i melâmetdür
- 6 İrevüz ãøıbet öli dirili
Æâmet-i yâra kim øıyâmetdür
- 7 Gerçi høşdur Necâti vecd ü semâü
~âlet-i úşø özge hâletdür

(88)

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 İşigün yaşum ile hem-demdür
Meger ol Kaûbedür bu zemzemdür
- 2 yerre deñlü dehân u øılca miyân
Dil-rübâlar içine neñ kemdür
- 3 æaçma bizden senüñle buluşuruz
Ey yüzi tâze gül bu ãilemdür
- 4 Gerçi kim hùb olur ferişteh ü hür
Ol perî-rüy-1 gör ne ãilemdür
- 5 Zülfi uralı kâfiri bünyâd
Sevgüsi dilde øatı muhkemdür
- 6 Mey ü neyle seher demin høş gelür
Ki cihân bu bir iki üç ædemdür

7 Áferinler Necâti âbûna kim
Æarz-1 eşûarda müsellemdür

(89)

Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Nedimi bezm-i dünyânuñ ne demdür
Gel ey ney bir dem it kim dem bu demdür

2 Cihân bir dem durur gerçek dimişler
Dirîgâ hem-dem-i úayn-1 úademdür

26b/ 3a Yine bir pâdişâhuñ øulıyuz kim
3b Cefâsı luáfdu cevri keremdür

4 Yüz urup ayađınuñ âprağından
Ne deñlü alıbilirseñ øademdür

5 Muøarrerdür dil ü cân avlamaøda
Ėamuñla zülf-i æarrâruñ be-hemdür

6 Miyânuñı kinâr itmek diler dil
Mecâzi úşøuñ âhir ´oñı kemdür

7 Kimi ´ûfi dirilür kimi ´âfi
Necâti ara yirde mütehhemdür

(26b)

23 úAdlünle ider dehr mizâcın felek ı´lâh
Şekkerle ider fâyide bimâra benefşe

24 úAhdünde hacil oldı yüzi yirlere düşdi
Gördügi için kisvet-i küffâra benefşe

25 Gülzârı güçer eyler ise ´ar´ar-1 øahruñ
Áteş ola gül död ola hemvâre benefşe

26 Egmezdi boyun olmasa hükümüñ deli çavuş
Ol sancaø-1 zengâri-i zer-kâra benefşe

27 Senden üşenür øalduruban başını baømaz
Gülzâr harimindeki ebkâra benefşe

28 Uğrı gibi bağlu getirürler na®aruña
Yire baøuban giydüg' için øara benefşe

29 Gülzâr-1 sarâyuñda zihî dâr-1 saúdet
Kim oldı baøup çarđ-1 perestâra benefşe

- 30 Bir ekmedüğüñ yirde biter øopmayasıdur
æara ´açuña øorøaram el øara benefşe
- 31 Ben bi-dile cevr itmek için tâbiú olupdur
Zülf-i siyeh ü çarh-1 nigünsâra benefşe
- 32 Áh eyledi kim çıodı dütüni depesinden
Yaøup cigerin bencileyin nâra benefşe
- 33 Dün hüzn ile olmışdı øara yire ber-ã-ber
Bugün neden irişdi bu miødâra benefşe
- 34 æadr ile şeref buldı yetişdi göke başı
Şâh işigine süreli ruhsâre benefşe
- 35 Maħmüd-1 civân-baht ü cihân-baħş ki anuñ
`ulø ile virür ħâr gül ü ħâra benefşe
- 36 Æüb eyleyüp eflâkı öñinde øodı taødir
Şol sitemle kim yâr ´unar yâra benefşe
- 37 Düşmen ülemi gibi gelür şâh işigine
Başı aşığa münnekkir ü øara benefşe
- 38 Şol vech iledür øa´r-1 refiüñ kim ider fahr
Öykündüğine sâye-i divâra benefşe

Der-kenâr

(90)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Niçe bir böyle yabandan gelene üzzet ü nâz
Hele ey Kaıbe gibi işigi bigâne-nevâz
- 2 æo ben ağlayayın ey serv-i semenber sen gül
Ki saña nâz virilmiş ezeli baña niyâz
- 3 Ser-i küyuñda øoma hecr ħarâmisini kim
æullara emn ü emân ile olur şarâ-1 ~icâz
- 4 Ğam-1 úşøuñ øulhyuz begligümüz var bizüm
Bize virildi meger devlet-i Maħmüd u Ayaz
- 5 æapuña secde idicek añarın cenneti ben
Unudulmuşları zirâ getirür øalbe namâz
- 6 Allâh Allâh nice ruhsar olur Allâh nice zülf
Kim görüpdür kim ola devr-i øamer ümr-i dirâz
- 7 Ey Necâti o güneş çihreyi çøø sevdüğümüñ

Döyemez gözlerümüz yüzine baømaya bir az

(91)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Cihânda âdem olan bi-ğam olmaz
Anuñ'çün bi-ğam olan âdem olmaz
- 2 Göñül göz yaşını yağıdurmayınca
Maħabbet sebzezârı ħürrem olmaz
- 3 Güzeller âaş bağırlu olmayınca
Binâ-yı úşø iñende muħkem olmaz
- 4 Lebi gonca yolu⁷¹ ince güzeller
Öpüp øoçmağ için ġâlib kem olmaz
- 5 Gelem aħşamlayam dimişdi ol mâh
Sitâremde dirigâ aħşam olmaz
- 6 Degüldüm serv gibi aogru geldüm
İşigüñden bir adım gitsem olmaz
- 7 Necâti tevbeñi bozmaø dilerler
Çemende lâle vü gül epsem olmaz

(27a)

- 39 Erħâma na[@]ar eylese göz aogmaya kimse
üÁlemde meger derd ile bîmâra benefşe
- 40 Rifâatde øaçan øapuña mânend ola gerdün
Hem-ser ola mı günbed-i devvâre benefşe
- 41 Bir ħâme ile kâğıç-ı rengin ider iħzâr
Ev'âfuñ ile na[@]m olan eşüara benefşe
- 42 Va'fuñ çemeninde yaraşur jâle yirine
Müstagraø ola lüdüö-i şeh-vâra benefşe
- 43 Bu şiür-i dil-âvizi Necâti yaraşur kim
~all ile yaza'afha-ı jengâra benefşe
- 44 Şâhâ bu siyeh-baht øuluña na[@]ar it kim
Baømaøla cilâlar virür eb'âra benefşe
- 45 Sûsen gibi na[@]m itmege dilüm aolaşurken
Va'fuñla getürdi beni küffâra benefşe

⁷¹ Yolu: beli

46 ~aødan dilerem devlet ü ömrüñ ola cävîd
Nite kim ola piş-rev ezhâra benefşe

æa`ide-i Necâti Beg
Der-sitâyiş-i Şeh-çâde Sulâan Maħmûd
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Nün ile úayna şebih olduĝ' için oldu hilâl
İntihâ-yı Ramazân evvel-i ûd-i Şevvâl

2 Zer ile levh-i zebercedde yazıldı bir lâm
Ramazânun otuz olduĝına tâ kim ola dâl

3 Æâyir-i ûd-i hümâyün şikâr eylemege
Şâhbâz-1 felek açdı yine zerrin çengâl

4 Şeh-per-i Rûh-1 Emindür ki Cenâb-1 ~aødan
Müjde-i rahmet için ħaløa gelüp açar bâl

5 Sürh minøâr idinür àüâ-i ser-sebz-i felek
Olalı şâm-1 siyeh Hind diyârına miûâl

6 Mâder-i dehr yine âfl-1 mehûñ parmaĝını
Rûz-1 ûd irdi diyü eyledi ħımnâ ile al

7 Şafaø odına `alar naû-i hilâli eyyâm
Ki bula şâhid-i ûde bu füsün ile vi`âl

Der-kenâr

(92)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Yüzüñ gülzârına sünbül `açun `aç kim niøâb olmaz
Ki ol şemû-i şeb-ârâdur aña ®ulmet ħicâb olmaz

2 Gidersün øo `abâ zülfün ruħuñdan ey gül-i cennet
Güneş yüzinde nev-rüz olcaø dirler seħâb olmaz

3 `ayâl-i genc-i ruħsârûnla âbâd olmaz ol dil kim
Anun maûmüresi derd ile belâ ile ħarâb olmaz

4 Saüdet `adrınıñ her kim cenâbın mesned idinmez
Bugün devlet seririnde úaziz ü kâmyâb olmaz

5 Hidâyet nûrına mâniüdegüldür câm-1 yâøütü
Ki `ırça ħâyil-i ferr-i ziyâ-yı âfitâb olmaz

6 ħıĝındum âsitânına cefâ vü cevr-i devrândan
İşidelden berü (berü) anı ki cennetde úaçâb olmaz

- 7 Eline güşe-i dāmān-1 himmet tã-enedeb girmez
æapuñuñ âsitânında şu âlib kim türâb olmaz
- 8 Didüm kim rãh-1 kuyuñdan ne çoø üşşöleruñ olmaz
Didi ki Kaube yolında ölenlere hisâb olmaz
- 9 æapuñı øible-i erbâb-1 hãcât eyledi Bãri
Aña yüz uranuñ kim dir duâsı müstecâb olmaz
- 10 Ne müşkildür ki sevdügi Necâti yüzine baømaz
æaçan kim iltifât-1 Â´af-1 u´Ali-cenâb olmaz

(93)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Ey rind-i harâbât bize ûr gerekmez
Mest-i mey-i úşø olana inkâr gerekmez
- 2 Zülfi haberin båd-1 ´abâdan ne ´orarsın
Bir müşg adın bilmege uââr gerekmez
- 3 Ol laûl-i revân-bahş ile úsî-i zamânsın
æapuñda senüñ nãle-i bîmâr gerekmez
- 4 Tenhã ´alın ey döst sen agyârı n´idersin
Cennet güline bilme misün hâr gerekmez
- 5 Olsa yaluñuz diyü Necâtiyi üşenmeñ
Bu úşø âariðinde hevâdâr gerekmez

(94)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yirleri seyl-âba virdi dide-i hun-bârumuz
Göklere dikdi u´âyı âh-1 âteş-bârumuz
- 2 `alø-1 ülem hep senün ´çün düşmen olmışdur baña
Sensin ey meh-rü bütün dünyâda ancaø varumuz
- 27b/ 3a Vaude ile virdi zâhid kâsid olmağın metâú
3b Naød iledür ey yüzi cennet bizüm bâzârumuz
- 4 Şâhid-i İslâm ise ´ûfiye tãc ü âaylesân
Baş açuø abdâlıyuz bir dem bizüm iørârumuz
- 5 Zülfi sevdâsından idersem tecävüz øil øadar
Gel bizi pergâra çek kim vardur pergârumuz
- 6 æadd ü haddüñ añılaldan âurdı serv oturdı gül
Gel ki bir elden daði yüz gösterür gülzârumuz

- (27b)
- 7 Dòstum na^m-1 Necâtiden na^{ar} menúitme kim
Göñül açar bir a^{ar}´udur bizüm eş^{ar}umuz
- 8 Şafa^o u mâhı gören şöyle ´anur kim zire
Pâyına ya^odı hınâ sâ^oına da^odı hâlhal
- 9 Şah divânına âs olmadısa çarh-1 felek
Yâ niçün zerle kenârına nişân yazdı hilâl
- 10 Şafa^o u mâhuñ işâreti budur kim demidür
Elüñe sâgar-1 zerrin ü mey-i gül-reng al
- 11 Devr el virmiş iken yürüt ayağı sâ^oi
Baş açu^o nüş idelüm nâm ile nengi ´uya ´al
- 12 Göñlümüz rüşen ider ^oulmet-i gamdan yâ Rab
İrmesün çerrece hürşid ´abühîye zevâl
- 13 Rüz-1 ûd oldı gelün üşrete âgâz idelüm
Dün harâm idi yime içme bugün oldı helâl
- 14 Göñül eyyâm-1 arab geldi hu´ü´a begümüz
Şeh-i Cemşid-fer ola meh-i hürşid-i cemâl
- 15 Gevher-i dürc-i siyâdet melik-i mülk-i kerem
Ahter-i burc-1 saüdet şeh-i ferhunde hi´âl
- 16 Cân-1 ma^o´ud-1 cihân ~azret-i Sulâñ Maħmud
yâtını eşref-i hâl^o itdi `udâ-yı Müteüâl
- 17 Südde-i salânat u øible-i eşrâf-i kirâm
Merkez-i maüdelet ü Kaübe-i üzz ü iclâl
- 18 Bezmine gelse hacil ola gide Şâh æubâd
Rezmine gelse me´âf idemeye Rüstem-i Zâl
- 19 İ açalı üadli ´uyın mülki sitem yelinden
æonmadı hâarına kimsenenün gerd-i melâl
- 20 Eib-i ahlâ^oı havâsıyla cinân oldı cihân
Cârî ahkâmı ´uyı nite ki cennetde zülâl
- 21 Degme bir şâh-1 zaüfe zarârı degmemege
üAdli devrinde yemîn ile girer bâga şemâl
- 22 Ey ki bārân-1 üäyân ile yem bir øaare
Vey ki mizân-1 veøaruñda cebel bir miüöl

- 23 Sāye-i ũdlũn ile ħalø-1 cihān āsũde
Pāye-i beĵlũn ile ehl-i zamāne ħòş-ĥāl

Der-kenār

(95)

Feũlātũn Feũlātũn Feũlātũn Feũlũn

- 1 Ağladur ādemi ğurber kişi kendin yeñemez
Nite kim ħaste çeküp nāle kemendin yeñemez
- 2 Ağlamaø autdı beni serv ü gül añmañ baña kim
Bu ´uñuñ kimse ħas ü ħār ile bendin yeñemez
- 3 Mevc urur baħr-i ħüsün fitne øparur ħaa u ħāl
Bu deñiz yüzlerinũn kimse levendin yeñemez
- 4 Ruĥ-1 gül-günına şeb-diz ´açın øşmağ ile
Çignedür ħalø1 yürür nāz-1 semendin yeñemez
- 5 æaddũn anup çemene dökse Necāti gözi yaş
Bāġbān ol yörenũn serv-i bülendin yeñemez

(96)

Mefũlũ Fāũlātũ Mefāũlũ Fāũlũn

- 1 Cām-1 şarāb-1 úşøuñ ile Cem degül miyüz
Bezm-i ġamuñ ´afāsına ħürrem degül miyüz
- 2 Bāġ-1 ruĥuñda dāne-i ħālũne ey perì
Meyl eylesek úceb midür ādem degül miyüz
- 3 Ger ĵerre-vār itmesek ol āfitāba meyl
Bir ĵerreden bu yolda daħi kem degül miyüz
- 4 Bezm-i neşāa n´ için iletmez bizi raøib
Çeng-i ġamuñda nāleye hem-dem degül miyüz
- 5 Dil-ber cemāli va´fın idelden Necātiyā
Ūslũb-1 na®m içinde müsellem degül miyüz

(97)

Feũlātũn Mefāũlũn Feũlũn

- 1 Yā Rab ol serv-i nāzı kim sevmez
Veyl ũmr-i dirāzı kim sevmez
- 2 Nāz eyler øadeĥ ´urāħi niyāz
Böyle nāz u niyāzı kim sevmez
- 3 ũşø ile āħ u zārı kim dilemez

- Bezmdede söz ü sâzı kim sevmez
- 28a/ 4 Çünkü úşøuñ hümâsın itdi şikâr
` ââr-1 şâhbâzı kim sevmez
- 5 ` âârın gözleyince Maḥmûduñ
úzz ü nâzı Ayazı kim sevmez
- 6 Luáf u ğam her ne geldi ḥòş geldi
Yâr-1 úşıø-nevâzı kim sevmez
- 7 Çün Necâtî maøãm ola demsâz
Nağme[-i] şâhnâzı kim sevmez
- (28a)
- 24 ğalalı údlüñ eli mirveḥa-1 aḥkâmı
` Yân-1 emn üzre teúaddî mekesi açmadı bâl
- 25 ğit-i údüñle şeref bulalı ´aḥrâ-yı cihân
Hem-dem olup ´alınur şir-i jiyân ile ğazâl
- 26 æani bir sencileyin salâanat atına süvâr
Şeh-i ferḥunde-cemâl ü melik-i ferruḥ-fâl
- 27 Gelmedi gelmeyiser döneli dölâb-1 felek
Salâanat bâğına øaddüñ gibi bir tâze nihâl
- 28 Æalúatüñ nûrı ile bedr ü hilâl-i ümmîd
Devletüñ ´uyı ile sebz nihâl-i âmâl
- 29 Şehriyârâ seni bu luáf u kerem kişverine
Faør mülkini ğınâ leşkeri øıldı pâmâl
- 30 Mümteniúdür ki vücûduñ getüre devr-i felek
Farz idelüm ki vücûda gele her emr-i muḥâl
- 31 ` üsrevâ devletüñüñ şemúne pervâne güneş
Serverâ rifúatüñüñ mihrine bir çerre ḥayâl
- 32 Şâhid-i memleketüñ ḥaylice zibâ görünür
Vireli sâye-i çetrüñ ruḥına revnâø-1 ḥâl
- 33 Şimdiden øıldı umûrın saña tefviz-i felek
Lâ-cerem úaølı olan kişi ider fikr-i muḥâl
- 34 Başımı kes dilini dil şu kişinüñ kim ola
Bâhiri æoĝru øalem gibi içi egri çü nâl
- 35 ýâtuñı tâze vü ter áutmaĝ' içündür bu felek
Ne tereddüd yâ reyâḥin ile olmaz mı sifâl

- 36 Felege hey di umûra dahı dahl eylemesün
Ki úaã oldı hüdâdan âpuña istiölâl
- 37 Döndi ol devre ki bu çarh-ı deni-perverden
Her fâ'ihûñ dili süsen gibi olmiş idi lâ
- 38 Şekker-i şükrüñ ile âyine-i luâfuñdan
Æûâ-i âbúsöze başlamağa buldı mecâl
- 39 Açdı dil medhûñ ile genc-i meñni øapusın
Rüşen oldı bu ki söyledür imiş ı'ını mâl
- 40 Selsebil-i sühanum böyle revân görür ise
Aøup ağızı 'uyı taşın ide Selmân ü Kemâl

Der-kenâr

(98)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Biz senüñ hüsni cihân-efrûzuña üşşölaruz
Anuñ için øanda güzel görsevüz üşşölaruz
- 2 Ehl-i hüsni içindesen her niçe müsteñnâ iseñ
Ehl-i diller arasında biz dahı aâlar çölaruz
- 3 Gerçi sen bir beg güzelsin biz ne beg øulıyuz
Terbiyetler eyle kim her himmete lâyölaruz
- 4 Ağladuøça 'ırlığı artar gül ile bülbülün
Bilmiş ol şimden girü biz dahı ağlar 'aölaruz
- 5 İ üfi sen rüöyâ ile bağlayamazsın göñlümüz
Biz Necâti meşrebine dâyim uyanıölaruz

(99)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Maşmür gözler olalı mest-i şarâb-ı nâz
Her güşede benüm bigi var biñ harâb-ı nâz
- 2 Gül dürlü dürlü nâz ile göñlini bülbülün
Alsa üceb mi gitmez elinden kitâb-ı nâz
- 3 Maşşer tamâm ola vü tamâm olmaya henüz
Yarın ki gün 'orulsa ol aydan hisâb-ı nâz
- 4 Güller çemende şive ile burtarur yüzün
Nite ki lâle-çihreler içre şarâb-ı nâz

5 Başı ayağı oldı belürsüz Necâtinüñ
Sâøi meger kim itdi ayazınıñ âbın az

(100)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 A´ılup dil øarşuña eyler ser-i zülfüñ heves
Gel murâdümü vir ol bi-çârenüñ sözini kes

2 Yıllar oldı yollar üstine düşüp hâk oldum âh
Bulmadum ol zülf-i ser-keş dâmenine dest-res

3 Hiçe ´aymaz gözlerümüñ bir yumup biñ dökdügin
Olmaz âhum yéline ol serv mâyil bir nefes

28b/ 4a Bi´llâhi ey servüm giyâh-ı nâ-tüvândan çekme ser
4b K´ol øad-i raññadan ancaø sâte durur mültemes

5 Æalâtüñ mihri àoğup mâhuñ bitürdi çarhını
æâmetüñ servi bitüp úararları düşürdi kes

6 Nicesi yanmaya gayret odına pervâne kim
æarşusına şerbet-i va´l ile úayş eyler meges

7 ~üsni devrinde ruñ-ı zerd oldı ancaø hâ´ulum
İşbu hırmende Necâti saña bergâne heves

(28b)

41 Bülbül-i âbú-ı hòş-elhânuma ahsent k´olur
Nağamât ile gülistân-ı cihân mâl-â-mâl

42 Gâlibâ vazúolalı bu ´adef-i sim-âbi
Dizmedi rişte-i na®ma kişi bu resme leûl

43 Oøusun medhüñi øapuñda Necâti bendeè
Yaraşur Kaube hariminde nevâ øılsa Bilâl

44 Nice kim mâ[h] ola gâh hilâl ü gâh bedr
Nice kim devr ide bu çarh-ı muøalleb-añvâl

45 Olasın devlet ile úzz ü saüdetde muøim
Nâ´ır u yâr u muüvin ola ~aø Celle Celâl

æa´ide-i Serv-i Necâti

Der-sitâyiş-i Şeh-çâde Sulâñ Mañmud ibn-i Sulâñ Bâyezid

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

1 Şol böstânda kim ola bir gül-ûçâr serv
Her hâñ-deste dime ´aøın zinhâr serv

- 2 `òş-büy olur meger ki ` oten sebzearıdur
Yir yir bitürdi nâfe-i müşg-i Tâtâr serv
- 3 Bir kârgâhdur bu ki bi-nimmet-i direm
Ser-sebz olur ser-âmed ü zü'l-iøtidâr serv
- 4 Serv ol durur ki harfine bir noøaa øonmaya
Ázâdluøla bulmuş ola iştihâr serv
- 5 Degme kimesne degmez eline ´u øoymağa
Nisân bulutlarına ider iftiyhâr serv
- 6 j ahn-1 çemende ser-keş ü Óabia-øadem sipihr
Bâg-1 cinânda ´âhib-i úzz ü veøâr serv
- 7 úArz itdi ağ çâderi ´ahrâya her şecer
Eyledi ihtirâúyeşil tengtâr serv
- 8 Gülşen münevver oldı ser-â-ser Medine-vâr
æumriler anda muøriler olur menâr serv
- 9 Başdan ayağa hep hareket hep girişmedür
Æurduđı yirde eyleyi bilmez øarâr serv
- 10 Dâyim el oynın oynamaz idi ´abâ ile
Ger başı åaşra olmasa leyl ü nehâr serv

Der-kenâr

(101)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dil kesilmez úşø-1 dil-berden øo nâ´ıh sözi kes
Veh ki bu hÿab-1 ecelden olımaz mâniúmekes
- 2 úÁşıø olmayınca itmez kimsene dilden fiğân
Yola girmeyince øılmaz nâle vü zârî ceres
- 3 úÁşıø için ağlayanlar ayruø acı görmesün
Müstedâm olsun benüm'çün âh idenler bir nefes
- 4 Ahşamın gel dinle gel itme raøibün haçer
Gice gitdüñ diyebilmez mâh-1 tábâna úses
- 5 ~üsñ gülzârında cân bülbüllerin a´mağ' için
æara tellerden düzetmiş zülf-i miskinün øafes
- 6 Luáf meydânında sen burduñ çenârúñ ellerin
Didi el arøası yirde ey boyı şimşâd pes

- 7 Ey Necâti üşîø olanlarda n'eyler ârzü
Kendüni âğıtma cemúolmaz hevâ ile heves

(102)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 æanlara döndi göz yaşı ey bi-vefâ yetiş
Bir dürlü dâğ oldu bugün mâcerâ yetiş
- 2 Bulmetde øaldı æalib-i mâü'l-ḥayât-ı úşø
Ey `izr-ı dil-nevâz ü Sikender-liøâ yetiş
- 3 Derdüm øatidür âfet-i hicrân-ı yâr
Dermân it ey ecel demidür gel baña yetiş
- 4 Pend-i refîø ü æân-ı raøib aldı araya
Ortada zâyüoldı dil-i mübtelâ yetiş
- 5 Ben derdmede itmiş idüñ vaüle-i vefâ
Luâf eyle vaüle irmeden ey dil-rübâ yetiş
- 6 Hep ümmet-i Muhammed olanlar esirgedi
Vaøti durur Necâtiye gel Mu'æfâ yetiş

(103)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `âk-i pâyuñ tütüyâ-yı dide-i ḥün-bâr imiş
~amdüli'llâh kim göricek gözlerümüz var imiş
- 29a/ 2a N'eylesün gülzârı üşîø olmayınca gül-üçâr
2b Bøstân-ı cennete `üret viren didâr imiş
- 3 Æıfl iken bir büseñi azırğanurduø cânâ âh
Ey dirîğâ bilmedük bâzâr ilk bâzâr imiş
- 4 Bir ben isem de gerekmez kimseye yâr olduğün
Ey gül-i pâkîze-dâmen dimesünle nâr imiş
- 5 Büseñi görür Necâti kendüye lâyîø veli
Ey lebi şekkerâne cân durur umar imiş

(29a)

- 11 j aḥn-ı çemende øalur ise böyle ber-øarâr
Reftâra daḥı âurı âurı el øarâ[r] serv
- 12 Zâhid sözine øatlanamaz æabú-ı müstaøim
æiş `aḥnesiyle eyleyimez gîr ü dâr serv

- 13 Tâ el virince bu ğazel-i pâk ü dil-firib
Çekdi benümle øãfiyede inti@âr serv
- 14 Dün bâğa çı0dı ol yañağı lâlezâr serv
Diñ hürî geldi ayağı üzre hezâr serv
- 15 Ruhsâr u hadd-i döst gibi bulınur mı gül
Reftâr-ı øadd-i yâr gibi øanda var serv
- 16 El elden üstün olduğın işitse döstum
Bitürmez idi sebze de bir cüy-bâr serv
- 17 Ol zülf ü øadde øarşu ârup a´ılursa dil
Meyl olur idi sünbül ola çüb-ı dâr serv
- 18 Ortaya atdı kendüyi şevøüñle şemú-i cemú
æaddüñ hevâsı ile dökelden kenâr serv
- 19 æaddüñe vâlih olmağın aldı ele beni
Destânlar itdi øı´amı ol nâ-be-kâr serv
- 20 Güller çemende elden ele varmağın ´olar
ı olmaz yirini beklemegin ey nigâr serv
- 21 Sâğar durur çiçekler arasında fi´l-meûel
Çini ´urâhi æolı mey-i hõş-güvâr serv
- 22 Hep hâzır oldılar ki gele ´ohbet eyleye
Ol gülistân-ı salâanata kâmkâr serv
- 23 Ser-sebz oldu üşreti bâğı şu resme kim
Sebz oldu øış u yaz u harif ü bahâr serv
- 24 Ey beglerüñ yegânesi Maħmûd Pâdişâh
Sensüz olursa sâye-i pervergâr serv
- 25 Sensin cihânda ey gül-i gülzâr-ı maûelet
Büstân-ı salâanatda bugüb mivedâr serv

Der-kenâr

(104)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Güzeller geldi bayrama beg oldu⁷²
Æonanmış biri birinden yeg olmuş
- 2 Güzeller gibi bayram ile nev-rüz

⁷² Oldı: olmuş

Bezenmiş birbirinden yegrek olmuş

- 3 Güzeller gibi oynarlar derilüp
Semenler sebze de göñlekçek [olmuş]
- 4 Güzeller ũrızından yandı lāle
Libāsı aña otdan deklek [olmuş]
- 5 Güz el sāøi yükin yitürdi ħaløũ
Yine ´āfi ile ´üfi hek olmuş
- 6 Güzeller yine ´üret virdi úşøa
Didüklerũ Necāti gerçek olmuş

(105)

Fāülātũ Fāülātũ Fāülātũ Fāülũ

- 1 Æetalum ol zũlf-i misk-efşān u ũnber-büy imiş
Ey ´abā lâzım degüldür diyesin işbu imiş
- 2 Devr-i ħüsnũnde øati bīmār olupdur gözlerũm
Hindũ-yı bed-mesti gör güneşde yatmış uyumuş
- 3 æanlu peykānuñ ciger büryānların yir døstum
Beñzinũñ øızarduđını şimdi bildüm o imiş
- 4 Ki gözũmde bulınur gāhi göñũlde gizlenür
Ėamze-i ħũn-rizi bir siħr-āferin cādũ imiş
- 5 Bağladı göñlin Necāti zũlfũñũñ zincirine
İşidenler didiler kim ol kişi u´lu imiş

(106)

Fāülātũ Fāülātũ Fāülātũ Fāülũ

- 1 úAks-i laľũnden dükānın çeşm-i ter zeyn eylemiş
Şişede rengin şekker zeyn eylemiş⁷³
- 2 `øş yaraşmış çevresinde ħaddũñũñ ħāā-ı ħubār
`āşıye ħüsnũñ kitābın ey püser zeyn eylemiş
- 3 ~üsn bāzārında iş a´mı ş perişān kākũlũñ
Dìdeler dükānına laľ ü güher zeyn olmuş
- 29b/ 4 Sāyesin ´almağ´içün serv-i ser-efrāzuñ senũñ
Güller ile gülşeni bād-ı seħer zeyn eylemiş
- 5 ~aløa ħaløa sũnbũlũñ naøşın per-i āāvũs-vār

⁷³ Bu dizede boşluk bırakılmıştır, eksiktir.

Mu'ḥaf-1 ḥüsnün kitâbın ser-be-ser zeyn eylemiş

6 æolların dâğ eylemiş yir yir Necâti derdmend
Bélüñe ey simber yañi kemer zeyn olmış

(29b)

26 Cârüb-1 ḥâk-i dergehüñe olmasa şebih
ġaḥn-1 çemende bulmaz idi iútibâr serv

27 Æurmazdı cüybâr kenârında olmasa
úAks-i øatâr-1 esb-i şeh-i tâcdâr serv

27 Cüduñ deñizlerinden irişse şehâb-1 luâf
Uzatmaz idi ġayra yed-i iftiõâr serv

28 Bir kerre ġıçmetüñe tehi-dest gelmegin
Æutar olan ölen yüzine olup şermsâr serv

30 Daıvâyı niçe eylesün devletüñle ḥa'm
Büstân-1 dehrden olabilmez çenâr serv

31 Nâ-gâh olaydı rüz-1 ecel ma'ḥâr-1 ġazab
Şeş-per yirine ide idi kârzâr serv

32 Şâhâ elinde büyümiş iken revâ midur
æumriyi æurup iñilede zâren-zâr serv

33 úAdlüñ nesiminüñ gerek imiş ġimâyeti
Bi-iútidâl olmaz imiş her diyâr serv

34 æoyup æabib-i úadlüñ uyarsa hevâsına
Yigitliginde kesb ide felc ü devâr serv

35 Sen şâh æoġrusı ise be[r]ø ba'sun ayaġı
El virmesün ḥazân yéline zinhâr serv

36 Servüñ çemende bir niçe elden libâsı var
İdindi devletüñde şitâr ü diõâr serv

37 úAhdüñde øalması eli yuføa meger çenâr
Devrüñde 'alnursa n'ola ḥâce-vâr serv

38 Bir ḥÿân yaşadı ġülşen-i úahdüñde yü'l-celâl
Kim her kişiyel gel berü dir el 'alar serv

39 Sebze dilini depretüp ider duñ saña
Ámin için çemende æurup el açar serv

40 Şâhâ Necâti şürine øuşlar mı øondurur

Kim eyledi redifin anuñ ihtiyâr serv

41 Dökmiş kenâra gelmek için deste deste gül
Dikmiş na^{ra}ara oılmaø için bir øatâr serv

42 `øş gülsitân degül mi ki ´ olmaya gülleri
`øş böstân degül mi ser-â-ser kenâr serv

Der-kenâr

(107)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Benüm serv-i hırãmānum cemālün tâze bâğ olmış
Ruĥuñ güllerinüñ øizilı øizil ağı ağ [olmuş]
- 2 Maĥabbet sebzezârında biter çoø lâleler ammâ
Bulunmaya benüm gibi cefâdan bağrı dâğ olmış
- 3 Yüzini gösterüp gizler leb-i laūlını cānāna
Dirigā mevsim-i gülde mey-i nāba yasağ olmış
- 4 Egilmesün diyü āhum yelinden ´akınup her dem
Raøib-i kelb ol servüñ nihâline dayağ olmış
- 5 Necâti derdmendinüñ øapuñ dārü'ş-şifāsından
Maĥabbet şerbetin nüş eyleyüp fi'l-hâl ´ağ [olmuş]

(108)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yāra yol iki øademdür birisini cāna ba´
Çunki bu meydāna geldüñ ayağun merdāne ba´
- 2 Üstüñe dönmeκ murād olursa çevgān-ı felek
Başuñı āib eyle andan ´oñra bu meydāna ba´
- 3 Bāğ-ı ĥüsne el ´unarsañ āh kim bigānesin
Åşinā ol ayağuñı sünbül ü reyĥāna ba´
- 4 Düz ba´ınca ayağuñ ´alınma ey ser-mest-i nāz
Muĥtesib yüzine geldüñ nāzük ü rin-ane ba´
- 5a Gül yüzüñe öykünürmiş lâle-i ´ahrā-nişin
5b Yüregine dāğ-ı fermān ur yüzini øana ba´
- 6 Al giymiş girmiş ortaya şarāb-ı lâle-reng
Duĥter-i rez geliceκ ister iseñ mey-ĥāne ba´
- 7 Ağzı esrārın Necâti āuydı āuymasun raøib
ūAnberin ĥaā ĥātemini ĥoøøa-ı mercāna ba´

(109)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Cānumı virür idüm buse-i cānāna ūvāz
Mümkin olsa yaradılmışda eger cānā ūvāz
- 2 Buseñe cān virürüz gerçi ki dünyā duralı
Görmemişdür bir aḫad bahşış-i sulāna ūvāz
- 3 Naød-i ūmr oynadı bir kez yañağun oḫşamaduø
Bāri bir alma vir ol genc-i firāvāna ūvāz
- 30a/ 4 Yāri terk eyle ḫalā´ ol bu belādan dirler
Niçe bīmār ola cānın vire dermāna ūvāz
- 5 Dil virüp vu´lat umar ise Necāti heyhāt
Kimse gördün mi vire āteş-i sūzāna ūvāz

(30a)

- 43 Envāüle hünerde eli var benüm gibi
Müflis olursa n´ola Şehā pişekār serv
- 44 Zār itme ben øuluñı ki çoødan ki øulunam
Çoo årmağ ile olmaz ola ḫār u zār serv
- 45 yihnüm duñda istedi taāvıl ide veli
Sürdi elin yüzine idüp iḫti´ār serv
- 46 Āmin ider nesim açar ellerin çenār
Pinhān ´abā duñlar ider āşikār serv
- 47 Olduøça böstānda bu luāf ile øış u yaz
Maøbül-i ābū-ı cümle ´ıgār u kibār serv
- 48 Maøbül ide cihānda seni ~ayy u Lā-Yenām
`øş hürrem ol hemişe çü her dem bahār serv

æa´ide-i Necāti Beg

Der-sitāyiş-i Ācaf-ı Bī-na®ir Meḫmed Pāşā Raḫmehümā Allāhu Teūlā
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Leb-i cān-bahşuñ ile øāmet-i dil-keş ´anemā
Yeter ol ūşıø-ı dil-ḫastelere bād-ı belā
- 2 Āferin ol gül-i ḫandān-ı dil-efrūzuña kim
Viridi ḫüsn ile cihān gülşenine ḫüsn ü bahā
- 3 j alın ey döst ´alın øāmet-i rañnā ile kim

` iluât-i hüsni biçüpdür boyuña ´un ki ~udâ

- 4 Ne düşer âb-1 úĵãruñda ol iki sünbül
Ne tüter âteş-i ħaddüñde ħaâ-1 ünber-sâ
- 5 Arturur zemzemeyi çün göre úşşâø yüzüñ
Varaø-1 gülden olur bülbül-i bi-dil güyâ
- 6 úÁlemi yaødı bugün øaşuñ ile ğamzelerüñ
Kerem it virme begüm Türkün eline aügrâ
- 7 Kesme zülfüñ ki ruĥuñ tâbına döymez bu cihân
Gice kütâh olıcaø ülemi yaøar germâ
- 8 æo çoğalsun ruĥuñ üstinde perişân zülfüñ
Çünkü eyyâm-1 bahâr olıcaø artar sevdâ
- 9 Va ´lın eyyâmına çün saıy kemendi irmez
Çıøsun âhum yiridür saøf-1 felekden bâlâ

Der-kenâr

(110)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 İtmedüm cân için ağzuñla nizâú
Yoø bahâya gitdi ol nâzük metâú
- 2 Zülfüñüñ baş oynadın çevgânına
Başdan âıbı ben itdüm iĥtirâú
- 3 Kúyuña vardılar andaø döstüm
Cennet ev´âfın idenler istimâú
- 4 Dönme ehl-i derdden görüp beni
Kim øıyâ´i øalmaz ey´ùfi semâú
- 5 İli æolu içme benden ğayrıya
Küllî şerrin câvizü´l-iØneyn şâú
- 6 Yâ gibi bükdüñ Necâtinüñ belin
Bâri ayrıldıøca itme imtinâú
- 7 æara baĝruma çekeyin øø gibi
Öpe øuca eyleyeyin el-vedâú

(111)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 æametüm yay itdüĝine itmezem hergiz nizâú

Oø gibi bir kez çekersem bağruma rüz-1 vedâü

- 2 Sînem üzre dâğlar görüp elif ´anmañ ki ğam
üÖmrüñüñ ser-defterine çekdi ħarf-i inøıâü
- 3 æaddüñe beñzetdügüm işitdi beñzer bâddan
Kim ´alup øollarını şevø ile serv eyler semâü
- 4 Ağlamaøda inlemekde aogramaøda bağrını
Æađlar Ferhâd ile hem müşterekdür hem müşâü
- 5 Døstüm ħadd-i úraø-rizüñden irmese gül-âb
Gülşen-i cennet güli virür Necâtiye ´udâü

(112)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zülf-i âarrâruñ ğamından sünbülüñ boynında bağ
`âl-i ruhsâruñ ğamından lâlenüñ bâğrında dâğ
- 2 Sen øaşı mekkâr yayın kimse çekmez dünyede
Sen gözi bîmâr øøından øurtılamaz kimse ´ağ
- 3 Teşneyem øandur vi´âlüñ çeşmesine gel beni
Çün geçer ey serv boylum ´u gibi bu çağ çağ
- 30b/ 4a Dâğ-1 dilde ideliden gül yüzüñ şevøi maøãm
4b Oldı ben Mecnûna ey Leyli-´ıfat ağ üsti bâğ
- 5 N’ola benden øapuña var ise yirden gökçe farø
Olmaz ey Mı´r-1 melâĥat üşøa Bağdâd ırağ
- 6 Nür-1 ruhsâruñ øatında âfitâbuñ ferri yoø
Ya deñlü şüde vire gündüzün yanan çerâğ
- 7 Ey Necâti dergeh-i ülem-penâh-1 şâha var
Ger dilersen derd-i yâr ü cevri-1 devrândan ferâğ

(30b)

- 10 Ağladup çâkerini ğayrıyı güldürmek ile
üşø-1 cânânesi terk eylemez anı ĥâşâ
- 11 Ölicek ĥançeri-1 ğamdan işigi aoprağına
Dest-i cevri ile bize ĥün-1 dil âyât-1 vefâ
- 12 Derd-i dildâr öküş miĥnet-i gerdün efzün
Kim ola øurtara cânı bu sitemden úcebâ
- 13 Baña gösterse gözüm Á´af-1 devrân işigin

Dir idüm gözlerümüñ şişesine øible-nümã

- 14 Menbaú-1 cùd u kerem merciú-i eşrãf-1 kirãm
Á´af-1 ha´´-1 şehen-şeh Mehemmed Pãşã
- 15 yihn-i pür-nür ile mülk-i emãret hürrem
ÿãt-1 mesrür ile ´adr-1 vezãret zibã
- 16 Çıømağa reøyinüñ gerden-i gerdün øadem
Felek aalası ide işigüñe perde-serã
- 17 Devletüñ ahterine südde-i gerdün mekãn
úzzetüñ gevherine keff-i kerümüñ deryã
- 18 Nite kim säye olur tâbiú-i hürşid-i münir
Emr-i infãçına rãm oldu sipihr-i úlyã
- 19 Esmedi fikretinüñ gülşenine bãd-1 melãl
æonmadı reøyinüñ äyñesine gerd-i haã
- 20 Áb-1 elãffuñ eger mu´lih olursa arada
Yaømaya äteş-i mey hürmen-i úølı ebedã
- 21 Baħr-i úzzetde saña ha´m ber-ã-ber olamaz
Bir iki gün ne úceb yüzine gülse dünyã
- 22 Gevhre öyküne mi bãd-1 gurür ile habãb
Æutalum öyküne ol øãni Óebãt ile şinã
- 23 Yanar od gibi girer øalb-i údüya nizeñ
i u yirine øılıcuñ øanlar içer rüz-1 gaza
- 24 æalmadı øulm ü sitem úadlıñüñ eyyãmında
æarañuluø mı øalur göstere çün şemú-i ziyã
- 25 Dem-i úsã øomış Allãh kelãmuñda øılır
Luãf-1 luãfuñ ile bugün memleket-i Rüm ihyã
- 26 Tuħfe iltür çemene şemme-i huløuñı seħer
Göñline girmek içün goncalaruñ bãd-1 ´abã

Der-kenãr

(113)

Mefãülün Feülãtün Mefãülün Feülün

- 1 Leãffet-i lebin añduøça goncanuñ sözi yoø
~alãvet sözi söylense şekkerüñ azı yoø
- 2 úAceb niçe hareket itdi serv-i øametüñe

Ki nergisün anı gülşende göricek gözi yoø

- 3 Dehānuñ ile miyānuñ durur eger var ise
Vefālaruñ gibi bir adı var kendüzi yoø
- 4 Cefā deñizine düşdüm kenāra yoø çāre
Belā dünine ´ataşdum meded ki gündüzi yoø
- 5 Güneş yüzüñi görüp eskilendi bedr-i münir
Anuñ için yanuña gelmege senüñ yüzi yoø
- 6 æapuña göz yaşı ilten saādet ehli olur
Necātinuñ dimesünler ki gökde yılduzı yoø

(114)

Mefūlü Fāūlātü Mefāūlü Fāūlün

- 1 Gül mu´hafın ´abā yeli açdı varaø varaø
ıŖşø āyetini bülbül oøudı sebaø sebaø
- 2 Hecrüñle mihr gökde içer zehri ās ās
Mihrüñle yirde lāle yudar øan çanaø çanaø
- 3 Gülzār-ı hūsn içine düşüp güşe-girler
Āhù gözüñ yatağın ararlar bucaø bucaø
- 4 Göreydi lāle-ħaddüñi luāf ile senüñ
Sögeydi gonca ağzına bülbül varaø varaø
- 5 Va´f-ı ruħunla yazmağa şüürin Necātinüñ
Kāğıĭ ŗatarlar elde çiçekler ābaø ābaø

(115)

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

- 1 Dil sevinür yañağuşda ħaā-ı ħøş-bù olıcaø
Uğrınuñ günü æoğar ay øarañu olıcaø
- 2 Døstum böyle yabanlar mı gözetmek yaraşur
Ġamze-i mest ħarāmì gözün āhù olıcaø
- 3 `āk-i pāyuñ var iken cennet añılmaø ´anemā
Şuña beñzer ki teyemmüm ideler ´u olıcaø
- 31a/ 4 ũĀşıø olalı ġam u ġu´´a durur hep yidigüm
Ki muħālif yimek ister kişi ´ayru olıcaø
- 5 Umaruz ki baøa bizden yaña ol rùħ-ı revān
ũĀøabince işümüz naūra-ı yā-hù olıcaø

6 Kim øabül ide Necâti seni kim döst dimiş
Varmazam ´oþbete Şimden girü ben bu olıcaø

(31a)

27 Kendüden gördi gider cüduñ işidüp úmmân
Yüzine ´u sepeler dest-i seþâb ile havâ

28 Æolıdur kâse-i gerdün keremün hãmı ile
Sofra-ı terbiyetünden äoyunur bây ü gedâ

29 Getürür bende Necâti äapuña iki Őefiú
Birisi hüs-n-i haâ ü birisi Őiúr-i garrâ

30 Ey ser-efrâz-ı cihân øapuñı idindi penâh
æoma kim dest-i cefâ eyleye pâmâl-i únâ

31 Diledüm ~aødan anı kim ebedü' d-dehr idesün
`aløa sen luáf u kerem halø saña medh ü Öenâ

32 Rüz-ı nev-rüz u Őebüñ øadr ola baþtuñ pîrüz
Her murâduñı müyesser ide Allâh saña

æa´ide-i Degül Necâti Beg

Der-sitâyiş-i Vezir æäsım Pâşâ Raþmetu'llâhi úAleyhümâ
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 úAr´a-ı rüy-ı zemîn gayret-i minâ mı degül
Sâhat-ı bâğ-ı cihân cennet-i Meövä mı degül

2 Baþr-i gam garøası çıøsa öli dirilse ne var
Çemen-i båd-ı ´abâ ~izr ü Mesihâ mı degül

3 N'ola Şeydâ oluban yansa gönül lâle gibi
Nev-bahâr olmadı mı mevsim-i ´ahrâ mı degül

4 Güle gel úayŐ idelüm çağı durur diyü saña
Sebzeler hâl-i dil ile yine güyâ mı degül

5 Yıømağa Şehr-i gamı sebze getürmiş mesâur
Sünbülün äurrâları üstine äügrâ mı yoø

6 Oldı gül nergis ile mâh-ı Öüreyyâya Şebih
Gökde istegümüz yirde müheyyâ mı degül

7 Bülbülün bâğda ter nağmesini diñler iseñ
Vâúúñ naúraları øurı gavğâ mı degül

8 ~üsniñi ´atmağa gül bülbüli dellâl itmiş
Güle bázâr idelüm görklü sùdâ mı degül

- 9 N'ola ger başa giye lāle firengi şabœa
Cünbiş-i bād-1 'abā nefħa-1 ũsā mı degül
- 10 Çözüben äügmegin açar baœasın goncalaruñ
æa´dı bād-1 seħerüñ yaüni temāşā mı degül

Der-kenār

(116)

Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 æuluñdur meh øapuñda aç eger toø
Ne söylemek lâzım øul eksük artuø
- 2 Niçün øuluñ äta itler uluya
Dimez mi idüñ øulluødan ululuø
- 3 Depinmesün iñende minberde vâü®
Kimüñle ceng idere añā uyar yoø
- 4 Kim inkār eyler ise tütüyäya
Ayağüñ äözün ilet gözine ´oø
- 5 Necāti øocalıøda oldı ũşıø
Dirigã geç vaøt irdi øonuø

(117)

Müstefülün Feülün Müstefülün Feülün

- 1 Ol øadd-i ser-efrāza serv olmaz ise ũşıø
Yonulmaduğ ağaçdur olmaz bir işe läyıø
- 2 Gün yüzünñ şuüü yir ü göki äutaldan
Müştäøıdur melâök muhtâcıdur ħalâyıø
- 3 Ağyār işigünde bir dem yürütmez idi bizi
Olmasa itlerüñle fi'l-cümle äşinālıø
- 4 Gülşende gül budagı güllerle bezeñmişdür
Bir ħüb-rüya k'ola boynı øulağı açıø
- 5 Yāruñ şeker lebinden ´orar iseñ Necāti
Şirin ü ter olupdur söyle ki cāñä läyıø

(118)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Derd ile öldüm gider bir kimsenüñ ägāhı yoø
Mevt gibi rāh-1 úşøuñ äh kim hem-rāhı yoø

- 2 Fâriğ ol müddeû âşîø mı dirlər añā kim
Yer yüzinde seyl-i eşki gök yüzinde āhı [yoø]
- 3 İnce bëlüm øıl øadar yoødur dimişsin sevdüğüm
`āşe li'llāh döstüm va'llāhi yoø bi'llāhi yoø
- 4 İşüñ altun olmağ isterseñ ħarābāt ehli ol
Vay añā kim sencileyin kimse devlet-ĥāhı yoø
- 31b/ 5a æo Necātî øapuña sürsün yüzün menúitme kim
5b Muħkem olmaz øanøı dîvāruñ berg ü kāhı yoø
- (31b)
- 11 Ne döşenmiş göre ´aħn-ı çemene lâleleri
Ter úøiø ile æolu úar´a-ı minā mı degül
- 12 Çemen ü gülşen añup yanma gönül ħasret ile
Şükür Allāha yirün dergeh-i pāşā mı degül
- 13 ğıhib-i mülk-i kerem ~azret-i æā´ım Pāşā
Dergeh-i fazl ü kerem ehline Meõvā mı degül
- 14 Aħter-i burc-ı vefā gevher-i deryā-yı sehā
Pertev-i şemúı ´afā Á´af-ı yek-tā mı degül
- 15 `ātem-i mülk-i vezāret ´unalıdan ehline
Bāğ-ı cüd ebr-i úadāletle muāarrā mı degül
- 16 Gülşen-i øadri gibi rüy-ı úarús-ı iølim
Her zamān māsıāa-ı reõy ile zibā mı degül
- 17 Ol øavi-reõy bugün bi-sebeb nize vü tiğ
æātil-i ehl-i küfür øāniúı aúđā mı degül
- 18 Seħer maúleleti ®ulm şebın açsa ne āñ
Güher-i maúrifeti vāøıf-ı ferdā mı degül
- 19 Kāmkāra dil ü ābúñ dem-i luāfuña nigın
`ātem-i bezm-i kerem Rüstem-i heycā mı degül
- 20 `a´mınuñ sāye gibi itmege ömrin kütāh
Mıhrine rifātüñüñ rüħ-ı cānā mı degül
- 21 Bāğa ger bang idesin bülbüle cevr itme diyü
Gül ü serv işi *semiúnā vü āāúnā*⁷⁴ mı degül

⁷⁴ Bakara, 285 : "...işittik ve itaat ettik..."

- 22 Bezmüñi i´âr için bir ábaø kâğızı-1 pür
Sözi ben çâkerüñüñ lüðlü-i lâlâ mı degül
- 23 Na®muña virse n´ola hüsni-i kitâbet ´uret
Gül-i şebbüya gice râyiḥâ-efzâ mı degül
- 24 Ne için şîr-i kitâbet ile idem ḥâlümü úarz
yihni-i pâküñ bu cihân ḥaløma dâñâ mı degül
- 25 Levḥ-i maḥfuzuña ḥâne durur resm-i midâd
æamu esrâr-1 cihân anda hüveydâ mı degül
- 26 İ aḥibâ baḥtı yüzi gerd-i ke(z)derden øamunuñ
Ásitün-i keremüñ ile mu´affâ mı degül

Der-kenâr

(119)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ten esâsın yaødı øıldı câ evin âbâd úşø
Dilde seng-i hecr ile ´aldı ağır bünyâd úşø
- 2 Derd ü miḥnet ger bu ise iüiøâdum ol durur
Çekmedi Mecnùn belâ vü görmedi Ferḥâd úşø
- 3 Diñle benden ḥâletin mihr ü maḥabbet diyenüñ
Miḥnet ü derd ü ğam ü hecr øomışdur ad úşø
- 4 æâmet-i âzâdeñe şimdi hevâdâr anılır
Ne idüğüñi bilmez iken serv ile şimşâd úşø
- 5 ũşøı teðlif idenüñ úøbâda olsun ruḥı şâd
Gerçi dünyâda bizi itmedi bir dem şâd úşø
- 6 Ey Necâti derd-i úşøa niçe øul olmayayın
K´eyledi dünyâ ğamından ben øulın âzâd úşø

(120)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Benüm servüm ne virür sende himmet olmayıcaø
Neye yarar iki başdan maḥabbet olmayıcaø
- 2 Keñez gelür saña ´üfi übâdet itme veli
Güç olur âdeme her nesne üdet olmayıcaø
- 3 Şarâb-1 nâb didigüñ nedür nenüñ emidür
İçüp içüp kişi mest ü melâmet olmayıcaø

- 4 Ri'āyet eyle ne deñlü gerekse úşşā0
Ki pādişāh beg olmaz ra'yyet olmayıca0
- 5 Necāti ayağı tozın getürimedün ele
Ne müşkil olur imiş başda devlet olmayıca0

(121)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Olalı hicrān ile dergāh-ı dil-berden ıra0
Āh u figān oldı āhum işidenlerden [ıra0]
- 2 Ey benüm hālüm ´oranlar n' olduğum bilmez misün
yerrenün aḥvālini ḥürşid-i enverden ıra0
- 3 Almayam devrānı sensüz virseler bir ḥabbeye
æıymeti olmaz ´adef kim ola gevherden ıra0
- 4 Görinür nür-ı cemālünden dehānuñ çeşmesi
Gerçi olur Āb-ı ~ayvān şems-i ḥāverden ıra0
- 5 Ey ğam-ı dil-ber ´a0ın cān ü gönülden çı0ma kim
Pādişeh cāyiz degüldür k'ola leşkerden ıra0
- 6 Dögeyin kendü elümle leblerün' çün başumı
Şol meges gibi kim ola teng şekkerden ıra0
- 32a/ 7 Pāy-büs-ı şehriyāra saıy it olma nā-ümid
Ey Necāti kimse görmez devlet-i erden ıra0

(32a)

- 27 Düşmüşem 0aare gibi n'ola götür 0pra0dan
Kevkebi himmetünün mihr-i mu'allā mı degül
- 28 Bì-nevā 0oma Necāti 0uluñı yıllar ile
Gülşeninde 0apuñun mürğ-i ḥ0ş-āvā mı degül
- 29 Bāğ-ı 0adrüne ebed irmemege bād-ı fenā
Ebr-i luāf-ı ezeli böyle mürebbā mı degül

(æā´ide-i) Tercüi Bend-i Necāti ⁷⁵

Der-medḥ-i Mu'āfā Pāşā

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

-1-

- 1 Dil-ğüşādur ũrızuñ mihr-i cihān-ārā gibi
Cān-fezādur āsitānuñ Cennetü'l-Me0vā gibi

⁷⁵ Kaside şeklinde başlık yazılmışsa da terkiib-i bend şeklinde kafiyelidir.

- 2 Yoluña sürünmege cãn virmez ise âfitâb
Yâ ne bekler øapuñı bir ũşıø-1 şeydâ gibi
- 3 Dãyiremden göz yaşı hâlî degüldür bir nefes
Şehr-i æosânâni çevre øuşadan deryâ gibi
- 4 Dil-nevâz u ser-firâz ol mübtelâlar haøøına
æâmet-i bâlâ ile ol himmet-i vâlâ gibi
- 5 Nâr-1 eyvây ile şol ğabğab yaøar cãnumı kim
Mihr ü mâhı bir eliyle oynadur alma gibi
- 6 Mâyil iseñ tãc-1 zerrin almağa ey bü'l-heves
Gözüñi kendüñde âut şol nergis-i şehlâ gibi
- 7 úÁlemi yıøardı ğamzeñ @ulme mâniúolmasa
Bir vezir-i nik-`ûret Mu`áfâ Pãşâ gibi
- 8 Bãreka'llâh ey güzün-i ğalø-1 Rabbü'l-ũlemìn
úAøl-1 evvel Á`af-1 Óâni Vezir-i pãk-din

-2-

- 1 yãtuña øilmış müyesser ~azret-i Rabbü'l-enãm
`ulø-1 ũm inũm-1 ũm elâf-1 ũlem-ĝir-i ũm
- 2 Mu`áfâ kim himmet-i Ağmeddür yãrãn aña
İğtişãm ü iğtirãm ü iúí`ãm ü iltiyãm
- 3 Şükrü li'llâh eylemişdür dest-i Ústãd-1 Ezel
æılıcında âyet-i *na`run min Allâh*⁷⁶ irtisãm

Der-kenâr

(122)

Feülâtün Mefãülün Feülün

- 1 Derd ile günde biñ keret ölmek
Kime yalan ise baña gerçek
- 2 æati eller boyuñ çenârı øati
Dilek ey serv-i gül-ũğâr dilek
- 3 Serv-i yãra ayaødaş olmaduñ
Ey sanavber bu şiveden el çek
- 4 İşte bir buseñe begüm [biñ] cãn
Çüfte çüfte æolular iç baña tek

⁷⁶ Saff , 13: “....Allah'tan zafer...”

5 Azıcuø cānlusun Necāti sen
Cüría-ı laıı-i yāri el tiz çek

(123)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Çeşm-i mestüñe düşer mi dem-be-dem øan eylemek
Zülfüñe mi øaldı her dem dil perişān eylemek

2 Çün vi ´ālūñ gencine cāy irmez idūñ döstum
Neydi dil maümüresin cevruñ ile virān eylemek

3 æapuña gelsün øo geh geh ey peri bi-dillerūñ
Şehlere ũdet durur her hafta divān eylemek

4 Uyusun tek rāhat ile nergis-i bīmār-ı yār
Yüzüm üzre gözlerüm yaşımı bārān [eylemek]

5 ũşø işi müşkil belādur pādişāhum æapuña
Müşkilini øullaruña āsāndur āsān eylemek

6 Ey Necāti úşødan ũşıølara maø´ud ne
ũd-i va ´la irişüp cānını øurbān eylemek

(124)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 ; anıatıdur çeşmüñüñ ser-mest olup øan eylemek
ũdetidür zülfüñüñ diller perişān eylemek

2 Kaıbe-i küyuñ hæøıy´çün ũşıøun bayramıdur
Gamze-i bed-kışüñe cānını fermān eylemek

3 Ölürem hecr ile göster ũrızuñ kim høş degül
`asteden rişlet deminde ´uyı pinhān [eylemek]

4 Ağlamazdum cevri-i cānāndan eger kim olmaya
æarşuma dāyim raøibi böyle handān eylemek

5 `āk-i pāy-ı yār olurken kuhl-i erbāb-ı na®ar
Ey ´abā lāzım degül ũzm-ı ; afāhān eylemek

32b/ 6a Cañ dilersin va ´luña ey laıı-i leb bu var mıdur
6b Meçheb-i ũsāda bayram olsa øurbān eylemek

7 Ey Necāti çünki ser-sebz olmaz imiş bāğ-ı vāsl
Niçe bir dölāb-veş girye ile efgān eylemek

(32b)

- 4 æuşanupdur áaüt-1 Yezdâna bir vech ile kim
Yaraşupdur egnine vallâhi libâs-1 ihtîşâm
- 5 Dîn ü dünyâsın düzer hen kendinüñ hem ülemüñ
~aø Teülâ aña virmiş úaøl ü baht-1 Lâ-Yenâm
- 6 Râh-1 ~aøøa beçl ider mülk ile mâlı rüz u şeb
Oldı ihsân ile müstagnî zarüretden liyâm
- 7 Áhîret ecli içün dünyâda bünyâd eyledi
Cennet-i Firdevs mânendi çü bir üli-maøâm
- 8 Oldı bâni himmet-i Pâşâ vü úavn-i yü'l-minen
çidø ile gelsün aña dünyâda cennet isteyen

-3-

- 1 Oldur ol mescid ki reşk-i æubbe-i `a-râ ola
Bâzü-yı devlet-i mühendis taht aña binâ ola
- 2 Görinürse øubbesi bir `üfi pâk-i itüiøäd
Kim içinde çikr-i øalbi dem-be-dem güyâ ola
- 3 Câmiúolmuşdur nihâyetde laâf ü bi-bedel
Belki øudsiler øatında Mescid-i Aø`â ola
- 4 Secdede gibi varur dâyim bu üli øubbeler
Æañ mı tesbihi olaruñ Rabbüyü'l-úâlâ ola
- 5 ~aødan umaruz ki dünyâ gibi fânî olmaya
Tâ ebed maümüre vü bâøi vü müsteüñâ ola
- 6 Mutta`ıl evøât-1 hamse øılına ahsama dek
Mescidüñ tesbih ü çikr ü áaüt ü ihyâ ola
- 7 æubbeler `ıfr u minâre bir elif gibi durur
Birine on birine yüz birine biñ virülür

-4-

- 1 Ey cihânı himmet ile Cennetü'l- Meøvâ iden
Vey zamânı fikret ile melce ü meøvâ iden
- 2 Bârgâh-1 ~aøda øısmet olıcaø üzz ü celâl
Kibriyâda ey aøøuz eflâke istignâ iden
- 3 Meryem-âsâ fikr-i bıkruñden tevellüd eyledi
~azret-i úsâ gibi ülemleri ihyâ iden

Der-kenâr

(125)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Sâøiyã ğam leşkerine ħüsn-i tedbir eylemek
Sâğar-ı zerrin ´urâĥi ile aĝız bir eylemek
- 2 úÁŝıøam øãlu belã⁷⁷ dan yoldan ayırma beni
Kimsenüñ ħaøøı degül æødiri taĝyir eylemek
- 3 Borcum olsun cãn u baş üstine øurbãn olduĝum
Tir-i ğamzeñle kemend-i zülfüñe yir eylemek
- 4 Æıfl idüñ ħarc eyledüñ ömrüm civãn itdüm seni
Ŗimdi yigitlik midür cevruñ beni pır eylemek
- 5 Yazmayınca ħãŝiye ħaã-ı muãanber ħaddüñe
Müşkil olur äyet-i ħüsnüñi tefsir eylemek
- 6 úÁciz ü ser-geşte iken bir øılında zülfüñüñ
Neydi bu bir nã-tüväna iki zincir eylemek
- 7 æa´dı budur kim Necãti ğamzeñe øurbãn ola
Dòstum lâyıø degül ħayr işi tedĥir eylemek

(126)

Mefäülün Mefäülün Mefäülün Mefäülün

- 1 Cemãlüñ mu´ĥafı ħaøøı mübãrek fãldür zülfüñ
Kim æävüsì mürekkeble yazılmış dãldür zülfüñ
- 2 Meger serv-i bülendüñden aŝaĝa düşmiş anuñ´çün
æırar mı cümle endãmı şikeste-ĥãldür zülfüñ
- 3 Ne cãn ile vara dil kim siyãsetĝãh-ı úŝøuñda
İki cellãddur ğamzeñ iki çengãldür zülfüñ
- 4 Bugün urmaøda ármaøda øati seĥĥãrdur ğamzeñ
Bugün a´maøda ba´maøda øati kattãldür zülfüñ
- 5 Necãti her müselmãnuñ görür øaydını ol kãfir
Yaña geldükçe her dãyim işi ihmãldür zülfüñ

(127)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 İtmeyince sen boyı serv-i revãnı kendümüñ
Ey yüzi gül bilmedüm vallãhi cãnı kendümüñ
- 2 æãmetüñ gördüm øyãmetler øopardum ükibet

---

⁷⁷ Kalu bela : evet dedik.

- Eyledüm ser-fitne-i âhîr-zamânı kendümüñ
- 3 Pâdişâhum itdügüm hûd-zârîluølardan meded
Kendüzümi eyledüm yolında fânî kendümüñ
- 4 Şemúgibi úşø odına yanayın øø yanayın
Maħv olunca dünyede nâm ü nişânı kendümüñ
- 33a/ 5 İşbu úşø-1 pâküñde bi'llâhi ´ùfi saña ne
A´´ısı var ise dildâruñ ziyânı kendümüñ
- 6 æapladum rüy-1 zemîni dâne dâne eşk ile
Eyleyem gibi gelür cev cev cihânı kendümüñ
- 7 Ortada nesne görünmez ey [Necâti] yine hiç
İdemedüm gitdi ol nâzüø miyânı kendümüñ
- (33a)
- 4 yâtuñ ile buldı rağbet mesned-i hayru'l-umür
`ıçmetüñdür hazrete hayr işleri iløãø iden
- 5 ~üsn-i çãtuñ ile cihân yüzün münevver eyledi
Bâd-1 nev-rüz ile gülşen yañağın hamrâ iden
- 6 Devlet-i esbâb-1 müyesser úzzet-i esbâb-1 øarın
İşbu maúniler durur sâğarları güyâ iden
- 7 Luáf ile høş geçdügi'çün hem misâfir hem muøim
üÖmr ü devletdür cenâbuñ melceø-i meøvâ iden
- 8 Ásitân-1 devletüñdür şimdi man®ur-1 cihân
Áferin ey hüsn-i tedbîr ile meşhür-1 cihân
- 5-
- 1 ~âcet ehlin hep felekler øapuña ´alar bugün
Ásitânuñda biter cümle temennâlar bugün
- 2 ~üsn-i äyünüñledür şimdi ni®ãm-1 memleket
`ışm-1 bi-künüñledür teskîn-i gavğâlar bugün
- 3 Şöyle kesdi ®ulm elini kim teävül idenüñ
Bağlamışdur yolların zülf-i semen-sâlar bugün
- 4 Ey kelâmuñ vaħy-i menzil gibi nâfiç´ağ u´ol
Hiç çıømazlar sözüñden iki Pâşâlar bugün
- 5 Ásitânuñ bir ğaribi bağrına ba´sa n'ola
İşigüñden barınur adâ vü ednâlar bugün

- 6 æaärece himmet Necâti bendeden menúitme kim
Luáf-1 âbúnda hacildür yedi deryâlar bugün
- 7 Ey saüdetmend iderseñ çerre deñlü iltifât
Æabú-1 rüşen gün gibi dünyâyı ârâlar bugün
- 8 Olduğınca ülem içinde zemistân ü bahâr
İhtişâm ü devlet ile kâmkâr ol kâmkâr
- æa`ide-i Necâti Beg
Der-sitâyiş-i Vezir Dâvud Pâşâ
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün
- 1 Yañağuş alını açar ser-i zülf-i perişânuñ
æarañu giceler açar cemâlin mâh-1 tâbânuñ

Der-kenâr

(128)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Baş øoşma mey-i nâba çü peymâne degülseñ
Hây uyma delü øanluya divâne degülseñ
- 2 æevvet anı lup âteş-i hecr ile âtuşma
Yanmağa heves eyleme pervâne degülseñ
- 3 Ol âurrâları Leyliye Mecnûn olı mazzsın
üÁlemde ğam-1 úşø ile efsâne degülseñ
- 4 Sürdüñ ruğ-1 yâr üzre vefâ beydaøın ey hâl
Mürğ-i dil-i miskine eger dâne degülseñ
- 5 Ey bâde-i gül-çihre müdâm al giyersün
Bu şive nedür şâhid-i kâşâne degülseñ
- 6 Dün gice Necâtinüñ iden `abrını yağmâ
Öldür beni sen gözleri mestâne degülseñ

(129)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gelmemişdür gelmeyiser döneli devr-i felek
Sencileyin gönli øatı bencileyin cânı pek
- 2 Yıøı lurdı seyl-i eşkümden binâ-yı kâyinât
Olmasaydı död-1 âhum göklere yir yir direk
- 3 Geh cefâsı hüküm ider mülk-i dile ğâhî ğamı
Ol iki ®âlim bu bir bîmâra olmış müşterek

- 4 Cevre øatlanur diyü yaşımı seyl-âb eyleme
ı uya dögmekde şekerle bir degül midür nemek
- 5 ~üsñüñ hengâmesin arup temâşâ itmege
Yir bulmayup felek amına çıodı her melek
- 6 Ayruğın øodı Necâtî zülfüñ ider arzû
Bağlamalu oldı bî-çâre ümâd ipini çek

(130)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Bu ğam eyyâmında sâøi bizi hõş-hâl eyledüñ
Rûzigâra bâde-i gül-gün ile al eyledüñ
- 2 İki bükdüñ bu ten-i zerd ü nizârum gûyiyâ
Mürğ-i cân ayağına altunlı halhal eyledüñ
- 3a Lâm-ı zülfüm hasret-i dâl idiser øaddüñ didüñ
3b Üstümüze ey yüzi Mu haf üceb fâl eyledüñ
- 4 Mektebe varup dağı bir aogru harf öğrenmedüñ
Üstüme harf atmağ ile øaddümi dâl eyledüñ
- 5 Yaømaduñ ruhsârûña dil virmedüñ laüline cân
Zâhidâ işi ne mûm itdüñ ne hõd bâl [eyledüñ]
- 6 Ey Necâtî şevø ile her beyti kim itdüñ raøam
Süz-ı dilden dil-bere bir nâme irsâl eyledüñ

(33b)

- 2 Senüñ hüsñ-i cihân-efrüzünü terciğ ider cânım
Baøâyâ zamm ider gerçi gülzârına imânuñ
- 3 Olurmış øatlüme mâniügörün bi'llâhi yârenlar
Yine øana ber-â-ber işlerin bu çeşm-i giryânuñ
- 4 Yüzüñdür âbdan ey meh içinde beglerüñ sebze
Zamiri geldi berbere bugün dâñâ vü nâdânuñ
- 5 Açup 'üfi zerrâøı atup öpüşme ey sâøi
Alışmaz cânı cânuñla øarışmaz øanına øanuñ
- 6 Yüzüñ göster de øanım dök nice zerd ü nizâr itmek
Çün olmaz ey kemân-ebrü hilâli üd-i øurbânuñ
- 7 Ğam atam oldı derd anam yine hecründe yek-sânem
Esirge bir yaluñuzun bugün atanuñ ananuñ

- 8 Egerçi gâlib olmaz bir müselmâna iki kâfir
Begüm sâhîr durur sâhîr senüñ bu çeşm-i fettânuñ
- 9 İnanduñ zülfüñe ey dil yürürsin gâfil ü fâriğ
Senüñ boynuñdadur âhîr bir ucı şimdi urganuñ
- 10 Bu hüsñ ile seni ey meh yaratmış Teûlâ'llâh
Melek sen mülkini geldüñ müşerref itdüñ insânuñ
- 11 Zihî hâl ü haâ-ı raûnâ k'ider cân ü dili yağmâ
Zihî iөлim-i pür-gavgâ ki olmuş alan alanuñ
- 12 Didi bir yâr-ı nesrîn-höd degüldür űmrümüz sermed
Ne deñlü dir iseñ bi-höd 'afâ vü cevri cânânuñ
- 13 Eger dünyâ-yı fânide dilerseñ üzzet-i bâøi
Yürüñ varuñ şu bir űli-cenâb işigi ya'danuñ
- 14 Didüm kimüñ bu mälîdur ki olmuş úrş ile hem-ser
Didi ervâh-ı øudsiler bize Dâvud Pâşânuñ
- 15 Yemininde yesârında gehi tîğ ü gehi hâme
Bi-hamdi'llâh ki cemúitmiş kemâlin şâh-ı devrânuñ
- 16 Nihâyetde dil-âverdür vilâyetde tamâm erdür
Şecâatde bu serverdür bugün merdân-ı meydânuñ
- 17 Gel ey enfâs-ı kerrübî bugün rifâatde en'ârüñ
Gel ey ervâh-ı øuddüsi bugün øudretde aıvânuñ

Der-kenâr

(131)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Güzelüm hùblar içre saña biz şâh didük
Ne didük øullaruñuz yarıcıuñ Allâh didük
- 2 æâmetüñ mülk-i dili almağa sancaø çekicek
Ehl-i diller derilüp bire bir Allâh didük
- 3 Gün yüzüñden uzanup yüz diler iken mâh-ı nev
Gösterüp parmaø umar idüñ ola mağ didük
- 4 Devlet-i űzz ü şeref câhını biz çâh øøuduø
yillet ü faør ü űnâ çâhına biz çâh didük
- 5 Bir nefesdür virelüm yâra Necâti cânı
Æetalum hasret ile øatıraø ağ didük

(132)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Dil aldı øa´d-1 cân eyler begüm øaşuñ gözün ğamzeñ
Elif øaddüm kemân eyler begüm øaşuñ gözün ğamzeñ
- 2 æamu şehler saña bende øul olayın saña ben de
Düşürmişdür beni bende begüm øaşuñ gözün ğamzeñ
- 3 ` ayâlün dilde hân oldı vi´âlün tende cân oldı
Cihânda dâsitân oldı begüm øaşuñ gözün ğamzeñ
- 34a/ 4 Emîrüm şehriyârumdur enisüm ğam-güsârumdur
úAzizüm ihtiyârumdur begüm øaşuñ gözün ğamzeñ
- 5 Necâti øuluñ ey yâre yürür yoluñda ävâre
Yüregine urur yara begüm øaşuñ gözün ğamzeñ

(34a)

- 18 Refiú'l-øadr Pâşâsın ne üli yılduzuñ var kim
Felek äøında keyvân işin işler naøş-1 elvânuñ
- 19 úAdü kim serd üser-keşdür aña hışm eylemek hòşdur
Yaluñuz äb u äteşdür gülistâni zemistânuñ
- 20 İderler ey sehä-pişe dil ü destüñden endişe
Acıtduñ içini baħrûñ yüregiñ äøgraduñ kânuñ
- 21 Diyâr-1 Engürüs ile idersüñ úhd ü imâni
Gele küffâr-1 bi-dinüñ bula teşriñin imânuñ
- 22 Şu vech ile giçe ümrüñ ki bir kez ber-murâd itseñ
Çemende gönça peykâni dele bağrını şeydânuñ
- 23 İcâzet virmese údlüñ bahârı båd-1 ´ubħ ile
El oynın oynamağa cânı yoødur serv-i büstânuñ
- 24 Şeh ider süziş-i säyir salââne vücüduñla
Revâdur iftiħâr iderse fahri Ál-i úOñmânuñ
- 25 Derünü ´âf olanlar hıçmetünde øılıcuñ gibi
æuşağımı iki yirden øuşanup bekledi yanuñ
- 26 Cihâni söyle rüşen itdi çihnüñ âfitâbı kim
Güzeller ağzı gibi ancaø adı øaldı bühtânuñ
- 27 Duâ-yı hayr ile eller el üşürdüler itdiler
Müşeyyed øa´r-1 iøbâlün gibi øadr-i felek-şânuñ

- 28 Utanurduñ Nizâmü'l-mülk olan üñöilleri yoösa
Kitâbın mı oöurlar ħalø-1 üñlem ülm-i nisyânuñ
- 29 Senüñ erkândan olduĝuñ daĝı erkenden ummarduø
Bugün bir kimse de yoødur senüñ ädâb ü erkânuñ
- 30 Öger kilk-i kef-i dür-pâşümü äbû-1 güher-rizüm
ı adef ağız açup eyler üñâsın ebr-i nisânuñ
- 31 Senüñ destür olduĝuñ bugün İskender-i Rûma
üAcem Dârâları gibi yirin äar itdi Dârânuñ
- 32 Sebeb olduñ selef añılmaĝa ħayrü'l-ħalef sensin
Revânın şädumân itdüñ bugün Maĥmûd Pâşânuñ
- 33 Didüm devletlü sulânum baña yazuø degül mi kim
Cenâbuñ gülşeninden devr ola mürĝ-i ħøş-elĥânuñ
- 34 Didüm bir kez yüz urmaødan bulursın devlet-i bâøi
Ki bir kez içme kâfidür ´uyımı Äb-1 ~ayvânuñ

Der-kenâr

(133)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Siĥr ider reftârdan serv-i ħırâmânuñ senüñ
æil yarar güftârda laul-i dür-efşânuñ senüñ
- 2 Leblerüñ mihr-i Süleymân olduĝ' için ey peri
Zülf gibi ejdehâlardur nigeĥbânuñ senüñ
- 3 Ey kemân-ebrü yüregüm yirine oturdı
Ba´mayınca baĝruma şol øanlu peykânuñ senüñ
- 4 æanlu yaş ile æoludur gözlerümüñ merdümi
Çeşm-i ser-mestüñ diyelden içeyin øanuñ senüñ
- 5 Meryem-âsâ øaralar giyüp ´alınur nâz ile
Yirde sürür dâmenin zülf-i periânuñ senüñ
- 4 Diş bilermişsin leb-i şirîn-i yâra vâz gel
Ey Necâti düşmez ol æayluya dendânuñ [senüñ]

(134)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Sûre-i Kevûer ĥaânuñ ser-çeşme-i cândur lebüñ
æarañuluødur otası Äb-1 ~ayvândur lebüñ

- 2 Ruħlaruñdur leblerüñi terbiyetler eyleyen
Mıhr-i raḥşāndur yüzüñ laḥ-i Bedaḥşāndur lebüñ
- 3 Ben zaʿıf ü nā-tüvānuñ biñ belāya mübtelā
Sen Mesihāsın senüñ her derde dermāndur [lebüñ]
- 4 Ucı bulunmaz perişān rüzigārumdur ʿaçuñ
Ağıza gelmiş benüm cānum gibi cāndur lebüñ
- 5 Sihr ile aldamağa ḥalø-ı cihānı dem-be-dem
Gāh olur āız gösterür gāh şekker-efşāndur [lebüñ]
- 6 Gül-be-şekkerdür Necāti her ğazel dirseñ n'ola
Kim şekerdür sözlerüm gül-berg-i ḥandāndur lebüñ

(135)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Eyledi yüz vech ile āyine tedbirüñ senüñ
Bağrına baʿmağ'ıçün bir laḥ®a taʿvirüñ senüñ
- 2 Yolu dutsun şimdi bildüm istemezmiş döstüm
üÖmrüm uzunluğın ol zülf-i girih-girüñ senüñ
- 3 Sıneme zaḥm-ı ciher-düz itdügi eyledükleri
Bir bir arøamda çıøardı ũkıbet tirüñ senüñ
- 34b/ 4a Gāh øad geh leb añar dil-ḥaste cānın gezdürür
4b Kim ecel gibi irer nā-gāh şimşāduñ senüñ
- 5 Olmuşam ser-menzil-i küy-ı melāḥatde muøim
Şükr aña kim dimediler bu degül yirüñ senüñ
- 6 Baş kurtarduñ Necāti ayağı tozında kim
üArz ola ũzz-i ḥuzūra ũzr-i taø'irüñ senüñ

(34b)

- 35 Senüñ rüşen belüñ vallāh ağıdur düşmeni her dem
Nita kim māh-tāb ey meh ezer bağrıñı kettānuñ
- 36 Necāti ber-murād olduñ duñ-yı devlete başla
Duñ-yı devleti ḥød virdidür cümle insānuñ
- 37 Sañadet ʿadrı zeyn olsun çat-ı pāküñle⁷⁸
Nita kim ola evʿāf ile şürüm zeyni divānuñ

⁷⁸ Bu dizede boşluk bulunmaktadır, eksiktir.

- 38 Cihân olduøça var olsun bugün dest-i mezelletden
Giribân-ı dil ü cânı halâ´ oldu bu úaşãnuñ
- 39 Mevâlid-i Óeli´ olduøça mevcûd olsun ey server
Bafer øulağuzuñ himmet demüñ devlet nighbãnuñ
- Terc-i Bend-i Necâti Der-sitâyiş-i Sulâñ úAbdu'llâh
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün
- 1-
- 1 Zülf-i ruhsãruñ ırağ ideli gözden dil-ber
Münisüm nãle vü şeb-gir durur âh-ı seher
- 2 Yaşınur mâh- seher gibi na@ardan yine döst
Bize ol mâh-ı ziyâ yoğsa bu yüzden mi áoğar
- 3 Yaøayın hecr odına külli tenüm hãk ideyin
Ol nihâl-i gül-i raúnã beni çün hãk ister
- 4 Baña yãruñ yañağ1 vü lebi vü øaddi yeter
Üzül ey gül açıl ey gonca y1ø1l ey úar1ar
- 5 Dehenüñ gibi cihãnda yiri teng olsun eger
Lebünüñ şerbeti başına görür ise şeker
- 6 Bu şikeste dili cânã nice pãmâl ideler
Bir yaña baht-ı siyeh bir yaña zülf-i dil-ber
- 7 Zülf ile baht-ı siyeh benden elin çeksünler
Olmışam Şãh-ı civãn-baht işigine çãker
- 8 æadrüñ eyvãnına şemúü şerefüñ gökine mâh
Şãh u Şeh-çãde vü ` aøan-ı Cihân úAbdu'llâh

-2-

- 1 ~ãk-ı dergeh ile âb-ı revãn ehl-i ´afã
Mihri didãr-i belãdan dilerüñ işi belã
- 2 ` add-i gülzãr ile bãğ-ı saúdet handãn
æadd-i şimşãd ile sebze-i devlet-zibã

Der-kenãr

(136)

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Çün periler cilvegãhdur baña ey çeşmüñüñ
İli olsa ãñ degüldür çeşmesãrı çeşmüñüñ
- 2 æãmetüñ úaksinden ey serv-i dil-ãrã-yı çemen
Gösterür Æübã miÓãli çeşmesãrı çeşmüñüñ

- 3 Rence 0ıarsañ 0adem 0irkin yüzümüñ üstine
Laû-i dürr olsun ayağına ni0arı 0eşmümüñ
- 4 Tã ki haâ-1 0arızuñ çekdi 0ararı başladı
Æalmadı gönlüm gibi gitdi 0ararı 0eşmümüñ
- 5 Gönlümüñ sırça sarâyın ey peri hıf® itmege
Tã kim ol şehbãz-1 hüsñ ola şikãrı 0eşmümüñ
- 6 Yâr işiginde Necãti olısar bir bir telef
æãmeti gevherleri hep var varı 0eşmümüñ

(137)

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Cevre mâyil olmasun yãrı İlãhi kimsenüñ
Bulmi üdet eylesün pâdişãhı kümsenüñ
- 2 Şãhid-i úş0 idi eşküm 0anlı 0ı0arduñ anı
Böyle mecrûh olmasun ya Rab güvãhı kimsenüñ
- 3 Ben günehkãrı bugün menüitme ´ufi içmeden
Ki ´orulmaz kimseden yarın günãhı kimsenüñ
- 4 Æaşlar altında 0alupdur 0atı gönlüñden elüm
Böyle nã-çãr olmasun hãli İlãhi kimsenüñ
- 5 Áh u efgãnum bu 0or0udan uyutmaz hal0ı kim
Saña düşinde düşe nã-geh nigãhı kimsenüñ
- 6 Ey güzellik burcına hürşid olan ya0ma kim
Yırde 0almaz çün bilürsin düd-1 åhı kimsenüñ
- 7 Diñ Necãti gu´´adan gam çekmesün kim yo0 durur
Ásitãn-1 meykede gibi penãhı kimsenüñ

(138)

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 úÁş10-1 bi-çãreyem cãn ü cihãndan geçmişem
Sãkin-i mey-hãneyem bãğ-1 cennetden geçmişem
- 2 Müflis-i kùy-1 nigãram baña añma cenneti
Æãlib-i ruhsãr-1 yãram gülsitãndan geçmişem
- 35a/ 3 Baèa 0ğretme gelüp bir lah®a meyden geçmegi
Çoo zamãn olmışdur ey ´uf± andan [geçmişem]
- 4 Görelî ruhsãr ile zülf-i dil-ãv±züè senüè

Cennet-i bâ0± vü 00mr-i cavidândan geçmişem

5 Çekme Àamzeè hañçerini cânna geçsün diyü
Bende h0d laul-i lebüè şevø ile cândan geçmişem

6 Göelüme zülfüè tolaşduÀın görüp Àamzeè didi
Hey ben ol b±mâr ü zâr-1 nâ-tüvândan geçmişem

7 Ben Necât± lebleri şevøiyle b±h0ş olmuşam
Sen beni ´anma şarâb-1 erÀuvândan geçmişem

(35a)

3 ~ikmetüñ türine per şeh-per-i nesr-i ääyir
æabza-1 øudretine çenber-i gerdün-1 dü-tâ

4 Çoo zamândur øademi hâkine cânlar virürin
Çeşme-i `izr hevesdür ki zi[hî] hûb hevâ

5 yihn-i pâk ile kitâbetden olur mañi-i hâ´
`izr @ulmetde bulur Áb-1 ~ayâtı güyâ

6 Cân baÀışlar nefesüè mürdelere bir demde
Dem-i úsâ øomış Allâh kelâmuèda Şehâ

7 Her seher mihr ´orup encümi ditrer tâ kim
Şeh-i Cem øadr ayaÀına döşeye ferş-i ülâ

8 İndürür baş baş ayaÀına yine mihr-i rahşân
Reøy-i p±r ile diler kim bir ola baht-1 civân

-3-

1 Şeh-i hâver øomasa naul-i semendüèe ser
Çün helâl ide anı mihnet-i devr-i øameri

2 Mihr ayaÀuèa sürer yüzini ey mâh-1 celâl
Kim ola halø-1 cihân başınuè üstinde yiri

3 Sen civân-baht-1 cihân-bahşsa sezâdur ki gele
Bahşış olmaÀa øaţar ile cihânuè güheri

4 Acıya p±şe-i inâmuè ile yemm-i sehâ
Yarıla t±şe-i luţfuè ile k'anue cigeri

5 Sür yüzüè işigine gice vü gündüz ey dil
`âk-i dergâhı var iken n'idelüm s±m ü zeri

6 Bir civân-baht ü felek-øadr ü melek-s±retdür
Eyledi luţfuèa øul cümle-i ehl-i hüneri

- 7 Oldı gül yüzi ile bâÂ-1 saâdet gülşen
Æalât-i nûrî ile dâde-i devrân rûşen

-4-

- 1 Ey şehen-şâh-1 felek-mertebe vü mihr ü mehi
Görmedi çeşm-i felek sencileyin pâdişehi
- 2 Devletüè günine biè çeşm ile müştâø-1 felek
ûzzetüè haşmetinüè encüm-i gerdün sipehi

Der-kenâr

(139)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Fikr-i sevdâ-yı ser-i zülfüè ucından güzelüm
æ1´a-1 Leylâ vü Mecnûna dönüpdür meûelüm
- 2 Şevø-i hürşîd-i cemâlüède dehânuèdan eûer
Bulmadum çerrece hâç oldı øamu mâ-ha´alum
- 3 Çün lebüè şerbeti her haste-dile emsem ola
Anı biz haste-dile luftüè ile buyur emelüm
- 4 Bilmezem nice hâcerden durur ey döst dilüè
Hâç eûer eylemedi aèa füsün u hîyelüm
- 5 Devr-i haddüèden gelüp züfüèi mahv itdi lebüè
Ey dirââ ki gidüp ümrüm irişdi ecelüm
- 6 Nice rengın dimeyem lâle-ruhuè medhîni kim
Gül gibi hürrem olur her kim işite âazelüm
- 7 Ben Necât± øapuèuè hâkine yüz sürdügüm ol
Umaram bir gün ire ayaAuè öpmege elüm

(140)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 İşigüèden yüzüm dönerse dönsün bir yaèa øiblem
æapuèa toÂru geldüm ben senüè â Kaûbem â øiblem
- 2 æoyup Kaûbe øapuèe hâşâ dil itmez Âayrıya secde
Olupdur gerçi her yirde namâz itmeè revâ øiblem
- 3 Senüè paşmaAuè irdügi yire irmez benüm başum
æo bâr± ideyin secde ıraølardan saèa øiblem
- 4 Ey çeşme ´u iletmek gibidür Kaûbe şehrine
æapuèeda bir kez aèılsa yaşumdan mâcerâ øiblem

- 5 úAceb midür tolanursa cemâlüè çevresin zülfüè
Æavâf-1 Kaþbe idermiş işitdük ejdehâ øiblem
- 35b/ 6 ~ar±m-i Kaþbenüè el-~aø^{TM}afânuè adı var ancaø
Cemâlüè Kaþbesine baø nice virür ´afâ øiblem
- 7 Şikâyet eylemiş diyü yeter öldür Necât±yi
Aèa itdüklerüè sen de n'ola bir kez aèa øiblem

(35b)

- 3 Her seþerde taht-1 saũdetde göricek va´luè
Sevinüp göke atar mihr ziyâdan külehi
- 4 æapuè1 gördi felekden yüzi döndi güneş
Mihr-i ruhsâruè ile çarþa girer gözle mehi
- 5 Nice ûâl±güher ü nice hümâ-himmetsin
Ki ´alar sâye sipihre şerefüè pâygehi
- 6 Cüduèuè cüy1 eger bâÅa güçer ide idi
Şöyle øalmaya idi serv-i sih±dest-i teh±
- 7 İrişür hã´a vü ûama kerem-i Şâh-1 Vel±
Bu Necât±øuluèuè tabú1 revândur günehi
- 8 N'eylesün tabú1 girân-mâyeèe baht-1 siyeh
æalemüèeden dökülen çerre durur r±k-siyâh
- æa´±de-i Kerem-i Necât± Beg
Der-sitâyiş-i Şeh-çâde Sulâân Maḥmûd ibn-i Sulâân Bâyezîd
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün
- 1 ~amdü li'llâh kim irişdi yine devrân-1 kerem
Baht ile çıødı şeref tahtına sulţân-1 kerem
- 2 Yeki şeh-çâdelerüè ~azret-i Sulţân Maḥmûd
Yeki âzâdelerüè Zıll-1 `udâ `ân-1 Kerem
- 3 Yazılır nâm-1 hümâyün1 ile defter-i cüd
Oøunur hulø-1 şer±f ile destân-1 kerem
- 4 Æabúna cüd u seḥâ şöyle yaøışdı ki gören
Dirse olur ki úatâ d±nidür ±mân-1 kerem
- 5 Dir idüm `âtem-i Æayy defterini dürdi felek
Şehriyâr adına oøutalı d±vân-1 kerem
- 6 Zer ü yâøüt baÅışlar gülerek gül gibi

~abbeçã bâĀ-1 cihān içre gülistān-1 kerem

- 7 Tā huzür ile ide halø ferāgat hıĀbın
YaĀdurur ebr-i kef-i ũleme bārān-1 kerem
- 8 Meclisine nice gülşen dimesün bir kişi kim
Her nefesde açılır Āonca-1 ĥandān-1 kerem
- 9 İşigine yüz uranlar ebed± øalmaĀ için
Silsile luşf-1 dem-ā-dem durur u zindān-1 kerem

Der-kenār

(141)

Feũlātün Feũlātün Feũlātün Feũlün

- 1 Ben esrem dile vü dilde saèa sulțānum
æuluèuè øulıyam esrüèe beni sulțānum
- 2 Şükür Allāha ki degdi ayaĀuè topraĀna
Yirde øalmaya ben üftāde umarın øanum
- 3 Nice aĀlamayayın kim idicek bir kez āh
Baèa yirden göke dek minnet ider efĀānum
- 4 Beni yavuz ũmelüm şuèa yetişdürdi kim
Derd ile cān çekişüm ölmek ola dermānum
- 5 Göèül eglencem idi derdümi yanardum aèa
Gideli sùhte-dil yoø gibidür bir yanum
- 6 Ölem ayrılmayam ey döst Āam-1 úşøuèdan
Çaø ölince umarın bulmayasın yalanum
- 7 Dil cehennem odına ı´ına hicrāna degül
Nereye varsa Necāt± ũcebā pāyānum

(142)

Fāũlātün Fāũlātün Fāũlātün Fāũlün

- 1 Ey tudaĀuè çeşmesārı Āb-1 ~ayvānum benüm
Dirlik it ben øuluèa devletlü sulțānum benüm
- 2 Derd olsun şerbet-i dermān içerssem ey şab±b
Cām-1 Āamdan derd olupdur çünkü dermānum benüm
- 3 Lālezārı düşde dün Ferhāda ´ordum didi kim
Her bahār olduøça yirden cüş ider øanum benüm
- 4 Dirmiş ol gül-ruĥ ki yoødur Āonca gibi aĀzı berk

Pistelerden piste olmaz laû-i handânum benüm

5 Ey Necât± ümre nite kim Âb-1 ~ayvân
Gül gibi pejmürde olmaz tâze d±vânum benüm

(143)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

1 Tütüyâ ister imiş ola saèa hâk-i øadem
Ėarazı bu ki ´ata kendüyi dirhem dirhem

2 ` aylıdan d±de-i úşşâøa görünmez olduè
Hey bizüm ile per± ş±vesin itme âdem

3 Gözlerin ırmaya hâlüè gibi ruhsârından
Ger bu hüsñ ile göre hâlüèi İbn-i Edhem

36a/ 4a Derd ile miñnet ile iki büküldükçe belüm
4b Sev[gü]èüè riştesi dañi beter olur muñkem

(36a) 5 Ser-i kuyında muø±m olduè ise itler ile
Ey Necât± eyü sen yirüèi bulduè epsem

10 İşiginde ne úceb dirlik umarsa ülem
Ki øapuè toprağıdur Çeşme-i ~ayvân-1 kerem

11 Bañr acır kân ièiler ebr-i bahârı aÂlar
Meclisüè devr idicek sâÂar-1 handân-1 kerem

12 Bir sarâyüè begisin devlet ile Şâhâ kim
` âdimi cüd ü señâ oldı vü derbân-1 kerem

13 Ėayrı şehler kereminden eger iñsân ideler
Sen idersin bu cihân haløına iñsân-1 kerem

14 ` üsevâ sen güneşüè terbiyeti ile virür
Bu øadar laûi vü bu deèlü zeri kân-1 kerem

15 Eger olmasa Şehâ ebr-i kefüèden himmet
æanda bulurđı bu gevherleri ümmân-1 kerem

16 Döndi ol devrüèe biè hüzn ile erbâb-1 kemâl
Âh idüp dirler idi n'oldı señâ øan[1] kerem

17 Üşde øapuè feleginden gice gündüz lâmiú
Meh-i tâbân-1 señâ mihr-i dırañşân-1 kerem

18 Nitekim encüm ile zeyn ola bu tãø-1 kebùd
Zer-i iñsânüè ile naøş ola eyvân-1 kerem

- 19 Diële güftârını luḡ it ki Necât± bendeè
Bülbül-i bâĀ-1 úaḡa oldu Óenâ ḡĀn-1 kerem
- 20 Serverâ ´ar´ar-1 Āamdan sevinür Őemú-i murâd
Dest-g#r olmaz olursa aèa dāmân-1 kerem
- 21 Ben es#rúè sitem-i dehrden āza-ḡ eyle
Ben gedāya na®ar it luḡ ile sulṡân-1 kerem
- 22 İtme bünyâd-1 cefâ üdet iken luḡ u sehâ
Eyleme meyl-i sitem var iken imkân-1 kerem
- 23 Mücrim ü ü´iyem ü luḡ ile raḡmet yaraşur
Pâdişâhum çün olur úfv-1 güneh şân-1 kerem
- 24 ýerre kimdür ki ´ala ḡâṡır-1 ḡurş#de Āubâr
æatrede telḡ olalı baḡr-i firāvân-1 kerem
- 25 Nice cüş itse deèiz taşraya ´almaz güheri
Sürme ḡışm ile øapuèdan beni úmmân-1 kerem

Der-kenâr

(144)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `ırmen-i mâḡı yaøan āh-1 derûnumdur benüm
Çarḡ-1 ser-keş döstlar Şimdi zebûnumdur benüm
- 2 Gül yüzi taĀıtdı ´abrum naødini bülbül gibi
Nev-bahâr irişdi hengâm-1 cünûnumdur benüm
- 3 úşø meydânında yârúè bu yaluèuz başumı
Zülfi çevgânında ṡub itmek oyunumdur benüm
- 4 Őemú-i ruḡsârına iden zülf-i Şeb-rengin niøâb
Bilürüm baḡt-1 siyâh-1 ser-nigûnumdur benüm
- 5 Ey Necât± úşø ´ahrâsını gül-gûn eyleyen
Bilmiş olasın ki eşk-i lâle-gûnumdur benüm

(145)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yoluèa urdı d#delerüm ḡaløa ḡaløa dām
™ayd ide bir na®ar seni ey kebk-i ḡøş-ḡurâm
- 2 Raḡm it ki øıldı sen gül-i ḡandân firâøına
Yüzüm ´aḡ#fesin cigerüm øanı lâle-fâm

- 3 Lâyıð degül mi şād ola luţfuèla bir nefes
Şol kim duã-yı devletüè eyler úale'd-devãm
- 4 ^{TM}uf± lebüè meyinden eger içe bir øadeh
yikri ´urãh± øuløulu tesb±hi ola cãm
- 5 ^{TM}uf± Necãt± puhte ile r±vler øilup
Bãø± øalan şarãba dilermiş ki diye hãm

(146)

Mefûlü Fãûlâtü Mefãûlü Fãûlün

- 1 Mey-gün lebüè hayâli ile øan aøar yaşum
Kim didi t±r-i Âamzeèe kim øan aøar yaşum
- 2 Çoo yaşasun ki çeşm ü dile baır ü ber geçüp
Geldi getürdi derd-i derúndan haber yaşum
- 3 Kuhl olmaz ise gözlerine hãk-i pãy-ı döst
Aàlayu aàlayu iki gözden çıøar yaşum
- 4 Sen servi øıldı gülşen-i hüsn içre ihtiyâr
Ey b± bedel degüldür ièen b±na®ar yaşum
- 5 ^{TM}atsun yiridür ayaÀı tozın direm direm
Çün øatre øatre üstine kevler düşer yaşum
- 6 ~aøøa ki bir demine vi´ãlüè bedel degül
Biè yıl olursa hasret ile döstlar yaşum
- 36b/ 7 Áhum dütüni göklere çıødı Necãtiyã
Bir demde eyledi sefer-i baır ü ber yaşum

(36b)

- 26 Pãdişãhã nice bir rúze-i faør ile geçem
úú-d-i işret günidür ey meh-i tãbãn-1 kerem
- 27 Nitekim úãlem ola [úú-d-i] Hümãyùn ile şād
Nice kim adem ola tãbiú-i fermãn-1 kerem
- 28 Giceèi øadr ü günüè úú ide Sübhãn-1 æa-±m
Görelüm taht-1 şerefde seni Sulţãn-1 Kerem
- æa´±de-i Nişãn-1 Necãti Beg
Der-Medh-i Şeh-¿ãde Sulãn Maıımúd ` an
Mefûlü Fãûlâtü Mefãûlü Fãûlün
- 1 Ey úzzet ü saúdet ile muúteber nişãn
Vey nãm-1 pãdişãh-1 cihãna maøar nişãn

- 2 Devr eyleyli bu felek-i âb-g#ne-reng
Yazılmadı senüè gibi ũl#-güher nişân
- 3 Teşb#h olunmaz idi Süleymân yüzübine
`aløa musalla# olmasa ger bu øadar nişân
- 4 Her düşmene ki vara ider hükmini revân
Güyâ ki bile elvirür yüz biè er nişân
- 5 Bâd-ı murâd ile topludur iki bâdbân
Oldı meger sef#ne-i feth ü ®afer nişân
- 6 æullâba aldı çekdi iki yâyı bir kezin
Eyledi iki başa ®aferden veter nişân
- 7 Başın ´arar etegine mektûb alur varur
Parma#ı ile ey niçe iøl#m açar nişân
- 8 Ser-keşleri mut#úide câbirleri helâk
Gösterse haløa haløa kemendini ger nişân
- 9 Zâhir budur ki døsta vü düşmene yarar
Çün göstere ũlâmet-i t#À ü siper nişân
- 10 TM#hında muzmer olmasa şimş#-i âbdâr
Pülâd beyzâ vazúna olmazdı her nişân
- 11 Zâhir yüzinde ahsen-i eşkâle mâ-´adaø
Ma#nâ yüzinde çar#-ı melâük-siper nişân
- 12 Beèzer ki ceng itmege ´aflar düzer sûtür
Bayraølar ile øeçe ũlemler çeker nişân

Der-kenâr

(147)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Gözümde úaks-i cemâlüè bahâra beèztdüm
Yaşum bahârda taşmış p#èara beèztdüm
- 2 Cigerde cemúolalı øanlu øanlu peykânuè
Derùn-ı s#nemi gördüm enâra beèztdüm
- 3 Görince hüsn deèizinde ha#tuèuè øarası
Necât sâhili ´andum kenâra beèztdüm
- 4 TM#çuè hevâsı ile yolları mu#at#tar ider
Nes#mi øãfile-i müşg-bâra beèztdüm

- 5 Güzel görünür ıraødan görünse her nesne
Anuè için güneşi rüy-1 yâra beèzetdüm
- 6 Sirişk yaÅmurı dièsün ki berø-i âhumdan
æaraèu gicelerümi nehâra beèzetdüm
- 7 Ögerseè ol ruḫı ög kim Necât± va ´f ideli
Beyân varaølarını lâlezâra beèzetdüm

(148)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Her gün ol ruḫsârı gül-berg-i cinânı gözlerem
Her gice ol zülfi ömr-i câvidânı gözlerem
- 2 Zülf ü ruḫsârüè firâø ile ıraølardan gelüp
Gice âteş şudësin gündüz duḫânı gözlerem
- 3 ~üsnüèe ins ü melek ḫayrân ü ben ḫayrân ü zâr
Geh zem±ne baøaram geh âsumânı gözlerem
- 4 `aløa gibi gözlerüm øapuèda øaldı döstum
Feth-i bâb ola diyü ol âsitânı gözlerem
- 5 Râḫat ü øahrına dehrüè baş egüp yalvarmazın
Ben Necât± himmet-i şâh-1 cihânı gözlerem

(149)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 At kemend-i zülfüèi ben mübtelâya döstum
Kim baş açup ḫurmışam derd ü belâya döstum
- 2 Az øaldı kim gözüm yaşıyla âhum âteşi
Yirleri vü gökleri vire fenâya döstum
- 3 Ğonca aÅzuèdan ne söz açıldı kim ḫandân olup
Gül çıøardı cübbesin virdi fenâya döstum
- 4 Ne revâdur kim ıraødan baøar iken âfitâb
Ay ine øarşu gele sen meh-liøâya döstum
- 5a El götürüpdür Necât± kim güzeller olmasun
37a/ 5b ~âzır ol gel sen daḫı işbu duâya döstum

(37a)

- 13 `aløı zamâne dâyireden çıømasun diyü
Oldı müdevvür ey melik-i dâdger nişân

- 14 Naøş itdi s=nesinde iki pâdişâh adın
Dirse úceb mi feth ü ®aferden haber nişân
- 15 Şâhı vü Şâh-çãde bilâ-miŪ ü b±bedel
Kim virmedi na®rini cinn ü beşer nişân
- 16 Nev-bãve-i ser-âmed ü Sulţân Bãyez±d
Maħmûd-ı Şehriyâr ü Şeh-i tâcver nişân
- 17 Cism-i laţ±fi ile bulur z±b ü fer cihân
İsm-i şer±fi ile olur nâmver cihân nişân
- 18 Sen Şehriyâr ħükmini tenf±ç itmege
BaĀlandı bêline iki yirden kemer nişân
- 19 Birisi şerúdayiresidür birisi űrf
Virse úceb mi ħâsiyet-i nefúü -ar nişân
- 20 Çoo tâcdârı tavø-ı úbúdiyyete çeker
Çoo şehriyârı ħaløa be-güşı ider nişân
- 21 Hindüstânı almaĀ için dem-be-dem virür
Æävüs gibi kendüzine z±b ü fer nişân
- 22 Altunlu giydi çıødı gümüş taht üstine
~ükm eyledi cihâna Fer±dün-fer nişân
- 23 İçindeki beyâzı işârâtı pes nedür
÷abı itmediyse memleket-i Rümı ger nişân
- 24 Fınduølara sitâreyi altun varaø ´arup
Tauf±m-ħânesine anuè itdiler nişân
- 25 Yazıldı şol zem±ne berât-ı müsellemi
Kim anda nauı-i sümm-i semendüè ider nişân
- 26 Tevø±üèè hilâli şeb±h idiser güneş
Altun øalemler ile ider gerçi zer nişân
- 27 Bir çarħ±ţâsdur felek-i heft-cüş kim
Beglük diyü kenârına yazar øamer nişân
- 28 Emrüd şekl olmaz idi ey nihâl-i luţf
Olmasa bâĀ-ı salţanatuèda Őemer nişân

Der-kenâr

(150)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sen bu hışm-ı çeşm ile  an eylemezse  işte ben
Derdümi d ny da dest n eylemezse  işte ben
- 2 Al ele  y ne ol hüsn-i cih n-efr za ben
Gel lebi   k-ı gir b n eylemezse  işte ben
- 3  d-i a-h dur cem l e bir nice  ş ları
Ka be-i k yu da  urb n eylemezse  işte ben
- 4 Ol güle şeyd lanursın ey g e l bülbül gibi
Gice v  gündüz  h u ef an eylemezse  işte ben
- 5 Ey Nec t   m di sen bu genc-i h sn ile
Ser-be-ser d ny y  v r n eylemezse  işte ben

(151)

F ul t n F ul t n F ul t n F ul n

- 1 C m-ı  ş u dur dem- -dem sırrum  f ş eyleyen
N r-ı şev u dur hem se gözlerüm yaş eyleyen
- 2  yk n rmiş lebler e la l   y  t ey  anem
G lib  işbu g nehd r anlar  taş eyleyen
- 3   k-i p yu a döküp  a dum gözüm gevh rlerin
 rz -y  k ny dur beni  all ş eyleyen
- 4  hum ile işig e p k itmege  omış beni
B d-ı  ub ı g lşen e  a ına ferr ş eyleyen
- 5 S lik-i r h-ı ha  atd r Nec t   or susuz
Dil-r b lar  ş n  kendüye yoldaş eyleyen

(152)

Fe l t n Fe l t n Fe l t n Fe l n

- 1 Bir içim  u umaruz ha er-i b rr nu dan
N'ola bir kez i ururse  ne  ı ar yanu dan
- 2 G l-i cennet gibidür dirmek ile eks lmez
B se luş eyle bize  onca-ı hand nu dur
- 3   lemi hürrem iden b se-i işs nu dur
S oıy   a ın unutma bizi işs nu dan
- 4 Y ra c num dir imişsin  le mi bire ra  b
 lmez isem seni b z r ideyin c nu dan
- 5  oln  çenber idüp niçe seni burdı  ab 

Göelümi aèmadı zülf-i per±şānuèdan

6 İtlerinden bugün öe aèdı Necāt± seni yār
Yine mümtāz ola sen gibi hep aørānuèdan

(153)

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

37b/ 1a Yā Rab ol düşmen baøışlu yāra n'itdüm n'eyleyin
1b Sevdügümden ğayrı ol didāra n'itdüm [n'eyleyin]

2 Ben gedā bir kimsenüñ yatur itin øaldurmadum
Yār işiginde olan ağyāra n'itdüm n'eyleyin

3 Gül yüzüñe baømadum şimşāduñ adın añmadum
Ol şeker-ğüftār ü hōş-reftāra n'itdüm [n'eyleyin]

4 Altına aldı ğam u derd üstüme dönmez felek
Rüzigār-ı ®ālim ü ğaddāra n'itdüm n'eyleyin

5 æāmet ü zülfe giriftār oldıarsa cān ü dil
İtdiler buldılar bî-çāre n'itdüm n'eyleyin

(37b) 6 Ādem olmaz ādeme yaøışmaz ādemden øaçar
Ben Necātî ol perî-ruhsāra n'itdüm n'eyleyin

29 İtmez ise øalem gibi yoluèda toÅruluø
Ey niçe şehlerüè belüè iki büker nişān

30 Mektübı Āayrı şehlerüè olmaz bu vech ile
Destārı gibi h±ç ola mı āster nişān

31 üÖmān Oğullarında sen ey Şāh-ı muhterem
` ayrü 'l-umürü evsaāihā ⁷⁹ hōd yeter nişān

32 Şeh-çādelerde şānuña ey gevher-i şerif
Cüd-ı üAlî Muhammedsin üadl-ı üÖmer nişān

33 Yedi saādet encümi içinde sen mālîk
`ürşid-rütbet olduğudur hūblar nişān

34 Medhüñ sefinesin ānadurken bu baırda
Ġavvā´-ı ābūbir ğazel-i ter ider nişān

35 Çekdi çevürdi kendüyi ey sîm-ber nişān
Miskîn øaşuña beñzemek ister meger nişān

⁷⁹ Hadis-i Şerif: "İşlerin hayırlı olamı vasat olanıdır."

- 36 Döne döne çekilmez idi gâlibâ eger
Bir kez de beñzese şaşuña ey püser nişân
- 37 Bir yaña cânı şodı gözün bir yaña dili
Yaını her atıcıya gerek ikişer nişân
- 38 Öldüğüme şayırmazam ey şaşları kemân
Ben gidicek müjeñ oşına kim diker nişân
- 39 Ey şaşre münkir ol şaa ü şäle şıl na[@]ar
Yetmeye mi şıyâmete bu fitneler nişân
- 40 Zülfüne beñzemekle külli vücuh ile
Ey dil-rübâ kenârda olur meger nişân
- 41 ~ükm ile söylemez ki şacil oldu râstı
Zülf ü dehân öninde eger mihr eger nişân
- 42 Olsun hemişe başlar üstinde yiri var
Man'ur her cevâbına k'ide sefer nişân
- 43 Dem-beste eylediği Necâtiyi zülf-i döst
Gerçi şodı cihânda her ehl-i hüner nişân
- Luâf u şâârın ele alup yazar nişân-ı feth⁸⁰

Der-kenâr

(154)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Cefâ vü şive vü nâz öğrenürsin
Eyü varmaz yaramaz öğrenürsin
- 2 Maşâmâtı ser-â-ser seyr idersin
Gelürsin bizde Şehnâz öğrenürsin
- 3 Gelürsin bir dem eglenmez gidersin
Cefâ vü cevri şormaz öğrenürsin
- 4 Gelür gülşende gülden reng alursın
Dehân-ı goncadan râz öğrenürsin
- 5 O çoo çoo sevdüğümüñ şivesini
Necâti sen de az az öğrenürsin

(155)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

⁸⁰ Asıl metinden farklı bir fetih olayı için düşünölmüş bir tarih olsa gerektir.

- 1 Lāle yaødı cigerini gül-i ðandānuñ için
Servler kesdi øoln øadd-i ðıramānuñ için
- 2 Didüm öldürdi müjeñ bizi ðøş itmiş didi döst
Döstüm böyle dime ðamze-i fettānuñ için
- 3 æarañudur şeb-i hicrān yolu yañıldı ðarib
Raħm it ey necm-i hidāyet meh-i tābānuñ için
- 4 ğ ovuø el degdi ´abādan diyü çoø söz didiler
ğ aħn-ı gülşende bugün serv-i ðıramānuñ için
- 5 Ey Necāti gözün aç ayağı aoprağın
Tütüyā ister iseñ çeşm-i cihānbānuñ için

(156)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 æoğıl ey bāğbān bùy-ı vefā gülden ırağ olsun
Hezārān bülbül ölürse øayurmaz kendü ´ağ [olsun]
- 2 Yaşum ðammazın ālıyla øızıl øanlara boyaduñ
Yaraduñ gönlüme va´llāhi ey ðam yüzün ağ olsun
- 38a/ 3 úAraz bir büseye cān almağ ise alduñ ey dil-ber
Bizümle ðançer-i ðamzeñ yiter øılıç bıçağ olsun
- 4 Şu kim dildār işigine øulağuz oldu dünyāda
Dilegüm bu ki úøbāda aña cennet durağ olsun
- 5 Necāti mest-i úşøam ben benüm úøl ile işüm yoø
Bir iki kez aña didüm hele benden ırağ [olsun]

(38a)

- 44 Taħ´il-i fazl ü kesb-i kemālāt eyleyüp
Gerçi øodı cihānda her ehl-i hüner nişān
- 45 Bu ú´r içinde daúvî-i şiúr eyleyenlere
In´āf bu øa´ide yeter mā-ħazar nişān
- 46 Ev´āf-ı Şehriyār ile elfā®-ı bendeye
Bu na®-ı ābdār yeter muħta´ar nişān
- 47 úzz ü tenaúum ehli söze vire mi şeref
`āme gibi øaçan yaza her ney-şeker nişān
- 48 Levħ-i zeberced üstine her ay başında bir
Yazıldığınca ey melik-i baħr ü ber nişān

49 Düşmen hî'ârı ile øara kâfir illerin
æalb-i úadú gibi ide zîr ü zeber nişân

æa`ide-i Necâti Beg Der-sitâyiş-i Düstür-1 Ekrem Muçâafâ Pâşâ
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Fa'1-1 gül irdi gönül çevø ü temâşâdadur yine
Mevsim-i gülzâr devr-i câm-1 `ahbâdur yine

2 Jâle dirler ææodı güş u gerden-i şâh-1 güle
Lâleler gül-güne-i ruhsâr-1 `ahrâdur yine

3 Sebze-i elvân çiçek şol resm ile zeyn itdi kim
çahñ-1 gülşen reşk-i saøf-1 çarh-1 minâdur yine

4 Bülbüli dellâl ider gül hüsnini `atmağ için
Çâr-sù-yı gülşen içre gör ne sevdadur yine

5 `aa getürmiş sebze kim târâc ide gam mülkini
Æurrâ-1 sünbül o menşür üzre âuğrâdur yine

6 Ey çiçekler üstine dil-berler ile úayş iden
Şâdumân ol kim yirüñ evc-i Ôüreyyâdur yine

7 Yüzüñ añup dil-berüñ âh ey gönül bu demde kim
Bülbül-i şüride gül şevø ile güyâdur yine

8 úAyş iden bu dem çemende kesb ider ümr-i ebed
çahñ-1 gülşen úar`a-1 Firdevse hem-tâdur yine

9 Gülşene reşk itme ey dil belki bâğ-1 cennete
Şükrü li'llâh kim yirüñ dergâh-1 Pâşâdur yine

Der-kenâr

(157)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 æo gönül büseñe cân ile haridâr olsun
Bi'llâh ey gonca-dehen yoø dime bâzâr [olsun]

2 Görüp âşüftelerüñ hâline raħm eylemeyen
Göreyin bencileyin derde giriftâr olsun

3 Buse peymânesinüñ cürúa-1 cân-baħşından
Hele ol pisteh-dehen dimedi var olsun

4 Kimse beglerde vefâ görmedi dünyâ âuralı
Kim diye sen meh-i bi-mihre vefâ var olsun

- 5 Öpmege oçoçmağa yir yoø dir iseñ ey yüzi gül
æo Necâti øuluñı ũş1ø-1 didâr olsun

(158)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gün yüzünde sünbül-i ünber-feşânı bilmeyen
Ol durur cennetde ũmr-i câvidânı bilmeyen
- 2 Bilmedi ħüsn âfitâbında hilâl olduğumı
Bir yüzinde âsumândan rismânı bilmeyen
- 3 Dil-rübâlîø şivesinde bir niçe destân bilür
Baña ´orsuñ gelsüñ ol şüh-1 cihânı bilmeyen
- 4 Áfet-i ehl-i na®ardur şivede ben bildügüm
Fitne-i devr-i øamerdür bilmez anı bilmeyen
- 5 Cãn virür ũsã ´uyı diyü leb-i ħanãnuña
ũmri içinde şarâb-1 erguvãnı bilmeyen
- 6 Nağmesinden bülbülün fehm-i meñni idemez
Gül yüzün va´fında bu ħüsn-i beyãnı bilmeyen
- 7 Ey Necâti ħaã-1 ħâl-i ħüsne eylesün na®ar
Güzel olup fitne-i âħir-zamãnı bilmeyen

(159)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Døstum serv-øãmet olmıssın
Æurduğunla øıyãmet olmıssın
- 2 Ğamze vü ħaã ü ħâl ü zülf ü ũçâr
Bire ®ãlim ne âfet olmıssın
- 3a æanuma aş yerürdi ğamzelerün
3b Şükrü li´llãh ki râħat olmıssın
- 4 Leb-i laüi şeker-feşãnuñ ile
Yine kãn-1 melãmet olmıssın
- 5 Ey Necâti selãmet ehli idün
Ne úceb melãmet olmıssın

(38b)

- 10 Ziver-i ´adr-1 vezãret Mu´ãfã Pãşã k´anuñ
Çihresine luáf-1 Rabbãni hüveydãdur yine

- 11   yerrece  alem yüzinde  almadı gerd-i f t r
  ihre-i mülk  b-1 re y ile mu ´aff dur yine
- 12   ı ubh-1  adlı r fi i Leyl -y1  ulm oldu bugün
 Mihr-i re y-i k şif-i esr r-1 ferd dur yine
- 13   Luaf u  ahrı r z u Şeb di n n m-1 hal -1 cih n
 yihn   fehmi mihr   meh-veş  alem- r dur yine
- 14   Keff-i d r-bahŐı kif yetde hem n dest-i Kelim
  ab 1 gevher-z s1 enf s-1 Mesih dur yine
- 15   ı  hib-i  adr n gibi r y-1  r s-1 memleket
 Şükr kim meŐŐ a-1 re y nle zib dur yine
- 16   Gülşen-i devlet behişt-i dergeh nde t  ebed
 ı  hib-i neşv   nem  m nend-i  b dur yine
- 17     aŐmet n b rında  and k-1 peleng (?)  erm-i çarh
  adr n ordusunda gerd n çetr-i a l dur yine
- 18   S ye gibi ha ´mu n n  mrini k t h itmege
 C y-1 mihr-i  adr n evc-i   -1  ly dur yine
- 19   ~uccet ne l  dimez gerd n  az  itmez hil f
   -i-i çarh işi ol mazm na imz dur yine
- 20   Baht bid r   sa det himmet-i gerd n mu  
 ~amd  li ´ll h devlet esb b-1 m heyy dur yine
- 21   T  ebed t bende olsun  fit b-1 devlet n
 yerre-veş ser-geŐtesi   n mihr-efz dur yine
- 22    Acz elini h k-i reh ya ni Nec ti derdmend
 Őef at n  eylin urup işi temenn dur yine
- 23   Çekme d men k ´asitin himmet nle c mlen n
 Baht yüzi gerdi nekbetden mu ´aff dur yine
- 24   Ra m umarsam n ´ola kim Őef at ümidi  alem n
 Himmet n em r ile sebz-i mu arr dur yine

Der-ken r

(160)

Fe l t n Fe l t n Fe l t n Fe l n

- 1   Yine ferz ne gönül  Ő  ile bi-h Ő olsun
 Yine div nelere c m-1 bel  n Ő olsun

- 2 Çekeyin sinemün üstine elifle tâ kim
Giceler øaddi hayâli ile der-âgûş olsun
- 3 Ey mu'avvir eger ol yâri iderseñ ta'vir
Serv-øad beste-dehen sim-bünâgûş olsun
- 4 Sen güzelden beni menúitme zihî @ulm-i 'arih
Devr-i gülde dimedür bülbüle hãmûş olsun
- 5 Ey Necâtiye saüdet güneşi çeşm-i ümid
Pertev-i mihr-i ruhuñda nice bir yoş olsun

(161)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Şöyle muhkem autayın úşø ile dildâr etegin
Yâ elüm øaâüideler yâ keseler yâ etegin
- 2 Yaøasından çıøarupdur ser-i zülfin bilürüz
Nice çoø başıdur andan øomaz inkâr [etegin]
- 3 Áferin ol iki ferzâneye kim eyledi hâl
Biri 'ahrâ yaøasın birisi kühsâr etegin
- 4 Niçe bir aolaşa aø boynuña zülfün niçe bir
Yaøaña dikmedi ya zülf-i siyehkâr etegin
- 5 Yine gülşende meyün úybını setr itmek için
N'ola rindâne autarsam yine gülzâr etegin
- 6 Beni öldürme ki Ferhâda felek øıyduđına
Dögünür aolduruban aaş ile aaglar etegin
- 7 Bu Necâti na@ara gelmedi göz yaşı gibi
Yire geçdi autalı çeşm-i güher-bâr etegin

(162)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Gözüm ağlar o sim-endâma øarşu
Yetim oğlan gibi bayrama øarşu
- 2 Göñül kâküllerinden oldu gamgîn
Ėarib âdem gibi aışsama øarşu
- 3 Beni sen øı'a-hÿân [itdüñ] diyü dil
İder dildâra ile hengâme øarşu
- 39a/ 4 Yaøamı yırtaram açma yaøañı
æızıl gül gibi ben bed-nâma øarşu

5 Raøib ile idersin ´oħbet-i ħā´
Necātiyi sürersin ũama øarşu

(39a)

25 Á´afā şıur ü kitābetle ne ħācet ũarz-1 ħāl
Çün zamirũn ũālem aħvāline dānādur yine

26 Levħ-i Maħfũ®a ne ħācetdür kim ola resm ü naøş
Anda ħòd esrār-1 kevnin āşikārādur yine

27 Yigrek ol kim (dāũ) dāũ-i devlet ola her fa´l-1 gül
Nice kim destān-serā mürġ-i ħòş-āvādur yine

29 Áb-1 devlet birle øadrũn bòstān-1 sebz ola
Nice kim devr-i øamer àlāb-āsādur yine

Tercüi Bend-i Necāti
Der-merŪye-i Merħũm Şeh-ġāde Sulān Maħmũd
Mefũlũ Fāũlātũ Mefāũlũ Fāũlũn

-1-

1 Her bir nefesde derd ile biñ āh iden yig er
Götür ayaġı bir gün önürdi giden yig er

2 Ĩn-1 cigerle göz yaşı seyl-āb olup aøar
Yaġmur yirine derd ü belādur yaġar meger

3 Pertev yirine zehr seħer ħaløa āfitāb
Encũm ħıyānet ile ider ādeme na®ar

4 Mihr-i münir her kişie mihribān iken
`alø-1 cihānı şimdi göz ile yimek umar

5 Meh sāġarını àolu iħen pādişehlere
Bezm-i fenāda sāøi devrān ayıø atar

6 Yigitlũġũnde ħayf ki ol tāze şehriyār
Æopraġa dũşdi şøyle ki ´uya dũşe şeker

7 Dırnaølar urdı ārmaladı gökyüzin hilāl
Çözdi ´açın uzun giceler āh idüp seħer

8 Dũnyā yüzinde bundan olur müşkil olmaya
Gerçi mu´ibet oldu cihānda neler neler

9 æurşunlu Türbe øubbesidür çarħ-1 zer-niġār
Yā ħayme-i mezār-1 salān-i nāmdār

-2-

- 1 Düşdi øaba ağaç gibi ol şâhsâr âh
Yire ber-â-ber oldı yatur sâyedâr âh

Der-kenâr

(163)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Nice kâkül nice mù sünbül-i hoş-bùdur bu
Dil-i úşşâøı perişân idici budur bu
- 2 Ne gönül øodı ne göz hâl-i ruḥ-ı ũrız-ı döst
Oda yanmaz ´uya batmaz nice cādùdur bu
- 3 Umarın ḥaşrda cân oynadıgumdan auyalar
Mâh-rûlar diyeler birbirine odur bu
- 4 Yüri yıllarla yilerseñ yetemezsin ey dil
Anuñ için ki peri şivelü âhùdur bu
- 5 Gözümün penceresin yapmağa emr eyledi şerú
Ki nigâruñ ḥarem-i ḥüsnine øarşudur bu
- 6 Tenüme ayru urur başuma ayru sitemün
Tig-i ḥun-riz-i cefâ-pişeden ayrudur bu
- 7 Yine sihr itdi Necâti nice söz nice gâzel
Leb-i dil-ber ´ıfatında bir için ´udur bu

(164)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Bu cefâdan ki øadeḥ ağzuñ öper döne döne
Nâr-ı ḡayretde kebâb oldı ciger döne döne
- 2 Ne revâdur bu ki ben øametümi ḥaløa øılam
İnce bélüñ øuca øarşuma kemer döne döne
- 3 Sensin ol şâh-ı felek-mertebe kim leyl ü nehâr
Yüz sürer işigüne şems ü øamer döne döne
- 4 Gözlerüm øible-nümâ gibi olupdur n'ola ger
İşigün cânibine øılsa na®ar döne döne
- 5 Zâr-ı giryânlıḡ ile oldı Necâti dölâb
Gülsitân-ı ser-i küyuñı ´ular döne döne

(165)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Kühken fenâlıølar itdi Şirîn adına
Sikke-i mermerde øazdı âferin üstâdına

- 2 Cürûa-1 câh-1 maḥabbet øan bahâmuzdur bizüm
İçelüm şol ğamzesi ḥùn-riz olanuñ yâdına
- 3 İşığuñde uludum ´ubḥ olunca itler gibi
İrmedi bir kimsene bi-çârenuñ feryâdına
- 39b/ 4a `alø ile áatlu dirilsün kimseyi incitmesün
4b İşlesün şirîn lebüñ her ne ´ığarsa [d]adına
- 5 ğüfi andaø tevbeden yurduñ Necâti gibi el
Gülşenuñ bir kez øadem ba´sun behişt-âbâdına

(39b)

- 2 Cümle cihâna sâye ´alam dirdi hey dirig
Cümle cihân anuñ için ider zâr u zâr âh
- 3 Æøøındı ´ar´ar-1 ecel ol gül budadına
Derdâ vü ḥasretâ vü dirigâ hezâr âh
- 4 Vâ-ḥasretâ ki øaldı bu ḥasret øıyâmete
Öldürdi bizi ḥaşre degin inti®âr âh
- 5 Bulımayasın isteyesin bir zamân ola
Anca idesin ey felek-i bi-øarâr âh
- 6 Yılduz degüldür atılan illâ ki âsumân
Her gice odlu odlu ider bi-şümâr âh
- 7 Bir mu´ibet oldu ki ḥaşre varınca ḥalø
Laḥ®a-be-laḥ®a eyleyeli ihtiyâr âh
- 8 Ey ~ıZR gel yetiş ki ḥarâb oldu rüzigâr
Âb-1 ~ayâtı itmedi İskender ihtiyâr

-3-

- 1 Çıøsun bu derd göklere âh u fiğân gibi
æudsiler açsun bize ḥalø-1 cihân gibi
- 2 Derd ile nice ölmeyelüm biz ki añsuzın
Gitdi görünmez aramıza cân gibi⁸¹
- 3 Gözüme øarşu gitdi evet mü'min olmağın
Va'llâhi baña öldüğü dahı yalan gibi
- 4 Bir kimse seyfi béle alup gitmedi dirig
Biñ øulı var iken şu falân ben filân gibi

⁸¹ Bu dizede boşluk vardır, eksiktir.

- 5 And içmiş idi çarh hamâyil ortalı
Kim şah ide idi hüsrev-i âhib-örân gibi
- 6 Derdâ ki döndi ühdine ârmadı rûzigâr
Bu fitneler ülâmet-i âhir-zamân gibi
- 7 Ağla zamâna ağla ki bir dahı gelmeye
Şâh-ı yegâne ~âzret-i Maḥmûd `ân gibi
- 8 Şimdengirü yiri durur olsun felek ḥarâb
Ağlamasun bulutlar u gülmesün âfitâb

-4-

- 1 Ol yüce âsitâne ki ülem-penâh idi
Devr-i felek miâline bir kârgâh idi

Der-kenâr

(166)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Deldi gamzeñ oñ geçdi cigeri cândan öte
Delsüñ ey şüh-ı sitemger nic'oldı andan öte
- 2 Çemen-i hüsne geçüp nâz ile sen seyr idicek
Nice bülbül ola kim serv-i ḥurâmândan öte
- 3 Leb-i renginüñe fi'l-cümle olur idi şebih
Nesne yaratsa `udâ laûl-i Bedaḥşândan öte
- 4 Virürem zülf-i zenaḥdânuña göñlüm nic'ola
N'eyleyeler baña zincir ile zindândan öte
- 5 Câm-ı mey oldı niğın ḥaløa-ı meclis ḥâtem
Bezmümüz buldı şeref mühr-i Süleymândan öte
- 6 Zülfi der-bend ü gözi reh-zen olalı geçemez
Dil ü cân øâfilesi zülf-i perişândan öte
- 7 Bülbül-i âbû-ı Necâti söze âğâz idicek
Kimse yoødur ki øñine gele ürfândan öte
- 8 Æura æolular içe úşøuma ruḥ-ı Câmî
Varsa bu nuøl-ı şeker mülk-i `orâsândan öte

(167)

Müstefülün Feûlün Müstefülün Feûlün

- 1 Gün yüzünün ḥayâli pey-veste cân içinde

úAks-i øamer gibidür äb-1 revân içinde

- 2 Öldür beni disünler øulların öldürici
Bir pâdişeh var imiş devr-i zamân içinde
- 3 Bir elde lafl-i dil-ber bir elde daği sâgar
İki elüm ber-â-ber bulundu øan içinde
- 4 Biñ mürde bir sözünden bulur hayât-1 sermed
Bir kez dilüni depret ben nâ-tüvân içinde
- 5 Bitüp elüñ irelden ey tâze gül budağı
Servi yürütmez olduñ bir böstân [içinde]
- 6 Öyküñdi beñzer ey meh lafl-i lebüñe nâ-geh
K'urup aaş itmiş Allâh yâøutı øan içinde
- 7 Sen gül gibi revân ol efendi elden ele
Bülbül gibi Necâti øalsun figân içinde

(168)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Dil-ber dimiş ki mâyil olanlar vefâmuza
Lâyıø budur ki øâyil olalar cefâmuza
- 40a/ 2 Biñ kez görür raøib-i dil-âzâr aañesin
Bir kez dimez ki böyle dimeñ mübtelâmuza
- 3 Cãnâne gibi devr ider olduñ øuluñ mıyuz
Ey rüzigâr sen de ne ´ayduñ bahâmuza
- 4 Biñ cevri idersüñ ağlamazam senden ey felek
Ol gül-ruğ ile ´u sızmaz aramuza
- 5 Sen göke çıø güneş gibi geçsün yire raøib
Ámin ide felekde melekler duüamuza
- 6 Menü-i mey ile meclise ´üfi keder virür
æomaz bizi ki tâbiúolavuz ´afâmuza
- 7 Görse Necâti sendeki derd ü belâ odın
Diye cehennem ehli i ´induø belâmuza
- (40a)
- 2 Şeh-çâde ´anmañ anı ki üzz ü veøâr ile
Atası devletinde ulu pâdi´âh idi
- 3 Bâhirlerinde şevket ü dârât-1 salânat
`âarlarında haşyet ü havf-1 ilâh idi

- 4 Külli kanâiat ehli idi ol cenâbetde
Dilden øanâiat aña be-ğâyet günâh idi
- 5 Her ´ubh-dem cenâb-ı refiûnde ol şehüñ
Püşt-i felek tevâzuúeliyle dü-tâh idi
- 6 Dünle âutulduğına äaña øaldugum bu kim
Bedr olmış idi burc-ı saâdetde mâh idi
- 7 úAdl ü keremle eylemiş idi yolını pâk
İnûm-ı ûmı cennetde bir şâh-râh idi
- 8 Yoldařa vü øulađuza itmedi ihtiyâc
Oğullarına øodı ne var ise taht ü tâc

-5-

- 1 Taht inlesün bu hasret ile efser ağlasun
Ata firâøı müşkil olur begler ağlasun
- 2 Varmayısar ~azret-i ` atuna bu peyâm
Çöz úaziz ´açlarını yek-ser ağlasun
- 3 Mağum durur ki acıdı sulâan-ı baır ü ber
Bir firøat ile baır ´oğulsun ber ağlasun
- 4 ~asretler ile øaralar içinde øulları
Öli dirili derd ile tâ-maşşer ağlasun
- 5 j oşbetler içre añılur olursa bu haber
Çengini yire çalsun u ģunyâger ağlasun
- 6 Firøatler ile boynı burulsun ´urâģinüñ
æan ağlasun içi acığ ile sâgar ağlasun
- 7 Yaz deftere bu ģâlini miskîn Necâti kim
Giysün øara ģaşre deģin defter ağlasun
- 8 Söyle ki sözlerüñ ile gözler pür-âb olur
Ağla ki ađlamaøla duâ müstecâb olur

Der-kenâr

(169)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yine bağlandı gönül zülf-i siyekâruñ ile
Yine äađlandı ciger âteş-i ruřsâruñ ile
- 2 Dirgürem dimiş idüñ ģamzenüñ öldür[dü]ģünü
Yine bir büseñi alam gibi iørâruñ ile

- 3 Sürinür ´u gibi yüz üzre gelür oanlu yaşum
Ğarazı bu ki müşerref ola didāruñ ile
- 4 Sāye-perver yaraşur serv-i sehî luáf eyle
Yirlere çalma ben üftādeñi reftāruñ ile
- 5 İt gibi h̄or u hacil olsun iki ũlemde
Ser-i kuyuñ itini bir gören aġyāruñ ile
- 6 Ol degüldür ki gözüñ yaşuñ uralar yüzüñe
Yār oldur ki seni [øabül] ide seni varuñ ile
- 7 EŖer-i şām u seher yoġ idi dünyāda daġı
ũşø u meşk ider idüñ āurra-ı āarrāruñla
- 8 Sözüñüñ süzi ile yandı Necāti dil ü cān
Göreyin kim yanasın odlara āşikāruñ ile

(170)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Şol ki yāruñ h̄oş görüp øomaz bugüni yarına
Cenneti dildāra ´atdı ũşø ola didārına
- 2 Dār-ı dünyā bir misāfir-h̄ānedür kim her gelen
Āh şāhum yazdı gitdi her der ü divārına
- 3 On sekiz biñ ũlemi şāhid getürdüm ũşøuña
Çāre bulmadum raøib-i münkirüñ inkarına
- 4 Ey gönül yine senüñ için øøundı hutbe kim
ũşø-ı şāhı sikke urdı øalbüñüñ dînārına
- 40b/ 5 Biz ezelden derdüñi cān ile alup ´atmışuz
; anma şimdi müşteriyüz ũşøuñuñ bāzārına
- 6 Buse kim bir cürādur cām-ı lebüñden yoø dime
Yoø dir iseñ şāhidüm var aġzuñuñ iørār[ına]
- 7 Ey Necāti ol şeker-leb gülmeyince gül gibi
Muāaliüolmadı kimse aġzıñuñ esrārına

(40b)

-6-

- 1 Yā Rab teraġġum aña ki şāh-ı cihān ola
Sulāñ-ı Rūma təcver-i ; aruġan ola
- 2 Yā Rab cihānda irmedi gitdi murādına
Bārî cihānda pādişeh-i kāmurān ola

- 3 Yâ Rab yoluñda ´ıdø ile cãn eyledi fedâ
æıldılar aña memleket-i cãvidân ola
- 4 Yâ Rab øiyâmet işleri olduça haşrde
Aḥmed livâsı şuoøaları sâyebân ola
- 5 Yâ Rab cihânda itmiş idüñ sâye-i `udâ
Hem-´âye-i `udâ-yı zemiñ ü zamân ola
- 6 Yâ Rab murâdı idi ki sulâñ atasına
`ıçmetler ide zâbiâ-i mülk-i cihân ola
- 7 Şimdi diler ki haşre degin rûḥ-ı pâkinüñ
Virdi duâ-yı `üsrev-i gîtisitân ola
- 8 Umar ki ide ~azret-i `ünkâr ihtimâm
æulları vü nûkerleri ḥaøøında ve's-selâm

(1) [Gazel]

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Sâøiyâ cãm-ı maḥabbet yine raḥşan degül a
Bâğ-ı ḥüsnünde vefâ gülleri ḥandân degül a
- 2 Leb-i cãn-perver-i yâr olmayıcaø Áb-ı ~ayât
Yire geçsün n'ideyin dirlügüm andan degül a
- 3 Áyet-i ḥüznüñi inkar ider zâhid-i şehri
Vây bu kâfir ne úceb daḥi müselmân degül a
- 4 Fitne-i ḥâlün ile bir pula olur biñ baş
úAbeú ol zülf-i sitemkâr-ı perişân degül a
- 5 Hây esirge seni sen cãn ele girmez dirler
Cãn için ğam yimezem cãn ise cãnân degül a
- 6 Cãn bağışlar nefesün ölme Necâti ölme
Kişi gösterme Mesihâ-demin âsân degül a

(2) [Gazel]

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 ğaç zülfüñi ruḥuñda ki únber ğulâm ola
Aç gün yüzün ki mâh-ı nev işi tamâm ola
- 2 Zülfün dünini gün yüzüne ´alma raḥm øıl
Ĝamgin olur ğarib çünki şâm ola
- 3 Cãnânenün şarâb-ı leb-i rûḥ-perverün

Ger bizdem ayru göresin ey dil harām ola

- 4 Miskînlük ile dilleri züfüñ alur ele
Æañ mı ger aña cennet-i hüsnüñ maøām ola
- 5 Yek-reng yâr var ise bu demde ey gönül
Sâøi-i gül-üzâr ü mey-i laû-fâm ola
- 6 æurtardı cevr-i devrden âhir Necâtîyi
Câm-ı lebün hayâlî nigârâ müdâm ola

Der-kenâr

(171)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yaşumuñ øaaresi giydürdi zırılırlar tenüme
Veh mâniúolımaz tır-i hadeng-efgenüme
- 2 Bu hevâ ile øapuñda beni ben hâk iderüm
Ey cefâ-pişe meger geçmeye hükümüm tenüme
- 3 Ey güneş yüzlü ´anem âh yaluñuzluødan
Ki belâ giceleri sâye de gelmez yanuma
- 4 Dem-be-dem yaøamı çâk itmemek için dikeyin
Zülfüñüñ riştesini zıh gibi pirâhenüme
- 5 Cennet-i küyuñı terk eylemeyem âdem isem
Dâne-i hâlün od urmazsaeger hırmenüme
- 6 Yâr dirmiş ki Necâtî iseñ elinden yandum
Âh kim beni huzür ile øomaz meskenüme
- 7 æulağı haløa gibi hiç øapudan gitmez
Dikilür iki gözi câm gibi revzenüme

(172)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Miskîn ´açuñ ruhuñda neden kim siyâh ola
Olmaz øarañu ol gice kim anda mâh ola
- 2 Her øanğı bezmde ki leb-i laûlün añıla
Câm-ı şarâbı ağıza almaø günâh ola
- 3 Serv-i sihi çekinmeye âzâd olmağa
Şol úr´ada ki sencileyin pâdişâh ola
- 4 Cennet dir idüm işigüñe øorøum oldur
~ürî ile arañda senüñ iştibâh ola

- 5 Fettân gözi ğam ile ben öldükde döstlar
Æopraĝa øarışup çü vücûdum tebâh ola
- 6 Nergis dikûñ heyœet-i ´ıfr ü elif durur
Tâ kim mezârum üsti øamu şekl-i âh ola
- 7 Ğamzeñ Necâti sinesin iñende delmesün
Göre kimesne sevgüñi gönülde ĝâh ola

(173)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 41a/ 1a Elüme girse maħalleñde ħâne yercügezi
1b Ne ħâne çerre øadarca bahâne yercügezi
- 2 Yirüñi bekle gönül kim cenâb-ı pîr-i muĝân
Zamâne yercügezidür zamâne yercügezi
- 3 Maħal degül mi begüm ĝülşen-i maħalleñde
Zamâne bülbüline âşiyâne yercügezi
- 1 Melâmet øolarına sinemi siper itdüm
Umarın ola mezârum nişâne yercügezi
- 2 Necâti şîürin øøuduñ nüş itdün ey muarib
Yine terennüm it ol üşîøâne yercügezi

(41a)

(3) [Ğazel]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Delü olma göricek nâz ile bir mâh-veşi
ç açı zincirine ey dil ÷olaşı gör ÷olaşı
- 2 N'itsi'der başa çıøardı ser-i züf ile gönül
Âh anuñ gözi øaşı âh gözi øaşı
- 3 úÁrızında göricek zülf-i siyâhın didi dil
Ey binâĝuşda engüşt-i Bilâli ~abeşi
- 4 İşiginde iti dirilse raøibi ne úceb
Ki bilür muíteber olmaz iñen itüñ yavaşı
- 5 Göñlümüñ øara deñizler dizine çıømaz idi
Şimdi ÷opuĝına indi gözinüñ øanlı yaşı
- 6 Şol gönül kim beni düşürdi müjeñ ħançerine
Tiz günde göreyin kim ola bıçaølar eşi

- 7 Āaşı āaş üzre øomaz kùy-1 vefāda dildār
Sen Necāī gerek ise arøañ ile āaşı āaşı

(4) [Ġazel]

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

- 1 Yine nāzūklük ile øoçmağa ol sım-teni
Niçe ditrer görüñ üstine düşüp pìreheni
- 2 Ağladuğum bu ki düşmenlere gülünç oldum
Uymadum döstlara vāy beni vāy beni
- 3 Gözüm igneyle diker dike baøduñ dirler
Benüm ey döst raøibüñ hele gözi dikeni
- 4 Áteşin laūüñi yād itdi meger kim átuşup
æipøızıl yandı çemen goncalaruñ deheni
- 5 æomadı çerre øadar adımın atmağa mecāl
æodı hayretde boyuñ şivesi serv-i çemeni
- 6 úÁşıøa mihr ü vefā itmedüğüñ gerçekmiş
Ey cefā-pişe ´anem baña didilerdi seni
- 7 æuşça cānum øafes-i tenden olurdı āzād
Görse bir kerre Necāti o boyı nārveni

Der-kenār

(174)

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 Gel gönülden ey meh-i nā-mihribān yād it beni
Hey cefākār itüñem bir seng ile şād it beni
- 2 Luāfuñuñ mihmānyam øahr ile sürme döstum
æahruñuñ virānyam luāfuñla ābād it beni
- 3 Niçe bir her serv-i bālādan çekem bu nice belā
Ey gam uran oldı øuluñ isem āzād [it beni]
- 4 æatı gönülden figānum āşlara kār eyledi
ç anúat-1 miñnetde gel Ferhāda üstād [it beni]
- 5 Çün enis olmaz Necātiye hayāl-i va´1-1 döst
Yā ilāhî nār-1 hecre bāri muúād it beni

(175)

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 `āşe li´llāh çāk-1 dāmān olasın sen ey gül gibi

Yüsuf-1 gül-pirehensin pāk-i dāmen gül gibi

2 `alø-1 ũalem hep el üstinde âutarlardı seni
Bir keret yüz döndüri bilseñ dikenden gül gibi

3 Yigit olduñ döstum nüş eyleye cām-1 lāle-reng
Pir elinden gel berü bir ´anât ögren gül gibi

4 Sāøiyā åoldur berü cām-1 sürür-encāmı kim
Güldi dünyānuñ yüzi açıldı gülşen gül gibi

5 Gülmek olmazsa Necāti ağlamaø hød hāzıruñ
Gülşen olmazsa müyesser işte gül-ßen gül gibi

(176)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Gerçi ser-tā-pā vücudum yandı geçdi gül gibi
ı aølaram úşø åteşini sìnede bülbül gibi

2 Büse cerr ider girüp hengāme-i úşøa göñül
Yoø mıdur bir gonca-leb kendin belürde gül gibi

3 Böstān-1 hüsn içinde sen nihāl-i tāzeyi
Besleyüpdür bâğbān-1 ruzigār oğul gibi

41b/ 4 Gerçi kim çoø başludur zülf-i siyehkāruñ veli
Fitne bābında ser-āmed olmaya kākül gibi

5 Münøalib olur havāya olmaz ise müctemiú
Beñlerüñle ũarızuñ káfür ile sünbül gibi

6 Ey Necāti leblerüñüñ sögdügin hoş gör anuñ
Acı ağızluğı åatlu ´oğbeti var mül gibi

(41b)

(5) [Ġazel]

Mefülü Fāülātü Mefāülü Fāülün

1 Olmaz cihānda çün güzelüm yār-1 cān iki
Baña seni gerek seni cān bir cihān iki

2 Göñlümde nice ´aølana cāñā metāú-1 ´abr
Ġamzeñ bir uğrı åurrā úanber-feşān iki

3 Birli ikili farøı var ay ile hüsnüñüñ
Birdür meh-i münir ü ruğ-1 dilsitān iki

4 Teķid-i hüsn için çekilüpdür ol iki øaş
Yoğ ise bir berāta çekilmez nişān iki

- 5 Da'wî yüzünden çekmege øullâb-1 zülf-i döst
Meydân-1 hüsne øaşı getürmiş kemân iki
- 6 Atma yabana cân ü dili ey øaşı kemân
Ġamzeñ òkına çünki gerekdür nişân iki
- 7 Çıømağa øaşı æøına her yañadan göñül
Müşğîn 'açı Necâtî øomış nerdibân iki

(6) [Ġazel]

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Gözi yaşı ile dil der-i cânâna yetişdi
`âşâk idi seyl-âb ile úmmâna yetişdi
- 2 Ey mâh-1 vefâ mihr-i ruhuñ şaúşâsından
Yüz dürlü 'afâ bu dil-i virâna yetişdi
- 3 Her haste şifâ-hâne-i va 'luñda nigârâ
El-minnetu'llâh ki dâmâna yetişdi
- 4 Bî-tefriøa kesb eyledi cemúyyet-i hââr
Her şifte k'ol zülf-i perişâna yetişdi
- 5 Gözine cihân oldı øarañu meger ey döst
Laûlün haberi Çeşme-i ~ayvâna yetişdi
- 6 Yirin felege virmeye min baúd Necâtî
Şimdi ki der-i Á'af-1 sulâna yetişdi

Der-kenâr

(177)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Dil-berâ sevdâ-yı zülfün ideli şeydâ beni
Gözlerüm yaşı çeker zincire ser-tâ-pâ beni
- 2 Görmez isem bir gice ey şemú-i cemúârâ beni
~asret-âbâd-1 údemde 'ubh-dem ara beni
- 3 æati yanar yaøılırsın şemúden pervâne dil
Yaøma bi'llâh döstüm anı esirge yâ beni
- 4 Añduğunı ey cefâ-cù öldürürsin cevr ile
Niçeler bu cevr ile ölmüş durur añma beni
- 5 Yolına öldüm bir avuç æprağ atmaz üstüme
Döstlar bu hasret ile ağlasun dünyâ beni

6 Biñ dil ile cãn virürsin bir øılına zülfinüñ
æorøarın bir gün Necâti ala bu sevdâ beni

(178)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Áfet-i dîn olan ol gîsü-yı ünber-bü gibi
Ğâret iden gönlüñi ben mübtelânuñ bu gibi

2 Oldı bu divâneye münis hayâl-i çeşm-i yâr
Ğam beyâbânında şol Mecnün ile âhü

3 Buncadan hün-ı cigerle besledüğüm göz yaşı
Dem-be-dem ıçrar yüzüme yapışur øanlu gibi

4 Şol øadar sürdüm yüzümi itlerüñ izine kim
Al olupdur øanlu yaşumdan gül-i hød-rü gibi

5 Ben muállimden dahı bir aogru harf öğrenmedin
Serv-øaddüñ va´fını ezber øøurdum ´u gibi

6 Tîr-i miñnetden Necâti bulmaduñ hergiz halâ´
Ol kemân-ebrü cefâsı alnuñı yazu gibi

(42a)

DÍVÁN-I YĀTÍ

-1-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Fâülün

1 æıl gözlerüñüñ câmların pâk ü mücellâ
İt ´âniü mircât-ı vücuduñda temâşâ

2 Dil böyle muhîâ olur iken çarh-ı muhîâ
İnsâña yiridür diseler ülem-i kübrâ

3 Fehm itmege øa´d eyler iseñ ger bu alısmı
Gencine-i ülm içre vire Bâr[i] Teâlâ

4 æıl øâmetini himmetüñüñ Sidreden aulâ
Tâ kim görüben işiden anı diye Æübâ

5 Şükrini mezid eyle deñiz øaârelerinden
Anuñ ki seni øaâre iken eyledi deryâ

6 İnsâna harâm olsa gerek bu harem âñir
Dünyâ-yı deniye ne için meyl ide dãnâ

7 Terk it yüri yâti bu cihân zâüd øucağın

Ūsî-i mücerred gibi øil meyl-i nüh âbâ

-2-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Mürğ-i zerrin-per zümür-rüd-âşiyân lüdlüö-ğîdâ
Bâl açup uçmaø diler her ´ubh kuyuñdan yaña
- 2 ğ u gibi øan içmede úşø olsun ey meh çeşmüñe
Merhabäsuz dil-rübâlarda selâm olsun saña
- 3 Ben ğubârı gördi kuyıñda o haâ-ı ünberin
Didi miskin øanğı yeller esdi geldüñ bu yaña
- 4 Ey dür-i yek-dâne baħr öykündüğ' için eşküme
Gömgük itdi yüzini kef urmadan bād-ı ´abâ
- 5 Āalibüñ dāyım türâb-ı rāh-ı kuy-ı dil-rübâ
Rüyını altun ider cevher degül mi yâtiyâ

-3-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zülfüñe ve'l-Leyl yüzüñe diyenler ve'-'° uĥâ
`øş dimişler *tenzilü'-l-esmâñ min ´avbü's-semâ*⁸²
- 42b/ 2 Kim ki åolaşsa aña bir bend ile miskin ider
Zülfüñe øaç baş ile olur muøâbil ejdehâ
- 3 Olmasa ey ĥıñce hicrân-ı metâü-ı vu´latuñ
~üsñ bāzârında olmazdı aña herğiz bahâ
- 4 Açuban bu şeb øapuñı alayın cānuñ didi
Gelmedüñ ey mâh-rü øapu açılmadı baña
- 5 Şād olurmış göricek ũşıølaruñ cān virdüğin
yâtiyâ cān vir öñinde tã ki ruĥuñ şād ola

Der-kenâr

(1)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Āañ mı ger pervâne-veş ĥaløı o simin-ber yaøa
Şemü-i kâfurî öğerdin şemü-i dāñâ zer yaøa
- 2 Gerden-i siminüñ az altun ile öpse n'ola
Døstum yeñi yaøadur daĥı bu cehver yaøa

⁸² "Gökyüzünden güzel isimler indirildi."

- 3 Her yaøasın pertev-i mihr-i cihân-ârâ ile
Şevø-i mihrüñle nigârâ buldı zîb ü fer yaøa
- 4 Bir yaøanuñ başına gün aøgmadı yaøañ øadar
Maálaú-ı hürşid-i ülem-yâb olmaz her yaøa
- 5 Burcdur yâ eylemişdür âfitâb andan âlûú
Hâledür yâ devr idüpdür hey ey dil-ber yaøa
- 6 Ol nigâruñ gedenin bu naøş ile øoçmaø diler
Kendüye virmiş zer ile zindedür yüz yaøa
- 7 Dir o mâhuñ gerdeninde yâtiyâ anı görün
Süre-i Nûrı ne nâzük eylemiş ezber yaøa

(2)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `òş degüldür üş10-ı dil-ħasteye øılma cefâ
Ey âbib-i cân ü dil hòş ola⁸³
- 2 Ağlayup didüm helâk itseñ n'ola ben bendeñi
Ol âbib-i cân ü dil gülüp didi kim hòş ola
- 3 Zülfî altında görürseñ haân iste vu'latın
Ejder ayağı görinse müstecâb olur duâ
- 4 Yâ Rab ırgür dil-berüñ Áb-ı ~ayât-ı va'lına
ı unmadan bu sâøi-i devrân ecel câmın baña
- 5 Cismüñe degdüm feraħdan cismüme cân sığmadı
Degmede ħavrâda bu ħâlet bulunmaz yâtiyâ

(3)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úÁş10ı çün bi-[vü]cüd itmek olupdur ħü saña
Ben üdem mülkine mühmel bağladum yâ ħü saña
- 2 Çün gidersin bir aolu iç bâri andan git didüm
Götürüp ol dem ayağı didi kim yâ ħü saña
- 3 Bend ile aldum dimişsin bùy-ı zülf-i dil-beri
Ey 'abâ es ümrüñ olduøça øalursa bu saña
- 4 Bu beyit yazılmamıştır, yeri boş bırakılmıştır.
- 5 Yaşuña yüz virme ey yâti başuñdan aşmasun

⁸³ Bu beyitte boşluklar bırakılmıştır, eksiktir. Dize şöyle olmalıdır: “Ey âbib-i cân ü dil [gönli] hòş ol[sun] øıl vefâ.”

Yüz bulıcaø çoo iş eyler ol elü øanlu [saña]

(42b)

-4-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Didi ölme ´abr øıl bir gün vefã idem saña
ı abr iderdüm eylese ümr-i úazızüm ger vefã
- 2 æalmadı båd-ı ´abãyı göricek gözüm benüm
Virmeyelden tütiyã-yı hãk-i pãyuñdan baña
- 3 æande øaldı cùylar gözüm yeñer deryãları
Mevc-i baħr-i úşøuña úaynum olaldan ašinã
- 4 Dest-mãlum gevher-i eşkümler pür øıldum bugün
Gönderem dirdüm saña ´almış raøib-i bed-liøã
- 5 Görmedi bir kimseden ol gözlerüñden gördügin
N'ola yãti gözlerinden her dem ağlarsa saña

-5-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ağlayup didüm ki ben bımãruñ öldürseñ n'ola
Ol aabib-i cân ü dil geldi ayıtdı høş ola
- 2 Nesne düşmiş yãra baøarken úadunuñ gözine
Døstlar el götürüp hãcet dileñ tã kim çıøa
- 3 Døst kuyına úadü uğrılayın şãyed gele
Bu meøel ®ahir meøeldür görini gelmez øazã
- 4 úÁş1ø1 öldürmege úahd eylemişsin gerçi kim
Öldür ey áfet beni sen úahde eylerseñ vefã
- 5 Gülenüñden günde biñ kez geçmek ister gönlümüz
Didüm ol gonca didi geçme bu rãdan yãtiyã

Der-kenãr

(4)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Bir mehüñ mihrüñ vireydi bãri Allãhum saña
Gün gibi rüşen olurdı hãlüm ey mãhum saña
- 2 æati sengin-øalb imişsin aüb-ı áhumdan beni
æaya geldi áag u áaş itmez eøer áhum saña
- 3 Raħm øılmazsın baña úarz eylemez mi od gibi

Her gice çekdüklerüm âh-1 sehergâhum saña

4 İñledürsin döne döne dem-be-dem âdlâb-veş
Yirde øalmaz irer ey gerdün-1 dün âhum saña

5 Cennete varmağa ey hürî-´ıfat bulur æariø
Æogrı ilterse eger kim yâti râhum saña

(5)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Şevø ile ey dide bir gün ol øamer-âalât saña
úArz iderse úarızın yüz gösterür devlet saña

2 Sendedür gönüm gözüm dünyâyı eşküm øıldı pür
æandesin gel úşık-1 úftâdeler hasret saña

3 Dil-rübâlar yolına cânlar viren úşıloları
Luáf idüp zemm eylemez vâú@â rahmet saña

4 Ol melek in´ana mâyildür be-gâyet ey raøib
Arada şeyâanluğ eylerseñ eger laúnet saña

5 Cân virürseñ yâtiyâ kuyında mühr-i yâr ile
Yatduğun yir nür olup Meøvâ ola cennet saña

(6)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Ey gönül va´f-1 leb-i cânanı ter øıl dâyimâ
Ağzuñı ´âfi mükerrer pür-şeker øıl dâyimâ

2 Başuña gün aøğa tâ mihr eyleye ol âfitâb
Maalâú-1 bâbında var âh-1 seher øıl dâyimâ

3 Çün yolında ölene cân virür ol şirîn-dehen
Øıl diril Corcis gibi terk-i ser øıl dâyimâ

4 Deyr-i úalem içre ´ùret bulmaø isretseñ eger
~úsn-i mirçâtine ol yâruñ na@ar øıl dâyimâ

5 Gerçi olduñ müşteri yâti metâú-1 va´lına
Ol mehün Mirrih-i çeşmünden haçer øıl dâyimâ

(7)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Bâğ-1 cennet dil-rübâsuz bend ü zindândur baña
Her serâ-yı dil-güşâsı beytü´l-ağzândur baña

- 2 Gül yüzüñsüz ğonca-1 øalbüm gülistân açamaz
Kim anuñ her şâh[1] oø her berk[i] peykândur baña
- 43a/ 3 Cānumı cellād-1 firøat çoødan almışdur benüm
şimdi cismümde ümid-i vu ´latuñ cāndur baña
- 4 Bunca yıllardur şeb-i firøatde geçmişdür günüm
Gel benüm māhum çerāĝ-1 devletüñ yandur baña
- 5 Māh-1 nev ´anma görinen görüben çarh urduĝum
Aĝzın açmışdur felek ey māh hayrāndur baña
- 6 Derdine Cibrilden dermān øabül itmez `alil
Cānuma senden iren āteř gülistāndur baña
- 7 Yārdan ayrılmaø ey yāti ne müşkil derd olur
Aña nisbet günde biñ kez ölmek āsāndur baña

(43a)

-6-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Ol elif-øad cevri der itmez taħammül æāf āña
Görmedüm anuñ gibi in ´āfsuz in ´āf āña
- 2 Yā ilāhî bende ´abr u yārda in ´āf yoø
Yā baña ´abr u taħammül vir ya hød in ´āf āña
- 3 Tāze tāze cān bulam irdükçe ũsi laüline
Æopragumdan kùze eylerse eger huççāf āña
- 4 Mihr-i hüsn-i dil-berüñ bir çerresi va ´f olmaya
`aşre dek hālø-1 cihān olsa eger va ´āf āña
- 5 Æaĝlarda bir kişi biñ derd ile biñ āh eylese
Anı Ferhādi ´anup āheng ider eārāf āña
- 6 æalbümüzde øalmaz ey ´üfi küdüretden eøer
şol øadar virür ´afā ´āfi řarāb-1 ´āf āña
- 7 Virmez in yāti bütün dünyā øolusı cevhere
Dürr-i úřø-1 yārumı kim olmışsam ´arrāf āña

-7-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Rāh-1 úřøuñda sirişküm hünı hem-demdür baña
æana ĝarø olmaø behey āfet dem-ā-demdür baña
- 2 ~ālüme baøsa düĝüne varmaludur øara yas

Sen hilâl-ebrüsüz olan ûd-i mâtemdür baña

- 3 Her ne dem çikr itsem anı irürem maø´uduma
Serverâ nâm-ı şerifüñ İsm-i Aûfamdur baña
- 4 Sine-i pür-zaħmüme ´armaø diler gönüm seni
Cismüñ ey cân pâresi kâfuri merhemdür baña
- 5 Manâoında her nefes cânlar bağışlar cânuma
Hey oıyâmet leblerüñ úsî İbn-i Meryemdür baña
- 6 Ey âbib-i cân u dil bîmâr-ı úşøam çäre øıl
Sûre-i Kevûer haøı şekker-lebüñ emdür baña
- 7 yâtiyâ ger and içem ağrımaya başum benüm
Çeşme-i ~ayvân leb-i cânânesüz semdür baña

-8-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şevø ile bir gün eger kim øamer-âlüat baña
Gösterürse yüzini yüz gösterür devlet baña
- 43b/ 2 Şöyle mest itdi şarâb-ı mihri ol mâhuñ beni
Mahşeri âyurmaya gibi bu keyfiyyet baña
- 3 Derd ile âh itdügümce inleşürler âğlar
Sâøiyâ úşøuñ şarâbı virdi bir hâlet baña
- 4 Æâøatüm yoø âurmağa bir dem ayağum üstine
Sâøi-i derdüñ içürmişdür üceb şerbet baña
- 5 úAyn-ı vâ´lın çäre yoø göstermege ben hasteye
Bilmezem yâti ne virdi alıma bir hâlet baña

Der-kenâr

(8)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Merhabâ ey büy-ı zülf-i dil-rübâ
æangı yeller esdi geldüñ bu yaña
- 2 Bir gice gel rüşen eyle bezmümüz
Şevøüñ olursa eger ey meh-liøâ
- 3 Yollar öñmekde selâm olsun baña
Merhabâsuz(dil-rübâ)larda selâm olsun saña
- 4 úÁşıøa düşnâm iderken nâ-gehân
Yâra n'eylersin didüm didi duñ

5 Öykünelden hâk-i pây-ı dil-bere
Çııdı yâti gözlerümden tütüyâ

(9)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Gir bu alçaø gönlüme meyl eyle az az ey hümâ
Yüksek uçup eyleme bi'llâhi çoø nâz ey hümâ

2 Niçesinde bulunup öldüm diyü feryâd ider
Avladı dil mürğini bu zülf-i şâhbâz ey hümâ

3 Umaram kim øoyasın ben hâksâr üzre øadem
Gerçi kim dirler hümâyı yire øonmaz ey hümâ

4 Sâye-i çetr-i hümâyûnda olan sulâanları
Sırr-ı úşøa 'anma aldanam ki hem-râz ey hümâ

5 İki øaşuñ ortasında ol øulın hâl-i siyâh
Bâl açupdur 'ayd için güyâ ki bir bâz ey hümâ

6 Mürğ-i øalbin yâtinüñ şebâz-ı úşø itdi şikâr
æatuña uçup uçup gelse øayırılmaz ey hümâ

(10)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 İtmedi âhum eøer vây be-cefâkâr saña
İde mi 'ür øyâmetde úceb kâr saña

43b/ 2a Cism-i siminüñe hâtem gibi degdirme kim el
2b Dimesüñ kimse gözün üzre øaşuñ var senün

3 İ adruñuñ zaħmına gel merhem ur ey yâr didüm
Sînemi 'anki didüm hançer ile yarsaña

4 Mutta'ıl va'luñı bîmâruña øıl çäre didüm
Didi ol şâh-ı cihân yoø yüri tümâr [saña]

5 Vâü®â üş1ø1 çemm eyleme şâyed ola kim
Aña şeftâlù-yı havrâ virile nâr saña

6 İ açı zincirine divâne olurduñ yârüñ
Zâhidâ ola idi úşøuñ eger yâr saña

7 yâtiyâ gerçi ki yoødur údù-yı hùblaruñ
Cümleden yeg gelür ol gözleri bîmâr saña

(43b)

-9-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 æanı ol günler ki ey meh olasin hem-dem baña
Gül gibi hòş ola vaøtüm reşk ide úalem baña
- 2 úÁlemi var úálemün gerçi ki úálem bi-na®ır
Sen bile olmayıcaø úaynum elem úálem baña
- 3 Cãm-1 úşøuñla senün keyfiyyetüm görse benüm
Beglügün var gözün aç dirdi nigâr-1 Cem [baña]
- 4 Pehlevân-1 nâr-1 úşøuñla átuşmaø ´anátüm
Dùd-1 âh-1 áteşinümdür siyeh perçem baña
- 5 Ol yüzi hürşid haşr olup feraḥ-şâd eylese
Tâ øyâmet ýätiyâ gelmezdi hergiz gam baña

-10-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Şeh-süvârum hışm-1 çeşmün úayn-1 úzzetdür baña
Sinede naflün ni´ânı dâl-i devletdür baña
- 2 Yaluñ idüp áteşe atsañ `alil-âsâ beni
Kim anuñ her güşesi gülzâr-1 cennetdür baña
- 3 Ol elif kim sineme çekdün sen ey serv-i revân
Dìn-i úşøa girdüm engüşt-i şehâdetdür baña
- 4 Yâr elinden cevır çekmek derde düşmek gam yimek
Ey saüdet burcınıñ mâhı saüdetdür baña
- 5 Çoo şükür öldüm dirildüm úşøı elden øomadum
ýätiyâ anuñla haşr olmaø øyâm[et]dür baña

Der-kenâr

(11)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Bu ne úd olsun görünmez ol hilâl-ebrü baña
Dòstlar biñ yeõden artuø görindi bu baña
- 2 úd irişdi gerçi kim oldı cihân dide miâl
Yârsuz úayn-1 cihânum görünür her sù baña
- 3 Çün o mâhı øadri úd-i küheñde görmedüm
Olmasun mı inlemek dölâb-veş hù baña

- 4 El ucıyla merhabâ itse virürdi devlet el
Götürüp ğam ayağı dirdi o dem yâ-hù baña
- 5 ũd geldi hilâtini ũlem muââar eyledi
Ol gül-i hòş-bù sezâ-yı yâti gerekmez bu baña

(12)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şol ki virmiş hüsni bi-ğad ` âlî-1 bi-çün aña
Şiveden zühd ile demsâz olmadur øânün aña
- 2 Âşiyân-1 mürğî hâr-1 gülşen-i Leylâ ´anup
Başı üzre gül gibi yir eyledi Mecnùn aña
- 3 Çeşm-i bîmârı nigâruñ suhte ayırsun diyü
Berre-i dil øanı ile yazaram efsùn aña
- 4 æadd-i va´fında dinen eşûâr-1 mevzûnum benüm
Bir gün ola döstlar ol øâmeti mevzùn ola
- 5 Dişlerüñ va´fuñda yâti şöyle cevher itdügüm
Didi cevher didiyse lüüü-i meknùn aña

(13)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ũşîøam ´abr u øarâr u ũøl-1 yâr olmaz baña
Döstlar divânelükden özge kâr olmaz baña
- 2 Leşker-i ğamdan øaçup øurtulmaø için zâhidâ
Güşe-i mey-hâne gibi bir ha´âr olmaz baña
- 44a/ 3 Kâfir olsun sen ´anem öninde secde øılmayan
Tañrı hakkıy´çün bu yolda ihtiyâr olmaz baña
- 4 Naød-i cân virmekde şehbâzam veli dil-berlere
Ol hümâ yüksek uçar bildüm şikâr olmaz baña
- 5 Ey gözi cellâd-1 zaħm ur sine-i ´ad pâreme
ũlem içre ol øadar bir yâdigâr olmaz baña
- 6 Yañılıp ũmrüm didüm ol cân beni terk eyledi
yâtiyâ bildüm ki ũmrüm pâyidâr olmaz baña

(44a)

-11-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 æadem ba´ hey øıyâmet yüzüme pîr eylesün kekbek

Disünler kim øiyâmet geldi döküldi yire kevkeb

2 Beni hælø idicek çünkim demürden itmedüm øalbüm
N'iderdüñ yârumı böyle cefâkâr eyleyüp yâ Rab

3 İşi nâzüklük ile âatlu âatlu aǵzuma söǵme
Ne âatlu yâr-1 şîrin-kâr imiş ol şûh-1 şekker-leb

4 İrerdüñ `ıǵr gibi ®ulmet içre Áb-1 ~ayvâna
`udâ rûzi øılaydı va`luñı ey mâh-rû bir şeb

5 Raøib ile seni görse olur yâti deli ey meh
Sefer câyiz degül mâhuñ olıcaø menzili úæreb

-12-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Göñlümüzden aǵmaz iseñ bu seher ey âfitâb
Æüb-1 âhum bu aøuz øat øalıyı eyler hârâb

2 İ ubh-veş rüşen olup dil gün aǵardı başuma
Ben yatarken hücreme gelseñ seher ey âfitâb

3 Pür-hevâdur başumı kes øubbe-i eflâke at
Ey perî hammâmda âut kim uçurduñ bir habâb

4 Çarh gördi ayaǵuñ altında hâk olmuş zemîn
Rûz-1 reşkinden didi *yâ leyteni küntü türâb*⁸⁴

5 Sâye-i luâfuñ raøibe ´alma luâf it ey hümâ
Olmasun dirseñ hõrõs-1 úarş âhumdan kebâb

6 Gösterür mâh-1 şeb-ârâya seni parmaǵ ile
Gicelerde seyre çıøduøda sen ey mihr ü şihâb

7 Æurma ey yâti günüñ aǵdı temâşâ øıl yürî
Ol nigâruñ yine refüolmuş cemâlınden niøâb

-13-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Ben kime teşbih idem ğamzeñ behey âfet úceb
Tîğ ise bir yüzi açılmış hayâsuz bî-edeb

2 Göñlümi didüm n' için berdâr idersin zülfüñi
Didi kimse dâr-1 dünyâda a´ılmaz bî-sebeb

45b/ 3 Dehr øahrından düşerdüm øaúr-1 çâh-1 ğu´´aya

⁸⁴ Nebe, 40 : "...Ah ben keşke, bir toprak olaydım."

Zâhidâ ger âutmasa rahm eyleyüp mâõ-i ûneb

- 4   ızr gibi  ulmet içre eşme-i ~ayvân bulam
Va  luñı Râzıø baña rüzı øılursa ger bu şeb
- 5 yâti ile b y-1 zülf-i yâr içun b d-1 şim l
Böyle  ol  ol deprenür miydi eger olmasa ep

Der-ken r

(14)

F ul t n F ul t n F ul t n F ul n

- 1 Nice yirde şekl-i m h-1 nev  y n olsa  ceb
Kim a  armış bedr-i ruřs ruñ benüm m hum bu şeb
- 2   orduğum  y b olmasun lafl nde teb-ħ le neden
 utmadı ħ d bu gice ey gözleri bim r-1 teb
- 3 Ey nig r-1 p r-ħal vet c num acıtduñ benüm
Kim bilür yine neden yir yir øızar mışdur o leb
- 4   ubħa dek sen ğayrılarla d n gice  ayř itd ę ñ
Çeşm-i ħ b- l d iş retle baña bildirdi hep
- 5 Döstüm y ti  ururken ber-mur d olmaø neden
Mive-i b ğ-1 vi  l nden  d -yı b -edeb

(15)

F ul t n F ul t n F ul t n F ul n

- 1  e -1 ebr sın yıøar disem vef  øıl b b b b
Merħamet b bın yapar gönlüm yıøar ħ l m ħar b
- 2 şaışa a  anma görinen mihr n ile ey peri
Gökde zincir n sürer diyü anuñ olmış  fit b
- 3  olasam øolum rev  gibi güzeller boynına
Milk-i maø  da olurdu  bir şeh-i m lik riø b
- 4 Yüzüne baømaø senün bir dem baña biñ yılca  mr
Ged ğ nce b -vef   mr m bigi itme şit b
- 5 y tiy  ger  mrden maħ  b olursa inti r
Munta rlar  mrine  lemde hiç olmaz ħis b

(16)

F ul t n F ul t n F ul n

- 1 Nergis-i mest n senün ey ğonca-leb
C n virürdüm c numı øılsa  aleb

- 2 Bu dil-i Man'ûrı berdâr itmege
Zülfüñ olmışdur benüm ömrüm sebeb
- 3 ` ançer öykünse úceb mi gamzeñe
Yüzi açılmışda çün olmaz edeb
- 4a Kesdüñ zülfin yüzi üzre didi yâr
4b Fa'1-1 gülde añ mı kütâh olsa şeb
- 5 Kaûbe-i kuyuñda øoma düşmeni
yâtiyi ey döst yıkdı Bú Leheb

(44b)

-14-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Göñlümi yıømağa başladı nigârum yap yap
Yapdı şehr-i merhamet bâbın øati hâlüm harâb
- 2 Döstuñ didârını sensin saña göstermeyen
Geç özüñden yâr ile ´oþbet dilerseñ bi-ñicâb
- 3 Şerbet-i şürüm gören ağlar ´afâsından revân
Æamladur âatlu yürek yaøar diyü bir pâre âb
- 4 Sâye-i servüñ idüpdür pâye-i bahtum bülend
Nergis-i mestüñ øılıpudur hâne-i úøolum harâb
- 5 Nür uğurlarken ruhuñdan âtdı let urdı küsüf
æararup aûâsı çekdi çøø belâ-yı âfitâb
- 6 Sen de bir yanından ey gam yime yâtinüñ etin
Çarç anuñ bağrını döne döne itmişdür kebâb
- 7 ğ oþbet eyler derd ile mey-hâne-i gamda müdâm
Dâğ-1 dil nân ü ciger biryân øabađı pür-şarâb

-15-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Gelüp ağız ağıza söyleşi æururdu habib
Çıøa geldi ağıza gelmiş işüm bozdu raøib
- 2 Şemü-i pür-süz gibi od âuta parmaølarını
Bu harâretle eger nabzuma yapıssa æabib
- 3 Naúra-1 hù ile pür ola derün-1 câmiú
Bir nefes nâmuñı ğıkr eylese minberde haâb

4 Kim görürse saña yirden göke ejder çekilür
~asret-i zülfün ileitsem eger âh-ı mehib

5 Didi yâti söğicek ağzına küyuñda lebüñ
Çoo şükür baña cinân mîveleri oldu na'ib

Der-kenâr

(17)

Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Kimüñle haşr olursa ol öıyâmet
Na'ib olur aña dünyâda cennet

2 æarârum hırmenine urdı âteş
Yetişdi yıldırım gibi ol âfet

3 Benüm øatumda adâdur işigün
Æøuz øat çarhdan ey mâh biñ øat

4 Cemâlün mu'hafından hatm olupdur
Be-hakk-ı Süre-i Yüsuf melâhat

5 Kişi cânibden ayrılmaø iken güç
Geçerken itme ũmrüm gibi sürât

6 Ayağun äoprağı olmazdı tâcum
Eger kim olmasa başumda devlet

7 Bu şirin şiiri ey yâti görenler
Saña dir hüsrev-i mülk-i nezâket

(18)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Ten zaüf oldu ziyâde yüri cânân ile git
Eger ey ruh atarsañ sözüm imâm ile git

2 Şehrden gitdi o meh hem- nefesüm nâle yiter
Yüri ey 'abr sen ol âfet-i devrân ile git

3 Suhte gönlümüzi cânib-i cânâna ilet
Ey 'abâ ol gözi mestâneye biryân ile git

4 Sâyesinde ola kim bir gice gün høs geçevüz
Ey gönül var yüri ol serv-i hırâmân ile git

5 Gül gibi gönlün açılduğın ister isen
yâtiyâ gülşene bir gonca-i handân ile git

(19)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Çaldum niçe gün derd ile âabl-ı ğam u miḥnet
Al sen de vefâ sâzın ele *kârü bi-nevbet*⁸⁵
- 2 Bî-hüş oluban düşmişin uğrayıcaø ol yâr
Gören beni dimiş ki buña uğramamış âfet
- 3 Def sine vü ney nâle âolu iki øabağum
Ben mest-i mey-i uşøa çıøupdur yine ´oḫbet
- 4 Bu dürr-i girân-mâye firâøına mı düşdüñ
Gözün yaşı ârmaz nedür ey baḫr bu ḫâlet
- 45a/ 5 Zülfüne lebüñ yâtiyi divâne idelden
Zincire çeküp göz yaşı aña virür şerbet

(45a)

-16-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Dòstluø øıl yetiş it üşışø ile sen kelimât
Ey âabibüm idelüm derd ile düşmen gibi mât
- 2 ~üsn-i ḫaâ ile cemâlün yazmağ için
Yüsufulñ çâh-ı zenaḫdânı revâ olsa devât
- 3 Görse küffâr müjeñ tiginini imâna gelür
Getürür görse yüzün nürünü müömin ´alavât
- 4 Az görme âpuña çoø kişi meyl itdüğünü
Cân vürür hemde vü cânâ bulmaz Âb-ı ~ayât
- 5 Görmedi yâti senün çât-ı şerifün gibi çât
Anda cemúolmuş ola cümle-i maḫbûb ´ifât

-17-

Mefâülün Mefâülün Feûlün

- 1 N'ola ḫaâün lebüñde olsa ḫâdiÓ
Olur mı fitneye ey döst bâüÓ
- 2 Sirişküm âb-ı dürdün reşḫasıdur
ıdı dil şışesin seng-i ḫavâdiÓ
- 3 Baña meyden ´afâ aogâr velikin
Dimişler atalar ümmü'l-ḫabâyiÓ

---

⁸⁵ “(Şimdi) nöbet işi sende.”

- 4 Mü'elle' o'ħbeti ke'ret gerekmez
Ola maħbùb Őni cãm-1 Öli'
- 5 Güneşden çerresin şerħ idemezler
Kitáb-1 mihirden çoø gerçi bâhi'
- 6 O beñler fitne toħmın ey cefākār
Olupdur mezrâu-1 øalbümde ħãri'
- 7 İrişür silsilem Mecnûna yãti
Menem sevdã-yı Leyli-zülfe vãri'

-18-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 úArızını úarz itdi baña bir güzel maħbùb genc
Şöyle şãd oldum ki buldum güyiyã maħbùb genc
- 2 Ğamze-i cellãdına uyup şikence eyledi
Ol nigãr-1 büt-şikenc ol zülf-i pür-şikenc
- 45b/ 3 Ol øyãmet ħaşre dek ğamgîn idem anı dimiş
üÖmrüm olduøça yiter ben derdmende ol küvenc
- 4 Mãyil olduñ dil-berüñ dãrũ'ş-şifã-yı va'luña
Ey dil-i ħaste cihãnda göreyin sen görme renc
- 5 yãtiyã ebyãtı cümle şürüñüñ hem-vãredür
Bu me'eldür gerçi dirler düz degül engüşt-i penc

Der-kenâr

(20)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Ey felek döne döne alma günãhum ħãzer it
Yıldırım øamçılı bir kimsedür åhum ħãzer it
- 2 Şãh-1 úşøam şerer-i åteş-i åhum sipehüm
Yanar oddur benüm ey şãh sipãhum ħãzer it
- 3 Ey gözüm nürı beni yaøma firãø-1 åteşine
úÁlemi ®ulmet ider dũd-1 siyãhum ħãzer it
- 4 ħırmen-i mãh yiter dãne-i encüm gül olur
Åħ itdürme baña ey yüzi mãhum ħãzer it
- 5 yãtiyã úãüøadan ħırmen-i úøuluñ åtuşur
Geçilürken göke bu ejder-i åhum ħãzer it

(21)

Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Beni hâk eyleyüpdür derd-i hasret
Götür âopraødan iriş â oıyâmet
- 2 Dönüp gitme baña eflâk gibi
Cefâlar itme øat øat⁸⁶
- 3 Oøun ey şâhid-i ebrû-kemânum
Şehid-i dilde engüşt-i şehâdet
- 4 İçersin süze süze hün-ı haløı
Şu hünî gözlerün süzme ey âfet
- 5 Lebün va f eyledükçe âtlı âtlı
Olur eşâr-ı yâti pür-çalâvet

(22)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Bağışlamaøda mürdeye muhyî lebün hayât
Naâı-ı felekde ~azret-i üsâyı itdi mât
- 2 Ol revân ol dil-ber-i fettâna âtlı cân
Kim şükr ider imiş anuñ dağı nebât
- 3 Ey øadr-i üli haâuña hükme eyle yazmasun
Uşşâøa mülk-i gu´a müselleme diyü berât
- 4 Æölâb gibi döne döne inlesem n'ola
æapuñda yir øomadı baña çarh-ı bi-öebât
- 5 yâti ´ifât-ı va ´luñı şol deñlü yazdı kim
~ayrân olup dehânına parmaø øodı devât

(23)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Uşø vazúeyledi dilde yine bir øa´r-ı firâh
Olımaz aña tetümmât sipihri-nüh-kâh
- 45b/ 2 Uşø bir devha imiş bâğ-ı ezelde bitmiş
`alø-ı ülem aña bär o iki cihândur iki şağ
- 3 Güneşi gör ki adın mihr øomış kerem olsun
Öykünüp vay ki yaøar ülemi vay bu güstâh

⁸⁶ Bu dizede boşluk bulunmaktadır, eksiktir.

- 4 N'idügüm bilmedi kimse bu cihân bezminde
Ney gibi bağrumı úşø eylemeyince sùrâh
- 5 Derd-i yâtiye ülâc itme âbib yüri var
úşø bîmârı cihân içre olur mı dervâh

(45b)

-19-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Deryâ-yı hüsn-i dil-ber itmiş yine temevvüc
Bi'llâhi zâhid anı kim eylemez teferrüc
- 2 Ebrû-yı dil-rübânuñ şol deñlü çekdi derdin
Bağrı øarardı âhir oldı kemân teşennüc
- 3 Dil âutdı zülf-i yâri oldı eli sebebli
Maħrum olmaz âhir âtan bir kimesne bir uç
- 4 Ben cân virürken irseñ taze hayât virseñ
Âhir firâøa 'alsañ âsân işüm olur güç
- 5 Güyâ ki bir hümâdur bir şâha sâye 'almış
Ol pâdişâh-ı hûbân başında yâti 'orguç

-20-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gül yüzün úrz itdügince verd-i ħandânum feraħ
Gülşen-i úşø içre olur bülbül-i cânım feraħ
- 2 Şâd u ħandân u feraħ ğam-ħâneme virsün şeref
Maødeminden eylesün øalb-i perişânum feraħ
- 3 Her günüm ûd-i şerif ola gicem æadr ü Berât
Külbe-i aħzânuma olursa mihmânum feraħ
- 4 Ol feraħdan ğonca-veş çâk-ı giribân eyleyem
Dirsem ben ğamğinine mürğ-i ħòş-elĥânım feraħ
- 5 Ben faøiri itdi yâti úşø şâh-ı mülk-i na^m
İtmesün mi øøuyan maħzûmı divânım feraħ

-21-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Mâh-ı nev gibi eger gelse kenâra ferruħ
Æâliüüm naħs ola saüd ü sitâre ferruħ
- 46a/ 2 Gelmedüñ menzilüme mâh gibi bir gice âh

Bilmezem æliú-i naḥsüm⁸⁷ neye vara ferruḥ

- 2 Çıøup efläke biri mihr ü biri mäh oldı
Nâr-1 mihründen iki dâne şeräre ferruḥ
- 3 Mäh içinde elifün úaynı olan enf itmiş
Bedr-i engüşt-i Nebi-veş iki päre ferruḥ
- 4 Bize aḥşam ile bir şeb äoga göñlümde o bedr
Æaliú-i naḥsüm ola Tañrı oñara ferruḥ
- 5 Bir ´abaḥ aç gözüñi başuña gün äogdı dise
Æaliúüm ḥāb-1 nuḥüsetden uyara ferruḥ
- 7 Gün gibi øarşudan ol meh çıøageldi ýäti
Gün äoga başumuza ola sitäre ferruḥ

Der-kenâr

(24)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Áşinâsın ümr-i baḥrinde o şâh itmedi yâd
Keremi baḥrine ğarø ola revã mı her yâd
- 2 Firøatüñ zehri benüm cânımı acıtdı yine
Ey şeker-leb umaram şehd-i vi ´älüñ ide dâd
- 3 Belüñüñ söyle zaûf itdi hevâsı beni kim
æil øadar kimse vücudum göremez nite ki bâd
- 4 Geldi ğam-ḥâne-i şâdlığımı aldı ğamuñ
Gel şehã anı helâk eyle vü eyle beni şâd
- 5 Anı yüz üzzet ile eller el üstinde áutar
Kim ḥâtem bigi ýäti øazanursa eyü ad

(25)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Çeşm-i pür-zaḥmum görüp ol dil-ber itdi riş-ḥand
Didi kim ḥälüñ ne ey dil-riş ü miskîn derdmend
- 2 Çekdüğüm derdi göreydi bir na®ar Eyyüb eger
Kendü derdi unudurdu döstlar ol derdmend
- 3 Emrüñe râm olmasun mı çarḥ-1 ser-keş serverã
Düd-1 äh-1 üş1ø anuñ boynına ´aldı kemend

⁸⁷ “Naḥs” kelimesi metin boyunca “naḥs” şeklinde yazılmıştır.

4 Nize-i âha dikerin mâhuñ ey şeh başını
Gezmesün kuyuñda her şeb ol yüzi øara levend

5 Zülfüñüñ zincirine âolaşmağa bel bağlama
yâti yüzi øaralar çoødur geçerler saña bend

(26)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Zülfine bir şeb haã ile didüm miskîn kemend
Baña ol hûb-1 ` ıã anuñ ucında geçdi bend

6 Ey şeker-leb øande âamsa şerbet-i laulün senüñ
Süre-i KevÖer haøı cümle nebâtı ola øand

3 ` aste yatarım øapusında seher çıødı didi
Ne yatarsın başuña gün âğdı âur ey derdmend

46a/ 4a Şaısaıa ´anma eyâ meh çevresinde görinen
4b j arı ´açuñ gerdün-1 hürşide ´almışdur kemend

5 Sidre øaddin müntehâ va´f eyle ol yâruñ diyü
Geldi hâtifden baña yâti bir âvâz-1 bülend

(46a)

-22-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

1 Kirpüklerüñ ki bir øøı yüz câna ´atdılar
Biñ câna giçecek øøı yâbâna atdılar

2 Müjgânuñ itdi øøçıaruñ øâmetin kemân
Ebrûların kemânuñda âuñ øøın atdılar

3 Bir kimse bilmez øølaruñuñ øande olduğın
Bu şehr-i dideye geldiler ey şâh batdılar

4 Bir øaç üziz Mı´r-1 melâhatde Yüsufı
Beñzer cemâl-i yâra diyü vây ´atdılar

5 ũşø odı içre yâtiyi yalıñ görüp bugün
Dil-berler üşe geldiler oñat âonatdılar

-23-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

1 Dil hanesine gözlerüm âteş bıraødılar
Ben oda yanmışı yine odlara yaødılar

2 Paylaşamadılar dilümi gamzeñ ü müjeñ

` ançerle päre päre olup oø bıraødılar

3 Ol serv-øãmet ehl-i vilâyet degül midür
ı u bigi her vilâyet ayağına aødılar

4 Meclisde saña øarşu gögüs øaøduğın şehã
Bî-çäre düblegüñ yine başına øaødılar

46b/ 5 Gökden iner laøab kişiyeye yine yãti
Yãruñ işigi kelbi diyü ad daødılar

Der-kenâr

(27)

Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Ğulâm-ı øãmetüñdür serv-i âzãd
Gören hürşidini olur ferağ-şãd

2 Felekden yücerek(di)se burc-ı hüşnüñ
Nice irsün aña ey mäh feryãd

3 Esen ol ey ´abã kim bu dimãğa
Getürdüñ bùy-ı zülfin âferin-bãd

4 Cevãb-ı merg geldi tişesinden
Devã ´orduøda derd-i úşøa Ferhãd

5 Virüpdür hãne-i úøalı harãba
Şu kim yãti urupdur úşøa bünyãd

(28)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

1 Dem-be-dem seyl-ãb-veş eşk-i revãnum çağlar
Dögünüp aşlarla ağlar hãlüme ırmağlar

2 Görinen ağlar başında ebr-i bārãn ´anmañuz
Ağlar ´açın çözüp ben haste için ağlar

3 Sînemüñ taülîm-hãnesine gel at tîrüñi
Ey kemãn-ebrü senüñ ´çün aablalardur dãğlar

4 Cãn çıøardı meclis-i tenden kemend-i hecr ile
Lîk zincir-i (?) ümîç-i va´l-ı dil-ber bağlar

5 yãtiyã Ferhãd için ağlarda efgãn iderem
İşidüp feryãdumı göğsin geçürdi ağlar

(29)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1   ũşœuña şol deñlü yaødum tâze tâze dâğlar
Döndüm ol şebbâza kim üşmişdür aña zâğlar
- 2   Mihr-i hüsnüñ mihri bir hâle giriftâr itdi kim
Yüzine baøan benüm bigi anuñ da ağlar
- 3   Tîğ-i firøat bağruma zaħm urduğınca nâr-1 ğam
Aømasun øanı diyü od biñ anı dâğlar
- 4   Çeşmesâr-1 ğu´´ada maħmùm-1 ğummâ-y1 firâø
Rište-i ümmidi dil şâh-1 vi´âle bağlar
- 5   Çekdügüm derdüñ eger kim yâtiyâ bir çerresi
İrişürse ´ağlar äøat getürmez äağlar

(30)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- (46b)/ 1a   Şarâb-1 bezm-i aulâdan ũçâruñ yine gül güldür
1b   Beni ey döst äp ağlat yiter düşmânları güldür
- 1   Dimişsin öldürürdüm baña ũş1ø olanı bilsem
Eger sen ühdüñe äurursañ ey ğuni beni öldür
- 2   Hezârân ũş1øuñ küyuñda her şeb øo fiğân itsün
Eyâ gül ğülşene revnaø viren feryâd-1 bülbüldür
- 3   Anuñ mülk-i melâhatde bulınmaz begdeşi hergiz
`alilüm ğân-1 hüsnüñde begüñ bir dâne fülfuldür
- 4   æarâruñ yele vir luâf it raøibi ebr-vâr ağlat
Gel ey tâze bahârum raul gibi yâtîyi güldür

(46b)

-24-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1   Leblerüñ büse revân eylese ölmüş dirilür
Hey meded derd ile bi-çäre de ölmüş dirilür
- 2   Öldürürseñ lebüñ esrârını fâş eylemezem
Keñezin ´anma ki ũilemde revân cân virilür
- 3   Çevresinde gözümüñ øanlı yaşum gördi o şâh
Didi bu sırça sarây içine øandan girilür
- 4   Eli üstinde çenâruñ güzelüm el yoğ iken
Dimedi øaddine sen serv-i revânuñ irilür

5 Öldürürseñ niçe kez yâtiyi Corcis-´ıfat
æomaz elden ´anemã úşouñı ölür dirilür

-25-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

1 Kime yansam süz-ı dilden yüregi biryân olur
Kime ağlarsam gözümdeñ eşk-i çeşmi øan olur

2 Bilmezem kim bildüre derd-i derünüm dil-bere
Her kime esrârumı keşf eylesem hayrân olur

3 Ğabğabuñ äübın hey âfet zâhide úarz eyleme
Tevbe vü zühd ü ´alâhı øalûası virân olur

4 Burc-ı çeşmümden olur seyyâre-i eşküm revân
Her øaçan ol âfitâbum dideden pinhân olur

5 Æâliüñ äutup müneccim ey meh-i mirrih-çeşm
Didi kim bunuñ ucından günde yüz biñ øan olur

6 Şiür-i dil-süzüm benüm ey hıñce-i Hindüstân
Æüäye bi´llâhi taüim eyleme biryân olur

7 yâti-i bi-çäre bir derde giriftâr oldı kim
Ey äabib-i cân u dil ancaø ecel dermân olur

-26-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Perişân-hâl olup her dem øararmasun mı gisûlar
O dil-ber yol ba´ar bunlar diyü dâyim ayaø äolar

47a/ 2 Nigârâ hüsn-i haâñıñ va´fı başa varmadı haløa
O deñlü äurdı kim indi ayağına øara ´ular

3 Oøuñ äoğrulduğınca cism-i hâkiden yaña ömrüm
Revân øarşu çıøar bir øø atım yir anı øarşılar

4 Hemin ancaø terâzûsından ol Yüsuf-cemâl indi
Göñül her ağırı altun deger hûbı terâzular

5 Arada ädem olmazsa ücebdür ey perı bir gün
Ulaşmış birbirine mutta´ıl ol iki ebrûlar

6 Dil almağa kemân-ebrûlaruñ kim fitneler øursa
Girür øoltuølarına anlaruñ çeşm-i cädûlar

7 Yiridür gün gibi göke irürse yâtinüñ başı
æapuñda hıçmete bel bağladı mânend-i cârular

Der-kenâr

(31)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Laûlûñ ey cân pâresi gâyetde âtlu yârdur
Miðli yoø dirlerse ger didüklerüñce vardur
- 2 Ææatüm tek yâr cevrin çekmege yitsün benüm
Başumı øaâiit kim ey serv baña bir bârdur
- 3 Mâr-1 zülfüñ genc-i hüsnüñden giderdüñ âh kim
Ey lebi tiryâk anuñ çün göñlümüz bîmârdur
- 4 Ál ile ol yüzi gül dil alup inkâr eyledi
Şöyle beñzer dâyimâ anuñ işi inkârdur
- 5 Dün gice seyrümde öpdüm ağızını bir goncanuñ
Yine yoø yirden gelür yâti na ÷büm vardur

(32)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 İ ihhâti bendin kesen derd-i gamuñ şemşiridür
Cânuma işler geçen cânâ mezâøuñ tîridür
- 2 Görinenle dâğlardur ´anma bâğ-1 sinede
Dest-i hasret kesdi ´abrum servin anuñ yiridür
- 3 İşiginde dem-be-dem ben haste øapular geçer
æana müstağraø iden iki gözümüñ biridür
- 4 Levh-i cânâ şekl-i derdi dâyimâ tañrîr iden
Ey hümañ dil bülbüli feryâdnuñ tañrîridür
- 5 Çünkü yañdurduñ göñül şemün ol âteş-çihreye
Dûd-1 âhuñ âsumâna irse yâti yiridür

(33)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey gül-i ter bañr-i úşøuñdan alup her dem ´ular
Ebr-i çeşmüm böstân-1 kuyuñı her dem ´ular
- 2 Kâsesinden çeşmümüñ ey naøş-1 Naøøâş-1 Ezel
Sürh-i eşküñ görüben naøøâşlar øuyruø bular
- 3 Mihr-i hüsnüñ mihri bir hâle giriftâr itdi kim

Yüzine baøduøça anuñ kâse-i çeşmüm âolar

- 47a/ 4 Dem-be-dem sâøi tehi ´anmañ ayağı sürdügin
Ehl-i bezme dâyimâ meclisde ol ayıø âutar
- 5 Gül âarâvetler uğurlamış ruĥ-ı dildârdan
Kim olursa yâtiyâ bu cürm için anı bular

(47a)

-27-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Âh kim gördüm âabibi nabz-ı cânânum âutar
Ben nice cân virmeyem ey dil reg-i cânım âutar
- 2 Nergis-i tenden øıvardı ´anmañ ol gül-çihrenüñ
İki günde bir o cellâdı benüm øanım âutar
- 3 Târ-ı ğu´´a külli eczâmı kül eyler nüşha-veş
Âteş-i ĥummâ øaçan k´ol ĥazâ-ı reyĥânum âutar
- 4 Her ne dem ki teb âuta ol ğoca-i gül-çihre
Gülsitân-ı dehri bülbül bigi efgânım âutar
- 5 Bağla himmet riştesin ey ~ızt-ı şâĥ-ı ´ıĥĥate
Teb o ĥa-râ ĥilât-i serv-i ĥırâmânum âutar
- 6 Yaøduęınca cânımı tâb-ı teb-ı dil-ber benüm
Dâmen-i eflâki âh-ı nâr-ı süzânım âutar
- 7 Encüm-i eşküm úyân olsa úceb mi yâtiyâ
Çün kúsuf-ı teb benüm ol mihr-i raĥşânım âutar

-28-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sâøiyâ nüş eyleyenler câ[m]uñı şir oldılar
Dûd-ı âh [u] eşk-i çeşm onlara zincir oldılar
- 2 Baña gün göstermediler âh kim ey mâh-rù
Sâl-i ĥasretde gicemle gündüzüm bir oldılar
- 47b/ 3 Yaşların bir dem teraĥĥum dâmen ile silmedüñ
Gözlerem ey nev-civân ağardılar pîr oldılar
- 4 Burcdan muĥkem bedenler ey felekden cevri çøø
Æüb-ı øahruñdan senüñ yıøıldılar yir oldılar

- 5 yätinüñ eşki vü âhı yir ü göki âtdılar
Devlet-i sulâñ-ı úşouñda cihân-gir oldılar

Der-kenâr

(34)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Görmesen bir gün yüzüñ ey meh beni gam öldürür
Ger görürsem şevø ü şadı gördüğüm dem öldürür
- 2 Dir imişsin cân viren yolumda irer vâsluma
Ey perî peyker senüñ bu sözüñ âdem öldürür
- 3 Dôsâuñla düşmenüñ ülemler eylerler diyü
Günde biñ kerre beni mecmû-ı ülem öldürür
- 4 Yüzine baømayayın öldüreyin gamdan dimiş
Eyle eylese ger ol hünî beni hem öldürür
- 5 Çekme zahmet yâti-i dil-ğasteyi öldürmege
Ey âbibüm derd-i hecrüñ anı her dem öldürür

-35-

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Zahmumuñ ağzı øati yapraødur
İşi derd-i derünüm açmaødur
- 2 Baña bi'llâhi hem-dem itme anı
Nâmemüñ 'ayruluğı yañşaødur
- 3 ~üsñüñüñ şemesinden ay ile gün
İki dâne `ıââyî yapraødur
- 4 İşigüñden murâdum ağıyarı
Gözmüñ yaşı ile ırmaødur
- 5 Yedi øat göke irse øâmet-i serv
æadd-i dil-ber øatında alçaødur
- 6 Yaradılmışda yoø durur dirseñ
O 'anem haøøına eger haødur
- 7 Yüzini görmek ol mehüñ bir gün
yâti iki cihâna aylaødur

(36)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Ceres-vâr ey 'anem gavğâya uğradan beni dildür

Fiğānum ´anma kim devr-i ğamuñda va´fa øãbildür

- 2 Baña ey úşø bãbından suõal iden sözi fa´l it
Cevāba øudretüm yoødur su'älüñ øati müşkildür
- 3 Dimişsin tiğ ile bir gün varup øatlı ideyin anı
Revān eglenme tiz eyle firāøuñ zehr-i øätildür
- 4a Senüñ leylı ´açuñ sevdāsına dil bağlayan cānā
47b/ 4b Şu kim günden güne Mecnùn ola ğāyetde ñøildür
- 5 Ser-ã-pã øana ğarø olmış fiğān eyler ceres bigi
Şarāb-ı úşø ile yāti müdām ey döst øāñıldür

(47b)

-29-

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 Dem-be-dem øararmasun mı áurra-ı cānāneler
Çoo dili ağızı øøımdı eyledi çekdi şāneler
- 2 Dün gice dārü'ş-şifā-yı kùy-ı dil-berde n'ola
Birbirine girdiler zincir-veş divāneler
- 3 úÁşıø inler sen avurduñ ötdürürsin bülbülā
Kül olur eczāsı feryād eylemez pervāneler
- 4 Göñlümi yıøma hayālüñ tahtıdur cānā didüm
Didi olur meskeni gencinenüñ virāneler
- 5 Bu cihān bir øaħbe-zendür øılma hergiz iüibār
æaħbeyeye meyl eylemezler yātiyā merdāneler

-30-

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 æaldum ayaøda áur ey çábük-süvār öldüm meded
Gıtdı destümden ünān-ı ihtiyār öldüm meded
- 2 Teşnelik yıødı bu dirlikden ölüm yegdür baña
Tiz içür luáf ile tiğ-i ábdār öldüm meded
- 3 Ey æabib-i cān u dil tiryāk-i va´la çāre øıl
Cānuma zehr-i firāøuñ itdi kār öldüm meded
- 4 Bilmez oldum kendümi bir dāne meylüñ yoø baña
Oda yandı ğırmen-i ´abr u øarār öldüm meded
- 5 Çeşme-i ~ayvān gibi gel ey siyeh-ħilūt giyen
Vir hayāt-ı cāvidānı ~ızr-vār öldüm meded

- 6 Yidigüm siñmez ħumâr-1 ğamdan ey sâøi øanı
Nüş-dârü-yı şarâb-1 ħòş-ğüvâr öldüm meded
- 7 Hiç ´aymazsın ħisâba anı tâ rüz-1 şümâr
Virse yâti hey øıyâmet bi-nevâ öldüm meded

Der-kenâr

(37)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Göñül cân ile bir mâh-1 hilâl-ebrüya üşşødur
Ki şehr içinde ol mâhuñ yüzi aĝ alnı açødur
- 2 Ne maálaúkim disem şevø-i cemâl ile düşer rüşen
Gören ´anur teşevvuødan eĥâdîŖ-i Meşârødur
- 3 Aña ve'l-Leyl yazılmış iki âmârdur zülfüñ
Benüm ümrüm anu yazup ayaĝa ´alma yazødur
- 4 Gice gündüz bir iki gün gelür yüzine maĥlûøun
Bu dehr-i duna aldanma iki yüzlü münâfødur
- 5 Dönüp âlâba ey gül-ruĥ aøar yaşı döner başı
Cemâlün bâĝına yâti-´ıfat her kim ki üşşødur

(38)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Şu zecr ü hecri kim üşşølara dâyim raøib eyler
Müselmâna anı ´anma ki kâfir ey ĥabib eyler
- 2 Eger kim üşşøun olsañsen iderdün derdüme çâre
Kişiyi derd-i bi-dermân begüm ĥâĝø abib eyler
- 3 Şu gök gümler gibi ey meh sarâyuñ gümledür güm güm
ĝaøın üşşølara cevri itme bir âh-1 muĥib eyler
- 4 Fiĝânumdan øamu ülem bugün feryâda varmışlar
Beni şehrinden ol meh-rü sürer bir gün ĝarib eyler
- 5 Ne ĥòş gülzâr-1 ĥâlet-baĥş olur divânuñ ey yâti
Temâşâ ideni defû o sâúat úandelib eyler

(39)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Fiĝân ü nâlemün nâyın felekler istimâueyler
Anuñ ´cün döne döne Mevlevi bigi semâueyler

- 2 Şu tozlar kim döner yollarda aürmaz gird-bād ile
Hevāñ ile yoluñda ħāk olanlardur semāúeyler
- 3 Gel ey úazm-i sefer iden benüm ruhum yoluñ'çün aür
Yüzüñe baøayın bir dem bedenle cān vedāúeyler
- 4 Görem dir bir daħi ´oñ demde ol úuşşāøuñ imānın
Anun'çün ey ecel bir dem senüñle cān vedāúeyler
- 5 Duā-ı seyf ħaøøıy'çün keserseñ başını yāti
Kesilmez senden ey ħıñ cihāndan inøıāúeyler

(40)

Fāúlátün Fāúlátün Fāúlátün Fāúlán

- 48a/ 1a Bir gazel didüm lebün va´fında şekkerden leꞌꞌ
1b Hey ne şekker belki cāñā Áb-ı KevÖerden leꞌꞌ
- 2 æande virseè acı acı dilleri baèa gelür
Süre-i KevÖer ħaøı øand-ı mükerrerden leꞌꞌ
- 3 Æatlu tatlu n'ola va´f itsem mükerrer anı ben
æande var ülemde būs-ı laú-i dil-berden leꞌꞌ
- 4 Sögdügüèce sen baèa Àäyet feraħdan aĀların
Ter düşem ´anma gelür ol mæve-i terden leꞌꞌ
- 5 Va´f-ı dendān-ı nigārı şöyle cevher eyledüè
yātıyā ülemde va´f olmaz ol cevherden leꞌꞌ

(48a)

-31-

Fāúlátün Fāúlátün Fāúlátün Fāúlán

- 1 Áh kim ben bülbülin ol yüzi gülzār incidür
İñiledür her dem hezār ol yüzi gül zār incidür
- 2 æarşusunda dürlü dürlü luḐ ile zār incidür
Ol øamer ruħ ās-ı miħnetde idüp zār incidür
- 3 Gözlerüm úayn-ı ´adef eşk-i güher-bār incidür
Ġamdan incindüñ diyü cevır ile her-bār incidür
- 4 Gözlerüm kim eşki āl ü ´üreti nārencidür
Nārını ey nārven-øāmet sever nār incidür
- 5 Áh eşküm øara baħtum ´üretüm nārencidür
Gökleri yāti fiğānumdan çıøan nār incidür

-32-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Dil mürâın ele aldı o çeşm-i şikâr-ı nâz
Parmaânını ı'ırdı anı gördi şâh-ı nâz
- 2 İletme hecr-i øaddüè ile ney bigi beni
Ey serv ile eyleme gel itme beözüm sâz
- 3 Hecrüè şebi eger ki ömrden hisâb ola
Olmaya ömr-i üşîø-ı mehcürden dırâz
- 4 Devlet faøre el virür ayaøda øalmazam
Olursa dest-gır ol yâr-ı ser-firâz
- 5 Nâz ile cümle ülemi öldürdi yât+yâ
Öldürmege beni ider o serv-i nâz nâz

-33-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bizümle itdügi ühdi dir+Ââ yâr aèa gelmez
Varupdur var ise hâtırlarından bu yaèa gelmez
- 2 Varam ben saèa âhir demde dimişdi nigâr evvel
Dir+Ââ vaüdümüz geldi dahi ol b+vefâ gelmez
- 3 Gözümüè yaşı deryâlar olupdur yâd illerde
O gevherden haber virür baèa bir âşinâ gelmez
- 4 İlet gel üstüme dön ey kebüter nâmemi yâra
` aber n' için uçurmaz yâ n' için ol hümâ gelmez
- 48b/ 5 Beni göz yaşı âh-ı derd-i àam öldürdi ey yât+
O çäre itmeyince mâ-ħa´al derde devâ gelmez

Der-kenâr

(41)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 O servüè dest-büsına meded öldüm elüm irmez
Ne çäre ideyin derdâ faøire devlet el virmez
- 2 Ne dem ol döst yanumdan üdüya geçmek isterse
Revân oldum gözüm seyl-âb ider yaşı geçdürmez
- 3 Şunuè kim sâø+i derdüè eline bir ayaø ´unar
Anuè devr-i zamân içinde artuø ayaâı şutmaz
- 4 Seni aÿyâr ile görmek gerçi ölümden artuødur
Beni ölümden artuø nesne cânâ seni ayırmaz

- 5 İřitdüè yât±ye düşmen seni Àamze itmek istermiş
æulaÀına anuè düşmen sözi hey döstum girmez

(42)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Çün nes±m-i zülf-i yâra hem-dem olduè bir nefes
Ey ´abâ ´aÀ varsın olduøça sen ûilemde es
- 2 Kârbân-1 derd çekmişdür derünüm şhrine
™anma cânâ ielerüm andan gelür bang-1 ceres
- 3 And içürmişsin raø±büè başına her dem řhâ
Gel duũy1 seyf haøø1'ycün kerem øil anı kes
- 4 ™üfiyâ ´âf± yolın ´u gibi pâk itmek gerek
Görmege d±dâr-1 yârı her kim eylerse heves
- 5 yât±yâ cân vir reh-i úřonda yâruè øl diril
Çün yolında ölene cân virür øl úaynı nefes

(43)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 `aste çeşmin âl ü vâlâ ile dil-ber baÀlamıř
Dirgüren øanluy1 âl ile ø server baÀlamıř
- 2 Çeşm-i cellâdın anuè'çün baÀlamıř øl pâdişâh
Mest olup ÀavÀâ içün yanına hançer baÀlamıř
- 3 Zülfüèè hem-dem olaldan her devây1 terk eyledüè
Fülk-i dil deryâ-y1 úřøuè içre lenger baÀlamıř
- 48b/ 4 Görmedi bu resm-i rüy1 vü haşây1 seyr iden
Kâkülüè kim øil øalem bir ile gevher baÀlamıř
- 5 Dir görenler va´f-1 dendânuèda na®m-1 yât±yâ
yât± bu na®m durur yarına cevher baÀlamıř

(48b)

-34-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Yâre aemişlar beni ben bilürem anı dimiş
Yıl giçer yâd eylemez niçe bilişdür bu biliş
- 2 Çeşme-i ~ayvân aøar ´uyuè1 şerh itmiş
Lebüè ey rüh-1 revân dahı beyâza çıømamıř

- 3 æaddüee ey serv-elif sehv ile harf itmiş meger
Kim anuè parmaÀına yürütdi kâtibler øamış
- 4 K±se-i cismümdeki naød-i hayât-1 rûhuma
Ey kemân-ebriü senüè peykân-1 t±rüè urdı dimiş
- 5 Áteş áhuèdan harâret işi geçmiş yât±yâ
Anuè içüè yüzine øarşu virür eller øarış

-35-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Cihânuè göeli bir cânüè cemâli áhına düşmiş
`udânuè luşfına anuè cemâli áyine düşmiş
- 2 İřitdüè cümle húbâna `ışâdan armaÀân gelmiş
Bu zülf-i müşg-i ç±n başdan nigâruè düşmiş
- 3 Cihâz-1 sâø-1 s±m±ni helâk eylerdi cânânuè
Teferruüeyleyüp dâmânı illâ pâyına düşmiş
- 4 Yürekler yaøuban cânâ bu yanmaø rüz-1 mahşerde
Senüè hüsni dil-efrüzüela nâmun nâmiye düşmiş
- 5 Binâ-yı âdeme bennâ-yı øudret urıcaø bünyâd
Binâsı yât±nüè veh kim mülâøat hâniye düşmiş

-36-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Süz-1 dilden sürh ile yazılmadı evrâø-1 hařř
Ejdehâ-veş nâme od ´açın şerâr±dür nuøař
- 2 Ben nice cân øurtaram cellâd-1 Áamdan øanuma
Laül-i ř±r±nüè getürdi hüsrevâ tezv±r-i hařř
- 3 Olmışam ortada evhâm-1 miyânuèla hayâl
Hey øiyâmet dirliğümde nesne yoø hâlüm va´at
- 49a/ 4 El yuyup benden beni øapuèdan ırmaÀ istedüè
Eyledüè BaÀdâd küyuèda sirişküm cüy-1 řařř
- 5 Dil-rübâ cevr ü cefâ ülminde kâmindür veli
yâtiyâ mihr ü vefâ destânını øøur ğalââ

Der-kenâr

(44)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Başuma şaş yaÀduram ol gözleri sehğâr itmiş

Şükr aèa devletlüler devletlü başum var imiş

- 2 Didilerdi eşk-i çeşmüè dem ola başdan aşu
Geldi ol dem başuma didüklerince var imiş
- 3 Æatlu tatlu sögmegi her dem tuðaÀuè aÀzuma
Kâr idindi hüsrevâ aldaèa şærin kâr imiş
- 4 Aldı yüz biè âl ile erbâb-1 âlüè úølını
úÁrızuè ey gül-úçâr âl ehl-i nâzuè yâr imiş
- 5 Şöyle şærîè itmişem medh-i lebüè kim hüsrevâ
İşidenler didiler yât± şeker-güftâr imiş

(45)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nây-1 nâlem çarh-1 gerdün itmediyse istimâú
Döne döne Mevlev± bigi yine eyler semâú
- 2 İrmedi saèa sarâyuèda fiÀānum āh kim
Menzil-i hürşâdde úŝāya virmişdür ´udâú
- 3 Şāh-1 úşøuè çeşm-i dâdâr ise cellâdı eger
El-vedâúey cân u başum vey hayâtum el-vedâú
- 4 ^{TM}òè nefesde umaram ol cânumuè kânın görem
Ey ecel n’ola senüèle eylesem bir dem nizâú
- 5 Mı ´r-1 hüsni haøøı ol Yûsuf-cemâl-i yât±yâ
Geç gelür şām-1 ecelden úŝıøa rüz-1 vedâú

(46)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 N’ola aøsa ´u bigi eşk-i revānum çaÀ çaÀ
Seyr ider aÀyâr ile serv-i revānum bâÀ bâÀ
- 2 Ey hümâ sen(i) mù-miyānı ´ayd idelden zâÀlar
Cismümüz øurdı ecel mürÀına bir øıldan duzaÀ
- 3 UrmaÀa āh øøların úşşāø øèinde āfitāb
Bu sûtün-1 dùd-1 āhum dikdi bir zerrin øabaÀ
- 4 Bir siyeh perçemlü bālüè yüzlüdür pır pır yanar
Öykünürse n’ola ol şemü-i dil-efrüz-1 çerāÀ
- 5 Gülüşüp güller bahārını niçe tonanmasun
úÁrıZ-1 dildâr ile yât± matâr±z oldı bâÀ

(49a)

-37-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 ; ifât-1 ´afvet-i rüyuñ ´ifât-1 gülsitân ancaø
Hevã-yı cennet-i kùyuñ hayât-1 cãvidãn ancaø
- 2 Göñülde şevø ile mihr-i ruñuñ aıtum didi remmâl
Münirüñ ey gözüm yüzi güneş bigi úyãn ancaø
- 3 Düşümde tirüñe lañin güle degdi dil-i hünin
Muñanber didi sehm itme bu bir garrã nişãn ancaø
- 4 Cemãlin úarz idüp âh itdüren mecmûú-1 úşşãøa
Beni gavgãlara ugradan âşüb-1 cihãn ancaø
- 5 Dimişsin olmasun ýãti elemle öldürem bir gün
Helãk itdüñ sen anı inti®ar ile hemãn ancaø

-38-

Mefûlü Fãülâtü Mefâülü Fãülün

- 1 Her gün yedi sitãre aøøuz çarñ-1 muãbbao
Ey mãh-1 muállã döner üstüñe muállao
- 2 Günde görinen şaişaiá ´anma øodı eflãk
Emrüñe iããıt idüben úaynına parmaø
- 3 Öykündüg’içün gün yüzüñe mãh-1 şeb-ãrã
Başını anuñ itdi yedi muıciz iki şaoø
- 4 Benden geçüp agyãrı helãk eyledi türüñ
Zahmum aña øan ağlayuban acıdı yavlaø
- 5 Eflãke na®ar eyledi ýãti didi besdür
Yãr işigi baña yıøıl ey øubbe-i ezraø

-39-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Gãlibã ülemde fãş olmazdı ola rãz-1 úşø
Rüy-i zerd ü girye vü âh olmasa gãmmãz-1 úşø
- 2 æãmetüm çeng oldı beñzüm sãz u döndüm bir øıla
Døstum düşmãnlarumda olmasın demsãz-1 işø
- 49b/ 3 Görsem evvel üñşıøı øahøaha gülerdüm kebg-vãr
æapdı göñlüm kebkebin âñir benüm şebbãz-1 úşø
- 4 Døstlar yaşum beyãzı virdüm anuñ a´feri

Beyzalardur dem-be-dem yaşumda luḡbetbāz-1 úşø

- 5 `Yāb-1 ġafletden uyanmaz zāhidi gör kim daḡi
Æutdı ey dil on sekiz biñ ũlemi āvāz-1 úşø

Der-kenār

(47)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Veh ki tezvir ile ḡaā-1 laḡ-i cānānuñ senüñ
Bir gün alur bigi ey bi-çāre dil-i cānuñ senüñ
- 2 Boynuña øol əlayup öper yañaġuñ øarşuma
Áh kim cānā ridāe ile giribānuñ senüñ
- 3 Öldürdi sāø-1 sìmìnuñ cihān-1 ḡaløın tamām
Ayaġuña düşmeli ey døst dāmānuñ senüñ
- 4 Cānumı acıtdı dil virdi əøøındı göñlüme
Niçe dil bükür kilkin eyler bu peykānuñ senüñ
- 5 Āañımazdı pādişāh-1 milk-i úşøam didüġüm
yātiyā ol şāh eger göreydi divānuñ senüñ

(48)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 úArz- ḡüsn⁸⁸ itdi meger ey ´ubḡ cānānuñ senüñ
Çāk olupdur dest-i şevø ile giribānuñ senüñ
- 2 Bir demi ũşıølara biñ yılca n’içün gösterür
Døstum basā-1 zamān itmezse hicrānuñ senüñ
- 3 Kaḡbe-i küyuñda ger øurbān olursañ dil-berüñ
Alına ey dil melekler süreler øanuñ senüñ
- 4 Geldiler meydāna gelmiş didiler ol şeh-süvār
Bundasın sen gerçi ey dil andadur cānuñ [senüñ]
- 5 YoÀsa yāti kāġıġı per-i semendür kā^oıġ
Süz-1 şürüñden n’içün peymāne divānuñ senüñ

(49)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Ey güneş bi-çāre bigi rüy-i zerdüñ var senüñ
Bir mehüñ mihr ile beñzer tāze derdüñ var senüñ

⁸⁸ Sah kaydı: úArz-1 ḡüsn: úArz-1 mihr.

- 2 Yüregüni tir ile yāruñ müşebbek itmedi
N'olduñ ey Eyyüb-1 ũlemde ne derdüñ var senüñ
- 3 æalúa-1 çarha yine çekdüñ şeräre leşkerin
Beñzer ey āhum sitārem ile nerdüñ var senüñ
- 4 ~aløa-1 øaddümde dir gören nişān-1 şebeküñ
`ātem-i rezde nigìn-i lā-ceverdüñ var senüñ
- 5 Güldi beñzer úarız-1 dildāruña haā-1 ğubār
yātiyā mirāt-1 dilde yine gerdüñ var senüñ

(50)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 6 Yine hıāb-ālūde ancaø çeşm-i hùn-hıāruñ senüñ
æanø1 bezmi itdi rüşen şemú-i ruhsāruñ senüñ
- 7 Nice bezme oldı reyhāncı bu şeb sünbüllerüñ
æande açıldı úceb ruhsār-1 gül-nāruñ senüñ
- 49b/ 3a Būse-i laulūñ şarābın āh kim nüş eyledi
3b Kime naøl oldı yine laul-i şekker-bāruñ senüñ
- 4 æanø1 burcdan eyledüñ yine müşerref kim bilür
Meh bigi her hercāyiluødur aḡ kim kāruñ senüñ
- 5 Çār-sù-yı Mı´r meclisde işitdüñ dün ğice
Girmemiş aġyār ile ey hıāce bāzāruñ senüñ
- 4 Gül gibi gelmiş açılmışsın raøib-i hār ile
Niçe feryād itmesün bu bülbül-i zāruñ senüñ
- 5 yātinüñ hayrānlıġın cānā taúaccüb eyleme
Aña nağum oldı yir yir cümle esrāruñ senüñ

(49b)

-40-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Yaødı gönlüm şehrini bir pāre āteş adı úşø
Yapdı bir ġam-hāne anuñ yirine üstād-1 úşø
- 2 Kuḡl-i ḡak-i pāyı ki göz sürmedān-1 sim idi
Zaúf ocaġında anı altunladı üstād-1 úşø
- 3 Æaġ u āaş øopsa yirinden yire ğicse āāø-1 çarḡ
Hey øyāmet zāyil olmaz dildeki bünyād-1úşø
- 4 Bir va´iyyet ideyin ben ḡasteñüñ ey āşinā

İtme oğlancuolaruñ yanında ´aøın yâd-1 úşø

- 5 Cãnın acıtsa n'ola kühı belâdan dem-be-dem
Cãn-1 şirinden çıøardı yâtiyâ Ferhâd-1 úşø

-41-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yine bir seyyâredür çeşm-i ruhuè lebüè senüñ
Hey ne zeyn itmişdür ey meh eşk-i pervinüñ senüñ
- 2 İşigüñüñ nehc-i billürin yine úşşâø için
Geçirür ey laú bir çeşm-i cihân-binüñ senüñ
- 3 Görenüñ biñ pâre olur yüregi cãnâ yine
İki merdüm ğarø idüpdür çeşm-i bî-dinüñ senüñ
- 6 Ey güneş başı kesilsün çerrece şâd olmasun
Kim ki yaşuñ görüben olmazsa ğamgînüñ senüñ
- 7 Sünbülün bigi perişân olma luáf it ağlama
Olmayupdur dahı cãnâ yâti miskinüñ senüñ

-42-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Başuma ğün aøğar ol ´ubı-1 saüdet gelicek
Şeb-i ğam refúolur ol mihr-i melâhat gelicek
- 50a/ 2 Ol perî úøolumuz aldı gelicek øarşumuza
Ne ğarib olurmuş âdeme âfet gelicek
- 3 Gözlerüm şişelerinden güzelüm birbirine
Yoluñuñ øø mey umaram aøa sâüt gelicek
- 4 Öldürürse beni úm øabrüme gel ki göresin
Nice cãn bulduğını mürde øıyâmet gelicek
- 5 Çünkü sen gitdüñ ider firøat ü ğam tir-i helâø
Yârı ğül øırmızı ile ziyâret gelicek
- 6 Áhumuñ her yélüñi bir dil alup göynüğümi
Yana yana disün ol şemú-i hidâyet gelicek
- 7 yâtiyâ n'ola zaúf itse beni derd ü firâk
Tâze ´ıhhat gelür ol kân-1 kerâmet gelicek

Der-kenâr

(51)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Kim bilür ey yüzi gül-günüm yine âl eyledüñ
Ney bigi beñzüm ´ararup cismümi nâl eyledüñ
- 2 Üstüme döndüñ benüm uçmaø na´ibüñdür senüñ
Ey kebüter ol hümayya nânum i´âl eyledüñ
- 3 Ey meyüñ nüş eyleyen câmuñ senüñ bi-cân olur
Firøat-i dil-ber mi øatduñ böyle øattâl eyledüñ
- 4 ; ayd-1 mürğ-i cân için zülf-i siyâhuñ a°1zuñ
İçine bir beè øoduñ adını hem-ħâl eyledüñ
- 5 æullaruñ ey ħæce yâtiden sebaø olsun diyü
Levh-i úşøuñda elif-øaddin bugün dâl eyledüñ

(52)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Dil döküp ağızın müdâm arar ´urâhi sāğaruñ
Eylemez iørâr ağızın øpdüğini dil-berüñ
- 2 Şöyle øarç1 cism-i siminüñ görüp ħammâmda
Başına øaynar ´ular øoyuldı cânâ mermerüñ
- 3 Ben faøirüñ øanın alup çaldug´içün yüzine
æipøızıl oldu şehâ utandugından ħançerüñ
- 4 Şol ħalâvetle gelür ´âfi ezilür lađüñe
Ağızı dadın virse ki yoø mı dehân-1 şekkerüñ
- 5 Na®m-1 gevher-bâruña yâti øulağın âutmayın
Bed-güherdür himmetin bilmez cihânda cevherüñ

(53)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Görinen øavs-1 øuzah´anma felekde ey melek
Hey øiyâmet şaøø olupdur ´ür-1 âhumdan felek
- 2 Dürr-i eşküm ħaşre dek şemúidemez dürr-i úAden
Her ´adef ağız olup diller olursa her semek
- 3 æanımı mey yirine içmek dilerseñ iç müdâm
Døstum düşmenlere çüfte âtlular içmek tek
- 50a/ 4 æalbümüñ ħâliçliâin bilmek dilerseñ mey getir
Ehl-i diller aña ey sâøi dimişler dürr-i miħekk
- 5 Naød-i cân alup ´atarsañ døstum sen büseñi

Sükkeri laû-i lebünden baña helvâlîø gerek

- 6 æaşla bir selâma dil-rübâ biñ cân diler
N'ola saht olsam gücüm yitmez kemânı øati pek
- 7 Leşker-i haâûñ gülelden itdi şâhâ yâtinüñ
Gird-bâd-1 âhı gerd-i çâder-i çarç-1 direk

(50a)

-43-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gün yüzüñ her kim ki gördi aldı anı hayretüñ
Kimse ey mâhum kemâhı bilmedi mâhiyyetüñ
- 2 úÁşıøa cevri eyleme mest-i şarâb-1 nâz olup
Bilmesüñ dirseñ eger kimse senüñ kemiyyetüñ
- 3 Terk idüp ûşıøları itme raøib-i dîve meyl
Ey perî-peyker eger var ise insâniyyetüñ
- 4 Devletüm yüzüñ görürdüm kuyuña varsam didüm
`ışm ile baødı didi gelseñ görürdüñ devletüñ
- 5 Dâyirüñ hürşid ola bezmünde çengel mâh-1 nev
Ol perî bir gün øabül eyleser yâti daüvetüñ

-44-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yüsufı âñ mı ´atun alursa anı Yüsufüñ
Cân virür mı ´r-1 cemâlin gören anı Yüsufüñ
- 2 Şimdi sensin mı ´r-1 hüsn içre terâzudan ebter
Oldı hatm ey Yüsuf-1 Őñi zamânı Yüsufüñ
- 3 Zaħm-1 sinem nik-veş ârmaz aøar her dem revân
Mı ´r-1 dilde olalı sulâñ sitânı Yüsufüñ
- 4 Bir na®ar görse seni ey pâdişâh-1 mı ´r-1 hüsn
úÁleme âñ Zeliğâ-veş fiğânı Yüsufüñ
- 50b/ 5 Baña mı ´ruñ şekerinden yâtiyâ yigrek gelür
Ağzın sögse leb-i şeker-feşânı Yüsufüñ

Der-kenâr

(54)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Pür olmaz idi müşg ile enfās-ı nesimüñ
Ey sünbül-i yâr olmasa bir gice nedimüñ
- 2 Gör nice zebûn itdi seni silsile-i gam
Bulduñ ola mı ey dil-i divâne garimüñ
- 3 Gözüm yaşımı gördi revân acıdı deryâ
Göynüklerüm işitdi içi yandı çañimüñ
- 4 Hecrüñde çııardum güzelüm yaşımı gözden
æanıñı alup yüzüme çaldum o yetimüñ
- 5 Zülfine göcek bağlama bilseñ yañamazsın
ÿâti bigi ey ebr ´uya ´alma kelimüñ

(56)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Cānumı alsañ revân itseñ birini buseñ
Serverâ ser-mâyeden neñ eksülürdi buseñ
- 2 ũd-i va ´luñ anduğ´ için luaf it incinme baña
æuluñam øurbānuñam yâ ben hilâl-ebrü senüñ
- 3 Müşteridür gerçi gönlüm mihrüñüñ bazarına
Yılduzuñ yaraşmadı anuñla ey meh-rü senüñ
- 4 Öykünüpdür sinem üstinde nişân sengüñ ile
Şöyle let urdı ´abâ cismi gögerdi bu senüñ
- 5 Çün sefer itdün baña bir yâdigāruñ vir didüm
Didi olsun ÿätiyâ feryâd ile øaygu senüñ

(57)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Sāye ´almışdur Süleymāna hümādur perçemüñ
Yâ seḥāb-ı sāyebān-ı Mu´āfādur perçemüñ
- 2 Ey elif-øad pâdişāh-ı mülk-i ḥüsn olduğına
Dāldür bu ejdehâ peyker gedādur perçemüñ
- 3 æāmetüñ bir şemüdüñ ruḥsāruñ anuñ şuulesi
Ger o şemüñ dūdıdur dirsem revādur perçemüñ
- 4a æāmetüñ servindedür dil āfl-ı `ızt irsün ḥāaüñ
50b/ 4b Ol meded virmez amān bir ejdehādur perçemüñ
- 5 Serverâ yiterdi bālānuñ belāsı ÿätinüñ
Anuñ üstinde belâ üzre belādur perçemüñ

(50b)

-45-

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Dil oldu hedef tirine bir øaşı kemânuñ
æurbân olayın gamzesi tirine ben anuñ
- 2 Cüş itmez idi öykünüben yaşuma deryâ
Tahrikine uymasa eger båd-ı ´abânuñ
- 3 æuca øuca vâfir görüşürdüm ben anuñla
Gözüme görünse güzelüm øılca miyânuñ
- 4 Al cânımı cânâ baña bir buse revân it
Birisine biñ vireyin olursa ziyânuñ
- 5 Nâzüklügi elden øoma kim ola ziyâde
Ey çâti senüñ şîrüne meyl-i zürefânuñ

-46-

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Kim bilür zülfüñ gamından yine kim oldu helâk
Dest-i berk ile bulut çekdi yaøasın itdi çâk
- 2 Görinen şimşek degül öykündüg' için zülfüne
Çıødı ebrüñ başına od itdi âh-ı sùznâk
- 3 Çözme zülfüñ boynı bağlu bende itdün tâlemi
Süzme gamzeñ yoğsa haløı ser-be-ser øılduñ helâk
- 4 Gördiler âhum yile virdi zemini ser-be-ser
İstedı andan amân øoydı felekler başa hâk
- 5 Añma adum ýâti düşmenden haçer øıl didi döst
İsm-i Aıðam øoyan insâna şeyâandan ne pâk

-47-

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Câmiü-i hüsnünde iki äødur øaşıñ senüñ
Anuñ üstinde gümüşden øapadur başuñ senüñ
- 2 Az mıdur merd-i mülk idüp ´u sepersin gözüme
~aø benüm iki gözüm çoğ eylesün yaşuñ senüñ
- 3 Gördüğüm mihrüñle hâtem bigi øaddüm haløadur
Bir zümürüd øodı øaşum üstine äaşıñ senüè

50b/ 4 Dürlü dürlü va´f-1 dendānum yūri na®m it didüm
æulağumdadur daḫi laf®-1 güher-pāşuñ senüñ

5 Şuileler ®āhir olur yāti derūndan kılsañ āh
Āteş-i şevø āh kim āutmış içüñ tâşuñ senüñ

Der-kenār

(58)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Künc-i ḫasret olmasun yā Rab āurağı kimsenüñ
Şuile-i āh olmasun her şeb çerāğı kimsenüñ
- 2 Vāy eger böyle yaøarsa nār-1 dūzaḫ ũ´iye
Nār-1 firøat yaømasun bağırında dāğı kimsenüñ
- 3 Ben gözümden gördüğüm ben nāleden işitdügüm
Görmedi işitmedi gözi øulağı kimsenüñ
- 4 Yañılıp öpsem didüm şaşırđı sāøi ayaÅum
Şaşmasun bu devrde yā Rab ayağı kimsenüñ
- 5 ũşødan ḫaø gönlümüz bir laḫ®a ḫāli øalmadı
yātiyā āteşsüz olmasun ocağı kimsenüñ

(59)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 úAyn-1 ũzzet bilürüz ḫışmüñi ey şāh senüñ
Görmişüz çoø keremüñ yarıcuñ Allāh senüñ
- 2 Az øaldı ki beni öldüresin cevruñ ile
Dòstum ũmrüñi çoğ eylesün Allāh senüñ
- 3 Baña hem-demlük iderseñ dem-i firøatde eger
Başuñı irgüreyin göklere ey āh senün
- 4 Æolaşur pertev-i didāruñ ile æavr-1 úøül
Kim bilür eyleye meh-tābuñ ey māh senüñ
- 5 Bir veli yoø mı velāyetde ki yāti øuluñuñ
Aça gözün göre didāruñı her gāh senüñ

(60)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Megesler uşdı ´anma didesine sen bu bımāruñ
Gözümde uçar ey dil ārzü-yı ḫāldür yaruñ
- 2 Cihānı devr-i āhumla siyāh itmek işüm gördi

- Didi ol nür-1 çeşm-i cân işin gör bu siyehkârũ
- 3 Gözüñ cellâdını gördüm hayâtum gitdi ey hûni
İşitmezseñ eger âut ağızuma mirûât-1 ruhsârũ
- 4 Yanardı zâhidũñ zühd ü ´alâhı Æürı ser-tâ-ser
Eger kim ey ´anem aña tecelli itse didârũ
- 5 Baña ey bâğ-1 Firdevse varalum gel deni yârın
Beni øoñ hâlûme kùy-1 nigârũnda yürek-vârũ
- 6 İşin nâzüklük ile gice gündüz ağızuma sögmek
Ne şirinkâr imiş cânâ senũñ laû-i şeker-bârũ
- 51a/ 7 Ne çäre çeşmine çün şeş gelüpdür ey øamer-naøøaş
Belâ âasında ser-gerdân olursa yâti zârũ

(51a)

-48-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ~âcetüm budur `udâdan ey meh-i ´âhib-kemâl
Áfitâb-1 hüsnuñe irgürmesün hergiz zevâl
- 2 Yılda bir kerre görinseñ n'ola mâh-1 ûd-veş
Ásumân-1 dilde mihrũñ âfitâb-1 bi-zevâl
- 3 Şemú-veş düşmen beni yaødı øati ´üretle döst
Üstüme döne benüm mânend-i fânüs-1 hayâl
- 4 Ben bu virân dünyede ´anma faøirem ey gani
úAks-i lâm-1 zülf ol gencũñ gözümde úhd-i nâl
- 5 Böstân-1 hüsñ içinde bir diraçt-1 tâzesin
İki yanũnda nigârâ iki zülfün iki dâl
- 6 Ey gözüm nürı saña iki gözüm virsem n'ola
Ruħlarũñ üstinde úayn-1 merdümũñ ol iki hâl
- 7 yâtiyâ sen silk-i na^m içre bugün bir dânesin
İdemezler cevher-i na^mũñ görenler øil ü øâl

-49-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Baøabilmek âfitâb-1 hüsnuñe imkân degül
Müşkil oldur nâ^{ir} olmamaø daħi âsân degül
- 2 Başını øaâiyle ey sâøi øadeħ øil kellesin
Bezm-i úşøunda senũñ her kim ki ser-gerdân degül

- 3 Ey melek ´anma ki āh-1 sūznākumdan benüm
Çarḥ-1 tennürında Őevr ile ḥamel biryān degül
- 4 Cām-1 derdüñ nüṣ idüp dil āaşra ´açdı cürúasın
Gözlerümden ōaāre ōaāre āamlayanlar ōan degül
- 5 Altun üsküflü sipāhidür şerār-1 nāz-1 āh
; anma yāti mülk-i úşşuñda senüñ sulāñ degül

Der-kenār

(61)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Cürú-1 cām-1 lebüñ görse diye ´ür-1 cemil
Süre-i Kevöer ḥaŐŐı çıŐdı gözümdeñ selsebil
- 2 æara örterse úceb mi úaynına Áb-1 ~ayāt
AğlamaŐdan ḥasret-i laññle olmışdur úlil
- 3 Cāmiú-i úşşuñda bir ōandildür yanar yürek
Şuñledür peykān-1 miḥnet tür-i ğam aña ōatil
- 4 Bir mu´affā pāk aŐarcıyıldı bu göñlüm benüm
Dil-rübālar meclisinde eyledüm anı sebil
- 5 æible ḥaŐŐıy´çün bularduñ Kaḥbe yapmışça ´avāb
Cān u dilden yātiñüñ göñlin[i] yapıñ ey `alil

(62)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Didüm ey cān gözüñüñ ḥastesiyem lāğ degül
Ol āabib-i dil ü cān didi bu da ´ağ degül
- 2 Bir ōıyāmet ōoparam āh ile raḥm itmez iseñ
Ásumāñ yār ile yir yir güzelüm āağ degül
- 3 Kārbān-1 ğamuñ āteş ōodı anuñ yiridür
Menzil-i sinede cāñ görinen dağ degül
- 4 İşigüñden beni ayırmağa údu ōa´d ideli
Yaşum ey döst benüm ´anma ki ırmağ degül
- 5 Ğonca-1 ōalbümi ol ũrız-1 gül olmayıcaŐ
yātiyā ğülşen-i cennet açımaz bāğ degül

(63)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Üstüme dönen şerâr-1 nâz-1 âhumdur benüm
Yanar oddur altun üsküflü sipâhumdur benüm
- 2 Pâdişâh-1 mülk-i úşøam gün degüldür görinen
Göke atdum germ olup zerrin külâhumdur benüm
- 3 Mihr ü meh ´anma feleklerde görinen rüz u şeb
æalúa-1 çarḥa àoøınnıış äüb-1 âhumdur benüm
- 4 Æañ mı her gün şevø ile pirehenüm øılsam
Dâğ-1 mihrüñ k´âsumân-1 dilde mâhumdur benüm
- 5 Bulmet-i firøatde yätì mihr-i va´l-1 dil-bere
~âyil olan perde-i ebr-i günâhumdur benüm

(64)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Áh kim bir gün yüzüñi ey yüzi mâhum benüm
Görmez isem başuma odlar yaøar âhum benüm
- 51b/ 2 Alnuñ ile ruḥlaruñ bir ay iki gündür tamâm
Görmedüm nür äyeti ḥaøøıy´çün ey mâhum benüm
- 3 Görinen ḥamret-i şafaø sanmañ ´ubḥ-dem
æıpøızıl biryân ider âh-1 seḥergâhum benüm
- 4 Döne döne inledürsem derd ile àlâb-veş
Gâfil olma yirde øalmaz ey felek âhum benüm
- 5 Dest-i ğam kuḥl-i ´afâhân biri yätì bendeyi
Târumâr eyleser almaz úaynına şâhum benüm

(51b)

-50-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Mülk-i úşøuñ şâhıyam zerrin-i úlm âhum benüm
Yiridür ger çarḥ-1 aâlas olsa ḥargâhum benüm
- 2 Ben çemende øad-nigârâ ´ıḥḥat olup âh eylesem
æati yaydan øø çıøar bigi çıøar âhum benüm
- 3 Ey felek ol mâhı aġyâr ile aḥşamlama kim
Yirüñi od itmesün âh-1 seḥergâhum benüm
- 4 Ser-be-ser ḥalø-1 cihânuñ gün àoġardı başına
Gün yüzünden bir øulın refúitse ol mâhum benüm
- 5 Südde-i ülem-penâh iken senüñ bendüñ giçer

Görince sulâñ kişidür yâti ey mâhum benüm

-51-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dòstum sensüz ne dirlik baña cãnumsin benüm
ııhhatüm ũmrüm hayât-1 cãvidãnumsin benüm
- 2 Var ümidüm hem senüñ sãyeñde dâyim hòş giçem
Bãğ-1 dilde severã serv-i revãnumsin benüm
- 3 Áh itdüm çıødı bir yalan dehãnumdan didüm
ıışø odından yanmağa yãra zebãnumsin benüm
- 4 Ol hüme sãye baña reh-ber iderse himmetin
Bilmiş ol ey çarh-1 aũam aşıyãnumsin benüm
- 5 Şiürümi gördi bugün ol hüsrev-i şirîn-dehen
Didi yâti aũã-i şekker-zebãnumsin benüm

-53-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dirliğüm anuñla bir rüh-1 revãnum var benüm
ıı ağ olam ansuz bu ũlemede ne cãnum var benüm
- 2 Dün gice kuyında yatarken ol mâhuñ hıyabda
Görürem úrş-1 muállãda mekãnum var benüm
- 3 ~amdü li'llãh ışiginde yir idindüm ol mehüñ
Mürğ-i øudsiyem felekde aşıyãmun var benüm
- 4 Ayırışursam ölmeden Áb-1 ~ayât-1 lağine
~ızt-vãr ũlemede ũmr-i cãvidãnum var benüm
- 5 æand-i lađi üzre yâti bitmemiş hergiz nebât
Çoo şükür bir aũã-i şekker-zebãnum var benüm

Der-kenâr

(65)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nev-bahãrum çün sefer itdi diyãrumdan benüm
~ã'ıl ummañ döstlar bãğ-1 firãrumdan benüm
- 2 Dãğ-1 hasretler øodı riħlet şebinde cãnuma
Od çıoúp nađ-i semend-i şeh-süvãrumdan benüm
- 3 Áteş-i áh-1 derunum aşılara teğir ider
æaçuñ ey yãrãñ şafaø-1 reh-güçãrumdan benüm

- 4 Dökülüp berg efendüm lâle-veş bağrumda âh
Dâğ-1 hasretdür øalan ol gül-ûçârumdan benüm
- 5 Æäs-1 hasretde beni bir lâf ile zâr eyledi
yâtiyâ bu naøş1 ummazdum nigârumdan benüm

(66)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Levh-i úşøa yazılaldan ey melek adum benüm
Âh kim levh ü øalemden geçdi feryâdum benüm
- 2 Ocağuma eşk ´u øoymazdı bennâ-y1 cihân
Urmasa sebab-i belâ yolında bünyâdum benüm
- 3 Cân-1 şirini iderdüm saña ol sâûat revân
`üsrevâ bir kez diseñ hâlûñ ne feryâdum benüm
- 4 Şiür-i pür-süzum n’ola hâlet virürse úşøa
ûşødur ey döst bu sanûat-1 üstâdum[benüm]
- 5 Adum oldur uğrusını söyleye tâ ki seni
Göricek ağızum iñiledi ey peri-çâdum benüm
- 6 Çözmesün zincir-i zülfüñ yoğsa halø-1 ûlemi
Boynı bağılu øul ider ol serv-i âzâdum benüm
- 7 Cân atmazsam revân ol çât-1 pâküñ yolına
yâtiyâ ûlemdede çâti olmasun adum benüm

(67)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yiter âğlatduñ acı bir dem amân iki gözüm
Ölürem bir gün ölür arda øan iki gözüm
- 52a/ 2a æande bulurdı ki laûl-i úcebâ dürr-i yetim
2b Devlet-i úşøuñ ile bulmasa kân iki gözüm
- 3 Sen benüm hâârumı ´ormağa øande gelesin
Bağlayupdur yoluñı eşk-i revân iki gözüm
- 4 Tek gözüm üzre mekân eyle diye
Gözüm üzre ideyin eger aña iki gözüm
- 5 Eşk-i yâti felegüñ âsını bir hûn ide ger
Sen ki görmeyesin çeşme-revân iki gözüm

(52a)

-54-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Yazmaz ise hùn ile va´f-1 firâø1 dem-be-dem
Bir áabaø øirâäs-1 zerrin üzre úaynum dilde gam
- 2 N´ola dür harcansa úaynum bu yetim eşküm benim
Bunca yıldur úşøunuñ deryäsı içre bahri gam
- 3 İ u bigi øılsam øalemde bu muhaøøaaødur ki hiç
æıl øadar nesh olmaya cism-i zaüfümden raøam
- 4 Ddiüm ey cân leblerüñ emsem buyursañ haste kim
Didi kim ağızuñdan ammâ çıømasun emr itdüm em
- 5 Ol cemâl-i mu´hafuñ ağızından hatem olsun kelâm
İntihäsı yätiyâ her nesnenüñ olur úadem

-55-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Şol şeh-i ebrü-kemānuñ øulıyam øurbānıyam
Kim diye ben haste-diller derdinüñ dermānıyam
- 2 Dün gice kuyuñda ben Firdevs gördüm hıñbda
Didi kim üşøolaruñ didārsuz zindānıyam
- 3 Hāle içre raø´a girmiş döne döne dir øamer
Devr içinde bir meh-i bed-mihr-i ser-gerdānıyam
- 4 Nice hayrān olmayam esrār-1 laü-i dil-beri
Her kime ´ordumsa dir ben anuñ hayrānıyam
- 5 Buraya uğramaz ol ger yätiyâ āhü-yı úüül
Pişe-i úşøuñ ten-i zerd ile bir øaplānıyam

-56-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ol perı bir gün øabül eylerse sãøi daüvetüm
Yiridür øandil-i úarş olursa cām-1 ´oñbetüm
- 2 N´ola ey sãøi hām-1 mey bigi hòş itsem n´ola
Kim şarāb-1 úşø ile olmış muhammer āynetüm
- 3 Yürürem ser-mest-i şeydā āvāzumdan bi-ñhaber
İçmeye úşøuñ meyın bilmez benim keyfiyyetüm
- 52b/ 4 Çün beni öldürdi gam bi’llāhi øpraødan getir
Bir dem ey úsı-nefesle ziyāret terbiyyetüm

- 5 Sâoîye yâti úceb divânelik eyler didüm
Germ olup didi ki açmazsa úcebdür şerbetüm

Der-kenâr

(68)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `aste çeşmüñ baña meyl itmezse ´ağ olsun begüm
Meyl ider zülf-i siyâhum yüzi ağ olsun [begüm]
- 2 Æağa düşdüm lâle bigi dâğ uraldan bağruma
úÁırızuñ úarz it baña dâğ üsti bâğ [olsun begüm]
- 3 Gözlerüm nemdür benüm sen şâha øılmazsa na®ar
Ben o gözden el yudum benden ırağ [olsun begüm]
- 4 N'ola çeşmüm ađlamaødan n'ola terk itse beni
Baña hem-demlik iden göz yaşı ´ağ olsun [begüm]
- 5 Kùyuña uçmaø diler mürğ-i dili yâti müdâm
İsterem ~aødan aña cennet áurağ olsun [begüm]

(69)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Çoø çoø cefâlar ider baña her gâh o ´anem
Yâ Rab ´anur mı yoħsa cefâsından o ´anem
- 2 ğ ordum áudağı kevøer imiş lebleri ârâm
Tañrı na´ib iderse aña ben dağı irem
- 3 Parmađınıñ ucını yine ´alladı nigâr
Bir tîrüñ ucına øodı ´an va´la ayağum
- 4 Ğâyet çoğ urdılar aña bâr-ı melâhati
Olsa úceb mi øâmet-i ebrüyı saña raħm
- 5 Ey yâti öykünürler imiş laú-i dil-bere
Az sükkeri dişledi bile yüri şiri em

(70)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ğabğabın âübın görüp nice yıøıldum bilmedüm
æebbe-i eflâkı iñlemiş añladum bilmedüm
- 2 Sûre-i ve'ş-Şems øørken dün namâz-ı ´ubħda
Gün yüzüñ añdum benüm øıblem ne øıldum bilmedüm

- 3 Şöyle ätdı dün gice ey meh teb-i ğu´´añ beni
ıubh olunca kendümi yandum yaøıldum bilmedüm
- 4 Ravza-ı kùyuñ[da] üşıø varur ise cennete
Eyde od oldı yirüm yañıldum bilmedüm
- 52b/ 5 Vaøt olur úşø içre yãti üşıø olan kendüyi
Gãh bilür gãh bilmez dime bildüm bilmedüm

(52b)

-56-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Müselmânlar meded yandum yaøıldum nâr-ı âhumdan
Baña rüşen haber luaf eyleñ ol gün yüzlü mâhumdan
- 2 Benüm mâhum benüm øıblem olupdur keh-keşân bigi
Æariø-i Kaube-i kùyuñ şerâr-ı nâr-ı âhumdan
- 3 Günâhum bu nigârâ tîrüne sinem siper itdüm
Keremler eylesün tîrûñ benüm geçsün günâhumdan
- 4 Nihân itdükçe âs ile bu çarh-ı âs-bâz âteş
Æolar âsın felek ey meh niçe död-ı siyâhumdan
- 5 Gerek yaøsın gerek yıøsın bu gönlüm şehrin ey yãti
Şikâyet etmezem ben de benüm devletlü şâhumdan

-57-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Yanar bu hasret-i hâk-i rehüñle nâr-ı âhumdan
Melekler gözine sürme ide död-ı siyâhumdan
- 2 Bu cism-i zerde âs urdum kebüd itdüm ´anur cânân
Bu bir kibritdür âteş döküpdür nâr-ı âhumdan
- 3 Günâhum bu ki ey dil-ber varup yoluña hâk oldum
Keremler eyle bi'llâhi benüm gel geç günâhumdan
- 4 İşitdün dün gice aĝyâr ile aĝşa[m]lamış varmış
Bunı bi'llâhi kim umardı ol gün yüzlü mâhumdan
- 5 Dimiş yolında cân viren øula büyümla cân virem
Ümidüm buydı yãti benüm de pâdişâhumdan

-58-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Meh degüldür görinen ey âfitâbum âsumân
Şeb-külâhın âir-i âh-1 ûâ´10a dikdi nişân
- 2 Æablalardur mihr ü meh altunlu fınduølar nücüm
Tir-i âh-1 ûâş10a taûim-ğâne âsumân
- 53a/ 3 Külegi gün yelkeni ebr âhumuñ dùdı direk
Bağr-i úşøuñ içre şâhâ bir gemidür bu cihân
- 4 Gök gök itdüñ øan bulaşmış cism-i zerdüm âaş ile
Anuñ içün dirler ey şeh baña mir-i ûâş10ân
- 5 Râh-1 kuy-1 yârı zeyn itdüm şerâr-1 âh ile
Ol âriøüñ úksidür yâti felekde keh-keşân

Der-kenâr

(71)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sen gidelden gözlerüm açup cihânı görmedüm
Dòstum nice cihân cismümde cânı görmedüm
- 2 Ey saña úølun øanardın kimsene haø bilürem
Tâ ki gördüm dil-beri artuø ben anı gör[medüm]
- 3 ûşøa hem-dem olalı ´abr u øarârüm âh kim
Bir nefes bāğumdan ben ey yâr cânı görmedüm
- 4 İki gice iki gündür ruğlaruñla âh kim
Ben ol iki âarra-1 úanber-feşânı görmedüm
- 5 Nâ®irem bir ay ü bir gündür cemâl-i dil-bere
Gülmeyince yâtiyâ hiç ol dehânı görmedüm

(72)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Âb-1 ~ayvân va´f-1 laüünde sözümdür dòstum
Bulmet ol firøatde giçen gündüzümdür dòstum
- 2 Yüzüñe baødı beni derde giriftâr eyledi
Ger ölürsem derd ile øanlu gözümdür dòstum
- 3 Göreli eşür-1 âteş-bâruñı yaøduñ beni
Odlara yaøan beni kendü sözümdür dòstum
- 4 æande bir øa´d-1 belâ yaparsa miúmâr-1 dehr
Ol sarâyüñ øarşu bu çirkin yüzümdür dòstum
- 5 Ebr içün yâti bu dirse dil-ber idesin

Bād-ı āhumla göke ağdı tuzumdur döstüm

(73)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Niõabın açdı tã ol meh-cemãli āfiãabından
Ser-ã-ser on sekiz biñ ülemi pür øıldı tãbından
- 2 ğ anur øardeşleri çãha biraødı Yüsufı ol hò-
Görüp seyrinde ol mãhı yire geçdi hicãbından
- 3 Ser-ã-ser bu aøøuz eflãk anuñ mihriyle rüşendür
Zemin ser-mest olup yatur anuñ úşøı şarãbından
- 4 Göñüller açılır güş eyleyenden va´l olur ğu´´a
Ne dem fetħ-i kelãm olsa kitãb-ı hüşni bãbından
- 5 İlãhi ýãtiyi haşr eyle anuñla øıyãmetde
æıyãmet eyle hãlin øurtarup ámu úããbından

(74)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Áhumuñ mihrüñdür ey meh yirin eflãk eyleyen
Árzü-yı pãy-büsuñdur beni hãk eyleyen
- 53a/ 2 Varuñı terk it ki yirüñ ásitãn-ı yãr ola
~azret-i úsãnuñ oldur yirin eflãk eyleyen
- 3 ğ üfiyã´ãfi görür dildãrınuñ didãrını
Dãyimããb-ı revãn bigi yolın pãk eyleyen
- 4 Sinesinde dãğ-ı mihrin gün bigi eyler úyãñ
ğ ubħ-veş şevø-i ruħuñla yaøasın çãk eyleyen
- 5 Cãm-ı zehr-i firøati bezm-i ezelde destüme
ğ unmuş ey ýãti vi´ãl-i yãri tiryãk eyleyen

(53a)

-59-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Gördi kim āhum yile virdi āsumãñ
Başa aøpraø øoyup ol dem istedi andan amãñ
- 2 Görinen yir yir deñizlerde cezã[yi]r´anmañuz
Başa aøpraø isterler sirişkümdeñ amãñ
- 3 Nãr-ı āhumdan çıøan yaşıl øızıl tütünleri
Rüy-i zerdümde gören dir baña mir-i úşøãñ

- 4 ğıĥhatümle úşø meydânında cãnã ceng için
Tãze dâġum bir siper tîrüm elif nağüm kemãn
- 5 æãmet-i yãra n' için öykündüñ ey ser-keş diyü
Ayaġını aldı servüñ yãtiyã âb-1 revãn

-60-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Ger dilerseñ dilerseñ âutasın vu ´lat-1 dil-âr etegin
Dimegil sevcüġi elden øoma inkâr etegin
- 2 Düşüben ayaġına tã seni ide dilek
æoma elden gönül ol âurra-i tarrâr etegin
- 3 ğıaøın ey yaøam virme firãøuñ eline
Æutar âhum odı bu øubbe-i devvâr etegin
- 4 `aa degül müşġ ġubârı dökülüpdür ruĥuña
Silkicek båd-1 ´abã âurra-1 úääâr etegin
- 5 Æutdı vahşilere yüz bulmadı insãnda vefã
Delürüp âutmadı Ferhãd bu kühsâr etegin
- 6 Gülşen-i dehri yaøa sùziş-i âh-1 bülbül
Küllü ĥübuñ ne revãdur ki âuta ĥâr etegin
- 7 Secdeden başın øaldırmaya tã rüz-1 øıyãm
yãtiye eylese seccãde eger yãr etegin

Der-kenâr

(75)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Cennet-i kuyuñda zibã øa´ruñı ey ĥür-i ûn
Görse bilürdi øu´urın kendinüñ ĥuld-1 berin
- 2 Yüsuf-1 Kenãn var ancaø terãzudan iner
Mı´r-1 ĥüsne senden evvel olanlarda hemin
- 3 Şãh-1 úşøam bir øızıl otaġ âutdı üstüme
Pãdişãhum úşø ordusunda âh-1 âteşin
- 4 Lađüñi medĥ eylesün dirseñ yüzüñ göster baña
Söylemez âyinesüz âiã kelãm-1 şekkerin
- 5 Görđi bu şıırı didi ol ûrıızı gül yãtiye
Áferin ey bülbül-i bãġ-1 leãfet áferin

(76)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 ~aşr olan yâr ile düşde haşre dek uyanmasun
Uyanup firøat odına haşre dek o yanmasun
- 2 Døstlar bir düşmeni iki ´anup öldürmeyen
Bu cihân içre ölüm hød birdür iki ´anmasun
- 3 Şemú-veş øan ağlasun her dem şeb-i ğamda raøib
Serverâ yanar çerâğumdur benüm diñlenmesün
- 4 úÁrız-ı dil-berden ey çeşmüm haber vir gönlüme
Yüregine ´u sep ol pejmürde hãarlanmasun
- 5 Zülfine bend eylemiş u´latmağ için yätìyi
U´´ı var ise eger ũmrinde hiç u´lanmasun

(77)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Æãlib olsam bulmayam mı sen büt-i raúnâyı ben
Bu meeldür Tañrısın bulur nigãrã isteyen
- 2 Gördüm ey cãn pâresi gözüm ı´ırdı laulüni
Áşinã bigi senüñle ũlem-i ervãhdan
- 3 Bãğda bi'llãhi úarz it ũrızuñ mirõãtini
Ey yüzi gül gonca-leb görsüñ yüzi ağın semen
- 4a Cãn eritdi oda köze düşdi çoø ũhd eyledi
53/b 4b Destüñi öperse hãtem öpsün ey simin-beden
- 5 Sen o mãhuñ øaşlarından artuğa baş egmedüñ
Eksügüm ey mãh-ı nev budur ki art eksülme sen
- 6 Rüz-ı va´la ey hilâl-ebrü øaçan irem didüm
`ış idüp ol mãh didi kim saña dir bayram øaçan
- 7 úÁrızı gül-goncalarla açılaldan gülşene
yätìyã olduø raøibüñ gözlerine biz diken

(53b)

-61-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ey gönül hey kim çekerse hecr-i cãnãn acısın
Şehd ü şekkerden leğiğ idrãk ider cãn acısın
- 2 Rãzıyam cãn acısın cãn u gönülde çekmeye

Yâ ilâhî tek baña gösreme hicrân acısın

- 3 Çün beni acıtduñ acı yaşum eyle dökeyin
Yir yüzinde her ne kim var ise yek-sân cısın
- 4 Hem-demdür rüz ü şeb baħr-i ğam-ı dildârda
Acır ise ħâlûme eşk-i dūr-efşân acısın
- 5 Ğayrı meclisde şarâb-ı telħ degmiş lağlûne
yâtiye gösterdi devrân âh kim cân acısın

-62-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Varayın şemûi vi´âlûñ baña yandur diyeyin
İulmet-i hecrde ben nice zamândur diyeyin
- 2 Âteş-i hecrde âh eyleyeyin yana yana
Vu´latuñ âbına ben teşneyi øandur diyeyin
- 3 Yârum uyħuda ise ~aøøa tazarruúideyin
Devletüm şemûni yâ Rabb uyandur diyeyin
- 4 Başuma od yaøayın şâha şikâyet ideyin
Başuma od yaøan ol şâh-ı cihândur diyeyin
- 5 Zülfini kesmege saıy eylemiş ol øıble-i cân
yâtiyâ mürde ħaøı ũmre ziyândur diyeyin

-63-

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Beni dūr itmesün devrân o şâhuñ âsitânından
æamu bildüklerin eylerse derdüm yoø øalanından
- 2 Nice ilte kebüter ol hümâya nâmemi yâ Rab
æuş uçmaz gökde úşşâøuñ bugün âh u figânından
- 3 Benüm cânım dili biryân idelden âteş-i úşøuñ
Belâ vü zecr ü derd ü ğam etin yir dört yanından
- 4 Nice bildürmeyem kuyuñda cânâ bilmezem gitdüm
Kim olursa bilür cismümdeki tirüñ nişânından
- 54a/ 5 úAceb mi yâtiyâ rengin olursa şâhid-i na®muñ
Belâğat øa´rına çıodı fesâħat nerdübânından

Der-kenâr

(78)

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Niðāb-1 zülf-i pür-çininden rûh-1 cānānumuz çı0sun
~icāb-1 ebr-i miskinden meh-i tábānumuz çı0sun
- 2 Ben anı bağruma ba'ınca cānum çı0dı ey dil-ber
Dimişsin sinesinde ārmasun peykānumuz çı0sun
- 3 æapumda āh idüñ anı işidüp çı0ayın dirseñ
Varalum idelüm āhı ölince cānumuz çı0sun
- 4 Oöuñ dil tahtına sulāñ dikerseñ ey kemān- ebrü
Cihāna hilāt-i laūin giyürsin øanumuz çı0sun
- 5 Bugün bir aydur yarı biriyle görmedüm yātiyā
Sitāre ile göke ceng itmege efgānumuz çı0sun

(79)

Mefūlü Mefāülü Mefāülü Feülün

- 1 Āh ey gönül ol yüzi gün alnı øamerümden
Pür-şevø oluban ha® ider āh-1 seherümden
- 2 Buse añuban bal çalup ağızuma gitdi
Dād ey gönül ol lebleri şehd ü şekerümden
- 3 Cānuma geçüpdür güzelüm tırüñ ucından
Ağyarı helāk eyledi geçdi cigerümden
- 4 Gözüme cihān oldı øarañu n'ideyin āh
Ol gözlerümüñ nürü gidelden na®arumdan
- 5 æaddümi kemer øılmağa bel bağladı yāti
Ben bunu mı umardum o zerrin-kemerümden

(80)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Gördi divāne gönül kākül-i pür-çinüñ'çün
Düşse sevdāya ne āñ kākül-i pür-çinüñ'çün
- 2 Öldürüseñ baña bir hoş yiri øabr eyle didüm
Didi eyledüğüm senüñ'çün⁸⁹
- 3 úÁşı0a buse-i laūünden eyā hāce-i hüsn
Vir zekātı kerem it ūarız-1 siminüñ'çün
- 4 Beni yaşum bigi gözden bırağupdur ūalem
Na®ar eyle baña şol çeşm-i cihān-binüñ'çün

⁸⁹ Bu dizede boşluk vardır, dize eksiktir.

54a/ 5 Dîn-i úşşâøı ´açı küfri øavi eylermiş
yâtiyâ sen dahı meyl eyle aña dinün'çün

(54a)

-64-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Niçe bir âhum görüp raüd ey kemer âh eylesün
Yâ nice nâlem yanınca ağlar âh eylesün
- 2 Gönlümi bir seng-dil yaødı øati hâlüm harâb
æalúa aşılarla dögünsün aöplar âh eylesün
- 3 æebbe-i çarhuñ söyündürsin øamu øandilini
Âh-1 şeb-gürüm görüp båd-1 seher âh eylesün
- 4 Cânumı alursa cânâ âh-1 huşg ü eşk-i ter
Yaşlar döksün benüm'çün bahır ü berr âh eylesün
- 5 Ben iderdüm ülemün âhın ser-â-ser yâtiyâ
Ben ölürsem cümle ülem ser-be-ser âh eylesün

-65-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Esir-i æavø-1 mihrün olalı ey mâh-rü gerden
Cihânda geçmemiş mişnet mi øalmışdur úceb serden
- 2 Saña göndermege süz-1 dil-i pür-derd yazduøça
Yanar nâme meger kâğıç düzem perr-i semenderden
- 3 Yaøın øaldı ki âhumdan felekler yañıla çikrin
İrağ olsun benüm derdüm æabibüm işidenlerden
- 4 Leââfet câmiü içre ya bir høş şemü-i kâfuri
Ya æümâr-1 duâ-yı nürdur ol gerden⁹⁰
- 5 æomaz ey mâh-1 iksir-i saüdet mihrüni dilden
ç afâsı øalb-i yâtinün ziyâde úayn-1 cevherden

-66-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `ıçmetinde gerçi ol şemün gönül pervânesin
Mümdur yaømağa ol ey perî pervânesin
- 2 ũşø elinden bu nice şerbetler içüp u'lanmaduñ

⁹⁰ Bu dizede boşluk vardır, dize eksiktir.

Ey dil-i divâne bilsem sen øaçan u'lanasın

3 Tañrı haøøı bilürem Allâhı bir bilür gibi
`ırmen-i hùbân içinde ey ´anem bir dânesin

54b/ 4 Ben øadar ùlemde ´âhib-devlet olmaz ol şehüñ
İtler ile beklerem her gice devlet-hânesin

5 Meyl idersin her perinüñ zülfinüñ zincirine
æılca úøluñ yoødur ey ýāti úaceb divânesin

Der-kenâr

(81)

Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Didüm şäd ol cihânuñ yüzi gülsün
Tebessüm itdi ol dem didi olsun

2 Cemâlün âfitâbından niøâbı
Götür kendüzini yav øalsun

3 Gel ey úsi-nefes øaddi øyâmet
Beni dirgür hasedden düşmen olsun

4 Baña n' için cefâlar itmez olduñ
Bi-hamdi'llâh begüm bilmez degülsün

5 æati dil-hastedür derdüñle ýāti
Aña bir buse vir göñli hòş olsun

(82)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Başumı yâr nişân it dir ise åaşum için
Buyruğı başumuñ üstine benüm başum için

2 Sürme idindüm iki gözüm için hâk-i rehin
Ayağı tozını tãc idineyin başum için

3 Göricek ehl-i na®arlar yaşumuñ dânelerin
Didiler úayn-ı ´adef çeşm-i güher-pâşum için

4 Didi ol şeh göreyin åæati åæø olsun anuñ
Æãø-ı Kısra dir ise kim ki benüm øaşum için

5 Yaşı çoğ olsun ol iki gözümüñ Nüh-´ıfat
Nüh âüfanı dimiş ýāti benüm yaşum için

(83)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Eyâ hercâyî dil meyyâl imişsin
Benüm bigi perişân-hâl imişsin
- 2 Giyüp alı dili âl ile alduñ
Eyâ gül-çihre ehl-i âl imişsin
- 3 Dem-i naød eşk-i simi gördi ol genc
Didi eksilme úayn-ı mâl imişsin
- 4 Didüm kim úşoñña biñ dâğ yaødum
Gülüp didi ki sen abdâl imişsin
- 5 Didüm noøadur var ise ağzuñ
Ayıtdı ýätiyâ remmâl imişsin

(84)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 æan oldı yürek hañçer-i bürrânuñ ucından
Cânuma geçüpdür güzelüm anuñ ucından
- 54b/ 2 ~ad yoø şu øadar irdi øazâsı øoñnuñ kim
Ey øaşı kemân sineme peykânuñ ucından
- 3 æıl baña únâyet na®arın yaralar urdı
Çeşmüñ dil-i ´ad-päreye müjgânuñ ucından
- 4 İp geçdi gönüller çekilür dâr-ı beøâya
Boyunlarına zülf-i perişânuñ ucından
- 5 Ánuñ güzelüm öte ucıdur senüñ anuñ
ýâti seni gâyetde sever anuñ ucından

(54b)

-67-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 ; afâludur firâında gönül âvâz-ı dil-berden
Nite kim rüzedâr âvâze-i *Allâhu Ekberden*
- 2 Şeb itdi rüzümü çün kim gülüp gösterse dendânın
Yem-i gamda kenâr-ı şâdiyi bulurdum Ülkerden
- 3 Ser-â-ser leşker-i ´abr u øarâr-ı äøatum göçdi
Görinen dūd-ı âhum ´anma toz øopdı o leşkerden
- 4 Gerek züfüñle bend eyle gerek tigüñle øatl eyle
æuluñ øurbânuñam âtdum efendi emrüñe gerden

- 5 Demde ũşıŕa hem-demlik eyler âteş-i âhı
Anuñ 'çün menzili aulâ olur yâti feleklerden

-68-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cānumı itdüm revān bir øāmet-i şımşād için
Çıŕsa serv üzre revān øumrı yine feryād için
- 2 Berf 'anma hüsrevā āğlarda dāyim ol yağan
Kim bu çarḥ-ı pire-zen 'açın bulur Ferhād [içün]
- 3 Ey ecel bi'llāhi luāf eyle amān vir bir nefes
Derd ile āh idelüm bu ũmr-i bi-bünyād için
- 4 æaşı medd øaddi elif yaruñ öñinde ey raøib
æāmetüñ zecr ile dāl itsem gerekdür ad için
- 5 İşidenler yâtiyā cānlar virürler üstine
Bir ğazel didüm bugün ol gözleri cellād [içün]

-69-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nār-ı ũşøa şevø ile yanmağa müömin yanayın
æoñ beni bu külli eczā kül olınca yanayın
- 2 Gömgök itdi cismüm libāsum øana yu ger incinem
Ey perı gömgök delü vü øıpøızıl divāneyin
- 55a/ 3 İrmedüm 'ubḥ-ı vi 'āle başuma gün aogmadı
`ıçmetinde nār-ı hecrüñ her ğice pervāneyin
- 4 Öldürür bir ğün beni ey ~ıçr-ı zinde teşnelik
Himmet it Āb-ı ~ayāt-ı laul-i yāra øanayın
- 5 æıymetüm bilmez benüm ol ḥāce-i ḥüsn-i bahā
yâtiyā silk-i maḥabbetde veli bir dāneyin

Der-kenār

(85)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Senüñ tek ũşıŕa küyuñ benüm øıblem maøām olsun
Eger Beytü'l-~arāma varmaø isterse ḥarām [olsun]
- 2 Cemālün cāmiüñ gören øıdur secd'itmege øāmet
Benüm øıblem güzellerde bugün saña selām olsun
- 3 Vefā eyle disem bir çerre deñlü ağzını açmaz

Cefâ eyle disem defû dir ol bedr-i tamâm olsun

- 4 Didi dil-ber raøibümdür øati gerçeklerüñ biri
İñen seçme bu miskini illerden cüdâ m' olsun
- 5 Eger ülemde yâti âatlu ´oħbet itmek isterseñ
Hemân bir câm-1 mey bir sen bir ol şirin-kelâm olsun

(86)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 İnti®âr odına cânum niçe göyündüresin
Umaram yirümi ey [meh] felege döndüresin
- 2 Beni gördükçe dürüp gül yüzüñ ey gonca-dehen
ÜÖmrümüñ defterini cevri ile n' için düresin
- 3 Baña ey döst øıyup segi ürdürmek ile
j anma kim şemû-i ümid-i dili söyündüresin
- 4 Ey hümâ başuma devlet øonar ol gün depeme
Uçup uçup gelesin şeş-perüñi øondurasın
- 5 ~asret-i müy-1 miyânuñla eyâ piste-dehen
æorøaram yâtiyi mülk-i üdeme gönderesin

(87)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Hecr ile rişte-i câna niçe âteş urasın
Boynumı şemû-i fetili [gibi] n' için burasın
- 2 Æururın öldürürin ben seni bir gün dir idüñ
Hüner oldur ki bugün úhduña şâhum áurasın
- 3 Sâhil-i baħr-i ğama çıømış idüm gice didüm
Didi düşündür ola umma øarasın göresin
- 55a/ 4a Şöyle bir söz idelüm şüri ki yaøsun işiden
4b Áteş-i âh ile çarħ-1 felegüñ küngüresin
- 5 Dil-i divâne úceb şerbet ile u´ lana mı
yâtiyâ laû-i leb-i yâra mükerrer ´orasın

(55a)

-70-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 úÁlem-i va´la irer cânân yolında cân viren
İrişür maø´udına ~aø yolına øurbân viren

- 2 Yürî tiğ ile beni øorøutma ey hùnî benem
Dil-berüñ öldürmege øa´d itdügine cân viren
- 3 Umaram kim bús-1 laulüñ bir gice rüzî øıla
Bulmet içre ~1Zr-1 cânâ Çeşme-i ~ayvân viren
- 4 Bir bucaøda øalmıř idüm ben bir ebter nâme-veş
Levh-i dilde nâm-1 úřøuñdur baña únvân viren
- 5 Mülk-i gâmda yâtiyi sulâñ-1 úřřãø eyledi
Serverâ nâm-1 řerifüñ hüsrev-i húbân viren

-71-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Virme yâ Rab baña yâr-1 bi-miñâl eksüklügin
Görmesün bende şeh-i ´âhib-kemâl eksüklügin
- 2 Yoø mecâlüm kim varam yolında yâruñ cân virem
Yâ ilâhî kimseye virme mecâl eksüklügin
- 3 æařuña öyküñdi cürmin úfv it ey bedr-i tamâm
İnce şehr oğlanıdur bildi hilâl eksüklügin
- 4 Dökdi ´açdı yoluña sîm-i sirişki gözlerüm
Görmesün ´âhib-na@ar dünyâda eksüklügin
- 5 yâäyi sürme øapuñdan ~aø Teülâ virmesün
Gülsitâna bülbül-i şüride-ñâl eksüklügin

-72-

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

- 1 Bimâr gözün derdi itdi şu øadar ´ayru
Penbeye ´ıøar çeşmüm ağızuma dem-â-dem ´u
- 55b/ 2 Ben ölür iken iriş cân acıısı defúolsun
Ey døst bahâr irse uyøuyı ider âtlü
- 3 ũřøuñda úceb cânâ kimi idinem hem-dem
Âh itse hevâ ehli eşk ise delüøanlu
- 4 Öperken ı´ırmışlar laul-i leb-i cânânı
ı ordum nedür ol didüm gülüp didi şeftâlü
- 5 Ebrularınuñ olmazdı yâti øara yası
Öldürmeşe úřřãøı ol şüh-1 kemân-ebürü

Der-kenâr

(88)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 İ ararken zaḥmumı gördi didi dil-ber nedür işbu
Ayıtdum şehr-i derd içre misâfirdür gözi baḡlu
- 2 Ayıtdı ol perî bir gün düşüñe gireyin bu şeb
Gicemden niçe yıllardur geçüpdür görmedüm uyḡu
- 3 Eyâ veffâø-ı kâmil bir mücerreb nüşâ luâf eyle
ola kim yâr ile olam ḡamâyıl gibi hem-pehlü
- 4 Yüzine baødı dildâruñ beni ol derde uğratdı
Ölürsem ben bu derd ile gözümdür döstlar øanlu
- 5 Eger úşşâø-ı pāk içre leke olmamaḡ isterseñ
~ayâtuñ çeşmesârından eyâ üşîø revân el yu
- 6 Senüñ na@m-ı revân-baḡsuñ görenler dirler ey yâti
İ afâ virür kişinüñ øalbine ḡaø bu ki aøar ´u

(89)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zaḡmete girüp ülâc itmeñ baña şimdengirü
Derdüme ölmekden özge yoø devâ şimdengirü
- 2 Âḡiret ḡakkın ḡelâl itsün ḡarâmı gözlerüñ
Dünyede dirlik ḡarâm oldı baña şimdengirü
- 3 Döst uydı düşmene terk itdi ben dil-ḡasteyi
Ey ecel bi'llâhi gel bizden saña şimdengirü
- 4 Ey felek bir câm-ı zehr-âlüd ´undıḡam baña
Anı ben nüş eylerüm yâhü saña şimdengirü
- 5 Ten ḡi´ârın ser-be-ser virdi fenâya ceş-i ḡam
Rihlet it yâtiyâ şehr-i beøâya şimdengirü

(90)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Yüzüme bir âbanca urdı ol şâḡ
Nişânını görenler didi Allâḡ
- 2 Dirigâ öldürür ḡışm ile ḡalø
Beni öldür disem ḡışm eyler ol şâḡ
- 3 Cihânuñ cümle âḡın ben iderdüm
Ben ölürsem ider cümle cihân âḡ

4 Görinmezsün diyü ağlarsın ey göz
Saña bir gün görünse bâri ol mâh

5 Terahhum ide şâyed varı varı
Der-i dildâra var ey yâti her gâh

(55b)

-73-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Bâğa gel âvûsuñ it cãnâ na®ar cevlânına
Döndi bir mirâat çoø âyineci dükkânına

2 Cãm-1 gülden niçe nüş itmiş şarâb-1 úşø1 gör
Bülbül-i mestün øulaø âut nâle vü efgânına

3 Leşker-i tevbe úceb mi ´insa bu eyyâmda
Gül siper olup ele æøındı hançer yanına

4 Ey peri-peyker melek-man®ar yiyüp içmek gerek
Ádemüñ aşlar yirer diyü zamâne øanına

5 Döndi Bøstân ü Gülistân ey gül-i bâğ-1 cemâl
Tâze hüsniyyât ile pür yâtinüñ divânına

-74-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Diş bilermiş tiğüñ ey şeh ben faøirüñ øanına
Ben aña cân virürem âtdum boyun fermânına

2 Gördi kim øana girüp cân almaø ister øolaruñ
j aldı sulâñ-1 kemânuñ zaħmumuñ zindânına

3 Áb ile ´anmañ görinenler tenümde haymedür
Mihter-i derd anı øurmışdur ecel sulâñına

4 ũşøuña şol deñlü yaødum dâğ1 cãnâ cismümüz
Döndi bir mirâat çoø âyineci dükkânına

5 Dâra çeksün yâtiyi zülfüñ şehâ Man´ür-vâr
Çekmesün urğan için gam ben boyun urğanına

Der-kenâr

(91)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Aramızda ger bizüm firøt düşer ise yâr ile
Derd ile bir âh idem yir yir felekler yarıla

- 2 Beni bîmâr eyledi bir laḥ®a söyleşmez gelüp
ı ağ olursam söyleşem ol gözleri bîmâr ile
- 3 Germ olup baḥ⁰itdüg' için ol ruḥ-1 gül-nâr ile
Şemúgördüm od gibi vardı âtuşdı nâr ile
- 4 Ölmesün bugün ben anı öldürem yarın dimiş
Yarına öldü işüm âh ol öıyâmet yâr ile
- 5 yâtiyâ hiç öldüğüme acımazdum dünyede
Hem-dem olsam bir nefes ol şekerin-güftâr ile

(92)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ağlayıp didüm ki diş ursam leb-i ḥandānuña
Didi çeşmümden ḥaḫer öl yüri öıyma cânuña
- 2 Ağlamaødan ũlemi ğarø eylerem rahm it didüm
Didi ğarø eyler seni göz yaşı girme ōanuña
- 3 Didüm oldu bu ciger biryân gele bir yanuma
Didi bir tiğ ururam şimdi geçer bir yanuña
- 4 Didüm âzâd eyledüm kuyuñda cân-1 mürĝin bugün
Didi yatduĝuñ yir uçmağ ola rahmet cânuña
- 5 Bir ğazel didüm oøur úşşâø ḥa® eyler didüm
Didi ey yâti yazılsun ol senüñ divānuña

(93)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yaşuma baø´al beni´u gibi vu´lat bâĝına
Nev-bahârum rahm öl döndüm ḥazân yapraĝına
- 2 Ben øara yazuluyı yanuñda yâd itsün diyü
Nâmenüñ ey ḥâce iplik baĝladum parmaĝına
- 3 Başuma bir câmdan çıødı şarâb-1 úşø kim
Câm-1 Cem´u øomaĝa degmez anuñ ayaĝına
- 4 Dil бүkin görsün İlahî şâne müşĝin zülfüni
Vay ki ildi çekdi ũmrüm aolayup parmaĝına
- 5 æaydefâ mülki gibi yâti cihânı ğarø ider
Mihri(ni) sedd itmezse ol meh yaşumuñ ırmaĝına

(94)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cân virürsem n'ola cânānuñ bıçağı üstine
Mürde ihyâ eylemeñ düşer âudağı üstine
- 2 Hem-serem øaddünle dirse âoĝru söyler ´anma serv
Vaøt olur biñ lâf urur ol bir ayağı üstine
- 56a/ 3 Mey yirine (şol) øand nüş itdi øati gözlerüñ
Mest ü lâ-yaüöl düşüp yatur øapağı üstine
- 4 Çeşm-i dil-berden meger mâl-i melâhat cerr ider
Aøça dikmiş nergis-i şehlâ çerâğı üstine
- 5 İşiden dir hasret-i øaddünle ýâti öldügin
Sâyebân olsun anuñ âüli budağı üstine

(56a)

-75-

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

- 1 Áhumla yaşum(la) yir ü göki virdi fenâya
Yir ü göki yaradan için diñ ol aya
- 2 Öldürdi idi beni cefâ øılıcı ğamzeñ
Araya girüp zülfüñ eger düşmese pāya
- 3 Yüzümi âoĝar ay görür dimiş ol ancaø
Ben haste úceb ölmeden irem mi ol aya
- 4 Æaşlar urayın başına anuñ dimiş ol yār
Ben baş açuban øarşu varurın ol belāya
- 5 Parmaølarıdur şaúşaiılar āyesi hürşid
Ol mâhı görüp açmış elin çarḫ duūya
- 6 Baĝrı delinüp dem-be-dem efgān idüp inler
úÁşılara öykündi nefes oĝradı nāya
- 7 Ebrüsina rā dimegi rāy eyleme yāruñ
Rāzi degülem mâ-ḥa´al ey ýâti bu rāya

-76-

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

- 1 Mevlâ beni va´l eyler ise bir dem o yāra
Ben bendesinüñ âliü øandilin uyara
- 2 Deryâ-yı firâøında eger zevrāk-ı va´lı
Cānumı revān eyler idüm gelde kenāra

- 3 Öldürdi beni göz yaşı âh u gam u firwat
Bi'llâhi begüm çäre iriş ol baña çäre
- 4 ~addüñde görüp hañuñı dil didi yiridür
Bu vech ile dinden çıoayın yaomaø o nâra
- 5 Ben öpmeden öpdi ayağın eşküm o mâhuñ
Álemede işi işleyen ey yâti sitäre

-77-

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

- 1 Dil olduğ' için øãfile-i úşøuña hem-râh
Áhumla yaşum yire göke 'ıgmadı ey mâh
- 2 Urduñ yüzüme şevø ile bir ũlî áabanca
Ey mâh nişânını görenler didi Allâh
- 3 Çäk bugün dâmen-i nâmùsumı ağıyâr
Bu hâleti gördi seg-i kuyuñ didi vâh vâh
- 56b/ 4 Od yaødı gelüp başına hürşid-i cihân-tâb
Öykündüg' için hüsnuñe sehv ile sehergâh
- 5 Gördi gelür ağıyâr ile yârı didi yâti
Biñ dürlü belâ ile gelürsin bize ey şâh

Der-kenâr

(95)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 N'ola sâøi destüñüñ øorsam ayağı üstine
Áşiyân eyler belâ biñ gül budagı üstine
- 2 æutlu øapu açılurdu bendeñe øapu gibi
İşigünde hıçmet itsem bir ayağı üstine
- 3 Arasında mürğ-i dil bekler görüpdür var ise
Æolaşur yârũn øara zülfinũn ağı üstine
- 4 Bâd-ı berg-i sùsen üzre nite kim güler düşer
Güldi düşdi gönüli yârũn bacağı üstine
- 5 Öl diril cân vir bu sende yâtiyâ gâyet düşer
Mürde ihyâ eylemeñ yârũn audağı üstine

(96)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Meger kim gice øadre irişdi dil bu gisuda
Maøãmı æabe æavseyn olmiş idi ol hı̇b-ruda
- 2 Saña ey mı´r-1 hüsnuñ şahı teşbih itmek olurdı
Eger kim görmese Yüsuf bahäsını teräzuda
- 3 Dimiş Áb-1 ~ayät anduøça cânlar virürem laúlin
Ne bilsün dil-rübä göz øı̇pduğın anuñ øarañuda
- 4 Nigärä oda[da] bugün seni añdum bir äh itdüm
Dil-i pür-süz-veş ätuřdı ähumdan o dem oda
- 5 İ orarsañ yätünüñ hãlin dili biryän gözi giryän
Gamından laúlüñüñ haste yatur iki gözüm ´uda

-97-

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Oluram şeydä firãø-1 zülf-i mik-äsä ile
Æolicaø ömrüm dimäđı ülemüñ sevdä ile
- 2 Cãnuma äar eyler ey ´ubh-1 saüdet däg-1 mihr
Bađladuøça çarđ dägın bir siyeh vâlã ile
- 3 Levha-1 zerrini zeyn eyler cevähirden gözüm
Zerrin olduøça zümürüd lüdüö-i lälã ile
- 4 Æolduđınca baır-i ağ-ar zevraø-1 zerrin ile
Pür olur úaynum gözüm yaşı benüm deryã ile
- 5a Çeşm-i encüm hı̇ba varup uyanınca äfitäb
56b/ 5b Şehr içinde seyr ideydük yätüyã bir ay ile

(56b)

-78-

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Vaøtümüz høř şahid-i üd-i hiläl-ebrü
Kim görüşdürdi bizi ol gözleri ähü ile
- 2 Yiridür çarđa girürse řevø ile äöláb-veş
Döne döne äaún ider efläke ol meh-rü ile
- 3 Sen ´alıncaøda ´alınduøça gümüş micmer gibi
Ümr-i úşşãøı virür bu zülf-i ünber-bü ile
- 4 Meřkini saøøã-yı çeşmüm nice pür-äb itmesün
Æäs-1 saøøã laúlüni øpdi bir içim ´u ile
- 5 Şol gelen ol üriž-1 sìmiñ ´anem durur var ise

ıdğeh pür oldı ey yāti naúra-1 yāhù ile

-79-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Cismüni kim ki úşœuňa yaødı fetil ile
İóbât itdi şevœini rüsen delil ile
- 2 Mecrüh itdi nâvek-i reşk-i ruhuñ günü
Timâr ider şuã aña şimdi fetil ile
- 3 Luáf it metâú-1 zülfüni ey hıñce-i cihân
Bi'llâhi øara yüzümüze ´ar kefil ile
- 4 Nâr-1 firâøı yüzi ´uyına Muhammedüñ
Yâ Rabbi gülşen eyle baña ol `alil ile
- 5 yāti eger ki hasret-i lafüne cân vire
~üriler anı yuya revân-1 selsebil ile

-80-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yüz virürsün ey güneş âyine-veş agyâruña
Na®ar olmazsın hilâl-i úd olursa yâruña
- 2 Düşdi úaks-i ´uret-i baht-1 siyâhum ey nigâr
`aâ degüldür naøş olan âyine-i ruhsâruña
- 57a/ 3 ğ olsun haste çeşmüñ ey âbib-i cân u dil
Çäre itmezse na®ar øılmağa ben bimâruña
- 4 Ben niçe ölmeyeyin dünyâda olmaz ol didi
Didüm aç yüzüñ na®ar øılsun gözüm didâruña
- 5 Ğarø ider bir gün seni arada yāti øan olur
Yüz virüp başdan aşurma eşk-i deryâ-bâruña

Der-kenâr

(98)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Eger kim bende olaydı sitäre
Gelürdüñ mâh-1 nev gibi kenâra
- 2 æamer gün yüzüñe öykündüg' için
Yed-i mu´ciz idüpdür iki pâre
- 3 Peleng-i kühsâr-1 miñnetem ten
Olaldan âşlaruñdan øara øara

4 Didüm kim kùyuña varsam olur mı
Ayıtdı kim bizi øoya be vara

5 Delirüp dil-rübānuñ hışm-1 çeşmi
Düşürdi berøi yāti kühsāra

(99)

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

1 Gitmege øa´d itdüñ ey mihr-i dil-ārām eyleme
Mı´r-1 hüsñü haøøı rüşen ´ubhumı řām eyleme

2 `alø içinde man´uba geçdüñ beni māt eyledün⁹¹
Bir dağı bi´llāhi ey řāh-1 dil-ārām eyleme

3 Gülsitāna açılırsın eyle mi agyār ile
Çünkim itdüñ anı ayruk ey gül-endām eyleme

4 Gitdi ārāmum gibi serv-i dil-ārām benüm
Eşk-i çeşmümle revān ol ey dil-ārām [eyleme]

5 Ey `alilüm øo äoyınca yāti sİR eylesün
`¶ā]n-1 hüsñüñ gözin aç agyāra inām eyleme

(100)

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

1 `üsrevā Ferhād kim bu bağrumı hün eyleme
Yaşumı şirin leñ hecr ile gül-gün eyleme

2 æāmetüm çeng oldı äib yaø üd-veş ey Zühre-ruğ
Çal öldür øil kerem øan eyleme øānün eyleme

3 řerbetüñ laüñden emsem eylemezseñ derdine
Ey ´açı Leyli dil-i miskini Mecnün eyleme

4 Ola kim seyrümde görem bu gice ol serveri
Ey sirişküm leşker-i hāba řebiñün eyleme

5 Ol nigāruñ dişleri va´fında dürlü⁹²
Dürr-i meknün eyle yāti dürri meknuñ eyleme

(101)⁹³

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

1 Gördüm øapuñda dün gice Firdevsi hābda

⁹¹ Bu dizede vezin kusurlu görünmektedir.

⁹² Bu dize eksiktir.

⁹³ Bu gazelin tamamı 57a´dadır. Yeniden yazıldığı için sonraki gazel (101) sayılı olarak verilmiştir.

Didi øul oldı bizi dilerseñ bu bābda

2a Bir nüshadur haññ senüñ ey mäh-1 pür-ziyā

(57a)

-81-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Gördüm øapuñda dün gice Firdevsi hññda
Didi øul oldı bizi dilerseñ bu bābda

2 Bir nüshadur haññ senüñ ey mäh-1 pür-ziyā
Yazıldı mihr için şeref-i āfitābda

3 Deryā-yı unı ~aøda felek bir habābdur
Yāruñ hevāsı øopöludur ol habābda

4 Buluşmaz oldı pāk ider cevr-i bi-hisāb
Buluşmayacaø mı ben aña rüz-1 hisābda

5 Sürh ile bāb-1 úşøı der-i şehde yātiyā
Yaşum yazar miñli mi vardur o bābda

-82-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Ey `alilün hññn-1 hüsñüñ eyle inām acuña
Zehr-i hecri øap içür bi'llāhi ben muhtācuña

2 Dürr-i dendān şebnem-i bāğ-1 leāfet øoldurur
`andeler itdükçe cānā gonca-1 gannācuña

3 Dir imişsin başum üzre yiri var ol gevherüñ
~ālüne baø üfiyā läyø degüldür tācuña

4 Ğayretinden kendüzin Man`ür a`dı haø bu kim
Reşk itdi ülem-i vahdetde ben ~allācuña

5 Dil-berüñ yolında ölmek üşøüñ miürācıdur
Cān ile ālib ol ey yāti yirü miürācuña

-83-

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

1 Dimiş ben şemü va`l olur şu kim pervāne-veş yana
Ben anı işidelden od düşüpdür ey gönül cāna

57b/ 2 Bugün divān-1 şāha eşk-i çeşmüm dökerek vardum
Görenler didiler zincir ile geldi yine divāne

- 3 İ aœm egri na®arlardan güneş gibi bu rüşendür
Zamâne haløi aogru baømamışdur mihr-i raşşâna
- 4 Eger peymâne âurursa dimişdi pür idem ´unam
Keremler eylesün sâøi eger âurursa peymâne
- 5 Yüri sen dâmen-i yârı elüñden øoma ey yâti
Keşef gibi øo çeksün başını ´üfi giribâna

Der-kenâr

(101)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Aødı bir serv-i revânuñ dil øad-i dil-cüsına
Nice başlar gitdi eller irmedi pâ-büsına
- 2 Dâğ-1 bi-ħadd ü döğünmekden gögermiş ´adr ile
Dönmişem küyında bir Bâğ-1 İrem ävüsına
- 3 æalbümi ´âf u beni altun ide ey iksir-i úşk
Ola kim ol døst bâzû-bend ide bâzüsına
- 4 Günde biñ kez derd ile zâhid gönül den inlese
Hiç üaşıl ar anı ´aymaz øaya yanøusına
- 5 Ser-nigün olmuş hiçâbından yire geçmiş meger
Ugramış Hârüt yâruñ gamze-i câdüsına
- 6 Gör nice fettân olur øoltuğına girmiş gözi
Fitne øurmaø öğredür dâyim kemân-ebrüsına
- 7 Şâd olurmuş yâtiyâ gördükçe üaşık öldüğün
Tâ ki rühuñ şâd ola cân vir yüri øarşusına

(102)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Od düşürdüñ dile cânâ ruħ-1 gül-nâruñ ile
úAølum uğrıladañ ol gamze-i úayyâruñ ile
- 2 ~1zr1 gördüm didi ölmezsın eger kim høş ise
Dirliğüñ Áb-1 ~ayât-1 lebi dildâruñ ile
- 3 Baħr içinde görinen ´anma cezâyir ola âb
`âk øoydı başına ħasret-i dendânuñ ile
- 4 Umaram ki eridem mermeri ben bu gâzeli
Yana yana øøusam ħâlet-i ruşsâruñ ile
- 5 yâti bimâruña teløini sen it ölür iken

Æuyomasun cân acısın lezzet-i güftârũ ile

(103)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Eşk-i gül-günümle çevrem gülsitân itdũn yine
Áleme ben ándelibũn dâsitân itdũn yine
- 2 Güşt-gir-i nâr-ı úşœuñla átuşdurduñ beni
Yanar oda girici bir pehlevân itdũn yine
- 3 Yirümi od eyler áhum görmesem bir gün yüzün
Kim bilür ey gözleri câdù baña n'itdũn yine
- 4 ũlm-i ihfâ mı bilürsin bilmezsin ey gu´´a sen
Ben zaûfi zaíf ile gözden nihân itdũn yine
- 5 Şol øadar çekdũn elif cisminde şerh olmaø bediü
yâtiyi mañide bir bebr-i beyân itdũn yine

(57b)

-84-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Nedür hâl ey dil-i sevdâ-zede úøluñ perişâne
Meger kim çin seher zülfine urdı ol peri şâne
- 2 Leb-i sürhında kim yâruñ øarâr itmiş øara beñler
Megeslerdür anasın beste olmuş perişâne
- 3 Bağışlarsın baña cânâ harâcın Çin ü Mâçinũñ
Eger bir mù virürseñ kâkülũñden ben perişâne
- 4 Nice áatlu nice şirin olurlar bâl-i ũşşolar
Senũñ şekker-lebüñ teşbih iderler ey peri şâne
- 5 Bulınmaz ´uret-i Çinde cemâli hâleti yâti
Göñül vir kim bugün ben bir melek-ħaslet perişâne

-85-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 ũrızuñ luáfını ´u görse çu deñlü elike
Giçe yirden yire vü gire delikden delige
- 2 Bi-edeblik idüben sineñe öykünmese sim
Sim-keşler anı øoymazdı delikden delige
- 3 Bir peri peykerũñ ebrüsü hilâkin görüben
Áh kim yine göñül başladı divânelige

- 4 æa´r-ı œadrüm felege sāye ´ala bir gün eger
Sāye ´alsa o güzel gelse bizüm gölgelige
- 5 Göñlini aldı dirigā sögüben düşmene döst
yätiyā cevherini virdi firengi çelige

Der-kenār

(104)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Bir melek yüzlüye dil şemûni yandurdum yine
Ben beni pervâne-veş odlara yandurdum yine
- 2 Dün gece vardum o mähı menziline bulmadum
Peyk-i āha gökleri äœuz äolandurdum yine
- 3 Döstlar dil bağladum bir serv-œaddün yüzine
Cüy-ı eşküñ ´aœınuñ bendin boşandurdum yine
- 4 Āhum işitmiş uyanmış dün gece raħm eylemiş
~amdü li´llāh devletüm şemûn uyandurdum yine
- 5 Oœudum laul-i leb-i yār üzre bir şirin ğazel
Ehl-i çevœüñ yätiyā aģzuñ ´ulandurdum yine

(105)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Nür-ı çeşmümdür benüm ol tütüyā-yı hāk-i rāh
çıœlağıl anı raœib-i bed-na⁹⁴ardan yā ilāh
- 2 Oldı ey serv-i revān cism-i zaûfüm sāye-veş
Yüzüm üzre yanuña düşüp sürinmekden siyāh
- 3 ~ā´ılı bir cev œadar œalmaz hıba œudretüm
~ırmen-i eflākde⁹⁴ bir şemúurdı çıœdı melāh
- 4 Yire atdılar ucın ´anur şihāb⁹⁵
Meclis-i eflākde bir şemúuyandurdum yine⁹⁶
- 5 Yüzi œara oldı āħır şehr içinde yätiyā
Gün yüzinden nür uğurlarken gece äutuldı mah

(106)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

⁹⁴ Sah kaydı: hırmen-i eflāk: hırmen-i úşœ⁹⁵ Bu dize eksikdir, boş bırakılmıştır.⁹⁶ Bu dizede redif uyumu bozulmuştur, müellif yanlış yazmış olmalıdır.

- 1 Mâh-rûlar gördüğince dide pür-ğün olmada
Âh kim günden güne hâlüm dige-gün olmada
- 2 Uşda geldüm dir beni aldar gider ol dil-firib
Gittüğince ben faøir üftâde mağbùn olmada
- 3 Göreyin âur yüzüni didükçe cevr ider âurur
Æurduğınca âh kim bağrum benüm ğün olmada
- 4 Leyli zülfünde ne gördi bilmezi her gün varur
Ey perî sevdâyî dil varduøça Mecnùn olmada
- 5 Söz yirine yâti cevherler ‘açar geldükçe yâr
Sözleri gün geldüğince dürr-i meknùn olmada

(107)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 El ursam mihr-i ruhsâruñla cãma
Olur yüz şevø ile biñ pãre cãma
- 2 Yanardı sùz-ı dilden saña nãme
Kebãb olmada ilterken ħamãme
- 58a/ 3a Muħãlif gelme úşşãøa nigãrã
3b Varasın sen de şãyed ol maøãma
- 4 Bi-ħamdi’llãh ‘üfi úyşã sãøi
Dimiş niyyet itdün uyduø imãma
- 5 Bütün ülem taúaccüb øıldı yãti
Yazarken úhd-i yãrı ‘ındı ħãme

(58a)

-86-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Hevãn ile derünüm áoldı gerçi oldum ávãre
Senün @ãhir bu kim meylün yog servüm hevãdãra
- 2 Oøun oldı iki pãre yüregümdeki peykãndan
Bi-ħamdi’llãh yüregüm yirine oturdu bir pãre
- 3 Şarãb-ı úşø ile mest olana ülemde ħad yoødur
Baña dil -arbını urmañ gönül virdi diyü yãra
- 4 Didüm yüzüm siyãh oldı yoluñda yire sürmekden
Ayıtdı vay nice áıymış äãriøi bu yüzi øara
- 5 æapusına varup derde devã ‘ormag idi derdüm

Æabibüm çımadı yâti ne çâre olmadı çâre

-87-

Mefûlü Mefâûlün Mefûlü Mefâûlün

- 1 Ey münşî-i nâzûk øalemün ney-şeker eyle
Ev´âf-ı leb-i dil-beri şirin ü ter eyle
- 2 ~üsnün gibi ´âfi durur âyine-i øalbüm
Bi´llâhi saña iki gözüm bir na®ar eyle
- 3 Yaşum deñizi øaırına girsem de âlarsın
Merdümlük idüp düşmeni itden beter eyle
- 4 Burc-ı bedeni düşmen-i ğam yıømağa geldi
Ey nâle var ol şâh-ı cihâna haber eyle
- 5 Şâyed sözünün süzi ile âtuşa yâti
Mektubuñı deryâ-yı sirişkünde ter eyle

-88-

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Dâĝlar yaøsam n´ola ´oĝbetde cânân şevøine
Per yaøar pervâneler şemû-i şebistân şevøine
- 2 Her gice encüm gibi göz yummayup seyr eylerem
Şehr için divâne-veş ol mâh-ı tâbân şevøine
- 3 ğubĝ gibi yaøamı çâk eyleyüp âh eylerem
Her seher ol yanaĝı ĝürşid-i rahşân şevøine
- 4 Bir yaln yüzlü ışıø gördüm yürekler yaøıcı
Germ olup oldum anuñ ben daĝı úryân şevøine
- 5 Zâhid-i ´ad-sâle yâti dînin imânın virür
Bir yaln yüzlü güzel maĝbûb oĝlan şevøine

Der-kenâr

(108)

Mefûlü Mefâûlün Mefûlü Mefâûlün

- 1 ũşøuña øadem øodı gönül başını virdi
Boynından eyâ ruh-ı revânum yüki ırdı
- 2 Tıĝünden içem dirdüm ecel câmını ey döst
Derdâ n´ideyin âh øøuñ øanuma girdi
- 3 Ğamzeñ haberin virdi meger ey şeh-i ĝubân
Cân cübbe-i cismi çıøarup tîrüne virdi

- 4 Gözüme a ınmış sezerin bir niçe kerre
Gördüm ayağuğ a rağını gözüm ı ırdı
- 5 Ceng eyler idi derd n ile y tiyi bi- are
C nını  v z aldı ecel geldi ayırdı

(109)

Fe l t n Fe l t n Fe l t n Fe l n

- 1 ~ı r-veş  b-1 ~ay t-1 leb ne  h beni
N' içun i urmed n ey c n seven ölsün mi seni
- 2 Gün gibi  r z-1 cem l eyleyüp ey z hre-cebin
Naçar itdün yine  yineye gördün mi seni
- 3 T r-i şeh c na dil- ver  eker ise yaraşur
 enlu başlar ile zeyn itdi hi  r-1 bedeni
- 4 Ol ra ibi bulup  ld rmed m itler yirine
Beni  ld rmel d r v y beni v y beni
- 5 G ncaya ağzuma öykünme var açıl dimedi
y ti ol gül-  fatuğ var ise yo dur deheni

(110)

Mef  l n Mef  l n Mef  l n Mef  l n

- 1 Alursın c nını hal uğ urursın tiğ-i b rr nı
Efendi yo  midur yoğsa bu ben dil- asten n c nı
- 2   a     hadd nden  h itsem  ı ar yaşıl  ızıl tütün
j anur  avs-1  uzah ey meh feleklerde gören anı
- 3 şeb-i gamda n' içun t rik ola dil h nesi c n 
O uğ bir şem d r anda ucında şud  peyk nı
- 4 Güneş ev  f-1 hüsnün yazmağ içun bir dev t-1 zer
Görinen şaşaşa yanında ey meh-r   alemd mı
- 5 Nice biğ  aş urup yir yir  zardaldan beri cismin
Olupdur  ulle-i kuhs r-1  ş uğ y ti  aplanı

(58b)

-89-

Mef  l  F  l t  Mef  l  Fe  l n

- 1 Her kim ki ba sa  yine-i n r-1 Ağmede
Yüz şev  ile virür  alav tı Muğammede

- 2   yïkr itse kim ki baøsa äyñe-i nür-1 Aħmede
Evråd idinür idi nufüs-1 mücerrede
- 3   Sümm-i semendüèüè naüi sñemde ey ´anem
Beèzer ħarâb yirdeki řãø-1 zebercede
- 4   Küyuèda yüzüèi görüben cân viren irer
`uld- berñ içinde ħayât-1 maħallede
- 5   `attuè belürdi ´anma yed-i øudret eyledi
Cân ´afħasında baħt-1 siyâhum müsevvede
- 6   Dil mühresini øapdı yine şâhbâz-1 úşø
Ey aÅzi ħøøøa oynadı maħbüb řuűbede
- 7   Çarħ aèa cevr øøñ urur o çarħa âħ øøñ
Devr icre var mı yât±øadar bir felek-zede

-90-

Fäülâtüè Fäülâtün Fäülâtüè Fäülün

- 1   Dün gice bir úrşdan aüã maøãmum var idi
Anda dildâr ile řoøsan biè kelãmum var idi
- 2   N'ola ey dil øadrüme dirlerse ®ll-1 lâ-yezâl
Na®ar-1 dđdâr-1 úayn-1 lâ-yenâm var idi
- 3   Døşemişdüm yedi çarħ üzre bisât-1 úşreti
Adı Keyvân idi bir Hindü Åulãmum var idi
- 4   úÁlemi çevø ü ´afâ İskender-i rüħa revân
Cümle andan görünür maħbüb cãmum var idi
- 5   Seyle virdi selsebđ-i bâda ey cennet-cenâb
Ġu´´a vü úøla ziyâde intiøãmum var idi
- 6   ™abr u úøl u hüşuè urmışdum ser-ã-ser boynını
úşø dirlardi elümde bir ħüsãmum var idi
- 7   Dâyimã isterdi øaşından hilâl eksüklüğün
yât±yâ bir sãø±i bedr-i tamãmum var idi

Der-kenâr

(111)

Fäülâtüè Fäülâtün Fäülâtüè Fäülün

- 1   Ey meh-i burc-1 melâħat vey saüdet aħteri
Dil metâü-1 mirüèe gün gibi øizÅun müşteri
- 2   úAks-i ħüsnüè øalbüèi mirõãtten teşħ±r ider

Çevresine dāyire çizmiş hāzer øil ey per±

- 3 ~üsn meydānında ´aflar baĀlamış parmaølaruè
™ınmasun mı hāmenüè ey şāh øadri leşkeri
- 4 Dil biraĀup zaĥmumuè aĀzına naød-i cān arar
Bir yüzi açuø güzeldür ol nigāruè ħaçeri
- 5 `āk-i pāy-ı dil-bere yāt± sürerseè yüzüèi
İşüèi altuè ider Taèrı bulursın cevheri

(112)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Maĥabbet şāhınıè oldum ten-i zerd ile bir şıri
Duĥān-ı āhum anuè ´cün taøupdur baèa zincıri
- 2 Yine øan eylemiş ey dil şehüè şemşır-i tıri
Sen anuè tırièi ħabs it benüm boynuma şemşıri
- 3 Güneş hüsnüè görüp dıvāne olmuş çarĥa girmişdür
Şuūū boynına anuè anuè ´cün taødı zincıri
- 4 Āetuşdı niçe niçe pehlevānlar ba´madı anı
Cihānda güşt-gıri-i āteş-i úşø-ı cihān-gıri
- 5 Nihāl-i serv-i raúnāyı dikelden bāĀ-ı øalbümde
Girüpdür göèlüme yāt± kemān-ebrülaruè tıri

(113)

Fāülātüè Fāülātün Fāülātüè Fāülün

- 1 Naıralardan mestler taldurdılar mey-ĥāneyi
Aèdılar meclisde beèzer ol gözi mestāneyi
- 2 Çarĥa çıø ey āh-ı úsādan bu derde çāre ´or
Görmez olduø mürdeler ihyā iden cānāneyi
- 3 úşø odından derdler yanışmaĀa ben suĥte
Müm ile bir gice ey mek øøuram pervāneyi
- 4 Kebkeb-i burc-ı saūdetsin nuĥüsetden beni
æurtar ey şāhum müşerref eyle bende-ĥāneyi
- 5 Zülf-i şehde øalb-i úşşāøa şebĥün itmege
yāt±yā ´af baĀlamış gördüm bugün ben şāneyi

(114)

Fāülātüè Fāülātün Fāülātüè Fāülün

- 1 Zaḥm-ı s̄nem t̄r̄üè ucından yine øan aĀladı
Ey per̄peyker benüm 'çün cümle insân aĀladı
- 2 Dest-mâl-i ebr t̄utup yüzine ey mâh-rù
Firøatüède ḥâlüme ḥürş̄d-i raḥş̄ân geldi
- 59a/ 3 Germ olup bir sille urdı berø-i âhum raüde kim
Od ç̄øup çeşminden idüp âh u efĀân aĀladı
- 4 Firøatüède d̄de-i giryâmuna raḥm eyleyüp
Acıyup yaşlar döküp deryâ-yı ümmân aĀladı
- 5 ũşø odından yât̄nüè göynüklerine dün gice
™ubḥa dek dièlenmedi şemû-i şebistân aĀladı

(59a)

-91-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Mu'ḥaf-ı ḥüsnüède ḥaṭm olmuş leṭâfet Mu'ṭafâ
Nite kim ol faḥr-i ũlemde nübüvvet Mu'ṭafâ
- 2 Maḥşer-i firøatde dil yandı be-ḥaøø-ı Çâr Yâr
Bir güneḥker ümmete eyle şefâüt Mu'ṭafâ
- 3 İşigüède fikr-i ruḥsârüela ḥ̄b almış gözüm
Görürem ol mekânüm bâĀ-ı cennet Mu'ṭafâ
- 4 Çøø şükür öldüm dirildüm görmeyince ölmedüm
Didiler ol øâmete Āâyet øıyâmet Mu'ṭafâ
- 5 İç işigüè taşına itüè gibi başın øoya
yât̄ ger var ise başında devlet Mu'ṭafâ

-92-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Ey leṭâfet âsumânı üzre mâhum Mu'ṭafâ
Vey melâḥat milketinde pâdişâhum Mu'ṭafâ
- 2 Ravza-ı Aḥmed ḥaøøıy'çün dir úşøa gireli
Kaübe-i küyuè olupdur secdegâhum Mu'ṭafâ
- 3 Alnuèa öykündüg' için ḥançer-i itcâz ile
İki şaøø itdi mâhı ey yüzi mâhum Mu'ṭafâ
- 4 ~azret-i Faḥr-i Cihānuè Çâr-yâri úşøına
Gel şefâüt øil baèa ũfv it günâhum Mu'ṭafâ
- 5 Gerd-i râhuè ḥasreti nâr ile yansam kuḥl ola

Çeşm-i Cibrle benüm dūd-ı siyāhum Mu´tafā

- 6 N'ola mihr-i āsumān hüsñüèi yaøma beni
Ġāfil olma yirde øalmaz dūd-ı āhum Mu´tafā
- 7 Fahr-i ũlem hürmetiy' çün umaram kim yāt±yi
Bende-i muøbil ide saèa İlāhum Mu´tafā

-93-

Fāülātüè Fāülātün Fāülātüè Fāülün

- 1 Terk iderse zauf ucından nāle vü efĀān beni
Ġam Āubārı içre hergiz bulmaya devrān beni
- 2 Döne döne şevø ile çarh ururam her haløada
Devr içinde eyledi bir māh-ı ser-gerdān beni
- 3 ũĀlemi devrān iderken uĀradum bir āfete
Gör ki niçe āfete uĀratdı bu devrān beni
- 59b/ 4 æanuma girdüm vefāsuz yāra virdüm göèlümi
Ġarø oldum yaşuma gör nice tutdı øan beni
- 5 Kaube-i küyuèda yāt± ol kemān-ebrü `alĀ
Cān virürdüm ũd-i va`la eylese øurbān beni

Der-kenār

(115)

Fāülātüè Fāülātün Fāülātüè Fāülün

- 1 Görmedüm ũlemde bir serv ol øad-i dil-cü gibi
Kim ayaĀma aøa dāyim revān dil-cü gibi
- 2 Hey meded öldüm baèa bir buse vir didüm didi
Sözüèi azıtdüè ancaø ölecek ´ayru gibi
- 3 Āür-ı Mūsā ũşøına göster baèa d±dāruèı
ũĀşıø-ı d±dāruèan d±dār haøøı ´u gibi
- 4 Yüzüèe kim baøsa çeşminden toĀar seyyāreler
Ey güneş yaøduè cihāmı sen de ol meh-rü gibi
- 5 Āsumān üzre yiri var āsitān-ı yārda
Kim ki bēl baĀlarsa yāt± hıçmete cārü gibi

(116)

Fāülātüè Fāülātün Fāülātüè Fāülün

- 1 Gün yüzüèe lađüè ey mihr-i cihān-ārā gibi
Hem-dem olmuş mihr-i ũlem-tāb ile ũsā gibi

- 2 ^{TM}ubh gibi ey kerem ıssı ıovuøluø gösterüp
Ben hamæde-øaddi n' için saht idersin yâ gibi
- 3 Anda mihrüeden eøer var ey felek-rifiat meger
Zelzele gùy-ı zemænı oynadur alma gibi
- 4 Fülk-i ten bir gün düşer baır-i üdem gir-âbına
Cüş ider göelüm hevâya uyuban deryâ gibi
- 5 Giydi bir harâ-yı mâyı beèzer ol Âb-ı ~ayât
Bâd-ı âhumdan yine pür-mevc olupdur mâ gibi
- 6 ` üsevâ didüm lebüè va ıfında bir şæræn Âazel
Dil-rübâlar birbirinden øapışur halva gibi
- 7 Leblerüè medh itdi yât± hürevâ didüm didi
Yine sükkerler yimişdür tüt±-i güyâ gibi

(117)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Âh kim emvâc-ı deryâ-yı belâ cüş eyledi
Rüzigâr aèa vücudum zevraøın tuş eyledi
- 2 AÂlayup didüm gözüè öldürdi ben bærâuèı
Ol tabb-i cân u dil geldi didi hòş eyledi
- 59b/ 3a Ey ecel zehr-i Âam-ı dil-ber mi øatduè bâdeèe
3b Kendüzinden geçdi her kim ki anı nüş eyledi
- 4 Cübbe-i ıabr-ı dili çâk itse taè mı dest-i şevø
Sâøiyâ mihrüè ayaÂı anı ser-hòş itdi
- 5 Görmege sen yârı gel bi'llâhi yât± hasteyi⁹⁷
^{TM}abr u ııhhat ey ecel anı ferâmüş eyledi

(59b)

-94-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Şâne ile çærı seher zülfüè el bir eyledi
` âke ıalmaÂa niçe miskænı tedbær eyledi
- 2 Gün yüzinden nür uÂurlarken tütıldı meh zemæn
æara dürtüp yüzine şehr içre teşhær eyledi
- 3 ` alø-ı ülem meyl ider Firdevse beèer ey nigâr

⁹⁷ Yapılan sah kaydında metinde sahih bir şekilde yazılmamış “haste'i” kelimesi düzeltilmiştir.

Naøøüè1 naøøãş-1 øudret anda ta´v±r eyledi

4 ~ãcetüm ~aødan budur ey p±r olası nev-cevân
Göreyin p±r olasıñ úøøüè beni p±r eyledi

5 T±r-i dil-ber bãÀ-1 øalbümde dikelden bir nihâl
Rast± øalbümde ey ýât± benüm yir eyledi

-95-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Faø±rüe mekteb-i úøøüèda oldur kim benüm sebaødaş1
~ayât-1 mu´hafın hâtm itmiş ola øalmaya baş1

2 Şu tozlar kim ç1øar eflâke yir yir gird-bâd ile
Hevâè ile Àubâr olandur irgürdi göke baş1

3 Göèülden yapmaÀa øa´d itme düşmen göèlini ey döst
Bu v±rânda øomaz nâzük olan taş üstine taş1

4 `aþuè ~1zr irdi øurtardı beni âhumla eşkümden
Anuè ~1zr olsun ey döst øurıda vü yaşıda yoldaş1

5 Şu kim ol serv-i mevzùn-øâmete egri na®ar øılsa
Kesilsün ýât±yâ iki gözüm olursa da yaşı

-96-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Æur ey haste göèül ölme yine derde devâ geldi
Yatarken künc-i miñnetde seni dermân aèa geldi

2 Yine ey tabú1 deryâ-y1 maün± turma cüş eyle
O dün gün turmayup yâd eyledüğüè âşinâ geldi

60a/ 3 Kelâmı ol ´afâda zemzeme taún eyleyen gelmiş
™afâ kesb eyledüè ey dil mürde hakkıy´çün ´afâ geldi

4 ÇerâÀ1 pertev-i nür-1 Muñammedden yaøar hüsni
Muñammed ümmeti bir sâye-i luþf-`udâ geldi

5 Yine birøaç gün anuè sâyesinde hòş geç ey ýât±
Hümâyùn-bâl ü ferruñ-fâl bir Àarrâ güzel geldi

Der-kenâr

(117)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

1 Mescidi úarş u per± Cibr± olur seccâdesi
Secde øılsa işigüède zülfüèüè üftâdesi

- 2 Zâhidâ başın götürmezdi ölince secdeden
Yâr atı çulından olsa ũşıøuè seccâdesi
- 3 ~aø Teâlâ virmesün ey döstlar düşmenlere
Baèa naøş itdi nigârue mihr-i rüy-1 sâdesi
- 4 Pür olupdur mihr-i şevøinden zem-ın ü âsumân
Yalèuz ol âfitâbuè ben miyin üftâdesi
- 5 Gitdi ol cennet şarâb ile humârın yazmaÅa
yât± öldürdi dimeè úşø-1 yârue bâdesi

(118)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Nice tatlu olur yârue zebânı
Áverde çekmelüdür her dem anı
- 2 O dil-ber oĥ ne tatlu tatlu söyler
Benüm aÅzumda olaydı zebânı
- 3 Baèa düzd-i dehânuè gösterürdüè
Dilüè olmasa anuèla nihânı
- 4 Camâlüè gülsitânında dehânuè
BelâÅat bülbülinüè âşiyânı
- 5 Açılur Åonca-1 ter gülsitânda
Söz açsa yât±yâ yârue dehânı

(119)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Yatardum ´ubĥ-dem yüz şevø ile bir mâh-veş geldi
Didi aç gözüè ey dil-ĥaste üstine güneş [geldi]
- 2 Belâ vü derd ü endüh- øazâ vü âfet-i miĥnet
Görüp bir çâr ebrüyı bu cümle câna şeş geldi
- 3 Didüm t±rue ucından bièden artuø baÅrumuè başı
Ne çøø başlu imişsin sen didi ol yâra ĥøş [geldi]
- 4 Didi ĥâlüè nedür ĥâlât-1 ĥâl-i pâdişâhuèla
Düşümde dün gice ben bendeye şâh-1 `abeş geldi
- 5 Yavuz va´f itdi yana yana nâr-1 dùzahı vâüz
Baèa yât± firâø-1 yâra nisbet ol yavaş geldi

(60a)

-97-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bugün ben b±-sitâreeden yaşurduè hüsnuè ayını
úAceb ey âfitâbum kimden öğrendüè bu ây±ni
- 2 N'ola mülk-i melâhatde oøunsa aduèa huþbe
Cemâlüè câmiünde bir gümüş minberidür ol b±ni
- 3 Aşup Şävür-1 çeşmüm şâh-1 dilde hüsrevâ naøşuè
Elinden dâd anuè telh itdi bezm-i cân-1 ş±±ni
- 4 Yine þarf-1 külehden þurra-1 þarrârı gösterdüè
Çıøarduè başdan anuè ucından niçe misk±ni
- 5 ~ayâdan Zührenüè beèzin øızarda sâzinuè rengi
Okursa yât±yâ sâzendeler bu şîr-i reng±ni

-98-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Oldı dil bir şemú-i ruhsâruè yine pervânesi
Odlara yaødı beni vây bu ocaÅa yanası
- 2 Cânum u başum gider úølum bigi âhir benüm
Olmuşam evvel bahâr-1 hüsnuèüè d±vânesi
- 3 İrse úd-i vu´lata aÅlar sevincinden göèül
Yaşı dièmez úşıøüè dükenmeyince dânesi
- 4 Şöyle yaøduè anı sen yıøılınca yir ü gök
Hey øiyâmet göèlümüè yapılmaya v±rânesi
- 5 Aèrişur arslan gibi her güşesinde mestler
Güm güm öter úşø-1 yâruè yât±yâ mey-hânesi

TEMME

Der-kenâr

(120)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Baħr-i hüsnuède úarızuè âbı
Gösterür güldügince gird-âbı
- 2 Nice beèzer úçâr-1 yâra diyü
Yârlardan uçurdılar âbı
- 3 Secde-i şükr iderdüm öèinde
Görebilsem o øaşı miħrâbı

4 Yâr øapusı içre cân vireyin
Baèa fetḥ eyle yâ Rab ol bâbı

5 yât±i ´ubḥ-1 úşøuè uyaralı
Görmeyüpdür iki gözüm ḥYâbı

(121)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

1 Eyledi devrân beni bir pâdişâhuè bendesi
Çarḥ-1 ser-gerdânıdur anuè zem-ın üftâdesi

2 İki mâh-1 nev içinde âfitâb olur úyân
Gösterür Perv-ını ol mâh-1 bedrüè ḥandesi

3 ^{TM}aølasın aÿyârdan bâr± vi ´âlüè m-ıvesin
Ey cefâ yüki leṭâfet bâÿınuè ter vendesi

4 Yarılır yürek ḥasedden yâra øarşu âh kim
Âh yâr-1 men didükçe meclisüè güyendesi

5 Yire göke ´ı[Â]madum gün bigi yât± şevøden
Eyledi bendesi ol ũrızı-1 gül ṭâbendesi

(122)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

1 Kesmek için döstumdan düşmen-i bed-ḥYâhumı
Çarḥa ṭıtdum ´ubḥa dek dün gice t±Â-i âhumı

2 Başuma gün toÿamadı gün görmedük üftâdeyem
Gör sitârem görmedüm bir aydur ol mâhumı

3 Ey vücüd-1 pāk sen ´aÿ ol dehānuè ḥasreti
~asret-âbād-1 ũdem eylerse seyrāngāhumı

4 Pâdişâh-1 mülk-i úşøam mehter-i dil döstlar
æurdı ´ahrâ-yı melâḥatde benüm ḥargāhumı

5 Æoÿrı yoldan yât±yi ırma Muḥammed úşøına
Æoÿrı ilet küy-1 nigāra sen İlâh± âhumı

(123)⁹⁸

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Bir altun güllü Æarrâ âsumānı cāme giymiş yâr
Yiridür dirsem ol serve eger kim südre ṭāvusu

⁹⁸ Bu gazel eksik verilmiştir.

- 2 Şeh-i úşşâø odur kim çup-1 dūd-1 nār-1 āhından
Ser-ã-ser gümleyle güm güm bu eflâkuè toøuz kùsı

(60b)

[DÍVÁN-I MESÍ~Í]

æa´de-i Mesḥ+ Der-Medḥ-i Bedrüddin Defterdâr-1 Dîvân
Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Meclis-i ḥâ´ içre bir şeb bir nice ehl-i kemâl
úAş iderlerdi yanardı øarşuda şemú-i cemâl
- 2 Kimi iderdi øyâmet-øadlerüñ zülfin hisâb
Kimisi va´l-1 cinân-1 yârı eylerdi ḥayâl
- 3 Gâh oøunurken leb-i yâr üstine şirin ğazel
Gâh şirâne na®ar iderken ol çeşm-i ğazâl
- 4 Her birine bir ğazel emr itdi ol sulâân-1 ḥüsn
Ben daḥi ol emre işbu şiri itdüm imtiúâl
- 5 Hey ne lâzım ol ruḥ-1 ülem-nümâda ḥaaü ḥâl
Câm-1 İskenderle ḥød lâzım degül gerd-i melâl
- 6 Eşk-i gevher-bârumı zülfüñ dökerse ğam degül
Ebr-i nisânla úceb olmaya ger yaĝsa le´âl
- 7 Ey beni öldürmeg´ için øa´duma bel bağlayan
Eyledüñ øa´d-1 ğarib ü bağladuñ nâzük ḥayâl
- 8 Rûze-i hecründe çün kim beni øurbân eyledüñ
Bârî pişür cânım için niúmet-i úd-i vi´âl
- 9 æabrde itsem raøib için efgân dirgüren
`avf-1 øâfirden yir altında eĝân oøur Bilâl
- 10 Ebr´anmañ ḥâyil-i ḥürşid-i şir kim bu güneş
~âlümi ağlamaĝa dutmış yüzine dest-mâl
- 11 Mir Bedrüddin defterdâr-1 dîvân-1 øazâ
Kim bulınmaz safḥa-1 úhdinde bâb-1 infiúâl
- 12 Maúden-i ḥilm ü úamel ser-çeşme-i din ü düvâl
Melce-i a´ḥâb-1 fiânat menbâú-1 úzz ü celâl
- 13 Ol ki anuñ ḥâk-i pâyına âmaú øılmaĝa
Ásitânına yemin ile gelür gider şimâl

Der-kenâr

(1)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Gerçi úarús-1 hüsnuñe zülfüñ niøáb olur
æorøum budur ki arada dâyim hicâb olur
- 2 ` aâ-1 lebüñle irdi yine cânuma ğubâr
Her øande ise fitneye bâûÖ-i şarâb olur
- 3 Meh-päreler durur n'ola áfl ise hùblar
Her birisi zamân ile bir âfitâb olur
- 4 Dîvâr-1 øa´r-1 şemsesidür âfitâb-1 çarḡ
Ol şehriyâr-1 hüsñ ne ûli-cenân olur
- 5 Diler Mesîḡi va´luñi irişince kuyuña
Bilür ki Kaûbe içre duâ müstecâb olur

(2)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Sünbülün Hind vilâyetlerinün ünberidür
Ruḡdağı ḡâl ü ḡaân Rùmeli dil-berleridür
- 2 Nâlişümden ´aøın ey hüsrev-i şirîn sühenüm
Dil-i Ferhâd ki figân eyleye äġlar eridür
- 3 Dir isem jâleye çarḡ itse n'ola mihrüñe gül
Kendü yüzi ´uyıdur kendinün alnı deridür
- 4 úÁrızuñ va´fını yazmaø dilemiş båd-1 ´abâ
j afḡa-1 âbdağı mevc anuñ mısâarıdur
- 5 Her mehün mihr-i metâuna virür cân naødin
Şöyle beñzer ki bizüm yılduzumuz Müşteridür
- 6 Şâûrün lâfı çoġ ammâ ki Mesîḡi bendeñ
Sözlerüm bkr durur dirse sözinün eridür
- 7 Şol øadar âh øøını urdı Mesîḡi felege
Ki görenler didiler øoluña øuvvet yiridür

(3)

Fâûlâtün Fâûlâtüè Fâûlün

- 1 Ger sen isterseñ tecelli ide nür
Kaûbe-i didâr-1 yâra øarşu âur
- 2 Şöyle mest oldum mey-i úşøuñla kim
Girmeye øulaġuma âvâz-1 ´ür

- 3 ~aløa-1 çikr içre dildârı görüp
Şeyhdür seccâdesinde yâ ´abür
- 4 æabre iletdüm hayâl ü hâlünü
Dâne iletür meger kim hâke mür
- 5 Bu Mesîhinün öıyâmet gözleri
ç anki ũsâdur inüp itdi ®uhür

(61a)

- 14 Ey sehâñı fikr idüp hâtem itdi defterin
Vey ũâñı çikr idüp her gözde øılmıř naøř-1 mâl
- 15 Mihr ile mâhı iki gözi gibi âtar felek
Ayağun tozını itdükleri için iktihâl
- 16 ` ayme-i çarhuñ felek hamrâ ider dâmânını
Gösterem diyü senün otağuna ũayn-1 miñâl
- 17 Düşenünün mezrâú-1 sebz-i hayâtın biçmege
Çarha âtuban yüzini diş biler dâs-1 hilâl
- 18 yihnüñe teşbih olduğı içüm şems-i münir
` ayretinden her gice ũâlem giyinür øara řâl
- 19 Ben vaøâruñı zemine niçe teşbih ideyin
Kim zarûri sâkin itmişdür anı evtâd-1 hâl
- 20 Yâ niçe teşbih idem işigüñe gerdünı kim
Bu melâç-1 halø ol benden beter ser-geşte-hâl
- 21 Degehüde âyilün gözin âıyurur hÿab-1 cüd
İşigünde säyilün ağızın âtar dest-i nevâl
- 22 Mümkün olup va´fuñı ben deñlü tañbir itmedi
Gerçi kim her bir øalem zeyreklik için yutdı nâl
- 23 Şiüre bir hòş perveriş vireydüm ammâ n’deyin
` aylı çât eyledi ũâolum esâsi pây mâl
- 24 Serverâ bu çarh-1 kej-revden figân kim gösterür
Câhile ´adr-1 ´afâ vü kâmile ´aff-1 niñâl
- 25 Sille-i dest-i felekdendür figânum âpuña
K’eylemez ânbür nâliş görmeyince guş-mâl
- 26 ~aø bilür zehr-i ũanâ hayli acıtdı cânımı
Dâdumı andan alıvergil ki dâdum bende bâl

- 27 Ehl-i tîmâram velî bîmâra döndüm himmet it
Ey âabîb-i cân u dil bulsun mizâcum iûidâl
- 28 Nağmesin ben bülbülün güş eyle ey gül-çihre kim
Yaraşur sen hüsrevün va´fında bu şîrin maøâl
- 29 Ey Mesîhî el götür eyle duâ ol servere
Kim tamâm ola bu efsûn-ı haø u sihr-i helâl
- 30 Açduğınca şehper-i zerrini úanøã-yı mihr
Zâğ-ı şeb øilduøça anuñ heybetinden intiøâl

Der-kenâr

(4)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Şeb-i zülfünde haddün gösterür nür
Meger kim gerdenüñdür şemú-i Kâfûr
- 2 Saña beñzer melek bulunmaya ger
Sekiz uçmağı æøuz æolana hür
- 3 Baøar rüyı raøibe çeşm-i mestün
Beli mâyil olur turşuya maħmûr
- 4 Gözüm görmez şehâ hã[l]-i ruħuñsuz
Ki gözden noøaa gitse göz olur kûr
- 5 Elif-bã bilmeyen ümmiler øøur
Cemâlün mu´hafından Süre-i Nür
- 6 Mesîhî hòş øiyâmet sözlerün var
Meger gönülün ´arîridür dem-i ´ür
- 7 Benüm ebyâtuma derd ile el ´unarsa
*Fe-´uø yã Rabbi hãze´l-beytü maímûr*⁹⁹

(5)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Kim ki derbãnuñ olup øapuñda varup yir áutar
Kendüyi cennetdeki Rı-vãn ile ol bir áutar
- 2 Ehl yanında terâzûdan iner şol hürî kim
Yüsuf-ı Mı´rî gibi kendüzini ağır áutar

⁹⁹ “Ya Rabbi! Bu, (benim) en güzel bir eserimdir.”

- 3 Áferin pîr-i muġānuñ hürmetine kim müdām
Mey gibi başdan uluyı kiçiyi hep bir âutar
- 4 Gerçi øan itdi urup cām-ı meyi yire úavān
Şöyle øomaz göresin ol øan anı âhîr âutar
- 5 Kúyuña varup Mesîhî âolaşur aġyār ile
; anki ġāġidür ki aøına varup kâfir âutar

(6)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Başum diyār-ı ġamda belā kùhsārıdur
İki gözüm bi-úaynihi anuñ pıñarıdur
- 2 Dîvār çekdi haää vü âüb oldı ġabġabı
Dîdār-ı yār burc-ı melâhat hi´arıdur
- 3 Zünnār-ı úşøı bilüñe kim baġladı diseñ
Deyr-i cihānda bir ´anemüñ yādigārıdur
- 4 Mecnùn olalı başına mürġ-i âşiyānını
Dîvānelik vilāyetinüñ tâcdārıdur
- 5 Beyti ocaġına ´u øoyan cümle şâürüñ
Cānā Mesîhinüñ ġazel-i âbdārıdur

(61b)

DÍVÁN-I MESÍ~Á¹⁰⁰

-1-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Gül úarızuñ üstinde o zülfeyn-i semen-sā
; an øurdı duzaġ avlanmaġa (bu) bülbül-i şeydā
- 2 æudret øalemi naøş uralı levh-i vücûda
Yazılmadı hüsñüñ gibi bir naøş-ı dil-ārā
- 3 Áyine-i ruhsāruñı gösterme raøibe
Kim kendüyi görür idicek anı temāşā
- 4 Ey øaşı kemān øolaruña beñzemeyeydi
æılmazdı øalem nālelerin sinede iħfā
- 5 Dil øaşuña úazm eyler iken øaldı lebüñde
Mey-ħāneye iletđi anı rāh-ı mu´allā

¹⁰⁰ Bir önceki varakda verilen “kaside” ve “r” harfi der-kenārda ile verilen gazeller Mesîhî'nin olduġu halde başlık bir sonraki sayfada verilmiştir. Kanaatimize göre başlık bir önceki sayfada olmalıdır.

6 ğ üfilere ne fāyide var hāk-i rehūnden
BİNā olımaz sūzme ile dide-i aūmā

7 Bir lah®a ışıgūnde eger olsa mūcāvır
Eflākde reşk ide Mesihīye Mesihā

-2-

Mefūlü Fāūlātü Mefāūlü Fāūlün

1 Gel eyle yaşlu gözūme izūn tozın úāā
Dırler ki hōş gelür yaşaran göze tütıyā

2 ũşşoñ gözlerūmūñ acı yaşın øıldı hōş-güvār
Deryā ´uyını nite ki ātlu ider havā

3 ũşşāøa øandalıgūñ ider kebkebūñ úayān
Şol necmler gibi k'ola azmışlara hūdā

4 ~asretten ağlayu yüregüm dökdi yaş gözüm
Şol dem ki tırūñ eyledi bağrumla merhabā

5 Didüm gözüm yaşına ne hōş böyle şādsın
Áb-1 revān didi ki olur pes feraḥ-fezā

6 `āāñ gibi siyahdur çihre-i raøıb
Álūde oldı ´anki mürekkeb ile liøā

62a/ 7 Merhem yirine zaḥmuma bir tır ur didüm
Didi Mesihī üşde elüm döndi mi ola

Der-kenār

(7)

Fāūlātüè Fāūlātün Fāūlātüè Fāūlün

1 Seyl-i eşküm cüst ü cüyūnda dem-ā-dem cāridür
N'eylesün sen serv-øaddūñ ũşıø-1 dıdārıdur

2 Mey-fürüşa vāū®ā gölge ḥarāmısi dime
Kim anuñ ḥalø ile itdügi şırā bāzārıdur

3 Çevre yanında görinen lāleler ey serv-øadd
Her birisi bir şehidūñ dide-i ḥün-bārıdur

4 æazıyup kirpüklerüm øana boyaduğum bu kim
Ey gül-i cennet ḥayālūñ yollarınuñ ḥārıdur

5 Æūā-i ābún Mesihī bendeñūñ güyā iden
Bir şekker-leb dil-berūñ āyine-i ruḥsārıdur

(8)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Her cânibe hercâyî güzeller ki aøarlar
~aøøa ki kimin oda kimin ´uya yaøarlar
- 2 Ser-ħòş ´anuban maħkeme-i gülşen içinde
Şebnemler üşüp ğoncanuñ aĝzını øøøarlar
- 3 Erkân-1 øalenderlere åolaşma kim anlar
Şol taħta çıøan pâdişeh taħta øaøarlar
- 4 Gülşende lebüñden çü ´oram sebzelere râz
Sen söyle diyü ğoncanuñ aĝzına baøarlar
- 5 Meclisde ´ebù ile øati baş øøøar ancaø
Va'llâhi ´ürâhîde bir øulp åaøarlar
- 6 æılmaĝa meremmet bu kühen øubbe-i çarħı
Encüm diyü her gice miħ øaøarlar
- 7 Ğafletde iken alma Mesîħiyi eyâ mevt
Epsem uyuban kişiy e hiç el mi yaøarlar

(9)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Şol dem ki büy-1 zülfüñe båd-1 seher geçer
Her merħabâ dimeklüğe küymez øaçar
- 2 Peykânüñ ile ölse gönül mürĝ-i şâd olur
Kim perr-i tirüñ ile ğırâa uçar geçer
- 3 Bu çâr-sù-yı dehrde kâmil ne işlesün
K'anda hemişe ´anûat-1 her bi-hüner geçer
- 4 æorøar Mesîħî kimseye ´ormaĝa yârını
yirâ ki hep büyük küçük anı sever geçer
- 5 ğ anma Mesîħî pîre-zen-i dehre baş ege
Kim gördigüñ øuşaĝına åoludur er geçer

(10)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

62a/	1a	Ben bülbüli dil-teng iden ol ğonca-dehândur
	1b	Ben ğasteyi bârik iden ol müy-miyânundur
	2	Gelmez diyü ğaam öĝinür yürür o meh-rü Ey devr-i zamân yüzine ur anı utandır

- 3 Sihr ile meger aøça getirür o ´anem ki
Her laḥ®ada bu dirhem-i eşk aña revândur
- 4 Ağyâr ile içdüğüni işitdi ´abâdan
Ğocanuñ içi anuñ için äopäolu øandur
- 5 Cüş odına yaøarlar ise sineyi Mesîḥi
Sen daḥı yalıñ yüzlülere aøça dayandur

(62a)

-3-

Fäülâtüè Fäülâtün Fäülâtüè Fäülün

- 1 Bâb-i dil-ber kim raøib olmış durur derbân aña
Ásumândur ´anki çıøar gâh geh şeyâñ aña
- 2 úÁşıøı dölâb-veş her laḥ®a giryân itmege
Yâr o çarḥa ögredür yâ çarḥ-1 ser-gerdân aña
- 3 Yâ Rab ol naøş-1 cihân-ârâ nice maḥbûb olur
Kim øalupdur kendü naøøâşı daḥı ḥayrân [aña]
- 4 Perr-i tirüñ ile øuş gibi uçardı fülk-i dil
Lenger olmışdur velikin âhenin peykân aña
- 5 Devr idüp öper mey-i telḥ ile laüüni øadeḥ
Bu Mesîḥiye ne acı yutdurur devrân aña

-4-

Fäülâtüè Fäülâtün Fäülâtüè Fäülün

- 1 Leblerüñ kim câb virüpdür Çeşme-i ~ayvân aña
Ben daḥı dilden revân itsem úceb mi cân aña
- 2 Bülbül-i dil-ḥastenüñ cânın zaḥmnâk itmege
Şâh-1 güller øolar olmuş ḡoncalar peykân aña
- 3 æâmet-i dil-berlere øarşu bu eşk-i cüy-bâr
Beñzer ol ḥavza ki düşmiş servler divân aña
- 4 Ğ olmamaḡa sünbül ü zülfüñ ḥayâli sinede
Ğ u seper reyḥâncı gibi dide-i giryân gibi
- 5 Gülistân içre leb-i ḡonca nice øan olmasun
Ey Mesîḥi her gice şebnem urur dendân aña

-5-

Fäülâtüè Fäülâtün Fäülâtüè Fäülün

- 1 Zaḥmı her tirüñ nigârâ râḥat-1 cändur baña

- ° arb-1 şemşirüñ 'anasın Áb-1 ~ayvândur baña
- 2 Bâğ-1 dehri øıldı zeyn âhum şerârı gül gibi
~amdü li'llâh yaz u øış ülem gülistândur baña
- 3 Olmağa div-i raøibüñ mekr ü şerrinden emîn
Tende 'an dâğ-1 ğamuñ mühr-i Süleymândur baña
- 62b/ 4 İşbu maınâda ki cennet sâye-i şemşiridür
Gamzeñ altında yanağuß bâğ-1 R1-vândur baña
- 5 Kime reyhân kimine sünbül görünür zülf-i döst
Bir na®ar øılduøça her bir târı Őubândur baña
- 6 ~asret eyyâmında hâl-i zâruma rahm eyleyüp
Mıhr sùzân raúđ nâlân ebr giryândur baña
- 7 Ey Mesihî zülfi sevdâsına âolaşduğuma
Bâbdan oldum haber sünbül perişândur baña

Der-kenâr

(11)

Feúlâtün Mefâülün Feülün

- 1 Dil gözüm yaş ile hem-demdür
Bu aña vü o(l) buña maħremdür
- 2 ~aremüñde görem çü fün yüzüñi
; anuram kim meh-i maħremdür
- 3 Zâhidâ öğme ol cihânı igen
Göre bu da ne hòşça ülemdür
- 4 Nice øaddüm muzâüf olmasun
Ki ğamum ğam içinde müğgamdur
- 5 Ne øadar gün âoğar ise başuma
Hem-nişinüm hemâ[n] gölgemdür
- 6 Gevher-i maını ile işbu baħr
Güyyâ dürr ile âolu yemdür
- 7 Sözi cân-baħşdur Mesihîñüñ
; anasın kim Mesihî Meryemdür

(12)

Feúlâtün Mefâülün Feülün

- 1 İşigüñ seyl-i eşki menzildür
Anı nehr eylemege sâyildür

- 2 Ağzuñuñ hiç miŪli yoødur lik
Cân biraz leblerüñe mäyildür
- 3 Öldürürseñ yanuñda söyleyen
Dòstum kim gerekse øâyildür
- 4 Yıldı bir kez görünür ol gül-i ter
Anda da dùd-ı âh-ı hâyildür
- 5 Baħr-i mañnâ durur âbîûat kim
Ol deñizde zebân bir dildür
- 6 İşidüp nâlemüñ cereslerini
Didi yine Mesîhî øanzildür

(62b)

-6-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Zecr ile hecrüñ olalıdan âşinâ baña
Bîgâne oldı ũşret ü çevø u ´afâ baña
- 2 Acımasun mı bu dil-i bimârum ey âbib
K'olmış na´ib bâl saña vü belâ baña
- 3 ũÁşıølarıñı añıcağuz âtluluğ ile
Unutma acı acı söğ ey dil-berâ baña
- 4 Æabûm şu resme münħarif olmuşdur ey âbib
Kim şerbet-i eceldür ancaø şifâ baña
- 5 Gözden çıoınca ağlar isem ey Mesîhî ben
İki göz ile baømaya çarħ-ı dü-tâ baña

-7-

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 Sen idüñ yaluñuz penâh baña
Sen de yüz döndürürseñ âh baña
- 2 Saña beş vaøde duñ iderin
æapuñ olalı secdegâh baña
- 3 ũÁlem-i âhı çarħa dikmek için
Encüm-i eşk durur sipâh baña
- 4 Kimseye tek başımı egmeyeyin
Kebkebünden yiter külâh baña

- 5   y ikre varduğumı Mesihçi bu kim
S z atar p r-i h n  h ba a

Der-ken r

(12)

F  l t e F  l t n F  l t e F  l n

- 1   Bezmümüz yine m  erref eyledi c n neler
Göklere  ısa yiridür na ra-i mest neler
- 2   Ben  ar b-1 la l-i dil-berden ge erd m z hid 
 er aram  rlar sip h-1 tevbemi c n neler
- 3    em i bezm-i  humuz  y le h r ret viridi kim
B l   perden mirva a yapdı a a perv neler
- 4   S oiy   ar u lebün  pd kleri 'c n  l ile
Ehl-i bezme g r ne  anlar yutdurur peym neler
- 5   Dil-r b lar geldi[ler]  ıosun Mesihçi c n u dil
  o bet-i h ' içre c n l y  degül big neler

(13)

Mef  l n Mef  l n Fe  l n

- 1   Ba a dild r(um)  r z-1   met eyler
 ulna g r ne  li-himmet eyler
- 2   Ma abbet mu kem olsun diyü hem-r h
V c dum ri tesin iki  at eyler
- 3   Bu iki mürg-i p r-e k ile  e m m
 apu a  u  a ıyup h zmet eyler
- 4   Ra ib adı gelicek n mem içre
 alem yazmaz m rekke  g l et eyler
- 5   Lebün dirg rmege c nlar virürken
G z n  atl me her dem niyyet eyler
- 6   Mesihçi  rz -y  k y-1 dild r
Se i e  sonra ehl-i cennet eyler

(14)

Mef  l  F  l t  Mef  l  F  l n

- 1   Dil milketine ru laru n  te  b ra dılar
 humla yine  lemi odlara ya dılar
- 2   Sen  ılmayalı g zler m n ya ına na ar

Merdümler ol fütâdeyi gözden biraødılar

- 3 Meclisde yâra ağzı ´uyı aødur diyü
Miskin sebûya gör yine øulp aødılar
- 4 Sengin-dilün uşatmag' için ´ırça gönlüme
Yârân buları birbirine vay ki çaødılar
- 5 Bir gice ´aølamağa Mesihiden ol mehi
Tâ-´ubh encüm olmayup cevre baødılar

(15)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Dem-be-dem gönlüm gözün işigüne aogru açar
Revzen-i beytini yaünî øibleye øarşu açar
- 63a/ 2a Cānumı her laḥ®a ol laül-i müferriḥ şād ider
2b Gönlümi her dāyim ol gisü-yı ünber-bü açar
- 3 `āne-i dil úşø bāzārında olduøça mezād
Ey kemān-ebru aña evvel oøun øapu açar
- 4 Zülf-i şeb-gün durur aø gösteren ruḥsāruñı
Kim çerāguñ şudlesin ey māh øarañu açar
- 5 Ey Mesihî bil ki oñmaduø başuña gün aogar
Her øaçan zülfi niøābın yüzden ol meh-rü açar

(63a)

-8-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Ey yüzün bâğ-ı behişt ü kevÖeri ol laül-i nāb
Reşk-i ḥāññundan göyünmiş her melek aḫzar Öyāb
- 2 æāmetüñe sehv ile beñzetdüg' için kendüyi
Æolaşı aolaşı servün ayağımı aldı āb
- 3 Dest-i āhum nite kim deprettdi çarḫuñ ḫaløasın
Olmadı bu sāl-i eşküme bir dem fetḫ-i bāb
- 4 Dāğ urup cismüme perhiz itme øanum içmede
`øş degüldür çünki devrinde meyden ictināb
- 5 Ey leb-i mey-gün ölürse nār-ı hecründe Mesihî
~aşre dek anuñ mezārından gele büy-ı kebāb

-9-

Mefüülü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Ol gonça kim yüzine âtar al ile niðâb
Bülbüllerinden utanup eyler meger hiçâb
- 2 İçmezlenürdi meclis-i gülşende gonca lik
Şebnem güç ile øoydı anuñ ağızına şarâb
- 3 Zülfüñe øarşu beni ũğâruñ ne hòş yaøar
Ağşama øarşu hòd igen olmaz güneşde tâb
- 4 İ üfi úceb mi cennete girsem hisâbsuz
Yoødur benüm günâhuma mağşerde çün hisâb
- 5 Deryâ-yı eşküm üzre benüm añmaduø başum
Meger hevâ ile âoludur nite kim habâb
- 5 Sürse Mesihî yüzüñe yüzün úceb degül
Teçhib olıcaø dağı merğüb olur kitâb

-10-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Eyleyen her ũşıøa bir dil-ber-i rañnâ na `ib
æilmamış çevø ü tenaúumdan baña øaâñ na `ib
- 2 Gitmedi haâññla zülfüñ fikri başumdan meger
Ben øara yazuluya olmış øuru sevdâ na `ib
- 3 Dâğ uruban nite kim âağlara düşdüm lâle-veş
Olmadı gül-ruğ ile ´oğbet-i ´ahrâ na `ib
- 63b/ 4 Kimse bilmez va `luñı kime müyesser øıla ~aøø
Gerçi diller işigüñde çağırurlar yâ na `ib
- 5 Gör Mesihîyi ki bugünkü belâsın ´avmadın
Aña çâk ağşamdan olur zahmet-i ferdâ na `ib

Der-kenâr

(16)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Bu ne istignâ olur bu nice ũzz ü nâz olur
Seni çoø sevdüğümce baña meylüñ az olur
- 2 Gel bugün şehr-i sarây içinde beglik sürelüm
Kim bilür yarın felek kimlerle ũşret-sâz [olur]
- 3 Cân u dil mürğın n' için ´ayd eyledüñ didüm didi
Bosnadur bunda kim anadan âoğan şehbâz [olur]

- 4 Zülfüñ ucında beñüñ bir dānedür dil almağa
Vey nice úayyār olur nice kemend-endāz [olur]
- 5 Ceng-i ğamda nāle eylerken Mesîhî dün gice
Zühre gökde işidüp didi ki ne erkek sâz [olur]

(17)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Müjeñ kim sineden imān uğurlar
İki göz arasında cân uğurlar
- 2 Alur göñlümi sineden hayālün
Yanar tennürdan biryān uğurlar
- 3 Ne hòş üstād olur cerrāh-ı ğamzeñ
K'ıraødan neşter ile øan uğurlar
- 4 İ abā yeli øopar ğonca külāhın
üÖmer ´an efser-i sulān uğurlar
- 5 Mesîhî muhteriüdüür pişesinde
Degüldür ´anıt-ı divān uğurlar

(18)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Virdüg' için sünbül-i dildârdan yeller eÖer
Gül gibi göñlüm açılır her øaçan yeller eÖer
- 2 Māder-i eyyām her gice kemükle cemúolur
Kim güneş gibi yalñ yüzlü aogurur her seher
- 3 Nergisi gördükçe şebnem çeşm-i hıñb-ālüdını
Uyhusın açmağa luāf ile yüzine ´u seper
- 4 æāmetüñ' çün cengler øopmışdur ey cân şöyle kim
Bāğdur içre şikeste-ser durur her bir şecer
- 63b/ 5 Ey Mesîhî gül degüldür gülsitānda görinen
Tır-i āh-ı bülbüle gülşen átınmışdur siper

(63b)

-11-

Mefülü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Maħbüb durur dehre viren revnaø u zinet
Bütlerle bulur nice ki deyrüñ içi ´uret
- 2 úArz eyledi øaddin gözümüz yaşımı dökdi

Yılduzumuzı yire düşürdi o öyâmet

- 3 Tığñ gelicek zaħmumı 0ılmağa ziyâret
Cânım aña 0arşu çı0uban didi ne zaħmet
- 4 Luâf-1 dehenüñ seyr idicek bāğda bülbül
Sögse ne üceb ğoncalaruñ ağızına 0at 0at
- 5 Öldürdi urup tiğ ile dil-ħaste Mesihî
` 0ş itdi eyü vardı n'ola 0olına 0uvvet

-12-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Ey lebün mîâ-1 felekde eylemiş úsâyı mât
Vey ħaañ yazmış müselleme diyü ħüsnuñe berât
- 2 Zülfün içre lađüñe öykündüg' için ~1zrdan
æarañuya gizlenüp 0urtılamaz Áb-1 ~ayât
- 3 Acı yaşum ile ağızuñ yarı cânâ fi'l-me0el
Birisi telĥ ü ücâc ü birisi úâb-i Firât
- 4 Ğamzeñe öykündüğü uçdan 0alem olmış durur
Fikr iderken şâürüñ öñinde maħpüs-1 devât
- 5 Ey Mesihî ğırra olma nev-úarüs-1 ülele
Fâniyi terk eyle kim *el-bâ0iyâtü'* - *'âlihât*¹⁰¹

-13-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Nihâl-i 0addüñe düşmiş 'açuñdan ey 0amer ®ulmet
j anasın rüz-1 hecrümdür ki olmış ser-be-ser ®ulmet
- 64a/ 2 Gözüm gönñüm 0arañulu0 olupdur hecrüñ elinden
Nite kim gice irişdükde 0olar baħr ü ber ®ulmet
- 3 Didüm târik-i hecrüñde bulam mı vu'latuñ rüzın
Didi kim miskin olmaz Çeşme-i ~ayvâna her ®ulmet
- 4 Yüzüñ gördükçe maħv olur gönñülden zülfüñüñ fikri
Nite kim görñülür irdükde hengâm-1 seħer ®ulmet
- 5 Saüdet ğünüñüñ säütlerin baħş itseler ħal0a
æara baħtı gibi anca0 Mesihîye deger ®ulmet

Der-kenâr

¹⁰¹ Kehf, 46; Meryem 76: "...Ölümsüz olan iyi ameller..."

(19)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Her bendeye ki itmeyesin sen şehâ na®ar
Ol derdmende eylemez ayruø `udâ na®ar
- 2 Sen âfitâb-1 hüsni-i firâø ile her gice
Yummaz nücüm `ubha dek ey meh-liøã na®ar
- 3 Anası südi gibi içer øanımı veli
j an âfl-1 ğonça göz açup itmez baña na®ar
- 4 æanlu yaşum vücudumu sürh itdi mis gibi
æo hâb-1 nâzı baø berü ey kimyã-na®ar
- 5 æaplamadın Mesihîyi jeng-i ecel şehâ
Âyine-i vücûdına eyle `afã na®ar

(20)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yâr çün gün yüzini zülf ile mestür eyler
Güpegündüz gözüme ülemi deycür eyler
- 2 Bir iki meyl idicek farø idemez yâri gözüm
Vâøiüã mil kişinüñ gözlerini kür eyler
- 3 Ey melek süz-1 dilümden `aøın işigüñi kim
Kaübeye uğrarsa âhum odı nür eyler
- 4 Yay gibi çeküp egrileri yanına nigâr
Kendüden øø gibi aøgru olanı dür eyler
- 5 Rağm-1 ağıyâra Mesihî ayağüñ tozın alup
Bir avuç äoprağ ile düşmenini kür eyler

(21)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Âhü gözüñ ki nâz ile biñ âdem öldürür
Her bir baøımda haløı hem oğsar hem öldürür
- 2 Zülfüñ meger ki germ alup ide muãvenet
Kim başa baş olunca beni perçem öldürür
- 3 Kuyuñ yolında bulduğın âhum ider helâk
Kaübe yolında nite kim båd-1 sem öldürür
- 4 Hey derdmend dürgüreyin mi seni didüñ

Bunuñ gibi laâfeyi øo k'âdem öldürür

- 5 Nic'ideyin Mesîhî ben ol @âlim ile kim
Eınmazsam aınmaz ol beni söylersem öldürür

(22)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Çün dile kirpüklerüñden tir-i bi-pâyân yağar
Åsumân-1 sineden yağmur yirine øan yağar
- 64a/ 2 Bâğ-1 cimümde dem-â-dem lâleler bitürmege
Tirüñ ucından şehâ bârân-veş peykân yağar
- 3 Düşmeyince yüzüñe zülfüñ bu çeşmüm ağlamaz
Gün bulutlu olmayınca nicesi bârân yağar
- 4 Raûl-1 efgânumla berø-i âhum itdükçe hürüş
~ükmidür seyl-i sirişk-i dide-i giryân yağar
- 5 Çün işigüñde Mesîhî ağlaya ´anur bu halø
Gök yüzinde her ne var ise bir uğurdan yağar

(64a)

-14-

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 `aa-1 reyhân kim âutupdur øadd-i cânânı dürüst
Münhasıf itmiş dürür hürşid-i rahşâmı dürüst
Gerden-i yârı ki âolanmış giribânı dürüst
~âledür kim devr idüpdür mâh-1 tâbânı dürüst
- 2 Ol muânber haâ-1 miskîn ü ũzâr-1 dil-güşâ
Ol müdevver yaøa ile gerden-i simiñ-sâ
Ol münevver çihre ile haløa-1 zülf-i dü-tâ
~âledür kim [devr idüpdür mâh-1 tâbânı] dürüst
- 3 Yaøma ey şemúodlara şemú-i ruhuñ pervânesin
Vaøt ola bir iş düşe başuña sen de yanasın
Dâğ-1 sinem şevø-i ruhsârıñla cânâ ´anasın
~âledür kim [devr idüpdür mâh-1 tâbânı] dürüst
- 4 Sâøinüñ parmaøları cãm-1 mey-i ´ahbâ ile
Orta yirde ´ofra øurs-1 nân-1 mihr-âsâ ile
`aløa-1 yârân güyâ şemú-i bezm-ârâ ile
~âledür kim [devr idüpdür mâh-1 tâbânı] dürüst
- 5 Şemsî dülbendi ki başı üzre itmişdür øarâr
Döne döne ´arılup dildâra eyler iftihâr
Şol müdevver şemse ile güyiyâ destâr-1 yâr

~âledür kim [devr idüpdür mâh-1 tâbânı] dürüst

- 6 Ben øara günlüye mi øaldı bu firøat gicesi
Rüzı rüzı itme yâ Rab baña úşret gicesi
æollarum kim øocar cânânı vu´lat gicesi
~âledür kim [devr idüpdür mâh-1 tâbânı] dürüst

Der-kenâr

(23)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Ben çekmeyem diyü ûlem-i âh-1 cân-güdâz
Baña egildi minnet ider çarḥ-1 ser-firâz
- 2 Zinhâr içme muâr[ib] ü maḥbûbsuz şarâb
Kim derd-i úşøa ḥûb ile sâz oldı çäre-sâz
- 3 Ay aydın idi bu gice odada idi yâr
Maḥmûd oldı içerüsi âaşrası Ayaz
- 4 Nâzuñ egerçi tir-keşe ey øaşı kemân
În´âf yoø mı cânumuza geçdi ya bu nâz
- 5 Şâd oldı dil Mesîḥi irüp caûd-1 zülfine
K´olur ferih çenberine ire cânbâz

(24)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Çü úarz-1 øamet ide yâr kimdür kim türâb olmaz
Cihân içre ne øalur kim øıyâmetde ḥarâb olmaz
- 2 æaçan bilseñ gerek ûşşıolaruñ ḥâlin çü úşøuñ yoø
Benüm cânum yanup yaøılmayınca gül gül-âb olmaz
- 3 Maḥabbetde cemâlüne ne noø´ân irişür ey meh
Hevâ çün häyil-i ferr-i şuuû-1 âfitâb olmaz
- 4 Didüm øapuñda yaşumuñ şümârı var mı ey meh-rü
Didi ki gökdeki yılduzlara hergiz ḥisâb olmaz
- 5 Mesîḥiye çü va´l olduñ çoğ itme aña cevr ile
Şefâât olana ayruø bilürsin kim úaçâb olmaz

(25)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Bend-i zülfüñle şehâ bir boynı baḡlu çâkerüz
æullaruñ içinde biz úuvân ile ser-defterüz

- 2 Laû-i nâbuñ yâdına düşdük şarâba şöyle kim
Her ne yirde bir hum-1 mey görsevüz küp düşerüz
- 3 Sen harâmî gözlüye çünkim yataødur cân u dil
Gıybet eylerseñ seni biz cân u dilden isterüz
- 64b/ 4a Gönca-1 úşøı kurup çalduñ melâmet âablını
4b Şimdilik nevbet bizümdür biz de başøa mehterüz
- 5 Bu olur niúmet degül midür Mesîhî bize kim
Faørumuzla bunca ebkâr-1 meûnî beslerüz

(64b)

-15-

Fâûlâtüè Fâûlâtün Fâûlâtüè Fâûlün

- 1 `âk-i pâyuñ idinür her kim ki tâc
Çarh-1 ser-keşden alur -arb-1 harâc
- 2 Derd imiş emrâz-1 úşøuña devâ
Merg imiş mecrûh-1 tîgüñe ûlâc
- 3 Kîn-i la[l]üñ cânuma úçb-i Fırât
Riş-ğandüñ zaħmuma milh-i üçâc
- 4 Beklenürse n'ola arøañda raøib
K'aña olmışdur müselleme taht ü tâc
- 5 Berø urur øalb-i Mesîhîden lebüñ
*K'eş-şarâbi'l-ğamrâ min cevfi'z-zücâc*¹⁰²

-16-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Dehenüñ fikri ile ~aø bilür ol 'afha-1 üç
úAolumuzda øomadı çerre øadar istihrâc
- 2 `âk-i pâyuñ haøı ger noøaa-1 hâlün görse
İdinürdi anı 'ûfi başımuñ üstine tâc
- 3 Yaraşur her ne øadar nâz ider iseñ güzelüm
Şivedür çünki viren hüsni-i metâúna revâc
- 4 Didüm ey döst gözüm aymaz ayağüñ tozına
Didi kim bu âmaúı gâfleti øo hey gözi aç
- 5 Öldi úşøuñda Mesîhî bulımaz daħi necât
Gerçi âşra bırağur mürde-i baħr-i emvâc

¹⁰² "Bardaktaki kırmızı şarap gibidir."

-17-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 ; aldı zülfün dil ü cân boynna ey döst kemend
İtdi işbu iki divaneyi bir øil ile bend
- 2 Æolanur gice vü gündüz ser-i kùyın meh ü mihr
Aldı meydāmı görüñ göz göre bir iki levend
- 3 Deldi øulaølarumı oğlan iken pîr-i muđān
Ki birinden giricek defû birinden çıøa pend
- 4 Beni dil-ħaste görüp ũrızuñ ile lebüñe
~ālūme raħm idüben virse úceb mi ´u øand
- 5 Ey ´abā şîr-i Mesîhiyi yüri Parsa ilet
Şād olsun dir iseñ behce-i üstād-ı `ucend

Der-kenār

(26)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 úAyb itme ´üfi meykede oldıysa yirümüz
İrşadı bize böylece eyledi pîrümüz
- 2 Şehründe kim áururdu senün ey øaşı kemān
Peykān-ı türün olmasa ger ilişirümüz
- 3 İølim-i úşø içinde n'ola beglik eylesek
Kim ´ađlu ´ollu derd ü ğamuñdur vezîrümüz
- 4 Zeyn olduğı budur gice bu sine-i felek
Encüm degül ki ®āhir olur zaħm-ı türümüz
- 5 Zülfün getürse yüzine incinme ey Mesîhi
Bizden hicāb eyler o bedr-i münirümüz

(27)

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 `øş idi vu´lat olsa ũdetümüz
Lík yoø başda ol sañdetümüz
- 2 Æāø-ı ebrûlaruña dil vireli
~aø bilür āāø oldı āāøatümüz
- 3 Ulumağı göreydüñ olsa eger
Seg-i kuyuñ øadarca ũzzetümüz

- 4 `āk-i pāki tāk idinemedük
Yoğ imiş başumuzda devletümüz
- 5 `aløı bir bir itürdüñ ey sãøi
Æolu urmıŝa döndi ´ohbetümüz
- 6 Öliceκ øabrüme çün uğrayasın
Nüra müstağraø ola türbetümüz
- 7 Cānı çekdük Mesihî dil-āra
Ancaø aña yetişdi øudretümüz

(28)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Sînemde zaħm-ı tîrûñ olupdur dehân-veş
Peykânuñ ol dehende olupdur zebân-veş
- 2 Ŗol deñlü zaħnm urdı baña tîr-i ğamze kim
Kim güller ile æoldı tenüm gülsitân-veş
- 3 Gördükçe beni cenge düşer kûyuñ itleri
Ortalarında ben øaluram üstüñân-veş
- 4 æaçmazdı benden ol ´anem āhû-yı vahŝî-vār
Āhum bëlümle olmasa tîr ü kemân-veş
- 65a/ 5 Æañ mı işigüñi felege virmese Mesih
K'ol āsitân olupdur aña āsumân-veş

(65a)

-18-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Beni dil-ħaste øoyup ayruğın öldürme meded
Ki beni andan öñürdi diyeler tîğ-i ğased
- 2 æaşlaruñla lebüñ üstindeki ğazâñ cānā
Yazdı mecmuâ-ı ğüsnüñde bir iki müfred
- 3 Raħmdan ´anma beni ol ´anem öldürmedügin
Dirlügüm bilür olduğımı ölümdeñ eşed
- 4 Mihmân olıcağuz ğücesine ŝāhid-i mey
Ferahından özini yavı øılur pîr-i ğıred
- 5 Ger mey içdiyse Mesihî aña ğad lâzım olur
æâ-ı lâzım degül incitmek anı fevøa'l-ħad

-19-

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Ne øuldan kim olasin şâh hòşnùd
Olur ol kişiden Allâh hòşnùd
- 2 úbâdet baña güç geldügi bu kim
Æariøinden degül gümrâh hòşnùd
- 3 Raøibi ´ùfi daði sevmez imiş
Ki olmaz kelbden rübâh hòşnùd
- 4 Baña tîr ile gönderüp selâmın
æılr dil-berini her gâh hòşnùd
- 5 Cebîn ü haddine cân vir Mesîhi
Ki senden ola mihr ü mâh hòşnùd

-20-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Sâøi lebüñ çü hem-dem-i cãm-1 şarâb olur
úAks-i ruhuñla sâgar-1 mey âfitâb olur
- 2 Çün yâr refüi burøaúide bi-niøâb ola
Bu dùd-1 âh baømağa øomaz hicâb olur
- 3 Büy-1 bahâr şöyle pür itdi hevâyı kim
Yire inince øaäre-i şebnem gül-âb olur
- 4 Írmez revâø-1 äøına hergiz kemend-i âh
Ol pâdişâh-1 hüsn ne úli-cenâb olur
- 65b/ 5 Çün dùd-1 âhumuñ eøeri yoødur ey hüMã
Æüâ-i çarh her gice n'ičün gurâb olur
- 6 Gülzâr-1 kuyuñ içre Mesîhi iderken âh
Bülbül ´aøımsun uğramasun kim kebâb olur

Der-kenâr

(29)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Ğamum şerh itmek için ger uzadursa zebân âteş
Anuñ taøir-i süzından æ[1]a her dü cihân âteş
- 2 `âl-i úarızuñ ile øoyupdur pertev-i haddüñ
Gözüm dem-be-dem âb u dilümde her zamân âteş
- 3 Pişüp süzi derünümde øıyardı øursı hòrşidüñ
úAcebdür yirde yanarken pişürmek gökde nân âteş

- 4 Eger zülfüñ gibi düşse ruhuñ şevøi hevâsına
Semender-vâr olur idi hümâya âşiyân âteş
- 5 ; alınsun nâz u şiveyle irişür göklere âhum
N'ola taħrîk-i dâmende uzadursa zebân âteş
- 6 Ne ğu´´a câna Nemrûd-1 ğamuñdan çünkü olmışdur
Dil İbrâhîmine şevø-i ruhuñla ğülsitân âteş
- 7 Eger biñ lemúa düşürse cihânâ nâr-1 sinemden
Deñizler maħv olup âla zemîn ü âsumân âteş
- 8 Eger ğammâz olmasa Mesîhî âhuñuñ dudu
æalurdı sineñ içinde ebed şöyle nihân âteş

(30)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Gel rence øıl øadem bu øuluñuñ yüzine ba´
Pergâr-1 pâyuñı ğözümüñ merkezine ba´
- 2 Yaşumı kevkab eylemedin hecr-i kebkebün
Mâh-1 nev-i naulçeñi yüz üzre yire ba´
- 3 Ger âkça ister ise seni ağladup úvân
Ey rind biz ki dirhem-i eşki ğözine ba´
- 4 Yaúúbı øoma hecr ile ey Yûsuf-cemâl
Pây-1 neşââ külbe-i zâr u ğazîne ba´
- 5 ` âk ile pâsın açmağ için ğözünüñ Mesîh
Çeşm-i nemed-girifte ki yârũñ izine ba´

(31)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Ğonca ile çü ağzından o ğonca döker elfâ®
Dürç-i deheni içre olur ´an durur elfâ®
- 2 Çün va´luñuñ añasın begenilür kelimâtuñ
Mañâsı olıcağuz olur muíteber elfâ®
- 3 Lüölüö dişüñüñ na®mını derc eyledüğümce
Silk-i süħanum içre olur ´an ğüher elfâ®
- 65a/ 4a Feħvâ-yı derün nicesi maulüm olur idi
4b Ger âaşrasına eylemeyeydi ğaber elfâ®
- 5 Taørir-i meũni-i bediüeylemeyince

Şiür içre Mesîhî bulımaz zib ü fer elfâ®

(65b)

Murabbaúı Mesîhî
Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Diñle bülbül øı´asın kim geldi eyyâm-1 bahâr
æurdı her bir bâğda hengâme hengâm-1 bahâr
Oldı sim-efşân aña e@hâr-1 bådâm-1 bahâr
úAyş u nüş it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1 bahâr
- 2 Geldi bir dem ki øızardı lâlelerle bâğ u râğ
úAy için øurdı çiçekler ´ahn-1 gülşende otağ
Kim bilür ol bir bahâra dek kim ölür girü ´ağ
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr
- 3 Æarf-1 gülşen nür-1 Aħmed birle mâl-â-mâldür
Sebzeler anda saħâbe lâle ħayrü'l-âldür
Hey Muhammed ümmeti vaøt-i ħuzür-1 ħâldür
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr
- 4 æıldı şebnem yine cevherdâr tığ-i süseni
Jâleler aldı hevâyî âublur ile gülşeni
Ger temâşâ ise maø´uduñ beni esle beni
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr
- 5 Ruħlar ile nigîn güzellerdür gül ile lâleler
Kim øulaolarına dürlü cevher a´mış jâleler
Aldanup ´anma ki bunlar böyle bâøi øalalar
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr
- 6 Gülsitânda görinen lâle degül numán ile
Bâğdan øan oldı şimşek neşter-i bārân ile
úÁrif iseñ bu demi ħøş gör bugün yārân ile
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr
- 7 Gıtdi ol demler ki sebzeler olup ´âħib-firâş
Gonca fikri gülşenüñ olmış idi bağrında baş
Geldi bir dem ki øızardı lâlelerle äğ u äş
úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1] bahâr

Der-kenâr

(32)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Ásumân-1 sine tirüñden penâhumdur benüm
Anda dâğ-1 derd ü ħam mihr ile mâhumdur benüm
- 2 Áhum ile yüze yüz olduøça çarħuñ her gıce
Yüzini øara øılan düd-1 siyâhumdur benüm

- 3 Bâğ-1 nâz içinde ol servi hırâmân eyleyen
Æoğru bilüñ döstlar bu bād-1 âhumdur benüm
- 4 Ey gül-i ter tîr-i hâruñ øanumı dökdüğine
Lâlezâr u gonca külliyeñ güvâhumdur benüm
- 5 Ey Mesîhî gün degüldür âsumânda görinen
Şâdlıødan göke atduğum külâhumdur benüm

(33)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Câm-1 laüñ ile yegdür ülemüm Cemden benüm
Şâh-1 vaøtam haşyetüm yoø halø-1 ülemden benüm
- 2 Şeme yanup dökilenler ´anma kim pervânedür
Penbelerdür kim düşer bu dâğ-1 sinemden benüm
- 3 Ey kemân-ebrü ne peykân kim sen urduñ sineme
æıøanup cerrağ anı çıøardı arøamdan benüm
- 4 Geçdi ümrüm bir nefes senüñle ülem itmedüm
Veh ki yoğ imiş na´ibüm iki ülemden benüm
- 5 ~amdü li'llâh nâr-1 hicrân ile meññüs olmaşam
Ey Mesîhî hiç øorøum yoø cehennemden benüm

(34)

Fâülâtüè Fâülâtün Fâülâtüè Fâülün

- 1 Gerçi itüñ bilürüz bizden uludur döstum
Bilmezüz øapuñda anı kim uludur döstum
- 2 æanuma girdükçe aøıdur gözümüñ ´uyını
æande ise øılıcuñ yüzi ´uludur döstum
- 3 Bÿ-1 zülfüñsüz ´abâ bir lağ@a ârâm eylemez
Anı ävâre øılan var ise budur döstum
- 4 Ábdan ´âfi øılıcuñı içürdüñ nice bir
Bize dağı içür ol ´udan ârıdur [döstum]
- 5 İşigünde secde iderken Mesîhî çâkerüñ
İtlere uy didüğüñ hòşça øapudur döstum

(35)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Çekerdüm her ne kim øılsañ baña cevri cefâ ümrüm

- 66a/ 1b Eger kim úaıbet bilsem ølacağũ vefâ ümrüm
 2 ğ afâ-yı úayş u nüş içre benümle hem-dem iken dün
 Ne oldı saña kim düşdüñ bugün benden cüdâ ümrüm
 3 Seni ben bir gün öldürem diyüben vaúdlar virdüè
 N'ola n'ola bu sözüèi `aøın unutma hâ ümrüm
 4 Firâøüè içre hayl±den gelüp cânın çekişirdüm
 æo gitsün ol ehlen ü sehlen merhabâ ümrüm
 5 Mes±h± haste-dil yâruè vi`âliyle øav± iken
 Didürme `oèra yâ Rab aèa vâ-ħasretâ ümrüm

(66a)

- 8 Ebr güçâr üstine her `ubh gevher-bâr iken
 Nefha-1 båd-1 seher pür-nâfe-i Tâtâr iken
 Gâfil olma ûlemüñ maħbûbluğı var iken
 úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1 bahâr]
 9 Bûy-1 gülzâr itdi şu deñlü hevâyı müşg-i nâb
 Kim yire inince olur øaäre şebnem gül-âb
 Çarğ otağ øurdı gülistân üstine günlük ânâb
 úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1 bahâr]
 10 Gülsitânuñ her nesin aldı ise båd-1 ħazân
 úAdl ile bir bir alıvirdi yine şâh-1 cihân
 Devletinde bâdeler kâm oldı sâøi kâmurân
 úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1 bahâr]
 11 Umaram bula Mesihî bu murabbaúiştiħâr
 Ehline ola bu çâr ebrü güzeller ile kâr
 Bülbüli ħøş-güysın gül yüzlülerle yüri var
 úAyş u nüş [it kim geçer øalmaz bu eyyâm-1 bahâr]

-21-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yaøup başında şevø-i úçârũnla nâr şemú
 Ağlar gözi yaşını döküp zâr u zâr şemú
 2 Yüzüñ şuũú rüşen iderdi cihânı ger
 `alø itmeseydi `âlik-i Perverdigâr şemú
 3 ğ an çâr-sù-yı ħüsnde äarrâ(r)-1 zülf-i døst
 Bir uğrıdur ki dâmeni altında var şemú
 4 ~addüñ ħayâli gitdi vü geldi ħaâũñ dile
 Yandugı yirde øor dütünin yâdigâr şemú

- 5 Gülzâra øarşu sùz-1 dilin rùşen itmege
Her gice bülbül âhı yaøar ´ad hezâr şemú
- 6 Her şeb yanup yıøılduđı ´ubha degin bu kim
Görmege gün yüzüni çeker inti®ar şemú
- 7 İrmez Mesihî va ´luñda øa´ruñda çün yanar
æandil-i mâh u mihr ile leyl ü nehâr şemú

Der-kenâr

(36)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 İrdi çün râyiha-1 zülfüè ile peyk-i nesam
Müjde diyü semen ü gülde ne zer øodı ne sam
- 2 Bâda øarşu ne úceb nergisi øılsa bamâr
Şimdi mi itdügi var kişiyi yel fiûli saøam
- 3 Kirpigümden yüzini ´aøınur oldı ol yâr
`arsuz olduAm işideli gülzâr-1 naüm
- 4 Seng-diller ne revâdur bu ki dildâra baøa
Æür-1 hırmânda ki hasret giçe Müsâ-1 kelam
- 5 Şöyle kim var bu cihân-bağş ü laţf enfâsı
æıldı luţf ile Mesħıye Mesħâ taûm

(37)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Ey fûrûl-1 gülşen-i haddüè durur iûbât-1 úAdn
Vey sûtür mu ´haf-1 hüsñ durur âyât-1 úAdn
- 2 Küyunuè içre kim eşküm seni hød-bam ider
™anasın kim havz-1 Kevêrdür k' olur mirâat-1 úAdn
- 3 Seyr-i bâl-1 küyüè içinde raøbi øoma kim
Kâfife olmaz temâşâgâh hüsniyyât-1 úAdn
- 4 Şevø-i ruhsâruèla ehl-i nâz olursam yazayum
Ásitân-1 dùzah üzre hâzihi cennât-1 úAdn
- 5 Ey melek yüzlü Mesħı bir Âazel na®m itdi kim
Küyüè içre yaraşur øuèesa bu âyât-1 úAdn

(38)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Tã ki bu hÛsn ile øıldı ~aø seni sultãn-1 hÛsn
~ükmüei sür kim øılıçdan t±zdür fermãn-1 hÛsn
- 2 Ruḥlaruè üstinde zülfeyn-i siyâhum gÛyâ
İki Hindûdur øılurlar Rûmda seyrãn-1 hÛsn
- 3 Ey gözüm saøøâsı âb-efşân olursaè taè mı kim
Pâk olur cârüb-1 müjgân birle ol meydân-1 [hÛsn]
- 66b/ 4 İstihâ-yı cân øati germ oldı laüüè hÛnına
Ola ki beng-i maḥabbetden göèül ḥayrãn-1 hÛsn
- 5 Ey Mesḥ± úşøuèa ièende maÅrÛr olma kim
Sen degÛlsin yalıèuz ülemde ser-gerdãn-1 [hÛsn]

(66b)

-22-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 æıldı ruḥsãruè ḥayâli çeşm-i pür-nemde turaÅ
Vãøüã deryâda bulunmaø gerekdür şeb-çerãÅ
- 2 Dimiş idüè kim ıraødan t± ile uрам seni
Vay ne devletdür baèa ol dem ger olmaya ıraÅ
- 3 ~ãlüèüè devrinde ruḥsãruèla ḥøş demdür göèül
Kim ḥarfi birle olur âdeme taÅ üsti bãÅ
- 4 Cünd-i Åam dil mülkini yaÅmaya øa´d itmiş iken
æıldı Åamzeè anları bir t± ile allaø bulaÅ
- 5 Ey Mesḥ± cân-fezãdur sözlerüèüè her biri
Cennete øoymaø ḥabḥ olan iderler ki yasaÅ

-23-

Mefãülün Mefãülün Mefãülün Mefãülün

- 1 Leb-i laüüè gibi bir tÛt±-i şekker-feşãnum yoø
Ser-i zülf-i siyãhuè gibi ümr-i cãvidãnum yoø
- 2 Ğam u miḥnet beni h±ç bilmezem nice bulur yã Rab
Beni ḥød zaüfdan mülk-i vücûdumda nişãnum yoø
- 3 Nicesi şermsâr olmayayın [ben] itlerüèeden kim
Ölürsem anlara lâyıø tenümde üstüḥÛnnum yoø
- 4 Nice kez Åayret itdüm kim anuè firãøüèla giçe ümrüm
Yine bir gün lebüèeden ayru dirilmege cãnum yoø
- 5 Mesḥ± bir gün ey dil-ber ölür yoluèda ey dil-ber

İnan va'llâhi bi'llâhi vü ta'llâhi yalanum yoø

-24-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yazılmadıñ saĥâyif-i gülşen varaø varaø
Bülbüller anı ezber oøurdı sebâk sebaø
- 2 Cânı gözüè ne tende ne ĥöd ´adr içinde øor
Revzen gibi ki yolcıyı güde øonaø øonaø
- 3 Sen serv-øaddi bulmaÅa ebrüè gözi yaşı
Seyl-âb oldı şehri aradı ´oø[aø] ´oø[aø]
- 4 Parmaøları ucını ki ĥınnâlamış nigâr
Ünnâba beèzer imiş ki a´ılur budaø budaø
- 5 Kendülerini yav øılup Åayb erenleri
ÜÅlem içinde seni ararlar bucaø bucaø
- 67a/ 6 Yârân varur çü bezmüèè ĥaşrini üøıbet
Sâø± getürsin ayaÅı gitsün ayaø ayaø
- 7 Iraø yaøın Mes±ĥ± duüacın iken anı
Öldürmege yaøında øaçarsın ıraø ıraø

Der-kenâr

(39)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Görenler ol ĥümânuè üzz ü nâzın
Havâya ´aldı göèül [ş]âĥbâzın
- 2 ` aţ-ı sebz üzre zülfine na®ar øıl
Ki ` izruè göresin ümr-i dırâzın
- 3 TMaøın âhumdan ey gül çihre kim bād
Açupdur Åoncanuè çøø dürlü râzın
- 4 Çü øılsa taè mı idrâk-i nigârue
Ki ĥuløue üølın aldı azın azın
- 5 Mes±ĥ± ´ubĥa dek øan yaş aøıdup
TMurâĥ± gibi øılur dün namâzın

(40)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Ne gizlersin ´açue büyımı bizden
Şehâ umduÅumuz bu mıydı sizden

- 2 Didüm bâda dehân-1 yâr için râz
` aber 1 marladum aêa aÂızdan
- 3 Seni izler yürürmiş yollar üzre
` aber ´orduø ´abâ yoldan izler
- 4 Peşmândur meger zühdine ´üf±
Ki øaldurmaz başın bucaøda dizden
- 5 Raø±be bilmezüz n´irdük Mes±h±
Ki ayrılmaz anuè h±ç gözi bizden

(41)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 N´içün bizden øaçar ol çeşm-i pür-ğün
Çü meñüs olur âhù ile Mecnùn
- 2 Ne hòşdur bezmgâh-1 ´ubh k´anda
Olur şâs-1 felek bir cãm-1 gül-gün
- 3 Döker yaşum Àavvã´-1 hayâlüe
Deèizden çıøarur ´an dürr-i meknùn
- 4 Kesilmez zülfi ş±m tudaÂından
™an olmışdur öger Şebd±z-i gül-gün
- 5 Severseè s±m ü zeri hâke gel kim
Türâb içinde yatur genc-i æârùn
- 6a Belümi mızrâb-1 Àam eyledi çeng
67a/ 6b Bu mıdur bezm-i úşø içinde øanuè
- 7 Mes±h±den şehâ ayrılma zinhâr
Ki yürimez Sikender b±Felâtùn

Der-kenârdaki beyit:

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

Meye meyl ideni zemm eyledi dün mescidde
Ben bugün vâũ®i mey-ğhânedede gördüm

(67a)

-25-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Raht-1 úşøuè başına ´u øoydı bu seyl-âb-1 úşø
æande ise şeyh-i úøa Àâlib olur şâb-1 úşø

- 2 Çünki yaøduè cānumı ´un bār±ladüè şerbetüè
Tā ki bu iḫrāøı tesk±n eylesün cüllāb-1 úşø
- 3 Gördügince zülf-i p±ç-ā-p±çüèi zinc±r-veş
Kendüyü urur delülüge ulü'l-erbāb-1 úşø
- 4 Çün görem p±r-i muĀān öèinde cāmı ´anaram
`Yācedür kim var anuè öèinde usturlāb-1 úşø
- 5 ũşøa yıldırım çalacaø zāhid inkār itmesün
Kim aèa bir gün görünür berø-i ũālem-tāb-1 úşø
- 6 Ey Mesḫ± gerçi kim bir düzd-i şeb-revdür ũøl
Nesne uĀurlatmaz aèa şuũe vü meh-tāb-1 úşø

-26-

Feũlātün Feũlātün Feũlātün Feũlün

- 1 Rüşen olur mı idi gözleri şemş ü øamerüè
Sürmesi olmasa buèlaruè eger ḫāk-1 derüè
- 2 Fũlful-i ḫālüèi cānā şu øadar va ´f itdüm
Ki ḫasedden işidüp cāmı acıdı biberüè
- 3 Genc-i va ´luèi ´aøınur gibi her gice şihāb
Ki yatur mār-´ıfat başuè ucında øamerüè
- 4 Beèzer ol Hindüya ḫek±mine şehā øaşuè kim
Başı ucından ayırmaz bu iki ḫastelerüè
- 5 Ey Mesḫ± gözüè aç bād-1 ´abāya øarşu
AyaĀı topraĀına øıldı ise ~aø na®aruè

-27-

Fāũlātün Fāũlātün Fāũlātün Fāũlün

- 1 Dem mi var kim ḫāḫırumdan geçmeye t±rüè senüè
Dem mi vardur ´alınmaya boynuma şemş±rüè senüè
- 67b/ 2 Sen kemān-ebrüya øurbāb olmaĀa øa´d eylesem
Umma diyü baèa parmaø gösterür t±rüè senüè
- 2 Cān-1 ş±r±nden geçse `üsrev daḫı Ferḫād-veş
Ger nihāl øaddüè üzre göre ta´v±rüè senüè
- 3 S±nemüè deyrini çøødan nür iderdi nār-1 úşø
Anda mestür olmayaydı naøş-1 ta´v±rüè senüè
- 4 æalması diyü göèülde luḫf-1 laf®uè lezzeti

üAølum evvel sözde alur hüsni-i taübrüè senüè

- 5 Ey kemend-endâz hıç ´ayd itmedük dil øomadüè
™aÀlu ´ollu ´alınur yanuçc:rüè senüè
- 6 Bu gıce ey meh görünmezse saèa ol mâh-rü
BaÀlaya ´ubhuè yolını âh-1 şen-g:rüè senüè
- 7 Eşküè ile âhumüè odından tıyaldan üleme
Ey Mesıı± yirde gökde øalmanı yirüè senüè

Der-kenâr

(42)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Beni tölâb idüpdür çarh-1 gerduè
Dökerse küze-i çeşmüm n'ola hün
- 2 Önüèce yılmadı ey hüsrev-i dehr
Ne øanlar derleyüpdür eşk-i gül-gün
- 3 Gözüm yaşını silmekden dem-ã-dem
Olupdur âstımüm çâh-1 pür-hün
- 4 Didüm yoluèa cân olsun mı øurbân
æaøıyup didi cânân olsun olsun
- 5 Hemışe va´f-1 dendânuèdur iden
Bu na@m-1 riştesin pür-dürr-i meknün
- 6 Sözüüm bir tâze dil-berdür ki olmış
İki ebrü iki mı´raı-1 mevzün

(43)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Refü-i burøa øıl güle igeède zıbâlanmasun
Serve úrz-1 øâmet it bir daıı raúnâlanmasun
- 2 Ay başında şol øara øaşıuèı göster kim hilâl
Vesme-i âhum ile ebrüsına Aarrâlanmasun
- 3 BâÀda yir bulımazsın serve øılmaÀa na@ar
Gül budaÀ üzre çıøup nice temâşâlanmasun
- 4 Mürdeyi yirde dirildürken leb-i cân-baıı-1 döst
Gökde úsâ epsem otursun Mesııâlanmasun
- 5 Gülşen-i luıf içre elhân-1 Mesıı± var iken

FāriÀ olsun bülbül-i güstāḥ güyālanmasun

(44)

Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 Tenüm inceledi mùya döndi Àamdan
Yaşum seyl-i fenāya vardı nemden
- 2 Kerem øil diyene sen cevri idersin
æuluè₁ daḥ₁ unutma keremden
- 3 Seg-i kuyuè sifāli baèa yegdür
Şarāb-₁ KevÖer ile Cām-₁ Cemden
- 4 Cemālüe mu´hafın nice yazam kim
Ruḥuè mecrüh olur nevk-i øalemden
- 5 Mesḥ± gökden inseè saèa yir yoø
Yüri var gel úArabdan yā úAcemden

(67b)

-28-

Mefülü Fāülätü Mefāülü Fāülün

- 1 Her kim ki silk-i úşøuèa olmadı münselik
úÁlem içinde ol ne øul oldu ne ḥød melik
- 2 Göster(ür) raø±be úrif iseè dāÀ-₁ s±neèi
Bir pāre itmek ile ol itüè femini dik
- 3 Elmās-₁ āḥ u nālesi mecnùn ḥastenüe
Zinc±rüe eyledi yüregini delik delik
- 4 Tirkeş gibi çü s±nemüe toldurduè øø ile
Ey øaşları kemān yanuèda gerek belik
- 5 Bir kez görindi øodı Mesḥ±de yār-₁ cān
Bir daḥ₁ görünicegüz öldürdi dibelik

-29-

Feülätün Feülätün Feülätün Feülün

- 1 Gülşen-i dehri ´abā gibi ser-ā-ser gezdük
Biz vefā buyını gülzār-₁ fenāda sezdük
- 2 Zülfine degmeg için viridi icāzet bize yār
úÖmr-i çoÀ olsun anuè kim biz aèa degmezdük
- 3 Laülüe ideliden kendülerini teşbḥ
Meyi emdük şekerüe başını muḥkem ezdük

- 68a/ 4 İşidürüz ki içen Áb-1 ~ayâtı ölmez
Biz øara günlüde emsek lebüei ölmez idük
- 5 Ey Mesḥ± biz öldürmege ũr ideli yâr
~aø bilür dünyeden u´anduø u cãndan bezdük

Der-kenâr

(45)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

- 1 Maḥbûblarda olmasa dürc-i dürer dehen
Göstermez idi söze gelicek güher dehen
- 2 Perkâr gibi küyuè1 çigzinmez idi dil
Noøta miçâli olmasa sende eger dehen
- 3 Álüde eyleyüp mey-i telḥ ile laûüei
Luṭf it acıtma cãnumuzı ey ũeker-dehen
- 4 Bir büse istesek bize yoødan gelür lebüe
Beèzer aèa bu ũaveyi taûm ider dehen
- 5 Sen gül-ruḥa aÁız haberin dimege ũehâ
Açmış ´abâ yeline seḥer Àoncalar dehen
- 6 Her beyti gül budaÀına beèzer Mesḥ±nüè
Kim uçlarında Àoncadan ola birer dehen

(46)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 ÷aûf-1 cismümden øaçan kim eyleyem bir dem fiÀân
Nây olup âheng ider yanumca her bir üstüḥân
- 2 Firøatinde ser-geştem bilmek ister iseè ũehâ
TÀüèè ´or kim zebân ḥâl ile itsüè beyân
- 3 `üblar işigine beèzetdi çünkim kendüyi
Bu günâhn bildürüp yol kesdi çarḥa kehkeşân
- 4 Göklere ç1ø var sitäreèle cidâl eyle diyü
Dùd-1 âhum yir yirin çarḥa degüpdür nerdübân
- 5 Beèzer öpdüè øoçduè ol yâri Mesḥ± nitekim
Utanur saèa görünmeye dehân ile miyân

(47)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

- 1 Oøutmaduè çü şad± vü ḥürrem ḥikâyetin

Dièle saèa şerh ideyin Àam hikâyetin

- 2 Olmaya nı´fı deèlü benüm ser-güçeştümüè
Bir yire yazsalar øamu ülem hikâyetin
- 3 Küyüèa baø raøb ile baèa ki bilesin
Cennet içinde dæv ile Ádem hikâyetin
- 4 æarşu kitâb cãm ile göèlüèi egle kim
Saèa beyân eylesün ol Cem hikâyetin
- 5 Aèdı Mesħ± işigüè ile gözi yaşı
æıldı tamâm Kaube vü Zemez hikâyetin

(48)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Zâr u nizâr u üş1ø-1 giryân ölüyorin
Tennür-1 Àamda yüregi biryân ölüyorin
- 68a/ 2 Bezm-i vi´âle hem-nefes olmaÀa ben Àar±
Firøat güninde ney gibi nâlân ölüyorin
- 3 Áşüfte-hâl ü haste-i bâl±n iken vel±
Maħbûblar ile øılmaÀa seyrân ölüyorin
- 4 `Yân-1 vi´âlüèi tamaúitsem úceb degül
Ben maħabbetüè ile hayrân ölüyorin
- 5 Raħm itmedüè Mesħ±ye hergiz egerçi kim
Gördükçe seni dir idi ey cân ölüyorin

(68a)

-30-

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Cihânda säø± bize bezm-i cävidâne gerek
Lebüèe zülfüè ucından mey-i şebâne gerek
- 2 ¤Maçuèela hâlüèi göster ki göèlümi alasın
Şikâr itmege mürÀi bu dâm u dâne gerek
- 3 Dir±À eyleme cânâ lebüèi cânumdan
Ki va´l-1 üş1ø u maşùø cävidâne gerek
- 4 Semend-i çarħa viren ıztırâb-1 âhumdur
Ki çâbük eylemege esbi tâziyâne gerek
- 5 Bahâne ister imiş ki Mesħ±yi öldüre yâr
Aèa da ölmege ansuzun hòd bahâne gerek

-31-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Meyden ki yâr gül gül olup úarz ide cemâl
™an gösterür şüküfesini tâze bir nihâl
- 2 Ceng itmesün göeüller o gün yüzlü yâr ile
Kim çarḫ bir siperdür aèa øabzadur hilâl
- 3 Yâruè görüp yüzini úceb mi meded disem
Çün m±mdür dehânı iki zülfi iki dâl
- 4 Öyküendi yâr-1 gül-endâm âfitâb
Her gün felek getürür anuè başma zevâl
- 5 Mey nüş idüp Mesḫ± unut eski Àamları
æomaz şarâb ḫâḫır-1 nâzükde infiûl

-32-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Öyküendi gerçi leblerüèe ey nigâr laû
™oèera vel± øızardı olup şermsâr laû
- 2 æanlu yaşumdan âteşkene¹⁰³ güşvâruèi
æande olur o deèlü laḫf-i âbdâr laû
- 68b/ 3 úAks-i lebüè düşerse şehâ mâ-y1 câriye
Cüy-1 mey ola âb1 şaşı âbdâr laû
- 4 Dirhem baÀıřlamaz felek aÀlatmayınca øan
Bir aøça virür ise alur ´ad-hezâr laû
- 5 Bu bezm içinde cürúa-1 mey yire dökilür
Gel gedâ ki bunda olur ḫâksâr laû
- 6 Ey ḫâce bekle ´âḫil-i deryâ-y1 d±demi
Ki mevc urduÀınca çıøar b±şümâr laû
- 7 úzzet dilerseè iç mey-i sürḫi Mesḫ± kim
æan yutmayınca bulmadı ḫç aÀyâr laû

Der-kenâr

(49)

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Bir bülbülèem ey gül-i ḫandân belâlu

---

¹⁰³ âteşkene: itseè ana

Başdan ayaÀa n=ze-i hâr ile yaralu

- 2 Cevr itme didigüme ´afâ sürdügi dildâr
Beèzer baèa cevri eylemedin oldı ´afâlu
- 3 úÁşıloları düşünâm ile öldürdi güzeller
Bulunmadı mı bize de bir aÀzı duâlu
- 4 Viren ruhuèa z+b ü bahâ hâl ü haþuèdur
K'anlardur iden hüsni meþâunı bahâlu
- 5 UlaşdıÀ' için eşk-i Mesþ+ ile haddüè
Olmış durur encümle meh oÀullu atalu

(50)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Rüy-ı dildâra na®ar eyle ki devletdür bu
Kime yüz tutar ise ulu saâdetdür bu
- 2 Cân baÀışlar söze geldükçe mar±-i úşøa
™oralum gel tudaÀından ki ne hükmdür bu
- 3 Dökilür øaddini gördükçe nücüm-ı eşküm
Serv-øadler çoø evet øati øiyâmetdür bu
- 4 ™afha-i hüsnuèe haþ geldüginde incinme
Yine ey döst güzelliüèe hüccetdür bu
- 5 Micmer-i s=ede kim yandı söyüdi cân u dil
Bir per± daüvetine útr-ı maþabbetdür bu
- 6 Olma her hâra mu ´âhib ruþ-ı reng= ile kim
Reng ü büy ile bezenmiş gül-i cennetdür bu
- 7 Zaþm urmaÀa Mesþ+ye gelürken t=üè
Cânı øarşu çıøuban didi ne zaþmetdür bu

(51)

Mefâülün Mefâülün Feûlün

- 1 Gözüm yaşın döker ol øadd-i dil-cü
Aøıdur ebr-i nisân ´anki lülü
- 68b/ 2a Niğâr üstinde biz øondurmazuz øıl
2b Miyânına nicesi diyelüm mü
- 3 Gözümde ağlamaødan øalmadı yaş
Ölicez ağzuma âmzurur ´u

- 4 Ruḥuñ üstinde zülfüñ ârsa âñ mı
Me'eldür bu ki 'uya batmaz câzû
- 5 Gözüm yaşın sever ol çeşm-i bimâr
Zebùn olsa 'uya mâyildür âhù
- 6 æapudan âşra ba' maz yâr ayağın
Müjem olduğ' için ol yolda cârù
- 7 Mesihî girü gönlin almaø ister
Görüp bi-rahm idüğüñ ey cefâ-ḥù

(68b)

-33-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çün øaşuè mihrâbına øiblem namâz eyler göèül
Laüüei yâd idüp øøur Sùre-i Kevêer göèül
- 2 `ânøâh içinde zâhid nite kim evrâd øøur
Mekteb-i mey-ḥânedede mahmûrluø yazar göèül
- 3 Gülşen-i hüsnüeden itdükke güzler bâd-ı 'abâ
Reşk idüp pærehenüè-veş üstine ditrer [göèül]
- 4 ^{TM}alduÅınca sâüd-i s-m-nlerin nâz ile yâr
^{TM}aÅ u 'oldan 'anasın kim el 'alup ister [göèül]
- 5 Ey mesḥ±øomadı u gibi hercây±iÅin
æande kim bilür serv-øad gör(ür)se aèa aøar göèül

-34-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Va'1-ı miyân-ı yâr ile olmuş muḥâl-i úøl
Biè diøøat itse øılca irişmez ḥayâl-i úøl
- 2 Jeng-i ḥaṭuè yüzüèe keder virdi nite kim
Zülf ü kemândan ola mükerrer kemâl-i úşø
- 3 ~üsnüè bahârı úølumı Mecnùn ider eger
Zinc±-i zülfüè olmasa øarşu maøâl-i úøl
- 4 Didüm taḥammül ile irem mi vi'âlüèe
Didi o sen didigüèe yoø ihtimâl-i úøl

Der-kenâr

(52)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Fâş olmağ' için zülfün ucından dil-i şeb-rev
Şe'î ruhuñ ey mâh 'alar her gice pertev
- 2 Eşkümle harâb olsa n'ola hâne-i çeşmüm
Virân olur oñ 'oñ 'u yolında yapılan ev
- 3 æanlu yaşum içinde øaşuñ úksini 'andum
Ey mâh görindükde şafaø içre meh-i nev
- 4 Ferhâd nice ölmeye cânı acısından
Kim âatlu derilür leb-i Şirin ile `üsrev
- 5 Gönlünle gözüñ ister iseñ kim ola rüşen
Var sen de Mesîhî gibi bir mâh-liøã sev

(53)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 İdüpdür yine bülbüller meger âh
Ki güller açılı düşdi sehergâh
- 2 æaøarsın saña perî didigümce
æoy a âdem degülmişsin ey mâh
- 3 Beni emr idüp öldür dur gamına
j ora varduøda dir *el-ḥükmü li'llâh*¹⁰⁴
- 4 Vi'âlün gencine mâniüdüür âhum
Æılısmî-şekl yazduøda çün âh
- 5 Ya ḥød va'luña yol bula Mesîhî
Ya øalur firøatüñde söyle gümrâh

(54)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Güş idüp cânâ dil-i ma®lümumuñ feryâdına
Merḥamet øıl anı virme gamzenüñ cellâdına
- 2 úÁrızuñ naøşın ne ter zeyn eylemiş naøøãş kim
Áb-destin rüşen itmiş âferin üstâdına
- 69a/ 3 úÁşı0ın añmaz u unutmaz raøibin bir nefes
Yâdı yâd eyler çü gelmez âşınası yâdına
- 4 Bî-tefekkür râst-ı mevzùn gösterür faúâl-i ~aø
æa'd-ı va'f itsem nigãruñ øâmet-i şimşâdına

¹⁰⁴ Enûm, 57 : "... Hüküm ancak Allâh'ındır..."

- 5 Laû-i nâbuñ va´fın itdükçe Mesîhî `üsrevâ
Sözleri şîrîn gelür işbu gönül Ferhâdına

(69a)

-35-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yüz bulup ger idine haddüni mesned kâkül
Uzadur ®ulm ipin ey serv-i sehî-oad kâkül
- 2 æoşılıp şâne ile bâda çü başdan çıdı
æaldı zindân-i külâh içre müöyyed kâkül
- 3 Cân u dil almada gamzeñ dañi üstâd geçer
Likin olmışdur o ´anâtde ser-âmed kâkül
- 4 Başlar üstinde yiri var iken in´âfını gör
Niçe miskînlîk ider éllere bi-had kâkül
- 5 İledür úşõmı zülfünle Mesîhî başa
İki başdan ´avup itmezse eger red(d) kâkül

-36-

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 úArızuñdan irdi âñir laûüne zülf-i æavil
İşidürüz müddet ile cân bulur ´u içre øil
- 2 Gözlerün bir buseñi biñ cân virür ey ´anem
Mest-i cüd olduğına bu dañı yeter delil
- 3 Zülfün ü laûün görüp girmiş ®alâma Áb-1 ~1Zr
Yâd idüp laûüni kendüden ´ovumış selsebil
- 4 Mı´r-1 hüsnün çeşm-i giryândan cüdâ lâzım degül
Mutta ´ıldur Mı´ra çünkim dâyimâ deryâ-yı Nil
- 5 Ey Mesîhî ´anma müjgândur gözümde görinen
Dil-berün bile hayâlinden bitüpdür gözde øil

-37-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Tâ ´abâ sünbülünü øıldı perişân-şekil
Oldı her bir nefesi mürdelere cân-şekil
- 2 Tâzelendürmek için yüregümün lâlelerin
Yağdurur gamzeleri türini bârân-şekil
- 3 úArz idüp hâtem-i yâøutuñı laûin lebüne

Álemi emrüne rām eyle Süleymān-şekil

- 4 Bezm-i zilletde ol aǵyār-ı le'imün görünür
æara yüzinde dili şemú-i şebistān-şekil
- 69b/ 5 ~asret-i øaddün ile ger bu Mesihî vire cān
æabri üstinde bite serv-i hırāmān-şekil

Der-kenār

(55)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Ögrendi gönül cevruñ ile çevø ü 'afāya
Yoødur hevesi çerre øadar mihr ü vefāya
- 2 Bêlüne 'arılup kemerüñ ülem iderken
' ançer dağı ne yüz ile 'oøıldı araya
- 3 Zülfüñ gibi ey kaş günüm gice olaydı
Tek baøsa gözüm sencileyin mäh-liøāya
- 4 Áhum tütünini ki felek eyledi mesned
Bir pîr durur 'anki ider tekye úā'āya
- 5 Yağmur gibi yağdurma gam oøımı baña kim
Teşbih ider øavs-ı øuzah kendüyi yaya
- 6 İrişmedi menzil-i hüsne yüzüñüñ
Gül-bergi niçe niçe süvār oldu 'abāya
- 7 úrfān namāzımı selef gerçi ki øılmış
Çoø şükür (ki) Mesihî de hele irdi duāya

(56)

Feûlātün Feûlātün Feûlātün Feûlün

- 1 Söyledi âüā-i dil laû-i şeker-bāruñ ile
Sen de øarşu gören äyine-i ruhsāruñ ile
- 2 Ey güneş yüzlü gönül hastelenür kuyuñda
Ki başı høşdur anuñ sāye-i divāruñ ile
- 3 Şekerüñ başımı on yirde yarardum bulsam
Bağøe düşdüg' için leççet-i güftāruñ ile
- 4 Meclis-i hüsne dağı oøumadın çıøagelür
Bilmezüz nice idelüm haā-ı siyehkāruñ ile
- 5 Acıyam Áb-ı ~ayāt içmedüğüne ey dil
Yürü äatlu diriligör leb-i dildāruñ ile

6 Naâî-ı na®m üzre gözüñ yeñdi Mesihî ha´mı
Hele dāneyi dökivir no®aa-ı eşūruñ ile

(57)

Mefāülün Mefāülün Feülün

1 Çü va´l olmadı yāruñ sinesine
æo gitsün yana yana sinesine

69b/ 2a üAyān olalı ruhsāruñda ha®aañ
2b Ğubār irdi gönül āyinesine

3 Mu®affer mārduz zülf-i siyāhuñ
Ki mālīkdür ruhuñ gencinesine

4 Zücācı gönümün ol øalbi sengün
Ne luāfına doyar ne kīnesine

5 ğ açuña beñzedüg´ için æolaşur
Mesihî zāhidün peşminesine

(69b)

-38-

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

1 Eger efsün-ı ecel bağlamaz ise dehenüm
Cān virürken lebünün ğikri ola her sūhanum

2 Sen semen-çihre için ger beni devrān ide hāk
Yüzümün aølıgına vire şehādet kefenüm

3 Ğār-ı küyuñ bulnursa ayağumda ölicez
Sūzen-i ğamze ile çıøara hūr ā dikenüm

4 Hecr-i ha®aañ ile ne çekdügümi şerh eylemege
æabrüm üstinde benüm bir dil ola her çemenün

5 Şol øadar æüb u tūfeng urdı havādiŌbaña kim
Raħneden øalūlaruñ burcına döndi bedenüm

6 Ey Mesihî ben eger el yur isem ũilemde
Āfitābum ola hūrşid felek hem legenüm

7 Ey Mesihî kelimāt eylemege æüā-vār
Birbirin éline yetmez mi bekār ağ tenüm

8 Ğüsrev-i Rüm diye baña Mesihî şeksüz
Ger ire güç-ı kemāle kelimāt-ı ğasenüm

-39-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

- 1 Gördükçe yüzüni n'ola artarsa hayretüm
Çünkü saña bu yüzden olupdur maḥabbetüm
- 2 İksir-i üşø1 øalbümü ´af itdi zer gibi
Ol seng-dil benüm daḥi bilmez mi øıymetüm
- 3 İleşøñ şehidiyem ki bu daḡ-1 siyâhdur
Güyâ ki zâḡlardur üşer yimege etüm
- 4 Pirâhen-i vi ´âlüne göz dikdügüm budur
Hecrüñ bir ince iplige döndürdi øâmetüm
- 5 ` arc itmeden Mesihî ölürsem bu na®mı ben
Cevherle æopæolu ola ´andüø-1 türbetüm

Der-kenâr

(58)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Hezârân âferin bâḡ-1 cemâlün bâḡbânına
Ki hoşça reng ü bü virmiş yañaḡñ gülsitânına
- 2 Didüm kim bu durur çøolar yaşasın ol âbib-i cân
K'ölüm şerbetin virür saøim ü nâ-tüvânına
- 3 Yetim-i dil üceb mi ya ´danursa işigin yârñ
Nic'itsün kimsesi yoødur âyanur âsitânına
- 4 Göñül zülfünde âururken reøib ol araya girmez
Ne cânı var æolaşa zâḡ bâzuñ âşiyânına
- 5 Seg-i küyuñ Mesihîñün etin yiyelden ey âfet
Hemân müjeñ gözün dikmişdür anuñ üstüñânına

(59)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

- 1 Şevøüm ziyâde olmaḡın anuñ âıdaḡına
Bir gonca baḡladum yine göñlüm øabaḡına
- 2 Bezm ehline æolaşdı gice yâr için
Beñzer ´urâḥi nesne øoyupdur øulaḡına
- 3 Sâøi şu deñlü âurdı gice hıçmetünde kim
İndi surâḥi-veş øara ´ular ayaḡına
- 4 Dildâra dil viridi yine bu naḥl-1 bend-i âbú

Bir tâze gonca bağladı bir gül budağına

- 5 Âh eyleme Mesîhî yanup nâr-ı hasrete
Olmaz fetil çünkü erenler çerâğına

(60)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Raħm idüp silmez ise eşkümi dil-ber yeñ ile
Çäre midür gözümüñ yaşı diñe yâ yeñile

- 2 Köhne tãşloların unuttı o dildâr dirîğ
Eski yarı añmamağı tãdet idindi yeñile

- 3 Keyfiyyetin meh ü mihr ile bu nerrâd-ı felek
Yeñer irişeni mümkün midür ol yâruñ ile

- 4 Nâhun-ı hâr uzadur u´buú-ı şâh-ı gülşen
Serv-øadlerden umar kim ya etek yâ yeñile

- 70a/ 5 Leb-i şirini çü yâruñ seni Ferhâd itdi
æ1´a-ı Leylâ vü Mecnûnla Mesîhî yeñile

(70a)

-40-

Mefâülün Mefâülün Feûlün

- 1 ~alâvet kim leb-i dil-berde buldum
Anı ne şehd ü ne şekkerde buldum

- 2 j açuñdan haddüñi cân ile aldum
j an erzân nüshadur kâfirde buldum

- 3 Nice terk idem ol úsi-dehânı
Ki gökde istedüğü yirde buldum

- 4 Deñizde lafe beñzetdüm øaçan kim
Lebüñ úaksini eşk-i terde buldum

- 5 æoyam mı ey æabib-i cañ øapuñı
Şifâ bu derde çün bu derde buldum

- 6 Hezârân rü-siyehlik itdüm âhir
Yüz aølığın mey-i aħmerde buldum

- 7 Tecelliyyât-ı vicdândan Mesîhî
Ne kim buldum ise sâğarda buldum

-41-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Derd ü ğamum hikâyetin ol yâra eyledüm
Nev-rüz ø1´´asın gül-i Ferhâda eyledüm
- 2 Çekdüm raøibi çün yola götürdi ayağı
Şeyâni ol æariø ile âvâre eyledüm
- 3 Öykündüg’ için yüzüne mâh-1 çâr-deh
Áhumla yüzleyüp yüzini øara eyledüm
- 4 æolı hamâyil itmiş idi boynuña raøib
Ğayretten ol hamâyili se-pâre eyledüm
- 5 Bu øula çâre eylemedi ey Mesihî yâr
Her hıçmetini gerçi ki bi-çâre eyledüm

-42-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Çarhuñ ´ıfatın gök gök idüp sille-i áhum
Her gice yüzün øara øılır düd-1 siyâhum
- 2 Ger hasret-i şemşirüñ ile cân virdüm döst
Süsen gibi keskin bite øabrümde giyâhum
- 70b/ 3 æapuñda beni suçlu çıøarursa raøib
Bu bâbda yoødur benüm ey döst günâhum
- 4 Nâlişlerüme eyleme inkâr k’ olupdur
Küyuñdaki her bir der ü divâr güvâhum
- 5 Ben øanumı daúvâ ider iken øılıcıñdan
Tiri irişüp eyledi mecrüh güvâhum
- 6 Şol dem ki Mesihîyi şehid itdi güzeller
Cân virür iken eydür ey *âle beøâhum*¹⁰⁵
- 7 Ol mâh işigin bir gice bâlîn idebilsem
Gün gibi Mesihî göke uğradı külâhum

Der-kenâr

(61)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Göñlümi pür-tâb øıldum zülf-i pür-çin üstine
Ola kim yol bula ol ruhsâr-1 rengin üstine
- 2 Cân u dil Ferhâdını şädân øıldıñ ey ´abâ

---

¹⁰⁵ “Ömrüm uzadı.”

Yohsa uğrayu mı geldüñ æa´r-1 Şirîn üstine

- 3 Diriligümde øldum hød hâk-i pâyuñ kesbini
Öldügümde ba´asın bâri øadem sin üstine
- 4 æâmet-i raînáña øarşu âh itdürme baña
Bâd-1 bed irmesün ol serv-i simin üstine
- 5 Ey Mesîhi seng-i miñnet ya´danursañ yiridür
`ârlar baş øor çün ol bâlin-i nesrin üstine

(62)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cemúolur her gice encüm mâh-1 tâbân üstine
j an üşer pervâneler şemú-i şebistân üstine
- 2 Sen ruñuñ mülkin øara zülfüñe mağlúb eyedüñ
Gâlib idi gerçi Rüm evvel æarâmân üstine
- 3 Âyet ile küfrine hüküm itse haâñ vechi var
Çün zülfün ayağın uzatdı æurõân üstine
- 4 Başuma üşer beni gördükçe kuyuñ itleri
Şol gedâlar gibi kim cemúola øurbân üstine
- 5 æapuña vardı figân ile Mesîhi gúyiyâ
Nâleye yapışdı çıødı çarh-1 gerdân üstine

(63)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gözlerüñ kim gamzeden hançer âaõnmiş yanına
æana girür girmez ise ben faøirüñ øanına
- 2 Tîr-i hün-rizüñ niçe bir üşüñ øanın döker
Ey kemân-ebrü anı´al zañmumuñ zindânına
- 3 Aldı tîrüñ cân u dil mülkinde nesne øomadı
Yalıñuz uş hâarum øaldı anuñ peykânına
- 4 Göñlümi zülfinde hâl ile øonular ol halil
Dânelik ihzâr ider bir gicelik mihmânına
- 5 Cennet-i kuyuñdan ayırdı Mesîhi raøib
úAøbet çıøardı baø şol âdemüñ şeyâñına

(64)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 ; allandüğınca laû-i şeker-bâra mirvaħa
æilur beni meges gibi âvâre mirvaħa¹⁰⁶

(70b)

[MURABBAı]

-43-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Mey-i yâøut ile gel cãmı feraħnâk idelüm
Bezümümüz bir meh ile ğayret-i eflâk idelüm
Meyi efû-yı ğam u ğu´aya tiryâk idelüm
Mest-i lâ-yaúıl olalum yaøalar çâk idelüm
- 2 Direlüm Edrinenün ğoca-ı ħòş-bûlarını
Jâlelü gül gibi çâk şu yüzi ´ulularını
Nüş idüp bunlar ile Rùm ili aølularını
Mest-i lâ-yaúıl [olalum yaøalar çâk idelüm]
- 3 `aløa-ı bezm-i meyi dâne vü dâm eyleyelüm
Gözi âhûları kendümüze râm eyleyelüm
Fevt olan ûşreti hep şimdi tamâm eyleyelüm
Mest-i lâ-yaúıl [olalum yaøalar çâk idelüm]
- 4 Zâhidün ħavfı ´ırât ise biz andan geçelüm
Cennete dönmiş iken ğülşene aøĝru øaçalum
Câna cãn øatmaĝa ĝâh öpüşelüm ĝâh içelüm
Mest-i lâ-yaúıl [olalum yaøalar çâk idelüm]
- 5 Ümrümüz ger ire nev-rüz ile bayrama degin
Mutta´ıl nüş idelüm yine bu eyyâma degin
Giceler ´ubħa degin ´ubħdan aħşama degin
Mest-i lâ-yaúıl [olalum yaøalar çâk idelüm]
- 6 Ey Mesîhi yüri biz küy-ı muĝâna ĝiçelüm
Varalum sâĝar ile øan yalaşup râz açalum
Her nemüz var ise cûra gibi döküp ´açalum
Mest-i lâ-yaúıl [olalum yaøalar çâk idelüm]

Der-kenâr

(65)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Ey boyı úarúr hemân tek øadem ba´´oħbete
Serv´aħn-ı ğülsitân içre ârupdur ħızmete
- 2 Şimdi yörendüĝi vardur dil-i mecrûħımı
Ey kemân-ebrü øøun her dem girer bu zaħmete

¹⁰⁶ Bu gazelin devamı bir sonraki sayfada yer almamaktadır.

- 3 Bez[m]e bizi daúvet itmez didügüm yâr işidüp
`ışm idüp bir gün dimiş `aøınsun uğrar `oħbete
- 4 Nergise çıødı ayağũñ aopragı ey nür-1 çeşm
Gerçi kim hâs yaş idi ğonca o tãc-1 devlete
- 5 Miħnet olmışdı tenümde zahm-1 peykãnuñ veli
ı oñra her tirũñ ki geldi yine geçdi miħnete
- 6 Saña hıımet itmek ile geçdi var ümrüm şehã
Ben öürsem yine cânım gönderürem hıımete
- 7 Ey Mesihî müşterilenme metãú-1 va´l için
Dirhem-i eşküñden artıø nesne gelmez `ürete

(66)

Mefûlü Fãülâtü Mefãülü Fãülün

- 1 Eglence kim olurdı dil-i nã-tüvãnuma
Oturmayaydı ğu´´a vü ğam iki yanuma
- 2 Ger ben ölem øapuñda cenãzem götürmege
Cemúolup itlerũñ yapışa üstüñyanuma
- 3 Cãnum durur nigãr duãcısıyam faøir
Ben ölicecek duã ideler mi ki cãnuma
- 4 Bir adım itdüm iki ülem mesãfesin
Taħsin kim ki varıbilürse nişãnuma
- 5 `aa-1 nigãr göñlüme hücçet øoyup didi
Ayruo øolaşma áurra-1 úanber-feşãnuma
- 6 Ol gül-ũıãr gördi Mesihî sözün didi
Aħsent áabú-1 bülbül-i øuds-ãşiyãnuma

(67)

Mefûlü Mefãülü Mefãülü Feülün

- 1 Ey hãl-i ruħuñ pâdişeh-i kişver-i şive
úÅşılara her bir baøışuñ ma®har-1 şive
- 2 Müjgãnuña maúùm øamu mesøele-i nãz
`addũnde úyãñ øãũde-i defter-i şive
- 3 Dil-berleri hød-bin düşürür áyine-i ğusn
Güzelleri gökden uçurur şeh-per-i şive
- 4 Zãhid yürü var ğayra giyür cevşen-i pendi
Kim `abr hi´arımı yıøar leşker-i şive

- 71a/ 5a Mest itmege bezmünde Mesîhiyi olupdur
5b Laûlûñ mey ü çâh-1 çeoãnuñ sâgar-1 şive
- 6 Gel imdi temâşâya ki her beyti bu şiürûñ
Bir hûb durur kim daõınur hançer-i şive

(71a)

-44-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Ey haste-dil ortal bizi nâz u ûtâb ile
Gel gönlümüz hoş eyle yine bir cevâb ile
- 2 Lâyîð degülse buse úâsına ben øuluñ
Sög bâri bir kez ağızına ol laû-i nâb ile
- 3 Zülfüñ ki ayağıñ üzredür mu´haf üstine
~ükm itse küfrine n´ola haãuñ kitâb ile
- 4 Yüzden getürme øiblem o zülf-i siyâhı kim
Kaube hemişe olduğı hoşdur hicâb ile
- 5 Biz kuy-1 yâr içinde ey vâû® epsem ol
æorkutma cennet ehlini nâr u úçâb ile
- 6 Başdan çıøarsa n´ola Mesîhi habâb-vâr
Başın øoşmayaydı eksügi ise şarâb ile

-45-

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Ey Yûsuf-1 Őânî gel otur cân gibi tende
Tenhâ øoma Yaûûb-1 dili beyt-i hazende
- 2 Güzelleri şâd itmek için nâle iderven
Ki güller ider bülbülün efgânına hânde
- 3 Öykündüg´içün zülfüne cânâ yed-i øudret
Miskûñ yüzine øan sürer Çin ü ` otende
- 4 Eâfâl-i müjeñ çeşmüne şakirdlik eyler
K´anlardan ol üstâd durur mekr ü fitende
- 5 Ger úşø æariðinde gam u hûn´orarsañ
Áyende durur birisi vü biri revende
- 6 Áhir aluram ben seni ağıyâr elinden
Kim bâz alıøor (mey) bulıcağuz´aydı zağande

- 7 Varduøça ferid oldı hayâlât-ı Mesîhî
Rûm içre irer bir yigiti Şeyh-i ` ocende

-46-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Leblerün kim niçe hüsrevleri ferhâd itdi
ũşø içinde beni Ferhâddan üstâd itdi
- 71b/ 2 Geldi çün baña ũlâc itmege hecründe âbib
Nabzuma el uracaø ağladı feryâd itdi
- 3 ğ anma pervâneleri yaødı oda şemû-i münir
Çevürüp başına her birisin âzâd itdi
- 4 Şeb-i ğamda beni bulsun diyü cellâd-ı ecel
Şemû-i tiğün yolını gösterüp irşâd itdi
- 5 Ey ki söz øalmadı kim diñmedi dirsın gel gör
Bu yeñi âarzı Mesîhî nice bünyâd itdi

Der-kenâr

(68)

Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Dönüp cismüm ğamuñdan târ-ı mùya
Gider bâd ile her dem cüst ü cûya
- 2 İñen germ olmasun hürşid-i hâver
Muøâbil olmaz ol mâh-rûya
- 3 Göñül gözden çıøup bezmüne vardı
æaçup yağmurdan ugradı ÷oluya
- 4 Seg-i kûyına ũø olma raøibâ
İâle itme kendüñden uluya
- 5 Gözi yaşına baø gör uğraduñ mı
Mesîhî gibi bir yüzi ´uluya

(69)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Bağlamasam ger seni bir bend ile ğisûsına
Dest-res bulmazdum ey dil dil-berün pâ-bûsına
- 2 Üstühânımdan yüzün döndürmez ise tiğ-i yâr
~aø dem-i øatlümde øuvvetler vire bâzûsına
- 3 Ser-be-ser teçhib ü sürh ile naøş eyledün

Şol øadar sürdüm yüzümi gözümü øapusına

- 4 `aste gönlüm hecrüñüñ -ãğ-1 siyâhın bu gice
Bir øara yağız güzel gibi çeker pehlüsına
- 5 Firøatüñ dâğın Mesîhî her gice ey mâh-rü
Bir øara yağız güzel gibi çeker pehlüsına

(70)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Yine leb-i cân-bağşuñ ile bağÓ mı düşdi
Kim böyle megesler şekerüñ başına üşdi
- 2 [Bu] gice seher söyledüben dürlü leâyif
Ebkâr-1 çemen bülbüle Allâh ki gülüşdi
- 3 Tîrüñ iricek doyamadı ağladı zahmum
; andum iki hasret biri birine buluşdi
- 4 æa- itmiş iken sineme ol tîr-i ciger-düz
Peykânı geç andan diyü ayağına düşdi
- 5 İncinme Mesîhiye saña düşdise göñli
Maûûr buyur nic'idelüm şöylece düşdi

(71)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 71b/ 1a æanı ol âlem ki laûñ derdüme dermân idi
1b Gözüñ ile küfr-i zülfüñ baña dîn imân idi
- 2 N'oldı ol mevsim ki fikr-i `oğbetünle dâyimâ
Goncalar ağız açup gülşende øan hayrân idi
- 3 Hem dem olmağa ruhuñla bir nefes zülfüñ gibi
Kâkülüñ-veş cân u dil hüsnuñde ser-gerdân idi
- 4 Her ikindü seyrümüz ol zülf-i şeb-reng idi lik
Arada üllet-i şebânuñ vaøt bir seyrân idi
- 5 Söz degürmezdi Mesîhî bülbüle gülşende çün
Zahmı her tîrüñ teninde bir gül-i han-ân idi

(71b)

-47-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Fikr-i zülfüñ ile uçdı bu dil ü cân uyğusu

Gelmese olmaz úceb hâl-i perişân uyğusu

- 2 Dirliğüm eşk iledür hergiz uyumasun gözüm
Kim ziyân olur baña çeşm-i dür-efşân uyğusu
- 3 Üstine ´ular seper çeşmüm sen açmazsın gözün
Nergisünün şol øadar gelmiş firâvân uyğusu
- 4 ũUøde-i zülfün hayâki fikrin eyler gâlibâ
Kim bu gice bağlanupdur mâh-ı tâbân uyğusu
- 5 Eşk-i çeşmüm gördüğince nâz eyler gözleri
Merdüme âtlü gelür vâøıada bârân [uyğusu]
- 6 Ey Mesîhi zâr ile uyarma ol âhû-veşi
Yeg durur bidârlıødan çeşm-i fettân uyğusu

-48-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Her dem güzelüm ũmrün ider câna cefâyı
Zülfün getirür başuma biñ dürlü belâyı
- 2 Áyine úceb mi yüzüne olsa muøâbil
Çoo yüz gören ider ´anemâ terk-i hayâyı
- 3 Meyden øızarup úarz-ı cemâl eyledi dildâr
Gösterdi şafaødan ´anasın şems ziyâyı
- 4 Gönlüm yine Mecnuñ oluban åğlara düşdi
Ey gözleri âhû seni arayı arayı
- 5 Öldürecegin úşø Mesîhiyi bilürdüm
Çooødan oøumışdum ´anemâ ben bu duüâyı

Der-kenâr

(72)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Peykân ile ũşıøları ucdan uca øırdı
Ey øaşı kemân tirün oñat gönlüme girdi
- 2 Gösterdi beni dün gice iki raøibe
Ol âhüya n'itdüm ki beni itlere virdi
- 3 ũUşşâøa dirün rahm ideyin didi bize yâr
İtmeyecegi nesneyi bilsün neye virdi
- 4 Bilişmiş imiş ũlem-i ervâhda gâlib
Kimi leblerüni göricegüz gözüm ı´ırdı

- 5 Zenbîl-i felekde yoø iken tüşe-i ûlem
Ey dost Mesîhî ğam ile ğu´ añı yirdi

(73)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Áh kim terk itmedüñ cãnã dil-âzâr itmegi
Veh ki sen de øomadüñ gitdüñ dilã zâr itmegi
- 2 æamuya çünküm vefâdur ´anúatüñ yã pes baña
Kimden öğrendüñ cefã øılmaĝa da ûâr itmegi
- 3 Vu´lat umarsın ola ey dil ki øılursın æaleb
Firøat ü derd ü ğammı kendüye yâr itmegi
- 4 æible-i ebrüñı sevgend idinüpdür øâmetüm
Æoĝrusı öğrenmiş egrülükle bâzâr itmegi
- 5 Gelsün öğrensün Mesîhî ğasteñi her kim diler
Ĝülşen-i küy-1 ğabibinde seher zâr itmegi

(74)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yãra bir tuĥfe øanı medĥ ü Óenãdan ğayrı
Aña lâyıø ne´m ola ğayr duûdan ğayrı
- 2 ũşø ile ûleme rüsvây ideyin ĥublardı
Baña anlar ne ide cevr ü cefãdan ğayrı
- 3 Baña göstermedi bir kimse dem-i firøatde
Dòstluø yüzlerin ey dòst belãdan ğayrı
- 4 `ublar senden alur fenn-i melãĥatde sebaø
Nesne yoø bilmedüĝüñ mihr ü vefãdan ğayrı
- 5 Virdi ğarø-ãba gözüm yaşı vücüdüm şehrın
Baña mesken øomadı küy-1 fenãdan ğayrı

(72a)

Medine-i Muãharada Vãøıã Olduøları Vaøtde Fevrî Efendi
Bu Tercüi Belîĝi Buyurmışlardur ki yïkr Olınur
Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

-1-

- 1 Küy-1 ~abibe bu gice mihmãn olam gibi
Heçr aĥır oldu va´l-1 cãnãn olam gibi
- 2 ~addãm-1 âsitãnı ayaĝına yüz sürüp

- Ben bende daħi ũleme sulān olam gibi
- 3 Baş  oyup āsitānna  arħ idüp  r c
Tā ki  ar n-i  s i-i devr n olam gibi
- 4 Girüp  ar m-i cennete k y n  ilup āv f
A suz mu im-i ravza-1 R zv n olam gibi
- 5 Giry n id m zam n idi hecr ile bu Şeb
Eser eser va  l-1 y r ile  and n olam gibi
- 6 Olup  ar m-i k y na c n ile pasb n
~ km eyleyüp cih na S leym n olam gibi
- 7  Ayn-1  n yet ile bu   ke olup na ar
Kühl-i cil -y  dide-i auy n olam gibi
- 8 C ş u  ur şa başladı dery -y  lu f-1 d st
Ey dil sevin ki  ar a-1 ihs n olam gibi
- 9 Env r-1 mihr-i d st tecelli idüp bu Şeb
Başuma gün  utup meh-i t b n olam gibi
- 10 Perv ne-v r  teş-i Őev  ile perr   b l
Ya up enis-i Őem i Őebist n olam gibi
- 11 Kimdür  abib didigüm ey dil bilür misin
Y  ben ne Őem i Őev  ile s z n olam gibi
- 12 Őem i H d  v  Şems-i -uħ  m h-1 k yin t
Ő h-1 Darü v  baħr daħi n rşen  cih n

-2-

- 1 Faħr-i cih n    uħr-1 zam n Ő h-1 k mk r
Ma l b-1  al -1 ũlem   maħb b-1 Kirdg r
- 2 Dery -y  c d u baħr   c dıyam Şeh-levend
Dürr-i yetim-i  ulz m-i bi-   hil   ken r

Der-ken r

 AZELİYY T-I MOLL  ~AYRETİ
RA~METU'LL Hİ ÜALEYHİ V Sİ A

(1)

Mef l  Mef l n Mef l  Mef l n

- 1 Ne  teş   b d u ne  b-1 gil id m c n 
Sen serv-i hev -baħřa ben m yil id m c n 

- 2 Dağı gili Ferhâduñ olmamış idi taħmîr
Ben rāh-1 meşaaøatde pā-der-gil idüm cānā
- 3 úÁlemde henüz adı yād olmadın engürüñ
`um-hāne-i vaħdetde ben øanzil idüm cānā
- 4 Leylāya henüz Mecnùn olmamış idi meftùn
Ben vādi-i ħayretde lā-yaøıl idüm cānā
- 5 úŞø eyledi āvāre ben ~ayretiyi yoħsa
Her ħıŁmete cān ile müstaúcil idüm cānā

(2)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

- 1 Cānı gözini şol ki açā ũleme baøa
Küy-1 fenā içinde göre ũlem-i beøā
- 2 ħıŁra-1 dilde ũşıø odur ki āhum ile
`āşāk-i māsivā øomaya cümleten yaøa
- 3 Münkir dirilür aħsen-i taøvime müddeü
Bāal degül mi göz göre inkār ide ~aøa
- 4 U´lu odur cihānda iki divāneler gibi
Zincire-i maħabbetüñi boynına daøa
- 5 İki cihānı ´üfi-i ´üret-pereste vir
úÁşıølaruz bize yiter ey ~ayretü liøā

(3) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Gün yüzüne ve´-° uħā eyler işaret Mu´āafā
Hem øılır ve´l-Leyl zülfüne delālet Mu´āafā
- 2 Dest-i øudretle yazılmış Sûre-i ve´ş-Şemsdür
Mu´ħaf-1 ħüsnüñdeki āyāt-1 rahmet Mu´āafā
- 3 Bulmaz erbāb-1 úşøuñ şemme-i ħālâtını
Zāhid-i mürtāz biñ øılsun ũbādet Mu´āafā
- 4 Her kişi kim zülfüñüñ küfrini imān bilmeye
Aña müñmin dimez erbāb-1 @arāfet Mu´āafā
- 5 Sende bilmem ne kerāmet var durur kim øul olur
Bir na@ar görse yüzüñ ehl-i velāyet Mu´āafā
- 6 Dāl-i devletdür dile her bendi miskîn zülfüñ
`ışm-1 çeşmüñdür baña úayn-1 ũnāyet Mu´āafā

7 ~ayretî yanar cehennemde beter hecr odına
İtmedüñ bir dem şefâüt hey øıyâmet Mu´âfâ

(72b)

- 3 `ürşid-i ´ubḥ dîn ü sirâc-1 münîr-i şerú
Mîhr-i `udâ vü zıll-1 `udâ mâ-1 tâbdâr
- 4 úAnøã-yı æâf øurb-1 muøim maøãm-1 âteş
Dãnã-yı râz u ũrif-i esrâr-1 nã-şümâr
- 5 Nahlıyı bâĝ-1 nahl-1 hidâyet Ómâr kim
Döñdüĝi ĝibi virdi øavz-1 şâh-1 berg ü bâr
- 6 Ğavvãs-1 bahr-i øuds ki nisân-i øavl-i ~aø
A´dâf øuşın eyledi per dürr-i şâh-vâr
- 7 Æarḥ-efĝen-i şerifde miúmâr-1 øa´r-1 dîn
Kim ḥaşre dek binäsı olur üstüvâr
- 8 Vâli[-yi] úarş u ferş ki kem-ter kemînesi
Sulãñ-1 Rùm u mîr-i `orãsân u şeh-i Tâtâr
- 9 úAbd-1 şükri ~aøø kim aña ümmet olmaĝın
Rùḥu´l-øudüs oldı çarḥ maøãm u melek-medâr
- 10 N´ola istişâr-1 şemse *min maálaú´d-dem*
Mã-eşreøat çekã´i vü mã-nûru´n-nehâr
- 11 *Levlem yekun vücûdihî maálubu Rabbih*
 bãbü ´unú ve efşelãşü´d-diyâr
- 12 *Emmã ´ifatü çãte lâ-yüdrîkü´n-nihã*
ç allü aulã ebenni faøat eyyühe´l-verã

-3-

- 1 Bir demde geçdi ũlemi vü mã-veräsını
Bî-şekk ü şübhe gördi cemâl-i `udäsını
- 2 Şaøø itdi geçdi şerúile iÓbât eyledi
Şerüiçre iki şâhid ile müddeäsını
- 3 Æävüs-1 bâĝ-1 æuds dahı Sidrede umar
Ol buldı øurb-1 ĝülşenüñ müntehäsını
- 4 `ayli rüsül öñince yürür úaskeri durur
Sulãñ odur ki ´oñradan açã leväsını
- 5 Budur tevãffuø eyledüĝi úarş u ferşe kim

Başına tãc idindi anuñ hãk-i pãsını

- 6 Gerçi yetimdürler evet şol dür-i yetim
Kim hãcegãn bulmadı hergiz bahãsını

Der-kenãr

(4) Velehu

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Ey diyen hãlün nedür bi-çãre dil-berden cüdã
Bülbülün hãli n'olur dirsın gül-i terden cüdã
- 2 yerreyem kim âfitãbumdan irdi rüzigãr
Bendeyem kim düşmişem dergãh-ı serverden cüdã
- 3 Gözüme ùlem øarañu olsa ãñ mı döstlar
Merdüm-i çeşmüm olupdur dide-i terden cüdã
- 4 ` ıçmetinden bendeñi redd itme şãhum øıl na®ar
æanbere lãyıø degüldür k'ola ~aydardan [cüdã]
- 5 Yeryüzinün ser-te-ser úarz itseler serverligin
Hey mañç'a'llãh gerekmez baña bu derden cüdã
- 6 Eksük olmasun başumdan hãk-i pãyuñ bir nefes
Tãc-ı devletdür ìlãhì eyleme Senden cüdã
- 7 Æañ mı bir gün bende-i maøbùluñ olsa ~ayretì
Ehl-i diller görmemişdür devleti erden cüdã

(5) Velehu

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Rãzıyam øıl bu ten-i pejmürde-i cãndan cüdã
Eyleme tek yã ìlãhì cãnı cãnãndan cüdã
- 2 ` aste cãnı derd-i yãr ider diyãr-ı gamda hòş
Olmasun ğurbetde bu dermãnde dermãndan cüdã
- 3 Ey perì pervã yimez pervãne per yandurmadan
Olmasun bir pãre tek şemú-i şebistãndan cüdã
- 4 Án-ı vaħidde elif øaddüm eger ğam nùn ider
Eylese devrãn beni bir dem eger andan cüdã
- 5 Ey birãder ağlamaøla çıødı gö[z]den ~ayretì
Fì'l-meóel Yaúøuba döndi Şãh-ı Kenũandan cüdã

(6) Velehu

Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Ey diyen hâlün nedür ol şâh-1 hûbândan cüdâ
N'ola dirsın bedenün ahvâli sulândan cüdâ
- 2 Bî-vücûdam çerre-vâr ol mihr-i âlem-tâbsuz
æadri yoø bir mür-1 nâ-çizem Süleymândan cüdâ
- 3 Gözüme sensin¹⁰⁷ øarañudur cihân ey nür-1 úayn
Merdüm-i didemsün olma ey çeşm-i giryândan cüdâ
- 4 İncinüp dil vâz geldüm dir ´anemler sevmeden
Küfri ezberden oøur ol nâ-müselmândan cüdâ
- 5 Geçmek istersin ğam-1 cânâna ´un ey ~ayreti
Bir nefes olur mı andan tende cân andan cüdâ

(73a)

- 7 Mu´ciz degül mi maşser olunca işitdürür
Aøzâ-yı deyr-i dehre sadâ-yı ´alâsını
- 8 Dünyâda âhîretde irişdi murâdına
Her kim ki aldı cihânda duâsını
- 9 Kim bahşışı faøire cinân-1 böstâındur
`âtem düşünde görmeye anuñ úaâsını
- 10 Levlâke ibtidâsıdur ev´âf-1 çâtınuñ
Ben bilmezın `udâsı bilür inhâsını
- 11 Fi'l-cümle øadrın anlar anuñ ğuş u hüş iden
Yâ eyyühe'r-resül ile ~aøøuñ nidâsını
- 12 Mecmûú-1 mümkinât-1 âufeyl-i vücûdıdur
Baħr-i dü-kevne rişha-1 deryâ-yı cûdıdur

-4-

- 1 Biñ başum olsa tende vü her başda biñ dehân
Her bir dehânum içre daħi olsa biñ zebân
- 2 Her bir zebânum anı da söylerse biñ lüğat
Her bir lüğatde eylese bir sözde biñ beyân
- 3 Her bir beyânda eylese biñ sırrı âşikâr
Her sırda itse sırr ile biñ mañâyı úyân
- 4 Her mañâda olsa luâf ile biñ remzi müştemil
Her remzi virse laħ®ada biñ nüktâdân nişân

---

¹⁰⁷ Sensin: sensüz

- 5 Her nükte biñ kitābı eger itse iştımāl
Her bir kitābı eyleye biñ bāb eger mekān
- 6 Her bāb içinde olsa yañar fa´l-1 münderic
Her fa´lı dağı eylese bin mebhā-1 nihān
- 7 Her mebhā içre maālabuñ itse yeñi ®uhùr
Her maālab içre biñ ola ferdāna dāsītān
- 8 Her dāsītānuñ olsa eger biñ laāfesini
Her bir laāfe eylese menbet úyān
- 9 `al-1 zamāne dağı øamu baña beñzer ise
Dìv ü perì vü ìur u melek cümle ins ü cān
- 10 Ev´āf-1 çātınuñ yine úşr-1 úşiretün
Biñde birine açsa anuñ da dehen hemān

Der-kenār

(7)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Ey raib itdün beni nā-müselmāndan cüdā
Göreyin kim olasın ´oñ demde imāndan cüdā
- 2 Gerçi pervāne yain olsa çerāga per yaar
Cān yaar bir pāre düşse şemü-i tābāndan cüdā
- 3 Oluban cānā øara zülfüñ gibi cān bì-øarār
Dil perişān olur olsa sen peri-şāndan cüdā
- 4 `aylì merdümlük degül mi ğam deminde bir na®ar
Olmadı ħālün ħayāli çeşm-i giryāndan cüdā
- 5 İtlerüñle eglenür her dem øapuñda ~ayreti
Üns idinmiş olımaz bir laĥ®a yārāndan cüdā

(8) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 İçdügüm øandur şarāb-1 laul-i cānāndan cüdā
Yidügüm ğamdur müdām ol mive-i cāndan cüdā
- 2 Gözüme her ğonca zehr-ālud bir peykān olur
Seyr-i gülzār itsem ol gül-berg-i ħandāndan cüdā
- 3 Bārgāh-1 úş kim divāneler divānıdur
İtmedün divāneyi yā Rab bu divāndan cüdā

- 4 Muzâarib-hâlem bir ehl-i dilden ayırdı felek
Döndüm ol mâhîye kim mevc itdi úmmândan cüdâ
- 5 ~ayretiyi âsitân-ı yârdan devr itdi dür
Bülbül-i güyâ durur güyâ gülistândan cüdâ

(9) Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Didüm yoluña rûh-ı revânum revân ola
Gül gibi bir gülümsedi didi revân ola
- 2 Öldürme øil tevaøøuf efendi øuluñı kim
Şâyed ki aña acıyasın bir zamân ola
- 3 Gerçekler aña er dimez irmez murâdına
úAhdında gerçi kim şu kişi kim yalan ola
- 4 Çek gam yükini dönme ki bu yolda kişinüñ
Cânı øavi olur çü teni nâ-tüvân ola
- 5 Cân gözde baş etekde gerek ~ayreti
úÁşıø odur ki var anuñ der-miyân ola

(10)Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bir devâsuz derd imiş hicrân ki yoø pâyân aña
Bir úaceb vâdi imiş firøat ki yoø dermân aña
- 2 Ehl-i dillerden kaçarsın ehrimendür hem-serüñ
Ey perî-peyker nice ´abr eylesün insân aña
- 73b/ 3a Yılduzı yoødur zavallı úşıøuñ yanuñda hiç
3b Mîhr-i hüsnüñde zevâlin itme meh-i tâbân aña
- 4 Áteş-i hicrân ile biñ dâğı vardur gönümün
Yiridür ey lâle luâf eyle gönüldeñ yañ [aña]
- 5 Bezm-i şâdide içersin yâdlarla eyle müdâm
~ayreti øalur ıraølarda baøup hayrân aña

(73b)

- 11 Tâ haşr olunca cümlemüz ağız birikdürüp
Taørir ider iseñ olmaya biñde biri beyân
- 12 Bilmez kemâl-i çâtını anuñ birikdürüp
úAdd eylemez ´ıfâtını anuñ meger `udâ

-5-

- 1 `ãşã ki bende medhũne lâyıø kelãm ola
Yã ef-ãlü' r-rüsül saña benden selãm ola
- 2 A`hãb-1 Álũne øamu evlãduña dağı
Ezvãc-1 aahir ataña cümle peyãm ola
- 3 Hep tâbiũn ü çãr-imãm-1 şerifine
Gülzãr-1 cennet içre civãruñ maøãm ola
- 4 Sulãn-1 mülke dîn-i Süleymãn-1 ülemũñ
Ümri dırãz u salãnatı ber-devãm ola
- 5 Her birisi vezir ü emir ile hãkemũñ
İcrã-yı şerüũñ içre cihãnda be-nãm ola
- 6 Pîr ü civãn ü ülem duũya ğani faøir
Fazl-1 `udã vü luãfuñla şãdkãm ola
- 7 Dergãh-1 üzzetũndeki haddãm-1 istimã
Şeyh-i haram saũdet ile müstedãm ola
- 8 Bãb-1 saũdetũnde olan øara øuluña
Fevri-i rü-siyãhı kemine ğulãm ola
- 9 ülm-i şerüatũnde uyup eriyüp ölüp
Fenn-i aariøatũnde imãm-1 hümãm ola
- 10 Bezm-i maħabbetũnde øolup baude-zãn maøãm
Destinde cãm-1 bãde-iúşø müdãm ola
- 11 Yã rahmet-i `udã kerem eyle ünãyet it
Dergãh-1 ~aøda cürmüme yarın şefãiat it
- æa`ide-i Mollã Melihî ki ~uruf-1 Teheccî Vãøi Şod
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Elif ol øaddũne öykündüg' içün siper ü hãr
Olmadı bunlara güftãr ne refitãr ne yãr

Der-kenãr

(11) Velehu

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Tîr-i ğamzeñ døstum sehm-i saũdetdür baña
Her ne kim senden gelür úayn-1 ünãyetdür baña
- 2 æadd ü haddũnden cüdã ey cãn u ğülşende ğöñül
Serv ü ğül hãr-1 belã hãşãk-i miħnetdür baña

- 3 Dòstum kâfir gözün tûrin dökerse düşmene
 ٱşø meydânında bir muhkem cerâhatdür baña
- 4 Mülk-i ğam sulâniyam şâhâ ayaġuñ aopraġı
 Kelle-i bî-devletümde tâc-1 devletdür baña
- 5 Keûret-i endüh ile miñnet bucaġı ~ayretî
 Bir niçe yoldaş ile bir künc-i vañdetdür baña

(12) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gel ey bülbül belâ küncinde hâldaş ol baña
 ٱşøuñ sen bu âariø-i ğamda yoldaş ol baña
- 2 Cân ile şâkird olup üstâd-1 úşøa gül gibi
 Gel Bahâristân øøuyalum sebaødaş ol baña
- 3 Gel berü mey-hâne-i úşøa øadem-rencide øil
 Câm-1 ğam nuş itmede bir yâr-1 evbâş ol baña
- 4 Devletinde şâh-1 úşøuñ ben de ğam sulâniyam
 Ey gözüm saøøâlîġ it ey âh ferrâş ol baña
- 5 Ğam beyâbânında øaldum yalıñuz ey ~ayretî
 Hey meded gel øandesin yoldaş u øardaş ol baña

(13)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Göñlümi yıøduñ benüm ey yâr n'itdüm ben saña
 Eyledüñ cândan beni bîġâr n'itdüm ben saña
- 2 Acı sözle âatlu cânumdan u'andurduñ beni
 Söyle luâf it ey şeker-ġüftâr n'itdüm ben saña
- 3 ġ u gibi yüz sürmeden ġayrı ayaġuñ tozına
 Æoġru di ey serv-i høş-ġüftâr n'itdüm ben saña
- 4 `âar incitmek úceb merdümlük âdemlük midür
 Ey melek-man®ar peri-ruhsâr n'itdüm ben saña
- 5 ~ayretiyem sevdüğümden ġayrı hiç bir vech ile
 Ne 'uçum yâ ne ġünâhum var (var) n'itdüm ben saña

(74a)

- 2 Be bugün båd-1 'abâ zülfüne âuş oldu meger
 Ki dil ü cân éline misk ü únber itdi niûâr

- 3 Te temannâ iden ancaø âpuñı ben dökülem
Bu hevâ ile giçer şeyh ü faøã mir-i kibâr
- 4 Ôe ´erâdan çekerüm âhı Ôüreyyâya irer
Yıllar yılı saña bir gün taüccüb itmedi kâr
- 5 Cîm cãn gözi görür nür-1 cemâlünü senün
Levh-i dilde yad-i øudret yazılı naøş-1 nigâr
- 6 ~a hayât idi ayırdı vi´âlüne iren
Fırøatüñ zehrin içer ey niçeler leyl ü nehâr
- 7 ` 1 haâından utanur nesh ile reyhân ü ÔeliÓ
Tâ muhaøøaa aña mânend olalı haâ-1 gubâr
- 8 Dâl derdi ile bir mâh ki bi-mihrdür ol
Yüz urup üzzete birgün ideyin terk-i diyâr
- 9 yâl çikr eyledügümce lebünün sükkerini
Æüâ-i cãn u gönül her dem olur høs-güftâr
- 10 Ra raøibün yüzine baøma işitme sözünü
Dil-ber için ki degül øavli vü fiđi hem-vâr
- 11 Ze zamânuñ nesine şâd olayın bir lah®a
Dil-i gamgînüme hiç virmedi ârâm ü øarâr (ise)
- 12 Sîn şahir gözünüñ mekrini dil şerh idemez
Kim ne cãdù bilür ol fitneleri ne úayyâr
- 13 Şin şol zülf ile hâl oldu baña dâne vü dâm
Ki dil-i halø-1 dü-ülemdür aña ´ayd u şikâr
- 14 ç âd ´abr it didi bir gün baña dildâr idüm
úÅş1øa ´abr-1 muhâl ola veyâ gayret ü üâr
- 15 ° âd -arb uralıdan cãnuma mestâne gözün
Gitmedi başda gamı hamr ile bu gözde humâr
- 16 Æı aolu gönlüm evi nür-1 tecellâ-yı cemâl
Ki görünmez gözüme çerrece agyâr u yâr
- 17 B1 şer-i ®âlim gözüne hây di kim fitneleri
İtmesün şems ü øamer gibi beni zâr u nizâr
- 18 úAyn-1 üş1ølara ülemde çi dùzah çı behişt
Pir olur pir-i zaúf ola zemistân-1 bahâr

Der-kenâr

~urùf-1 Bâ Eyzân-1 ~ayreti Fermâyed Raħme

(14)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Eşk-i hüninümden oldı cümleten ten ğarø-1 âb
Görinür başum bu øanlu ´uda mänend-i habâb
- 2 Keûret-i eşġâl ile bir yirde ´ıġmaz úşø-1 pāk
Kim bu rüşendür ki únøa ile øonuşmaz ġurâb
- 3 Ruøúa geldi baña yârumdan yazılsa äñ mıdur
Nâme-i úşø içre nâlem kâm-bìn ü kâm-yâb
- 4 Zübdedür hüşnüñ ġülistânı senüñ ey ~ayretî
ġülşen-i râz-1 haøâyıødan olupdur inhîtab
- 5 Oøuyaldan úşø dersin levh-i úşø-1 Bârîde
~ayretinüñ her sözi ey hâce oldı kitâb

(15) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 ġül ġül itdi yine sâøi ruḡ-1 cãnâı şarâb
Bülbül itdi øamu meclisdeki bârâı şarâb
- 2 Tâzelerdi øolu yaġdurmasalar meclisde
üÖmrümüz ḡâ ´ılın âhestece bârâı şarâb
- 3 Sâøiyâ durma hilâlî øadeḡi devr itdür
Rüz-1 üd oldı irişdi yine devrânı şarâb
- 4 Yanuma uğramaz oldı gönül ey pîr-i muġân
Yine ġâyetde levend eyledi oġlanı şarâb
- 5 Devr içinde niçe ârâm ideyin ansuz kim
Baña râm eyledi şol âfet-i devrânı şarâb
- 6 Leblerüñden senüñ ey yâr eger øaarece yâr
İrse deryâya iderdi øamu ümmânı şarâb
- 7 Beni taḡrik idüben vir nemedi muâribe dir
Sever iḡsân zihî luâf u kerem kân-1 şarâb
- 8 úÁşıøun bezm-i belâda seni var ola şehâ
Cigeri pâre kebâb u gözinüñ øanı şarâb
- 9 ~ayretî büse-i laulüne n'ola cân virse
Sâøiyâ şâür olanuñ olur cânı şarâb

(16) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 `āk øoy sun bād-1 ğam şol úayna kim aøıtmaz āb
Oda yansun yiridür her dil ki olmaya ħarāb
- 2 Zāhidā gel tire-dil olma bu dūd-1 āhdan
Kim sūtün-1 āh ile āurur bu çetr-i bi-ānāb
- 3 Başdan aşdıysa gözüm yaşı taıaccüb eylemeñ
Ehl-i úşøuñ āb-1 çeşmiyle döner bu āsiyāb
- 74b/ 4a `āra geçmez bezm-i ehl-i úşø içinde ħāmdur
4b Döne döne miñnet ocağında olmayan kebāb
- 5 Ağlama her bir deniye yār elinden ~ayretü
Her ne cevır itse vefādur dil-ber-i tūlî-cenāb
- (74b)
- 19 Ğayn ğayret budur ey şāh ki kuyuñda müdām
Tā ki ömrüm ola *lebbeyk* uram çāker-vār
- 20 Fe fer-i dānesini naøş ide tūşıø turacaø
Nr ricā añā behişt ola vü ne heybet-i nār
- 21 æāf øaşuñla gözün zülf ü dehānuñ göreni
Bende ne ħayret ü ğayret øodı ne ħilm ü veøār
- 22 Kāf *kün* diyeli øudret dili bir ħüb u laāf
Gelmedi sencileyin gelmeye tã rüz-1 şümār
- 23 Lām lāyıø lebüñe laū olmaz ħāl-i ruĥuñā
Ki anuñ maūdeni seng oldı anuñ maūdeni ħār
- 24 Mīm mürĝ-i dil ü cān istemeye bāĝ-1 behişt
K'āşiyān zülf-i cebin ola ħaā ü ħāl ü ũçār
- 25 Nün nev-rüz olıcaø yār ile ħøşdur gül ü mül
Çalına çeng ü rebāb øøuna úşşāø-1 nigār
- 26 Vāv var uyma iñen diyü nefesün şeb ü rüz
Ādem ü ħür u melek n'ıçün ola hem-dem-i yār
- 27 Hey heves itme Melihî meh-i hercāyiye kim
K'ola aĝyār ile ide vefādārını zār
- 28 Lām-elif lā diyemez ger ger beni øatl ide gözün
Dili Man'ür-ıfat eyleyüben zülfine dār
- 29 Ye yürü eyle tenaūum yimedden seni bu yir

Kim ecel çengine düşen ´anemâ ´anma çı0ar

æa´ide-i Laú Eyzân-ı Aḥmed Pâşâ Raḥmetu´llâhi úAleyh
Der-sitâyiş-i Sulâan Meḥmed
Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Lüdüö dişüñ kim olmış aña perdedâr laú
Her dânesi düşürdi gözümdeñ hezâr laú
- 2 `âl-i ruḥuñ dilümde øodı âteş üzere ûd
Dürç-i lebüñ gözümde øodı yâdigâr laú
- 3 Düşer şafaø yirine lebüñ úaksi nâ-gehân
Fi´l-hâl ola bu nüh-felek-i bi-øarâr laú
- 4 Mercân lebüñ ḥayâline øan yudup ölenüñ
Adını yazsalar ola seng-i mezâr laú

Der-kenâr

(17) Velehu

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Maḥabbet begleri dergâh-ı serdârı n´ider ya Rab
Göñül serverleri şâh-ı cihândârı n´ider ya Rab
- 2 Şu ´ûfinüñ ki başında maḥabbet âteşi yoødur
Oda yansun úceb bu tãc u destârı n´ider ya Rab
- 3 Şu kim başın niŕâr-ı pâý-ı cãnân eylemez bilsem
Bu bir bâr-ı girânı yüklenüp bârı n´ider ya Rab
- 4 Şuña kim çeşm-i pâk olmaya ~aødandur di úâlemde
Güzel yüzden ne ḥa®® itsün o didârı n´ider ya Rab
- 5 Ölür bir ğamzeye äøat getirmez ~ayreti miskin
O ®âlim äømur bu tüĝ-i ḥün-ḥÿârı n´ider ya Rab

(18) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Gel ´ıma dil şişesin ey úahd ü peymânı şikest
Eyleme bezm-i maḥabbet cãmdur anı şikest
- 2 İtdi laúñ mive-i bâĝ-ı cinânı telḥ-kãm
æıldı øaddüñ şive-i serv-i ḥırâmânı şikest
- 3 Bir nigâristân-ı behcetdür cemâlün bâĝı kim
Yazmada bir yapraĝın biñ ḥâme-i mânî şikest
- 4 İrresün mirøat-i ḥüsn-i yâra yâ Rab inkisâr

Bulmasun cām-1 ´afā-yı bezm-i rûhānî şikest

5 Cām-1 fır´at elde iken süregör devrānuñı
İtmeden seng-i havādi´ı birle seng anı şikest¹⁰⁸

6 Cān u dil yıøup beden burcın bulur āhir ḥalā´
Ol iki maḥbûs ider bir gün bu zindānı şikest

7 Sāyesinde øilmaduø ey ~ayretî bir gün ḥuzûr
Göreyin bulsun bu fānî øa´ruñ eyvānı şikest

(19) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Āh kim ser-menzil-i maø´ud uzaø ben pā-şikest
Bir belā vādisine düşdüm gezüp tenhā şikest

2 `ürd olursa kâse-i ser seng-i cevri-yâr ile
Gelmesün āyineñe ey dil ´aøın a´lā şikest

3 Olmadın Mecnûn-ı maḥzunuñ ´ınıø gönlü dürüst
İtmedin çāk kâsesin bî-çārenüñ Leylā şikest

4 Buldı dil-cû øāmetüñden serv-i raunā inkisār
Oldı cāzû gözlerüñden nergis-i şehlā şikest

75a/ 5 Ben şikeste-øāmetüè çoo çıødı āhı göklere
Oøı çıømaz ~ayret± gerçi olıcaø yā şikest

(75a)

5 æıldı ´açuñ hevāsına øaāıı úlāøa müşg
İtdi lebün ḥayāline terk-i diyār laú

6 Ğam çekmeyince øıymeti artar mı ũşıøue
æan yutmayınca buldı mı hıç iútibār laú

7 Demler gelür ki cennet-i küyuèda dil-berüè
Eşk-i cevāhirinden olur her civār laú

8 Geldüm yet±m-i eşk ile ḥüsn-i zekātına
TMun buseè ile sãlüèe ey nigār laú

9 Sãø± cihān bezendi zümürüd bisāṭ ile
Āl itme al elüèe yine lāle-vār laú

10 Deryā-yı laúle zevraø-ı zer ´al bu demde kim
Gevher ´açar hevā bitürür ḥāksār laú

¹⁰⁸ Sah kaydı: seng anı> cevri anı

- 11 İtme ten-i zaüfümi sanlu yaşumda Àarø
Dizme ince bir iplüğe ey gül-ûçâr laü
- 12 Ey kân-1 hüsne laü-i lebinden bahâ viren
Bir ðandeèüè bahâsı degül ´ad hezâr laü
- 13 Didi ièen lebüè sözin alma zebânına
Elmâsdan ´aøın ki bulur inkisâr laü
- 14 Dür güşvâr a´ılsa binâgüşüè üstine
úAksıyla ðaddüèüè olur ol güşvâr laü
- 15 Dervîş-i úşø-bâza kerâmet degül mi kim
Bir göz yumup açınca olur her diyâr laü
- 16 æanlu yaşumı zülfüè ucında gören didi
Rengın laıfedür tutar aAzında mâr laü
- 17 Urduè cefâ taşıyla ´ıduè çünki göelümüz
Gevher ´ıduè úvâz gerek ey şevkâr laü
- 18 Nüş eyle câm-1 bâdeyi nüşın lebüèle kim
Güş-1 øadeðde zeyn ola bir güşvâr laü
- 19 Didüm ki şeh gelür ne düşersin ayaÀına
Didi ki gözlerümden iki âbdâr laü
- 20 Sulţân Muhammed ol ki behişt-i sarâyınıè
ÆopraÀı cevherinden ider iftiðâr laü

Der-kenâr

(20) Velehu

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Cihân ðalømını hep bendeè bu fân± mülki yurduè tut
Geçüp úzzet serârinde saâdetle oturduè tut
- 2 İdüp øavs-1 øuzah gibi dü-tâ øaddini aüdüè
Çeküp Rüstem kemânını bugün şârâne øurduè tut
- 3 Düşüp hayret fezâsına idüp bñüde nâlişler
Bülend âvâz ile yazıda şehbâzüè øurduè tut
- 4 Elinden rüzigâr-1 zürkârüè øurtuluş yoødur
Hezârân pençe-i pülâdı bir luûb ile burduè tut
- 5 Sürüp cümle murâdatı çıøar meydân-1 ðâtırdan
Cihân içinde yıllarla murâd atını sürdüè

6 Vücüduè meskenet yolında gel ey ~ayret± hāk it
Hevā ile niçe yıl yél gibi yeldüè yapurduè tüt

(21) Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Fedün

1 ~ad mı bu ya bir ter gül-i raúnâ-yı melâhat
æad mı bu ya bir serv-i dil-ârâ-yı melâhat

2 Ruhsâre-i rengın mi bu yâ âteş-i cân-süz
úÁrız mı bu yâ âb-ı mu´affâ-yı melâhat

3 Alın mı bu eyyâma mehi badr-i münevver
Yâ şemme-i şems-i felek-ârâ-yı melâhat

4 Ey hüsni gibi hulø güzel @âhir ü bâtın
Sende görünür ´uret ü maúnâ-yı melâhat

5 Başuèda senüè efser-i ser-dâr± i hùb±
Egnüède senüè hılıat-i d-bâ-yı melâhat

6 ` attı varaøı mihre yazup ş±ve berâtın
Çekmiş tuÀrâya øaşı tuÀrâ-yı melâhat

7 Ey ~ayret± cân güşına virdi yine z±net
Bu söz mi durur ya dür-i deryâ-yı melâhat

(22) Velehu

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Şerâr-ı nâz-ı úşøüèdur başumda efser-i devlet
Gubâr-ı hāk-i pâyüèdur gözümde sürme-i úzzet

2 Maḥabbet bezminüè çevø [u] ´afâsın alımazdum ger
Baèa esrâr-ı úşøüè virmese fi'l-cümle keyfiyyet

3 Maḥabbet âteşinde gel øo yansun cânı úşşâøüè
Mübârek olsun zâhid saèa var güşe-i cennet

75b/ 4a Æab±bâ yâr imiş gördüm şifâ øan maḥabbetde (hikmetde)
4b Göèül b±mârına yine şarâb-ı úşø imiş şerbet

5 Bugün bu mülk-i vaḥdetde fer±d-i ûlem olurduè
Eger ey ~ayret± saèa Fer±d± eylese himmet

(75b)

21 Yüz sürdi tâc-ı güşesine şâh-vârdur
Baş øodı taḥtı ayaÁına bende-vâr laú

- 22   yevøinden oldı bahşışinüè zerdi âfitâb
Luţfından oldı sözlerinüè şermsâr laûl
- 23   Teşbâh olurdı zülfüèè tutsa cihânı müşg
Temûl olurdı keffüèè dökse bihâr laûl
- 24   Yollarda laûli şöyle açarsın faøre kim
Her øande yürüseè olur ol reh-güçâr laûl
- 25   Şol şevøden ki yazalar alnında aduèı
`ün-ı cigerle yur yüzün ey Şehriyâr laûl
- 26   Yüz sürmeseydi sikkeèè tıtmazdı zer bahâ
Bulmasa nâmuè olmaz idi nazdâr laûl
- 27   İksâr-i hâk-i pâyuèı raâbetle öpeli
Olur úøø iken leb-i rengin-i yâr laûl
- 28   Gevher-feşânluâ eyledi cüduè bulutları
Bââ içre tıldurur etegini enâr laûl
- 29   Cüduè deèizlerinden aâaç çıøsa dikseler
Pârúze berg ola budaâında Őmâr laûl
- 30   Olsa giyâ-yı rezmgehüè ehl-i kamyâ
Olurđ rez yirine tamâmü'l-úyâr laûl
- 31   Cüduèdan ihtiyâţ ider anuè'çün olımaz
Dil-ber lebinde dahı ièen âşikâr laûl
- 32   İrişse Çın diyârına sözüè cevâhirüè
Naøş eylemezdi yanlarına ey nigâr laûl
- 33   Himmetle küha bir naar eylerse himmetüè
TMular gül-âb ola kemer-i kühsâr laûl
- 34   `âk-i süm-i semendüèè olmaâ' için niôâr
Maüde niçe niçe çeker intiâr laûl
- 35   úAdlüè güninde øøşmasa nâ-mahrem ile baş
Mülk-i cihânda olmaz idi sengsâr laûl
- 36   úAhdüèede reng uâurladı laûl-i nigârdan
Berdâr olursa uârı gibi vechi var laûl
- 37   Deryâyâ düşdi cüduè elinden dür-i hòş-âb
Ol øorhıdan idindi øayadan hiâr laûl

Der-kenâr

(23) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Her nesneye ~udâyâ var ise hadd ü Ââyet
N'îçün bulunmaya yâ derd ü Âama nihâyet
- 2 Başumda hâcet-i mey cüsmümde penbe-i key
Giydüm emx-i úşøam şâhâne tâc u devlet
- 3 Sevdâ-y1 zülf-i dil-ber her yirde eylemez seyr
Her yirde säye-güster olmaz hümâ-y1 devlet
- 4 Bu yolda biz îlâh± azıtmamaÂa râhı
æil her şerâr-1 âhı bu kevkeb-i saüdet
- 5 Ey ~ayret± mür±d ol cehd eyle p±r-i úşøa
İrmez murâda hergiz nâ-merd-i b± irâdet

(24) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 GülÂul-i bülbüli ey båd-1 gülistâna ilet
Mür-1 dil derdini dergâh-1 Süleymâna ilet
- 2 Mâcerâ-y1 dil-i d±vânemi dildâruma di
` aber[i] âdem-i ser-geşte-i R1-vâna ilet
- 3 Künc-i Âamda dil ü d±vâne neler çekdügini
Yana yana yürü ol şemûi şebistâna ilet
- 4 Zülfüüèè çerrece büyün dil-i v±râna getir
Nükhet-i p±rehen-i Yüsufı Kenâna ilet
- 5 Gönderüp sizlere bu na®m-1 güher-bâr didüm
Var bu lüdlüö-i meûn±leri úmmâna ilet
- 6 Yaún± ol bahr-i meûn± ki kenârında anuè
Mevc urur bir nice deryâ gibi yârâna ilet
- 7 æ1´´a-1 Âu´´a-1 derv±ş yine ~ayret±yâ
Var muø±mân-1 ser-âperde-i sulţâna ilet

(25) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Âh kim düşmenler ile seyr ider her cây1 döst
Döst olmazmış cihânda döstlar hercây± döst
- 2 Ki ´aøın tolaşma yâruè kâkül-i misk±nine
Ey dil-i misk±n øati müşkil dürür sevdâ-y1 döst

- 3 ^{TM}üfiyâ ol sen selâmet câme-i sâlûs ile
Ben melâmet hırâsıyla olmuşam rüsvâ-yı döst
- 4 ^{TM}üf± cãn virdi hevâ-yı KevÖer-i ferdâ ile
Bize cãn virdi bugün ol laûl-i rûh-efzâ-yı [döst]
- 76a/ 5 ~ayret± bu úar´a-ı úşø içre bir d±vânedür
Bendi zinc±r-i hayâl-i zülf-i úanber-sâ-yı döst
- (76a)
- 38 Lüdüö es±r olup gelüp âhir dizin dizin
Düşmen hi´arı gibi olur tãrumâr laûl
- 39 Görđi elüede hâtemüei taèladı hıred
K´ol ebr-i dür-efşâna hõş-süvâr laûl
- 40 Ey kãn-ı luţf elüee neden öykünürmiş ebr
Ebrüe seşâsı âb elüèüèe b±şümâr laûl
- 41 Keffüèe muh±i ger vire ebr-i bahâr Âam
YaÂmur yirine yaÂdura ebr-i bahâr laûl
- 42 Deryâya düşse øatresi bãrãn-ı cüduèüè
Mevc-i miyãn güher ola seng-i kenâr laûl
- 43 Eşcãra bir dem itse seşâèe ebri terbiyet
BãÂ-ı İrem gibi getüre berg ü bãr laûl
- 44 Ahcãra düşse pertev-i øand±-i devletüè
Ferrinden ide her haceri şüèedür laûl
- 45 Dürrüèe eli atarsa úaz±z-i cihãn iken
Seng-i siyeh gibi ola her yirde hýâr laûl
- 46 Bugün eli ´unarsa øapuèeda suûâl için
Ferdâ-yı haşre dek ´açâ dest-i çenâr laûl
- 47 Gerdün sarây-ı øadrüèe bir perde a´dı kim
Geh naøş-ı gevher ola aèa geh nigâr laûl
- 48 Ol deèlü ha´m øanını dökdüèe ki øorøudan
æan yutdı kãn içinde ne deèlü ki var laûl
- 49 Bir cãm içürdi güher-i t±Âüèe úadüya kim
Her cürúasından oldu yem±n ü yesâr laûl
- 50 `âk-i derüèe müferrihine beèzerem dimiş
Bãzãr içinde bulmaÂ için iútibâr laûl

- 51 úAyb itme kim bahāsını görmış terāzuda
Bir saht-rùdur ey Şeh-i Cem-iøtidār lağ
- 52 Yoø s=ñ ü zer elümde ki ´açam ayaÀuèa
Reng=ñ sözüme lâ-cerem itdüm niŒâr lağ
- 53 Gördüm zamâne ħaløa-be-güş oldı na®muma
Æaðum øulaÀına yine bir güşvâr lağ
- 54 Şiürüm sef=nesi iledür her kenâra dür
Na®mum cevâhir ile tola her diyâr lağ

Der-kenâr

(26)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Yine cüş itdi deryâ-yı maĥabbet
Cihâmı tutdı ÀavÀâ-yı maĥabbet
- 2 Getürmedi yir ü gök bâr-ı úşøı
Göèüller oldı meövä-yı maĥabbet
- 3 Degül *el-øalbü beytu'llâha* lâyıø
Göèül kim olmadı cây-ı maĥabbet
- 4 *Sevâdü'l-veche fi'd-dâreymi* bildüè
Başuèda varsa sevdâ-yı maĥabbet
- 5 úAceb úşşâøı ey ´üf±-i çâkir
æoya mı lâda *illâyı* maĥabbet
- 6 Boyın virdi çü dâr-ı úşøa Man´ür
Cihânda oldı Dârâ-yı maĥabbet
- 7 Çıøarmayan ħayâli nâm-ı dilden
Nedür bilmez muâmmâ-yı maĥabbet
- 8 Dilâ maúmür ider maún±de yap yap
Seni yıøsun øo bennâ-yı maĥabbet
- 9 Öliceğ ~ayret± her üstühÿanuè
Ola ülemde bir nây-ı maĥabbet
- ~arf-i fa Eyzân-ı ~ayret±

(27)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Eylesem ÷aè mı kilâb-ı kûy-ı cânân ile baĥø
Şimdi mi itdüğü var yârân yârân ile baĥø

- 2 Ehl-i úrfân ile düŝdükde ne var baḥŖ eylesem
Vaøt olur mür-1 zaúf eyler Süleymân ile baḥŖ
- 3 Baŝuna alduè belâ ÂavÂãya uÂratduè beni
úÁrif iseè eyleme bi'llâhi nâdân ile baḥŖ
- 4 Ehl-i úŝøa fâriÂ ol ulaŝma gel ey müddeú
Ídemez zâÀ u zaÀan mürÂ-i ḥøŝ-elḥân ile baḥŖ
- 5 Ítleriyle ey göèül ḥaddüè degüldür øo cedel
Ítme bir d÷vânesin erbâb-1 d÷vân ile baḥŖ
- 6 Ehl-i úrfân ile yoødur baḥŖümüz ey ~ayret±
æatreyüz biz itmezüz deryâ-y1 úmmân ile baḥŖ

(28) Velehu

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Íder Âamzeè göèül mülkini târâc
Alur cân kiŝverinden beèlerüè bâc
- 76b/ 2a æaŝuè yay1 nişâne øãbe øavseyn
2b i açuñ tâbi delil-i leyl-i Miürâc
- 3 Íŝigüñ mesned-i taḥt-1 saúdet
Gubâr-1 ḥâk-i pâyuñ düretü't-tâc
- 4 ~uzûrum yeg cihân serverlerinden
Gedâ-y1 kûy-1 úŝøam aç u muḥtâc
- 5 Gözüñ yum ~ayretü aḡ u øaradan
Bu fâni naøŝa aldanma gözüñ aç

(76b)

- 55 ~ikmet budur ki gözleri olmışdı fi'l-meúel
æan aÂlar idi Aḥmed için zâr zâr laú
- 56 Gùŝ eylesem maøâlümi gùŝ eylese felek
Çeşm-i kevâkib anda leyl ü nehâr laú
- 57 Ver ol niçe ki terbiyet-i âfitâb ile
Devrân içinde senge øıla rüzigâr laú
- 58 Dünyâ ḥarâc1 dürc-i ḥazneède derc olup
Her gün øapuèda ḥarc ola yüz biè øaḥâr laú

æa'÷de-i ` ançer Eyzân-1 FiÂân± Raḥmetu'llâhi úAleyh
Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Geçerse úar´a-1 heycāda n´ola er Һançer
Cihānı ser-be-ser aldı øabzasına Һançer
- 2 Aøar ´uya äayanur kim äayanursa añā
Geçerse äođru inanmayalar eger Һançer
- 3 Sözi geçer nereye var ise na´´-1 øaañdür
El içre anuñ için oldu muñanber Һançer
- 4 Şu deñlü keskin olur iştiħāsı rezmüñde
úAdunuñ içmege Һunını aş yirür Һançer
- 5 Hezār olursa da aúlä yüzini döndürmez
`übān ü øalbe äøımur yarar geçer Һançer
- 6 Æøøınsa zāl ü felek cùşa tende eglenmez
Şu sem gibi yedi äaşdan ider gezer Һançer
- 7 Çekerse n´ola o Yeöcüc fitneye seddi
Cihāna buldı Sikender gibi ®afer Һançer
- 8 Olursa Sām u Nerimānı yaøar anı -arbí
Peleng-i øulle-i perħāş u şır-i ner Һançer
- 9 Yanında yüz yumaz idi cādù-yı devrānuñ
Ger olmasaydı yalıñ yüzlü sim-ber Һançer
- 10 æubād-1 maúreke İskender-i øader-øudret
Yetişdi saña olupdur meger nùger Һançer

Der-kenār

(29) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Kişi kendü yār-1 cāmından cüdā düşmek ne güç
Göz göre rùĥ-1 revānından cüdā düşmek ne güç
- 2 Atılır bir kişi düşmen pāresine döstlar
Oø gibi øaşı kemanından cüdā düşmek ne güç
- 3 Sāye gibi bir øadem ayrılmayup zāğ u zağan
Mürğ-i cān serv-i revānından cüdā düşmek ne güç
- 4 Eksük olmak cāna cānān āsitānından ne kem
úAndelibe āşiyānından cüdā düşmek ne güç
- 5 Ádeme şeyāñ raøibüñ fitnesiyle sürölüp
Ravza-1 bāğ-1 cinānından cüdā düşmek ne güç

- 6 Eksük olmayup yanından olur olmaz h̄ar u ha´´
Bülbül-i dil gülsitânından cüdâ düşmek ne güç
- 7 úÁşıøa dil-berden ayrılmaø ne müşkil ~ayretü
Bendeye şâh-ı cihâmından cüdâ düşmek ne güç

(30) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Kendü luâfından idüpdür beni dil-ber güstâh
Yüz virüp ben øulina øıldı o server güstâh
- 2 Dolaşaldan berü ol zülf-i dil-âvize gönül
Döstum øande görürse seni ´arøar güstâh
- 3 Göreyin başı kesilsün ki æolar øarşumda
Boynuña øollarını zülf-i muânber güstâh
- 4 æoma bi’llâhi güzel başuñ için sulânum
æol ´ala boynuña øarşumda benim her güstâh
- 5 Görmedi şive-i refâruñı beñzer ki senüñ
Böyle ser-keşlik ider bâğ ile úarar güstâh
- 6 æalmaz eksüklüğine ey gönül ol şâh-ı kerim
Düş ayağına yüzüñ sür yürü yalvar [güstâh]
- 7 ~ayretinüñ gelüñ eksüklüğine øalmayalum
æulları şâh-ı kerimüñ olur ekøer güstâh

(77a)

- 11 Kesüp boğazların aúđanuñ âkıdur bañri
Sikender oldı neberd éllerinde her hañçer
- 12 Yanuñda kim ki çıøarsa añarı dökmege øanın
Elinde Zâl-i sipihruñ hilâl-i zer hañçer
- 13 j anur görenler anı bañr içinde mâhidür
Kefüñ içinde ne dem kim aúta maøar hañçer
- 14 Cihânda kim haøøuñı setr iderse haøøında
Lisân-ı hâl ile øøur faød-ı küfür hañçer
- 15 `ıyânet eylemege ha´muñı yener dekde
Getürdi ortaya hunin mã-hazar hañçer
- 16 Ne aañ gönüllerini çäk iderse aúđanuñ
Çü mã-yı cãri gibi dilleri açar hañçer

- 17 Şu deñlü ülemi átdı ´adā-yı údlüñ kim
Kimesne kimseye daħl eylemez meger ħançer
- 18 ħ u sızmaz aralarından iki øarındaşdur
Ne süye tığüñi ´alsuñ bele güçer ħançer
- 19 Yürür geçinmege yanuñda ol dübür bi-kâr
ħ oøup dil ħa´muñ ħaber çeker ħançer
- 20 Sipih-r-i ħinkine bindi úadluñ ile zer-vâr
Æaøıñdı şaúşauadan ħüsrevâ kemer ħançer
- 21 Yüze gelür nesi var ise cevher ü zerden
Yoluñda kâr güçâr oldı pişeger ħançer
- 22 Ne çekdügümi dilümden bilüp durur şâĥâ
Yanuña vardı egildi virür ħaber ħançer
- 23 El üzre áut beni úarz-ı hüner idem saña
El üzre áutmağ ile gösterür hüner reh-ber
- 24 Şeh-i vilâyet-i na®mum zebân durur tığüm
Tenümdeki riğiler baña yeter ħançer
- 25 Mañâ-yı lâf ü güçâf urma geç geçinmekden
Zebân-ı áuñı ki uzatmaya saña her ħançer
- 26 Ôenâña bildi ki yoødur zebân-ı şâyeste
Beyâna başladı yanumca muĥta´ar ħançer

Der-kenâr

(31) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Niçe bir ağlayayın derd ile her gâĥ meded
Yâ niçe bir diyeyin âĥ meded vâĥ meded
- 2 Yazaram düd-ı siyâĥ ile felek ´afĥasına
Her øaçan âĥ iderem derd ile ey mâĥ meded
- 3 Göricek didi dehânuñ ile gönül zülfeynüñ
Seni dil-ĥastelere eylemiş ol şâĥ meded
- 4 Ey ´anem gel meded eyle işigün ĥastesiyüz
Niçe bir çağıralum hey meded Allâĥ meded
- 5 ~ayreti baña meded irmedi bir kimseden âĥ
Æoludur gerçi ´adâ ile cihân âĥ meded

(32)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ey güzellik Mı´rına sulâñ olan Sulâñ Murâd
Bende-i maøbülün olmaødur hemân senden murâd
- 2 Yâdlarla âşinâ olsañ øayırmaø døstüm
Tek kerem øil gâh geh ben âşinâñı eyle yâd
- 3 Âdemice bir civâncuøсын kerem øil eyleme
Ey peri-peyker iñen her ehrimenle ittihâd
- 4 Cân virüp derd al dilâ bâzâr-ı ğamda itmedin
Bu metâü-ı ümrünü dellâl-i dehr âñir mezâd
- 5 ~ayreti baøumdağı key tâc-ı zerrinüm durur
Şâh-ı úøam ben ne müflisdür yanumda Keyøubâd

(33) Velehu

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Benüm şâhum benüm şühüm benüm çoø sevdüğüm Añmed
æadimî øuluñam itme beni luâf it øapuñdan red
- 2 İdüp ®ulm ile bi-dâdı høø urduñ cevre bünyâdı
Yaøup bu øalb-i nâ-şâdı vefâ yolına yapdun sed
- 3 Cebinün mihr [ü] mâhumdur yüzün nür-ı İlähumdur
Mañallem secdegâhumdur işigün Kaøbe-i maübed
- 4 Yanup külli kül olmaødur belâlu bülbül olmaødur
İşigünde øul olmaødur efendi devlet-i sermed
- 5 Müdâm ey ~ayreti miskin yüri âşüfte vü ğamgîn
Görüp ahvâlün ol bi-din teraññum eyleye şâyed

(34) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Yârı ayrımæ diler benden münâfiølar meded
Almaø ister cânımı tenden münâfiølar meded
- 2 Dilerem başı kesilsün her birinün døstüm
Kesmek isterler beni senden münâfiølar meded
- 77b/ 3a Yandüğüm yaøıldüğüm budur ki ben pervâneyi
3b Redd iderler şemü-i rüşenden münâfiølar meded
- 4 Veche-vâr mıdur görüñ ey ehl-i diller üarifi
Menüiderler şemü-i rüşenden münâfiølar meded

5 Uçurular gibi seng-i âân ile ey ~ayreti
Bülbül-i güyâ-yı gülşenden münâfıolar meded

(77b)

27 Niçe ki ola nihân ~ızr ´avtı @ulmetde
Be-nâm içinde niçe kim âuta maøar hançer

28 Bu ger inide oluban rezmünde aıdânun
Jeg-i bedenlerine ura nişter hançer

æa`ide-i Dür Eyzân-ı ~amdi Çelebi ; âhib-i Yûsuf [ü] Zeliḥâ
Der-sitâyiş-i Sulâan Bâyezid
Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

1 Söyle şehâ ki cân sözüne inti@ardur
Derd-i ruḥın aç ki üleme oılsun ni@ardur

2 Ey şâhbâz hükümèe ülem şikardur
Gevher sözüñ øande olur şermsardur

3 Bârân-ı cüduñ ile eger terbiyet bula
`ehm-i şehâ olup bitüre berg ü bardur

4 Taḥtuñ ayağı güşesin ihtiyâr idüp
Oldı cihânda üzzet ile bahtiyardur

5 Ebr-i bahâr keffün ile teşbih iderdi dil
Dest-i üâadan eylese her dem ni@ardur

6 Gerçi güher hezâr olur ammâ sözüñ gibi
Yoø bir güher ki øıymetidür ´ad hezardur

7 Devründe ~aø cihâna çü rahmet ni@ar ider
Æañ mı pür olsa per yirine mürğzardur

8 Cevherler arasında üveyz olsa añ mı ki
Taḥtuñ ayağına derilür bende-vardur

9 Mevcün ´alarsa üleme cüduñ deñizleri
Her cüyı gevher aøıda vü her pıearı dür

10 Çün düşdi âsitânuna irişdi üzzete
Bir süfte-dil yetim iken ay şehriyardur

11 ; aḥn-ı çemende øur iken medḥüni şehâ
Cân bülbüline eyledi şebnem ni´ardur

12 Dil mürğünün ğıdāsı durur medḥ-i dil-keşüè
Taḥsın aña ki dânesidür âbdardur

- 13 Yüzi ´uyıyla øirmaŝa tîgüñ ãduları
Göz yaşı ile ãolar idi her diyãrdur

Der-kenãr

(35) Velehu

Mefãülün Mefãülün Feülün

- 1 Dilerseñ k'ola cânuñ mülk-i ãbãd
Ululanma ´aøın ey ãdem-i çãd
- 2 Ululandugı için serv-i ser-keş
Başına her nefes ãpraø ´açar bãd
- 3 Ululandugı için nãy-1 sütünüñ
Yüridi üstine yol kesdi Ferhãd
- 4 Ne deñlü yüksek uça mürg-i çãpük
Geçer boynına nã-geh dãm-1 ´ayyãd
- 5 U[lu]lanmaø düşer mi ~ayreti hiç
Bir avuç ãb ü hãk ü ãteş ü bãd

(36)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Ben gedã idinmişem tãc ü øabãyi bir nemed
Çarh-1 aãlasdan baña yegdür fenãyi bir nemed
- 2 `ırøa-1 sãlùs ile tãc u riyãdan geçmişem
Baña besdür ãlem içre ey mürãyi bir nemed
- 3 Dãmenin destümden anuñ ´çün øomazam øiş u yaz
Kişiden ´avar niçe dürlü belãyi bir nemed
- 4 Anuñ için bir nemedsüz olımaz abdãllar
Pãdişãh eyler benüm şãhum gedãyi bir nemed
- 5 æalbi ´ãf olmayıcaø ãyine-i ´ãfi gibi
Giymese ey ~ayreti her bir mürãyi bir nemed

(37)

Mefãülün Mefãülün Mefãülün Mefãülün

- 1 Dile müsbãh-1 hüsnuñ ´u durur şemú-i meñnidür
Gözüme hãk-i râhuñ tütüyã-yı I´fahãnidür
- 2 Lebüñsüz Cãm-1 Cem cânã dile zehr-i helãhildür
Ruhuñsuz mihr ü meh cânã øabzã-yı ãsumãnidür

- 3 Sen ol sulān-1 h̄ubānsın ki bāzār-1 melāhatde
Efendüm Yūsuf-1 Ōānī saña cān ile Ōābitdür
- 4 úAceb mi h̄āṣiye yazsa ğubārı h̄āā ile h̄āāuñ
Begüm mecmūā-1 h̄üsnüñ kitābı pīr-i muġāndur
- 5 Anuñla eglenür gön̄lüm anuñla diñlenür cānum
Ġam u dil-ber dil ü cānuñ øadimī yār-1 cān(ı)dur
- 78a/ 6 Degüldür penbe-i dāġ-1 belā Mecnūn-1 úşø oldum
Başumda her biri bir mürġ-i miñnet āṣiyānidur
- 7 Tenümden küy-1 miñnetde hemān bir üstüññ øaldı
O da ħaløuñ melāmet øolarınuñ bir nişānidur
- 8 Bu ebyāt-ı ´afā-bahşuñ sevādı gerçi øulmetdür
Velī mañniyi rengin şarāb-1 zindegānidür
- 9 Bulınmaz degme deryāda bu bir dürr-i mañrifdür
Alınmaz degme mañlenden bu bir yaøut-1 kānidür
- 10 Ġazel ´anmañ bunı bu tuñfe için ~ayretinüñ bu
Gönül mülkinden ehl-i úşøa bir ħøş aramañnidur
- (78a)
- 14 æalb-i úadū duyar mı şehā āñ
Elmāsına nice mi o ser pāyidārdur
- 15 Gevher sözüñe kendüyi çün nisbet eyledi
Şeh øulaġına düğme n’ola ay nigārdur
- 16 Ol şeh dürür ki işigine yüz sürdüm diyü
Yüz raġbet ile eyledi terk-i diyārdur
- 17 Bıll-ı `udā vü nür-1 Hüdā Bāyezid `an
Erbāb-ı úadl ü salānat-ı yadigārdur
- 18 Mercān lebün ´afāsı diñer bi-ħisāb lañ
Gevher sözüñ bahāsı olur bi-şümārdur
- 19 úÁşıø belāya düşmese øadri olur mı hiç
Baġrı delinmese bula mı iñtibārdur
- 20 Kesme bu øılca cānumı senden ki aġlaram
æāñitme riştesin ki olur tārümārdur
- 21 Lañin piyāle al ele sāøi be demde kim
ġaħn-ı zebercede ´açar ebr-i bahārdur

- 22 Raħm it ki zülf ü øaddüñ için gözden ey ´anem
~arc itmişem ´u yirine leyl ü nehãrdur
- 23 Lüďlüø dişüñ ´afãsı ile ~amdî cãn virür
Lãyıødur olsalar aña riğ-i mezãrdur
- 24 Sen serv-i nãz ayağına iõar idem diyü
Luáf ile áutar elde dıraħt-ı çenãrdur
- 25 Yüzün sürer øulağıña boynuña ´alınur
~arb a´ılasıdur bulıcaø itibãrdur
- 26 Raħmetdür a´lı kendü gibi üleme anuñ
Bu va´f ile dutılsa aña a´lı vardur

æa´ide-i Merħüm Fiğãni Raħmetu´llãhi
Mefãülün Feülâtün Mefãülün Feülün

- 1 Girince cãme-i ħıãbı cihãn-ı bûøalemün
Uyudı fitne-i ülem kevãkib açdı úyün

Der-kenãr

(38)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 úÁşıøa dil-ber selãmından selãmetler øopar
~aø budur yoldaşlar çøø dürlü ħãetler øopar
- 2 üşø bir deryã-yı bî-pãyãndur anda her nefes
Bãd-ı áhumdan benüm mevc-i melãħatler øopar
- 3 Şehrümüz bir gülşen-i ħüsn-i melãħardur bizüm
Çøø lebi ğonca yüzi serv-øãmetler øopar
- 4 İtseler seyrãn için ol serv-øãmetler øıyãm
Fitneler øaløar ayağ üzre øıyãmetler øopar
- 5 Pür-®arãfetler gülistãnidur bu yirler ~ayreti
; ad hezãrãn bülbül-i bãğ-ı belãğatler øopar

(39)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Ehl-i úşøa küfr ü imãn bir olur
Va´l [u] hicrãn derd ü dermãn bir olur
- 2 Mülk-i úşø içre øamu bãy u gedã
Bende-i fermãn-ı sulãn bir olur
- 3 Zülf [ü] ħaddüñden cüdã üşşılara

Bâğ u bistân bend ü zindân bir olur

4 úÁş10a cevr ü cefâ mihr ü vefâ
æahr-1 cânân luâf u ihsân bir olur

5 ~ayretî gibi harâbât ehline
Æãø-1 eyvân künc-i virân bir olur

(40)

Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

1 Maḥabbet bezminüñ dil menzilibdür
Mey-i úşøuñ ḥired lâ-yaûlilidür

2 Dökülsün dâne dâne eşk-i çeşmüm
Maḥabbet mezraúnuñ ḥâ´ıldur

78b/ 3a Æãr1ø-i gamda başum bir ceresdür
3b Dehânumda dilüm güyâ dilidür

4 Raøibüñ ne çalar bezm-i belâda
Gerekse biñ kez ötsün çük øılıdur

5 Ölüm âsân olupdur ~ayretîye
Bu ḥuløuñ gerçi gâyet müşkilidür

(78b)

2 `urüs-1 úarşa gídâ itmege ya ḥòd ol şeb
Kevâkib erzenin ölçerdi keyl ile gerdün

3 Nücüm çeşmine çekmek dilerdi yâ ḥòd kühl
Sipihir bivesi çarḥuñ yâ zülf-i gâliye-gün

4 Cihâmı almış idi cünd-i Hind[ù]y1 Şâmı
İrince ḥüsrev-i ḥâver livâsın itdi nigün

5 Geçüp oturdı çü tahta o ḥüsrev-i giti
Cihâna ´açdı zer açup define-i medfün

6 Yumağa çirk-i şebi çarḥ-1 câme-ḥÿâbından
Getürdi çeşme-i ḥòr âb øur´-1 meh ´âbün

7 Cihâna mu´cizesi @âhir oldı Mûsâ-veş
Ç1øardı çün yed-i beyzây1 ´ubḥ-dem gerdün

8 Yüzüñi sürmek ile ḥâk-i pây-1 Pâşâya
İşini mihr-i cihân-tâb eyledi altun

9 Dikildi sancağı dinüñ øılâú1 küffâra

Maøarr olalı semendüñ sümine şehr-i Buàin

- 10 æilâúidince cibâli úadù neberdüñde
ı alınca şeşper-i øahruñ hemân ider hãmùn
- 11 Dem-i duãda ki atıldı àub-1 ejder-dem
Leşine øondı o dem kâfirüñ hemân øuzğun
- 12 Kef-i sehãña senüñ nice beñzeye úummãn
Yanuñda dãne-i hãrdal define-i æärün
- 13 Yüce şu deñlü sarãyuñ senüñ muállãdan
Nite ki taht-1 serãdan bu kâf-1 minã-gün
- 14 Rumüz-1 mesøele-i úadluñ itmege tahøiø
Çıøardı ´ubha çerãğın kevâkib-i gerdün
- 15 Bu süz-1 nâr-1 felâket olur baña gülşen
`alilüm olsa eger luáf-1 cüduña maørün
- 16 Kimesne rişte-i na®mumı hãbbeye almaz
Cevãhir-i sühenüm olsa lüdüü'1-meknùn
- 10 Çerãğun olsun uyandur bu hãb-1 gâfletden
Fiğãni çãkerüñi itme gáyryya memnùn

Der-kenâr

(41)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Seyrüm oldı dün gice Æübâyı gördüm bir na®ar
Çin seher ol serv-i hòş-bâlã-yı gördüm bir na®ar
- 2 æurtılu®p ulmetden açıldı biraz göñlüm gözüm
Yine ol mâh-1 cihân-ârãyı gördüm bir na®ar
- 3 Çün gelüp yaylaøı seyr itdüm hemãnã fi'1-meóel
Yeryüzinde Cennetü'1-Meöwãyı gördüm bir na®ar
- 4 Uş baña dağ üsti bãğ oldı bugün yoldaşlar
Ol leb-i gonca gül-i raınãyı gördüm bir na®ar
- 5 Necde vardum ´anki Mecnùnı temãşã eyledüm
~ayreti-i vâlih ü şeydãyı gördüm bir na®ar

(42)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Yâr çün gül gibi her hãr ile seyr-i bãğ ider
Sine-i bãğın lâleler gibi ser-ã-ser dãğ ider

- 2 Üstühânnum tîğ-i eşk ile olur ´ad pâre âh
Çün bilin dendân-ı mâhiden kemer øucmağ ider
- 3 Ol hümâ âalâtlü dil-ber gelse miñnet-hâneme
Bir hevâyidür henüz øonişmadın uçmağ ider
- 4 Kendü øanum kendü perverdüm geçerken gözyaşu
Ben ğubârı âsitânuñda senüñ ırmağ ider
- 5 Ne oñulmaz derd olur bu derd-i hicrân ey âabib
~ayretü bî-çâreyi ne öldürür ne ´ağ ider

(43)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yine istiøbâle çu ey cân ki cânânum gelür
Yine pâk-i cân ki ey dil ki mihmânnum gelür
- 2 Ey müje cârü çeküp ey göz gül-efşanlığ ider
Yolları pâk eyleñ ol pâkize-dâmânnum gelür
- 3 Yiridür øarşu çu øarsa gözlerüm merdümleri
øarşudan bin nâz ile luâf ıssı sulâanum gelür
- 4 Nükhet-i pirâhen-i va´l irdi cân Yaúubına
Ey birâder ğâlibâ ol şâh-ı Kenüanum gelür
- 5 Gözlerüñ ideyin yine ey ~ayretü-i tîre-rüz
Ol ayağı øprağı kühl-i j afâhânnum gelür

(79a)

- 11 Degül hadün çü mediğ olmaø Á´af-ı dehre
Götür duñya livâ gibi ellerüñ eknün
- 12 `ıyâm-ı øadrüñe şems olsa şemse-i gerdün
Nite ki yücele âø-ı muøarnes-i gerdün

æa´ide-i Ceng Eyzân-ı Añmed Pâşâ
Der-sitâyış-i Sulâan Meñmed
Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Seher ki Zühre nevâda düzetdi perde-i ceng
úArüs-ı heft-felek çarha girdi çâpük ü şeng
- 2 Uyandı meşâle-i ´ubh u yandı şemü-i felek
Dürildi çâdır-ı kühlü vü göçdi leşker-i jeng
- 3 Meger ki bişe-i gerdünda gördi zerrin-şir

- Ki sebzezâr-1 zümrüdde oaçdı sîmîn-reng
- 4 Cihân cemâli bu müşgîn âtuødan oldı úyân
; anasın açdı ruḥ-1 döst âurra-1 şeb-reng
- 5 Sipihîr çengine zerrîn veterden ü hürşid
Ki düze muârib-i Zühre bu şîr-i terle tereng
- 6 Ğamuñla øılca øılup cânum oldı øaddüm çeng
Dilümi üd øılup n' için itmeyem âheng
- 7 Çü zülfi ḥaløalarından siâreler görünür
Æaña øalup âğıdur kendüziyi heft-reng
- 8 Diler kim iriše únnâb-1 lañüñe zülfün
Ki ḥüşe-i ünebinden a´ar iki âveng
- 9 Cemâl-i gülşeni içre gözi iki âhü
Kenâr-1 âb-1 ûçârında zülfi iki neheng
- 10 Şükür ne kelledür ey âüâ-i şeker-ğüftâr
Ki lañüñ öykünüp itdi cihâmı başına teng
- 11 Bu suḥt-rûluğa ucından ol şikeste-dili
Kim itdi ğarøa-1 âb u kim urdı başına seng
- 12 Cefâsı tiği oaçan çıøa dil niyâmından
Ki ḥün-1 dille âtupdur anı ser-â-ser jeng

Der-kenâr

(44)

Mefûlû Fâülâtü Mefâülû Fâülün

- 1 Yâ Rab bu mürd-i cisme yine cân oaçan gelür
Yaüni belâlu cânuma cânân oaçan gelür
- 2 æurtarmağa faøirini @ulm-i zamâneden
Ol üdl [ü] dâd ´âḥibi sulâân oaçan [gelür]
- 3 Ğam-dide didesine bu miḥnet-keşidenüñ
Ol izi tozı küñl-i ; afâhân oaçan [gelür]
- 4 Olup güşâde yâ der-i dârü'ş-şifâ-yı ğayb
Cân u gönül marîzine dermân oaçan gelür
- 5 Cân gülşeninde açılup ey dil gül-i murâd
Biñ ğunc ile o ğonca-1 ḥandân oaçan gelür
- 6 Dil ḥânesin oaçan æolar envâr-1 şevø ile
Cân bezmine o şemû-i şebistân oaçan gelür

(45)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 1 Ey gönül her mübtelâ kim ũş10-1 dildâr olur
Bağrı yaşlu gözi yaşlu işi âh u zâr [olur]
- 2 úÁş10 iseñ kâr-1 dünyâdan beri ol gel beri
Nâbe-kâr olmaz maħabbet erleri bi-kâr olur
- 3 Seng-i cüy-1 mive-i mihr ü maħabbet bilmeyen
Bâğ-1 úş0 içinde siz ´anmañ ki ber-ħordâr olur
- 4 Hey niçe tâc u nice destâr ü nice âaylesân
Kendü başı úş0 yolında kişiye bâr olur
- 5 úÁş10 iseñ ~ayretî gel nâ-murâd ol nâ-murâd
úÁş10a anca0 murâd olan rızâ-yı yâr olan
- 6 Ey ´oran erbâb-1 úş0ı benden âħir bunlaruñ
Kimini oda ya0arlar kimisi ber-dâr olur

(46)

Feülätün Feülätün Feülätün Feülün

- 1 Didüm ey döst cefâ ise hemân anca0 olur
Didi bi-çâre ħaã ise ise hemân anca0 olur
- 2 Æayanan úş0a irer menzile didüm işidüp
Didi bir pîr ú´ã ise hemân anca0 olur
- 3 Buldı dil künc-i ferâgatde 0anãúat gencin
Bu fenâ evde Ânã ise hemân anca0 olur
- 4 Ğam yirüz 0an içerüz bezm-i maħabbetde müdâm
úÁş10a çev0 ü ´afâ ise hemân anca0 olur
- 5 Fa0ra izi tozın gözlerüne sürme idin
~ayretî kühl-i cilâ ise hemân anca0 olur

(79b)

- 13 Cemâl-i mülkini tiğ ile âtdı ğamzeleri
Nite ki milket-i İslâm şâh-1 ferruħ-yeng
- 14 Cihâgüşâ-yı memâliksitân-1 heft-i0lim
Muħammed-âyet ü Yüsuf-cemâl ü ~aydar-ceng
- 15 Düzetdi 0alúa-1 pülâdı tiğ-i İslâma
Ki 0alúa ola anuñla 0amu 0ilâú-1 Fireng

- 16 Sen ol hümâ-yı şerefsin ki ıahd-i ıadlıñ ile
æııur neşimen-i şebbâz âşiyâna güıeng
- 17 æazâ gibi ne øadar atasın tırüñ ha´uma
Ecel gider haber itmege öñce bıñ ferseng
- 18 Kerâmetin siper ola ıadü-yı sengin-dil
Geçer bu nize-i ser-tizüñ itmez anda direng
- 19 Çü åoldı øubbe-i gerdün ´adâ-yı naırañ ile
İçine od düşüben raıd ider giriv ü gareng
- 20 O şeh-süvâra ünân-gir ola mı dest-i ´abâ
Ki båd-pâyine nisbet sipihr hıngı leng
- 21 Muħadderât-ı süħenden çü zihñüm açsa niøâb
Gerek ki ola müteħayyir úøül-i pür-ferheng
- 22 Nice dürüst øılam ben øalemle şeh medħin
Ki bende baħt-ı siyâhum øalem şikeste vü deng
- 23 Çü nüktedân-ı cihândur şehen-şehüñ Aħmed
Sözi uzatma demidür duıya øıl âheng
- 24 Niçe ki uçura her ´ubħ mürg-i zerrin-bâl
Bu åbnüs-ı øafesden sipihr-i minâ-reng
- 25 Şeref gökinde sen ol âfitâb-ı üılem-tâb
Uıârid ü felek ursun ıadüya tır-i ħadeng

Der-kenâr

(47)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol güzeller pâdişâhı kim ħayâli bendedür
Menzili cânımdadır nite ki cânım tendedür
- 2 Æür-ı Müsâdur tenüm göñlümde nür-ı úşø-ı pâk
Şol tecelli nârdur kim Vâdi-i Ey[m]endedür
- 3 Cüst ü cü it yâri sen bu ev boyalıdur dime
Ey gözüm yaşı şu kim cüyendedür yabandadır
- 4 Bulmazsañ istemezseñ geşt idüp her güşe[yi]
Gerçi ey âlib yine maalübuñ olan sendendür
- 5 Pâdişâhum dise sulânum úceb mi ~ayreti
Âsitân-ı devletünde bir kemine bendedür

(48)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 **Ūşøa øul olalı bu gönölüm ħalâyıødan øaçar**
Merd olan nâ-maħrem ile âşinâlıødan øaçar
- 2 **Rište-i peyvende süzen gibi göz dikmez gönöl**
; anki ūsâ-yı mücerreddür ūlâyıødan øaçar
- 3 **Künc-i firøat ğam-ı dil-berden olımaz dil-beri**
Kişi ğurbetde øaçan yârı muvâfıødan øaçar
- 4 **ŪÁşıø incinse cefâdan bil vefâdan dŪrdur**
Yâr ūşıødan øaçan øaçsa yaraşıødan øaçar
- 5 **İttihâd-ı maünevî kesb ideğör ey ~ayreti**
; üretâ maħbüb olan elbette ūşıødan øaçar

(49)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 **Münevver øıldı âfâøı cemâlün mihri lâmiüdü**
Benüm virâneme ´almadı pertev øaldı äliüdü
- 2 **Gönöl abdâlına ħân-ı vi´älün olmadı rüzü**
Geçinür ğam yimekle rüz u şeb derviş-i faünidür
- 3 **Sürerse ol büt-i Çinün işiginden beni düşmen**
Gönöl küyında eglengil ki ūrzu'llâhi vâsiüdü
- 4 **Behâyim-i äbüolan ūmî ne bilsün bâdenün**
Berü ´un anı ey sâøi ki ol insâna nafiüdü
- 5 **Na´ihatle bizi maħbüb u meyden kesmek isterseñ**
Kelâmuñ nâ´ihâ her yirde ğüyâ na´´-ı øääüdü
- 6 **Eğer lâ-şey degülseñ gel ğubâr ol ey ten-i lâşey**
Çün âħir cümleten eşyâ yine a´lına râciüdü
- 7 **Getürme gel dile ey ~ayreti cân u gönöl râzın**
Ki her bir sır ki iŪnâ tecävüz itsi şâyüdü

(50)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1a **Ey ğedâ diye(yi)n baña devletlü ħânım yoø mıdur**
- 80a/ 1b **Yoħsa ben âdem degül miyem ya cânım yoø mıdur**
- 2 **Ætalum dünyâ senüñdür yâ benüm de dünyede**
Çaø bütün dünyâ değer bir nev-civânum yoø mıdur

- 3 Pîr-i çarhuñ âtulum şems-i cihân-efrûzı var
Yâ benüm Aḥmed gibi bir yâr-ı cānum yoø mıdur
- 4 Oluban bed-nām-ı ũlem gerçi yaødum niçe dāğ
Olmadum mı şâh-ı ğam nām u nişānum yoø mıdur
- 5 ~ayretiyem dökme gel yoø yirlere øanum benüm
Pâdişāhum n'ola øul oldumsa øanum yoø mıdur

(80a)

79b/ æa`ide-i Kerem Eyzān-ı Aḥmed Pāşā Raḥmetu'llāhi úAleyh
Der-sitāyiş-i Sulān Meḥmed
Feûlātün Feûlātün Feûlātün Feûlün

- 1 Ey muḥià-i keremüñ øaāresi úummān-ı kerem
Bāğ-ı cüd ebr-i kefüñden æolu bārān-ı kerem

80a/

- 2 Maālaúı `ubḥ-ı @afer mihr-i çekā ebr-i ḥayā
Felek-i ũzz ü úalā dāver-i devrān-ı kerem
- 3 Tāc-baḥş-ı ser-i sulān-ı selān-ı cihân
Ziyet-i taḥt [u] nigîn ~azret-i Sulān-ı Kerem
- 4 Bıll-ı ~aø Şâh Muḥammed ki işigi göküñüñ
Kem-terin [y]ılduzı olur meh-i tâbān-ı kerem
- 5 Ayağı æoprağıdur cevher-i iksir-i ḥayāt
Ásiāanı tozıdur sürme-i aúyān-ı kerem
- 6 Açılur ḥulø-ı nesim ile gül-i gülşen-i cüd
Bezenür luáf-ı zülāl ile gülistān-ı kerem
- 7 Baḥr-i Aḥzar ne durur øulzüm-i cüdünda ḥabāb
æaāre-i feyzi nedür ebr-i dür-efşān-ı kerem
- 8 Keff bir demde niŪar itdügi gencüñ úşret
`aşre dek vezn idemez keffe-i mizān-ı kerem
- 9 Bi-øıyās olalı iḥsānlaruñ ey ḥüccet-i cüd
æātiúoldı cedel-i ḥazmuña bürhān-ı kerem
- 10 Ne melek-ḥüy meliksin ki dem-i luāfuñ ile
KevŪer-i cüd aøıdur ravza-ı Rı-vān-ı Kerem
- 11 Ne kerāmet øodı çāt-ı kerimüñde ki olur
Ayağüñ ba`duğı yir Çeşme-i ~ayvān-ı Kerem
- 12 Bulmasa nām-ı şerifüñle şeref-nāme-i cüd
Ebter olurdı øamı defter ü divān-ı kerem

- 13 Gün gibi salânatuñ âübı göke ağsa ne añ
Saña ´unıldı bu mydânda çü çevgân-ı kerem
- 14 Baħr-i cüduñ nice şerħ ola k'anuñ reşhasıdur
~ã´ıl-ı kân-ı seħã mâye-i úmmân-ı kerem
- 15 Salânat hılúatini øaddüñe hayyââ-ı felek
Râst biçmese açılmazdı giribân-ı kerem
- 16 Ne øadar zer var ise dest-i zer-efşânuñ ile
~arf-i zer gibi perâkendedür ey kân-ı kerem
- 17 Sım ´üretde sitem şekline yazıldığ'ıçün
Æağıdursın anı düşmen gibi ey cân-ı kerem

Der-kenâr

(51)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Süz-ı dilden øorøaram âh itmege ülem yanar
Çâr erkân u àoøuz eflâk yedi yem [yanar]
- 2 Nice yanam yaøılam yârâna bilmem derdümi
Kim dem ursam süzişümden güş iden âdem yanar
- 3 Bağrumuñ zaħmı oñulmağa ne çâre ey âbib
K'âteş-i süz-ı derünümünden benüm merhem yanar
- 4 Gözlerüm yaşına ğarø iken gören âhum odın
Dir görüñ bi-çâre hem deryâya düşmiş hem yanar
- 5 Uçurursa bâl ü per yandurmada pervâneyi
Oda yansun ~ayretü şol cânüñü andan kem yanar

(52)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sine tennürında(n) dil kim âteş-i rüşen yaøar
Bir fenâ abdâla beñzer(ür) güyiyâ külħan yaøar
- 2 Od urur dehre øoma âh itmesün dil ey hıred
Virme bir divâneye âteş ´aøın hırmên yaøar
- 3 Yandurur pervâne par par şemüe per pervâ yimez
Germ olup mey meclisinde ´anki pîrâhem yaøar
- 4 ~üsñüñüñ bir pertevi çøø cân u dil pertâb ider
Bir tecelli âteşi biñ Æür biñ Eymen yaøar

- 5 Yanmada yanumda uçurma iñen pervāneyi
~ayretî cān yandurur cānā ol ancaø ten yaøar

(53)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 N'eylerem gülşeni kuy-1 nigārum var yeter
Nağme-i bülbül ne lâzım âh u zārum var yeter
- 2 Gāh geh táb-1 teb-i hicrān teskîn itmege
ûĀrız-1 va´fında şîr-i âbdārum var yeter
- 3 Seyr-i gülzār eylesün ol øanlu yaşumdan benüm
Kendü ħum-ĥānemde açılmış bahārum var yeter
- 80b/ 4 Ğam degül olmazsa yirüm mergzār-1 kuy-1 yār
Anda dil adlu benüm bir mürġ-i zārum var yeter
- 5 ~ayretiyem beni var yoġ ise fels-i aĥmerüm
Sinede ey ĥıace dāġı bî-şümārum var [yeter]

(80b)

- 18 Gök tenürında øuru øur´ øøınur mih ile māh
`Ĥān-1 luāfuñda firāvān olalı nān-1 kerem
- 19 Kāse-i ĥır´ åoyar sofrā-1 iĥsānuñdan
Dest-i inūmuñ ile ũm olalı ĥĤān-1 kerem
- 20 Mihr-i cùduñ çemen-i luāfa zer-efşān olalı
Gülşen-i dehr bezer nergis-i bistān-1 kerem
- 21 Büy-1 ĥuløuñdan urur misk gibi dem ki åurra
`øş-revāĥ ile cihān bāġını reyĥān-1 kerem
- 22 Aĥmedüñ ġam maøası kesdi dilin şemú gibi
Saña rüşen diyemez ĥālını sulān-1 kerem
- 23 Sen Süleymān-1 dil ile öge bir mür-1 zaüf
Getüre nuåa meger luāfuñ ile ān-1 kerem
- 24 `üsrevā cevr eli çāk eyledi ´abrum yaøasın
Dest-gır olsa demidür baña dāmān-1 kerem
- 25 Midĥatüñ bülbülünü ġam øafesinde øoma kim
~ayfdur åüāye zehr ey şekeristān-1 kerem
- 26 Ekrem-i ĥalø sezā-yı vāsıā-1 úød-1 kirām
Her leūmüñ sözün işitme budur şān-1 kerem

- 27 æul haää øılsa n'ola úfv-1 şehen-şâh øanı
Æutalum iki elüm øanda imiş øanı kerem
- 28 Ben øara äopragı ihyâ-yı memât itmek için
Yağsa cüduñ buludından n'ola nîsân-1 kerem
- 29 Gerd-i ğamdan øıla bahtum yüzün iøbâl eli pāk
Mevc-i luafuñdan eger cüş ide úmmân-1 kerem
- 30 Nice k'ïөлim-i mürüvvetde giçe hük-m-i vefâ
Nice k'eyvân-1 úääda äura divân-1 kerem
- 31 Dest-i ihşânuñ ile yapıla bünyân-1 seğâ
Päye-i øadrüñ ile yücele eyvân-1 kerem
- 32 Nice kim Kaube misâfirlerini luaf-1 İläh
Raħmet-i hÿânına her sâl ide mihmân-1 kerem

Der-kenâr

(54)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Bilsen yine cânumdan ayıran beni kimdür
Göz göre revânumdan ayıran beni kimdür
- 2 æahr ile sürüp kendü efendüm øapusından
Bulm ile mekânumdan ayıran beni kimdür
- 3 Bir bülbül-i hòş-nağme iken kendü demümde
Gülzâr-1 cinânnumdan ayıran beni kimdür
- 4 Yoğ ise eger hıçmet-i şâhide øu'ürum
Sulân-1 cihânnumdan ayıran beni kimdür
- 5 Oø gibi yine ~ayretiyâ itme yabana
Ol øaşı kemânnumdan ayıran beni kimdür

(55)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Leb midür bu sâøiyâ yâ câm-1 bez-ârâ mıdur
Söz midür bu bilmezem yâ râh-1 rüh-efzâ mıdur
- 2 Dökilür 'alınduğınca şivelerden miveler
Naħl-1 dil-keş mi bu yâ Rab ya øad-i bälâ mıdur
- 3 Dòstum maø'uduñ öldürmek midür úşıoları
Naħl-1 hüsnüñ muøte-âsını nâz u istiğnâ mıdur
- 4 Mâtemüñ mi var nedür eksük degül nâlišlerüñ

Yâ senüñ ey dil sürüduñ âh vâh belâ mıdur

- 5 Menüidersin veche zibâdan bizi ey müttâøi
Ahsen-i taøvime inkâr eylemek æovâ mıdur
- 6 æara mıdur görinen başındaki şeyhüñ úceb
Bilmezem yâ bir muha´ılsuz øurı sevdâ mıdur
- 7 Her sözüñ her güşına bir gevher-i yek-dânedür
Bilmezem ey ~ayreti gönülñ senüñ deryâ mıdur

(56)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Luáf it unutma bendeñi himmet zamânıdur
Kim fevt olur efendi bu fir´at zamânıdur
- 2 Gel ben gedâyı eyleme mahrûm u nâ-ümid
Herkes murâda irdi ganîmet zamânıdur
- 3 Devrüñde irdi pâye-i úliye her kişi
Alçaøda øoma bendeñi rifúat zamânıdur
- 81a/ 4a Hengâm-ı úayş u mevsim-i şâdi irişdi gel
4b æoma beni únâda únâyet zamânıdur
- 5 Tımâr eyle derdüme ey cân æabibi kim
Bimâr olan gönüllere ´ıhhat zamânıdur
- 6 İgmâz øılma zaħmuma merhem maħallidür
İhmâl itme ħasteye şerbet zamânıdur
- 7 Áfãø içinde her kişi ħò´-dil faøire de
æoma mariz-i fãøa ifãøat zamânıdur
- 8 Yoø senden özge kimsecügüm bir mededsüzem
Raħm eyle derdmendüñe şeføat zamânıdur
- 9 Ben nâ-tüvânı úasker-i ħam eyledi zebün
At ´al meded dön üstüme cürøet zamânıdur
- 10 Ol dest-gir øaldı ayaølarda ~ayreti
Şaħum úAlilik eyle mürüvvet zamânıdur

(81a)

- 33 úd-i ferħundeñe øurbân ide aúläñi felek
Sen aħıbbâya buyur âb-ı seħâ nân-ı kerem
- 34 úÖmr-i ħa´muñ ire târiħ gibi pâyâna

Nâmuñı name-i iøbâl ide únvân-ı kerem

Tercüi Bend-i Nihâni Efendi Raḫmetu'llâhi úAleyh¹⁰⁹
Feûlâtün Mefâülün Feûlün

-1-

- 1 Yine ülem dem-i bahâr oldı
Her âraf tâze sebzezâr oldı
- 2 Başladı her şükûfe güftâra
Raḫmet âŖarı âşikâr oldı
- 3 Lâle olsa úceb mi gâşiyedâr
úzzet âyetine gül süvâr oldı
- 4 Çözeliden benefşe gîsûsın
Sünbülün zülfi târumâr oldı
- 5 Nicesi bülbül itmesün feryâd
Ėocanuñ hem-nişini Ėâr oldı
- 6 Cürüa zerrin øadeĖden açdı meger
Nergisün gözleri Ėumâr oldı
- 7 Yâr da øumrı ile der açsa
Bâğ da bülbüle hezâr oldı
- 8 Bu cihân kimseye degül bâøi
İçelüm âolu âolu ´un sâøi

-2-

- 1 Yire ´aldı bisâa-ı sebze çemen
Geldi devr-i sürür gitdi Ėazan
- 2 Gül güle söyler oldı gülşende
Ėoncaya güft ü güya açdı dehen
- 3 Yine oldı benefşe bâde-fürüş
úÁlemi âutdı büy-ı misk-i ` oten
- 4 Lâle geldi úAdem¹¹⁰ diyârından
Ayağı tozu ile ´ağ u esen

Der-kenâr

(57)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

¹⁰⁹ Başlıkda bu terci-i bendin Nihâni'ye ait olduğu yazılmışsa da bendin sonunda Mesihî veya Revâni mahlaslarının geçmesi; başlığın üzerinde düzeltmeye gidilmiş olması ve düzeltmenin de silinmesi akıllarda soru işareti uyandırmaktadır.

¹¹⁰ úAdem: úAden

- 1 Áfitâbum gün gibi úarz-1 cemâl it günde bir
Sâye-veş gam ®ulmetin çek pâymâl it günde bir
- 2 Gündüzüm şeb olmuşdur gel ey gül yüzlü mâh
Baña bir firøat şebin rüz-1 vi´âl it günde bir
- 3 Va´l ide ben øara günlünüñ günin ûd eyleyüp
æâmetin agyâr-1 bed-mihrüñ hilâl it günde bir
- 4 Derd-i hecr ile meded öldüm ben ey úsi- nefes
Gel benim bir demüm biñ mâh-1 sâl it günde bir
- 5 æomasın bi-dâd-1 hicrân ile dâd itsün saña
~ayreti ol şâh-1 hüsne úarz-1 hâl it günde bir

(58)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ehl-i úşøuñ şive-i laú-i şeker-hâ öldürür
Hey ne øavm olur ki bunları Mesihâ öldürür
- 2 Meşhedine bitmeye nergisden özge bir giyâh
Şol şehid-i úşø kim ol çeşm-i şehlä öldürür
- 3 Rùhınuñ ola maøâmı úarş-1 aulâdan yüce
Şive ile her begi ol øadd-i bälâ öldürür
- 4 Umaram kim ülem-i maúide ola rùhı şâd
Gam bucağında şunu kim derd-i sevdâ öldürür
- 5 ~ayretiği gel bugün öldür bugün ferdâyı øo
Kim sen öldürmezseñ anı tiğ-i ferdâ öldürür

(59)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nev-baħar oldu gönül ´oħbet-i ´aħbâ demidür
Yaúni mevsimidür câm-1 mu´affâ demidür
- 81b/ 2 Oldı ihyâ øamu emvât-1 nebâtat-1 cihâ[n]
Nefes-i båd-1 ´abâ ´anki Mesihâ demidür
- 3 Æağıdup yâr rùhı üstine sünbüllerini
Didi eyyâm-1 baħar oldu vü ferdâ demidür
- 4 Baħr-i úşøa ´alalum fülk-i dili n' olsa gerek
Nev-baħâr oldu sefer mevsim-i deryâ demidür
- 5 Seyr ider gülşeni boyun øulaø açmış güller
Gel gel ey bülbül-i şeydâ ki temâşâ demidür

- 6 Vâû®i diñleme úayş eyle peri-rûlar ile
Dive aldanmadı şunlar ki ®arif demidür
- 7 ~ayretî mevsimidür güşe-i gamdan çıoagör
Dünyede úayş u ´afâ gülşen ü ´ahrâ demidür

(81b)

- 5 Bülbülün ömri hasret ile geçer
Gül ola yâr hâr-ı huşk neden
- 6 Gideni ´anma yine bunda gele
úAyş u nüş eyle fır´at elde iken
- 7 Hâ diyince hazan olur bâğı
Gıra olma bahâr-ı ömre iken
- 8 Bu cihân kimsye degül bâøi
İçelüm aolu aolu ´un sâøi

-3-

- 1 Ser ü baş ´alduğına hikmet bu
Külli şey hâlikün illâ [veche]hu¹¹¹
- 2 İşidelden bu âyeti zanbaø
æaldırup bir muğân didi yâ hù
- 3 İrişem diyü yine didâra
Çabalar hasret ile her sü ´u
- 4 Lâleyi gör ki øomaz elden ayao
Süsen aldı eline Çinî sebù
- 5 İşidüp bülbülünü bülbülenün
Bülbüle gül didi ki sende be-gù
- 6 Yâr isterseñ ey gönül yürü var
Na®arı ~aøøa eyle ~aøøi be-cù
- 7 Bu cihân kimsye degül bâøi
İçelüm aolu aolu ´un sâøi

-4-

- 1 Düzdi meşâa-i ´abâ çemeni
j açdı ´ahrâya nâfe-i `oteni

¹¹¹ Kasas, 88: "O'nun vechi (zâtı) hariç her şey yok olacaktır."

- 2 Oldı firâş yire ebr-i baħar
ı u yirine ´açar dūr-i úAdeni
- 3 Būlbūle ğonca nāz itmek için
Ĝonca ğūlden idindi pìreheni
- 4 Serv ğördi çenār el uzatmış
Eĝilüp nāz ile didi meh beni

Der-kenār

(60)

Mefāūlūn Mefāūlūn Mefāūlūn Mefāūlūn

- 1 Yine ben ğöz ğöre cānumdan ayrıldum Müselmānlar
Beni aĝlañ ki cānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 2 úAceb midūr ğözüm yařı benüm āb-1 revān olsa
Meded ben ĥaste dermānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 3 Cihānda hiç baña ölmeden özge çāre øalmadı
Meded ben ĥaste dermānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 4 Vücūdum mülki bařlasun øo virān olmaĝa yap yap
Çū ben ol genc-i pinhānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 5 Baña raħm eyleyüp kāfir Müselmān aĝlasa āñ mı
Bugün ol nā-Müselmānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 6 Dil ü cān kişverin yaĝmaya virdi úsker-i miħnet
Çün ol devletlü sulānumdan ayrıldum Müselmānlar
- 7 Aceb mi ~ayretì gibi gezersem zār u ser-gerdān
şaşırdum yolumı cānumdan ayrıldum Müselmānlar

(61)

Mefūlü Fāūlātü Mefāūlü Fāūlūn

- 1 Her øø1 kim niřāna o kaşı kemān atar
Cānlar niřāne olmaĝ için āña cān atar
- 2 Æogrı olunca kişi atarmış yabana çarħ
Ĝörmez misin ki øø1 dem-ā-dem kemān atar
- 3 ınsa úaceb mi cām-1 dil eafāl-i ĥādiòāt
Seng-i belāyı baña üřür her zamān atar
- 4 Cān kişverini almaĝa bir pādiřā gerek
Dil şehrine øø1mı ki ol şeh niřān atar
- 5 İrgürmedi niřāneye herĝiz murād øø1n

Yıllar durur ki ~ayretü gerçi nişân atar

(82a)

- 5 Lâle sâøi olup elinde øadeh
Oldı her meclisün alup vireni
- 6 Aldı zerrin øadeh eline øadeh
Çekmek ister kenâra yâsemi
- 7 Æagda hüsni lâle va-f olımaz
Bâğda añma luaf-ı yâsemi
- 8 Nergis açmaz gözini uyhudan
Görmeyin diyü hâk olup gideni
- 9 Bu cihân kimseye degül bâøi
İçelüm ãolu ãolu ´un sâøi

-5-

- 1 Ğamdan oldı benefşe øaddi dü-tâ
Anuñ için âtar elinde ú´ã
- 2 Gül-i hõş-bù harire ğarø olmış
Geh giyer aâlas ağ u geh hamrâ
- 3 Sebze-püş olsa n’ola serv-i sehi
Süsen õninde lâceverdi øabâ
- 4 Boynın a´mı ş çenâr tesbihin
El götürmiş kim ide serve duû
- 5 Dil uzatmış meger ki ğonca güle
Bir âbanca urdı ´uretine ´abâ
- 6 j ahn-ı gülşende yine bülbüller
Eylediler ´afâ vü úayşa ´adâ
- 7 Bu cihân kimseye degül bâøi
İçelüm ãolu ãolu ´un sâøi

-6-

- 1 Yine gül Yûsufından irdi haber
Bülbüle k’ide nâle şâm u seher
- 2 Hem-dem olup hezâr destâne
Güle medh ü õenâlar eyleyeler
- 3 üÖmr bir haftadır iki olımaz
Lâlede ãañ mı olsa dâğ-ı ciger

Der-kenâr

(62)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Baña bu bend-i belâ zülf-i dil-âviz geçer
Ğazabı ğamze-i hùn-riz iñen tiz geçer
- 2 Aylanursa ne var úar´a-ı hüsñ içre müdâm
Kendü `üsrev ruħı Gülgün ´açı Şebdiz geçer
- 3 Yoø durur bir dahı `üsrev gibi şirîn-güftâr
Niçeler gerçi ki bu úar´ada Perviz geçer
- 4 Çâr-sù-yı dil ü cân içre hatı reyħâncı
Gözi øa´`âb ü lebi laû-i şeker-riz geçer
- 5 Yimedi çerrece dünyâ ğamını ~ayretiyâ
Bu cihân içre şu kim ´âhib-i Perviz geçer

(63)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Dòstum destüñden olan let baña devlet yeter
° arb-ı ber-destüñ başumda efser-i devlet yeter
- 2 Bir levendem ben yaraşmaz baña dibâ vü ħarir
Dem-be-dem øana boyanmaø cismüme hilât yeter
- 3 Bòstân-ı kùy-ı dil-berde yidüğüm âşlar
Var ise fi´l-cümle çevøüm mive-i cennet yeter
- 4 Dòstum cismümde her bir zaħm-ı pür-ħunuñ senüñ
Bezm-i ğamda göñlüme her sâğar úşret yeter
- 5 ~ayret-i vâlih [ü] ħayrâna dest-i dòstdan
Gâh geh doyunca let yimek zihî niúmet yeter

(64)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Düşmenüm ħandân u ben giryân olam lâyıø mıdur
Her dem ol şâdân u ben nâlân olam lâyıø mıdur
- 2 `øş ğiçe sâyeñde her laħ®a øara yüzlü raøib
Sâye-veş ben ħâk ile yeksân olam lâyıø mıdur
- 3 ç una ol her derde ben nâ-merde va´lı şerbetin
Ben belâ küncinde bi-dermân olam lâyıø mıdur

- 4 İre düşmen menzil-i maø´uda ben döstum
Vâdi-i hayretde ser-gerdân olam lâyıø mıdur
- 5 İre ûd-i va´la her øurbâna lâyıø olmayan
~ayretî gel yirde ben øurbân olam lâyıø mıdur

(65)

Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1 Beni yaødı firãø-1 ûrîz-1 yâr
Ve øinã Rabbenã ûçãbe´n-nãr¹¹²
- 2 Firkâtünde sevãd-1 didelerüm
Oldı güyã seḥãb-1 lüdüö-bâr
- 82b/ 3 Bu elem bârı ile dirlikden
Yeg diler dil ölümini ´ad-bâr
- 4 Beni ḥãke ber-ã-ber itdi yine
Bir bülend-aḥter ü güneş-reftâr
- 5 Nev-bahãrum ḥazãna döndürdi
Bie firãøı ḥazãn u va´lı bahãr
- 6 Oldı cãn àüäsine gu´a øafes
Oldı dil bülbüline mesken ḥãr
- 7 Cãm-1 va´luñda irmeseydi meded
Öldür(ür)di ~ayretiyi derd-i ḥumãr

(82b)

- 4 Nergisüñ bi-ba´arluğı ḥaberin
Diye idi n´olaydı nilüfer
- 5 Ğonça çãk itdi cübbesi yaøasın
Giydi güller benefşe mâtem ider
- 6 Oldı reyḥãn bu ḥãlete ḥayrãn
Kãkülünü ağıtdı sünbül-i ter
- 7 úÁøil iseñ eger gönül sen de
úbret al eyleyüp bu ḥãle na®ar
- 8 Bu cihãn kimseye degül bâøi
İçelüm áolu áolu ´un sãøi

-7-

¹¹² Bakara, 201: "...Allah'ım bizi ateş azabından koru."

- 1 Bir bahâr iste kim hâzânsuz ola
Gül-i hõş-büy-1 gülsitânsuz ola
- 2 Çemeninüñ ârâveti idi
Sebzesi tâze bostânsuz ola
- 3 Beñzer ol bâğa bir dem ansuz olan
Lâlesüz gülsüz erguvânsuz ola
- 4 Cümle âlem vücûdı cûdîdur
Çâre mi vâr durur kim ansuz ola
- 5 Olmaya bir nefes cihân ansuz
Eyledi ol iki cihânsuz ola
- 6 Heme eşyâ Mesîhidür anuñ
Ger Revâni ola revânsuz ola
- 7 Bu cihân kimseye degül bâøi
İçelüm âolu âolu ´un sâøi

Tercüi Bend-i Birâzer Efendi Raḥmetu'llâhi úAleyh
Feûlâtün Mefâülün Feûlün

-1-

- 1 Maûrifet güllerin hüveydâ ø1
Yine dil bülbülünü şeydâ ø1
- 2 Æuâ-i câna göster âyine
Anı bu ´uret ile güyâ ø1

Der-kenâr

(66)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dil-teşneyem İlâhî âb-1 zülâle irgür
Firøat şebini yaúni rüz-1 vi´âle irgür
- 2 Nâr-1 celâlün ile hâkister olmadın ten
Didâr haøø1 yâ Rab nür-1 cemâle irgür
- 3 Bu mihr-i cânı øurtar øoma küsûf-1 gamda
Maø´ud kevkebini burc-1 kemâle irgür
- 4 Bu dehr-i dün elinden hâke ber-â-ber oldum
æaldur elüm alup ol tâze nihâle irgür
- 5 yevø ü ´afâ ile ø1l bi-hõş ~ayretiyi
Ey sâøi-i maḥabbet gel bir piyâle irgür

(67)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 İşigün aşş başumda benüm tãc-1 saüdetdür
Ayağun äprağı iki gözüm'çün nür-1 üzzetdür
- 2 Ferâgat hırõasına çekdi başın şol ki ülemde
Güzel dutdı huzür itdi ´afâlar sürdi râhatdur
- 3 Mey ü maħbûbdan menüeylemek rind-i na®arbâzı
Erenler cânı'çün ey ´ufi i®hâr-1 hamãøatdür
- 4 İlâhî olmasun bir lah®a hãli aømadan yaşum
Dil ü cân mezraún ser-sebz ider bārãm-1 raħmetdür
- 5 İştidüm u´luluø sevdâsı var imiş dimãğunđa
j aøın ey ~ayretì va´llâhî bi´llâhî ´afâħatdur

(68)

Mefâilün Mefâülün Feülün

- 1 Ayağun äprağı ser-tãcumuzdur
İşigün ürşumuz miürãcumuzdur
- 2 Bulalda úşøunuñ gencinesini
æamu mir ü gedã muħtãcumuzdur
- 83a/ 3a Giçerüz âhumuz oøın felekden
3b Bu nüh şışe bizüm umacımızdur
- 4 Nice olsun gönül mülki ümãret
~arãmî gözlerün yağmacımızdur
- 5 `arãbât erlerinün ħãk-i pãyı
Bizüm ey ~ayretì ser-tãcımızdur

(83a)

- 3 Cümleden øurtarup úlüm ile
Gönlümi mürde iken ihyã øıl
- 4 Yãra ħa´r eyleyüp tevellãñ
Cümle ağıyãrdan teberrã øıl
- 5 Æãlibe olur âħiretde ħicãb
Hele sen yãrı terk-i dünyã øıl
- 6 Olma efserde pür-ħarãret olup
Áteş-i úşø ile yanup yaøıl
- 7 Cüşa gel derd ile ħurüş eyle

æaäre iken özüni deryâ øil

8 Gözüni yumup iki ülemeden
Bir na®ar kendüni temâşâ øil

9 Mest olup bâde-i maḥabbetle
Cânı medhüş u üølî şeydâ øil

10 Olup esrâr-ı úşø ile ḥayrân
Eyle rindâne ülemi seyrân

-2-

1 Gel gel ey älib-i cemâl-i yâr
İt temâşâyı âıymasun aġyâr

2 Yâr tenhâ vü ḥâne ḥâldür
*Leyse fi'd-dâri ġayre nâ-deyyâr*¹¹³

3 Bu cihân gülşeninde bübül yoø
Yoḥsa her ġüşede niçe gül var

4 Anı görmege göz gerek ammâ
İtmez idrâk dide-i pür-ḥâr

5 Göz yummaø perde-i ġaflet
Kime úarz-ı cemâl ider dildâr

6 Perde-i ġafleti götür gözden¹¹⁴
` İbðdan çeşm-i cânı øil bidâr

7 Bir na®ar eyle hey iki gözüm
İşte baø cennet işte baø didâr

8 Yine mi itmedüñ øabül evvel
Sözüme geldüñ işte âḥirkâr

Der-kenâr

(69)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Niçe bir virmeye el vu´lat-ı cânân niçe bir
Niçe bir yana firâø âteşine cân niçe bir

2 Niçe bir øan döke derd ile firâøunða gönül
Niçe bir yaş döke bu dide-i giryân niçe bir

3 Niçe bir od urasın cân u gönül ḥırmene
Niçe bir ola ´açun gibi perişân niçe bir

¹¹³ "Evde yoksa, gayrı hiçbir yerde yoktur."

¹¹⁴ Gözden: dilden

- 4 Niçe bir bulmaya cemûyyet-i hââr dil ü cãn
Niçe bir yaœa seni âteş-i hirmân niçe bir
- 5 Niçe bir pâreleye tîğ-i firâœ ile beni
O cefâlar øılıcı âfet-i devrân niçe bir
- 6 Niçe bir ben ten-i bi-cãn gibi pejmürde olam
Eyleye kendüyi ol cãn gibi pinhân niçe bir
- 7 Niçe bir aoğmaya ülemde murâdum necmi
Baña göstermeye gün ol meh-i tâbân niçe bir
- 8 Niçe bir vâdi-i hicrâna düşüp ser-gerdân
Gezesin ~ayretiyâ bi-ser ü sãmân niçe bir
- 9 Yâr çünkim oœumaz mihr ü vefâ destânın
Niçe bir yazıla bu defter ü divân niçe bir

(70)

Mefâilün Mefâülün Feülün

- 1 Bahâr irişdi cãm içmek gerekdür
Şarâb-ı laû-fâm içmek gerekdür
- 2 Geçüp ağ u øarasından cihânüñ
Oturup ´ubḡ u şâm içmek gerekdür
- 3 Hele eksüklüğüñüñ añladuğı bu
Bu eyyâmı tamâm içmek gerekdür
- 4 Dilerseñ kim olasın ğamdan âzâd
Müdâm içmek müdâm içmek gerekdür
- 5 Bugünlerde hemişe ~ayreti-vâr
Olup rüsvâ-yı üm içmek gerekdür

(71)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Divâne dil ki zülf-i zenaḡdân esiridür
Gel gör bugün ki bend-i zindân esirdür
- 83b/ 2 Devrân içinde bend-i belâdan mı øurtılır
Şol mübtelâña âfet-i devrân esiridür
- 3 ũşœuña øul [olalı] gönül ğamdan ağılamaz
Kimden ne derdi var şu ki sulâñ esiridür
- 4 Mür-1 zaûf ise dağı úşœuña øul olan

Bir pâdişâhdur(ur) ki Süleymân esiridür

5 Dil bağlamadı pîre-zen-i dehre ~ ayreti
æocadı gitdi dahı bir oğlan esiridür

(83b)

9 Kâr-1 yârı ââât otur epsem
Saña sözüm budur benüm her-bâr

10 Olup esrâr-1 úşø ile hayrân
Eyle rindâne úlemi seyrân

-3-

1 yerreye ´ayma mihr-i rahşânı
æaârece görme bağr-i úmmânı

2 ; usuz ol ~izr elinden eyleme nüş
; unsa minnetle Áb-1 ~ayvânı

3 æur´-1 meh gibi olsa çarđ üzre
Alma él ´ofrasındaki nânı

4 Mür gibi úlüvv-i himmet ile
` Yânuña daúvet it Süleymânı

5 Virme dil kimseye Zeliĥâ-veş
Olsa ĥüsn ile Yûsuf-1 Őânı

6 Kendü yağıyla øavrulup dâyim
Şemú-veş øalbün eyle nürânı

7 Tâ refúola dide-i cândan
Perde olan ĥicâb-1 @ulmânı

8 Göresin seni nice cevhersin
æandedür yâ bu cevherün cânı

9 Gözüñ aç øalma bezm-i ĥayretde
Hey şarâb-1 úzzdür şükrânı

10 Olup esrâr-1 úşø ile hayrân
Eyle rindâne úlemi seyrân

-4-

1 İdüp ol yâr-1 âşinâyı yâd
Eyle dil figânuma feryâd

2 Bende-i úşø öl ölmek isterseñ
Bend-i ģamdan hemişe ger âzâd

- 3 ~ã´luñ yaøsañ oda äteş-i úşø
`ırmen-i tömrüñ eylesün berbäd

Der-kenâr

(72)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Va´luñla cümleten senüñ ey cãn el emdedür
Miskin gönül firâø ile dâyim elemdedür
- 2 Ben dem-be-dem øam ağlaram ũlem áaraf áaraf
Gülmekde oynamaødadur ũlemde demdedür
- 3 Ey cãn áabibi şöyle zaüfem ki bilmezem
Ben nice zindegem ya benüm cãn neremdedür
- 4 Düşeli úşø ayağına äväre göñlümüz
Şol bir habäba döndi ki cãm ol Cemdedür
- 5 Fâşitse ~ayreti bizi äfäøa äñ mıdur
Olanca sırrumuz iki dilli øalemededür

(73)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cãnımı mest eyleyen yäd-ı leb-i mey-gündur
Zâr iden dil ündelibin ol ruğ-ı gül-gündur
- 2 Göñlümüñ şeydälıgın úayb eylemeñ Ferhäd-vâr
Bir lebi Şirin ´açı Leyliye çün Mecnündur
- 3 Døst øahruñdan bu dehrüñ her kime øan ağlasam
Görürem benden beter anuñ da bağrı ðündur
- 4 Nev-reside ðonçalar bülbüllerin zâr eylemeñ
Gülşen-i dehr içre ey dil eskiden øãnuñdur
- 5 ~ayretiyi böstân-ı dehrde döláb-vâr
Døne döne inleden bu gerdiş-i gerdündur

(74)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úAyn-ı ünäyet ile baña bir na®ar yeter
Maø´ud olan vefä ise işbu øadar yeter
- 2 Çoø çoø cefälar eyledüğüñ az vefä mıdur
Ger ädem iseñ ol bize ey verd-i ter yeter

- 3 Mihmāna ḥānōāh-1 ğam-1 úşø olanlara
` ün-1 ciger çekilse n'ola mā-ḥazar yeter
- 84a/ 4a æaçduøça dil kebūteri müjġānuñ oøları
4b Ardından öñine geçer (geçer) anuñ irer yeter
- 5 Devlet nişānı ~ ayretiyā başda ũşıøuñ
Maḥbūbınuñ ayaġı tozından eøer yeter
- (84a)

- 4 Reh-i úşø içre cān viren kişiler
Gıtdiler gerçi øodılar eyü ad
- 5 ` üsrev-i ũşıøān olur mıydı
Cān-1 Şirini virmese Ferhād
- 6 ~āl idin úşøı øaleme øalanda
Kim olur söz bināsı bî-bünyād
- 7 Dişdeki nān ile øarın åoymaz
Laf®-1 şekker aġızda irmez dad
- 8 Ferruḥ adın æelāffu® itmek ile
Göñli ġamġin olan olur mı şād
- 9 Vaøtidür øıl diyār-1 úşøa sefer
İdinüp nān-1 maüifetden dad
- 10 Olup esrār-1 úşø ile ḥayrān
Eyle rindāne ũlemi seyrān

-5-

- 1 Añladuñ n'oldı çün Ceme encām
ũAşā āġāz idüp ele al cām
- 2 İçmeyince mey-i ´afā-baḥşı
Zāyil olmaz küdüret-i eyyām
- 3 Ruḥ-1 zülfüñ ġamını åoylayalum
Bizi mest eyle sāøi ´ubḥ u şām
- 4 Va ´la irġür Birāzeri dāyim
Her ġün olur delüye çün bayram
- 5 æo Ġazāli ġirişme-i ġazeli
Dirme ol şive ile na®m-1 Ni®ām
- 6 Beter it sim-berler ev´āfi
Saḥtesin sözlerüñ gerekmez ḥām

- 7 Söyle bir söz dahî kelim-âsâ
K'ışidenler diyeler âh kelâm
- 8 Ehl-i derd olmağa ister iseñ ol
úşø mey-ğānesinde derd ā şām
- 9 Başøa bir pâdişāh olup sen de
Olma şöyle esir-i neng ü nām
- 84b/ 10 Olup esrār-ı úşø ile hayrān
Eyle rindāne úlemi seyrān

Der-kenār

(75)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Baş øoyup zülfüne øaddün yine āl itmek diler
Ben zaüfüñ øāmetin var ise dāl itmek diler
- 2 Rāy-vār birbirinün baş çatmış ebrular yine
Var ise ben nā-tüvānı bir hayāl itmek diler
- 3 Sùzdan yanar kebāb olur kebüter iltemez
Her øaçan mektüb ile dil úarz-ı hāl itmek diler
- 4 Dil lebinden ´orsa esrār-ı dehān dirgüren
Bir delü Loømāna hikmetden suūāl itmek diler
- 5 úAohl øoyup úşøa uyaldan gönül ey ~ayreti
Mülk-i fāniden beøāya intiøāl irmek diler

(76)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Benüm her dāğ-ı sinem ki øızıl øana boyanuødur
Belā dāğıyla zeyn olmuş birer rengin şaøāyıødur
- 2 Yine gül gibi şāhāne libās-ı āl giymişsin
Benüm serv-i hırāmānum güzeldür key yaraşıødur
- 3 Bahārı hüsñün añduøça aøarsa āñ mıdur her ´u
Delü øanlu durur yaşum yaşum henüz dahı bulanıødur
- 4 Er iseñ pìre-zen dehre øul olma ey dil ābdāl ol
æo āún itsün saña ũalem hiç incinme halāyıødur
- 5 Egerçi ~ayreti şeydā vü rüsvāyi geçer dāyim
Şarāb-ı úşøı mestüdur anı ´anmañ ki fā´ıødur

(77)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çeşm-i hün-rizüñ ucından dideler giryân olur
Hey ne ʔâlimsin ki dâyim işigünde ʔan olur
- 2 Nice ʔarz idem ʔaceb sùz-1 dili dildâra ben
Nâme göndersem kebûter iltemez biryân olur
- 3 ʔÁşıøumdur ʔşøum ile n' için ölmez dir imiş
Ölmek âsân idi ammâ arada hicrân olur
- 4 Didüm ey meh-rù n' ola mihr ü vefâlar eyleseñ
Nâz ile güldi didi ʔlemlere destân olur
- 5 Ey kemân-ebrið hayât-1 câvidânı kesb ider
Tekye-i ʔşøuñda her cân kim senüñ øurbân olur
- 6 Mı´r-1 hüsnüñ içre bir yüsuf-cemâli kim görür
æul olur biñ cân ile gönlüm ʔaceb sulâñ olur
- 84b/ 7 Şemme-i esrâr-1 ʔşøumdan kime şerh eylesem
~ayreti-i vâlih ü şeydâ gibi hayrân olur

(84b)

Tercüi Bend-i Birâzer Efendi Raḫmetu'llâhi ʔAleyh
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

-1-

- 1 j ùfi gel ´âfi ´afâ ehliyle yâr olalum
İçelüm cãm-1 mu´affâ nice hüşyâr olalum
- 2 Reh-i ʔşøa düşelüm älib-i dildâr olalum
Terk idüp hırøa ile tâcı sebük-bâr olalum
- 3 Yanalum yaøılalum derde giriftâr olalum
Yaüni bir serv-i hevâ-baḫşa hevâdâr olalum
- 4 Nâm-1 nâmüsı øoyup bi-dil ü bi-ʔâr olalum
Açalum cân gözini kâşif-i esrâr olalum
- 5 Dimezüz saña uyup nefse günehkâr olalum
Yâ mülevveslik idüp mühmel ü murdâr olalum

-2-

- 1 İrdi çün fa´l-1 bahâr oldı çün eyyâm-1 şerif
ʔAş u ʔşret demi degüldi ne âurursun be ḫarif
- 2 Luâf-1 äbuñ var ise olmayalum şöyle keşif
İdelüm gam yükini raâl-i giryân ile ḫafif

- 3 Şimdi øuvvet bulıcaø vaøti durur cümle zaüf
Vechi yoø kim olayuz biz ğam-1 äzâr ü nahıf
- 4 İdelüm úayş u rebüolmadan eyyâm-1 ğarif
Bulalum sâøi bizüm olmağa yâr-1 ğarif
- 5 Sürelüm anı olalum reh-i úşøında úafif
Yüzümüz ´u gibi yirde içemez ´áf u laâf

-3-

- 1 Oldı enfäs-1 Mesih [ü] nefes ey båd-1 ´abâ
İtdi emvât-1 nebâtâtı ser-â-ser ihyâ
- 2 Behçeti ğâlib olup cennete döndi dünyâ
Gülünüz cemúoluban bir yire birøaç ®ürefâ

Der-kenâr

(78)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Melâğat meclisinde leblerün ´ahbâ-yı âl oğşar
Letâfet gülşeninde sözlerün âb-1 zülâl oğşar
- 2 Elif kim sineme øaddün ğayâl ile çekilmişdür
Mağabbet böstânında henüz bitmiş nihâl oğşar
- 3 Benüm bu tâze tâze dâğum ile ´anki gönlüm
æaranfüllerle zeyn olmuş şikeste bir sifâl oğşar
- 4 Henüz ğâk ile oynar eglenürler afl-1 nâdânlar
Şu kim dest-i melâl için alup destine mâl [oğşar]
- 5 Örimez dâmen-i zülf-i nigâra dest-res herkes
Anı ~ayretî yâ şâne yâ båd-1 şimâl oğşar

(79)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úÁş1ø-1 tağøiø olan cevr ü cefâdan ğa®® umar
; âğib-i taølid olan mihr ü vefâdan ğa®® umar
- 2 úÁş1ø-1 ´ad1ø olan cevrine yâruñ cân virür
Mübtelâ-yı derd-i úşø olan belâdan ğa®® umar
- 3 Ğam degüldür çekse Bù Cehl-i raøibün æânını
Şol ´afâ ehli ki ğubb-1 Mu´âfâdan ğa®® umar
- 4 Yâd idermişsin dil-i bi-çâre-i düşnâm ile
Müstedâm ol ğastedür miskîn duâdan ğa®® umar

- 5 ~ayretî ´ordum firâ0-1 yârdan incinmeyüp
úđ-d-i vu ´latda hemân bir merĥabâdan ĥa®® umar

(80)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey benüm ĥâlüm ´oran ben bilmezem cânâna ´or
Bendenüñ aĥvâlini var ĥazret-i sulâna ´or
- 2 Ğu´´a vü endüh-1 ġamdan bil nedür ĥalüm benüm
Dòstum baña inanmazsañ eger yârâna ´or
- 3 Ol çerâġ-1 ĥüsn-i ülem-tâba var ey peyk-i âĥ
Bu dil-i divânenüñ ĥâlini yana yana ´or
- 4 Var yüri ey úş0-1 ĥâli´ isteyen ĥâlünde bul
Gel gel ey genc-i firâvân isteyen virâna ´or
- 5 Degme bir ĥayvân ne bilsün lezet-i úş0ı nedür
~ayretî ol niümetüñ dadını ben ĥayrâna ´or

(81)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Baña ĥiç ġu´´añ gibi eglenmege yârân mı var
Yâ oñalmaz derdüme derdüñ gibi dermân mı var
- 85a/ 2 Göñlüme kuyuñ gibi bir ġülşen-i zibâ mı var
Gözüme bâġ-1 cemâlünden ġüzel seyrân mı var
- 3 úÁrife mecmûâ-1 ĥüsnüñ gibi divân mı olur
úÁşı0a ĥaâ-1 cemâlün gibi ya0aran mı var
- 4 Bezm-i úş0 içinde in´âf idicek abdâllar
Bu benüm şüride göñlüm gibi ĥayrân mı var
- 5 Gözlerüm merdümlerine ~ayretî ço0 yaşlar
Kim neni aġlar acır anlar gibi insân mı var

(85a)

- 3 İçelüm cãm-1 mu´affâ sürelüm çev0 ü ´afâ
Devr elinden niceye dek çekelüm cevr ü cefâ
- 4 Bulalum bir teb-i zibâ ki ola kân ü vefâ
Olalum üşı0-1 şeydâ dil ü cân ile añ
- 5 Virelüm âyine-i cânâ yine tâze cilâ
Bulayuz derd ü ġama ola ki anuñla devâ

6 Pāk-i rù pāk-i na[@]ar úşıø-1 didâr olalum

-4-

1 Yine hem-dem idelüm cânı ğam-1 cânâna
Nâr-i şevø ile idelüm dâĝ-1 maĥabbet cânâ

2 Olalum şemú-i ruĥ-1 ĥüblara pervâne
úÁşıøâne girelüm baş açuban meydâna

3 Olalum biz de Birâzer gibi bir divâne
ı alalum ´it ü ´adâyı yine bu devrâna

4 Varalum ğüşe-i mey-ĥâneye ĥòş-rindâne
İçelüm bâde-i úşøı olalum mestâne

5 Görelüm úar´a-1 meydâna yine rindâne
Ba´alum úşø-1 civâniye øadem pîrâne

6 Pāk-i rù pāk-i na[@]ar úşıø-1 [d]idâr olalum

-5-

1 Niçe bir ĥââr-1 dildârı riüyet idelüm
Seg raøibine anuñ şöyle ĥimâyet idelüm

2 Varalum ĥazret-i Pâşaya şikâyet idelüm
æı´´amuz yâr ile ser-cümle ĥikâyet idelüm

3 Dir ise şeføat idüp saña únâyet idelüm
æoyalum cengi raøib ile ferâĝat idelüm

4 Varalum ğüşe-i úzletde úbâdet idelüm
Dòst-1 şâha duü itmege üdet idelüm

5 Olmasa úşø-1 mecâziyi ĥaøiøat idelüm
Görmege haftada bir kerre øanâuat idelüm

6 Pāk-i rù pāk-i na[@]ar úşıø-1 [d]idâr olalum

Der-kenâr

(82)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

1 Meclis içre buse-i cânânum almaø yol mıdur
Öldürüp ben nâ-tüväni cânum almaø yol mıdur

2 æomaduñ şeyâanluĝı gitdüñ sen ey bed-ĥü raøib
Yârı benden ayırup imânum almaø yol mıdur

3 `āk-i râhın göz göre urduñ götürdüñ ey ´abâ
Tütüyâ-yı dide-i giryânum almaø yol mıdur

- 4 Tekye-i miḥnetde alduñ cānumı ey pîr-i úşø
Tecrid abdālam benüm øurbānum almaø yol mıdur
- 5 Ey kilāb-1 kùy-1 dil-ber size n'itdi ~ayretì
Çıgrışup her biriñüz dāmānum almaø yol mıdur

(83)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Meclisde buse-i leb-i cānānum aldılar
Ben ḥasteyi helāk idüben cānum aldılar
- 2 æapuña vardum idi bu ben müflis itlerüñ
Borcum nedür ki her biri dāmānum aldılar
- 3 Eşküm yetimi yüz bulıcaø başdan aşdılar
æanlu mıyam ki böyle giribānum aldılar
- 4 ũşşāøa cān yidürdüm eyā øaşları kemān
Abdāllar uşdılar yine øurbānum aldılar
- 5 Biryān-1 nār-1 úşø olalum ~ayretì diyü
Bülbüller uş figān ile bir yanum aldılar

(84)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `āk-i pāyuñ ey güzeller şāhı başlar tācıdur
Ásitānuñ ehl-i úşøñ úrşıdur miürācıdur
- 2 İrmedi va'luña dil yıllar durur kùyuñdadur
Nür görmedi iñen çoødan mücāvır ḥācıdur
- 3 ğaınuñ dil mülkini tārāc iderler `aınuñ
Gamze Tātārı dil-berler øati yağmacıdur
- 85b/ 4a ~üsn meydānında ey dil gamze-i gammāz-1 dōst
4b Hey ne tîr-endāz olur kim cān u dil umacıdur
- 5 Keşf-i esrār eyler ise ~ayretì Man`ür-vār
Dār ile øorøutma anı ol anuñ miürācıdur

(85b)

Müseddes-i Yaḥyā Beg Fermāyed Raḥmetu'llāhi úAleyh
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

-1-

- 1 Şehr-i säyirler ile seyr ider ol mäh meded
Mededüm yoø ki varam kùyına her gāh meded
Olmadı derd ü dilümden benüm āgāh meded

Al ise yarı degül mr ise kth meded
N'ideyin n'eyleyeyin h meded vh meded
Meded Allh meded hey Meded Allh meded

2 Dd-1 hum lebi yir yirde arr idemizin
Gün gibi yaşum alup terk-i diyr idemizin
 ile fhr iderin çerrece r idemizin
Gevher-i ekmi bi'llhi nir idemizin
re yo kendümi dildr ile yr idemizin
Meded Allh meded hey Meded Allh meded

3 Gezdgm yirde dirg nite kim ebr-i sem
Alama oldu im asret ile ´ub u mes
urmad yad göz adurmad yr ile bel
Niçe gnder ki grinmez baa ol ems-i -u
Ne adar say-i cemil itdüm ise oldu hey
Meded Allh meded hey Meded Allh meded

4 Gh olur ebr-i siyeh ile cihm boyarn
Gh gird-b-1 gm u g´ada dönüp ururn
Yaum ırmaı gibi boynum burup yrrin
Her dem yine-i lemde elemeler grrin
`asteyem derd  gm-1 yr ile cnum srrin
Meded Allh meded hey Meded Allh meded

5 Benligm eyledi cnum gözine yirde beni
Kendü kendme icb eyleme her yirde beni

Der-kenr

(85)

Mefl Flt Mefl Fln

- 1 Bu gözlerüm yine beni badan ardlar
enum ara yirlere göz göre ardlar
- 2 Ten cübbesini terk ideyin dest-i rek ile
Pirhen ile cmeyi sen cna ´ardlar
- 3 vreler ayaa dp la peli
Meclisde siy yine ayli abardlar
- 4 Olan sever diyü beni sevmez egerçi al
Sevmezse sevmesin delü gönlüm sever diler
- 5 ol bir arm gzlin ey ~ayreti bugün
Urn baıları yine gönlüm apardlar

(86)

Mefl Flt Mefl Fln

- 1 Her oacıan kim leblerin nâz ile cânân oynadur
Her ârafdan üşî0-1 dil-ğasteler cân oynadur
- 2 Her gece úş0 âteşidür böyle odlar 0al0ıdan
; anma kim pervâneyi şemúî şebistân oynadur
- 3 Göz yaşına şöyle ğar0 oldı vücudum dirğüren
Köhne zevra0dur kim anı mevc-i úmmân oynadur
- 4 Âdem iseñ div-i dehrün rivine aldanma kim
Tahtını yele virür niçe Süleymân oynadur
- 5 Ğabğab-1 zülfün görelden ~ayretî dir d0stum
Şimdi söz meydâıı içre âüb u çevğân oynadur

(87)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Fâş itdi cümle sırrum yaşı çü a0dı sır sır
úArz itdi mâcerâyı ol 0an olası bir bir
- 2 Dâğ-1 ğam-1 ruhuñla bârân-1 eşk-i çeşmüm
Bitürdi tâze güller ğâk-i tenümde yir yir
- 3 Başdan gözi yaşıdur ey zâhid ehl-i úş0uñ
Döndüren âsiyâb-1 d0lâb-1 çarğı fır fır
- 4 Alnuñ ruhuñ ğam ile mihr ile mâhı âhum
Berg-i ğazân gibi biñ ditretti yine tir tir
- 5 Ey ~ayretî cihânda ten beslemekdür işüñ
Bilmez misin ki anı âğır bu 0ara yir yir

(88)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 86a/ 1a Geh nâz u gehî cevr ü gehî fitneler eyler
1b Bu şive ile üşî0a gel gör neler eyler
- 2 Erbâb-1 belânuñ baş olur bir niçesine
Meydân-1 mağabbetde şu kim terk-i ser eyler
- 3 Nâ´ıh sözünü bile riğlet iden cân¹¹⁵
Şol yolcu durur kim 0ara 0ışda sefer eyler
- 4 Bağ0 itmesün ol mâh ile gün nerd-i ğasende
Zinhâr ´a0ınsun anı bir gün 0amer eyler

¹¹⁵ Sah kaydı: Kenarda “dinler iken”

- 5 Ağyâr ile yâr olduğum için ğam-1 úşø1
Ey ~ayretî günde güne gönlümde yir eyler

(86a)

Ser-a ʿhâb ʿafâ øl der-i dil-berde beni
Muñis eyle dil-i Yahyâ gibi bu derde beni
Elümi al øoma mey gibi ayaglarda beni
Meded Allâh meded hey meded Allâh meded

Müseddes-i Raħmi Çelebi-i Bursevî Raħmetu'llâhi úAleyh
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

-1-

- 1 Nev-bahâr irüp yine irişdi hengâm-1 cünün
Dâĝ-1 sinem gibi ʿahrâlar olupdur lâle-gün
Yârsuz her lah@ada çeşmüm döker seyl-âb-1 hùn
Áh elünden kime feryâd ideyin ey dehr-i dùn
` âarum maħzùn u baĝrum hùn u baħtum ser-nigùn
; abra ââøat øalması ĝâyet zebùn oldum zebùn
- 2 Her seher gülzâra úazm idüp niçe ʿâhib-kemâl
; undılar destüme bir divân-1 gülzâr-1 hayâl
Kevkeb-i iøbâlümi yâd idüp açdum anda fâl
Nâ-gehâni geldi bu maálaúo demde ħasb ü ħâl
` âarum maħzùn u baĝrum hùn u baħtum ser-nigùn
; abra ââøat øalması ĝâyet zebùn oldum zebùn
- 3 Yüsufumdan ayru düşdüm nitekim Yaúüb-1 zâr
Kârbân-1 derd-i ĝamla eyleyüp terk-i diyâr
` ârhâr-1 ĝam vücüdum eyledi zâr u nizâr
Germ-i miħnet sinemi efgâr idüp Eyyüb-vâr
` âarum maħzùn u baĝrum hùn u baħtum ser-nigùn
; abra ââøat øalması ĝâyet zebùn oldum zebùn
- 4 Tîĝ-i ħasret câme-i ʿabrum idüpdür çâk çâk
Nîze-i âún-1 úadudan bir yaña oldum helâk

Der-kenâr

(89)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Öykünürmiş ruħ-1 cânâna øamer
Bilmeyüp ħaddini bir gün lekeler
- 2 Dem-i vu'latda olan aĝlamasun
` øş durur fa'1-1 bahâr olsa sefer
- 3 Cennete gider iseñ de bizi øø
Zâhidâ saña uyan ile eger
- 4 æalması ehl-i kemâle raĝbet

Ġālibā masʕaralı̄ oldu hüner

- 5 Bu demi h̄oş görelüm ~ayretiyā
Bu deme irmedi ʔaldı niçeler

(90)

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

- 1 Dòstum gerçi ki düşmen gözine biz dikenüz
Başlar üzre yir olur ki gül-i nesterenüz
- 2 æamu aúđā aútalum àiā-güyālar imiş
Gül gibi biz de birer bülbül-i şirin-sühenüz
- 3 N'ola sen mesned-i ũzzetde begüm Yüsufsañ
Biz de Yaúub gibi ũkif-i beytü'l-ħarāmuz
- 4 Ne bize oldu müyesser ne éle va'l-ı ħabīb
Minnet Allāha hele ne ğamumuz var ne şenüz
- 5 Küy-ı yārı virevüz mülk-i Süleymāna eger
~ayretü dünyede ādem degülüz ehrimenüz

(91)

Mefūlü Fāūlātü Mefāūlü Fāūlün

- 1 Dil-ber ´ovukluʔ itdi ʔış oldu bahārumuz
Gün görmedük şeb oldu dirigā bahārumuz
- 2 Bir āaş bağırlu dil-bere düşdi úceb midür
Dil şışesinde olsa müdām inkisārumuz
- 3 Yıllar durur misāfir-i mülk-i maħabbetüz
Şehr-i vi´āle uĝramadı reh-güĝārumuz
- 86b/ 4 Yirden yire urup bizi küyından itdi dūr
İrse feleklere yiridür āh u zārumuz
- 5 Ey ~ayretü döneydi olup belki bi-ħuzür
Göz dikse yāra nergis-i ħāk-i mezārumuzdur

(86b)

Künc-i ğamda sine pür-dāĝ u derūnum derdnāk
Elde bāde gözde āb u dilde āteş başda ħāk
`āarum maħzūn u baĝrum ħūn u baħtum ser-nigūn
ĝ abra āāʔat ʔalmadı ĝāyet zebūn oldum zebūn

- 4 Raħmiyā devrān beni Mecnūn-ı úşʔ-ı yār idüp
ĝ aldı ´aħrā-yı belāya menzilüm kuhsār idüp
Kim gelürse yanuma ħālūmden istifsār idüp

Oouram bu maalaúı derdüm aña eşıār idüp
 `ãarum maħzùn u bağrum ħùn u baħtum ser-nigùn
 ; abra ããøat øalması ğäyet zebùn oldum zebùn

Taħmis-i Yãdi Ğazel-i Şemü Raħmetu'llãhi úAleyh
 Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Rãzıyam her øılursa baña serv-i semenüm
 Tıg-i cevır ile ´ad pãre øılursa bedenüm
 Rüz u şeb zülf ü ruħı fikr iken sühenüm
 úAr idermiş beni öldürmege ol sim-tenüm
 Varayın yalvarayın boynuma ãøup kefenüm
- 2 Rãh-ı úşøında ol mãhuñ yüzümi ħãk ideyin
 Cehd idüp menzilümi gün gibi eflãk ideyin
 Zehr-i hicrãnı daħı ´abr ile terk ideyin
 ~ulle-i cennet olursa çekeyin çãk ideyin
 Dem-i vu´latda baña ħãyil olursa pìrehenüm
- 3 Gele ben ħasteyi hecrüñle yeter zãr eyle
 Ey æbibüm demidür raħm ide tımãr eyle
 Güzelüm dãr-ı fenãda bir eyü kãr eyle
 Gel beni zülf-i dil-ãvizüñe berdãr eyle
 Çekeyin pãdişehüm kendü elümle resenüm

Der-kenãr

(92)

Mefüülü Fãülâtü Mefãülü Fãülün

- 1 Küy-ı nigãra uğramasa reh-güçãrumuz
 İtmez ħuzür o gün bu dil-i bi-øarãrumuz
- 2 Yãr ile geldi ħücremüze dün gece raøib
 İrdük bahãr-ı va´lına gül virdi ħãrumuz
- 3 Bir dãğ yaødı sìneme didi bizüm daħı
 Olsun senüñle gül gibi bir yãdigãrumuz
- 4 Dil şehrini sipãh-ı ğam itdiydi ħarãb
 Mey-ħãne künci olmasa muħkem ħi´ãrumuz
- 5 Ey ~ayretü olursao eger ħãk-i pãy-ı döst
 Hep kühl idine ehl-i ba`iret ğubãrumuz

(93)

Mefüülü Fãülâtü Mefãülü Fãülün

- 1 Ey ħãce ders-i úşøa baħóü suãal ´ıgmas
 úlm-i ledün durur bu bunda cidãl ´ıgmas

- 2 Almaz ayağ eline mest-i mey-i maḥabbet
Bezm-i şarāb-1 úşøa cām-1 sifāl ´ıǵmaz
- 3 Maıřùø ile çü ũşıø úşø içre ola yek-dil
Dirler arada artuø hecr ü vi´âl ´ıǵmaz
- 4a Bu dize eksiktir.
4b Bu bir maḥaldür ey dil kim øil ü øâl ´ıǵmaz
- 5 Ey ~ayreti hilâli beñzetme øaşına kim
Rây-1 maḥabbet içre egri ḥayâl ´ıǵmaz

(94)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Mey-i nâbuñ nice olmayalum ölümlüsi biz
Bir iki gün bu fenâ evde anuñ dirisiyüz
- 2 Bunda artuø daḥı vu´lat nice olur ũlemede
Bir gök altundayuz ol mâh ile dâyim ikimüz
- 3 Áşinâlardan eger kimse ´orarsa ḥâlüm
Ağlamaødan gözinüñ yaşını baḥr itdi deñiz
- 4 Zâhidâ gül gibi baş üzre áutarlar yir olur
Gelmezüz gerçi ki bir çöpçe senüñ gözüñe biz
- 5 ~ayreti ḥaste-dile geldi ğamuñ yâr oldı
æomadı ğuşe-i miḥnetde ğaribi yalıñuz

(87a)

- 4 Uymayaydı o melek delü raøibüñ yüzine
úAdet idinmez idi cevr ü cefâyı özine
Baømayaldan berü ben zâr u nizâruñ yüzine
Æuymaya girsem eger mür-1 zaüfüñ gözine
Ey Süleymân-1 zamân şöyle ḥayâl oldı tenüm
- 5 Düşeliden berü dil Yâdi o meh-rü melege
Râh-1 úşøuñda baña şevø ile geldi melege
Derd ü ğam daḥı beni niçeye dek eyle çeke
Şemüyem ğuşe-i mey-ḥâneyi virmem felege
Gülşen-i bâğ-1 ḥübândan baña yegdür vaânum

Taḥmis-i Raḥmî Beg Ğazel-i `ayâli
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Cihân ğarø-âb olupdur dide-i eşk-i revânumdan
Felekler nil-reng olmış durur düd-1 duḥânumdan
Melekler bâl ü per yaømıř durur süz-1 nihânumdan

Düşelden ayru şeydâ ol meh-i nâ-mihribânımdan
Kevâkib her gice yummaz gözin âh u figânımdan

- 2 Bugün Ferhâd-veş bir ũşım miñnet diyârından
Gül-i rüsüvv ider dâğ-1 tenüm ğam şâhsârından
Mekân itsem ũceb midür melâmet kühsârından
Ben ol bâz-1 hümâ-`aydem kim ũlem merÂzârında
Niçe ũnœâ gibi yavrı uçurdum âşiyânımdan
- 3 Devât-1 ğam durur güyâ benüm bu çeşm-i giryânım
Murâd-1 sürh olupdur anuñ içre eşk ile œanım
Yazuban mâcerâyı durur ũşœı kilik-i müjġânım
Maħabbet-nâmelerdür kim saña irsâl ider cânım
Ben öldükde seg-i kuyuñ götürse üstühânımdan
- 4 N'ola Mecnûn-1 ũşœ olsun ezel taœdiridür çünkim
Tenümde mûrlarım yir yir cünûn zinciridür çünkim

Der-kenâr

(95)

Feũlâtün Feũlâtün Feũlâtün Feũlün

- 1 Ğretâ œaœreyüz ammâ ki deñizdür dilümüz
Bulmaz keşti-i endişe bizüm sâhilümüz
- 2 Şöyle çâbükleliyüz bu âriœuñ irişür
Evvel adımda ũdem mülkine eñ kâmilümüz
- 3 Göñlümüz alçağ olup ger yüzümüz yirde ola
œadr ile ũrş-1 muâllâda olur menzilümüz
- 4 Nükte-i ũşœı danışmañ ne bilür dânişmend
Kim bizüm dâniş ile ħall olamaz müşkilümüz
- 5 Bir œadeħ bâdeye cânlar virürüz ~ayretiyâ
Bilmezüz ħamr ile mi oldı muħammer gülümüz

(96)

Fâũlâtün Fâũlâtün Fâũlâtün Fâũlün

- 1 Ğam degül dâyim sifâl-i ħâk olursa câmumuz
Tek müdâm olmasun eksük bâde-i gül-fâmumuz
- 2 Kaũbe kuyuñda senüñ œurbân olup œoçlaruñ
`Yœra geçmekdür hemân ey meh bizüm bayramumuz
- 3 Devlet-i ũşœuñda bir ũlemedeyüz biz şimdi kim
Rüşenâ-yı baħr-i hengâm-1 seħerdür şâmumuz
- 4 Mergzâr-1 œuds olur cevlângâh-1 ävüs-1 cân

Rište-i øayd-1 taálluø olmaz ise dāmumuz

- 5 Bir melāmet defterine geçmedük ey ~ayreti
Nāme-i nāmüsdan āñ olmadın nāmüsumuz

(97)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Ne Süleymāna esirüz ne Selimün øulıyuz
Kimse bilmez bizi bir Şāh-1 Kerimün øulıyuz
- 2 æul olan úşøa cihān beglerine egmedi baş
Başøa sulān-1 cihānuz göre kimün øulıyuz
- 3 Ğam yirüz øan içerüz güşe-i miñnetde müdām
; anma biz Kevøer-i Cennāt-1 Naümün øulıyuz
- 4 ~üsni-i hādiø øulıyam ´anma bizi sulānum
Vech-i pākünde olan anı øadimün øulıyuz
- 5 Terk olup ~ayretiyā tāc ü øabādan geçdük
Nice bu dünyede bir köhne úbānuñ øulıyuz

(98)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 ; anma zāhid bizi nāmüs ile úruñ øulıyuz
Yā senün gibi hemān øurı veøaruñ øulıyuz
- 2 Saña baş egmeyevüz hıñce-i dehr olan eger
úşø esiri olan ol úşø-1 zāruñ [øulıyuz]
- 87b/ 3a Keder-i úşøumuz aħbāb miyānında bugün
3b ; anemā ´anma ki biz būs-1 kenāruñ øulıyuz
- 4 ~aø durur sevdüğümüz mañi yüzinden baøıcaø
; üretā gerçi ki bir naøş-1 nigāruñ øulıyuz
- 5 Künc-i bağ-1 felege virmeyselüm ~ayretiyā
Yeni divānelerüz tāze bahāruñ øulıyuz

(87b)

Bu yolda hün-feşānlıø úşøuñ tedbiridür çünkim
; anavber gibi bağrum başlu olsa yiridür çünkim
Murādum mivesi bitmez nihāl-i erguvānumdan

- 5 Derunuñ Rahmiyā āteş-i ğamdan øıluup hāli
Yüri bir ihtiyāruñ ol reh-i úşøında pāmāli
æalender-veş trāş it levh-i dilden haā-1 āmāli
`ayāli tekye-yi úşøuñ olup mecçüb abdālı

Gedâlar gibi geçmek isterem nâm ü nişânumdan

Müseddes-i ~adid Çelebi Maalâ-ı İshâo Raḥmeten Vasıã
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Devr idüp senden beni ey meh bu çarḥ-ı nil-gün
Âh kim düşdi sitârem baḥtum oldı ser-nigün
æaäre øaäre gözlerümden aødı seyl-âb-ı hün
Laül-i cânândan beni maḥrüm idelden devr-i dùn
` âarum maḥzùn u baḡrum hün u baḥtum ser-nigün
; abra äæøat øalmadı gâyet zebùn oldum zebùn
- 2 Şerḥa şerḥa sinemi çâk eyledi cevr-i sitem
Sen raøibüñle dem-â-dem nüş idersin câm-ı Cem
Bir yaña laülün firâøı bir yaña endüh-ı gam
Ey diriğâ øalmısum ävâre bilmem n' eyleyem
` âarum maḥzùn u baḡrum [hün] u baḥtum ser-nigün
; abra äæøat øalmadı gâyet zebùn oldum [zebùn]
- 3 Geçdi eyyâm-ı şitâ irdi yine rüz-ı bahâr
Dâğ-ı sinem gibi her vâdi olupdur lâlezâr
Gitdi başdan üøel dilden ´abr ü elden ihtiyâr
`âr-ı ḥasretten ´orarsañ ḥâlümü ey gül-üçâr
` âarum maḥzùn [u baḡrum hün u baḥtum ser-nigün]
; abra äæøat [øalmadı gâyet zebùn oldum zebùn]

Der-kenâr

(99)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Dilâ divâneler üşøolaruz biz
Baş açuø üşøø-ı ´adøolaruz biz
- 2 Maḥabbet cürâsın nüş eyleyelden
Bir iki nekbetü fâ´øolaruz biz
- 3 Uruñ bize melâmet äaşını kim
Ne øılsalar bize lâyøolaruz biz
- 4 Yüzümüze sepelden úşø eli âb
Gözi açøolar uyanuøolaruz biz
- 5 Bizi ey ~ayretü yârân içinde
Ne bilsünler niçe fâyøolaruz biz

(100)¹¹⁶

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

¹¹⁶ Bu gazelde iki ayrı redif olduğundan iki ayrı gazel yanlıyla bir arada yazılmış olmalıdır.

- 1 Yine biñ cãn ile cãnãna düşdi gönlümüz
Mu ´afãdur adı bir sulãna düşdi gönlümüz
- 2 Bir misãfir-hãne-i dehrũn der ü divãrını
Åh şãhumla müzeyyen øıldı şãhum şãhumuz
- 3 Her gedã bir pâdişãha bende olmışdur veli
Biz de Rùm abdãlıyuz bizüm úÁlidür şãhumuz
- 4 úÁlem-i úşøa bırağaldan berü bu rüzigãr
; anki bir zevraø durur úmmãna düşdi gönlümüz
- 5 ; üfiyã menúidemezseñ bizi biñ şeyãnlıø it
úÁşıøuz biz ´uret-i sîretde düşdi gönlümüz
- 6 Ruğlaruñ devrinde bend oldı ´açıuñ zincirine
Nev-bahãr içre yine divãne düşdi gönlümüz
- 7 Bundan özge ~ayreti úalemde rüsvãylıø m´olur
Pirlık vaøtinde bir oğlana düşdi gönlümüz

(101)

Fãúlatün Fãúlatün Fãúlatün Fãúlin

- 1 Bir nihãl-i tâzedür øaddũn senũn ey serv-i nãz
Şivelerden mivesi eksük degüldür øış u yaz
- 2 Ehl-i úşø içre namãz olmaz diyü æãn eyleme
; üfiyã ´ãfi derũn ile niyãz olur namãz
- 3 Zãğ-ı hãlin beñ øoyup zülfı siyãhın ağ idüp
Gönlümüñ şebbazını ´ayd eyledi bir hılebãz
- 88a/ 4 Leblerũn øpdükçe artar nãle vü åhum banüm
Sãøiyã mey meclisinde eksük olmaz süz u sãz
- 5 `aylı çekdüñ cevriñi yãruñ egerçi ~ayreti
úÖmri çoğ olsun hele luãfın dağı gördüñ biraz

(88a)

- 4 `aløa haløa kãkülũn cãn boynına ´aldı kemend
Mürğ-i dil dãm-ı belã içinde øıldı pãy-bend
Åh ben åvãre vü şeydã vü zãr ü müstemend
æalmışam hayretde bilmem n´idem ey serv-i bülend
`ãarum mağzũn u bağrum hũn u bahtum ser-nigũn
; abra æãøat øalmadı gãyet zebũn oldum zebũn
- 5 Güş idüp feryãd idem kuyuñda ey şirĩn-dehen
Bĩ-sutũnuñ nãlelerle deldi bağrın kũhken

` aydariyem boynuma zincir-i zülfüñdür resen
 ` oş dimiş bu maálaúol ` üsrev ü Şirîn sühen
 ` âarum mahzùn u bağrum hùn u bahtum ser-nigùn
 ; abra ââat øalması gâyet zebùn oldum zebùn

Tercüi Bend-i úAskeri Maálaú-ı yãti
 Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

-1-

- 1 Kişver-i hüsnuñ bugün sulãnisin ey mâh sen
Sende hatm oldu melâhat sendedür vechesin
- 2 Lebleruñ mül ruhleruñ gül tãrizuñ berg-i semen
Bende oldum øâmet-i şimşãduña âzãd iken
- 3 Gülşen-i ülem görünür úaynuma sensüz diken
úAr idüp ben tãş1ø-1 dildãrdan øaçmaø neden
- 4 Nev-civãnsın süz-1 âhumdan ´aøın ey sim-ten
Baş açuø Ferhãd kim ey ` üsrev-i Şiriñden
- 5 Yã erem va´luña yã serden geçem çün kühken
Gerçi øapuñdan beni redd itdi çarh-1 pìre-zen
- 6 Æãlib olsam bulmayam mı sen melek-simãy1 ben
Bu meúeldür Tañrısın bulur nigãrã isteyen

-2-

- 1 Cãm-1 úşuñ nüş idelden bãde-i hamrã gibi
Başuma çıodı firãøuñ âteş-i ´ahbã gibi

Der-kenãr

(102)

Mefãilün Mefãülün Feülün

- 1 Yüri hey fitnesi çøø şeføati az
Gözi gibi özi de şüh u âannãz
- 2 Beni öldürmek için ey vefãsuz
Nedür bunca şive bu øadar nãz
- 3 Nedür bu áurra-1 pür-çin-i áarrãr
Nedür bu gamze-i pür-kìn-i gammãz
- 4 úAceb ´ayd eyledüñ gönüm hümãsın
Na®1rũñ görmedüm va´llãhi şãhbãz
- 5 Cihãndur bu güzeller çøødur ammã
~abibüm saña beñzer az olur az
- 6 Raøibũñ gibi urğın yaraşuğı

Hele ben görmedüm üstâd-ı cânbâz

- 7 Bugün meydânda gerçi cân fedâ çoø
Begüm bu ~ayretî de cânâ øalmaz

(103)

Mefâilün Mefâülün Feülün

- 1 Niçe gündür ki dildârum görünmez
Bütün gün ağlaram yârum görünmez
- 2 `azân oldı yine bâğ u dil ü cân
Nihâl-i hûb-reftârum görünmez
- 3 Dilâ zâr idi bir hayli zamândur
Benüm yâr-ı dil-âzârum görünmez
- 4 Olupdur varlıgumla yoøluğum bir
Cihânda olalı varum görünmez
- 5 Fiğân it ~ayretî dâyim çü bülbül
æanı ol yüzi gülzârum görünmez

(104)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Pûte-i úşøa düşüp øâl olmaø ister gönlümüz
æalbi ´âfi pâk abdâl olmaø ister gönlümüz
- 2 Her øaçan ki esb-i nâza binse ol çâpük-süvâr
Atınuñ öñinde pâmal olmaø ister gönlümüz
- 3 Duymağa râz-ı dehânın yir yir eşk-i dideden
Noøaa dökmiş yine remmâl olmaø ister gönlümüz
- 88b/ 4a Tîr-i miñnet şol øadar didi ki úarz-ı hâl için
4b Bezm-i gamda yâra bir øul olmaø ister gönlümüz
- 5 Yine cân naødin virüp derde almağ' için ~ayretî
Çâr-sù-yı gamda dellâl olmaø ister gönlümüz

(88b)

- 3 Cânı medhüş eyledi zülfüñ ser-i sevdâ gibi
Çâk çâk oldı derünüm dâmen-i ´ahrâ gibi
- 4 Çeşm-i giryânında eşküm mevc urur deryâ gibi
Gülşen-i küyuñ æolanup bülbül-i güyâ gibi
- 5 Gökde olsa menzilüñ mihr-i cihân-ârâ gibi

Küh-1 æáf ise mekânuñ ey perî úAnõã gibi

6 Æãlib olsam bulmayam mı sen melek-simãyı ben
Bu me'ældür Tañrısın bulur nigãrã isteyen

-3-

1 Her øaçan olsun semend-i nãza ey mihr ü süvãr
Dirgüren devr-i øamerden fitne oldı åşikãr

2 úÁleme åşub göndermiş seni Perverdigãr
Çihre-i zibãñı gördi oldı gönül bi-øarãr

3 Va 'lunı cãn u gönülden årzü itsem ne var
Gerçi sen benden øaçup ey meh habibüm øılduñ úar

4 Ben melãmet olmağa øıldum senün 'çün ihtiyãr
Pãymãlüñ olmışam tã-ser olunca pãyidãr

5 İnti'ãrum va 'luña tã el virince rüzigãr
Baş açuø yalın ayaø kuyuñ gezüp leyl ü nehãr

6 Æãlib olsam bulmayam mı sen melek-simãyı ben
Bu me'ældür Tañrısın bulur nigãrã isteyen

-4-

1 Rãstî bu şive-i reftãr ile ey dil-nevãz
Bitmedi øaddüñ gibi gülşende serv-i ser-firãz

2 Sen güzellerde melãhat birle bulduñ imtiyãz
Mürde haøøı øıbledür rüyuñ ser-i kuyuñ ~icãz

3 æo ayağuña 'afã birle yüz ursun ehl-i nãz
Kabede dirler øabül olur benüm øıblem niyãz

4 İtme øãnün-ı cefã øılma gözüm rengini sãz
Ėamdan úşşãøı muhayyer eyle ey şeh itme nãz

Der-kenãr

(105)

Mefãilün Mefãülün Mefãilün Mefãülün

1 ~a;er øıl 'uret-i luáfı zamãnuñ ber-devãm olsun¹¹⁷
Olur mı bir elif-øãmet kim åhir øaddi lãm olmaz

2 Olmaz hã' erbãb-ı Ėam içinde şol úşıø kim
Belã bãzãrgãhında düşüp rüsvã-yı úãm olmaz

3 Şu kim nãm ile nãmüsı øoyuban terk-i úar itmez

¹¹⁷ olsun: olmaz

Añılmaz ehl-i úşø içinde inende be-nām olmaz

- 4 Ayaø bağıdur ey gonca-dehen bu bülbül-i cāna
Şu gülşende ki øaddün gibi serv-i hõş-hırām olmaz
- 5 Senünde ~ayreti işün tamām eyler felek bir gün
Dime eksüklük eyleyüp ´aõın işüm tamām olmaz

(106)

Mefāilün Mefāülün Mefāilün Mefāülün

- 1 Uyur rāhatla düşmen zānù-yı dildāra ya´danmış
Düşüp üftādeler yollarda seng-i hāra ya´danmış
- 2 İdinmiş zāğ-ı gülden pisterin ter-ğocadan bālın
Yatur giñ yirde bülbül hāset ile hāra ya´danmış
- 3 Meded her derdi yoø nā-merde ´unma şerbet-i laulūñ
Yaturken bunca bi-çāre der ü divāra ya´danmış
- 4 Şu kim āaş işigüne baş øoyup rühuñ revān itmiş
Uyur gülşende ´ankim bāliš-i zer-kāra ya´danmış
- 5 Hümā-yı úarş-pervāz olsa rüh-ı ~ayreti āañ mı
İşitdüm cān virürken āsitān-ı yāra ya´danmış

(107)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 úAşıoñ bağrına āağlar deñlü başı var imiş
Kendü bir kem øaare deryālarca yaşı var imiş
- 2 Yoø ´anurdum bāliš-i rāhat bu miñnet-hānede
Şimdi bildüm şeyhümün işigi āaşı var imiş
- 3 Baş virür rāh-ı belāda başa ileten işin
Áferin Ferhāda hõş-devletlü başı var imiş
- 4 Benlik imiş ayıran ben bendeyi cānāneden
Ey dirigā bilmedüm arada nāşı var imiş
- 5 Cān ile cānān arasında hicāb olduñ diyü
~ayretinün kendü kendüyle ´avaşı var imiş

(108)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1a Æañ mıdur olsa ger ol āfet-i devrān ser-keş
89a/ 1b Olur elbette bilürsin meh-i tābān ser-keş

- 2 Gül gibi elden ele varma ki tiz ´olmayasın
Dòstum ol nite kim serv-i hırāmān ser-keş
- 3 Böyle yandurmaz idi her gice pervānelerin
Olmasa sencileyin şemú-i şebistān ser-keş
- 4 Yüzi yirde idi hemişe işi miskinlik idi
Oldı yüz bulalıdan zülf-i perişān ser-keş
- 5 ğ üfi ger ´üret-i insāna sücud eylemeye
~ayretü āānlama olmadı şeyāān ser-keş

(89a)

- 5 úÁş10-1 ´ādı0 olanlardan gerekmez ihtirāz
Umaram va´luñ na´ib ide ` udā-yı bî-niyāz
- 6 Āēlib olsam bulmayam mı sen melek-simāyı ben
Bu meĀeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

-5-

- 1 Ey diriġā bende senden yüz çevirdi ol ħabib
Yarı bende gör ne luġ ile cüdā 0ıldı ra0ib
- 2 úş0a dermān var mıdur diyü suĀāl itdüm āabib
Didi kim ´abr ü şüür úş0a devādur ey ġarib
- 3 ğ abra āā0at yo0 ciger boynuma ā00up úş0 ip
İrdi cānānum diyārından meşām-1 cāna āb
- 4 Raĥm iderdi derdümi bilse benüm ehl-i ´alib
Bend ü pend ile baña dermān bulunmaz ey edib
- 5 úAsker-i úş0 ehline Bağdād olur dirler 0arib
úAzm-1 rāh it va´l-1 dil-ber derdin (kim) isterseñ na´ib
- 6 Āēlib olsam bulmayam mı sen melek-simāyı ben
Bu meĀeldür Tañrısın bulur nigārā isteyen

Muāşşer-i Lāmiû Çelebi Raĥmetu´llāhi úAleyh
Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 ğ afha-1 ruşsāruñ üstinde bu zülf-i ünberin
Berg-i sünbüller gül üzre ey gözi āhü-yı Çin
Nür-1 ħüsnüñde münevverdür semāvāt [ü] zemīn
Árzü eyler temāşā-yı cemālün ħür u ün
Ásitān-1 devletüñde bāġ-1 Firdevs-i berin
Kim zülāl-i laūlün olmışdur aña mā0 ü muūn
Gün gibi na0suñ yaraşur ūlemi ey meh ` oten
Bir şikār-1 pür-melāĥat sim-tensin nāzenin
~üsñüñi görenler ider ey teb-i raūnā-yı Çin

Ancaø olur hñsn ü hulø ise hezārān āferin

- 2 Ruħlaruñ gök āsumānında meh-i tābındadur
Hey ne ŧehsin ki ŧeh-i ũlem øapuñda bendedür

Der-kenār

(109)

Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 Ehl-i kemāle āş işigün secdegāh imiş
Allāh ne āsitāne-i devlet-penāh imiş
- 2 Zūfüñ yeterdi bend-i belāya bu gönlümi
Şüride dillere ne belā-yı siyāh imiş
- 3 Āğlar başındağı görinen ebr ´anmañuz
úÁşılolar itdügi dün gün dūd-ı āh imiş
- 4 And içmek istedüm mey-i nāb içmege veli
Āyin-i úşø içinde danışdum günāh imiş
- 5 Ey ~ayretü úøül olan olur cihān-ı şāh
Sulān-ı úşø hey ne yüce pādişāh imiş

(110)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Ayru düşmek yārdan yoldaşlar düşvār imiş
Güşe-i firøatde tenhālø ne müşkil kār imiş
- 2 Døstlar bu gülsitān-ı ũleme ´uret viren
Ol lebi gonca yüzi gül serv-i hðş-reftār imiş
- 3 Ayrılıø vādisine āyandı vardı rāh-ı úşø
Çāre ne çekmek gerek ey dil yoluñda var imiş
- 4 Gelmege úahd eyledi gitdi dirigā ol ´anem
Aldadı ben nā-tüvānı bilmedüm úayyār imiş
- 5 Mülk-i dilde āteşüm üstinde āteşler yaøan
Oda yansun ~ayretü eşūr-ı āteş-bār imiş

(111)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Be bu yirlerde ne hðş şüh-ı cihānlar var imiş
Cān virür ũşıløa çøø ruħ-ı revānlar var imiş
- 2 Diñdürür söylese bülbüllerinüñ ´ıhıgını
Ne güşāde gül-i gülzār-ı cinānlar var imiş

- 3 Deldiler ğamze o0ıyla niçe yirde cigerüm
Oh nice fitnessi vü 0aşı kemânlar var imiş
- 89b/ 4 Bu sipâhî bu beg oğlı dime düş ayağına
æucılur bunda filân ibn-i filânlar var imiş
- 5 Emdürür hastesine ğâh dilin ğâh dudanın
úÁşı0a cân yidürür bunda ne cânlar var imiş
- 6 ğ alınur bile hevâdarı ile úar itmez
~ayretî bunda úceb serv-i revânlar var imiş

(89b)

Şemúidelden derdümün va´fını hürşidindedür
Gel gel ey şeh gevher-i úş0uñ cemâli bendedür
Miskini şâh-1 cemâlün sine-i süzendedür
Yazığ ol úâlî-cenâba miskini gülhendedür
úÁrızuña gül meúarız olmaz şermendedür
Teşne-dil cüllâb-1 laúun tâbına cüyendedür
Mîhr-i úalem işigüne bendedür efgendedür
Anca0 olur hüsni hul0 ise hicrân âferin

- 3 Áteş-i úş0uñda dil mürđi hezâr olmış durur
Anuñ için şev0-i ruhsâruñla zâr olmış durur
Cism-i zerdem iftirâ0uñdan zâr [olmış durur]
æanlu yaşumdan firârum lâlezâr olmış durur
Seyl-i eşk-i lâle-ğünem cüy-bâr olmış durur
Mürđ-i dil şehbâz-1 úş0uña şikâr olmış durur
Dilde derd ü ğu´´a vü ğam bi-şümâr olmış durur
úAolum ol endişelerle târumâr olmış durur
Gün gibi şeh-i cemâlün tâbdâr olmış durur
Ey şeh ferhunde ağter ´ad hezârân âferin
- 4 Berg-i gül terdür úĵâruñ lâle-i terden laâf
æâmetün bir servdür şimşâd ü úarıardan laâf
Áfitâb-1 úarızuñ hürşid-i enderden laâf
Var mı bir mihr-i cebin sen mâh-peykerden laâf
Nükhet-i zülf-i siyâhuñ bùy-1 úanberden laâf
Pür-leâfefdür lebün 0and-1 mükerrerden laâf
Cân-fezâdur laú-i nâbuñ Áb-1 Kev0erden laâf
`ande-i zir-i lebün 0and-1 mükerrerden laâf
ğ ordum ađzuñ laúini cüllâb-1 kev0erden laâf
Ey şeh-i ferhunde ağter ´ad-hezârân âferin

Der-kenâr

(112)

Mefûlü Fâúlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Erbâb-1 úş0a pişe hemân her gün âh imiş

Her bir nefes ki âh ile geçme günâh imiş

- 2 Sevdâ-yı úşø yoğ ise başında ´ùfiyâ
Bu øara ´arduğın ne belâ-yı siyâh imiş
- 3 Her hâce-i zamâne birer âha ihtiyâc
Her bir faøire baødum idi pîr-i şâh imiş
- 4 Bir şeh-süvâra haløa-be-güşem ki atınuñ
Her bir nişân-ı nağı birer secdegâh imiş
- 5 Cehd eyle úşøa øul olıgør ~ayretî bugün
Her bir gedâsı hüsrev-i gerdün-penâh imiş

(113)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 ~aø senüñ zülf-i dil-âvizüñi bir dâr itmiş
Anda dil-hastelerüñ gönîni berdâr itmiş
- 2 Gerçi ´u gibi øara yirlere çaldı beni çarh
~amdü li’llâh hele bir üş1ø-1 didâr itmiş
- 3 Şâh-ı úşøa ol efendi beni øul eyleyüben
Mülk-i hüsn içre seni server [ü] serdâr itmiş
- 4 Eyleyen gülşen-i dehr içre güli hâra øarın
Yârnı ~ayretîñüñ hem-dem-i ağıyâr itmiş
- 5 Seni şol cân u gönül derdine dermân yaradan
Beni høş olmayıcaø derde giriftâr itmiş

(114)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Ey gönül olmaø dilersenñ gu´´a vü gamdan halâ´
Cidd ü cehd it olıgør øayd-i dü-ülemden halâ´
- 2 Nefsüñi øurtarmaz iseñ nâr-ı ~aødan sen eger
Bilmiş ol olmazsın ey ´ûfi cehennemden halâ´
- 3 Bağlamalu bir delüsin ey dil-i şeydâ eger
İster iseñ øayd-i bend-i zülf-i perçemden halâ´
- 4 Zağm-i tüğ-i úşø-ı yâra var boyın vir ey gönül
Fikr-i hem-demden halâ´ ol fikr-i dirhemden halâ´
- 5 Derd ile bir âh idüp geçdi özinden ~ayretî
İki ülem gu´´asından oldı bir demden halâ´

(90a)

- 5 Bir yaña sevdâ-yı zülfün gönlümi ğamgîn ider
 Bir yaña cellâd çeşmüm øa´d-1 cân u dîn ider
 Laûlûni yâd itdükçe baña ğamzeñ kîn ider
 Kûh-1 ğamda beni Ferhâd ol leb-i Şirîn ider
 Bu belâlar öldürür âhîr beni ğamgîn ider
 Áteş-i ğam âsumân-1 ũmrümi pür-çin ider
 Cevrini pâyânuñ añup kime kim hâyîn ider
 Bende-i bi-çârenüñ üftâdenüñ yayan ider
 Va´f-i cismünde görüp eşûrumı taşî ider
 Bâreka´llâh bu ne hüsñ olur hezârân âferin

Tahmîs-i ~âfî® Ğazel-i Ni®amî Raḥmetu´llâhi
 Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Kûh-1 ğamda her kişi adıyla Ferhâd olmasun
 Ehl-i úşøa ben âururken kimse üstâd olmasun
 Tek øapuñdan bendeyi redd eyleme yâd olmasun
 Ğu´`añi ũilemde şâdı bilmeyen şâd olmasun
 Olmayan úşøuñ esiri ğamdan âzâd olmasun
- 2 Lâlezâr-1 hüsne çeşmüñ nergis-i şehlä yeter
 Ol gül eârâfında zülfün sünbül-i raunã yeter
 Bülbül-i şeydâya ruhsâruñ gül-i hamrã yeter
 Serv-øaddüñ ũışıøa nahl-i cihân-ârã yeter
 Hiç úarîr bitmesün ũilemde şimşâd olmasun
- 3 Zülfünün zincirinüñ bir cânâ baĝlu perçemi
 Ol sebebden ser-be-ser divâne itmiş ũilemi
 Gökden inmiş nâmına nâm-1 Mesîhî Meryemi
 Bu´ıfatda gördüĝi yoø kimse nesl-i Âdemi
 Ki görün ol mâh-1 hürî-veş perî-zâd olmasun
- 4 Külbe-i miḥnetde øaldum ḥaste vü zâr u ĝarîb
 Firøatüñden cân beni itmege oldı øarîb

Der-kenâr

(115)

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 úAceb mi olsa dil senden gelen cevri ü cefâdan ḥa®®
 Kişi olur mı kim almaya mihr ü vefâda ḥa®®
- 2 Firøøuñda itüñ gördükçe şâd olur dil-i ğamgîn
 Kişi ĝurbetde elbette alurmuş âşinâdan ḥa®®
- 3 Belâ-yı úşøuñâ´anma belimüz şimdi olmuşdur
 Daḥî rüz-1 ezeldendür bize işbu belâdan ḥa®®
- 4 Gözüñ øaşuñ ḥayâlidür göñül eglencesi dâyim

Dağı oğlandır üceb mi alsa oø belâdan ha®®

- 5 Muhammed ümmeti mü'min degül mi ~ayreti yoħsa
Yâ n' için almaya bi'llâhi ħubb-ı Mu'âfâdan ha®®

(116)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Zâğ ħâlin ben ooyup zülf-i siyâhın oıldı dâğ
æurdı bir beg gönlümün şâhbâzına bir oıl duzağ
- 2 Gözlerün maotûlinün øabrinde nergisler bite
Ol şehid-i úşø için yir yir uyarmışlar çerâğ
- 3 Görinen başında ben Mecnûnuñ ey Leyli-ħırâm
Áşiyân-ı mürğ-i miħnetdür degüldür tâze dâğ
- 4 Dâğına ũşşolaruñ âün eylese zâhid ne âñ
Dòstum gülden ne deñlü ħâlet añlaya kelâğ
- 5 ~ayreti ĩ sitân-ı yârdan menúeyleme
Ey raøib olsun dir iseñ saña cennetde durağ

(117)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cânında niçe yaømayayın ben hezâr dâğ
Nâzük tenine yaømış işitdüm nigâr dâğ
- 2 Şevø ile çâk idüp yaøasın ũşşoâne ´ubħ
Mihrüñle yaødı gögsine bir yâdigâr dâğ
- 3 Yir yir yapış durur tenine penbeler seħâb
Nâr-ı ũamuñla yaødı meger kühsâr dâğ
- 4 Ben bir peleng-i bişe-i úşøam nişân baña
Yetmez mi bu tenümde olan bi-şümâr dâğ
- 5 Ey ~ayreti delil-i maħabbet degül midür
Cism-i felekde şol görinen tâbdâr dâğ

(118)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yaødum gönülde mihr-i ruħuñla hezâr dâğ
Her biri oldu gül gibi bir yâdigâr dâğ
- 2 Yandı yaøıldı acıdı ħayli bugün baña
Hecrüñde gördi ħâlumi ey şivekâr dâğ

90b/ 3a Bir mâhiyem gözüm yaşı bahrinde gûyiyâ
3b Pullar durur tenümdeki bu bî-şümâr dâğ

4 Cisminde penbedür görinen kef degül durur
Nâr-ı maḥabbetüñle yaøupdur biḥâr dâğ

5 Yâruñ yanında bir pula geçmez gerekse sen
Yaø ~ayretü tenüñde hezârân hezâr dâğ

(90b)

Leblerüñdendür senüñ derdüñ devâsıdur ḥabib
Ağzuñı yâd itdügümce baña cevr eyler raøib
Yoø yine ühdüñde şâhâ kimse bî-dâd olmasun

5 Ben umardum øurtarayduñ bend-i hicrândan beni
Raḥm idüp âzâd ideydüñ ḥabs-ı zindândan beni
Âh kim ayırmağa øa'd eyleyüp cândan beni
Zülfüñe ğamzeñ çeker çâh-ı zenaḥdândan beni
~abs içinden çıøaran kimseyi cellâd olmasun

6 ~âfi®â tîr-i ğamın gönderdi dil-ber cân diler
Cân-ı úşşâøı yolında ḥâkûñ ile yeksân diler
Ben de cân virmek gerekdür anı kim sulân diler
Ey Ni®âmî çünki yâruñ gencdür virân diler
æo vücuduñ mülk-i virân olsun âbâd olmasun

Taḥmis-i Resmî Ğazel-i Ni®âmî Çelebi Raḥmetu'llâhi úAleyh
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Sen leb-i şîrin için cân niçe Ferhâd olmasun
Yâ belâ kühından k'ey niçe feryâd olmasun
Sevmeyen ḥürşid ise seni feruḥ-şâd olmasun
Ĝu''a ki ülemede 'âdı bilmeyen şâd olmasun
Olmayan úşøuñ esir-i ğamdan âzâd olmasun

2 Ol melâḥat çarḥınuñ tâbından mihr-i aü®amı
Bilmezem mâh-ı felek mi yâ melek mi aü®amı
Kim ser-â-ser seyr ider görmedi miÜlün ülemi
Bu 'ıfatda gördi ki yoø kimse nesl-i Âdemi
Ki görüñ ol mâh-ı ḥürî-veş peri-zâd olmasun

3 Niçe bir künc-i ğam içre cânı mehcür eyleyen
Bîm-i hecri va'l ümid ile gerek dür eyleyen
Bu söz ile cânımı ḥøşdur ki mesrür eyleyen
Göñlümüñ virânesin dirsın ki maümür eyleyen

Der-kenâr

(119)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nār-1 ğāyretle nice yaømamayın ben cāna dāĝ
Ġayrılar bezminde yaømıŝ mest olup cānāne dāĝ
- 2 Bir düĝündür her øara gönlüye olmaz ol na´ib
Meclisünde germ olup yaømaø senün mestāne dāĝ
- 3 Virmezem biñ ħāli´ altuna erenler canı´çün
Bir elif çekdüm yaøup sinemde dün üç dāne dāĝ
- 4 Bî-hisāb ise ne var ey ħāce dināruñ senün
Bizde de eksük degül fi´l-cümle derviŝāne dāĝ
- 5 ~ayretî øılsa tecelli pertev-i didār-1 yār
Æür-1 Mūsā gibi ānide øarara yana dāĝ

(120)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Yaødı dil bār-1 ğam-1 dil-berle birøaç pāre dāĝ
Her biri oldı fezā-yı sinede bir øara dāĝ
- 2 Bendeñi øahr odına yaøup yaøıŝma düşmene
Yaøma luaf it dāĝumuñ üstine ey meh øara [dāĝ]
- 3 Od degüldi giceler yir yir görinen dāĝlar
Áteŝ-i úŝouñ øomıŝdur sine-i kühsāra [dāĝ]
- 4 Her biri gün gibi bir rüşen delil olup yine
Yana yana ħālüm iulām itdi bir bir yāra dāĝ
- 5 Her biri ey ~ayretî mañide bir āyinedür
i üretā ħālüm ne ise gösterür dildāra dāĝ

(121)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Keŝŝāfa baøup eylese yıllarla mevâøıf
Olmaz kişi esrār-1 kitāb-1 ğama vāøıf
- 2 Fenn-i ğamı terk eyleye mi ũrif-i bî-kār
Budur ezeli pişe-i erbāba maũrif
- 3 ũŝŝāøa bir ay oldı ki görünmedi ol ŝāh
æullar ne ´uç itdi ki virilmedi veæıyif
- 4 Güller gülüp açıldı idüp ğonca tebessüm
Bülbül öteden söyledi gülşende leæıyif
- 5 æorøar lebin öpüm ki uyurken anuñ aĝyār

Ey ~ayreti ğam yime ki el-ĥāyin ü ĥāyif

(91a)

Va'ule-i va 'luñ gibi bi-a 'l-ı bünyād olmasun

- 4 Ruĥlaruñ cān bāğına berg-i gül-i ĥamrā yeter
Bu dil-i şeydā o bāğa bülbül-i güyā yeter
Gülşen-i ĥüsnünde çeşmüñ nergis-i şehlä yeter
Serv-øaddüñ üşşüa nahl-i cihān-ārā yeter
Hiç úarúar bitmesün ülemede dil-şād olmasun
- 5 Niçe kim şeyü' llāh itdüm şeh-i ğamda ben ğarib
Írmedi va 'luñ ĥisābından baña hergiz na 'ib
Ağzuñı yād itdügümce baña cevri eyler ra'ib
Hiçe 'atdum ülemi gördüm ki her dem yā ĥabib
Yoø yire úahduña şāhā kimse bi-dād olmasun
- 6 Eyledi nevmid-i úşøuñ derdi dermāndan beni
æıldı hem hecrüñ ğamın yeter bu cāndan beni
Çııup öldürmege cevri ile zindān[dan] beni
Zülf ile ğamzeñ çeker çāh-ı zenaĥdāndan beni
~abs içinde çııaran kimseyi cellād olmasun
- 7 Çünki cānān Resmüyā senden cihānda cān diler
Æut boyın fermānına çün bendesin sulān diler
`òş dimiş bu sözi ol kim dehr anı Salmān diler
Ey Ni'āmü çünki yāruñ gencdür virān diler
Bulmadum sencileyin bir dil-beri vü hem-demi

Taĥmis-i ~ayāli Beg Ğazel-i İbrāhım Pāşā Raĥmetu' llāh
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Gözlerümden itmeyüp eksük firāøuñdan ğamı
Gāh mülk-i şādı gezdüm gehi küy-ı ğamı
Bu ĥaremde niçenüñ aşıyānuñ oldum maĥremi
Ser-te-ser geşt eyledüm gerçi nigārā ülemi
Bulmadum sencileyin bir dil-beri vü hem-demi

Der-kenār

(122)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 úAsker-i ğam yine cānum øa 'dına bağladı 'af
Üstüme at mürüvvet eyle ey Şāh-ı Necef
- 2 Æetalum kim úasker-i ğam dutdı eārafına ğam
Æarfetü'l-úayn içre etlersin sen anı ber-āraf
- 3 Niçe dirler øan yudup cemúitdügüm gevherleri
Göz göre itdi gözüm merdümleri anı telef

- 4a Yine kuyuñda dögüp gögsüm oılayın nãleler
4b Bu dize eksiktir.

- 5 Atma gamzeñ tırini ğar¹¹⁸ duruken ~ayretì
Ġayret oelarına cãnın eyleme iñen telef

(123)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 ğ alınuğınca ğonça güzeller áaraf áaraf
Oøur hezâr tâze ğazeller áaraf áaraf
- 2 Bì-iĥtiyâr ĥÿaba varur nesrgisüñ gözi
Bülbüller ile [o]øoduøça meøeller áaraf áaraf
- 3 úAyşuñ zamãnı geldi beri delü çınâr
Yârân-1 úşrete ´alar eller áaraf áaraf
- 4 Râh-1 belâda øıldı ayaølarda ~ayretì
Seyrân-1 nigâr ile iller áaraf áaraf
- 5 Dil-ber beni ayaøladuđınca bir ol øadar
Eller üşer yine eller áaraf áaraf

(124)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Seyrâna çıødı sım-bedenler áaraf áaraf
ğ alındı yine serv-i çemenler áaraf áaraf
- 2 Bülbül gibi her ehl-i dil efgãna başladı
Açıldı güldi ğonça-dehenler áaraf áaraf
- 3 Bülbüller oldı ĥâr-1 belâlarda mübtelâ
Bezm-i ´afâda zãĝ u zaĝanlar áaraf áaraf
- 4 Ben gülsitânda varıcaø el ´undı yir yirin
Dãmânum aldı dutdı dikenler áaraf áaraf
- 5 Künc-i belâda sensin eyâ ~ayretì hemân
Bezm-i ´afâda zãĝ u zaĝanlar áaraf áaraf

(125)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Cãn ile ey gönül olalum mübtelâ-yı úşø
úşşâøa bâl olur çü bilürsin belâ-yı úşø

---

¹¹⁸ gar: gayra

- 2 Bâğ-1 hùbânı almağa bir çöpçe úaynına
Şol úşşıoñ ki seyri olupdur fezâ-yı úşø
- 3 Bezm-i belâda açmaz iseñ mey yirine øan
; ùfi nedür øo añlıyamazsın ´afa-yı úşø
- 91b/ 4 Şunlar ki her dem itmeyeler øanlu yaşın revân
Æuymadılar cihânda nedür mâcerâ-yı úşø
- 5 Dâmân-1 úşøı nice øosun ~ayretî şehâ
Sulâñ-1 mülk-i ğamdur olaldan gedâ-yı úşø

(91b)

- 2 Her kişi mihr ü vefâ için sùr-1 sinemüñ berin
Anuñ için úşøına düşüp çeker derd-i serin
Lık ben mihr ü vefâdan cevruñi yeg isterin
æaşlaruñ yayın øurup atsañ baña cevır øoların
Kâfirem ger döndürem tir-i müjeñden sinemi
- 3 Gülşen-i ğam oldu sinem nâle bülbüldür baña
Her elif bir serv-i dūd-1 âh-1 sünbüldür baña
úAks-i halüñ gözde ´u içre øaranfüldür baña
Sinem üzre dâğ-1 úşøuñ øırmızı güldür baña
Her seher yağdursa çeşmüm âñ mı aña şebnemi
- 4 Tîğ-i hicrân urdı bağruma hezârân yaralar
Merhemi vü va´l-1 dil-ber eylemezse çâreler
Küh-1 miñnetde ba´up bağruma seng-i hâreler
Gıyeyin ser-tâ-øadem dâğ-1 siyehden øaralar
Olmadan kendüm için âutayın mâtemi
- 5 Nâr-1 úşøuña yaøup gönümde mihrüñ lemúasın
; aldı âfâøa hayâli bir de âhı lemúasın
Her nefes ğadr itmesüñ añup raøibüñ cürúasın
; unsañ İbrâhime ey gül-çihre lağ-i cürúasın
Dünyede ´ağ olduğınca aña câm-1 Cemi

Taħmîs-i Na®mî Efendi Fermâyed Raħmet[u'llâhi úAleyh]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gün aogusından baña mihrâbdur irdi yâr
Secdegâh idinse anı n'ola her mihr ü nigâr
Ay u gün anuñ dolanur işigin leyl ü nehâr
Görmemişdür aña hem-tâ bir güzel bu rüzigâr
~üsñ ile yâruñ na®iri yoø dirsem vechi var
- 2 Yoødur ol yâruñ bugün mânendi bir ´âhib-cemâl
Vardur anda ãn u hüsn ile cemâl-i ber-kemâl

Der-kenâr

(126)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Ne güzel ũalem imiş bilmez idüm ũalem-i úşø
`üb bildürdi baña n'idüğini ũalem-i úşø
- 2 Bil ki ser-mest-i ebed oldı vü hüşyâr olımaz
Kime kim cürúa ´unar cãm-ı ezelden Cem-i úşø
- 3 Dil-i pür-derd ebed øıldı cerâhatle meded
Cân âbibinden irişmezse eger merhem-i úşø
- 4 Beni öldürmege øa´d eyledi nâzüklük ile
jüretâ böyle mu´âhib dirilürken ğam-ı úşø
- 5 Egnime tâze döğünlerle yine ~ayretiyâ
Bir fenâ şâlı giydür bugün üş mâtem-i úşø

(127)

Mefâülün Mefâülün Feûlün

- 1 Maḥabbet mülkinün sulâñıdur úşø
Meveddet ũaleminün kânıdur úşø
- 2 Kimi öldürse bulur ũmr-i sermed
Temâşâ øıl ne cânlar cânıdur úşø
- 3 Bulayın dir iseñ ey âlib-i hüsn
~aøiøat gevherinün kânıdur úşø
- 4 Cihân úşø ile olmışdur ũmâret
~aøiøat gencinün virâıdur úşø
- 5 Ne bilsün ~ayreti úşøı her âdem
~aøuñ bir luáfıdur ihşânıdur úşø

(128)

Mefâülün Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1 Olur melül ğarib çeker elem ũaşıø
Beni görüñ ki benem ham ğarib ü hem ũaşıø
- 2 Görüp bu tekye-i úşøuñ bir ihtiyâr beni
Didi gel âdem iseñ ũaşıø ol didüm ũaşıø
- 3 Düşürme ayağı elden ´ınursa kâse-i çarḥ
Cihân bütün oda yansun çeker mi ğam ũaşıø

- 4 Baña bu pendî øo nã´ıh ki ârifem ũrif
Baña bu áaúnı øo zâhid ki ũşıøam ũşıø
- 5 Be ~ayretî şeh-i ũlem degül mi naúra ile
Şu dem ki øaldura mey-ğânedede úalem [ũşıø]

(92a)

˘ aã-1 lađi ħaa-1 yãøuta anuñ olmış miŪâl
Aña bu yüzden melâĥatde na®ir olmış muĥâl
~üsn ile yãruñ na®iri yoø dirsem vechi var

- 3 Anuñ ân-1 ħüsnine teslîm ider her ħã´ u ũm
Andadur her vech ile anı tamâm u ħüsni tãm
Yüzidür ħürşid-i enver alnıdur bedr-i tamâm
ũşø ola ħüsnine anuñ bi-bedeldür ve's-selâm
~üsn ile yãruñ na®iri yoø dirsem vechi var
- 4 Yolına olsun revân ol yâr cãnuñ naød-i cãn
İdeyin eşküm gibi ġam var ise daĥı revân
~üsn ile memdüh-1 ũlemdür o hem cãn u cihân
Görmeye herġiz anuñ miŪlin daĥı devr-i zamân
~üsn ile yãruñ na®iri yoø dirsem vechi var
- 5 Oldur olan Na®miyã iølim-i ħüsne pâdişâh
~üsn ile sulãn-1 ħübân öldürür bi-iştibâh
Cümle ħübâna o Yûsuf-ħüsni işigi secdegâh
Bu ġzellük kim virüpdür aña luáfından İlâh
~üsn ile yãruñ na®iri yoø dirsem vechi var

Taĥmîs-i Resmî Ġazel-i Aĥmed Pãşã Raĥmetü Vasıúa
Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Æaġıdup zülfüñ beni âşüfte-ĥâl itmek neden
Ben perişân rüzigârı pâymâl itmek neden
Nãz ile ġamzeñ süzüp ġonca vü dellâl itmek neden
Şol øara øaşuñ çatup ġönlüm melâl itmek neden
Hey elã gözlüm bizümle meġer dâl itmek neden
- 2 Çün ħarîm-i küyueı Beytü'l-~arâm itdüe baèa
Mürde ħaøøıy'çün ġafã rüknin maøãm itdün baña
Lîk ´oñra hecr ile nüş-1 intiøãm itdün baña
K'âyet-i ħüsnüñle sen va´luñ ħarâm itdün baña

Der-kenâr

(129)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Ġãh olur øaddüm iki bükür kemân eyler firãø
Ġãh cismüm tîr-i endüha nişân eyler firãø

- 2 Gâh olur ki şemûgibi başuma odlar yaøar
Gâh olur ki yaşımı seyl-i revân eyler firâø
- 3 Göz yaşıyla levha-ı çihremde tahrir eyleyüp
Her ne sırrum var ise bir bir úyân eyler firâø
- 4 ýerrece bu gözlerüm görmez cihânı her øaçan
Sen güneş ruhsârı úaynumdan nihân eyler firâø
- 5 Sen degülsin deşt-i hasretde hemân øan ağlayan
~ayretü dem geçmedin bir niçe øan eyler firâø

(130)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ben øara yazulıya yâ Rab ne âl itdi firâk
Rüy-ı zerdem eşk-i hüninümle âl itdi firâø
- 2 æâmeti fikriyle øıldı nâlemi gâyet bülend
Cismümi øaşı hayâliyle hayâl itdi firâø
- 3 Æağıdup ´abr ü øarârın bu dil-i miskinümüñ
Şol øara zülfüñ gibi şüride-hâl itdi firâø
- 4 Mekteb-i miñnetde dil âflına taúim eyleyen
Fenn-i gamda yine bir ´âhib-kemâl itdi firâø
- 5 Râh-ı gamda ~ayretüyi hâk ile yeksân idüp
Cünd-i miñnetde ayağında pâymañ itdi firâø

(131)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Reng-i rüyum ayrılıø itdi tenüm zerd ayrılıø
Ayrılıø itdi benüm göñlümi pür-derd ayrılıø
- 2 Yârını yârından ayırmaø úceb erlik midür
æahpe zensin øahpe zen var hey nâ-merd ayrılıø
- 3 Uğrayup båd-ı hazân üş eyledi pejmürde-hâl
Bâğ-ı úayşumda øomadı tâze bir derd ayrılıø
- 4 Ayrılıødur âfitâbı böyle ser-gerdân iden
Ayrılıø hayrânıdur mâh-ı cihân-gerd ayrılıø
- 5 İttiñad itse benümle æañ mıdur yoldaşlar
Eyledi dünyâyı úøbâdan beni ferd ayrılıø
- 6 Ayrılıø eyler ´afâ cãmını jeng ey ~ayretü
Ayrılıø eyler göñül âyinesin gerd ayrılıø

(132)

Fäülätün Fäülätün Fäülätün Fäülün

- 92b/ 1a Ğam degüldür üş10-1 ser-mest olanlar ağlamaø
1b Bezm-i ğam içinde gülmektendir ey yâr ağlamaø
- 2 Bend-i miñnetden mezid olsun beni øıldı ħalâ´
yerre deñlü ğam øomadı bende deyyâr ağlamaø
- 3 Ey yüzi gülşen nedür gülmek şen olmaø bilmezem
Göñlümi egler hele geh ğâh nâ-çâr ağlamaø
- 4 ğ anıatidür göñlümüñ bâr-1 belâ çekmek müdâm
üÁdetidür çeşmümüñ ey döst her bâr ağlamaø
- 5 Künc-i miñnetde niç' olurdu üceb ħâlüm benüm
Olmayaydı baña luâfından eger yâr ağlamaø
- 6 Bildiler ağladuğumdan saña ħayrân olduğum
Göreyin øan olsun itdi keşf-i esrâr [ağlamaø]
- 7 Şâdlıødan gerçi kim yoødur vücudumda eóer
Her ne deñlü dir iseñ ey ~ayretü var ağlamaø

(92b)

Beni ħarâmi çeşmüñe øanum ħelâl itmek neden

- 3 Olalı ol ´unú-1 ħâlıø ma®har-1 edrâr-1 úşø
Bâhir oldu ħalø içinde gün gibi esrâr-1 úşø
æılmağa enver dil ü cân çeşmini envâr-1 úşø
~üsni øandilin uyarmış nür-1 ~aødan nâr-1 úşø
Zâhidâ inkâr-1 nür-i yü'l-celâl itmek neden
- 4 Lađini ´ordum şekerden dürc-i dür æoldı didi
Zülfün añdum sünbül-i terdür semend oldu didi
Ruħlarına lâle didüm ħışm idüp güldi didi
Lebleri ħaæn görüp øan ağladum güldi didi
Sâye-i ebrüñ için yañlış ħayâl itmek neden
- 5 Gördüm ol meh gösterür zülf ile şekl-i lâm u dâl
Didüm ey cân dil dilersin meh âl eyleme âl
Didi dil n' olur var ey bi-çäre nedür aña ħâl
Didüm âħir cân ise maø´ud-1 nâzuñdan meh-i âl
Didi evvel üş10a fikr-i meöâl itmak neden
- 6 Göñlümi zülfi hevâsı eyledi şeydâ benüm
Cânımı mest itdi lağ-1 şevø-i bi-´aħbâ benüm
~âlüme øılmaz na®ar ol gözleri şehlâ benüm
üÁlemüñ göñlin yapar ol seng-dil illâ benüm

ı rıçā gönlüm ´andugınca pāymāl olmaø neden

- 7 æadd-i yāra Resmīyā kim serv kim úarıar didi
Lık naḥl-i ũlem-ārādur diyen ḥòş-ter didi
Ben suāl itdüm emir-i na@ma ol server didi
æāmetin ´ordum raøibe işidüp dil-ber didi
Aḥmed eylese øıyāmetde suāl itmek neden

Der-kenār

(133)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Şu gelen nāz ile ol serv-i ḥırāmān ancaø
Şu gelen şive ile şol gül-i ḥandān ancaø
- 2 Şu geçüp alıcı şāhin gibi ḥışm ile baøan
O benüm gönlüm alan dil-ber-i fettān ancaø
- 3 Devr idüp øarşudan şol nāz ile cevlānlar idüp
Şol bir āşüb-ı cihān āfet-i devrān ancaø
- 4 N'ola bu ān ile ũmrüm disem ey cān
ũÖmr didükleri añlayana bir ān ancaø
- 5 Görüp āşüfte beni nāz ile dildār didi
~ayreti yine bugün vālih ü ḥayrān ancaø

(134)

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 Her zaüfe ḥòr baøma mer iseñ merdāne baø
Bir øarıcayı dil-āver gör dilā şirāne baø
- 2a Gözüñ üstinde øaşuñ var dime hergiz kimseye
2b Bu dize eksiktir.
- 3 ũşø-ı dil-berde nedür hiç ´orma aḥvālüm benüm
Şemü gör Pervānenüñ ḥālını yana yana baø
- 4 Gözlerüm çün gayrılar gözler dir imiş müddeü
Dide-i giryānuma olan øurı bühtāna baø
- 5 Pır ü mürşid diyü her nā-ehle uyma ~ayreti
Ana raḥminden velāyet gösteren oḡlana baø

(135)

Mefüülü Fäülātü Mefäülü Fäülün

- 1 ũÁlemde mihr idici ya bir meh-pāre yoø
Bu oñmaduø yaşumda benüm yā sitāre(m) yoø

- 93a/ 2 Mihr ü vefānuñ elden işidürüz adımı
El-ø1´´a o da oldı kimi vara vara yoø
- 3 æoynumda dāğ-1 sineden özge bir ögsüzün
Bir aya deñlüce yinicek nān-pāre yoø
- 4 Düşdüñ çü úşøa ey gönül añma selāmeti
Æalduñ şu bahre kim aña øaúr ü kenāre yoø
- 5 Dil-berler ile kendünüñ aḥvālidür øamu
Divān-1 ~ayretide dahı ağ u øara yoø

(93a)

Taḥmīs-i Yetimī-i æā-ı Gāzel-i Necāti Raḥmet[u'llāhi]
Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 ~üsnün ´afāsı ũleme ey dil-rübā yeter
Ladūñ cefāsı cānuma her dem ğidā yeter
`āl [ü] ḥadūñ bu sinede dāğ-1 cefā yeter
Dil kişverine zülf-i siyāhum belā yeter
Yaømağa bu vilāyeti bir ejdehā yeter
- 2 Ağyāra uyuban beni ey øaşları kemān
Atma yabana øø gibi gögsün görüp hemān
Hecr āteşine yaøalı bu çarḥ-1 bi-amān
Geh yaş gelür gözümde geh yaş yirine øan
Derd-i derünı bil ki bu mācerā yeter
- 3 İzüñ ğubārı başuma ger olsaydı tāc
Olmaz idüm be vech ile ḥalø ortasında aç
Muṭād olalı derde devā istemez mizāc
Bimār-1 úşøa şerbet ile eyleme ũlāc
Var ey ābib øø beni derdüm baña yeter
- 4 Geldüm bu fāni ũleme hiç sürmedüm ´afā
Çekdüm belā vü derd ile biñ dürlü ben cefā
Dil-ber yolında bildügüm øamu heyā
Ey çarḥ sen de yār gibi olma bi-vefā
Zirā bu deñlü ũleme bir bi-vefā yeter
- 5 Kimse Yetimī tek gibi bi-üzze olmasun
úÁlem içinde müflis ü bi-ḥürmet olmasun
Aç ol cihānda minnet ile niúmet olmasun
Tek yirde gökde çerre øadar minnet olmasun
Örtü döşek Necātiye bir bu riyā yeter

Der-kenār

(136)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Geçüpdür cânuma tir-i belâ @âhirde yaram yoø
Meded bir derde düşdüm kim ölümden ğayrı çârem [yoø]
- 2 Gözüm yaşına rahm idüp yüzüme baømaz ol meh-rù
Düşüpdür yılduzum hem var ise andan sitârem [yoø]
- 3 Cihânda yılduzum yoødur øaçan kim ol hilâl-ebrù
Yanumda sen güneş yüzlü nigâr-1 mâh-pârem yoø
- 4 Gice gündüz hemân zülf ü ruhuñ fikridür eglencem
`udâ haøø1 cihân mülkinde dahı aĝ u øaram yoø
- 5 Ne bilsün ~ayretî derd-i derûnumdan âbibüm kim
Geçüpdür cânuma tir-i belâ @âhirde yaram yoø

(137)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Pertev-i nür-1 `udâdur úşø-1 pāk
Yaúni sırr-1 Mu´âfâdur úşø-1 pāk
- 2 Ğarø olur bir øaâresiyle kâyinât
Baħr-i úlm-i Murtažâdur úşø-1 pāk
- 3 Sâlik-i râh-1 haøø1at olana
Râh-berdür râh-nümâ-y1 úşø-1 pāk
- 4 Jengden mirâat-i øalbi øıldı pāk
Mer[v]e haøø1y'çün ğafâdur úşø-1 pāk
- 5 æulıyuz øubânıyuz ey ~ayretî
Mülk-i dilde pâdişâdur úşø-1 pāk

(138)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Reh-nümâ-y1 râh-1 ~aødur úşø-1 pāk
úlm-i taħø1øa sebaødur úşø-1 pāk
- 2 Mekteb-i tevħidde dil âflına
Her ne taúim itse haødur úşø-1 pāk
- 3 Sâøi-i KevÓer elinden içmişüz
Bezm-i ~aøda bir âyetdür úşø-1 pāk
- 93b/ 4a Sâlik-i râh-1 `udâ olanlara
4b Bile bir keskin yaraødur úşø-1 pāk
- 5 ~ayretî anuñla görür işidür

úĀş10a gözdür øulaødur úşø-1 pāk

93a/ Taħmīs-i Maħremī Ġazel-i Sulān Süleymān `ān
Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

1 Ey güzellik bāğı içre tāze bir serv-i bülend
Görmedi øaddün gibi bir naħl-i gül hiç naħl-bend
(93b)

Zülfünün her bir øılında baġludur yüz mestmend
Tā muānber kākülün ħürşide ´almışdur kemend
Baġlamışdur boynumı zincir-i zülfün bend dend

2 Æuāye taūim-i nāz eyler lebün güftārda
Ögredür āvūsa cilve øāmetün refārda
Çāk-ı sine şevøündür lāleler kühsārda
æadd-i dil-cüyuñ nihālin gördi çün gülzārda
Æurdı ayaġ üstine taūim ider serv-i bülend

3 İşigünde baş u cān virmek diler cānā gönül
Va ´luñun gülzārına girmek diler cānā gönül
Leblerün şeftālusın dirmek diler cānā gönül
úAnber-efşān zülfüèe irmek diler cānā gönül
Allāh Allāh ne uzun sevdāya düşmiş derdmend

4 Baġrını ħün ideli firøat-i dil āvārenün
Her birinden bir æızılırmaø revāndur yaranun
Añlamazsın çün derünün ũş10-1 bī-çārenün
Nā´ıħa menúeyleme mihrinden ol meh-pārenün
Şöyle æolmuşdur gönül kim øalmamışdur cāy-bend

5 Maħremī ger ħaçer-i hicrān ile ol sīm-ten
æaāūiderse başunı øaāten yüzün döndürmesin
Anun için kim dirgür ħüsrev-i mülk-i sühen
Ey Selimī ħaāā sevdāsından anun baş çeken
Pārelene tiġ-i miħnet ile øalem-veş bend bend

Taħmīs-i úAndelibi Ġazel-i Sulān Süleymān `ān
Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

1 Zülfünün silsilesin bend ideli gerdenüme
; aldı úşø āteşini yār benüm meskenüme
~ā´ılı kendümi yaødı irişüp ħarmenüme
Şeb-i ġamda na@ar iden kişi tāb-1 tenüme

Der-kenār

(139)

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

1 Mù´il-i ~aødur bilürseñ úşø-1 pāk

Nür-1 Muálaødur bilürseñ úşø-1 pāk

2 úÁrif iseñ kesb-i úşø eyle müdām
úlm-i muġlaødur bilürseñ úşø-1 pāk

3 N'idügin her bâal anuñ añlamaz
Pertev-i ~aødur bilürseñ úşø-1 pāk

4 Mācerā-yı māsivādan el yuyup
æalbi ırmaødur bilürseñ úşø-1 pāk

5 Cān virüp alduñsa ey ~ayretü
Saña aylaødur bilürseñ úşø-1 pāk

(140)

Mefāülün Mefāülün Feülün

1 İşigi ħākiyem ben bâb-1 úşøuñ
æapusı kelbiyem ben bâb-1 úşøuñ

2 Gözüme tütüyādur başuma tāc
Ayaġı äpraġ a'ħāb-1 úşøuñ

3 Nice şebbāz-1 úrfānam diyenler
Yanımda peşşedür úşøāb-1 úşøuñ

4 Nücüm ile bilinmez ey müneccim
Nedür aħkām-1 üsāurlāb-1 úşøuñ

5 Melāmetdür melāmetdür melāmet
i orarsañ n'idügin ādāb-1 úşøuñ

6 æalurdum ser-nigün cāh-1 belāda
Eger cezb itmese øullāb-1 úşøuñ

7 Muħālif olmış idi rüzigārum
Beni ġarø itmese gird-āb-1 úşøuñ

8 Dil ü cān ħānesi oldı münevver
Æolaldan pertev-i meh-tāb-1 úşøuñ

9 İşigüñ niçe øosun ~ayretü kim
æapuñda oldı feth-i bâb-1 úşøuñ

(141)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Şādmān idüm beni cevrüñle maġzün eyledüñ
N'eyledüñ ey bi-vefā ħālüm digergün eyledüñ

- 2 Ey dehânı mîm zülfi cîm øaşı nûn olan
Yine bir naøş ile miskini Mecnûn eyledüñ
- 94a/ 3 üÖrf idüp dil-berlere øan itmek ammâ şimdi sen
Günde biñ øan itmegi bir tâze øânün eyledüñ
- 4 Menúidersin úarz-1 hüsn itdükçe yârı ey raøib
~aø seni magbûn idesin bizi magbûn eyledüñ
- 5 Ey elif-øad gösterüp sineñdeki hâli yine
~ayretinüñ câmda dâğın bir iken on eyledüñ

(94a)

Didi fânüs-1 belâ perdesi pîrâhenüme

- 2 Muhâl ol serv-øadüñ dâmenine ´unmaz eli
İledür gülşeni kûyına umar nâ-mahâll[i]
úÁşıøa firøat ü hasret ezeli
Bülbül-i cân iremez gülşen-i şâdiye veli
æande her hâr u has olsa irişür dâmenüme
- 3 Kûyuñuñ gülşenine eşkümi çekdüm zincir
Olur olmaz has u hâr eyleye anı ister
Çarha áutdum úAlevî áteşi áhum şimşir
Ser-i kûyuñda øalem øaddümi yâyı áhumı tir
Tâ ki her zâğ raøib ugramaya gülşenüme
- 4 ` ançerüñi içüre luáf ile bir teşne-dile
Tâ ki bu úÁşıø-1 dil-hasteye ol hòşça gele
~1zr-veş Áb-1 ~ayâtı içen olmazdı hele
~aşre dek naøş u ram dil-ber alup yaşum ele
Tîğ-i cân-bahşuñ eger ire benüm gerdenüme
- 5 úAndelibî didi çün şah-1 cihândâr ´aøın
Yârı ağyâr ile añmaøda olur úâr ´aøın
~açer eyle hele ben saña didüm var ´aøın
Ey Muhibbî dime ağyâr iseñ yâr ´aøın
Ne için beñzedesin -østumı düşmenüme

[Taḥmîs-i Selmân] Ğazel-i Muḥibbî
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Göricek yârı giden evvel øarârúñdur senüñ
Yéle varan ey gönül nâmüs-1 úârúñdur senüñ
Æağlar ile zâra dönmeñ iftiḥârúñdur senüñ
İñleden çarḫı dilâ feryâd u zârúñdur senüñ
Görinen yıldız degül her şeb şerârúñdur senüñ

Der-kenâr

(142)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Yine ben dervişe bendem didüm ihsân eyledüñ
Ġamdan âzâd eyleyüp başına sulâñ eyledüñ
- 2 İtlerüñ hayâlinden itdün üş beni âdem diyü
Ululaduñ bir gedâyı ehl-i divân eyledüñ
- 3 úArz-ı hüsn idüp vedâúitdükçe söyleşdük biraz
Yoldaşum ´oñ demde imân ile æurõan eyledüñ
- 4 Ey gözüm çøø yaşa ülemde demüñ olsun mezid
Meskenüm hâr-ı belâ iken gülistân eyledüñ
- 5 Göz yumup bu dehr-i fâniden yine ey ~ayreti
úArifâne cân u dil mülkini seyrân eyledüñ

(143)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Kâkülünden cân meşâmına irelden büy-ı müşg
Cân ile oldum efendi olmışam Hindü-yı müşg
- 2 Cân-ı miskine uyanlar oynamağ için yine
Oldı zülfüñ ünberin çevgân-ı hâlüñ güy-ı müşg
- 3 Olsa høş-bü âñ midur her dem nesim-i ´ubhğâh
Sâye-i zülfüde olmışdur çü ol pehlü-yı müşg
- 4 `âk-i râhı var iken yâruñ haâdur ey gönül
Eyleyüp úazm-i `oten gel itme cüst ü cüy-ı misk
- 5 Büy uğurlamışdur ey dil kâkül-i dildârdan
Ger bu vech ile siyâh olsa úceb mi rüy-ı misk
- 6 Her güzeller şâhınuñ divânesiyem ~ayreti
Bend [ü] zincirem n'ola olsa iki gisü-yı misk

(144)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Beñzetmiş özin øâmet-i dil-cüsına yârun
Başında øavaø yeli eðer dahı çenâruñ
- 2 Biñ tâze açılmış güle virmez delü gönülüm
Bir dâğ-ı gamın sìnede ol lale-úçârüñ
- 3 Gözüm yaşını eyleme ırmaø işigünden
Aøar yüzi ´uyı durur o bâğ-ı bahâruñ

4a Ey ğamze-i maħmûruñ u vey nâz u girişme
94b/ 4b İç bâde gibi øanumı defúeyle ħumâruñ

5 Ey ~ayretî şimden girü gel ğurbetde yüz âut
Terk eyledi yâruñ seni terk eyle diyâruñ

(94b)

2 Ser-ħòş olup ser-ħòş it úşøuñ mey ile mutta´ıl
Ġayrıya øatú-i úalâøa eyleyüp üzül kesil
Bundan özge úaşıøa eglence olmaz şöyle mül
Bezm-i ğamda sâğar-ı çeşmüñle nüş it böyle mül
Meclisi germ it belâ vü derd-i yâruñdur senüñ

3 Oldı gönüm yâr ile derya-yı úşøa âşinâ
Dürr-i ŝevøi almağa ğavvâ´ olup k´oldı saña
Miħnetü derd ü belâya şöyle olddum mübtelâ
Sine âteş gözde ğam başumda sevdâ-yı hevâ
Niçe yıllardur yatur dil ħâksâruñdur senüñ

4 Yele virmişdür biħâr-ı ömrümi båd-ı ħazân
Mive-i vu´latla hergiz olmadı dil kâmurân
~âlümi úarz eyledükde gör nedür ol nev-civân
Cân niŰâr itdüm yolında didüm ey ârâm-ı cân
Didi ne minnet gerek bu eski kâruñdur senüñ

5 Naúlerden sinede itsem úaceb mi rüzını
Meste döndürdi bu ŝiúr-i cân æara Selmân beni
Gör nedür ´âħib-i ğazel gibi bir ehl-i dil øanı
İşiginde itler ile yâr bir görmiş beni
Devlet el virdi Muħibbî iúibâruñdur senüñ

[Taħmîs-i Selmân Ġazel-i Muħibbî]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Cân ile her kim ki cânân isteye cân istemez
Árzü-yı úarız iden Áb-ı ~ayvân istemez
æâniúolan kimse hergiz cevher-i kân istemez
İħtiyâr-ı faør iden dergâh-ı sulâân istemez
Zâd-ı ğamdan özge hergiz kendüye nân istemez

2 Lâm-i revân kişiye úilemde [b]esdür bir hüner
Ġayrıya ´ifat gerekdür baña úaşılıø yeter

Der-kenâr

(145)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Dişleyüp yâruñ lebin ey müddeú øan eyledüñ
Æatlu cânım acıdup ®ulm-i firâvân eyledüñ

- 2 İt raøibi äsitänuñdan idindüñ úabd-i hæ´
æulluğa läy1ø mıdur evvel ki sulään eyledüñ
- 3 Olmaduñ bu çâr-erkân-1 äbîúatden halã´
Ey gönül sulään iken meöväñi zindân eyledüñ
- 4 Derdmend itdüñ beni ey úşø-1 dil-ber derdmend
Derd-i bî-dermânuma mañide dermân eyledüñ
- 5 Cãn gözin aç gir gönül seyrânın it ~ayreti
Ten göziyle kâyinâtı úazm-1 seyrân eyledüñ

(146)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 úÁş1ø bilür demin cigeri hùn olanlaruñ
Mecnûna ´or ´afâsını mecnùn olanlaruñ
- 2 Keyfiyyetini vâlih ü hayrân olan bilür
Esrâr-1 úşø-1 yâr ile maucuñ olanlaruñ
- 3 úÁşik yanında bir gamı biñ şâdl1ø deger
Derd ü bela-y1 úşø ile mañzùn olanlaruñ
- 4 Bir dürlü çevøi olur anı ehl-i derde ´or
Günden güne şu hâli digergün olanlaruñ
- 5 Ferdâya ´almadur işi gerdün gibi seni
Biñ varsañ işigine gerdün olanlaruñ
- 6 ~aløa-be-güş bendesiyüz hæ´ılı bugün
Na®m içre sözleri dürr-i meknùn olanlaruñ

(147)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Baña ey çarh-1 felek ®ulm-i firâvân itdüñ
`âne-i øalbümi y1øduñ beni virân itdüñ
- 2 Başlar üzre yirüm var idi illã n'ideyüm
æoduñ ayaøda beni hãkla yeksân itdüñ
- 3 Bülbüli şimdi mi sen zãğ ile hem-dem øılduñ
úÁrifi şimdi mi sen hem-dem-i nãdân itdüñ
- 4 Bu beyit eksiktir.
- 5 ~ayretiyi yine yârân-1 vefãdan ayırup
Göre bi'llâhi yine kimlere yârân itdüñ

(95a)

Ay u gün h̄acet degül ũşıø ki ola anda biter
Şuğe-i āhı kimüñ kim ũleme pertev ´alar
yerreye ´aymaz günü ol m̄ah-1 t̄ab̄ān istemez

- 3 Ey ref̄oüm bulmaø isterseè tar̄ıø-i müstaøım
Şāh-1 rāh-1 ~aøø ola kim olmaya hergiz saøım
Fır´at el virüp varursam ol yola ~ayy u úAlım
Ol ki úşø ehlidür olur kùy-1 dil-berde muøım
Eyleyüp d̄vāne gül taÅ u beyābān istemez
- 4 El çeküp tartup etüè ol k´itdi dünyādan ferāÅ
úÁrız-1 dil-ber gibi iki cihānda yüzi aÅ
Bu durur ben bildüÅüm olur aèa taÅ üsti bāÅ
S̄anesine her geh kesdi naúli yaødı t̄āze dāÅ
Eylemez bāÅa na@ar seyr-i gülistān istemez
- 5 Şol ki derd-i yārı ũlemde devādan yeg bilür
Gu´´a-1 cānāneyi çevø ü ´afādan yeg bilür
Yoø durur ben bildügüm hergiz bu rādan yeg bilür
Ol ki dildāruè cefāsını vefādan yeg bilür
Minnet itmez kimseye derdine dermān istemez
- 6 Cān ile øıldı göèül úzlet øapusında øarār
FāriÅ oldı istemez ũlemde hergiz iútibār
Kişi n´ için øılmaya faør ü figānı ihtiyār
Şöyle istiĀnā ser̄inde oturdı şāh-vār
Ser-be-ser olmaÅa heft-iølmine sulţān istemez
- 7 Ey maḥabbet ũleminde şevø ile cüş eyleyen
úşø ile miḥnet neyin Selmān gibi güş eyleyen
Gör nedür úndel̄b ile @ulmi t̄utup mûş eyleyen
Ey Muḥibb± yār elinden bir øadeḥ nûş eyleyen
Ger olursa ~ıZr elinden Āb-1 ~ayvān istemez

Der-kenār

(148)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Mürde idüm bir aÅız söz birle iḥyā eyledüè
Hey ne s̄āhirsın ki iúcāz-1 Mesḥā eyledüè
- 2 Bir taḥb̄-i cān u dilsin kim oèulmaz derdüme
Luḥf idüp bir ḥò´ cevāb ile müdāvā [eyledüè]
- 3 Güyiyā bir cürú´ undüè cām-1 úşøüedan baèa
Cānumı ol cürúadan ser-mest ü şeydā eyldüè
- 4 Ol ´anemden bir kelām idi niyāzuè ey göèül

Ol hâ´il her ne kim ~aødan temennâ eyledüè

- 5 Sözleryüè şekkerlerinden ´unduè şarḡ-sühen
~ayret±yi yine bir tüt±i güyâ eyledüè

(149)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Cānuma kār itdi firøat ben helāk oldum helāk
Døstlar řaø oldı řaøat ben helāk oldum helāk
- 2 Gel na®ar øıl hālüme luř eyle istiĀnāyı øo
Hāy ®ālim hāy āfet ben helāk oldum helāk
- 3 Āsitān-ı devletüède bir gedā eksildi tüt
Pādişāhum saèa ´ıřḡat ben helāk oldum helāk
- 4 Āāøatüm řaø oldı vü Āāyet zebün oldum zebün
Āḡiret ḡaøøın ḡelāl it ben helāk oldum helāk
- 5 ~ayret± gıtdi duādan yād itdüè şimden girü
Hāy yārān-ı maḡabbet ben helāk oldum helāk

(150)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Eşk-i çeşm içre ten-i lâĀarı ben Mecnünüè
Mürdur ´anki düşüpdür içine Ceyḡünüè
- 2 Efser idindi sifāl-i seg-i Leylāyı görüp
Āşiyān ´anma görinen başında Mecnünüè
- 3 ũşø rāzını baèa söyledi bir bir ne ise
ũřf idüp øulaĀını burdun idi øānünüè
- 4 ™uya øonmış ´anasın bir gül-i terdür cānā
Eşk-i çeşmümde senüè ũaks-i ruḡ-ı gül-günüè
- 5 Şāhsın ~ayret± sen mülk-i øanāiatde bugün
Māh ile mihr iki sikkesi yoø altunuè

(151)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 ÇāĀlayup aøduĀı bildüè mi nedür her ´unuè
Yüz yire urup elinden ièiler gerdünüè
- 2 Zāl-i dehrüè gele baş egmeyelüm niúmetine
Er iseè minnetini çekmeyelüm bir dùnüè

- 95b/ 3a Kaûbe-i dilde eger naød-i maḥabbet yoÀ ise
 3b Yire geçsün n'deyin gencini ben æârünüè
- 4 AyaAuè topraĀına yüz süreli mihr ile mâh
 İtdiler yir başı üstinde şehâ gerdünüè
- 5 Gök çemende görinen lâle degüldür cānâ
 Seni gözler güzelüm gözleridür hāmünüè
- 6 Güş-1 cānâna irişmek gerek ey dil bu Àazel
 Cān øulaĀında yaraşur bu dür-i meknünüè
- 7 æâmeti va´fiyla bulsa úceb mi şöhret
 ~ayret± şîr-i bülendi Àazel-i mevzünüè

(95b)

[Taḥm±s-i úAndel±b Ğazel-i Muḥibbî]
 Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Vâ´ıl-1 cānān olan ünsiyet-i cān istemez
 Mā-sivâyı øatúiden taḥs±m-i insān istemez
 Terk-i tecr±d ehli olan özge únvān istemez
 İhtiyār-1 faør iden dergāh-1 eyvān istemez
 Zād-1 Āamdan özge hergiz kendüye nān istemez
- 2 Güşe-i künc-i fenâ-fi'llāhı iden ihtiyār
 ũZalete ḫalø eyleyüp eyler bu fān±de øarār
 Mā-sivā naøş ile øılmaz cihānda iftiḫār
 Şol ki istiĀnâ ser±rinde oturdı şāh-vār
 Ser-be-ser olmaĀa heft-iøl±mine sulṭān istemez
- 3 Feyz-i Rabbān± kimüè kim øalbine eyler na®ar
 TMuf± øalb-i úşø-1 ~aøøı dem-be-dem olur maøarr
 Mihr ü mâhuè menzilinden taè mıdur øılsa güçer
 Şuile-i āhı kimüè kim ũleme pertev´alar
 yerreye almaz günü ol meh-i tâbān istemez
- 4 S±ne´aḫmın eyledüm dāĀ-1 elemle bâĀ u rāĀ
 Serv-i gülden fāriĀ oldum baèa her taĀ üsti bâĀ
 Terk idüp gül-geşt-i bâĀı eyledüm andan ferĀ
 S±nesine her geh kesdi naúı yaødı tāze dāĀ
 Eylemez bâĀa na®ar seyr-i gülistān istemez
- 5 Zübde-i ũÓmāniyān Sulṭān Süleymān bin Sel±m
 Her kelām-1 cān-firāşı güyyiā dürr-i yet±m
 `úb-1 na®m itmiş bu dürr-i müntehā-yı ~aø úal±m
 Şol ki úşø ehlidür olur küy-1 dil-berde muø±m
 Eyleyüp d±vānelik taĀ u beyābān istemez
- 6 úAndel±b± øatre iken baḫr olup cüş eyleyen

Ğu´´asını ũlemüè küll± ferāmüş eyleyen

Der-kenār

(152)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Gördiler boynında çü zülf-i girih-g±rüè senüè
Didiler âdem delü eyler bu zinc±rüè senüè
- 2 ^{TM}anki âdemler helāk eyler güzel maḥbûbdur
^{TM}alınur yanuèca dāyim béle şimş±rüè senüè
- 3 T±Ā-i Āamla yaralanmışdur gönül h±ç atılp
Ey øaşı yâ pâreme atılmasun türüè senüè
- 4 Öldürür derdüè beni bi'llāhi ihmāl eyleme
Olmasun döstum ḥayr işde teḏ±rüè senüè
- 5 æadr ile başı göke irdi uludı ~ayret±
Āsitānuèda şehā olalı æıṭm±rüè senüè

(153)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 æatlüme ḥüccet getürdi ḥatt-ı tezv±rüè senüè
R±smān ḥazırladı zülf-i girih-g±rüè senüè
- 2 Vād±i mihr ü maḥabbetdür fezā-yı s±nede
Döstum yir yir görinen zaḥm-ı şimş±rüè senüè
- 3 æalb-i úşşāøüè doøınuøça geçer her yanına
AĀzı øanlu bir dil-âverdür şehā t±rüè senüè
- 4 Āsitānından beni menúeylemezeè dünyede
Cennet itsün ey raø±b uḥrāda yirüè [senüè]
- 5 Faḥruè olsun yolına cân oynamaø ey ~ayret±
Çünkü şol gerçek güzel beg-çādedür m±rüè senüè

(154)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Dil-i āşüfte benüm zülf-i girih-g±r senüè
Yaún± d±vāne benüm bend ile zinc±r senüè
- 2 Der-miyān eyleyeyin cânımı laüüèi sen
úĀrifāne emelüm bir benüm bir senüè
- 3 T±Ā-i emrüèe boyun virdüm efendi øuluèam
Gerden-i cân benüm ḥükm ile şimş±r senüè

96a/ 4 Bilmezem hıç günâhum ne durur kim haıttuè
Yazdı øatlüme benüm hücçet-i tezvıx senüè

5 ~ayretı mürşıd-i úşøuèa mürşıd ola didüm
Üş irâdet benüm ü himmet eyâ pıx senüè

(96a)

Mest-i úşø olup ezelden cāmı be-hüş eyleyen
Ey Muhibbı yâr elinden bir øadeh nüş eyleyen
~ıZR elinden KevÖer olur Áb-1 ~ayvân istemez

Ġazel-i ~abıbı Taġmıs-i úAbıdı
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Ey cemâl-i talâtüè pırye-i rüy-ı zemın
`ırmen-i hüsnüède mihr ü meh gedâ-yı hüşe-çın
Deng ü hayrân laüè esrârında úaöl-1 çerde-bın
æâmetüè mevzùn sözüè şıxın cemâlüè nâzenın
Ancaø olur hüsın ü raúnalıø hezârân âferın

2 Leblerüè yanında açmaz Áonca hacletden dehen
æadd-i mevzünüè yanında nârvendür nârven
~üsın ü raúnalıøda sıbüè yâsemendür yâsemen
Leblerüè laü-i dür-feşândur dişüè dürr-i úAden
Beelerüè misk-i `ışâdur gözlerüè âhü-yı Çın

3 Ey leşâfet gülşeninde øadd-i mevzünüè úalem
Tâb-1 hüsnüèden alur nür-1 âfitâb-1 `ubı-dem
Teşne İskender gibi cām-1 lebüè yâdına Cem
Gülşen-i hüsnüède rüşen revnaø-1 bâĀ-1 İrem
KevÖer-i laüède @âhir leççet-i mâ-yı muún

4 Leblerüè yâdına mestın dâyimâ şimden girü
Æâúat u řaøvâ ġarâm oldı baèa şimden girü
Cânuma eksük degüldür bir belâ şimden girü
Çeşm-i ser-mestine oldum mübtelâ şimden girü
El-vedâúey zühd ü řaøvâ el-firâø ey úaöl u dın

5 Çün úAbıdidür bugün iölın-i hüsne şehriyâr
Mihr ü mehdür işigüède bende-i fermân-güçâr
Pâdişâh-1 kâfirân eyler gedâdan çünki úâr
İçtinâb itse ~abıbı çâkerinden vechi var

96b/ Ol şeh-i mülk-i melâġat ben gedâ-yı kem-terın

Der-kenâr

(155)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

1 Ben mübtelâ belâèa belı dimişem senüè

- Ey b±vefā cefāèa bel±dimişem senüè
- 2 Tek rāzı ol cefā ile terk-i rızā idüp
Ben dāyimā rızāèa bel±dimişem senüè
- 3 Abdāl-ı fān±yem ben eyā b±beøā felek
™anma fenā øabāèa bel±dimişem senüè
- 4 Ey bezm-i Àamda mey yirine ´āf±øan yudan
Mürde haøøı ´afāèa bel±dimişem senüè
- 5 Bir øaşı yā hayāli ile øaddüè oldı dāl
Ey ~ayret±bu rāèa bel±dimişem senüè

(156)

Feülātün Mefāülün Feülün

- 1 Kimine āh-ı ũşıøāne gerek
Kimine naÀme-i çeÀāne gerek
- 2 Bezm-i Àamda şarāb-ı úşø içsün
Kime kim ömr-i cāvidāne gerek
- 3 Saèa ey mù-miyān vefā yaraşur
Ger cefā eyleseè miyāne gerek
- 4 Esb-i nāz ile ögdül almaÀ için
Kākülüe gibi tâziyāne gerek
- 5 Seyr iden kişinüè çemende müdām
Béle yanınca pür-çemāne gerek
- 6 Nā-murād olmadur murādum çün
Dağı ũlemde pes bigāne gerek
- 7 Oøusun ~ayret±Àazellerini
Kime kim şıır-ı ũşıøāne gerek

(157)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Yine ey Leyl±hıramum beni Mecnùn itdüè
Başdan tâzeledüè derdümi maÀbùn eyledüè
- 2 Ey yüzi āyet-i ~aø yine ne efsün øøuduè
Ān-ı vāhidde elif øāmetümi nùn itdüè
- 3 Bir elif çekmiş idüm yanına bir dāÀ urduè
Yine dil derdini cānā bir iken on itdüè

96b/ 4a Çeng-i úşøuèa düşen cânı halâ´ eyleyemez
4b Neyi ki kendüèe øan itmegi øânùn itdüè

5 ` an-1 va´luè1 nevâle idüben Âayrılara
~ayret=nüè yine başlu cigerin hùn itdüè

(96b)

Taḥm=8-i Sulṭān Murād-1 ŌāliŌ
Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

1 Dād-1 ~aø birle saūdet mülkine serdār iken
Ne felek şems ü øamer ũalem øamu ber-kār iken
Æāliūüèe burc-1 şerefde saū olup devvār iken
Eylük it her bir civāna elde øudret var iken
Dilde himmet tende´ıḥḥat başda devlet var iken

2 Tekye-i úşøuèe eger vāøıf iseè esrārına
Bendümi tut ki´aøın dil virme dünyā kārına
~ā´ılı meyl itme a´lā yārına aÅyārına
úÁø1-1 yār olsa dimez øalsun bugünüm yarına
Dilde himmet tende´ıḥḥat başda devlet var iken

3 Cedd ü cehd idüp dilā dünyā için çekme emek
æısmet olan ũøıbet çünkim na´ḥbüèdür yemek
Bendeye cân muḥa´´ıl yol degüldür ben demek
úÁdet eyle kendüzüèe dāyım iḥsān eylemek
Dilde himmet tende´ıḥḥat başda devlet var iken

4 Her øaçan senden üm=ıd-vār itse bir kimse murād
Ber-murād eyle anı redd eyleme ey ḥøş-nihād
úÁøıbet ider ũvāzın saèa ol Rabbü'l-übād
Cehd øıl tā kim cihānda øala senden yaḥşı ad
Dilde himmet tende´ıḥḥat başda devlet var iken

5 Devlet-i ũmrüèe ziyāde ola rüşen yılduzuè
Her giceèe æadr ü Berāt ü ũd-i ekber gündüzüè
Rüz-1 maḥşerde eger ola dilerseèe yüzüè
Eylük eyle ḥā´ u ũāma eylük olsun her sözüè
Dilde himmet tende´ıḥḥat başda devlet var iken

Der-kenār

(158)

Mefūlü Mefāülü Mefāülü Feūlün

1 Aèsun yine ben øulını sulṭānuma eydüè
Tuz etmegi unutmasun ol cânıma eydüè

2 Áhum irişür yél gibi bir gün ḥaçer itsün
Yārān varuè ol şemú-i şebistānuma eydüè

- 3 Yād ile ´alınmaø aèa düşmez kerem eyleè
Benden varuè ol serv-i hırāmānuma eydüè
- 4 Öldürdi beni t±À-i firāø ile o ®ālim
Göz göre benüm girmesine øanuma eydüè
- 5 Öldürdi yine ~ayret±yi derd-i derd-i ~üdüyü
Yasına irişsin øanı cānānuma eydüè

(159)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Her nefes neydi beni ney gibi nālān itmek
Her maøāmı uyuban yād ile seyrān itmek
- 2 Yoø yire hün±gözüè øanumı øardı yire āh
Saèa mı øaldı cihānda güzelüm øan itmek
- 3 Mihr idüp düşmenüme düşmez yine üftādeleri
Sāye-veş ey yüzi gün hāk ile yeksān itmek
- 4 İrmedi üd-i vi´āle nedür ey øaşı kemān
S±nemi cevri ü cefā t±rine øurbān itmek
- 5 ~ayret±lebleri esrārımı ´ordum didi yār
Bir aāız sözle niceydi seni hayrān itmek

(160)

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 Serverā her hıçmete øābil geçer øuluè senüè
Bende-i muøbil n'ıçün olmaya maøbülüè senüè
- 2 Fenn-i úşøı şol øadar maülüm idindüè ey göèül
Bāb-ı Åamda øalması bir harf-i mechülüè senüè
- 3 Rāh-ı úşøüèda ièen çøødur benüm yolsuzluÅum
Her ne øılsaè ben øula vardur şehā yoluè senüè
- 4 Sen güzeller Rümınuè beglerbegisi olalı
Şāhlar var defter-i hüsnuède maüzülüè senüè
- 5 Derdüèe ey ~ayret± t±mār idelden úşø-ı yār
Göz yaşıdur øarye-i miñnetde mañ ülüè senüè

(161)

Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1a Ásitānuè güyiyā Firdevs-i aūādur senüè
97a/ 1b Hey øıyāmet øāmeüè beèzer ki Åübādur senüè

- 2 İŝigüè va'llâhi Beytu'llâh-1 ũUlyâdur senüè
Vech-i pâküè ey ´anem nür-1 tecellâdur senüè
- 3 Zâhidâ gel taúnı øo kim kâf-1 küfr-i ũŝıøân
~aø bilür kim ferr-i ðmânuèda aŝlâdur senüè
- 4 Dâyim ey dil zülf ile aÂzıdur fikr itdügüè
Cümle fikrüè hep hayâl ile muâmmâdur senüè
- 5 ~ayret± naø it hayâlin göèlüè evrâøı yine
Mühre-i mihr-i nigâr ile mücellâdur senüè
- (97a)
- 6 Niçe hüsrev niçe dârâ geldi şâhum ũleme
Devletin âhir degiŝdi gitdi yası mâteme
Æut Süleymân olduè ey dil mâlik olduè hâteme
Dünyede bil kim Murâdî ad gerekdür âdeme
Dilde himmet tende ´ihhat başda devlet var iken
- Taħm±s [-i Gâlib Ğazel-i Râst±]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün
- 1 ũŝıøın öldürmegi cevri ile cânânum sever
B±güneh øan itmegi her laħ®a sulţânım sever
T±Â-i b±dâd ile her dem dökmege øanım sever
AÂladur hecr ile dâÀ-1 zâr u giryânım sever
Cüy-1 eşkümlü Âalibâ ol serv-i hırâmânım sever
- 2 Dem mi var bülbül gibi derd ile nâlân olmayam
Zaħm-1 hâr-1 hecr ile baÂrum tolu øan olamayam
Künc-i Âamda hasret ile niçe giryân olmayam
Kâküli gibi n' için dâyim per±şân olmayam
Kim per±ŝânluÂım ol hâl-i per±ŝânım sever
- 3 Æâliüüm el virse görsem ol şeh-i b±dâdım
Yana yana derd ile ũarz eyleyem b±dâdım
İèledür hâr u cefâ ile dil-i nâ-ŝâdım
Arturursam taè degül bülbül gibi feryâdım
Gülşen-i küyünda ol gül yüzlü efÂânım sever
- 4 Nâr-1 hecr ile helâk oldu dil-i b±mâr ise
™abra fâøat øalmadı rahm eylemez dildâr ise
AÂlamaødan görmez oldu dâde-i hün-bâr ise
Gül gibi handân olur ben aÂladuøça var ise
İŝigüè bârânını ol tâze bistânımsever
- 5 Bezm-i hüsn içre ®uhür eyleyen ol ŝemüdegül
Mihr-i ũilem-tâb anı gördükde oldu münfaül

Der-kenâr

(162)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çoø zamândur hastesidür döstlar cân Aḥmedüe
Emsem olurdı lebüe derdüme dermân Aḥmedüe
- 2 Niçe ũşıø olmasun ´uf± cemâli nürına
Yüzini görse kâfir Müselmân Aḥmedüe
- 3 Maın±-i tefs±-i ḥüsninde yazılsa bir varaø
™Âmaya ũlem tolu olursa d±vân Aḥmedüe
- 4 Hey Muḥammed ümmeti bi'llâhi müö±nler meded
Küfr-i zülfinde bil[mey]enler d±n ü ±mân Aḥmedüe
- 5 Meḫheb-i úşø içre ümmetden degüldür ~ayret±
Kaûbe-i kùyında øurbân itmeyen cân Aḥmedüe

(163)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Küfr-i zülfüe bilmeyenler d±n ü ±mân Aḥmedüe
Nür-ı ḥüsnüe görmemişdür ey Müselmân Aḥmedüe
- 2 Şâh-ı úşøam Àu´´a-ı ũlemeden âzâd olmışam
Cân u dilden bendesi olalı sulṭân Aḥmedüe
- 3 ™afḥa-ı nûra yazıpdur ´anki âyât-ı Duhân¹¹⁹
úÁırızı üzre görinen ḥatṭ-ı reyḥân Aḥmedüe
- 4 Mu´tafâ ḥaøøı baèa gül-berg-i terden tâzedür
Kaûbe-i úşøı ṭar±øatde muÀaylân Aḥmedüe
- 5 Mu´tafâya gerçek ümmetseè eger ey ~ayret±
Cân ile Kaûbe kùyında øurbân Aḥmedüe

(164)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Gözi âşüftelere âfet-i cândur Meminüe
Sözi dil-ḥastelere rûḥ-ı revândur Meminüe
- 2 Derdüme şerbet-i ´af± gibi emdür dudaÅı
Söylese datlu dili cânuma cândur Meminüe
- 3 Belini diøøat ile fehm idemez mùy-şikâf
Kimse bilmez deheni râz-ı nihândur Memidür

---

¹¹⁹ Duhân: Duḥân

97b/ 4 Yayøara ile ´ıdı øalbini üftâdelerüè
æaşları gör nice fettân-ı cihândur Meminüè

5 Gerçi kim ~ayret± üş1ø dirilüp urma øulaø
Ölmeyen daıv±i üşøında yalandur Meminüè

(97b)

Nâr-ı üşøı ser-te-ser dünyâya yoøsa taè degül
Pes ne vech ile yanup yaøılmasun b±çäre dil
YaømaÅa pervânesin şemü-i şebistânüm sever

6 Ey cemâl ile ser±-i mülk-i hüsne pâdişâ
Gâlibâ olmaz ben-i âdemde bu hüsñ ü bahâ
æadd-i dil-cüyuè görüp kim olmışdı şeydâ saèa
Bu günâh ile gerek öldür beni ey b±vefâ
Râst± laıı-i leb-i cân-baħşuèı cânüm sever

Ėazel-i Aħmed Taħm±s-i úÁrif±
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Hecr odıyla tutuşan her demde cânumdur benüm
Ásumânı n±l-reng iden duħânumdur benüm
Çarħ-ı fânüsü yaøan süz-ı nihânumdur benüm
üşø tāsın çıèradan âh u fiÅânumdur benüm
Söyleyen illerde şimdi dâsitânumdur benüm

2 Mâniúolur aÅlamaø ger söylesem güftâruma
Söylemezsem kim meded eyler bu âh u zâruma
Bilmezem kim şerħ ide süz-ı derünüm yâruma
Ben nice rüşen diyem dil derdini dildâruma
Şemúgibi dutuşan evvel zebânumdur benüm

3 Mu´haf-ı üşøı elinden başladum tefs± için
TMafha-ı cânda serv-øadler va´fını ta´v± için
Deyr-i dilde bir ´anem şeklin göèül taħr± için
Bir per±peyker hayâlin her gice tesh± için
Ülker indüren bu çeşm-i dür-feşânumdur benüm

4 Şâh-ı üşø olduÅumı tâ kim işitsün eller
Yaşuma âhum odından taødum altun téller
Zeyn olan meydân-ı üşø içinde zerr±n béller
TMubha dek tãø-ı zebercedde yanan øand±ller

Der-kenâr

(165)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Lebleri ´an Åonca-ı bâÅ-ı cinândur úAbd±nüè
æâmet-i bälâsı bir serv-i revândur úAbd±nüè

- 2 Yolına øurbân olanlar ümr-i sermed kesb ider
úAbd± olan cân ile şâh-1 cihândur úAbd±nüè
- 3 Ehl-i hâle pertev-i nür-1 tecellâdur yüzi
Âsitâni øiblegâh-1 üşîðandur úAbd±nüè
- 4 Va´f-1 hüsnüè niçe seyr itsün kişi kim ~ayret±
Lebleri øan zülf[i] ümr-i câvidândur úAbd±nüè
- 5 İşigüède cân u baş terk itmeyenler ey göèül
Daüv±i úşøında va´llâhi yalandur úAbd±nüè

(166)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 úAceb serv-i hırâmândur øad-i bälâsı İşhâøüè
İrişmiş m±ve-i cândur leb-i hurmâsı İşhâøüè
- 2 Ya tãø-1 øa´r-1 cennetdür yâ hød andan úlâmetdür
Begüm yâ râ-yı rahmetdür øaşı tuÅrası İşhâøüè
- 3 Ya bir alıcı laçındur ya yaÅmacı MoÅolçuødur
æıyar insâna b±d±ndur gözi şehlâsı İşhâøüè
- 4 Ya raúnâ verd-i aħmerdür ya nâzük lâle-i terdür
Ya bir mâh-1 münevverdür ruh-1 z±bâsı İşhâøüè
- 5 Yine ey ~ayret±n´itdi seni mecnûn-1 úşø itdi
Düşürdi taÅlara gitdi ´açı sevdâsı İşhâøüè

(167)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 æande ben øande temennâ-yı vi´âli ~üsrevüè
Göèlüme yetmez mi pes her dem hayâli `üsrevüè
- 2 Bir nefesde niçe biè ferzâneyi Ferhâd ider
Nuþøa gelse nâz ile ş±±n maøâli `üsrevüè
- 3 æible haøøı âsitâni Kaübetü´l-úşşâødur
Pertev-i nür-1 İlâh±dür cemâli `üsrevüè
- 4 MürÅ-i cânâ var mıdur aldanmamaÅa çäre h±ç
Dâne vü dâm ola çünkim zülf ü hâli `üsrevüè
- 5 Beglügüm var ülemüè sultâniyam ey ~ayret±
İşiginde ben de bir øulı olalı `üsrevüè

(98a)

Zâhir olan şüde-i sùz-1 nihânumdur [benüm]

- 5 úÁrif± ruhsâr-1 yâr üstinde hâl-i úanber±n
 ™an sevâd-1 d±de úaksidür ´u üzre yir yirin
 Bir püser levh-i mücessem eyleyüp ey nâzen±n
 Cân Aḥmedden yaratmış cismüei cân âfer±n
 Ol bu maún±den dimişdür saèa cânumdur benüm

[Taḥm±s-i Muú±d± Ğazel-i Necât±]
 Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Lebüè úaksiyle yaşımı görenler dir ki øandur bu
 Ne øan olsun ki hecrüeden helâk oldum nişândur bu
 Belâ âşüftesi ehl-i dile âşüb-1 cândur bu
 Maḥabbet bahrini pür-ḥòş iden seyl-i revândur bu
 Ya ḥòd cãm-1 maḥabbetde şarâb-1 erâuvândur bu
- 2 N'ola öldüese dil-ber øabrumüz[e] bildüğüè itme
 Beni zülf-i siyâhuè-veş per±şân-hâl idüp gitme
 Bugün sâyeède âsüde biterken âḥir incitme
 Güzeller pâdişâhısın yaraşmaz böyle ®ulm itme
 Benüm ümrüm benüm øıblem cihândur bu cihândur bu
- 3 Getürdiler ḫab±bi kim göre derdüm øıla dermân
 Bu müşg-i úödemi dermân eliyle hâl ide âsân
 Görüp anı hemân düşdüm yire b±úøl-1 ser-gerdân
 Benüm ḫalât-1 vecdümden øalup âşüfte vü ḫayrân
 El urup nabzuma didi Âam-1 úşø-1 filândur bu
- 4 úAb±r-i Kaúbe-i kuyın baèa úatḫâr kefen eyleè
 Bir Hind-i úâş1ø-1 zâram kefenden p±rehen eyleè
 ÖliceK Âu´´a-1 øaddüèle naøsum servden eyleè
 Mezârum ḫopraânın himmet øı lup kühl-i ` oten eyleè
 Kim anda ḫür u rı-vâna baèa teb armaânındur bu

Der-kenâr

(168)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bülbulüè ey yüzi gül zâr itme luḫ it gitme gel
 Meskeni gülzâr iken ḫâr itme luḫ it gitme gel
- 2 Yollaruèda şol ḫudâvendin yitürmiş derd ile
 Gözlerin b±çârenüè çâr itme luḫ it gitme gel
- 3 Yarama yârâ meded var ise çâreè merhem ur
 Yoḫsa gıtdükçe dil-efgâr itme luḫ it gitme gel
- 4 Nürsın bu d±de-i Âam-d±deme merdümlük it
 Göz göre rüzum şeb-i târ itme luḫ it gitme gel

- 5 ~ayret±nüè başına Üsküp şehrin dar idüp
Gözleri yaşını Vardar itme luş it gitme gel

(169)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Niçe yazam bilmezem ben saèa úrz-1 hâl
Ben gedâ-yı kuy-1 Âam sen şâh-1 iöl±m-i cemâl
- 2 Başımı t±À-i cefâ ile keserseè döstum
Rişt±e-i cânüm benim senden kesilmekdür muhâl
- 3 Gel beni öldür hemân redd itme sultânüm beni
Kim ne ®ulm olsun faø±re ne saèa olsun vebâl
- 4 Gün gibi ben çerre-i nâ-ç±zi refúit hâkden
Áfitâb-1 úyşına düşmenlerüè olsun zevâl
- 5 Gösterüp cânâ cemâlüè nürını ây±ne-vâr
~ayret± øil yine tüt±i ş±±n-maøâl

(170)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ey göeül bi-neng ü úr olmaø dilerseè úş1ø ol
`alø içinde hòr u zâr olmaø dilerseè úş1ø ol
- 2 Nâr-1 dâÀ-1 hecre hem-pehlù fiÀâna hem-niş±n
Áha hem-dem derde yâr olmaø dilerseè úş1ø ol
- 3 Yir idüp gül gibi başı üzre ehl-i dillerüè
Câhilüè gözine hâr olmaø dilerseè úş1ø ol
- 4 Mülk-i ´adretde idüp yoÀa ber-â-ber kendüèi
úÁlem-i maún±de var olmaø dilerseè úş1ø ol
- 5 Düşüben ey ~ayret± vâd±ere mánend-i âb
Şevø-i d±dâr ile zâr olmaø dilerseè úş1ø ol

(171)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ey birâder terk-i úr itmek dilerseè úş1ø ol
Gizlü râzı âşikâr itmek dilerseè úş1ø ol
- 2 Her cefâyı hòş görüp her zaħmeti râhat bilüp
Her belâyı ±htiyâr itmek dilerseè úş1ø ol
- 3a Raħt ü baħtın târumâr idüp dü kânüè ey raø±b

- 98b/ 3b Kâr u bâruñ âh u zâr itmek dilerseñ üş10 ol
- 4 Çâr divârın beden bünyâdınıñ idüp harâb
Cân esâsın üstüvâr itmek dilerseñ üş10 ol
- 5 Bir miheng-i ma'nevîdür úş0-1 pāk ey ~ayretî
æalbüñi sen de úyar itmek dilerseñ üş10 ol

(98b)

- 5 Necât± döstdan cânın dir±A eyler dimiş düşmen
Zih± düşmen ki düşmendür bizümle mâ-teøaddemden
Mu'edi halâ´ u maḥla´ øuluèdur ḥòd bilürsin sen
Bu sözler Âayrı-vâøiüdü inanca hey yüzi gülşen
Yolında öldüğüm va'llâhi bi'llâhi yalandur bu

[Taḥmîs-i Bahârî Ğazel-i Necâtî]

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bugün bir ḥüsn şâhınıñ yüz urdum âsitânına
İrişdi üandelib-i dil cemâl-i gülsitânına
; afâlar virdi úşşâøun yine rûḥ-1 revânına
Getürmiş ḥâl-i miskini hümâyün zülfi yanına
Ne ḥøş şebâzdur gör kim beg ilter yanına
- 2 Yüri rind-i ḥarâbâta iñen âün eyleme zâhid
Sen özüñi øayur ḥuløun günâhın aḡlama zâhid
Günâhı kimsenün senden ´orulmaz söyleme zâhid
Şarâb-1 laü-i dil-berden beni menúeyleme zâhid
Saña ne her kişi her ne iderse kendü cânına
- 3 Yüzün envârı şevøinden olupdur ziyetî şemüñ
Ki her dem nâr-1 nür itmek olur mâhiyyetî şemüñ
Dili kesilmek olmışdur anuñ'çün üdeti şemüñ
Yüzüne beñzerüm virmiş úcebdür ḥâleti şemüñ
Baş ortaya øoyup söyler ne kim gelse zebânına
- 4 Çü gördi nâr-1 hecründe beni yaøduğunu ey cân
Özi göyüñdi dâḡ urdı diline lâle-i numán
Görüp aḡyârı yanında oluram zâhidâ giryân
Yanaram bezm-i şevøüñle gözüm aḡlar gönül ḥandân
Hemân şol şemúe döndüm kim güler dâyim zebânına
- 5 Æetuşmış bâḡ-1 ḥüsnünde yüzün üzre gül evrâøun
Dimâḡın ünberin büy-1 mu'âzzar øıldı âfâøun

Der-kenâr

(172)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Vâ´il-1 cãn olmaø isterseñ bedenden geç göñül
Gel şehid-i úşø-1 cãnân ol kefenden geç göñül
- 2 Fa´l-1 güldür gül gibi çäk eyle gel ten cübbesin
Mevsim-i divânelikdür pìrehenden geç göñül
- 3 æalú-1 úşøa girüp olmaø dilerseñ ger emìn
`äk ile yeksân olup burc-1 bedenden geç göñül
- 4 Ger dilerseñ iresin didâr-1 yâra ´u gibi
Benligüñ maḥv eyle el yu mâ-yı menden geç göñül
- 5 Bir elif-øad tâze-ḥaà dil-ber yatupdur ~ayretì
Fâriğ bi'llâhi gel serv-i çemenden geç göñül

(173)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Elâ ey şüh vey şengül øo ben ağlayayın sen gül
Ben ağladuøça bülbül-veş olup gül gibi şengül
- 2 Benem geñ yirde bülbül tek øo pışem olsun âh itmek
Açılmış gül gibi sen tek müdâm ey yüzi gülşen gül
- 3 æaçan olam cüdâ senden olur âteş baña külḥen
Senünle çeşmüme rüşen görünür nâr-1 külḥen gül
- 4 Benüm göñlüm gibi eyâ olur mı bülbül-i güyâ
Gelür mi saña beñzer yâ úceb bir pâk-dâmen gül
- 5 úAceb mi ~ayretì şeydâ dirse şür-i ter-i garrâ
Efendi şimdi mi peydâ olupdur øara yirde gül

(174)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Firøat içinde ğam u endüh-1 yâr eksük degül
Şâd ol ey dil saña bu ğurbetle yâr eksük degül
- 2 `ÿace-i bâzâr-1 úşø oldum metâú-1 derd ü ğam
Devletüñde sen şehüñ fi'cümle var eksük degül
- 3 `üsrevâ Şebdiz-i zülfüñ naüline neşr itmege
Dem-be-dem gül-gün-1 eşküm laú-vâr eksük degül
- 4 Düşeli sen âaş bağırlu dil-rübâya âh kim
Göñlümün âyinesinde inkisâr eksük degül
- 5 Ben gedâ yolında ḥâk olmağ için ey ~ayretì
`ââr-1 dil-berde bir laḥ@a ğubâr eksük degül

(99a)

Sürer yüzine gözine ra'ibün sā'üd ü sā'ouñ
Alur yanına aǵyārı söger aǵzına úıřşā'ouñ
Ögünsün düşmen ögünsün eger øalursa yanına

- 6 Le'āfet gülsitānında bugün hūsnūñ virür bir gül
Olupdur berg-i gül üzre hayālūñ dāne-i fūlful
æaçan bu yüz øarasıyla 'açuña beñzeye sünbül
Gülūñ bu ũarız-ı rengin görüp aldanma ey bülbül
Ki ol anca senūñ gibi ğaribūñ girdi øanına
- 7 Görüp bir hūb-ı zibāyı Bahāri 'a'oin aldanma
Görürseñ günde yüz biñ kez anuñ ahlā'ouñ aldanma
Olur her hūbluǵuñ āhir zevāli ya'oin aldanma
Yüzüñe gülse birøaç gün Necāti 'a'oin aldanma
Ki gerçekler inanmadı bu dünyānuñ yalanına

[Æahmīs-i ÷aūfi]

Fā'ülātün Fā'ülātün Fā'ülātün Fā'ülün

- 1 Müşkilūñ var ise ey sālik ulu'l-eb'āra 'or
Nükte-i tevħidi herkes añlamaz ahlbāra 'or
Fī ma'ā'illāh¹²⁰uñ rumuzın Aħmed-i Muħtāra 'or
~ikmet-i innenī ena'llāhi¹²¹kelim-i nāra 'or
Sırrını āneste nār¹²²uñ ālib-i didāra 'or
- 2 Sā'oi-i vaħdet 'unaldan cām-ı 'āfi la'li nām
Dutdı erbāb-ı me'āni kuy-ı vaħdetde ma'ōām
Ol meyūñ keyfiyyetinden vecde geldi hā' u ũām
Cümle ũalem mestdür cām-ı tecallādan tamām
Meclis aħvālin 'orarsañ zāhid-i hūşyāra 'or
- 3 Pertev-i envār-ı ũzzetden æoludur kāyināt
Baħr-i nūra ğarø olupdur çār ún'ur şeş cihet
Likin idrāk eyleyemez anı úyün-ı mümkināt
`Yāb-ı ğafletde yatan bilmez nedür æadr ü Berāt

Der-kenār

(175)

Fā'ülātün Fā'ülātün Fā'ülātün Fā'ülün

- 1 Aǵlasun ũařı'olaruñ dōstum sen gül şen ol
; ad hezārān bülbül-i nālān var sen gülşen ol
- 2 Sāye gibi ben øara yirlerde dāyım pāymāl
Sen güzellik āsumānı üzre şems-i rüşen ol

¹²⁰ Fī ma'ā'illāh:¹²¹ Tāhā, 14: "Şüphesiz Ben, Ben Allāh'im..."¹²² Tāhā, 10: "...Bir āteş gördüm..."

- 3 Ey ecel yâr ol baña yâr oldı çün benden cüdâ
Ey kefen ben haste-i úryâna gel pîrehen ol
- 4 Âşinâlıø kesb itdi ey dil itler ile dil-berüñ
Hey yaban divânesi cehd eyle sen de evden ol
- 5 Vâz gelmiş ~ayretî mañbûb ile meyden didüm
Gonca-veş gül yüzlü dil-berler didiler andan ol

(176)

Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1 Yine bir âfitâba düşdi gönül
Şeh-i üli-cenâba düşdi gönül
- 2 Zülfi sevdâsına dolaşdı gönül
Uzun uzaø hisâba düşdi gönül
- 3 Aødı bir serv ayağına ´u gibi
Ne úceb ızârâba düşdi gönül
- 4 ũşø ocağına atdı kendüzini
Gör ne nâr-1 úzâba düşdi gönül
- 5 ~â´ılı ~ayretî haâ itdüm
~aø-âarîø-i ´avâba düşdi gönül

(177)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Ey güy-1 küy-1 server-i merdân olan başum
Vey ´avlecân-1 úşø ile galân olan başum
- 2 Ey serzenişlerin çekici halø-1 ülemün
Vey derd ü gam çekicine sendân olan başum
- 3 Çevgân âbancasını yimiş âub gibi âh
Ey sille-i cefâ ile gerdân olan başum
- 4 İ oñbet ´oñında meykede câmı gibi müdâm
Pâmâl olup şikeste-i devrân olan başum
- 5 Bir yirde bir gün itmeyüp ârâm her gice
Bir hânøâh-1 miñnete mihmân olan başum
- 6 Düşdüñ ayaølara øø riyâset hevâsını
Ey başøa kendü başøa sulân olan [başum]
- 7 Serdâr-1 dehr olursa da baş egme câhile

Ey mülk-i ğamda bî-ser ü sāmān olan başum

8 Bād-ı hevā-yı úşø ile āvāre ol yūri
Ey kem ḥabāb-ı bāde-i ūrfān olan başum

99b/ 9 Cündüñ øayırma pāye-i maø´uda pāyuñı
Ey ğam yolında ḥāk ile yeksān olan başum

10 Æubuñ ağarsa göke yiridür güneş gibi
Ey ḥāk-i kuy-ı şāh-ı şehidān olan başum

11 Minnet `udāya āopālusın genc-i úşø ile
Ey øalb-i ~ayretü gibi virān olan başum

(99b)

Ger anı bilmek dilerseñ ūşø-ı bîdāra ´or

4 mañāsın fehm eyle ğavgādan çekil
Seng-i aın-ı düşmen-i bed-ḥāhdan olma münfaül
Degme nādāna vü *fi-yentø*¹²³ kelāmın dimegil

*Men ūraf*¹²⁴ sırrın ne bilsün zāhid-i efserde dil
Gel berü sālİK anı bir vāøıf-ı esrāra ´or

5 Şāhid-i verd-i zebānuñ muvaffaødur ser-be-ser
Āsitānuñ Gülşeniye intisābuñ var meger
`øş dimiş bu na^m-ı gevher-bār ol ´āḥib-i na^{ar}
Müşkilüñ var ise ´üfi fenn-i úşø içre eger
Āsitān-ı Gülşenide pır-i mañidāra ´or

[Ġazel-i Necāti Taḥmīs-i Raḥmī]
Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

1 Baña bir ğüşe mi var künc-i fenādan ğayrı
Baña maḥrem kim olur derd ü ūnādan ğayrı
Ger ´orarlarsa dilā bunca belādan ğayrı
Dime kim yārda yoø cevı ü cefādan ğayrı
Ne dilerseñ bulunur mihr ü vefādan ğayrı

2 Şerḥa şerḥa dilümi tiğ-i cefālar dilecek
Seped-i sinemüzi tır-i ḥavādiø dilecek
`ār-ı ´ahrā-yı ecel dāmen-i ūmri elecek
Beni ağlan beni kim üstüme gelmez öliceK
Bir avuç āpraĝ atar bād-ı ´abādan ğayrı

3 N´eyleyin pertev-i ḥürşidi cemālüñ var iken
Baømazın mäh-ı neve iki hilālüñ var iken

¹²³ "Konuşmak."

¹²⁴ "Bilen kişi."

Ġayrı aġyârdur dilde ħayâlün var iken
Ne úçür eyleye úşşâo vi'âlün var iken
Ne murâd eyleye bimâr-ı devâdan ġayrı

Der-kenâr

(178)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úÁşıo-ı dîdâruñam dîdâr ħaooıy' çün begüm
Nür-ı pāk-i Aħmed-i Muħtâr ħaooıy' çün begüm
- 2 Başumı kesseñ baña senden kesilmek yoø durur
yü'l-fiõâr-ı ~aydar-ı Kerrâr ħaooıy' çün begüm
- 3 ũşoña çünkim didüm belâdan dü¹²⁵
Şol ezelde itdügüm iorâr ħaooıy' çün begüm
- 4 Yaøma gönüm ħânesin luáf eyle Beytu'llâhdur
Bu eve bünyâd uran miúmâr ħaooıy' çün begüm
- 5 ~ayretî abdâl øılma ħÿân-ı va'luñdan ıraġ
Tekye-i ~aødan olan esrâr ħaooıy' çün begüm

(179)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nâz ile 'alınsa ġülşende o naħl-i ħòş-ħırâm
Serv-i ser-keş baş øoyup pâyına eyler iltiyâm
- 2 Şâħ-ı şuħ üzre açılmış yine bir ħòş tâze ġül
Sâøiyâ gel el elecâm-ı şarâb-ı lâle-fâm
- 3 Biñ kez öldürürseñ muøarrerdür beni her ġün raøib
Ala mı andan bir öldürmekle kişi intiøâm
- 4 Beñzedi øaşuñ ħayâliyle hilâle øâmetüm
Oldı ey bedr-i tamâm eksüklinüñ işi tamâm
- 5 ~ayretiyi ber-murâd itdün selâmet ol begüm
Bir selâm idi hemân senden murâdı ve's-selâm

(180)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Æoymadı ħüsnüñ temâşasına bu gönüm ġözüm
Áfitâbum ġitme gel itme øarañu ġündüzüm
- 2 Ġitdün ey bed-mihr øılduñ ġözlerüm yaşın revân

¹²⁵ Bu dize eksiktir.

Áfitābum äliūim düşdi äolandı yılduzum

- 3 Sāøiyā şimden girü ´unma üzüm ´uyın baña
Ben şarāb-1 úşø-1 cānān ile mest itdüm özüm
- 4 æadr ile başum irerdi āsumān-1 devlete
Ásitānuñda olaydı bir øadem cārū yüzüm
- 5 Zülf sevdāsında güm oldu bu göñül ~ayretü
Bir levendüm güyiyā gitdi yanumdan ögsüzem

(100a)

- 4 Çeşmüñe ehl-i na®ar nergis-i şehlā didiler
Mime bezer diyicek lañlūñi zibā didiler
Cime teşbih idicek kākülūñi lā didiler
Elif ol øāmetüñ ile øaşuñı rā didiler
Beni kim añlaya ũlemede bu rādan ğayrı
- 5 Raħmiyā virmeyicek yār bize vu ´lat elin
Virmeye şāhi-i maø´ūd bize vu ´lat elin
Áh u zār ile urup birbirine ğayret elin
Yüzine äutsa Necātü ne üceb ğaclet elin
Nesi var yüze gelür dilde duādan ğayrı

[Taħmīs-i Áhi Ğazel-i Necātü]
Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 ~üsñüñ şuñü ũleme nür-1 ziyā yeter
Lañlūñ dil-i şikesteme her dem ğıdā yeter
Cān gülşeninde süre boyuñ müntehā yeter
Dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yeter
Yımağa bu vilāyeti bir ejdehā yeter
- 2 Meydān-1 úşøñ içre eyā øaşları kemān
Ğamzeñ okına eylemişem sìnemi nişān
Cevrūñden özge cevri ideli çarğı-1 bi-amān
Geh yaş gelür gözümdeñ ü ğāh yaş yirine øan
Derd-i derūñı bilmege bir mâcerā yeter
- 3 İzüñ tozını eyleyeli başum üzre tād
Oldum bu vech ile ğalø ortasında ũc
Derdüñ olalı devā istemez ũlāc
Bimār-1 úşøa şerbet ile eyleme ũlāc
Var ey ābib øo beni derdüm baña yeter
- 4 Şol deñlü eyledüñ ´anemā cānuma cefā
Muñāduñ oldu dil dilümüz kim süre ´afā

Der-kenār

(181)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Meded meded nic'idem n'eyleyem na çäre øılam
Libâsı ´abrı diler dil ki pâre pâre øılam
- 2 Yüzüm üzere gözüm yaşı revân oluban
Meger ki servi boyuñ yâdına kenâre øılam
- 3 Yanuña varmağa bende efendi yoø øudret
æo bâri øarşu ıraødan saña na®are øılam
- 4 Sitâresüz dimesün kimse baña øarşuñda
Şerâr-ı âh ile bu çarhı pür-sitâre øılam
- 5 Bir âh idüp od uram şehre ~ayretî ola kim
Biraz bu süz-ı dili yâra âşikâre øılam

(182)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dilerem cân oynayup úşøuñda cânâ ten yaøam
Raø´a girüp germ olup meclisde pîrâhen [yaøam]
- 2 Bâl ü per yirine bi-pervâ dil ü cân yandurup
İsterem kim úşø odın pervânenen rüşen yaøam
- 3 Çâk çâk olmaø muøarrerdür hayâtum câmesi
Dest-i hicrânuñdan olmazsa halâ´ erken yaøan
- 4 El uzatma hâr tek dâmânına bir kimsenüñ
El elinden olmasun dirseñ birâder sen yaøam
- 5 Sözlürümde ~ayretî bir süz var kim umaram
Gün gibi bu Rûmda `üsrev çerâğın ben yaøam

(183)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bir nefes diñlemeyüp sinemde yanar nâr-ı ğam
Cân u dilden bir zamân eksük degüldür zâr-ı ğam
- 2 Gitmedi bir dem yaøamdan dest-i cevr-i rüzigâr
Dâmenümden olmadı bir lah®a hâlî hâr-ı ğam
- 3 Derdümden nahı-i ümidümden murâdum mîvesin
İki bükdi øıldı yâ øaddüm nihâlin bâr-ı ğam
- 4 Virdi devrân gerçi kim şenlik metâúna kesâd
Devlet-i úşøuñda muhkem germdür bâzâr-ı ğam

5 ~ayretî kör bengî bir abdâl-i fânîdür bugün
Göz yumup ağ u øarasından cihānuñ fāriđam

(184)¹²⁶

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Ben senüñ işigüñi mesned-i üzzet bilürem
Ayađuñ tozını ser-tâc-ı saâdet bilürem

2 Baş ile cânım ni'âr itmek yolında ben senüñ
Dòstum başum için cânuma minnet bilürem

3a Şimdi bir hâlete irgürdi beni firøat kim

(100b) Der-kenâr' da (100a) ile uyumsuzluk bulunmaktadır.

5 úÁlemde Áhî olmaz ise vu'lat olmasun
Tek ara yirde dil-ber ile fiârat olmasun
Aç ol cihānda himmet ile niúmet olmasun
Tek yirde gökde çerre øadar minnet olmasun
Örti döşek ile Necâtiye bir bu riyâ yeter

[Taḥmîs-i úÁrifî Ğazel-i Muḥibbî]
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 úAøla uyma ḥazer it áutma bu úayyâr etegin
Pîşvâ itme alup destüñe zînhâr etegin
Yaúni Ferhâd-ífat ger yüzi kühsâr etegin
Pend güş itme dilâ alma ele úâr etegin
æo ne dirlerse disünler áutagör yâr etegin

2 Bâr-ı ğam øâmetümi øavs miúâl eyledi ḥam
æıldı bu sine-i pür-dâğı hedef sehm n'idem
Hem-dem ü yâr u enişem elem ü cevr ü sitem
Baña her demde gelür derd ü belâ miḥnet ü ğam
Müşkil işdür kişi kim áuta sitemkâr etegin

3 Ítme ferdâ ğamın ey zâhid-i 'ad-sâle æaleb
Bir günü yarına øoma idegör úayş u áarab
Niçe bir yâr ile ağyâr ğamı rüz ile şeb
æaddümi dâmen-i dildâra irişse ne úceb
æande kim açıla gül áutar anuñ ḥâr etegin

4 Bir şeh-i ḥüsne na®ar øıl ki ola ehl-i cemâl
Aña øul it dil-i miskini ki ḥâl añlaya ḥâl
Áşikâre ger elin öpmeye olursa muḥâl
`Yâbda yârı görüp fir'at ile büsesin al

¹²⁶ Bu gazelin devamı (102b)'de bulunmamaktadır.

Uyanup hışma gelürse øoma inkâr etegin

- 5 úÁrifi derd ü dil ü cāna devā øılmadı hiç
Çeşm-i ğam-binümüze kühl ü belā øılmadı hiç

Der-kenār

(185)¹²⁷

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

.....

- 1 Tāze begdür øulluø itmek añna müşkildür gönül
Ol güzeller şāhına yanaşma oğlanum benüm
- 2 úÁşıø oynar eglenürken ğonca dil-berler meded
ı oğbeti bozdı beni ser gitdi cānanum benüm
- 3 ~ayretinüñ gözine sensüz øarañudur cihān
Çeşmine sensin bebek ey yüzi raşşānum benüm

(186)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Dir imişsin øullarum' çün úzz ü nāzum var benüm
Serverā biñ nāzuña yüz biñ niyāzum var benüm
- 2 æaldı øılmadı eØer gönlüne cānā gerçi kim
Æaşlara kār eyler āh-ı cān-güdāzum var benüm
- 3 Şol hümā ālātlu dil-berler şikāry' çün müdām
Cām-ı mey gibi elümde şāhbāzum var benüm
- 4 Baña küyum āolanursın diyü bühtān eyleme
İt raøibünden bilürseñ ihtirāzum var benüm
- 5 ~ayretü øaddi hayāliyle dildāruñ yine
Bāğ-ı dilde bir nihāl-i ser-firāzum var benüm

(187)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Ger ´orarsañ künc-i miñnetde nedür hālüm benüm
`asteyem ğāyet mükedder oldı aĥvālüm benüm
- 2 Geldi hālüm ´ordı luāf ile hayāl-i ũrızuñ
Şādumānum ki güzel geldi yine fālüm benüm
- 3 Yanayum şevø-i ruĥuñla nār-ı úşøa ğāyeti
Diyesin úşøuma nür oldı bu abdālüm benüm

¹²⁷ Bu gazelin baş tarafı (100a)'da bulunmamaktadır.

- 4 Bir na®arda cân u dil mülkini virân eyledüñ
Göz göre yöduñ vücüdum mülkin a ®alim benüm
- 5 Şâh-1 úşøam bir benek altunlu øaftândur baña
Penbelerle zeyn olaldan ~ayretî şâhum benüm

(101a)

Unuduldı kerem ü luáf ü úää øılmadı hiç
Ey Muhibbî Ben-i Ádemde vefâ øalması hiç
Sen de Mecnûn-´ıfat âut yüri ağlar etegin

[Taħmîs-i Muûdî Ğazel-i Necâtî]
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Cilve itdi yine birøaç teb-i mihr ü begler
Niçe teb her biri bir serv-i semen bu begler
; alınup nâz ile úaşılara øarşu begler
Bir alay oldı perî şivelü âhü begler
Gözi âhûlaruñ alayına yâ-hü begler
- 2 İrişüp yine dimâguma nesim-i seheri
Lâle-veş tâzeleyüp her yaña dâğ-1 cigeri
Dökülürse yiridür her yaña eşküm güheri
Bir peri için aøar iki gözüm çeşmeleri
; aøınuñ bilmiş oluñ ılıdur ol ´u begleri
- 3 úÁş1ø-1 ğaste-dilem bir gül-i nâzük bedene
Yıømazam bülbül-i şeydâ gibi ´ahn-1 çemene
Âh kim ğasret ile döndi yüzüm nesterene
Bî-vefâlıølar idüp yolına cânlar virene
úAcebâ böyle m´olur dünyede hep bu begler
- 4 Mürg-i cân kim öter eski vaanın unutmaz
Bizi feryâd ile uzun giceler uyutmaz
Æursa biñ yıl bu cihân içre yaşımı âutmaz
Raht u bahtum götüri oda urursañ âutmaz
Bir iki gün beni bu dünyede maħbûb egler
- 5 Yiridür gece gibi olsa günüm daħı siyâh
Oldı ulaşdı iki şüh-1 sitemkâr baña âh
Biri ayaø âolar u biri ider gözle nigâh
Kimseye uymasun ulaşmasun Allâh Allâh

Der-kenâr

(188)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Æaún ider dermâna bu gönlümde derdüm var benüm
`âli´ olmış zer gibi bir rüy-1 zerdüm var benüm

- 2 Üstüme ğam gelmez oldu olalı úşøa esir
Çünkü sulâñ øulıyam kimden ne derdüm var benüm
- 3 Yüzi ´uyın yirlere dökdi gül-i raúnálaruñ
Bâĝ-ı ħüsn içre yine bir tâze verdüm var benüm
- 4 Bu bisââ-ı úşø içinde dâyimâ at oynaram
Göñlüme eglence için yaúni nerdüm var benüm
- 5 ~ayreti yoluñda ħâk oldu didüm güldi didi
Ben anuñ ´çün ħâârumdan ħayli gerdüm var benüm

(189)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úşø ile maúmür olan divâne göñlümdür benüm
Seng-i cevr ile yapılan ħâne göñlümdür benüm
- 2 úşø şâhına øul olup ihtiyâr ile göñül
Döstlar baş egmeyen sulâna göñlümdür benüm
- 3 Güşe-i kùy-ı ħarâbâtı fenâye virmeyüp
Mest ü rüsâ seyr iden divâne göñlümdür benüm
- 4 Nüş idüp ħum-ħâne-i şâhide úşøuñ cãmını
Şol müdâm ayılmayan mestâne göñlümdür benüm
- 5 Şemü-i meclis gibi şâhâ gice tâ ´ubĥa dek
Aĝlayan bezmüñde yana yana göñlümdür benüm
- 6 Æolu içüp merĥabâ itdükçe aĝyâr ile sen
æan içen øarşuñda øana øana göñlümdür benüm
- 7 Kimseden utanmadan ey ~ayreti olup ħari´
æocaduøça meyl iden oĝlana göñlümdür benüm

(190)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Eglenemez ħâne-i tenden çıøar cãnum benüm
Eglenüp bir dem eger gelmezse cãnãnum benüm
- 2 Leşker-i ğam cãn u dil mülkini târâc eyledi
Tiz irişmezseñ eger devletlü sulãnum benüm
- 3 Göz göre öldürmesün ben nã-tüvãı hey meded
Hecr elinden gel ħalã´ eyle giribãnum benüm
- 4 Dòstum ne gül açar ne bülbül egler göñlümi
Yoĝ imiş gülzâr-ı ħüsnüñ gibi seyrãnum benüm

- 5 Gözlerüm yaşlı olup arar her sùseni
æande seyr iderseñ ey serv-i hırãmãnum benüm
- 6 Gözüme ûlem øarañu oldu sensüz øandesin
úArz -i hùsn it gün gibi ey mãh-1 tâbanum benüm
- 101b/ 7 Yãd idüp didüñ mi n'eyler gùşe-i gamda úceb
~ayretiyi vãlih ü ser-mest ü hayrãnum benüm
- (101b)
- Zülf-i bì-din ile ol gamze-i cãzû begler
- 6 Ey Muûdi yeter öldüñ bu hevã yolına pek
Niçe bir el sözine ola cevãbuñ lebbeyk
~aø ûnãyet ide bir gün diyesin tebbe ileyk
Ne Necãti ne güzeller ne selãm ü ne úleyk
Fãriğuz eylemezüz kimseye ápu begler
- [Taħmîs-i Kevðeri Ğazel-i ~ayãli]
Mefãülün Mefãülün Mefãülün Mefãülün
- 1 ~abibüm eşk-i çeşm[üm] gibi her ne sùya revãn olma
Varup her bezme gül gibi açılıp kãmurãm olma
Enis-i ehl-i úrfãn ol celis-i cãhilden olma
Leããfet bãğına serv ol giriftãr-1 hazãn olma
Girüp øanına úşşãøuñ nihãl-i erguvãn olma
- 2 Vücüdüm yãdını hükümüñle gördüm nã-tüvãn oldum
æarışdum hãk-i kùy-1 yãra ben nãm ü nişãn oldum
Írüp maø'ud-1 a'lã gùyiyã genc-i nihãn oldum
~icãbı refúidüp cãnãn ile ben cãna cãn oldum
Yüri yanumdan ey sãye baña bãr-1 girãn olma
- 3 Gerek sulãn-1 dehr ol sen gerekse bende-i muøbil
Ölürsin ûøibet çünkim bu gavğãdan nedür hã'ıl
Zevãle tiz iresin devlete meyl eylemez ûøil
İki devlet müheyyã øılsalar sãlik görüp ey dil
Gedã-yı kùy-1 cãnãn ol şeh-i ûli-mekãn olma
- 4 Gönül virmez in dünyãya genc-i şaygãn olsun
Vefãsuzdur anı øo yirlere geçsün nihãn olsun
Mücerred ol Mesihã-ãsã mekãnuñ ásumãn olsun
Vücüduñ üzre her per-i meges bir sãyebãn olsun
æanãúat mülkine şãh ol gedã-tãbú-1 cihãn olma

Der-kenãr

(191)

Feülâtün Mefãülün Feülün

- 1 Yine cân derdine devā buldum
Yine dil zaḥmına şifā buldum
- 2 Yine ey tîre-dil gözüñ aydın
Pertev-i nûr-ı Mu´âfā buldum
- 3 İşıgi Kaūbesine yüz sürdüm
Merve ḥaøøı yine ğıfā buldum
- 4 Baña bigānelik iden güzeli
~amdü li'llāh ki āşinā buldum
- 5 Ásitān-ı saūdetine varup
Yine ey ~ayretü ğınā buldum

(192)

Feūlātün Mefāūlün Feūlün

- 1 İşıginde niyāza başlayalum
Kaūbede gel namāza başlayalum
- 2 Arıdup øalbümüzi ´āf idelüm
Nāle-i dil-güdāza başlayalum
- 3 Yana yana fiġānlar eyleyelüm
Dem-be-dem söz ü sāza başlayalum
- 4 Sırr-ı úşøı yeter nihān itdük
Vaøtidür keşf-i rāza başlayalum
- 5 Yār küyına geldük ey muārib
Gel maøām-ı ~icāza başlayalum
- 6 Nāzeninler çü nāza başlayalum
~ayretü biz niyāza başlayalum

(193)

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 Bezm-i ğamda døstum ben bende ´anemā nāşiyem
Miḥnet ü derd ü belānuñ ben de bir yoldaşiyam
- 2 Cān ile baş oynamaøda yine ey Leyli-ḥırām
ıŧşø meydānunda Mecnūnuñ bugün pādaşiyam
- 3 ıŧşø-ı dil-ber bir nefes benden nice olsun cüdā
Ġam beyābānında hem yoldaş u her øardaşiyam
- 4 Zāhidā luāf it benüm şeydālıġum maūğür āut
Mest-i úşøam ´anma kim mey-ḥāneler øallāşiyam

- 5 Şâh ha00ıy' çün bugün ey ~ayretî hayrân-ı zâr
`ân0âh-ı úş0 içinde baş açu0 Bekdaşiyem

(102a)

- 6 Niçe dünyâ için ey dil zebûn mihr-i derbân ol
Varup künc-i ferâgat içre ura şuna sulâñ [ol]
Cihânuñ na0şına aldurma kendüñ ehl-i úrfân ol
Yürî bir na0ş-ı bî-rengüñ temâşasında hayrân [ol]
~ayâlî úş10-ı reng-i ruhuñ her dilsitân olma

[Taḥmîs-i Kev'eri Ğazel-i Fethî]
Mefûlü Mefâûlün Mefûlü Mefâûlün

- 1 Bildük mi bu ülemde cânâneye úş0 olsun
úşşâ0a vefâ eyler cânâneye úş0 olsun
Âteş gibi gül bitdi kâşâneye úş0 olsun
Eyyâm-ı bahâr irdi mey-ḥâneye úş0 olsun
Gül gibi güler yüzlü peymâneye úş0 olsun
- 2 İrmek dilese0 üş10 va'1-ı ruḥ-ı cânâna
Pervâne gibi 0ılma cehd eyle dil ü cânâ
Ol kimse durur `adı0 0âdir ola bürhâna
úş10 a0a dirler kim úş0 âteşine yana
Yanma0da benüm ruḥum pervâneye úş0 olsun
- 3 Çün şemûgibi sâ0± `alındı bu meclisde
æıladı gö0ül cevân alındı bu meclisde
Göelüme didüm bende 0alındı bu meclisde
Álât-ı tarab küll± çalındı bu meclisde
Her sâza 0ula0 urdum ammâ niye úş0 [olsun]
- 4 Erkân-ı tar0atde fâyi0 çoÀ olur lkin
Faûlında durur hikmet `adı0 çoÀ olur lkin
Bürhânı gerek 0âhir `adı0 çoÀ olur lkin
Gülzâr-ı maḥabbetde üş10 çoÀ olur lkin
Bülbül gibi d0vâne âşüfteye úş0 olsun
- 5 Bu gülşen-i z0bâya seyrân iderek geldüm
úş0 âteşine ba0rum biryân iderek geldüm

Der-kenâr

(194)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Girdi 0eulmadı bu ba0rumdaki başum benüm
Dertden 0urtulmadı bu 0emadu0 başum benüm
- 2 Tekye-i úş0 içre abdâl itdi ben dervişüei

Nev-civândur gerçi pîrüm oldu Bekdaşum benüm

- 3 Ğam yiyüben nice øan ağlamayayın döstum
Göz yaşıyla ğu´a olmışdur ´uyum aşum benüm
- 4 Virmeyen evvel øademde başını yoldaşlar
Olımadı úşø yolında ayaødaşum benüm
- 5 Ğam beyâbânında kimden pâküm olsun ~ayretî
Var iken úşø adlu bir divâne yoldaşum

(195)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Ramazâna niçe bir ´âyim-i hicrân olalum
ûd-i va´luña irişdür bizi øurbân olalum
- 2 Çün øaşuñ ğurre-i ûd oldı yüzüñ rüz-i saûd
Biz niçün ´avm-1 firâøuñda perişân olalum
- 3 úArz-1 ğüsn it görüp ey mâh hilâl-ebrüñı
Yine ûd oldı diyü ğürrem [ü] ğandân olalum
- 4 Deñiz ol øulağuña øoyma sözün zühhâduñ
Gel berü älib-i dürdâne-i úrfân olalum
- 5 Ramazân oldı diyü oldı mey-i nâba ya´ağ
~ayretî bir dağı şimden ğirü ğayrân olalum

(196)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 `âr-1 ğamdan ğitdi øurtulmadı dâmânum benüm
Dest-i miñnetden degül ğâlî ğiribânum benüm
- 2 æılma cânım ğerdenin bend-i mağabbetden ğalâ´
Yâ ilâhî eyleme dünyâyı zindânum benüm
- 3 Tîğ çekme ğayra yaè øan itmek ise üdetüñ
Gel beni öldür helâl olsun saña øanum [benüm]
- 4 Sen melâğat kişverinde n´ola şâh-1 ğüsn iseñ
Bende-i sulâñ-1 úşøam ben de sulâñnum benüm
- 5 ~ayretî yumdum nuøüş-1 deyr-i ´üretde ğözüm
úÁlem-i mañnî olursa äñ mı seyrânum benüm

(197)

Mefûlü Mefâilün Mefûlü Mefâilün

- 1 Bî-cân cisme döndüm cânâncuğum yitürdüm
Bir haste derdmendem dermancuğum yitürdüm
- 2 æullar başına begler gelmeye bu müsibet
Ben bende-i kemine sulâncuğum yitürdüm
- 102b/ 3a Yaûüb-veş gözümden øan aomasun mı her dem
3b Kenûân-ı miñnet içre oğlancuğum yitürdüm
- 4 Divâne gönümi âh eglerdi bâri geh gâh
Şol øara yazulıca divâncuğum yitürdüm
- 5 Ey ~ayretî çıøardum ´abr ü øararı elden
Güyâ ki bir ğarîbem yârâncuğum yitürdüm

(102b)

Derd-i dilüme şâhum dermân iderek geldüm
; ahrâ-yı melâmetde efgân iderek geldüm
Şenlikde øomazlarsa virâneye úşø olsun

- 6 Bu Kevøeriye ner dirseñ yirüdür Fethî
Çøø bendelerüñ vardur o da biridür Fethî
` ar ile dirilenler ölmez dirilür Fethî
Her Kaøbe vü büt-ñâne vañdet yiridür Fethî
Her yirde zarüretle her ñâneye úşø olsun

[Taħmîs-i Fevrî]
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Dehr-i denî ki beñzerdi bir kâr-ñâneye
Ne bendeye øalur bu ne şâh-ı yegâneye
Aldanma âfl-ı zirek ol ey dil fesâneye
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 2 Dil virme ey niğâr iñen úzz ü nâza gel
Æaún itme âh üñşø âhen-güdâza gel
Ger ihtirâma gelse felek ihtirâza gel
Devrân ki nâza başlaya sen de niyâza gel
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 3 Derd ü belâ zamânumı lâl eylemek neden
Ben mürı pâyımâl-i melâl eylemek neden
Pendüm budur ki fikr-i muñâl eylemek neden
Nâdânlar ile ceng ü cidâl eylemek neden
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 3 Deryâ-yı fikre düşme gönül bir kenâra gel
Çün başa her ne yazdı gelür kâtib-i ezel
Çarñ-ı sitizekâr ile lâzım degül cedel
Kesmedüğüñ eli öpegör kim budur meøel

Der-kenâr

(198)

Mefûlû Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Gülşende øaddûñ añdı meger båd-ı ´ubh-dem
Serv ü çenâra lerze düşüp dutdı yine dem
- 2 Áhum işitdi zâr oluban didi úandelib
æismet saña ğam oldı ezelden bize ne ğam
- 3 Çek dâr-ı zülfüñe deli göñlüm levendini
Sen pâdişâhı sevmek ile oldı mütthem
- 4 Rindâna hürmet eylemese pîr-i mey-fürüş
Yârân içinde olmaz idi böyle muhterem
- 5 Ğam oldı göñlüñüñ eglencesi ne ğam
Álemde ~ayretî dahı bilsem saña ne ğam

(199)

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 İçelüm içelüm müdâm içelüm
Hiç ayrılmayup müdâm içelüm
- 2 Niçe bir yiyelüm zamâne ğamın
Durmayalum úale'd-devâm içelüm
- 3 Var müÖelleÓ saña helâl olsun
j üfi øo biz mey-i harâm içelüm
- 4 Baña çiğ pişmiş añmañuz úaraÓı
Puhteyüz biz şarâb-ı hãm içelüm
- 5 Sözi ey ~ayretî uzatmayalum
İçelüm hã´ılı kelâm içelüm

(200)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Dòstlar ben yine yaøıcı bir dil-ber sevdüm
Bir güzel gözli øıya baøıcı dil-ber sevdüm
- 2 Kâfirem cennet-i aulâya virürsem işigin
Yine bir øâmet-i Æübâ lebi KevÖer sevdüm
- 3 Bilmezem hüsniñi ne ´üret ile şerh ideyin
Dòstlar hã´ılı bir rûh-ı mu´avver sevdüm

4 Yaødđ yđdđ dil ü cān mülkini virān itdi
Memleketler yıkıcı bir gözi kāfer sevdüm

5 Dil ü cān mülkini fetḥ itdi øılıcıyla tamām
Yine ey ~ayretü bir şāh-ı dil-āver sevdüm

(103a)

Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

5 Ey dil hevā-yı nefis ile gel ittiḥādı øø
Ömrüñ esāsı ´udur añā iūimādı øø
Fevri bu rüzigāra mürid ol murādı øø
Aḥvāl böyledür güce görme ünādı øø
Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

Taḥmīs-i Kātibi
Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

1 Rağbet ider mi ādem olanlar bu ḥāneye
; ayd olma bu dāma ey gönül aldanma dāneye
Şeḥm-i øazā bilürsin irişür nişāneye
Çekmek belā vü miḥneti ũilemde yā niye
Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

2 Ney gibi iñleseñ n'ola her dem idüp fiğān
æāñün idindi øaddüñi ceng itmegi cihān
Çünkim senüñ terānenüñ raø´ eylemez cihān
Güç eyleme o ´avle gözet dāyirüñ hemām
Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

3 Baş egme dehre ũzzet için olma mübtezel
Her kişiyeye na ´ibi gelür bu durur meØel
El virmeye zamāne ´aøın eyleme cedel
Pendüm øabül eyler iseñ sözüm eyle gel
Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

4 Dünyā senüñ ola ātulum n'eyleseñ gerek
ıÁøil odur ki yoø yire ḥarc itmeye emek
; anma murādum üzre döner dāyimā felek
Güş it na ´ihatüm hele benden saña demek
Gördüñ zamāne uymadı uy sen zamāneye

Der-kenār

(201)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 æaçma benden cānuma cān ol benüm øardaşcuğum
Gel meded derdüme dermān ol benüm øardaşcuğum

2 Ne umarsın ´oḥbet-i nā-cinsden hey gel berü

Hem-dem-i erbâb-ı ũrfân ol benüm øardaşcuğum

- 3 Ben belâ küncinde giryân olayı Yaıúb-vâr
Sen ´afâ bezminde sulâân ol benüm øardaşcuğum
- 4 Ğam degül ben sâye-veş hâk ile yeksân olayum
Sen ´alın serv-i hırâmân ol benüm øardaşcuğum
- 5 `âr-ı ğamda ben øo nâlân olayın bülbül gibi
Sen açıl gül gibi hândân ol benüm øardaşcuğum
- 6 İstimâüidüp sözün luâf eyler her bed-gevherün
æulağña øoyma úmmâl ol benüm øardaşcuğum
- 7 Sen ´afâ bezminde hândân ol beni pervâne-vâr
Oda yaø şeb-i şebistân ol benüm øardaşcuğum
- 8 ~ayretî gibi dilersen k´olasın ğamdan hâlâ´
Gâh mest ol ğâh hayrân ol benüm øardaşcuğum

(202)

Müfteülün Mefâülün Müfteülün Mefâülün

- 1 Cânumı laüün âbına øandur Afücuğum benüm
Ben ölicecek ´usuz saña øandur Afücuğum benüm
- 2 Şerbet-i laüün özlese haste gönül úceb degül
Her ne øadarsa umar cândur Afücuğum benüm
- 3 Çaðup kemân øaşuñ inen atma bu ğamzeñ øoların
Geçer güzelliğün çağı ândur Afücuğum benüm
- 4 Cân u gönülden olmasa ayru úceb midür ğamuñ
Ol ezeli bu milkete cândur Afücuğum benüm
- 5 Bezm-i ´afâda hürrem ol şemúgibi hemişe sen
~ayretî ğam odına yandur Afücuğum benüm

(203)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Gönülden yâr olandan øaçma gel yâr ol benüm körpem
Vefâlu tâşıøa yâr u vefâdâr ol benüm körpem
- 2 Dil-âzâr olma dildâr ol vefâ mülkine server ol
Kem-âzâr ol kem-âzâr ol kem-âzâr ol benüm körpem
- 3 Ne ´orarsın melâlümünden ğamuñdan infiüülünden
Güzelsin sen de hâlümünden haberdâr ol benüm körpem

- 4 Yürürsün şimdi âzâde götürmezsün bizi yâda
Hele bir peri-şimşâda hevâdâr ol benüm körpem
- 5 Duyarsın ~ayretî bende ne yüzden düşdi bu bende
Kemend-i ûşœa bir sen de giriftâr ol benüm körpem

(103b)

Yazmış ne kim muœadder ise levha çün œalem
Elbette başa gelse gerek yazılan raœam
Şâd olma üzzet ile fenâ gelse çekme Âam
Ey Kâtibî cihânda nedür çekdügüè elem
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye

[Taḥmîs-i ; abûḥî]
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Düşme dilâ ger âdem iseè hırç u vâneye
Æatalum dâm-ı miḥnete uyma fesâneye
Çünkü keder œoè ucı gelenler bu ḥâneye
Teslîm eyleme her œazâ gelse lâneye
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 2 Dehrüè bu zîb ü ziynetine œılma iûimâd
Bu pîre-zenden erlik umup isteme murâd
Vaḥdet gerekse kimse ile itme ittîḥâd
Çünkü gerek œazâya rızâ pes nedür ûnâd
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 3 Her ne muœadder olsa güler kişiye ezel
œılmaz üdemde irişür irince tâ ecel
Gör nice ḥòş dimiş bunı üstâd-ı bî-bedel
Çarḥ-ı sitîzakâr ile lâzım degül cedel
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 4 Yûsuf gibi cihân Zeliḥâdan âyet-giriz
Mıçr ü Cüdâ ister iseè olası üzüz
Terk it fenâ-yı ülemi ger var ise nemüz
Bu çarḥ ceng-i cüy ile gel eyleme sitîz
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 5 `alœ-ı cihân ger eyleseler ûnf ile ḥitâb
Göster mülâyenet aèa vir luâf ile cevâb

Der-kenâr

(204)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ; anma bu başumdaki tâze dögündür döstüm
Mâtem-i firœatde ol bir œara gündür döstüm

- 2 Vâû®üè nâr-1 firâø imiş cehennem didügi
Vâr ise rüz-1 øiyâmet üş bugündür döstum
- 3 Senden ayru güşe-i miñnetde göelüm hastesi
Ger çorarsaè luáf idüp Äâyet zebündür döstum
- 4 Gerçi her dil-ñastede eksük degül derd ü belâ
Bu benüm şüride göelümde füzündür döstum
- 5 ~ayretinüè derdine dermân olayın dir iseè
æâmeti güyâ cünün altında nündür döstum

(205)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Niçe bir güşe-i miñnetde øarâr eyleyelüm
Gül gibi açılalum seyr-i kenâr eyleyelüm
- 2 Uralum äaşlara gel şışe-i nâmûsumuzı
Ehl-i ûr olmadan ûşşolaruz ûr eyleyelüm
- 3 Baçuban meykede'i gel çekelüm duñter-i rez
Bir delü øanlu güzel gibi kinâr eyleyelüm
- 4 Bize bu yirde yirüè yoø diyü incinme begüm
Bu yir olmazsa buyur terk-i diyâr eyleyelüm
- 5 Şol øadar yaş döküben âh idelüm ~ayretiyâ
Buludı aÄladalum çuları zâr eyleyelüm

(206)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 El-minnetü li'llâh ki yine yârumı gördüm
Ávâre dil eglencesi dildârumı gördüm
- 2 Bu ñaste göèül derdine tímâra irişdüm
; aÄlolar ile şol gözi bîmârumı gördüm
- 3 Uyñuda idi çeşm-i ümüdüm şeb-i Äamda
Vaç ile bugün devlet-i bîdârumı gördüm
- 4 Virâne göèül tekyesini øıldum ûmâret
Gencineye irdüm yine maúmûrumı gördüm
- 5 Bir câme-i sebz ile yine ~ayretiyâ çün
Şol äüâ-i güyâ-yı şeker-bârumı gördüm

(207)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Çü düşdüm úşøuèa divâne oldum
Cünuna hem-dem-i mey-ḫâne oldum
- 2 Çün itdüm úşøuè ile âşinâsı
Unutdum kendümi bigâne oldum
- 3 Yine düşdüm senüè dām-ı Àamuèa
Ki yaúñi mürÀ-i úşøa dâne oldum¹²⁸

(104a)

Her ne ise muøayyed olup çekmegil úçâb
Pendüm øabül eyle ; ubùḫi budur çavâb
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye

[Taḫmîs-i Yaḫyâ]

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Baøma nücüm ile görinen kâr-ḫâneye
Aldanma mürÀ-i ḫane gibi dām u dâneye
Her laḫ®a tîr-i himmet irişmez nişâneye
Æaún itme şeyḫ-i şehre imâm-ı yegâneye
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 2 Güyâ ki üşîø oynadur aḫvâl-i rûzigâr
Dünyâda çanma menfaâtüè bir vücudu var
; adr-ı çadâret olmaz imiş elde pâyidâr
Dârü'l-øarâr úzleti var eyle ihtiyâr
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 3 Bâd-ı hevâ-yı mançıb ile nitekim ḫabâb
Baḫr-i cihânda kendüèe gel virme ızârâb
Bu rûzigâr øeince varan zümre-i seḫâb
Remz ile bu cevâbı ider âdeme ḫitâb
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 4 Sâzende-i sipihre vücuduè kemânedür
Tîr-i øazâya çabr u rızâ üøilânedür
Cüyuè sözi çadâsı çanursaè yabanadur
Bu naøsa bu hevâya bu çavte terânedür
Gördüñ zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 5 Niçe gelürse eyle gider mâl ile menâl
Cumúa namâzına derilen âdemi miðâl
Câh u celâlüè eyler ise æè mı intiøâl
Lâm itme øaddüèi Àam ile olma pâymâl

¹²⁸ Bu gazelin devamı sonraki sayfada bulunmamaktadır.

Der-kenâr

(208)

Müstefülün Feûlün Müstefülün Feûlün

- 1 Senden durur çü şehâ ümîd-i fetḥ-i bâbum
Ġayrı øapuya varup gelmek benüm ne bâbum
- 2 Her kişi bir uluya mençüb durur benüm üş
İřigüè itlerine olmışdur intisâbun
- 3 İ âfi-dil olduÅum' çün çu gibi gör zamâne
Alçaølara düşürdi arturdu ızârâbum
- 4 ~âl-i zevâl-i mihrüè olurdu cümle rüşen
Sen ũrż-ı hüsn ideydüè ey alını mâh-tâbum
- 5 Güyâ ocaÅa düşmiş bir müya döèdi øaddüm
Ey ~ayretü üceb mi bu deèlü piç ü tâbum

(209)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dòstum lâyıø mıdur ney gibi ben nâlân olam
El güle gül gibi ben bülbül gibi giryân olam
- 2 Sen hamâyil øılasın zülfüèi eller boynına
Ben çaçuè gibi perişân-ḥâl ü ser-gerdân olam
- 3 İ øḡbet-i ḥâç idesin ũmîler ile sen müdâm
Ben belâ esrârın iftâr eyleyem ḡayrân olam
- 4 İdesin mihr ü vefâ sen ellere Ferhâd-vâr
Kesmede ben derd ü miḡnet äÅını destân olam
- 5 Kaûbe-i vaçluè çanasın süre bî-din raøib
~ayretü tek tekye-i miḡnetde ben øurbân olam

(210)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Süregör devrânuèi devrân senüèdür dòstum
Uragör çevgânuèi çevgân senüèdür dòstum
- 2 Ásitân-ı devletüède bende-i fermân-berem
Dile öldür dile aç fermân senüèdür dòstum
- 3 Bir øulam emre boyun virmedür yolum benüm
Zür-ı bâzû tüÅ-i ḡun-efşân senüèdür dòstum
- 4 Bendeyüz biz cürm ile ũçyân bizümdür dâyimâ

˘ Ƴacesin sen luáf ile ihsân senüedür döstum

- 5 İřigüèden sürme fi'l-cümle günâh ile yine
~ayretü-i vâlih ü hayrân senüedür döstum

(211)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Cânı revân idem diyü cãnâna çaølaram
Bu tuhfe haøiri o sulâna çaølaram
- 2 Göelümi anca úşøü için isterem hemân
Bu øaãreyi o lücce-i úmmâna çaølaram
- 104b/ 3a Bezm-i belâda yanmaø içündür çerâ-1 dil
3b Bu odlara yanacaÀı pes yã ne çaølaram
- 4 Cãnum içinde seyr idüp ey derd-i úşø-1 yãr
Dil derdmendine seni dermãna çaølaram
- 5 ˘ Ƴân-1 belâda derd ü Àamuè niúmetin şehã
Bu ~ayretü-i vâlih ü hayrãna çaølaram

(104b)

Gördüñ zamãne uymadı uy sen zamãneye

- 6 úÁmiler ile baħð ü cedelden øø pür-fesãd
Ehl-i baçiret olmayanı eyleme murãd
Budur bu úayn-1 úilem *eyã ezúfú'l- úbãd*¹²⁹
Yum bir gözüèi sen de çaøın eyleme únãd
Gördüñ zamãne uymadı uy sen zamãneye
- 7 Çeng ü çegãne muarib elinden ider figãn
Nã-sãzlarla ÷oldı maøãmãt-1 úşıøãn
úUşşãø ile ~icãza zamãnidur ol Revãn
Yaħyã gibi uçul kitãbın øøı hemãn
Gördüñ zamãne uymadı uy sen zamãneye

[Taħmıs-i æıyãsi]

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Ey âdem oÀlı hecr ile geldüè bu hãneye
Umma viçâl-i yãri girüp yoø fesãneye
Tir-i murãda irmedi çünkim nişãneye
Meyl itme sen de ħarmãn-1 úilemde dãneye
Gördüñ zamãne uymadı uy sen zamãneye
- 2 æaddüè bükülse miħnet ü derd ile yã gibi

¹²⁹ “Ey, zayıf kullar!”

Her kim görürse oh dise ol bî-vefâ gibi
 ~ükm itse saèa halø-i cihân pâdişâ gibi
 Artar duâ vü meskeneti bir gedâ gibi
 Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye

- 3 Gülmek müyesser olmaz ise eyleyüp fiÂân
 Terk ide diyâr-ı afluèi bir yirde ol nihân
 Bildüè ki saèa üzz ile yüz âutmadı cihân
 Nüş eyle firøat ile cãmı mey-i Cem gibi hemân
 Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye

Der-kenâr

(212)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Yine biè cãn ile sevdüm bugün bir meh-liøã gördüm
 Fenâ dünyâda görmedüm na®irin çoø baøa gördüm
- 2 İşigi âaşını başuma tâc-ı devlet idindüm
 AyaÂı äopraÂın iki gözüm' çün tütüyã gördüm
- 3 Yine firøat diyârında itin gördüm feraþ buldüm
 Nice şad olmayam kim Âurbet içre âşinã gördüm
- 4 Lebinden em umaldan dil be-Ââyet derdmend oldum
 Anuè kim derdi olmasa äabib itmez devã gördüm
- 5 Geçüp mey-hâne çadrına yine sulâân-ı vaøt olmuş
 Bugün şol ~ayretü adlu gedâyı pâdişâ gördüm

(213)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Sen dil dilegin çanma ki yabanda bulursın
 Cãn ile dilerseè anı sen sende bulursın
- 2 Göelüm benüm ol yâr iledür nite ki her dem
 Anuè da hayâlin arasaè bende bulursın
- 3 Ben ben degülem zülfi kemendine giriftâr
 Bir bendini çözseè niçe biè derde bulursın
- 4 ũşşãøa cefã itme efendi bu cihândur
 İtdüklerüèi bendelere sen de bulursın
- 5 Görmezsem eger bir na®ar ol serv-i revânı
 Her sù gözümüè yaşını cüyende bulursın
- 6 Ey úøl ile úşøı arayan şehr-i bedende
 Birini revende birini äyende bulursın

- 7 Ğarø oldı yaşı baħrine ey gevher-i nã-yâb
Şimden girü sen ~ayretiyi øande bulursın

(214)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Niçe bir âteş-i úşøuè derünümde nihân yansun
æodum yüz sinemde idüp sùzum úyân olsun
- 2 Götür yüzden niøábı úrz-1 didâr eyle øarşuèda
Ætuşursun nâr-1 Mûsâ gibi cãn-1 nã-tüvân yansun
- 3 Şu deèlü âh idüp øan aÅalayayın vâdi-i Åamda
æara yollar øızıl øana boyansun åsumân yansun
- 105a/ 4 Şehid-i tüÅ-i úşø olduÅuma rùşen delil olsun
Açılsun meşhedümde haşre dek øandil-i cãn yansun
- 5 Maħabbet didüğüè ey ~ayreti bir nâr-1 miħnetdür
Bugün gelsün berü pervâne-veş cãna øıyan yansun

(105a)

- 4 Çünki duũ-1 devletüè olmadı müstecâb
El çek cihânda bir kişiyè itme intisâb
Ey naçihât ister iseè benden al cevâb
ææâit ümüd-i râhatı çek rüz u şeb úçâb
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye
- 5 Bir şeb æıyâsî eyler idüm çarħa bed-duũ
Dirdüm yıılsa durmasa bu øubbe-i fenâ
Gökden irişdi güşuma ol gıce bu çadâ
Remz ile dir idi baèa ey çâhib-i belâ
Gördün zamâne uymadı uy sen zamâneye

[Ğazel Muħibbî Taħmis-i úAbidî]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Her dem elden øomayup bir ruħ-1 gül-nâr ièen
Ætagör âb-1 revân gibi çemenzâr ièen
Ætma zâhid gibi zühdüè hele zingâr ièen
Pendi güş itme dilâ alma ele ũr ièen
æo ne dirlerse disünler átagör yâr ièen
- 2 Reh-i úşøında nigãruè şu øadar çekdüm elem
æalmadı çekdügüm Åuçca vü endüh ü sitem
æana Åarø olsa gözüm yaşı úceb mi her dem
Baèa her laħ®a gelür derd ü belâ miħnet ü Åam
Müşg işidür kişi kim áta sitemkâr ièen

3 İtmege gülşen-i ũilemde dilâ úayş u áarab
 Bulmadum bir güli bi-ḥâr idüp saúy ü áaleb
 Ben çeküp derd-i hezâr-ı Áam-ı endüh [ü] taúb
 Müddeü dâmen-i dildâra irişse ne úceb
 æande kim bir gül açıla áutasar ḥâr ièen

4 Ğam-ı ebrüsü ile øaddüè eger olsa hilâl
 Æãøatüè äãø olup zaúfı seni itse ḥayâl

Der-kenâr

(215)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Ben de øapuèda serverâ derbân olayın varayın
 Yaúni saúdet mülkine sulân olayın varayın

2 Ayruø ümid-i çâh ile baş egmeyeyin câhile
 Esrâr-ı úşøu'llâh ile ḥayrân olayın varayın

3 Yüz áutayın necd-i Áama øarışmayayın ádeme
 Mecnùn gibi çu ũileme destân olayın varayın

4 Yâr ile úahdi berk idüp Áayret øuşâlın berk idüp
 Tâc ü øabâyı terk idüp úryân olayın varayın

5 Maúmur iken bu ḥânumân genc-i nihân olmaz úyân
 Ey ~ayretü yap yap hemân virân olayın varayın

(216)

Mefûlü Mefâülün Mefûlü Mefâülün

1 Ey dil yine cânumdan ayırdı beni devrân
 Göz göre revânnumdan ayırdı beni devrân

2 Bir serv-i bülendümden bir şâh-ı levendümden
 Bir gerçek efendümden ayırdı beni devrân

3 Bir serv-i dil-ârâdan bir gülşen-i zibâdan
 Bir özge temâşâdan ayırdı beni devrân

4 Çeşmümdeki nürumdan cismümde ḥuzûrumdan
 æalbümde sürûrumdam ayırdı beni devrân

5 Ey ~ayretü devletden tâc-ı ser-i úzzetden
 Va'llâhi saúdetden ayırdı beni devrân

(217)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ben gedā geldüm øapuèa yine Şeyû'llâh için
Nâ-ümid itme beni bu bâbda Allâh için
- 2 Yol degüldür sürme øapuèdan beni maħrùm idüp
Şol cenâb-1 bâb-1 ~aøøa àoÂr1 varan râh [içün]
- 3 Nâlemi güş idicek øıl merħametle bir na@ar
Ehl-i úşøuè cãn u dilden itdügi şol âh [içün]
- 4 æalbümde bir çerre pertev çaldı mihr-i ħüsn-i devlet
Nür-1 Aħmedsin münevver øıldı Beytu'llâh için
- 5 ~ayretinüè saèa ancaø bir duãdur tuħfesi
Daħı dervişüè nesi var ola dirsın şâh için

(105b)

úArz-1 ħâl eylemege øalmasa güftära mecâl
`Yâbda yârı görüp fırçat ile büsesin al
Uyanup ħışma gelürse øoma inkâr ièen

- 5 Ey úAbîdî dil-i pür-Åamda çafâ øalmadı ħiç
Görmedüğü bu cihân içre belâ øalmadı ħiç
Ol perî itmedügi cevri ü cefâ øalmadı ħiç
Ey Muħibbî ben-i âdemde vefâ øalmadı ħiç
Sen de Mecnûn-Çıfat âut yürü äâAlara ièen

[Tedsî-i æıyâs]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 N'ola bîdâr olur isem dil-i nâlânımdan
Cânıma geçdi uçandurdı beni cânımdan
Kimse efÂânımdan uçımdan geçemez yanımdan
Gözlerüm daħı döker yaşı yirine øanımdan
Kime feryâd ideyin nâle vü efÂânımdan
Kime øan aÅalayayın dîde-i giryânımdan
- 2 Bükülüp øâmetinüè fikri ile yây oldum
Gözlerüm görmez olup bî-ser ü bî-pây oldum
Cümle üâlem dileyüp üâleme rüsvây oldum
Nâleler baÅrumı deldi görüèüz yây oldum
Kime feryâd ideyin nâle vü efÂânımdan
Kime øan aÅalayayın dîde-i giryânımdan
- 3 Beni øul itdi yürürken başuma âzâde
Şimdi baømaz yüzüme maħrem olup her yâde
Ne bu øanlı yaşuma raħm ider ol beg-çâde
Ne bu efgânımı dièler kişi var dünyâda
Kime feryâd ideyin nâle vü efÂânımdan
[Kime øan aÅalayayın dîde-i giryânımdan]

Der-kenâr

(218)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yine bir serv-i hevâ-bahşâ hevâdâram bugün
Yine bir gül-çihre yâra bülbül-i zâram bugün
- 2 Ne diyem şâhâ hemân øullar giriftâr olmaya
Şol belâ bendine kim bendüè giriftâram bugün
- 3 ũşø yolında ayaødaşum meger Mecnûn ola
Cân u baş terk eyledüm yaüni sebük-bâram bugün
- 4 Yâr aÂyâr ile her yâr oldı ben dağı
Ėayrı yârâmı odum aÂyâr ile yârâm bugün
- 5 Didi üstâdum baèa bî-kârlıødur kâr-ı úşø
~ayretü-veş ben de bir âvâre bî-kârâm bugün

(219)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Yine yârumdan ayru düşdü ben
Ėam-güsârumdan ayru düşdü ben
- 2 Terk idüp şehri yârı yoldaşlar
Şehriyârumdan ayru düşdü ben
- 3 Ben niyâz eyledükçe nâz idici
Şivekârumdan ayru düşdü ben
- 4 ũÁŞİØİNA ØİYA ØİYA BAØİCİ
Ėamzekârumdan ayru düşdü ben
- 5 Şevø ile ~ayretüyi bülbül iden
Gül-üçârumdan ayru düşdü ben

(220)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol güzeller pâdişâhı redd idüp ben bendesin
Sâye gibi yirlere çaldı yine efgendesin
- 2 Kime yanam yaøılam bilmem elüèden ey felek
Âdemüè cânın yaøar bir âteş-i süzendesin
- 3 Göz göre sensüz şeb-i târ oldı ruz-ı rüşenüm
æandesin ey âfitâb-ı ũlem-ârâ øandesin
- 4 `âne-i tenden çıøup irdüè çü kuy-ı dil-bere

Râhat ol ey dil yine Dāvûda yaña yandasın

- 5 Gözlerüè yaşını rûd itdüè sürüduèla yine
Áferin ey ~ayretü hõş bi-bedel güyendesin

(221)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Ey çözüp gisuların úølum perişân eyleyen
Vey çatup ebruların hançer çeküp øan eyleyen
- 2 Ey sözi emvâtı ihyâ eyleyen úsâ gibi
Vey sözi nâ-haø yire bir demde biè øan eyleyen
- 106a/ 3a æadr ile düşmenlerüè başın hevâyda görüp
3b AyaÅa çalup beni hâk ile yeksân eyleyen
- 4 İsterem şol pâk dāmānuèuèa toz øondurmaya
Şol beni mey-hānede ālūde dāmān eyleyen
- 5 ` ilūt-i hūsn-i cihānı rāst biçmiş øaddüèe
Tekye-i Åamda beni abdāl-ı úryān eyleyen
- 6 Mülk-i hūsn içre seni ser-hayl-i hūbān eyleyen
~ayretüyi vālih ü ser-mest ü hayrān eyleyen

(106a)

- 4 Görmeyelden berü ol şemü-i ruḥ-ı cānānı
Rûz u şeb aÅlamadan di[1]de mi øaldı øanı
Ey baèa yoø mı diyen nālelerüè evzānı
Degme derd ile autilmaz begüm efĀānı
Kime feryād ideyin nāle vü efĀānumdan
Kime øan aÅlayayın dide-i giryānumdan
- 5 Ey æıyāsı göre hicrān olalı yoldaşum
Rāh-ı miḥnetde benüm zehr ü Åam oldı aşum
Seyle virür meded āḫir bu cihānı yaşum
Her gün efĀan ile geçdi bu belālu başum
Kime feryād ideyin nāle vü efĀānumdan
Kime øan aÅlayayın dide-i giryānumdan

Tesdis-i Muüdi

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Yārdan yād olduÅum bu taḫt-ı bi-ferden mıdur
Yā felāketler felekden mi bed-aḫterden midür
Göeli meyl itmez baèa bilsem ki mermerden midür
Böyle ser-gerdānluÅum ol māh-ı man®ardan mıdur
Æāliüüm naḫs olduÅı çarḫ-ı sitemgerden midür

Başuma bunca belâ dilden mi dil-berden midür

- 2 Zülf-i kâfir-kîşdür œaçd-1 dil ü imân iden
 ` aâ u hâli derdli meftûn-1 ser-gerdân iden
 Ğamze-i hûn-rizidür baÅrumı her dem œan iden
 Leb mi yâ şehd-i mükerrer mi beni hayrân iden
 ũşø mıdur yâ gül midür bülbülleri nâlân iden
 Nâlesi bezm ehlinüè meyden mi sâÅardan mıdur

Der-kenâr

(222)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Cism-i hâkiden hemân ey œaşları miskin-kemân
 æaldı kuyuèda nişân için bu birœaç üstühÿân
- 2 æaşıuè üzre hâl-i ünber-bâruè1 dir seyr iden
 Bir hümâdur úarş-1 aulâ üzre dutmuş âşiyân
- 3 Dòstum ser-mest olunca varımadum kuyuèa
 Ayaø ayaø eyledüm gökler yüzine nerdübân
- 4 Şerha çekseè serverâ sinemde her bir pâreyi
 ~âlüm idâm itmege sen şâha olur bir zebân
- 5 ~ayretî bi-çâreyi öldürdi tîÀ-i hecr ile
 El-amân ey gözleri cellâd elüèden el-amân

(223)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Bâr-1 hicrânuè çeker durmaz bu cân-1 nâ-tüvân
 ũşø yolında neler çekdi bu birœaç üstühÿân
- 2 Beni bir avuç üstühÿân iken günâhum buldı kim
 El uzadur baèa tirüè arøasın döner kemân
- 3 Niçe mecrûh olmasun úşşâø inçâf eyleye
 TîÀüèi kâfir raøbüèede idersin imtiñân
- 4 Öldürürsin çün beni vir leblerüèden hûn-bağşa
 Bu meøeldür kim dimişlerdür efendi œana œan
- 5 Virüben cân naødini derd ü Åam olsun ~ayretî
 İsteyen cân bâzâr-1 úşø içre metâü-1 râyegân

(224)

Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 Yâ Rab ol gül-ûjâra n'eyleyeyin

Yüz virür degme hâra n'eyleyeyin

2 Beni derd ü firâø üş öldürdi
Bilmezem hiç ne çâre n'eyleyeyin

3 İtdi başdan ayaÅa yara beni
TiÅ-i hicrân-ı yâra n'eyleyeyin

4 Ben niyâz eyledükçe nâz eyler
Yâ Rab ol şivekâra n'eyleyeyin

106b/ 5 ~ayretî aÅa øoydı ol kebgî
Bir iki yüzi øara n'eyleyeyin

(106b)

3 Nâlemi gül eyleyen bir nâ-y-ı pür-şiven çanur
Üstüñân üzre gören cismümi pîrâhen [çanur]
Yâ şeb-i Âamda yanan fânüs-ı şeb-rüşen [çanur]
Åh o sengîn-dil dil-i süzânımı âhen [çanur]
Düşmene uyma didigüm' çün beni düşmen çanur
Döstlar bi'llâhi çuç benden mi dil-berden midür

4 İledürsin dem-be-dem ben üandelibi âutalum
Nâledür ey yüzi gül ânuè naçibi âutalum
Derd-i hecrüèle helâk itdüè Âaribi âutalum
Çâre çün çekmek durur cevri-ı habîb-i âutalum
Defter-i úşşâøa yazmışsın raøibi âutalum
Gel sen inçâf eyle andan ol bu demürden midür

5 Bir nefes dölâb-veş zâr ile giryân aÅlamaø
Kûze-i çeşm ile eşküm seyl-i âüfân aÅlamaø
Bî-øarâr olup müdâm ser-keş ü hayrân aÅlamaø
` âk mı øıldı Penâhî böyle süzân aÅlamaø
Ey Muüdi gice gündüz gülmeyüp øan aÅlamaø
Kendü kendümden midür yoħsa güzellerden midür

[Gazel-i Seyfi Tahmîs-i Şerîfi]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Eşk-i hün-bârum aøarsa n'ola mânend-i eres
Vâdi-i mihrüède ey meh bulmadum feryâd-res
Dùd-ı âhumdan olursa n'ola encüm-i muøtebes
Deşt-i Âamda derd ile âh itdügümce her nefes
Od çøar eflâke yir yir âtuşur mânend-i has

2 Eyleyüp çahrâ-yı dilden mâ-sivâyı muzmaħil
MürÅ-i zâr-ı úşødan olup şikârı muttaçıl

Der-kenâr

(225)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Ala gözlüm baèa yâr olmaduè sen
Baèa yâr-1 vefâdâr olmaduè sen
- 2 Güzel gözlüm begüm nâz uyğusından
Göz açup gitdi bîdâr olmaduè sen
- 3 Şarâb-1 nâzdan deyr-i cihânda
Efendüm øaldı hüşyâr olmaduè [sen]
- 4 Raøibe yüz virürsin ey yüzi gül
DiriÂâ âh bîdâr olmaduè sen
- 5 Ğamından bu belâ-keş ~ayretinüè
Begüm beèzer haberdâr olmaduè sen

(226)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yol degüldür ey gözüm sey itme cânân yolların
Merdüm-i hûni degülseè kesme sulân yolların
- 2 İtme ey dil zâhide râh-1 âriøatden suâl
Yoluè için çorma her güm-râha erkân yolların
- 3 Her gedâ-âbúaèlamaz râh-1 miñnetde n'idügin
Yine bir ûli-cenâba çor bu divân yolların
- 4 Kûy-1 dildâra yolından varmaø isterseè eger
Eyledükçe yüzüè üzre eyle seyrân yolların
- 5 Şöyledür Hindü-y1 zülf-i yâr kim yoldaşlar
Mü-be-mü şerh itsem olurdu perişân yolların
- 6 Yıllar ile şol øadar oldum mücâvir kim tamâm
Kendü şehrum gibi bildüm kûy-1 hicrân yolların
- 7 Duyalı tañsin yolın erbâb-1 devlet ~ayretü
Unuduldu kimse varmaz oldu iñşân yolların

(227)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 üÁş10-1 mecrûha çor mülk-i mañabbet yolların
Yeg bilür maüzül olanlar bâb-1 devlet yolların
- 2 üşø yolına varımaz ey dil selâmet isteyen
Almaz menzil şu kim dutmaz selâmet yolların

- 3 Cãn virüp şunlar ki derd aldılar aldanmadılar
Duydılar bâzâr-1 úşø içre bu çanúat yolların
- 4 j ubh gibi yüzüm aÀ alnum açuø olsun diyen
j âdiø olsun øomasın elden çadãøat yolların
- 5 Rãh-1 kùy-1 yãrdan bĩ-ğòd olan çeksün berü
Aèlayan ey ~ayretü ülemde rãhat yolların

(107a)

j aydgãh-1 mihr içre ol hümãnuè bunca yıl
Şãhbãz-1 evc-i istiÀnã olaldan niçe yıl
úArça-1 ülemde gülzãr aèa ünøãlar meges

- 3 Bãr-1 miñnet olmamaèın boynuma baş ile ten
Ben gedã rüz-1 ezelde eyledüm terk-i vaãan
Rãh-1 derde úazm idüp cãn ile ey sımın-beden
Kãrbãn-1 úşø ile geldüm fenã şehrine ben
úÁlemi áutsa fiÀãnum n'ola mânend-i ceres
- 4 Cãnumuz tür-i belã vü miñnete øurbãn iken
~asret ile bu ten-i fersüde-fer bĩ-cãn iken
úşø ile kùy-1 fenãda şöyle ser-gerdãn iken
Başumuz meydãn-1 mihr-i yãrda Àalããn iken
Urmamışdı kùy-1 úşøa kimse çevgãn-1 heves
- 5 BãÀ-1 dehr içre Şerifi n'ola olsam bĩ-øarãr
Dãm-1 tende eyleyüp bülbül ben àh u zãr
Yãr-1 evlã diyü necle ol vefãsuz gül-úçãr
Seyfiyã bir gün hümã-yı vaçl ola diyü şikãr
Üstühãn-1 cismümi øıldum müşebbek bir øafes

[Gazel-i Nihãni Taħmıs-i Rãhi]
Feülâtün Mefãülün Feülün

- 1 Künc-i firøatde ben yaturken zãr
ÆoÀdı üstüme gün gibi ol yãr
Didi n'olduè yatarsın ey bımãr
`ãlüè olursa Auççadan düşvãr
Mey-i nãbuè ayaÀına düş var
- 2 Her ne deèlü olursa şãhãne
Gãlib olsa bahãda mercãne
Gelmese hiç miØ-i devrãne
Beèzemez dişlerüèe bir dãne

Der-kenãr

(228)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 úÁşıø olmasun yanında ölmek âsân olmayan
Girmesün meydân-1 úşøa merd-i merdân olmayan
- 2 Girmesün bazâr-1 úşøa âonadur erbâb-1 Âam
Cübbe-i sâlû[sdan] ey hÿâce úryân olmayan
- 3 Mezraú-1 ûâlemde ümri hâcılından hÿâcesüz
Almamışdur gözlerinüè yaşı bārân olmayan
- 4 ğoĥbetinden mür-1 nâ-çizüè ne ha® itsün şehâ
Cân u dil mülkine hükü idüp Süleymân olmayan
- 5 Bezm-i úşşâøüè çafâsın aèlamaz ey ~ayretü
úÂlem içre vâlih ü ser-mest ü hayrân olmayan

(229)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yâr ile yâr oldı yâr aÿyâra söyleè gelmesün
Bülbüli gül çoĥbetinden hâra söyleè gelmesün
- 2 Kendü cânüm kendü perverdüm geçerken gözyaşum
Olmasun engel baèa bir pâre söyleè gelmesün
- 3 Zâhîde tek virmesün virâne küncin ûâleme
Büm-1 vaøt olana bu gülzâra söyleè gelmesün
- 4 Virmeyen cân naødin olmasın metâú-1 úşøüè
Çoo ziyân eyler o bu bâzâra söyleè gelmesün
- 5 Yüz çuyından el yumayınca olımaz pâk-bâz
~ayretü bu bezme ehl-i târa söyleè gelmesün

(230)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Müselmânlar cüdâ düşdüm yine rüĥ-1 revânumdan
Helâk itdi beni devrân ayırdı âatlu cânumdan
- 2 Ölicek tâze bulmaø muøarrerdür yine cânâ
Seg-i küyuè nevâle idine ger üstüĥânnumdan
- 3 Dutaşup ĥırmen-i ûâlem yanardı odlara gerdün
Cihânda bir şerer düşse eger süz-1 nihânnumdan
- 4 Ciger-güşem gözüm yaşı durur fâş eyleyen sırrum
Müselmânlar neler gördüm görüè öz kendü cânumdan
- 5 Yine uÂrın baøışlarla ĥarâmî gözleri yârüè

Dil ü cân naødini n'itdiyse itdi çaldı yanumdan

- 6 Benüm ey ~ayretî øaldı uyanmadı øara bahtum
Gözin yummaz iken halø-1 cihân âh o efÅânnumdan

(231)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 ğ orarsaè zâhidâ keyfiyyetüè ehl-i fenâyam ben
Melâmet çâr-süsündan bugün bir bî-nevâyam ben
- 107b/ 2a æul oldum hÿæce-i úşøa úcâyib begligüm vardur
2b Benümdür ser-te-ser Åam milketi bir pâdişâham ben
- 3 Cemâli nürını gördüm habîbüè hâcî-i úşøam
Bugün Merve haøıy' çün çüfiyâ ehl-i fenâyam [ben]
- 4 Olup ser-pâ-bürehne tekye-i úşøuè bir abdâlı
Muhibbî hânedânam bende-i Ål-i úAbâyam ben
- 5 Baèa da nâm ile ülemde derviş ~ayretî dirler
Bugün erbâb-1 úşø içinde bir kem-ter gedâyam ben

(107b)

ğ atmasun kendüyi dür-i şeh-vâr

- 3 Her øaçan Åamzeè içürür Åamzeè
Mürde-i úşøı dirgürür Åamzeè
ğ anma úaynum belâ virür Åamzeè
Dem-be-dem göèline girür Åamzeè
Aèa cân virmesin mi üş1ø-1 zâr
- 4 Åıfl-1 eşk aÅlamaÅa yüz âutdı
Cüy-1 Åam çaÅlamaÅa yüz âutdı
Cânları âaÅlamaÅa yüz âutdı
Dilleri baÅlamaÅa yüz âutdı
Ruħı üstinde zülf-i ünber-bâr
- 5 Râhî açmaz maħabbetin haløa
Söylemez derd ü miħnetin haløa
Gerçi dimez melâletin haløa
Bu Nihâni harâretin haløa
Süz-1 eşûrıdur iden eşûr

[Gazel-i Muhibbî Tahmîs-i Rahmî]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ~aløa haløa kâkülün ol şuħ kim pür-tâb ider
Seyr iden çarħa kemend-i âheni pür-tâb ider
Eşk-i haşret lâle gibi yaşların ğün-âb [ider]

Ġam ŧebinde cān u dil Ġanmaè ki bir dem ħāb [ider]
Gözlerüm yaşı cihāmı bil ki Āarø-āb ider

- 2 ũĀş1ø-1 Ġād1ø geçüp sehv eyleseè farza ki sen
`āk-i pāy-1 yāra yüz sürmekdür āyinesinin
Meġhebi budur eyā ũallāme-i bisyār-1 fen
Cāmiūi ħüsninde yāruè āø-1 ebrüsın gören
Secdeden øaldurmayup başın anı miġrāb ider

Der-kenār

(232)

Mefūlü Mefāülü Mefāülü Feülün

- 1 Ey peyk-i seġer sen baèa yoldaş olımsızın
Bu rāh-1 meşaaøatde ayaødaş olımsızın
- 2 Olamazsaè eger oynayuban baş sebük-bār
Meydān-1 belāda yūri pādāş olımsızın
- 3 Ger derd ü belā nāmesin ezber idemezsin
Bizümle bu mektebde sebaødāş olımsızın
- 4 Sineè siper idüp idemezseè başını āut
Erbāb-1 belā ũaskerine baş olımsızın
- 5 æan yutmaz iseè meykede-i Āamda müdāmi
Sen ~ayretiye hem-dem evbāş olımsızın

(233)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Cihāmı raūl-veş āutdı Ġadā feryād-1 āhumdan
Bulutlar øapladı gökler yüzi dūd-1 siyāhumdan
- 2 OcaĀuèa Ġu øoymışdur gözüm āhum şerārından
Görinen şutle-i āteş degüldür dūdġāhumdan
- 3 Mezīd olsun gözüm yaşı yarar miskin ider muøġar
Cihāmı odlara yaøardum āh-1 Ġubġāhumdan
- 4 Ölicek derd-i firøatle mezāruma gelen ũāş1ø
Oøuya nāme-i ħasret biten ħaa-1 giyāhumdan
- 5 Görinen ~ayreti yüèler degüldür tācum üstinde
Dütünlerdür ki Ġ1ømişdur başumda şeb-külāhumdan

(234)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Gideyin ben döstüm bu çeşm-i giryân aÂlasun
Vaøtidür düşmen şen olsun döstlar øan aÂlasun
- 2 Şol øadar âh ideyin şol deèlü yaş dökeyin
Acısun deryâ-yı ümmân ebr ü bārân aÂlasun
- 3 Yād-ı laú ile ölürsem sâÂar eyleè øpraÂum
Anı taħmîr itmege üstüme yārân aÂlasun
- 4 Yazayın ħùn-ı cigerle ben bu ħasret-nāmeyi
Başuma øpraø çaçup kâÂıç øalem øan aÂlasun
- 108a/ 5 Ey boyı serv-i ravānum senden ayru ~ayretî
Göz yaşın âb-ı revân itsün firāvân aÂlasun

(108a)

- 3 Zülf-i dil-ber bir şebistân-ı hayâlîdür meger
Müşgi olmışdur anı ħall idemez nevü-i beşer
Zinde idüp çafĥa-ı Kāfura bir bir misk-i ter
Metn-i ħüsnin gerçi ` aâââ-ı Ezel ezber yazar
; øeradan ħaâî gelür şüh eyleyüp iürâb ider
- 4 ~ıŕ-ı vaøt oldum girüp nâ-gâĥ úşret bāÂına
Cāmı pür-yād ile beèzetdüm ħayât ırmaÂına
Düşdi cân mürÂi øara kāküllerinüè aÂına
Cân niÖâr itsem úceb mi sâøinüè ayaÂına
Bir øadeĥ meyle niçe şeyĥ olanı ol şâb ider
- 5 Her kime iltifât itse o şâĥ-ı nîk-ĥù[b]
Raĥmîyâ devlet aèa el vire olup baĥtlu
Gülşen-i ħüsn-i nigârüè tâzeler olsun diyü
Nitekim ĥürşidden alur ya ` oten rengi bu
Bu Muĥibbî göz yaşın çu sînesin øölâb ider

[Tedsîs]

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Tâ ki serv-i hevâ-baĥşa hevâdâr oldum
Muñis olup Âam ile Auçca ile yâr oldum
Æaın-ı aúđa raøib ile dil-efgâr oldum
~âçılı cân u dilümden daĥı bizâr oldum
Düşeli úşøuèa günden güne bîmâr oldum
Allâĥ Allâĥ ne úceb derde giriftâr oldum
- 2 æalmadı çerre øadar cism-i zaúfümde mecâl
Artdı günden güne cānda Âam u endüh-ı melâl
Derd-i hecrüè büküben øameti øıldı hilâl
Oldı Çĥĥat dil-i bîmâr yaĥòd emr-i muĥâl
Düşeli úşøuèa [günden güne bîmâr oldum]

Allāh Allāh ne ūceb [derde giriftār oldum]

Der-kenār

(235)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Beni vaçl ūşı01 çanma hemān didāra ūş0 olsun
Efendüm ben belālu bülbülem gülzāra ūş0 olsun
- 2 Benüm haddüm degül mihr ü vefā ey bī-vefā senden
Vefāsuz dil-rübāsın çünki āh u zāraūş0 olsun
- 3 Hele ben bildügüm budur iki ūālemde ūşı0lar
Güzellerde güzellikde bugün ol yāra ūş0 olsun
- 4 Mey-i ūş0 ile mestāne gezerken vaüle-i Āamda
Bulaşdum yāra yār ile didi āvāre ūş0 olsun
- 5 Gice mey meclisinde ~ayretī yār ile yār oldum
Elinde bir āolu sāĀar didi bī-çāre ūş0 olsun

(236)

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 İlāhī isterem sinemde dāyim tāze dāĀ olsun
Münevver eylesün göelüm evin rüşen çerāĀ olsun
- 2 Şen ol ey yüzi gülşen tek cihān bāĀında sen dāyim
Benem miñnet bucaĀında işim 00 aĀlamaĀ olsun
- 3 Benüm senden ıraĀ olsun duraĀum Āam bucaĀında
Senüe yirüe tek ey serv-i revānum bāĀ u rāĀ olsun
- 4 Aya0 baĀı durur cān gülşenine sensüz ey gül-rü
Gerek gülşen temāşası gerekse seyr-i bāĀ olsun
- 5 j a0aluè ūş0 yolında aĀardı ~ayretī çünkim
Bugün bir iñtiyārsın āari0üè yüzüè aĀ olsun

(237)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Yine hicrān görünür āh meded n' eyleyeyin
N' ideyin hey meded Allāh meded n' eyleyeyin
- 2 Yolumuz vādi-i hicrāna āayandı vardı
Yolumuzda var imiş vāh meded n' eyleyeyin
- 3 Ayrılı0 cānuma kār eyledügümce döginüp

Diyeyin derd ile her gâh meded n'eyleyeyin

4 Bende øıldı çeküben bende yürürken âzâd
Bir efendi yine nâ-gâh meded n'eyleyeyin

5 Dil-i divâne yine hecr beyâbânında
Oldı ey ~ayretî güm-râh meded n'eyleyeyin

(238)¹³⁰

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Bezm-i Âamda ney gibi nâlân olan gelsün berü
Vâøıf-1 esrâr olup hayrân olan gelsün [berü]

(108b) (108a) ile uyumlu değildir. ~ayretî'nin gazellerine "vav" harfinden sonra yer verilmemiştir. Metin, Revânî'nin gazelleri ile devam etmektedir.

Eyzân-1 Merhûm Revânî Beg Raḫmetu'llâhi úAleyh

-1-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Mülk-i Âam içre göeül çün didiler şâh saèa
Nevbet-i şâhir-i tîr âh-1 seḫergâh saèa

2 Gice gelmeyeceğin meclise ey dil bilirüz
Hele var gör ki ne yüzden àoÂar ol mâh saèa

3 Cevr ile ãşıøolaruèuè çünki tamâm itdüè işin
Nesne eksüklüğünü virmesün Allâh saèa

4 Olmasaè sen güzelüm ḫüsn élinüè pâdişehi
Mîhr ü meh øurmaz idi zayme vü ḫargâh saèa

5 Âh u vâh ile úceb geçdi Revânî günümüz
N'idelüm n'eyleyelüm âh baèa vâh saèa

-2-Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Göz yaşıyla âhuma baømaz n' için ol bî-vefâ
Ey göeül merÂüb olur her yirde âb u hevâ

2 Ey feraḫ sol Âam evin yıødı benüm göelüm evin
æandesin bi'llâhi gel ehlen ü sehlen merḫabâ

3 Cân çanup derdüèi alduø úşø bâzârında çün
Umaruz şekker-lebüèden döstüm şerbet bahâ

¹³⁰ Bu gazelin devamı sonraki sayfada olmadığından eksiktir.

4 Utanur ben bî-nevâ ile muĉâhib olmaÅa
Hey niĉe ũar itmesün ol pâdişeh ben bir gedâ

5 Ol âabib-i cân buyurmaz leblerinüè şerbetin
Bir oèulmaz derde olmışdur Revâni mübtelâ

-3-Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Buyurup kime øul olsam ol emir olmaz baèa
æanÅı şeyhe ben mürid olsam o pîr olmaz baèa

2 AyaÅum almaø diler sâøi dahı devrân gibi
Câm-1 meyden Åayrı kimse dest-gir olmaz baèa

3 Begligüm var câm-1 meyle güşe-i hum-hânede
Andan özge sâøiyâ tâc ü serir olmaz baèa

109a/ 4 Medhîni øo nâfenüè açma øapuyı ey ´abâ
`âk-i pâyı gibi çün misk ü ũab±r olmaz baèa

5 İrdi na@num gerçi sultâna Revân± âh kim
Terbiyetler eyleyüp kimse @âhir olmaz baèa

Der-kenâr

REVÂNÍ

(1)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Sebz-i haâ kim hem-dem olmuşdur leb-i cânân aèa
~ırdur k'olmuş müyesser Çeşme-i ~ayvân [aèa]

2 Gördi dil-berden ĉurâhî bûseler alur øadeh
Bezm içinde øaldı aÅzın açuban hayrân aèa

3 TMahn-1 gülşende biten ´anma øızıl gül bergidür
DâÅ-1 bülbül penbesidür kim bulaşmış øan aèa

4 Şemú-i bezmüè ey kemân-ebrü raøbüè cânına
Güyyâ bir tærdür kim şudesi peykân aèa

5 Misk diyü hâk-i pâyin hâ ´anur gülşende båd
Yaraşur gülden Revân± keffe-i m±zân aèa

(2)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Ay u gün görüp cemâlin oldı ser-gerdân aèa

Kim aèa hayrân degül ben olmuşam hayrân aèa

- 2 Yazalı yârue berât-ı hüsnine øaşı nişân
Geldi dil-berler içinde hayl±ce únvân aèa
- 3 Yüz çevirmez ey kemân-ebürü øılıcuèdan göèül
Oølaruèla s±ne çün oldı çabuø øaløan aèa
- 4 ~üsni artar her øaçan kim yâr zülfi şâneler
` ayl± şân virmiş durur zülf-i úab±-efşân aèa
- 5 ~üsnuèe eyyâmında yâd itdüè Revân± bendeèi
Pâdişâhum çøø degül mi bu øadar ihsân aèa

(3)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Geh cefâ geh cevır geh nâz oldı çünkim hù saèa
B±vefâ dildâr imişsin döstüm yâ hù saèa
- 2 æible haøøı toÅruyam yoluèda ben l±kin raø±b
Egri sözler söylemişdür ey kemân-ebürü saèa
- 3 Gördi zülfin öpdüğüm hışm eyleyüp dil-ber didi
Varasın ögünesin øalur ise ger bu bu saèa
- 4 Ola cismümde benüm her üstühânım mäh-ı nev
Ger olam ey mäh-rù bir gice hem-pehlù saèa
- 5 Devr-i hüsninde Revân± şâd u handânsın bugün
Luţf yüzünden toÅupdur beèzer ol meh-rù saèa

(4)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 109a/ 1a Göreli hüsn ü cemâlin olmuşam hayrân saèa
1b Bencileyin döstüm zülfüède ser-gerdân baèa
- 2 Degme bir meh-rù ile daúâ-yı hüsn itmek neden
™aøın äy±ne bugün görünür cânân baèa
- 3 Peyk-i âhumla yarılmaø ister iseè ey `abâ
Ĝâfil olma kim virür bir øø atım meydân saèa
- 4 Oøuyup bir gün şikeste hâtırımı yazmaduè
~âlümi bir bir dimişken defter ü d±vân saèa
- 5 Mevsim-i güldür øø zehri gülsitânda úayş için
Münta®ır durur Revân± cümle-i yârân saèa

(109a)

-4- Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Eyleme hüsnuè úrúsı yüzine zülfüè niøâb
B±tekellüf olalum olmasun ortada hicâb
- 2 Varımaz başa senüèle hüsñ daúvâsın øosun
Aârıdur başın hem±n yoø yire hüløüè âfitâb
- 3 DâÂ-1 úşøüè s±nede bir haymedür Âam şâhına
Kim aèa her her yaèadan çekdüm eliflerden tınâb
- 4 Æãø-1 Kısırâı ´orarsaè yüri var hum-hâneye
Câm-1 Cem sırrını bilmek ister iseè iç şarâb
- 5 æorøarın ölür Revân± øahr ile ey b±vefâ
Niçe bir cevr ü cefâ vü niçe bir nâz u útâb

-5- Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Yollar üstinde düşüp yatmazdı hergiz âfitâb
Câm-1 mihrüède senüè ger olmasa mest ü harâb
- 2 ^{TM}ubh-dem gördüm mağallüède saèa ´unmaÂ için
Bir øızıl gül almış ey dil-ber eline âfitâb
- 3 Pâdişâhum øa´ruèı eflâke beèzetsem n’ola
Kim yüzüèdür anda mâh u âteş±n âhum şihâb
- 4 Baèa øan yutdurduÂın meclisde inkâr itmese
Sâø±i gül-çihrenüè yüzine urmazdı şarâb
- 5 Yâr gelmezse Revân± meclise olma melül
Hem-øadeh olmaz gedâya hüsrev-i üâl±cenâb

-6- Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Nev-bahâruè ey ´abâ bizden elin ayaÂın öp
ÆopuÂına yüzüèi gözüèi sür paşmaÂın öp
- 2 Ğonca nesrinlerini dizmiş bir ince iplige
Boynına a´mı ş temâşâ eyleyüp boÂmaÂın öp
- 109b/ 3 Güllerüè başı bezin almaø dilerseè ey ´abâ
BâÂ-1 hüsñin seyr ider gibi olup paşmaÂın öp
- 4 æılıø isterseè cihâñı misk ü ünberden tolu

Zülf-i miskînini ooolayup yüri 'aç baÅın [öp]

- 5 Cãm-1 laüi ger na'ð Revân± nüş idüp
Şekkerin çıøar dilin aÅzuèa al tudaÅın öp

Der-kenâr

(5) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Germ olup bu mürÀ-i dil kıldıoça cânân ile baħÓ
Güiyâ hüdhüd durur k'eyler Süleymân ile baħÓ
- 2 Leblerüñ' çün ehl-i dillerle n'ola oılsam cedel
Şimdi mi oldı şarâb üstinde yârân ile baħÓ
- 3 Nüşa-1 rüşen durur hüsnüñ kitâbından güneş
æanøı gül yüzlü øılur sen mâh-1 tâbân ile baħÓ
- 4 Ey tabð-i cân n' için b+mârdur dâyim gözüñ
Çün lebüñ eyler şifâ bâbında Loømân ile baħÓ
- 5 Gözlerine nükte-i laüin Revân± añma h±ç
Bir kişi müşkildür itmek iki fettân ile baħÓ

(6) Velehu

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

- 1 Şâh-1 úşøam bir øadeħ meydür benüm başumda tâc
Gördi mestem didi sâø± begligüñ var gözüñ aç
- 2 Sâøiyâ b+mâr-1 úşøa 'un şarâb-1 nâbdan
`asteye şerbetle eyler çün tabð olan üläc
- 3 Hey begüm aÅyâr saña niçe gönül virmesün
Pâdişâh olan alur elbette kâfirden ħarâc
- 4 `øş durur şekker lebünde ħáll ile cânâ úraø
Kim be-Åâyet ħûb olur misk ü gül-âb ile gülâc
- 5 AÅladursın ħaıuñı añma Revân± bendeñe
Nem øapar z±râ bulutdan şâür-i nâzük-mizâc

(7) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 ^{TM}ararupdur yine beèzi baèa beèzer nârenc
úÁşıøuedur meger ey şuh-1 sitemger nârenc
- 2 BâÅ içinde tutuşup gövdesi od gibi yanar
ĖabÀabuè ħastesi olmış yine beèzer nârenc

- 3 Yaşumuè dāneleri derd ü belā bāĀında
Oldı ūaks-i ruĥ-ı zerdümle ser-ā-ser nārenc
- 109b/ 4 æāmetüè üzre gören tügme-i zerr-ñüèi dir
Kim görüpdür ūacebā bitüre ūarar nārenc
- 5 N'ola bu şür ile zeyn olsa Revān± meclis
™oh̄bete çünki virür ziynet ü z±ver nārenc

(109b)

-7-Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Āsitānında yaturdum üstüme geldi ĥab±
`aste `aĀlamalu olsa øapuya gelür tab±
- 2 Ben didüm cānā senüè kendü Āar±büèdür göèül
Yüzüme baøup gülüp dil-ber didi va'llāh Āar±
- 3 Ol şeh-i ĥübāna öykünmek diler her gün güneş
Geh giyer zerr-ñ külāhın geh giyer altunlu ş±
- 4 D±müm ±mānum disem zülfüè tolaşmasun dile
Kāfir-i ūşø olana ĥacet degül hergiz `ālib
- 5 æanı ol dem ki Revān± yüz süre ayaĀuèa
Degme bir üftādeye devlet na`± olmaz na`±

-8-

Mefūlü Mefāülü Mefāülü Feülün

- 1 Çekdürdi elif s±neme derd ü Āam u miĥnet
Böyle olur imiş güzelüm rāh-ı maĥabbet
- 2 ūĀşıø geçürür göèlini her nesneden ammā
Zāhid mey ü maĥbùbdadur var ise `oh̄bet
- 3 Yıøıldı göèül ĥānesi Āamdan yine sāø±
Ancaø sen idersin anı luř ile meremmet
- 4 Terk itme göèül işigini p±r-i muĀānuè
Sālik olana p±rden irişür yine himmet
- 5 Her sāde-ruĥuè va`fımı yazmaøda Revān±
Naøøāşdur ki virür āy±meye `uret

-9-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Saèa kim dir ũşıøı terk eyle aĀyāruè gözet
Degmeye yār olma sen yār-ı vefādāruè gözet
- 110a/ 2 Çün senüèle cān u dil oynar maḥabbet nerdini
™aøın aldanma benüm çoo sevdügüm zāruè gözet
- 3 yikrümüz maḥbūbdur tesbīhümüz cām-ı şarāb
Æaúnı øo zāhid bize sen vird ü eçkāruè [gözet]
- 4 Çār-sü-yı úşø içinde buse cān bāzārıdur
Gāfil olma ey göèül bi'llāhi bāzāruè gözet
- 5 Kimseye yüz görme sen āh-ı Revāniden çaoın
Gül gibi açılma her yirde hevādāruè gözet

Der-kenār

(8) Velehu

Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 Devr-i lebüede bulmasa nām u nişān øadeḥ
İller içinde olmaz idi kāmurān øadeḥ
- 2 Güller bitürdi bezm-i cemāline dil-berün
Gülzār-ı ḥüsne oldı meger bâĀbān øadeḥ
- 3 Dil ḥānesin yıøardı Āam ü miḥnet ü elem
Æutmasa göz øulaø aña ger her zamān øadeḥ
- 4 Cāna lebüñ ḥayalini tuḥfe getürdi dil
Rindanedür olursa n'ola armaĀñ øadeḥ
- 5 İşümüz altun eyledi irişdi nev-bahār
Gülşende Āonca ´undı meger zer-nişān øadeḥ
- 6 Bir al tütüdüür mey-i gül-reng-i pür-´afā
Olmış durur Revāñ± aña āşiyāñ øadeḥ
- 7 Meclisde sāø± ḥükmüñe söylerse vechi-vār
K'olmuş berāt [ü] sāüdi andan nişān øadeḥ

(9) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Şemü kimse saèa teşbḥı idemez ey läle-ḥadd
Gerçi yaluè yüzlü bir sāmñ-bedendür serv-øadd
- 2 Gün gibi altun benekli Cām±ye reşk eylemez
Bu felek dervş-i úşøa āsumāñı bir nemed
- 3 Kārbāñın yele virdi ruḥlaruè emekle kül

~aø budur kişiyi ülemde oëarmaz hıç hased

4 Cānum aAzuma gelüpdür büse-i dildār için
Döstlar bir çäre eyleè hey meded baèa meded

5 Bu Revānı hoş çeker cevr ü cefāèı döstum
Beèzi haøøıy'çün buèa rāzı degüldür bir ahad

(10)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Şemü kimse saèa teşbıh idemez ey lāle-hadd
Gerçi yalüè yüzlü bir sımın-bedendür serv-øadd

2 Çeşmüè ile iki zülfüèden fiĀn itsem n'ola
Hāy ömrüm hā'ılı cevr ü cefāèa yoø üded

3 Goncanuè mecmüasından hüsnüè ebyātın oøur
Bülbül-i şürde dervş oluban giymiş ünud

110a/ 4a Mım şeklidür 'urāhı aAzı dāl olmuş øadeh
4b Sāøiyā Āam hastesine øıl elüèle sen meded

5 Pādişāhum hasretüèle øanlar aĀlarsa n'ola
Çün Revānı bendeèi øaşuèla zülfüè øıldı red

(110a)

-10- Velehu

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

1 Āædı cān boynına kāküllerüè ey döst kemend
Geçdi bir fitne ile göèlüme zülfüè niçe bend

2 Saèa hercāyı diyü kimsene aün eylesün
Baş øoşup her kişiyè olma güneş gibi levend

3 Ey çabā øāmet-i daüvā ile cānānı øosun
Æutmasun kendüyi yüksekde ièen serv-i bülend

4 üÁşıø olmuş lebüèe vaçfını işitmek ile
Şimdi bezmüède anuè'çün ezilür göz göre øand

5 Şād olur şür-i Revānı ile çün rüñ-ı Kemāl
Fahr idinse n'ola na@mıyla anuè mülk-i ~ocend

-11- Velehu

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

1 Leb-i cānāneyi emdüççe göèül hürrem olur
Kişi mey çöhetini eyleyicek bi-Āam olur

- 2 Yârdan kimse göeül ummasun insâniyyet
Ol perî yüzlü melek-çihre øaçan âdem olur
- 3 Virmezin iki cihâna mey ü ney çoĥbetini
Bu niçe çevø ü çafâdur bu niçe üâlem olur
- 4 Beni öldürmege ĥınnâladı parmaølarını
Göz göre øana girerler bu güzeller dem olur
- 5 Şâhid-i na^m-1 Revâniye ne ĥâcet ziynet
Ki ĥaa⁻¹ şîiri aea kâkül olur perçem olur

Der-kenâr

(11) Velehu

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Lebüe için baèa neler dirler
Bal âutan parmaân yalar dirler
- 2 Yüzüe aâ alnuè açuâ olduâ' için
Ehl-i diller saèa øamer dirler
- 3 ` aâüèa ben benefşedür diyeli
Yaèula çıødı bu ĥaber dirler
- 4 Derd-i úşø ile ĥüb imiş ölmek
Yâr ile ĥüb olur sefer dirler
- 5 Nâme-i şîirine Revâninüè
Lebi vacfıyla ney-şeker dirler

(12) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Her ne maøçüd-1 göeül var ise hep ĥâçıl olur
Gel e mey-ĥâneye gör kim niçe ĥøş-menzil olur
- 2 Göelümi çanma mey-i nâb iledür dâyim mest
Sâøiyâ laüüèi yâd itmek ile øançıl olur
- 3 Yüri üş1ø øoma sen pîr-i muân işigini
Kişi kim ehl-i kemâle irişe kâmil olur
- 4 Ben âururken sögesün şol leb ile aâyâra
Â benüm rüh-1 revânum buèa kim kâül olur
- 5 Gördügi gibi Revâni n'ola øul olsa saèa
Şâürüè göeli efendi güzele mâül olur

(13) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Dil ü cânı Àam-1 cânâne gelüp şâd eyler
` Yâce münûm olıcaø øulların âzâd eyler
- 2 Kûy-1 úşø1 nice medh eylesün ûş1ølar
Kendü şehrüèi göèül her kişi BaÂdâd eyler
- 3 Ne çuç eylerse göèül yâr bilür imiş benden
Ne günâh olsa arada baèa isnâd eyler
- 4 Tîşe-i mâh-1 nevi detüme her gâh çunup
Bî-sütün felege Àam beni Ferhâd eyler
- 5 Bilmezem yine Revâni ne muâmmâ söyler
Dâl zülfüèle elif øaddüni ad eyler

(14) Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 110b/ 1a Yanınca kimüè sencileyin bir çanemi var
1b Kâfirdür eger çerrece göèelinde Àamı var
- 2 AyaÂ1 tozı gözleredür kuhl-i cevâhir
Ol serv-i revânuè ne mübârek øademi var
- 3 Aldanma øad ü zülf ü dehânına nigâruè
Zirâ ki güzel sevmegüè ey dil eleme var
- 4 Ol dil-bere dirlerse n'ola hüsrev-i hûbân
Çün øâmet ü zülfi gibi tuÂ u úlemi var
- 5 Bir tâze güzel sevdi cihân içre Revâni
Kim serv boyı lâle ruhı Àonca femi var

(110b)

-12- Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 úArz itdi yine âalât-i zibâyı güzeller
` øş-vech ile zeyn eyledi dünyâyı güzeller
- 2 `ürşid-i cihân-tâb gibi úlemi yaødı
Nârenci øabâ ile bu hercâyı güzeller
- 3 Dimez haà ü hâl işledügi işleri gizler
Açılmal'ider zülf-i semen-sâyı güzeller
- 4 Şâhid getirüè dimeye hüküm eylese øâ-i

Ūŷıŷlara ger eyleye daŷıyı gŷzeller

- 5 Rā ŷaŷlarınıē ŷıŷıyın dime Revānı
Senden dağı yegce bilŷr o rāyı gŷzeller

-13- Velehu

Fāŷlātŷn Fāŷlātŷn Fāŷlātŷn Fāŷlŷn

- 1 Bŷsenŷē adını aēmaŷ dil-bere ibrāmdur
ĜabĀaba el ĆunmaĀın ħaylice iŷdāmdur
- 2 Gel ki ŷŷret mevsimidŷr irdi Ćŷn tāze bahār
ı ođbetŷē Ćāk vaŷtidŷr Āāyet gŷzel eyyāmdur
- 3 Nāzŷk ol ey dil ŷŷkŷfe gibi sĀĀar al ele
Bezme Ćŷn Ćeŷm[i] Ćerez ol gŷzleri bādāmdur
- 4 VuĆlatuēda ŷevŷ dĀĀın sineden menŷeyleme
Dŷstum ehl-i Ćafāya ol dŷgŷn bayramdur
- 5 ı ođbet-i ħĀĆa Revānı mađrem olmaz mı didŷm
Didi andan ŷaĆmazuz ammĀ iēen bed-nāmdur

-14- Velehu

Feŷlātŷn Feŷlātŷn Feŷlātŷn Feŷlŷn

- 1 ` ŷblar bŷselerin gerĆi revān eylediler
Yine bir bŷseye biē minnet-i cĀn eylediler
- 2 Dil metĀŷn degerin degmeze biz ħŷd Ćatduŷ
Aldılar anı gŷzeller ne ziyān eylediler
- 3 ŷŷyle ŷĀhd itmiŷ idŷē dağı gŷzel sevmeyevŷz
Nāzeninler ne iĆŷn bizi yalan eylediler
- 4 Sine Ćanduŷasına atmaĀ' iĆŷn dil-berler
æaddŷmi cevır ŷına yine kemān eylediler
- 111a/ 5 Senŷē aduēa Revānı ne Āazel kim yazdı
İsm-i aŷzam gibi hep vird-i zebān eylediler

Der-kenār

(15) Velehu

MefĀŷlŷn MefĀŷlŷn MefĀŷlŷn MefĀŷlŷn

- 1 Alupdur altına ayı gŷzi sihr ile ĆĀhirdŷr
AyaĀın muĆħaf ŷstine uzatmıŷ zŷlfi kĀfirdŷr
- 2 ` aĀ-ı sebzŷē ħayĀliddŷr gŷēŷlde gŷzde ey dil-ber
~ızdur gŷyiyĀ ol kim ŷurıda yaŷda ħĀzırdur

- 3 Gözüèe nergis-i şehlä ne var sehv ile öykünse
Çemen şehrinde ey dil-ber gözi baÄlu misâfirdür
- 4 Benefşe büy-1 züfüèe cihânı müşg-bâr itdi
Meger kim Çin ü Mâçinden gelür bir Hindî tâcirdür
- 5 Nice meyl itmesün üşîø güzeller tâze eşûra
Revânî mâh-rûlar vaçfını itmekde mâhirdür

(16) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Niçe bir çaølalyalum Äayret ü üarı niçe bir
Niçe bir bekleyelüm øurı vaøarı niçe bir
- 2 Varalum haløa-1 çikre ele tesbîh alalum
Nice bir oşşyalum kâkül-i yârı niçe bir
- 3 Ğonca-veş tâc urunup gül gibi hırøa giyelüm
Niçe bir çikre idelüm lâle-ü çârı niçe bir
- 4 Leb-i cânânı øoyup aemayalum ince belin
Niçe bir fikr idelüm bûs u kenârı niçe bir
- 5 Hüner oldur ki Revânî bulavuz naøøâşı
Niçe bir medh idelüm naøş-1 nigârı niçe bir

(17) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Cennet-i adâyı göelüm rüy-1 dildârın çanur
Nâme-i aumâlümü zülf-i siyekârın çanur
- 2 Küy-1 yârı düd-1 âhumla siyek-püş eyledüm
Taeri haøøy' çün görenler Kaibe divârın çanur
- 3 Vaude-i ferdâ-yı yâr ile göeül hürrem durur
Vaude-i ferdâ øiyâmetdür anı yarın çanur
- 111a/ 4 Şol sipâhî dil-beri k' ekmedügi yirden biçer
Bu maħabbet sebzârın kendü timârın çanur
- 5 Ğonçanuè mecmûtasın açmaz idi båd-1 çabâ
Bu Revâninüè yazılmış anda eşûrın çanur

(111a)

-15- Velehu

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Göeül sen kùy-1 dil-berde bunı çanma gedâlıdur
~aœiœat salâanat birdür bu özge pâdişâlıdur
- 2 úAceb mi hüsn ü hulø ile göeüller alsa cânâne
Bu rüşendür ki ûlemde güzellik dil-rübâlıdur
- 3 Güneş yüzlüleri sevmek hemân odlara yanmaødur
Güzel kim ola hercâyî işi hep bî-vefâlıdur
- 4 Benüm bu oemaduø äväre göelüm hiç uçlanmaz
Şarâb içmek güzel sevmekdür işi bî-nevâlıdur
- 5 N'idersin mançıb u câhı nöker olduè çün ol şâha
Revânî Ââfil olma kim bu bir başøa aÂalıdur

-16- Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nev-bahâr-1 hüsnüèüè cânâ úceb seyrânı var
Her âarafdan tâze açılmış gül-i handânı var
- 2 ~asretinden niçeler cân virdiler bir büsenüè
Büse adın aemaÂa bi'llâhi kimüè cânı var
- 3 Nice feryâd itmeyem hâdden aşurduè cevruèi
Â benüm çoø sevdüğüm her nesnenüè oranı [var]
- 4 Her melek-çüretlinüè yanında vardur bir raœib
Ey göeül her âdemüè dirler ki bir şeyâânı var
- 5 Pâdişâhum devletüède mülk-i na®muè şâhıdur
Bu Revânî bendenüè gördüm bugün divânı [var]

-17- Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Bu cihân gülşeninüè gülleri ârmaz açılır
Ne úcebdür bu göeül Aonçası kim az açılır
- 2 Lebin emdürmede artursa n'ola şivesini
Büselikden çora varsaè yine şehnâz açılır
- 3 İster iseè k'olasın hûb-nefes leblerin em
Ey göeül øand ü nebât ile çün ävâz açılır
- 111b/ 4 Sırr-1 úşøı n'ola keşf eyler ise øanlı yaşum
Meyl-i nâb ile göeül niçe niçe râz açılır
- 5 BâÂ-1 cennet mi durur âbû-1 Revânî úcebâ
Beözemez bir güle hiç gülleri ârmaz açılır

- 6 Tāze eşîâr ile çün reng bulur dil-berler
Ey göeül her çiçeği görme misin yaz açılır

Der-kenâr

(18) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 BâÀa varduøça kim ol serv-i gül-endâm açılır
Nereye øalsa na®ar hep gül ü bādām açılır
- 2 Gül degüldür görinen übret ile eyle na®ar
Yılda bir kerre göeül defter-i eyyām açılır
- 3 Zülf ü øaddüèle dehānuèı nice sevmeyeyin
Her øaçan muçhafa el urdum elif-lām açılır
- 4 Naød-i cāmı n'ola yoluèa niØâr itse göeül
` Yāce ser-mest olcaø kîse-i enîām açılır
- 5 Bûlbül-i gülşen-i øuds olsa göeül mürÂi ne vār
BâÀ-ı ābúmda Revāni gül-i ilhām açılır

(19) Velehu

Fāûlâtün Fāûlâtün Fāûlâtün Fāûlün

- 1 Leyli taçvirin n'idersin ũş10-ı maḥzùnı gör
Bu cihān mecmûasında çüret-i Mecnùnı gör
- 2 Ey göeül gün yüzlü sâøiler elinden iç şarāb
Cünbiş-i ḥürşidi gözle gerdiş-i gerdümı gör
- 3 Devlet-i ḥüsniinde ay u gün aèa ser-geştedür
Ol ḥümâyün-baḥt ile bu āliüi meymümı gör
- 4 úÁøil iseè yeter it ey ḥYāce dünyā fikrini
Māl cemûnde nice olmış durur æārùnı gör
- 5 Gülbün-i şîür-i Revāninüè n'ola olsa bülend
Şol daḥi zibā ile ol øāmet-i mevzùnı gör

(20) Velehu

Fāûlâtün Fāûlâtün Fāûlâtün Fāûlün

- 1 ~üsni-i cānāmı ki ḥaa-ı ünber-efşān arturur
j anasın reyḥāncıdur gelmiş gülistān arturur
- 2 Meclise ziyet virür altun piyāle sâøiyā
úÁlemüè güzelligin ḥürşid-i rahşān arturur

- 3 ıŖşø bāzārında cūfi cān virür her dil-bere
ı aøalı aÅarmıŖ ammā dahı oÅlan artur[ur]
- 4 Bezm içinde çihre-i aÅyārdan øanum øurur
Baèa mey çun sāøiyā dirler ki meyi øan arturur
- 5 Cān virür görse Revānī Ŗol leb-i Ŗirīnüèi
Dòstum çarrāf olan laul-i BedahŖŖān arturur

(111b)

(18) Velehu

Fāulātün Fāulātün Fāulātün Fāulün

- 1 Ol büt-i tersā yine çünkim cefāya başlar
Ölürüz bu yolda biz yoldaŖlar øardaŖlar
- 2 Bezm içinde nāleme raħm itdüg' için çengi gör
iki diz üzre gelüp ol dem fiÅāna başlar
- 3 Laul ile yāøut öykünmiŖ leb-i rengīnüèe
Ol sebebden k'urur hātem başına āaŖlar
- 4 æurd ile øuzu bir araya gelür seyr itseler
Bir niçe dil-berler ile bir bölük evbāŖlar
- 5 Bezm içinde cām-ı mey güyā nigīn-i lauldür
` āteme dönmiŖ Revānī hāløa-ı evbāŖlar

(19) Velehu

Fāulātün Fāulātün Fāulātün Fāulün

- 1 Sev göèül Ŗol āflı güççükdür dime çāø çaÅıdur
Dahı ol açılmaðuø bir tāze gül yapraÅıdur
- 2 Bilmezem ben n'eyledüm Ŗol Åamze-i hūn-rizüèe
Kim bizümle dòstum øanlı bıçaølu yaÅıdur
- 3 ıŖşø Ŗāhīnuè fezā-yı dil ki menzilgāhıdur
Tāze dāÅı sīnemüè anuè øıızıl otaÅıdur
- 4 Yıøma göèlüm tekyesin @ulmüèle ey sulān-ı hūsn
` ør baøma aèa kim derviŖler ocaÅıdur
- 5 Naul-i zerrīn-i hilāli yolda bulmıŖdur felek
Kim bu çahrā o Ŗāhuè dāyim atı oynaÅıdur
- 6 Åub olup yatur üçārında nigāruè kākūli
ı u içinde gūyiyā øonmiŖ benefŖe bāÅıdur
- 7 Başına and içseler her dem üçeb mi hūblar

Çün Revānî bendeè ey dil-berler ayaø áopraÅıdur

Der-kenār

-21- Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Bülbülüè çoø gülşen-i hüsnüede haddüè gül yeter
Dòstum bülbüllerüè øan aÅlasun sen gül yeter
- 2 Mübtelāsı olma hùbuè birin sev ey göèül
Bu meØel meşhürdur kim ũarife bir gül yeter
- 3 Şemselerden muçhaf-ı hüsnüè ne hācet zeyn ola
ũÁrızuèda høløa høløa görinen kākül yeter
- 4 Tāze gülşendür ruhuè ũaks ile meclis sāøiyā
Gül øadeh olsun çurāhı arada bülbul yeter
- 5 Ruhları mecmûũası içre Revānı dāyimā
Ziynet için dil-berüè miskin çağı sünbül yeter

(22) Velehu

Mefûlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 Bir māhdur ki yüzüè haauè aèa hāledür
BāÅ-ı ruhuèda sünbül-i ter buèa laledür
- 2 Kirpüklerümle øana boyanmış iki gözüm
Miħnet çemenlerinde iki tāze lāledür
- 3 Ben bilürüm ki çāøı ne øan yurdurur baèa
; anmaè kim içdügüm øolu piyāledür
- 4 Güşuèda ey çanem görinen dāne-i güher
Güyā gül üzre açılı bir øaare jāledür
- 5 Áħir Revānı göèlüm evin øaşıdur yaøan
Bir āāø-ı hüsndür kim aèa ol havāledür

(23) Velehu

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Zülfüèi tezyin için miskin göèül bir şānedür
Her āarafdan Āamzeè øoları aèa dendānedür
- 2 Cānı øıldum piş-keş sen hüsrev-i hùbāna ben
Luāf idüp maũūr āut gerçi ki dervişāne[dür]
- 3 Miħnet-i Yaũub derdümden benüm bir şemmedür
æıçça-ı Yüsuf-cemālüèden senüè efsānedür

4 j ubh olunca giceler ey şemú-i bezm-ârâ saèa
Cân ile hıçmetler itmekde göèül pervânedür

5 Zâhidâ n'eyler Revânî cenneti didârsuz
úÁşıoæa cânânesüz Firdevs miñnet-ñânedür

(24) Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

1 æanlu yaşumuè laûini cânâna disünler
úÁlemde çataşduø yine bir kâne disünler

2 BaømaÅa gözüm âyinedür hüsnüèe çünkim
Kırpüølerüme zülfüè için şâne disünler

112a/ 3a Çün her çanemüè çüreti naø ile æoludur
3b Şimden girü bu göèlüme büt-ñâne disünler

4 Küyüèda budur göz yaşın aøıtduÅum ey döst
Zincire çekilmiş yine dīvâne disünler

5 Şunlar ki bütün gözle øaşı vacfin iderler
Her şür-i Revânî gibi rindâne disünler

6 Cân virdügüm oldur görüp ol Åonca-dehâmı
Cânlar virür ol gördügi oÅlana disünler

(112a)

-20- Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Nâmeè ey gül yüzlü bildüm kim vefâ bistâmıdur
Noøaalar anda benefşe haää anuè reyñâmıdur

2 Nâme bir simin-beden gül yüzlü dil-berdür k'anuè
Beèleri olmuş nuøaa haää zülf-i müşg-efşânıdur

3 Ol kemân-ebrüdan iren baèa çanmaè nâmedür
Tir-i firøatdür içinde her elif peykânıdur

4 Nâmenüè gördüm beyâzın rüz-ı vuçlatdur didüm
` aâna øıldum na@ar bildüm şeb-i hicrânıdur

5 Ben niçe yazam duñ-nâme Revânî dil-bere
Nâmesi úøolumı aldı cân u dil hayrânıdur

-21-Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cãnã göz açdurmayan şol nergis-i şehläsıdur
Baèa gün göstermeyen bu zülfi müşg-âsâsıdur
- 2 Pãdişehsin sancaø-1 âha ülemdür mäh-1 nev
Kim şafaø anuè nigârã øirmızı vâlâsıdur
- 3 Ğayrı dil-berler gibi cãnã vefâsuz olma kim
üÁşıka luáf eyleyen dil-berlerüè raúnâsıdur
- 4 YıømaÅa göelüm evin haãã getürmişdür berât
Kim beyâzıdır çini øaşları tuArâsıdur
- 5 Şiür-i şirinüè Revâni oldı şekkerden leziç
Kim anuè her Åonca-leb âüi-i şekker-ğYâsıdur

-22- Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Zülfi dâyim haãã yanında dile kin eyler
Æolaşur ol aèa âhir beni miskin eyler
- 2 æanø1 çafha ki tamãm ola haauè vacfı ile
Anı bu øanlu yaşum sürh ile tezyin eyler
- 3 ` aauèuè fikri düşer göelüme tenhã olıcaø
Yalièüzlüø güzelüm kişiyi Åamgin eyler
- 4 ` aããdur her güzelüè nãme-i hüsnini bozan
Bu ne yüz øarasıdur ol haã-1 miskin eyler
- 112b/ 5 Nice olmasun Revâni zâhidã mey-ğãneyi
üAyş için maħbübı var ħãzır şarãb-1 nãbı¹³¹

Der-kenâr

(25) Velehu

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Terk itdi küyuèi yine aÅyâr idüp sefer
Her kim işitdi didi ki *fi'n-nârü fi's-sefer*¹³²
- 2 Dil-berler içre gün gibi çün bî-na®ırsin
Göster cemãlüèi görelüm biz de bir na®ar
- 3 Gül nisbet itdügi özini ħaddüèe bu kim
Nãzüklük ile ħaløa arup kendüyi çatar
- 4 Bezmüède şevøden ezilür dâyimã saèa
Ben bilmezem mi ne boÅazı iplüdüür şeker

¹³¹ Bu mahlas beyti önceki beyitlerle uyumlu degildir.¹³² “Seferde olanlar, ateştedir.”

- 5 TiÂ-i cefâ ile depellersin Revâniyi
Ölsün mi n' eylesün seni ey bî-vefâ sever

(26) Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 æaçsa ne úceb benden eger yâr-i perî-vâr
Çün zülf ü haâ gibi anuè bâl ü peri var
- 2 AÂzuèi öper döne döne meclis içinde
SâÂar gibi kimüè ki şehâ sim ü zeri var
- 3 İncinme göèül çeşmine hışm eylese her dem
Şâd ol bilürsüè saèa anuè na®arı var
- 4 El üzre âutarlarsa n' ola nâmuèi ú´´âø
Kim Ânça-1 ®anbaø gibi baş üzre yiri var
- 5 Her hûb ki oøur şîr-i Revâniyi gören dir
Bir âüâ durur çanki aÂızda şekeri var

(27)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yâra úrz itdi yaşum simini çeşmi eşk-bâr
Baèa göz yaşı gerekmez didi luâfuèda nigâr
- 2 Seyr iderler gözümüè yaşın ârup gül yüzlüler
Güiyâ bir çeşmedür k' olmış kenârı lâlezâr
- 3 Ben niçe yâruè diyârın terk idem aÂyâr için
Eylemez degme belâ ile kişi terk-i diyâr
- 4 Yâdigâr-1 ülemüè üşîølara maħbûbdur
Ey göèül merÂub olan elbette olur yâdigâr
- 112b/ 5 Didüm ey dil-ber giderme ürižuèdan laüüèi¹³³
Didi gül mecmûâsında yoø durur şîrâzeler
- 6 j it-i na®mum sen mehüè vacfıyla çîødı göklere
Günbed-i eflâkı âoldurdu bugün âvâzeler
- 7 Şöyle vacf itdüm Revânî aÂzı ile øaşını
Umaram kim her yüzüè øaşına anı yazalar

(112b)

-23- Velehu

¹³³ Bu sayfadaki üç beyit bir önceki sayfadaki beyitlerle redif bakımından uyumsuzdur.

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `üb-rûlar içre ey dil mâh kim şehri geçer
j ora varsaè ol güneş yüzlüye hem-şiri geçer
- 2 Baħr olup mevc ursa ũş1ø göz yaşından aĂlamaz
ũşø deryâsı içinde gördüğüè baħri geçer
- 3 Yâr-1 sengin-dil raøbüè øaçsa âânından n'ola
Bir íaceb efüdüè ol âaşa daħi zehri geçer
- 4 Kırpügi ucına baçmaz øaäre deèlü gözlerüm
Bursanuè ey dil P1èarbaşı ki [deè]izleri geçer
- 5 j aøın incinme Revâni gerdiş-i gerdüne kim
j abr hòşdur bu cihânuè luâfi vü øahrı geçer

-24- Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yâ Rab ne derd olur k'ışidilmez niyâzumuz
Ėayrılar ile çalınur ol serv-i nâzumuz
- 2 Baş øoyup ayaÀ içdüğümi úayb eyleme
Zâhid ezelde böyle imiş başda yazumuz
- 3 Uyup imâma sen daħı âân eyleme ièen
j üfi bizüm de var ola vird ü namâzumuz
- 4 Bir büseè ile aĂzumı âut döstüm benüm
Söyletme tâ ki açıla dildeki râzumuz
- 5 Nâz itme göèlüm almada ey cevri çoø didüm
Çekdi didi Revâni geçer saèa nâzumuz

-25- Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Bélièüè fikri ile hâçılı şaşdı bilemez
Lebüèüè búselerin aèmaĀa varmaz dilümüz
- 2 Naød-i cân øıldı hemân çoħbet-i cânânı için
Uymadı n'eyleyelüm ħarcumuza ħaçılumuz
- 3 Firøatüède giceler mâh-çerâĀın n'iderüz
Āhumuè şemü ile rüşen olur maħfilümüz
- 113a/ 4 Eylesem úazm-1 sefer dönmege başlar başum
Görürin küyü olurmış yine ser-menzil[ümüz]

- 5 Ne bilür mesöele-i úşø1 Revānī øã-ī
Müftiler dahı bizüm ħall idemez müşkilümüz

Der-kenār

(28) Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Dāyim raøibe úzzet ider ol nigārumuz
Bir itce yoø yanında bizüm itübārumuz
- 2 Gül ruĥlarında ħāl-i siyāhın görüp didi
Bir dānedür güzeller içinde nigārumuz
- 3 Bülbül gibi kim aÅlar idi āh u zār ile
Gül gibi yüze gülmese ol gül-ûġārumuz
- 4 Dil şışesin çımazduè urup seng-i cevr ile
~øş gelmeseydi saèa bizüm inkisārumuz
- 5 Her dem Revānī āh idelüm derde çäre yoø
Çün böyle gösterür bize bu rüzigārumuz

(29)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Āh kim görelü ol sāde ûġārı gözümüz
Levh-i dilden yuyamaz naøş-1 nigārı gözümüz
- 2 Yiridür yüzümüè üstine baçarsa øademin
Çünkü gösterdi baèa sevgülü yārı gözümüz
- 3 Görelüm nāme-i ħüsnüè berü gel baÅumuza
Ki ıraødan göremez ħaã-1 Åubārı gözümüz
- 4 æiş güninde bizi ħalvetde çanurmış çüfi
Sāøiyā görmeye mi tāze bahārı gözümüz
- 5 æaldı yollarda Revānī atınuè izi gibi
Görmege bir dahı ol şāh-süvārı gözümüz

(30)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 yerrece mihr ü vefāyı baèa dildār eylemez
Hey baèa yār itdügüè çarĥ-1 sitemkār eylemez
- 2 Şol øadar øulm eyledi úşşāøa ħaãuè döstüm
Ehl-i İslāma anı va'llāhi küffār eylemez
- 3 `āk-i pāy-1 yārdan dil dūr olımaz nāçıĥā

üAølı başında olan maħbûba inkâr eylemez

- 4 Dil-berüe bir büsesine øaniúolmazmıř göèül
Bu sen itdügüe işi hiç bir æamaķâr eylemez
- 113a/ 5a Ásitân-ı kùy-ı yâra irişüp yüz süremez
5b KirpüÄin her øanøı üřıø k'anda mismâr eylemez
- 6 Gözlerine tâze güller dâÄ-ı ĥasret görünür
Yârsuz göèlüm anun' çün seyr-i gülzâr eylemez
- 7 Söylesüe dirseè Revâniyi øadeĥ çun sâøiyâ
Æüâ çün äyinesüz ülemde giftâr eylemez

(113a)

-26- Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Serv-i nâzum dil-i âşüfeme øılma daĥı nâz
Çün getürdi ayaÄüè æpraÄına rüy-ı niyâz
- 2 Kaübe-i kùyı ævâfına ĥaa mâniúolur
; anma Aürab ile baÄlandı yine râh-ı ~icâz
- 3 Çeşm ü ebrü ile ĥâl ü ĥaa ü zülfüè baèa bes
Nitekim müømin olan kişiye beş vaøt namâz
- 4 Ruĥlaruèda güzleüm zülfüèi kesme uzasun
Cennet ehline nâçib olur imiş ümr-i dırâz
- 5 Ben seni sevdügümi kimseye hergiz dimedüm
Nedür illerde üceb øıçca-ı Maĥmüd Ayaz
- 6 Bu Revâni didügi tâze Äazeller saèa mı
Sen misün şimdi güzeller arasında mümtâz

-27- Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Götürüp ayaÄı çüfi biz azıtduø izümüz
Reh-i mey-ĥâneye düřdüķ göremezler tozumuz
- 2 Seni sâÄar gibi her kişi äutup öpdüg' için
Sâøiyâ cürâ gibi yirlere düşdi yüzümüz
- 3 Gül ü nergis gibi biz çøĥbeti terk idemezüz
Mey ü maĥbûb ile açıldı yüzümüz gözümüz
- 4 Sürebilem mi yüzüm başmaÄınuè kekbine
Kebkeb-i burc-ı saüdet ol mı yılduzumuz

- 5 Ay u gün hıçmet ider devlet-i hüsniède baèa
` oş çafâlarla geçüpdür gicemüz gündüzümüz
- 6 Pend-i nâçılıla Revâni nice terk olana yâr
Yârdan mı atalum göz göre biz kendümüz

Der-kenâr

(31)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Sâøiyâ leblerüèe olduÂ 'içün nisbetümüz
Geçdi cãm-1 mey ile döne döne çoğbetümüz
- 2 Ad için cãm-1 meyi øomazuz elden sâøi
Yoø mıdur Cemce cihân içre bizüm Âayretümüz
- 3 Bir güler yüzlü yüzi çulu güzeldür sâÂar
Aèa baş øoşmaÂ ile artuÂ olur hürmetümüz
- 4 æardı ben hâki işiginde çün ol zühre-cebîn,
Var yirden göke dek yâra bizüm minnetümüz
- 5 Girü bir Yüsufa øul oldu göèül sulâımdur
ı atun almadı ne bilsün bizüm ol øıymetümüz
- 6 Mey gibi øılduø ayaølarda Revâni hayfâ
Sâøi-i gonca-dehen bilmedi keyfiyyetümüz

(32) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Şol harâmî güzel ile idemez kimse çavaş
ıışø yolında begüm bir pula olur biè baş
- 2 Bir ayaø çunsa baèa meclis içinde sâøi
Çıøıurdum Âam-1 devrân ile ben de başa baş
- 3 Yine bir Yüsuf-1 gül-çihreye øul oldu göèül
ıışø ülemede üceb nesne olurmuş øardaş
- 4 Æâlib olsam n'ola cãn ile miyânuèa senüè
Çünkü bâzâr-1 cihânda çatılır ince øumâş
- 5 ÆaÂıdursa n'ola ger zühdi metâün çüfi
~üsn ser-mâyesi çün oldu Revâni göz ü øaş

(33) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Nev-bahâr oldı bezendi lâlelerle çahn-1 bâÂ
Döndi şol abdâla kim gögsinde yir yir ola dâÂ
- 2 Nice oda yanmasun ûşî0 gibi pervâne kim
Mâh-ââlât serv-0amet hûba dönmişdür çerâÂ
- 3 Görinür gülşen cehennem odlu eksük şah-1 gül
Ey yüzi cennet 0açan sensüz k'idem gül-geşt-i bâÂ
- 4 Diyemez bir kimse saèa gün gibi hercâyisin
~amdü li'llâh mâh kimi alnuè açu0 yüzüè aÂ
- 113b/ 5 Nice yâd itsün Revânî sâde pehlüyı saèa
Bende[-i] mu0bil efendisiyle 0ılmaz çünki lâÂ

(113b)

-28-Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úÁşî0 olmuşdur meger kim saèa ey dildâr def
Dest-i cevrenden 0ılır meclisde her dem zâr def
- 2 Bezm-i Âamda nâlişin güş itmeg' için kendüye
Başdan ayaÂa 0ula0 olmuşdur ey dildâr def
- 3 Yiridür muârib elinden yise dâyim silleler
Sırr-1 úş0ı eylemişdür hal0a çün i®hâr def
- 4 Sim ile sen dil-beri râm itmek için kendüye
Döstüm yüz berkidüp olmuş yine cerrâr def
- 5 Zühre germ olup felek üzre Revânî ra0ç urur
Æutsa gün gibi 0açan kim ol 0amer-ruhsâr def

(29) Velehu

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Sen şâha yaraşur 0ul olursa dil-i úşşâ0
Gerçi ki degüldür güzelüm hıçmet lâyî0
- 2 úÁşî0lar içinde saèa yir yo0 yüri çüfi
Ser-hòşlar arasında yaraşmaz k'ola ayî0
- 3 Biè yara ile yâra göèül yarayamadı
Dünyâda ele girmez imiş yâr-1 muvaffî0
- 4 Dünyâyı n'idür ûşî0 olan dil-beri ister
Sâlik gerek evvel kim ide terk-i úlâyî0

- 5 Mey gibi Revâni øani bir kâşif-i esrâr
SâÂar gibi ya øanda olur bir gözi açuø

-30- Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Her kimüè bir lâle-ruḥ gonca-dehen dildârı yoø
Bir belâlu bülbül-i şürîdedür gülzârı yoø
- 2 Ey göèül şol kimsenüè yoø yirde gökde yıldızı
Kim yanında bir güneş âlûat-øamer ruḥsârı yoø
- 3 ` Yâce-i Çinüè metâún almazam bir ḥabbeye
Kim anuè ḥâlüè gibi bir nâfe-i Tâtârı yoø
- 4 Göèli açılmaz yüzi gülmez perişândur şu kim
Bir lebi Åonca yüzi gül zülfi sünbül yâri yoø
- 5 BâÅ u bistân seyrini øılmaz Revâni ârzü
Her kimüè bir lâle-ruḥ Åonca-dehen dildârı yoø

Der-kenâr

(34) Velehu

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Benüm sâÂar gibi simin-beden gül yüzlü yârum yoø
jürâḥi gibi çâfi göèüllü râzdârum [yoø]
- 2 Elifler dâÅ u nâlemdür baèa her gice hem-peh-lü
Dimeè bir sev-øad meh-rü hilâl-ebrü nigârum yoø
- 3 æarârum çabrum ol dil-ber alup şehrden girdi
Baèa bir çâre eyleè siz benüm çabrum øarârum yoø
- 4 Beni úayb itme çüfi melâmet ihtiyâr itsem
Înan va'llâhi bi'llâhi elimde ihtiyârum yoø
- 5 Şarâb-1 şevø ile pürdür Revâni dil çurâḥi-vâr
j mursa şîşe-i nâmûs hergiz inkisârum yoø

(35) Velehu

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 İşi úaşîølaruè her laḥ@ada ey dil niyâz ancaø
Velî nâz ehli içinde maḥabbet şimdi az ancaø
- 2 Bisâa-1 ḥüsn içinde dil ü cân mühresin øapdı
Ne şîrînkâr olur aÅzı nigâruè ḥoøøabâz [ancaø]
- 3 Benüm biè nâz ile göèlüm alup inkâr ider şimdi

Cihân dil-berleri içre yoø bir dil-nevâz¹³⁴ [ancaø]

- 4 Şikâyet eyleme yârue görüp cevri ü cefâsını
Göeül øatlin gel o dil-ber dil-nevâz ancaø
- 5 Ne deeli yüksek uçarsa göeül mürâini çayd eyler
Hümâyün zülfi dildâruè Revâni şâhbâz ancaø

(36) Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Her kimüe dâyim elinde câm-ı cân-efzâsı yoø
~ükmi geçmez nâmeye beèzer k'anue âûârâsı yoø
- 2 Şol ki cân virmez görüp laû-i leb-i şîrinüèi
Güyyâ bir ölüdür kim anue helvâsı yoø
- 3 Olmaz imiş ey göeül gül defteri şîrâzesi
Ruhlarında anue' için zülf-i müşg-âsâsı yoø
- 4 Burc-ı hüsnüè ey felek çün âfitâbıdur habîb
Yir yüzünüè çanma kim mihr-i cihân-ârâsı yoø
- 5 Sen benüm cânım Revâninüè oøı eşûrını
Dimesünler kim anue âüâ-i şekker-ğâsı yoø

(37)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Lâle-veş alma ele sââr-ı yâr olmayıcaø
æılma çöhet hevesin tâze bahâr olmayıcaø
- 114a/ 2 Didi bir pîr baèa içme güzellerle şarâb
Her æolu¹³⁵ başına bir büse kenâr olmayıcaø
- 3 Zâhidâ tevbeler olsun dahı mey içmeye ben
Sâøi bir åonca-dehen lâle-ûçâr olmayıcaø
- 4 æanıyı içmelidür mey yirine şol kişinüè
Heves-i çöhet ider sâøi nigâr olmayıcaø
- 5 Yâr göelümde Revâni øomadı çabr u øarâr
ûÅşø olan nic'ider çabr u øarâr olmayıcaø

(114a)

-31- Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

¹³⁴ Sah kaydı: dil-nevâz= nâzına

¹³⁵ Sah kaydı: æolu= øadeh

- 1 Būse ūhdinde dil olsa n'ola ḥayrānuè senüè
AĀzına bal çaldı laū-i ŧekker-efŧānuè senüè
- 2 Sāøiyā çunmaz mısun daḥı vefā peymānesin
æanı a ʕālim bizümle ūhd ü peymānuè senüè
- 3 N'ola øılsaè bendeèe yine cefā vü cevruèi
ŧimdi mi gördük efendi luāf u iḥsānuè [senüè]
- 4 `ulle-i Firdevsdür nāzük tenüède pïrehen
Revzen-i cennetdür ey ḥürï girïbānuè senüè
- 5 Tirüè ucından enāra döndi göelüm döstum
Dānelerdür anda güyā øanlı peykānuè senüè
- 6 Süz-1 eŧürüè Revāni yaødı ūlem ḥaløını
Oda yansun defter ü āumār u divānuè senüñ

-32- Velehu

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 Var durur ūlem de ey dil ḥüsn ü tedbirüè senüè
Āsitān-1 yārda çün bellüdüür yirüè senüè
- 2 Ey göèül Āāyet ūzümü'ŧ-ŧāndur mirüè senüè
`ıçmetinden olmasun bi'llāhi taødirüè senüè
- 3 Cānuma cānlar baĀıŧlar çarduÅumca sïneme
Laū-leb gül-ruh çanemdür zaḥm-1 ŧimŧirüè senüè
- 4 Nev-civān dil-berlerüè derdinden uçanmaø neden
Böyle mi irŧād idüpdür ey göèül pïrüè senüè
- 5 Cāmiüi ḥüsnüède zeyn içün açılmıŧ güyiyā
Bir müŧebbek åøbdur zülf-i girih-girüè senüè
- 6 Ey kemān-ebrü n'ola cān virse ūŧıø yolına
Bir müzellef serv-øad maḥbūbdur türüè senüè
- 7 Maḥlaç-1 ŧiürüm gibi dillerde aduè söylenür
Yazılır mecmūālarda ŧimdi taçvirüè senüè
- 8 ~üsn ile dil-berlerin çayd itmedür fikrüè müdām
`ublar el-ḥaø Revāni ḥüsn-i tedbirüè senüè

Der-kenār

(38) Velehu

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

- 1 ~üsnüè eyyāmında artar her gün āhı göelümüè

Şol güzellik itdi aèa her günâhı göëlümüe

- 2 æâmet ü zülfüe hevâsın eylemezdi mürâ-i cân
Şâh-1 sidre olmasa pervâzgâhı göëlümüe
- 3 Bu zeberced äø-1 ülemde binâ urulmadan
Âsitân-1 döst olmışdı penâhı göëlümüe
- 4 Dür olaldan âsitândan başı yaçduødadur
Kimseye derdini virme yâ İlâhî göëlümüe
- 5 Ğayrı dil-berler temâşâsın Revânî eylemez
Yâra olmışdur ezelden çün nigâhı göëlümüe

(39) Velehu

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Göëulden gitmedi şevøi nigâruè çevøi çahbânuè
Mey ü maħbüb olmasa nesi var idi dünyânuè
- 2 Teferrücgâh idinsünler cemâlüèi øø üş1ølar
Benüm çoø sevdüğüm yoødur zebânı çün temâşânuè
- 3 Elâ gözlüler alurlar benüm göëlümi virmezler
üAcâyib memleket ancaø olupdur alan alanuè
- 4 Şarâb-1 nâzdan mest-i Âurür olsa üceb mi yâr
Cihân hayrânı olmışdur o hüsni-ü ülem-ârânuè
- 5 Revânî gözleri yâruè göëül mülkin ider târâc
~arâmiler bilür øadrin cihân içinde yaâmânuè

(40) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yâr hecrinden göëül Âamnâk ü cânım derdnâk
Sâøiyâ met çün ki ben Âamdan helâk oldum helâk
- 2 ç anma vâdiler durur çahrâ yüzinde görinen
Yaøasın øulmüe elinden øıldı devrâne çâk çâk
- 3 üşødan dem urmasun didâra üş1ø geçmesün
Her kimüe kim çu gibi äyinesi olmasa pâk
- 4a üşø tüâinden yine øøÂrandı baÂrı ülemüe
114b/ 4b Güşe-i çahrâda çankim lâleler bitürdi hâk
- 5 Uyøudan uyanmayan şol øara baħtumdur benüm
Görinür çünkim Revânî çeşm-i dil-berler hÿâbnâk

(114b)

-33- Velehu**Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün**

- 1 æãmetüè úarúarídur ziyneti çahn-1 çemenüè
` aa-1 sebzüè durur ârâyişi berg-i semünüè
- 2 Fâyide idemedi øılca åolaşup çaçuèa
Kendüye øaldı yüzi øarası misk-i ` otenüè
- 3 Leb-i laûüè nice öyküne kim bir büseè
æan bahâsı durur ey döst úaøø-i Yemenüè
- 4 Ne øadar geldise haá úârızuèa öykünmez
Gerçi kim âb-1 revân yüzi çuyıdur çemenüè
- 5 ` øş çafâ ile Revânî seni øuçardı eger
Ey semen-ten aradan çıøsa idi pîrehenüè

-34- Velehu**Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün**

- 1 Devr ider hürşide beèzer gerdiş[i] peymänenüè
j anasın çahn-1 felekdür güşesi kâşânenüè
- 2 Cengümüz var idi sâøiler öpüşdürdi yine
Yaşı çoÅ olsun ki gördük eylugin peymänenüè
- 3 Virme piş-hün¹³⁶ tahtasın ey dil Süleymân tahtına
` âtem-i cãm ile çün sulâñısın mey-hânenüè
- 4 Gerçi kim âaø-1 felekde şemselerdür ay u gün
j aøın aldanma göèül naøşına bu vîrânenüè
- 5 æanı dökülsün Revânî öpdi laûin çünki cãm
El uzatdı zülfine eli øurusun şânenüè

-35- Velehu**Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün**

- 1 Şevø-i gülden oda yandı hânumâmı bülbülüè
Göklere irişdi bu gice fiÅñı bülbülüè
- 2 Bir avuş hâkister olmış âteş-i gülden bitüp
æalmayısar úaøıbet nâm u nişâmı bülbülüè
- 3 Beyzâ-yı bülbül gibidür gülşen içre jâleler

---

¹³⁶ Piş-hün: piş-hñn

Çonca olmışdur meger kim aşiyânı bülbülüè

4 `ârdan hançer çeküp œacđ eylemiş gül bübüle
æalmamış ol œorœudan beèzinde œanı bülbülüè

5 Çıœma gülşenden güzellerle Revâni dâyimâ
Çün bahâr irse gülistândur mekânı bülbülüè

Der-kenâr

(41)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Defî-i Âam itmege her lah@ada peymâne gerek
j üfiyâ mescidi saèa bize mey-hâne gerek

2 Şemû-i ruhsârüèa œarşu yanalum yaœılalum
`ıçmetinde güzelüm her kişi pervâne gerek

3 æulların devlet-i hüsnuède umar büselerüè
Pâdişâh olduè efendi bize şükrâne gerek

4 MürÀ-i dil degme güzel dâmına düşmez şimdi
MiÛli olmaya cihânda aèa pervâne gerek

5 j üfi hücreède şarâb olmayıcaœ n' eyleyelüm
Pür sebûlarla bize güşe-i kâşâne gerek

6 Sen perî-çihreye œul olsa Revâni yaraşur
`ıçmetüè itmege anuè gibi divâne gerek

(42)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Didüm ey meh beni hecrüède çoÀ aÀlatdı felek
Didi nâz ile geèen yaAmura âutma kepenek

2 Seni sevdügi günâh ise çuçın baÀışla
æıyma miskîn göèüle hây dilek hây dilek

3 Görmeyen tâze nihâli gül-i nesrinler ile
Görsün ol şühı œaçan kim giyer altunlu benek

4 æanuma Âamzelerüè göz göre etmek œoÀrar
Yoœdur arada meger anuè ile haœœ-1 nemek

5 Gel begüm cân virelüm bu saèa didüğüm için
Baèa ol Àonce-dehen gitdi Revâni sœgerek

(43)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Var durur iller içinde ad u çanı hâtemüè
Görinür alnında çün beglik nişânı hâtemüè
- 2 Laflüèe yâøutuè öykündüginı işitmegin
Dòstum gülmekden aèladı dehânı hâtemüè
- 3 İ anma kim zeyn eylemiş durur anı yâøüt-1 nâb
`üsrevâ laflüè görüp øurudı øanı hâtemüè
- 4 Püte-i úşø içre böyle cân eritmezdi eger
Olmasa üşşø gibi derd-i nihânı hâtemüè
- 5 Elini öper gibi oldı ıçırđı barmaĀın
Var durur yâr ile bir hâli Revâni hatemüè

(115a)

-36- Velehu

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Feülün

- 1 Æutdı cihânı yine cemâli benefşenüè
Arturđı hüsnini haâ u hâli benefşenüè
- 2 Başına şeb-külâh urınur dil-rübâ gibi
Ziyet bulursa n'ola cemâli benefşenüè
- 3 İ aç yolmasını eyledi çahrâda hûblar
æaldı ayaøda nic'ola hâli benefşenüè
- 4 Güyâ ki lâciverde banılmış øalem durur
Gülzâr-1 çafhasında miĀli benefşenüè
- 5 Şemü cemâl-i gülşene pervânedür meger
Kim yanmış odlara per ü bâli benefşenüè
- 6 Bir ayaĀ üzre hıçmet ider ehl-i dillere
Budur kemâli dünyeye duralı benefşenüè
- 7 Aèma Revâni haâını seyr eyle ruĀların
Güller açıldı bitdi saøalı benefşenüè

-37- Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Olmasaydı Æâø-1 Kistrâdan ferâĀı lâlenüè
Güşe-i çahrâlar olmazdı âuraĀı lâlenüè
- 2 Şimdi çahrâ tekyedür coĀbetçidür abdâllar
Sâøiyâ sevinmesün yanar çerâĀı lâlenüè

- 3 ğ anasın Mecnûndur başında vardur âşiyân
Kim bu dem kuhsâr olmışdur âuraÂı lâlenüè
- 4 ğ ubĥ-dem mest avlayup Ğahrâda şebnem dişlemiş
Kim øizil øanlara boyanmış âudaÂı lâlenüè
- 5 Ğonca-leblerle Revânî øomaz elden sâÂarı
Düz baĞarsa Ğahn-1 gülşende ayaÂı lâlenüè

-38- Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Görinen gülşende şemû-i âteşindür gül degül
Geşt iden eârâfını pervânedür bülbül degül
- 2 Her ne dem gitse baèa âh itdürür ol serv-i nâz
Dûd-1 âhumdur øafasında anuè kâkül degül
- 115b/ 3 Kişver-i ĥüsn içre çoødur gerçi kim Ğâhib-cemâl
Ol gül-endâm gibi birisi de şengül degül
- 4 Bâhir olan âteş-i dilden ĥarâretdür müdâm
Bezm-i Âamda sâøiyâ beèzum øızardan mül degül
- 5 Şiürüè içre sünbül ekmişsin Revânî dirgüren
Kim bilür kim øanøı ĥübuè zülfidür sünbül degül

Der-kenâr

(44) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Ey yüzi gül lebi mül güleşene varmış ĥaberüè
Bu bahâneyle Ğabâ göèlin açar Âoncalaruè
- 2 Aødı Ğu gibi göèül ayaÂına ol püserüè
Ğân u dilden øulıyuz ĥâĞılı Ğâhib-na®aruè
- 3 Bize şerbet olıcaø olsa mey-i nâb gibi
Yüri ey ĥâce yüri Ğuyımı iç sen şekerüè
- 4 úøil olmalı degül bende iken dişlerüèè
BoÂazı iplü dürür ĥurdesi çoødur güherüè
- 5 Kimseden sim ü zerrin ĥiç diriÂ itmez iken
İncelür diøøati bélüèè gelince kemerüè
- 6 Öykünüp yâra Revânî yaluèuz seyr eyler
Anuè için yüzi aÂ olan alını açuødur øamerüè

(45) Velehu

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şâh-ı gülden yine almışdur eline hâme gül
Gonçalardan yâra göndermek dilermiş nâme gül
- 2 Yârdan beèzer haber almaÂa gitmişdür çabâ
Munta®ır olup øulaø âtmışdur ol peyÂâme [gül]
- 3 æıccâ-hÿân olmuş şükûfe meclisinde úandelib
Her âarafdan üstine âtmış anuè hengâme gül
- 4 j anki devlet-hânesidür şimdi gülşen bülbülüè
Kim anuè içinde yir yir øondu beèzer câme gül
- 5 Her kişi úzzet idüp el üstinde âutsa n'ola
Ögrenüpdür çün Revânî dâyimâ ikrâma gül

(46) Velehu

Mefûlü Fâülâtün Mefûlü Fâülâtün

- 1 úşret çemenlerinde olsam úceb mi bülbül
Bir elde sâÂar-ı mül bir elde deste-i gül
- 2 Rengîn ruhuèdur iden ârâyişini çarhuè
Ziyet virür sifâle ekØer øızıl øaranfûl
- 3 Mey-gün lebüè hayâli geldi gözüme çünkim
úArz itmesün ièende germiyyetin bize mül
- 4 Bezm-i cemâl içinde şemúüzre dùda beèzer
Şol âteşin ruhuèda bu úanberin kâkül
- 5 İç gül gibi şarâbı mest ol øøı Âazeller
Gören disün Revânî olmuş harîf bülbül

(47) Velehu

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Bezmümüz içre güzeller yine havrâ mı degül
Odamuz şimdi göèül Cennet-i Meõwâ degül
- 115b/ 2 Zâhidâ sâøiye havrâ meye kevØer didiler
Cennet esbâbı bu dünyâda müheyyâ mı degül
- 3 Sâøi başuma øiyâmet øoparursa ne úceb
æadd-i bâlâsı anuè Âayret-i Æübâ mı degül
- 4 æiş güninde n'ola ger úayş u bahâr eyler iseè
Gonca sâøi gül-i ter câm-ı muçaffâ mı degül

- 5 Felege virme Revānī bu güzeller bezmin
Gözüe aç meclisi gör evc-i Öüreyyâ mı degül

(115b)

-39- Velehu

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 æaş ile göz esiri dürür her zamân göèül
Miskîn göèül yaralu göèül nâ-tüvân göèül
- 2 Her gül yaèaølu lâle lâle-ruha mübtelâ olup
ûşø âteşyle odlara her dem yanan göèül
- 3 Sîne-be-sîne olmaÂa saý eyle yâr ile
Dünyâda bulmaÂ ister iseè cãnâ cãn göèül
- 4 Açcuya øaldı cãn bâÂuèı bûsesine vir
Bâzâr-ı úşø içinde görünmez ziyân göèül
- 5 Söyleşdürürse ol şeh-i hûbân ile seni
Neè var Revānī arada tercemân göèül

-40- Velehu

Mefûlü Fâûlâtün Mefûlü Fâûlâtün

- 1 Gördi teşbih olduÂın ol âalât-i zibâya gül
` õş çafâlar sürdi şimdi geldi çan dünyâya gül
- 2 Sînesinde dâÂ-ı meh-rûlar øızıl güller biter
; anmaèuz hâcet degüldür ûşø-ı şeydâya [gül]
- 3 ~üsnüèüè âşüftesidür her gedâ vü her Âanî
Pâdişâhum bir degül mi yoşsul ile bâya gül
- 4 Mıçr-ı úyşuè hÿâcesı olsaø yaraşur sâøiyâ
Çün bize dükkân olupdur gülsitân ser-mâye [gül]
- 5 Ehl-i maûnidür Revānī kim øomaz mey coşbetin
; üretâ hem beèzemiş cãm-ı feraş-efzâya gül

-41- Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Merhamet ide umaram baèa ol şâh-ı kerîm
Yüz sür ayaÂı tozına benden ey peyk-i mesîm
- 116a/ 2 Yine dil-berdür bilen ben derdmendüè hâlini
Aèmaèuz baèa âabibi øgüldür ise hekîm
- 3 Câmiüi hûsninde zeyn için açılmış güyiyâ

Bir müşebbek âbdur bu kâkül-i ünber-şemim

- 4 Meclisüeden hâli olmazsa n'ola âvâreler
Döstum merâüb olar begler huzûrında nedim
- 5 Âutdı dünyâyı Revâni şîrinüè âvâzesi
Nitekim Ğit ü Ğadâ-yı ~âzret-i Sulâân Selim

Der-kenâr

(48) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Mâh-rûlarda seni medh iderem çün güzelüm
N'ola bir ayda tamâm olur ise her âazelüm
- 2 `Yâba varsam hââ-ı miskin görürem haddüede
æorøaram ol øara düşden ki yaøındur ecelüm
- 3 Gerçi yoø saèa bedel ûşve vü nâz eylemede
Derd ü Âam çekmede olmaya benüm de bedelüm
- 4 Baħr-i eşkümde n'idem pençe-i mercân oldı
Gözmüè øanlı yaşın silmeden ey döst elüm
- 5 Yoø durur çünki çarılmaÂa Revâni çäre
Eèegin oħşayalum bâri âudaÂın açalum

(49) Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yine mey-hânedede bir hûb temâşâ gördüm
j abr yaÂamacısı bir dil-ber-i tersâ gördüm
- 2 Bir øadeh meyle beni ölmüş iken dirgürdi
Yine ol muÂ-beçede mu'ciz-i ûsâ gördüm
- 3 ûşø deyrinde göèül ûşıø olup bir çaneme
Zülfî sevdâsını boynında çelipâ gördüm
- 4 j undı bir câm-ı çafâ-baħş-ı sürür-encâmı
K'anda her øaæreyi ben bir ulu deryâ gördüm
- 5 æanı çüfilenüben içmedüğüè bâdeyi sen
~amdü li'llâh ki Revâni seni şeydâ gördüm

(50)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Umaram maħşerde hûb ola ser-encâmum benüm
Geçdi gün yüzlü güzellerle çün eyyâmum benüm

- 2 Çün şarâb-ı úşødur dâyim benüm nüş itdügüm
ûArş øandilinden olsun sâøiyâ cãmum benüm
- 3 Cãnum aAzuma gelüpdür buse-i dildâr için
Yâr-ı nâzük-âbüa yoødur hergiz ibrãmum benüm
- 116a/ 4a Bir benek altunlu gümüş çalınır biè nâz ile
4b Her ne giyse yaraşur serv-i gül-endãmum benüm
- 5 Firøate düşdüüm Revânî göelüm ârãm eylemez
Ol dil-ârâ ile gitdi çabr u ârãmum benüm

(116a)

-42-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Tâzece bir Ânıcadur ol dil-ber-i raúnâcuÅum
Yâ nihâl-i servdür ol øâmet-i bâlâcuÅum
- 2 Guççadan nergis gibi beèzüm çararsa âe degül
Bir na®ar øılmaz baèa ol gözleri şehlâcuÅum
- 3 Æatlu âatlu øpdi øarşumda lebüèi cãm-ı mey
Bilmezem sâøi ben andan nice alam acuÅum
- 4 Yeg sever üşølaruè ataèdan anaèdan seni
æaçma anlardan ziyân gelmez benüm babacuÅum
- 5 Hey n' için rahm eylemezsın bu Revânî bendeèe
A begüm a pâdişâhum a benüm mirzâcuÅum

-43-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Serve ser-keşlik iden serv-i bülendümdür benüm
Ben anuè kem-ter øulıyam ol efendümdür benüm
- 2 Sen perî-peyker øamer-ruhsârı teşhîr itmege
Micmer-i âs-ı felek encüm sipendümdür benüm
- 3 Gör ne üli-himmetüm kim død-ı piç-â-piç âh
Bu zeberced øalıaya müşgin kemendümdür benüm
- 4 Yazılan mecmûâlarda naøş-ı taçvirüè dürür
Söylenen dillerde şiür-i dil-pesendümdür benüm
- 5 Ey âbib-i cân u dil ben hastedi yâd itmedüè
Dimedüè bir gün Revânî derdmendümdür benüm

Der-kenâr

(51)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şol gelen dil-ber mi yâ ruḥ-1 revânumdur benüm
Leb mi şol ḥââr ğoran yâ yâr-1 cânumdur benüm
- 2 Sâøiyâ laüüè şarâb-1 erâuvânumdur benüm
Güşesi mey-ḥânenüè eski mekânnumdur benüm
- 3 æaġr-i âamdur ḥâne-i dil nerdübân şimdi aèa
Üstühânlarla bu cism-i nâ-tüvânumdur benüm
- 4 Dââ-1 ḥasret kim şehâ sinemde ḥün-âlüdedür
æanlar aâlar çan bu çeşm-i ḥün-feşânnumdur benüm
- 5 Şevøden çekdüm elifle naü-şeklin sineme
Râh-1 úşø içinde çün tür ü kemânnumdur benüm
- 6 Çünki ülemde Revâni dâyimâ baş egdüren
Bezm-i firøatde olan çavt-1 terânemdür benüm

(52)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Firâø-1 yâr ile ben ḥaste derdnâk oldum
Baèa meded idüèüz yoḥsa ben helâk oldum
- 2 Kemân gibi seni baâruma baġmadum ḥayfâ
~adeng-i âamzeè ucından ki sehnâk oldum
- 3 Ayaânın öpmege bir çâre bulmadum hergiz
Yolında gerçi anuè nice nice ḥâk oldum
- 4 Elüm irişmedi gördüm ki ünberin çaçına
Cihânda şâne gibi ben de sine-çâk oldum
- 5 Revâni baèa ne çâre viçâlden âayrı
Firâø-1 yâr ile ben ḥaste derdnâk oldum

(53)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Görinen üstümde çanmaè düd-1 âhumdur benüm
Şâh-1 úşøam ol çetr-i siyâhumdur benüm
- 2 Nuøl-1 mey tesbihüm oldı olalı úşøa mürüd
Güşe-i mey-ḥâne çüfi ḥânøâhumdur benüm
- 3 æadr ile başum göke irişdi bendeè olalı

Mâh-1 nev kim görünür âarf-1 külâhumdur benüm

4 İtlerüèèè hıçmetinde çoo durur taøçirümüz
İşigüèèè âh u nâlem öçr-hâhumdur benüm

5 Didiler baèa Revâni yâr neèdür ben didüm
Gözlerüm nürü efendüm pâdişâhumdur benüm

(116b)

-44-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 ũşø derdinden durur ũlemde destân olduÅum
Çeşm-i mestüeden durur her laḥ@a ḥayrân olduÅum

2 ` âarum cemûyyet ister sâoiyâ çun sâArı
Gam diyen @âlim elindedür perişân olduÅum

3 Gün gibi hercâyî bir meh-rüyı sevmişdür göèül
Ol havâdandur bulutlar gibi giryân olduÅum

4 Dâne-i ḥâlüè yele virdi bu ömrüm ḥâçılın
æanı yoluèda senüè ḥâk ile yeksân olduÅum

5 Kaûbe-i küyüè Revâni øo âavâf itsüè âavâf
Hây merzem hây øıblem hây øurbân olduÅum

-45-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

1 j üfi ne gözüm yaşına ne âha çıÅındum
Ben yiri göki yaradan Allâha çıÅındum

2 Çün øollarınuè cürmi durur luâfına bâüÖ
Yüz øaraluÅ ile kerem-i şâha çıÅındum

3 Firøat elemin devlet-i vaçluèla unuttum
Baḥtum güneşi çıdø ile sen mâha çıÅındum

4 Dirdüm yele úşø ile bu dem ḥırmıen-i çabrı
Kendüm ââıdup âh-1 seḥergâha çıÅındum

5 Pür oldı baèa úşø-1 cihân içre Revâni
j anma beni ger mürşid-i güm-râha çıÅındum

-46-

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

1 Nev-bahâr oldı gelüè úyş u bahâr eyleyelüm
j u gibi bââa varup seyr-i kenâr eyleyelüm

- 2 Cehd idüp Rùméli dil-berlerini çayd idelüm
Biz de begler gibi tãlemde şikâr eyleyelüm
- 3 j afha-1 cãnda yazup her güzelüè taçvirin
úAøllar çãk olıcaø naøş-1 nigâr eyleyelüm
- 4 Yãd idüp úarız u güftárını ol Æonca-lebüè
Güli söyletmeyelüm bülbüli zâr eyleyelüm
- 117a/ 5 Lãle-veş øaløup ayaø øolularını içelüm
Gül gibi úayş idelüm bezm-i bahâr eyleyelüm
- 5 Aldı Æam çünki Sitanbulda göèül milketini
Varalum biz de æalããalı hiçâr eyleyelüm
- 7 Çünki bu yirde Revãni bize yoødur(ur) raÀbet (bize)
Gel øalender (-meşreb) olalum terk-i diyâr eyleyelüm

Der-kenâr

(54)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Baèa çoø hãletler irdi zãhidã peymãneden
Gitmezem bir dem sebü-veş güşe-i mey-hãneden
- 2 Pençesine gircek øurtulması müşkil olur
Ben aèa didüm hele zülfüè kesilsün şãneden
- 3 İşigi dãrú'ş-şifãdur hastelerle güyiyã
Küy1 bir mey-hãnedür Çan naúra-1 mstãneden
- 4 Bu dil-i şürideye áøınma çam ey perî
úÁøil olan kimseler øorømaø gerek divãneden
- 5 Çıødı sineèden Revãni yine ol simin-beden
Şimdi gördüm genc çıøduÅını ben virãneden

(55)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Eşk-i çeşmüm bilinür na®m-1 güher-bãrumdan
Aèlanur baht-1 siyãhum haã-1 eşürumdan
- 2 Baèa ne naøş geçüpdür bu felek nerrãdı
Şaşıdur Æamda gören kimse bilür zãrumdan
- 3 Kime yanam yaøılam sine-i pür-süzumdan
Kime derdüm dökeyin bu dil-i bimãrumdan

- 4 Ne úceb elde tehî olmasa bir dem sâÂar
İçdügüm gibi âolar dide-i hùn-bârumdan
- 5 AÂzumuè dadımı uçurdu Revânî jillet
`alø şermende iken lezzet-i güftârumdan

(56)

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Cihânda Cem gibi úayşuè begüm müdâm olsun
Eger ki bensüz içerseè meyi harâm olsun
- 2 Müdâm gün gibi úzzetde ol ki bir gül için
Sitâre naød şafaø mey hilâl câm olsun
- 117a/ 3 Ad için ölmüşleri ihyâ ider úsî-lebüè
Her kişi cânlar virür úâlemde ad u çan için
- 4 Sen øamer-ruhsâr için hercâyî dirlerse n'ola
Anca sözler söylenür hürşid-i nür-efşân için
- 5 Døstler görsüè Revâninüè bu Àarrâ na®mını
Bir yeèi úslub peydâ eylemiş yârân için

(117a)

-47-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çoø cefâlar irişüpdür baèa sen bî-dâddan
Her biri hâardadur kim gitmez eylük yâddan
- 2 Gicelerde çarh üzre görinen şekl-i hilâl
Şemú-i bezmüè şulesidür kim egilmiş bâddan
- 3 Mıçr-ı hüsnüède øoma bir fitnedür bu haää ü hâl
Døstum gelmedi ya tohmı anuè BaÀdâddan
- 4 Kùh çanmaè görinen yir yir ki uyøudan zemîn
Uyanup baş øaldurupdur nâliš ü feryâddan
- 5 Şive vü nazı güzeller senden ögrense n'ola¹³⁷
j anúatı lây1ø budur kim göreler üstâddan
- 6 Yâr ile hergiz (hergiz) Revânî olımadum âşinâ
Ben haøir-i úşø ise kesdi başdan bâddan

-48-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

¹³⁷ Der-kenârda düşülen sah kaydında bu dize şu şekilde düzeltilmiştir: “úşøı úş1ølara Revânî senden ögrense n'ola.”.

- 1 Gül gül olmuş ruħlaruè cãm-1 şarâb-1 nâbdan
ı an 0ızıl güller durur kim reng alur meh-tâbdan
- 2 Başumuè üstinde güyâ berø urur bir nûrdur
Şuile kim @ahir ola ol tiâ-i âteş-tâbdan
- 3 Cãm-1 meyde úaks-i ebrùeı gören dir sâøiyâ
Keştüdür deryâda çan øurtılamaz gird-âbdan
- 4 Ol siyeh çeşmi görüp uyøuda göelüm didi kim
æara baħtumdur benim güyâ uyanmaz hâbdan
- 5 æıldı yaâma cân u dil raħtın Revânî çeşm-i yâr
Mülk-i tende nesne øalmazmış durur esbâbdan

Der-kenâr

(58)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Şol serv gibi øâmet-i dil-cüya ne dirsın
Şol güller ile sünbül-i hòş-büya ne dirsın
- 2 Hiç aemayalum hâl ü hat ü zülfüèi nâçih
Şol şive ile hâlet-i ebrüya ne dirsın
- 3 Bir hüyüè ile çüfi cihâna çıâamazsın
Üftâdelerüè itdügi yâ hüyâ ne dirsın
- 4 Cânânelerüè vaüdesi çøø üşşøa cânâ
Gayrıyı øoyalum hele pehlüya ne dirsın
- 5 Zâhid dir imiş tevbelüyem cãm-1 şarâba
Bi'llâhi Revânî ya çu bed-hüyâ ne dirsın

(59)

Mefâülün Mefâülün Feûlün

- 1 Saâüè küfr u ruħuèdur dîn ü imân
Saèa üşşø durur kâfir Müselmân
- 2 İeen germ olma bezm içinde ey şemú
Dutuşalum berü gel işte meydân
- 3 Yolında cân-1 şirîn virme üşşø
Sevilmez ölü helvâsıyla oAlan
- 4 Beni mey-gün lebüè mest itdi sâøi
Beni esrâr-1 úşøüè øıldı hayrân

- 5 Leb-i dil-berde ®ahir olalı ha®
æara yaçlu Revâni Âb-1 ~ayvân

(60)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey felek ol mâh-rüyı Âarø-âb itmek neden
Seyl-i Âamdan göelümüz mülkin harâb itmek neden
- 2 Mıçr-1 hüsnine haâ-1 Firâvni itmeden hücum
Nile Âarø idüp anı böyle úçâb itmek neden
- 3 AÂzı altun degerken ol gümüş sâüdleri
Genc-veş medfün idüp zir-i türâb itmek neden
- 4 Misk ü ünberden ser-perde çekerken kâküli
Nev-úarüs-1 hüsnine hâki niøâb itmek neden
- 5a æaralar giymiş Revâni ebr-veş aÂlar müdâm
117b/ 5b Ey felek ol mâh-rüyı Âarø-âb itmek neden

(117b)

-49-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Abdâluè olupdur felek ey hüsrev-i húbân
Kim boynına meftül taøupdur meh-i tâbân
- 2 Âhum tütüninden yaşarupdur gözi çarhuè
Gökden yire çanmaè ki iner øaære-i bârân
- 3 Gözümde hayâlüè senüè ey kân-1 melâhat
Güyâ ki terâzûda âurur Yûsuf-1 Kenûân
- 4 Ser-geştesidür bencileyin hüsnüèüè ey döst
Zülfüè bu durur olduÂı her laḥ®a perişân
- 5 Ol ~ıçr haâüè vaçf-1 lebin yazdı Revâni
Oldı øalemi lüdüö-i ser-çeşme-i ~ayvân

-50-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Nice Âam çekmesün úşıø ya nice şâdumân olsun
İçersin Âayrılarla mey şarâbı nüş cân olsun
- 2 úAceb bir kimse var mı kim cihânda bendeè olmaya
Gerekse ey şeh-i húbân filân ibn-i filân olsun
- 3 Göèül almaø murâd ise tekellüf yoødur arada

Eger maøcüd cãn ise benüm rùhum revãn olsun

- 4 Göèül gerçekten ol yãrı eger sevmezse va'llâhi
Senüè yanuèda ey nãçıh benüm sözüm yalan olsun
- 5 Revãni úşøı cãnãnuè beni Æãyet zelil itdi
æayurmaz ben faøir olsam o dil-ber kãmurãn olsun

-51-

Mefûlü Mefãülü Mefãülü Feûlün

- 1 Öykündüg' için leblerüèe laü-i Bedağşãn
Bir pare od oldı øakiyup laü-i Bedağşãn
- 2 ~ükminde durur hüsni ili sulãnları yãruè
ÆuÀrã øaşı virdi aèa bu vech ile únvan
- 3 Kuyuèa varup üd-i viçâl istese üüş1ø
Dirler güzelüm geldi yine tekyeye øurbãn
- 4 Didüm ki o kãfir-beçeyi sevme sen ey dil
Didi beni øo gel kerem it hãy müselmãn
- 118a/ 5 Sen Yüsuf-ı Mıçra n'ola øul olsa Revãni
Her kişi benüm begcügümüz başına sulãn

Der-kenãr

(61)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 Sebze çahnında ki düşmişdür yatur berÀ-i hazãn
KãÄ1ç-1 ãl üzre güyã ki olupdur zer-feşãn
- 2 Rengin evrãø ile güyã bãÄ bir mecmuúdur
Cedvel-i simindür eãrãfindaki ãb-1 revãn
- 3 ç aru yapraølarda çahn-ı böstãnda cüy-bãr
Beèzer ol tiÆe k'ola başdan ayaÄa zer-nişãn
- 4 Bir yeşil aalas durur zer-beft güyã kim çemen
Yir yir altun güller olmişdur aèa berg-i hazãn
- 5 æo hazãn fikrin Revãni çayd idüp bir gül ruhu
Nuøl idüp şekker-lebin nüş it şarãb-ı erÄuvãn

(62)

Mefûlü Mefãülü Mefãülü Feûlün

- 1 ç ahrãda øaçan at ile seyrãn ide cãnãn
Güyã ki olur bãd ile bir serv-i hırãmãn

- 2 ğ ahrâda semendi izi çanmaè göz açupdur
Geldükçe temâşâ ide tâ kim anı meydân
- 3 Atuè izidür başuma çün tâc-1 saûdet
Yoluèda øø kim hâk olayın ey şeh-i hûbân
- 4 ũŖşşâø âfilsa ne úceb atuè öèinden
Kim bâd-1 çabâ ile olur hâk perîşân
- 5 Cânâneyi at üzre görüp didi Revânî
Bildüm ki yél üstinde imiş taht-1 Süleymân

(63)

Feûlâtün Mefâülün Feûlün

- 1 Ey göèül ehl-i ğillet olmışsın
Hem-dem-i derd ü miñnet olmışsın
- 2 Dâyimâ sendedür misâfir-i Âam
Beèzer ey dil ûmâret olmışsın
- 3 `aløi Âamzeyle hep helâk itdüè
Allâh Allâh ki âfet olmışsın
- 4 Leblerüè Kevðer ü yüzüè cennet
Behey âfet øiyâmet olmışsın
- 5 æodı el arøasını yirde çar
Gördi çün serv-øâmet olmışsın
- 6 Yârı øoçduè didüè Revânî hele
Gerçek iseè ne râhat olmışsın

(64)

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 118a/ 1a Æolanmaz idi küyuèi her gece ıraødan
1b Mâh olmasa ũşıø güzelüm saèa øulaødan
- 2 Sâøi berü gel kim seni arayı arayı
æan derleyüben çıødı mey-i nâb ayaødan
- 3 Dil âflı için çanki gümüş tozlu kemândur
æaşuè ki müzeyyen ola ey döst úraødan
- 4 İèen uyup ulaşdı göèül Âamzelerüne
Âhir ola mı anuè ola gibi bıçaødan
- 5 RengİN ruħı evçâfını yazmaÂa Revânî

Mecmûasını eyledi gül al varaðdan

(118a)

-52-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Giyse altunlu øabâsını øaçan ol nâzenin
Şemse-i zerrindür cânımda dâ-1 âteşin
- 2 Zaiferâni çeşmümüè altunlu güller eyledi
Câmeèe şol deèlü kim yüz sürmişem ey nâzenin
- 3 ĞabÀabuè altında câmeè simin tügmeler
Dòstum pervine beèzer kim ola mâha øarin
- 4 ~ilûat-i zerrin içinde ol büt-i simiè-beden
Bitdi çan güller arasında nihâl-i yâsemîn
- 5 Câme-i zerrin ile seyr eylese cânâneler
Áfitâb ile Revâni pür olur rüy-1 zemîn

-53-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Naød-i cân virmek gerek ûlemde cânân isteyen
Derd ile olmaø gerek derdine dermân isteyen
- 2 Cân virenlerdür alan âhir metâü-1 vaçlını
Ey göèül alur øumâşı evvel erzân isteyen
- 3 Sine dükkânında açdum âteş-i úşøa ciger
æandedür yanuma gelsün tâze biryân isteyen
- 4 Bir çacı sünbül yüzi gül Àonca-leb dildâr ile
; øhbet-i haçç eylesün bezm-i gülistân isteyen
- 5 `aa-1 şürümde bu na@m-1 âbdârı görsin e
æaraèuluøda Revâni Áb-1 ~ayvân isteyen

-54-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Dòstum gel øaçma luáf it ûş1ø-1 Àamnâkden
Áfitâbı gör ki hergiz yüz çevürmez hâkden
- 2 ũşø bázârında tir-endâz âhumdur bugün
; anîat ile øø geçüren şişe-i eflâkden
- 3 Ejdehâ gibi aÀız açdı yine meclisde çeng
Hey meded sâøi bize şol mey diyem tiryâkden

- 118b/ 4 Sevdürür her pāk-dāmen serv-øaddi baèa úşø
Ayrılmazın anuè'çün ben bu úşø-1 pākden
- 5 ğ oħbetde sãøi bādeye efsün mı oøuduè
Devr-i lebüede geçdi Revāni ğitmese idrākden

Der-kenār

(65)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 İçmege başladı yine göèül bahārdan
Mey coħbetin öger ne ney-i rüzigārdan
- 2 æøè şemúgibi aĀlalayın hecr-i yārdan
Yandum yaøıldum ol çanem-i gül-ûĵārdan
- 3 Gözlük idindi dāĀların sinemüè göèül
Var ise incinüpdür o ğaa-1 Āubārdan
- 4 Āşüfte olma her güzelüè ğaa u ğāline
Geçmez misin göèül daħı naøş u nigārdan
- 5 İçsün şarābı sãøinüè emsün şeker-lebin
Dad almaĀ isteyen kişiler rüzigārdan
- 6 Ol lâle-çihre gördi beni şürüm isteyüp
Neè var idi Revāni bize yādigārdan

(66)

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Sãøi yine çunduè gibi şol cām-1 vefādan
Kim çarħa girer ay ile gün çevø u çafādan
- 2 Sevdā-yı ser-i zülfüè idüp müşg-i `ıādan
Terk itdi diyārın çanemā ol bu diyārdan
- 3 Meyl itse n'ola atına bindükçe baèa yār
Şāħ-1 gül-i terdür k'egilür bād-1 çabādan
- 4 Ben varamadum mescide mey-ħāneye ğitdüm
Bi'llāh bizi çüfi unutma anda duūādan
- 5 Tesbīħ ü riyāyı baèa úarz eyleme zāhid
Göelüm çü kesilmez benüm ol elif-i dü-tādan
- 6 Geh ğāħ Revāni øuluèı büseè ile aè
Derviş-nevāz ol a begüm øaçma ğedādan

(67)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gerçi sen bu lebler ile ھاlø-1 ülem cânısın
ı orduÅum úayb eyleme bi'llâh kimüè cânânısın
- 118b/ 2 Kâkülüèdür tüÀ-1 miskîn øâmetüè simin ülem
Begleèürseè yaraşur kim ھاšn ili sulâınısın
- 3 Ey güneş kendüèi úşşâø içre yüksek âtma kim
Ol mehüè itler gibi sen dağı ser-gerdânısın
- 4 Şerbet-i şîrin sözüèdür leblerüè dârü'ş-şifâ
Ey âbib-i cân bu ten dil-ھاštenüè dermânısın
- 5 Gerçi nâzükdür Revânî ھاblar çayd itmede
Diller almaøda velî sen de cihân fettânısın

(118b)

-55-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Şâd olsalar úaceb mi güzeller şarâbdan
Dâyim çü Åoncalar açılır âfitâbdan
- 2 Mey çoğbetin ھاřâmî gibi terk eylemez
Her kim naçihat aldısı çeng ü rebâbdan
- 3 Yoluèa ھاğ olan kişinüè baÅarı başıdur
Her yıl ki lâle Åonçası bitse türâbdan
- 4 ı oğbetde sâøî bâdeye efsün mı øøuduè
Devr-i lebüède geçdi Revânî şarâbdan
- 5 Nâçih Revânî tevbe-şiken olduÅı müdâm
Mağbüb daÅıdur úacebâ ya şarâbdan

-56-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Ol Åonca-leb ki nâz ile içer şarâbdan
Bu al rişteyi geçürür laú-i nâbdan
- 2 Devr-i ruğında beèlerinüè hoş çafâsı var
Zîrâ ki ھا®® ider øaralar âfitâbdan
- 3 Bu fenn-i úşø içinde müderris geçer göèül
Gerçi ki ders-i úşøı øøunmaz kitâbdan
- 4 úAyş eyle çüfi perde-i nâmúsı çâk øıl
ýevø idemez şu kimse ki geçmez hiçâbdan

- 5 Bir kerre buse aèdum idi hışm ider dahı
Öldük Revâni biz hele nâz u útâbdan

-57-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Tâb-ı mül güllerde zeyn itmiş camâlüe gülşenin
Dòstum odlara urduè göz göre gül hırmenin
- 2 Tîr-i âhumdan üşenmiş ey kemân-ebri felek
Kim şeb-i firâatde giymişdür muçallâ cevşenin
- 119a/ 3 Seng-i miñnetden gögermiş pâre pâre sînemi
Seyr 0lsun bâÂ-ı úşøuè görmeyenler sùsenin
- 4 Ehl-i bezmüe üstine açıldı cennet revzeni
Ol melek-rù mest olup çâk itdi çün pîrânenin
- 5 Câmesi gibi nigârı øoçmaÀ isterseè eger
Düş ayaÀına Revâni øoma elden dâmenin

Der-kenâr

(68)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Geçmemiş zâhid dahı sevdâ-yı haâ u hâlden
Anuè için havfı vardur nâme-i aúmâlden
- 2 úÁşıøuè vecd olduÀına übbidüe inkârı var
N'eyesün Ââfil durur bi-çâre miskîn hâlden
- 3 Æaylesân ile ridâdan vaçla yol yoø zâhidâ
Şemúirmez geçse pervâne perr ü bâlden
- 4 ÇâÀırđ çâÀırđ söyler nâylar derd ehline
úÁşıø olan úşø hâlin çormasun øavvâleden
- 5 üfîler şîrîn-keâmuèa Revâni øoymadı
Eyü söz dirler ki âtludur şekerden baldan

(69)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bezm-i firâatde muÀannî başlasun şebbâzdan
Açılır Âamgîn göeüller çünki dâyim sâzdan
- 2 Yüksek uçmasun nigâr-ı kebg-i hòş-refâtümüz
Avladur çün úşø şebbâzın göeül pervâzdan

- 3 Şive fenninde nigārum bir müderrisdür hemān
`āarında çoø meūāül var kitāb-ı nāzdan
- 4 Ğāfil olma bildürürler saèa ey dil n'idügüè
Bezm-i Āamda bir nefes dem urur iseè rāzdan
- 5 Müşge dime ayaĀı āopraĀına yüz sürdügüè
Her kişi çæolar Revānī rāzını Āammāzdan

(70)

Mefāülün Mefāülün Feülün

- 1 Begüm sen mülk-i hüsne pâdişāsın
Güneş-ruhsārsın zerrin-øabāsın
- 2 Firengi al aālāsdur mey-i nāb
Ne øymet aèa hiç çormaè şirāsın
- 3 æadehler gibi øanlar yutmayınca
Bu devrānuè kişi çormaz çafāsın
- 119a/ 4a Raøibā aĀlamaødan fāyideè ne
4b Yedi deryā yumaz bu yüz øarasın
- 5 Eger dirseè ki ber-ğördār olasın
Revāninüè duūsın al duūsın

(119a)

-58-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 ũĀşıø (olmış) olduè bir periyè døstum cānān iken
Bir şehe øul olduĀuè bilmem nedür sulān iken
- 2 Ol perinüè gün gibi āubı göke aĀsa n'ola
Her gice küyın āolanursın meh-i tābān iken
- 3 ũşødan bir māh-rüyı ey felek øilduè helāk
Gün güzellikde anuè hüsnine ser-gerdān iken
- 4 Lāle kimi āteş-i ũşø ise olmış dāĀdār
Bir gül-i raúnāyı sevmiş Āonca-ı ħandān iken
- 5 Yaşına Yaøub gibi Āarø olmışdur nigār
Mülk-i hüsni içre Revānī Yūsuf-ı Kenān iken

-59-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Nice at çalmamayın Āam leşkerine sāøiyā

Devletüede mey gibi gül-gün semendüm var iken

2 Baømazam gül-ruhlara serv-i büendüm var iken
Kime yalvaram senüè gibi efendüm var iken¹³⁸

3 Hep gözi âhûları ey dil şikâr itsem gerek
Dûd-1 piç-â-piç-i âhumdan kemendüm var iken

4 Sâøiyâ şol øan olacaÅı getür nüş idelüm
Çeşmüè ü laûlüè gibi bādām u øandum var iken

5 Yanuma alsam Revāni n'ola her simin-beri
Oømaduø äväre dil gibi levendüm var iken

-60-

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

1 Oldı üşret-hâne-i Leylä bu øacr-1 äb-gün
Näle-i zincir-i Mecnundur çadā-yı erÅanün

119b/ 2 üşø üstād ü muâllim-hâne miñnet küncidür
Æıfl-1 ebced-hÿân durur anda geçenler çü-fünün

3 ~üsnüè eyyâmında şeydālîø iderem n'ola kim
Nev-bahâr irdükde artar ey gül-i raunā cünün

4 Pādişāhum derd ü miñnetden fiÅân idersem n'ola kim
üşø elinden niçe Rüstemler olup durur zebün

5 Rüy-1 zerdüm øorøaram fāş ide üşøi üleme
Baèa çun sâøi kerem eyle şarāb-1 laûl-gün

6 Māhiye idüp Revāni üşø miümārı yine
Bu zeberced äøøa irmiş āh-1 üşøødan sütün

Der-kenār

(71)

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

1 Çoø keremler görmişem sâøi mey-i gül-fāmdan
Dāyimā yüzüm øızar cām-1 sürür-encāmdan

2 Dil-berüm üir eyleyüp gül gibi avın çøønur
æaçduÅına sır budur Åalibā bu ben bed-nāndan

3 Mıçr-1 hüsnüède yine sevdā-yı zülfüèle göèül
`ÿacedür güyā götürmişdür metāü-1 Şāmdan

¹³⁸ Bu beyit, matla beyti olmalıdır.

4 Gözleri şeydālîÅından Åãfil olma ey göèül
Çün riyâzet ehlisin geçme çæoin bådãmdan

5 SãÅar-1 pür-mey Revãni açdı Åamgîn göèlümi
Rüşenãlîø hãneye dâyim irişür cãmdan

(72)

Mefãülün Mefãülün Mefãülün Mefãülün

1 æaçan sãøi mey-i gül-gün görinse cãm-1 ûşretten
; anasın şems-i bezm-ârã æÅar burc-1 saüdetden

2 Sevilmek sevme üdetdür ièende øaçma üşüødan
Benüm çøø sevdüğüm kimse ziyân itmez maḥabbetden

3 İtüèe hem-dem olmışdur sürinmek ile aÿyãruè
Bir zãhirdür k' ululıÅa yitişür kişi hıçmetden

4 Benüm hãlüm itüè hãli øapuèdan dür olalıdan
İlãhi kimse düşmesüè cihân içinde devletden

5 Göèül cãn virdügi budur Revãni bezm-i dildãra
Bilür kim ha®® olur Åãyet ®arifãn ile çøḥbetden

(73)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Şãh-1 úşø olalı ey dil ne için ḥayrãnsın
üÅøluèi cemúidemezseè ne úceb sulãnsın

2 Ğam degül göeli[mi] zincire çekerse zülfi
ææãi divãne durur øøè ki biraz uçlansın

3 İçelüm çubḥa degin øemazısaø øemayalum
æarşumuzda hele balmümları par par yansın

4 Ben çurãḥi gibi meclisde nice aÅlamayam
~ãlüme sen de benüm cãm gibi ḥandãnsın

5 ; abr øıl åh u fiÅãn itme Revãni bir dem
Ol gözi mest-i nigãr uyur imiş uyansın

(74)

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

119b/ 1a yevø ider åvãze zincirden ehl-i cünün
1b Nitekim bezm ehline virür çafãlar erÅanün

2 Yine úşret-hãne-i gülzãrı taúmir itmege
Oldı bir Åonca-1 zanbãø gümüşden bir sütün

- 3 *Ǣætüm ǟø oldı çabrum øalmadı raħm eyleèüz*
Bir cefäkârüè elinden ben zebùn oldum zebùn
- 4 *Sinemi nâħun nişâni øıldı øaşuè şevøine*
Mesşk gibi kim yazılmış ola anda nice nùn
- 5 *ĵ it-i eşürum Revâni æoldı dünyâyı tamâm*
Güm güm ötdüğü budur bu günbed-i pürüze-gün

(119b)

-61-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 *Derdümi aèladılar sine-i sùzânumdan*
Bildiler mestligümi çäk-ı giribânnumdan
- 2 *Nice çäk itmeyeyin gül gibi çabrın yaøasın*
Ayrı düşdüm bu gün ol serv-i hırâmânnumdan
- 3 *`aste olduøça âurur başum ucından aÂlar*
Çøø keremler görürin dide-i giryânnumdan
- 4 *Baèa ne seyr ü temâşâ baèa ne bezm-i şarâb*
Ayrılırsam ölürin coħbet-i cânânnumdan
- 5 *Mülk-i na®m içre Revâni ise hüsrev taħsîn*
Her Âazel kim øøuna defter ü divânnumdan

-62-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 *Uçanmaz úşødan göèlüm çanasın nev-hevesdür bu*
Sever gördükçe dildârı dimez birine besdür bu
- 2 *Æariø-i Kaube-i kùyında göèlüm dâyimâ nâlân*
Meger kim mühmil-i cânâne için bir ceresdür bu
- 3 *Leb-i şirini üstine görinen haâ mıdur yâ Rab*
Ya øalmış engübün üzre meger pây-ı megesdür bu
- 4 *Ne âüädür úceb cân kim aèa úarş âşiyân olmuş*
Ne çarħ-ı âbnüsü kim görünür bir øafesdür bu
- 5 *Revâni bezm-i dil-berde el üzre âuâüèuz nâyı*
Ki cânlar ha®® ider andan be-Ââyet hòş nefesdür bu

Der-kenâr

(75)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 N'ola dirlerse baèa ãş10-1 şeydâdur bu
Hele dirler saèa da dil-ber-i raınâdur bu
- 2 Her deninüè sözine uyma beni itme helâk
Olma maârûr güzelüm hüşnüèe dünyâdur bu
- 3 Kimi aÂlar kimi ièler kimi feryâd eyler
Bilmezem kûy-1 habîbümde ne ÂavÂâdur bu
- 4 Baøamaz kimse güneş yüzine gözler øamaşur
Kişinüè úølı gider özge temâşâdur bu
- 5 Vaçf-1 haddüède gören şür-i Revâniyi didi
BâÂ-1 cennetde açılmış gül-i zibâdur bu

(76)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Didâr görelüm gel e ey bi-vefâ gel e
AşşamlamaÂa bir gice bizden yaèa gel e
- 2 Deryâ-yı Âam bizi umaruz itmeye helâk
Sâøi hazırlø eyleye şayed çıøa gele
- 3 Göèlüm kebûterin elüme alduÂum bu kim
Şâhin baøışlu yâr umaram øøuya gele
- 4 Varı gele øapuèa bir iş eyleyem gibi
æodum yoluèda başumı yâ vara ya gele
- 5 úÁlemde ne senüè gibi bir bi-vefâ øøpa
Dünyâda ne benüm gibi bir mübtelâ gele
- 6 İ abr u øarârı øalması ey dil Revâninüè
Şol elâ gözlüyi görür iseè ala gele

(77)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 æaldı baÂlandı göèül zülf-i perişânuèda
Cân esir oldu düşüp çâh-1 zenağdânuèda
- 2 Devr-i hüşnüède øomadüè ki ruhuè seyr idevüz
Degmedük bir güle beèzer ki senüè yanuèda
- 120a/ 3 ` ub olur gerçi şeker-lebler ile mey çøhbeti
Dadın uçurdılar öpüşmek ile anuè da
- 4 Ğonça üstinde çanasın kim iki noøaa durur

Şol iki hâl ki düşmiş leb-i handānuêda

- 5 ` oş âut ey serv Revāniyi ruhuê gülşenuêüz
æanı bir bülbül anuê gibi gülistānuêda

(120a)

-63-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Diş bilersin ey göeül yāruê leb-i handānına
Kim görüpdür kim kişi œađ ide kendü cânına
- 2 Yārı benden æe degül ayırmaø isterse raøib
æađ ider şeyân bile bir müminüê imânına
- 3 Vaúde-i vaç-ı nigāra ey göeül aldanma
` ubları âuramaz bilürsin úhdine peymānına
- 4 j anuram kim dest-i dildāruê gümüşden şanedür
Nāz ile dest urduânca zülf-i müşg-efşānına
- 5 Rüy-ı dil-berler hayāliyle Revāni bu göeül
Döndi şol mirâti çoo äyineci dükkānına

-64-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yār olımaz æliüim bulışmasam cânānuma
Başuma gün æāmasa sâyem de gelmez yanuma
- 2 Züfüeüê meftüli boynında ne hōş abdāl olur
Tekye-i miñnetde úşø olsun benüm hayrānuma
- 3 Her ne deêlü göelüme cevr ü cefālar eyleseê
İncinür çanma beni minnet görürdi cânuma
- 4 Nice nice hayf idüpdür ben øuluêa rüzigār
Dād için feryād için geldüm bugün sulānnuma
- 5 Rüy-i zerdümden Revāni bu nişān yetmez mi kim
Şemse-i zer naøş olınmış levha-ı divānuma

-65-

Mefüülü Fâülätü Mefâülü Fâülün

- 1 ` aäuê ki şerh yazdı güzellik kitābına
Erbāb-ı fazl râzi degül intiñbına
- 2 Ser-māye çün güzelde hemān øaş u göz durur
Yāruê dehānını ätuêüz yoø hisābına

- 3 Bir âsumâni câme giyer hûba ûşîøuz
Hergiz başı egmezüz felegüè âfitâbına
- 4 Yâruè âvâf-1 Kaûbe-i kûyında øøè beni
Zâhid murâd girmek ise hâc Òevâbına
- 120b/ 5 El øavuşurup sebû gibi hıçmetdedür yine
Küp düşdi çün Revâni Edirne şarâbına

Der-kenâr

(78)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 N'ola emdürse lebüè yâr hevâdâr olana
Çøø ünâyetler ider şâh-1 emekdâr olana
- 2 yîkr-i Firdevsi øø zâhid bize cânâne gerek
Cennet-i aèmayalar ûşîø-1 didâr olana
- 3 Yüz sürer nâfe ~itâdan ayaAuè âopraAına
Menzil âsân görünür böyle sebük-bâr olana
- 4 Yine yüz øizduruban aldı øadeh bûselerüè
Böyle olmaø yaraşur hâçılı cerrâr olana
- 5 Her gün âh itdüg' için eyle Revâniye ütâb
Yiridür her ne ütâb olsa günehkâr olana

(79)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Görmedüm haddüè gibi bir verd-i aħmer tâzece
Olmaya øaddüè gibi serv-i Çanavber tâzece
- 2 Ziyet-i gülşen çemendür øoma göèülde Àubâr
Güldügince haddüèè haââ-1 muânber tâzece
- 3 Tâb-1 mülden devr-i hûsnüède øızarmış ruħlaruè
[i]an bahâr eyyâmıdur açıldı güller tâzece
- 4 æıldı hõş-büy ile cân bezmin muââar haââ-1 yâr
Büyü olurmuş ziyâde olsa ünber tâzece
- 5 Tâzedür diyü göèül virme Revâni aldanup
ûÅşîøuè øaddini bilmez olsa dil-ber tâzece

(80)

Mefûlü Mefûlü Mefûlü Feûlün

- 1 Ol dil-beri ey dil øoma aÅyâr arasında
Bir gül ne revâdur ki øala hâr arasında
- 2 Görmek dilemez dil seni aÅyâr arasında
Gerçi kim olur şemúşeb-i târ arasında
- 3 Cevr ile cihânda güzelüm ad çıøarduè
Sensin aèılan [şimdi] cefâkâr arasında
- 4 Beèzerdi saèa hûsn ile hûrşid-i cihân-tâb
Hercâyî olup gezmese bâzâr arasında
- 120b/ 5a Yâruè ki geçer gözleri âşüftesi çüfi
5b Bir eblehe beèzer iki aÅyâr arasında
- 6 Dil almaÀa minnet mi çeker yâr-ı Revâni
Olur mı tekellüf hiç iki yâr arasında¹³⁹
- 7 Ortaya alupdur leb-i handânını zülfi
° ahhâk gibi øalmış iki mâr arasında

(120b)

-66-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Serve øaddüè ey çanem yol gösterür reftârda
Gönçaya aÅız mı açdurur lebüè güftârda
- 2 Sînemüè her dâÅı bir defdür elifler nâylar
İelesen dem dem úceb mi meclis-i dildârda
- 3 `âne-i dilde hayâl-i øadd ü zü[l]füè gûyiyâ
Naø olınmış serv ile ävûsdur dîvârdan
- 4 Sâdelik uÅrıladıÅ' için ruhuèdan dil-berüè
Açdılar uÅrı gibi äyineyi bâzârda
- 5 Lâle-ruhlardan çorar göelüm Revâni dil-beri
Gûyiyâ bir âfldur kim Åonç'arar gülzârda

-67-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Æaè degüldür olmasa meclisde cânân her gice
Ey göèül oşşalımaz çüm mâh-ı tâbân her gice
- 2 Nice gün øâmaya çarhuè başına her çubh kim
Meh gibi dil-ber yatur øoynında úryân her gice

¹³⁹ Mahlas beyti bu olduğundan son beyitle yer değişmelidir.

- 3 ~asret-i zülf-i zenaḥdānuēla ey Yūsuf-cemāl
ÇaĀrıŝup feryād iderler ehl-i zindān her gice
- 4 Meclisüēde çubḥ olunca yanuban yaølmaĀa
Mümdür ey māh o şemü-i ŝebistān her gice
- 5 Hecrüē olmışdur Revānī dil-rübālar miskini
Eksük olmaz tekyedür elbette mihmān her gice

-68-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Od urdı ruḥları yine cān ḥānumānına
YaĀmacı çaldı gözleri dil kārbanına
- 2 Çoø cevrini çeker bu göēül Āamzeē oøınuē
Nice ŝikāyet eylesün geçdi cānına
- 3 Ġamzeē bir aĀa girdi gözüē yol baçar gibi
Zülfüē giriş çoøup yine øaŝuē kemānına
- 121a/ 4 Ser-keşlik itme yāy gibi ũŝıøa iēen
Oø gibi kimsenüē güzelüm girme øanına
- 5 `øŝ dem durur Revānī bugün vaçfın ideli
Güyā ki ḥabb-i misk alupdur dehānına

Der-kenār

(81)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Dil seyr ider güzeller ile bir kenārda
Ŗol çu gibi āırmaz aøarçu ile zārda
- 2 `andān olursa yārı görüp n'ola ḥüblar
Güller ũceb degül açılursa bahārda
- 3 Bu şehr içinde saēa n'ola raĀbet itseler
MerĀub olur güzel çanemā her diyārda
- 4 Öykünmez idi laülüēe beēzüēde sāøiyā
Keyfiyyet olmasaydı mey-i ḥøŝ-güvārda
- 5 Görüp Revānī yārı raøib ile didi ki
Bir ŝādı yoø ki Āamsuz ola rüzigārda

(82)

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 RengİN lebüè ki göèlümüz almışdur âl ile
Nâzüklük ideyin aèa ben bir hayâl ile
- 2 Bir noøaa øoyamaz senüè üstüèè hùblar
Beèeş bulunmaya saèa bu hâl ü haâ ile
- 3 æaddüèè serv beèzeye mi çünki ney-şeker
Öykünemez saèa bu øadar yâl ü bâl ile
- 4 Mescidde indi germ oluban çüfi dem ider
Ol dahı aân ider kişiyè gör bu hâl ile
- 5 Sâøiyi meh-pâre elindeki cãm-ı mey
Bir âfitâbdur ki aâar pış-hilâl ile
- 6 İncinmesin Revâni Âam-ı rüzigârda
Dâyim muçâhib ol yüri defûi melâl ile

(83)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 ~üsni mecmûası zeyn olmaz idi haø bu øadar
Arada kâküli ger düşmese sünbül yirine
- 2 Pâdişâhum güzelüm hıçmete âurmışdur dil
ç atun almalı degül øullan anı øul yirine
- 3 Ruħı gül-gün ile øoşaydı çü şeb-diz çaçın
Vireyin cân u dili ben dahı ögdül yirine
- 121a/ 4 Yazalum yine Revâni nice rengİN Âazeli
Tâze güller çunalum yâra øaranfül yirine

(121a)

-69-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey göèül çøødur işüm şol laû-i şeker-bâr ile
Girse tenhâda elüme söyleşürdüm yâr ile
- 2 Ey güneş kùyında yetmez mi bu devlet saèa kim
ç alınursın her yaèa şol sâye-i divâr ile
- 3 Alalar çanmaè bütün Ferhâd øanlar aâlayup
Eşk-i hüninin sevüpdür dâmen-i kühsâr ile
- 4 Ğamzesinüè göz göre âşüftesi geçmek neden
æılıç ayırur bizi şimden girü aâyâr ile
- 5 Ğonca vü gül defterin virdi Revâni bââda

Na^m-1 renginüè çıøaldan defter ü àumâr ile

- 6 İttifâk idüp cihân hâlönü meftün idelüm
Döstum sen nâz ile ben şive-i reftâr ile

-70-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ğarra olmışdur nigârüm hüsni-i bi-hem-tâsına
Nitekim maârûr olurlar hâceler dünyâsına
- 2 Yâr elif-veş âârıdur râ øaşıdur igri olan
æorøarın tâ ki bahâne bulalar o râsına
- 3 Ceng ider hâlø içre âurmışdur güzel sevmeè diyü
Bilmezüz üşşöler ile vâü^üè àavâsı ne
- 4 Raħm iderdüè her ne deelü seng-dilseè nâçihâ
üÅşöuè derdine baøsaè yâruè istiânâsı ne
- 5 Sen Revânî âsitân-ı döstdan dür olmaıl
Lâyø oldur øul hemân hıçmet ide mevlâsına
- 6 ç aølamazdı mâh-ı nev laüini øoyunında müdâm
Müşteri olmasa gerdün sözlerüm helvâsına

Der-kenâr

(84)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `üblar nâzı kime eylerdi üşşø olmasa
Şive-i üÅçrâyı kim görürdi Vâmø olmasa
- 2 øoyunına øoymazdı ey dil dil-berüè taçvirini
ç u gibi âyineler dildâra üşşø olmasa
- 3 Yâr ile çøødur üaløam nâçihâ maüür âut
Ben daħı çüfi olurdum ger üalâyø olmasa
- 4 Göreyin hançerler altında güneş gibi anı
ç ubh-veş şol kimse kim mihrüède çadıø olmasa
- 5 Mestlik gibi Revânî olmaya hergiz çanur
Kâşki üalem içinde kişi ayø olmasa
- 6 ç üfiye âün eylemezdüm olmasa müfsid eger
Zâhide incinmez idüm ger münâfıø olmasa

(85)

Mefüülü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yüz virmiş idi ũş10a devrân geçen gice
Kim bezmümüzde şemúidi cânân geçen gice
- 2 Sûsen çurâhî câm-1 gül ü Æonça nuøl idi
Bezm olmış idi tâze gülistân geçen gice
- 3 Taht-1 revâna binmiş idi beg olup şarâb
Sancaø çekerdi şemú-i şebistân geçen gice
- 4 Sâøi çurâhî øalúasınıuè mehteri olup
Nevbet çalardı naúra-1 mestân geçen gece
- 5 Gün Æamayınca øomaduø elden piyâleyi
Câm-1 şarâb idi meh-i tâbân geçen gice
- 6 Bilsek nedür harâmî midür bu Revânî kim
; oyup nigârı eyledi úryân geçen gice

(86)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ey çanem göelüm benüm şol laú-i âteş-tâb ile
Şîşedür güyâ ki Æolmuşdur şarâb-1 nâb ile
- 2 Dòstum ũş10laruèla bâde-nüş ide kim müdâm
Sen çurâhî gibi meclisde otur âdâb ile
- 3 Öpüşür Æayrılar ile ũş10uè øanı durur
; øbet itmelü degüldür ol leb-i únnâb ile
- 4 Biz øadeh gibi ayaÀ üstinde hıçmet idelüm
~úb olur mey çøbetin øılmaø kişi ahbâb ile
- 5a Bezme ârâyış Revânî dâyimâ virür øadeh
121b/ 5b Gülsitâna nite kim irür şeref Ælâb ile

(121b)

-71-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ÇoÀ işler zülfüè el altından ey meh şâneye
Æoøınur nâzüklük ile leblerüè peymâneye
- 2 Çenber-i zülfi úlâmet øıldı çeşm-i laúine
`aløa açmaø ũdetidür kâfirüè mey-ħâneye
- 3 Rüşen olsa mihr-i rüyuèla y1010 göelüm n'ola
Pertev-i hürşid ey meh-rü girür virâneye

- 4 Şemüdiè germ olmasun âhir gelür ortaya yol
Devr-i hüsninde niçe dil uzadur pervâneye
- 5 Gördügi hùba Revâni yine ser-hòşluø catar
Hem-øadeh düşmiş sen gözleri mestâneye

-72-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 úAks-i ruhsârum benüm ol tiÀ-i âteş-tâbda
ı anki nilüfer dürür bitmiş derün-1 âbda
- 2 Sinede nâhun nişânınuè yanında dâÀ-1 Âam
Beèzer ol øandile k'ola güşe-i mihrâbda
- 3 Söyledür râzın girüp göèline her bir ûşıøue
Bilmezem kim bu ne hâletdür şarâb-1 nâbda
- 4 ` ırøasıyla tâcını rehn-i mey eyler døstum
æanøı zâhid kim göre mey-gün lebüèi hÿâbda
- 5 Egdi dildâruè Revâni yalvarup ebrüsını
æaldı ser-keşlik hemân bir kâkül-i pür-tâbda

-73-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Hem-dem olalı göèül laü-i şeker-hÿâlar ile
` âarum eglenimez àüä-i güyâlar ile
- 2 Ferahından nice raøç urmaya meclisde øadeh
Dâyimâ çoħbet ider dil-ber-i raúnâlar ile
- 3 ı üfiyâ haløa-1 çikre nice meyl ide göèül
Başı hòşdur çün anuè zülf-i semen-sâlar ile
- 4 Oølaruèdan yine zeyn eyledüè ey øaşı kemân
Sinemüè bâÀçesin serv-i dil-ârâlar ile
- 5 æorøaram saèa Revâni geçe bir naøş-1 nigâr
Ellerin çün yine naøş eyledi hınnâlar ile

Der-kenâr

(87)

Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Ey göèül şol haâ-1 nigârı gör e
Ya şu hâârdaki Âubârı gör e
- 2 Nâr-1 haddüèle ey øamer-çihre

Æutuşupdur şu lâlezârı gör e

- 3 Bezm-i sâøide nice içmeyelüm
Başumuzda olan humârı gör e
- 4 SâÀaruè yegnicekligin aema
Sen çurâhîdeki vaøarı gör e
- 5 Neler itdi Revâni baèa neler
Şol iki yüzlü rüzigârı gör e

(88)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 úÁşılârlarını øomaÀ' için ızârâbda
Nüşa yazar haà şeref âfitâbda
- 2 Her lah®a meclis ehline ayaø çular yürür
Çoødur harâm-çâdelik ey dil şarâbda
- 3 Dil-berler ile çoħbet idüp mey içüè diyü
Söyler zebân-ı hâl ile çeng ü rebâbda
- 4 Bir çerre deelü luáfını biè kez hisâb ider
Ammâ cefâsı hiç çayılmaz hisâbda
- 5 Öpüşmek ile çanmaz imiş döstum urup
Görmüş Revâni bendeè anı bir kitâbda

(89)

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Sögdüg' için øalma yâruè laû-i şeker-bârına
Ey ûøil çü øalmaz âüânüè güftârına
- 2 Nâme-i eşûarımı başında yâruè dirgüren
Gonça-ı zanbaø øomuş dil-ber yine destârına
- 3 Bezm-i hüsninde lebi câmumı nüş itmek diler
Baş øoyup ebrüsü yâruè zülf-i ünber-bârına
- 4 Bûse aèsam ol âbib-i cân söger ben hasteye
Şerbete şekker øatar andan virür bimârına
- 5 Dil-rübâlar yolına varın Revâni harç ider
Bir øalenderdür dimez øalsun bugünüm yarına

(90)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Şevøüm ziyâde olmaĀın anuè ĀudaĀına
Bir àiä yazmışam yine göelüm øapaĀına
- 122a/ 2a Bezm ehline əlařdı gice yār için øadeĥ
2b Beèzer Ćurāĥi nesne øoyupdur øulaĀına
- 3 Cem sãøinüè göreydi eger pãdiřalıĀın
æul olmaĀa düşerdi eline ayaĀına
- 4 Yāruè ĥayāli Ćıømasa dilden ũceb degül
Bir pãdiřāhdur ki girüpdür otaĀına
- 5 Dildāra dil virüp yine bu āabú-ı naĥl-bend
Bir tãze Āonça baĀladı bir gül budaĀına

(122a)

-74-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Her øaçan şiür øøusam ol øadd-i mevzùn üstine
Dirgüren yāruè øøursaè yine efsùn üstine
- 2 Sinede nāĥun niřānı üzre dāĀ-ı mühr-i yār
Güiyā bir noøādur øonmıř durur nùn üstine
- 3 Düşde görmiř nāfe-i Leyläyı bir Ćāhib-na®ar
Boynını egmiş āururdı øabr-i Mecnùn üstine
- 4 ` øř øuřatmıřdur miyānuè çevresin cānā kemer
Ejdehādur kim əolanmıř genc-i æārùn üstine
- 5 Al kãĀıĆ üzre yazarlar Revāni ĥüblar
Her ne şiüri kim diseè bu ĥadd-ı gül-gùn üstine

-75-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Na®ır olmış nergisüè gül-berg-i sır-āb üstine
~ākim olmış øaşlaruè māh-ı cihān-tāb üstine
- 2 ũdde alnuèda øurbān øanını didi gören
Bir øızıl gül bergidür düşmiş yatur āb üstine
- 3 æan işin mi eyledi yanuèda ey vāũ® senüè
Kim niçe söz söyledüè ĥaløa mey-i nāb üstine
- 4 Gözlerüm tekrār yazsun mācerāmı øapuèa
Kim müøennā ĥaā yazar naøøaşlar bāb üstine
- 5 Hiç terk itmez Revāni øaşı sevdāsın göèül

Bir kebûterdür ki øonmıř mihrâb üstine

-76-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1   ` âk eylemişem yüzümi zîr-i øademüede
İşüm øızıl altun senüe ey şeh øademüde
- 2   ~üriler ide hâk-i mezârını ziyâret
~asretle şu kim cân vire derd ü elemüede
- 3   Bir bûseye úahd itmiş idi virmezdi laulüe
Ey Åonça-dehen øıldı senüe ol keremüede
- 4   Çeksün saea bir kişi çurâhi gibi boynun
SâÅar gibi ben øan yudayın bezm-i Åamueda
- 122b/ 5   Vâû® sözine k'ey çaoın aldanma Revâni
Nüş eyle řarâbuèı var ol kendü demüede

Der-kenâr

(91)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1   İrdi peykân şu øadar türlerüeden tenüme
Yine cevşen giyürüp türüe ucından tenüme
- 2   Öliceb bâri çurâhi øıluèuz hâkümden
æoya tâ sâøi-i gül-rüh elini gerdenüme
- 3   Bilmezem küyuè itine ne günâh eyledüğüm
Ki beni çekdi çevürdi yapışup dâmenüme
- 4   ~âçlum båd-ı hevâ âh-ı seher-ħizümden
Yařumuè øaareleri dâne durur ħırmenüme
- 5   Gül gibi başumuè üstinde Revâni yiri var
Yâr seyrân iderek gelse ne var gülşenüme
- 6   Bir øalender güzelin sevdi Revâni yine dil
Æaødı zincir cefâsını n'idem gerdenüme

(92)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1   æande kim řevø-i ruĥuèla eylesem bir odlu âh
İdinür âteş-perest olanlar anı øıblegâh
- 2   AÅlamaødan üřıø-ı miskinüe aÅarmıř gözi
`âl-i ruĥsarı güneşde yatmadan olmış siyâh

- 3 Yâr cevriyle yıııldı âh göëlüm kişveri
Memleket maımür olmaz @âlim olsa pâdişâh
- 4 Devlet-i hüsnuède ben mülk-i belâ sulâniyam
Nâle âblumdur âlem âhum gözüm yaşı sipâh
- 5 Ne oèulmaz derde uâramış Revâni ey âbib
`aste olup úşø elinden dâyim eyler âh u vâh

(93)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `aâmı dil-ber tırâş itdükçe olur pâdişâh
`üblø milketini -arb-1 tüâ ile eyler nigâh
- 2 Dün Âaribüedür diyü küyuè aolanur tâ seher
Döstum hikmet budur şeb-revlik itdügine mâh
- 122b/ 3 ~üsnuèuèe cânâ birin ol itdi şol øadd ü dehân
Ol sebeddendür ki eyler üş1ø-1 dil-ğaste âh
- 4 Didiler kime øul olmışsın didüm bir hâceye
Didiler kimdür efendüè didüm bir pâdişâh
- 5 `aste øılmışdur Revâniyi dehânuè hasreti
Sevdügüm yoø yire ölsün mi yazuø bir bi-günâh

(122b)

-77-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sen mi öğrendüè cefâyı Âamze-i bidâduèa
`üb taüim eylemişsin âferin üstâduèa
- 2 Bulmlerle ey elif-øâmet boyum dâl eyledüè
Pâdişâh-1 hüsnsin andan cıÂar mı aduèa
- 3 Devr-i hüsnuède şehâ gün başına biè øan ider
Hây dimezseè eger şol Âamze-i cellâduèa
- 4 Nağl-bendüè mümdan dökme egerçi servi-vâr
Cânı yoø ki öyküne bu øâmet-i şimşâduèa
- 5 Rağm iderdüè sen Revâniye benüm çøø sevdügüm
Aèa øıldıAuèe cefâlar gelse bir bir yâduèa

-78-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Yâr kim ruĥlarını zeyn ide kâküller ile
Nahl-i güldür ki bulur ziynet-i gül-bünler ile
- 2 Virelüm bezme şeref sâoî aolularla yine
Meclisi zeyn idelüm tâze ızıl güller ile
- 3 Beelerüe ĥâlî degülse ne üceb sineeden
; aolanur øande kâfür ola fülfüller ile
- 4 İdelüm çeng ü çeÅân ile gülüe coĥbetini
; alalum üleme âvâze-i bülbüller ile
- 5 Gülşen-i cânda Revâni nice güller açılır
Yâr dülbendini zeyn itse øaranfüller ile

-79-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Didüm ol yâra göeül ĥaste meded dârüya
Didi hiç beezemez ancaø öliceğ çayruya
- 2 Seng-i mâh ile felek döğmez idi sinesini
üÅşø olmasa o gün yüzlü hilâl-ebrüya
- 3 Çekeğör sineeè şol yâr-ı kemân-ebrüyı
Ey göeül øuvveti saüy ile getür bâzuya
- 123a/ 4 Ne için baş øoşasın Åamze-i ĥün-rîze göeül
üÅøil olan kişi uyar mı delüøanluya
- 5 Kendüden gitse Revâni n'ola üşø ile müdâm
Mestlik ĥâleti iltür kişiyi uyĥuya

Der-kenâr

(94)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Lebi üzre âlısım ancaø görinen ĥaâ-ı cânâne
Yazılmış ism-i aüâmdur meger mühr-i Süleymâne
- 2 N'ola øurbân olurlarsa senüe yoluèda üşøolar
Bu üslüb üzre gülşendür erenler hep bu meydâne
- 3 Görinen mâh-ı nev çanmaè øamer küyın aolanmaÅa
O zerrin şeb-külâhını øıvırmışdır levendâne
- 4 Benüm' çün geh şarâb içer gehi oÅlan sever dirsın
Ne virdüe alırmazsın sen be çüfi bir müselmâne
- 5 Dil-i üşø ceres gibi fiÅân itse üceb olmaz

Güzel Çüretler ile çün müzeyyendür bu büt-ğâne

- 6 Ne devletdür bu ya Rab kim gedâ-yı kûy-ı úşø olan
Mağabbet tahtğâhına geçüpdür pâdişâhâne
- 7 Revâni kûy-ı dil-berdür temâşğâhı úşşâøue
Bahâr olduøça ûrifler varurlar bâÂa seyrâne

(95)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bahâr oldu yine lâle ele cãm aldı rindâne
Benefşe şeb-külâhını øıvımışdur levendâne
- 2 ~abâb-ı mey gibi zâhid şarâba virüben tâcın
İçer rind-i cihân olmuş gezer mey-ğâne mey-ğâne
- 3 Æutup meclisde dildârı güç ile bûsesin almış
æosun bi'llâhi ey sâøi ħarâmlîAi peymâne
- 4 Murabbaûlar göyüp çüfi müÖelle0 nüş ider dâyim
Geçüp mey-ğâne çadrında oturmışdur emirâne
- 5 Revâni ûrif ol elden düşürme ħâtem-i cãmı
Bilürsin øalmamışdur çün cihân mülki Süleymâna

(96)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Leblerüè şevøi yine bâde-perest itdi beni
Sâøiyâ cãm-ı mağabbet øati mest itdi beni
- 2 Şimdi mi itdi çanursın bizi bed-nâm şarâb
ı üfi rüsvâ-yı cihân cãm-ı elest itdi beni
- 3a Ol âbib-i dil ü cãn baèa devâ itse n'ola
123a/ 3b `astelikler Âam u derd ile şikest itdi beni
- 4 Kimseler úşø elinden yaøamı øurtaramaz
Çünkü şeydâ bugün ol sâüd ü dest itdi [beni]
- 5 Ben Revâni gibi mey-ğâneyi terk idemizin
Leblerüè şevøi yine bâde-perest itdi beni

(123a)

-80-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Düşüp bend-i ser-i zülfe siyeħkâr olmasun kimse
İlâhi kâfistânda giriftâr olmasun kimse

- 2 ~abâb-ı mey gibi başdan çıoar âvâzesi âhir
Hey ol gül yüzlü sâoıye hevâdâr olmasun kimse
- 3 Şarâb içer diyü oanlu çıoarduè cümle úşşâoı
Senüè yanuèda ey çüfi günehkâr olmasun kimse
- 4 Egerçi hüsn dükkânı yüzün zeyn itdi dil-berler
Bu yazaruè metâúna haridâr olmasun kimse
- 5 Mahabbet câmını sâoı senüè úşouèa nüş itdük
Bu bezm-i úşodur bunda oo hüşyâr olmasun [kimse]
- 6 Murâdum naoşını hergiz getürmez âası gerdünuè
İlâhî şeşder-i Âamda øalup zâr olmasun kimse
- 7 Şarâb içmek güzel sevmek Revânî çanıat olmışdur
Benüm âväre göelüm gibi bî-kâr olmasun kimse

-81-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Mey içmemek olur mı o Àonça-dehân ola
Meclisde hem-øadeh leb-i şekker-feşân ola
- 2 Altun piyâle ile gümüş tebsi ay u gün
Bezmümde sâoı k'ol nâ-mihribân ola
- 3 Zâhid şarâba tevbe mi olur bu demde kim
Tâze bahâr ola gül ola gülsitân ola
- 4 Uçlan göeül aolaşma görüp Leyli zülfini
Mecnün gibi cihânda yeter dâsitân olma
- 5 ~üsnüè zamânidur ne diyem şimdi ben saèa
æadrin Revâninüè bilesin bir zamân ola

Der-kenâr

(97)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Bezm-i firøatde çıoup çâk ideyin pïreheni
Çünkü mahşerde göeül kimsenüè olmaz kefeni
- 2 Niçe çâk eylemeyem gül gibi ben pïreheni
Ki øoçar câmesi øarşumda o nâzük bedeni
- 3 Ğam-ı hattüela ölürsem çanemâ haşre degin
Sebz cübbe örter benüm üstüme øabrüm çemeni

- 4 Gül yüzüè seyrine Çanma ki haáuè mâniúdur
Kendü kirpügüm olupdur baèa gözüm dikenî
- 5 Dòstum devlet-i hüsnüède aèarlar şimdi
Benî úşşâø arasında güzellerde seni
- 6 Servüè ol şemú-i cefâ-pişeyi ey dil n'ideyin
Sözümü eslemedüè vâý seni vâý seni
- 7 Kîmyâ gibi Revânî işin altun itdi
Olsa yanuèda kimüè dil-ber-i sîmîn-bedenî
- 8 Laúüè evçâfin işitmese Revâniden eger
Ötünüp ø1pø1z1l olmazdı úø1ø yemenî

(98)

Fâú1lâtün Fâú1lâtün Fâú1lâtün Fâú1lün

- 1 Tâze güldür gerçi dil-ber hârlardur hem-demi
æ1ldı âvâre çabâ gibi benî anuè Âamı
- 2 Gözlerüèdür hüsn meydânında iki geşt-gîr
K'anlaruè ey dil-rübâ ebrûlaruèdur pür-Âamı
- 3 Firøatüède gözlerüm yaş ile Âamgîn olmasa
Áteş-i âhumla ey dil-ber yaøardum ülemi
- 4 úÁ1ø-1 miskinine bu demde biè ihsânı var
Ol perî-peyker nigârum (nigârum) âdemîdür âdemî
- 5 Laú-i dil-ârâ Revânî dil uzatmış sehv ile
Sengsâr itdi cihân halø1 anuè' çün cânúm

(99)

Feú1lâtün Feú1lâtün Feú1lâtün Feú1lün

- 1 úArz-1 hâl itmege çün vâsıâdur hâme dağ1
Nâz idüp kâÂ1da burduÂ1 nedür nâme dağ1
- 2 æuvvet-i sîm ile øuçdı çü miyânını kemer
Ne nezâketle kenâr itdi úceb hâme dağ1
- 123b/ 3 Gün yüzüè şevø ile zülfüè zülfüè varsa n'ola dil
úAzm iden Kaúbye uÂrar Çanemâ Şâma dağ1
- 4 Dîde-i câm ile endâmuè1 seyr eylesün
Varma sîm-beden nâz ile hammâma dağ1
- 5 Bî-øarâr olsa Revânî n'ola Çu gibi göèül
Çünkü üÁ1ø geçer ol servüèüè endâma dağ1

(123b)

-82-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çün bahâr irdi øoma cãmı elüeden gül gibi
Sâøiyâ söylet Çurâhiyi yine bülbül gibi
- 2 Æolu içüp öpmek istersem ruhuè úayb eyleme
Bir øadeh mey kendüyi cânâ belürdür gül gibi
- 2 Şâne beèzer dil uzatmışdur muânber zülfüèe
Kim perişân-ħââr olmuşdur yine sünbül gibi
- 3 `òş yaraşmış cãme-i ħüsnüè bu miskîn-ârâz
j indide çıømış meger zülfüè daħı kâkül gibi
- 4 Mevsim-i güldür Revâni øoma elden cãmı kim
Olmaya bir meşrebi çafi muçâhib mül gibi

-83-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Ey perî øande idüè kim yine divâne gibi
Dil-i âşüftemiz odlara düşüp yana gibi
- 2 Hele bu gice kimüè meclisinüè şemû idüè
Ki ħased odına yaøduè beni pervâne gibi
- 3 Rindler meclisine varma emerler lebüèi
Gerçi el üzre âutarlar seni peymâne gibi
- 4 Gitmemiş daħı başından eðer-i cãm-1 şarâb
Uyumamış bu gice nergis-i mestâne gibi
- 5 Zülf-i dildâra Revâni el uzatmış aÅyâr
Göreyin ki eli øurusun anuè şâne gibi

-84-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 j anmaèuz meyden øızarmışdur ruħ-1 cânânumı
Öldürüp ben ħastesin yüzine sürdi øanumı
- 2 úÁşıø olmuş jâle seng ile döger gögsini gül
æande görmüş bilmezem bu Aonca-1 ħandânumı
- 3 Mâh-1 nev gibi güzeller birbirine dâyimâ
ParmaÅ ile gösterür ol meh-i tâbânumı

- 4 Ne oadar sengin-dil iseè rahm iderdüè sen baèa
æ1ccay1 cãñã auyarduè oousaè destãnumı
- 5 Nesneèüz yoødur Revãni çün şarãba virmek
Rehn-i mey eyleè varup mey-ħãnede divãnumı

Der-kenãr

(100)

Feülâtün Mefãülün Feülün

- 1 Yidi gül ũarızuè abancasını
Burdı zülfüè benefşe pençesini
- 2 Bu günü irteye øomaz göelüm
Hep şarãba virür gelencesini
- 3 æararur mıydı sünbülüè cismi
Çekmese zülfüèèè şikencesini
- 4 Görmedük bir senüè gibi fettãn
Sevmişüz dil-berüè biz ancasını
- 5 Buse ile Revãni ansa n'ola
ũÁş1øuè canına øiyancasını

(101)

Mefãülün Mefãülün Feülün

- 1 Eline lãle almış yine cãmı
Cihãndan almaÅ için intiøãmı
- 2 Æutup yãrı oper meclisde her dem
Piyãle başı açuø bir ħarãmı
- 3 Namãz içinde (de) görmişem nigãrı
Dönüp bizden yaèa virmez selãmı
- 4 Misãfir olalı kuyuèda göelüm
Gözine gösterür mi Mıcr u Şãmı
- 5 Revãni ħamseye baømazdı hergiz
Bu beş beyti görse Ni®ãmı

(102)

Mefülü Fãülâtü Mefãülü Fãülün

- 1 æıldı şarãb bülbül-i güyã güzelleri
Gül gibi açdı bãde-i ħamrã güzelleri
- 2 Degül mi ziynet iden naħl-i gülleri

Açsa úceb mi zülf muáarrâ güzelleri

- 3 Göelümi yârdan ayırup alımayalar
Bir yaèa olsa götüri dünyâ güzelleri
- 4 Biè yıllıø âşinâlîÂı terk eyledi göeül
Bir kerre görmek ile şü raúnâ güzelleri
- 5 Cânânesin Revânî alurdı øucaÂına
Bir kimse olsa eylese yaÂma güzelleri

(124a)

-85-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Görmedüm mey-ñänenüè hergiz ÷arâb-âbâdını
Ne mübârek günde örmüşler anuè bünyâdını
- 2 Sâøî-i şîrîn-kelâm ile içerdüè sen şarâb
Bilseè ey çüfi eger ûlemede aAzue dadını
- 3 Hây hânüm çîn-i zülfüèden haâuè şekker çeküp
Gözlerüè Tâtârı yıødı göelümüè BaÂdâdını
- 4 j anût-ı úşø içre dil feryâdı hiç aèdurmadı
æâbil-i şâkird olan unutturur üstâdını
- 5 Dil mey ü mañbübsuz hergiz Revânî olımaz
` aylı müşkildür kişi terk eylemek muúâdını

-86-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ~üsñ ile âfâøı âutmışdur nigârum gün gibi
Yalıèuz yügrük giçer ol şeh-süvârum gün gibi
- 2 Gerdiş-i gerdüñdan efÂân eylemezdüm incinüp
Gayrıya yüz virmese hercâyî yârum gün gibi
- 3 Dirler simin-beden atuèa çayd olur seni
İşidelden øalmadı hergiz øarârum gün gibi
- 4 Sâøiyâ bir cürúa çunsaè câm-ı mihrüèden baèa
úAyş u úşretle geçerdı rüzigârum gün [gibi]
- 5 Yârdan görsem Revânî çerre deèlü merhamet
úÁlem içinde olurdı iútibârum gün gibi

-87-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Áşinâlıø senüè ile ezeliðür ezeli
Bize nâz itme ièende be güzeller güzeli
- 2 Mey içe içe çurâhî boÀazı virði ele
Æutdılar sâÀarı boyandı øızıl øande eli
- 3 İ aøın aldanma göèül vâû®üè uçurmasıdur
æaçan olur ki melek ola nigâruè bedeli
- 4 AÀlamaødan nice olurdı ðarâbât ehli
Zühdi çüfinüè eger olmasa idi úmeli
- 124a/ 5 Na®mına hùblaruè aÀzı çuyı aøsa n'ola
Çün Revâni saèa bir bûseye dir bir Àazeli

Der-kenâr

(103)

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Bezm-i vicâl-i yârını ðarân eyledi
Göelümi bir øadeh mey ile hòş-dem eyledi
- 2 ũşø odına yaøan beni göèül durur göèül
Gözden degüldür aÀladuÀum göz nem [eyledi]
- 3 Cân hastesi çaÀlamaÀa hiç çâre yoÀ idi
Yâruè lebine vardı göèül emsem [eyledi]
- 4 Adamlıg öÀredür bu güzeller perilere
Ol yârını vefâ nicesin âdem [eyledi]
- 5 ` aâ-ı lebüese gördi Revâniyi cân virür
Áb-1 ~ayât giymedi øara mâtem eyledi

(104)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Zülfi Mûsâ Yed-i Beyzâ ruhı ũsi-deheni
æaş dü alnuè øaram gözleri Veysel æarani
- 2 Küyınuè âaşlarını áutdı yine reng-i úøiø
Bu benüm øanlı yaşum Rûma getürmiş yemeni
- 3 Áşinâlıø görünür n'ola lebüeden çorsam
Bu güzeller arasında gözüm ıçardı seni
- 4 Nâfe-i züfüè öger müşgi øoyup båd-ı çabâ
Çin ü Mâçine varup gezdi ` iâã vü ` oteni

5 `āme-i na^m-1 Revānī nice bahridür kim
Açmadı kirpüginüè ucına dürr-i úAdeni

(105)

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

1 Ben nice tesbîh idem şemúe o hadd-i meh-veşi
Şemúhòd bir boĀazı iplü ışıødur āteşi

2 Ol kemān-ebrüya dirlerse úaceb midür perî
Kim øanat olmış iki yanında anuè terkeşi

3 ğahn-1 gülşende çanavber gibi göèüllenmese
Beèzedürdüm øāmet-i dil-cüya serv-i ser-keşi

4 Çeşm-i mestüden göèül havf eyleyüp øaçsa n'ola
Æıfl olan cānā øaçar her øande görse ser-ğòşı

5 Gözi yaşından Revāninüè çam ey serv-i nāz
Kimseye ũilemde çünkim ıççı øalmaz göz yaşı

(106)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

1 Bir siyāhî güzelinüè bugün oldum nökeri
Māh-1 nevdür øılıcı øabzası gündür siperi

2 Ferağından anı altında øarār eyleyemez
Götürür berg-i güli nite ki bād-1 seheri

124b/ 3 Atı izine hilāli nice teşbîh ideyin
Ki hilāl anuè [ile] øopāoludur reh-güzeri

1 Seyrine her kişinüè māniúolan hañceridür
Yohsa ol yarı güzel gösterür altuè kemeri

2 Mülk-i hüsn içre Revānī n'ola beglense nigār
Oldı ũaşşoları öeince anuè yeèiçeri

(124b)

-88-

Mefüülü Fāülātü Mefāülü Fāülün

1 ũşşāø oldı haløa-1 zülfüèle ` ayderi
Cemúoldı bir yire yine iølim erenleri

2 Leşker çeküp gelürdi işigine ay u gün
Bir kez diyeydi ol şeh-i húbān bize biri

3 ũşøı cihānda kendüye iş eyledi göèül

Böyle olur kişi olıcaø maçlaħat eri

- 4 Mülk-i cemâli leşker-i haâdur bozan yıøan
Mıçr üstine çekildi yine Hind leşkeri
- 5 Gördüm Revâni şürüè øøur bir güzel bugün
Başında mâh-1 nev gibi tâc-1 øalenderi

-89-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Bu çarħ bize döne döne øıldı cefâyı
Göstermedi yâr ise göèül mihr ü vefâyı
- 2 Her dem güzelüm Âamzeè ider câna cefâyı
Zülfüè getirür başuma her laħ@a belâyı
- 3 Âyine úceb mi yüzüèe olsa muøâbil
Çøø yüz gören ider çanemâ terk-i hayâyı
- 4 Meyden øızarup úrz-1 cemâl eyledi dildâr
Gösterdi şafaødan çanasın şems-i liøâyı
- 5 Göelüm yine mecnùn oluban ââlara düşdi
Ey gözleri âhù seni arayı arayı
- 6 Öldürecegin úşøa Revâniyi bilürdüm
Çøødan øøumışdum güzelüm ben bu duüâyı

-90-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Âh kim âşüfte-dil bu zülf-i yâr eyler beni
Gâh ser-gerdân ider geh bi-øarâr eyler beni
- 2 N'eyledüm nerrâd-1 çarħa k'ol meh-i bi-mihr için
Şeşder-i Âamda øoyup gör niçe zâr eyler beni
- 125a/ 3 ; atdılar naøøâşlar mecnùn diyü taçvirümi
Böyle rüsvâ üleme naøş-i nigâr eyler beni
- 4 Göresin kim úşø meydânında ne tozlar øopar
Pâdişâhum Âam yoluèda çün Âubâr eyler beni
- 5 Cismüm inceldüp Revâni iki bükdi øaddümi
Güşına beèzer zâmâne güşvâr eyler beni

Der-kenâr

(107)

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 æılma dükkāmı öèinde varup ey dil zārı
Yoø durur ħāçelerüè øalb ile çün bāzārı
- 2 Güzel oldur ki cihān ħaløı aèa ũşıø ola
` Ħace oldur ki anuè çoÀ ola ħıçmetkārı
- 3 Bir yeşil àüä durur çarĥ sarāyuèda senüè
Pādişāhum meh-i nev olmış anuè minøārı
- 4 Cān çatup derdini alsam baèa āaın eylemeèüz
Bu cihāndur çün olur her kişinüè bir kārı
- 5 Cān metāúmı aèa çarmaÀa dil dellālı
Günde biè kerre Revāni āolanur bāzārı

(108)

Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 Sen Åonca-leb nigāra ne ĥøş gül didükleri
` ādim benefşe zūlfüèe zünbül didükleri
- 2 Æoldurdı āh u nale ile gül øulaÀını
EfÅānum işidelden o bülbül didükleri
- 3 Sensüz baèa ĥarām ola ey ~ıçr-ı ĥaà nigār
Åb-ı ~ayāt eger olursa mül didükleri
- 4 Mektüb-ı ĥüsne øaşları ser-nāme yazalı
Oøunmaz oldı şimdi teressül didükleri
- 5 Gül mevsimi irişdi meye tevbe eyleme
Yoødur Revāni sende āāammül didükleri

(109)

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Görelî gözlerüm ol nergis-i mestāneleri
İĥtiyār itdi göèül güşe-i mey-ĥāneleri
- 2 Muāribā luāf idüben al elüme çeng ü rebāb
Sāøiyā laulüè ile çun øolu peymāneleri
- 3 Vāü@ā luāf idüben pendü kendüèe vir
üÅşıøuè semü øabül eylemez efsāneleri
- 4 Gel bu eyyāmı hebā itmeyelüm Åaflet ile
Ki Õebāt üzre degüldür bu ũmür ĥāneleri
- 5 Ey Revāni n'ola cān atduè ise yāra fedā

Terk-i cân eylemeyen bulmadı cânâneleri

(125a)

-91-

Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Câm-ı şarâba eyler iseè n'ola üzzeti
Her kişinüè elinde durur kendü hürmeti
- 2 ~ükmüèdedür bu øullaruè ammâ teraħħum it
Dirler yeèer efendi mürüvvet şerüati
- 3 úÁşıø metâı-ı dehre çaøın virme göelüèi
Sâlik olanda olmaya dünyâ maħabbeti
- 4 Ferhâdı kimse aèmaz olupdur zamânede
Göelüm âarîø-i úşøda artardı çanıati
- 5 Tenhâda yâr ile mey içermiş ħarâm ola
Şimdi Revânî başøa görür oldı çoħbeti

-92-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol øamer-ruħsâr bir dem baèa dildâr olmadı
Nice feryâd itmeyem kim ââliüüm yâr olmadı
- 2 Bezm-i Âamda göz yaşından özge hem-dem bulmadum
Âhdan Âayrı baèa kimse hevâdâr olmadı
- 3 Gül gibi açılmadı aÂatmayınca bülbülin
Yâr øanum içmeyince lâle-ruħsâr olmadı
- 4 úÁlem içre yaptılar luâf ü mürüvvet bâbını
Bu yıøılmış göelüme bir kimse miümâr olmadı
- 5 Menüiderlermiş Revâniden âavâf-ı küyüèi
Kaübeye vardıysa øıblem ol güneħkâr olmadı

-TEMME-

Der-kenâr

(110)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Benüm ney gibi çün baÂrum delindi
æamu bu úşø râzı hep bilindi
- 2 Yaturdı ħaste olup bir bucaøda
Bi-ħamdi'llâh ki mey ayaÂa bindi

- 3 æapuèda hâli olmaz ey øamer-ruh
Güneş beèzer ki yirine ıçındı
- 4 Dehânına meger öykündi Àonça
Ki güller geldi bülbüller uÀundu
- 5 İçersin Àayrılarla sen şarâbı
Benüm bu şişe göèlüm saèa çındı
- 6 Leb-i devrinde çatılmaz olupdur
Revâni mey dahı nirhine indi

(111)

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Güneş çarha egerçi arøalandı
Ruhuè şevøi ile odlara yandı
- 2 Senüè zülfüè benüm bu dūd-ı āhum
Güneş boynına æømışdur kemendi
- 3 j aøaluèa güler çüfi güzeller
Ya gerçek mi çanursın işi hāndi
- 4 Lebüède gerçi çoø nāzüklük ey dōst
Deli zülfüè geçüpdür baèa bendi
- 5 Revâni yüz çevürmez hıçmetüèden
æuluèdur ne buyurursaè efendi

(112)

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Nev-bahār irişdi geldi yine seyrân günleri
Vuçlat eyyāmı irişdi gitdi hicrân günleri
- 2 Pādişāhum baømaz olalı dil-i divāneme
Yüregüm oynar benüm geldükçe divān günleri
- 3 `aløa haløa kākülinden seyr idersin ruhların
Ey göèül unutma çaoın bu perişān günleri
- 4 Gün gibi àibuèı göke aÀduran zülfüè dūrür
Dōstum meydān senüèdür geldi çevgān günleri
- 5 Bu Revāniye nedür her gün cefā her gün ütāb
æande gitmişdür üceb bu luāf u ihsān [günleri]

(113)¹⁴⁰

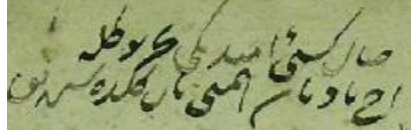
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Göeül Mecnùn-Çıfat hayrânuè olmış çaçı Leyli
Temâşâ eyleèüz vardur yine abdâluè olalı

Der-kenârda:

Evrâø-1 Mektüb 115¹⁴¹(125b)¹⁴²

-1-

-2-

Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Sûz-1 kerimüè yanında sed olmaz
Himmete øarşu nesne sed olmaz
- 2 æaldum ayaøda al elüm luáf it
Baèa øapuè gibi sened olmaz

-3-

Müfred

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

Bir Àaribem sürinür sâye Çıfat-efgende
Merhamet øıl baèa luáfuela mürüvvet demidür

-4-

Müfred

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

Pây mâlem reh-i miñnetde ünâyet demidür
Dest-gir ol øoma ayaøda şefâüt demidür

-5-

Emlâhu'ş-Şiür-i Fuzûli

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 æanÅ₁ gülşen gül-büni serv-i hırâmânuèca bar
æanÅ₁ gülşen üzre Àonca laül-i handânuèca bar

¹⁴⁰ Bu gazelin sadece matla beyti verilmiş, sonraki sayfada gazelin devamı verilmemiştir.

¹⁴¹ Bu not tertibli yazılan varak sayısının 115 olduğunu göstermektedir.

¹⁴² Bu sayfadan itibaren mürettep bölüm sona ermektedir .

- 2 æanĀ₁ bāĀuè naĥli bar naĥl-i øadüè teg bār-ber
æanĀ₁ naĥlüè mivesi sib-i zenaĥdānuèca bar
- 3 æanĀ₁ bezm olmış münevver bir ruĥuè-veş şemüè ben
æanĀ₁ şemüè şuèlesi ĥürşid-i raĥşānuèca bar
- 4 æanĀ₁ yirde bulunur nisbet saèa bir genc-i ĥüsn
æanĀ₁ gencüè ejderi zülf-i perişānuèca bar
- 5 æanĀ₁ bāĀuè bülbüli bardur Fuzülü sen bigi
æanĀ₁ bülbül nük-1 sürüdü ah u efĀānuèca bar¹⁴³

-6-

Velehu [Fuzülü' den bir maāluĥ
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

Muøavves øaşlaruè kim vesme¹⁴⁴ birle reng äutmışlar
æi[l]ıçlardur ki øanlar dökmeç ile jeng¹⁴⁵ äutmışlar

-7-

Müfred
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

Ġaribüèdür anı ĥòş dut.....berkitür
Göèül dirler ser-i küyuèda bir divānumuz øıldı

-8-

Müfred
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

.....ey gözlerüm nürü Muĥammed şāh-1 devrānum
.....aĀyār .....bilseè benüm ey māh-1 tābānum

-9-

[Müfred]

.....şehā vaçluèi..... dilemeè
.....cāna özüñ dil-ber cānı ne lāzım silemeè

-10-

[Müfred]

æilup.....dāĀ-1 cānānı
Getürmege..... begüm.....

-11-

ı alāvāt Fātiĥā[-i] Şerif Elem Neşreĥ

¹⁴³ Bu beyit kanaatimizce şöyle olmalıdır: “æanĀ₁ bülbül nük-1 sürüdü(n) nāle vü figānuèca bar”.

¹⁴⁴ Vesme: Rāstıø maānasına

¹⁴⁵ Pāş

úded 100	úded 70	úded 70
İhlâç[-1 Şerif] úded 1000	j alâvât úded	

(126a)

-1-

Der-beyân

- (1) Şükr (direm 3) Kükürd (direm 3) Jivâ (direm 3) bu cümleyi øarışdursalar
(2) Bir kimesnenüè bedeni göçüşse ol kimse yise mücerrebdür (3) øaşımaya

-2-

(1) Yâr-1 şâhid için olan buhûr çuyın beyâmıdur (2) Bir buçuø ve øıyye gül-âbı bir øalaylu æencereye øoyalar içine dökülmiş øırø dirhem (3) haçal-bân øoyalar ana gül-âb øaynaduødan çoera øoyalar øarışdurı øarışdurı (4) bitürelor ve pişdügi anda maflüm ola ki haçal-bân üzerine (5) gele andaø üstinden haçal-bânı alalar beremle baçalar bol buhûr ola (6) andan şişeye aøuz dirhem únber-i hãm tütsü øoyalar ki tütünü siyeh (7) içine gire andan çoera üç çekirdek misk ezüp şişeye øoyalar andan çoera (8) gül-âbı el taħammül idicek miødârı ıCıcaø hâlde iken misk üstine şişeye (9) øoyalar aAzını kürkle çarup baAlayalar andan çoera istiümâl ideler (10) Åarâyil buhûr çuyı ola

-3-

Târîh-i Vefât-1 Sultân Süleymân ` an
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ~azret-i Sulâân Süleymân ` an Ğâzi kim emân
Fî-sebîli' llâh Åazâ râhında oldu [ol] şehid
- 2 Bir şeh-i Åâzi idi bir hüsrev-i üadil
Nice yıl taħt-1 saüdet üzre olmışdı saüd
- 3 Rüz u şebi çavm u øıyâm idi übâdetde işi
Gicesi æadr olmuş idi gündüzi güyâ ki üd
- 4 Nice yıllar fi-sebîli' llâh Åazâ øılmış idi
~aøøa itmişdi taøarrüble nice úhd-i baüd
- 5 Bu Åazâya cân atdı gitmişdi istiücâl ile
Ğâlibâ dergâh-1 ~aødan aèa gelmişdi nüvid
- 6 Hâtife çordum sefer hâlin didi târih
Oldı ya Sulâân Süleymân fi-sebîli' llâh şehid
- 7 Nice dünyâda Åuzât diye şâh öldürüle
Ola âħirde şehid elüè şehi budur ümid
- 8 æıl duüasına rızâyı bendenüè ya Rab
Eksük itme rahmetüè øıl aèa dâyim ber-mezid

Der-kenâr

(1)

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Şu deèlü âüme-i tiÀ itdi şikâr æızılbaşı
Ser-â-ser yaş ile âoldı Revânuè içi vü âaşı
- 2 Baş egmezlerdi øaâñ şâhid-i °ayrıya gör şimdi
AyaÀ altında hâk olmış yatur her birinüe başı
- 3 Alup ®abâ itdi Revânı øalmadı çare
Hemân şimden girü şâhuè revân olsun gözi yaşı
- 4 Serir-i pâk eyledüe şehri Revânı Râfızilerden
Begler Ââzilerüe âb-1 revândur tiÀ-i hùn-bâşî
- 5 úAdù-yı Çâr-yâr-i Dâveri øatl idenüe her-dem
Ebù Bekr ü úÖmer úÖmân u ~aydar olur yoldaşı

(2)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Bu göèül kendüsine yâr ola çanurdı seni
Her göèül sùz-1 úyş-1 cân u göèüldeñ şunı
- 2 Baèa øahr itmeÀ' için yâ ideler seni saèa mı
Saèa beni bir ben dağı her ney göèül diyeli

(3)

Müfred

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

ñ âne-i .....nde gördüm .....derd-i raøib
.....çafâ andan utandum.....

(4)

Müfred

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Ben nice teşbih ideyüm bî-dîn raøibi kâfire
Kâfirüe hød kendünün nice.....var

(126b)

úAskeri Güyed

Feülâtün Mefâülün Feülün

-1-

- 1 ~üsñ ile ger olursa şehri-âşüb
j aøın oAlan eyleme maçcüb

- 2 Saıy ile ger yolında cān virseè
Æālibe bunlar olımaz maālüb
- 3 Müşteri bulam diyü her gün
Kendüzin zeyn idüp øilur merÀüb
- 4 Saèa øılmaz na®ar öèinde eger
Başuèı kesüp eyler iseè àüb
- 5 AlmaÀa intiøām bu nelerden
Şimdi bildüm ki nedür üslüb
- 6 j anki daıvet ile rindānen
Büy-1 ādem ola aèa mensüb
- 7 Fırçat el virmiş iken ey Àāfil
Sür çafāsın degül iseè maħcüb
- 8 Bunları çadef ile seven yaramaz
Yanlarında Sikenderidür merÀüb
- 9 Ey göèül pend işidüp ünād itme
æahbe vü deniye iütimād itme

-2-

- 1 ` āne-i øalbüèi idince idince ħarāb
Dirür aÅız ezā ile sözüèe cevāb
- 2 Ál ile alur göèlüèi senden
Cānuèa başlar eylemege úçāb
- 3 Gāh øaøar gāh söger eyler nāz
Söylemek øaçd iderseè eyle ütāb
- 4 Sen hevā āteşiyle yanmaøda
Meyl ider her bir alçaÀa çün āb
- 5 Rüz [u] şeb cemúolur erāzille
Nüş ider güşe güşe cām-1 şarāb
- 6 Sende bir laħ®a øılmaz idi øarār
Her gice bir bende eyler ħāb
- 7 j açınıèe çāÅışından artuødur
Eyler iseè sièişdigince ħisāb
- 8 Ey göèül pend işidüp ünād itme
æahbe vü deniye iütimād itme

[Gazel-i Cüvânî]

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bi-ḥamdi'llâh ki aḥbârı beşâret irer iḥsâna
æızılbaş elçi gönderüp niyâz itmiş Murâd ` ana
- 2 Dimiş kim øullaruè baçduÂı yirler hep kenâr olsun
Mutîû bende fermânum maøarrın eyle iḥsâna
- 3 Bugün meydân-ı dehr içre ki nâmuè Âl-i üÖmândur
æamu şehid saèa bende øul oldum ben de sen ḥâna
- 4 Ğarib ü bî-kesem luâf it ne ḥaddüm var cedel itmek
Bir avuç øaçan kim benem buyurup virme nâlâne
- 5 Senüè nâmuè cihân içinde şimdi şâh-ı üdildür
Yine üdlüèle bu ülem umaruz ola şädâne
- 6 Edânı ḥüsn ile böyle Cüvânî ney edâ itmiş
Ayazdur çâfiyâ cândan øul olmuşdur Murâd ` ana

Der-kenâr

(1)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Mülk-i Âam oldı müselleme bu velî nâ-şâda
Eş-k-i çeşmüm çulanu geldi mübârek-bâda
Kim kim döst olam düşmen olur cânuma âh
İḥtilââ itmeyesin kimse ile dünyâda

(2)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Her kimi görse göèül kendüsine yâr çanur
Her vefâsuz güzeli yâr-ı vefâdâr çanur
Gördüğü ḥüba olur cân u göèüldeñ üşîø
Bî-vefâlarda ḥaøîøat eðeri var çanur

(127a)

-1-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çün berât-ı ḥüsnüèe øaşıuè arur auÂrâ üAli
Bende-i fermân-berüèdür bu dil-i şeydâ üAli
- 2 Ol hilâl-ebrûlaruè üzre görenler yârânı
Didiler âyândur bu mâh-ı nev-peydâ üAli
- 3 Vaçf-ı Âamzeèdür seni lâ-seyf illâ Zülfeøâr
yikr-i evçâf-ı cemilüè lâ-øitâl illâ üAli

- 4 Çār-yār ile øaçalum raøça çıøsan nāz ile
Şeş-cemāli åoldurur çit ü çadāyı yā úAlī
- 5 Gerçi sen raħm eylemezsin dide-i giryānuma
Kātibinüè ħāline aÅlar bütün dünyā úAlī

-2-

- 1 Çarħ içinde ruħlaruè ħürşid-i bi-hem-tā
Åsumān ħüsne øaşuè Åurre-i Åarrā úAlī
- 2 Meh-cebinüède görenler yāre-i meh-pāreèi
Didiler māh üzre olmış māh-ı nev-peydā úAlī
- 3 ÅutduÅmca dāñre-i ruħsārına āyine-vār
NaÅme-i cān-baħş ile bir åüädür güyā úAlī
- 4 Bu dil-i çad-pārenüè derdüè saèa şerħ itmege
Çār-yāra dest-büsuèla olur güyā úAlī
- 5 Teşne-i úşøuè diye lâ-seyf illā Åamzesi
Yüsfü taħsin idenler didiler illā úAlī
- 6 Åteş-i úşøuèla dil-ħaste olan ũşşılara
Laū-i mey-günuèla noøtaè kevøer ü ´aħbā úAl±
- 7 Kevøer-i laūüè dilerseè ravza-ı Rı-vānda
TMādıø-ı ´ubħ u mesāda virdüè olsun yā úAl±

-3-

- 1 æıldı ħaste ũlemi ol nergis-i şehlā úAl±
æanber itdi kāyinātı zülf-i ünber-sā úAl±
- 2 Dest-i cevrüèle yııldı şehr-i dil ` ayber gibi
æıl mürüvvet eyle luţfuèla yine ihyā úAl±
- 3 Kaşuè üzre dir imiş ol yāra melāħat ħüsnüèe
Burc-ı øavs üzre tulüütmiş hilāl-āsā úAlī
- 127b/ 4 úAks-i Åamzeè dıdede Baħr-i Necefde Zülfeøār
Dil-i yār laū øaddüè Kevøer ü tuÅrā úAlī
- 5 Sen süvār-ı Düldül-i ħüsn ü bahār-ı behçet ol
`āk-i rāħ olsun yoluèda maħla´ı şeydā úAl±

Der-kenār

Reşad

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

-1-

- 1 Ser-dil-i āgāha yā Rab eyle her dem bir nefes

- Läle-sâz olur yeter âvârede mürâ-i heves
- 2 Eylemez ârâyiş-i dünyâya raâbet ehl-i dil
Gülşen olmaz bülbül-i şeydâya ziynetle œafes
- 3 úÁrife her çerreye hürşâd-i úâlem-tâbdur
Sâlik-i râh-1 haœœat penbe únœada meges
- 4 Zâhidâ ser-menzil-i maœ´udı isterseè eger
Dil uzatma reh-revân-1 úşœa mânend-i hâres
- 5 Baħr-i rahmet mevc-hız olmaœda œılmaz nû´bet
Maħv olur cüş u ħurüş itdükçe deryâ ħâr u ħas
- 6 Vâlidem bu mı´raú únvân-1 dıvân eylemiş
Rüşdiyâ ider niyâzuè ~azret-i Allâh bes
- 7 ÷âyiúolmaz seyl-i eşküm bââ-1 úâlemde Reşâd
Bir gün elbette olur naħl-i úmâdüm mœve-res

-2-Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Yâra teœı itdi ey dil nâle-i şeb-gırumüz
úÁœbet âmâc-1 ~aœ´uya irişdi tırumüz
- 2 `ġabda va´lın niyâz itdük yetım eyledi
Vâœıâ ħœş geldi ol meh-pâreye taÂyırumüz
- 3 Öyle Mecnûna ki Leylâ büse reşk eyler bize
Kâkül-i dil-berine oldı ħalœa-1 zincırumüz
- 4 Yârına aÂyârı tefrœ-i dil-ârâsın velı
Olsa taœıre muvaffaœ´uret-i tedbrümüz
- 5 Müteœâmetle tevâzuúdur bize tı ü kemân
`alœa bâb-1 únâyetdür bizüm reh-gırumüz
- 6 Bir œanâútle úceb mi mâlik olur devlete
Cevher-i úşœ oldı zâhid mâœıye iksırumüz
- 7 Zihni fer olsa tevfiœ-i `udâ dâœm Reşâd
Olmaya râh-1 ħalebde kimse dâmen-gırumüz

(127b)

[Ġazel-i œabülı]

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 *Küllî naœıâ ħubb ü şehâ bir sen vü bir ben*

Şatranc oyunun oynadalum mât u düşmen

- 2 Bir luûb ile ruhuè alup açmaz øodı ol şâh
Dağı ne oynar geçe ey dil saèa øatilden
- 3 Ferzın gibi geç rüyue iden şâha maøarın
ÆoArı yürüyen taÀ gibi baøar ıraødan
- 4 At esb-i murâduè ruğ-ı cânâna øarşu
úÁlemde piyâde yürüme merd iseè atlan
- 5 Leccâc ise de lec idersüz naúa cihânda
Nâdâna æabül±yaèilur ´anma yazısın

Murabbau

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- (1) Yola düşüp giden dil-ber n' için eğlendi gelmedi ®âlim eğlendi (gelmedi)
- (2) İèitme püseri urayın varayın yolda durayın gelen kervânı çorayın
- (3) N' için eğlendi gelmedi kâfir eğlendi gelmedi ciger kebâb oldu pişirüp
- (4) Uzaø yollara mı düşürdi yoğsa yolda yol mı şaşırđı (n' için)
- (5) BâÀçenüè gül Àoncası øuyularıyla zençesi deli göèül eğlencesi (n' için)

Der-kenârda : Beni Mecnün iden dil-ber n' için eğlendi gelmedi

[Târ±ğ-i Vefât-ı Sulţân Murâd `an]

BaÀdâd[ı] fetğ iden Sulţân Murâd `an vefât idüp yirine Sulţân İbrâhım `an
geçdi Sene 1049 [1639] rahmetu'llâhi úaleyh

(128a)

[Terciú-i Bend]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

-1-

- 1 Baèa rahm eyle benüm ey şeh-i úâl±şânum
Öldürüp cevr ile gül boynuèa aømaz øanum
- 2 N' eyleyem çâre yoø ´abr itmege dermânüm
Bilmezem nice olur hâl-i dil-i nâlânüm
- 3 Göz görüp sevdi göèül ´abrını øılmaz cânüm
Bir ben olduÅum için n' eyleyeyin sulţânüm

-2-

- 1 Mübtelâ oldu seni gördüğü bu dil-i zâr
İhtiyâd ile göze itme øarâr
- 2 Gitdi izin yitürüp úøl u dil ´abr u øarâr
Merhamet eyle baèa derd ile oldum nâ-çâr

3 Göz görüp sevdi göeül ´abrını øılmaz cânım
Bir ben olduÅum için n'eyleyeyin sultānum

-3-

1 Niçe bir ḥasret ile āh u fiĀn eyleyeyin
Niçe bir úşøuèı øalbümde nihān eyleyeyin

2 Açayın rāz-1 dili yā Rab úyān eyleyeyin
AĀlayup göz yaşını revān eyleyeyin

3 Göz görüp sevdi göeül ´abrını øılmaz cânım
Bir ben olduÅum için n'eyleyeyin sultānum

-4-

1 Niçe bir bunca cefā vü niçe bir bu niçe zār
Niçe bir ş±ve-i yār niçe bir istiĀnā

2 MāĀl olur n'ideyin bu dil-i pādişā saèa
æa´d eylemedüm ´aøın incinme şehā

3 Göz görüp sevdi göeül ´abrını øılmaz cânım
Bir ben olduÅum için n'eyleyeyin sultānum
sultānum sultānum

Der-kenār

[Tercü-i Bend]

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

-1-

1 Yā ilāhi baèa şād±selāmet senden
Diyü zaḥm-1 elem merhem ü merḥamet senden

2 Meded illā meded [ü] daúvet-i únāyet senden
Bu firāø āteşine dimege řāøat senden

-2-

1 Niçe bir miḥnet-i hicrān ile efĀn iderin
Niçe bir ḥasret ile çāk-1 gir±bān iderin

2 Nice bir d±de-i Āam d±demi giryān iderin
Nice bir s±ne-i b±k±neyi sūzān idererin

3 Meded illā meded [ü] daúvet-i únāyet senden
Bu firāø āteşine dimege řāøat senden

-3-

1 Beni terk eyledi ol tāze civānum gitdi
N'ola çāk olsa ten-i ḥasteg±cānum gitdi

2 O mehi bulmaĀa āfāøa fiĀnnum gitdi
Mededüm øalmadı feryāda tüvānum gitdi

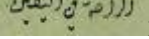
- 3 Meded illâ meded [ü] daüvet-i ünâyet senden
Bu firâø âteşine dimege t̄aøat senden

-4-

- 1 Cāna kār itdi dir:Āā elem-i firøat (senden) yār
æalmadı çerre øadar s̄enede ārām [u] øarār
- 2 D̄ede pür-ḥün dil-i āzārda vü ḥāṭır b̄mār
Baḥt-ı bergeşte vü t̄aøat kim dil-ḥaste bisyār
- 3 Meded illâ meded [ü] daüvet-i ünâyet senden
Bu firâø âteşine dimege t̄aøat senden

(128b)

æāle ūAliyyü Kerrema'llāhu Veche

(1) fi'l-yaøm̄ ve's-şerefü fi't-tevāzuú ve'l-keremü fi'l-nuøüli
ve'l-ḥasbi fi'l-İslām (2) ve'l-æurōñü fi't-t̄aüt ve'l-cemālü fi'l-ūlm̄ ve'r-riyāsetü
fi'l-ḥilm̄ ve'@.@aferü fi'´-´abr (ve'l) (3) ve'selāmeti fi'l-üzlet ve'r-rifāti fi'l-edeb
ve'l-ūfiyeti ve'l-mürüvveti fi'l-vefā ve'l-ūfiyetü terkü'ÿ-ÿünüb (4) ve'l maḥabbeti
fi'l-ūffet ve øurretü'l-ūayn fi'r-rızā ve'n-necāti fi't-t̄alebi'l-ḥaøø ve'l-emni fi'l-ferāĀat
(5) ve'l-ūsmeti fi't-tevekkül ve'n-necāti fi'´-´ıdø ve'l-helāki fi'l-kiçb ve'l-øuvveti
fi'l-ma°fireti (ve'l) (6) ve'l-Āınāü fi'-øanāüt ve't-tamāü fi'ç-çillet ´adaøa
veliyu'llāh¹⁴⁶”

Ġazel

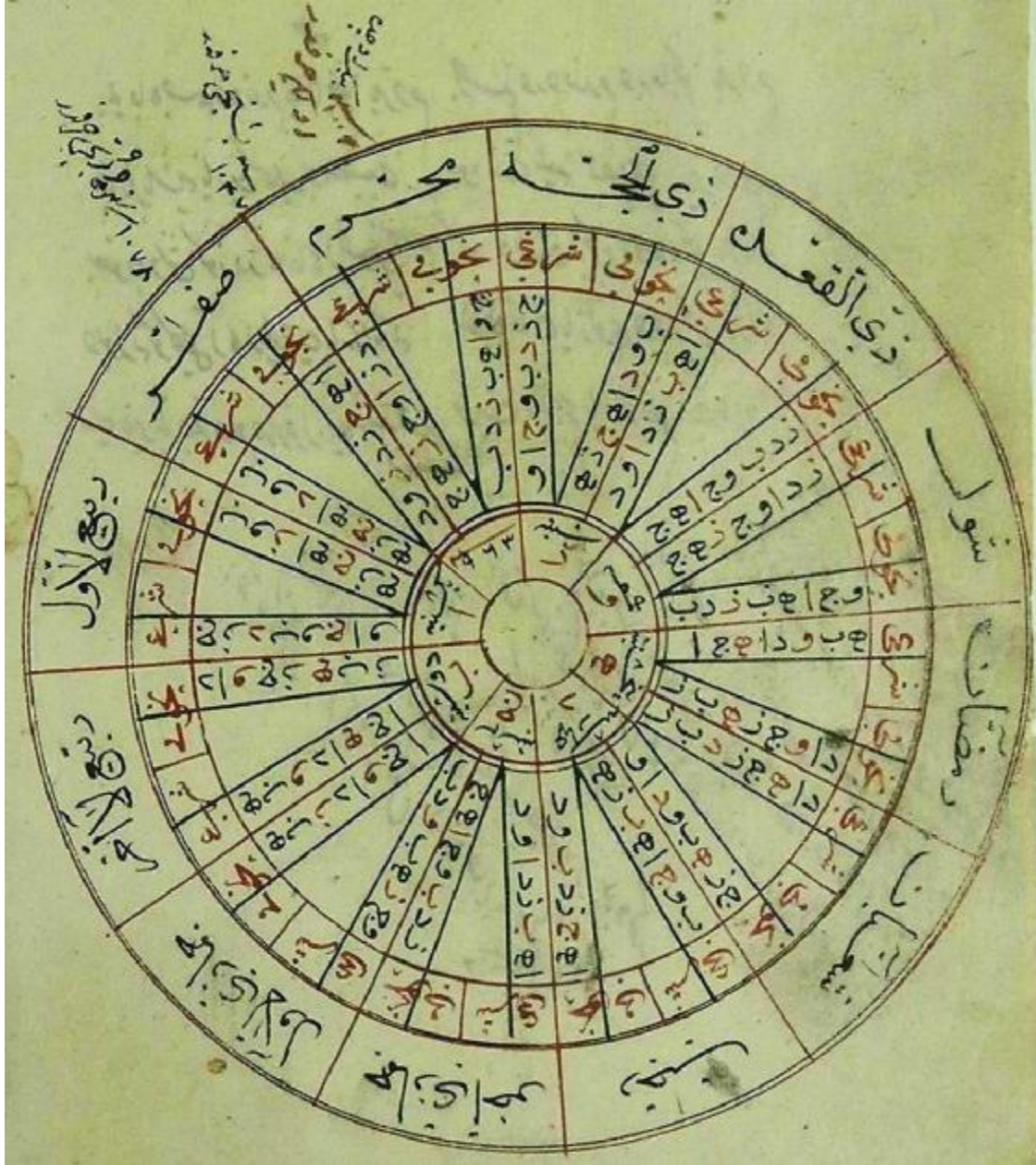
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 B̄cān ü cisme döndüm cānāncuĀum yitürdüm
Bir ḥaste dermendem dermāncugum yitürdüm
- 2 æullar başına yā Rab gelmeye bir mu´ḥbet
Bu bende-i kemine sulṭāncuĀum yitürdüm
- 3 Yaüüb-veş gözümden øan aømasun mı her dem
Kenūn-ı miḥnet içre oĀlancuĀum yitürdüm
- 4 D̄vāne göөлümi āḥ eylerdi yār gāḥ geh
Şol øara yazulıca d̄vāncuĀum yitürdüm
- 5 Ey ~ayretçıøardum ´abr u øarārı elinden
Ġurbetde bir Āarḥbem yārāncuĀum yitürdüm

¹⁴⁶ (Hz.) Ali söyledi kerrema'llahu veche : ..... ilimdedir, şeref tevazudadır, kerem nakildedir, iyilik İslam'dadır, itaat Kur'an'dadır, güzellik ilimdedir, idarecilik yumuşaklıktadır, zafer sabırdadır, kurtuluş yalnızlıktadır, yücelik edeptedir, vefa sözünde durmaktadır, afiyet günahları terk etmektedir, sevgi iffettedir, mutluluk razı olmaktadır, kurtuluş Hakk'ı talep etmektedir, güven feragattedir, ismet tevekküldedir, kurtuluş doğruluktur, helak yalandadır, güç bağışlamaktadır, zenginlik kanaattedir, alçaklık tamahtadır, Allāh'ın dostu doğru söyledi.”

(1) Bir kişi mu'ibete mübtelâ olsa yine meş'ûl olmaø gerek (2) beyân buyurıla el-
 haøø ~azret-i Yûnus úAleyh[i's-selâm] (3) belâya mübtelâ olduøda *lâ ilâhe illa'llâh lâ ilâhe
 illa'llâh* (4) *ente sen-neke inn± küntü mine'@.âlim±ne* ve *ente raħmü'raħ±mîn*¹⁴⁷ (5)
 buyurmışlardur ketebe Ebu's-suûd (6) merħüm Ebu's-suûd Efendi o'ullarına na'ħat
 eyledügidür (7) *Allâhu tevekkel±*¹⁴⁸ emrüede izdiħâm-ı nâsa taħammül buyurmışlar

(129a)

¹⁴⁷ "Allâh'tan başka ilah yok, Allah'tan başka ilah yok, seni tesbih ederim, ben zalimlerden oldum ve Sen Rahman ve Rahim'sin!"

¹⁴⁸ "Allâh'a güvenmek."

(129b)

(1) ~ad±0-i meşārī0da na0l olunmışdur her yılda on iki biè belâ iner on bir biè belâ (2) ^{TM}afer ayında iner biè belâ Âayrı aylarda iner her kim ki bu duâyı ^{TM}afer ayında her gün (3) bir kerre o0usa ~a00 Teûlâ ol kimesneyi bu 0adar belâ ki g0kden iner cemâından em±n (4) eyleye Be-ûnâyetu'llâhi Teûlâ duâ budur “Bismi'llâhi'r-raĥmâni'r-raĥ±m İlâh± keyfe edûke (5) enâ ve enâ fe-keyfe a0tiû ricâû minke ente ve ente İlâh± ente'llez± ĥala0te (6) el-baĥri'l-Mûsâ úaleyhi's-selâm ve necceyte mine'l-0ar0i Rabbi neccini mimmâ ene fihi Rabbi hebl± (7) min ledünke fercen ve maĥrecen úaciden bi-raĥmetike- vâsiúati yâ erĥame'r-raĥ±m±¹⁴⁹”dür

(8) Maûlum ola ki biè yetmiş sekiz senesinde ĥükm-i hânuèdur bu ĥisâbca hâ beş Muĥarrem altında yedi beş ile yedi on iki Muĥarrem beşinci gün imiş Allâhu a0em

1102 [1690]

(12) Muĥarrem 7	^{TM} afer 2	Rebâû'l-evvel 3		Rebâû'l-âĥir 5	
Cemâdiyü'l-evvel 6	Cemâdiyü'l-âĥir 1				
(13) Receb 2	şaûbân 4	Ramazân 5	şevvâl 7	Zi'l-kaúde 8	Zi'l-ĥicce 3
(14) Dü-şenbe 2	Se-şenbe 3	Ćihâr-řenbe 4	Penç-şenbe 5	Cumâ 6	şeş-şenbe 7
(15) Yek-şenbe 8	Dü-şenbe 9	Se-şenbe 10	Ćihâr-řenbe 11	Penç-şenbe 12	Cumâ 13
şeş-şenbe 14					

(130a)

(1) Merĥûm u ma0fûr Ebu's-suûd Efendi (2) dâûmâ vird-i şer±fleridür her kim bu duâyı (3) günde bir kerre o0usa Allâhu Teûlâ kerem-i luĥfından (4) yüz yigirmi yıl tömr vire ol duâ budur (5) “Allâĥümme ecûaln± maĥbûben f±0ulübü'l- mü0min±n (6) ve beliân± ilâ me0yiti ve úřrine min seneti min Âayri (7) zâûfin ve'l-úlleti ve'l-fa0rü ve'l- ifâ0a (8) f'allâhu ĥayrun ĥâfi0an ve hüve erĥamü'r-raĥim±n (9) Men lem yeúefü nesebe resûlu'llâh 'all'allâhü (10) Teûlâ úaleyhi vesellem ilâ úAbdü'l-menâfü ya 0ü (11) feânnehü Muĥammed bin úAbdu'llâh bin úAbdü'l-(12) Muĥtalib bin ~âřim bin úAbdü'l-menâf¹⁵⁰”

¹⁴⁹ “Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Allah'ım, Sana nasıl dua edeyim ve Sana nasıl bağlanayım ve Sen'den nasıl istekte bulunayım? Ben ve Sen Allah'ım, Sen beni yarattın Allah'ım. Ve denizde Hz. Musa'yı boğulmaktan kurtaran Allah'ım, içinde bulunduğum (zor durumdan) beni kurtar. Bana dünyada kurtuluş ve çıkış yolu ver. Ey Rahman ve Rahim olan Allah'ım, Sen'in gücün her şeyi kuşatmıştır!”

¹⁵⁰ “Allah'ım. beni fakirlikten, hastalıktan, zayıflıktan kurtar, yüz yirmi seneden fazla bir ömür ile müminlerin kalbinde sevimli kıl. Çünkü en iyi koruyan Allah'tır ve O merhametlilerin en merhametlisidir (Yusuf,64). O kimse ki Resulu'llah (a.s.)'in nesebini bilmez. (Peygamberimiz (a.s.)'in soy kütüğü şöyledir:) Abdü'l-menâf oğlu

(13) *n-nefsi eyyühe'l-a ḥābū* (14) *ṭarṭū'l- ~aøø küllehā ādāb*¹⁵¹

(15) æazıasker-çāde Sultān Muḥammed Cāmiünde ḥaløa dirdi ki duādur (16) “*Allāhümme sellem Ramazān± l± vesellim minn± vesellem± minhü*¹⁵² (17) Peş-i reftārında øirāōāt olına

Necāt±
Feülātün Mefāülün Feülün

- 1 Ey Necāt± ölince d±vānı
Kimseye mālİKāne yazdurma
- 2 æati øıZ naøşıdur senüè şıürüè
Ehl-i beyt olmayana yazdurma
- 3 Degmesin dāmenine nā-maḥrem
Terk idüp Türkmāna yazdurma
- 4 Andan ögrendiler hep efsunı
Ġalaṭ idüp fesāne yazdurma
- 5 üÖmrüèüè ḥā´ılı durur anı sen
Hele şol bir filāna yazdurma

Velehu
Mefülü Fäülātü Mefäülü Fäülün

- 1 Ezberler oldı şıürümi üalem bütün bütün
Ammā ḥød kendüzini pāreler gibi
- 2 Áfāøı tutdı her Àazelüm yedi beytine
Gökler yüzine sebüa-ı seyyāreler gibi

Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 Söz benümdür genç yaşumda ḥamd-i ~aøø
Ümerā taçdik sözi naøle kadar
- 2 A´duÅı kim Kaübe-i küyuèa senüè
Yirüèè kim sebüa-ı muıallaøadur

Taḥm±s-i Şıür-i Necāt± lenā-maüa
Fäülātün Fäülātün Fäülātün Fäülün

- 1 Kim úceb mi varsa ki aüdü-yı ebter Kaübeye

Haşım oğlu Abdü'l-muāalib oğlu üAbd'ullāh oğlu Muḥammed şeklinde izler. Çünkü O, Abdü'l-menāf'a kadar devam eder.”

¹⁵¹

¹⁵²“Allah'ım Ramazan'ımı sağlık ve sıhhat ile geçir.”

Bu meûeldür ey göeül (kim) varur çü harlar Kaûbeye
Ben de gördüm yirüñe kim böyle dirler Kaûbeye
Beèzedürken yâr işigin ehl-i diller Kaûbeye
Başlamamış idi İbrâhım-i Ázer Kaûbeye

(130b)

(1) *El-Farzü**Mâ-Ûebete bi-delili øatû± bi-küfrü câhidüh ve yefsùøou târikühü*(2) *El-Vâcibü**Mâ-Ûebete bi-delili @anniyi yefsùøou târikühü ve lâ-yekfuru câhidüh*(3) *El-Sünnetü**F±fidühi Õevâbün ve f±terkihü ütâbün ve lâ-ûøâbün*(4) *El-Müsteḥâbü**Mâ-fidühi Õevâbün ve leyse fi-terkihü ûøâbün ve lâ-ütâbün*(5) *El-Edebü**Mâ fi-fidühi Õevâbün ve leyse f±terkihü ütâbün ve lâ-ûøâbün*(6) *El-Mekrühü**Mâ f±terkihü evlâ min iÕbâtihi*(7) *El-~arâmü**Mâ fidühi ütâbün ve ûøâbün¹⁵³*

Necât± [Ėazel]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Beèzedürken yâr işigin ehl-i diller Kaûbeye
Başlamamış idi İbrâhım-i Ázer Kaûbeye
- 2 æo toyınca süreyin işigüee yüzüm gözüm
Çün bilürsin çoø sürilür s±m ile zer Kaûbeye
- 3 Æaş işigin secdegâh idinmez isem döstüè
Æaş atanlardan olayın ey birâder Kaûbeye
- 4 Sen baèa gelmek bâüð ü ben saèa varmaø muḥâl
Kim hümâ inmez yire øonmaz kebüter Kaûbeye
- 5 Kuyuèa varmaÅıla üşışø dirilmesün raø±b
~âc± olmaz döstüm varmaÅıla har Kaûbeye
- 6 Gerçek oldur beni øapuèda øurbân olduÅum
Bellüdür âzâd olur varınca çâker Kaûbeye

¹⁵³ Farz: Kat'i delil ile sabit olandır. Onun terki kişiyi küfre götürür.

Vacip: Zanni delil ile sabit olandır. Onun terki küfre götürmez.

Sünnet: Yapılması sevaba terki de ayıp ve günaha götürür. (Peygamber şefaatinde mahrum kalır.)

Müsteḥab: Yapılmasında sevap, terkinde ayıp ve ceza olmayan davranıştır.

Edeb: Yapılmasında sevap, terkinde ayıp ve ceza olmayandır.

Mekruh: Yapılmasından ziyade terk edilmesi istenendir.

Haram: (Kat'i delil ile sabit olan) ve işelnmesinde ceza gerektiren davranıştır. (İnkâr eden küfre gider.)

- 7 Ey cemâlüede muânber kâkülüè tercâhî bend
Kim anı daúvâ ile şâúrlar a´ar Kaúbeye
- 8 Yıømaø ister döstum düşmen Necât± göèlini
æoma kim øa´d eyledi göz göre kâfer Kaúbeye

Velehu

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Çıøalı göklere âhum şereri döne döne
Yandı øand±-i sipihrüè cigeri döne döne
- 2 Sen olasın diyü yir yir a´ılup âyineler
Gelene geçene eyler na@arı döne döne
- 3 Şâm-ı zülfüede göèül Mı´r[1] harâb oldı diyü
Saèa iletdi kebüter haberi döne döne
- 4 Sen turup raø´ idesin øarşuèa ben boyın egüp
İne zülfüè øuca sen s±m-beri döne döne
- 5 Kaúbe olmasa tapuè ey ile gün leyl ü nehâr
Eylemezlerdi tavâf ol güzeri döne döne
- 6 Ey Necât± yaraşur muṭribi şeh meclisinüè
Raø´ urup øøuya bu şüir-i teri döne döne

Min-Hezeliyyâtü Faø±r Şehr±

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Seni hicv itmeyeyüm daḥı kimi hicv ideyüm
Ki senüè fâüdeni görmedüm İmralu Beg
- 2 Gözinüè ikisini de oya .....büyügi
Yıøıla başına âm±n senüè çarḥ-ı felek
- 3 Hele gitdin bu çadırdan Kölemen ibn-i Yez±d
Güldi şâd oldı senüè gitdigine ins ü semek
- 4 İki ide ne belâ´almış idi dünyâya
Yüze güldükçe o söylerdi Fireng± gülerek

(131a)

Ġazel-i Nefü

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Yâra derdüm diyemem bezm-i şarâb olmayıcaø
Cürmüm iørâr idemem mest ü harâb olmayıcaø

- 2 Áfitâb ol ruḥ-1 pür-tâba na®ir olsun mı
Bu y1øar ûlemi bir laḥ®a niøâb olmayıcaø
- 3 Cezbe-i ceşni göèül ḥattuèa taúïø eyler
Nice ḥall itmek olur anı kitâb olmayıcaø
- 4 Æetalum rüz-1 şümâr olsa kim eyler daúvâ
İtdügüèe ®ulme senüè ḥadd ü ḥisâb olmayıcaø
- 5 Sen bu rüsvâli^À ey Nefü øomazsın elden
Yârdan saèa yine ḥışm ü útâb olmayıcaø

(131b)

Ġazel-i Nevü

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Meclisde öpüp lağini cânâna âyuram
Ol ḥâleti a^Àız u degzinmez dendâna âyuram
- 2 Rüsvâ-yı cihân olma^Àa cânân ele girmez
Bilmezlik ile úşøue¹ cinâna âyuram
- 3 Ben böyle ḥayâtı n'ideyin râḥat-1 cân yoø
İr cânâ ecel âhumı nâdâna âyuram
- 4 Ol Yûsuf ile vuçlat-1 ten düşde gördük
Erbâb-1 ḥasteden çaøın iḥvâna duyuram
- 5 Mey içme güzel sevme dimezler saèa ey Nevü
Bu sırr-1 mu^Àân[1] zümre-i nâdâna âyuram

Ġazel-i Nefü Çelebi¹⁵⁴

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Çekerin cevri bir øaşı kemânı severin
Ġamzesin benlerine alma^Àa nişânı severin
Ba^Àlanup zülfine ol müy-1 miyânı severin
Mâûlin âyine-i devrân baø anı severin
Bir güzel çihre var olsa bùy-1 miyânı severin
- 2 úAyn-1 içûân ile mizâna çeküp ḥübânı
Anların ki ola ḥøş çü ḥod Kenûânı
Göricek çüret-i sîret ile muøayyed anı
Dilirin ḥüsni güzel cânânı
Muálaøâ böyle olan şâh-1 cihânı severin
- 3 Göricek yeryüzi gül Æonca-dehen dildârı
İderin açmazıdın anuè' için zârı

¹⁵⁴ Bu başlıkta “gazel” diye belirtilse de metin “muhammes” olarak görülmektedir.

ı aølayup mihrüei göelümde muáammâ-vâri
Süreyin @ahir ü bâân gör kimüè dildâri
úArz-1 hâle meded olmazsa nihâni severin

(132a)

- 4 Sevmeyüp her mehi bi-mihr-i cihân [dil-]âşubı
Degme döstum kimüè olmaz inen
Degülem gerçi ki şeb sùdı görüp her húbı
Sevmez in sevmez in ammâ göricek maħbúbı
Nerde var ise bıraøup cãmı severin
- 5 ` âç [u] ũm-1 âflın âl ile zârı sevelüm
~üsn-i Yüsuf ile kim köhne bahârı sevelüm
Ger Zeliħâ-yı zamân olsa nigârı sevelüm
Ne øadar nâzük [ü] nerm olsa küffârı sevelüm
Severin hâçılı ol ruħ-1 revâmı severin
- 6 Bir na®ar úayn-1 haøiøatle nigâh itdüm aèa
ı u gibi aødı göèül tüzden o yaèa
Mütekeşşif olmadı bu ũlmi zarürri çü yaèa
İhtiyâr elde degül çüfi ne dirseè di baèa
Ne øadar âfet-i cân olsa nigârı severin
- 7 TiÀ øılıca çafâ virse görürdi defü
Mümkin olmaz idi mihr ü maħabbet refü
Olsa úşøı Ýarürri -arb-1 meøeldür efü
Çäre yoødur güzeli sevmemege ey Nefü
Saèa lâzım mı dimek işden filânı severin

Müfred

Fäülâtün Fäülâtün Fäülâtün Fäülün

Baèa bir büse útâ øıl naød-i hayâtum saèa dide olsun
Senüè ile şöyle bâzâr idelüm kim cãm-1 bâde olsun

[Tercüi Bend-i ~ayâti]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

-1-

- 1 Ğam-1 hecrüèle seher çarħa çıøup efâãnum
Giceler ħaløı uyutmaz bu dil-i tâlãnum
- 2 Ğarøa-1 ħün-1 ciger øıldı yaşum dãmãnum
~âçılı çıømaâa az øaldı tenümde cãnum
- 3 æalmadı cevrüèe çabr eylemege dermãnum
~aø Teüälã saèa inçâf vire mi sulãnum
- 2-
- 1 Sen varup küyüèa úarz eylemege fırçat yoø
Sen gelüp úarz-1 cemâl eylemege şeføat yoø

- 2 úArz-1 hâl itmege aúlâdan ise rāhat yoø
Çekmege bār-1 Āamuè çerre øadar āāøat yoø
- 3 æalmanı [cevrüèe] çabr eylemege dermānum
~aø Teālā saèa inçāf vire mi sulānum

(132b)

-3-

- 1 Ola bir gün ki bu aḥvāle peşimān olasın
Kākülüe gibi her aèduøça perişān olasın
- 2 Saèa düşmez ki varup hem-dem-i nālān olasın
Sen bu inçāf ile ḥāşāki Süleymān olasın
- 3 æalmanı cevrüèe çabr eylemege dermānum
~aø Teālā saèa inçāf vire mi sulānum

-4-

- 1 Bu ~ayātī n'ola olursa øuluè øurbānuè
Öldürüp cevrüè ile alma deyyān anuè
- 2 æuvveti øalmanı zaúaf ile bi-çārelerüè
Raḥm øıl var ise gögsüèede eger imānuè
- 3 æalmanı cevrüèe çabr eylemege dermānum
~aø Teālā saèa inçāf vire mi sulānum

[Ġazel]

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Maḥrûmuè olan dilleri şād eylemez olduè
Meftûnuè olan ḥāārı yād eylemez olduè
- 2 Ferhād gibi seng ile dāÅum dögünürdüè
Şirîn dehānuèdan aèa dad eylemez olduè
- 3 Ser-menzil-i maøçüda ayırduè işigüèden
N'oldı ki anı şimdi murād eylemez olduè
- 4 Peymāneèi Åayr ile işitdüm øati úahdüè
Bünyād-1 vedād eylemez olduè¹⁵⁵
- 5 Her merd ile ol nice iḥsānlar iderdüè
Keûret günü iḥsānı ziyād eylemez olduè
- 6 Derdā bu øadimī dil-i Åam-ḥYārı unutduè
~ayfā ezeli yār-1 vefādārı unutduè

---

¹⁵⁵ Bu dize eksiktir.

Müfred
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

Severin dimege cânâ n'ola yoÅ ise yüzüm
Baøısumdan hemân anlaya behey gözüm

[Gazel]
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 N'iderin çahn-ı çemen yâdını cânânum yoø
Bir yanumca çalınur serv-i hırâmânum yoø
- 2 Emdürür gerçi lebi vaçına cânlar virene
Leb-i cân-bahşına emsem dimege cânum yoø
- 3 Nice daüvet ideyin ol periyi dâyireye
`âtem-i laüi gibi mihr-i Süleymânum yoø
- 4 BaArımuè başına dâÀ-ı Àam(uè) odları yaøıla
æaldum ayaøda yaşuma dermânum yoø
- 5 Oturup gülşen-i küyuèda efÅânlar ider
Diyem ey Åonca-dehen bülbül-i nâlânum yoø

[Müfred]
Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

Cânım da senüè ben de senüè ey gül-i raünâ
*El-ıabdü ve mâ-yemlûküh kâne le-Mevlâ*¹⁵⁶

(133a)

(1) Saüdetlü ve devletlü ve mürüvetlü ve üli-himmetlü veliyy-i niümetün SULÆÂNUM hazretlerinüè mübârek (2) hâk-i pây-ı kîmyâ hazretlerine ki kuhl-ı úyün-ı enüam ü mülteðem-i şifâh-ı hâcc u ümdur envâı (3) tazarruú u niyâz ve süz u güdâz ile rüy-ı úbüdiyyet-süde ve nâçiyeyi rıøıyyet fersüde (4) øıldıødan çoera maürüz-ı bende-i aøaru'l-haddâm budur ki saüdetlü ve devletlü sulânum (5) hazretlerinüè çât-ı saüdet âyâtlarında mermüz olan istüddâd-ı saüdet sedâd-ı (6) cebelliyye vü vücüd-ı meymenet-âlûdlarından merøüz olan øâbiliyyet-i ezeli muøtezâsınca (7) *verefeünâhü mekânen úliyyen*¹⁵⁷ fehvâ-ı saüdet ihtivâsı üzre çadâret-i úâimi (8) ve vekâlet-i kübrâeâ âmâl-i açhâb ü iøbâldür devlet ü celâl ile sâye (9) endâz ü teşrif buyruøları mesmüü-ı ülemiyân olduøda be-din müjde-ger cân- (10) feşânum revâset-i medlûlınca hâçıl olan sürür-ı nâ-mahçür-ı gencâyış-pezir-i (11) erøama süâir olmayup ~aøø Sübhâne ve Teülâ ve Tebâreke devletlü sulânum hazretlerine (12) ol makâm-ı vâcibü'l-ihtirâmı müteyemmin ü mübârek eyleyüp *meddiyü'd-duhürü ve'l-aiwâm*¹⁵⁸ a (13) ber-devâm ve taht-ı sâye-i merhamet üâfetlerinden kâffe-i enâm-süde (14) ve şâdkâm ü reøy-i içâbet øarinleri muvaffaø-ı tedbir-i mülkü'l-ülâm ü muâbiø (15) rızâ -yı hümayün-ı pâdişâh-ı İslâm olmaø daüvât-ı içâbet âyât-ı taødim evrâd-ı (16) çubh u şâm øılınduÅı devletlü

¹⁵⁶ Allah'a inanmayan kul, hiçbir şeye sahip değildir."

¹⁵⁷ Meryem, 57 : "Ve onu yüksek bir makama kaldırdık."

¹⁵⁸ "Zamanın ve avamın çekişmesi."

sulānum hazretlerinüè türâb-1 iødâmlarına hafî (17) buyurılmaya ol cenâb-1 ~aøø ü Feyyâz-1 Muâlaø hazretlerinden ricâmuz budur ki fuøarâ vü zaüfâ (18) eyyâm-1 üdâlet-i erøâmlarında ®ulm ®ulmden ve dest-i taüdiden emn ü emânda me'mûn (19) ve duü-y1 hayrları taḥçili ile üâfetlü sulānum hazretlerin daḥi ~aøø Celle ve úAlâ (20) âfet-i dünyâ vü mekr ü aüdüdan maçûn eyleye amin ve devletlü sulānum hazretleri çaÄ (21) olsun eyâlet-i úArz-1 Rûmuè ḥarâc-1 mâli ve bedel-i nüzül aøçeleri için taüyin buyurıla

(133b)

(22) úAlî AÄa øullarınüè fermân buyurıldıÄ1 üzre muçâleḥi görilüp yollanmaø bâbında (23) ihtimâm külli olduÄ1 merḥametlü sultānumuè ḥâk-i pâ-y1 şeriflerine hafî buyurılmaya ve bu kemîne bendeleri (24) cemâüat-i müslimîn ve kâffe-i muvaḥḥidîn câmiüè ihtiyâcları olduÄ1 bir yirde faøirâne (25) bir câmiü taümir idüp evøât-i ḥamsede vuçlat-1 cumüa vü üdinde edâ-y1 çalât (26) olınup saüdetlü pâdişâh-1 ülem-penâh hazretlerine ve saüdetlü sulānuma duü vü (27) Öenâ olınur vaøfi mümkün olmaduÄ1 âcilden imâm ü ḥââib ü sâür ḥâdemesi va®ife (28)leri için øırø aøçe bir maḥlül-i va®ife çadâøat-i şehriyâriden saüdetlü sulānuè (29) iḥsânı ve Öevâbına nâül olmaø ümmidiyle úArz-1 Rûm defterdârı øulları teçkiresi (30) ile úarz olınuÄ1 üzre üÜâbet buyurılmaø bâbında ve sâür aḥvâlümüzde fermân sulān (31) hazretlerinüèdür

[Rubâü]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bir gice rüöyâda aldum büse-i cânânı ben
Bir muâbbir yoø mıdur rüöyâmı taübir eyleye
Áyet-i úşøa `udānuè laf®ı hep mażbüâ-ı ḥulø
Bir muÄayyer yoø ki anı ḥøşca taÄyir eyleye

[Ġazel-i ; unü]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Gülsitân-1 ülemi zeyn eyleyüp her tâze gül
Döndi güyâ ḥüsn ile bir dil-ber-i mümtâza gül
- 2 Bu hevâda gel ecel ey Äonca güş it ḥaârını
Gerçi úşşâøa øulaø dutmaz meger şehnáza gül
- 3 Bu çunü úarça-1 ḥüsnüède pâmâl oldu sulānum
Elüme el düşüşüèdür ol faøirüè geldi divâna [gül]
- 4 O şehüè kâle-i ḥüsnî øati ç-i-øymet idi
Bu gedâ ; unünuè ol øadar mı yoødur kâle [gül]

(134a)

Ġazel[-i `alilî]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yâr mı benden cüdâ øıldı cüdâm olsun raøib

Biè belâ ile cihânda müstedâm¹⁵⁹ olsun raøib

- 2 Olmasun ammâ ki Âamdan bulmasun hergiz necât
Derd-i miñnet çekmek için müstedâm olsun raøib
- 3 İgri şeyâân emir olduøça rüz-1 ðandân baèa
Anda sancaÅ u úalem çeksün be-nâm olsun raøib
- 4 üÖmri olduøça belâdan øurtılıp şâd olmasun
üÁøibet ber-dâr olup rüsvâ-yı üâm olsun raøib
- 5 Ol gül-endâmı ` aliliden cüdâ øıldıuÅı için
Hem cüdâm ü hem çafâm ü hem zekâm olsun raøib

[Gazel-i Bâøi]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ` aâum hisâbın bil didüè ÂavÂâlara çaldüè beni
Zülfüm hisâbın øil didüè sevdâlara çaldüè beni
- 2 Geh ebr-veş giryân idüp geh båd-veş biryân idüp
Mecnùn-1 ser-gerdân idüp çahrâlara çaldüè beni
- 3 Yüsuf gibi üzzetde sen Yaüøub-veş miñnetde ben
Dil sâki-i Beytü'l-ðazân tenhâlara çaldüè beni
- 4 Vaçlum dilersin çün didüè luâf eyleyüp olsun didüè
Yarın didüè bir gün didüè ferdâlara çaldüè beni
- 5 Bâøi-çıfat virdüè elem itdüè gözüm yaşını yem
æıldıuè Âarø-i bañr-i Âam-1 deryâlara çaldüè beni

[Müfred]

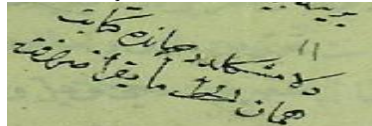
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Ekilen dâne çün bitmez degüldür
Birine biè biter düşse yirine

[Müfred]

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Dilâ müşkildür cihânda kitâbet

(134b)

¹⁵⁹ Sah kaydında “şâdgâm” olarak düzeltilmiştir.

(1) Baba eger dilerseè bir kişiyi daüvet idesin bu duâıyı yedi kerre veyâ aóuz kerre veyâ on yedi kerre (2) oóuyasın hiçbir laḥ®a óarârı oılmaya çu içmeye yimek yimeye dünÿâ gözine gözükmeye bulaşmayınca va'llâhi (3) va'llâhi va'llâhi yemündür inkâr iden kâfirdür ~azret-i Resül zamânında çallı Allâhu Mevlâ úaleyhi ve sellem (4) bir kâfir úavreti vardı Resül-ı ~azret úaleyhi's-selâm itdi külli müselmân ol ol daḥı olmadı (5) Resül ~azretleri úaleyhi's-selâm gitdi yedi günden çoera bir ḥalvet yire oturdu varup yanına dâ'ire (6) óurup bu duâıyı oóudu fi'l-ḥâl durup ḥâzır geldi úaólı başında yoó Resül úaleyhi's-selâm (7) o nesneyi çuya bıraódu úaólı başına geldi imân getirüp müselmân oldu ammâ şarâ budur kim (8) on yediden ziyâde oóumaya delü olur zîrâ ifûl-i ḥaoiöatdendür ve daḥı oóumaâa müdâmda (9) itdügi vaotde anuè yediyse oıldıAı vaotde oóuya mücerredür ve oóuyacaó duâ budur (10) *Bismi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm æul uḥiye ileyye ennehü's-temeüa neferün mine'l-cinni fe-óâlû inne semiünâ æur'ânen úaceben* (11) *yehdi ile'r-rüşdi feâmennâ bihi velen nüşrike bi-Rabbinâ eḥadden ve innehi Teülä ceddü Rabbinâ mettaḥâÿe çâhibeten* (12) *velâ veleden ve ennehu kâne yeóülü sefhünâ úla'llâhi şeaaen ve ennâ ®anennâ enlen teóüle'l-ins ü* (13) *ve'l-cinnü úla'llâhi keÿiben ve ennehü kâne ricâlün mine'l-insi yeüÿüne bi-ricâlin mine'l-cinni fezáduhüm reheóan* (14) *ve ennehüm ®annü kemâ ®anentüm enlen yebúşa'llâhu eḥaden ve enne lemesne's-semâ'e fevecednâhâ müliöet* (15) *ḥarasen şediden ve şühüben ve enne künnâ neóüdü minhâ maóâüde li's-semü femen yestemiü'l-âne yecidlehü şihâben* (16) *raçaden ve bi'smike insi ve'l-cinni el cinnü ve'l-insü ve ḥâÿihi'l-esmâü ve'l-cinni ve bi-~aóoi leyse ve'l- cinni* (17) *~a Mim úAyn Sin æaf ve bi-~akki Æa Sin Mim ve bi-~aóoi esmâü'llâhi ve bi-~aóoi Kef He Ye úAyn jâd Allâhu ilâ Áдеми seyyidi's-sulâân* (18) *Yâ ÿe'l-celâli ve'l-ikrâm ey nürü nürüke ins ü Ádem ve bi-~aóoi Muhammedi'l-Muçâafâ ve bi-~aóoi Zebûri insi* (19) *Ádem ve bi-~aóoi İncili İnsü Ádem ve bi-~aóoi İncili ins ü Ádem ve bi-~aóoi Tevrâti insi Ádem ve bi-~aóoi Furóân* (20) *insi Ádem ve bi-~aóoi Muhammed ibn-i Ádem ve bi-~aóoi nebiyyine insi Ádem ve bi-~aóoi İbrâhim insi Ádem ve bi-~aóoi Cebrâ'il insi Ádem yâ Allâh yâ Allâh yâ Raḥmân yâ Raḥmân yâ Raḥmân yâ Raḥîm yâ Raḥîm yâ Raḥîm yâ Gaffâr yâ Gaffâr yâ Gaffâr yâ Şekkür yâ ~alim yâ Sulâân yâ Sübhân yâ Mecid yâ Vâhid yâ æâhhar yâ æâdir* (21) *yâ ~annân yâ Mennân yâ Deyyân yâ Gufrân ve mâ entümü'lleÿi enzele mine's-emâü mâen fe-aḥÿâ bihi'l-arza* (22) *baüde mevtilâ ve iÿcâöe'l-insânü ḥâÿihi sebütü bi-óudreti'llâhi teülä ve bi-úzzeti'llâhi* (23) *yâ ÿe'l-celâli ve'l-ikrâmi* ¹⁶⁰

(135a)

~ayâli

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

¹⁶⁰Cin, 1-9 :” *Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. De ki: Bana vahyolunduğuna göre, bir cin cemaati Kur'an'ı dinledikten sonra şöyle dediler: “Biz hârikulade bir Kur'ân'ı dinledik. Gerçekten, doğru yolu gösteren, bundan böyle Rabb'imize asla bir tanımayacağız. Rabb'imizin şanı çok yücedir, O ne eş, ne de çocuk edinmiştir! Meğer içimizden birtakım cahiller, Allah hakkında olmayan sözler söylüyormuş! Biz de saf saf, insanları ve cinleri, Allah hakkında yalan söylemez sanmışız! Meğer bir kısım insanlar cinlerden bazılarına sığınıp, böylece onları daha da azgın hale getirmişler! Onlar da, sizin zannettiğiniz gibi, Allah'ın ölen hiçbir kimseyi diriltmeyeceğini zannetmişler. Biz göğe çıkmak istedik. Bir de ne görelim; orası sert ve kuvvetli bekçiler, şihablarla (alevden taşlarla) dolu! Önceleri biz göğün bazı yerlerinde oturup dinlenme merkezleri edinirdik. Ama şimdi kim dinlemeye kalkışırsa, derhal kendini gözetleyip izleyen bir alevle karşılaşılıyor.”(Allah'ım) Sen'in isimle ins ve cin isimleri, cin ve insan isimleri, bu isimler Sen'in hakkın için ins ve cin olmadılar. Ha mim, Ayn Sin Kaf, ve Sen'in adına Ta Sin Mim ve Sen'in adına (güzel) isimlerinin adına, ve Sen'in adına Kef He Ye Ayn Sad. Adem (a.s.) adına, İkrâm ve İzzet sahibi Allah'ım! Sen'in nurunla Muhammed Mustafa (a.s.) ve Sen'in adına Zebur, Tevrat; incil ve Furkan adına. İbrahim (a.s.), Cebrail (a.s.) , Adem (a.s.) ve Muhammed (a.s.) adına. Ya Allah ya Allah ya Allah, ya Rahman ya Rahman ya Rahman, ya Rahim ya Rahim, ya Gaffar ya Gaffar ya Gaffar, ya Şekkür, ya Halim, ya Sultan, ya Sübhân, ya Mecid, ya Vahid, ya Kahhar, ya Kadir, ya Hannan, ya Mennan, ya Deyyan, ya Gufran. Siz ki “ *Allah'u Te'ala gökyüzünden indirdiği su ile ölü toprağı diriltir.* (Nahl 65). Bunlar, İkrâm ve Celal sahibi olan Allah'tan geldiğinde insanda bir kudret oluşur.*

- 1 Kāse kāse nice zehrin içelüm gerdünüè
Bize tiryākımı çun sãøi mey-i gül-günüè
- 2 Leylinüè yolına hāk oldu' için üzzet idüp
Götürür başda (çabã) Åubārını çabã Mecnünüè
- 3 Müddeüler gözümüè seyline hãül olımaz
`âr u haçlar yolını baÅlayamaz Ceyhünüè
- 4 Sim-i eşküm neme yarar na®ar itmez aèa yâr
Yire geçsün âatalum genci imiş æârünüè
- 5 İltifâtını ~ayâli øuluèe eyle ziyâd
Aèa çekdürse şehã æânını her bir dünüè

Gazel-i Muhibbî Efendi¹⁶¹
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 æametüm dâl eyledi zülfi[ne] ünber el-Åıyãð
Kim üceb âl eyledi ol çeşm-i ünber el-Åıyãð
- 2 Bülbülem baÅrum delindi hâr elinden ielerüm
Hiç baèa rahm eylemez ol verd-i hamrã el-Åıyãð
- 3 Görse idi bu benüm sinemdeki úşø âteşin
~âline şükr eyleyüp iderdi mücmer el-Åıyãð
- 4 Şol øadar âh eyldedüm hecrüè beyâbânında kim
Rahm idüp hâlüme kâfir didi müslim el-Åıyãð
- 5 Seng-i miñnet yaÅdurup her-dem Muhibbî başına
Niceye dek urasın baÅrına hançer el-Åıyãð

(135b)

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Nice bir dil çeke âlãm u meşaoøat senden
Nice bir cân ire bu Åam ü miñnet senden
- 2 Vaüle-i luafa vefã eylemez olduè hergiz
Görmez oldum eðer-i büy-1 haøioøat senden
- 3 Beni cevri gibi âzãde-i hicrãn itdüè
Olmadı vuçlatuèa irmege himmet senden
- 4 Çünkü sen luafuèi ihsãnuèi kesdüè benden
Ben de itsem ne üceb øaâi-i maħabbet senden

¹⁶¹ Muhibbî "Efendi" tabiri kullanılan şahıs Kanuni Sultan Süleyman'dır.

5 æaldı benden ümidi kerem bîm senden
Dile her vech ile el virdi ferâat senden

6 Yüri şimden girü her istedigüèle yâr ol
İstemezseè bizi yâr olmaâa çaÀ ol var ol

Ėazel-i Muğibbî

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

1 Gül yüzüè seyr eylesün ülemde gülzâr isteyen
Dervîşüè fikr eylesün lüdüö-i şeh-vâr isteyen

2 Yaşuma øılsun na@ar deryâ temâşsın øılan
GülĖen-i sinem åolu gelsün beri nâr isteyen

3 Sırr-ı úşøı âşikâr itdüm ser-i zülfüè görüp
İşø Mançurı olup geldüm benüm dâr isteyen

4 `arc øıl dil naødini yârue dilerseè vaçlını
Belki cân virmek gerek bu yolda bâzâr isteyen

5 Künc-i bîmâr ü gül-i bî-Ėâr olmaz ey Muğib
Yârsuz øalur cihânda úybsuz yâr isteyen

(136a)

-1-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Ey meh-i encümen-efrüz-1 Ėarîm-i aÂyâr
Âteş-endâz-1 dil-i üşø-1 bî-çabr u øarâr

2 Şemü-i ruğsârue ile Ėâne-i düşmen rüşen
İulmet-i hecrüè ile külbe-i dil türe vü târ

3 Şerbet-i laüüè ile kâm-1 erâçil şirîn
Zehr-i âlâmuè ile telĖ-1 firâk-i dil-i zâr

4 Devlet-i vuçlatuè ile Ėââr-1 aüdü Ėøş-Ėâl
MiĖnet-i hecrüè ile üşø-1 şeydâ bîmâr

5 Oldı iĖsânuè ile gül gibi Ėürrem her dün
Eyledi Ėâr-1 Âamuè ehl-i dile tü-r-i figâr

6 Hiç göstermedüè erbâb-1 dile rüy-1 çafâ
Sende yoødur gibi ey Åonca-1 ter büy-1 vefâ

-2-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Gün gibi her seğer aÂyâra idüp úarz-1 cemâl

Beni ser-geşte idersin Àam ile çerre miÖâl

- 2 Ehl-i dil sofrâ-1 bezm-i keremüeden maħrùm
Nâ-sezâ şâm [u] seħer miftah-1 ħÿân-1 viçâl
- 3 Şemû-i meclis gibi sen her gice cemûyyetde
Men Àam miħnet-i hecrüele perişân-aħvâl
- 4 Devr-i ħüsnüede úadû øayd-1 elemden âzâd
Ben esîr-i Àam-1 endüh-1 giriftâr-1 melâl
- 5 Æâlib-i vaçluè olan ehl-i ħarîç rifiatde
Bî-úarîz úşîø-1 çâdîø reh-i Àamda pâmâl
- 6 Seni cân ile seven úşîøa raÀbet bu midur
Ehl-i dil gülmeye devrüede mürüvvet bu midur

(136b)

-1-

Feúlâtün Feúlâtün Feúlâtün Feúlün

- 1 Eylemezsın çanemâ çerrece aÿyâra sitem
Muttacıl olmadadur ma@har-1 iħşân-1 Kerem
- 2 Seni her gice çeker sînesine bî-minnet
Bu øadar ruħçat o nâdâna nedendür bilsen
- 3 Cennet-i kúyuèi iblis idinmiş Meöwâ
Nice çabr eylesün Allâh severseè âdem
- 4 Câm-1 laúüele çafâlanmada her gâħ raøib
`ùn-1 dil nüş iderüm ben elemüele her dem
- 5 Bilmedüm gitdi o nâdâna bu luâfuè sebebi
úAølümü aldı bu ħayret beni öldürdi bu Àam
- 6 Ne vefâdur bu ki pâyân u nihâyet bulmaz
Daħı gitdügi øurün olmada únâyet bulmaz

-2-

Feúlâtün Feúlâtün Feúlâtün Feúlün

- 1 Luâfuèa ma@har olan lâyıø-1 iħşân olsa
Saèa úşîø geçinen çâhib-i úrfân olsa
- 2 Sen perî-rüyı çeken dâüre-i âÀuşa
Dâħil-i ħaløa-i cemûyyet-i yârân olsa
- 3 úÁşîøumdur diyü faħr eyledüğüè nâdâna
úşøi fehm eyleyicek çerrece içüân olsa

- 4 Ğam yimezdüm aèa luáf itdügüèe çerre øadar
Çihresinde eðer-i luáf nümâyân olsa
- 5 AÀlamazdum anı ihsân ile şâd itdügüèe
dün olmasa insân olsa
- 6 ğ aølasa rāzuèı dūnyāda úyān eylemese
Nāvek-i [āaúne] seni bāri nişān eylemese

(137a)

Pend-nāme

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

- 1 Dime cānā yine aĀyār ile çoħbet itme
Seni sevsin dir iseè aèa naçġhat itme
- 2 Her ne hāletüèe @uhùr eyleye dil-berdendür
Kimseye anuè için baĀz-ı údāvet itme
- 3 Ğayra meyl eylemezsin diyü yamîn eyler ise
Mimteniúdür inanup aèa ħamāøat itme
- 4 İħtiyār elde olaydı virürdüm saèa göèül
`ùblar zümresine hiç maħabbet itme
- 5 Çünki bunlardan úbídüm mı úarızuè var senüè
Ehl-i úarz olımadum diyü nedāmet itme

Müfred

Feūlātün Feūlātün Feūlātün Feūlün

Nerede bir øaşı mihrāb ola gün gibi úyān
Gözüm ol yaèa döner øıble-nümā gibi hemān

Müfred

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

úĀrif olan çoħbet ider ħùb ile
Zirā çoħbet ħùb olur maħbùb ile

Müfred

Fāūlātün Fāūlātün Fāūlātün Fāūlün

ğ oħbet oldur ki cihānda evc-i çāħib yār ola
Biri úaşıø biri maşùø bir ħıçmetkār ola

Müfred

Mefūlü Mefāūlü Mefāūlü Feūlün

Ey körpe øuzu øoynuma gir øalma yabanda
~aødan dilerüm øurda naçib olma yabanda

Müfred

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Ey haste-dil øılan beni nâz u ütâb ile
Gel göelümi hòş eyle yine bir cevâb ile
- 2 Lâyıø degülse büse ûâsına ben øuluè
Sög bâri bir kez aAzuma ol laul-i nâb ile

(137b)

~âfi® Nefesiyem

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Bir şüh düşürdüm ki dil-i şeydây±
Âşüfte ider bir niğehin dünyâyı
Ammâ ki sipihr-i dùn gibi süfli birisin
`ürşad-i cihân-tâb gibi hercây±

Der-maøãm-1™abâ

1 Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

Çeşmüè ki sihr ile baèa baøar dürlü nâz ider
Her bir niğehde dilde saèa biè niyâz ider
Şevø-i lebüèle hâlümi úrz eylesem n'ola
Mest olduAnca ûşıø olan keşf-i râz ider

[Tercüi Bend]

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

-1-

- 1 æanı ol demler ki benümle ittiñâd itdüklerüè
™anasın günden güne mihrüè ziyâd itdüklerüè
- 2 Rañm olup yaın± sözüme inøıyâd itdüklerüè
İltifât baèa úrz-ı dâdâr itdüklerüè
- 3 Sen unutduèsa beni luñfuèla şâd itdüklerüè
Ben unutmam bu dil-i nâ-şâdı şâd itdüklerüè

-2-

- 1 Bir iki gün çekmek ile derd-i hicrânuè senüè
Yâd olmaz ´anursın dâyim ihsânuè senüè
- 2 H±ç çıøar mı na®arumdan úhd-i pinhânuè senüè
Unıdamayam şehâ luñf-ı firâvânuè senüè
- 3 Sen [unutduèsa beni] luñfuèla [şâd] itdüklerüè
Ben [unutmam bu dil-i] nâ-şâdı [şâd] itdüklerüè

-3-

- 1 N'ola olsam ben saèa cãn ile dilden mübtelâ
Dòstum sen itdügüè ülemde kim itdi baèa
- 2 İltiyâm-ı ezelden her dile iderseè vefâ
Bunca haøøı zaıyını hıç aèmaduè ey pür-cefâ
- 3 Sen [unutduèsa beni] luţfuèla [şâd] itdüklerüè
Ben [unutmam bu dil-i] nâ-şâdı [şâd] itdüklerüè

-4-

- 1 Künc-i hasretde nice eylesem âh u fi'ân
™abra fâøat øalmadı oldum zaıf ü nâ-tüvân
- 2 senden ayrıldum ise nâ-gehân
÷äyüolsun mı bu âşinâlıølar hemân
- 3 [Sen unutduèsa beni luţfuèla şâd itdüklerüè]
[Ben unutmam bu dil-i nâ-şâdı şâd itdüklerüè]

[Ġazel]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 B±vefâlıølardan ferâ'at yoø midur ey dil-rübâ
Gözlerüm yaşımı alma luţf [u] ihsân it şehâ
- 2 ~asretinden dem-be-dem oldum zaıf ü nâ-tüvân
Görmeyelden gül yüzüèi yoldaş oldur Âm baèa
- 3 æa' dı cãnuè ise murâduè n'ola başum üstinden
Cãn øurbân eylemek yoluèa sulţânım saèa
- 4 Gün bugün üftâdeèe ki cevruè ziyâde eyledüè
B±vefâ dünyâda çoø görmişem úşø olsun saèa
- 5 Ola kim rahm eyleyüp ef-âl ide dil-ber vefâ
Bir iki 'abr ider isem n'ola ey dil-rübâ

(138a)

Ġazel-i U'ül± Taħm±s-i úAl±

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Ne deryâ 'âhilinden oldı yâ Rab huşk-i ter peydâ
Ne bahruè mâlikindendür melek ®âhir beşer peydâ
™anasın øaţrelerdür anda her pinhân ü her peydâ
Vücüd-ı Muţlaøuè bahri ne mevci kim ider peydâ
Ene 'l-~aø sırrını söyler eger maħf± eger peydâ
- 2 Fenâ gülzâr ider ülem güli çoø gülsitâı bir

Ser-â-ser nergis ammâ şâhsâr-1 erÂuvâmı bir
 Hezârân bülbülü var cümlesinüè âşiyâmı var
 Bu bâÂuè ger haø±øatde ´uyı bir bâgbânı bir
 Vel± olmiş haø±âüøde nice dürlü şecer peydâ

- 3 Biter nahl-i vücuduè m±vesi geh telḡ ü geh ḡøş-ter
 Görinür berg ü bârı gâh sebz ü tâze geh bî-fer
 Nice ḡâm u nice puḡte nice kâkül nice ebter
 Na®ar øıl nevú-i insâna kimi zehr ü kimi şekker
 úAceb ḡikmet bir aÂacdan olur dürlü Óemer peydâ
- 4 Güherdür bilür ḡâ´ıl bu kânuè vâridâtından
 Dür-i şeh-vârı ḡâk oldu bu baḡrùè lâzımâtından
 Bilindi nâk ü bed ülemlerin içre ´ifâtından
 Maüðindür øamu eşyâ ider öz kendü zâtından
 Kimisi s±n ü zer ®âhir kimi seng ü meder peydâ
- 5 ~aø±øat bâdesinden ḡÿâba varmış nice ser-ḡøşlar
 Degül taḡ±re øâbil her birinüè gör (birinüè gör)dügi düşler
 Alınca ten ḡisârın nefsi ser-keşden üdü-keşler
 Düzilür nice biè işler bozılır nice cünbişler
 Ne kâr-1 bü´l-úacedür bu ki olmaz kârger peydâ
- 6 Suâl itdüm haø±øat semtini bir merdüm±baèa
 Didüm luḡ it ḡar±øat yolların göster bu ben ḡâke
 Didüm zinhâr maÂrür olma cân u mülk ü emlâke
 Şu serverler [ki] ḡâlar gibi baş egmezdi eflâle
 Atarlar ḡâke pest olmuş ne t±g ü ne kemer peydâ

(138b)

- 7 İçüp vaḡdet şarâbın nice ser-ḡøş kendüden geçdi
 Fenâ semtin tutup gitdi yiyüp içdi øonup göçdi
 Ne ®âhir gözlerin açdı ne aÂı øaradan seçdi
 Nice gündüz [ḡice] oldu nice biè ay u yıl geçdi
 Dir±Ââ olmadı gitdi şeb-i hecre seḡer peydâ
- 8 Cihândur geşt-i zâruè toḡm-1 zâülden eküp bitdüè
 Bir iki gün fenâ dünyâda bilmem n´eyledüè n´itdüè
 Bu toøuz øubbe vü şeş sù içinde geldüè [ü] gitdüè
 Ne geldüğüè øapu ®âhir ne gitdüğüè memer peydâ¹⁶²
- 9 Bu bir vâd±dür ey zâhid ki güldür ḡâki şâhir
 Görinür her ḡaşın ḡubân u bir bâde-i aḡker
 Ne âteş var ne âteşden vel±kin ´uretâ yir yir
 Nice şür±de üşüølar gezerler cümle ararlar
 Bu râh-1 b±nihâyetde ne reh ne râh-ber peydâ

¹⁶² Bu kıtad bir dize eksiktir.

- 10 Ticâret úzmin eylerseè yaøadan yaèa evi yaèa
Düşürme naød-i øalbi øalbe bir pendüm meded saèa
Yaèilduè bir alay b±dillerüz gerçi ol yaèa
Yolumuz bir beyâbâna irişdi nâ-gehân aèa
Gider bir kârbân olmaz birinden bir eøer peydâ
- 11 Olur pey°üle úzletde ´uf± nice meyl-i ûkif
Keşif gibi yatur emvâr-1 úşøa olımaz kâşif
Maûrif gevherine degme ´arrâf olımaz vâøıf
Nice zahmet çeker kesb-i kemâl idince bir ûrif
Bel± çøø øan yudar kân eyleyince bir güher peydâ
- 12 Reh-i hizmetde her bir hâk olmaø gerek tâ kim
Beder mâder ü mâdem derdnâk olmaø gerek tâ kim
Çekerler øan bedenler çâk çâk olmaø gerek tâ kim
Nice biè âdem oAlanı helâk olmaø gerek tâ kim
Yalancı øahbe dünyâda ola bir gerçek er peydâ

(139a)

- 13 Sevâd-1 mülk-i maînâ ehl-i úrfâna mu´âhîrdür
~u´ù´en her biri man®ür-1 sulţân-1 hüner dürür
Sühen bir gencdür nâ®ır aèa úÁ± gibi erdür
æamu ne®ârede ebkâr-1 maînâ munta®ırlardur
U´ül± gibi tâ ki ola bir ´âhib-hüner peydâ

Müfred

Mefâülün Mefâülün Feülün

Tecell± eyleyen her dilde Muţlaø

Hemân ~aødur hemân ~aødur hemân ~aø

Ġazel-i `üsrev Taḥm±s-i jâfi

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 TMoyınuøça libâsuè beyza beyzâya beèzersin
Şeker-reng olsa câmuè şemûi nür-efzâya beèzersin
fiyâb-1 sürḥa girdükçe şafaøda aya beèzersin
Yeşiller giydüğince tüt±i güyâya beèzersin
Siyeh-puş olduAmca Kaube-yi úUlyâya beèzersin
- 2 Yeşil kemhâyı mâü atlas üzre n±m-ten itseè
Gelüp gülzâra ser-âsâ leb-i cüdın vaţan itseè
Miûâl-i sebze-i ter sebzearı encümen itseè
Giyüp öèüèè mâü cämeler seyr-i çemen itseè
Yem-i ḥa-râda ~ızra gökde úsâya beèzersin
- 3 Miûâl-i Aonca-1 ḥamrâ yeşil ferrâce giydükçe
Ne gül-günı giyüp z±bâ yeşil ferrâce giydükçe
æabâyı al ile aulâ yeşil yeşil ferrâce giydükçe

Libās-1 sürh ile cānā yeşil ferrāce giydükçe
Æaravet gülşeninde Åonca-1 raınāya beèzersin

- 4 Cemālūè øılsa mirōāt-i ´afāda cilveler peydā
`arām iseè beyāz esbāb ile verd-i sef+d-āsā
Saèa z+bā yaraşur haø budur kim kirte-i yek-tā
æaçan kim nāz ile aø sāde giyseè ey semen-s+mā

(139b)

TMadefde hā´ıl olmuş bir dürr-i yek-tāya beèzersin

- 5 Bugün bezm-i çemende úandel+b-i hōş-nevālar ile
Hezārān naÅme bir rāz± ´ayduè sadālar ile
Dil-i TMaf±veş olduè hem-zebān destān-serālar ile
Oèulmaz hisārı va´f itdüè úaceb reng-m-edālar ile
Sözüeden `üsrevā sen bülbül-i güyāya beèzersin

[Ġazel-i úÁl±]

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Yārı úuryān isteyen øoçmaÅa p+rāhen gibi
Yalvarup bābına yüz sürmek gerek dāmen gibi
- 2 Gözlerümdür cāmlar güyā tenüm hammām-1 úşø
Sine-i pür-süzam olmuşdur aèa gülşen gibi
- 3 Tır gibi tizlenüp hiddetle atılma çaoın
Kimseye zahm-1 zebānuè degmeye demren gibi
- 4 Leşker-i hicrān ile şeb-tā-seher ceng itmeye
Æaømışam bigāneler ki sineme cevşen gibi
- 5 Fitne-i cellād-1 çarhı görmeyen dirseè [e]ger
úÁliyā úālemde baøma kimseye neyzen gibi

Bāøi

Mefūlü Fāülātü Mefāülü Fāülün

- 1 Gülzāra gel nesim-i çabā gibi hōş-dem ol
Açık derün-1 Åonca gibi şād [u] hürrem ol
- 2 ğahn-1 har[im]-i cennete düşmek murād ise
Evvel çafā-yı ābūile mānend-i şebnem ol
- 3 Kesb-i leāfet eyle nesim-i seher gibi
Andan derün-1 perde-i esrāra mahrem ol
- 4 Başuè gerekse göklere irsün güneş gibi
Dervişlik dilerseè eger çerreden kem ol

5 Bâœi ħıçâl-i merdüm-i nâœis-vücûdı œœ
İnsân-ı kâmil olmaÅa saıy eyle âdem ol

ayâli

Mefûlü Fâûlâtü Mefâülü Fâûlün

1 Daıvâ-yı ħüsn øılmaÅa ülemde ey nigâr
Sen dilsitân ile büt-i Çinüè ne câmı var

2 Peykânlaruè bedende [gelüp] olalı muœim
Gam úskerine oldu tenüm âhenin ħıçâr

3 æanlu yaşumla yazmaÅa Åam mâcerâsını
Ruhsâr-ı zerdüm oldu benüm levħ-i zer-nigâr

4 Gün gibi göke irdi başum olalı şehâ
Ben üş10-ı felek-zede küyuèda ħâksâr

5 Kimdür ayâli dir iseè ey serv-i ħòş-ħırâm
Bir derd-i esir-i úşøam bed-nâm-ı rüzigâr

(140a)

Süzü

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

1 Gül yüzi kim bâÅ-ı ħüsnüè lâle-i nuûmâıdır
Dilüèi gül-güna çanma kim cigerler øanıdır

2 Fitne'i zülfüè siyehinden øayırmazdum veli
Dürlü dürlü el iren câna mey-i mercâıdır

3 Dil daħı Mecnùn olur yâd eylesem feryâdını
Arturan ehl-i kemâli Åayret-i aørânıdır

4 Zâhid ile ülfeti var lâübâli üş10uè
ı oħbet-i aÅyâr ħaøøâ üarifüè zindâıdır

5 Bir müzeyyen bâÅda gülşen görüp çandum ki bu
Ehl-i diller çoħbetinde Süzinüè divânıdır

æabüli

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Dil alsa gördüğüè demde dil-ârâda kemâl olsa
Murâduè aèlasa ülemde dildâr-ı ehl-i ħâl olsa

2 úAdü kâm almasa râm olmasa ülemde her güli
Eger sevmek sevülmek mâ-ħaçâl emr-i muħâl olsa

- 3 Elüee alsa âsâ kâse alsaè gülle germ olsaè
Müdâm al görseè göeül aluè al olsa
- 4 Kemâl-i ülm ile maûüm olsaè el-hâcılı
Dilâ ehl-i kemâl olsaè kelâmuèda mâ'il olsaè
- 5 æabûlî mâh-rûlarda viçâl-i vaûde olmasa
Dem-i vaçl-ı dil-ârâ her dem ü her mâh u sâl olsa

Raḥmetu'llâhi úAleyh Kemâl Pâşâ-çâde
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Maraz-ı úşøı gör şifâ yirine
Alagör derdini devâ yirine
- 2 Baèa sevdâ-yı zülfüè âhir-i kâr
æara çul giydürür úabâ yirine
- 3 Çıøarın gözümü gör øara ise
`âk-i pâyuèı tütüyâ yirine
- 4 Baømadın yüzüme gülüp geçmed[in]
Sög begüm bâri merḥabâ yirine
- 5 ~ufe-i miskin çanur cihânı kişi
Naød-i ümrin virür kirâ yirine

Müfred
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

Hezârân âferin bâÂ-ı cemâlüè bâÂbânına
Ki hòşça reng [ü] bù virmiş yaèaAuè gülsitânına

Müfred
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

Baøarken øadd-i yâra nergisüè çeşmine çöp düşmiş
Nesim-i çubḥ üfürmese açılmaz rüzigâr içre

Müfred
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Áşinâlıø semtini gösterme cânım bendeèe
jüretinden bellüdür meh-pâre yoldaş olduân

(140b)

Fâyiżi
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Râzın ider âşikâr âh ile nâlân-1 úşø
Gizleyemez derdini âteş-i pinhân-1 úşø
- 2 Çıøsun o fânúsdan sùzum sùzinâk
Sönmeýe tâ sinede şemú-i firāvân-1 úşø
- 3 Bize dil olan bulur sùz-1 Àam ile çafâ
` âremi mînâ ider âteş-i sùzân-1 úşø
- 4 Nâr-1 sitemle çanup diller olup pây-mâl
` urde mînâ imiş iden beyâbân-1 úşø
- 5 Meykede-i hâkde çandı mey-âlüdedür
Fâyizâ hâke cüş ider hùn-1 şehidân-1 úşø

Bahâyi
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Bî-niyâz-1 tâc-1 devletdür ser-i abdâl-1 úşø
Farø-1 ehl-i derde besdür sâye-i iøbâl-i úşø
- 2 Nâlesin üşø n' için eyler hem-âheng-i úşø
úArz-1 hâl-i zâra yitmez mi lisân-1 hâl-i úşø
- 3 Mahrem-i bezm-i viçâl olsa yine pervâne-veş
Vâøıf-1 râz-1 nihân itmez mi zebân-1 laul-i úşø
- 4 Lâne-i dilde úceb bilsem niçe eyler øarâr
Âteş-i dil-sùzdan yanmaz mı perr ü bâl-i úşø
- 5 Hiçe çatmışken metâú-1 cânumı aldum yine
Ey Bahâyi şermsâr-1 hıçmet-i dellâl-i úşø

Ġazel-i úlümî Taħmîs-i Rùhî
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Murzıú-1 tâca baş egme dime tâc giyendür [bu]
æıızillar allar giyme ki vazú-1 hüsrevlerindür bu
Giyerseè maúrifet raħtıını key kim câvidândur bu
Ġurúr itme libâs-1 faħr ile şâhum cihândur bu
æabâ-yı cismini øor bunda herkes câmekândur bu
- 2 Giyâh-âsâ cemâlüeden urur bâÂ-1 ser-âħir haâ
İder ol ravza-1 zâÂâne miskin yek-ser âħir haâ
Ġül-i ruhsâruèı cânâ ihâaa eyler âħir haâ
Uçar mürÂ-i cemâlüè olur şeh-per âħir haâ
Ġüzellik bâøi øalmaz kimseye devr-i zamândur bu
- 3 Aèılmaødan eger biè ü eger bir Àam çeker göèlüm
Zebân-1 haløa düşmekden mücerred üir ider göèlüm

Alup başın n'ola çahrâ vü küha düşse ger göelüm
Bir adı çanı nâ-peydâ Âarib olmaø deger göelüm
Ætatum aèa dimişler filân ibn-i filândur bu

- 4 Beni mâül görünce kendüye ol Âamze-i bed-ğû
Çıøardı cânımı tenden atup bir nâvek -i ebrû
Tenüm defn eyleyince ħâke yârân-ı façġiden ġû
Görüp seng-i mezârum ehl-i diller ey kemân-ebrû
Dirilür miñnet irdügi yire feşândur bu
- 5 Terin øanın döke Rûġi gibi fâriÂ-i ....
Revâ mıdur uya aúðâ sözine çeşm-i øattâlüe

(141a)

`aa-1 ser-sebzüei meylin görenler âabú-1 meyyâlüe
Dimişler nâfe-i ħøş-büya teşbih eylemiş ħâlüe
; aørin gerçek çanup ũlvüye cevritme yalandur bu

[Müfred]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Yazmadan mecmûâlar eglence ise ger Âaraz
úÁrife mecmûâ-1 ũlem úceb eglencedür

Ġazel-i Raġmî Taġmîs-i Rûġi

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yek-dil olup æays ü Leylâ vâøıf-ı úçrâ yatur
Herkesi ũlemde çün yâr ile bî-pervâ yatur
Nice yıldur âferinler çabrına tenhâ yatur
÷uúfda genc-i únâda kim dil-i şeydâ yatur
Ger ecel gelseydi görmezmişle nâ-peydâ yatur
- 2 ũşø cãmı nüş idenler bulmaz ħaøiøatde memât
ũşødur úayne'l-yaøin ser-çeşme-i Áb-1 ~ayât
ũşøa inkâr itme eydür yâ nihâd ü pâk-ı çât
Cüşa gelse ħabâbidur rüsüm-ı kâñnât
ũşødur nâmı fezâ-yı dilde deryâ yatur
- 3 Niceler İskender ü Dârâ yirine øor özin
Devlete maÁrür olanuè görmemek yegdür yüzün
Gör nedür üstâd-ı kâmil ey göeül ġuş it sözin
Var fenâ düşün temâşâ øıl açup Âayret gözün
Nice İskender türâb olmış nice Dârâ yatur
- 4 `âkde refüeyleyüp almış olsa biè cân ile
Yıøamış fi'l-ħâl âb-ı dide-i giryân ile
~âline raġm eyleyüp iġsân-ı bî-bâyân ile
Pâyınuè ħârın çıøarmış sözini müjgân ile

Düşde Mecnûnı görse nâfe-i Leylâ yatur

- 5 Ben gedâ-yı kûy-ı úşøuè Ruḥiyâ únvânına
Ser-fürü øılmaz gerekse ülemüè sultânına
Duḥter-i rez meyl idüp anuè felekde yanına
Şâh-ı ülem gelse çekmez başını dâmânına
Künc-i istiânâda Raḥmî sâye(de) bî-pervâ yatur

æaçide-i Ruḥî

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Devreden peymâne[-i] mihr ü vefâ eksilmede
æalb-i ehl-i ḥâlden çevø ü çafâ eksilmede
- 2 Dem-be-dem eyüz âutmada meclis-i perişân olmaÅa
Encümenden bâde-i úşret-fezâ eksilmede
- 3 Sâz u söze øalmadı evvelki gibi meylümüz
Yaüni dilden ârzü (vü) başdan hevâ eksilmede
- 4 Bâdedür gerçi devâ-yı derd ü Åam açsa sùd
Devrümüzde ehl-i derd artup devâ eksilmede
- 5 Æabû-ı øılmaøda Åubâr-âlûde cevr-i rüzigâr
ç afvet-i äyîne-i ülem-nümâ eksilmede

(141b)

- 6 Ey dirîÅâ ekøeri ḥuløuè cefâ üstindedür
Bu vefâsuz dehrde ehl-i vefâ eksilmede
- 7 Gitmede vaøt-i şebâb ü gelmede eyyâm-ı şîb
Gitmede dilden çafâ gözden cilâ eksilmede
- 8 ~âl-i ülem âh kim olmaøda bir yüzde daḥı
úAdl [ü] çıdø-ı fırøa-ı mîr ü gedâ eksilmede
- 9 Olmada mihr ü maḥabbetde müberrâ ḥâç u üm
Cemúolup aÄyâr u yâr-ı bî-riyâ eksilmede
- 10 Kesvet-i faør ü fenâya girmekde ḥalø-ı cihân
úArif-i bi'llâh olan ehl-i fenâ eksilmede
- 11 Áb-ı raḥmet gökden inmez bir yüzi gülmez iken
`aløa güyâ şeføat-i úarz ü semâ eksilmede
- 12 Bir úceb ḥâletdeyüz rifâtde ehl-i ḥilâf
æulina faüi mevâøıf açdaøâ eksilmede
- 13 Câhilüè øadri teraøøide temâşâ bundadır

Kâmilüè âsäyişi çubḥ u mesâ eksilmede

- 14 æâniúolmazlar cihānda olsalar æārùn-1 vaøt
AĀniyānuè tire øalbinden Ānā eksilmede
- 15 Ekòeri øā-ilerüè rüşvet äariøin äutmadın
~ürmet-i şerú-i resúl-i müctebā eksilmede
- 16 Kendi ḥālinden degül hò´nùd şimdi kâñnāt
~aø Teālānuè øazāsına rızā eksilmede
- 17 Derdümüz şerḥ itmege bir yār-i çādıø bulmaduø
`ayf kim gitdükçe yārān-1 çafā eksilmede
- 18 Biède bir na®m ehlinüè na®mına ḥālet øalmadı
Şāūrān-1 [ḥālet]-efzā cā-be-cā eksilmede
- 19 Gevher-i bahr-i süḥen ayaøda mānend-i ḥaçef
Şāūrüè øadrin bilür ehl-i çafā eksilmede
- 20 Bir dükenmez rızødur zād-1 øanāüat ũrife
Yoḥsa ḥuløuè āb [u] nānı dāümā eksilmede
- 21 ~azret-i ~aødur teraøøiden tenezzülden beri
Laḥ®a laḥ®a yoḥsa artup māsivā eksilmede
- 22 Artuø eksük sözi øo ḥatm-i kelām it epsem ol
Çekme Āam ger olsa Rùḥiyā eksilmede

[Ġazel-i Yümnü]

Mefāilün Mefāülün Mefāilün Mefāülün

- 1 Ġayret ile yine āb-1 şāh-1 devrānum çafā geldüè
Bi-ḥamdı'llāh şeref buldı diyü cānum çafā geldüè
- 2 Gelüp vaøt-i seḥer āfāø-1 øalbe pertev-i nürüè
Münevver eyledüè mihr ü dıraḥşānum çafā geldüè
- 3 Senüè eksüklügin göstermesün āyineye devrān
Şeb-i Āamdan baèa ey māh-1 tábānum çafā geldüè
- 4 Yanup yaøılmaĀa pervāne-veş ölüp olursa
÷iyā-baḥşı olup şemú-i şebistānum çafā geldüè
- 5 N'ola kesb-i çafā eylerse mirüüt-i dil-i Yümnü
Müşerref oldı dirliğüèle sulāānum çafā geldüè

(142a)

Ümmü

Mefülü Mefāülü Mefāülü Feülün

- 1 ğ anmaè ki rüsüm ehli olur vâøf-i esrâr
Tâ itmeye ihlâç ile şerr ehlini iørâr
- 2 Çoo gördiği çoo bildiği sedd ola vuçüle
Çün emr-i ğafi olmaya mekşuf ide inkâr
- 3 Tâ girmeye miftâĥ-1 saũdet ile ey cân
Feth olmaya nefsüede olan maĥzen-i esrâr
- 4 Taølid ile taĥøiøe irişmek olur ammâ
Bir püre irâdet getirüp ğikr ide her-bâr
- 5 ` âşâk-i ` udâ virmeye maøçüdını úabduè
Çoo iste leyâlîde idüp nefsüei bîdâr
- 6 ğ idø ile úbùdiyyet idenler ola maĥcüb
Her kimi ` udâ sevdi severler anı ebrâr
- 7 Herkes ki diler ma®har-1 tevfiø ola Ümmi
Dil-beste olup ~aøøa rızâ gözleye her-bâr

Yâ Feyyâz

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün

- 1 Ey aĥad-1 lem-yeçel oldı bu maâlab-1 ezel
Kâr ola niúme'l-bedel gelmeden evvel ecel
- 2 Özledi açlı özüm döndi ferúden gözüm
Fiúle getürdi sözüm gelmeden evvel ecel
- 3 Dâĥil olunca Receb oldı teĥâsım-1 çehab
Fenle irişdüm úceb gelemeden evvel ecel
- 4 ` ğmete bel baÂladum Rabbüme çoo aÂladum
úAĥdi bu den çaÂladum gelmeden evvel ecel
- 5 úşø ile kâũm olam çevø ile dâũm olam
ğ idø ike sâlim olam gelmeden evvel ecel
- 6 Maøcad ammâ ki ~aø-1 ledünden aldı sebaø
İrişdi imdâd-i ~aø gelmeden evvel ecel

Yâ Feyyâz

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 ~amdü li'llâĥ ` âliøum derdüme dermân eyledi
Æarĥ idüp baúđın özümden øurbın iĥsân eyledi
- 2 Güç görinen maâlabum luáf ile âsân eyledi

- Nefse ol øul idüp âhîrde sulâñ eyledi
- 3 Yâr olup erbâb-1 himmetle arardum yolumı
Ferûile bahðider iken aeladum uçulümi
- 4 İmtiyâz itdürdi Rabbüm şimdi çaÀ [u] çolumı
Nefse [ol] øul idüp âhîrde sulâñ eyledi
- 5 ~azretinden her ne kim øıldum niyâz itdi øabül
~iccedâr oldum çeledi eðerine buldum vüçül [eyledi]
- 6 Feyz-i ~aø her bir nefesde itmede øalbe nüzül
Nefse ol øul idüp âhîrde sulâñ eyledi
- 7 Vâøıf-1 maınâ imiş ebhâð-1 elfâ®ı geçen
N'eylsün keðret şarâbun şerbet-i vuçlat içen
- 8 Ümmiyâ nâüblerüe cürm ü øuçurından geçen
Nefse ol øul idüp âhîrde sulâñ eyledi

(142b)

Niyâzi[-i Mıçrı]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Devr idüp geldüm cihâna yine bir devrân ola
Ben gidem bu ten sarâyı yıølup vîrân ola
- 2 Cüş idüp úmmân-1 cân cismüm gemisin daÀıda
Yirler altında tenüm äpraÀ ile yeksân ola
- 3 Bu vücudum daÀı øaløa atıla yüeeler gibi
Şeş cihânum açılup bir haddi yoø meydân ola
- 4 Dört yanumdan nâr [u] båd [u] âb [u] hâk ide hücüm
Benligüm anlar alup bu varlıÅum tâlân ola
- 5 DaÀıla terkibüm otuz iki harf ola tamâm
Noøaa-1 sırrum øamunuè gevherine kâm ola
- 6 Cümle efkâr-1 havâçum haşır ola bu úrçada
[æaløalar] hep yeèiden çankim bahâristân ola
- 7 Yevm-i Tüblâ[dur] o gün her maınâ bir çüret giyüp
Kimi nebât kimi hayvân kimisi insân ola
- 8 æabrüme döstlar gelüp fikr ideler ahevâlümi
Bilmekde hâlüm benüm hep vâlih ü hayrân ola
- 9 Her kim ister bu Niyâzi derdmendi ol zamân
Sözlerin güş eyleyüp kim sırrına mihmân ola

~icâz

Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 æuluè günâhından rahmetüè çoødur
ÆoÅar bilüp varına øapuè açıødur
Keremüeden maħrüm øalmıøue yoødur
Senüèdür øul senüèdür ħükm efendüm
- 2 Kimüè øapusına yüzüm süreyüm
Kimüè d÷vânına el øavuøayum
Efendümi øoyup kime varayum
Senüèdür øul senüèdür ħükm efendüm
- 3 yerrece luġfuèla günâhlar ider
Rahmetüè deryâsı beni maħv ider
Sen øabül itmez iseè kim øabül ider
Ízân [senüèdür øul senüèdür ħükm efendüm]
- 4 Gücümüz yitdükçe her yaèa dönük
Åġir dermân senden olduÅın bildük
Yüzümüz sürdiyi øapuèa geldük
Ízân [senüèdür øul senüèdür ħükm efendüm]
- 5 æuluè saèa lâyıø işi yoÅ imiş
Yoødan ´udür iden a´lâ yoÅ imiş
`udâ dimeye luġfuè çoÅ imiş
Ízân [senüèdür øul senüèdür ħükm efendüm]

Çãrgâh [Yûnus Emre]

Müstefülün Müstefülün Müstefülün Müstefülün

- 1 Ol cennetüè ırmaøları aøar Allâh diyü diyü
Çıømıø İslâm bülbülleri öter Allâh diyü diyü
- 2 Kimler yiyüp kimler içer hem melekler rahmet ´açar
İdrıs hen ħulleler biçer sübhâna´llâh diyü diyü
- 3 ¤alınur Æübâ dalları æurõan øøur hem dilleri
Cennet bânüè gülleri øøøar Allâh diyü diyü
- 4 Yûnus Emrem var yarına øoma bugüni yarına
Yarın ~aøøın d÷vânına varam Allâh diyü diyü

Na^m-1 Şehr±

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Feülün

Fireng± gül-günı elüeden atlasdur mey-i nâb
Aèa øıymet bulunmaz ey saüð-i sürġa şırâsın

(143a)

-1-

Yâ Feyyâz [Ümm±]
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Sivâ esrârına çün oldum âgâh
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
æamuda luḫf u øahr iden hù Allâh
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
- 2 Sülük iden tar±ø-i Mu´tafâya
Fenâ dârını beyûitsün beøâya
Ba´ret ehli çïmaz mâ-sivâya
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
- 3 æamunuè varlıÅı evvel mine'llâh
æamunuè merciû âḫir ila'llâh
Taøarrüb ehlinüè seyri maú'llâh
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
- 4 Göèül mirvâtınuè pâsı silindi
Muâñ± úaks olup çevøi bilindi
Bu ders-i úlm-i ledün±den alındı
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
- 5 Çü refúoldı niøâb-ı vech-i vaḫdet
Na®ardan Ââüb oldı mevc-i keÖret
æamu ®âhir olan âÖâr-ı ḫikmet
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh
- 6 Yüri Ümm±riyâzetle müdâm±
Vel± farø it ḫelâl ile ḫarâmı
Rızâdur çünki sâlikler maøâmı
Sevâ gördüklerüme istiâfâr Allâh

-2-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Göèül aç d±de-i câmı tenüede câmı seyr eyle
Gelüp taḫt-ı vüçüda ḫükm iden sulṫânı seyr eyle
- 2 Nedür esrâr-ı insânı nedendür münşâø± şanı
Görüp nür-ı ba´retle bilen úrfânı seyr eyle
- 3 Kenâr-ı úşøa gel baḫr-i ḫaø±øat içre Âavvâ´ ol
Her ednâ øatre deryâ olan úmmânı seyr eyle
- 4 Cilâ vir d±de-i øalbe bugün kühl-i şerâitle
Yarın dergâh-ı izzetde ulu d±vânı seyr eyle

- 5 Mirâatince dururlar taht-1 úarş-i havl-i kevâerden
Gürüh-1 ehl-i emân olan ihsânı seyr eyle
- 6 İlişme keff-i mazâna ırâf duymaya seyrüè
æodın geç yüri var cân atup cânâmı seyr eyle
- 7 Fenâyı terk idüp cânı bir âdem it bu meydânı
Öte geç úarş-1 Raḥmânı Ulu Sulṭânı seyr eyle

-3-

- 1 Şerû ḥoş tutmaø şân-1 müömdür
Başa tâc itmek şân-1 müömdür
- 2 Terk iden kiçbi deñb ider ıdøı
Çoo ider çikri şân-1 müömdür
- 3 æa'd-i taleb eyler tarḥ-1 çenb eyler
Fikr-i ḥayr eyler şân-1 müömdür
- 4 Senlik ü benlik istemez kemlik
Herkese eylik şân-1 müömdür
- 5 Çün semâ ehli devr ider havli
Ol sülük ehli şân-1 müömdür
- 6 Gelse çün birlik gider ikilik
Nefsine ölüğ şân-1 müömdür
- 7 Her kimüè ḥâli úşøı İläḥ±
~âl ider øâli şân-1 müömdür
- 8 Gündüzi ıâim gicesi øâim
Bal yimek dâyim şân-1 müömdür
- 9 İşø ile ümm± söyler ledünn±
Bürhânü inn± şân-1 müömdür

(143b)

Şekl	úÁşıø	Bî-vefâya
Ancaø	Olmaø	DoÀrusı
Zaḥmet	Râzi	Her cefâya

(1) Bir adam bir işe murâd itse ḥayr mıdır şer midür bilmek ıalât-1 istiḥâre (2) diyüp niyyet ide iki rekât namâz øıla namâz ol rekâtta bu duâyı oøıya (3) *edburüni úale'l-imâni inkâne ḥayren ev edburüni úale's-şimâli inkâne şerren Allahümme ente taüemü* (4) *sırrı ve úile niyyeti fe-inneke taüemü va lâ-yaüemü eḥâdün Àayruke bi-aüle'l-Àuyüb ve lâ* (5) *yefütü*

*şeyüin min ülmihî*¹⁶³ andan çoera eûzü besmele ile bir fâtiḥâ ve yedi innâ enzelnâ (6) oøuya ve rekûat-ı çânide daḫi yedi innâ enzelnâ bir fâtiḥâ oøuya namâz içinde (7) kendüyi her ne ârafâ döndürürlerse o ḫâlde iḫlâç-ı şerif oøuya (8) tâ yine øibleye müstaøim olunca eger çaÀ ârafâ döndürülürlerse işi (9) ḫayrdur iødâm eyleye eger çol ârafâ döndürülürlerse şerdür iḫtirâz eyleye bu (10) istiḫâre úacâyib-ter-i ülem aÂyârda ḫisâb iken mübâşeret olına

Sulâan Murâd ` an-ı RâbiúDurur
Târiḫ-i Feth-i BaÀdâd
Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ° arb-ı tüâ-i sinemden sürḫ-ser
Didiler kim ḫayfi ḫayfi dâd hey
- 2 Ey ḫalef ḫan nâ-ḫalef naøâ-yı gidî
İtdürülsin ḫanum ber-bâd hey
- 3 Şâḫ-ı Írán görîèür olsun ataè
` üb ü yaḫşi eyledüè imdâd hey
- 4 Dermend-i zî-nevâyüz Ââziler
Yahèuz çün ilüèüz âzâd hey
- 5 Oldı târiḫ şeh çıfatuè øalasıñ
Dir imiş kim vâḫ hey BaÀdâd hey   Sene 1048 [1638]

(144a)

[Taḫmîs-i Emri Ğazel-i Necâtî]
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Vaøt-i gülzâr irdi bülbül oldı güyâ bir yaèa
; alınup raúnâlanup her serv-i raúnâ bir yaèa
Ehl-i diller øıldılar gül geçdi çahrâ bir yaèa
` alø-ı ülem bir yaèa bi-çâre tenḫâ bir yaèa
Cennet-i kuyın øomaz olsa dünyâ bir yaèa
- 2 Gülşene ârzü idenler dil-rübâ dildârını
Laül hecrüèeden øızarmış göricek ruḫsârını
Ğoncalar dil-beste øılmış işidüp güftârını
İstediler bulmadılar şive-i refâruñı
Gitdi Æübâ bir yaña serv-i dil-ârâ bir yaña
- 3 Boynuma zincir-i zülfüè ireli ol yâr bend
` aløa ḫaløa dùd-ı âhum çarḫa øılmışdur kemend
Fâüde itmez ne lâzım şol dil-ber-i şeydâya pend
ışøa mâniúolma zâhid kelâm-ı güşmend
Kimse øarşu durıñmaz aøsa deryâ bir yaña

¹⁶³ Duanın anlamı şöyledir: “Ya Rabbi, eger hayır ise beni sağ tarafıma döndür yahut şer ise beni sol tarafıma döndür. Ey Allah'ım, sen sırrımı ve niyetimi bilirsin. Gaybın ilmi senden başka hiç kimse bilemez. Hiçbir şey ilmin olmadan yok olmaz.”

- 4 Ehl-i dünyānuè dilā itme øil ü øālini
Gel øalender ol bulup bir Rùm ile abdālını
Kārı bārı terk idüp biraø melāmet şālinı
úAş-1 dünyā iler şerh eyler ticāret hālını
Yirde æārùn bir yaèa gökde Mesihā bir yaèa
- 5 Áh-1 Emrīden n'ola olur ise bī-øarār
Gerd-i miñnet ireli mirōāt-i øalbi ber-Åubār
Cānına oldı Necātīnüè havāle úşø-1 yār
úArızın zāhir olup bùy-1 çafā-yı müşg-bār
Ey ecel sen de gelüp itme teøāzā bir yaèa

Taħmīs-i Ğarībī
Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 úAşıøam hem bülbülem kuyuèe durur gülzār imiş
Gāh olur kem-ter gedāyam gāh olur hünkār imiş
Gāh olur mest-i ħarābam gāh olur hüşyār imiş
Kātībem hem şāürem saāranc [ü] nerd oynar imiş
Hem muārıf hem müøezzin ħøş muħāccıl yār imiş
- 2 Kimseye yād itmez imiş her kişinüè bī-bāşiyem
Hem ūmāret suħtesi hem tekyenüè dervişiyem
yevøiyem hem şevøiyem hem nüşiyem hem úayşiyem
Hem ®arifem hem vecihem ħayli gökçek kişiyem
Cild-i raunā işerem düşmenleri tāĀlar imiş
- 3 Hem ħaāiyem vāü®em vaü® eylerem tefsir ile
Himmatüm bālā vü göelüm çan ber-ā-ber pīr ile
Vird-i istiħrāc imiş dīrsin ider taørir ile
`øş muvaşşahlar bilürem oøuram taħrīr ile
Baħð-i revān ile ħøşça türkiler ırlar imiş
- 4 Bir delü diyü incinmege yoø durur açlum benüm
Gāh gider fikrüm başumdan gāh gelür úaølum benüm
Naøş idüp gezdürmelüdüür çüretüm şeklüm benüm
Merd-i naøøāşum cihānda yoø durur miðlüm benüm
Æolanurmuş küy-1 yārı çanasın bī-kār imiş
- 5 úAşıøı rüsvā øılan sevdā ūlācın bilürem
Baèa dermān buluram yā-ħød ūlācın bilürem
úĀlem içre her ne derd olur ūlācın bilürem
Hem ābibem ħāziøam ħummā ūlācın bilürem
ııçraram āhü gibi hem-çü raābını oynar imiş
- 6 Zāhid olup bilmeden içmeden igrenesüm gerek
Dünye [vü] felek Āarībī diyü söylensem gerek
ūlm ile göklere aĀup hem yire insem gerek
Gerçi bilmezmiş Arabca Fārīse øğrensem gerek
Türkī sözler söyleyicek çu gibi çāĀlar imiş

(144b)

Velehu
Mefûlû Fâûlâtü Mefâûlû Fâûlûn

- 1 Mecnûn ki tahtgâh-ı maḥabbet-i şâh idi
Bil âuyur firøate ber-küllâh idi
- 2 Mecnûn ki øaçdı kùçe-i Leylâ gezmeden
Nüzhetüèe ḥaøiøate ber-güçâr-ı râh idi
- 3 Mecnûn ki rüşenâliÂına ®ulmet-i Âamuè
Leylâ virdükçe şuile-i âha güvâh idi
- 4 Mecnûn ki benem seyr idi seyr-i cemâlden
Hep mâniü-i na®âra oddan düd-ı âh idi
- 5 Mecnûn ki raḥş-i âarb ile itmişdi üns-i nâm
ı aḥrâ o nâ-merde sitemden penâh idi

Velehu
Mefâûlûn Feûlâtûn Mefâûlûn Feûlûn

- 1 Cünûn-ı úşøumuzı ḥaâ yârdan bilürüz
Keş-â-keş dili seyr-i bahârdan bilürüz
- 2 Ôebât-ı derdi ızârâb-ı ḥâârdan [bilürüz]
æarâr-ı úşøı dil-i bî-øarârdan bilürüz
- 3 Çemende bülbül-i şeydâyı âteşin-naÂme
FürüÂ-ı câm-ı güli şuile-i yârdan bilürüz
- 4 Ne şür çalduÂını bâÂa füşüh-ı úşøuè
FiÂân-ı bülbüli âşüftekârdan bilürüz
- 5 Şikâyet eylemezüz çarḥdan Neşââyüz
Bükülse cânı bir derdkârdan bilürüz

[Velehu]
Mefâûlûn Mefâûlûn Mefâûlûn Mefâûlûn

- 1 Bahâr olsa yine cânân ile bezm-i şarâb olsa
İçüp dil-ber mey-i gül-gün ile mest-i ḥarâb olsa
- 2 æızarsa gül gül olsa tâb-ı meyden vire pür-tâbı
FürüÂ-ı bâdeden mâh-ı ûçârı âfitâb olsa
- 3 Çeküp çâk itse pîrâhenini dest-i şevø ile
Götürse perde şermi aradan bî-ḥicâb olsa

- 4 Mey-i nâb olsa meclisde içse âolular yâra
Ruḥ-ı sâoî-i meh-rû ile bezme âb-ı tâb olsa
- 5 Meh-i Kenûân ile Çahn-ı çemende bir seher aèı
Nevâ-yı ûd ü nây ü naÂme çeng ü rebâb olsa

DİGER

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bahâr olsa yine elde şarâb olsa reng olsa
Perî-veş bir büt-i zibâ civân-ı şûḥ u şeng olsa
- 2 İçüp câm-ı mey-i gül-gün ile ol mâh-ı Kenûânım
æızarsa gül gül olsa rüy-ı ḥübı reng reng olsa
- 3 Yine bezm eyler elbette âteş-i pür-süz-ı üftâde
Dil-i bî-raḥm-ı dil-ber her ne deèlü çâḥt-seng olsa
- 4 Göèül meyl eylemez her bir kemân-ebrüya ûlemde
Anuè her bir nigâhı câna bir tîr-i ḥadeng olsa
- 5 Hep âoâr-ı maḥabbetdür bu deèlü nâr u istiÂnâ
Yine úşø-ı mürüvvetdür arada çulḥ u ceng olsa

(145a)

(1) Sulâân Murâd ~âzretlerinüè Duâ-nâmesidür uUmûma úAsker-i İslâma ve Sinân Pâşaya Yesirden úavdet (2) itdüklerinde ḥaccesi Müftü Saûdi Çelebi Beg inşasıyladır Raḥimu'llâhî Teûlâ

(3) Tû°-i pür-fürüâ-ı Âazâ Òevâb-efzâ şâne çerre-i pençü'l-ḥamd olması edüyyesi sihâmı hedef-i icâbete icâbet (4) bi'l-úamd itmesi bârgâh-ı vâcibü'l-ḥamdden suâl olup cünd [ü] cihâd ile ḥıf®-ı Rabbü'l-úübüd kenefinden maḥfû® (5) u imdâd ü vâhib bi'l-murâd ile ivâr øazanmaødan maḥfû® olmaları duâlarına muvâ®abetde øuçür çüreti (6) bâl-i çafâ-ḥâle ḥuâr itmedügi ḥuzûr-ı mevfüru'l-ḥubûrlarına be-mezidü'l-ikrâm ve't-taûim inhâo-i taødîm øılınup (7) inhâo-i maḥabbet-dâü çadâret mürâü budur ki keff-i zârâfet âraf-ı semâya isticâbet-Øenâya inti®âr ile (8) güşâde ve bârgâh-ı mümüyyet-baḥşâda rüy-ı niyâz-ı nihâde olup ol vekilü'l-ḥilâfe min külli meḥâfe âmin¹⁶⁴ (9) vele yençurunna'llâhü men yençuru¹⁶⁵ kefâleti iøtizâsıyla imdâd-ı ilâhî ol serdâr-ı bülend miødâr ile Âazâyaya varan (10) ve başların eteklerine çaran sipâh-ı dîn ḥıf®-ı zâmin olması istidûsından vefât-ı mesûide (11) vü ânât-ı merçudedede (?) Âaflet olunmasışdur tevcih-i zamîrümüze çafâ-pedide sulâân-ı fülk-i serir ile (12) tevcih-i cenâblarından çâlihâ-yı ümmete duâ sifârişlerin tekrîr ile çââir ü kebir bernâ vü pîr nefslerin pîr idüp (13) duâ gül-bângin-i felek eÖire teÖür itdürmişlerdür emeddeküm bimâ tailemun¹⁶⁶ imdâd-ı mühimü'r-reşâd ile (14) ehl-i istimdâd ile şâd olup ol øâliüi øılâúve râfiüi niøâú olan vezîr-i nifâúve müşîr-i müşrâ (15) irtifâú øablinden nâme-i nâmı enâm-ı şâdgâmı baÂışlayup muḥâçara olinup muḥâçar ile olinan øalúateyn-i (16) refiúatîn fi-âurfeti'l-úayn fetḥ olinmaÂıla çihre-i Âazâ Âazâ-ı demâ'i ḥaçma-i dîn zeyn olinduÂından (17) gözler göèüller açıldı ve bu vârid-i Âaybî olan ḥaber verdigüè verd-i gül murâd-ı gülşen-i fevâüdden (18) açılmaÂıla

¹⁶⁴ “Vekil, hilafetin aksine iş yapmaktan sakınsın, amin.”

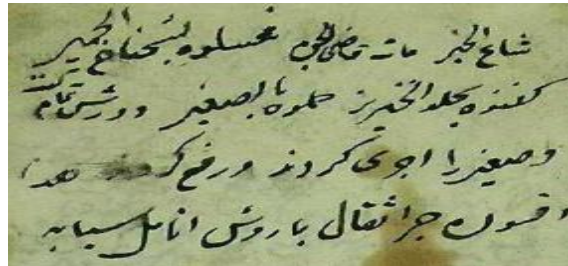
¹⁶⁵ Hacc, 40: “...Allah kendi dinine yardım edenlere yardım eder...”

¹⁶⁶ Şuârá, 132: “...Bildiginiz şeylerle size yardım etti.”

ûleme izhâr-ı meserret çağıldı ve tehniyyet-i feth için serir-i hümâyuna duâ-nâme-i mevzûn (19) târih-i ®afer-nümûn gönderilüp ol ta'rib ile mesâü meşkûnlarınuè (20) istihsânı ve tedmir-i müdbirinde ol øudûh-ı vüzerâ-i müdebbirinüè tedbir-i ihsânı ma'rûz olup (21) diledi ki zemen-i yesirde úazm yoø mesir ile bunca cünd-i keûiri úzâz idüp ayy-i mesâfât-ı baüde (22) ve iøtihâm-ı muhâfât-úadideden ru-gerdân olmayup gürûh-ı mekrûh-ı kine aúni cümûú-ı meksûre-i (23) müşrikine göz açdurmayup gâh bu sene Úârında hücum iden melâün-i şeyâân rüsvâ-yı rücûm

(145b)

(24) rücûm-ı suyûf-ı şühüb-mânend ve niyâzuè nîzehâ-yı bülend ile ihrâø ve muhâçrân-ı hıçın-ı (25) İslâmı deryâ-yı hûna iârâø idüp sısøa øalúasın dahı ehl-i fısøa iletmeyüp ellerinden (26) intizâú ile iøtinâú olunmayup Engürüs menhûs livâsın menkûs itmek úazmı ve penç øaralı (27) rezmi zamir-i münir şecâúat semirlerinden cây-gir olup gündüzi giceye øatup maúa øurbü'ş-şitâ (28) Besirem ve Pületâ (?) øalúaların *câülü'l-kâfirine emvâten*¹⁶⁷ me®âhiri olan dil-âverân tüvânâ ile (29) muhâçara idüp na®m komadı feth-i øalúateyni gice geçdi bir gün ile iki gice (30) aldı ol iki øalúayı Pâşâ Rabbenâ æâdir úAlî Pâşâ pirlıkde o Ââzi ve hâci (31) øomadı küfre øasdunduø hâci gör ne kesb itdi ol ser-efrâza nâmını atdı hâci ve Ââzi (32) böyle olsa vezir-i úilemde müşkilâtı tabdursa bir demde olsa râh-ı Ââzâda âmâde (33) alsa erlikle düşmeni mâda olsa âmâde esb ü aşıyâbı münfeth olsa elvây-ı (34) bâreka'llâh zihî vezir-i dilir ez-zamân içre itdi çoø tedbir kâfire viridi şöyle ra°bet ü hirâs (35) ki oldu bezm-i sürür ide yas eyleyüp dîn-i pür-bülend saúy-i keûir itdi çoø kâfiri helâk ü esir (36) her murâdını vire ~azret-i ~aø ol beni haøø ki itdi ayı şaøø Rabbenâ hıf®ü fi-rahmi keremüke (37) Inne æâfü fi-rahmi haremüke (38) min ihlâcü'l-mahlaçü'l-faøir (39) Saúde'd-dîn temme

(146a)

(1) æuâb-ı sipihr úzz ü úrfân ü çikr dâüre-i fazl ü imân çüretlü mekremetlü sulânum caüa'llâh meşâaa-himmete (2) mebsüaa-ı fi-uføi'l-úalâ hazretlerinüè vücûd-ı mesüüdi dâümâ seccâde-i pirâ-yı hânøâh-ı vilâyetde olmaúla (3) hevâda taúrize bây-ı câh-ı nefsi hevâ özin úftâde-i æariø-i halâtı pür-refte-i himmetler ile reside-i (4) muâaleb çordı ve maúnevî eyleye bi-luâfi'l- hâfi kerâmetlü mekremetlü sulânum zir-i æarem-i hânøâh ve'l-âferine (5) şâyesteyi erenler celisi özin cild-i ceyrândan ve bâüü olmuş bir seccâde-i faøirâne (6) piş-i şehâdet-i mevøiü-i tekyegâh-ı úrfânları øılınmışdurları el-vuçül øapu ile faøirlerin şermende-i (7) ihsân buyurular ki vesile-i ihâaa ruzaúa seriüü'l-bârdur hem-vâre-i seccâde peydâ-yı çadr-ı úrfân olalar

Târih-i Feth-i BaÂdâd
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

¹⁶⁷ "Kafirlerin hepsini öldürdü."

İşidüp bu ; unû-i Dâû didi târihin
Mülhidüè sanın döken seyf-i Murâd Allâhdan
Sene 1048 [1638]

-Velehu- Ber-â-ber Ferzendiş
Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Gül cemâliyle Muḥammed cenneti zeyn eyleyüp
Bu işâret ḥââr-1 ; unûye oldı lâyiḥa
- 2 Didi Vâû^oAlı merḥûm olıcaø târihini
Ola ümmi Muḥammed rûḥı için Fâtiḥâ Sene 1025 [1616]

-Velehu- Târiḥ-i Velâdet-i Sulâan Meḥmed-i İbrâḥim ` an

Derviş ; unûye ilhâm-ı rüöyâ olup geldi
Bu târiḥ-i Meḥmed şeh-çâde cihâmı eyledi rüşen Sene 1051 [1641]

-Velehu- Serây-ı Cülüs-i İbrâḥim ` an

Didi ; unû-i Dâû târihini
Cülüs-ı hümayûnı nuçret-fezâ Sene 1049 [1639]

-Velehu- Serây-ı Vefât-ı ` an Murâd

; unû-i Dâû işitdükde didi târihini
Rûḥ-ı bâli âşiyân øuds-i pervâz eyledi Sene 1049 [1639]

Ve baüd bu bende-i eføar ü pür-ıac-z-i aḥøar na^m-1 lenâ-maúa
Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Süḥen bâzârınuè gevher-fürüşı
Cefâ mey-ḥânesinüè bâde-nüşı
- 2 Saüdü aømadı meçheb-i Muḥammed
Günâḥ ü cürm ile dâûm müøeyyed

(1) Cihân-nümâya cild-i Şanı olsun olmaÅ üzre ravzatü'n-naøş ü nâm ilâ- nefes nâm-1 (2) kitâbı tedlif ve æosâanâniyye ve Âyâcofiyye çikr-i Yahyâ (3) úale't-tefcil bir kitâb tedlifüè taúahhüd eylemiş idüm (4) binâøen úaleyh bu kitâbı nice ketebe maøbulelerden (5) aḥç- i vezirü't-tevâriḥ tesmiye olup ḥuzür-ı şehen-şâḥa içâl olındı merḥûm ki øabül-i vücûdumuzu úâfv buyuralar

Der-kenâr

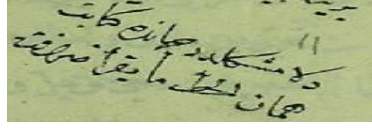
Eyzân-ı Güfte-i Kemâl-Pâşâ-çâde
Mefâûlün Mefâûlün Feûlün

- 1 Şehâ itmek gerek luâfu birine
Birine düşmeyen luâfı birine

Ekilen dāne çün bitmez degüldür
Birine biè biter düşse yirine

Müfred
Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Dār-ı müşkildür cihānda kitābet

(146b)

Ġazel-i úAbidi
Feülātün Feülātün Feülün

1 Nice dil türüèi nişān olsun
Nice bir øaşları kemān olsun

2 úArızun cān ise benüm rùhum
N'ola hòş yoluèa revān olsun

3 Gülşen-i hüsñüè içre ey gül-i ter
Bülbül-i dil øø şādumān olsun

4 Virmez isem yoluèa cānum
æuluèam didigüm yalan olsun

5 İ aølı dilde úAbidi fāş itme
Ġam-ı dildārı øø fiĀān olsun

[Müfred]
Mefâülün Mefâülün Feülün

1 Eger senden seversem Āayrı Bārī
Boynum ursun úAlinüè Zülfeøārı

[Müf]red
Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

1 Bî-øarār olsam yiridür rüz u şeb ben hāk-i rāh
Sen güneş yüzlüden ayırdı beni baht-ı siyāh

[Müf]red
Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

1 Nice bir derd ü firāø ile idem feryād [ü] vāh
Gel efendüm pâdişāhum øuluèedadur günāh

[Müf]red
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Eger görmek naçib olmazsa yârı
Al cânım al çaÀ itme bâri

[Gazel-i `arâbâtî]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Çarḫ elinden gice gündüz âh ider aÀlar Àarib
Derd-i hicrân âteşinden yüregün daÀlar Àarib
- 2 Terk idüp baømaz nedendür bu cihân ârâyişi
Baş açuø yalın ayaø olup gezer aylar Àarib
- 3 Gâh gülsitân gezüp bülbül gibi feryâd ider
Gâh Mecnûn miÛâlinden gezer iller Àarib
- 4 Gâh minnet gâh Àanîmet gâh şâdi gâh Àam
Nice dürlü bu cihânda geçinür demler Àarib
- 5 Ey `arâbâtî Àariblikden şikâyet eyleme
Bu yalancı bir felekdür gâh olur bekler Àarib
- 6 Gâh gülḫen güşesinden yalıèuz miskin olur
Gâh misâfir oluban gözedür yollar Àarib

Beste-i Nevâ

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Şol úref kim ol gül-endâmuè yaèaÀından çıøar
Selsebilüè úaynıdur Firdevs bâÀından çıøar
- 2 Hem-nefes olmaÀı dilermiş ney tenüm feryâdum
Bu hevâ muâribâ anuè dimâÀından çıøar

(147a)

-1-

[Şarøı]

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 (Yâr) göèül sen olmayınca istemem ki şâdgâm olsun
(Yâr) şarâb-ı yâdigâram úşıøa bensüz dâyim olsun
(Yâr) bu cevr ile cefâsın çekmeden øaçmam hemân ölmem
(Yâr) giden sebze de ey serv-i revânum ḫòş-ḫırâm olsun

-2-

Şarøı Evc

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Câm-ı laüüè şevøidür gül gibi ḫandân olduÀum
úAndelibüè çevøidür ben gibi nâlân olduÀum

Kākülüe sevdāsıdur böyle perişân olduÅum
Ey benüm çoø sevdigüm yolına øurbân olduÅum

Sen beni öldürürsün hançer-i bürrân ile
Gel helâk itme beni bu cevr-i nâlân ile

2 Cilve-i hüsnüè ider maḥbüb-ı çubḥ-ı cādıøı
yerre-veş ®āhir degül mi saèa øadr-i üşıøı
Güşte-i hicrân ile bezm-i vicāle lâyıøı

[Sen beni öldürürsün hançer-i bürrân ile
Gel helâk itme beni bu cevr-i nâlân ile]

-3- [Müfred]

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

Raøibe cennet olursa Åam degül gülzāra gelsün tek
Baèa ferlerle gelsün bezme ol meh-pāre gelsün tek

-4-[Müfred]

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

Sen yetersin baèa miümār yıøılsun aÅyār
Dil-i virāneyi yapmaø ise øacduè yap yap

-5-

(1) ` affāş caøın küyuèı biè kez dolanurdı saèa yirde çad-
(2) mürÅ-i dil ey māh-ı şeb-ārā

-6- [Müfred]

Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

Bir øul oÅlı āfetüè küyına øıldı yāra dil
æapuya çıømaz görünmez n'eylesün bi-çāre dil

-7-[Müfred]

Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

Hecr-i laülüe dem-ā-dem göz yaşum mey-gün olur
Dilde(n) dil ḥaddin ki göz yaşuma mey-gün olur

-8-[Müfred]

Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

Ehl-i üşøüè nālesin çıñlamış øāmetin çıñlamış
Pādişā(h)sın itdügüè şimden girü øānün olur

-9- [Müfred]

Fâülātün Fâülātün Fâülātün Fâülün

Sofra-1 cüd-1 seĥānuè bedel oldı vü ĥān
Niúmetüè øaløup cihānuè tevfiøi øıldı hemān

-10-

Mes'ele-i Mihr

(1) *El-aĥü'l-kebir ve 'c-ça'oir vektesebe velem yekün lehümā şey'ün fe'l-kesbi küllühü'l-aĥü'l-kebir* (2) *li-enne'l-aĥü'l-kebir bi-menzileti'l-ebi fi-cemiü'l-aĥkām ve keYālik* (3) *ez-zevceyn iYā lem-yekün lehümā şeyāün Şümme'ctemiüa beynehümā mālün* (4) *keŞirün fihī li-zevci ve yekünü'l-merøetü muünetü*¹⁶⁸

(147b)

[Ġazel-i `ıċālī]

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Bu dār-1 bi-beøānuè çanmaèuz kim dād øalmıŝdur
Hemān ancaø dil-i bi-çārenüè feryād øalmıŝdur
- 2 Semüm-1 bād-1 çarçardan dilā ber-bād olup cümle
Ne ~accāc ü Yezid ne Ôemüd u úÁd øalmıŝdur
- 3 Æolandum şeş cihāt ü rebúi meskünü seyāhatle
Ne Mıçr-1 Şām u Tebriz ü ne BaÁdādı øalmıŝdur
- 4 Muíanber kākül ü zülfüèle cürøet idemez baĥta
Buĥür-1 Meryemüñ ey úsi-dem adı øalmıŝdur
- 5 Ser-i küyuèda pāmāl eyledüè üftāde úŝŝāøı
`ıċālī derdmendüè ĥāār-1 nā-ŝādı øalmıŝdur

`ıċālī

Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Bu dār-1 bi-beøānuè Ne Ôemüdü (vü) úÁdı øalmıŝdur
Ne Æāø-1 Kisrā æaçr-1 æayserüè bünyādı øalmıŝdur
- 2 Kimi ĥāk ü kimi ĥāk ile yeksān oldılar cümle
Ne BaÁdādı ne `üd øaçr-1 Ádem ābād øalmıŝdur
- 3 `azān irdi ārāvet yoø çemende çahn-1 gülşende
Ne bülbül dil-niŝān vardur ne ĥød feryād øalmıŝdur
- 4 Ne deşt-i miĥnet [ü] vādi-i Áam Mecnün-1 nā-ŝādı
Ne küh-1 bi-sütünüè tiŝe vü Ferĥād øalmıŝdur
- 5 Ne Şiríninden eØer ®āhir ne `üsrevden ĥaber peydā
Hemān ancaø `ıċālī bunlaruè bir ad øalmıŝdur

¹⁶⁸ Mihr Meselesi: “Büyük ve küçük kardeşe ayrı ayrı (mihrede) pay yoktur. Her şey büyük kardeşte toplanır. Çünkü büyük kardeş baba mertebesindedir. Hüküm bu minval üzerindedir. Böylece iki zevceye (karı-koca) bir şey verilmediğinden, mal aralarında toplanır. Çoğu eşine (karısına), azı yardımcısına (kocasına) verilir.”

Lü'âz

Güfte-i Sulâ'n Meḥmed `an
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol maḥlûṣ-1 úcibe bir baş şeş güşe var
Dili on on bir on iki başøa başøa işi var
- 2 Dili var dilsüz degül güş eylemez degül eçaḥ
Vechi vardur cãn[1] var disem degül tüşe var

Cevâb-1 Meḥmed Beg Sulâ'n Süleymâna
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Yapdı bir üstâdgâhuè bu úcebâyî çanúati
İtdi taḥsîn ḥâç [u] ũm itse bu zibâ minneti
- 2 Yaşı bir elbette bir yaşlu olur maḥlûk-1 úarz
Hem müdevver hem musaâaḥ hem mükemmel hey'eti
- 3 İtdi güş-1 taḥbîr oldur atdı çarḥa mǎ-çadaø
Her biri yerli birine gösterürler ülfeti
- 4 Dili on on bir on iki başøa başøa işi hem
Bu úadûdan bilüèüz leyl [ü] nehâruè sâúati
- 5 Dili var dilsüz degül dinildi anuè şânına
Remz ider raøøâç anuè lik olmuş âlúati
- 6 Güşvâr-1 eçaḥ degül øolından anuñ nür eðer
Ôaøbına miftâḥ-1 maḥñud ile virürler mühleti
- 7 Min vech zi-rùḥ dinilse beüs yoødur zirâ kim
Görmeyüp bilmez göricek cãn ile çanur âlúati
- 8 Degül nüsedâr dimekden fehm olınur dâyimâ
Ziştlük giriş-i gedâ-yı ḥikmetine virür lezzeti

(148a)

[Şarøı]

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feûlün

- 1 Ey dil yine cãnumdan ayırdı (âḥ ayırdı) beni devrân
Göz göre sevdüğüm (ayırdı âḥ) beni ayırdı devrân
- 2 Bir dil-beri ḥøş-büy-1 revişleri uyḥudan
Bir gözleri âḥudan ayırdı beni devrân
- 3 Bir serv-i bülendümden bir şâḥ-1 levendümden
Bir nâzük efendümden ayırdı (âḥ ayırdı) beni devrân

- 4 Bir serv-i dil-ârâdan bir øâmet-i bâlâdan
Bir özge temâşâdan ayırdı beni devrân
- 5 Rûhumdan huzûrumdan øalbümden sürûrumdan ayırdı beni
Sinemdeki cânımdan ayırdı (âh ayırdı) beni rûzigâr

Şarøı

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 `ırâmân-ferüè ey dil-ber çihî serv-i revân olmuş
Gözüè nergis çaçın sünbül yanaĀın (gül) erĀuvân olmuş
- 2 Ki yaüni bu durur dil-ber bugün çaçüè divân olmuş
Gül ü mülden dürr-i yek-tâdur dökersin dürli cevherle
- 3 İşiden hüşını dir kim cinân âüâ-zebân olmuş
Seni gördi göèül øuçdı hevâya ey hümâ pervâz
- 4 Lebüè müldür dehen Āonca yanaĀın erĀuvân olmuş
Ēüâ dillüm amân çäre-sâzum amân mest-i nâzum amâ

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Bugün hüşnüè bahârıdur öpül űmrüm øuçul űmrüm
Güzellik çünki fânîdür öpül űmrüm øuçul űmrüm
- 2 Öpülmekden çü øan olmaz øuçulmaødan ziyân olmaz
Güzellik cavidân olmaz öpül űmrüm øuçul űmrüm
- 3 Gül-i aĀmer yanaĀuèdur murâd olan dudaĀuèdur
Bilürsin çünki çāuèdur öpül űmrüm øuçul űmrüm
- 4 Güzellik pâyidâr olmaz bilürsüè ki bâøi olmaz
Bu hüşnüè ber-øarâr olmaz öpül [űmrüm øuçul űmrüm]

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Cân-ı firøatde bizi øomadı cânân geldi
Yine Yaüüb dil-i Yüsuf-ı Kenân geldi
- 2 Fikr-i zülf ile idem şâhı müdâm Āamda
~ıŹr irişdi düşize-i Çeşm-i ~ayvân geldi
- 3 Şevø ile bülbül-i dil-i nevâ terennüm itse
BāĀ-ı hüsn içre yine ol gül-i Āandân geldi
- 4 AĀların görmeyeli Āonca-ı Āandân didüè
Çeşm-i Āam didem de yaş yirine øan geldi

- 5 úAyniyâ külb-i aḥzâna yaturdum bir şeb
Gözüe ideyin diler ol meh-i tâbân geldi

(148b)

-1-

(1) Bir murâd için bu duâyı yaz deryâya veyâ-ḥòd aøarcuya (2) çala ammâ on iki aøça naøri vardur evvel vire çoera (3) deryâya veyâ aøarcuya çalalar inşâa'llâhu Teâlâ murâdın (4) ḥâcıl ide úAbdü'l-øâdir Geylânî ~âcı Bektâş-1 Veli (5) Seyyid Aḥmed Bedevî `Ŷace úAli Naøş-1 Bendî (6) Sit- nefise ~ızır nebî duâ budur (7) *Bismi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm min úabdi* *ile'l-mevlâ celîle yâ Rabbi üfevvicü himmeti ve'kşif °ammî ve evfi deynî ve aḥle'l-úædi ve'rfeú şiddeti ve evçalem ḥasreti vaø-î ḥâcetî ve teøabbele ma°fireti zenbî Rabbenî enni messenî -arru ve ente erḥame'r-raḥîmin yâ Rabbi*¹⁶⁹

-2-

(1) Allâhümme tâfinâ köstebek didük (2) leri marazdan ötürü boynuna aøup (3) götüreler inşâa'llâh defúolina “*Bismi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm* (4) *Bi'smi'llâhi'lleÿi lâ ye-urru maúa ismehü şeyün fi'l-er-i* (5) *ve lâ-fi's-semâü vehüve semüü'l-úâlim*¹⁷⁰

-3-

(1) ~azret-i úAliden rivâyetdür çihâr-şenbe günü (2) gün aø°usından sirâce olan anuñ bir çemene (3) ba°laya üç aøçe vire *Bismi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm* (4) *mâ øaaaütüm min lînetin ev-terektümuhâ* (5) *øââmeten úale uçülihâ febi izni'llâhi* (6) *ve yücziye'l-fâsıøin*¹⁷¹

-4-

- 1 İte tuimesi özümü yitmez mi saña nân
Zehr olsun o tuime k'olsa peşimâne-i dünân
- 2 Şarâb-1 °azel içmeden döner çanma beni sâøi
Degüldür mançıb-1 dünyâ cihânda kimseye bâøi

(149a)

-1-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 `úb-1 rüyân bi-vefâ dest-i peymânend ḥayf
Maḥlaç çün mânidâr dü ne-midânend ḥayf
- 2 Gül-ruḥ-1 -1 ḥüsn-i melek deyn ü dil-râ ḥakimend
Pâdişâ hânend ammâ nâ-müselmânend ḥayf
- 3 Reften-i ḥübân bi-mekteb ḥüb-1 mey âyed veli

¹⁶⁹ “Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Ya Rabbi, himmet ve gayretinle hüznümü gider, borçumu ödet, sözleşmemi helal kıl, üzerime olan şiddeti gider, hasretimi selamete ulaştır, ihtiyacımı gider, günahlarım konusundaki dualarımı kabul et, zararlarımı gider, Sen Rahman ve Rahim'sin, ey Allah'ım!”

¹⁷⁰ “Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Allah'ın ismiyle beraber olan şeye yerde ve gökde olan bir şey zarar veremez. O (Allah ki) duyan ve bilendir.”

¹⁷¹ Haşr, 5: “Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. O kafirleri kızdırmak için herhangi bir hurma ağacı kesmiş iseniz veya kökleri üzerinde bırakmışsanız, bu hep Allah'ın izniyle. Ve o, yoldan çıkmışlar için cezalandırmak için olmuştur.”

Lik ez harf ü fâhar fi'l-mey-hânend [hayf]

- 4 Der-harîm-i hürmetet cemîend bi-derdân dirî°
Dermendân ber-ser-i kùyed perişânend [hayf]
- 5 ~ayreti hûbân-1 ûlemlî şûh u bî-bâkoned lik
Gâfil ez hâl-i men medhûş u hayrânend hayf

-2-

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Derdi ez hecr-i tu didem ki ne-didem hergiz
Vâ-niçe ân yâr-1 keşidem ne-keşidem hergiz
- 2 Kâmem in büved ki deryâ-y1 tu mirem rûzî
Merdüm-i ez hasret ü in sühan kâm ne-didem [hergiz]
- 3 Ber-i tevsen ki şenidem sühan-1 nâ-hòş hulø
Vez tu rûzî sühan-1 nâ-hòş be-residem [hergiz]
- 4 Her gerâ hâl-i ne-gû bud be-kâmî pürsiyed
Men bed-hâl-i be-kâmî ne-residem [hergiz]
- 5 Cân-1 şîrin zi firâøat be-leb ura celâl
Vez mey vaçl-1 tu câmî ne-çeşidem hergiz

-3-

Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Pirâne-serem ûş1ø-1 hød sâhat-1 cüvânî
Şimşâd-i øadd-i sîm-ber-i server-i .....
- 2 `ürşid-veşî mâh-1 ruhî zi her haseni
Ârâm-1 dil °amze dih ü râhat-1 cânî
- 3 Rûsvâ-y1 cihân sâht-1 men bî-dâverîn-râ
Şîrin-cühenî lâle-ruhî gonce-dehânî
- 4 `Yâhem çü sükkânı ber-serân kùy-1 vaân sâht
Geriyek dü se rûzî ü hedem-i ümr-i emânî
- 5 Ez dest-i dil-hÿşın ben mengem hù ahürî
Ey kâş be-nürî zi dilem nâm u nişânî

Der-kenâr

Târîh

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Bir câhib-i seyf ü øalem bir nâçib-i zerrîn-i ûlm

Bir fātih-i mülk-i úAcem úlî-himem cāfi-nihād

- 2 Bir °āzi-i šābit-øadem bir pādišāh-1 muhtešem
Dārā-ħaşem ħātem-kerem Rüstem-şiyem ` üsrev-şirād
- 3 Ber-merd-i meydān-1 °azā bir ti°-i berrān-1 ve°ā
Bir baħr-i iħsān ü seħā bir kān-1 cüd u úadl ü dād
- 4 Ber-mefĥār-1 úOcmāniyān bir şir-i ner cāħib-øirān
Yaúni Murād ` an şebbāz-1 erbāb-1 cihād
- 5 úAzm itdi iŸni'llāh ile rezm itdi seyfu'llāh ile
úAhd eyleyüp Allāh ile øıldı °azā vü ictihād
- 6 Raħş-1 hümayúnı sürüp meydāna merdāne girüp
Sedd-i Sikender-veş árup øıldı Hüdāya istinād
- 7 Geldi muħibb-i Çār-yār mülhidler oldı tārümār
Feth oldı hep şehr ü diyār øatl oldı hep ehl-i fesād
- 8 Atıldı niçe gülleler á°ıldı niçe øulleler
Ayaøda øaldı kelleler oldı øarındaşlar esād
- 9 Ey münzevî-i Erdebil niçe olurmış Erdebil
Kim øalmadı hiç¹⁷²
- 10 Bir heftede feth-i Revān geçdi bize Tebriz yān
Şirvā Gence Naħcivān øıldı ser-ār-ser inøiyād
- 11 Bu ictināma irmedi bu inti°āma virmedi
Bu iħtişāmı görmedi Keyĥüsrev ile Keyøubād
- 12 Yā Rab feth eyleyüp her dem mu°affer eyleyüp
` aløı musaħĥar eyleyüp meftùĥ olup cümle bilād
- 13 Vāú° işitdükde aèa didi hemān tārîhini
ídüp Revānı seyf-i ~aøø zeyn-i cihān Sulān Murād

Sene 1045 [1635]

(149b)

-1-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 Sebze ser zi u sãøi şarāb-1 nāb dih
úÁşø-1 dil-ħaste-rā ez Çeşme-i ~izr āb dih
- 2 Men be-telĥi giriftem diğer an-rā baúde-zin
Ez leb-i şirin ābibā şerbet-i úunnāb [dih]

¹⁷² Bu dize eksiktir.

- 3 Ger nî-**h**âhi ki gerd-i tîre rûz-1 mâ çü şeb
Ruḥ-1 metâb ey meh zi mâ zülf-i ḥod-râ ütâb [dih]
- 4 Çün be-bîdârî müyesser nîst ®âhir ü dîdarest
Tâbe úayn-1 bâânet bînem be-çeşm-i **h**âb dih
- 5 Hem-çü úahdî secdegâhem ḥâk-i pâ-y-1 test ü bes
Herkesî gû ser-fürü nâr u bed ü miḥrâb dih

-2-

Mefûlü Mefâülü Mefâülü Feülün

- 1 Dîvâne zi sevdâ-yı tu şenîdim nedîdim
Dîvane tu râ zi ḥòd ne şenîdim ü nedîdim
- 2 Geştîm bed-**h**iş der-âleb-i Kaḫbe-i maøçüd
Ez baḫt-i bed-ḥòş becâyî ne resîdim
- 3 Çün şâne şod ez tîâ-i cefâ sine be-çad çâk
Dest-i be-ser-i zülf-i nigârî ne-keşîdim
- 4 ^üÖmrîst ki mâ bülbül-i gülzâr-1 cihânîm
Ez ^Àonca lebi ḫarf-i vefâyî ne-şenîdim
- 5 Reftîm be-çad ḫasret ez in bââ-1 çü ümmeti
Ez naḫl-i ârab-i mîve-i maøçüd-1 ne-çîdim

Der-kenâr

Müfred

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Çünki vaøf eyleyem sen cihet-i derdin
 oÂlın sevmek vazîfeèdür senüè

Müfred

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

Ey úazîzüm úâleme niçe bir dellâl olalum
 Yûsuf-1 Mıçr bizüm bilmeyicek øıymetümüz

Mîr úzzet

Áçafâ âbd-i øadîmüè olan úzzet øuluèuè
 Çünki daúvâ-yı ḫulûçî gelemes taÂyîre
 Fazl için daúvâ-yı ihlâçî øâ-i getirür
 Saèa âyât-1 úbûdiyyetini taÂyîre

Târîḫ

Mefûlü Faülâtü Mefâülü Fâülün

Güş eyleyüp ; unü didi târiḫini

Sulān Murād esúade virildi burc-1 evliyā

-Velehu- Berāy-1 Bayram Pāšā
Fāülātün Fāülātün Fāülün

Eyleyüp didi hemān tārīhini
Oldı nuçret seḫāya Allāhdan

-Velehu- Berāy-1 Naçüh Pāšā
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 æilup nice meşāyih rüz u şeb ~aøøa münācātı
æabül itdi o ḫacātı meger kim bir seḫer Allāh
- 2 Felek-çatvet melek-ḫaçlet ūlī-siret melek-heybet
Naçüh Pāšāyı bir çeşmde olup ~aø sırrına āgāh
- 3 İrişdi Leyletü'l-øadre ki geçdi mesned-i çadre
~aø olsa n'ola südre aèa kim fetḫ-i dergāh
- 4 Dür-i yek-tā-yı deryāyı maūrif ūrif ü kāmīl
Seḫā kāmı mürüvvet maūdeni dādılı şāhen-şāh
- 5 ğ adāret birle serdār oldı çün ol merd-i şirefken
Çün iki mançib-1 aulā naçib oldı bi-izni'llāh
- 6 İki tārīḫ kim bir bā-nuøaa bir bi-nuøaadur ol
Tamām bir mıçrauíçün derc olmışdur bi-úavni'llāh
- 7 O ūlī-mançib için didi bu ğ unū tārīhini
Vezir-i aūam-1 çāfi-dil ü serdār-1 ūlem-penāh

Sene 1040 [1630]

(150a)

-1-

[Ġazel-i Bāøi]

Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 Belini øuçmadadur ol çanemüè derd-i belā
Yoḫsa ūşıølara [şirīn] lebi ḫāzır ḫelvā
- 2 Ser-i zülf ile ḫaān örter imiş dirler o şuḫ
Açmadı kimseye ammā burayı bād-1 çabā
- 3 Áteş urmuş yüzi gül ḫırmenine ol māhuè
Devr-i sâÅardan raøibe úaksi øılmış şeydā
- 4 Öykünürdi lebüèe cām-1 mey ammā øolmuş
Bugün almış[lar] ele bir yire gelmiş ®ürefā
- 5 Devlet-i ḫāme ile çeşme[-i] dilden Bāøi

Eylemiş øãũde-i Áb-1 ~ayâtı icrâ

-2- Velehu

Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlâtün Fâûlün

- 1 Gülsitân mey-i bezm-i şarâb cãm-1 mey güldür baèa
æuløul-i hølø-1 çurâhî çavt-1 bülbüldür baèa
- 2 úÁrızuèdan ol iki zülf-i girih-gürüè senüè
; uya øonmıř iki Àarrâ tâze sünbüldür baèa
- 3 Seng-i bî-dâduèla serde zaħm-1 hüninüm ki var
Güşe-i destârda rengin øaranfüldür baèa
- 4 Mest [ü] medhüşem velî hâli mey-i engürdan
Luâf-i nâbuè hâleti keyfiyyet-i müldür baèa
- 5 ~aydar-1 Kerrâriyem meydân-1 na®muè Baøiyâ
Nevk-i hâme yülføâr u âabû-1 düldüldür baèa

[Müfred]

Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

İstiøâmetde øalem ....şemúolsa kişi
Yine muørâsın øazâdan øurtaramaz baři

[Ėazel-i Saũd]

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 İlâ yâ eyyühe' s-sâøi getir meydâna sen mülehâ
Belâ-yı úřø-1 cânâmı ki çekmek ire müškilehâ
- 2 Cihânda olmaydı meyl-i maħbüb ey lebi şirin
Olup Ferhâd gibi úřøımı çekmezdüm senüè belî hâ
- 3 Cefâè ebr ile yârân-veş aøar dâũm gözümüè yaş
Kerem it destüèi luâfı ile göz yaři selî hâ
- 4 Elindeyken hüşn-i mihri hemân úřřâøa luâf eyle
Çıøar úzletine ha® bir gün olursın sen de maüzülehâ
- 5 Saũd için saèa bende olupdur ey yüzi cennet
Anı bu bendelikde gör efendüm sen de maøbülehâ

Lenâ-maúa

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

Bu çârgâh içre ey şehnâz nevâlar hep senüè'çündür
Nüküfte Àamzeli cânüm çabâlar hep sünüè'çündür

Lenā-maúa
Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 Æavâf-ı Kaþbe-i kùyuè ıraø çanma behey dil-ber
Begüm üŝıølara BaÀdâd degüldür hayli menzilehâ
- 2 Saüdü bezm-i ~âfı®da ki bir nüş-ı øadeh itdüm
İlä yâ eyyühe's-sâøı ider kâse teøvilehâ

(150b)

[Gazel-i Nevü] -1-
Mefûlü Mefâûlü Mefâûlü Feûlün

- 1 Geldümse n'ola ben şuûrâ devrine âþir
üÁdet budur en çoera gelür bezme ekâbir
- 2 İ üfi zarâr itmez saèa eâfâl ile çoþbet
Gam çekme girür cennete erbâb-ı çaÄâyir
- 3 Ey şeh n'ola şehbâz-ıfat âutsaè el üzre
ŝehrüede bizüz şimdi gözi baÄlı misâfir
- 4 Hiç n'eyleyin bu dil-i äväreyi bilmem
Ne vuçlata øâdir saèa ne firøate çabır
- 5 N'itsüè ya güzel sevmesün Allâhı severseè
Nevü gibi bir rind-i maþçüs ola şâür

[Gazel-i Nevü] -2-
Mefâûlün Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 æaŝuèla dil müje-i dilsitâna meyl eyler
şu âfla döndi ki âir ü kemâna meyl eyler
- 2 İ afâ-yı mançıb-ı dünyâya ola mı øâniü
şu kim mekâmı koyup lâ-mekâna meyl eyler
- 3 æarârı yoø nice şehbâz ola üceb göëlüm
Ne bir ŝikâra ne bir âşiyâna meyl [eyler]
- 4 Gözüè cefâda üdü semtine olur mâül
æaŝuè hele bu ten-i nâ-tüväna meyl eyler
- 5 Na®ar øıdur lebi vaçfında şiür-i Nevüye
şu kim şarâb ile âb-ı revâna meyl eyler

æıââ -3-
Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

Bileydüm böyle düŝvâr olduÄın biz derd-i hicrânı

Firâ01 ihtiyâr itmez virürdüm úş0 ile cânı
DiriÂã zehr ü mül nûş idenler buldı hep Çıhhat
æariz-i derd-i hecre bulmadı hiç kimse dermânı

Müfred -4-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Mübtelâyem gerçi saèa bi-vefâsın n' eyleyem
Gördügüe her bâr ile sen âşinâsın n' eyleyem
Bir âbib-i cânsın ammâ bi-devâsın n' eyleyem
Çâ0a murâdumca güzelseè bi-vefâsın n' eyleyem

Müfred -5-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

Bir zamân divâne göelüm söyleşürdi yâr ile
Şimdi yârın hasretiyle söyleşür divâr ile

(151a)

[Ġazel-i Nevû] -1-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Câmdan gitmez gözi âvâre bir ben bir habâb
Baş 0oşar båd-1 çabâya yine bir ben bir habâb
- 2 úAyş-1 dünyâ göz yumup yummuşça gelmez úaynına
Nûş ider peymâneyi hem-vâra bir ben bir habâb
- 3 Kâsesi elde 0adeh cerrârı müflis mey-perest
Devr-i meyde sâül-i bi-çâre bir ben bir habâb
- 4 Bâda virmiş başını cümle 0alup bir baş ile
Ba0mamış bu cübbe vü destâra bir ben bir habâb
- 5 Zîr-i dâmânında pinhân eyleyüp rindâne mey
æan gözinde Nevüyâ mey-hâra bir ben bir habâb

[Ġazel-i Nevû] -2-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cânda taçvir itdüm ol zülf-i perişânı dürüst
Ba0ladum bir târ ile biè dürlü reyhânı dürüst
- 2 j unú-1 na00âş1 ne na0ş itdi haâ-1 laülüede kim
Yazdı bir kem çerreye mühr-i Süleymânı dürüst
- 3 Şive-i refâtâr-1 0addüè yazmada ditrer eli
Gerçi Mânî na0ş ider seyr-i gülistânı dürüst
- 4 Göelüèe nesne getürme irse devrânda şikest
Kim görüpdür hââr-1 erbâb-1 úrfânı dürüst

- 5 Nãø1s1 kãmil úyãr itse demidür Nevüyã
Zer gibi bulduø bu kãn-1 miúyãr-1 sulãn1 dürüst

[Ġazel-i Nevû] -3-
Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 Her dem Àam ile şışe-i hãâr olur şikest
Ol seng-dil hayãli dile ideli nişest
- 2 Mãnend-i serv ister iseè arta rifâtüè
BãÀ-1 cihãna çu gibi meyl itme olma pest
- 3 Mecnùn-1 meste kãse şikest olduÀ1 ne Àam
Leylãs1 ile çund1 hele bir çanaÀa dest
- 4 Cãm-1 şarãb1 virmeye biè Cem külãhına
Mey-hãne güşesindeki her rind-i mey-perest
- 5 Bî-minnet-i çurãhî vü sãøi vü mey-fürüş
Old1 şarãb-1 úşø ile Nevû müdãm mest

(151b)

[Ġazel-i Nevû] -1-
Feûlâtün Feûlâtün Feûlâtün Feûlün

- 1 Olmadan şeh-r-i øidemde dağ1 âdem hãdiØ
Dilde mevcüd idi [Àam] gözde dem ü nem hãdiØ
- 2 Yine maÀrür ola eãvãr-1 cihãna ûãkil
Elem ü Àuçça degül dáyim ü ûlem hãdiØ
- 3 Baèa mirãt-i mücellã idi Cãm-1 Cem úşø
Olmamışdı dağ1 İskender ile Cem hãdiØ
- 4 Ġam-1 zülfüèle gözüm eşk ile pür øılmış idüm
Lãlezãr içre degülken dür-i şebnem [hãdiØ]
- 5 Nevüyã úşø ile bî-ããøat ü çabr idi göèül
Olmamışdı dağ1 bu ããø-1 muá®am hãdiØ

[Ġazel-i Nevû] -2-
Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlâtün Fãûlün

- 1 úÁ1zuèeda ø1zaran hãl degül ey gül-i ter
Æøø1nup aèa şuũú-1 baçarum øıldı eðer
- 2 Ađger-i âteş-i dil ãb-1 ruđuèla söyünür
Göz øizarup n'ola øılsam saèa ey mãh na®ar

- 3 Tîşe-i cevr ü cefâsı o lebi şirinüè
ÆaÂlarda beni Ferhâd idüp âhîr depeler
- 4 Ol nihâl-i çemenüè biz çekerüz bâr-ı Âamın
Ôemer-i vaçla øılur kendüyi lâyîø her çar
- 5 Gün gib gözden iren mâh gibi hercâyî
Yine Nevüyi gör ol âfet-i devrâmı sever

[Ġazel-i Nevû] -3-
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Meded ey göelümi sihr ile meftün eyleyen dil-ber
Alup ûølum beni úşø ile mecnùn eyleyen dil-ber
- 2 İdüp i®hâr-ı şeføat eyleyüp meh-rù maħabbetler
Görinmez derde uÂradup gözüm hùn eyleyen [dül-ber]
- 3 Beni evvel seni luáfumdan arturmam diyü âhîr
æarâr u çabrum aèup derdüm efzùn eyleyen [dil-ber]
- 4 Æutup cevr eylemekde devr uçûlin ûşîø-ı zâra
Beni ièletmegi ney gibi øânùn eyleyen dil-ber
- 5 Gehî Nevüye rüyın úrz idüp geh sine-i çâfın
Benüm günden güne derdüm diğèr-gùn eyleyen dil-ber

(152a)

[Ġazel-i Fuzûli] -1-
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ol perî-veş kim melâħat mülkünüè sulâânıdur
~ükm anuè hükmi baèa fermân anuè fermânıdur
- 2 Sürdi Mecnùn nevbeti şimdi benem rüsvây-ı úşø
ÆoÂrı dirler her zamân bir ûşîøüè devrânıdur
- 3 Laħ®a laħ®a göelüm odından şererlerdür çıøan
æaære øaære göz döken çanmaè sirişküüm øanıdur
- 4 Çäkler cisminde tüÀ-i úşødan úayb itmeèüz
Kim cünùn gülzârınuè bunlar gül-i ħandânıdur
- 5 Ey Fuzûli ola kim raħm ide efÂânuma yâr
AÂlagil zâr anca kim çar aÂlamaø imkânıdur

[Ġazel-i Fuzûli] -2-
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Büt-i nev-resüm namâza şeb ü rüz râÂıb olmış

Bu ne dındür Allāh Allāh büte secde vācib olmış

- 2 Eðer øabül-i āāt aèa virmiş özge hālet
Ki øilup ehl-i hāle harekātı cāzib olmış
- 3 Feraḥum görüp cefāsı ki cināna daḥil olmış
Ne melek kim ol perinüè ūmeline kātib [olmış]
- 4 Ne ūceb ger olsa Àamdan dünüm ü günüm ber-ā-ber
Na®arumdan ol yüzi gül ki Àāüb [olmış]
- 5 Ğam-ı hecr-i derd artar eðer ile úşø çevøi
Ğalaā eylemiş Fuzüli ki viçāle āilib olmış

[Ğazel-i Fuzüli] -3-

Fāülātün Fāülātün Fāülātün Fāülün

- 1 æalmaÅıl muḥkem göèül dünyāya øayd-ı irtibāā
Sen bir āvāre misāfirsin bu bir virān-ı ribāā
- 2 Bu çemende Àonçalar güller gören ūrif bilür
Kim Ūebāt üstinde øılmaz hiç øabz ü inbisāā
- 3 Ehl-i ūrfāndur cihān keyfiyyetin taḥøø iden
Kim neşāāndan olur yüz Àam Àamından yüz neşāā
- 4 ūşø devrānı baèa āabşurdı Mecnùn nevbetin
` āli olmaz naøş-ı erbāb-ı vefādan bu bisāā
- 5 Her gören meh-rüya çarf itme Fuzüli ūmrüèi
Bı-vefālardan ḥazer øil āut āariø-i ihtiyāā

(152b)

[Ğazel-i Hevāyi] -1-

Mefāülün Feülātün Mefāülün Feülün

- 1 æimüèle çalınur ol serv-i nāz ūceb
Kimüè øolındadur ol çeşmi şāhbāz ūceb
- 2 ūAceb ne ḥār ile açıldı bāÅa ol Àonca
Kimüè hevāsına uydu o dil-nevāz [ūceb]
- 3 O nāzenin-i cihānum kimüèle hem-dem ki
Kim eyler baèa anuè nāzına niyāz ūceb
- 4 Beni belā-yı Àam u derd-i firøat öldürdi
O øanÅı ḥastesine oldu çāre-sāz [ūceb]
- 5 Olup raøibe øarib eyleyüp vefālar aèa
Hevāyiden ne øyke bunca ihtirāz ūceb

[Ġazel-i ~ayālī] -2-
Mefūlū Fāūlātū Mefāūlū Fāūlūn

- 1 Ey úşø-1 yāra bende-i fermān olan başum
Bī-taht ü tãc-1 ũleme sulān olan başum
- 2 æan ile aaüne aaşlarını laū-reng idüp
Derd ü belā güherlerine kãn olan [başum]
- 3 Ey bir gedübine bu cihānuè øonılmayup
Ġam ellerinde seng-i beyābān olan başum
- 4 Evvel benüm firāø ile deryā idüp yaşum
Āħir ħabāb-1 laħne-i úmmān olab [başum]
- 5 Her gün ` ayālī ki øıluup bir diyārı seyr
Her gice bir vilāyetde miħmān olan başum

[Ġazel-i Fuzūlī] -3-
Feūlātūn Feūlātūn Feūlātūn Feūlūn

- 1 Penbe-i merhem-i dāÀ içre nihāndur bedenüm
Diri olduøça libāsum budur ølsem kefenüm
- 2 Cānı cānān dilemiş virmemek olmaz ey dil
Ne nizāüeyleyelüm ol ne senüèdür ne benüm
- 3 Āaş deler āhum øøı şehd-i lebüè şevøinden
N'ola zenbür evine beèzese beytü'l-ħazānum
- 4 ũşø ser-geştesiyem seyl-i sirişkl içre yirüm
Bir ħabābum ki havādan øoludur pïrehenüm
- 5 İdemem terk Fuzūlī ser-i küyın yāruè
Vaānumdur vaānumdur vaānumdur vaānum

(153a)

[Ġazel-i Meşāmī] -1-
Fāūlātūn Fāūlātūn Fāūlātūn Fāūlūn

- 1 Göelüme her dem gelür hicrān hicrān üstine
Tekyedür lã-büd øonar miħmān miħmān üstine
- 2 Sīnem her yaøduAuè dāÀ üzre gelüp biryān kes
Beglere lāzım durur iħsān iħsān [üstine]
- 3 Var iken dilde ħayālüè gelmesün şāh-1 Āamuè
æonmaÅ olmaz døstum sulān sulān üstine

- 4 İtlerüè üzre taçaddur itdügüm úyb olmasun
Bî-tekellüf oturur yârân yârân [üstine]
- 5 Pâdişâh-ı mülk-i na®m oldı Meşâmî bendeüz
Âsitânında durur divân divân üstine

[Ġazel-i úAzmî]-2-
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Yir yarılırmıŝ ol haâ-ı reyhân bölük bölük
ı af çaf yazılmış âyet-i æurûân bölük bölük
- 2 Sinemde deste deste oøue beèzer aèa kim
Oø menziline cemúola yârân bölük [bölük]
- 3 Bâzâr-ı dehri âtdı haridârı hüsnüèüè
Güşe-be-güşe ey meh Kenûân bölük bölük
- 4 ũŝŝâøa çaa çola na®ar øıl âariø âarik
Yoøla øuluèı ey şeh-i devrân bölük [bölük]
- 5 úAzmî diyâr-ı vaçluèa úazm itse cã-be-cã
Bââlar yolını úsker-i hicrân bölük bölük

[Ġazel-i Hevâyî] -3-
Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 æimüèle çalınur ol serv-i nâz úceb
Kimüè øolındadur ol çeşmi şâhbâz úceb
- 2 úAceb ne hâr ile açıldı bââa ol âonca
Kimüè hevâsına uydı o serv-i nâz [úceb]
- 3 O nâzenîn-i cihânum kimüèle hem-dem ki
Kim eyler baèa anuè nâzına niyâz [úceb]
- 4 Beni belâ ü âam u derd ü firøat öldürdi
O øanâı hastesine oldı çâre-sâz [úceb]
- 5 Olup raøibe øarib eyleyüp vefâlar aèa
Hevâyiden ne øyke bunca ihtarâz úceb

(153b)

[Ġazel-i Nevû] -1-
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 Cennet degül mi yâr ile vuçlat didükleri
Düzağ degül mi âteş-i firøar didükleri
- 2 Bimâr-ı úŝøa var ise bir derd-i bi-devâ

Firkât didükleri gibi firøar didükleri

- 3 Ğam-hñanemi gelüp münevver ider mi o mah(-1 nev)
Bir gün aøÀar mı necm-i saãdet didükleri
- 4 Gel girme rãh-1 úşø-1 Vücüdiyye çüfiyã
Döymez bu yolda pîr-i tariøat didükleri
- 5 Nevû o şãh-1 hüsne øul olmaø úceb midür
Devlet didükleri vü saãdet didükleri

[Ğazel-i Nevû] -2-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Áteş-i hasret ile eridür øâl ehli
; af ider cevher-i úşø ile dilin hãl ehli
- 2 Bildiler fitnesini hãl-i ruhuèda yãruè
Kişinüè kevkebine nã@ır olur fãl ehli
- 3 æãniú-i naød-i hayãt oldı bugün úarif olan
æıldılar Åuçça-1 ferdã ile âmãl ehli
- 4 Oldı erbãb-1 fenã zülf-i girih-gire esir
Düşdiler silsile sevdãsına iøbãl [ehli]
- 5 Nevüyã bunca zeber-dest-i baçar çunsa ayaÀ
Görmedüm sãøi-i gül-çihre gibi ãl ehli

[Ğazel-i Nevû] -3-

Fãülâtün Fãülâtün Fãülâtün Fãülün

- 1 æande biz Åam yãrsuz øalsa benümle yãr olur
Bir belã kim çãhibin bulmaz baèa Åam-hÿar olur
- 2 İstesem bir çãre biè nã-çãrlıø yüz gösterür
Vüsúat istersem geèiş dünyã başuma dar [olur]
- 3 Her hÿar-1 nãdãn için pâ-bend olan zülf-i nigãr
Baèa gelse mürÀ-i cân çayd itmek için mãr olur
- 4 Æãliüümde haø taçavvur øıldıÅum bãâl çıøar
Rište-i tevhid olan haløa baèa zünnãr olur
- 5 Bãr ümmidin kùy-1 Mançür-veş bu bãÅdan
Nevüyã ber-dãr olan maúnide ber-hørdãr olur

(154a)

-1-

Mefûlü Fãülâtü Mefãülü Fãülün

- 1 BâÀ-1 ruhuèda gül yüzüèe zâr olam gibi
Sünbüllerüèe yine hevâdâr olam gibi
- 2 Muçhafda geldi fâl açuø Sùre-i Duḡân
Âşüfte-ḡâl-i ḡaa-1 siyekâr olam gibi
- 3 Bir fâla baøıçı didi fâlüède geldi lâm
Bend-i kemend-i zülfe giriftâr olam gibi
- 4 İrmez kemend-i zülfine bir kimse saıy ile
Ben bu hevâda çoè ucı berdâr [olam gibi]
- 5 Sevdâ-yı zülf-i nigâr ile ebnâ¹⁷³
Bâzâr-1 úşø-1 yârda úttâr olam gibi

[Ġazel-i Nevû] -2-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 Senüè maḡzünüè olmaø baèa şâdân olmadan yegdür
Ġamuèla aÀlamaø éllerle ḡandân olmadan yegdür
- 2 Cihânuè úzz ü câhın şöyle iḡûân eyledüm ben kim
İşigüède øul olmaø baèa sulâân olmadan [yegdür]
- 3 Düşüp künc-i ḡarâbât içre çüfi kâse-lis olmaø olmaø
Serir-i devlete FaÀfür u ~ãøân olmadan yegdür
- 4 Cihân-1 bî-çebâtuè raÀmına devr itdürüp câmı
İçüp lâ-yaúıl olmaø şâh-1 devrân olmadan yegdür
- 5 Şarâb-1 úşø ile Nevû gibi mest-i müdâm olmaø
Baøup bu niúmet-i dünyâya ḡayrân olmadan yegdür

[Ġazel-i `ayâli] -3-

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Ben bilâ-Ferhâdam küh-1 Àam-1 dildârda
Şuúle-i âhum başumda lâleler kühsârda
- 2 Kâküli ucında ol Yüsuf-cemâlüè her begi
Mıçr-1 ḡüsn içinde çankim bir ~abeşdür dârda
- 3 Sine-i süzânum içre bu ḡayâli øaddüèüè
Âşiyân itmiş semenderdür derün-1 nârda
- 4 `aa-1 gülzârında ol servüè dehânı güyiyâ
Ġonca-1 nev-restedür yanmış miyân-1 ḡârda

¹⁷³ Bu dize eksiktir.

- 5 Ey ` ayâli ol mehüè dendâni vaçfi gùiyâ
Bir dür-i yek-dânedür bu na^m-i gevher-bârda

(154b)

[Ġazel-i Nevû] -1-
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Sineèi çad-pâre şemşir-i hicrân eyleseè
Sen de úşøuè hâletin bir pâre içün eyleseè
- 2 ` âk-i pâyuè her na^{arsuzlar} gözinden dür idüp
` ublar içre bugün bu resme únvân eyleseè
- 3 Defter-i úşşâødan her nâ-ârâşı øazıyup
` ublar içre bugün bu resme únvân eyleseè
- 4 i u gibi alçaølara dâyim tenezzül itmeseè
BâÅ-ı rifâatde boyuè serv-i hırâmân eyleseè
- 5 Gevher-i na^{mın} gören tahsîn ider sen de n'ola
Sözlerin güş eyleseè Nevünüè ihsân eyleseè

[Ġazel-i Emri] -2-
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Pâymâl eyleme gisü-yı úbir-efşânuè
æuyruÅuè baçma nigârâ oynar ejdehânuè
- 2 Aèmaduè hiç günâhuè yine yuduè àrrâdan
YazuÅı boyuèa ol zülf-i úbir-âsânuè/efşânuè
- 3 Sözin itdi müjesin bülbül-i şeydâèa
AyaÅından çıøara hârı gül-i raúnânuè
- 4 Ġonca âflımı yaluèlatdı çadâ-yı bülbül
AÅzuè açup töker ise n'ola şebnem anuè
- 5 Emriyâ çanma şafaø sille-i âhumla seher
Yüzini øana yudı mihr-i cihân-ârânuè

-3-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Dime gisü-yı dil oynar yine dil-i cânânuè
Göz göre aÅzına atlama bir ezdehânuè
- 2 Boyuèa elini uzatmış el uzunluÅ'idüp
Yedi øat olsa n'ola zülf-i úbir-efşânuè

- 3 Ruḥuèa öykünüp virdüğüm' için gülşende
Yüzini øana yudı bād gül-i raïnānuè
- 4 Ğonca gülşende dirilden lebi laûüè ḥaberin
Æoldurur gevher ile aAzını şebnem anuè
- 5 Ğ ayrı çanma şafaø ol yüzi gül hecrinde
Eşk-i ḥünini durur mihr-i cihān-ārānuè

(155a)

[Ğazel-i Nevü] -1-
Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Cām-1 çafā gerekmez gerdün-1 dün elinden
Merdānelere şikārı olmaz zebün elinden
- 2 Ferhāda öz vücudı āālarca hāyil idi
Yohsa degül idi ũciz ol bī-sütün elinden
- 3 `ālī degül göèülden hergiz ol zülf-i müşğini
Kārum øati müşevveş-i ḥāl-i derdin elinden
- 4 Ğam çekme cām-1 mergi yeksān çunar zamāne
Ol zehri Cem de çekmiş gerdün-1 dün [elinden]
- 5 Kef kef geçer deèizler ũşıø ile mu@arib-ḥāl
Æaālar şikāyet eyler çabr ü sükün [elinden]
- 6 Ehl-i çafā dilinden bu şüri didi Nevü
Geh şükr ü geh şikāyet ũşø u cünün elinden

[Ğazel-i Nevü] -2-
Mefâûlün Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 Ğ afāsı dehr-i deninüè cefāsına degmez
Beøası şehr-i vücuduè fenāsına degmez
- 2 Devāsı derdine çarḥuè ḥuzürı miḥnetine
Ğ afāsı rencine balı belāsına degmez
- 3 Sürür-i ḥüznine çevø-i viçāli firøatine
Neşā ü rāḥatı renc ü ũnāsına degmez
- 4 Æolu æolu içürürüz gerçi sāāar-1 ũayşı
Ğ oèinda dest-i ecel merḥabāsına degmez
- 5 Görüp bu naøş-1 nigārı ilenme ey Nevü
Ki øubḥ-1 sīreti ḥüsn ü biḥāsına degmez

[Ġazel-i Nevû]¹⁷⁴ -3-
Mefûlû Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Nâ-ehlüè oldı şimdi zamân ü demi daĥi
Bî-çevöüè oldı cãm-1 mey nâzını daĥi
- 2 Hiç âferide ehl-i na®ar eylemez diri^À
İhsân dökündi øılmadı bir âferin daĥi
- 3 Kimse çerâ^À evürme^{Ài} yâd itmez oldı hiç
Mihri nihân ide gibi çarĥı birin daĥi
- 4 Hergiz zamâne kimse bitürmedüĝin görüp
æorøum budur ki sebze bitürmez demin daĥi
- 5 Bu Àuçca defüne kerem haøøa dayanup
Nevû mey iç egerçi ki itdüe daĥi

(155b)

[Ġazel-i Nevû] -1-
Mefûlû Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Naød-i vücüduè eylese faør ü fenâ telef
úAnøã-yı æâf-1 himmet olup açma Àayra kef
- 2 Bu øâmet-i hamidem ile dâ^À-1 sinemi
Dem-sâz idince úşøueà çalışdı çeng ü def
- 3 Minnet ` udâya geldi yetişdi bu afl-1 dil
Mecnùn u Vâmıø olmadılar pîr-i nâ-ĥalef
- 4 ` ââr-şikest iken olımaz na®m dil-pezir
Gevher mi ĥâçıl ide bilür bir çınuø çadef
- 5 ææcd eyle Nevüyâ seg-i dildâr ile biliş
İşitmedüe mi *men úrefe 'n-nefse øad úref*¹⁷⁵

[Ġazel- Nevû] -2-
Mefâûlün Feûlâtün Mefâûlün Feûlün

- 1 Ümid Àocasın açmadı gülsitân-1 ferah
Diri^À göz yumup açınca yoø zamân-1 øadeĥ
- 2 Biri geçerse zamânuè biri ider iøbâl
Ne gitdi ĥâl-i dil-i Àam ne geldi ân-1 [ferah]
- 3 Vücüd levĥine remmâl-i resm-i noøaa-1 ĥâk
Ne saúl şeklini øoymış ne ĥød-nişân [ferah]

¹⁷⁴ Bu gazel Nevû Divânı'nda yoktur.

¹⁷⁵ “ Nefsini bilen, kendisini kesin bilir.”

4 Gözümde øalmadı yaş gülmem aÀlamam yeksân
Güler çanu[p] beni éller ider gümân-1 [ferah]

5 Çü bir øarâra degül Nevüyâ cihân işi
Ne nâ-murâd-1 Àam olduø ne øâmurân-1 ferah

[Ġazel-i Nevû] -3-
Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

1 Ne bâr-1 øahr ile Àam çek ne luâfa mesrûr ol
Ne vuçlat eyle âaleb yârdan ne mehcûr ol

2 æanâût eyle tamaúøılma şevket-i câha
Ne mîr-i mesned-i úzzet ne úbd-1 meômûr [ol]

3 Geçinme kelleèe ser kâsesi çınar âhir
Cihân içinde gerek Cem gerekse FaÂfür [ol]

4 Niøâb-1 çüret-i esrârı açma nâdâna
Libâs-1 úffet ile Kaûbe gibi mestûr ol

5 Çü yoø beøâsı bu fânî cihânuè ey Nevû
Ne derd-i hecr ile Àam çek ne vaçla maÂrûr ol

(156a)

[Ġazel-i Nevû] -1-
Mefûlü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

1 Sürúatle kendüsine virür piç ü tâb çarh
Her gün şeb-i firâøa mı eyler şitâb çarh

2 Reşk itmesün mi bezm-i meye zühre-i felek
Her câm âfitâb ola vü her habâb çarh

3 Bir øulpı yoø ki yapışa erbâb-1 dil k'anuè
Bir demde göster bize yüz inøılâb [çarh]

4 Seyl-i fenâda çanki øøuz göz bir âsiyâ[b]
Æurmaz øgütmede dileyüp şeyh ü şâb çarh

5 Ölçüp döker bu noøâa-1 encümle çubh u şâm
Nevû nuøûd-1 ömrümüz eyler hisâb çarh

[Ġazel-i Nevû] -2-
Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Tîr-veş yüksek uçup n'eyleyesin ey Ââfil
úÅøıbet seng-i mezârı ideceksin menzil

- 2 Kişt-zâr-1 emekdâne dökersin dahı sen
Biçmege dâsı ecel hâcıl-1 ömrüè mâül
- 3 Niçe úzm ide ser-i kuyuèa bu çeşm-i zaúf
Başdan aşdı yem-i eşk-i revân pâ-der-gil
- 4 Ne úceb müşkil olur mesöle-i úşø-1 nigâr
Kişi fehm eyleyemez olmayıcaø lâ-yaúıl
- 5 Görse luáf-1 sühenüè âyine-i âbúè ile
Nevüyâ olur idi âüâ-i güyâ øãül

[Ġazel-i Nevü] -3-
Mefâülün Mefâülün Feülün

- 1 Ehibbâ munta®ır meclis müheyyâ
Seni gözler habâb-1 çeşm-i çahbâ
- 2 Bizi luúb ile çøø ferdâya çalduè
~aøın vardur efendi rüz-1 ferdâ
- 3 Şehâ bir özge ülemdür vicâlüè
Deger görmek yüzüèi gerçi dünyâ
- 4 Æutalum jâleyi gökden inermiş
Senüè pervinüèe olur mı hem-tâ
- 5 Dehân-1 yâr ile mihr-i ruhıdur
Gözüme Nevüyâ pinhân ü peydâ

(156b)

[Ġazel-i Yahyâ] -1-
Mefüülü Fâülâtü Mefâülü Fâülün

- 1 ~ammâm gibi otlara yaøup bu çâkeri
æanuma girdi girmedi hammâm ol perî
- 2 Bir himmet eyleè ola ki hammâma gire yâr
Ey başı øaya yaluè ayaø Rüm erenleri
- 3 ~alvetde nür görmek ise øacdı zâhidüè
~ammâm içinde görmesün o mâh-1 münevveri
- 4 ~ammâm içini beèzedürem cây-1 mahşere
Kim olur anda şâh u gedânuè ber-â-beri
- 5 Yahyâ tu øoymaÀ için ol mehüè
Güyâ ki âs idindi felek her enveri

[Ġazel-i Vicâli] -2-

Mefûlü Fâûlâtü Mefâûlü Fâûlün

- 1 Bir menzil olsa tîr-i murâdum nişânededen
Olsam hâlâc cevri-i gümân-ı zamânededen
- 2 Tahsin-i şâhbâz-ı hü mâ âşiyâna kim(den)
Rûhânîdür üdâmî degül âb ü dânededen
- 3 Ser-pâ bürehne üşîø-ı abdâl olup saèa
ûÛrân-ı dââ-ı üşîøüè ile àoÂdum anadan
- 4 úAnøã-yı çarh-ı beyzayı mâh ile àoÂmadan
Mürâ-i dili uçurmuş idüm âşiyânededen
- 5 Tîr-i cefâmı baÂrına baçmaz çeküp dimiş
Çekmeè Viçâli o feryâd-ı yâr yânededen

[Gazel-i Zâtî] -3-

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 FiÂân ü nâle vü feryâd elinden çarh-ı pür-øahruè
; unar şerbet yirine yedi âsdan geçmişi dehrüè
- 2 Göèül kühında ebr-i Âam çaçar her gün belâ berfin
Dem olur çeşme-sâr-ı dide úayn olmasa nürüè
- 3 Eger kâtib-i evlâ hâlø-ı cihân rüz-ı hisâb olsa
Hisâb olmaya ben bî-çäreye itdükleri
- 4 Hilâl olsam belâ çarh-ı kenârında n'ola devrân
Belâsın çekdürür bir mâh ucından yılda bir şehrüè
- 5 Düşelden mihr ile yâti o mihr-i ülem-ârânuè
Vefâsın görmedi sâlik çafâsın görmedi şehrüè

(157a)

[Gazel-i Maøâli] -1-

Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün Mefâûlün

- 1 `ayâlüè şâhına yaşum bu çeşm-i eşk-bâr üzre
Teferrücgâh için bir øacr-ı üllâdur bî-kâr üzre
- 2 Ben öldükde bu ebyâtı yazaè senüè øarârunda¹⁷⁶
Görenler tâ diye nür indi gördük ber-øarâr üzre
- 3 Gözi yaşıyla Ferhâduè eðerdür düd-ı âhından
Aøan çular yanan sünbül degüldür kühsâr [üzre]

¹⁷⁶ Bu dize der-kenarda şu şekilde düzeltilmiştir: "Ben öldükde nigârânuè güçer øöl øaram üstinde"

4 Ne yire kim øadem baçduè yüzüm ol yirde ferş olsun
Ne yola sâye çalsaè hâk olam ol reh-güçâr [üzre]

5 Maøâlî áaún-1 aúðadan ne Àam erbâb-1 úrfâna
Atarlar daşı elbette draht-1 mivedâr üzre

[Ġazel-i Bâøî] -2-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 N'ola dehr içre nişânum yoÀ ise úAnøâyam
Ne úceb seyl gibi çaÀlamasam deryâyam

2 Göze göstermez ise áaè mı beni her ednâ
Ki na®ar farø idecek mertebeden aúâyam

3 İltifât eylemezem çerre øadar nâðana
Ásumân-1 hünere mihr-i cihân-ârâyam

4 çüretâ gerçi gedâ şeklin urındum ammâ
Mesned-i memleket-i maúrifete Dârâyam

5 Bâøiyâ din-i Muḥammed haøı çün úileme
Dem-i cân-baḥş ile na®m içre bugün úsâyam

[Ġazel-i Nevü]¹⁷⁷ -3-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

1 Fedâ øıldum yoluèda cân u başı daḫı ne'm øaldı
Benüm úaynum düketdi çanma úaynumda ne'm øaldı

2 Perişân olmasun mı kâkülün diler gibi sinem
Nikâ aÁyâr ile gitdi tenüm yanumda ne'm øaldı

3 Vefâ gitdi güzellerden cefâyı itdiler úadet
Hemân úüşîølara şimden girü cevri ü sitem [øaldı]

4 Ölince hıçmetüeden Àayrı cânâ bir murâdum yoø
Baèa øapuèda yüz sürmek saèa luáf u kerem [øaldı]

5 Derünüm âteşinden dil yazarken tâbına bir ḫarf
Ætuşdı Nevüyâ elden ne kâÁıç ne øalem øaldı

(157b)

[Ġazel-i Behiştî] -1-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

1 Dilde pür-çeşme-i Àamdur belüren yaş degül
Dideden anuè ayaÁıdur aøan yaş degül

¹⁷⁷ Bu gazel Nevü Divânı'nda yoktur.

- 2 Sine çahrâsına yaÅdurmaÅa bârân-1 Åamı
æaâân-i ebr-i belâdur øizaran øaş degül
- 3 Ki n' için eyler ise -arb-1 zen-i naúra-1 şevø
Åhen olsa y1øduÅum øalûasını åaş [degül]
- 4 Çemenüè gerçi çabâ bir yalıèuz yügrükdür
Æalebüède dil çalaèa ayaødaş degül
- 5 `urde hürdeye Behiştiden yâr sözün
Cevher-i hürdelerüm dâne-i haşhaş degül

[Gazel-i ũyânî] -2-

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1 İrür mi üd-i vaçla yâra øurbân olmayan ũş1ø
Bulur mı genc-i lâ-yefnâ vîrân olmayan ũş1ø
- 2 Olımaz bezm-i erbâb-1 haøây1ø sırtına mahrem
Delüp tâ baÅrını ney gibi nâlân olmayan [ũş1ø]
- 3 İletmez øaldı iş başına râh-1 mahabbetde
Güşüp ayaølara hâk ile yeksân olmayan [ũş1ø]
- 4 İrişmez zâhidâ vicdân-1 pâk-i pîr-i maøçüda
Nice yıl hânøâh-1 Åamda mihmân olmayan [ũş1ø]
- 5 ũyânî şâhid-i maøçüda olmaz hâçılı vâçılı
Libâs-1 ũrdan şevø ile úryân olmayan [ũş1ø]

[Gazel-i Firdevsî] -3-

Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1 Eyâ çeşm ü ol müje-i bî-amânı seyr eyle
Öèine yaymış ile øøın ol kemânı seyr eyle
- 2 Dil almaÅ ile øomaz cânı øaçd ider zülfi
Neler ider baèa ol dilsitânı seyr [eyle]
- 3 Derùn-1 sînemi Åam ile çâk ider ey dil
Gör ol perî baèa bünyâd-1 nihâmı seyr [eyle]
- 4 Libâs-1 sürh ile seyre revâne oldu yine
Ne øanlara girer ol yâr hânı seyr [eyle]
- 5 Ruħında göèlümi Firdevsiyâ temâşâ øil
O bâÅda olan âb-1 revânı seyr eyle

(158a)

[Ġazel-i Hevāyī] -1-
Mefāülün Feülātün Mefāülün Feülün

- 1 Belālaruè dil-i úşşāø dil-efgāra gerek
Belī únāyet ü raḥmet günehkāra gerek
- 2 Sipihri gör ki çeker sinesine bir māhı
Hemān felekde begüm äliüi sitāre gerek
- 3 Cemālüèi nice yüzden görem diyen ũşıø
Şikeste āyineler gibi pāre pāre gerek
- 4 Kemāl-i øudret-i ~aøø ile bir yürür olayın
Meded ölüp dururın ben øuluèa çāre gerek
- 5 Hevāyī tāze Àazeller øaçide diyicek
Hemişe ol yüzi gül ũrızi bahāra gerek

[Ġazel-i Nigāri] -2-
Feülātün Feülātün Feülātün Feülün

- 1 ğ aḥn-1 gülzār-1 cihān bir ulu dergāh ancaø
Her øonan göçmede bir özge güçergāh ancaø
- 2 Şuüle-i dùd-1 dil ile irişür kuyuèa cān
Mürşid-i rāh aèa meşüale-i āh ancaø
- 3 Nā-murād itse beni çarḥ-1 sitemkār n'ola
Rāh-1 maøçüd uzaø ũmr ise kütāh [ancaø]
- 4 Æaè iderse n'ola erbāb-1 ḥarābāta göèül
Zühd ü taøvāyı bilür zāhid-i gümrāh [ancaø]
- 5 Başıma gün mi øoÅar bu ne saüdetdür kim
ÆoÅar ay gibi Nigāri gelen ol māh ancaø

[Ġazel-i `ayāli] -3-
Mefāülün Mefāülün Mefāülün Mefāülün

- 1 Gehi zehr-āb-1 Àam geh mey diyü ḥün-1 ciger çekdüm
Maḥabbet bezmine hem-dem olalı gör neler çekdüm
- 2 Dil ü cān geçmesün bizden diyü gördüm fiÅān itdüm
Gelince øarşudan tır-i øazāya ben siper çekdüm
- 3 Lebüè öpdüğine sāÅar ḥasedden baÅrı ḥün olmuş
ğ urāḥinüè gice meclisde aÅzından ḥaber çekdüm
- 4 Serir-i úşøı oldum Vāmıø u Ferhād u Mecnünla
Düzüp divāneler alayını ben daḥı ser çekdüm

- 5   ` ayâli ol şehüè meh-âalîati divânesi oldum
Baş üzre dud-1 âhumdan siyeh bir dâne per çekdüm

(158b)

[Ġazel-i Fevrî] -1-
Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1   Geçmezem hergiz belâ-yı derd-i úşø-1 yârdan
Dönmezem *øalü belâ*¹⁷⁸ dan itdügüm iørârdan
- 2   Meyl idersem cennete ruhsâr-1 yârı terk idüp
Rüz-1 maşşer zâhidâ maħrûm olam didârdan
- 3   Şöyledür çunúum ki bir divâra söykensem eger
Peykerüm şahîç olunmaz çuret-i divârdan
- 4   Çeşm ü müjgânum ruħuè úaksiyle bir gülzârdur
Kim anuè eârâfına havli çekilmiş ħârdan
- 5   İrmek isterseè dehân ü laûl-i yâra Fevriyâ
Geç iki ülemde el çek cümle yoødan vardan

[Ġazel-i Fevrî] -2-
Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

- 1   Çün âħir øor gidersin devlet-i dünyâyı n'eylersin
Riyâset úr idüp bu ħulø ile ÂavÂâyı n'eylersin
- 2   Baçiretle çü øılmasun na®ar âsâr-1 Raħmâna
Ya dünyâya açup bu dide[-i] bînâyı n'eylersin
- 3   Bu bezmüè ya beøâsı yoø ya ÂavÂâyâ virüp başuè
Bu úayş u nüş u sâz u söz ü çeng ü nâyı n'eylersin
- 4   Yumazsa âb-1 raħmet ehl-i cürmüè yâ Rab
Ya boyı ħad dili pâyân olan deryâyı n'eylersin
- 5   Mesîħâ vü miħnete yaøin olınca düzaħ u cennet
úAceb Fevrî sen ol demde dil-i şeydânı n'eylersin

[Ġazel-i Nevü]-3-
Mefâülün Feülâtün Mefâülün Feülün

- 1   Pür olsa ħâk-i fenâ ile çeşm-i nâ-bînâ
Hemişe dide-i cânım úçâr-1 yâra baøa
- 2   İşin iletmege dâr-1 fenâda başa kişi

¹⁷⁸ Enâm, 30: “..Evet dedik...”

Kesilmesün reösen [zülf-i] yârdan øaañ

- 3 Dil almış idi ezel bùy-1 zülf-i cânânı
Dağ1 yabanda eserdi o demde båd-1 çabâ
- 4 Kenâra çekmiş işitdüm o mù-miyânı raøib
úAceb mi eyler isem gözlerüm yaşın deryâ
- 5 Bitürdi reh-ber-i çabrı dökindi zâd-1 øarâr
Güm oldı räh-1 maħabbetde Nevü-yi şeydâ

(159a)

- (1)Mât-1 Veliyyü'l-úArab ü Yemen sene 940 [1533]
(2)Feth-i BelÂırâd sene 928 [1521]
(3)Feth-i Râdòs sene 929 [1522]
(4) ; afer-i Beyh sene 935 [1528]
(5) ; aferü'l-Ammân sene 938 [1531]
(6)Feth-i BaÂdâd sene 941[1534]
(7) ; afer-i Tebriz sene 955 [1548]
(8) ; afer-i Körfez sene 942 [1535]
(9) ; afer-i BoÂdan sene 945 [1538]
(10)Feth-i Estübür sene 948 [1541]
(11)Feth-i æonsianä[niy]ye sene 857 [1453]
(12)Maøtül Şeh Aħmed Pâşâ Fi'l-øatlü yevmi'l-.... sene 924 [1518]
(13)Vefât-1 Şeyh Saúdi sene 691 [1292]
(14)Muçafâ Pâşa reft .....fi 7 ....sene 956 [1549].....-i mâh-1 Nisân
(15)Sinân Pâşâ reft be- ; afer .... 3 râ sene 988 [1580] fi 25 mâh-1 Nisân
(16)...Sinân Pâşâ eç- ; aferü...fi 25 mâh-1 Temmüzü'l-vâøiúfi 25 sene 969

[1562]

- (17)Feth-i æar.. sene 932 [1526]
(18)Ferhâd Pâşâ reft be- ; afer ... Üsküdâr fi 9 Rebüü'levvel sene 991[1583] fi
22 mâh-1 Nisân yevm-i dü-şenbe
(19)Vefât-1 merħüm Nüreddin-çâde fi 22 Zi'l-øatüde sene 981 [1574] Aħşam ile
... mâ-beynde bázâr gicesi
(20)Vefât-1 merħüm ... -i zamân ` Yace Çelebi s... Ebu's-suúid Efendi el-vâøiú
fi 22 AÂustòs 54 Cemaziyyü'l-evvel sene 982 [1574] yevm-i yek-şenbe
(21)Vefât-1 merħüm ~âmid Efendi ....-i zamân fi 2 ..... sene 985 [1577]
(22)Sulâân Selimüè Feth-i ..... olduÂınuè ....fi 17 Rebüü'l-âħir sene 982
[1574] yevm-i penç-şenbe
(23)...Derviş..... ketħüdâ-i Sinân Pâşâ fi 17 Muħarrem 1007 [1598] yevm-i
çihâr-çenbe fi 9 âb

(24)DER-BEYÂN
Baüz-1 Edviye

úAmel-i Áb-1 Cü

- (25)Bir øadeħ arpa yigirmi dört øadeħ çu
(26)øoya ðelâðen øalınca øaynada ammâ âteş ziyâde
(27)olmaya yavaş ola andan söze şekker øata iyice

Fireng Uyuzına

(28) ; aøuz Kevenlük Sùmaø Şeb-i Yümnî ũDül æahve .....
 Direm Direm Direm Direm Direm Direm
 12 12 2 3 3 4

(29) Unla ve zeytle taħmîr idüp ħubb ideler üç dâne

(30) ; abâĥ aç ile ve üç gice yatduødan istiümâl ideler

Nâzile için ve ; aÅırlıø için

(31) Mevzek Çörek Otı Fûfiyùn Zencefil Yüzerlik
 (32) æara Kevenlik Afyù[n] yâ-ĥòd æurı æâfe her birin ber-â-ber sıcaø

ideler ve yumurda aÅı ile ve bal ile

(33) øarıødurup ve başı pāk tırâş idüp başa yaøalar bir gün bir gice

(34) åura üç gündən çoèra tırâş idüp yine yaøu ideler bi-iĥni'llâĥ

(35) üç defûada defûola inşâã'llâĥ

Defûaten

(36) Mezdek Ferfiyùn ~urma toĥmı Zencefil Çörek Otı

(37) yine güzellik ideler

Tevâriĥ-i æalúa-1 Lürî be-Kùhistân

Mer.....da Lürî be- .....7 Fi 3 Nisânda ve ..... Dem-i .....vâr .. .gün binâya
 başladı O .....gününde tamâm oldu On üçüncü gün ...æulaødan mimâ....varıldı yevmü'-l sebt
 gün on gün binâya başlandı ....de oturaø Sene 992 [1584] 32 Cemâziyyü'l-evvel yevm 32

(159b)

-1-

æıâã-1 Sulâñ Süleymân

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 ; aøın aldanma eser bir gün muĥâlif rûzigâr
 Kibr ü kini terk øıl germe gögüs yelken gibi
 Dâne dâne saıy øılsaè eylesen dünyâyı cemú
 ÅaÅıdur båd-1 fenâ âĥir anı ĥırmen gibi

-2-

[Gazel-i ÷iyâ]

Fâülâtün Fâülâtün Fâülâtün Fâülün

- 1 Cānuma kār itdi Åam cānānum incinmiş gibi
 æulna ol øulmi çoø sulāñnum incinmiş gibi
- 2 Åæliüüm yoødur güneş yüzlüler meyl itmeden
 Bilmezem düşmiş meh-i tábānum incinmiş
- 3 Seyl-i eşküm øorøaram dil Mıçrını eyler ĥarâb
 Ey diriÅâ Yüsuf-1 Kenūnum incinmiş gibi
- 4 Çäre yoø bu derd-i bi-pâyāna bilmem n'eyleyem

Bir belâdur âfet-i devrânüm incinmiş gibi

- 5 Ey ÷iyâyı böyle bülbül gibi nâlân olduÅum
Buèa dirler ol gül-i ÷andânüm incinmiş gibi

-3-Ferd

Mefâülün Mefâülün Mefâülün Mefâülün

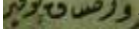

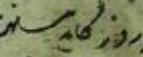

Yüri hey bi-vefâ dil-ber ne çanursın ne çanursın
İki gün kime yâr olsan üçüncü [gün] uçanursın

(160)

-1-

(1) üzzetlü vü devletlü Sulânum

~azretlerinüè huzûrlarında

mevfür-mekârim maḥçûrlarında envâ[r] ü (2)üzâz ü ikrâm ü ü'l-ihtirâm ile durur daüvâda müstecâ-i fâhire vü Àar....(3) müsâabe-i meütekâÜire ithâfından çoera mübârek ḥâl-i şerîf ü mizâc-i âbûlaâfleri suâl ol...(4) hemîşe maÅz-1 üzz ü rifûatde ber-øarâr ulaşur şemme-i kerimleri muâanâna.... bu ÷enâ-ḥÿânları .....(5) nefahḥaç buyurılır ise Allâh Aḥmed naüm-i çihhat ile muânîm olup leylü nehâr ü nihân [ü] âşikâr ola.... (6) olsa lâzım olan devâm-1 ümr-i devlet pâdişâhı olmaya sulânum saüdetlü vü merḥametlü veliyyü'n-naüm çâhibü'l-s (7) devlet ü keÜrü'l-mürüvvet efendimüz ḥazretleri niçe rüzigâra ü@mâda ümr-i devlet ile ber-øarâr (8) ü cemüüi umûrları muvâfiø âbû-1 hümayûn pâdişâh-1 gerdden vaøâr olmasa âşüftesin ve sulânumuè... (9) nezayir øadr-i saüdetleri daüvetine müdâvemet ü iştîÅâl üzre olduÅumdan cây-1 âşiyân.... (10)

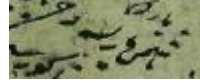
-2- İḥsân

- (1) Taḥsin-i dünyâ için İzâcâe Süresin (2) biè bir kerre øızıl üzümè øøusa çabâḥ øaløup maüçüm (3) øAlancuølara yigirme beş dâne üleşdüre Allâh Teüalâ anı kimesneye (4) muḥtâc eylemeye dünyâ çu gibi øøa gele mürvidür ve mücerrebdür (5) Allâhu Teüalâ

-3-

Feülâtün Feülâtün Feülâtün Feülün

- 1 Yarına şekk-i cefâ gelse n' için âh dirüm

yarıcın Allâh dirüm

- 2 Biè cefâ görsem ey çanem senden
Bu ne sözdür kim uçanam senden

- 3 Æaliüüèdür seni vefâsuz iden
Ben anı çankim çınam senden

Der-kenâr

-1-

- 1 Gelmelü olsa ger umma devlet
Gitmelü olmayıcaø o tedbir
- 2 Büyür bir hal ile bi-zaħmet
Dönemez oøı .....

-2-

KAYNAKÇA

KAYNAKÇA

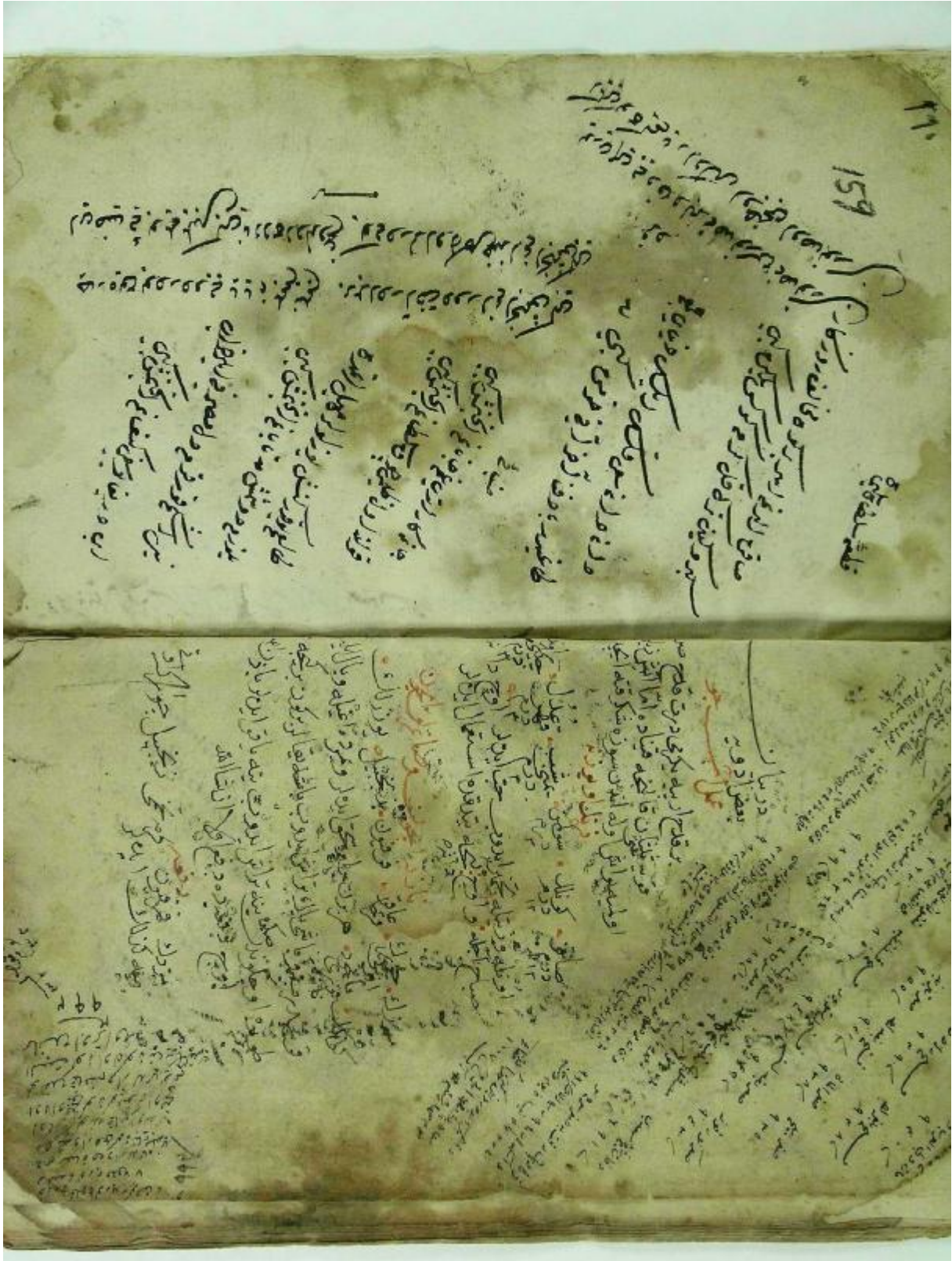
1. AK, Coşkun, Bağdatlı Ruhi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanından Seçmeler, Gaye Kitabevi, Bursa 2000.
2. AKALIN, Şükrü Haluk, Recep TOPARLI, Hamza ZÜLFİKAR ve Diğerleri, Türkçe Sözlük, TDK Yay., Ankara 2005.
3. AKALIN, Şükrü Haluk, Recep TOPARLI, Zeynep KORKMAZ ve Diğerleri, Yazım Kılavuzu (24. Baskı), TDK Yay. Ankara 2005.
4. AKKUŞ, Metin, Nef'i Divanı, Akçağ Yay., Ankara 1993.
5. AKYÜZ, Kenan, Süheyl BEKEN, Sedit YÜKSEL ve Müjgan CUMBUR, Fuzuli Divanı, Akçağ Yay. Ankara 1990.
6. ATEŞ, Ahmet, "Metin Tenkidi Hakkında (Dasitan-ı Tevarih-i Al-i Osman Münasebeti ile)", Türkiyat Mecmuası, C.VII-VIII, 1(1942), s.253-267.
7. AVŞAR, Ziya, Revani Divanı, (Basılmamış müstakil çalışma).
8. ÇAVUŞOĞLU, Mehmet ve M.Ali TANYERİ, Zati Divanı, Gazeller Kısım, III.Cilt, İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yay.:380, İstanbul 1987.
9. ÇAVUŞOĞLU, Mehmed, Yahya Bey Divanı (Tenkidli Basım), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 1181, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1977.
10. ÇAVUŞOĞLU, Mehmed, M.Ali TANYERİ, Yahya Bey Divanı (Tenkidli Basım), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 1181, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1981.
11. ÇAVUŞOĞLU, Mehmed, M.Ali TANYERİ, Hayreti Divanı (Tenkidli Basım), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 2868, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1981.
12. ÇELEBİOĞLU, Amil, Kanuni Sultan Süleyman Devri Türk Edebiyatı, MEB yay. İstanbul 1994.
13. DEMİREL, Mustafa, İbn-i Kemal Divanı (Tenkitli Metin), Fakülteler Matbaası, İstanbul 1996.
14. DEVELLİOĞLU, Ferit, Osmanlı-Türkçe Lugat, Aydın Kitabevi, Ankara 2000.
15. DİLÇİN, Cem, Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yay., Ankara 1983.
16. Divan-ı Muhibbi, Dersaadet (Matbaa-ı Osmaniyye), Erciyes Ü. İlahiyat Fak. Kayıt no.3411
17. Divan-ı Nef'i, Erciyes Üniv. İlahiyat Fak. Ktp. No.3425.
18. GİBB, E.J. Wilkinson, A History of Ottoman Poetry, I-II-III-IV-V (Tercüme: Ali ÇAVUŞOĞLU, Osmanlı Şiir Tarihi) Akçağ Yay. 2 cilt, Ankara 1999.
19. HORATA, Osman, "Klasik Edebiyatımıza Ait Metinlerin Neşrinde Karşılaşılan İmla ile İlgili Bazı Problemler", (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollojumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)
20. İNCE, Adnan, "Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri", (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollojumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)
21. İSEN, Mustafa, Muhsin MACİT, Osma HORATA ve Diğerleri, Eski Türk Edebiyatı El Kitabı, 2. Baskı, Grafiker Yay., Ankara 2003.
22. KARAHAN, Abdülkadir, Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figani ve Divançesi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 1181, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1966.
23. KILIÇ, Atabey, "Günümüzde Metin Neşri ve Problemleri Üzerine Düşünceler" (Bu makale 1.Kırşehir Kültür Araştırmaları Bilgi Şöleni'nde 8-10 Ekim 2003 tarihlerinde , Kırşehir'de sunulmuş bir bildiridir.)

24. Kınalı-zade Hasan Çelebi, Tezkiretü'ş-Şuara, 2 cilt, TTK Basımevi, Ankara 1989.
25. KORTANTAMER, Tunca, "Genç Edebiyat Araştırmacısının Yanlıları", Türklük Araştırmaları Dergisi, Marmara Ün. Fen-Edebiyat Fak.Yay. İstanbul 1993, C.VII-VIII, s.3-47.
26. KUT, Günay, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi 6.C., "Mecmua", Dergah Yay., İstanbul 1986,
27. LEVEND, Agah Sırrı, Türk Edebiyatı Tarihi I, TTK Yay., Ankara 1999.
28. MENĞİ, Mine, Mesihî Divanı, AKM Yay. Divanlar Dizisi: 1, Ankara 1995.
29. Mürşit 4.0, Turan Yazılım, Patent: ISBN 975-96085-7-X, Ankara 2006.
30. Osmanlıca Lûgat Ver 1.5. "mecmua" mad., http://www.turkmusikisi.com/download/osmanlıca_lugat.
31. ÖZDAMAR, Mustafa, Niyazi Mısri, Kırk Kandil Yay. İstanbul 2000.
32. REDHOUSE, James, A Turkish and English Lexicon, İstanbul tarihsiz.
33. Salim Sıdkı, Divan-ı Niyazi,(Erciyes Üniv. İlahiyat Fak. Kütüphanesi, Kayıt no.654) İstanbul 1291.
34. Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, Kapı Yay., İstanbul 2004.
35. TARLAN, Ali Nihad, Hayali Divanı, Akçağ Yayınları, Ankara 1992.
36. TARLAN, Ali Nihad, Hayali Bey Divanı, İ.Ü. Edebiyat Fak. Yayınları (No.3), Burhaneddin Erenler Matbaası, İstanbul 1945.
37. TARLAN, Ali Nihad, Necati Bey Divanı, MEB Yay. İstanbul 1997.
38. TARLAN, Ali Nihad, Zati Divanı, Gazeller Kısmı, I.Cilt, İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yay., İstanbul 1968.
39. TEKİN, Gönül Alpay, "Hamdullah Hamdi'nin Yeni Bir Leyla ve Mecnun Nüshası ve Metin Tenkidi Hakkında Bazı Düşünceler", Journal of Turkish Studies, Volume:3, Cambridge 1979, s.307-342.
40. TİMURTAŞ, Faruk Kadri, Yunus Emre Divanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.:380, Ankara 1986.
41. TULUM, Mertol, "Elvan Çelebi'nin Menakıbu'l-Kudsiyye Adlı Eserinin İkinci Baskısı Münasebetiyle", İlmî Araştırmalar 2, İstanbul 1996, s.175-238. ve Filolojik Çalışma ve Eski Metinlerin Neşri Üzerine Görüş ve Tenkitler, Türk Dünyası Araştırmaları, S.27, Aralık 1983, s.1-8.
42. TULUM,Mertol, M.Ali TANYERİ, Nev'i Divan (Tenkitli Baskı), İstanbul Üniveritesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No.2160. Edebiyat Fakültesi Matbaası, İstanbul 1977.
43. TUNÇ, Tomris, Derleme Sözlüğü ve Kavramlar Dizini, I-II-III, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, TDK Yay.:627/1, Ankara 1995.
44. ÜNVER, İsmail, "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", Türkoloji Dergisi C.IX, S.1, Ankara 1993, s.53-89. ve "Arap Harfli Türkçe Metinlerin Çevirisinde Karşılaşılan Yanlılar", (Bu makale, I.Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu'nda 17-18 Ocak 1992, İlesam Ankara'da tebliğ olarak sunulmuştur.)
45. YAĞAN, Necati, Hüsnü Hat, MEB Öğretmen Yazarlar Dizisi, MEB Yay. İstanbul 2005.

TIPKI BASIM

158

Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical or administrative document. The script is cursive and characteristic of the Safavid or Qajar periods. The paper shows signs of age, including discoloration and some staining.

157

Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns across two pages. The text is dense and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical or administrative record. The script is cursive and characteristic of the Safavid or Qajar periods. The paper shows signs of age, including yellowing and some staining.

156

Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns and 10 rows. The text is dense and appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical or administrative document. The script is cursive and characteristic of the Qajar or Pahlavi periods. The paper shows signs of age, including discoloration and some staining at the bottom.

155

Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries. The script is cursive and characteristic of historical Persian manuscripts. The paper shows signs of age, including water damage and discoloration.

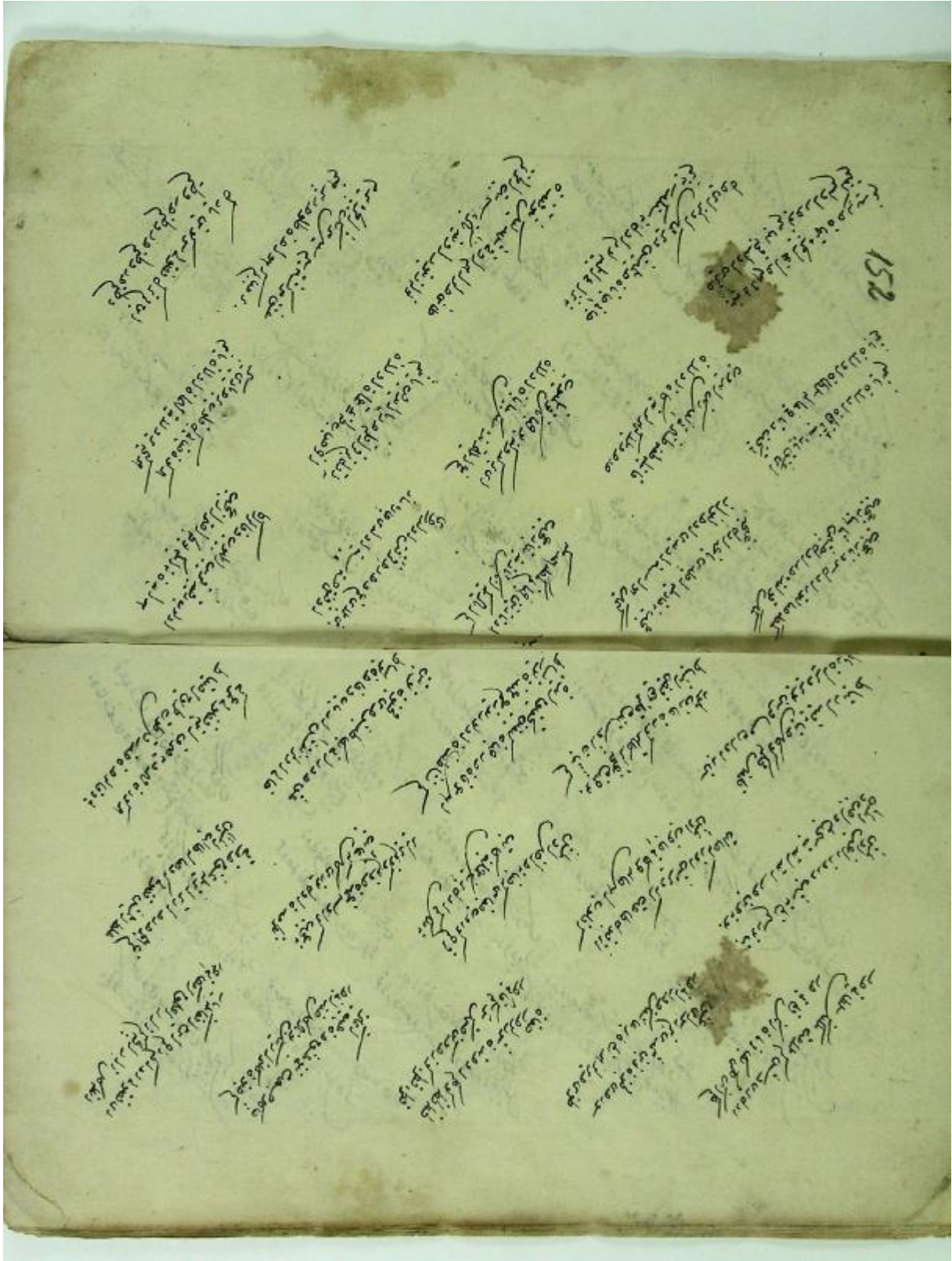
154

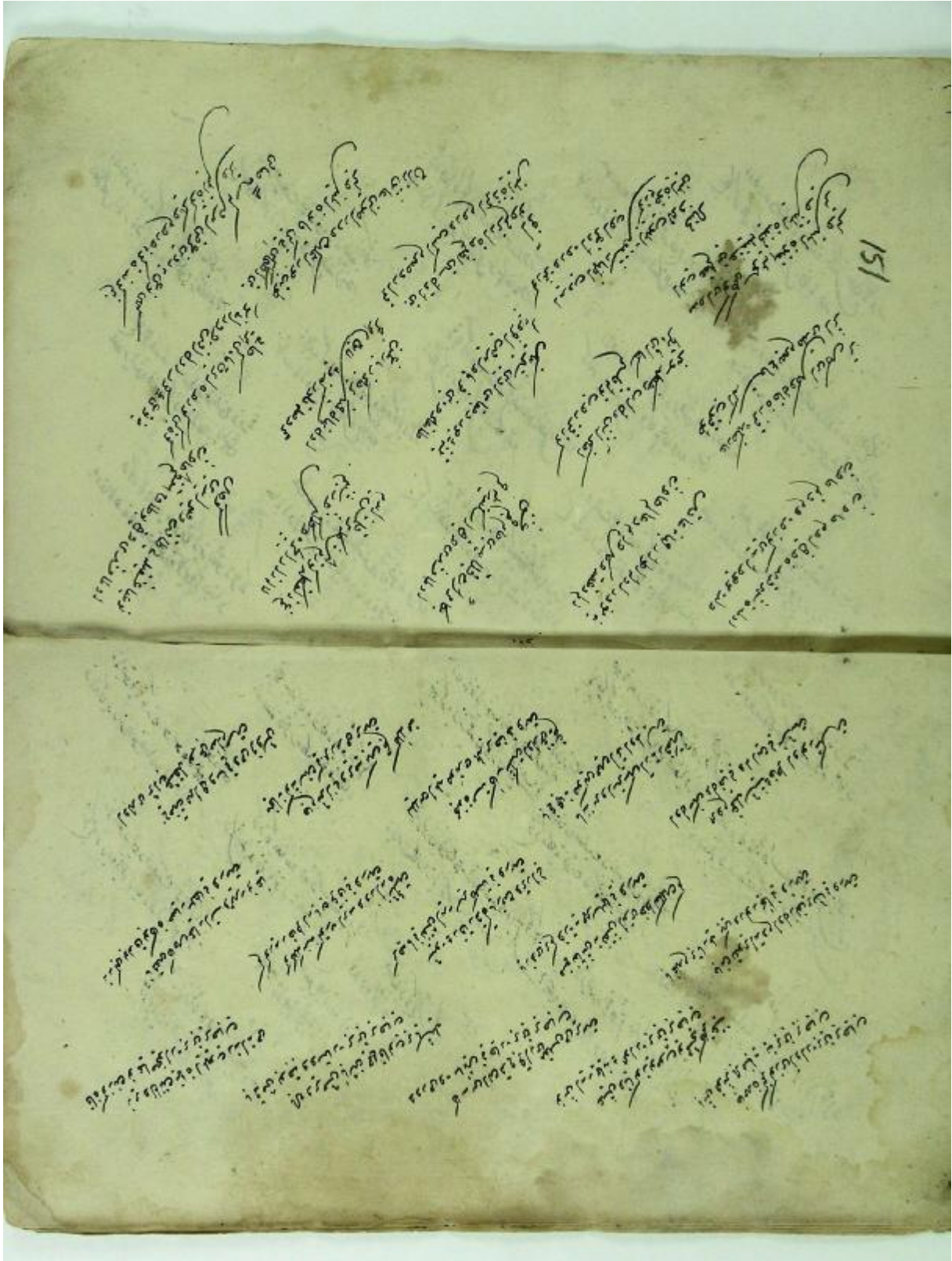
Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns. The text is dense and appears to be a list or a series of entries. The script is cursive and characteristic of historical Persian manuscripts. The paper shows signs of age, including some staining and wear.

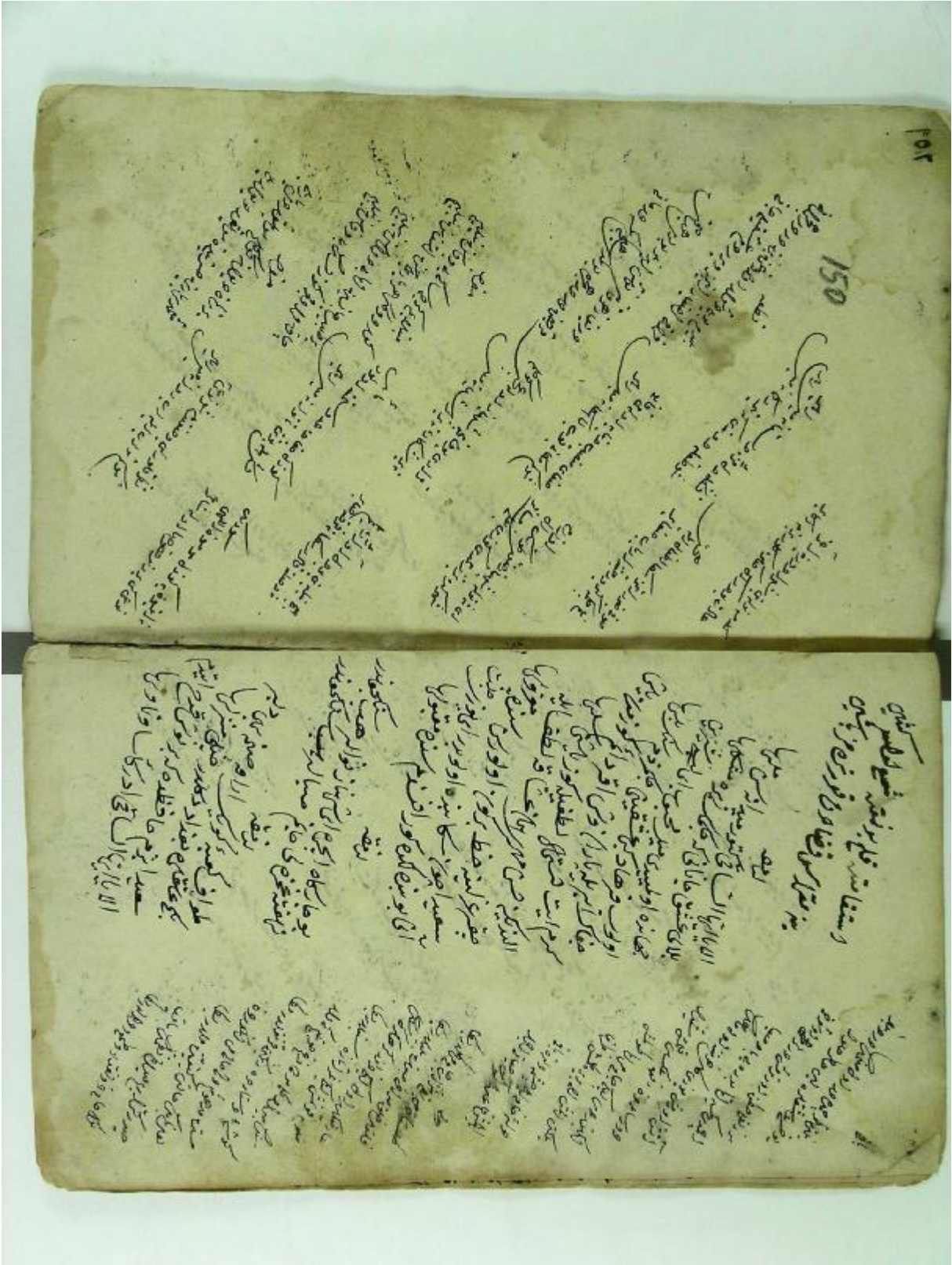
153

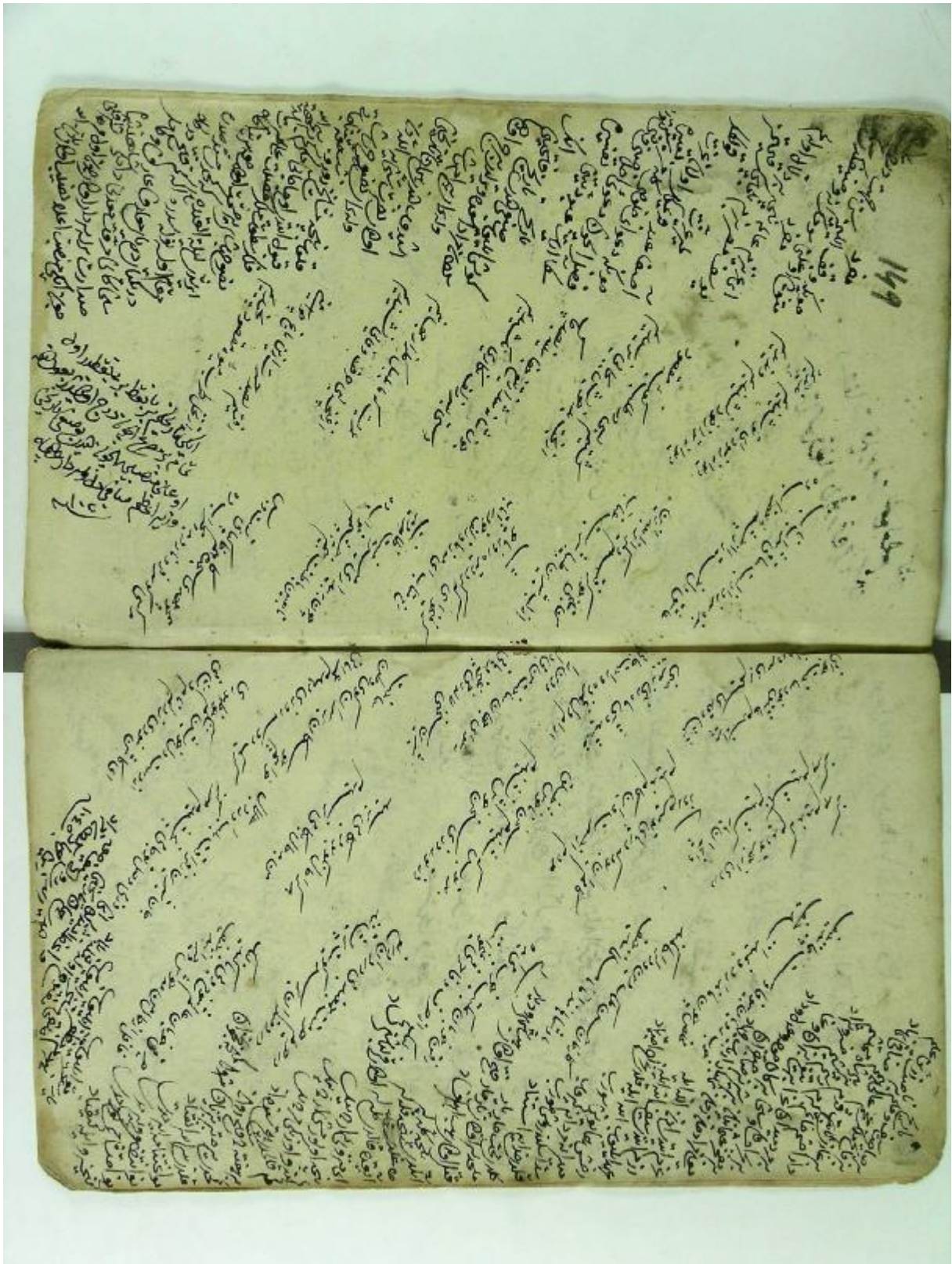
Handwritten text in Persian script, arranged in approximately 10 columns and 3 rows. The text is written in a cursive style on aged, yellowed paper. The content appears to be a list or a series of entries, possibly related to a historical record or a collection of items. The script is dense and fills most of the page area.

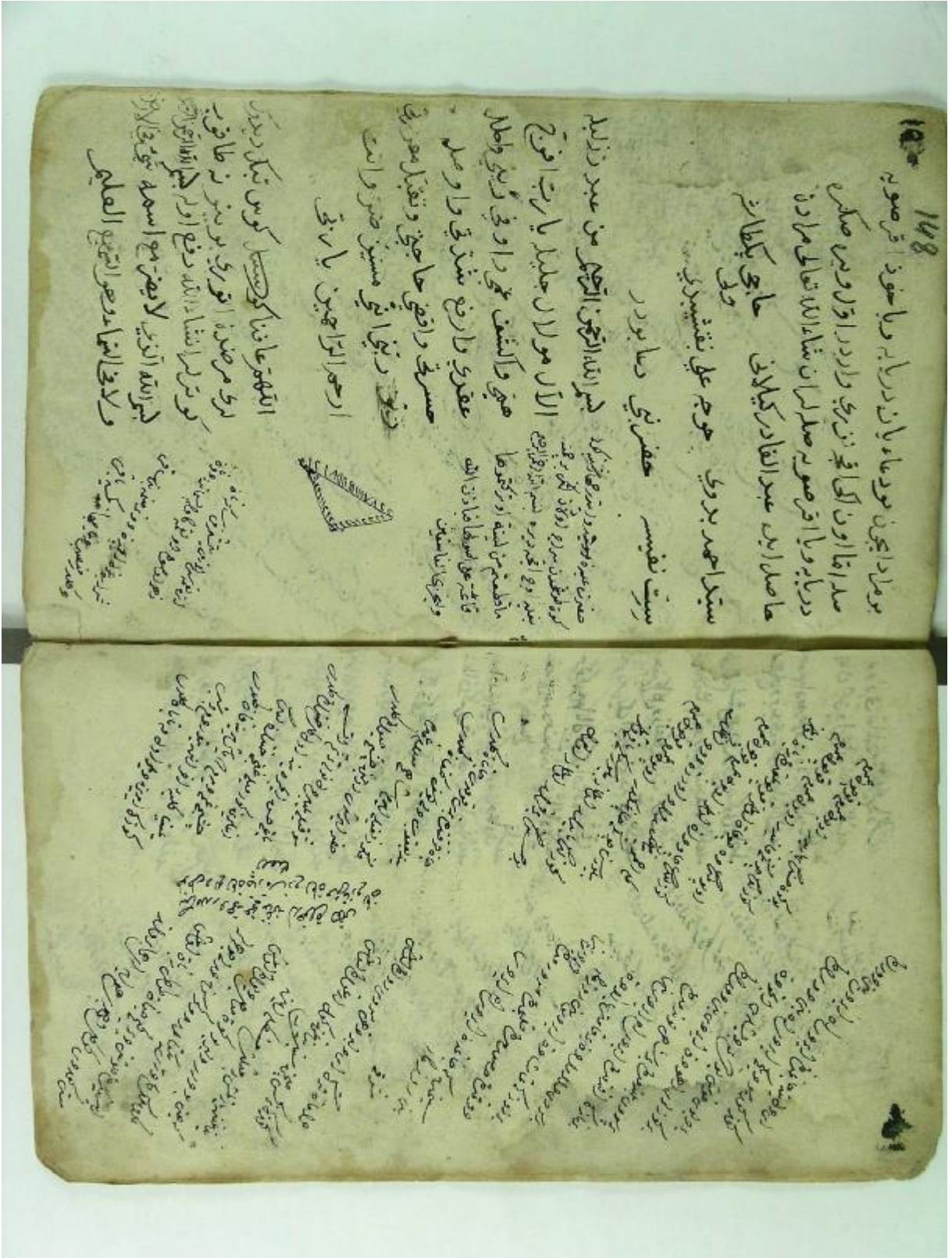

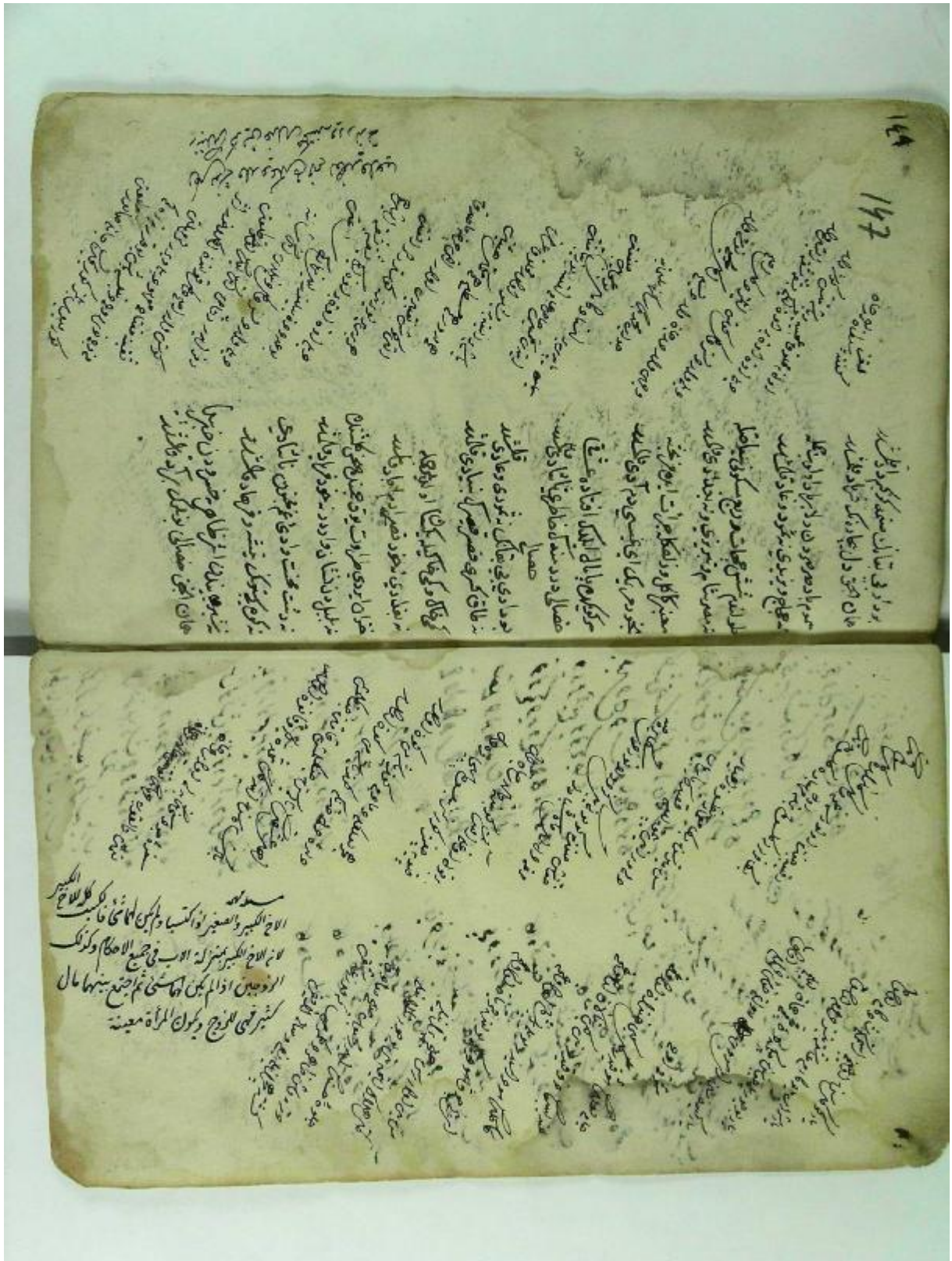

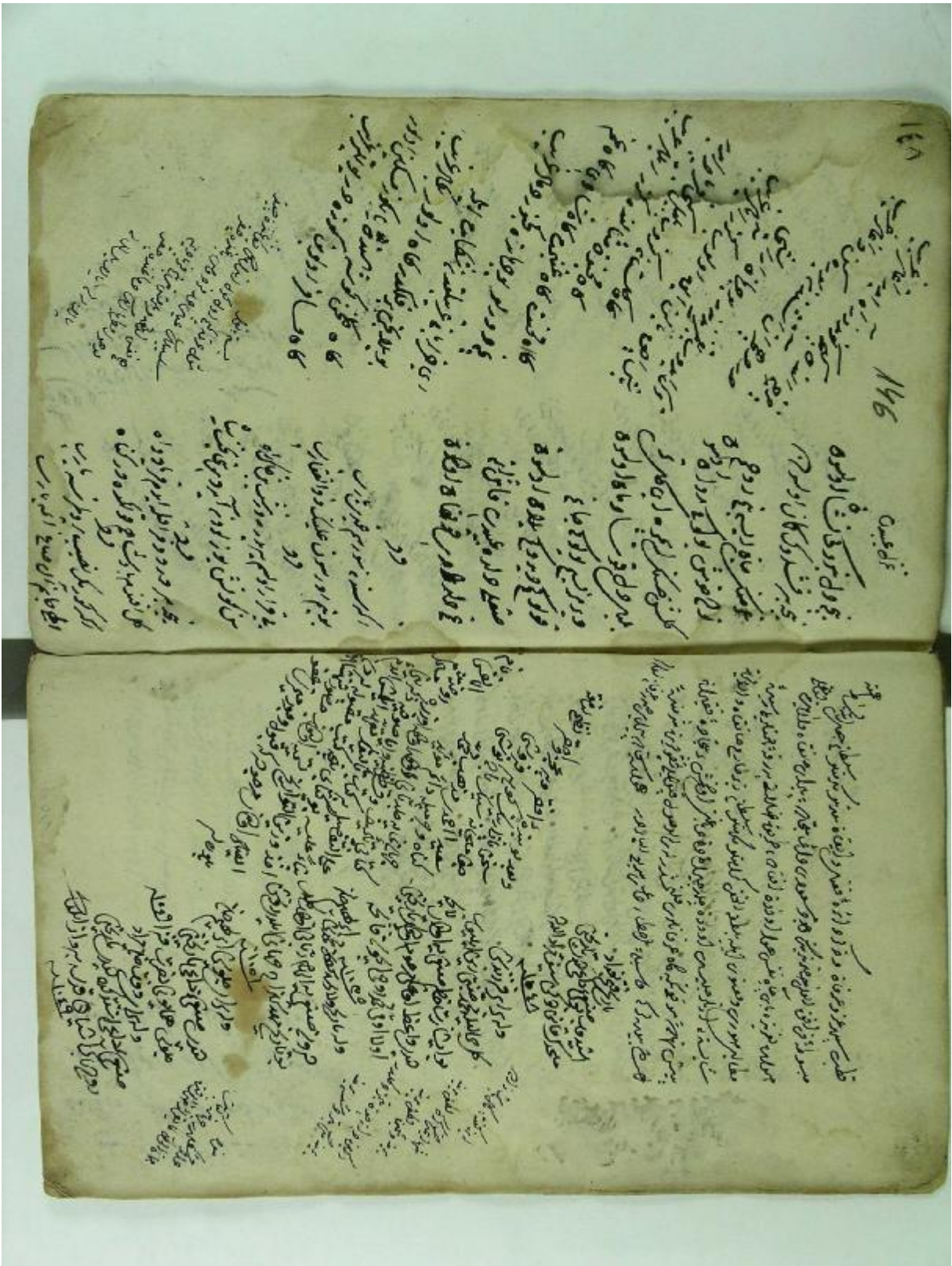

148

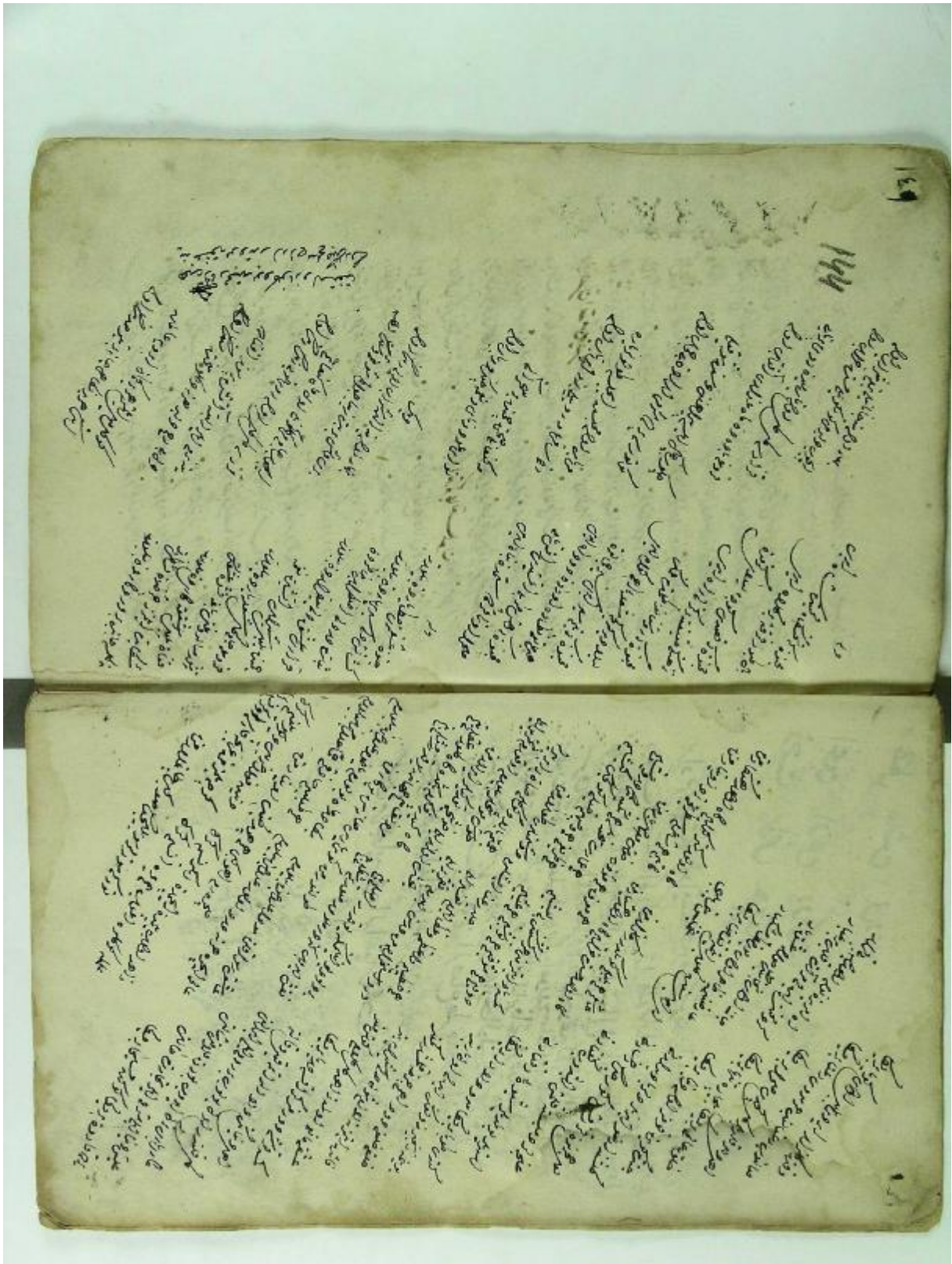
146

Handwritten text in Persian/Urdu script on the right page. The text is dense and cursive, with some lines starting with 'در', 'و', 'که', 'مگر', 'پس', 'اما', 'چون', 'بناچار', 'و چون', 'پس', 'بناچار', 'و چون', 'پس', 'بناچار'. There are also some marginal notes on the right side of the page.

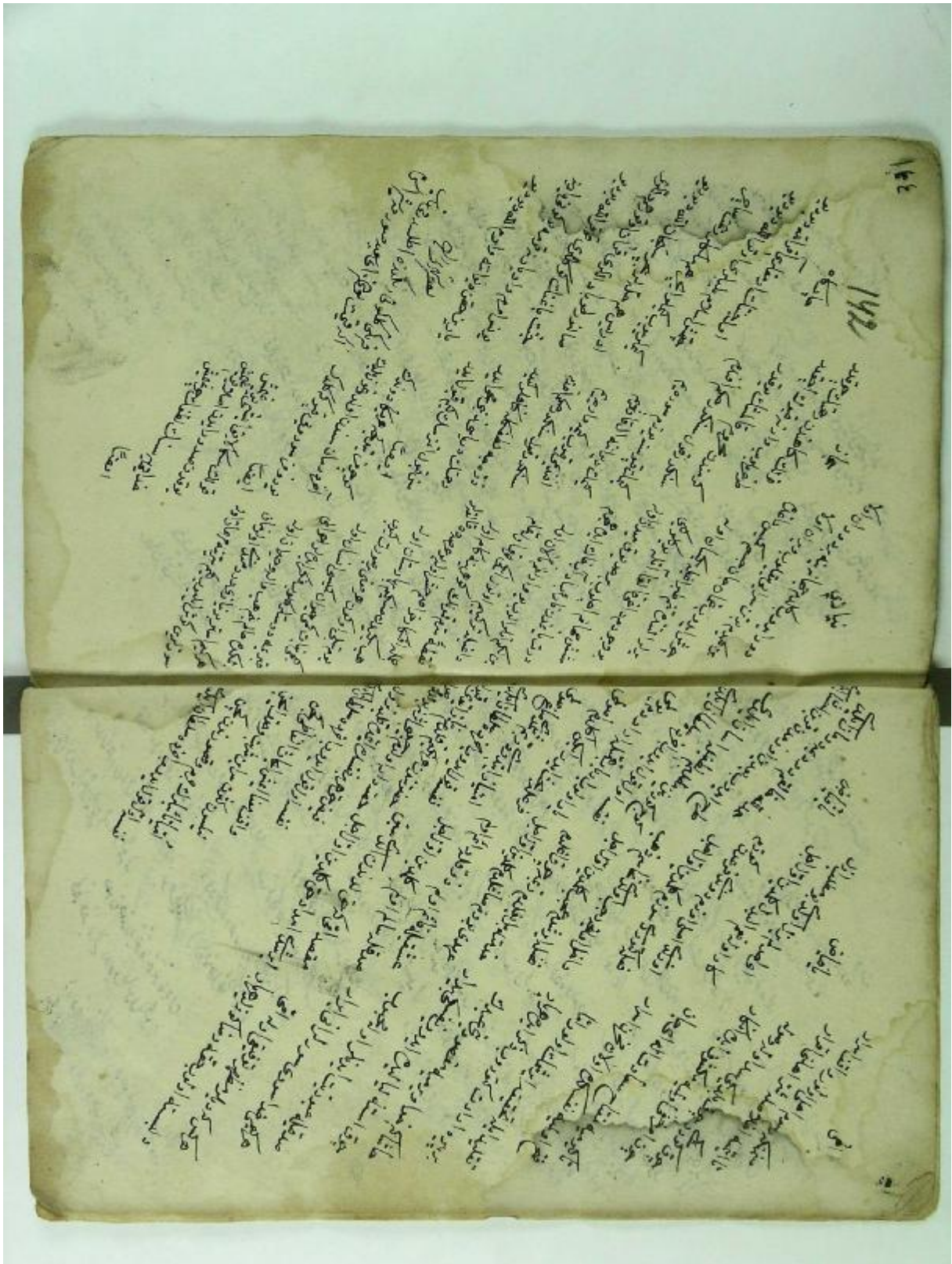
Handwritten text in Persian/Urdu script on the left page. The text continues from the right page and includes several paragraphs of dense cursive script. There are also some marginal notes on the left side of the page.

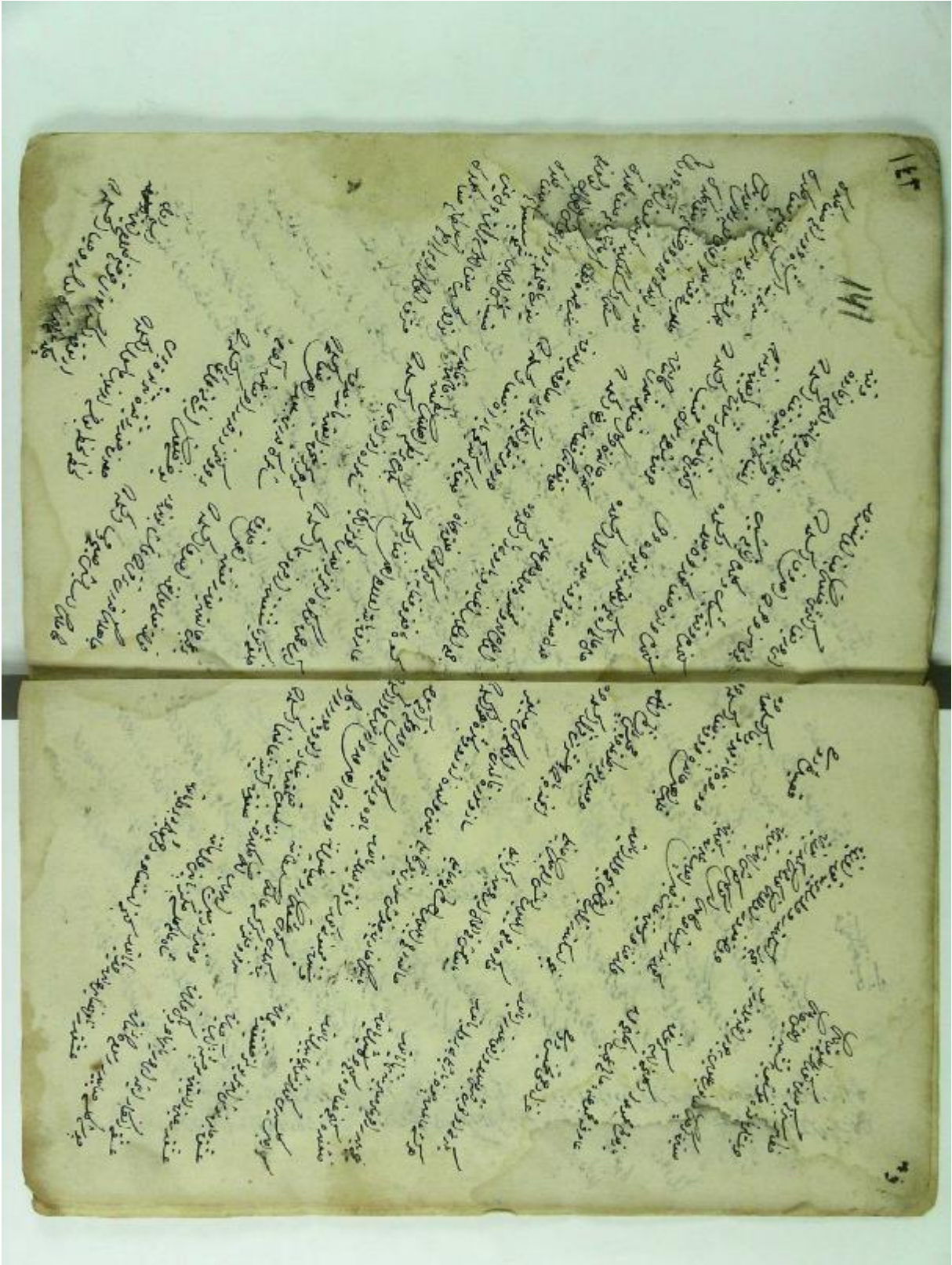

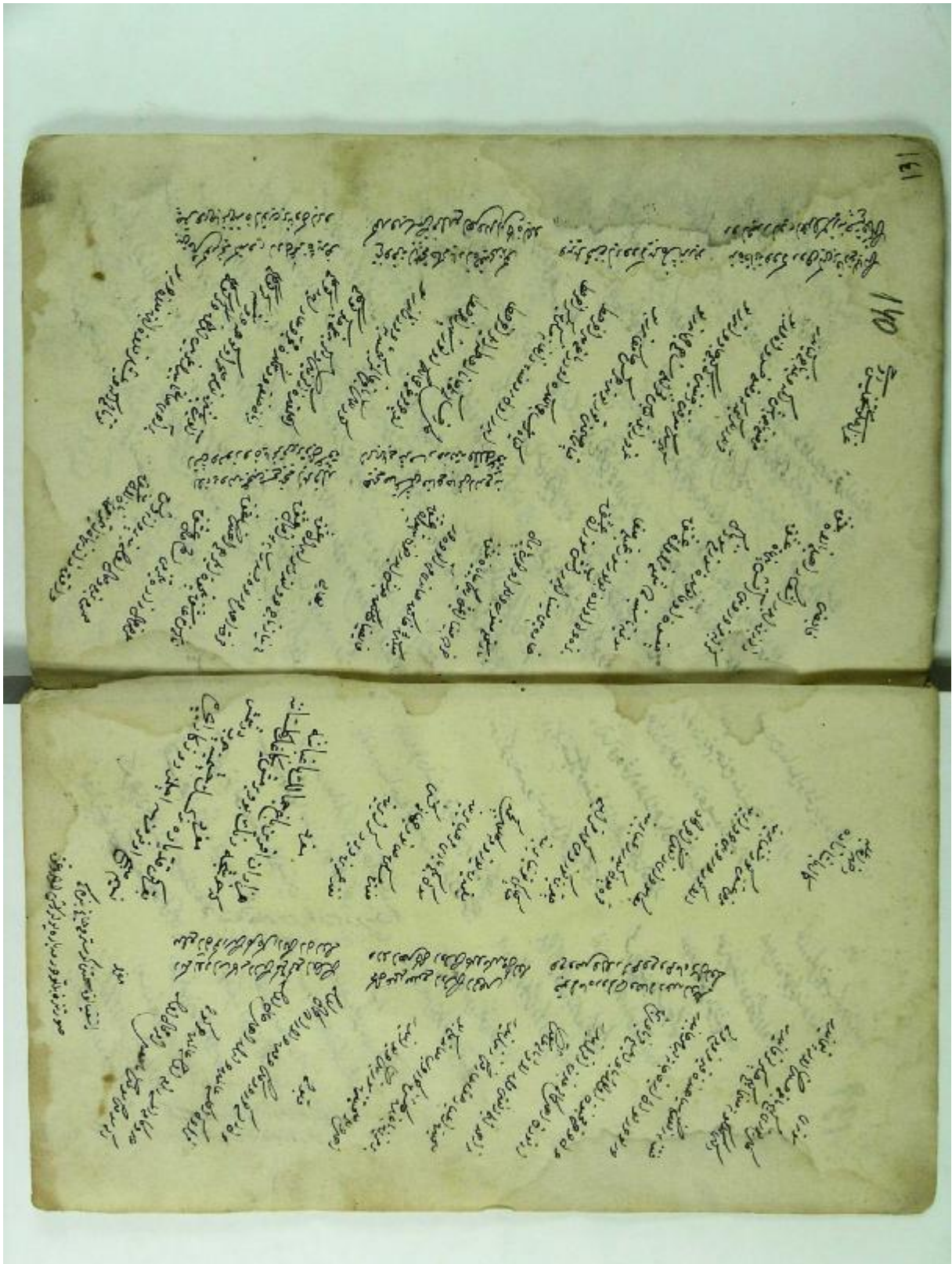

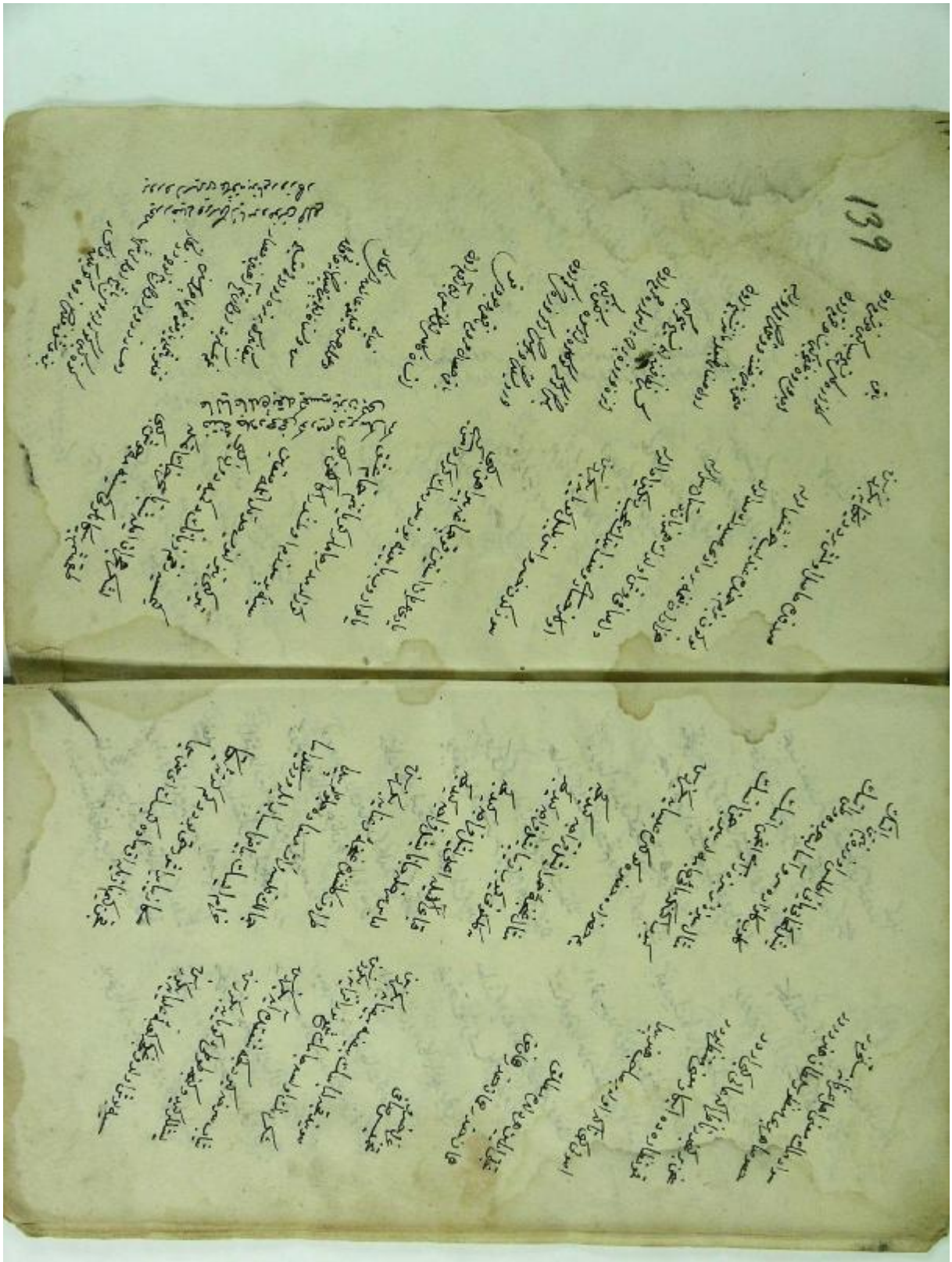

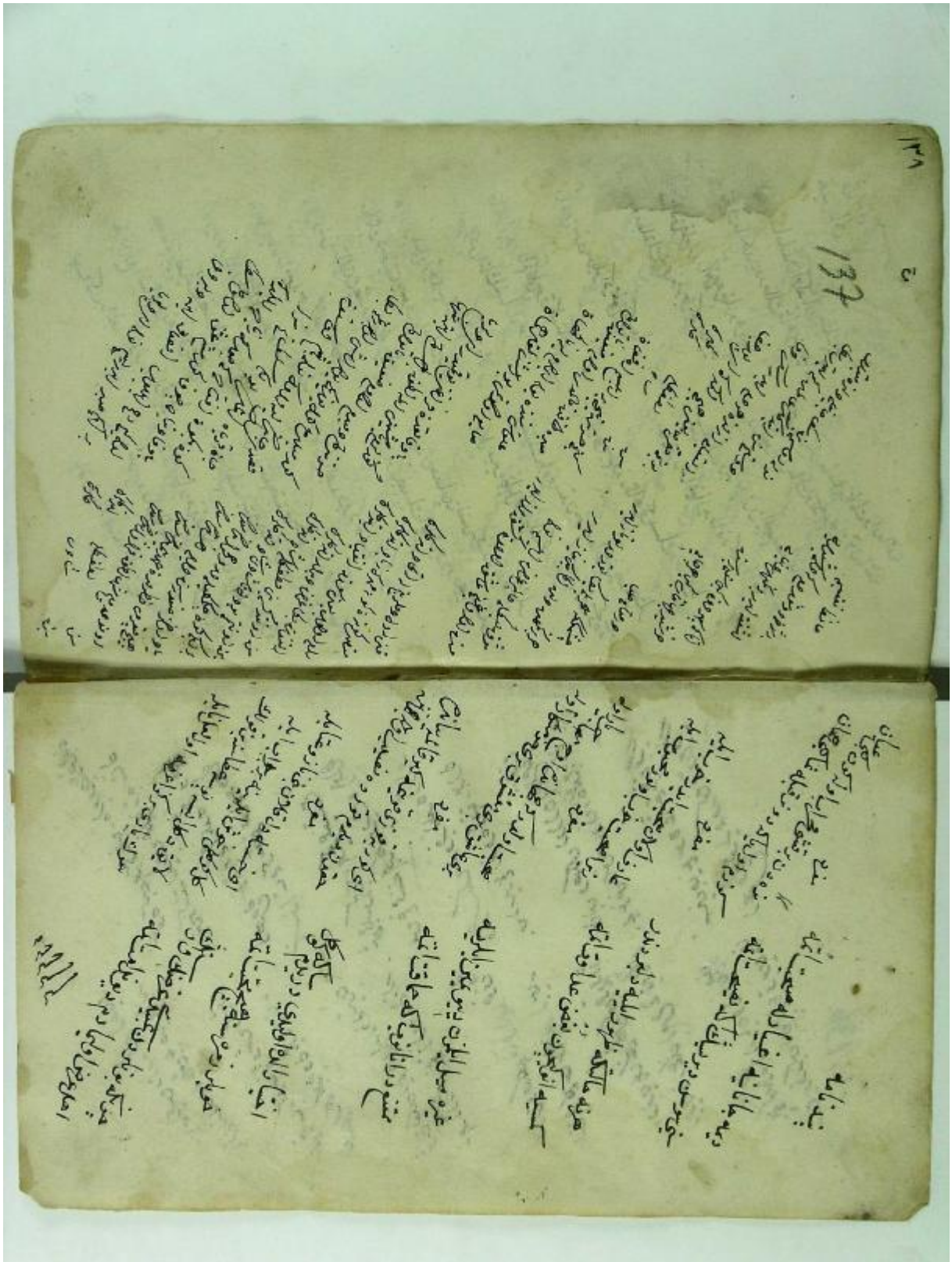

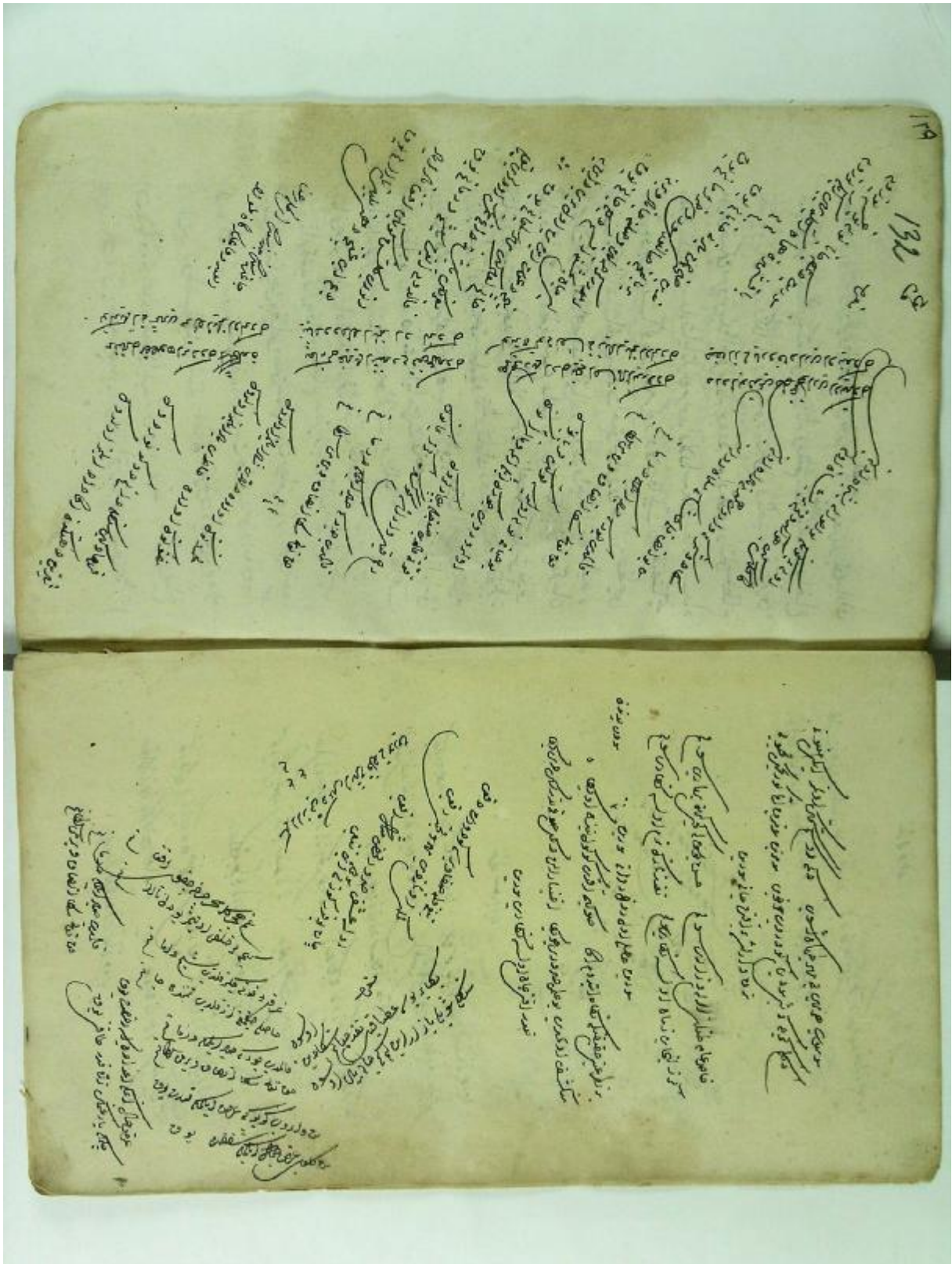

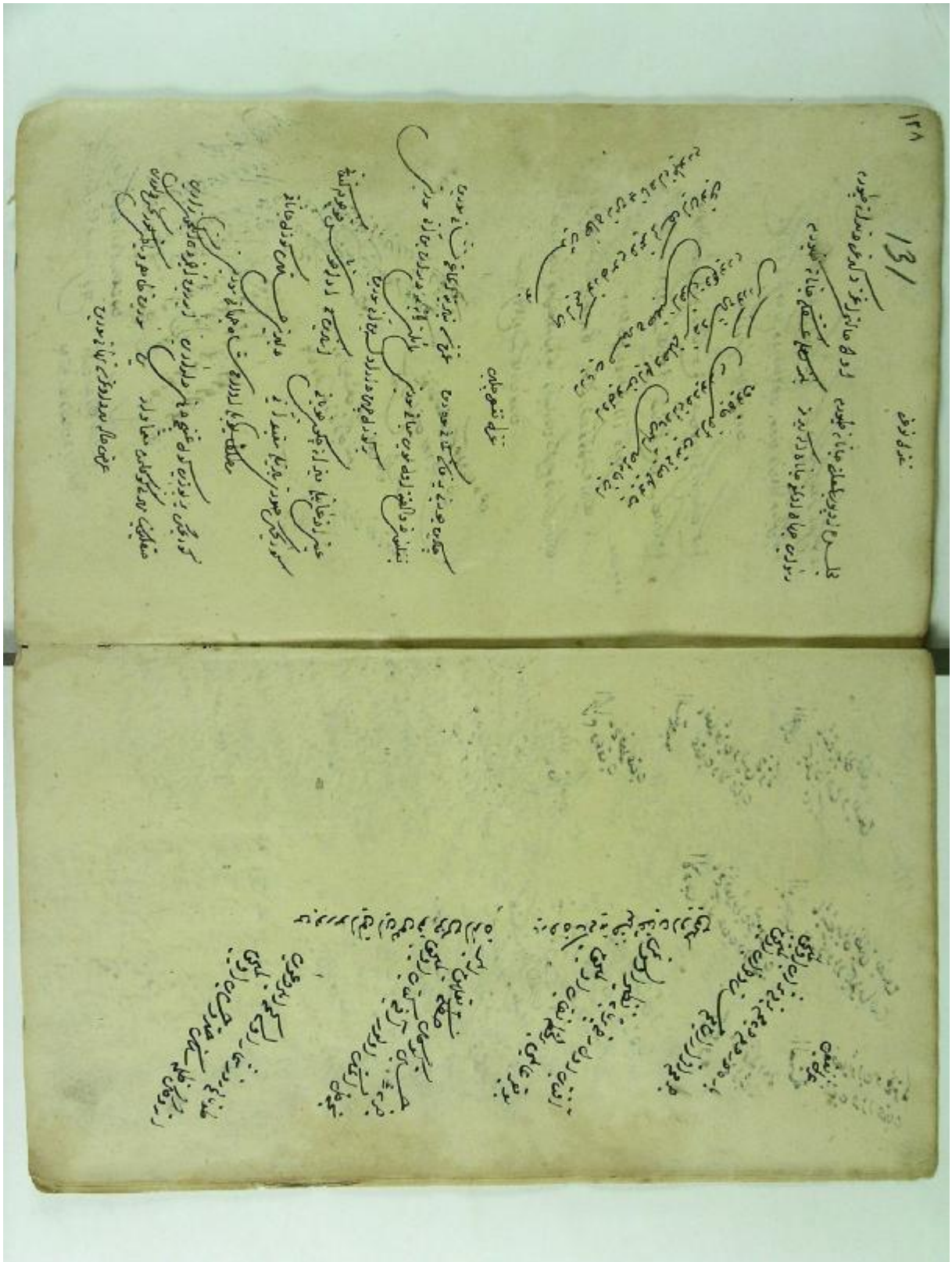

۱۳۳
 چنانچه از آنکه بنام تو مان بگویم در روزی در زده مصداق کج بود بولین با این
 اهتمام کل اولاد و غیره چنانکه سلطانند خاکجا نمیشد باریزه خف بود و بکنند بر این
 چنانچه سلطان و کلا مومند بنیامه احتیاجا چو در اولاد تو بریده و غیره
 رسد بفرموده و قاتل خصمه و سلولنه جمعه و غیره و در اولاد هلاله
 ازین سعادتهای پادشاه عالیشان و حضرتان و سعادت و سعادتهای
 تا اولاد و قیامت اولاد و فی الجمله امام و خطیب و سایر بزرگان
 اولاد و غیره و قیامت بر سعادت و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد
 اولاد و غیره و قیامت بر سعادت و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد
 احسان و فی الجمله امام و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد
 اولاد و غیره و قیامت بر سعادت و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد

مسی
 کلماتی است که در این ایام به نام تو
 گویند که هر چه است در این ایام به نام تو
 به برهان که هر چه است در این ایام به نام تو
 که هر چه است در این ایام به نام تو
 و مسی که هر چه است در این ایام به نام تو
 الف و کلا و کلا و کلا و کلا و کلا
 او که کلا و کلا و کلا و کلا و کلا
 بودا صبیح نوا و در روزی بودا صبیح نوا

سعادتی و در وقت تو و در وقت تو و در وقت تو
 حضرت بر این ایام به نام تو
 چنانچه از آنکه بنام تو مان بگویم در روزی در زده مصداق کج بود بولین با این
 اهتمام کل اولاد و غیره چنانکه سلطانند خاکجا نمیشد باریزه خف بود و بکنند بر این
 چنانچه سلطان و کلا مومند بنیامه احتیاجا چو در اولاد تو بریده و غیره
 رسد بفرموده و قاتل خصمه و سلولنه جمعه و غیره و در اولاد هلاله
 ازین سعادتهای پادشاه عالیشان و حضرتان و سعادت و سعادتهای
 تا اولاد و قیامت اولاد و فی الجمله امام و خطیب و سایر بزرگان
 اولاد و غیره و قیامت بر سعادت و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد
 احسان و فی الجمله امام و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد
 اولاد و غیره و قیامت بر سعادت و خطیب صدقات شریفان بدین سعادت اولاد

فلسفه ای که در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

عبدالله

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

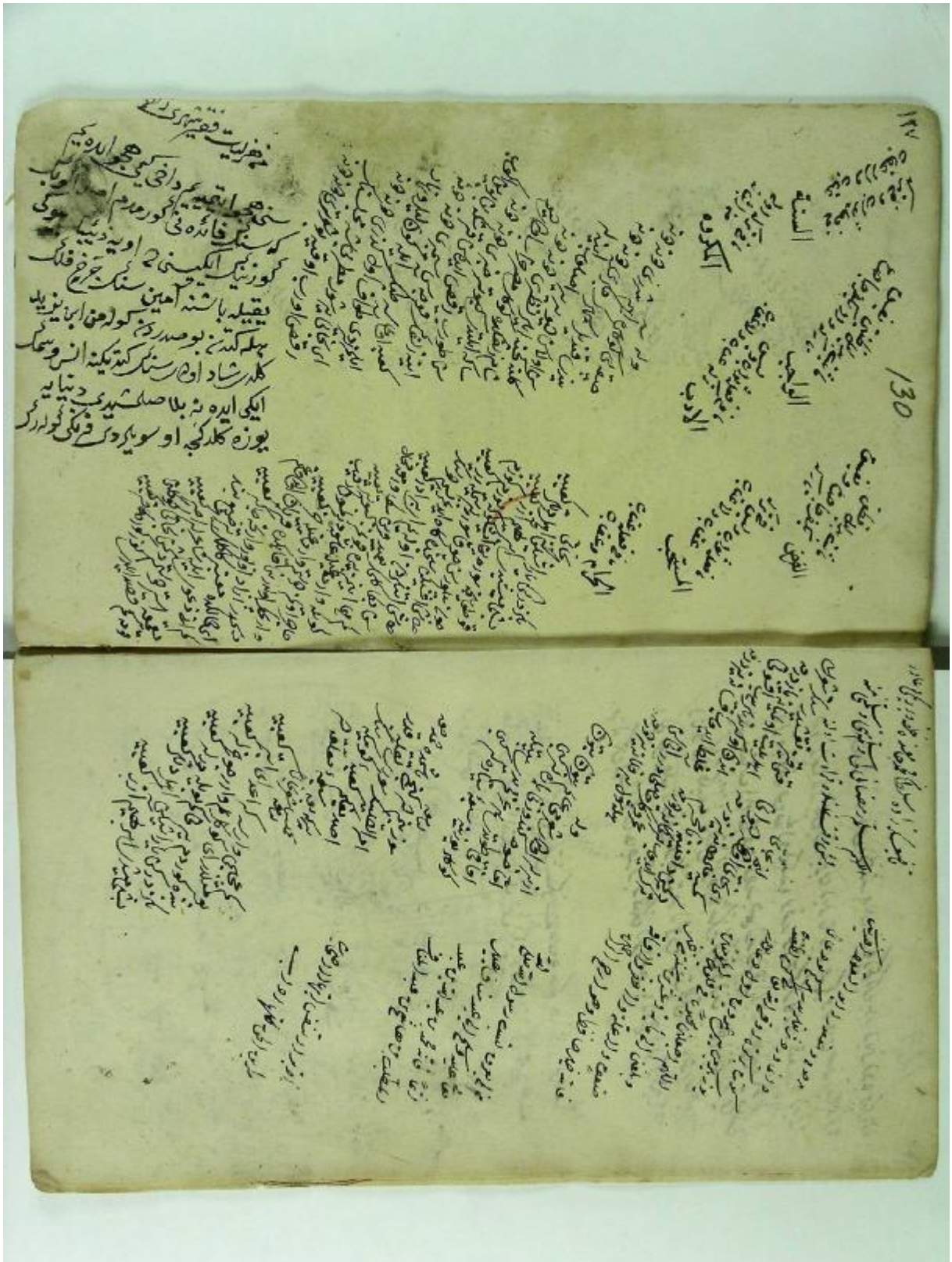
در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم
 در علم است و علم را در علم

۱۳۰

نظیرت قصه شیر کله
 خنده خنده که دانی کیم جو ادره کیم
 که نیک فایده بی کور مردم اصداد کیم
 کوز نیک آگین بی او بیه دین کیم
 یقینله باشنه آهین سنگ خراج کیم
 بلم کله بو صدر کیم سولون ابرایه نیک
 کله شاد ای سنگ کله یکنه انر و سماک
 ایکی ایدره نه بلا صلک سید کیم
 یوزه کله کیم او سویار کیم فرقی کوردر کیم

السنه
 الکره
 الراجب
 الادیب

۱۳۱

نظیرت قصه شیر کله
 خنده خنده که دانی کیم جو ادره کیم
 که نیک فایده بی کور مردم اصداد کیم
 کوز نیک آگین بی او بیه دین کیم
 یقینله باشنه آهین سنگ خراج کیم
 بلم کله بو صدر کیم سولون ابرایه نیک
 کله شاد ای سنگ کله یکنه انر و سماک
 ایکی ایدره نه بلا صلک سید کیم
 یوزه کله کیم او سویار کیم فرقی کوردر کیم

السنه
 الکره
 الراجب
 الادیب

نظیرت قصه شیر کله
 خنده خنده که دانی کیم جو ادره کیم
 که نیک فایده بی کور مردم اصداد کیم
 کوز نیک آگین بی او بیه دین کیم
 یقینله باشنه آهین سنگ خراج کیم
 بلم کله بو صدر کیم سولون ابرایه نیک
 کله شاد ای سنگ کله یکنه انر و سماک
 ایکی ایدره نه بلا صلک سید کیم
 یوزه کله کیم او سویار کیم فرقی کوردر کیم

السنه
 الکره
 الراجب
 الادیب

صفت زنده نفس الحقیقه و بیان اوده و بگویند در ایدر اوده یکبار اول
صدا را با از یکدیگر در غریبه ایدر ایدر هر دو در صد رایت اوده
یکتره اوده هر که اوده کند و زنده یکدیگر کرده ازین لغت و ایدر
زنده یعنی آن که اوده اوده و چه اوده ازین لغت اوده اوده
از آن و آن کلمات اوده اوده و اوده ازین لغت اوده اوده
ازین لغت اوده اوده و اوده ازین لغت اوده اوده
ازین لغت اوده اوده و اوده ازین لغت اوده اوده

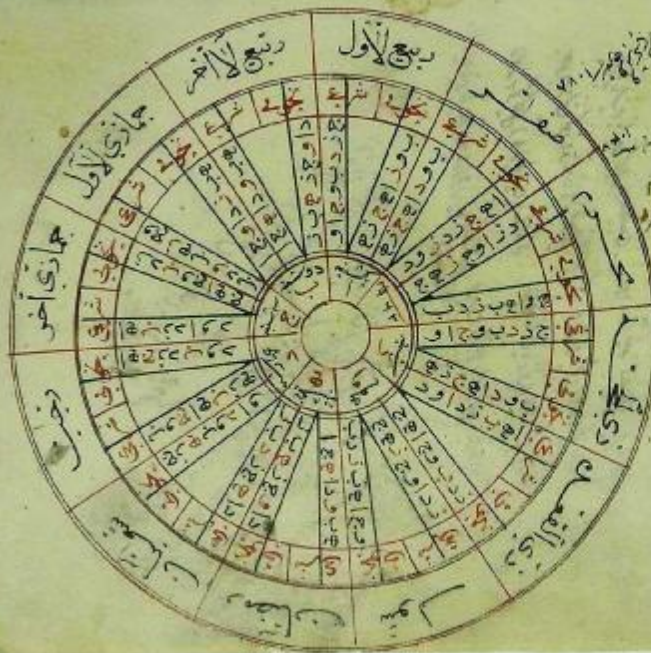
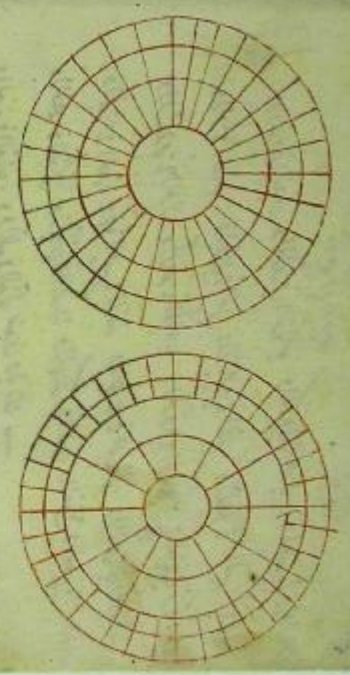
معلومه اولاً که یک قیاس کمر سنه حکم ها نکر بر سنه
ها بشن بخبره اشخاص بدین بشن ایدر ایدر یکی محرم بخبره
کون ایدر ایدر ایدر

اهجر د ب ح و د
۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲

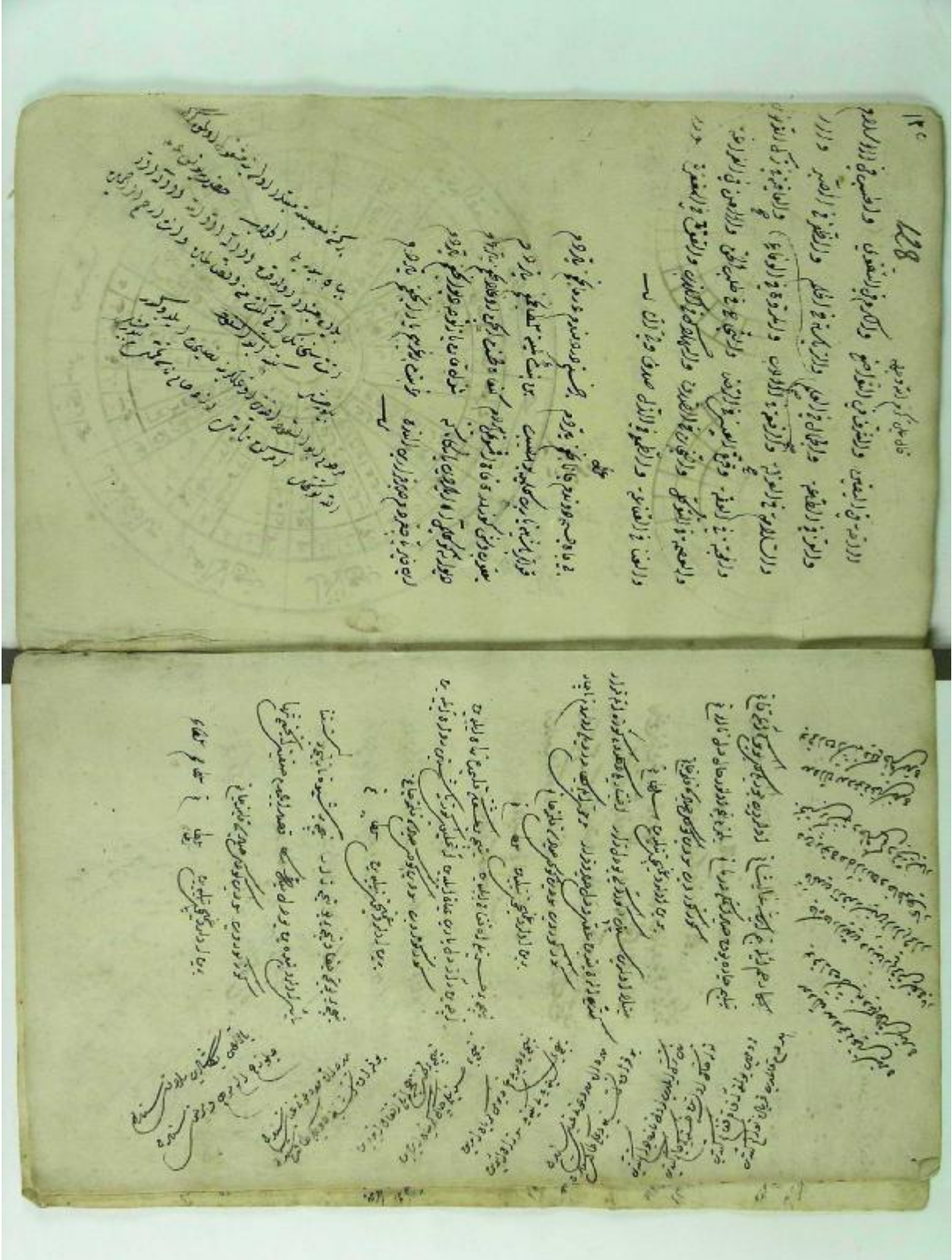
حجر حصر ریح الاول ریح الاخر حاد الاول حاد الاخر

ریح شعان رمضان شوال ریح القمه ریح حجه

دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه شنبه
یکشنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه شنبه
یکشنبه

۱۲۰

۱۲۸

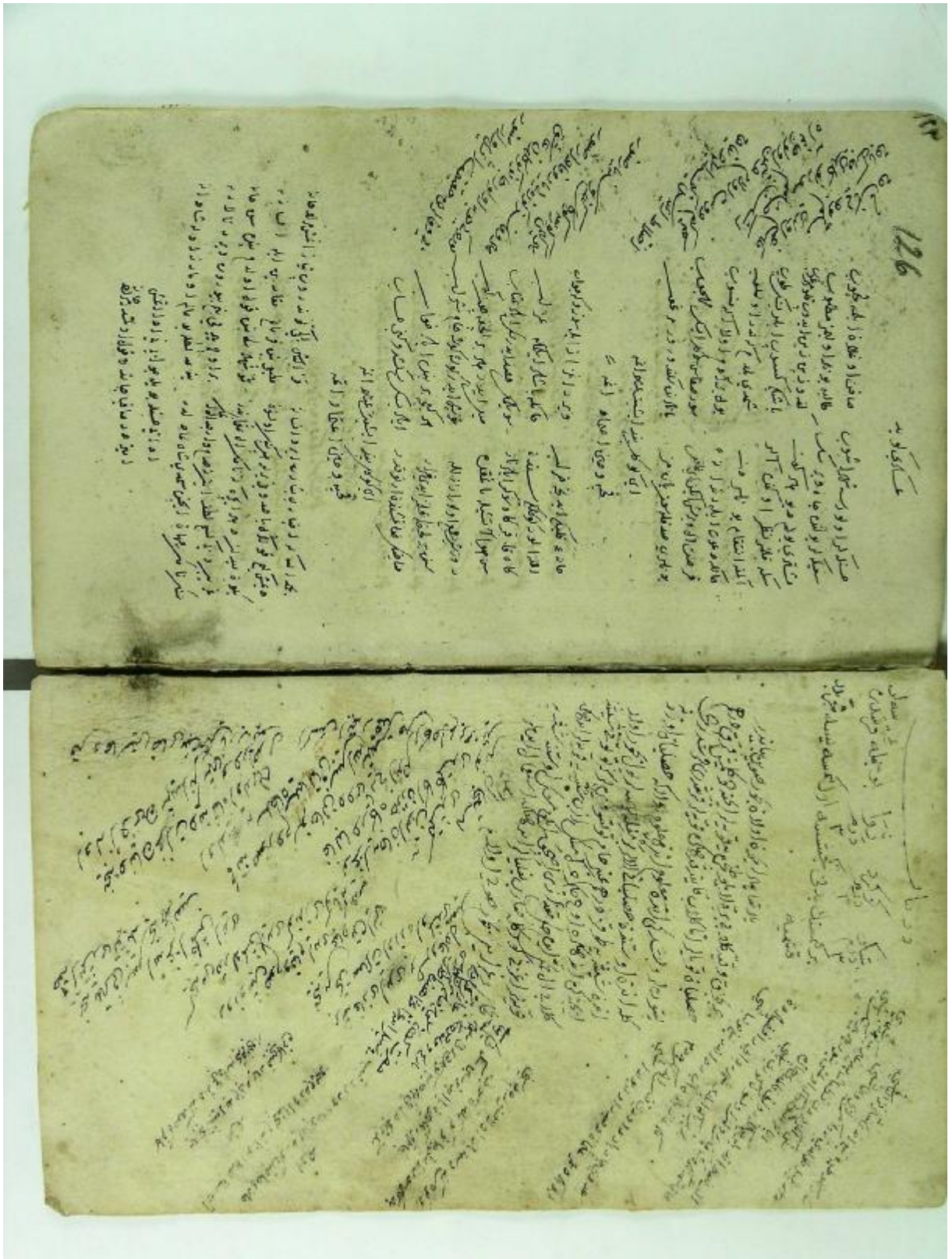
والتفقي في المصنفين والكلام في التصفي والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين

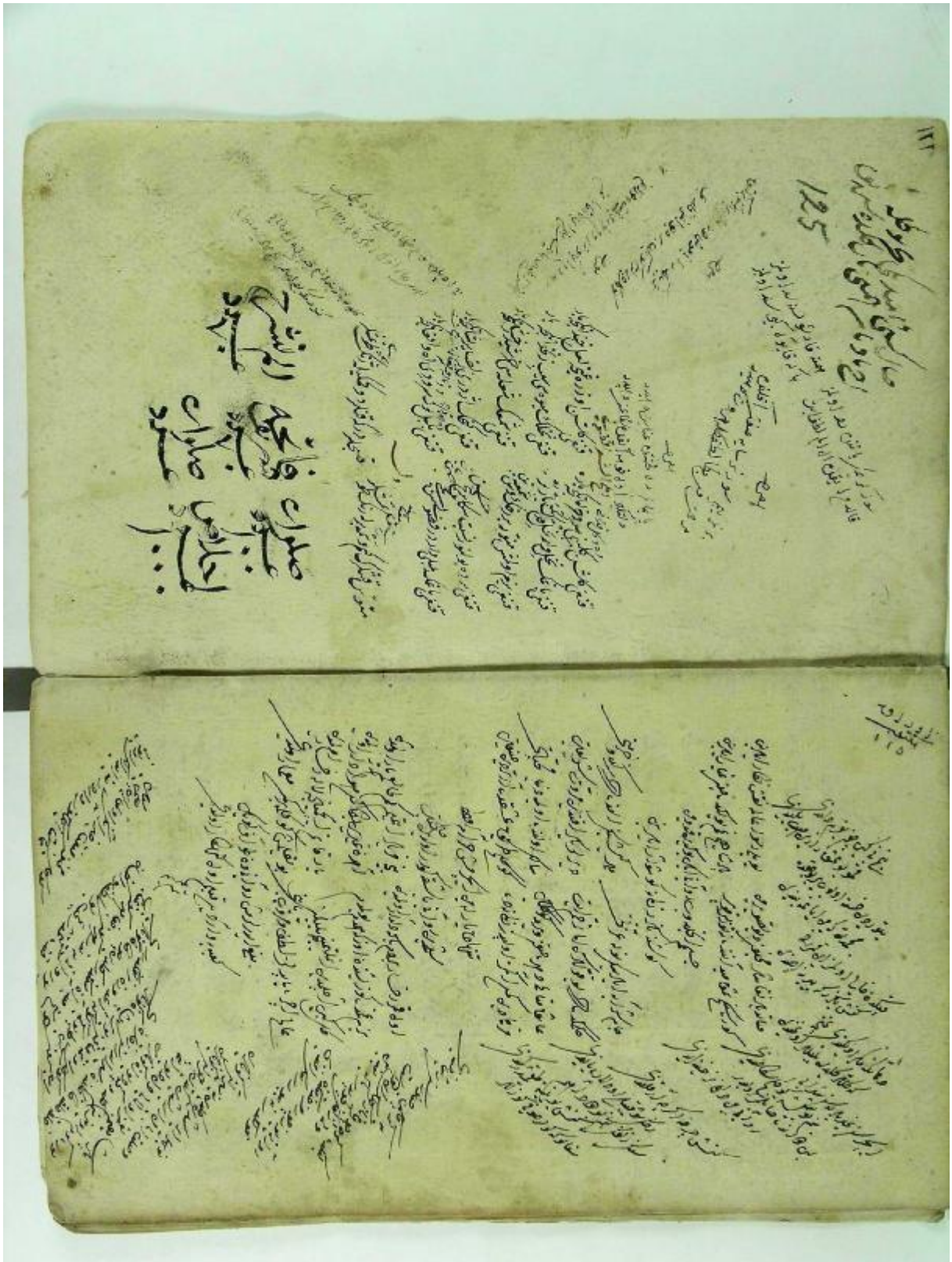
والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين

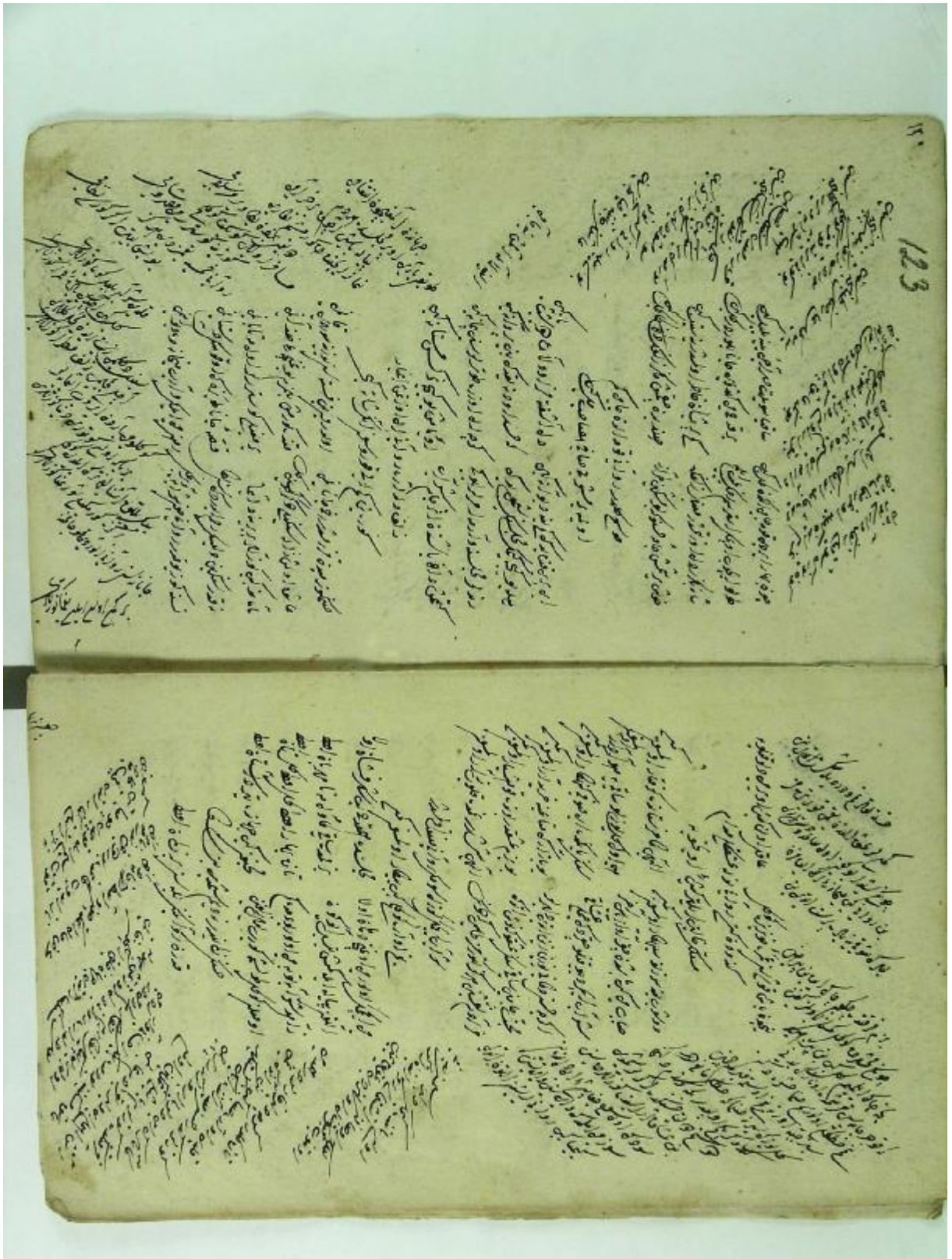
والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين

والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين
 والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين والتفصي في المصنفين

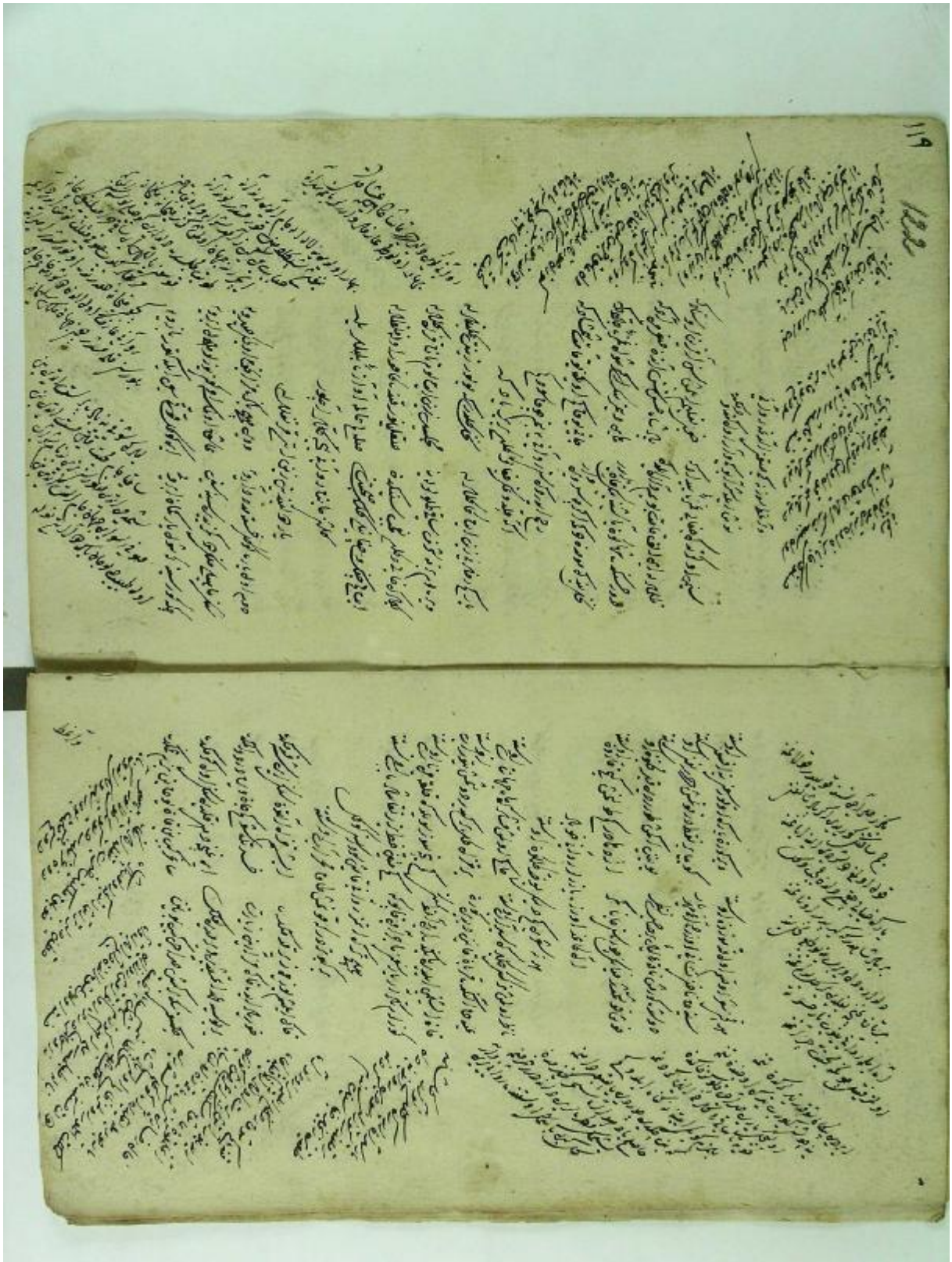

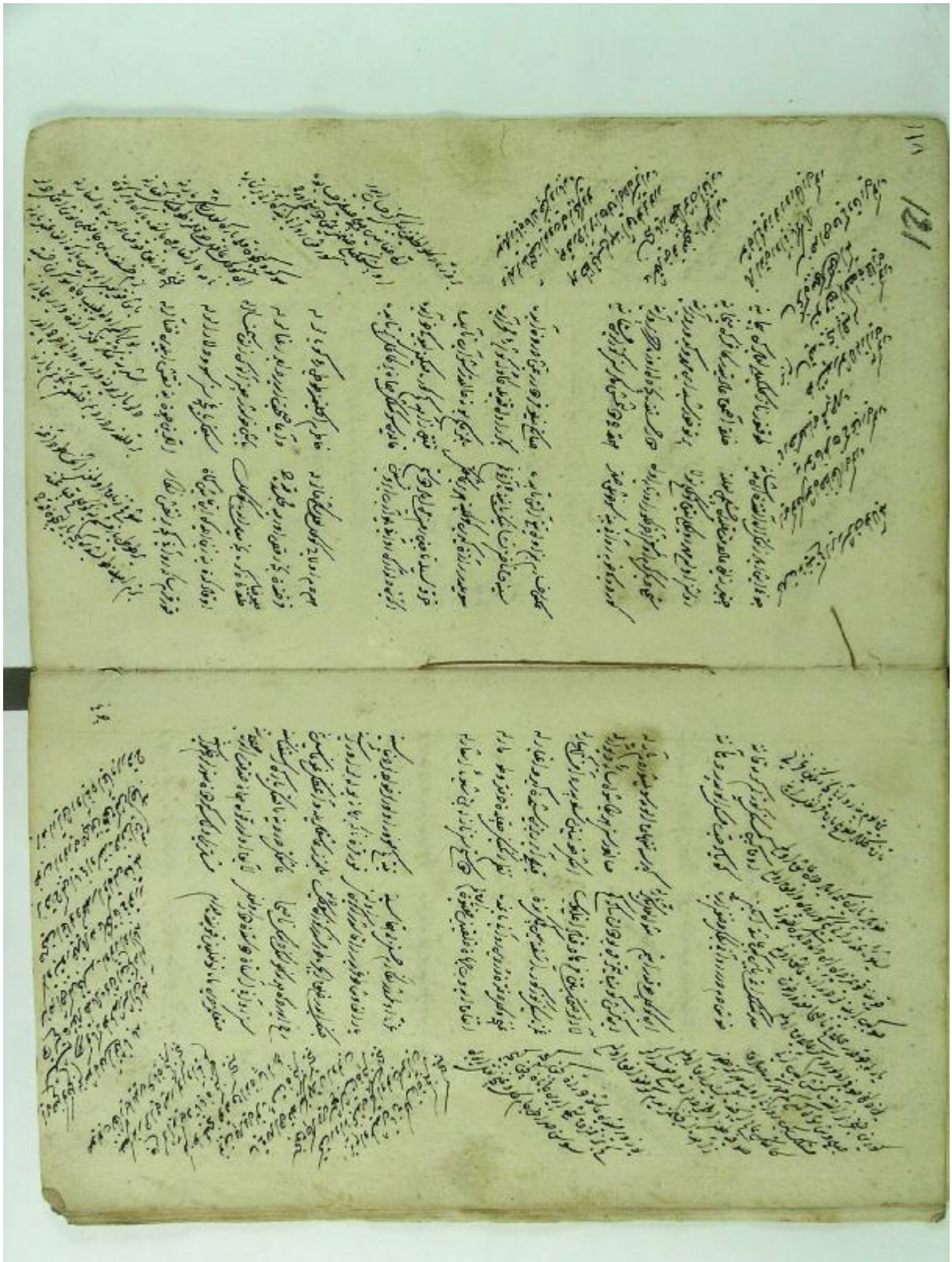

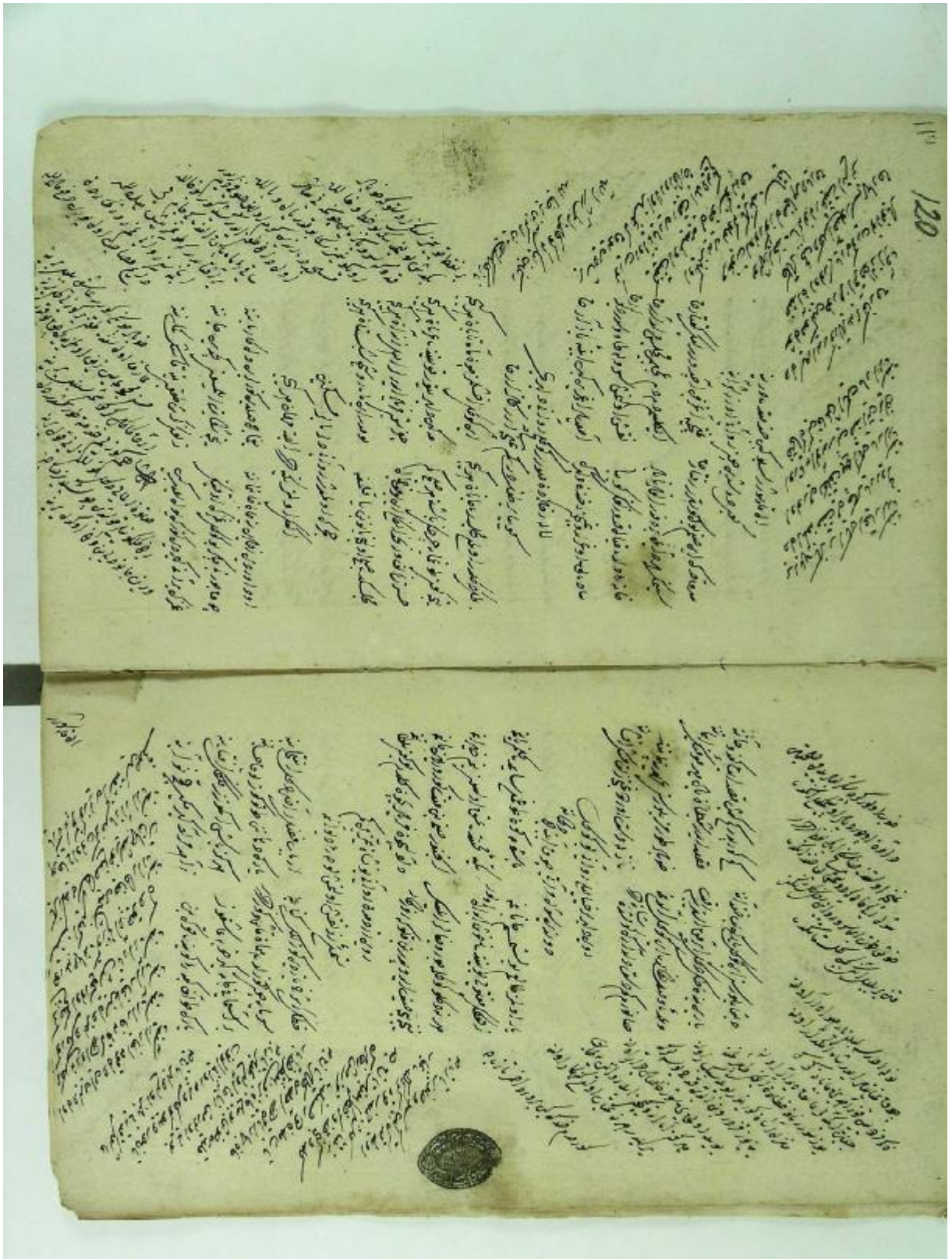

Handwritten Persian text, likely a manuscript or letter, written in a cursive style. The text is arranged in several columns on both pages. The right page (top half of the image) features a date in the upper right corner: 1244 (1858-59). The handwriting is dense and fills most of the page area. The left page (bottom half of the image) continues the text, with some lines appearing to be a separate section or a continuation of the previous page's content. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

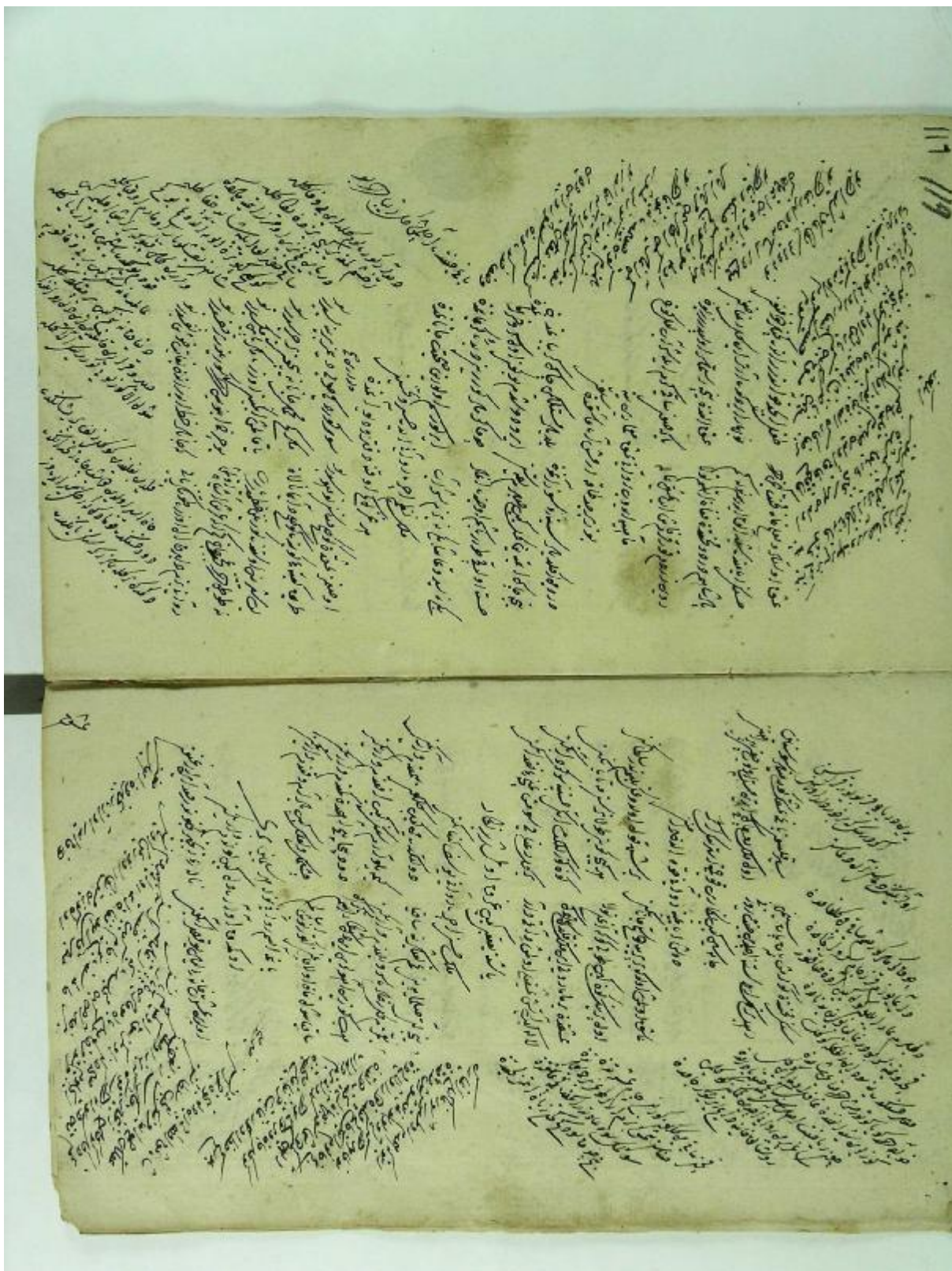

Handwritten text in cursive script, likely Persian or Arabic, covering the upper page (120). The text is dense and fills most of the page area.

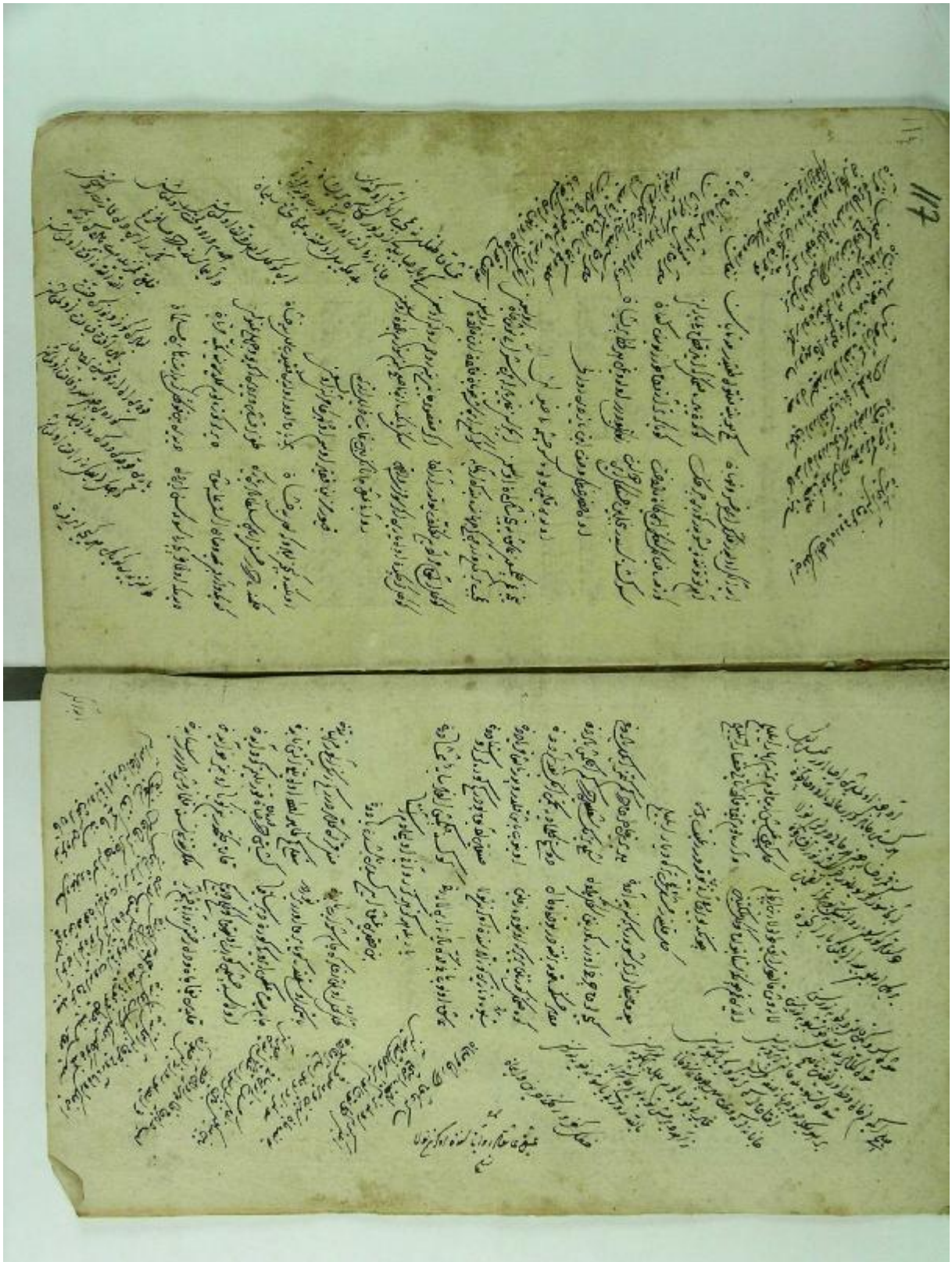
Handwritten text in cursive script, likely Persian or Arabic, covering the lower page (121). The text is dense and fills most of the page area. A circular stamp or seal is visible at the bottom of the page.

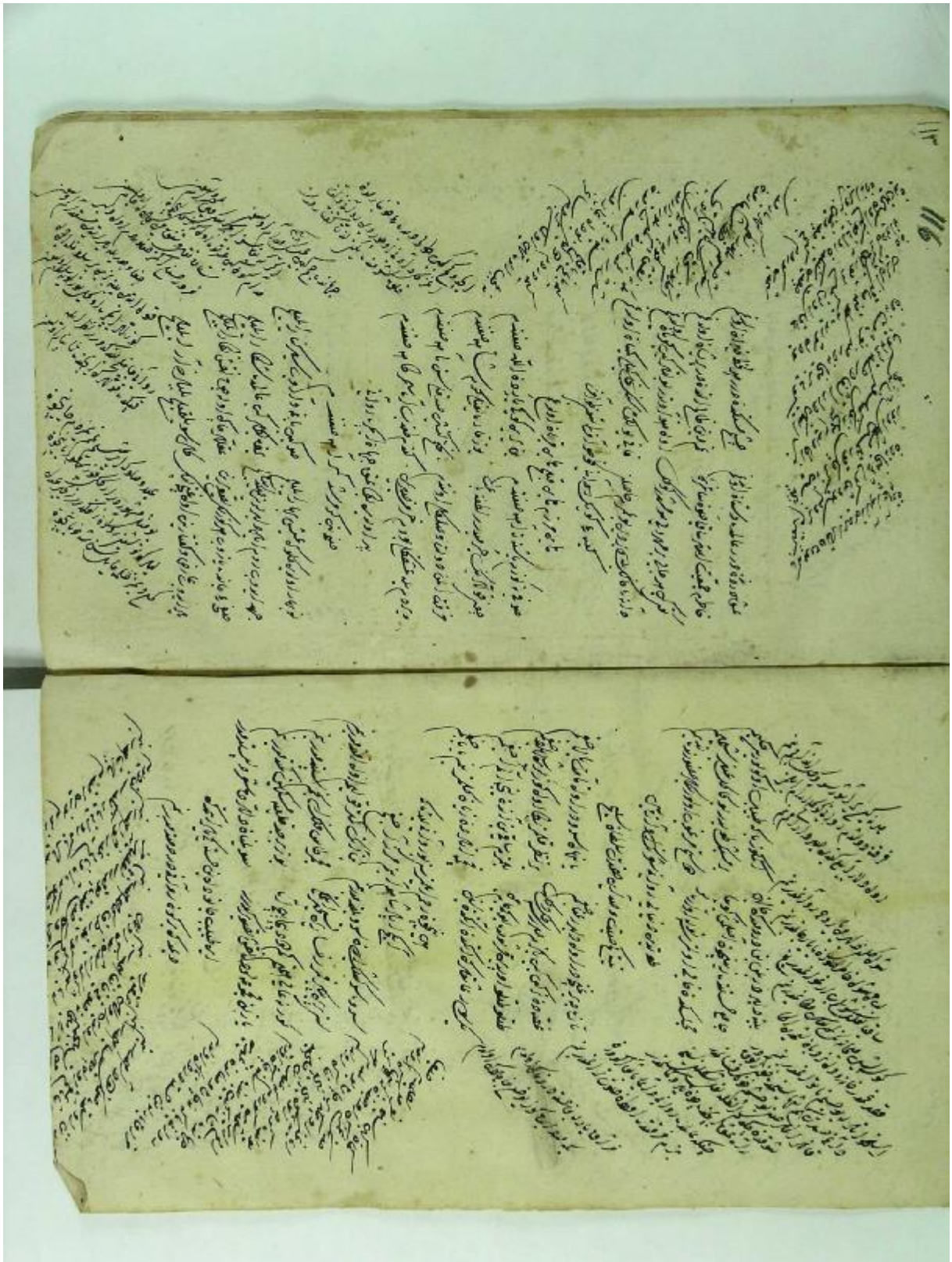

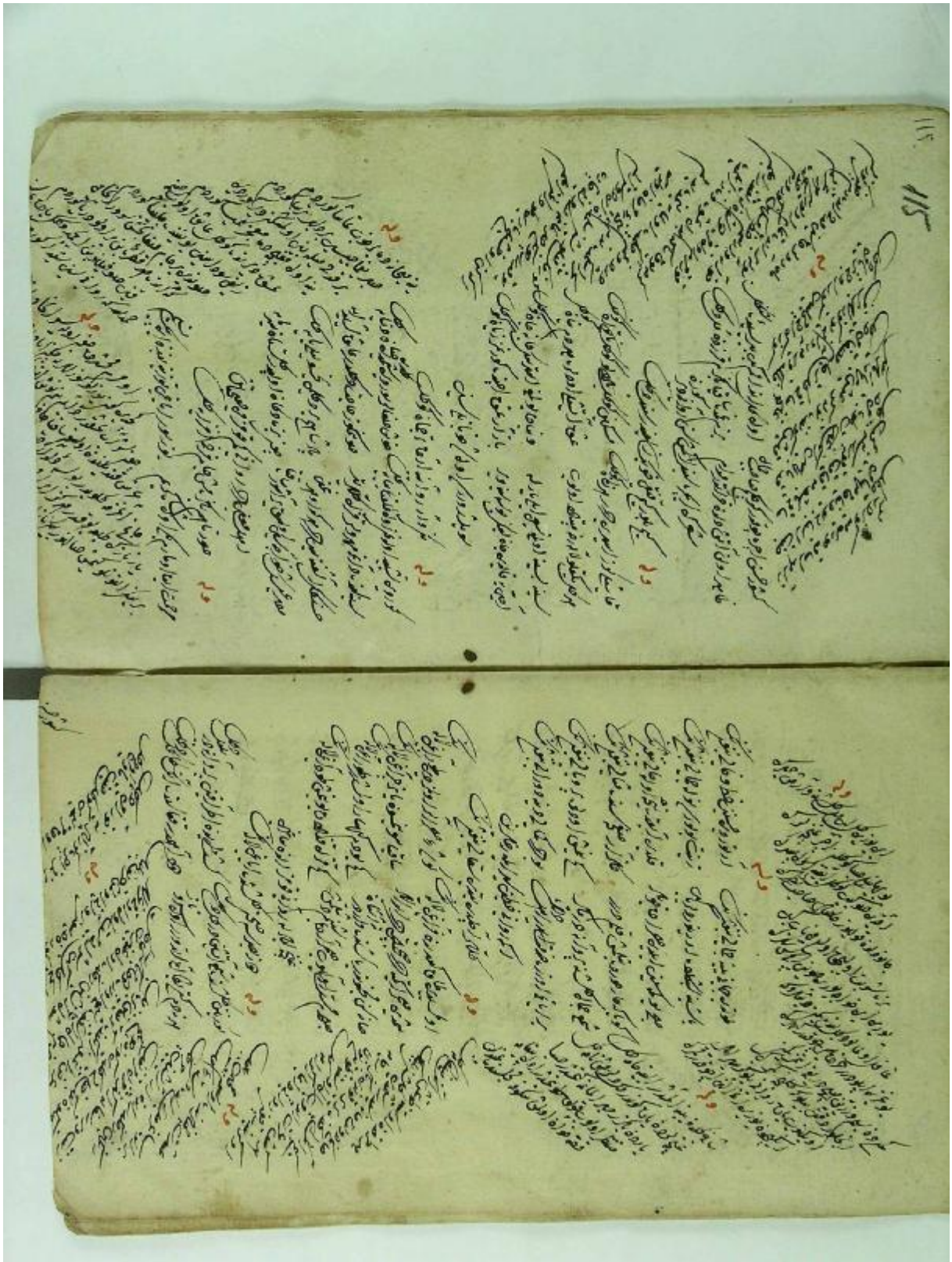
Handwritten Persian text in the upper section of the manuscript, including a title at the top and several columns of dense cursive script.

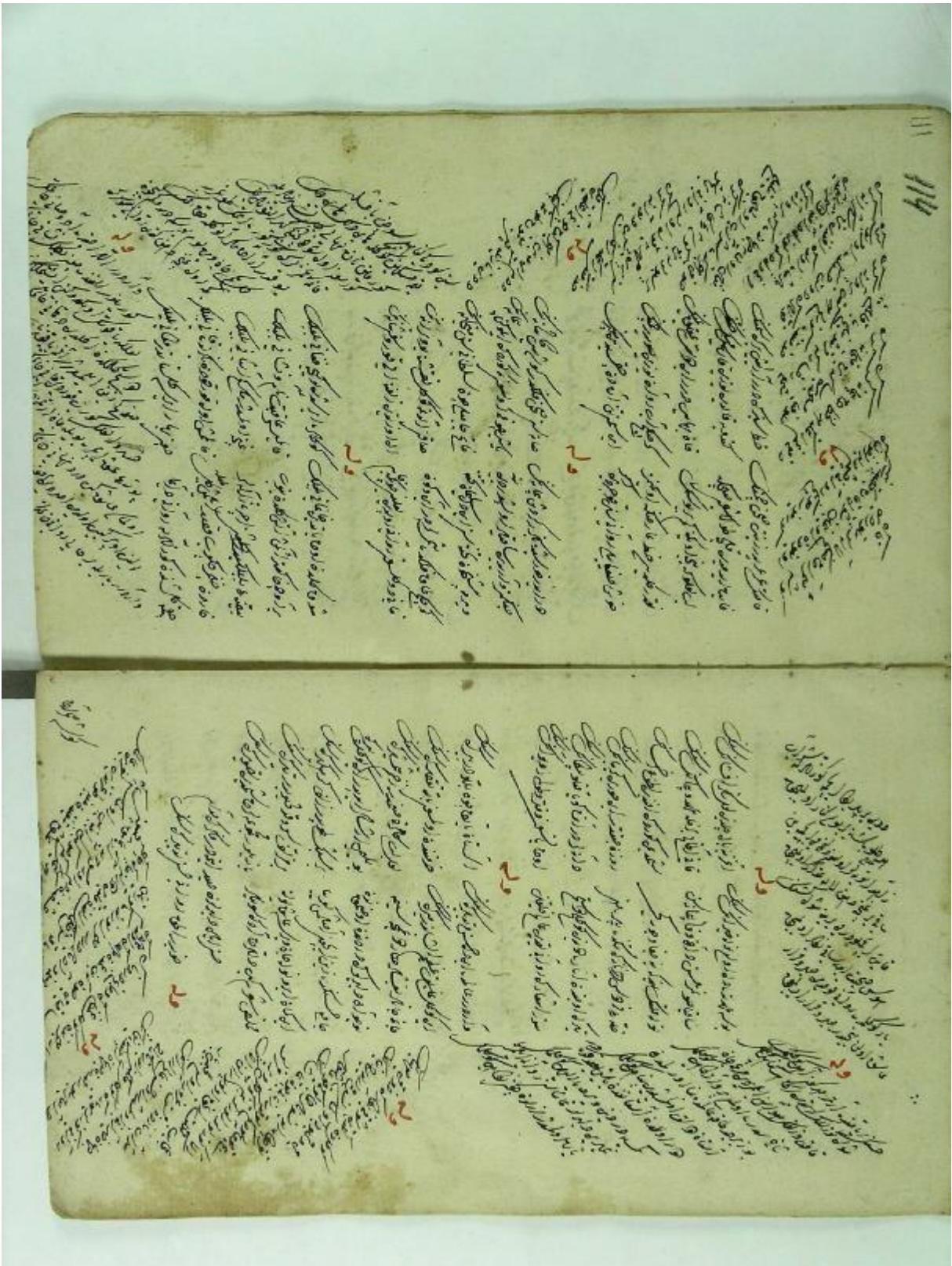
Handwritten Persian text in the lower section of the manuscript, continuing the dense cursive script from the upper section.

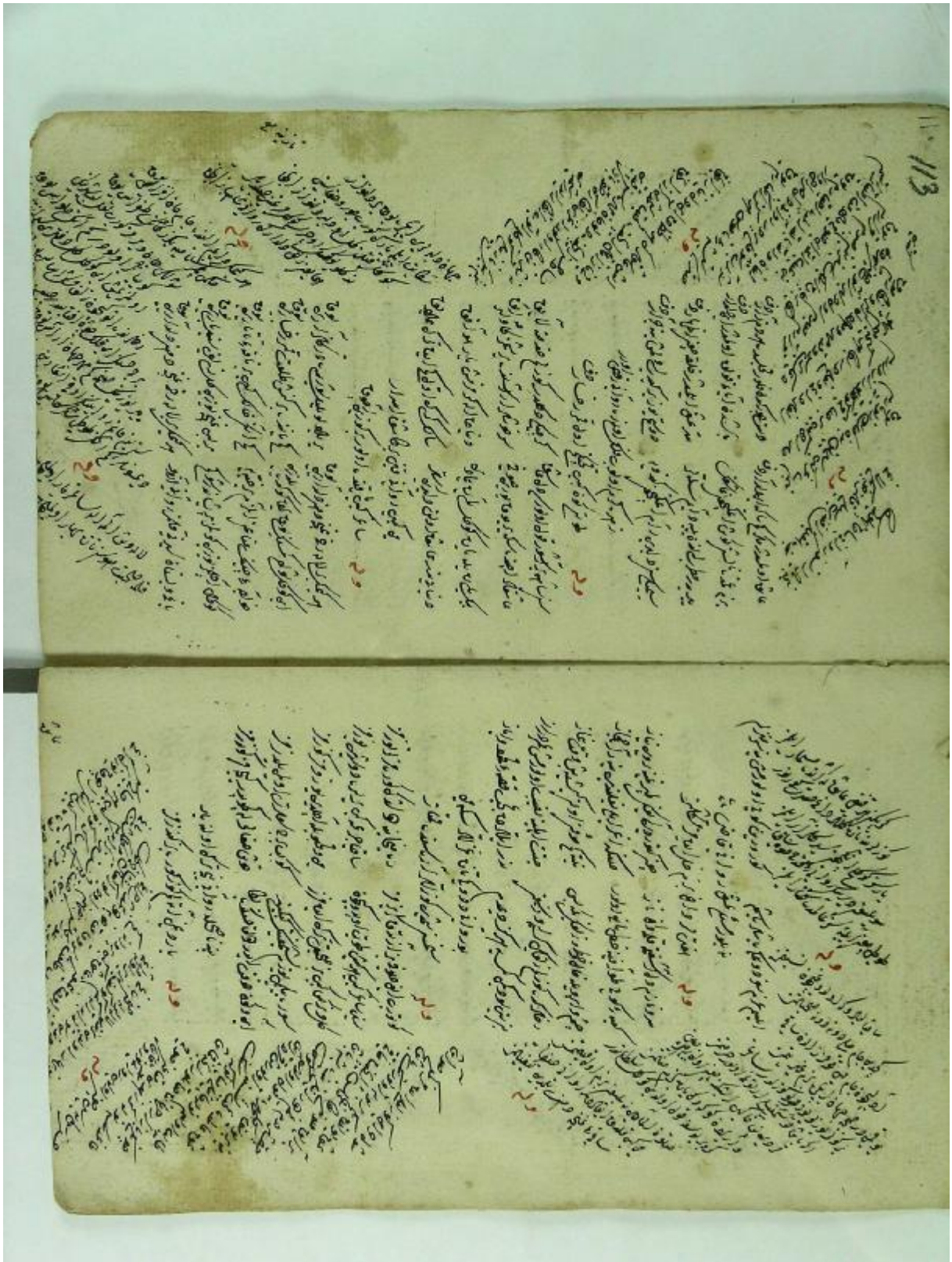

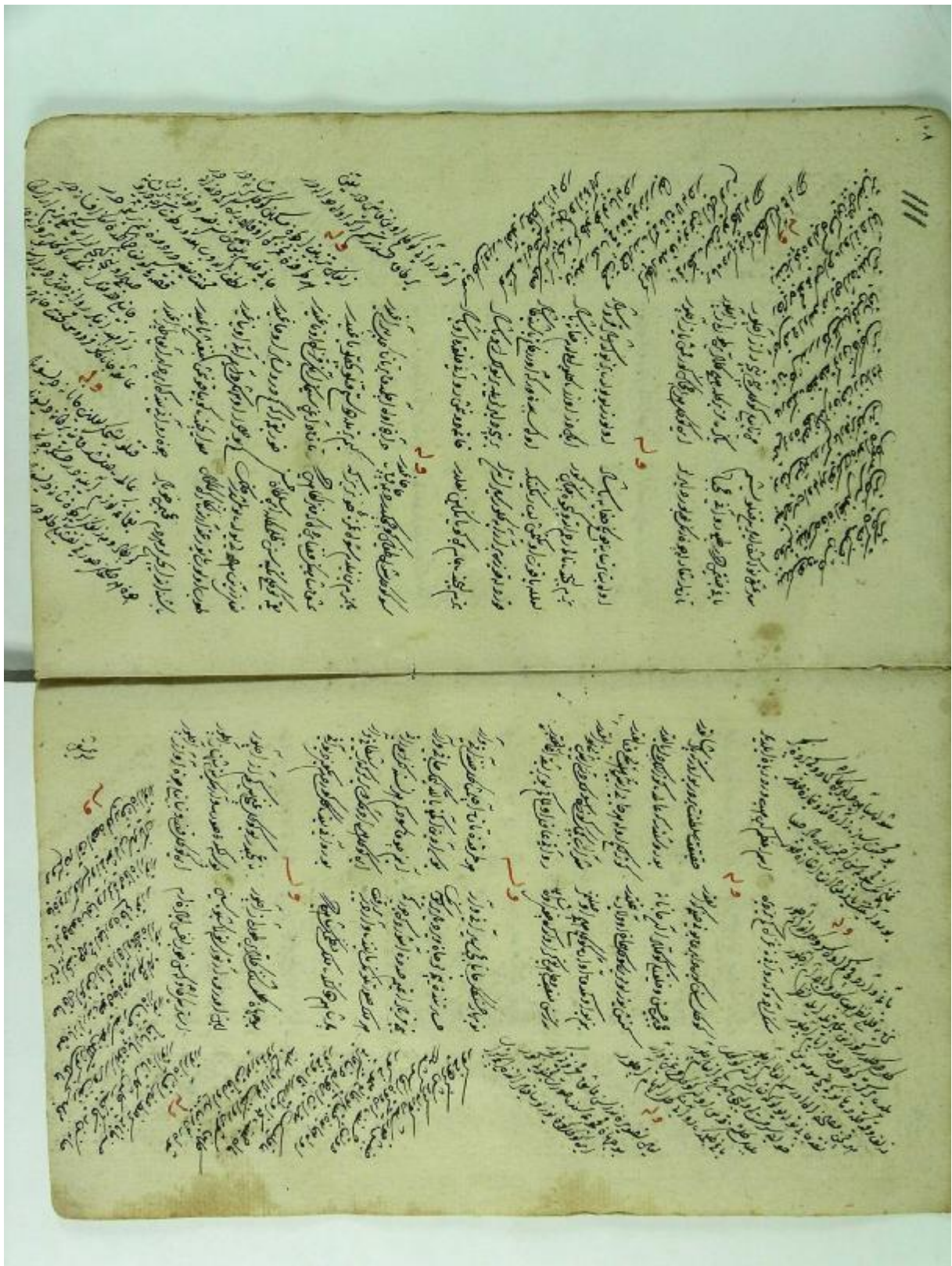

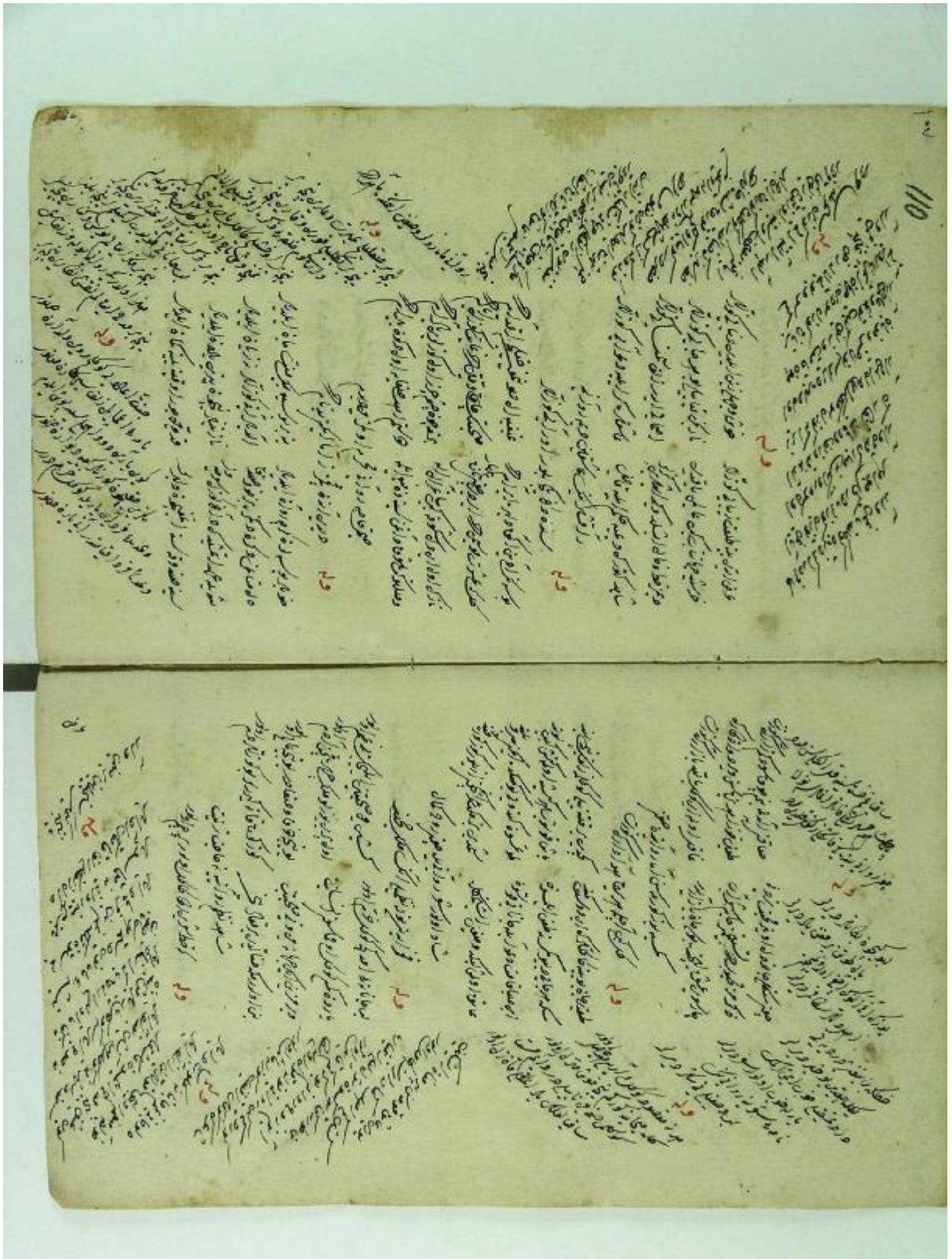

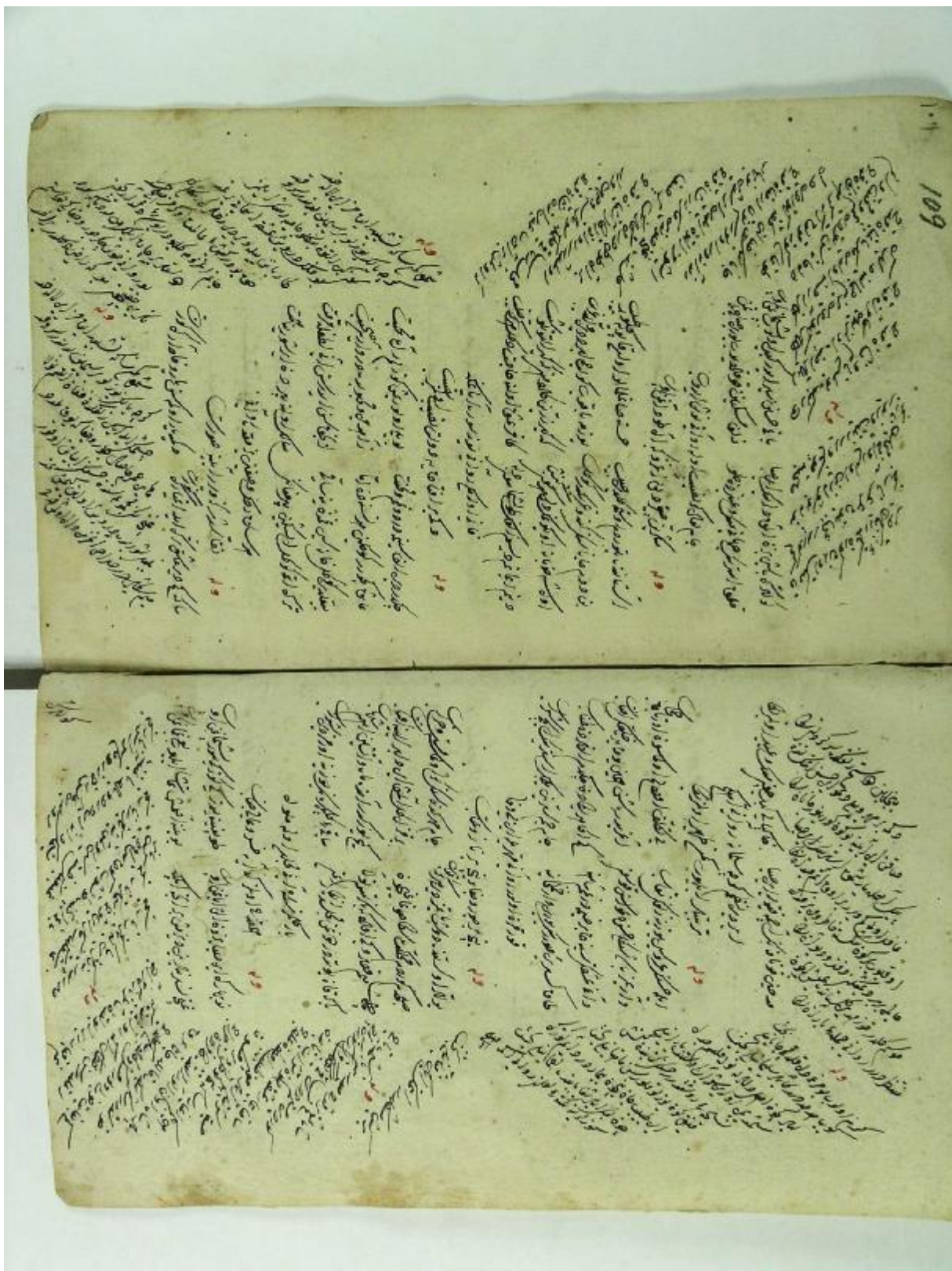

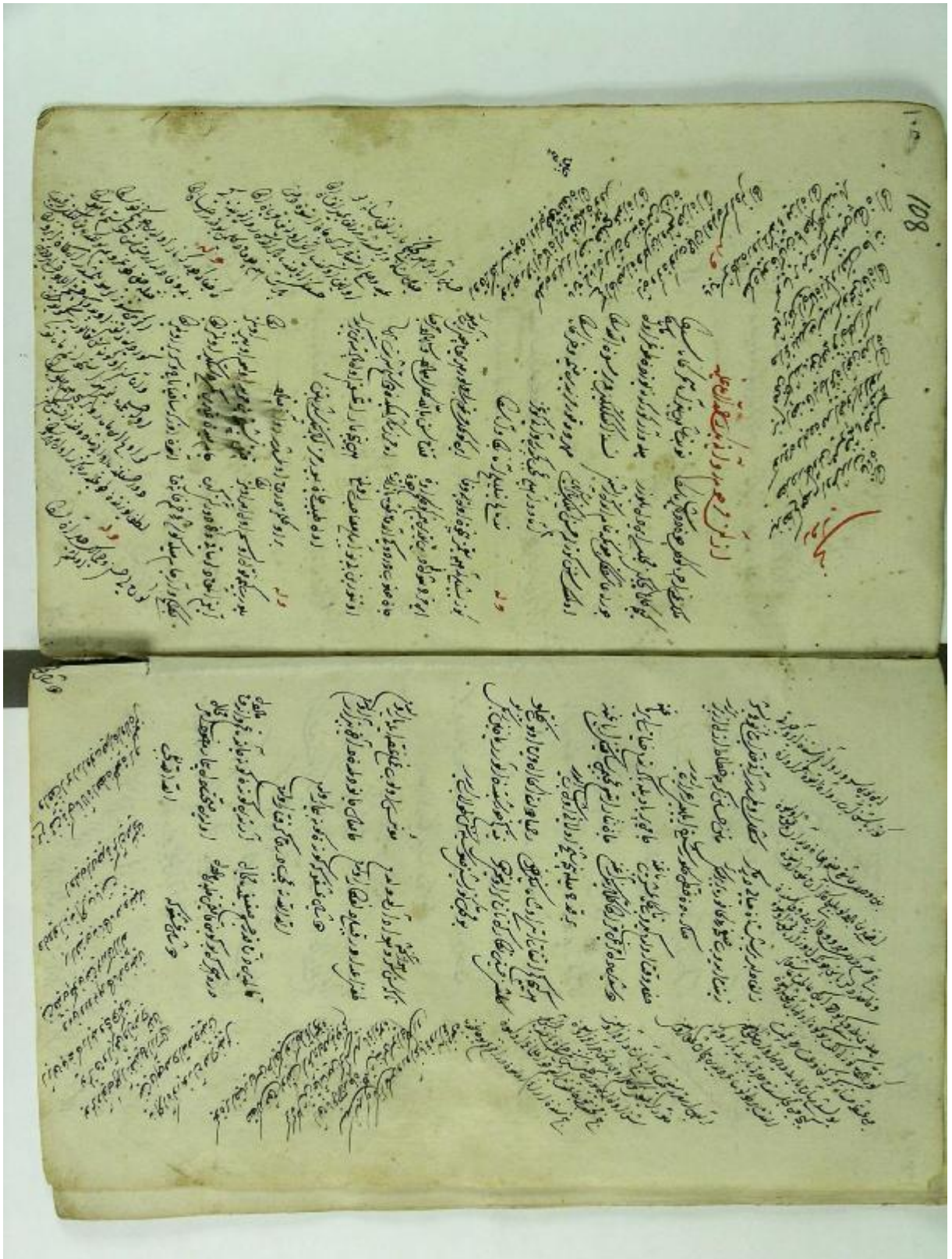

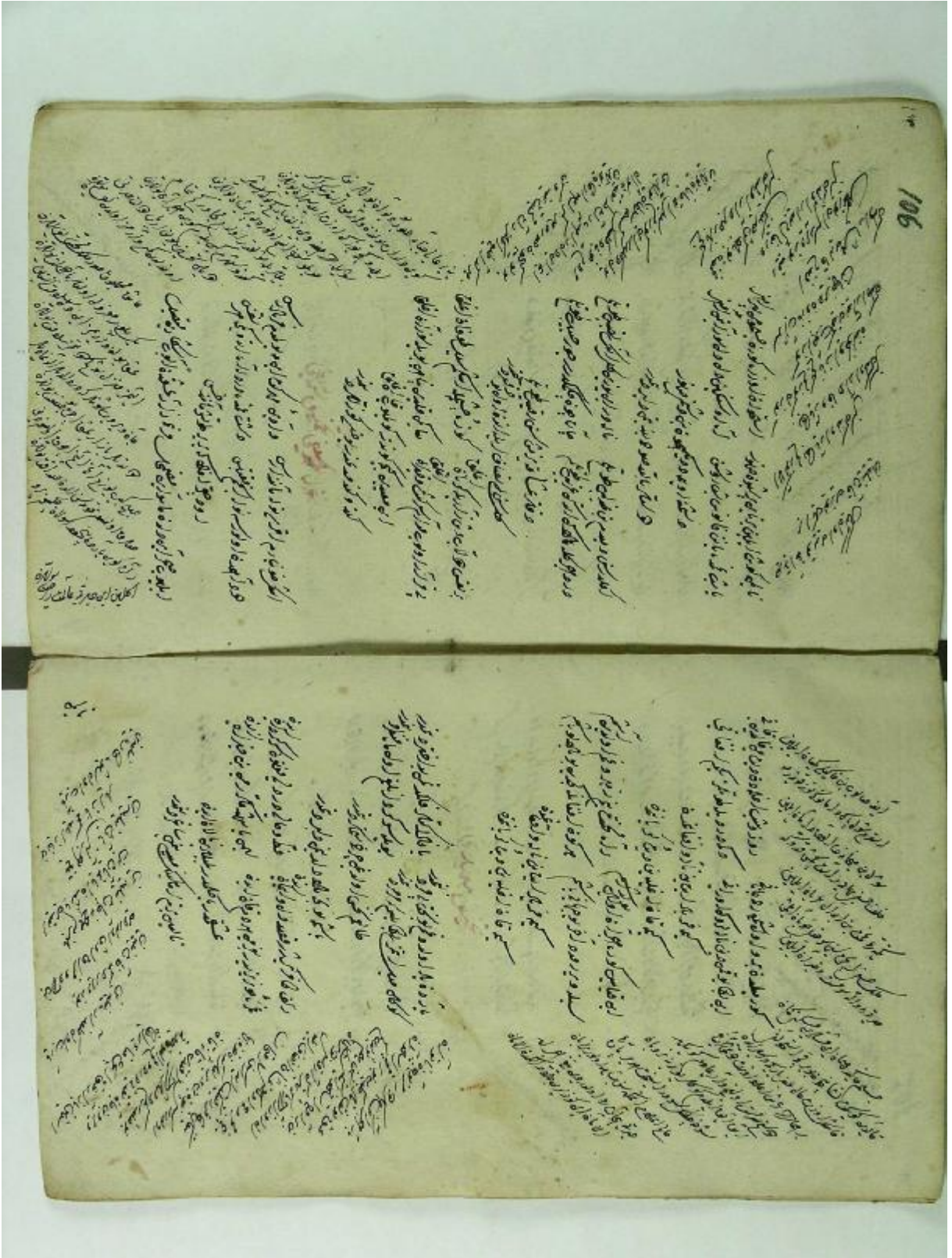

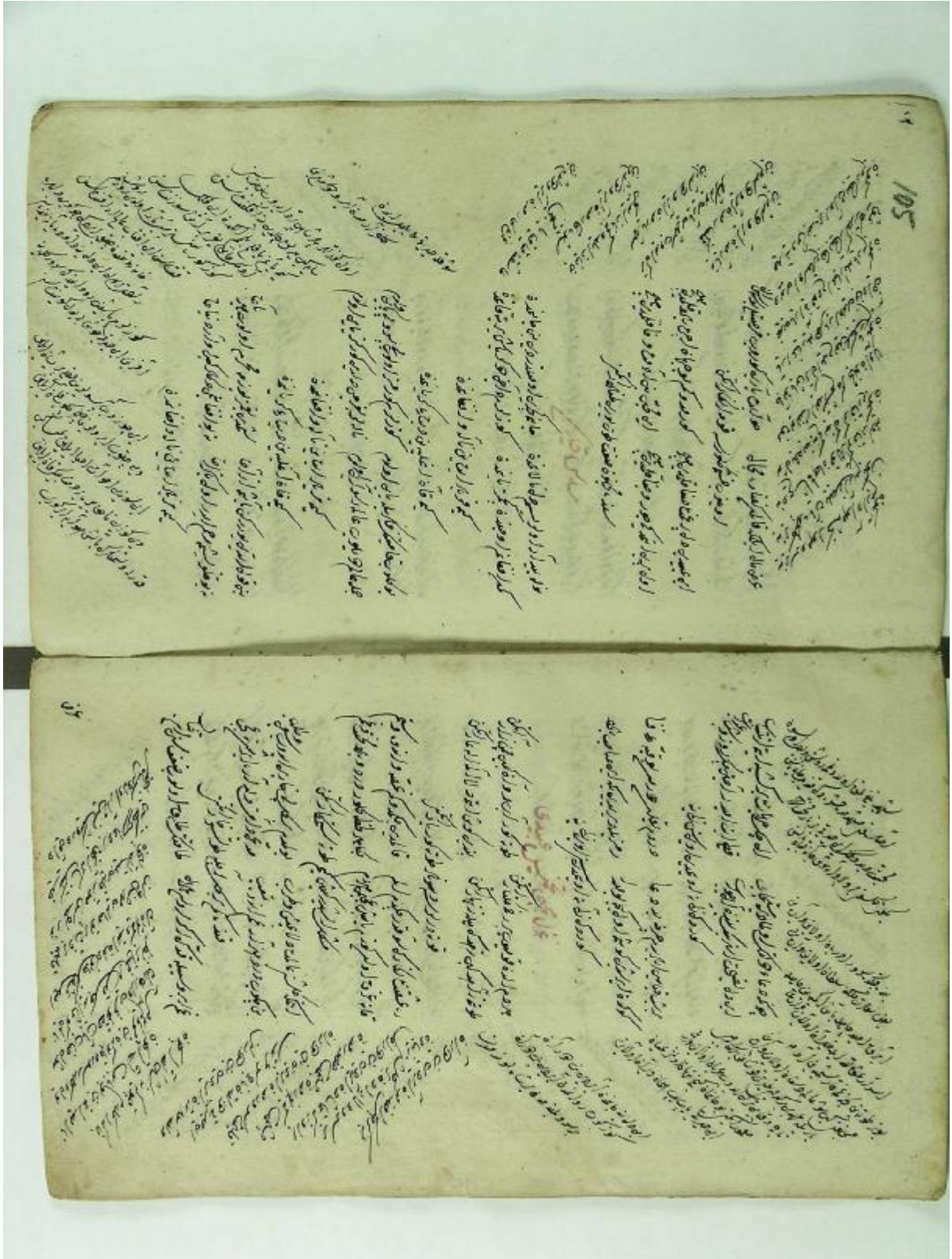

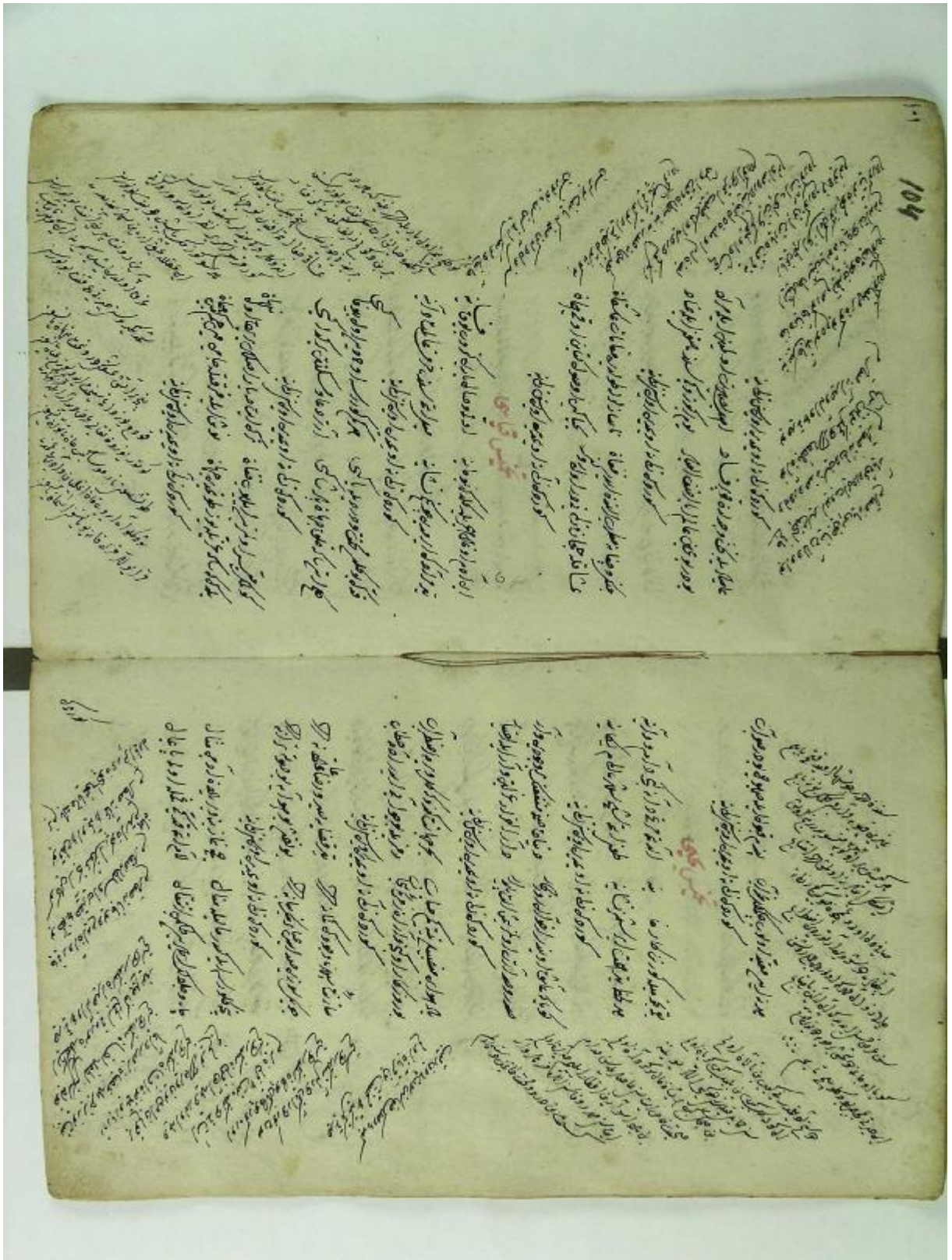

اینکه در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

و در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

چشمی

اینکه در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

اینکه در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

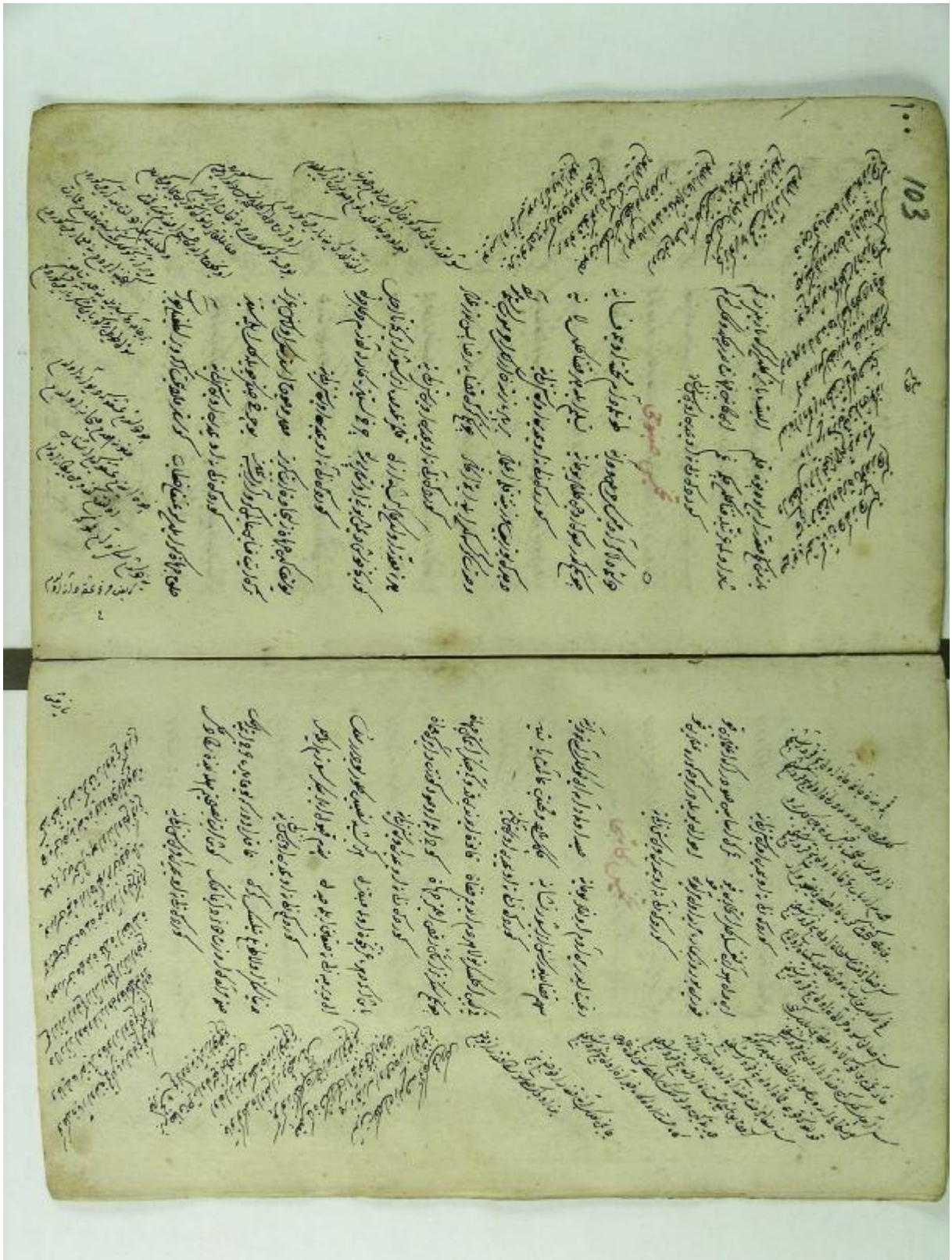
چشمی

در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

اینکه در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

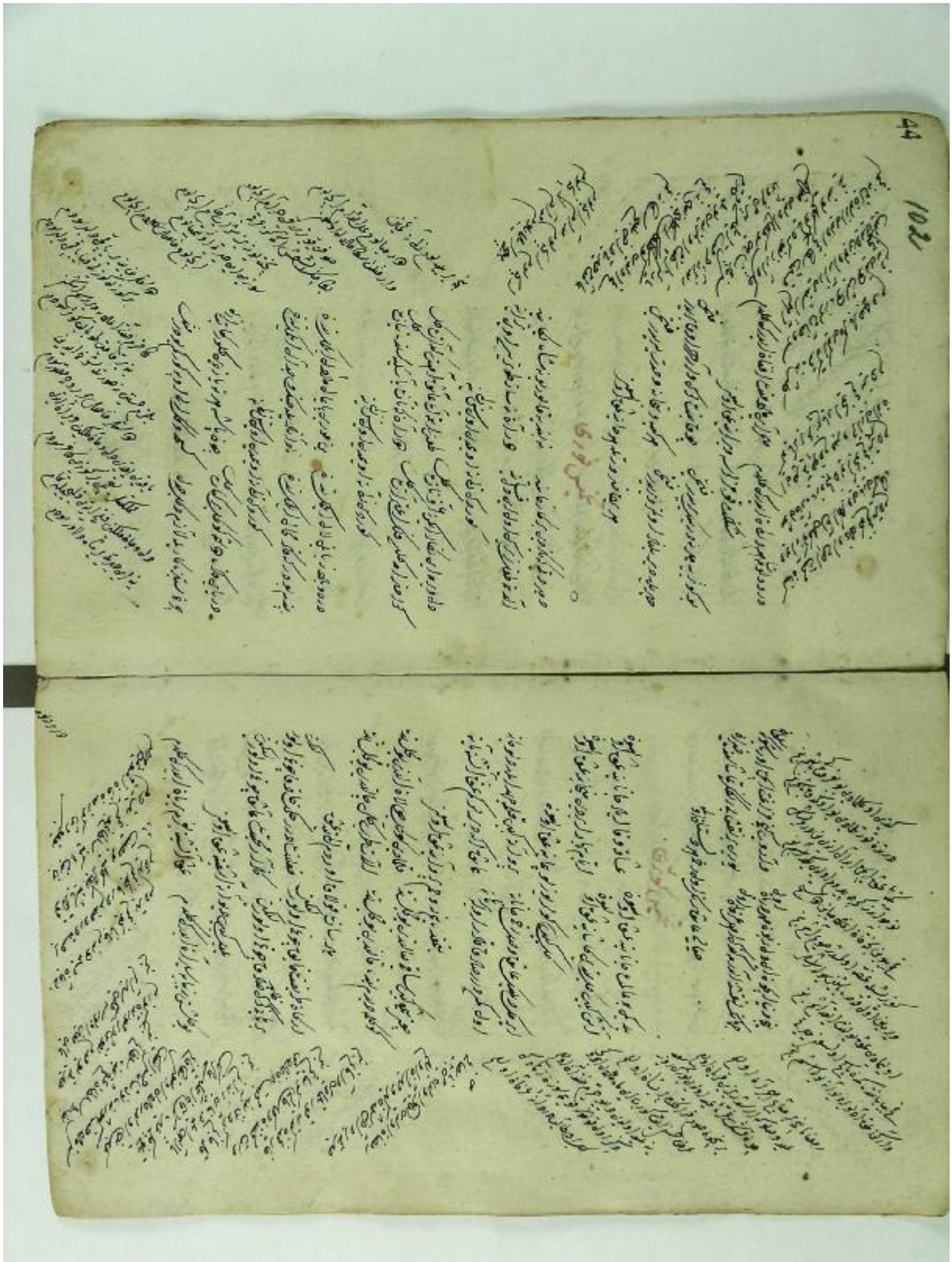
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...
در این کتاب مذکور است که هر که در این کتاب...

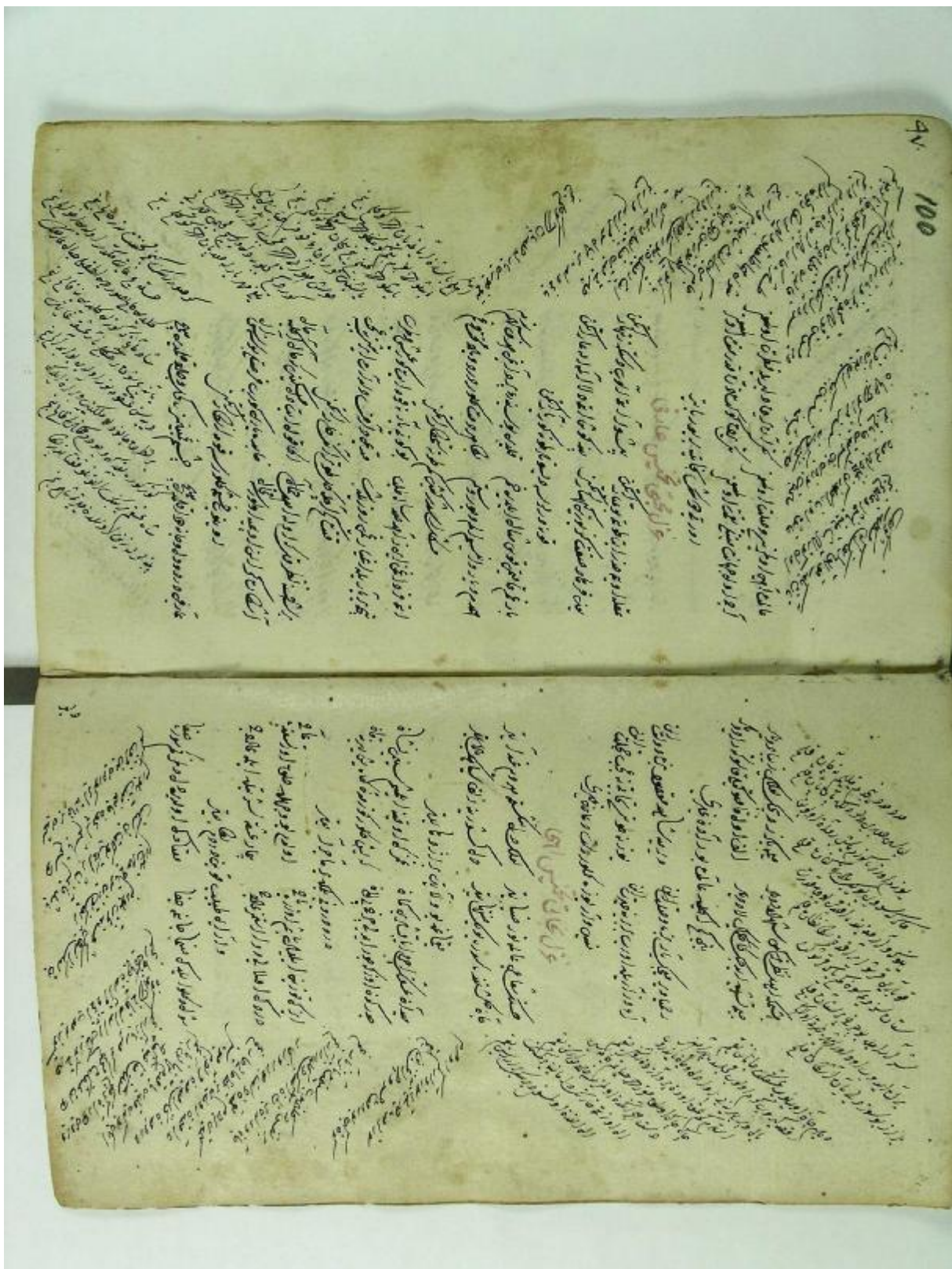

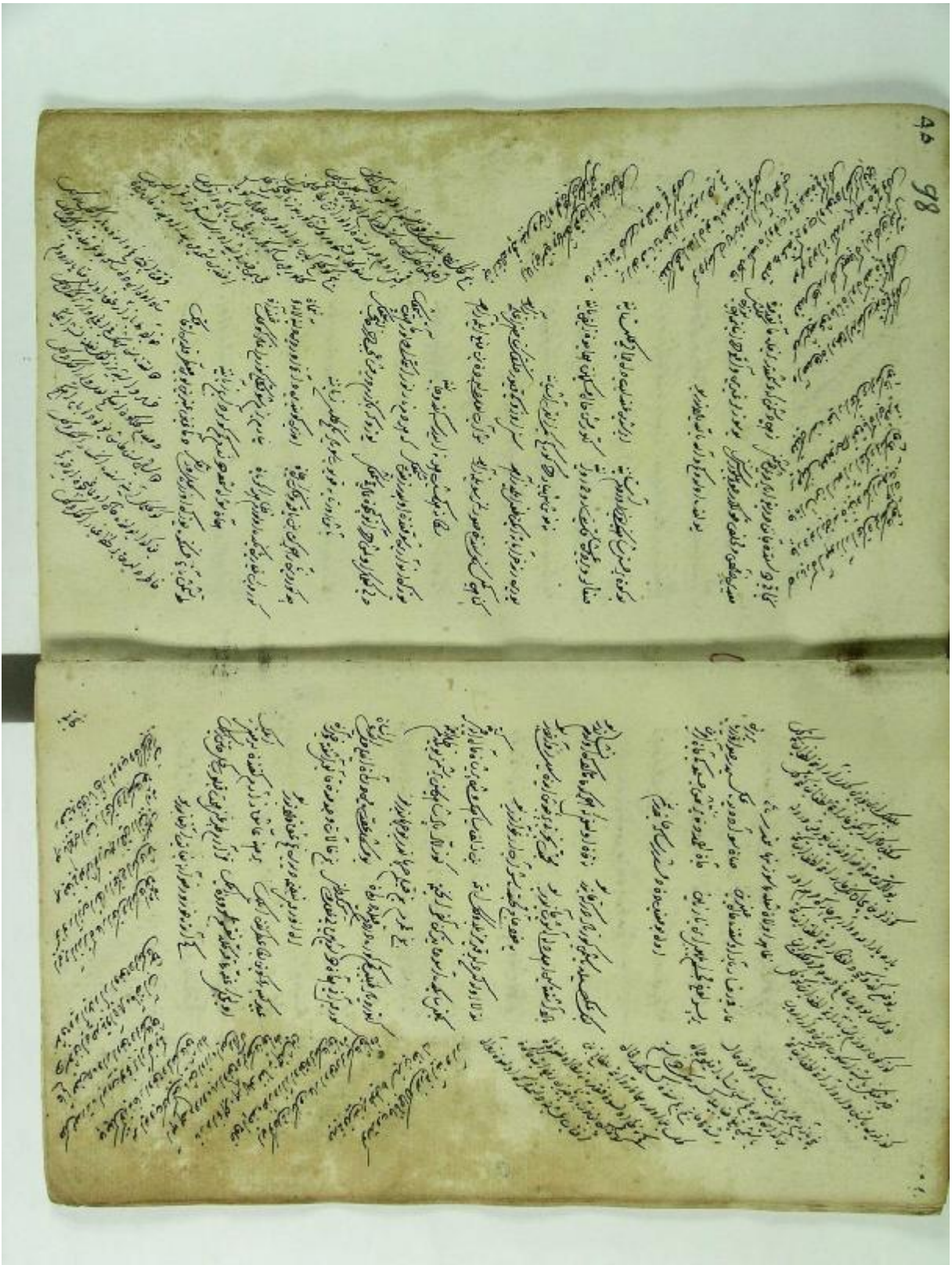
فاسی مسبو
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است

فاسی
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در این کتاب از کتب معتبره است

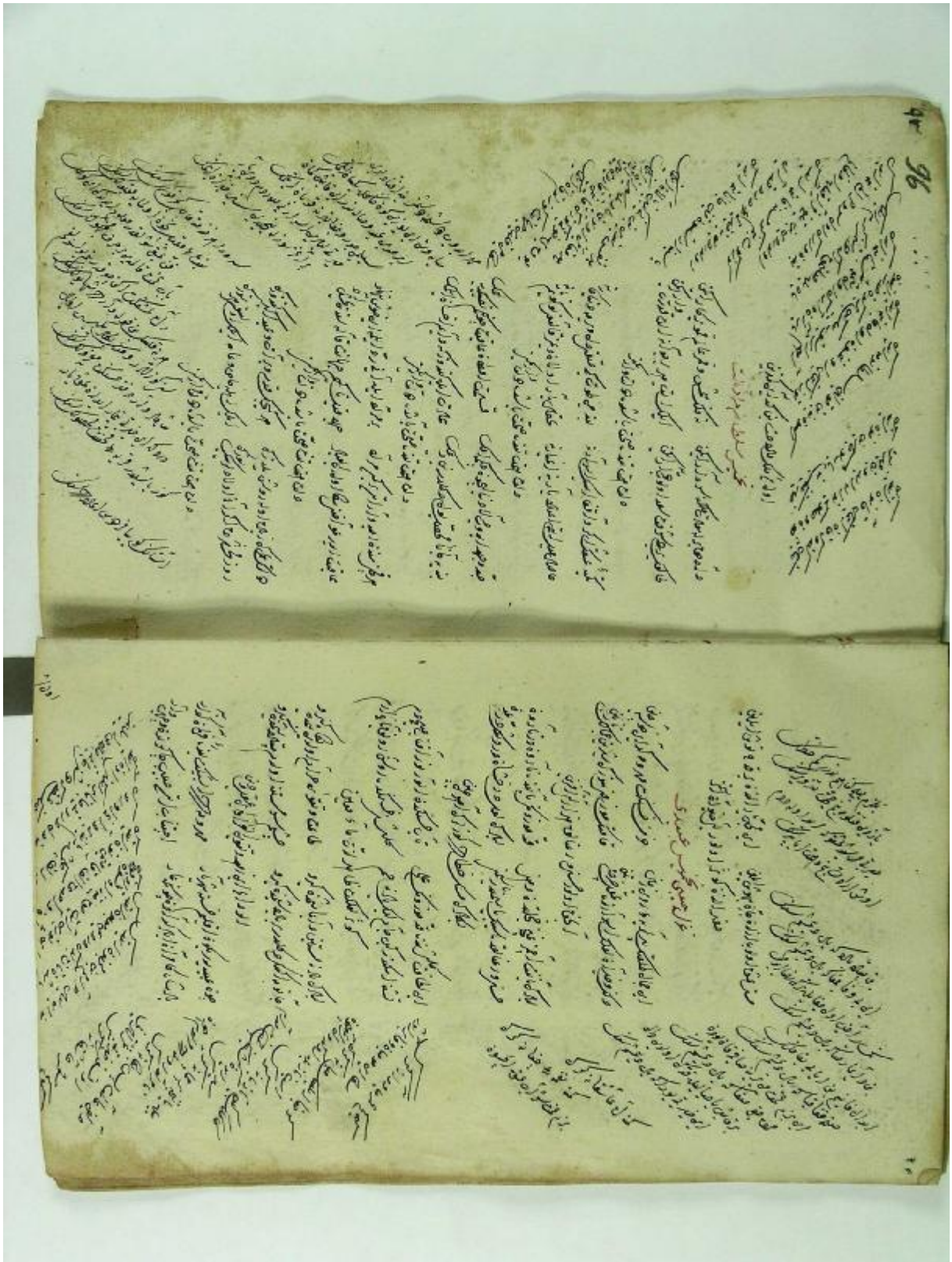

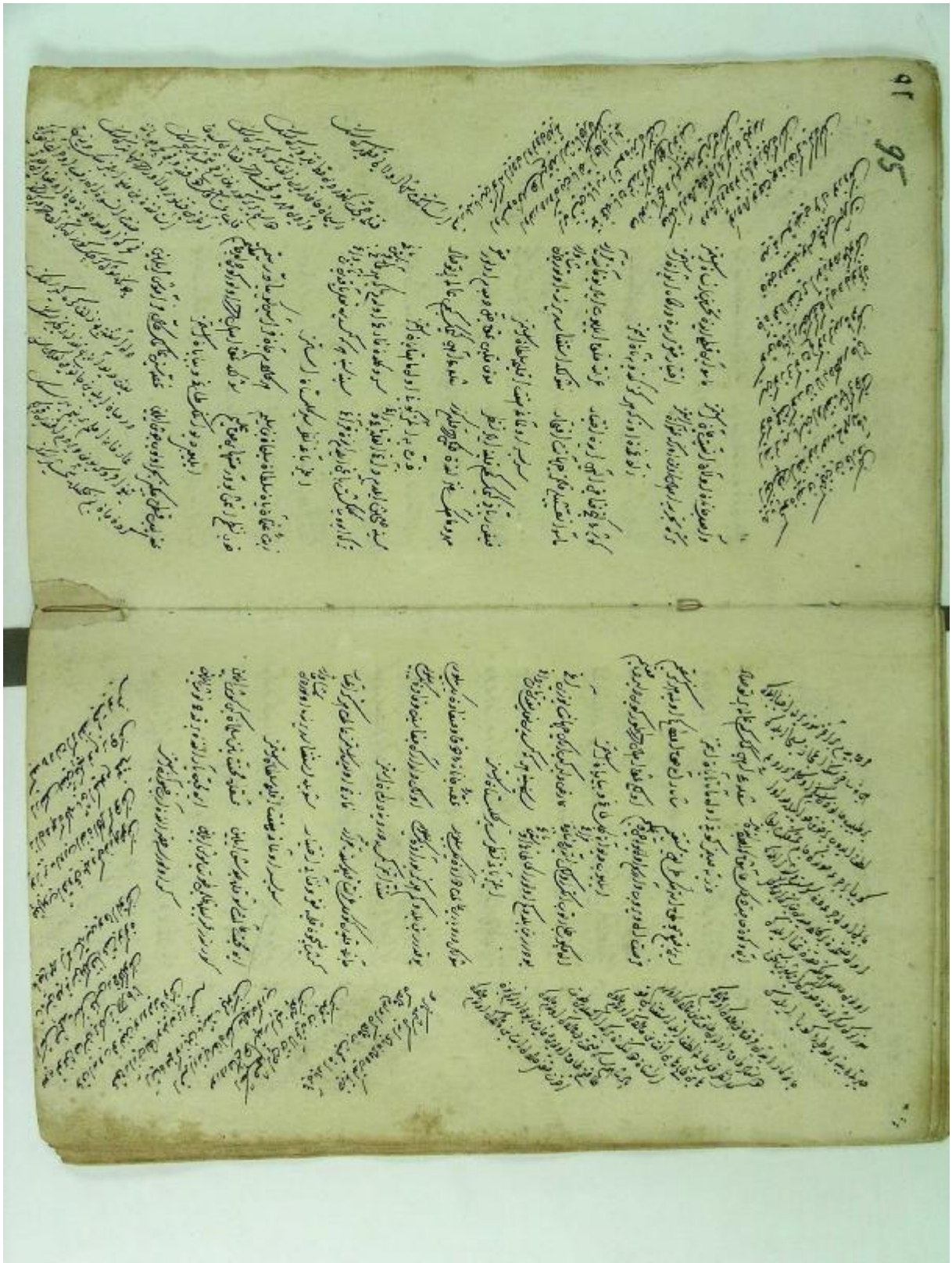
مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...

مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...
 مذكره بدين الجوزة المستوية...

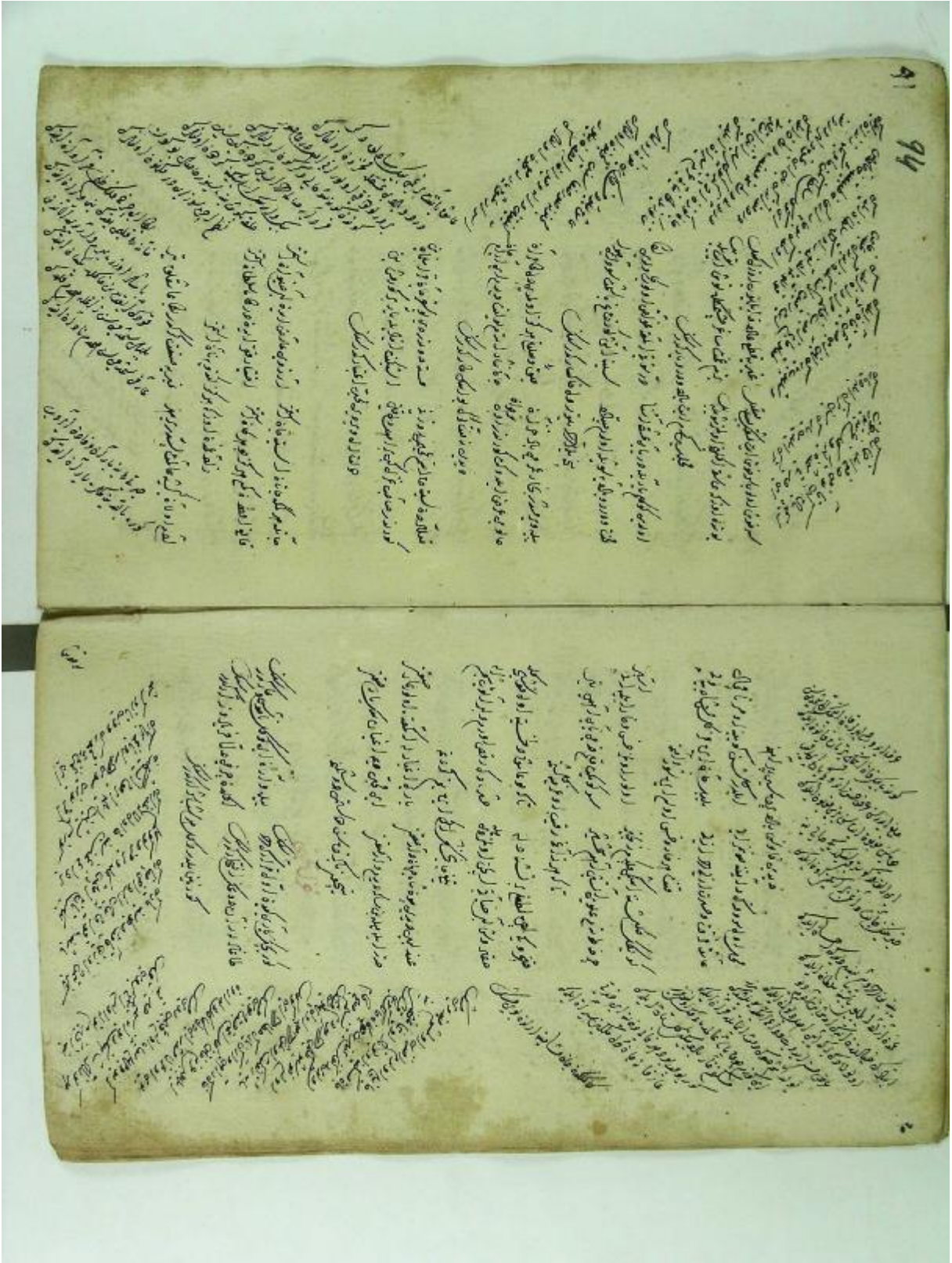

واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين
 واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين
 واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين

واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين
 واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين
 واصلت في ليلة اربعة عشر
 من شهر ربيع الاول سنة
 ثمان مائة وثمانين

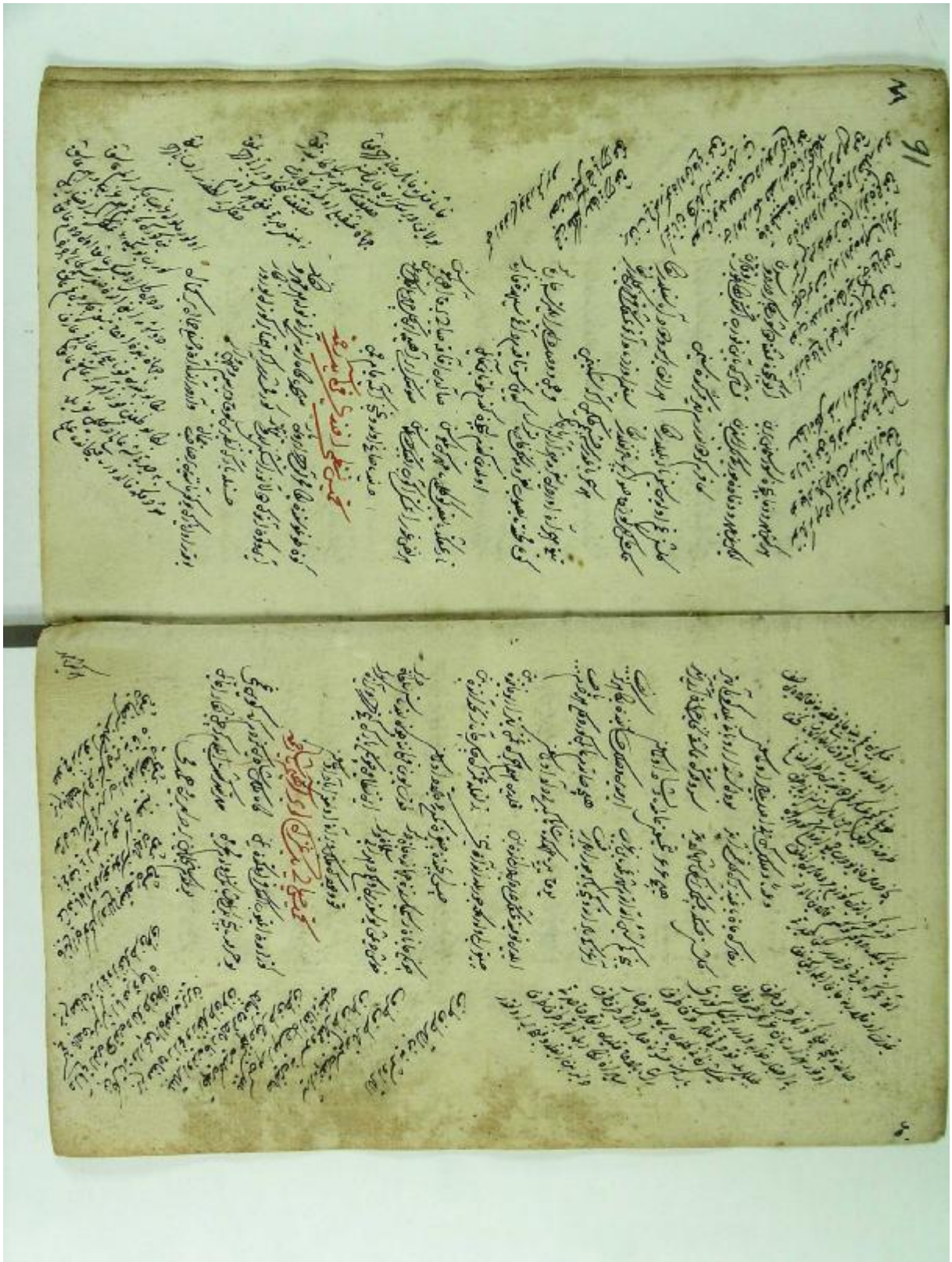

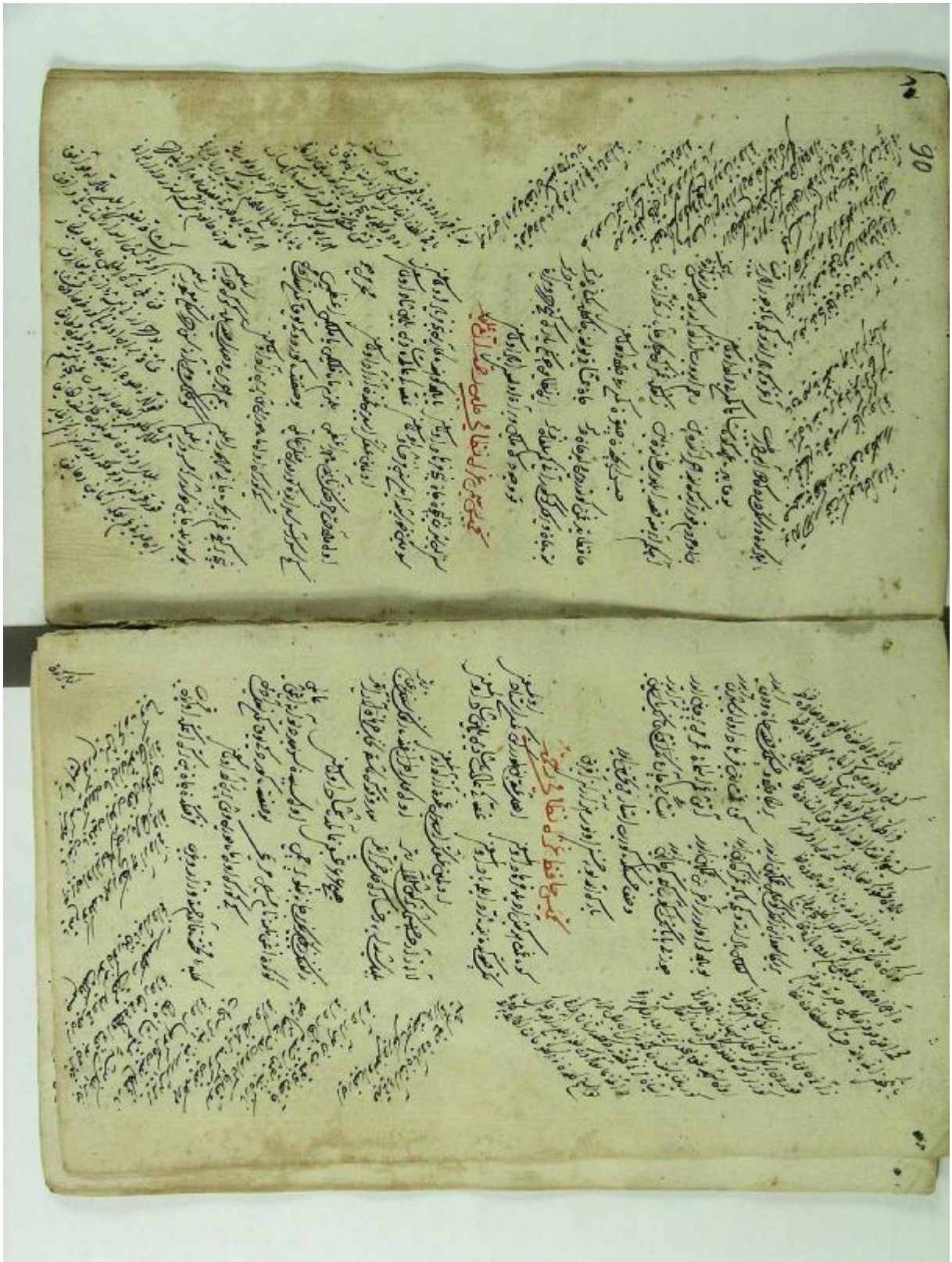
Handwritten text in cursive script on page 94. The text is arranged in several columns, starting from the right side and moving towards the left. The script is dense and fills most of the page area.

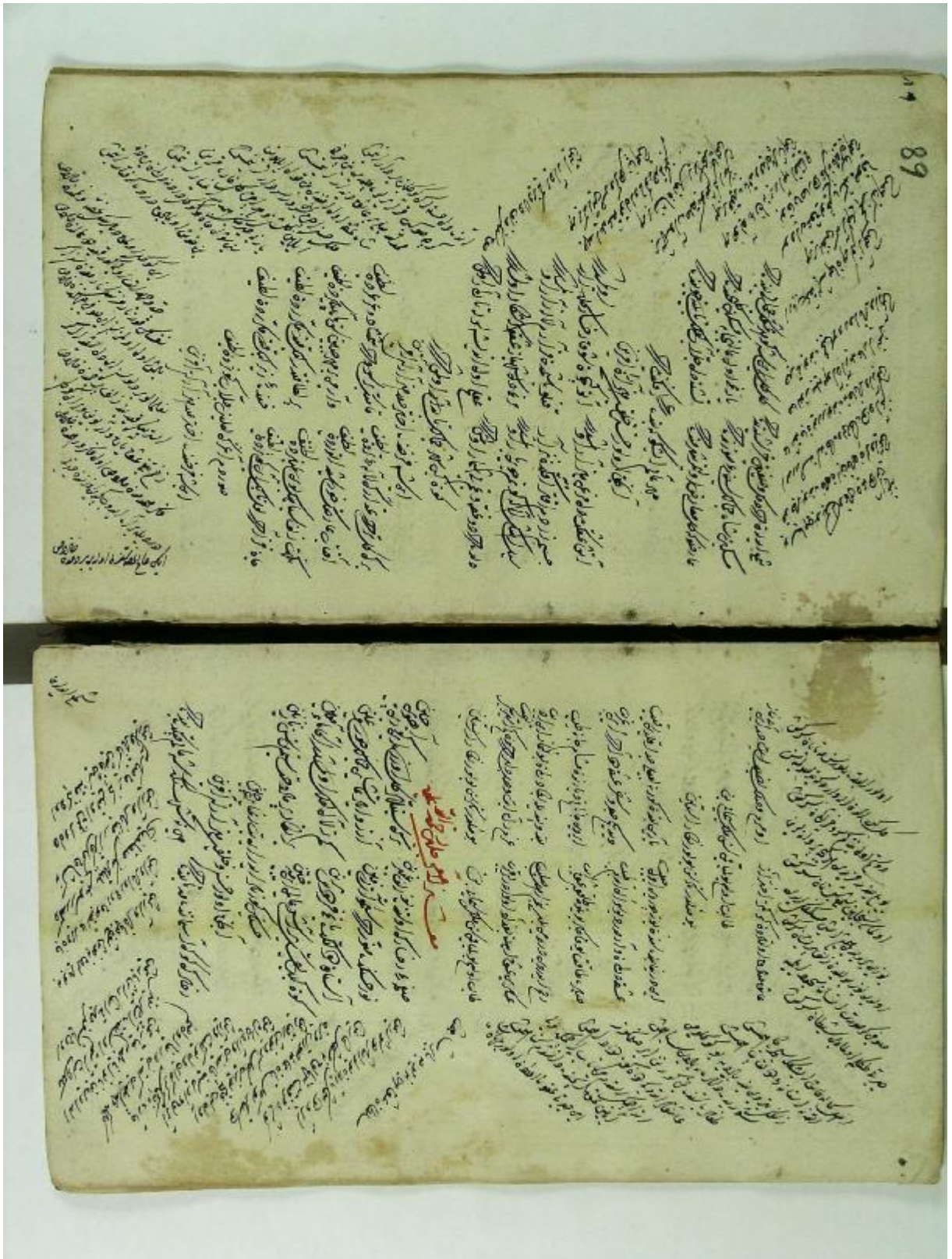
Handwritten text in cursive script on page 95. The text is arranged in several columns, starting from the right side and moving towards the left. The script is dense and fills most of the page area.

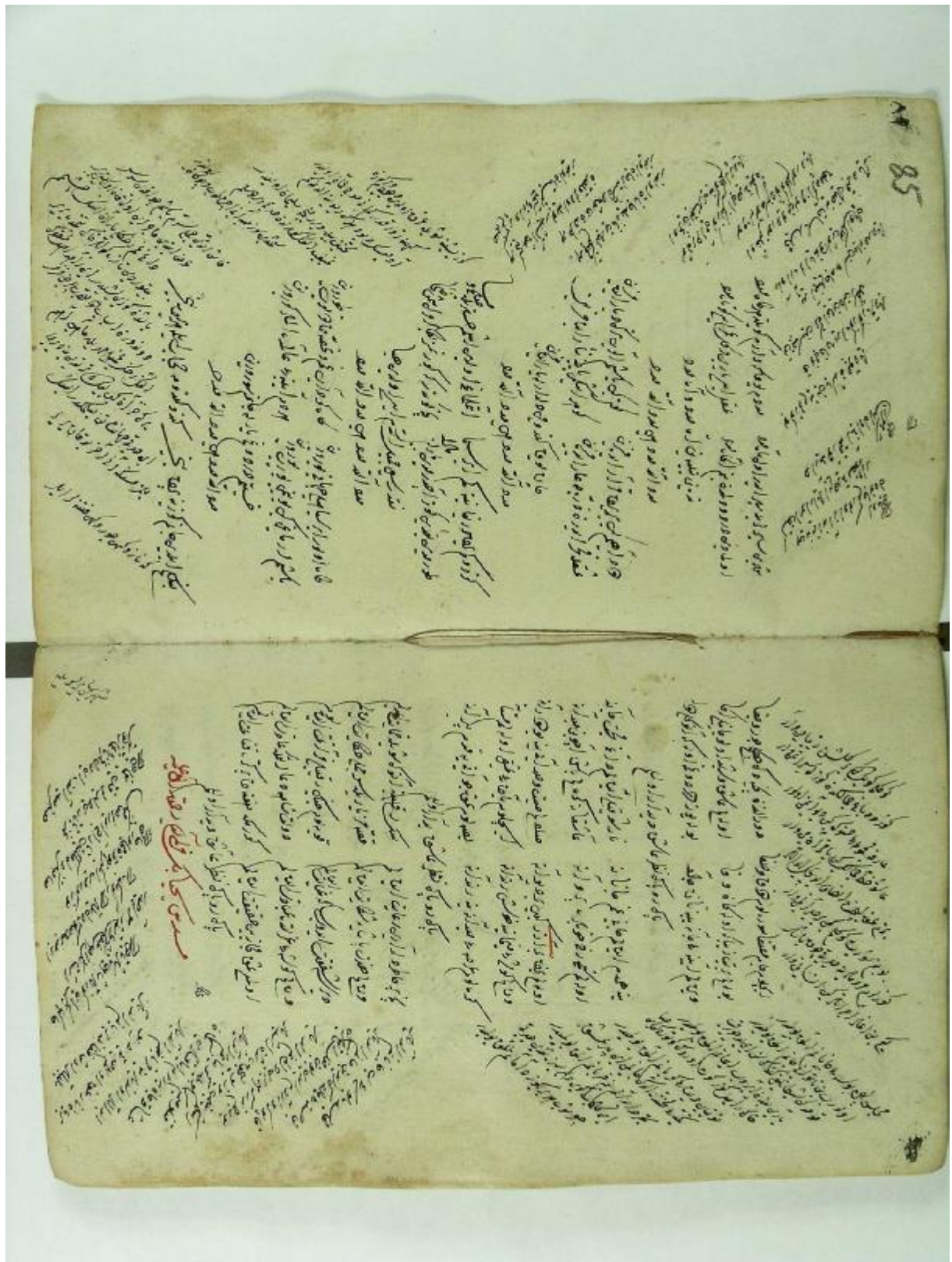

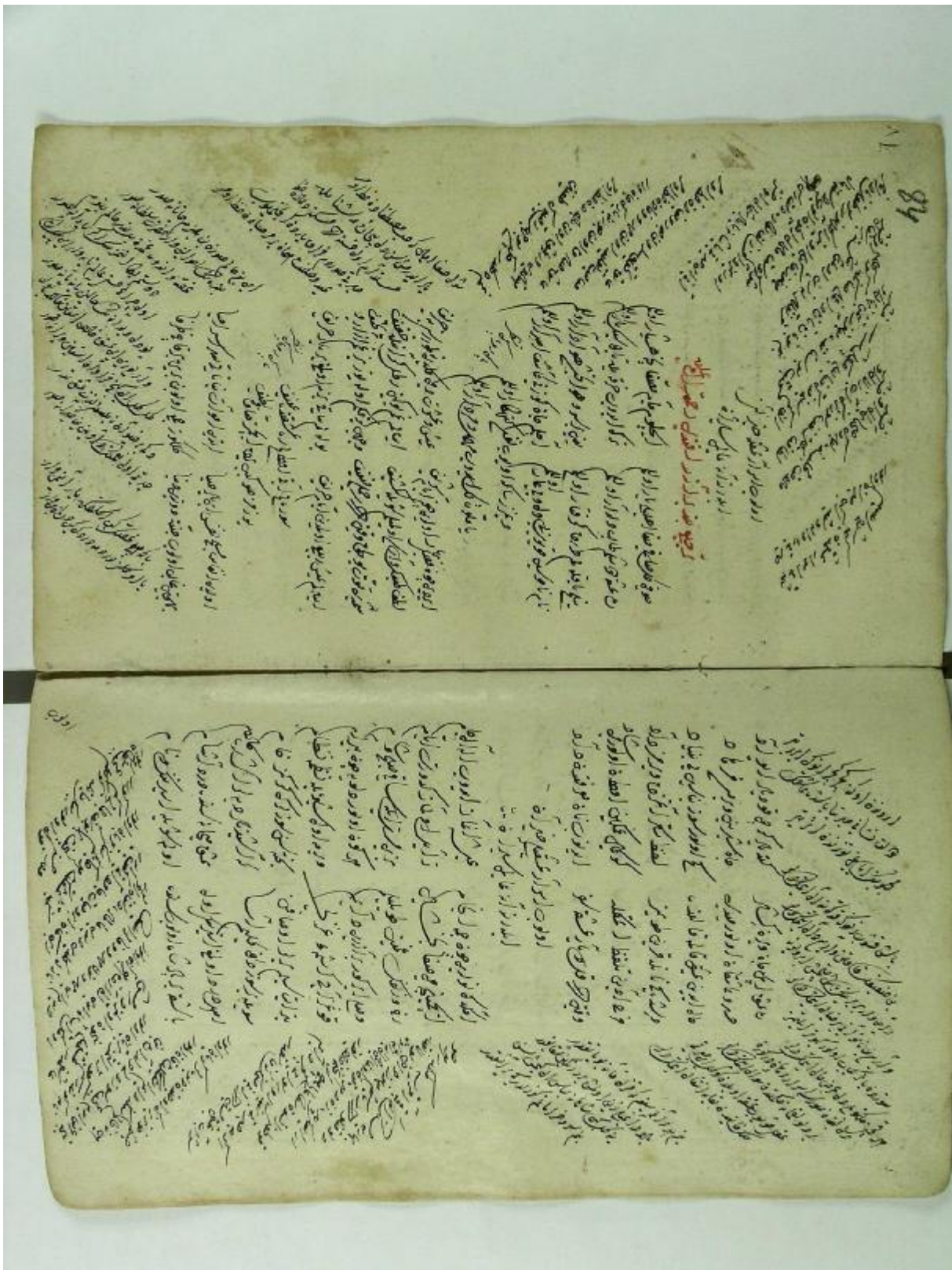

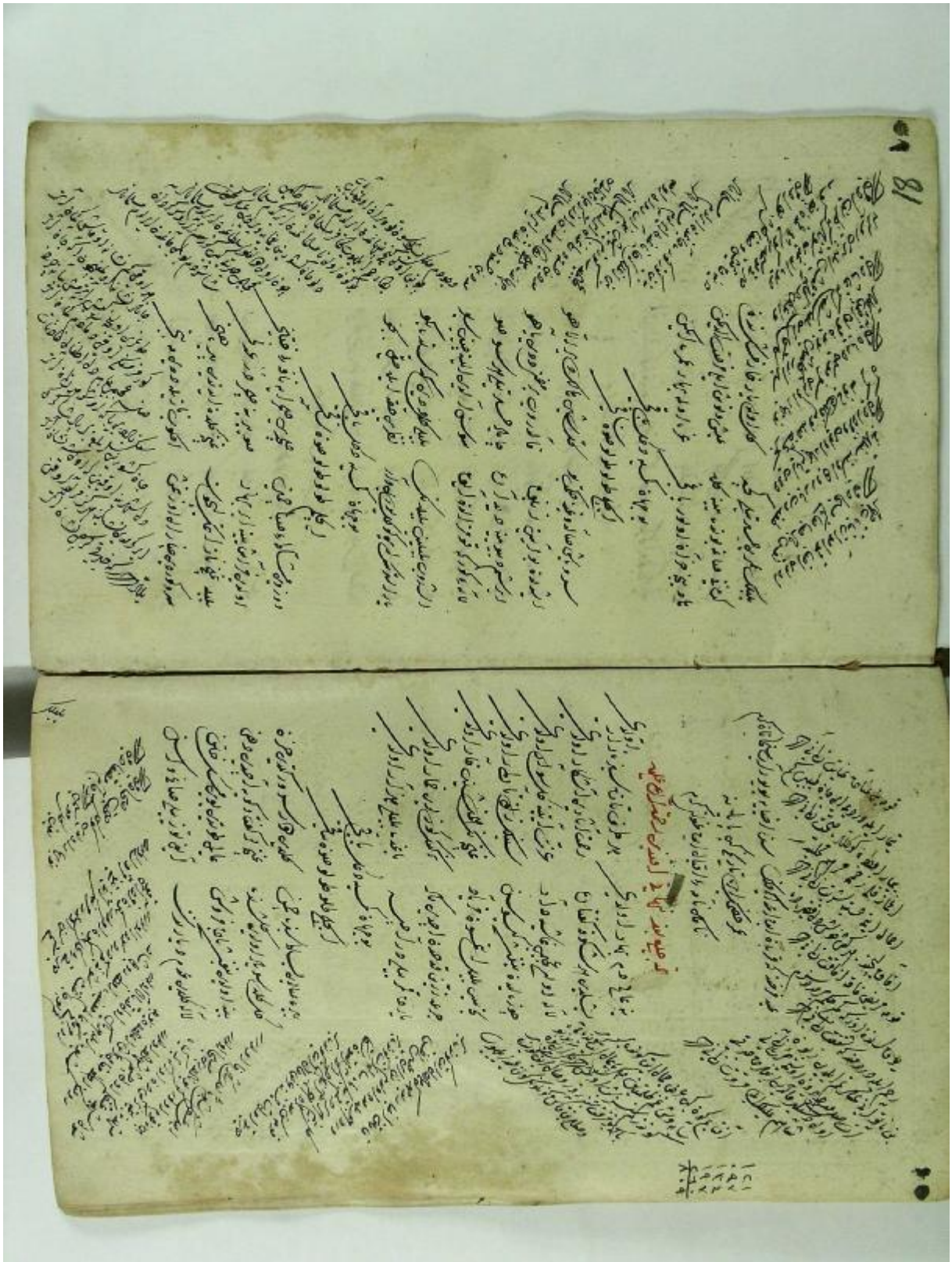

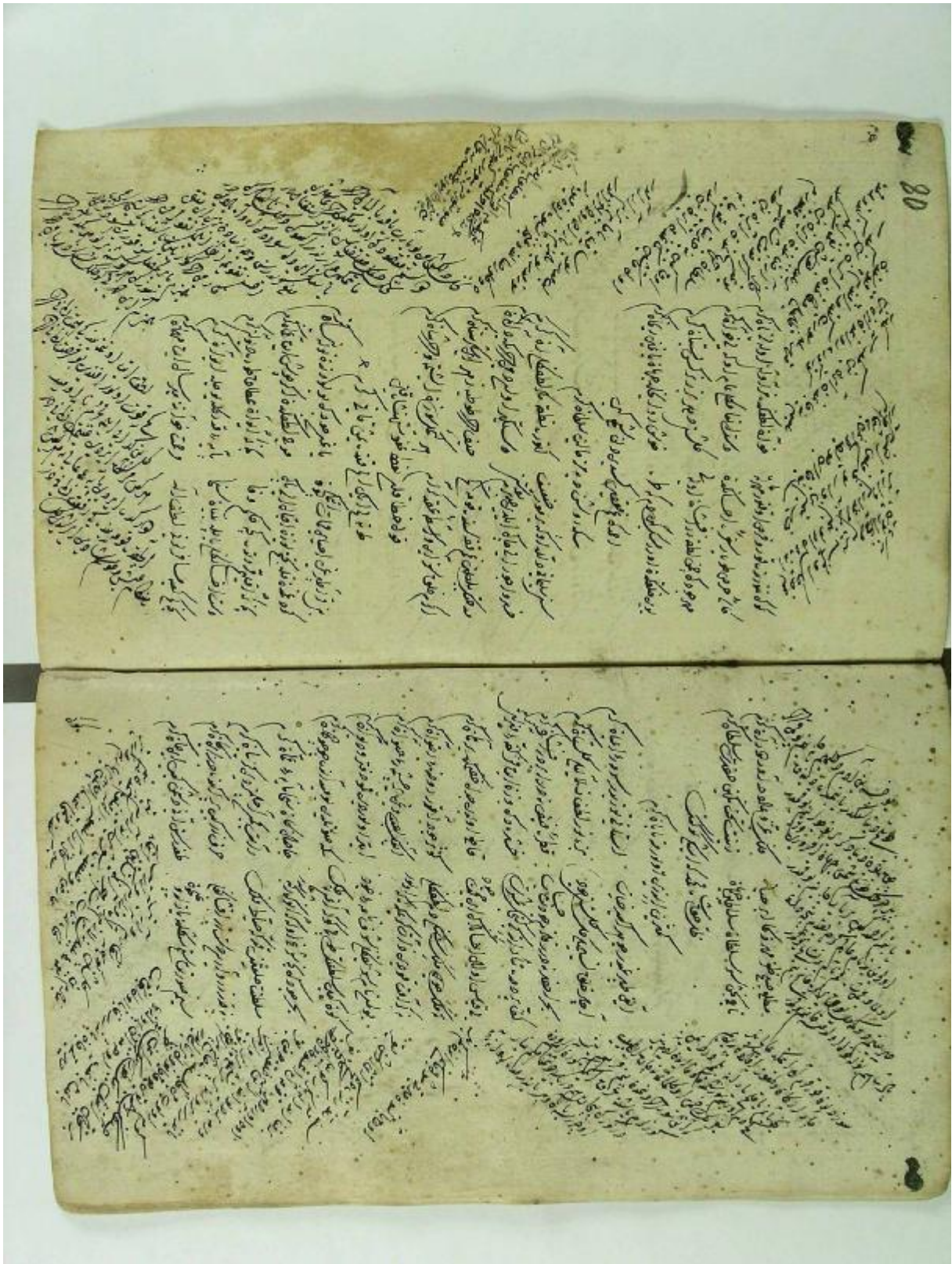

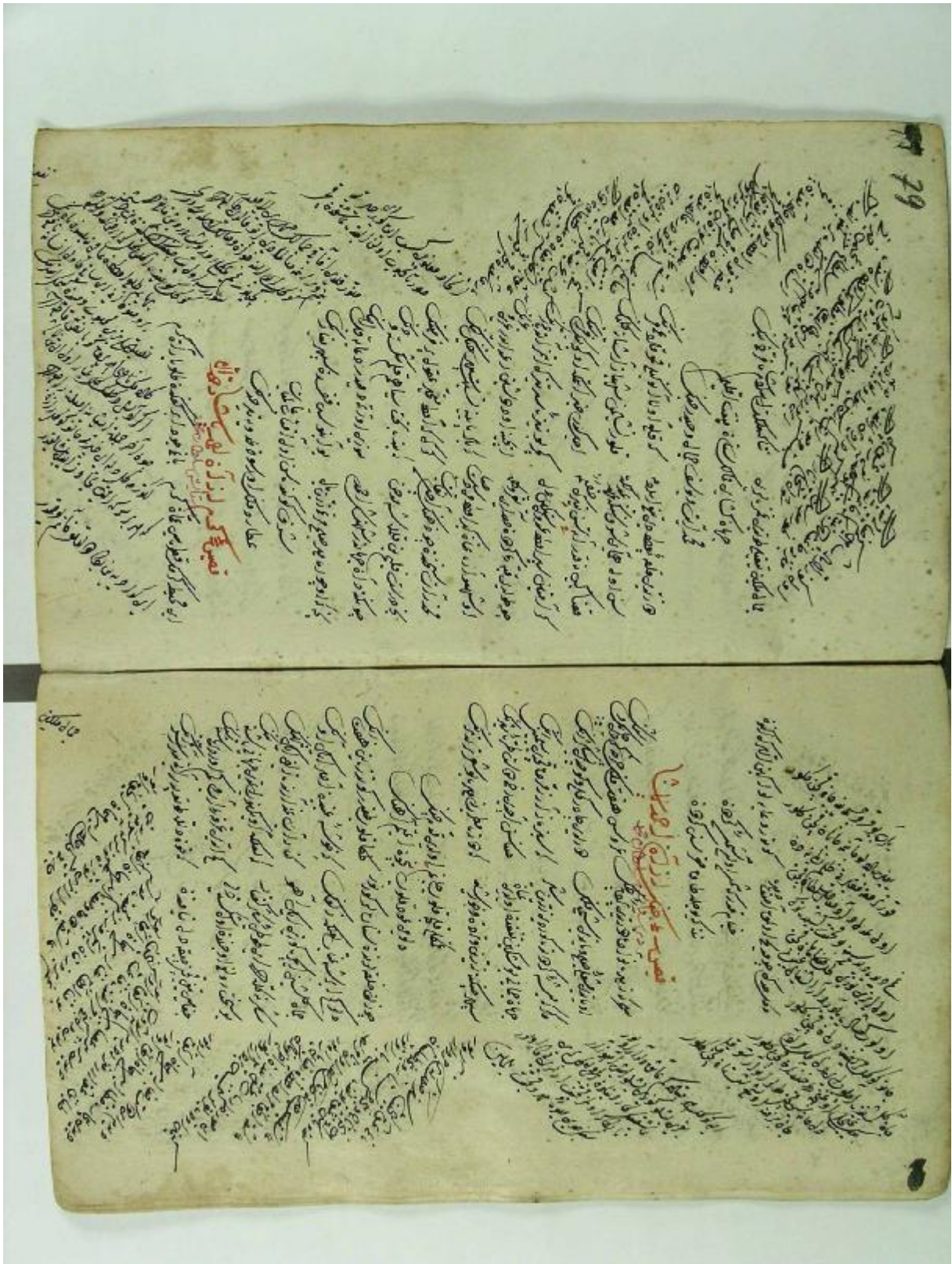

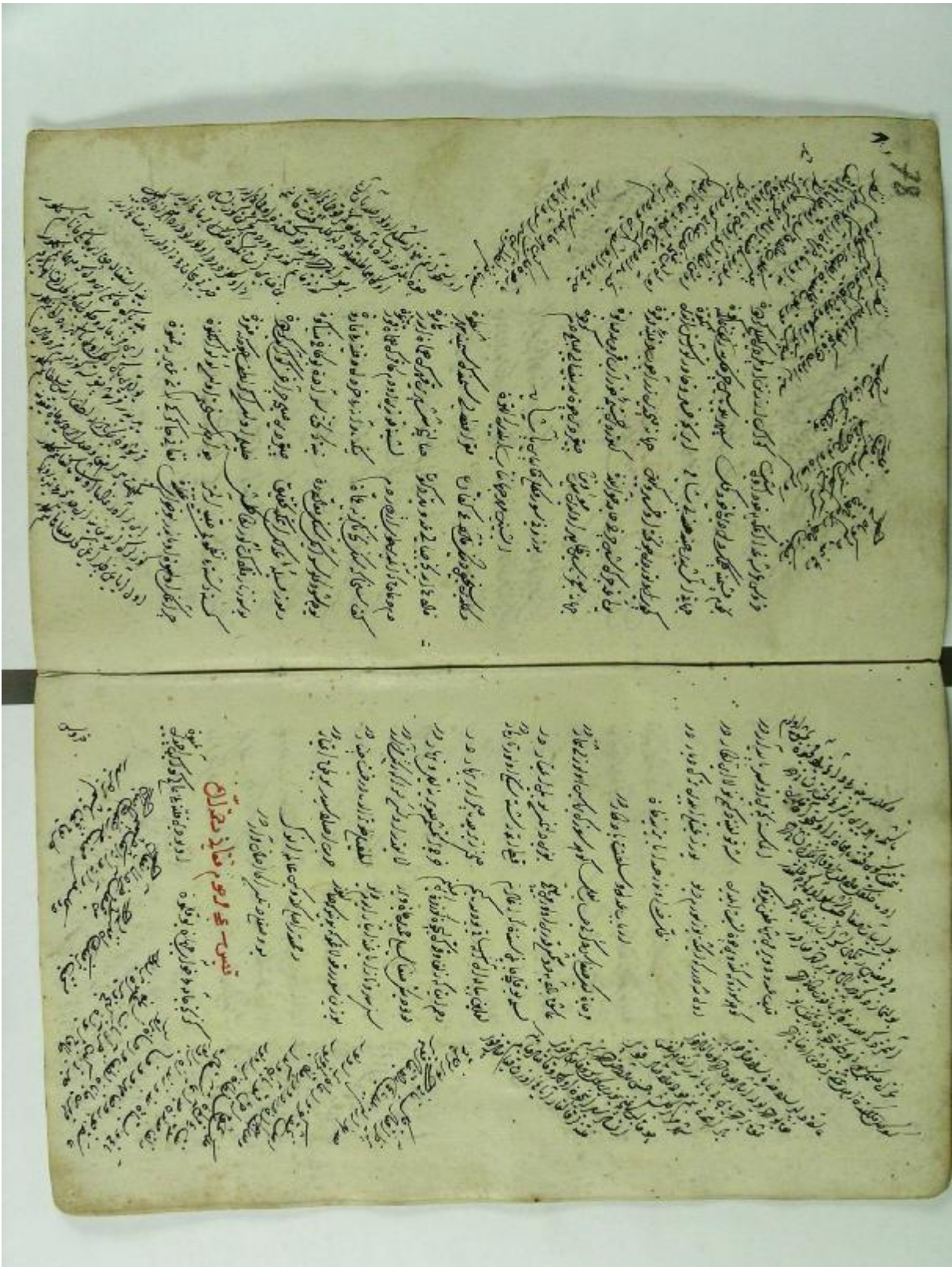

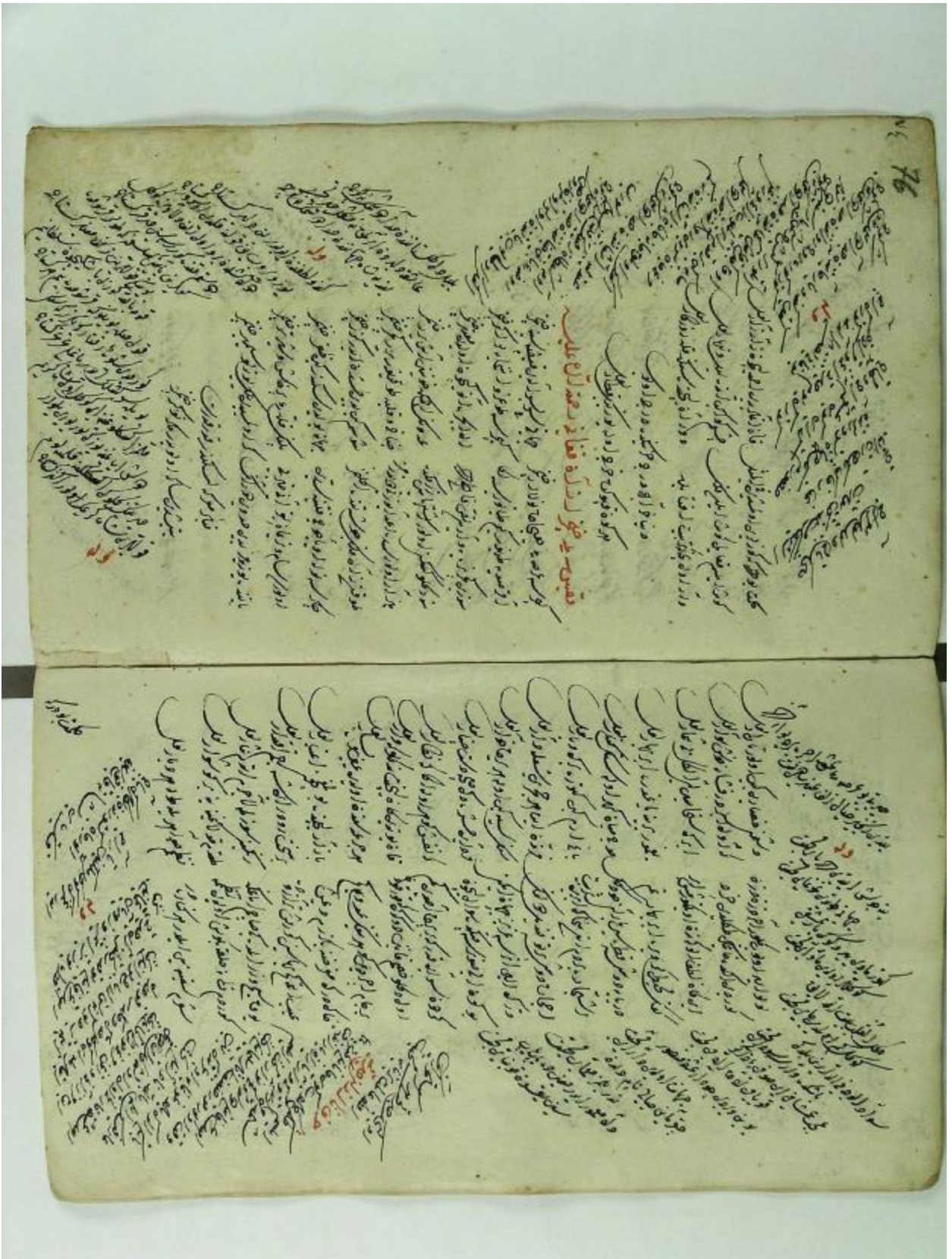

78

Handwritten Persian text on the top page, starting with 'بسم الله الرحمن الرحيم' and containing various lines of prose in a cursive script.

Handwritten Persian text on the bottom page, featuring a section with red ink used for headings and emphasis, including the word 'فصل' (chapter).

76

Handwritten text in Persian script, including a prominent red heading **فصل** (Chapter) and various lines of prose.

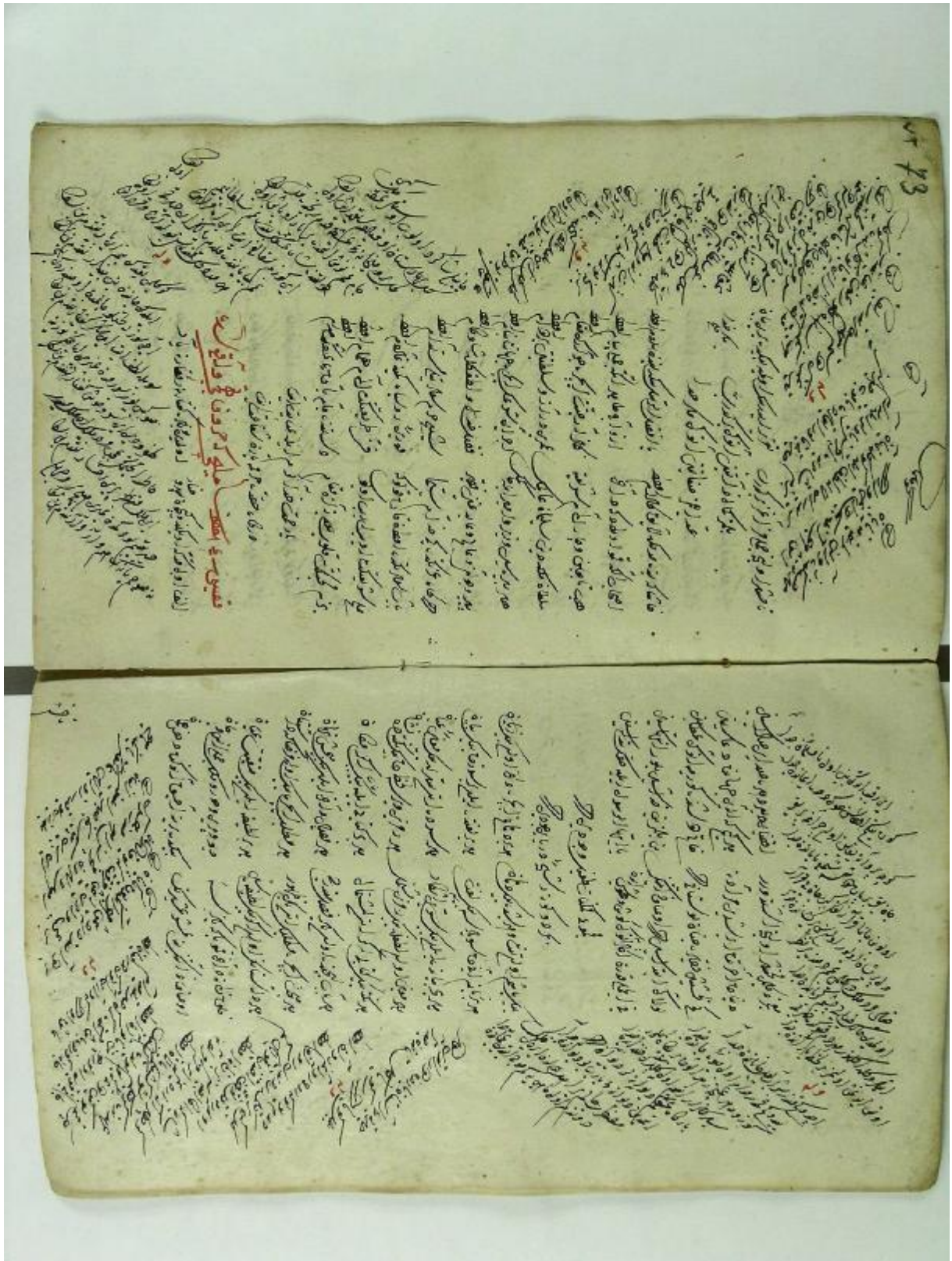
Handwritten text in Persian script, including a red heading **فصل** (Chapter) and various lines of prose.

Handwritten text in Persian script, including a red heading **فصل** (Chapter) and various lines of prose.

Handwritten text in a cursive script, likely Persian or Arabic, covering both pages of an open manuscript. The text is dense and includes various headings and sub-sections. The right page (top) has a page number '75' written in the upper right corner. The text is organized into several columns and sections, with some parts appearing to be lists or numbered items. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Arabic script on the left page, including a prominent red heading.

Handwritten text in Arabic script on the right page, continuing the text from the left page.

71

Handwritten Persian text on the top page, including a large heading on the left side and several columns of smaller text.

Handwritten Persian text on the bottom page, continuing the narrative or list from the top page.

74 / 70

طاهر من مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول
 در این طاهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

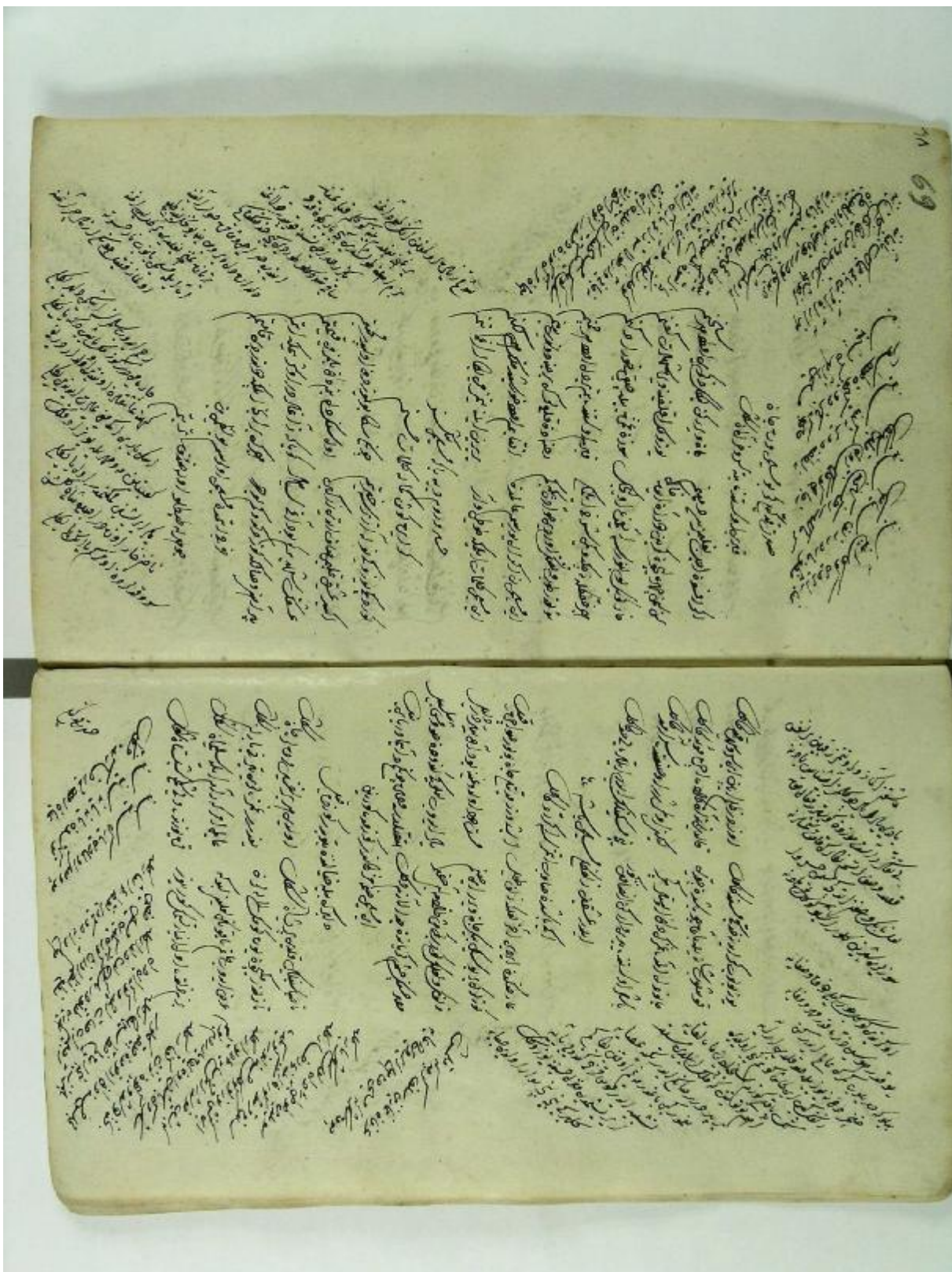
چون در اول مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

چون در اول مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

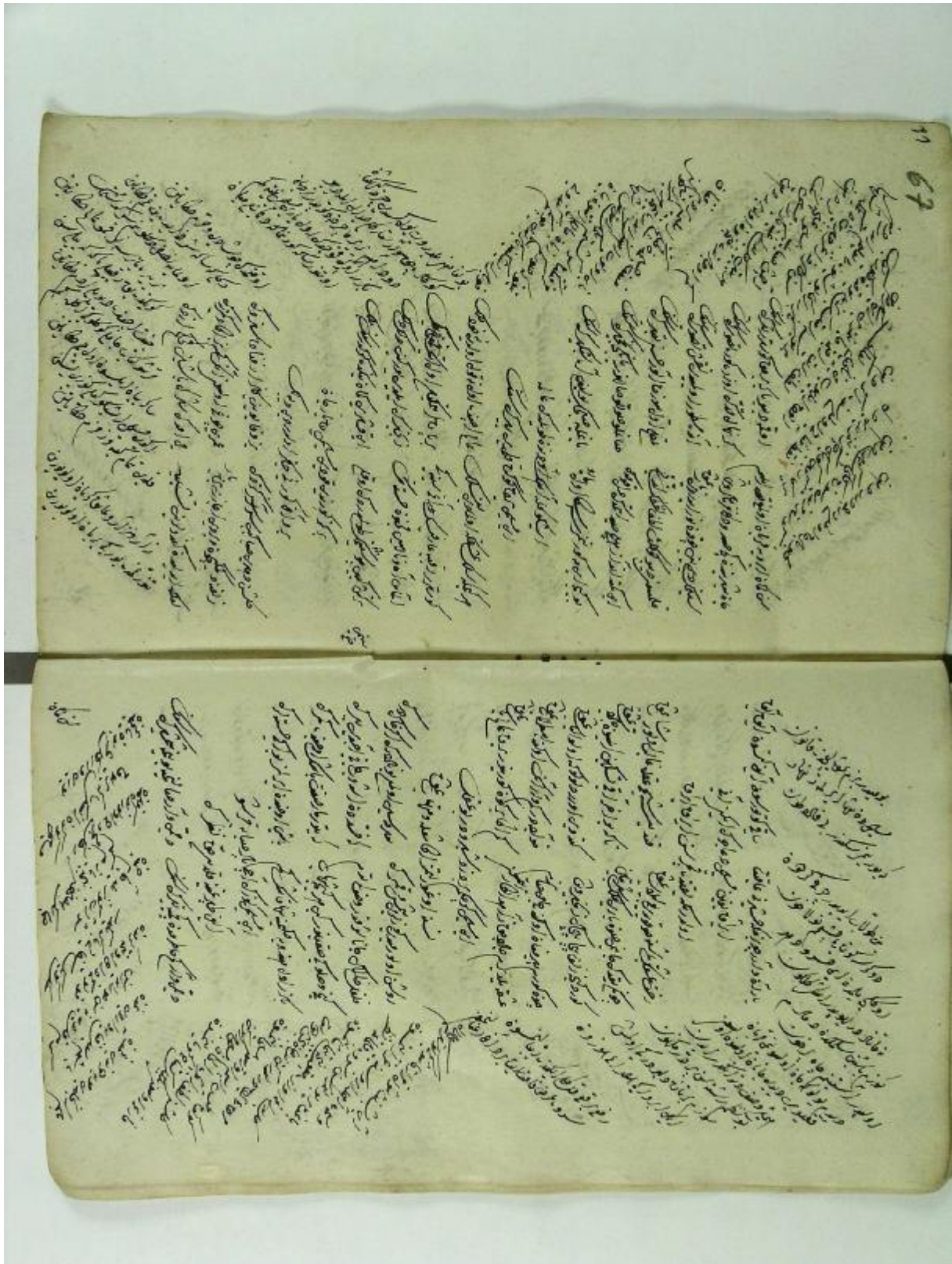
طاهر من مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

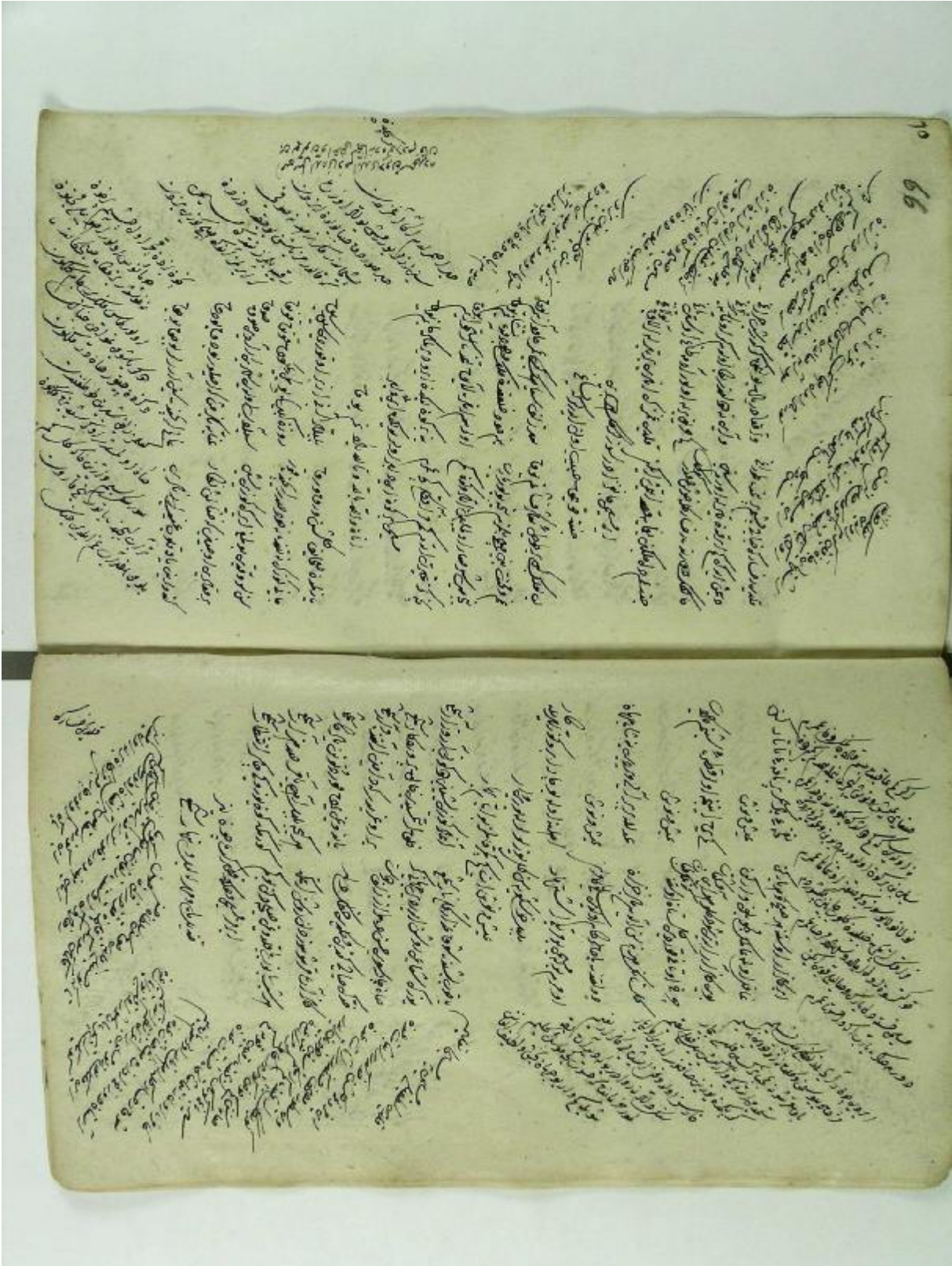
چون در اول مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

چون در اول مهر که کس از با او
 فضا مانده است در این طاهر
 که گفته اند از او که در اول
 مظهر اول بر او در اول

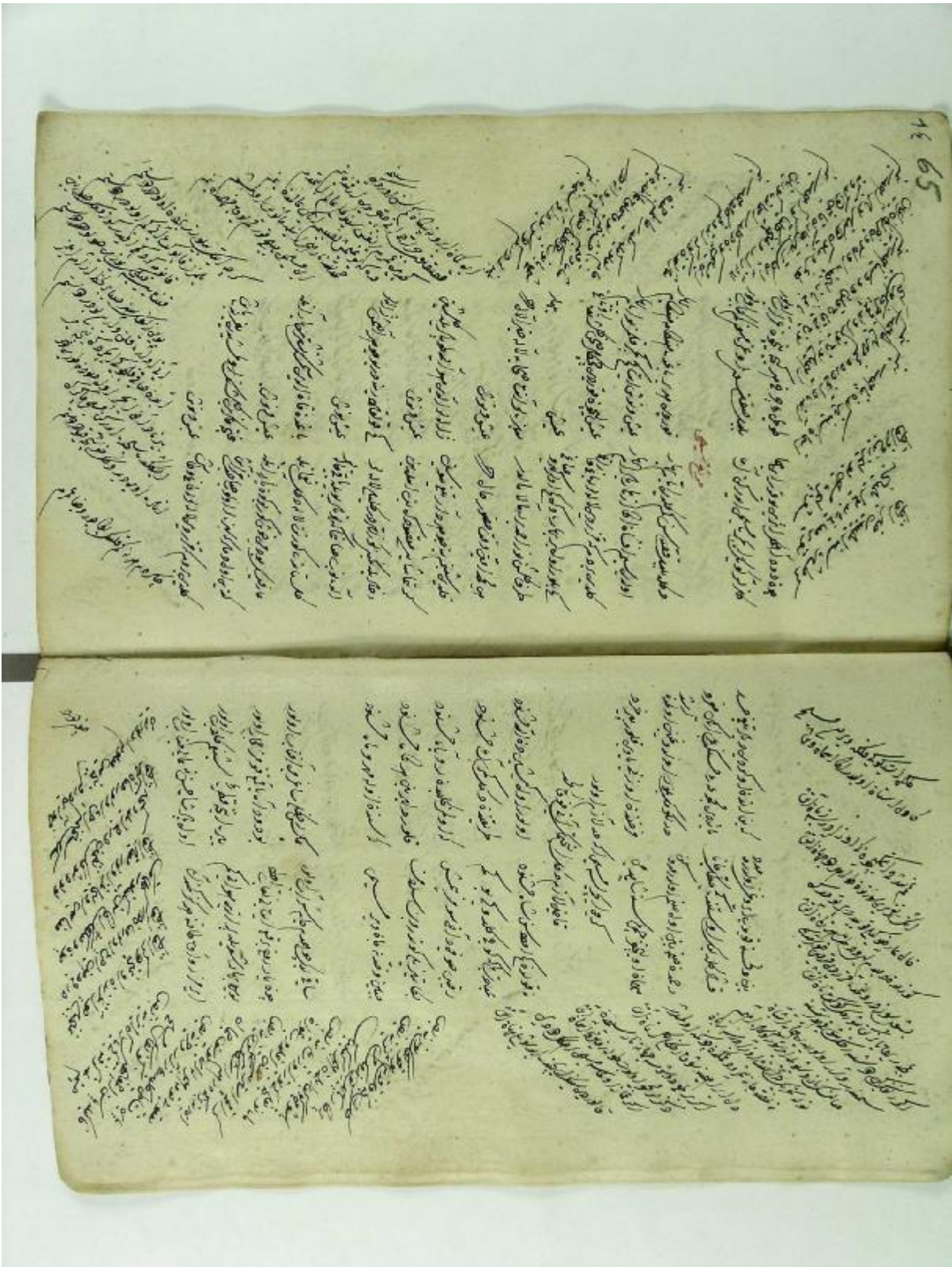

[Handwritten text in Persian script, right page]

مستحق است که در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد

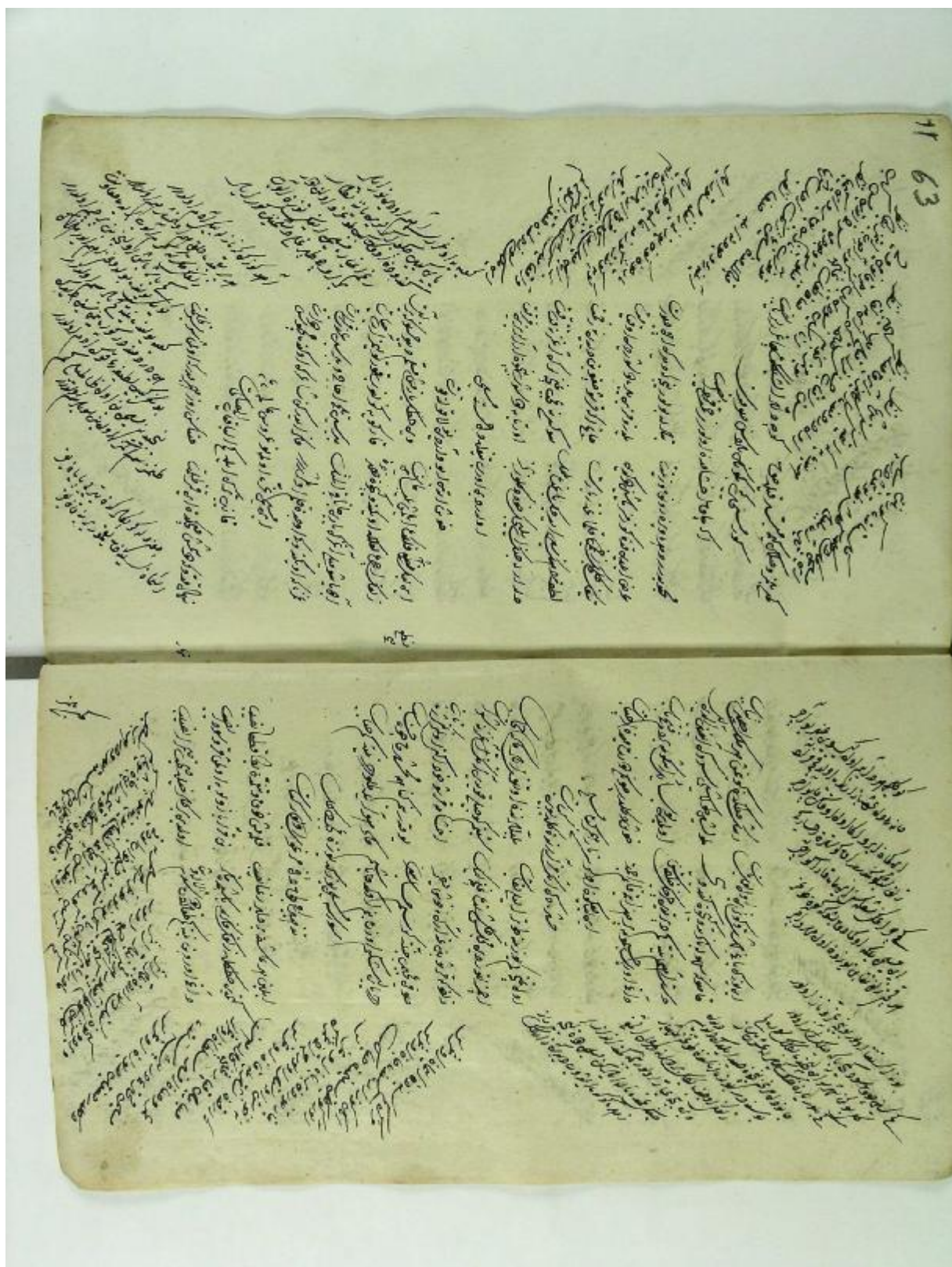
[Handwritten text in Persian script, left page]

مستحق است که در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد
و در حق او بی شک و تردید باشد

Handwritten text in Persian script on page 63, including a heading '63' and several lines of dense calligraphy.

Handwritten text in Persian script on page 64, including a heading '64' and several lines of dense calligraphy.

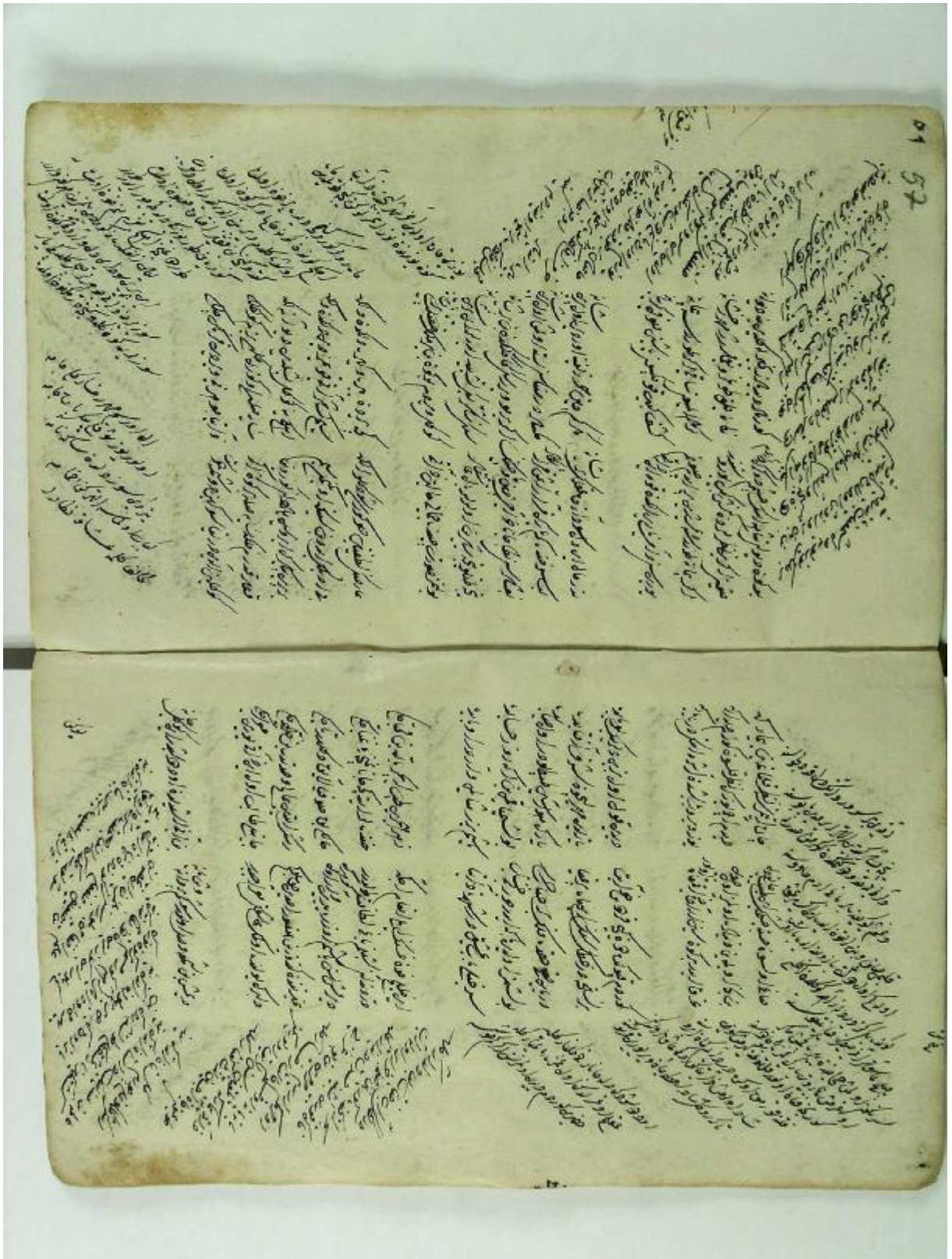

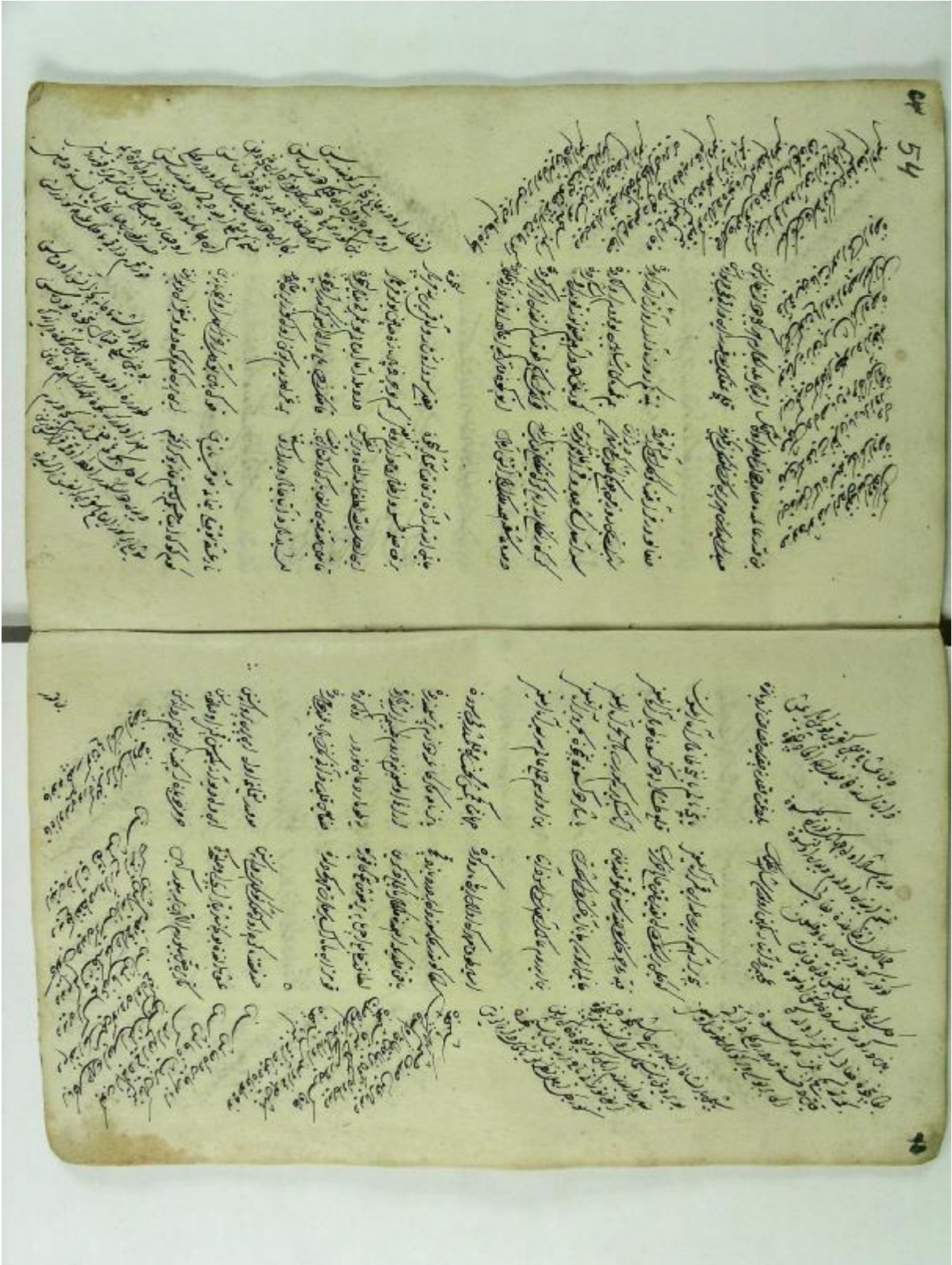

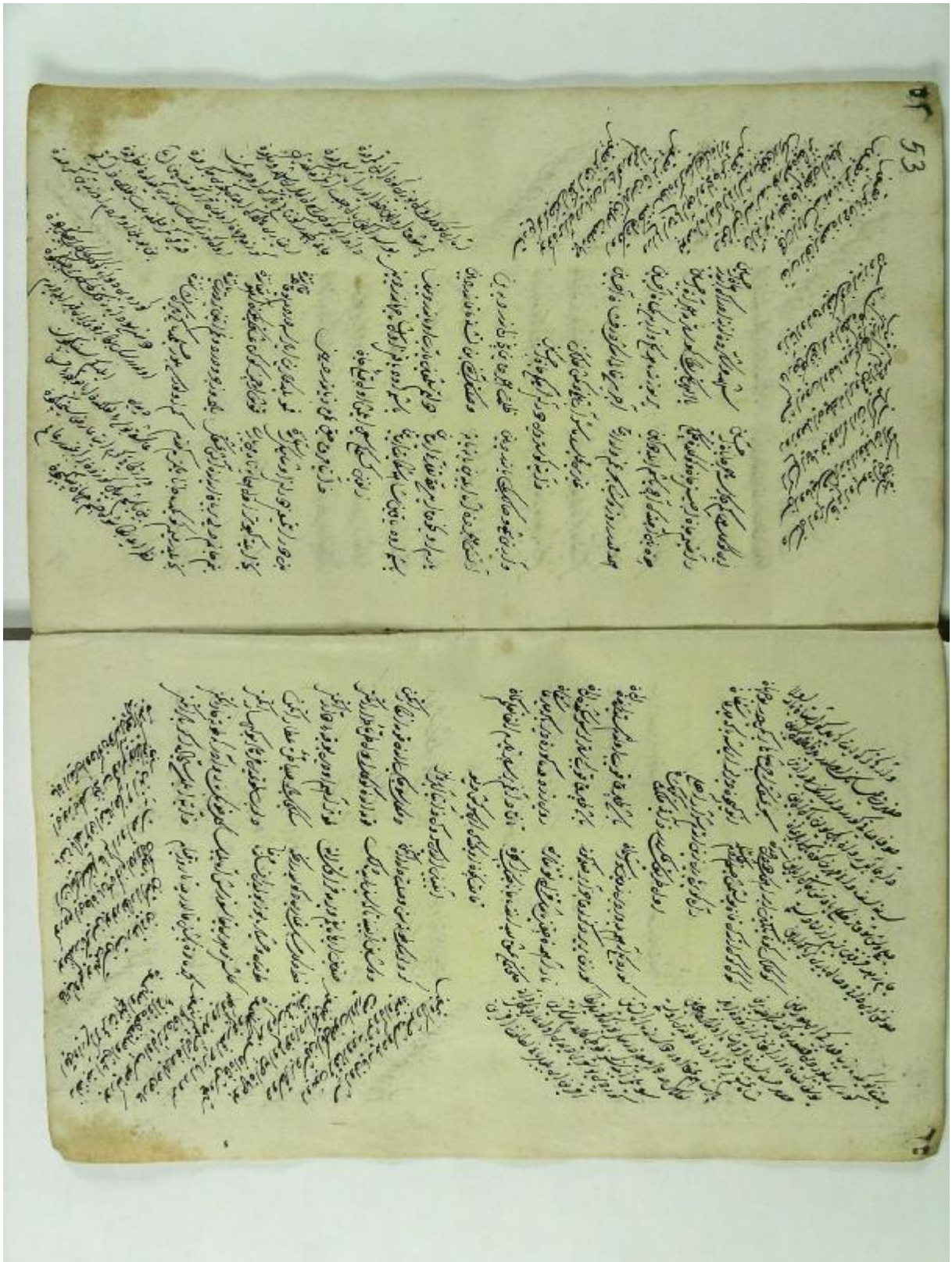

واما في سنة ١٠٠٠ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠١ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٢ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٣ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٤ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٥ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٦ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٧ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٨ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٠٩ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٠ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١١ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٢ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٣ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٤ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٥ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٦ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٧ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٨ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠١٩ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٠ هـ فمات الامير...

في سنة ١٠٢١ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٢ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٣ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٤ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٥ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٦ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٧ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٨ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٢٩ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٠ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣١ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٢ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٣ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٤ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٥ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٦ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٧ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٨ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٣٩ هـ فمات الامير...
 في سنة ١٠٤٠ هـ فمات الامير...

۵۱

مجلس اول

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

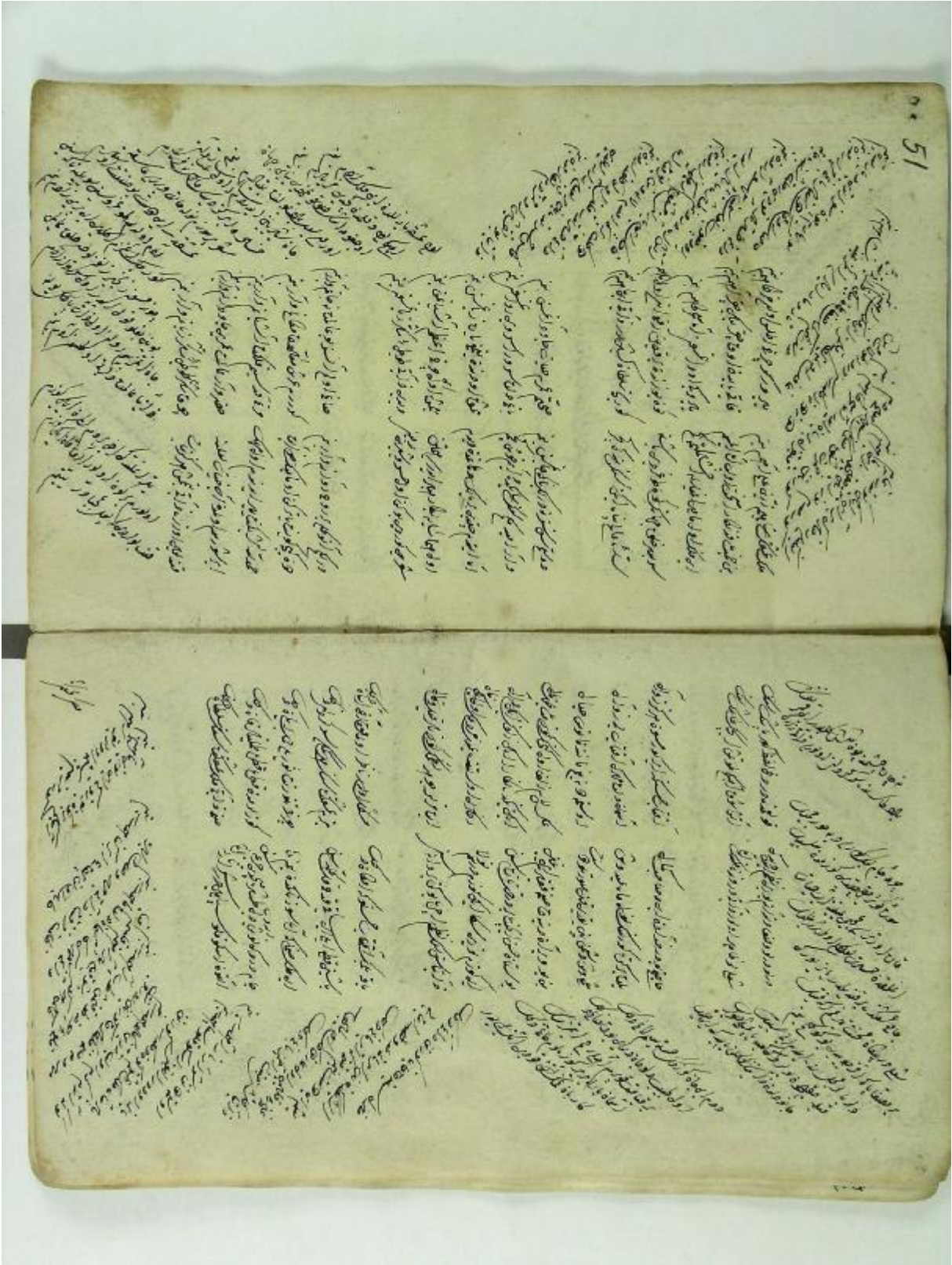
بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

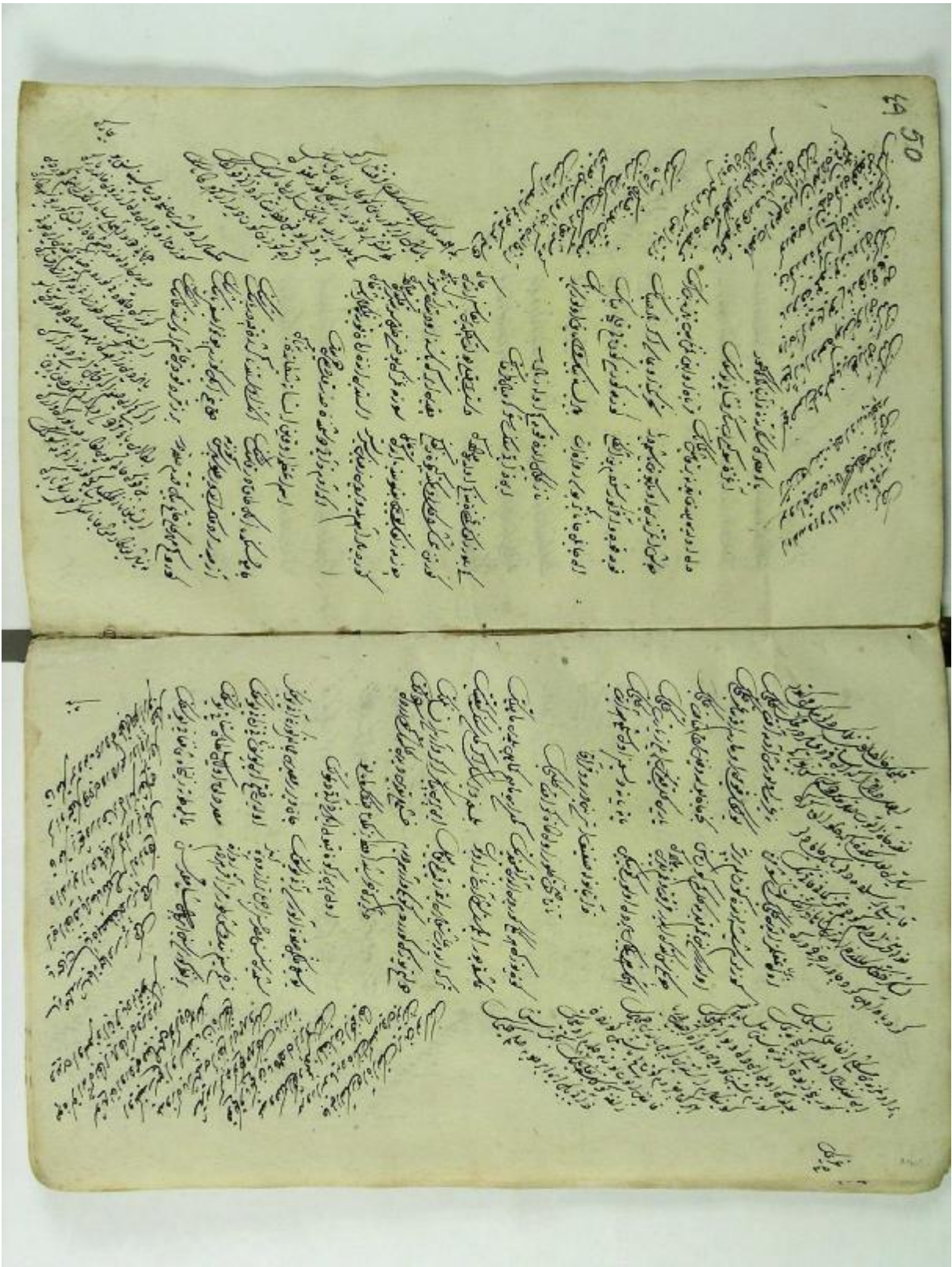
بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 الذي كنا لنهتدي لولا ان
 هدانا الله لولم يكن الامر
 هكذا

Handwritten text in two columns on the right page, starting with the page number 51. The script is cursive and fills the page.

Handwritten text in two columns on the left page, continuing the script from the previous page.

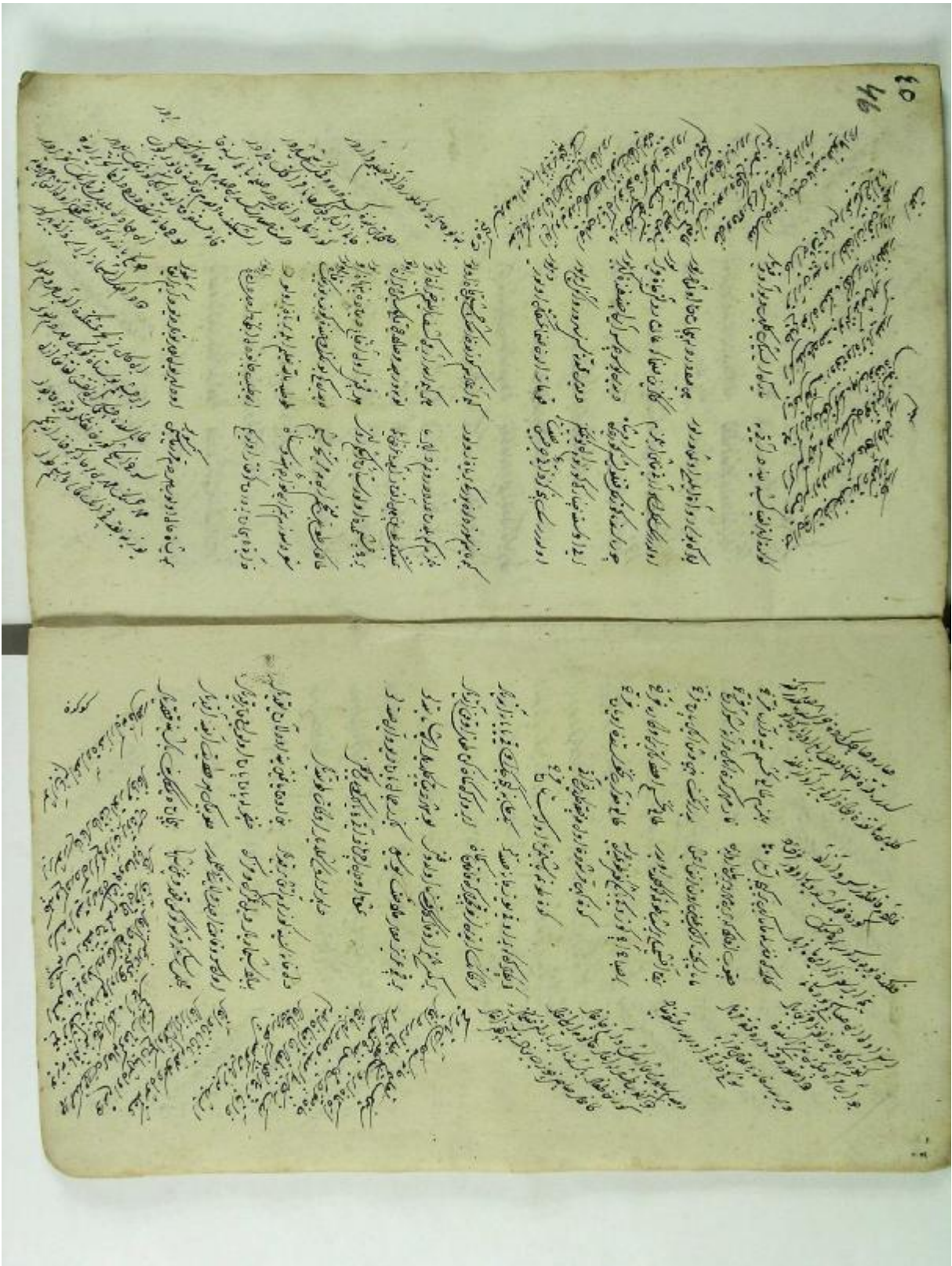

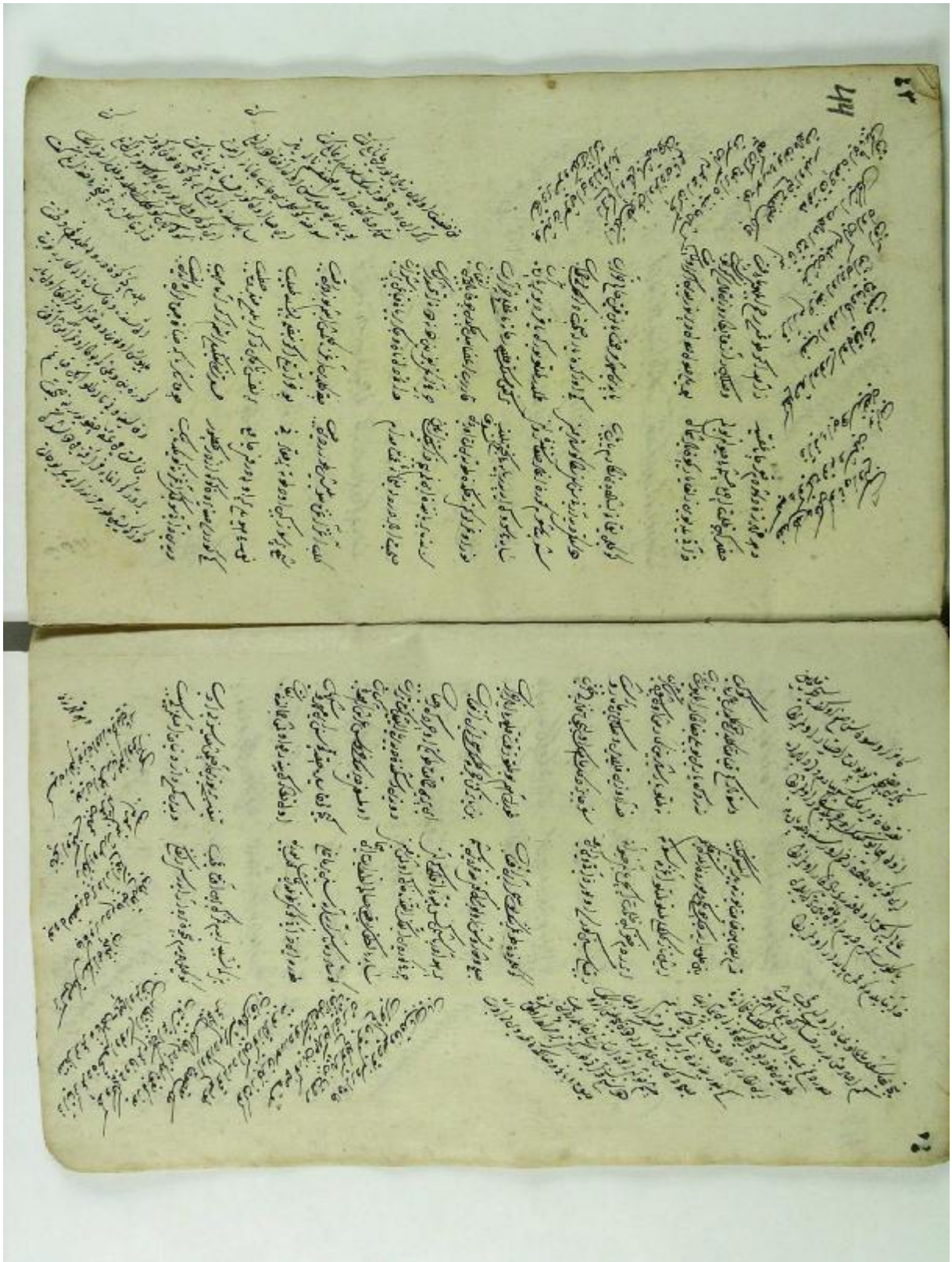

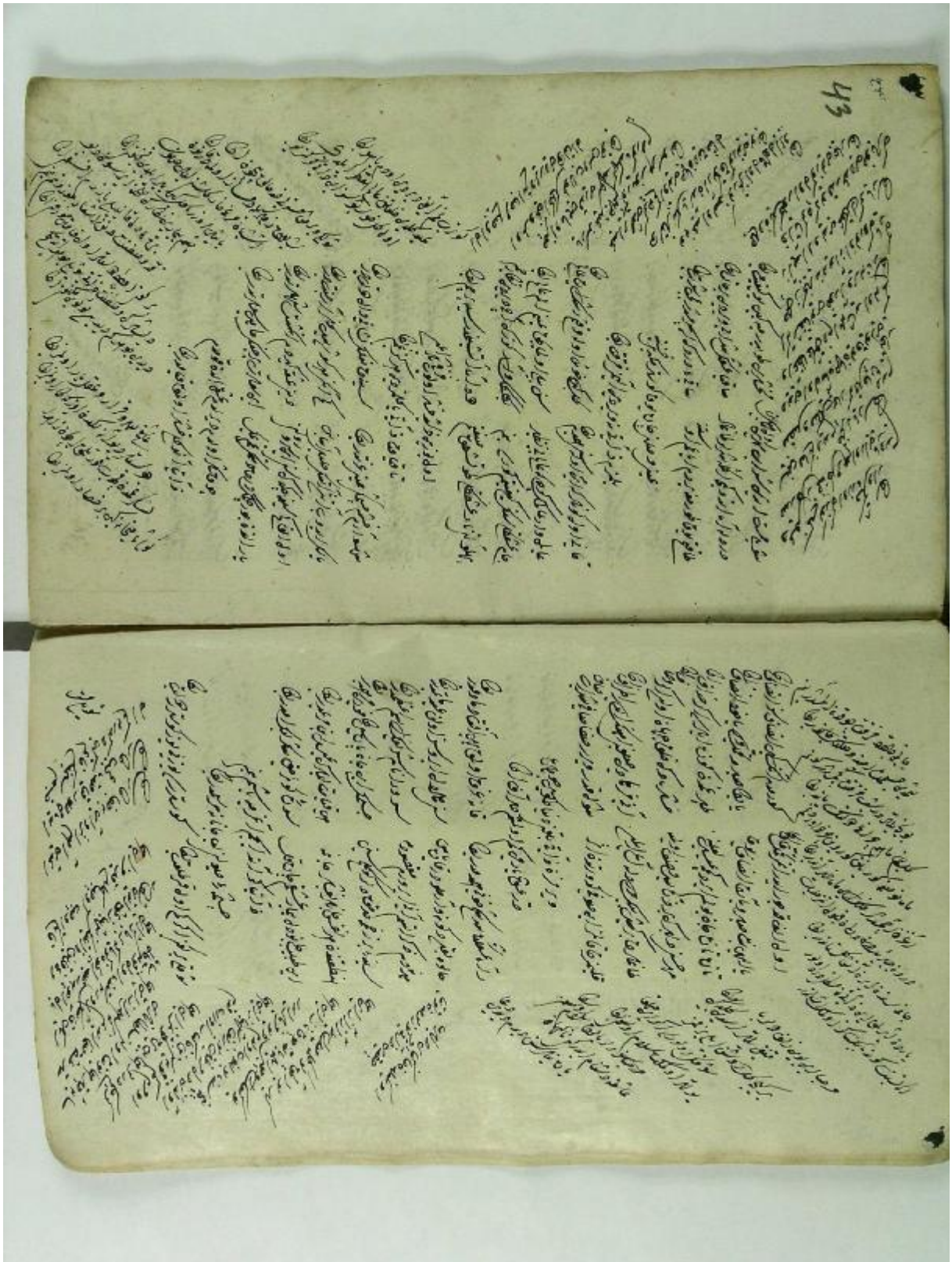

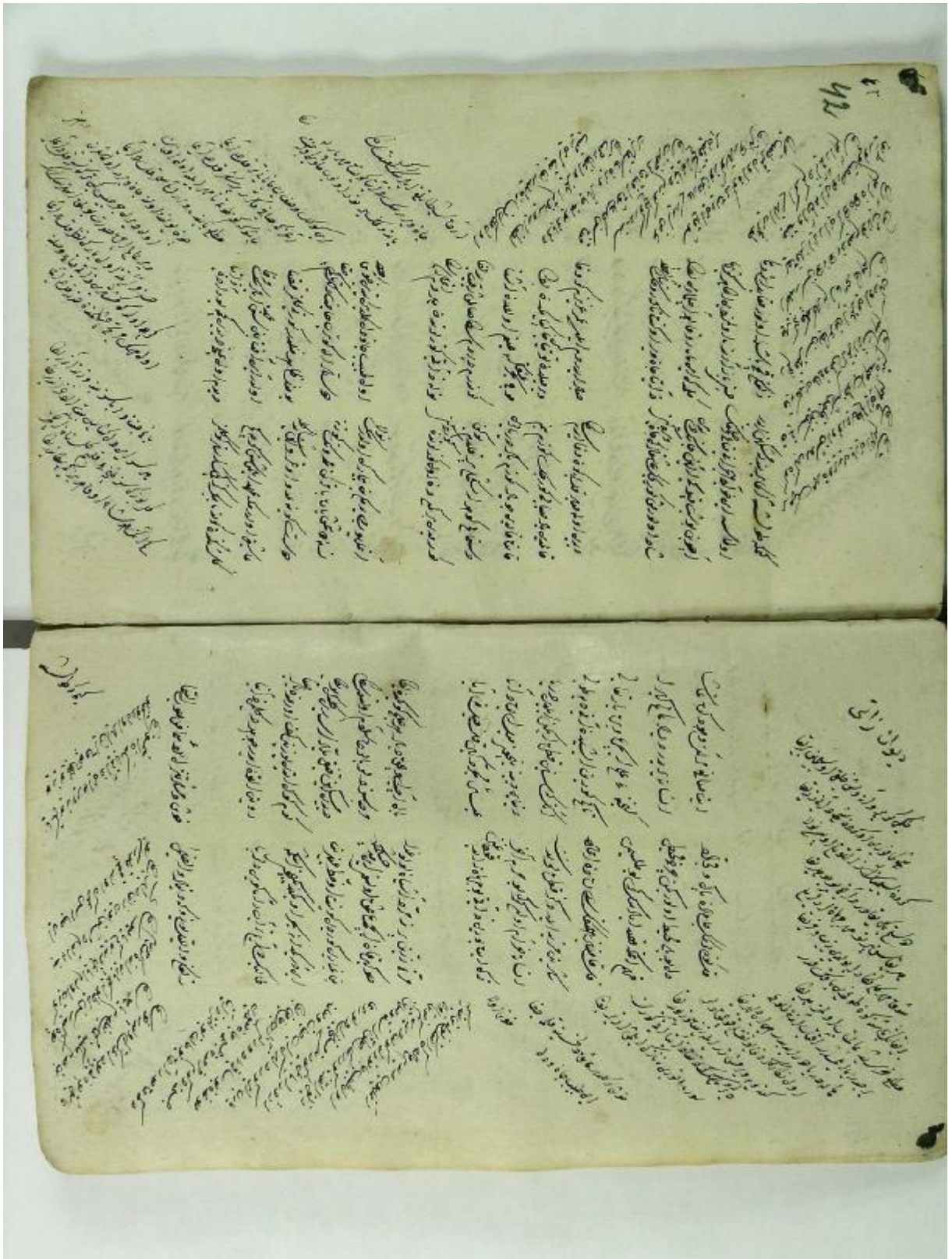

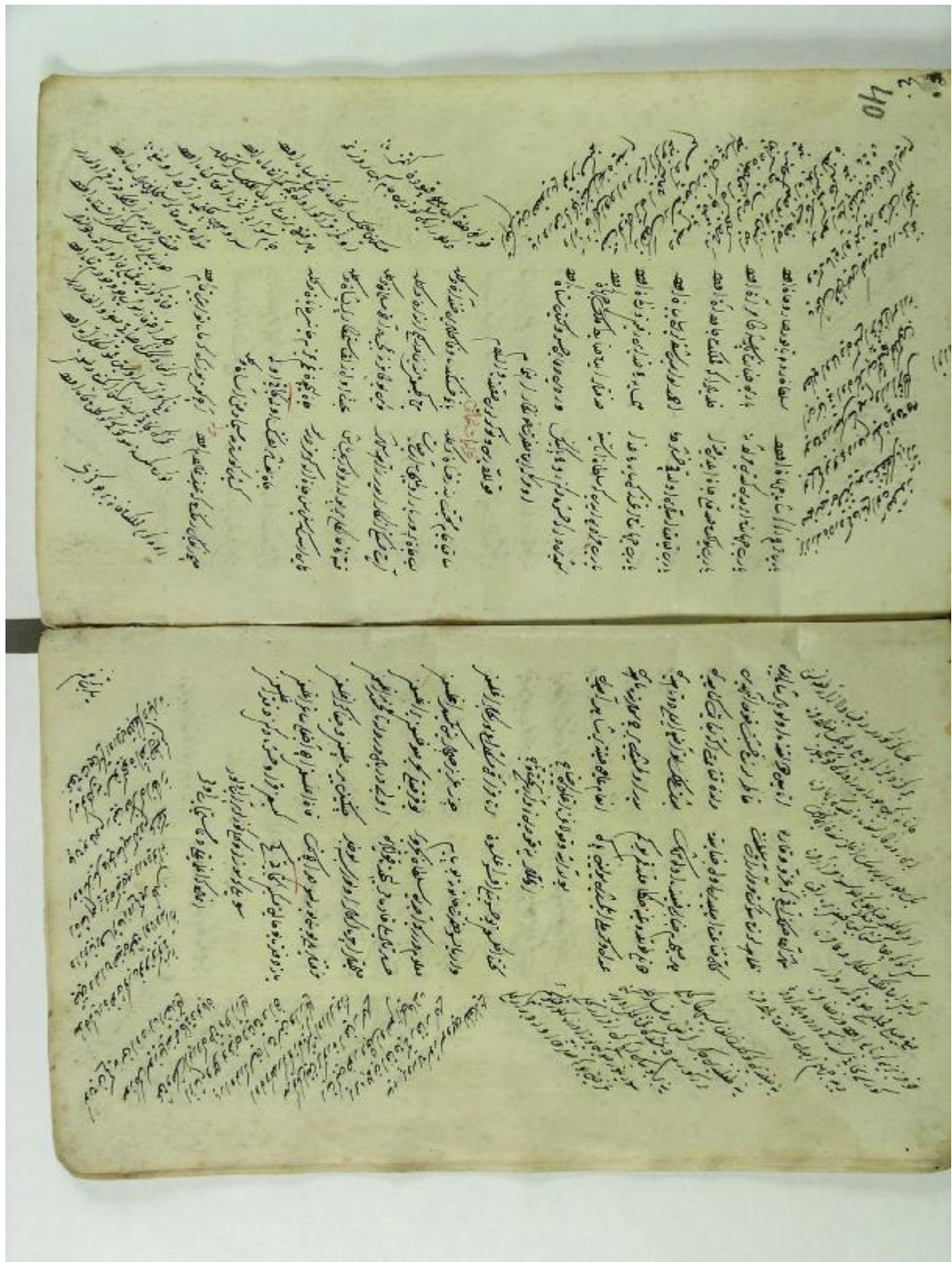

... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...

... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...
 ... و در روز یکشنبه کنگره که در آن روز ...

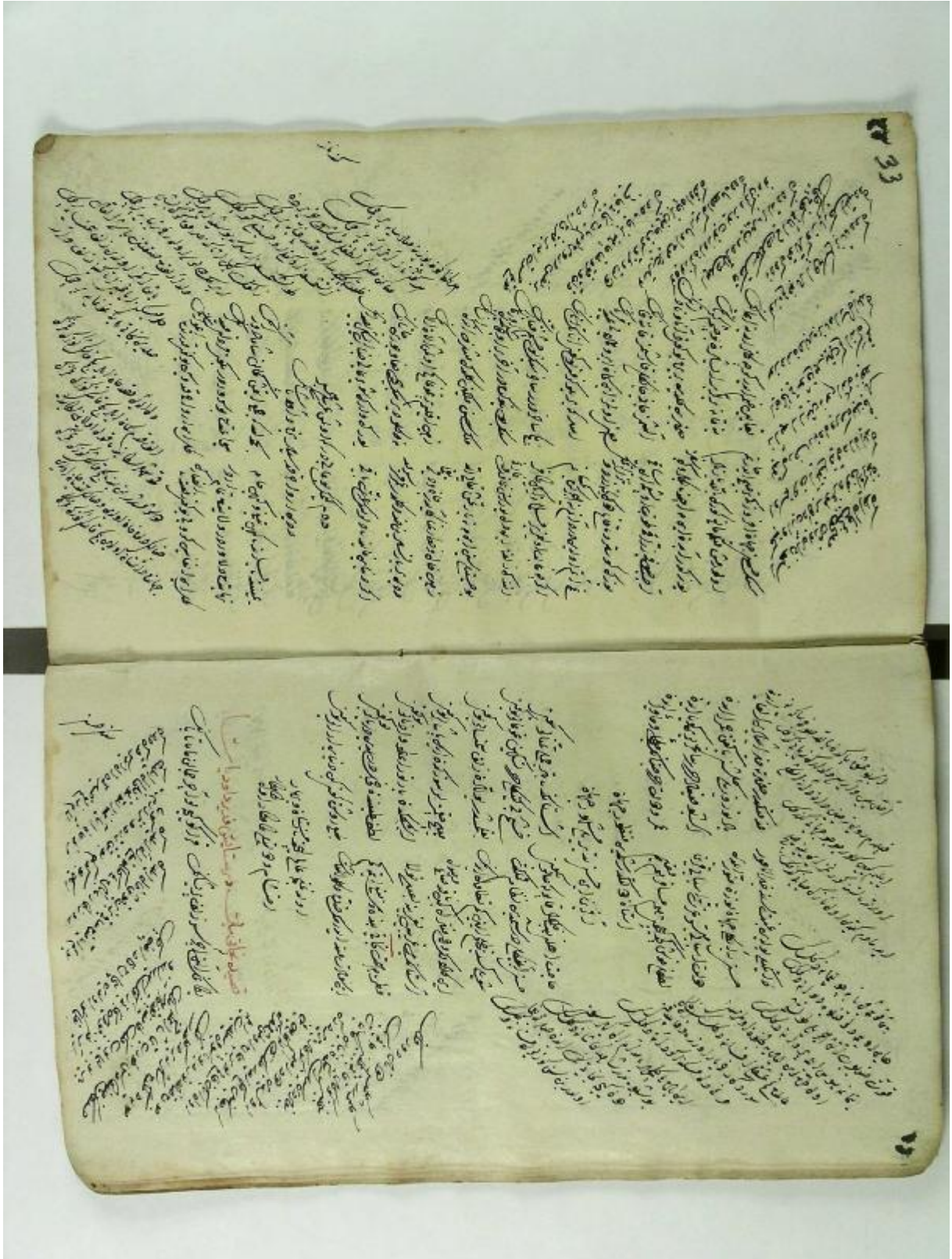

Handwritten Persian text on two pages. The pages are numbered 99 and 98 at the top. The text is written in a cursive style, characteristic of historical Persian manuscripts. The right page (99) contains several lines of text, some appearing to be a list or a series of instructions. The left page (98) also contains text, with some lines written in a larger, more prominent hand. There are some marginal notes or corrections on both pages. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

73

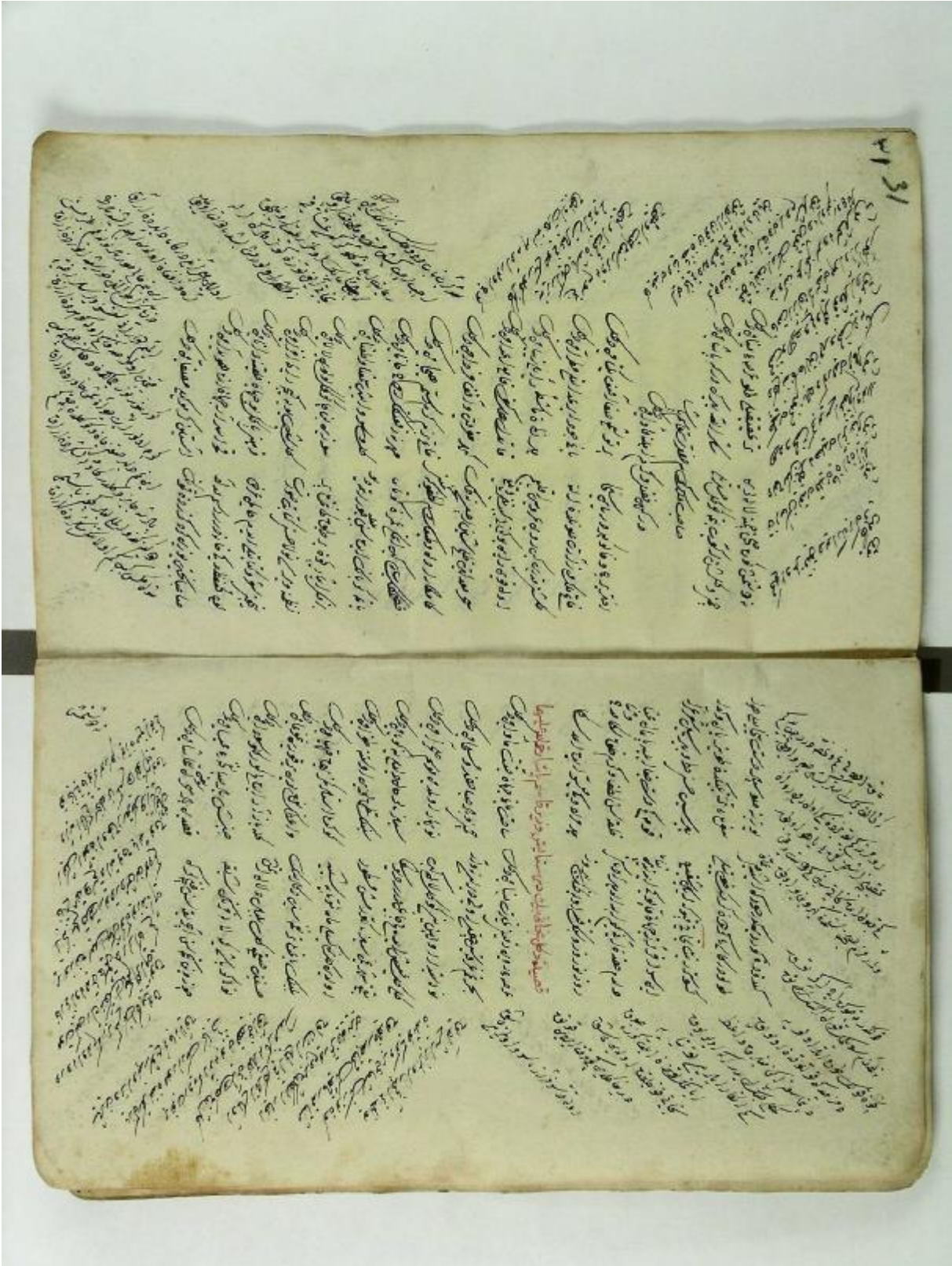
Handwritten Persian text on page 73, including phrases like "بسم الله الرحمن الرحيم" and "الحمد لله رب العالمين".

74

Handwritten Persian text on page 74, including phrases like "و الحمد لله رب العالمين" and "بسم الله الرحمن الرحيم".

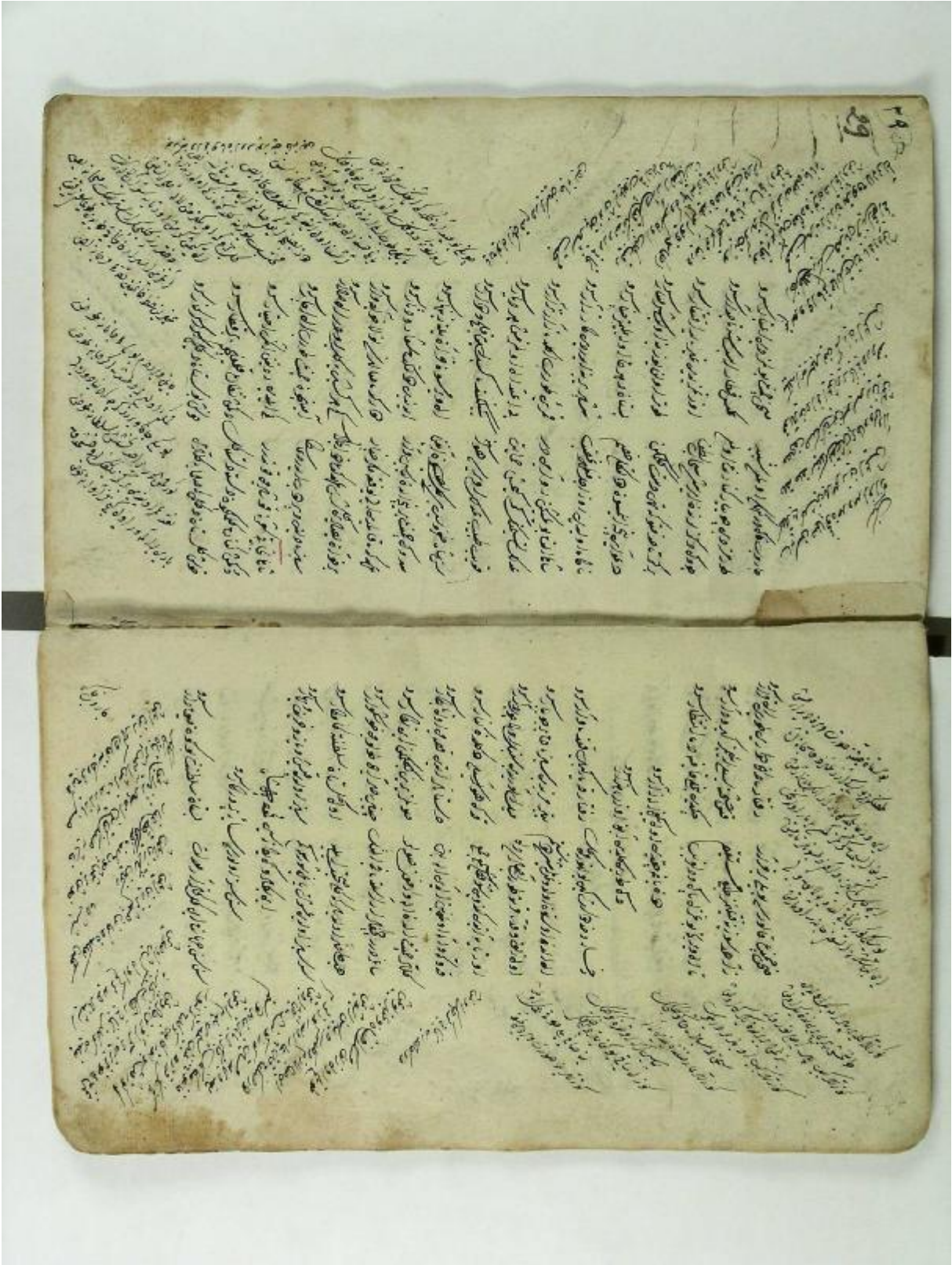

۳۰

اندر این کتاب ...
 در این کتاب ...
 در این کتاب ...

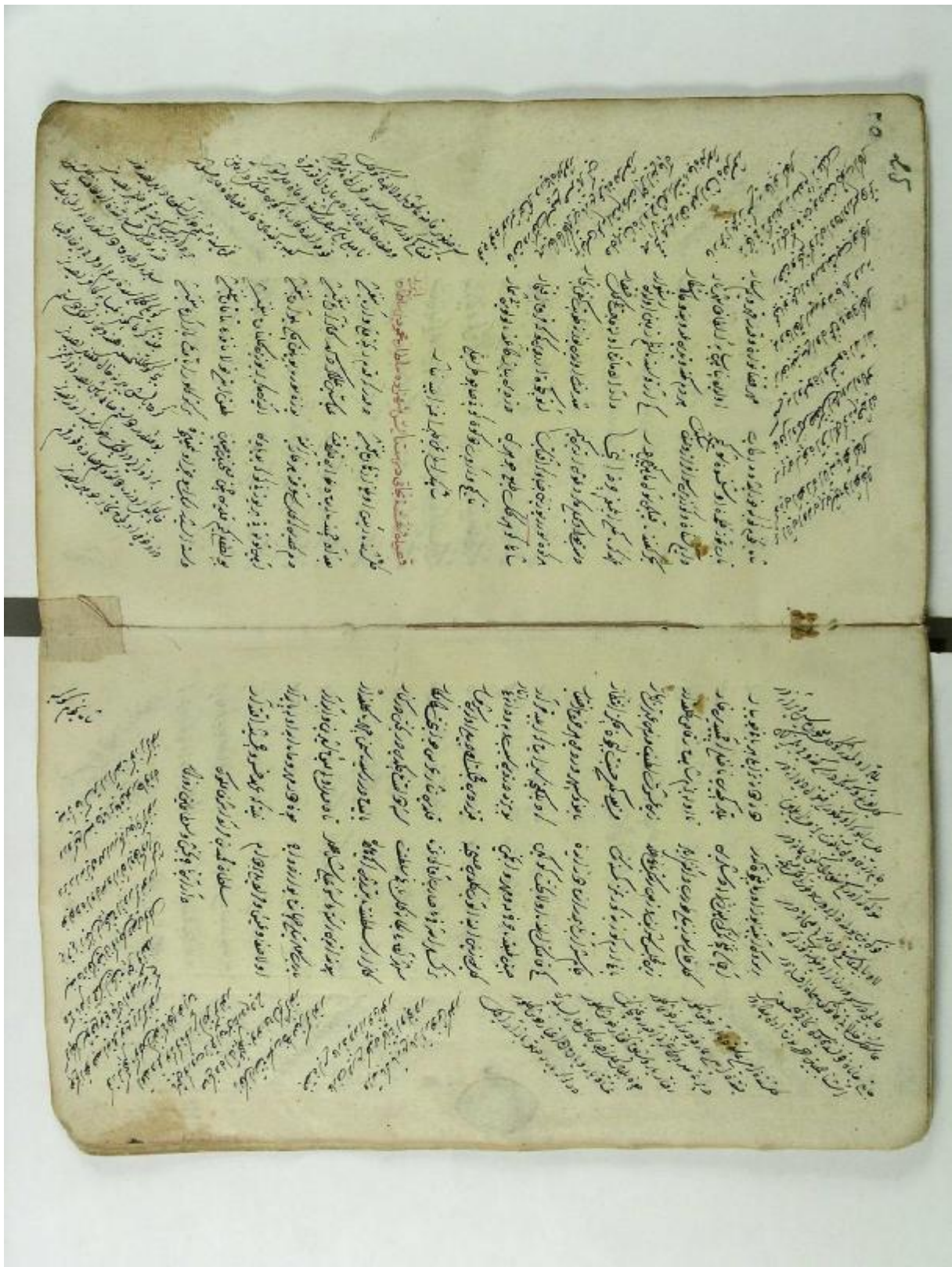
و این ...
 و این ...
 و این ...

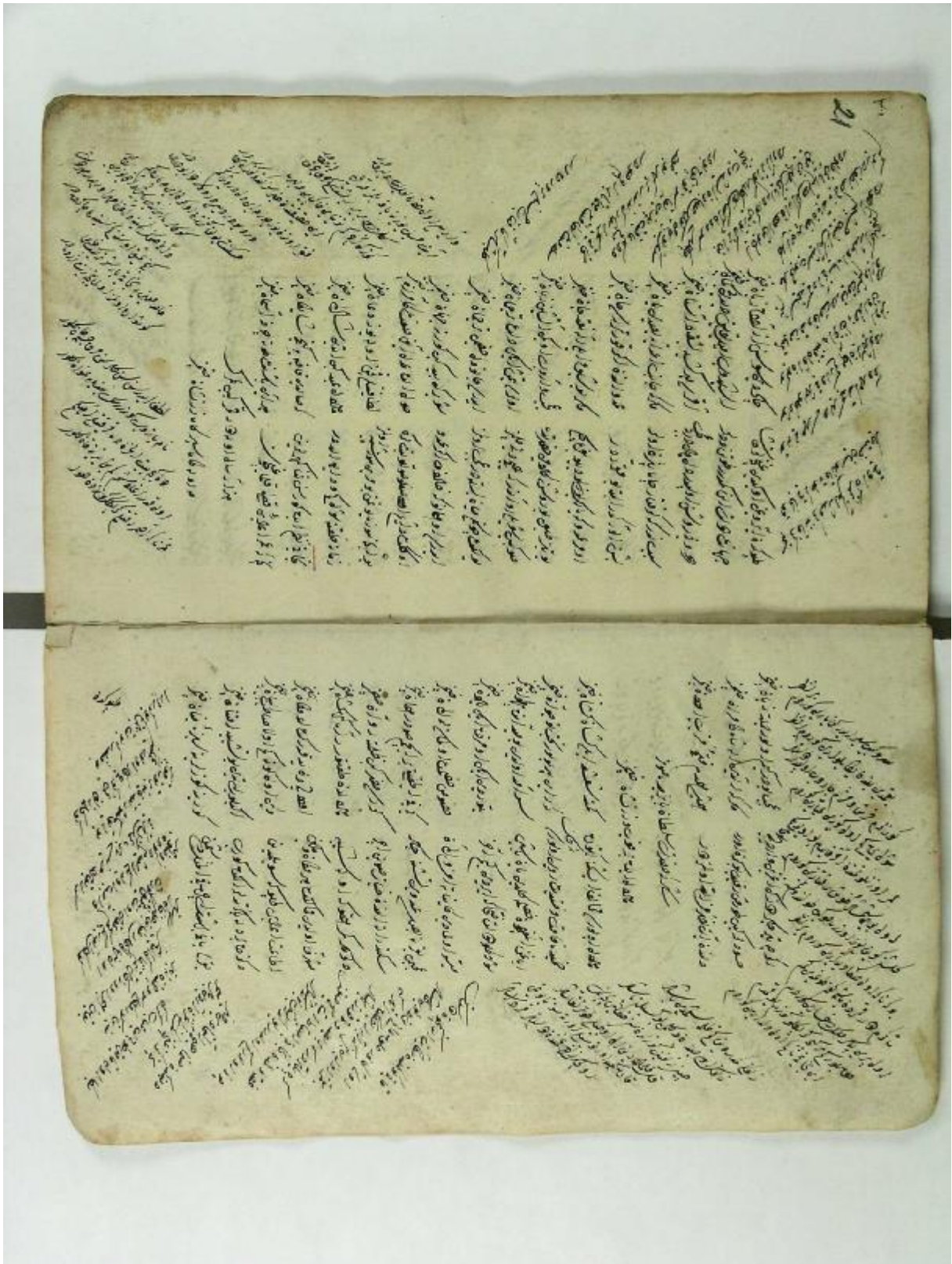

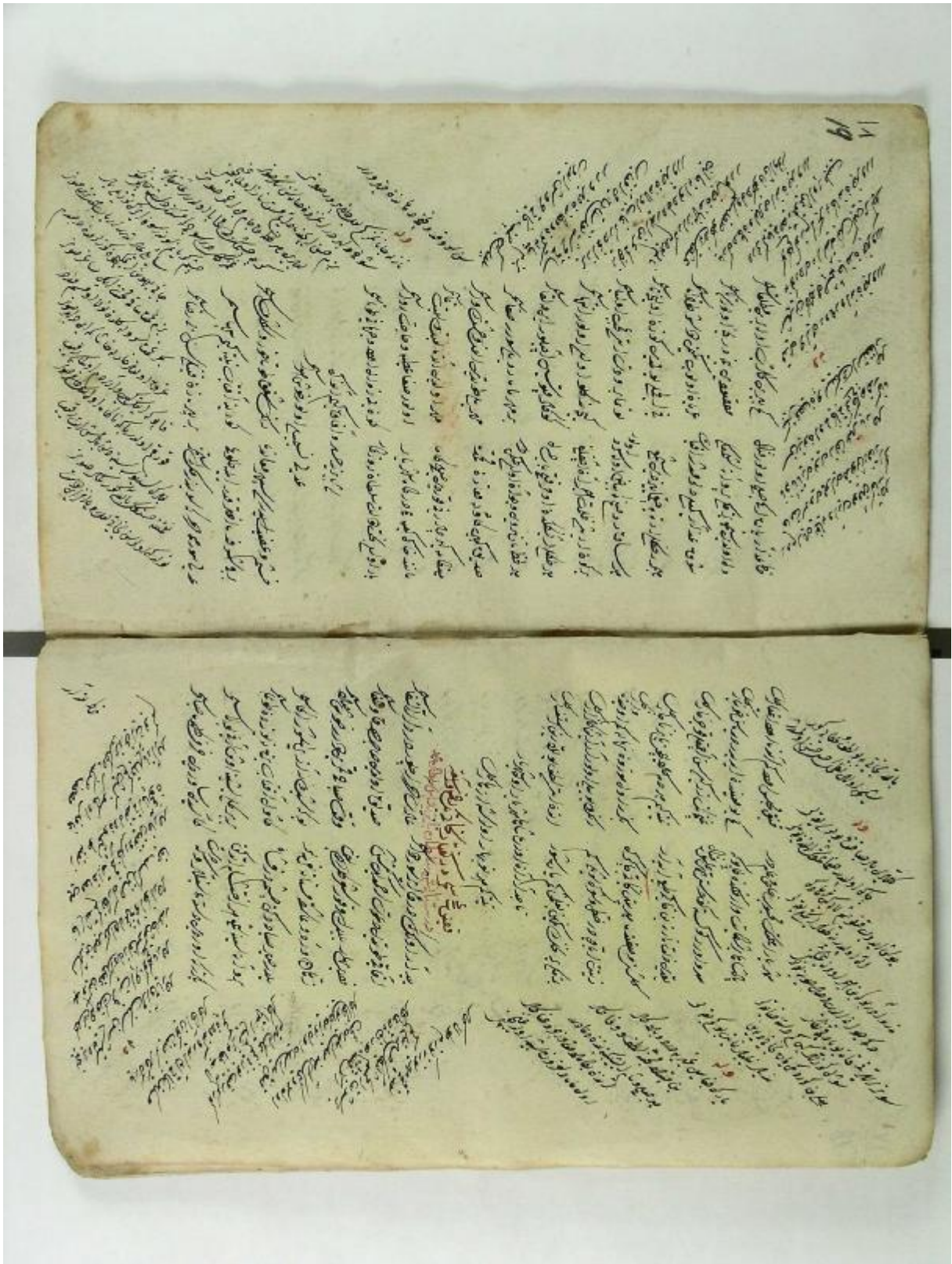

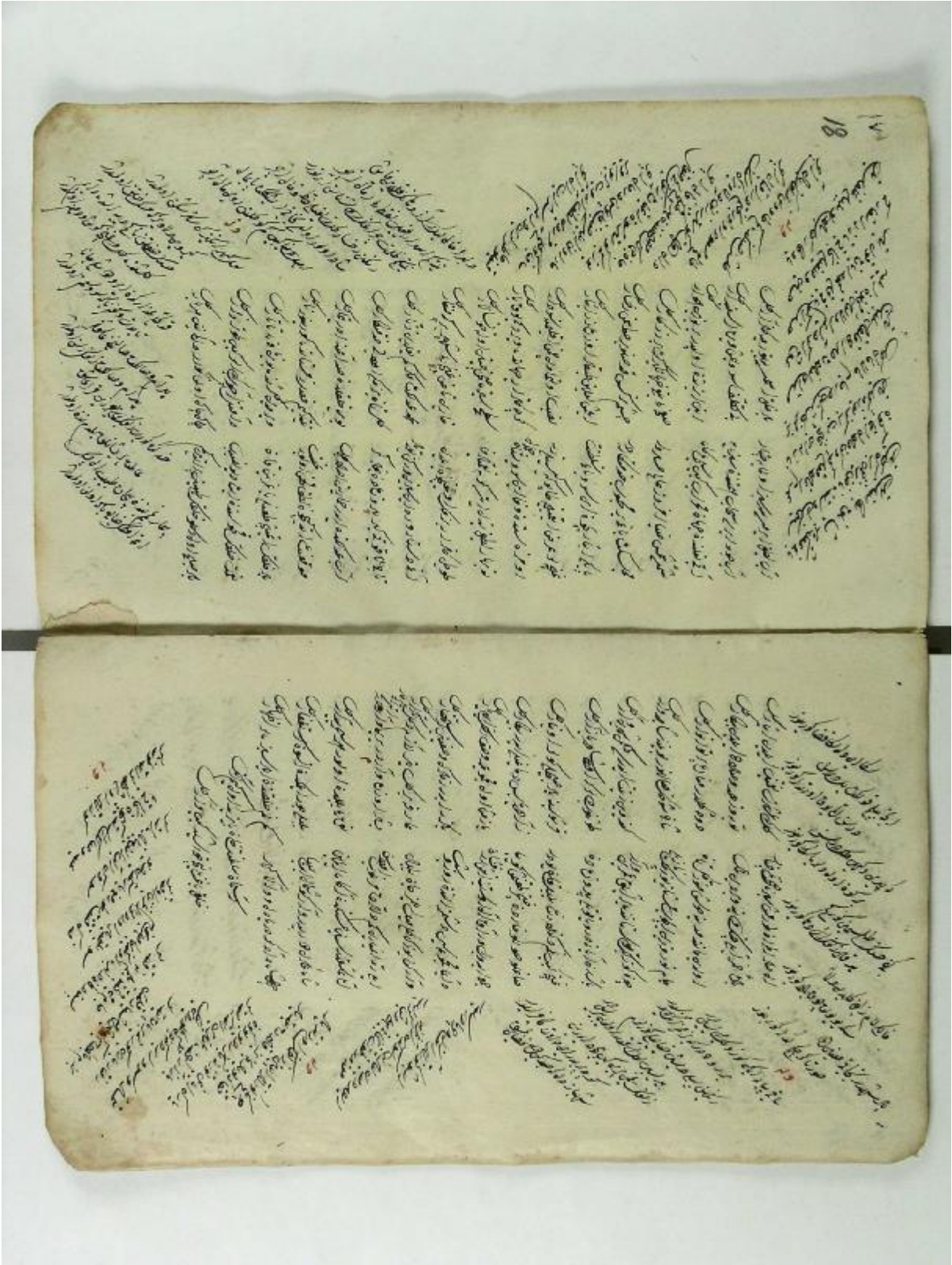

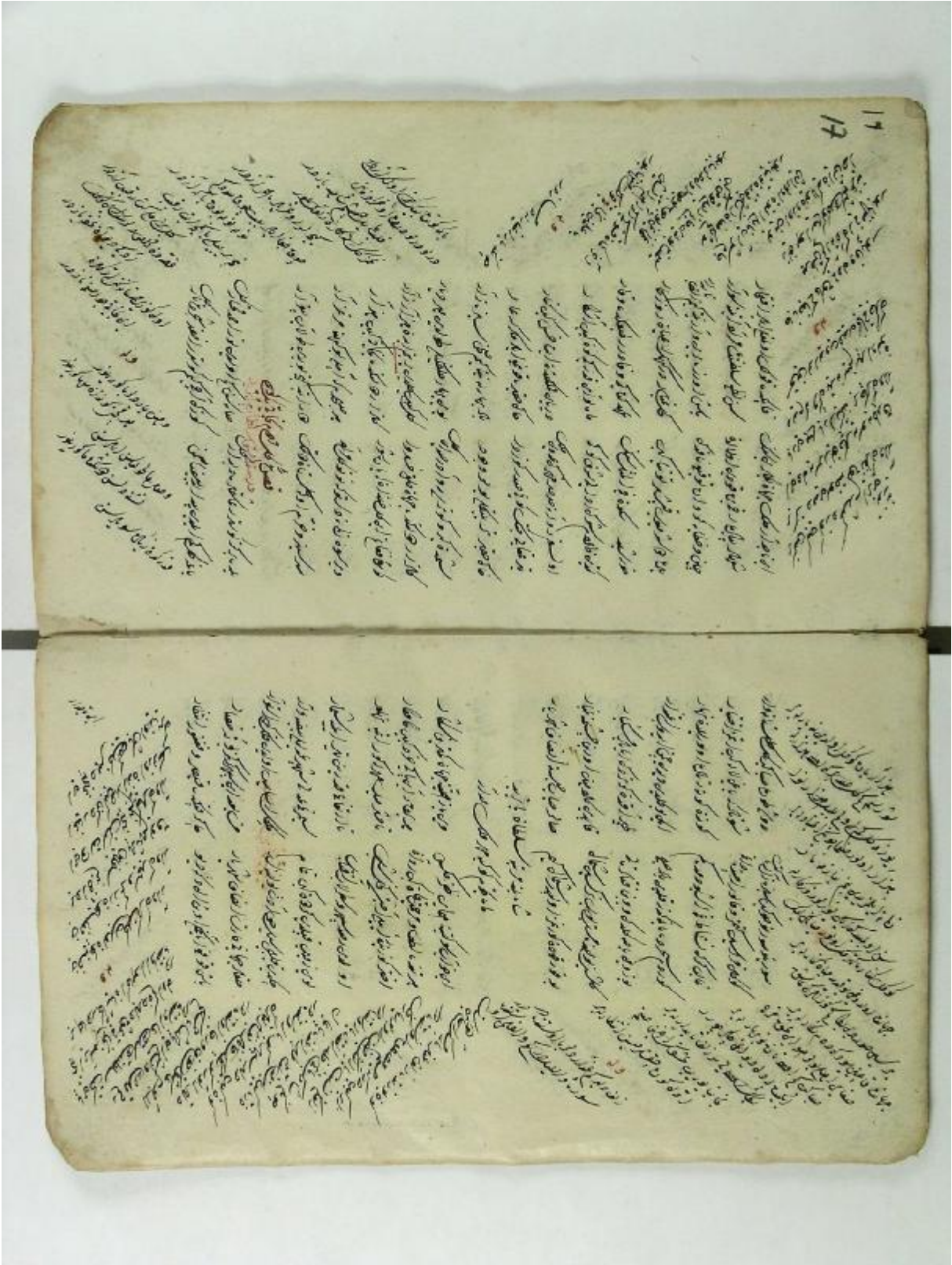
[Handwritten Persian text in a cursive script, likely a historical or administrative document. The text is arranged in multiple columns across two pages. Key features include:]

- Page 14 (top right):** Contains a large number '14' written vertically.
- Page 20 (top left):** Contains a large number '20' written vertically.
- Section Headers:** Several lines are written in red ink, indicating sections or specific topics within the document.
- Marginal Notes:** Additional text is written in the margins, often providing commentary or supplementary information.
- Signatures and Dates:** The document concludes with signatures and dates, typical of historical records.

[The text is written in a fluid, cursive style characteristic of Persian manuscripts from the early modern period.]

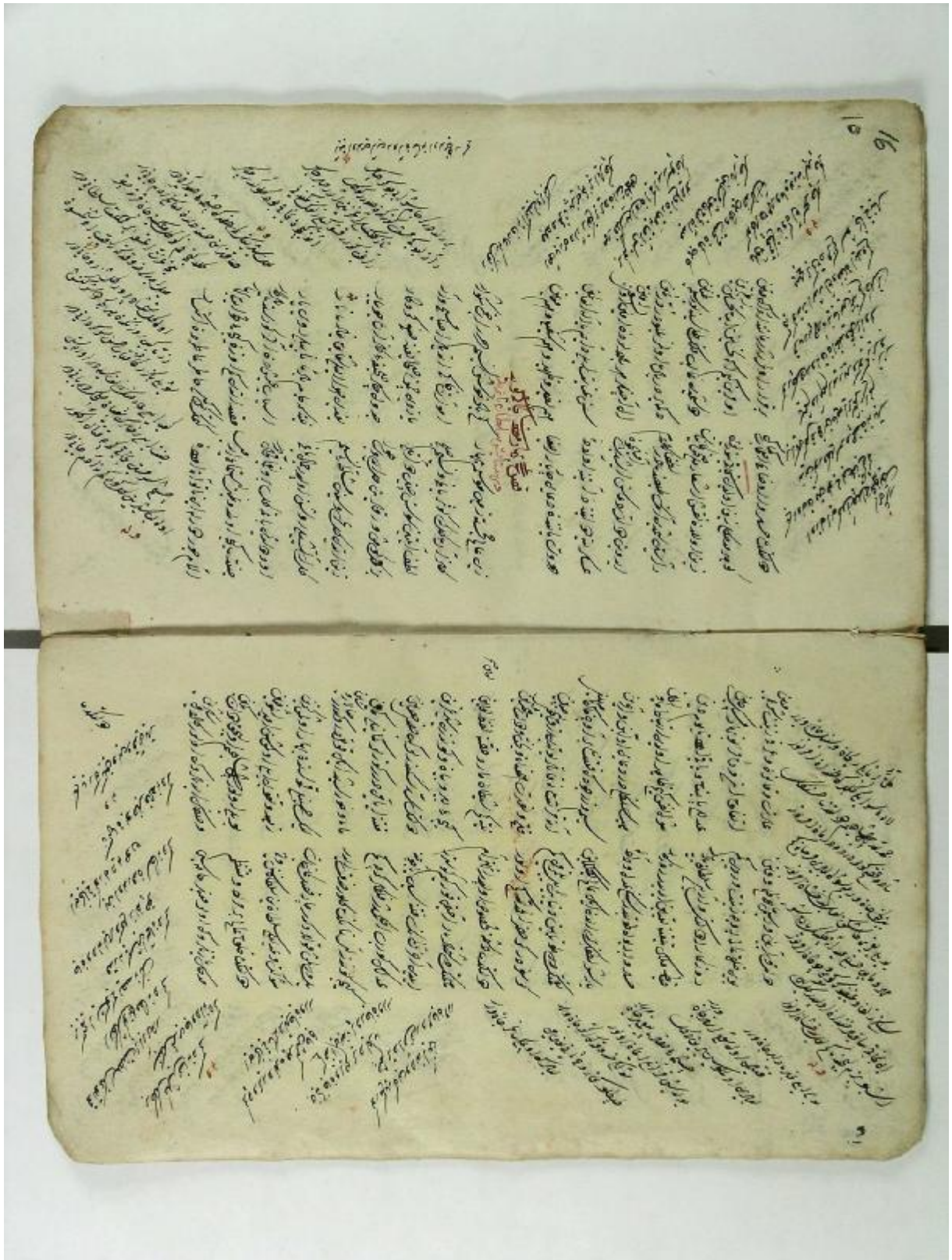

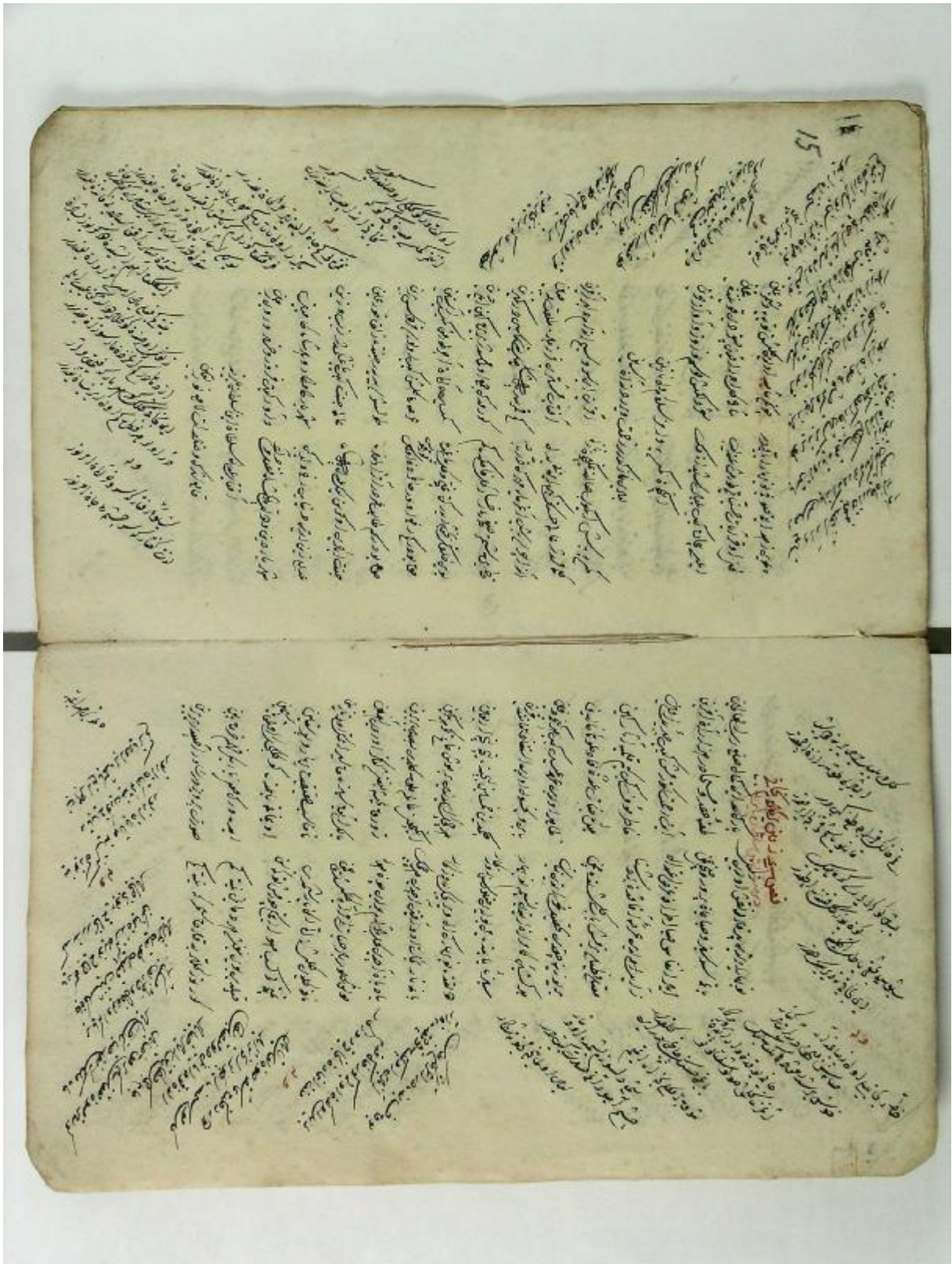

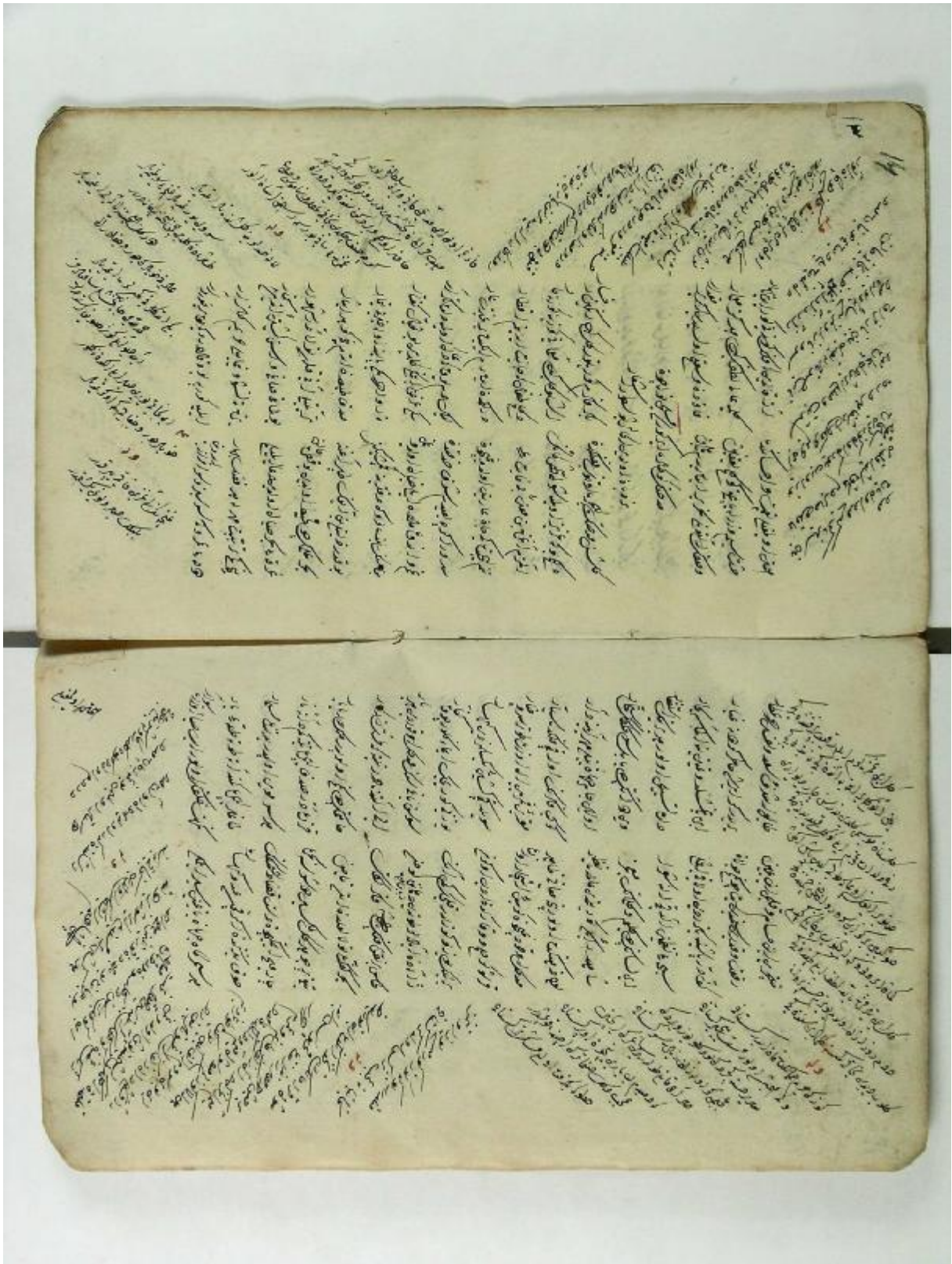
Handwritten text in Persian script, top page (17). The text is arranged in several columns, with some lines starting with large initial letters. The script is cursive and fills most of the page.

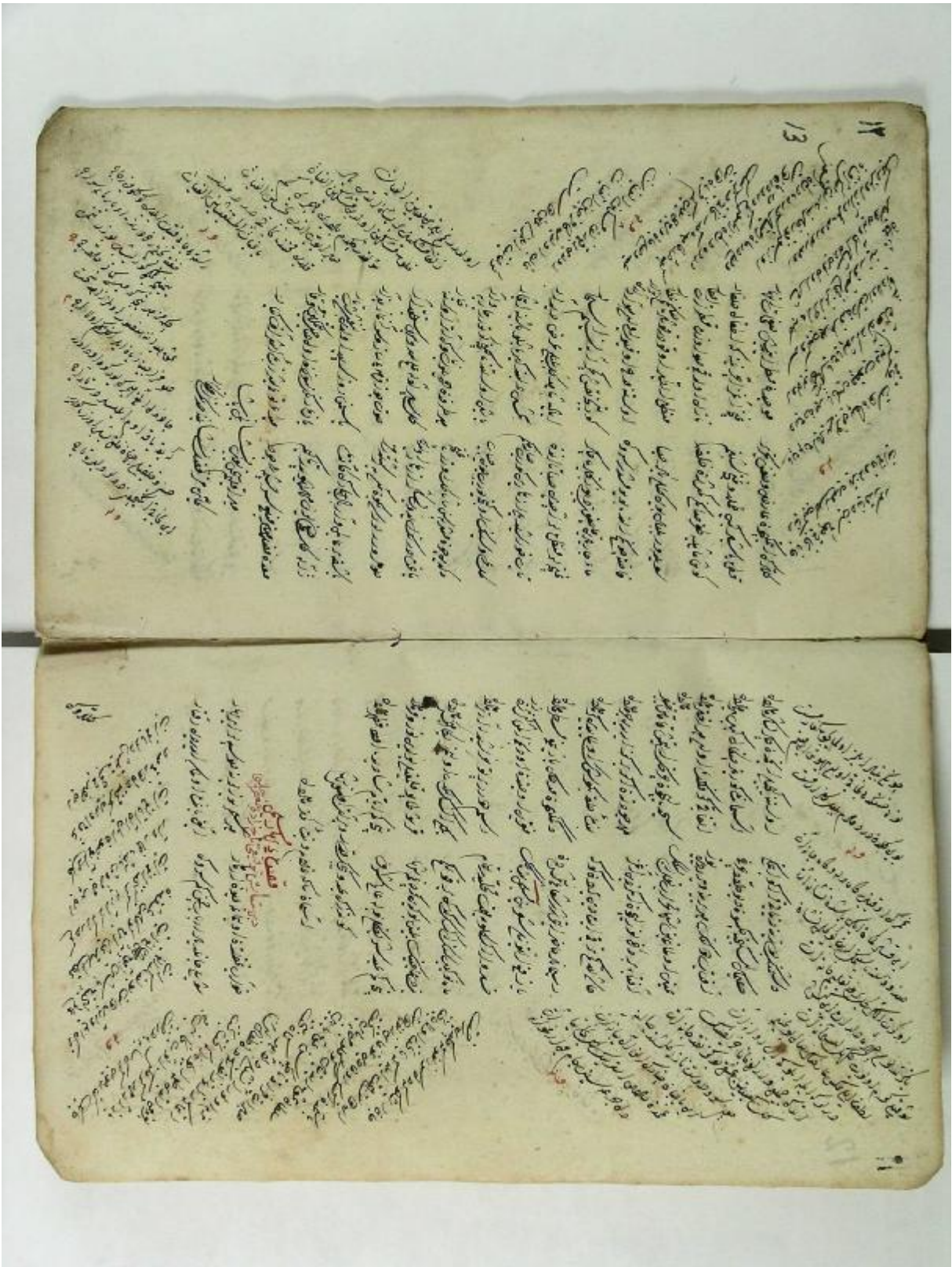
Handwritten text in Persian script, bottom page (18). The text continues from the previous page, maintaining the same cursive style and columnar layout.

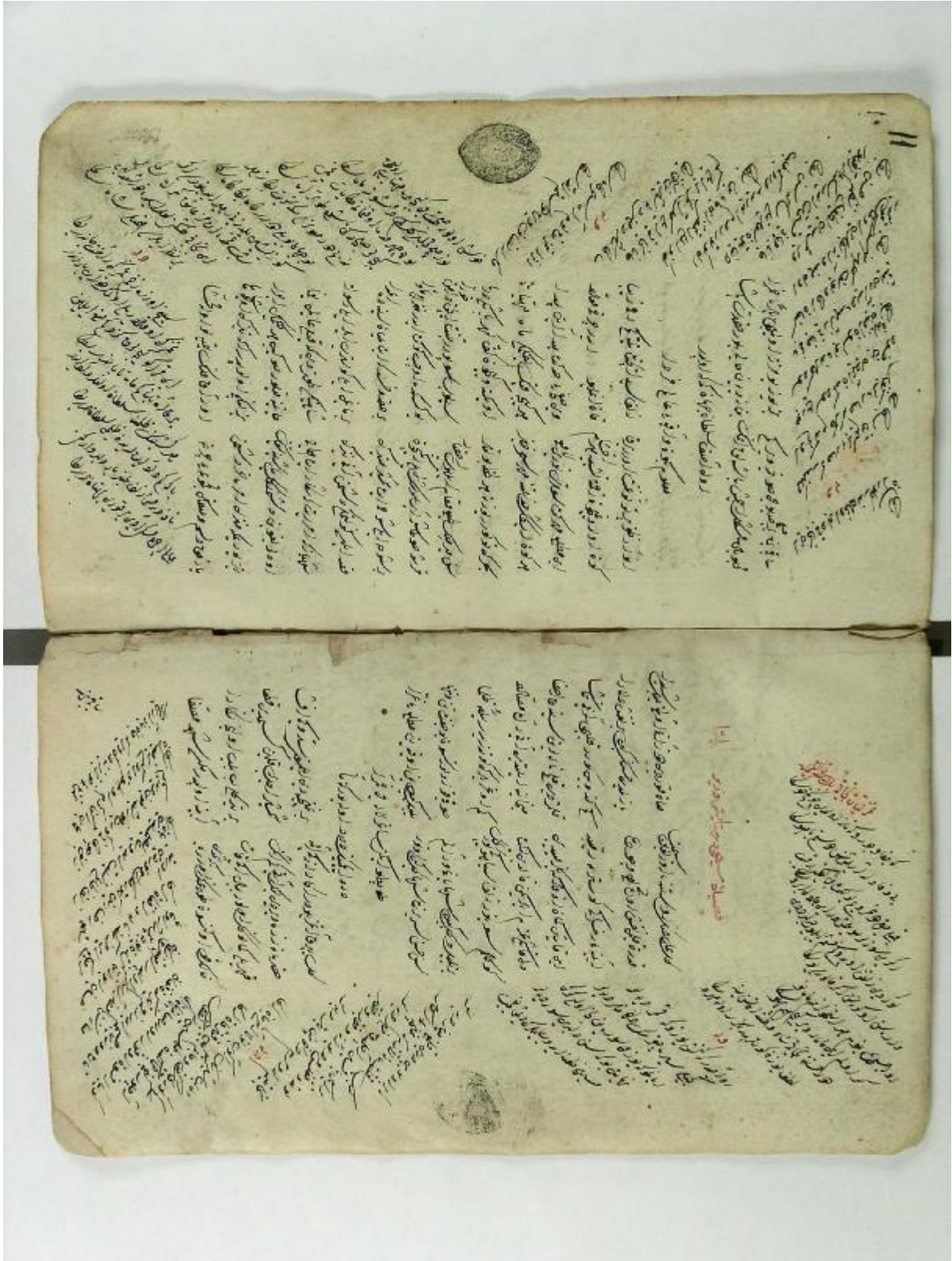

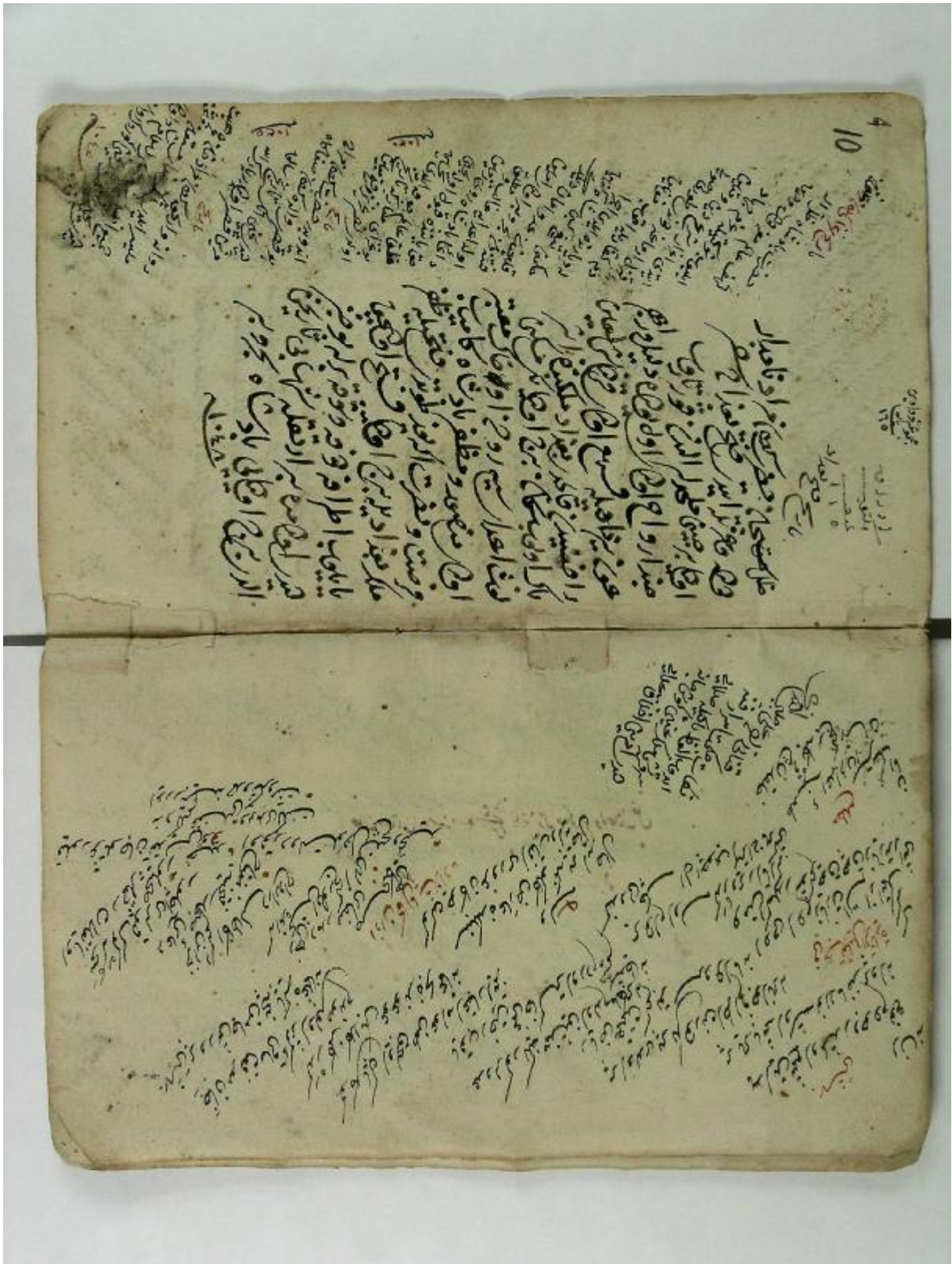

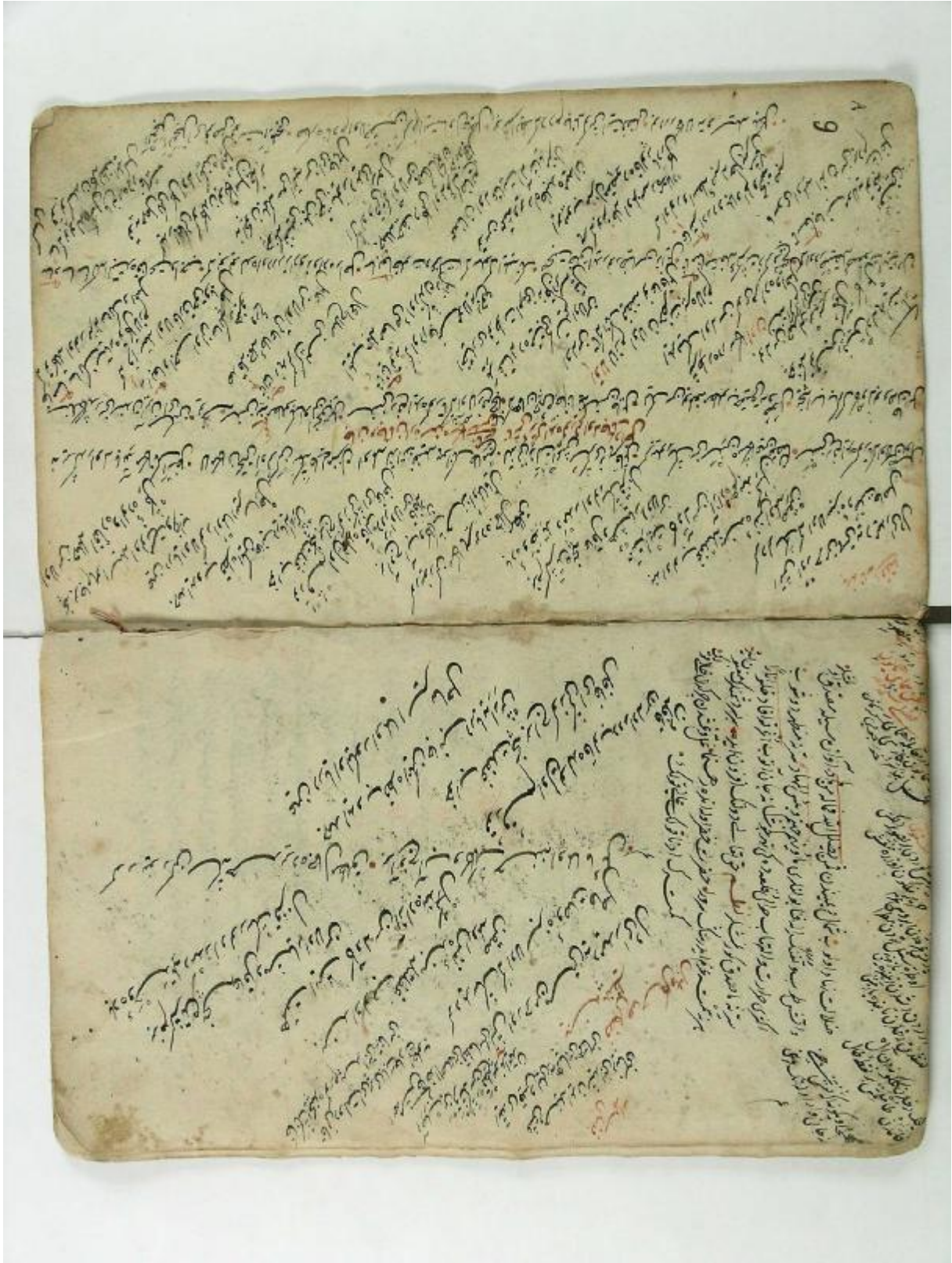

Handwritten text in cursive script on the upper page of the manuscript. The text is arranged in two columns. There are circular stamps or seals on the page.

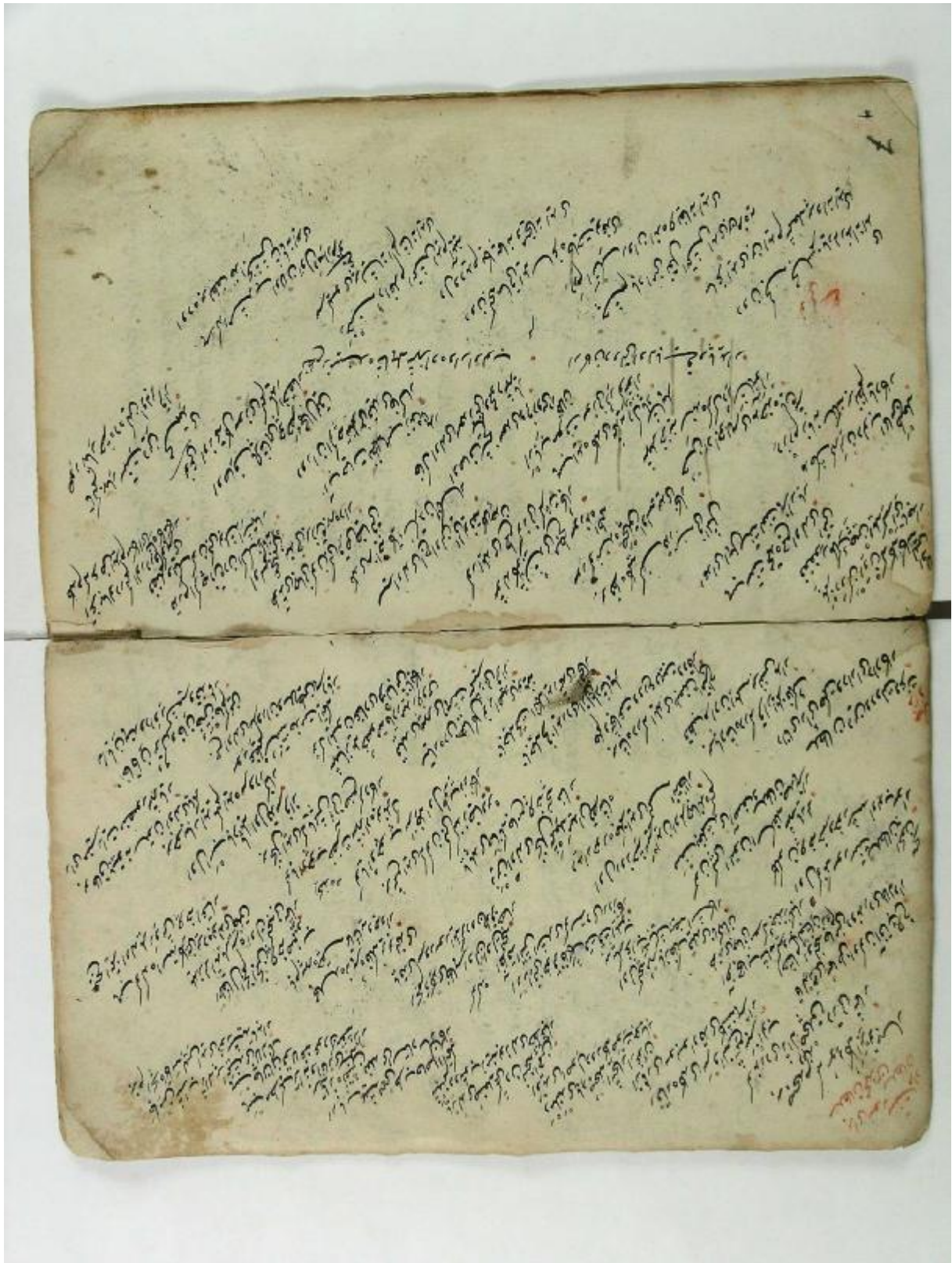
Handwritten text in cursive script on the lower page of the manuscript. The text is arranged in two columns. There are circular stamps or seals on the page.

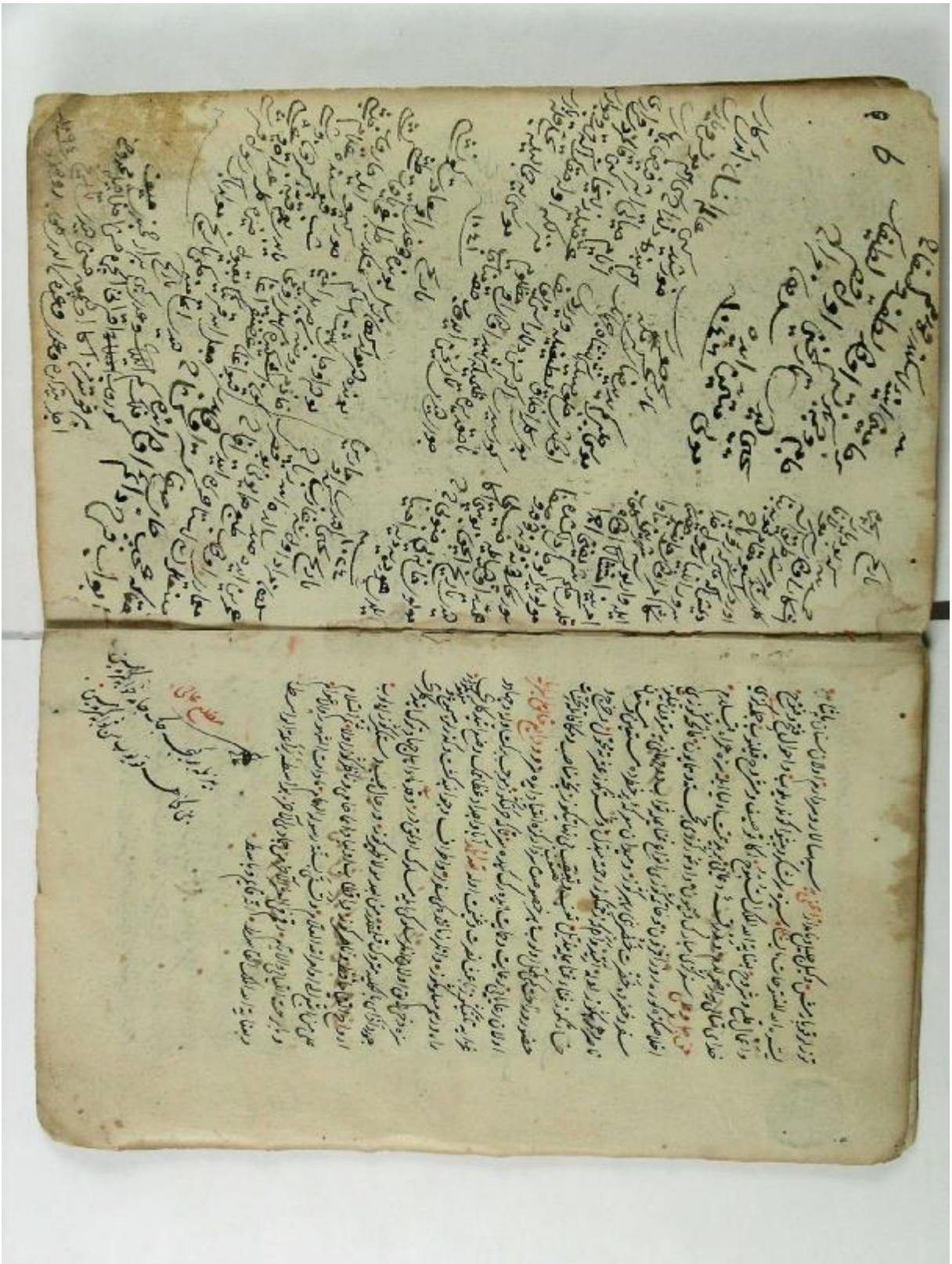

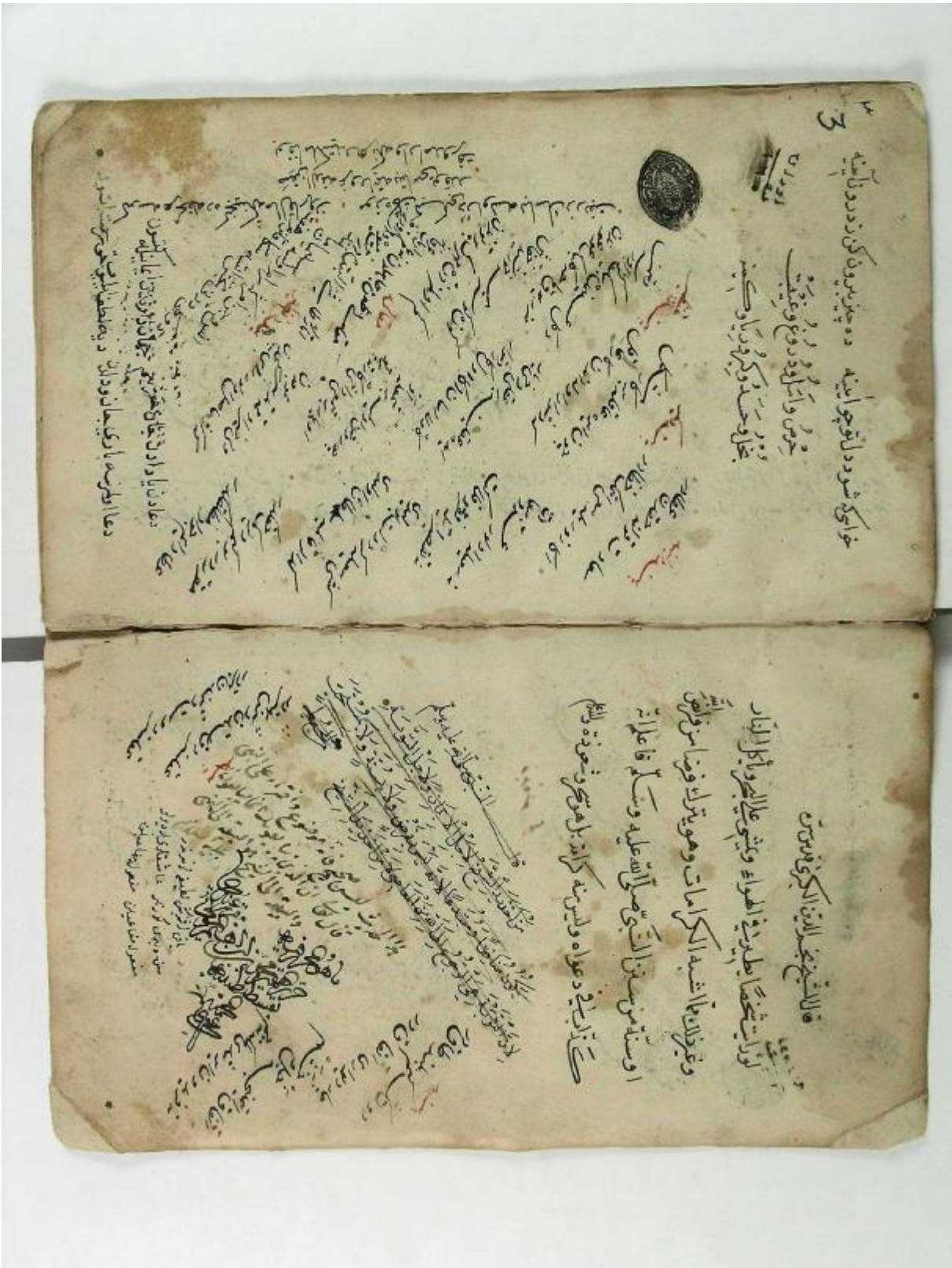

٣٠

خواجه شوره دلچو ايتيه ده چييز بيرون کن زرد در ايتيه

چرخ و اسلوب و روع و غيرت
بخال و حسد و بگر و در يا و بکينه

قال الشيخ محمد الدين الکردي

اورايت شخصاً بطلبه في الهواء و يثبي عليه و اكل النار

و غير ذلك مما تشبه الامارات وهو يترك فريضة من افش

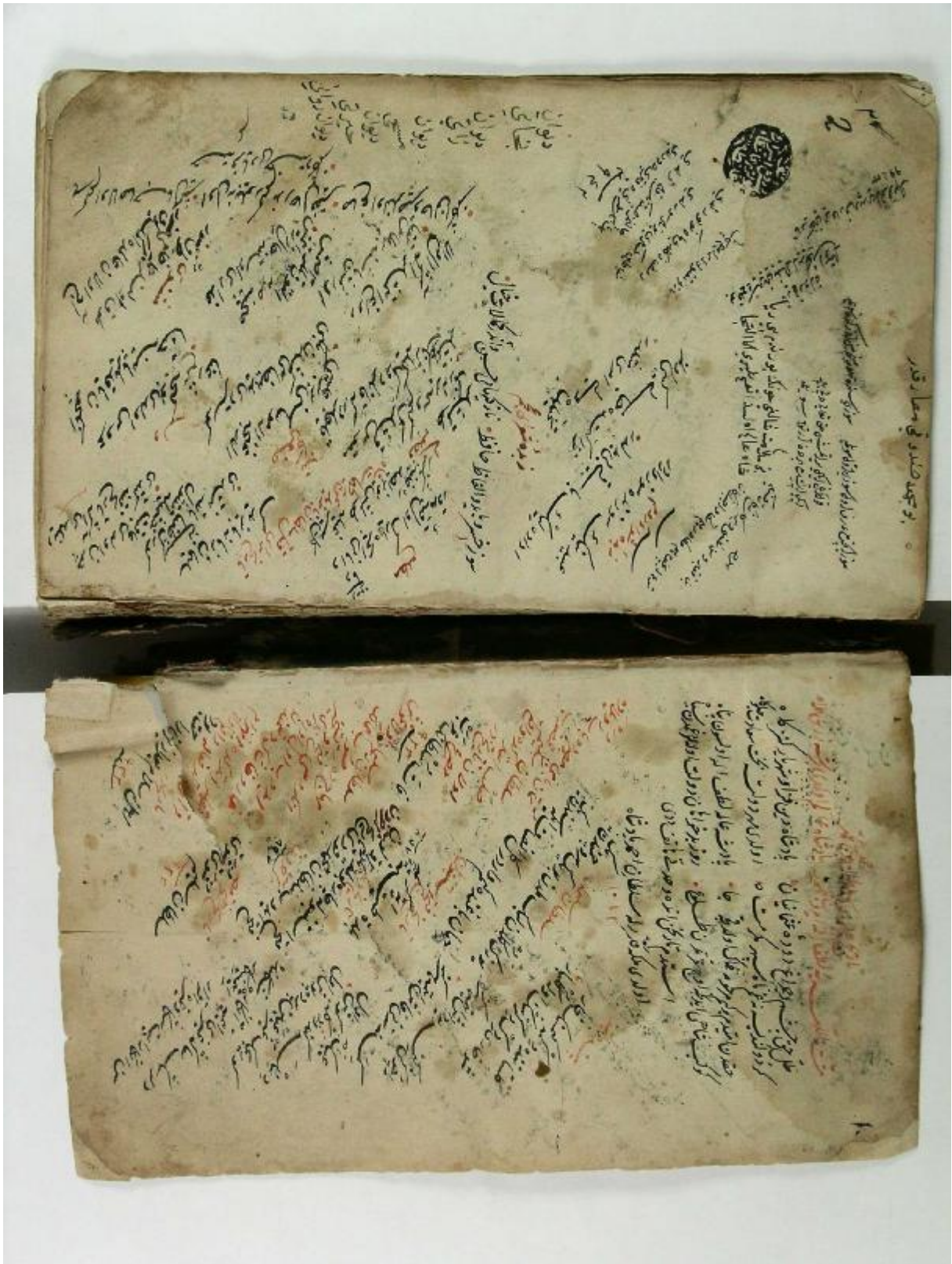
اوسته من سنن النبي صلى الله عليه و سلم فا علمه

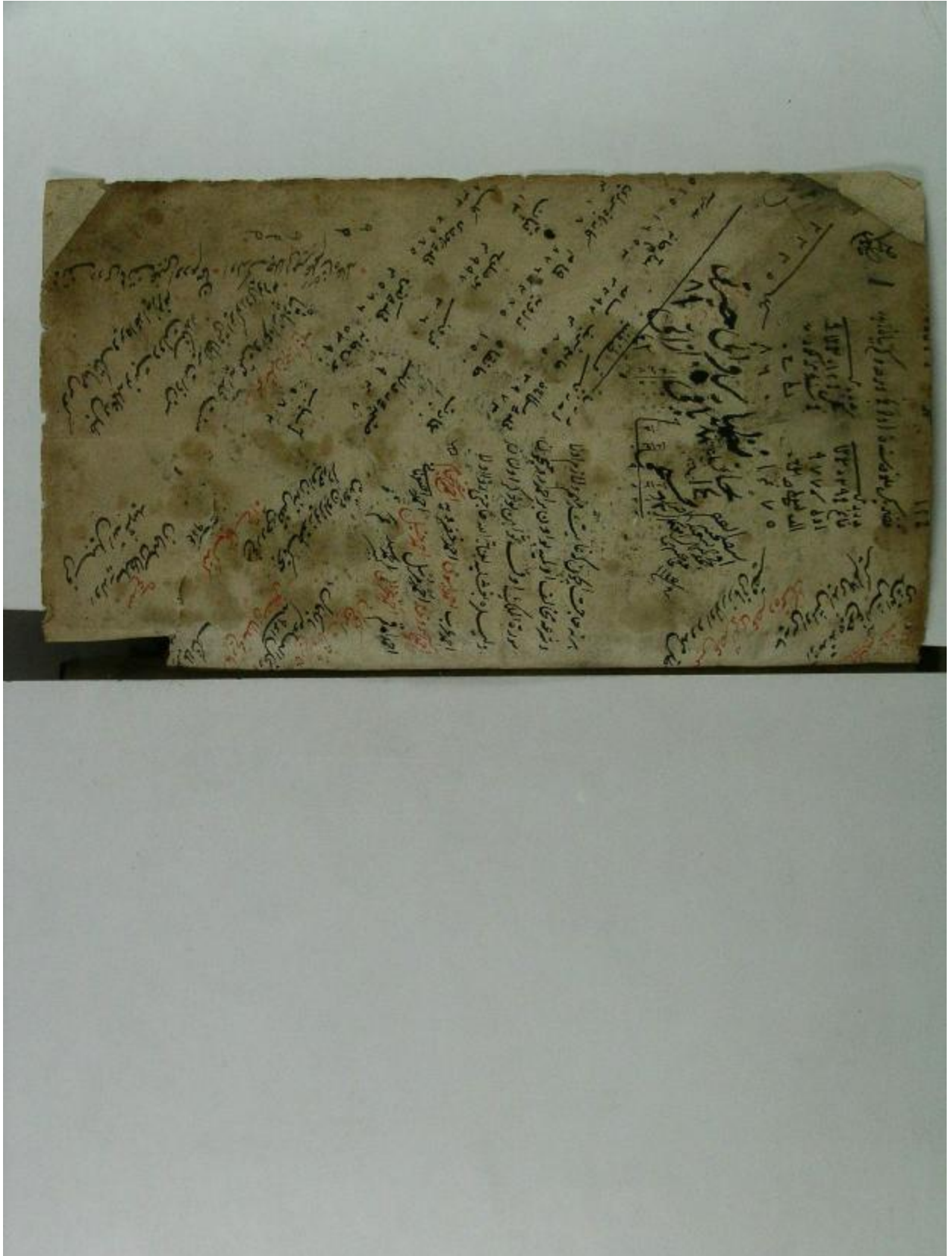
سكا آن يدي و دعواه و ليس نه گرايد او هر چه در حق خود و علمه و التمام

چرخ و اسلوب و روع و غيرت
بخال و حسد و بگر و در يا و بکينه
سما دت در حق خود و علمه
اگر در بيرون است و باقى در
بسيار در و در و در و در
نظر تو در و در و در و در
گرچه در و در و در و در
بسيار در و در و در و در
نظر تو در و در و در و در
گرچه در و در و در و در
بسيار در و در و در و در
نظر تو در و در و در و در
گرچه در و در و در و در

قال الشيخ محمد الدين الکردي
اورايت شخصاً بطلبه في الهواء و يثبي عليه و اكل النار
و غير ذلك مما تشبه الامارات وهو يترك فريضة من افش
اوسته من سنن النبي صلى الله عليه و سلم فا علمه
سكا آن يدي و دعواه و ليس نه گرايد او هر چه در حق خود و علمه و التمام

Sait YILTER

19.09.1971 tarihinde Adıyaman'ın Kahta ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Kubilay İlkokulu'nda, ortaöğrenimini Kâhta Lisesi'nde tamamladı. Bir süre ticaretle uğraştı. 1992 yılında evlendi. 1994-1995 yıllarında Ankara'da ve Kıbrıs'ta askerlik görevini ifa etti. 1997 yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi-Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne girdi. 2001 yılında Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda Osmaniye Meslekî Eğitim Merkezi'nde göreve başladı. 2004 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı-Eski Türk Edebiyatı alanında yüksek lisans görmeye başladı. 2005 yılında Kayseri Kocasinan İşitme Engelliler Meslek Lisesi'ne atandı. Hâlen bu kurumda görevini sürdürmektedir. Yilter, evli ve üç çocuk sahibidir.

İnönü Üniversitesi'nde "Bitirme Tezi" olarak "Leylâ Hanım Divanı" üzerinde çalıştı. Güneydoğu Toroslar'da masal derlemesi yaptı. "Entelektüel Sözlük" adında yayıma hazırladığı bir çalışması da bulunmaktadır.

İletişim Adresi:

**Kocasinan İşitme Engelliler Meslek Lisesi
38090 Kocasinan/KAYSERİ**

Tel (iş): 0352 339 13 27

Faks: 0352 339 13 27

Cep Tel: 0505 649 49 71

İnternet Adresi: syltr@mynet.com